

ENVÂR-ÜL-KULÛB
(Kalblerin Nurları)

3. C i l t

ELHAC MUZAFFER OZAK

انوار القلوب

ENVÂR-ÛL-KULÛB
(KALBLERİN NURLARI)

3 . Cilt

SALÂH BİLİCİ KİTÂBEVİ

Ordu cad. Hasan Paşa Han Ne 19

Bayazıt - İstanbul

**5846 Sayılı Kanun gereğince te'lif hakları
müessesemize aittir. Taklit edenler mes'uldür.**

ÜÇÜNCÜ CİLDİ SUNARKEN...

Tevfikat-ı sübhaniyyesi ve füyuzât-ı Rabbaniyyesi berekâtıyla (**ENVÂR-ÜL-KULÛB**) adındaki bu âciz ve rîâciz eserimin üçüncü cildini de tamamlayarak aziz ve muhterem din kardeşlerimin ve Hak yoldaşları-mın tetkik ve tettebbûlarına sunabilmek mazhariyyet ve muvaffakiyyetine beni eriştiren Rabbime hamd-ü senâlar eyler, bahş ve ihsan buyurduğu sayısız ve sınırsız ni'metlerine hakkıyla ve lâıyıkıyla şükredememenin aczi ve zilleti içinde, zât-ı Kibriyâyı ülûhiyyetine kemal-i huşû ve hudû ile secde ederim.

Himem-i ruhâniyyet-i senfyeleri ile, ehl-i imanı ilâ-yevm-il kıyam irşâd ve ikaz buyuran Sahib-ül-âyeti vel-mû'cizât vel-alâmat-il bâhirât aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyat efendimiz hazretlerine de, bu vesile-i hasene ile salâvat, tâ'zimât ve teslimatımızı te'yid ve tecdid eylemeği de cana minnet bilirim.

ENVÂR-ÜL-KULÛB'e başlarken yazdığım mukaddimede, bu mütevazi eserimizin kaç risâle veya kaç cilt olacağını, ehl-i iman ve irfanın iltifatları tayin edecektir, demiştim.

Leh-ül-hamdü vel-minne, ilk iki cildi yurt içinde olduğu kadar yurt dışında da hiç beklemediğim ve hattâ ummadığım geniş ve samimi bir alâka ile karşılanmış, fitrat-ı asliyyeleri gereği olarak iman ve islâmdan nasipleri olan bir çok kimselerin kalplerini ve yollarını nurlandırmıştır. Esasen, matlûp ve maksudumuz da böyle hayırlı bir sonuca ulaşmak olduğundan, ne kadar memnun ve mesrur olduğumuzu huzurlarınızda açıklamakla, bu sürurumuzu paylaşacağınızdan emin bulunuyorum.

Cenab-ı Hak ve Feyyâz-ı mutlâk, cümlemizi ilmiyle âmil, âmeliyle kâmil has kulları zümresine ilhak ve Habib-i edibinin (TÂBİK-UN-NÂ'L-İ BİN-NÂ'L) izinde olarak şefaat-i uzmâsına müstehak ümmet-i merhumesinden eylesin. (Âmin).

Bu eserimizi neşreden Ali Bilici ve Salahaddin Demirtaş'a, Dizgi ve baskısını yapan Özal Matbaası'na, okuyan, okutan ve dinleyen aziz ve muhterem din kardeşlerimin zâhirlerini şeri'at-ı Garrayı Ahmediyye ve sünnet-i seniyye-i Muhammediyye ile tezyin ve bâtınlarını aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile tenvir buyurduğu fırka-i nâciyyeye idhal buyursun.

(Ve mâ tevfiği illâ billâhi aleyhi tevekkeltü ve ileyhi üniyb).

Mufavvakiyetim, ancak Allahu teâlâ'nın hidayet ve muavenetiyledir. Ben yalnız ona tevekkül ve itimad ettim, bütün işlerimde rücu'um da ancak onadır, âyet-i celilesiyle sözlerimi bitirirken, hepinize şükranlarımı ve hayır dualarımı te'yid ve tekrar ederim.

**EL - HAC
MUZAFFER OZAK**

ENVÂR-ÜL-KULÛB (Kalblerin Nurları)

DERS : 20

M Ü N D E R E C A T :

Münâcat - Ankebut sûre-i celilesinin 57. inci âyet-i kerimesinin tefsiri - İyi ve güzel âdetlerin yayılmasının yararı, kötü ve çirkin âdetlerin yayılmasının zararı - Sureti gibi siyreti ile de insan olmanın faydaları - Cenaze, cemaatine neler söyler ve nasıl yalvarır - Cennet ni'metleri hakkında Resûl-ü zîşânın irşâdları - Ezan-ı Muhammedi, ilâhi ziyafete davettir - Mü'minlere cennette verilecek ilâhi ziyafet - Ölüm acısını kimler nasıl duyarlar - Mü'minlerin ruhlarını teslim etmeleri nasıl olur - Ölümü tadmak ne demektir? Bu tadış, mü'minlere neden tatlı ve kâfirlere acı gelir - Kâfirlerle münafıkların âhiretteki feci âkibetleri - Mü'minlere mahsus olan sıfatlar nelerdir - Dünya hayatına mağrur olmanın zararları - Âhirete iymansız gitmeğe sebeb olan dört şey nedir - Nasıl olursa olsun ibadet ve tâ'ate devam etmenin faydaları - İbadet ve tâ'at bazan şakileri said edebilir - Allahu tealâ'ya hüsn-ü zanmetmenin faydaları - Su-zannedenlerin helak olmalarının sebebi - Öğrendiği ilmi başkalarına öğretmelerin hocalarına borçlarını ödemiş olacakları - San'at ehlinin de ustalarına borçlarını aynı şekilde ödemeleri gerektiği - Emaneti ehline tevdi etmek farz olduğu gibi, ehil olmayana vermek de günahdır - Dünya hayatında içilen bir bardak soğuk suyun veya çayın da hesabının sorulacağı - Âlimin ölümü, bir âlemin ölümü gibidir - Helâl kazanıp helâl yiyip içmenin faydaları - Musallâ'da cemaati yalan şahitliğe mecbur etmemek için gerçekten iyi insan olmağa çalışmak gerektir - Kabir azabı ve Münker - Nekir sorularına cevap verebilmek için Resûl-ü zîşânın bir müjdeleri - ölümü düşünmenin fayda ve yararları -

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى
آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ الصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ
الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ

Sallû alâ Seyyidînâ Muhammed...

Sallû alâ Şefi-i zünûbinâ Muhammed...

Sallû alâ Şems-id-Duhâ Muhammed...

Sallû alâ Bedr-id-Dücâ Muhammed...

Sallû alâ envâr-ı-kulûbinâ Muhammed...

El-evvelü Allah... El-âhirü Allah... Ez-zâhirü Allah... El-Bâ-
tınü Allah... Hayrihi ve şerrihi min'Allah... Men kâne fi kalbi-
hi Allah... Fe-mû'inuhu ve nâsruhu fid-dâreyni Allah...

Rabbîşrahli sadri ve yessirli emri vahlûl ukdeten min li-
sani yefkahu kavli ve ufevvidu emri ilâllah vallahu basiyrün
bil-ibâd...

Sübhanেকে lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ent-el
alim-ül hakim...

Sübhanেকে lâ fehme lenâ illâ mâ fehmemtenâ inneke ent-el
cevvad-ül kerim...

Sübhanেকে mâ arefnâke Hakka mâ'rifetike yâ Mâ'ruf...

Sübhanেকে mâ abednâke Hakka ibadetike yâ Mâ'bud...

Sübhanেকে mâ zekernâke Hakka zikrike yâ Mezkûr...

Sübhanেকে mâ şekernâke Hakka şükrike yâ Meşkûr...

E'üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym

Bismillâh-ir-Rahman ir Rahiym

Ey Kadir-i Kayyûm... Yâ Zül-celâli vel-ikrâm... Ey Muhyi
ve Mümit ve hüve hayyün lâ-yemût...

Ellerimizi bârigâh-ı zât-ı ahadiyyetine ve gönüllerimizi rahmet-i zât-ı samedaniyyetine açtık... Boyunlarımızı bükerek ve gözyaşlarımızı dökerek bâb-ı lûtfuna geldik, bizleri mahrum ve mahzun eyleme yâ Rabbi... Sen, o zât-ı ecelli â'lâsın ki, rahmet ve merhametine nihayet, nusret ve inayetine haddi gayet yoktur. Allah diyene cevap verirsin, affını dileyeni affedersin, sana yürüyerek gelene, koşarak gelirsin, dilediğine dilediğini verirsin, seni dua ile dâvet edene mutlâka icabet edersin, Allah diyeni boş çevirmezsin... Biz âciz ve günahkâr kullarını Habib-i edibine bağışla ve rahmetine müstagrak eyle yâ Rabbi... Bilerek veya bilmeyerek, yanılarak veya unutarak işlediğimiz günah ve isyanlarla kararın gönüllerimizi, nazar-ı rahmetin ve inayet-i Rübubiyetinle arındırarak, Habib-i edibine lâyük olan salihler ve sadıklar ve cemal-i lâ yezâline gönül veren âşıklar zümresine ilhak ve idhal eyle yâ Rabbi... Bizleri yoktan var eden, zelil iken aziz eyleyen, ana rahminde kudretinle insan şekline koyan, ruh veren, besleyen, el ayak, göz, kulak, kalp ve kalıp bahşeyleyen, en güzel biçimde halkeyleyen, akıl, idrak, hayâ ve iyman ni'metlerinden mahrum etmeyen, **VE LEKAD KERREMNÂ BENİ ÂDEME** sırrına mazhar buyuran yüce Rab-bimiz... Açtık doyurdun, çıplaktık giydirdin, cahildik okuttun, rizayı ilâhine vasıl olabilmemiz için Hak ve hakikat yoluna hidayet lûtfettin, zât-ı ahadiyyetine kul ve Habib-i edibine ümmet olabilmek şeref ve bahtiyarlığı ile mümtaz kıldın, zikrinden, şükründen ve fikrinden nasibedar eyledin, Kur'an-ı azim-ül-bürhanında biz âcizlere (EY MÜ'MİN KULLARIM!) hitab-ı izzetiyle müstesnâ bir pâyeye verdin, eğer inayet-i ilâhiyyen ve hidayet-i sübhaniyyen erişmeseydi, bizler bu dosdoğru yolu kendiliğimizden doğrultup çıkaramazdık... Bizleri, bu fâni dünyâ âleminde sayamayacağımız ve hattâ saymağa gücümüzün yetmeyeceği kadar bol maddî ve mâ'nevî ni'met ve mazhariyetlerinden mahrum bırakmadığın gibi, ebedî âhiret âleminde de ve özellikle vuku'u muhakkak olan Mahkeme-i kübrâ'da yine (EY MÜ'MİN KULLARIM!) hitabıyla huzur-u izzetine kabul buyurarak, mahşer halkına karşı bu iltifatını izhar ve tekrar eyle yâ Rabbi... Amel defterlerimizi, sağ taraflarımızdan itâ bu-

yurarak o müthiş ve korkulu günde lûtf-u âtîfetinle imdad ve affu mağfiretinle bizleri dilşâd eyle yâ Rabbi... Küfür ve dalâletlerinden dolayı yüzleri simsiyah kararan, ellerine ve ayaklarına kelepçeler ve bukağular vurulan; rahmet ve mağfiretinden kovulan, bütün mahşer halkı arasında, peygamberler ve veliler huzurunda zelil ve perişan olan şakiler ve âsiler güründan eyleme yâ Rabbi... Hesapta bigâne ve mizanda divane olan, yaptıkları zulüm, haksızlık ve kötülükleri hatırlayarak ellerini ısırın, saçlarını ve sakallarını yolan suçlular gibi yararı olmayan bir pişmanlığa bizleri düşürme yâ Rabbi... Affına eren, fazl-ü kereminle cennetine giren ve cemal-i lâ yezâlini gören âşıklar ve sadıklar zümresine bizleri ve bütün ümmet-i Muhammed'i ilhak eyle yâ Rabbi... Âmin bi-hürmeti Seyyid-il-mürseliyn ve bi-hürmeti Tâ-Hâ ve Yâ-Sin...

**E'üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym
Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahiym**

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ النَّارُ جَعُونَ

Küllü nefsin zâ'ika't-ül-mevt sümme ileynâ türce'un...

El-Ankebut: 57

(Her nefis ölümü tadıcıdır. Sonra, bize döneceksiniz.)

Ey âşık-ı sadık... Ey rizayı ilâhiyye'ye ragıp, cennet-i â'lâya talip ve cemal-i lâ yezâle âşık olan aziz mü'minler :

BİL — BUL — OL!...

Bilmeden bulamazsın, bulmadan olamazsın... Bilmek kâfi değildir, bulmak gerektir. Bulmak da kâfi değildir, olmak gerektir. Olamazsan, ham kalırsın, onun için bütün gayret ve himmetinle olmağa çalış... Bilmiş ol ki, olmadan ölenler, gerçekten ölürler. Olanlar ise, ölmezler olurlar... Kaçtır tekrarlayıp duruyorum : Cahiller helâk oldu, âlimler kurtuldu, alimler de helâk oldu, âmiller kurtuldu, âmiller de helâk oldu, an-

cak muhlisler kurtuldu. Onun için ne yapıp yapmalı, her işimizde ve davranışımızda, her fiil ve hareketimizde ve bilhassa bütün ibadet ve tâ'atlerimizde tam bir ihlâs üzere bulunmalı ve gerçekten muhlislerden olmalıyız. Bu âleme gelen, muhakkak gidecektir. Gelmeseydik, gitmezdik. Toplanmasaydık, dağılmazdık, bir bina yapılmasaydı, yıkılmazdı. Onun için her doğan mutlaka ölecektir.

Ölüm, mahiyet ve hakikatini bilemeyenlere korkunç gelmektedir. Oysa, ölen büsbütün yok olmaz, bir süre gözlerden kaybolur. Cesedi mezara ve ruhu berzah âlemine naklolunur. Buna rağmen, dünya ile ilgisi ve ilişkisi kesilmez, tam aksine devam eder. Meselâ, bir ülkeye hayırlı ve yararlı bir eser bırakanın, o eserinden insanlar faydalandığı sürece amel defterine sevap yazılır. Allah korusun, bunun zıddı olarak bir ülkeye herhangi bir kötülük getiren ve bırakan kimsenin de, o ülkede getirdiği kötülüklere devam edenler bulunduğu sürece amel defterleri kapanmaz, o kötülüğü işleyenlerin günahlarının bir misli, o kötülüğü getirip yaygınlaştıranlara da yazılır.

Buhari-i şerifin rivayetine göre, Sahib-i şeri'at aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyat efendimiz :

— Bir kimse, iyi ve güzel bir islâm âdetini, bir ülkeye yayarsa, o ülkede o iyi ve güzel amel yapıldıkça, onu yayanın amel defterine bir misli sevap yazılır. (Ne büyük ni'met ve ne yüce bir mazhariyet!) Bunun aksi olarak, bir kimse bir ülkeye kötü ve çirkin bir âdet getirirse ve yaysa, o kötü ve çirkin ameli işleyenler devam ettikçe, bu kötü ve çirkin ameli getirip yaygınlaştıranın amel defterine de bir misli günah yazılır. (Ne korkunç bir felâket ve ne müthiş bir âkibet!) Yine bir kimse, başka birisine bir kötülük öğretse ve fakat kendisi o kötülüğü bizzat yapmasa bile, öğrettiği kimse o kötülüğü işledikçe kendisine onu öğretenin de amel defterine bir misli günah yazılır.

Allah rızasıçün, cami, mektep, çeşme, köprü, hastahane, aşhane ve benzeri hayır müesseseleri yaptıran veya kuranların, o hayır müesseseleri faaliyete devam ettiği sürece amel defterlerine sevap ve hasenât yazılır. Bütün bunların birer sadaka-i

câriyye olduklarını, Muhibir-i Sadık aleyhi ve âlihi salâvatullah-il Hâlık efendimiz haber vermişlerdir.

Ağaç dikmek, dikilen ağaçları korumak ve çoğaltmak, çocuk okutmak veya okutturmak, kendisinin veya başkalarının yetimlerini koruyup kollamak, onları doyurmak, giydirmek, tahsil ettirmek, bir san'at ve meslek sahibi etmek de sadaka-i câriyyedendir ve bu gibi hayırlı ve yararlı işler işleyenler, büyük sevaplara nail olurlar, cennet ve cemal ile tatyip ve taltif olunurlar.

**Çalış gamlıları şâdetmeğe, şâdolınak istersen;
Sevindir insanları gamdan azad olmak istersen...**

Evet, elinden geliyorsa hemen iyilik yap ve hayır işle!... Fırsat elde, can kuşu ten kafesinde iken, bu fâni âlemden göçmeden, ecel şerbetini Azrail aleyhisselâmın elinden içmeden iyilik ve hayırlarda bulun. Allah korkusuyla titreyen bir kalbe, gözyaşı döken bir çift göze, hayır ve hasenât sahibi ellere, Hak yoluna yürüyecek, yardım ve iyiliğe koşup yetişecek ayaklara, Hakkı zikredecek ve insanlara hakkı ve sabrı tavsiye edecek, dertlileri teselli edecek, gönül alacak bir dile, Hakkı ve bütün yarattıklarını sevecek bir gönüle sahip olmağa çalış. Zira, ölüm peşimiz sıra gelmektedir, bir gölge gibi bizleri takibetmektedir.

Ölüm, sana talip iken sen dünyaya talip olup nefsine ve şeytana uyma, sen de Hakka talip ol ki, o sana talip olsun. Kendine kabir hazırlama, kendini kabre hazırla! Kula, Rabbinden razı olarak Hak rızasını beklemek gerekir. Kul, Rabbinden razı olmadığı halde onun rızasını beklerse, boşuna beklemiş olur. Muhammed'siz kalpte muhabbet ve muhabbetsiz kalpte de Muhammed sevgisi bulunmaz. Eğer, bir kalpte Hakka muhabbetten eser yoksa, o kalp zâhiren mâ'mur gibi görünse de, hakikatte harap ve virandır. Onun için kişi kalbini aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile mâ'mur kılmalıdır ki, o kalbin pencereleri raesâbesinde olan uzuvlarından nûr-u sübhan ve envâr-ı Kur'an zuhura gelebilsin :

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

Ve lekad kerremnâ benî-Âdeme...

El-İsrâ : 70

(Andolsun, biz azim-üş-şân Âdem oğullarını, diğer bütün yarattıklarımızdan üstün kıldık.)

sırrına ve tecellisine mazhar olabilsin, Hakka hakkıyla kulluk edebilsin.

Bu cihana gelen, muhakkak gider.

Bizden önce gelenler, hep gitmişlerdir. Dedelerimiz, atalarımız ve çoğumuzun ana ve babalarımız hepsi gelmiş ve gitmişlerdir. Bizden önce yapılan bir çok muhteşem saraylar, konaklar, kervansaraylar, hanlar, evler hep harap olmuştur. Gün gelecek, bizim de evlerimiz harap olacak ve yerlerine yenileri yapılacaktır. Yüz yıl önce, şu caddeleri, sokakları ve evleri dolduranların hiçbirisi bugün yoktu. Yüz yıl sonra, bugün eşikte ve beşikte olanlar da dahil olmak üzere, gördüklerimizin hiçbirisi yeryüzünde bulunmayacaktır. Ne kadar yaşadığımız değil, nasıl yaşadığımız önemlidir. Dünya hayatı, iki sonsuzluk arasında küçücük bir zaman parçasıdır. Hayat, öyle acayip bir sırdır ki, insan onu çözmeğe çalışırken sona eriverir. Bir insan için hayattan daha kıymetli bir şey yoksa, onun hayatının da hiçbir kıymeti yoktur demektir.

Kişinin, ilmi olmasa bile, tarih okuyacak kadar okuyup yazması ve okuduğunu anlayacak kadar bir kafası vardır. Oysa, ilmi olup tarihleri cilt cilt devrettikleri halde, ibret alacak gözleri bulunmadığından cahil kalanlar pek çoktur. Çünkü, bir çok şeyleri görmeğe baş gözleri yetmez. Basiret lâzımdır, kalp gözü gerektir. Okuduğu halde ibret alamayanın, hiç okumamış cahilden ne farkı vardır? Baktıkları halde ibret alamayanların körden farkları var mıdır? Allahu tealâ'yı bilmeyenlerin, hakkı görmeyenlerin ve hakta olmayanların, hayvanlardan farkı nedir? İnsan şekil ve hey'etinde görünmesi, bu gibileri hay-

vanlıktan kurtarabilir mi? Vücut, insan bedenini andırsa bile bu görünüş onları insanlaştırabilir mi? Hayvanların da birer vücutları, bedenleri vardır. Onlara hayvan elbisesi giydirilmiştir ama, Hakkı inkâr edenlere şeklen ve zâhiren insan elbisesi giydirilmiş bile olsa yine de insan denilemez. Görmeleri, işitmeleri, tutmaları, yürümeleri, yemeleri, içmeleri ve hattâ akıl, idrak ve iradeleri, inkârları muvacehesinde onları insan ve insanlık pâyesine ulaştıramaz. Bütün bu bedeni ve hayvanî faaliyetler, hayvanlarda da aynen vardır. İnsanı, hayvanlıktan kurtaracak mefhum, ancak ve yalnız Allahu tealâ'ya iman ve muhabbet, Hak peygambere iman ve hürmet, Hak kitabına hürmet ve muhabbeti. Hakka saygı ve muhabbeti olan, ondan korkar, onu incitmekten, onun emirlerine ve nehiylerine karşı gelmekten kaçınır, öleceğini düşünür, âkibetinden ve âhiretten kaygulanır, Hakka hakkıyla kul olur, kulluk görevleri neleri gerektiriyorsa hepsini tam ve eksiksiz olarak yerine getirir ve böylelikle de HAYVAN-I NÂTIK (Konuşan hayvan) olmaktan kurtulur.

Sureti, insan olduğu gibi, siyreti de insan olanlar; hiç ölmeyecekmiş gibi dünya için çalışırlar, şahıslarının, ailelerinin, milletlerinin, din ve mukaddesatlarının ve insanlığın yükselmesi, yücelmesi, ilerlemesi uğurunda hiçbir fedakârlıktan geri kalmazlar, bu arada hemen yarın ölecekmiş gibi âhiretleri için de ellerinden geldiği ve güçlerinin yettiği kadar hazırlık yaparlar. Ölümü düşünmek insana ölüm getirmez ama, ölümü hiç düşünmemek, öleceğini akla getirmemek kişiye ancak zulüm getirir. Öleceklerini unutanların, ölümü hiç düşünmeyenlerin çevrelerine ne büyük fenalıklar yapabildiklerini, kötülüklerden, haksızlıklardan ve hattâ zulümlerden vazgeçemediklerini, tarih sahifelerinde olduğu gibi günlük hayatımızda da sayısız örneklerle görüyoruz. Bunlar, kafaları teneşire vurunca ayılan dünya sarhoşlarıdır. Fakat, ne hazindir ki bu ayılmaları ve uyanmaları kendilerine hiçbir yarar sağlamayacaktır, çok ama pek çok pişman olacaklardır ama, bu gecikmiş pişmanlıkları işlerine yaramayacaktır.

Diğer taraftan, ölümü düşünerek âhiret hazırlıkları yapanlar, kendilerine âhiret azığı tedarik edenler, ömürleri boyunca Hak rızasından ayrılmamak için dikkat ve gayret gösterenler, kulluk görevlerini hakkıyla ve lâıykıyla yerine getirenler, bu fâni âlemden bâki ve ebedî olan âhiret âlemine tam bir huzur ve emniyet içinde geçerler, kendilerine müjdeci melekleri gönderilir ve tebşir edilirler :

— Korkma, üzülme!.. Bu fâni dünyadan ayrılacağı için sakın hayıflanma!.. Varacağı ebediyet âlemi senin için korkulacak bir yer değildir. Seni, ömrün boyunca sevip saydığın, emirlerine ve nehiyelerine seve seve uyduğun Rabbine ulaştırmağa geldik. Müjdeler olsun sana, bak sekiz cennetin kapıları senin için açıldı, Resûl-ü zişân sana kucağını açtı, işte seni bekliyorlar, derler.

Bu vuslât, sâlihler'in, mâ'sumların, âşık ve sadıkların fâni âlemden ayrılmalarıdır ki, elbette saadettir, selâmettir ve beşarettir. Bir bakıma kira evi gibi olan dünyadan, kendi mülkü olan âhirete nakletmek, yerleşmek ve orada karar etmektir. Böyle bir müjde ile karşılanan ve kutlanan kimseler ise, kendilerini bu son yolculuklarında uğurlamağa gelenlere, tabutunun altına girenlere seslenirler :

قَدِّمُونِي قَدِّمُونِي

KADDİMÛNİ... KADDİMÛNİ...

— Ey beni sevenler ve cenazemde hazır olanlar!.. Ne olursunuz, beni çabucak yerime götürün, makamıma ulaştırın. Bir **â** önce Rabbime takdim edileyim... Beni, yollarda oyalamayın, tez olun yerime iletin, âşıkı mâ'şuka kavuşturun, geciktirmeyin. Hem benim için ağlayıp gözyaşı da dökmeyin... Varıp gideceğim yeri bilerseniz, nail olacağım ni'metleri farketmeniz, Rabbimin bana ihsan buyurduğu yüce devleti görseniz, oraya benden önce ulaşabilmek için herşeyinizi feda ederdiniz. Dünya ve mâfiyhâ'ya hiç önem vermez, kulluk görevlerinizi tam

ve eksiksiz yerine getirebilmek için gecelerinizi gündüzlerinize katar, ibadet ve tâ'atten bir lâhza bile geri kalmazdınız. Ben, Rabbinden razı olduğum gibi, Rabbinim de benden razı olarak ona mülâki oldum, cennet ve cemale kavuştum. Benim için değil, kendiniz için ağlayınız, lüzumsuz ve mâ'nasız dünya törenleriyle beni oyalamayınız, derler ve kendisini duyabilmek bahtiyarlığına erenlere en büyük vâ'az-ü nasihatte bulunmuş, en değerli öğüdü vermiş olurlar.

Evet, gerçekten kulağı olanlar, tabutun içindeki zatın bu sözlerini aynen ve harfiyyen duyarlar. Görene, duyana ve anlayana, her ölen zat en büyük bir vâ'izdir. O, öyle bir vâ'izdir ki hayatta olan vâ'izler gibi, âhirete ve âhîret âlemine ait ilimleri yalnız İLM-EL-YAKİN değildir. Onlar, İLM-EL-YAKİN bildiklerini AYN-EL-YAKİN'e çevirmişler, HAKKAL-YAKİN'e ermişler ve BEYN-EL-YAKİN'e getirmişlerdir. Bu vâ'iz, inanın ki başka vâ'izdir. Onun dersini dinleyen ve anlayanlar, gerçekten adam olurlar, can kulağı ile dinleyerek kendilerini çeker çevirir ve kendilerini o günlere hazırlarlar. Onun başına gelenlerin, ergeç kendi başlarına da geleceğini gözleriyle görürler ve ondan aldıkları ders ve öğütle amel ederler. Ancak, görenedir, görene!.. Köre nedir, köre ne?

Akıllarının başlarında olduğunu iddia edenler, gördüklerinden ve duyduklarından ibret aldıklarını ileri sürenler, cenaze namazını kıldıkları yakınlarının ve sevdiklerinin hallerini ve âkîbetlerini görürler, anlarlar ve kendilerinin de önünde sonunda öleceklerini, kefene sarılıp bir tabut içinde musallâ taşına getirileceklerini, oradan da dünyanın son ve âhîretin ilk durağı olan kabirlerine iletileceklerini düşünürler. Bütün bunları düşünmek hassasından mahrum olanlar ise, ömürlerini boşuna tüketmiş, hayat sermayesini israf etmiş bahtsız kişilerdir.

**Geçti ömrün ey gafil, dehr-i fenâdan geçmedin;
Bilmedin büyük günah, hubbu sivâdan geçmedin;
Çünkü bildin ki, sana bâki değildir bu cihan;
Aldanıp kaldın yine, nefs-i hevâdan geçmedin...**

Bu sebeple, bir cenaze merasimine iştirak eden kişi, gün olup kendisinin de öleceğini düşünmelidir. Ona göre hazırlıklı bulunmalı ve bu uzun yolculuk için azık tedarik etmelidir. Bu yolculukta, en hayırlı azığın **TAKVÂ** olduğunu, düstur-u mükerremimiz Kur'an-ı aziym kesinlikle haber vermektedir.

Hal diliyle bütün bunları hazır bulunan cemaatine, sevdiklerine ve yakınlarına anlatan cenazenin vâ'az-ü nasihatini onun için can kulağı ile dinlemeli ve neler söylediğini anlamaya çalışmalıdır. Zira, bu en büyük vâ'iz Azrail aleyhisselâmın kılıcını yemiş, evini, barkını, çoluk ve çocuğunu, hısım ve akrabasını, kasasını, masasını, kesesini, rütbesini yüzüstü bırakmış, dünyanın son ve âhiretin ilk durağına doğru yönelmiş, yüzbinlerce yıllardanberi ölüp gidenlere iltihak etmiştir. Fakat, Allahu tealâ'yı bilmiş, bulmuş ve olmuş, Resül-ü müctebâ'ya iman ederek gönül vermiş, neden ve niçin yaratıldığının sırrını ve hikmetini çözmüş, kendisini yoktan var edene, türlü ni'metleriyle rızıklandırana kulluk görevini yerine getirmiş, minnet ve şükranını belirtmiş ve ölümlle de ebedi saadet ve selâmete erişmiştir. Onun için (ÇABUK OLUN... OYALANMAYIN... BENİ ÇABUCAK YERİME ULAŞTIRIN...) diye cemaatine yalvarmaktadır. Varacağı yeri, konacağı ve karar edeceği makamı bilmekte, Rabbinin lütuf ve ihsanlarına bir ân önce kavuşabilmek için acele etmektedir.

Ehl-i iman için ölüm, ömürleri boyunca **SIRAT-I MÜSTAKİYM**'den ayrılmamalarının, Hakka hakkıyla kul olmalarının mükâfatını görecekleri, iman, ibadet ve ihlâslarının ecrini Allahu tealâ'dan alacakları günün başlangıcıdır. Doğru yoldan ve doğruluktan ayrılmayanlar, âşiklar, sadıklar, sâlihler, onun için kabre varmakta içtezliği ederler. Ruhlarının, bedenlerinden sıyrılması ile ga'ib âlemine, âhiret âlemine girerler ve orada mazhar olacakları ni'metleri müşahede ederler. Gerçi, daha bu âlemde iken de kendilerine âhiret ni'metleri müşahede ettirilen kutlu ve mutlu kişiler vardır. Ancak, bu müşahede her hak dostuna, her veliye mahsus değildir. Bu sırrı kaldıracıklarını bildiği velilerine, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri bu

sırları açıklar ve onlara berzah âlemini, cennet ve cehennemi, âhîret ni'met ve devletlerini bu dünyada iken seyrettirir.

Ruh, (İRCİ'Y!) emrini telâkki edince, topraktan hakedilmiş bulunan bedeninin ölümü ta'ması için onu terkeder. Bu emr-i ilâhînin zevk ve hazzı ile vücudu terkedince, aslında var olup kendisince ga'ib bulunan o ebedi âlemi görür, kendisine bahş ve ihsan buyurulan mükâfata bir ân önce vasıl olabilmek için (KADDİMÜNİ... KADDİMÜNİ...) diye cemaatine yalvarır, çabuk olun, oyalanmayın, beni tezelden yerime götürün ricasında bulunur, yani cesedini mümkün olabildiği kadar kabrine iletmelerini yakınlarından ve sevdiklerinden niyaz eder.

Buna mukabil; âsiler, kâfirler, zâlimler de : (YÂ VEYLENÂ!.. EYNE TEZHEBÛNE BİHÂ..) diye feryat ederler. Yani :

— Vay bana, yazık bana!.. Beni nerelere götürüyorsunuz? diyerek sızlanırlar, mezara gitmek ve girmek istemezler. Çünkü, onlar da gidecekleri yeri, tadacakları azabı görmüşler ve bilmişlerdir. O zamana kadar yalanladıkları, inkâr ve reddettikleri âlem zâhir olmuş, varıp karar edecekleri azap yeri kendilerine gösterilmiştir.

Onun için, yukarıda kendinize kabir hazırlamayın, kendinizi kabre hazırlayın demiştik. Şimdi düşününüz, yüzbinlerce lira harcanarak, somaki mermerden işlenmiş, dantelâ gibi oyulup süslenmiş, yıldızlanmış muhteşem görünüşlü bir kabrin içinde ve toprak altında yatana azap ve ikap olunuyorsa, ızdırabı hergün yenileniyorsa, toprak üstündeki o ihtişamın o bahtsızına ne hayrı, ne faydası olur? Öründen gelip geçenler, onun nakışlarına, yıldızlarına hayran kalırlar, o mezarı yapan ustanın san'atını takdir ederler, taşında yazılı şiir gibi yazıları okurlar, fakat içinde yatana bir Fatihâ okumayı bile akıllarına getirmezler. O mezarın dışındaki süsler, onlara içinde yatanın acıklı halini unutturur, onları dış görünüş avutur. Oysa, insanlara yaptırılan o muhteşem mermer mezarlar, içlerinde yatanlara yarar sağlayabilseydi, Fira'unlar için büyük emek ve masraflarla bina olunan ehramların, o zâlimleri cehennem azabından koruyup, kurtarması gerekirdi.

Gerek o mezarı yaptıranlar ve gerekse o muhteşem mezarı ziyaret edenler, bir mermer ustasının san'atına hayran kaldıkları halde, o san'atkârı halkeden, ona o taşları oyma ve yontma kudret ve hünerini bahşeden, yalnız o mermer ustasını değil bütün kâ'inatı güneşi, ayı, yıldızları, insanları, hayvanları, dağları, tepeleri, ormanları, engin denizleri, kara topraktan fışkıran renk renk, çeşit çeşit, şekilleri ve tadları başka başka meyveleri ve çiçekleri yaratanın kudret ve azametini takdir edemezler. Böylelerine, baktıkları halde görmeyen BAKAR KÖR ve işittikleri halde duymayan DUYAR SAĞIR demek haksızlık mıdır?

Bu âlemde Hakkı göremeyenler, zikr-i ilâhiden yüz çevirenler, baş gözleri gördüğü halde, kalp gözleri görmeyenler, kabirlerinden kalktıkları zaman baş gözlerinin de kalp gözlerinin de KÖR olduklarını farkedeceklerdir. Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri, Kur'an-ı aziyminde Tâ-Hâ sûre-i celilesinin 124-125-126-127. nci âyet-i kerimelerinde, bunu açıkça beyan ve ilân buyurmaktadır. Ne var ki, Allahu tealâ'nın celâl ve azabından ancak müttakiyeler korkarlar. Allahu tealâ'ya ve âhiret gününe iman edenler, o büyük azaptan çekinirler. Çünkü, Rabbimiz katında en yüce ve üstün olanlar, Allahu tealâ'dan korkan ve onu incitmekten çekinenlerdir. Âkibet, elbet ve elbet müttakiyelerindir ve müttakiyeler dünyada da, âhirette de ebedi saadet ve selâmete ererler, azap ve ikaptan kurtulurlar. Müttakiyelerin makamları cennettir.

Cennet deyip geçmeyiniz aziz mü'minler!.. Allahu tealâ'nın fazl-ü keremiyle cennete girenlere öyle makamlar, öyle dereceler ve öyle ni'metler bahş ve ihsan buyurulur ki, onları tarif ve tavsife diller ve kalemler muktedir olamazlar. Bunları tarif ve tavsif edebilmek için, ancak bu ni'metleri görmek ve tadmak gerekir. Muhibir-i sadık aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Hâlık efendimiz dahi cenneti bizzat gördükleri halde ancak şöyle tarif buyurmuşlardır :

(Cennette, gözlerin göremediği, kulakların işitemediği ve insan kalbinin idrak ve ihata edemediği ni'metler vardır.)

Fazl-ı ilâhi ile cennete girecek bazı zevatı, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri bir melek vasıtasıyla ziyafet-i ilâhiyesine dâvet buyuracaktır. Melek bu yüce ni'mete eren zatın sarayına gidecek ve kendisine selâm-ı ilâhiyyi tebliğ ettikten sonra Hak dâvetiyyesini o kutlu ve mutlu kula sunacaktır. Bu dâvetiyede : (Ey benim sevdiğim ve beni seven kulum!.. Cuma, günü dâvetime icabet etmeni diliyorum.) ibaresi yazılmış bulunacaktır ki, bu dâvete RIDVAN adı verildiği AHLAK-I-CELÂLİYE isimli kitapta yazılmıştır. Cuma günü, cuma namazına çağrılmak, bu dâveti ilâhinin bir remzidir.

Dünya âleminde iymanlı, ibadetli ve muhabbetli olarak yaşayan, iyman üzere ölen daha doğrusu OLAN bahtlı kullar, kabir vahşetinden, mahşer dehşetinden, âhiret sefalet ve rezalelerinden, cehennem azabından kurtulurlar, fazl-ü kerem-ü ilâhi ile cennete girerler ve bu RIDVAN makamına ererler.

Bu makamın, dünya hayatında da misali vardır :

Ezan-ı Muhammediyye'nin okunduğunu duyarak bu ilâhi dâvete icabet ve huzur-u ilâhiyye vararak ibadet ve tâ'at edenler, RIDVAN'a vasıl olmanın hazzını ve zevkini tadan ehl-i iymandır ki, bu büyük lûtfa mazhar olanlar cennette de aynı şekilde RIDVAN'a dâvet olunacaklardır. Ezan, DÂVET-İ SÜBHAN ve namaz ise ZİYAFET-İ RAHMAN'dır. Allahu tealâ, bizleri bu yüce ni'mete dünyada ve âhirette nail ve mazhar olan ehl-i safaya ilhak buyursun (Âmin, bi-hürmet-i Seyyid-il-mürseliyn...)

Evet kardeşlerim : Ölüm, ehl-i iyman için OLUM'dur. Mü'min ölmez, olur. Her nefis, ölümü tadacaktır. İymansız, ibadetsiz, ihlâssız zâlimler ve kâfirler için ölümün tadı elbette acı olacaktır. Bazı hastalara dünyanın en nefis yemekleri verildiği zaman acı gelmiyor mu? Tıpkı onun gibi kâfirlere ve zâlimlere de ölüm acı gelecektir. İki cihan serveri (**Ölüm acısının, üçyüz kılıç darbesi kadar acı olduğunu...**) haber vermişlerdir. Tabi-

atiyle, kendisine üçyüz kılıç darbesi vurulan bir kimse, azap ve ıztırap çeker. Kur'an-ı kerimde, bu konuda şöyle buyurulmaktadır :

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرَجُوا أَنفُسَهُمْ
تُخْرَجُونَ عَذَابِ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ
وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ

Ve lev terâ iziz-zâlimüne fi gamerât-il mevti vel-melâ'iketü basitü eydiyhim
ahricü enfüse-küm el-yevme tuczevne azab-el-hüni bimâ küntüm tekulüne
alâllahi gayr-el-hakkı ve küntüm an âyâtihi testekbirün...

El-En'âm : 93

(O zâlimlerin ölüm sarhoşluğu ve acıları ile kıvrandıkları sırada, meleklerin onlara ellerini uzatarak : Haydi bakalım, bugün canınızı kurtarın, Allahu tealâ'ya karşı hak olmayanı söylediğiniz, onun âyetlerine kibirlenerek karşı geldiğiniz için zillet ve hakaret içinde azapla cezalandırılacaksınız, dedikleri zaman hallerini bir görsen!..)

وَالنَّازِعَاتِ غَرْاقًا وَالنَّاسِطَاتِ نَسْطًا

Ven-nâzi'ati garkan ven-nâşitâti neştan...

En-Nâzi'at : 1 - 2

(Kâfirlerin ve zâlimlerin canlarını şiddetle alan melekler hakkıyçün... Mü'minlerin canlarını kolaylıkla ve tatlulukla çıkararak melekler hakkıyçün...)

Ruhu kabzolunacak kimseyi, üçyüz altmış melek, üçyüz altmış damarından tutar ve canını sadırına getirir ve Melek-ül-mevt onun ruhunu öyle kabzeder. Üçyüz altmış damara, dikenli teller yerleştirilmişçesine melekler o dikenli telleri çekerek ruhu kabzederler.

Mefhar-i kâ'inat aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyât efendimiz, bir Hadis-i şeriflerinde : (Eğer, ölmek üzere bulunan kimsenin etrafını melekler sararak onu tutmasalar, ölümün şiddet ve dehşetinden o kimse deli gibi kendisini dağlara ve sahralara atardı...) buyurmuşlardır.

Sizleri, ölümlle korkutmak istemiyorum, gerçekleri söylüyorum. Mezbahada kesime götürülürken kan kokusu duyarak can havliyle kasapların ellerinden kurtulan sığır veya mandaların, şehirde etrafa nasıl dehşet saçtıklarını duymadınız mı? Kesilen tavuğun, canı çıkmadan nasıl sıçradığını hiç görmediniz mi? Bağlanmadan kesilen bir hayvanın nasıl debelendiğini hiç farketmediniz mi? Azrail aleyhisselâm, ruhumuzu kabzederken, etrafımızı melekler sarıp bizi tutmasalar, biz insanlar da aynen onlar gibi olurduk.

Fakat, ruh kabzetme keyfiyeti bütün mahlûkat için ve umumî bir kaidedir. Ancak, mü'min, müsîlim, âbid, sâlih, âşık ve sadıklara o mühlik ânda öyle bir âlem açılır ve öyle bir rahmet saçılır ki, o âşık-ı sadık mest-ü hayran o âlemi temaşa ederken ruh-u pür-fütuhu makamına göre taltif olunur, bazıları cennet-i â'lâyı, bazıları da cennetteki huri ve gılmanları ve onların kendisine tebessümle bakmalarını, bazı mutlu kişiler de Cemal-i Muhammediyye'yi müşahede eylerler ve Cemal-i lâ yezalinin :

أَرْجِي إِلَى رَبِّكَ رَاضِيَةً مُرْتَضَةً

İrci'iy ilâ Rabbiki râdiyyeten merdiyyeh...

El-Fecr : 28

(Rabbinden razı olarak, Rabbinin rızasını kazanmış bulunarak Rabbine dön!..)

Hitab-ı izzetinin sırrına mazhar olurlar, bu büyük müjde ve ilâhi dâvet üzerine fâni vücutlarından ayrılarak yükselirler, o mübarek ruha gök kapıları açılır ve lâ-mekân âlemine götürülürler. Orada, Rabbinden göreceği iltifatları görür, cesedi ile kabre girmek üzere dünyaya tade olunur. Vücutta :

وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوْحِهِ

Ve nefehâ fiyhi min rubihî..

Es-Secde : 6

(Ve ona ruhundan nefhetti...)

Âyet-i kerimesiyle mest olup duran ruh (İRCİ'İY!..) emr-i celili ile makamına döner ve vücudu terkeder. Ceset toprağa ve ruh ise berzah âlemine iade olunur. Kıyamet gününe kadar berzah âleminde kalır, dünya hayatında ne ile meşgul olmuşsa, ölürken de onunla meşgul olur, kabirde ve berzah âleminde de aynı meşguliyyete devam eder. Kıyamet gününde de, aynı işle meşgul olarak haşrolunur.

Hâsılı, mü'minler cennetteki makamlarını ve mazhar olacakları ilâhi ni'metleri görürler, okudukları Kitabullah, yaptıkları ibadât ve tâ'at, işledikleri â'mal-i hasenât kendilerine yol-daş olur, hergün yeni yeni rahmet-i sübhaniyyeye nail ve vâsıl olurlar. Kâfirler, münafıklar ve zalimler ise, kabir azabına müstehak olurlar, mezarları ateşle dolar, ibadet ve tâ'atleri olmayanlar, ana-baba haklarına riayet etmeyenler ilâhi rahmet erişinceye kadar azap görürler ve iyman sahibi olduklarından kâfirler ve münafıklar gibi kıyamete kadar bu azabı çekmezler.

İbadet ve tâ'atleri bulunduğu halde günahlardan kaçınmayan nefs-i levvâme ehlinin, bir hafta içinde azaptan kurtulacaklarını, Resûl-ü zîşan efendimize atfen haber vermişlerdir.

Mü'minlerden Evliyâ'ullah ile şehitler ve ilimleriyle âmil olan âlimler arşın altında sâkin olurlar. Emr-i ilâhi ile, dünya hayatındaki mü'minlere ruhaniyyetleri ile imdat ederler.

تَمُوتُونَ كَمَا تَعِيشُونَ وَتَحْشُرُونَ كَمَا تَمُوتُونَ

Temûtüne kemâ ta'iyşûn ve tuhşerûne kemâ temutûn...

(Nasıl yaşarsanız, öyle ölürsünüz. Nasıl ölürseniz, öyle haşrolunursunuz.)

Bu Hadis-i şerif, insanın dünya hayatında nasıl yaşar ve ne işle meşgul olursa, öylece öleceğini, kabir âleminde de aynı meşgale ile uğraşacağını ve öylece haşrolunarak âhîret âleminde aynı meşguliyeti bulacağını bizlere açıkça ifade etmektedir.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

Küllü nefsin zâ'ika't-ül-mevt...

El-Ankebut: 57

(Her nefis, ölümü tadıcıdır.)

Bu âyet-i kerime, mü'mine, musaddike (Tasdik ediciye) müjdecidir. Kâfire ve mükezzibe (Yalanlayıcıya) âsi ve zalime ise korkutucudur. Mü'minlere ölüm bir kâse bal kadar tatlı gelirken, kâfirlere ve zâlimlere bir kâse zehir kadar acı gelecektir. Evet, herkes tadacaktır ama, nasıl ki tatlı yiyenin ağzı tatlılanır ve acı yiyenlerin ise dilleri ve damakları yanarsa, herkes ölümü ayrı ayrı ve farklı tadacaktır. Öyle ise, bu korkulardan emin olmak, ebedi saadet ve selâmeti bulmak istiyorsak, âhîretin tarlası olan bu dünya âleminde, Hâlık'ımızı bilmek ve bulmak zorundayız. Bilmeden bulamayız, bulmadan olamayız. Bilmek için ilim gerektir, bulmak için amel gerektir ve olmak için de ihlâs gerektir.

İymanın altı şartı olan Allahu tealâ'ya, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhîret gününe, kadere, hayrın ve şerrin Allahu tealâ'nın takdiriyle olduğuna candan ve gönülden inanmak ve iyman etmek gerektir. İnandığını ve iyman ettiğini söyledikleri halde, kendilerini aldatanlar, çok pişman olacaklarını bilmelidirler. Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerine hakkıyla inanıp iyman eden mü'minler, Resûl-ü müctebânın nurlu yolundan gitmeğe, adımlarını onun mübarek izlerine uydurmağa, onun ahlâkı ile ahlâklanınağa çalışır, kulluk makamını bu dünyada erişilebilecek en yüce ve en üstün mertebe olarak tanıır, Allahu tealâ'nın yapılmasını emir ve ferman buyurduğu

şeyleri ihlâs ile seve seve yerine getirir, nehiyelerinden kaçınır, Rabbine karşı gelmekten ve Resûl-ü zişânı incitmekten sakınır ve bir nefes bile ita'atten ayrılmaz.

Kıyamet gününe hakkıyla inanan, FEZE'UL-EKBER'de huzur-u ilâhiyye'de ağızların mühürlenip, ellerin konuşTURULACAĞINA, ayakların ve diğer uzuvların tanıklık edeceklerine de iman eder. Onun için, kimsenin hakkına, namus ve iffetine, malına ve canına tecavüz etmez, kendisine bahş ve ihsan buyurulan uzuvların ve hassaların ne maksatla ve ne görevle verildiklerini bilir, hepsini yerli yerince Allah rızası yolunda kullanır. Habib-i edib-i Kibriyâ'yı malından, canından evlât ve iyâlin-den, herşeyinden fazla sever ve gerekirse herşeyini bu uğurda feda eder ve böylelikle imanını kemâle erdirir.

Yalnız diliyle Allahu tealâ'ya ve âhîret gününe inandığını söylemek bunun için kâfi değildir. Böyle söyledikleri halde, bu imanlarını fiilen göstermeyenler hakkında açık bir ihtar vardır :

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

Ve min-en-nâsi men yekulû âmenna billâhi ve bil-yevm-il âhiri ve mâ hûm bi-mû'miniyn...

El-Bakara : 8

(İnsanlardan bazıları, Allahu tealâ'ya ve âhîret gününe iman ettik derler. Oysa, iman etmiş değillerdir.)

Evet, dille takrir olunanı kalp ile de tasdik gerektir. Binaenaleyh, dilleriyle iman etmiş görünerek kalpleri ve fiilleri ile bu imanlarını tasdik ve te'yid etmeyenlerin bu sözleri, ind-i ilâhîde makbul olmaz ve reddedilir. Böyle, yalnız dille iman etmiş gibi görünenler, belki dünya hayatında müslüman gibi görünürler ve kendilerine islâm muamelesi yapılır ama, herşeye hakkıyla ve lâyıkıyla vakıf bulunan Allahu zül-celâl vel-ke-mâl hazretleri ölümlerinden sonra bu iki yüzlülüklerinin cezasını onlara çektirir, kıyamet günü de bunlar cehennem en alt tabakasında ebedi azaba mahkûm olurlar. Bu davranış, MÜ-

NAFIKLİK'tır. Münafıkların âkîetlerini de Kur'an-ı kerim açıkça beyan buyurmaktadır :

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَهُمْ صَرِيحًا

Innel-münâfikıyne fid derk-il esfeli min-en-nâr ve len tecide lehüm nasiyrâ...

En-Nisâ : 145

(Muhakkak ki, münafıklar cehennemın en alt tabakasındadırlar ve onların azabını hafifletici bir yardımcı da bulunmaz.)

Dili ile takrir ettiği halde kalbi ile tasdik etmeyen münafıktır. Dili ile takrir ve kalbiyle de tasdik ettiği halde, Allahu tealâ'nın emirleriyle amel etmeyen kimse de zâhirde aynen münafıklar gibidirler. Bunun için, akıllı insan münafıklara benzetmek istemez ve bundan son derece çekinir ve korkar, Mü'mine lâzım ve lâıyk olan, Allahu tealâ'nın varlığını ve birliğini, Nebiyyi zışânın Hak peygamberliğini takrir ve tasdik etmek, haramı haram ve helâli helâl bilmek, Allahu azim-üş-şânın bütün emirlerini cana minnet bilerek fiilen yerine getirmektir. Zira, münafıklar dilleri ile söyler ve fakat kalpleriyle inanmazlar. Mü'minlerden bazıları da, dilleri ile söyler, kalpleriyle de inanır ve fakat inandıkları ile amel etmezler. Bu gibilerin, dış görünüşleri bakımından münafıklardan ne farkı vardır?

Hakkıyla iyman eden mü'minlerin, mü'minlere mahsus sıfatlara malik olmaları gerekir ki bu sıfatlar şunlardır :

- Allahu tealâ'nın varlığına ve birliğine iyman
- Meleklerle, kitaplara, peygamberlere ve âhiret gününe iyman
- Öldükten sonra tekrar dirilmeğe ve hakkın huzurunda hesap vermeğe iyman
- Cennetin ve cehennemın hak ve gerçek olduğuna iyman
- Günde beş vakit namaz kılmak (Namazlarını vaktinde ve tâ'dil-i erkânına dikkat ve riayet ederek kılmak)
- Ramazan ayında bir ay oruç tutmak
- Zengin ve hali-vakti yerinde ise (Şer'i nisâba malik bu-

lunuyorsa) malının kırkta birini zekât olarak muhtaç mü'minlere vermek, fakirlere ve yoksullara yardım etmek

— Helâlden kazanmak, helâl yemek ve içmek

— İçi, dışı, özü ve sözü temiz olmak

— Eline, diline, beline sahip olmak (Eliyle ve diliyle hiç kimseyi incitmemek)

— Her işinde tam mâ'nasıyla müstakim (Dosdoğru) olmak

— Kendisinden küçüklere şefkat ve büyüklere hürmet etmek ve bütün mahlûkata şefkat ve merhametle muamele etmek

— Elinden geldiği ve gücünün yettiği kadar hayır ve iyilik yapmağa halka hizmet etmeğe koşmak, bütün mahlûkata zarar vermemeğe gayret etmek

— Yollardan insanlara eziyyet verecek şeyleri kaldırmak

— Meşrû işlerde ana ve babasına hürmet ve ita'at etmek

— Kendilerinden feyiz aldığı hocalarına hürmet ve ita'at etmek

— Vatanına bütün gücüyle hizmet etmek

— Irz ve iffetini korumak, namus, haysiyet ve şeref sahibi olmak

— Akrabasına, yetimlere, miskinlere, gurbet elde kalmış gariplere gücünün yettiği kadar yardımda bulunmak, kendisinden yardım isteyeniyi boş çevirmemek

— Eli açık, sofrası açık, alını açık olmak (Cömert olmak)

— Ahdine riayet etmek, sözünde durmak ve sözünün eri olmak

— Emanete hıyanet etmemek (Emanete riayet etmek)

— İyman ve ibadette ve her türlü musibette sabırlı olmak, daima te'enni ile hareket etmek

Bütün bu saydıklarımız, mü'minlerin ve müslimlerin mümtaz sıfatları ve hasletleridir. Büyük, küçük, kadın, erkek, yaşlı ve genç her mü'min bu hasletlerle sıfatlanmak, bunları kendisine şî'ar edinmek zorundadır. Zira, bu üstün sıfatlara malik olan mü'minler, sayılı nefeslerini tüketerek ölümü tattıkları zaman, kendilerine Allahu tealâ tarafından vâ'd buyu-

ruhan cennet ve cemale ererler ve bu yüce mükâfata bir ân önce kavuşabilmek için de tabutlarının içinde cemaatlerine (KADDİMÜNİ... KADDİMÜNİ...) diye seslenirler.

Kâfirler, münafıklar ve zâlimler ise, kendilerini bekleyen korkunç âkıbeti görüp bildiklerinden, cemaatlerine : (Beni nelere götürüyorsunuz? Aceleniz ne? Beni götürmeyin!..) diye yalvarırlar. Ölüm acısını tattıkları ân, gözlerinden perde kaldırılmış ve inkâr ettikleri âlem kendilerine gösterilmiştir. Mâ'ruz kalacakları azabı farkettilerinden mezara girmek istemezler. Bu öyle bir azaptır ki, üçyüz kılıç darbesi kadar acı ve şiddetli olan ölüm acısı bile onun yanında hafif kalır. Kendilerine azap edecek yılanları da görür ve bilirler. Zira, bu yılanlar hariçten gelmiş değildir, onların kendi çirkin ve kötü amelleri yılan şekline girerek kendilerini beklemektedirler. Küfür veya inkârlarını, kötülük veya haksızlıklarını, zulüm ve isyanlarını, Allahu tealâ korkunç birer yılan haline getirmiş, akrep, çıyan ve benzeri zehirli hayvanlar şekline sokmuştur ve ona inkâr ve isyanlarının, kötülüklerinin ve haksızlıklarının acısını böylece tattıracaktır.

İnsan, âhiretteki hayatını buradan hazırlar. Mü'minler cennete ve cennetteki makamlarına buradan nail oldukları gibi kâfirler, münafıklar ve zâlimler de kabirdeki azaplarını, cehennem ateşinde yakılmalarını yine burada iken görürler ve bilirler. Âhireti, dünyasına tercih eden maksat ve muradına erer. Dünyasını âhirete tercih eden ise, hüsrân içinde kalır.

Allah azze ve celle, Kur'an-ı aziyminde :

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْفُرُورِ

Küllü nefsin zâ'ika't-ül-mevt ve innemâ tüveffevne ücûreküm yevm-el kıyameh femen zuhziha an-in-nâri ve udhil-el-cennete fekad fâz ve mel-hayat-üd-dünyâ illâ metâ'ul-gurur...

(Her nefis, ölümü tadıcıdır. Kıyamet günü, hayır veya şer amellerinizin karşılığı tamamen verilecektir. Kim ateşten uzaklaştırılarak cennete konulursa, muradına ermiş olur. Dünya hayatı aldatıcı bir menfaatten başka bir şey değildir.)

Buyurmaktadır ki, bu âyet-i kerime salih kullar için bir müjde olduğu kadar, dünya hayat ve menfaatine mağrur olup aldanarak hak ve hakikatten sapıtan kâfirler ve münkirler için son derece korkutucudur. Orada, herkes hayır veya şer amelinin karşılığı ne ise, onu alacaktır. Cehennem ateşinden uzaklaştırılarak cennete konulanlar, maksat ve muratlarına ererken, inkârcı kâfirler de ateş azabını tatmağa başlayacaklardır. Şurasını aslâ unutmamak gerekir ki, âhîret ni'met ve lezzetleri yanında dünya ni'met ve lezzetleri bir hiçtir. Dünya ni'metleri fâni, gelip geçici ve elden çıkıcıdır, insanları aldatıcı ve azdırıcıdır.

Hani, bazı açkögöz satıcılar mallarının özürlü ve bozuk olan yanlarını, elçabukluğu ve ustalıkla müşterilerine göstermezler ve onu satarak aldatırlarsa, dünya hayatına aldananlar da o özürlü ve bozuk malı alan alıcı gibidirler. Dünya hayatının gurur meta'ı olması, dünya hayatını âhîret ni'metlerine tercih eden kimseler içindir. Her kim, dünya hayatı ile âhîreti talep ederse, o dünya hayatı kendisini menzil-i maksuduna ulaştırır. Dünya hayatı, gölge gibidir. Üzerine gittikçe senden uzaklaşır. Ondan yüz çevirirsen, peşinden koşar.

**Ecelin gelmeden muhkem tut işi,
Ellerin boş gitme bundan ey kişi!..**

Ey'Hakka talip ve rizaya ragıp olan kardeşler!..

Aklı olan, geçmişî gözden geçirir, ibret alır ve dünyanın ziynetine malına, mülküne, servetine, altununa, gümüşüne, yemesine ve içmesine aldanmaz. Hattâ, bütün bu saydıklarımız meşrû ve helâl yollardan elde edilmiş bile olsa yine aldanmaz. Dünyanın fâni olduğunu, yüzyıllar boyunca her gelenin gittiğini, kimsenin kalmadığını ve karar etmediğini, hiç kimseyi ma-

lının, mülkünün, parasının ve servetinin ölümden kurtaramadığını, dünya hayatının bir rü'yâdan farklı olmadığını öğrenir, bilir ve anlar. Ölümün, ergeç, önünde sonunda kendisine de geleceğini düşünür, ne olacağını ne yapacağını hesaplar, âkibetini ve âhiretini teminat altına alabilmenin tek yolunun, ebedi âlemde tek kurtuluşun Hakka hakkıyla kul olmak, kulluk görevlerini hakkıyla ve lâyıkiyle yapmak olduğunu fark ve temiz eder. Günahlarına tövbe istiğfar eder, yaptığı kötülöklere pişman olur, Hakkı bulur ve onun rizasını kazanmağa çalışır. Elinden geldiği ve gücünün yettiği kadar hayırlı ve yararlı işler görmeğe, Rabbine ibadet ve tâ'at etmeğe gayret eder. Uzun, yorucu ve yıpratıcı bir yolculuk olan âhiret seferi için kendisini hazırlar ve hazırlanır, tedarik görür, azık edinir. Basit bir dünya yolculuğunda valizine mendil koymayı ihmal eden veya unutan kişinin, bu küçücük bez parçası için ne kadar sıkıntı çektiğini idrak ederek, ebedi yolculukta hiçbir şey unutmamağa, hiçbir şeyi ihmal etmemeğe çalışır. Sefer emri almış ve fakat hareket etmesi için henüz emir gelmemiş bir asker gibi, yolculuğa hazır bulunur, beraberinde silâhını, cephanesini, komanyasını, lüzumlu bütün eşya, esliha ve teçhizatını bulundurur. Bu yolculuğa hazırlıkları olmayanların, ne kadar sıkıntı çektiklerini iyi bilir.

Evet, herkes öleceğini bilir ama, ölüm nöbetinin kendisine ne zaman geleceğini hiç kimse tayin ve tesbit edemez. Onun için, aklı başında olanlara, her ân ölebileceğini düşünerek hazırlıklı ve tetik bulunmaları gerekir. Bu hazırlığın ilk ve en önemli şartı, kötülükleri terketmek, o zamana kadar işlediği günahlara pişman olarak tövbe ve istiğfarda bulunmak, eşi, dostu, tanıdığı ve ahabıyla helâllaşmak, beş vakit namazlarını, şartlarına ve erkânına dikkat ve riayet ederek kılmak, ramazanda muntazaman oruçlarını tutmak, zengin ise zekâtını ve sadakasını vermek ve hacca gitmek, helâlinden kazanıp helâl yemek ve içmek, üzerinde hiç kimsenin hakkını bulundurmamak, eliyle ve diliyle hiç kimseye zarar vermemek, yalandan, gıybetten (Dedi-kodu'dan) kinden, hasedden sakınmak, hâsılı Allahu tealâ'nın bütün emirlerine uymak ve nehiyelerinden

kaçınmak ve nefsini MUTMA'İNNE'ye erdrtirmeğe himmet ve gayret etmek bu yol hazırlığının belli başlı Őartlarıdır.

Allah korusun, bunun aksi olarak tvbesiz, ibadetsiz, amelsiz olanlar ve üzerlerinde kul hakkı bulunanlar, ölümü akıllarına bile getirmeyenler için ölüm ve ölüm sonrası gayet vahim ve son derece korkunç olacaktır. Bazı limler : (İymansız lme sebep olan isyanlardan Hakka sığınırız...) buyurmuşlardır. Bahsedilen bu isyan dört maddeden ibarettir ki, bunları kendisinde bulanların âhirete iymansız gmelerinden korkulur :

- 1) Tembellikle namazlarını terketmek
- 2) Allahu tealâ'nın Şiddetle men'ettiği şarap, rakı ve emsali sarhoşluk verici ve akıl giderici Şeyleri içmek
- 3) Meşrû işlerde ana ve babaya si olmak ve onları mahrum bırakmak
- 4) M'minlere zulüm ve eziyyet etmek

İşte, bu kötü ve çirkin fiil ve hareketler, kişinin âhirete iymansız göçmesine sebeptir, denilmiştir.

Sevgili kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım!..

Dikkat buyurulursa, namazın farz olduğunu inkâr denilmemiştir. Farz olduğunu kabul ve ikrar ettiği halde, tembelliğinden ötürü terkedenler tabiri kullanılmıştır. Zira, namazın farz olduğunu inkâr etmek, islâm dininden çıkmak demektir. Bu bakımdan namazın farz olduğunu inkâr edenler kâfir ve fakat tembelliklerinden dolayı terkedenler ise günahkâr ve si olurlar. Ancak, namaz kıldıkları halde, t'dil-i erkânına riayet etmeyenler de, terkedenler gibidirler. Yine, namazlarını kıldıkları halde başkalarının hak ve hukukuna dikkat ve riayet etmeyenler, kendilerini haramdan nleyemeyenler de, Şartlarına ve t'dil-i erkânına uysalar bile, kıldıkları namazlarının bu ecirini Allahu sübhanehu ve tealâ, hak sahiplerine verir ve bu gibilerin namazları kendileri için yorgunluktan başka bir Şey olmaz.

Namaz, insanı bütün kötülüklerden, haksızlıklardan, yol-

suzluklardan, Allahu tealâ'nın kesinlikle men'ettiği ve Resûl-ü müctebâ'nın kınadığı bütün fenalıklardan alıkoyuyorsa, o gerçek namazdır ve mü'minin mi'râcıdır. Kötülükleri ve haksızlıkları terketmeden kılınan namazlar, kulu Rabbine ulaştırılmaz, belki uzaklaştırır.

Ne var ki, kendilerini kötülüklerden ve haksızlıklardan men'edemeyenler, büsbütün ibadet ve tâ'atten el çekmemelidirler. Allahu tealâ'nın o kuluna birgün hidayet buyurması umulur. Kul, ne kadar günahkâr dahi olsa, Rabbiyle alâkasını aslâ kesmemelidir. Saatlerin, günlerin, ayların ve yılların da insanlar gibi şereflieleri vardır. Kendisini kötülüklerden alıkoymayanların böyle şerefli bir vakitte edeceği dua sayesinde rahmet-i ilâhiyye'ye mazhar olması mümkündür. Bir çok kötülük işleyenler, böylece rahmet-i ilâhiyye'ye nail olmuşlar ve salih kişiler zümresine girmişlerdir. Nice âsiler mûti ve nice şakiler said oluvermişlerdir. Onun için, kişi kendisini kötülüklerden uzaklaştıramadığı için Allah'sız ve ibadetsiz kalmamalıdır. Olabilir ki, Rabbinin unutmaması ve hattâ kusurlu olarak ibadet etmesi sayesinde Allahu sübhanehu ve tealâ'nın hidayetine mazhar olur, taklidi tahkike tahvil olunur.

H İ K Â Y E

Asr-ı saadette, Medine-i münevvere'de bir genç adamın haramlardan sakınmadığını Seyyid-ül-Enâm aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyete ves-selâm efendimize arz ve şikâyet ettiler. İki cihan serveri, kendilerinden o gencin namaz kılıp kılmadığını sordular.

— Yâ Resûlallah!. Hem namaz kılıyor, hem de Allahu tealâ'nın men'ettiği şeyleri yapıyor, karşılığını alınca saadette şöyle buyurdular :

— Namazını kılıyorsa, kıldığı o namazlar kendisini birgün bütün kötülüklerden alıkoyar.

Gerçekten de öyle oldu, genç adam namaz kıla kıla, iyilerle bir arada ola ola kötülüklerden vazgeçti, Kur'an-ı kerimi

okuyup dinleyerek, hak sohbetlerinden öğütler alarak kalbi yumuşadı, huzuruna varıp el ve gönül bağlayanı mahrum etmeyen Allahu zül-celâl vel-cemâl hazretleri onun da şekavetini saadete tebdil buyurdu.

Ey' ehl-i iyman!..

Sizlere soruyorum? İyman edip, namaz kıldığı ve oruç tuttuğu halde kötülüklerle devam eden mi hayırlı yoldadır? Yoksa, iyman ettiği halde namaz kılmayan ve oruç tutmayan mı iyi yoldadır? İyman etmediği gibi, namaz, oruç, ibadet ve tâ'atin ne olduğunu dahi bilmeyen ve olanca gücüyle kötülüklerle devam ve ısrar eden mi iyi yoldadır?

Elbette, iyman ve ibadet etmeyen ve üstelik kötülüklerle devam eyleyenlerden, iyman ettikleri halde kötülüklerle devam edenler daha üstündür. Zira, bunların iymanları vardır ve iymanlarının onları birgün tövbe ve nedamete ve daha sonra da ibadet ve tâ'ate ileteceği umulur. İymansızlar ise, yine iyansızlıkları sebebiyle ibadet ve tâ'ate yönelemezler. Hele, iyman ve ibadetleri bulunduğu halde kötülüklerden vazgeçemeyenlerin iyman ve ibadetlerinin kendilerini günün birinde o kötülüklerden vazgeçireceği inancındayız.

İnsaf ile düşünerek kendi kendimizi muhakeme edelim ve hayatlarımızın muhasebesini yapalım. Çoğumuz, gençliğimizde böyle değil miydik? Fakat, el-hamdü lillâh iymanımız vardı, ibâdetimiz vardı ve günün birinde tuttuğumuz yolun yol olmadığını anladık, hakka ve hakikate yöneldik ve şükürler olsun bu hale ve bugünlere geldik.

Ya, büsbütün iyansız ve ibadetsiz olanlar böyle mi? Toplum içinde öylelerini de görüyor ve halimize şükrediyoruz. Çünkü, onların herşeyden önce iymanları bulunmadığı için ibadet ve tâ'at akıllarına bile gelmiyor, kendilerine göre bir yol tutturmuş gidiyorlar. Ne söz dinliyorlar, ne ibret alıyorlar, ne tövbe edebiliyorlar, hattâ yaptıklarından dolayı pişman bile olmuyorlar. Rabbim, hiçbir kulunu bu hale düşürmesin.

Onun için, kişi günahkâr dahi olsa, Allahu tealâ'yı unutmamalı ve elinden geldiği kadar ibadette bulunmalıdır. Bu ibadetlerinin, günün birinde affolunmalarına ve hidayete ermele-

rine sebep olacağı umulabilir. İsyân ile ibadeti cem'etmek hiç yakışık almaz ama, ibadetsiz isyanlar da insanı önünde sonunda mutlâka helâke götürür. Bir çok günahkârın iman ve ibadetleri, kendilerini tam bir ihlâs ile tövbeye sevketmiş, seyyi'atları hasenâta tebdil ve tahvil buyurulmuştur. Zira, unutmâlıdır ki hasenât daima seyyi'atı giderir.

H İ K Â Y E

Büyük Hak velilerinden Şeyh Şibli (Kuddise sırruh) bir kervanla bir yerden bir yere giderken, eşkiya tarafından yolları kesilmiş ve soyulmuşlardı. Kervanda bulunan bir zat, bir torba hurma çıkararak, herşeyleri çalınan yol arkadaşlarına :

— Karnı acıkan bu hurmalardan buyursun alsın! demiş ve herkes birer avuç alarak nefsini körletmeğe çalışmış. Eşkiyanın reisine de buyur etmişlerse de :

— Ben oruçluyum, demiş ve yememiş.

Biraz sonra, namaz vakti gelmiş ve hepsi kalkıp namaza durmuşlar, oruçlu olduğunu söyleyen eşkiya reisi de onlarla birlikte namaza kalkmış. Cemaatle namazlarını kılmışlar ve sohbet etmeğe başlamışlar. Eşkiya başı, Şeyh Şibli hazretlerine dönerek :

— Oruç tutup, namaz kıldığım halde eşkiyalık yaptığımıza şaştınız değil mi? diye sormuş. Şeyh Şibli hazretleri çekinmeden cevap vermiş :

— Evet, Hakka ibadet ettiğiniz halde, böyle bir günah işlemeniz çok çirkin, demiş. Eşkiya :

— Yalnız sizi soysaydım, Allahu tealâ'ya ve peygamberlerine iman etmeseydim, ibadet ve tâ'atte bulunmasaydım, daha mı iyi olurdu? dediğinde Şibli :

— Hayır, hiç eşkiyalık yapmasaydım ve yalnız iman ve ibadete devam etseydin, hakkında daha hayırlı olurdu, cevabını vermiş, eşkiya reisi :

— Kötülük yapıyorum, günah işliyorum diye Rabbinden

yüz mü çevireyim? Hayır!.. Ne kadar kötü ve günahkâr bir kul olsam da, Rabbimle münasebetimi kesmem ve kulluğumu unutmam, der ve oradan uzaklaşır.

Bir kaç yıl sonra, Şeyh Şibli hazretleri Kâ'be-i Muazza-ma'ya varır. Senelerce önce bir dağ geçidinde kendilerini soyan eşkiya reisinin ağlayıp inleyerek Kâ'beyi tavaf ettiğini görür, bir kenara çekilerek onun da tavafını bitirmesini bekler ve yanına giderek elinden tutar ve sorar :

— Bu ne hal yahu?

Sabık eşkiya reisi gözyaşları ile cevap verir :

— Allahu tealâ ile taklidi münasebetimiz, el-hamdü lillâh bizi tahkike ulaştırdı. Rabbime, mâ'siyet ile yaptığım ibadetler, mâ'siyetimi mahbubiyete çevirdi, der ve Şeyh Şibli'nin kolları arasında teslim-i ruh eder.

Görülüyor ki, o şakinin bile Rabbi ile ilgi ve ilişkisini kesmemesi, onu o zilletten kurtarmış ve tövbe ile aziz etmiştir. Nice şakiler, böylece said olmuşlardır. Onun için, insan her hal ve kârda, hangi şartlar altında bulunursa bulunsun, nerede olursa olsun, Rabbiyle münasebetlerini kesmemelidir. Rabbil-âlemiyinin kerem ve âtîfetine nihayet yoktur. Fakat, mü'mine lâayık olan günah ve isyanları terkederek tövbe kapısından geçmek, aşk-ı ilâhiyyi Resûl-ü zîşânın mübarek ellerinden içmek, ölmeden önce bu dünya âleminden göçmektir.

Ölmeden önce ölenler, daha bu âlemde iken olanlardır. Bu âlemde olanlar, ölmezler. Ölen hayvandır. Ölmeden önce ölenler, ölüm acısını duymayanlardır. Bu âlemde iken bilen, bulan ve olanlardır, fâniden bâkiyi görenlerdir. Bâki'nin rızasına erenlerdir. Bâki'de beka bulup zat cennetinin güllerini derlenlerdir. Cemal-i lâ yezali müşahede ile safâ sürenlerdir.

Bu derecelere vasıl olabilmek için ise, Muhammed kapısından geçmek gerektir. Sıbgatullah ile boyanmaksızın, o kapıdan geçilmez. Kur'an-ı aziyım reçetesi olmaksızın, her biri birer şifa ve rahmet olan âyet-i kerime ilâcından içilmez. İsyân ve günahlara perhiz edilmeksizin, Hak sofrası açılmaz. Kişi, saf ve hâlis bir iymân ve itikad ile Muhammed kapısına dayanmalı,

günah ve isyan kirlerini tövbe suyu ve istiğfar sabunu ile arındırmalı, Allah boyası ile boyanmalı, Besmele-i şerife ile gaflet uykusundan uyanmalı, Kur'an kaynağından doya doya içerek kanmalıdır ki, kalbi nura, göğsü sürura, amelleri şu'ura erişsin, sadrı islâm ile şerholunsun ve safaya kavuşsun.

**Zâhir bâtın bir gerek, birlik eri halinde;
Dünya âhiret bir adım, aşk erinin yolunda...**

Ateşe konulan demir, ateşe tahavvül ettiği gibi, muhabbet-te muhabbet zahir olur. Züleyha ise aşkı ile Yusuf'una vasıl olur. Yakup gibi gözü yaşlı ve hüznü ise, Yusuf için ağlaması gülmeye ve hüznü surura tebeddül eder. Yusuf aleyhisselâm gibi sıddık olan köle iken mahbub olur, sultan olur. Onun için Hz. Muhammed sallallahu aleyhi ve sellemde pişen, muhabbet-te de pişer ve muhabette pişenden de çiğ kalan olmaz, FEZA'UL-EKBER'de yüzü sararıp solmaz ve kararmaz, mahcup ve perişan kalmaz, mizânda bigâne ve divanda divane bırakılmaz, sıratı düz ve gecesi gündüz olur.

Sırat-ı müstakiymde sabit ol ey kardeş! BİL — BUL — OL!.. Bilmeden bulamazsın, bulmadan olamazsın, olmadan göremezsın. Tefvik ve inayeti Allahu tealâ'dan, şefaati Resûl-ü müctebâ'dan bekle... Yolcu, yolunda gerek... Bir yoldan gelmişsin, bir ağaç altında oturmuş ve biraz da uyumuşsun, biraz sonra uyanacak ve yoluna devam edeceksin... Gördüğün darlık ve varlık rü'yâdan başka bir şey değil... Bütün insanlar uyuyorlar, ölüm geldiğinde uyanacaklardır, buyurulmuştur.

Ölüm, büsbütün yok olmak demek değildir. Ruhun, bedenden ayrılmasıdır. Ölüm, ruhla beden arasında hâ'il olup, ruhun tekrar o cesede girmesine engel olur. Ölüm, bir evden bir eve, bir ülkeden bir ülkeye nakletmek, göçmek gibidir. Ölüm, fakirin kulübesine de padişahların ve kralların saraylarına da aynı pervasızlıkla girer.

Mü'minin, âhiret âlemindeki ilk süruru ölümdür, ölümü ile başlar. Allahu azim-üş-şân, mü'min kullarına dünya hayatındaki iyman ve ibadetlerinin, ihlâsının, hayır ve hasenâtının

ecrini ölümleri ânında ihsan buyurur, onlara ebedi ni'metlerini, ikramlarını, iltifatlarını o zaman gösterir. Bu ilâhi mükâfatları gördüğü gün, mü'minlerin ilk şürurları başlar ve devam eder.

Taberâni'nin Ebû-Malik'ten istihraç ettiği bir Hadis-i şerife göre, Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, şöyle dua buyurmuşlardır :

— **Yâ Rabbi! Risalet ve nübüvvetimi hak bilerek bana iman eden ümmetime, ölümü sevdire...**

Ebu-Hureyre radiyallahu anh, haber vermiştir ki :

(Resûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz :

— **Her ölen kimse, pişmanlık duyar, buyurduklarında kendilerinden bunun sebebini sorduk. Saadetle şöyle buyurdular :**

— **Ölen, iman ve ibadet sahibi salih bir kişi ise, din kardeşlerine ihsan ve ikramda bulunmuşsa, âhîret ni'metlerini görünce dünyada iken ihsan ve ibadetlerini çoğaltmadığına pişman olacaktır. Eğer, ölen günahkâr ise, dünyada tövbe ve nedametle Hakka rücû etmediğine, ibadet ve tâ'atte bulunmadığına pişman olacaktır.)**

Bu Hadis-i şerif, TİRMİZİ adındaki Hadis kitabında zikredilmiştir.

Cabir Radiyallahu anh da buyuruyor ki :

(Cenab-ı fahr-i Risaletmeab efendimizin âlem-i cemale intikal buyurmalarından üç gün evveldi. Huzur-u saadetlerinde bulunduğumuz sırada şöyle buyurmuşlardı :

— **Ey ashabım!.. Sizlerden biriniz, âhîrete geçerken Rab-bil-âlemiyne hüsn-ü zannile ruhunu teslim hazırlansın. Bir kavim, Allahu tealâ'ya sû-i zan ederse, Mevlâyı müte'al hazretleri o kavme şöyle buyurur :)**

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَأَيْتُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

Ve zâliküm zannükümüllezi zanentüm bi-rabbiküm erdâküm fe-asbahtüm min-el-hâsiriyn...

(İşte, Rabbiniz celle şâne hakkındaki bu fena zannınızdır ki, sizi helâke sürükledi, bu sebeple hüsrana düşenlerden oldunuz.)

Mu'az ibn-i Cebel radiyallahu anh, rivayet etmişlerdir :
(Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, bir gün ashabına şöyle hitap buyurdular :

— Ey ashabım!.. Kıyamet günü Allahu tealâ'nın mü'minlere ilk hitabını haber vereyim mi?

— Lûtfet yâ Resûlallah!..

— Allahu tealâ, kıyamet günü mü'minlere şöyle buyuracaktır : (Ey mü'minler! sizler beni sevdiniz miydi?) Mü'minler cevap verecekler : (Evet yâ Rabbi!.. Kalplerimizi biliyorsun, bizler zât-ı ülûhiyyetini sevmiş ve iman etmiştik.) Allah celle, tekrar hitap buyuracak : (Neden ve ne sebeple beni sevmiştiniz?) diye soracaktır. Mü'minler : (Yâ Rab! affı ve mağfiretini rica ettiğimizden seni sevmiş ve sana iman etmiştik...) diye cevap verince, hitab-ı izzet şeref-sadir olacak : (Öyle ise şimdi mağfiretim size vacip oldu...) buyurularak bütün ehl-i iman af ve mağfiret olunacak ve cennet ile mlikâfatlandırılacaktır.)

Mü'minlerin, Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerine hüsn-ü zannetmeleri lâzımdır. Zira, bir Hadis-i kudsî'de : (**BEN, KULUMUN BANA OLAN ZANNI GİBİYİM...**) buyurulmuştur. Allahu tealâ'nın CELÂL'i ve CEMAL'i vardır. Fakat : (**SEBAKAT RAHMETİ ALÂ GADABİ**) buyurulmuştur. Yani, Allahu sübhanehu ve tealâ biz âciz ve günahkâr kullarına karşı, rahmetinin gazabını geçtiğini beyan ve ilân buyurmuşlardır.

Bir başka gerçeği daha arz edeyim :

Allahu tealâ'nın rahmetini yüz cüz olarak kabul etsek, dünyada gördüğümüz bunca ni'metler, rahmetinin yüzde bir cüz'üdür. Doksan dokuz cüz'ünü ise, âhirette mü'min kullarına vâ'd buyurmuştur ki, ebedi âlemde ehl-i imanı doksan dokuz cüz rahmeti ile şad-ü handân edecektir.

Allahu tealâ'yı sev aziz kardeşim ve onun rahmet ve mağfiretinden sakın ümidini kesme!.. Ona tevekkül et, teslim ol, tevhid eyle ve tasdik etmekten geri durma... Rabbine, daima

hüsn-ü zanda bulun ve onun affına ve mağfiretine sığın ki, günahkâr bile olsan rahmet ve mağfiretine mazhar olabilesin. Allahu tealâ'ya hüsn-ü zannetmeyenler ancak kâfirler ve münkirlerdir. Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri, kulunun zannına göre tecelli buyurur. Cemalini, affını, keremini, rahmet ve merhametini, lûtufluk ve inayetini uman kuluna öyle tecelli buyurur. Celâlini azabını, ikabını uman kuluna da öyle tecelli buyurur. Yani, hüsn-ü zan edene cemaliyle, sû-i zan edene de celâliyle tecelli buyurur.

H İ K Â Y E

İbn-i Eb-id-dünya ve Beyhaki, ŞU'AB-ÜL-İYMAN adlı eserinde Ebû-İmâmê'den istihraç ve hikâye etmişlerdir ki :

Şam'da tanıdığım bir zatın, âsi ve azgın bir yeğeni vardı. Bu genç adam Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'ya iman etmişti ama, her türlü günahattan, isyandan ve kötülükten de kendisini alıkoyamıyordu. Babası ve amcası kendisini bir kaç defa bu kötü yoldan çevirip tövbe ettirdilerse de, tövbelerinde sebat edemedi ve kötülüklerinden vazgeçemedi. Dövdüler olmadı, nasihat ettiler tutmadı, para ve menfaat vâ'dettiler yutmadı, sözün kısası ne yaptılarsa bildiğinden şaşmadı ve caymadı. Günün birinde, bu haşarı delikanlı korkunç ve amansız bir hastalığa yakalandı, günden güne sarardı ve soldu, içine ölüm korkuları doldu. Yatağa esir olmuş ve artık günlerini saymağa başlamıştı.

Birgün, amcası kendisini ziyarete geldi ve aralarında şöyle bir konuşma oldu :

— Oğlum, neden söz dinlemedin? Bunca nasihatimize rağmen neden doğru yola gelmedin? Ömrünü ve gençliğini isyanlarla ve günahlarla geçirecek yerde, Hakka yönelseydin, ibadet ve tâ'at etseydin hakkında daha hayırlı olmaz mıydı? Bu halinle ölüm sana erişirse, âkibetinin ne olacağını düşünüyor musun? Âhirete ibadetsiz, amelsiz ve elleri boş nasıl gideceksin? İnşa'allah, Allahu tealâ sana sıhhat ve âfiyetini iade ve

ihsan buyurur, bu hastalıktan kurtulursun ve doğru yola g rlersin.

Rikkat ve merhametle kendisine bakarak ağlayan amcasına, hasta genç  şyle cevap verdi :

— Amcacığım, neden bu kadar  mitsizsiniz? Yarın, kıyamet gününde Rabbim beni anneme teslim ederek (Oğlunu bu haliyle sana veriyorum. Onu istersen cennete, istersen ellerinle cehenneme at... Oğlun hakkında tatbik olunacak muamele tamamıyla sana aittir...) buyursa, annem acaba beni cennete mi koyar, yoksa cehenneme mi atar?

— Annen olarak elbette  fkati galip gelir ve seni cehenneme atmağa elbette g n l  razı olmaz, kendisine sel hiyyet de verildiğine göre herhalde cennete koyar.

— Annem, nihayet benim gibi âciz ve nâciz bir insan iken halime merhamet ederde, yerlerin ve göklerin sahibi ve Erhamer-râhimiyn olan Allahu z l-celâl vel-kemal hazretlerinin rahmet ve merhameti ondan fazla değil midir?

— Elbette Allahu sübhanehu ve tealâ'nın rahmeti, bütün mahlûkatın merhametinden ziyadedir.

— O halde, anneme bah solunan bu sel hiyyet ve merhametle beni cehenneme atmağa kıyamazken, Rabbim bana merhamet buyurmaz mı? Bu zelil ve günahkâr kulunu mutlâka affına ve mağfiretine mazhar buyurur.  nk , benim Rabbime karşı hüsn-  zannım vardır, dedi.

Bir müddet sonra, bu genç adam öldü ve kendisini kabrine bizzat amcası indirdi, üzerini kerpi lerle örttüler. Fakat, li-hikmetillah bu kerpi lerden birisi düştü ve kabirde bir delik açıldı. Amcası, bu delikten içeriye baktığı zaman yeğenin mezarının nur ile dolmuş olduğunu hayretle gördü, kabir âdetta geni lemi  ve ferahlanmı tı. Kendisine h tıftan bir sada geldi :

— Rabbim, zât-ı ecelli  'lâsı hakkındaki hüsn-  zannımı l tfen ve tenezzülen kabul buyurarak beni affetti ve cennete iletilmemi emr-  ferman buyurdu, denildi.

**Aç gözün âlem-i kübrâsın sen,
Eşref-i mazhar-ı Esmâ'sın sen...**

Ey âşık-ı sadık!

Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerine güven, ona teslim ol, onun rahmet ve merhametinden sakın ümidini kesme, ondan razı ol ve onun rızasını dilen, Rabbine daima hüsn-ü zannây-le, sakın sakın sû-i zanda bulunma... Hak celle ve alâ, kendisine hüsn-ü zannedenleri sever, sû-i zannedenleri hiç sevmez.

Ebû Yâ'lâ MÜSNED'inde bu Hadis-i şerifi İbn-i Eb-id-Dünyâ'dan, o da Enes Bin Malik'ten, İbn-i Enes de Temimdari'den ve Temimdari de Resûl-ü Rabbil-âlemiyn ve âlihi salâvatullah-il Mû'iyn efendimizden rivayet etmişlerdir :

Allahu sübhanehu ve tealâ, Azrail aleyhisselâma emr-ü فرمان buyurur :

— Yâ Azrail!.. Benim, şu veli kuluma git. Onu bana getir. O kulum benim rızam üzeredir. Ruhunu, rikkatle ve zahmet-sizce kabzyle...

Bu emr-i ilâhiyyi telâkki eyleyen Azrail aleyhisselâm, o kulumun rif'atine binaen beraberine beşyüz kadar melek alır, kendisine giydirmek için cennetten elbiseler temin eder, hepsi güzel kokular sürünürler. Azrail aleyhisselâm, ruhu kabzolunacak zata baş ucuna oturur. Melekler, beyaz cennet elbiselerini, ölmek üzere bulunan o zata giydirirler. Altına da beyaz ipekli kumaşlar sererler. Cennetten getirdikleri güzel kokuları kendisine sürerler. Açılan bir kapıdan kendisine cenneti, cennetteki makamını ve derecesini gösterirler. Küçük bir çocuk ağladığı zaman annesi, babası ve yakınları kendisiyle nasıl merhamet ve şefkatle ilgilenirlerse, melekler de o zata aynı şefkat ve merhameti gösterir ve avuturlar. Makamına göre, cennette işgal edeceği sarayı, hurileri, gılmanları ve cennet ni'metlerini gözlerinin önüne getirirler. Ruhunu teslim hazırlanan o zata, melek-ül-mevt :

— Ey temiz ve tâhir ruh!.. Cennetin zevk ve safasına çık, diye hitabeder ve bir ana evlâdına nasıl şefkatle davranırsa

ondan kat kat fazla bir şefkat ve merhametle taltif ve tatyip ederek yağdan kıl çekercesine ruhunu kabzeder ve o zat, meleklerin şu hitabı ile karşılanır :

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

Selâmün aleyküm üdhul-ül cennete bimâ küntüm tâ'melün...

En-Nahl : 32

(Allahu tealâ'nın selâmı ve selâmeti üzerinizde olsun. İşlediğiniz salih amellere karşılık, Allahu tealâ'nın fazl-ü keremiyle cennete girin...)

Bu âyet-i kerime, işte bu âşıklar zümresi hakkındadır :

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ
كَلِيمًا يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

Elleziyne teteveffahüm-ül-melâ'iketü tayyibiyne yekulüne selâmün aleyküm
üdhul-ül cennete bimâ küntüm tâ'melün...

En-Nahl : 32

(Melekler, pâk ve âsude oldukları halde onların ruhlarını kabzederler ve Allahu tealâ'nın selâmı ve selâmeti üzerinizde olsun. İşlediğiniz salih amellere karşılık, Allahu tealâ'nın fazl-ü keremiyle cennete girin, derler.)

Şu müjdeleyici üyet-i celile de, ârifler zümresi hakkındadır :

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ بُعِيرٌ

Fe-ømmâ in kâne min-el mukarrebiiyne fe-revhun ve reyhânün
ve cennetü na'iyim...

El-Vakı'a : 88

(Eğer, o vefat eden Allahu tealâ'ya yakın olan kullardan ise, onun için rahatlık, rahmet, güzel bir rızık ve na'im cenneti vardır.)

O salih ve ârif zat-ı şerifin ruhu kabzolununca, beşyüz rahmet meleği cesedinin yanında kalırlar, yakınları kendisini gasletmeden melekler o velinin cesedini yıkarlar, cennetten getirdikleri beyaz ipek kefene sararlar, teçhiz ve tekfinini yaparak hazırlarlar.

Melek-ül-mevt ise, o velinin kabzettiği ruhunu semaya çıkarır ve başlarında Cebraîl aleyhisselâm da bulunduğu halde yetmiş bin melek onun ruhunu tâ'zim ile karşılarlar, o ruhu arş-ı â'lâya kadar çıkarırlar ve arş-ı â'lâda secdeye vararak o ruhu Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerine takdim ederler.

Allah celle celâlühu, meleklerle emr-ü ferman buyurur :

— Bu ruhu alın ve cennetime iletin!..

Ceset, kabire konulduğunda ruh cesetle beraber kabre reddolunur. Münker ve Nekir'den önce RUMMAN adında bir melek gelir ve o zata amellerini yazdırır ve gider. Sonra, Münker ve Nekir adlarındaki iki heybetli melek gelir ve iyman ile göçen, rizayı Rahmani ile gelen ve eynine cennet kumaşlarından kefenler biçilen o zat-ı şerife :

— Men Rabbike ve mâ diyenike ve men Nebiyyike (Rabbin kimdir, dinin nedir, peygamberin kimdir?) diye sorarlar. O Allah dostu dili tutulmadan, çenesi kilitlenmeden cevap verir :

— Rabbim, Allahu azim-üş-şân, dinim din-i mübiyn-i islâm, peygamberim Hz. Muhammed·Mustafa aleyh-is-salâtü ves-selâm'dır.

O zaman, o zatın kabrini genişletirler, kabre cennetten kapı açarlar ve cehennem tarafındaki kapısını sıkı sıkı kapatırlar. Ancak, cehennem azabını bir ân kendisine göstererek : (İşte bundan kurtuldun, müjdeler sana...) derler. Ölen zatın, o ândaki sevincini ve safasını ne dille anlatmak ne de kalemle vasfetmek mümkün ve muhtemel değildir. Onun kabrine cennetten sekiz kapı açılır ve o zat kabrinden kalkıncaya kadar o sekiz kapıdan cennet safalarına müstağrak olur ve daimi bir haz içinde bulunur.

**Rabbin kim, Nebin kim gelince hitap;
Korkuyla bastırır seni bir hicap,
Bu soruya eğer verirsen cevap,
Kabrın aydınlanır, döner gülşene...**

Ey âşık-ı sadık!..

Bütün mahlûkat-ı ilâhiyye'ye karşı şefkatli ve merhametli ol... Senin bu şefkat ve merhametin, âlemlerin Rabbinin de sana karşı merhametli ve şefkatli olmasını sağlayacaktır. Merhamet et ki, merhamet olunasin. Şefkatli ol ki, şefkat bulasin... Mahlûkata karşı şefkat ve merhamette başkalarına örnek ve önder olanlar, onların da yapacakları iyiliklerden, yardımlardan hisse alırlar. Ancak, yaptığın iyilik ve yardımın ecrini yalnız Allahu tealâ'dan iste ve bekle, o seni aslâ mahrum etmeyecektir. İyilik ve hayır sahiplerinin, yani muhsin kullarının ecrini Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri kat'iyen zâyi etmez ve ettirmez. Allah rızasıçün yapılan her meşrû fiil ve hareket aslâ karşılıksız kalmaz. Onun için iyiliği Allah için yapmalı ve bu hususta kullara örnek ve önder olmağa çalışmalıdır.

H İ K Â Y E

Bir mürşit, kendisinden yardım isteyen talebesine on altun verdi ve ona şöyle söyledi :

— Bu on altunu sana borç olarak veriyorum. Hayatını kazandığın zaman, sana ödünç olarak verdiğim bu parayı, fakir ve yoksul bir talebeye verecek ve ona da benim sana ileri sürdüğüm şartı bildireceksin. Yani, o da para kazanmağa başlayınca, kendisinden daha fakire verecek ve bu karz-ı haseni böylece devam ettireceksiniz, dedi.

Hemen ilâve edelim ki, o mürşit de talebeliğinde kendi üstadından almış olduğu ödünç parayı, muhtaç bir talebesine vererek borcunu ödemiş bulunuyordu.

Binaenaleyh, yalnız para konularında değil, bir kimse üstadından öğrendiği meşrû bir işi kendi talebelerine veya ehline

öğretmekle, üstadına karşı olan mâ'nevi borcunu da edâ etmiş olur. Meselâ, bir san'atkâr ustasından öğrendiklerini kendi kalfa ve çıraklarına öğretmekle, ustasına olan borcunu ödemiş sayılır. Her işte keyfiyet aynıdır ve böyledir. Öğrendiğini ehline öğretmek, öğretenin hakkını ödemek demektir. Ancak, her emaneti mutlâka ehline tevdi etmek gerekir. Ehline verilmeyen emanet, domuzun boynuna asılan mücevher gibidir. İki cihan serveri : **(Emanetler ehline verilmediği zaman, kıyamete hazır olun...)** buyurmuşlardır.

H İ K Â Y E

Bursa'da Hüseyin efendi namında bir demirci ustası vardı. Halk arasında kendisine HARABATÎ derlerdi. Köylüler, onun yaptığı oraklara ilgi gösterirler ve âdeta kapışırlandı. O oraklarla ot biçmek, gerçekten pek zevkli olurdu. Hüseyin efendi, aynı zamanda gayet mahir bir kasa ustası idi. En zor kasaları bile kolaylıkla açardı. Bu zenaat, kendisine dedesinden ve babasından kalma idi, yani bir bakıma baba ocağını sürdürüyordu. Zamanın gelenek ve göreneklerine göre, bir ustanın yanında yetişip kalfalığa veya ustalığa yükselenlerin, büyük bir ziyafet vermeleri ve diğer meslektaşlarının önünde ustasından peştemal kuşanmaları âdet olmuştu. Bu ziyafet, yeni yetişenlerin eskilere takdimi ve tanıtılması gibi idi ve âdeta bir diploma törenini andırırdı.

Bu törenlere, yalnız aynı meslekten olanlar değil, bütün esnaf kâhyaları ve her san'at dalının ustalarının mensup buldukları tarikat şeyhleri, çarşı imamları çağırılırdı. Her san'at bir pir'e ve mürşide dayandığı için, o pirin ve mürşitlerin vârislerini dâvet etmek âdetti. Dini bir tören mahiyetindeki bu ziyafetten önce ustası kalfasına peştemal kuşatmakla, kendi ustasına karşı olan borcunu da ödemiş olurdu. Ancak, ustalar kalfalarının ve çıraklarının iyi ahlâk sahibi olmalarına da gayret ve himmet ederler ve kötü huylu kişilere san'at öğretmezlerdi. Onun için, ustalar kendilerine farkettirmeden kal-

falarını ve çıraklarını sık sık imtihan eder ve denerlerdi. Bu sebeple, usta - kalfa - çırak arasındaki ilgi ve ilişki, baba-oğul veya iki kardeş münasebeti gibi sürdürülürdü. Hattâ, çoğu zaman ustanın kalfa ve çıraklarına muhabbeti bir babadan fazla ve kalfa ve çırakların ustalarına hürmet ve riayeti de evlâttan ziyade olurdu. Zira, o günün ustaları, kalfaları ve çırakları ve bütün müslümanlar Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efendimizin : (BANA BİR HARF ÖĞRETENİN KÖLESİ OLURUM.) buyurmuş olduklarını bilirlerdi, bu veciz öğütle amel ederlerdi. Gerçekten atalarımız, yalnız tahsil hayatında değil, san'at ve zenaatte, her işte kendilerine bir şey öğretenlere karşı daima hürmet, minnet ve muhabbetle mukabele etmişler ve onları her hallerinde kendilerine rehber edinmişlerdir. O zamanın hocaları, şeyhleri ve ustaları da talebelerini, dervişlerini veya kalfa ve çıraklarını evlâtları gibi severler ve kendilerine evlât muamelesi yaparlardı. Onun için de, herkes birbirini sever ve sayar, karşılıklı hak ve menfaatlerine saygı duyar, ata geleneklerine her bakımdan uyardı. Aralarında, yolunu sapıtanlar bulunursa, onları nasihat ile yola getirmeye çalışırlar ve nasihatten anlamayanı gerekirse yatırıp döverlerdi. Fakat, bu dayak aslâ düşmanca ve zulüm için değildi, yolunu şaşıranı hak yoluna davet içindi :

**Nush ile yola gelmeyi etmeli tekdir,
Tekdir ile uslanmanın hakkı kötektir...**

Bugünkü gibi, tabelâlı nizamnameli, kongreli, patırdılı, gü-rültülü dernekler ve kurumlar yoktu ama, vakit namazını kıldıktan sonra mescit kapısında başbaşa vererek fısıldaşan üç beş ihtiyar, bir yetim kızın çeyizini düzer ve onu babalı kızlardan daha parlak bir şekilde kocasının evine gönderirlerdi. Kimsesiz dulların, muhtaç yoksulların, gözü yaşlı öksüzlerin ve yetimlerin, gurbet ellerde kalmış gariplerin dertlerine o üç beş ihtiyarın fısıldaşmaları derman olurdu, gözyaşları silinir, açlar doyurulur, çıplaklar giydirilir, muhtaçlar kayırılırdı. Hayır sahiplerinin yaptırdıkları sebiller, imaretler, aşhaneler fakirle-

rin dertlerini unuttururdu. İslâmın, hattâ insanlığın gereği de buydu. Onlar, dinimizin bu müstesnâ emirlerini yerine getirmekle dünya ve âhirette saadet ve selâmete ulaşmışlardı.

Ne var ki, daha sonraları bu güzel âdetler ve gelenekler tamamiyle unutulmuş, vakıfları yıkmışlar, hayır ve hasenâtı ortadan kaldırmışlar, herkes kendi derdine düşmüş, kendisinden gayrısını düşünemez olmuş, bir benlik ve bencillik başlamış ve gün bugüne ulaşmıştır. Zamanımızda, fakir ve yoksul kapılardan koğulmakta, yetimlerin ve kimsesizlerin hakları ellerinden alınmakta ve kimse kimseye merhamet etmemektedir. Hiç kimse, hakkına ve haline razı değildir, herkes birbirine hased etmekte, komşu komşusunun elindeki ni'meti çekemektedir. Birbirimize refahı, huzuru, saadeti çok görür hale geldik. Birbirimize düşman kesildik. Adalet yerine zulüm hakim oldu. Parasına güvenen rüşveti verince, haklı veya haksız dilediğini yaptırabiliyor. Rüşvetsiz iş gören pek az kaldı denebilir. Rüşveti, verenin de alanın da hattâ aracılık yapmanın da lânetlenmiş olduğu çoktan unutuldu. Yalnız bu mu unutuldu? Hayır, eski ve güzel âdetlerimiz, gelenek ve göreneklerimiz de unutuldu, tarih unutuldu, Türklük unutuldu, müslümanlık unutuldu, insanlık unutuldu. Babalarına ve dedelerine sövüp sayan evlâtlara rastlıyoruz. Yediyüz yıl kan dökerek fethettiğimiz bir çok ülkeleri, yetmiş gün içinde gözyaşı dökerek terkettik, hâlâ aklımızı başımıza alamıyoruz. Hâlâ birbirimizle uğraşıyoruz, birbirimizle boğuşuyoruz. Düşmanlarımızın kıs kıs güldüklerinden, keyifle ellerini uğuşturduklarından habermiz bile yok.

Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri inayet-i Rabbaniiyesi ile tecelli buyurarak şehitlerin kanları hürmetine, gazilerin döktükleri terler izzetine, ak sakallı dedelerin ve ak saçlı ninenelerin gözyaşları rif'atine bağışladığı şu mübarek Anadolu yarımadasında, mazimize, dinimize, milli an'anelerimize, mâ'nevîyat ve mukaddesatımıza sahip hür ve müstakil bir millet olarak yaşamayı nasip ve müyesser eylesin, iç ve dış düşmanlarımızı kahr-ü perişan eylesin, müslüman Türk milletine tu-

zaklar hazırlayanları, kendi kazdıkları tuzaklara düşürsün ve helâk etsin, dinimizi, ırzımızı, canımızı muhafaza buyursun.

Hikâyemize devam edelim :

Harabati Hüseyin efendi, iki çırağına kendi ustalarından öğrendiği san'atı öğreterek borcunu ödemeğe çalışmıştı. Ancak, çıraklarından birisine ustalarından öğrendiklerinin tamamını öğrettiği halde, diğerine kasa açmaktan başka herşeyi öğretmiş, kasa açmayı öğretmemişti. Birinci çırağına dua ile peştemal kuşatmış ve müteakip hayatında başarılı olması niyazında bulunarak ikinci çırağını çağırmıştı. İkinci çırak, peştemal kuşanmadan, herkesin önünde hürmet ve minnetle ustasının ellerinden öpmüş ve ona şöyle demişti :

— Ey veli-ni'metim olan ustacığım!.. Bana, san'at öğrettin, Allahu tealâ senden razı olsun. Bana altun bir bilezik taktın...

**Elde altun bileziktir san'at,
Ki verir ehline feyz-ü rif'at...**

Beni ekmek sahibi ettin ama ben de sana yirmi yıl hizmet ettim. Senin, benim üzerimde hakkın olduğu gibi, benim de senin üzerinde hakkım vardır. Üzülerek ve sıkılarak söylemek zorundayım ki, sana hakkımı helâl edemeyeceğim.

Hüseyin efendi, şaşkınlıkla kendisinden sordu :

— Oğlum, bana neden hakkını helâl etmiyorsun? Sebebini söylersen, belki hakkını helâl ettirmeğe çalışırım, dedi. Çırak cevap verdi :

— Ey benim veli-ni'metim ustacığım! Arkadaşıma kasa açmasını öğrettiğin halde bana öğretmedin. O nasıl sana hizmet ettiyse, ben de sana aynı sadakatle hizmet ettim. Beni, niçin böyle mahrum ve eksik bıraktın?

Harabati Hüseyin efendi, üzgün bir ifade ile açıkladı :

— Bilmem sen hatırlayabilecek misin evlât? dedi. Bundan tam on sekiz yıl önceydi. Namaz kılmak için mescide gittiğim sırada, senin izinsiz olarak çekmecemden iki kuruş aldığını far-

kettim ve sana kasa açmayı onun için öğretmedim. Zira, benim inancıma göre ustasından izinsiz çekmeceден iki kuruş alabilen bir kimse, kasa açmasını öğrenirse, hırsızlarla anlaşarak başkalarının kasalarını soyar diye korktum ve onun için sana kasa açmasını öğretmedim...

**İbrik ve leğen aynı mâ'denden iken,
Birinde su pâk, birisinde de nâ-pâk...**

Emaneti ehline tevdi etmek farzdır ama, ehlinden gayrısına teslim etmek de büyük bir günahdır. İnsan, öğrendiği bir güzel san'atı, ehline öğretmekle ustasına olan borcunu ödediği gibi, ehlinden öğrendiğini, ehline öğretmekle Allahu tealâ'ya da şükretmiş olur.

Aziz kardeşim : Eğer, san'atkâr isen sana bu san'atı öğreten ustana karşı daima hürmetkâr ol, mübarek günlerde ziyaretine giderek ellerini öp ve hayır duasını almağa çalış... Seni ziyarete gelirse, gülü yüz göster, ikramda bulun ve hürmette kusur etme... Böyle davranman, insanlık icabı ve müslümanlık şî'arıdır.

Sabahları dükkânını açarken, tezgâhının başına geçince sana san'at öğreten ustana, ustanın ustalarına bir Fatihâ okuyuver ki, bu kadir bilirliliğin senin yetiştirdiklerinin de seni anlamalarına sebep olacaktır. Ustan veya üstadın hayatta ise sıhhat ve âfiyetine, Rahmet-i Rahman'a kavuşmuşsa ruhuna bir Fâtiha ile hayır dua et... Seni, bir meslek ve san'at sahibi yapan ustanın çocuklarını ara sıra ziyaret et, hatırlarını sor, muhtaç iseler elinden geldiği kadar yardım etmeğe çalış ki, borcunun bir taksitini daha ödemiş olasın. Özün, sözün daima doğru olsun, işlerinde doğruluktan ve sadakatten ayrılma! Allahu tealâ'ya mülâkat, ancak SIDK kapısından olur. Sadıklar, rizayı Rahman'a ererler. Cemal-i lâ yezâli müşahede ni'met ve bahtiyarlığı, ancak sadıklara bahş olunur.

İbadetlerini ihmal ve hele aslâ terketme!.. Elin kârda ve gönlün yârda olsun... Sana, senden yakın olanı sakın unutma, sen de onunla ol. Sana, senden yakın olan Allahu tealâ'dır. O,

her yaptığını görür, her söylediğini işitir, her niyyetini bilir. Onun için, sen de ona ibadet, tâ'at, sadakat, hayır ve hasenât ile yaklaş ki, Habib-i edib-i Kibriyâ'ya lûtfolanan **KÂBE KAVSEYN** sırrına vâris olabilesin. Unutma, sen Muhammed aleyhis-salâtü ves-selâmın ümmetisin. Senin kıymetin, tâbi bulunduğu Nebiyyi zişânın ind-i ilâhideki kıymetinden ileri gelmektedir. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, lûtfen ve keremen sana ve bana **NİDÂYI KERAMET** ile hitap buyurmuş (**YÂ EY-YÜHELLEZİYNE ÂMENU — Ey şeref-i iman ile müşerref olan has kullarım**) tâbirini kullanmıştır ki, anlayan için ne büyük devlet ve ne yüce saadettir...

Bu hitab-ı izzete muhatap olan, yani şeref-i iman ile müşerref bulunan ehl-i imanın hayırdan ve Hak rizasıçün yaptıklarından zerre kadar kaybolmaz. Mutlâka mükâfatını görürsün. Netekim, zerre kadar bile olsa işlenen kötülükler karşılıksız kalmaz. Ancak, hayra ve hayırlı işlere, rizayı ilâhiyye'ye muvafık amellere dair yapabildiklerin mâ'na tarlasına ektiğin tohumlardır ki, onları muhabbet gözyaşları ile sulamalı, aşk ateşinde olgunlaştırmalı ve meyvesini almınağa çalışmalıdır. Başa kakarak, herhangi bir iyilik yaptığın kimseyi minnet altında bırakarak, onun kalbini kırarak o hayır tohumlarını öldürmek akıl kârı değildir.

Eğer, bilerek veya bilmeyerek herhangi bir suç veya bir günah işlersen, o günahın da yine bir tohum gibi mâ'na tarlasına düşer. İşte, o zaman tövbe ve istiğfar ile, yeni yeni hayırlı ve yararlı amellerle o günah tohumunu yok etmeğe çalışmalıdır. Aksi takdirde, günah tohumu da büyür ve gayet kötü meyveler vermeğe başlar. Hayır ve hasenâtın, günahları giderdiğini, Allahu tealâ Kur'an-ı aziyminde kesinlikle beyan buyurmuştur.

**YEVME TÜBLÂ'dır, o gün yevm-i nüştür,
Ne yaptınsa orada eyler zuhur...**

Evet, yakın bir gelecekte bir misafirhane olan iki kapılı handan göçeceğiz. Bizden önce gelenler de, konup göçmediler miydi? Bu iki kapılı hanın bir kapısı, bizi bu âleme getiren **ana**

rahmi kapısıdır, ikincisi de bu âlemden çıktığımız mezar kapısıdır. Bu iki kapı arasında yaptığımız herşeyden, tattığımız her ni'metten sorulacağız ve hesap vereceğiz. Hattâ, yaz günleri içerek ferahlandığın soğuk suyun, kışın içerek içini ısıtan demli çayın bile suali ve hesabı olacaktır. Hem de bu sorular öyle dehşet ve vahşet manzarası içinde sorulur ki, korkudan gözler yuvalarından fırlamış, herkes hakkında ne muamele yapılacağından kaygular içinde kıvranmakta, bütün peygamberler bu korkunç hal karşısında nefisleri telâşıyla diz üstü çökmüşler, günahkârlar pişmanlıkla ellerini ısırlar, saç ve sakallarını yolarlar, beyinler kafa taslarının içinde pişip kaynar, kimi dizine, kimi göğsüne, kimisi de çenesine kadar tere bulanmış, mazlûmlar zâlimlerin yakalarına sarılmışlar, ana ve babalar evlâtlarından, evlâtlar da ana ve babalarından kaçıyorlar, bütün mahşer halkı aç ve hele susuz çırpınıyorlar, bir çoklarının yağlı bir kemik kapabilmek için önlerinde kat kat eğildikleri zâlimler yerlerde yılanlar gibi sürünüyorlar, dünya hayatında kendilerini uyarmadıkları için çevrelerini saran dalkavuklara lânetler okuyorlar, ateş dolacak karınlarını doyurabilmek için şuna buna yaltaklanan, el-etek öpen dalkavuklar ve zâlim yardakçıları hasret ve nedamet içinde debeleniyorlar, birbirlerine bakıp (Ah bize vah bize... Yazıklar olsun bize... Şu hain ve zâlimlere yardaklık ve uşaklık edeceğimize, Rabbimize ve onun peygamberine itaat etseydik, bu hallere düşmezdik...) diye hayıflanıyorlar ve dalkavukluk ettikleri zâlimlere kendilerinin görecekleri azabın iki mislini tattırmasını niyaz ediyorlar :

**Aklını başına al, meyletme şu zâlimlere;
Kim ki, zâlimlere meyleder olur ehl-i cahiyim,
Kim eder meyl-i muhabbet din düşmanı zâlime,
Yediği zakkum cahiyimde, içtiği mâ-i hamiyim...**

— Yâ Rab!.. bu zâlimler bizleri azdırdı ve sapıttırdı, fâni dünya mülküne, yemeye içmeye zevk ve safaya alıştırdı, rizayı ilâhiyye'ne varan yollardan alıkoydu. Bazılarımızı zorla ve ba-

zılarımızı da menfaat karşılığında aldattı, iymandan ve ibadetten mahrum bıraktı, bizler de onları büyük adam, akıllı adam bildik, itaat ettik, peşlerinden gittik, sana varan yoldan ayrıldık, dalâlet ve rezalet uçurumlarına, zillet ve sefalet bataklıklarına düştük ve bu azabı gerçekten hakettik. Ancak, sen emrinde âdilsin ilâhi!.. Bize tattırdığın bu azabın iki mislini bizi senden ayıran, bizi senin yolundan alıkoyan bu zâlimlere ve kâfirlere tattırmanı diliyoruz, diye yalvarıp yakarırılar.

O müthiş gün, zâlimlere ve kâfirlere yardım ve merhamet edecek kimse bulunmaz. Allahu tealâ, onlar için elim ve çok acı bir azap hazırlamış ve onları rahmetinden kovmuştur. Onlar, o korkunç azapta ebediyen kalırlar. Allahu tealâ'yı tasdik ve tevhid etmeyen, peygamberleri yalanlayan, velilere, salihlere, âlimlere ve mü'minlere hor bakan, Kitabullaha inanmayan zâlimlere ve kâfirlere kim ve nasıl yardım veya şefaate edebilir? Ölümü ve ölüm ötesini, kabir azabını, âhireti, kıyameti, mahşeri, hesabı, mizanı, sıratı, dünya hayatında bütün yaptıklarının kendisinden sorulacağını, hiçbir şeyin yanına kâr kalmayacağını isteyerek veya istemeyerek, bilerek veya bilmeyerek red ve inkâr edenler, o müthiş gün bütün ayıplarının açıklandığını, bütün kötülüklerinin meydana çıktığını, hiçbir hareketlerinin gözden kaçırılmaksızın kaydolduğunu görecekle ve anlayacaklar ama neye yarar? Orada ancak ilâhi hüküm infaz olunacak, bu zâlimlerin ve kâfirlerin ellerine kelepçeler, boyunlarına lâleler vurulacak, tepelerindeki perçemlerinden tutularak cehenneme atılacaklardır. Reddettikleri, şiddetle inkâra yelendikleri herşeyin hak ve gerçek olduğunu gözleriyle görecekle ve acısını bizzat tadacaklardır.

Ey her fırsatta akıllı olduğunu söyleyen ve akliyle öğrenen kişi!..

Kıyamet çok yakındır. Vakti, Allahu tealâ'nın ilmindedir. Kıyametin ne zaman ve nasıl kopacağını sorup öğreneceğine, o gün için neler yaptığını, neler hazırladığını bana anlat bakalım? Tedarikin nedir, ne gibi tertipler aldın? Allahu tealâ'ya ve Resûl-ü müctebâ'ya immanın var mı? Allah ve Resûlüne mu-

habbetin var mı? Varsa, bu muhabbetinde sadık mısın? Rabbin için ve Rabbinin rızasını kazanmak için neler yaptın? Peygamberin için ne gibi fedakârlıklarda bulunabildin? Birgün, nasıl olsa hesaba çekileceksin ve divan-ı ilâhîde muhakeme edileceksin. O hesap günü gelmeden, kendini bir hesaba çektin mi? Hayatının muhasebesini yaptın mı? Bilânçonu çıkardın, kârını, zararını hesapladın mı? Yaptınsa, gerçekten akıllı insan-sın... Yapmadınsa, hemen yap ve hesabını gör ki, orada hesabının görülmesi de kolay olsun... Ne gibi ibadet ve tâ'atin var? Ne gibi hayır ve hasenâtın var? Allah korkusuyla bir gecelik olsun uykunu ve rahatını terk edebildiğini hatırlıyor musun? Geceleri, el-ayak çekilip bütün insanlar uykuda iken, ömrün boyunca işlediğin günahlara, yaptığın haksızlık ve kötülük-
lere pişman olduğun ve gözyaşı dökerek tövbe ve istiğfar ettiğin oldu mu? Affolunmanı niyaz ederek Rabbine hiç yalvardın mı? Ondan razı olduğunu açıklayıp rızasına talip oldun mu? Olmadım, yapamadım diyorsan, gururun neye? Seni, bir katre meniden halk etmedi mi? Sana, bu güzel vücudu, mütenasip endamı gücü ve kuvveti o vermedi mi? Seni insan şekline o sokmadı mı? Seni bütün yarattıklarının en şerefli, en üstünü kılmadı mı? Zelil iken aziz etmedi mi? Cahil iken sana ilminden nasip vermedi mi? Pek güvendiğin ve övündüğün akıl cevheriyle süslemedi mi? Bir gece dişin ağrıyacak olsa, dünya sana zindan oluyor, ya bu ni'metlerinden birini veya bir kaçını elinden alıverirse halin neye varır hiç düşündün mü? Ellerini, ayaklarını, gözlerini veya kulaklarını alıverse, elinden ne gelir? Dünyanın bütün hazineleri sende olsa, bir tırnağını yerine koydurabilir misin? Bu ni'metlerden hangisine hakkıyla ve lâyıkiyle şükredebildin? Rabbine karşı hangi kulluk görevini yerine getirebildin?

Dost acı söyler kardeşlerim : Yüze gülenden korkunuz ve sakınınız. Bunları, hepimiz aklımızı başlarımıza devşirelim diye sayıp döküyorum. Kul, Rabbinden razı olmadan, Rabbinin rızasına talip olamaz. Rabbiz, bizlere bunca ni'metler bahş ve ihsan buyurdu. Yaşamamız için yerleri döşedi, etrafımızı denizlerle çevreledi. Sayılamayacak, sayılmakla tükenme-

yecek kadar bol ve çeşitli ni'metler verdi. Hangisine hakkıyla şükredebilir, hangi ibadetimizle hangi ni'mete mukabelede bulunabiliriz? Hiçbir şey bilmiyorsak, teşekkür etmeyi de beceremiyor muyuz? Teşekkürümüzü, acimizin ifadesi olarak başımızı secdeye koymakla belirtebiliyor muyuz? Hakkın huzurunda el bağlayarak hiçliğimizi idrak edebiliyor muyuz? Rabbinin kudret, azamet ve merhametini düşünebiliyor muyuz?

Farkında olduklarımızdan da, farkına varamadıklarımızdan da, hesaba çekileceğiz. Bu ni'metlerin hesabını verebileceğimize emin miyiz?

**Şol zaman ki, kurula mahkeme-i rûz-i ceza;
O zaman etme bizi nâr- cehenneme sezâ,
Kula vermiş bir irade, hayra sarfetmek için;
İşleyip türlü günahı deme takdir-i kazâ...**

H İ K Â Y E

Kuş kalesi denilen kasabada, şükreden zenginlerden hayır sahibi, ilmi ile âmil ve bir mürşid-i kâmil olan iyman ve irfan sahibi Elhac Faruk Şinaverdi efendi namında bir zat yaşardı. Bu mübarek zat, bulunduğu kasabanın nurlu bir kandili gibiydi. Sahip olduğu malın, kendisine emanet olarak teslim edilmiş bulunduğunu fark ve temyiz etmiş ve bu emaneti hayra sarfetmeğe memur bulunduğunun şu'ur ve idrakine erişmişti. Onun için, malından daima hayra sarfeder ve insanlara madde-ten ve mâ'nen yardımda bulunurdu. Oturduğu kasabaya cami, tekke, mektep, aşhane gibi hayırlı binalar yaptırmış ve civar köylerde de kuyular açtırmış, sular getirmiş ve benzeri türlü yararlı hizmetlerde bulunmuştu.

Her müslümanın yapması gerekli çok önemli bir vazife olan vasiyyetini de hazırlamış ve bu vasiyyetnâmesine de acayip bir madde de koydurmuştu. Herkese acayip görünen bu madde şu idi :

Hazret, öldüğü ve kabre konulduğu gece, kabirde kendisiy-

le bir gece kalacak ve sabaha kadar bekleyecek kimseye yüz altın verilmesini emrediyordu. Yüz altın lira, o zamanlar için büyük bir servet demektir. Yüz altınla neler alınmazdı? Fakat, itiraf etmek gerekir ki, verilen vazife de, pek küçümsenecek cinsten değildi.

Her ne hal ise, herkesi canlı veya cansız bütün mahlûkatı kovalayan ecel, nihayet onu da bulmuştu :

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

Ve li-küllü ümmetin ecelün fe-izâ câ'e ecelühüm lâ yestâ'hirüne
sa'aten ve lâ yestakdimûn...

El-Â'raf: 34

(Her ümmetin takdir olunan bir eceli vardır. O ecel geldi mi ne bir saat geri kalır, ne de ileri gidebilir.)

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, bir musibet gelip çattığında, mü'mine eziyet veren bir hal vukubulduğunda İSTİRCÂ ediniz, yani : **(İNNÂ LİLLÂHİ VE İNNÂ İLEYHİ RÂCİ'UN)** deyiniz, buyurmuşlardır. Meselâ bir cam kırıldığında, ışık söndüğünde istircâ etmeli ve fakat öfkelenmemelidir. Herşey için gerçekten bir ecel vardır.

Milletler ve ümmetler için de aynen böyledir. Fertler ve cemiyetler için de böyledir. Hattâ, cemadât için de ecel vardır, ölümü ve yok olması eceli iledir. Ruh sahiplerinin ecelleri ise, yok olmaları değildir, ölümü tatmasıdır. Bu tadış, tadan kişinin durumuna bağlıdır. Hasta bir insanın ağzının tadı olmadığından ne yedirilse, kendisine acı gibi gelir. Onun için kâfirlere ve zâlimlere de, bir nevi mâ'nevi hastalığa duçar olduklarından, aslında tatlı olan ölüm acı gelir. Buna mukabil, iymanlı, ihlâslı, ibadetli ve salih kişilere ölüm gayet tatlı gelir. Zira, ölümden VUSLÂT-I CEMAL vardır. Âşık-ı sadıka ölümden kemal vardır.

Tekrar ediyorum : Kâfirler, zâlimler ve hayvanlar ölürlər. Âşıklar ise ölmezler, olurlar.

Faruk Şinaverdi hazretleri de, her fâni gibi bu fâni âlem-

den göçmüş, ecel şerbetini içmiş ve vuslât-ı cemal ile kendinden geçmişti. Kemale ermiş, yani olmuş bir kişi olduğundan, ölüm ona gülerek gelmiş, fakat yakınlarını ve çevresinde kendisini tanıyanları yasa boğmuştu. Kendisini yakından tanıyanların kalplerinde onulmaz yaralar açmıştı. Zira :

مَوْتُ الْعَالِمِ كَمَوْتِ الْعَالَمِ

Mevt-ül âlim ke-mevt-il âlem

(Bir âlimin ölümü, âlemin ölümü gibidir.)

Kaidesinin doğrulduğunu isbat etmiş ve kendisini tanıyanlara bunu Hakkal-yakin tattırmıştı.

Cenazesinin kaldırılacağı gün Kuş kalesi matem içindeydi. Gözler yaşlı, kalpler mahzun ve mağmumdu. Merhum, kasabaya kendi getirdiği su ile gasledilmiş, kendi yaptırdığı mescitte, kendi yaptırdığı musallâya yatırılmış, kendi tayin ettiği imam cenaze namazını kıldırmıştı. Ne büyük mürüvvet değil mi kardeşler? Mevlâyı müteal, bu neviden hayırları her kuluna nasip etmiyor. Bir kasabaya su getireceksin, hem bütün kasaba halkı muhtelif ihtiyaçlarını karşılayacak, hem de getiren son abdestini o su ile alacak ve sonra o abdestle kendi yaptırdığı mescidin, kendi yaptırdığı musallâsına konulacak, kendi tayin ettirdiği ve maaşını da vakfettiği imam tarafından cenaze namazı kıldırılacak ve sonunda da sorulacak :

— Merhumu, hal-i hayat ve sıhhatinde nasıl bilirdiniz?

Bütün cemaat, dil ve gönül birliğiyle, yalancı şahitlik etmediğinden emin insanların huzur ve rahatlığı içinde cevap verecekler :

— İyi biliriz!..

— Bu şehadeti, yarın mahşer yerinde ve huzur-u Kibriyâ'da da böylece te'yit ve tekrar eder misiniz?

— Ederiz!..

Takibeden cemaatin (Allah rahmet etsin, menzili mübarek, makamı âli olsun...) niyazı ile hazreti ebedi istirahatgâ-

hına getirdiler. Orada, kadı efendi merhumun vasiyyetini okudu ve bir gece onunla birlikte kabirde geçirecek kimseye yüz altın verileceğini bildirdi ve talip olanların ortaya çıkmalarını istedi. Fakat, bu teklife müsbet cevap veren olmadı, cemaat susmuş önüne bakıyordu. Acaba, onun bu vasiyyetini yerine getirebilecek vefakâr bir dostu yok muydu? Ortalığı derin bir sessizlik kaplamış, çıt çıkmıyordu. Teklif edilen bu görev belki biraz ağırca idi ama, karşılığında da o günler için büyük bir servet sayılabilecek yüz altınlık bir ödül vardı. Cemaat arasında, günlük nafakasını zorla temin eden fakirler de vardı ama, kimse talip çıkmıyordu. Değil yüz altına, bin hattâ on bin altın verilse bu kabadayılığı göze alacak bir babayiğit zuhur etmiyordu. Herkes, merhuma karşı minnet borçlarını ödemek istiyor, fakat ellerinden hiçbir şey de gelmiyordu. Tam bu sırada, elinde baltası ve sırtında ormandan kestiği çalı çırpılar bulunan birisi görüldü. Âdem ağa adındaki bu fakirin Faruk Şinaverdi'nin vefatından haberi yoktu. Cenazenin kim olduğunu ve neden beklediklerini sordu. Mes'eleyi kendisine anlattılar. Âdem ağa, cidden çok üzüldü, zira merhum efendinin bir çok iyiliklerini görmüş ve sofrasında defalarca yemek yemişti. Herkeste bir ümit belirmişti. Öyle ya, neden olmasındı? Âdem ağa, pek âlâ bu fedakârlığı göze alabilirdi. Kadı efendi de dik dik onun yüzüne bakıyor ve âdeta lisan-ı hal ile :

— Âdem ağa! Sen mert ve cesur bir insansın. Gel, bu hayır sahibi zatın son vasiyyetini yerine getiriver, demek istiyordu.

Herkesin gözlerinin kendisine dikilmesinden Âdem ağa işi anlar gibi olmuştu. Fakat, her ihtimale karşı kadı efendiden işi kendisine bir daha anlatmasını rica etti ve keyfiyeti bütün tafsilâtı ile öğrenince derhal bu görevi kabul ederek bütün kasaba halkını büyük bir mahcubiyetten kurtardı. Böylelikle merhuma karşı da sevgi, saygı ve minnetini belirtmiş oluyordu. Dünyada, baltası ile ipinden başka bir şeyciği bulunmadığından, onları da beraberine alarak hazretin kabrine girdi. Ertesi sabah, gelip kendisini çıkaracaklarını söyleyerek üzerini

kapattılar. Oduncu Âdem ağa, merhum Faruk Şinaverdi hazretlerinin cesediyle kabirde başbaşa kalmıştı.

Cemaat henüz dağılmağa başlamış ve ayak sesleri uzaklaşmıştı ki, kabrin içinde âlem başka bir âlem oluverdi. İki korkunç melek kabre geldiler. Merhuma : (Rabbin kim? Dini hangisi? Peygamberin kimdir?) sorularını sormağa başladılar. Âdem ağa, bir kenara büzölmüş tirtir titriyordu. Ezberinde olan âyet-i kerimeleri okuyor, fakat korkusundan tamamlayamıyordu. Hâsılı, iki Melek Şinaverdi efendiyi bu sorgu ile epeyce terlettiler. Nereden kazandığını, nerelere sarfettiğini, ömrünü ve bilhassa gençliğini nerelerde çürüttüğünü, ilmiyle âmil olup olmadığını sordular ve aldıkları cevapları kefenine yazdılar. Şinaverdi efendinin ağzının suyu mürekkep, şahadet parmağı kalem ve kefeni kâğıt gibi kullanılıyordu. Neticede, kendisine : (Artık rahat et, menzilin mübarek olsun, mahşerden sonra gideceğin yeri de sana gösterelim...) dediler ve hazrete cennetteki makamını gösterdiler. Daha sonra, oduncu Âdem ağaya döndüler ve sordular (Sen kimsin ve burada ne yapıyorsun?) dediler. Âdem ağa, merhumun vasiyeti üzerine ölmeden ve bir gece ona arkadaşlık etmek üzere kabre girdiğini söyleyince : (Evet, biliyoruz sen henüz ecel şarabını tatmadın ama, biz seni de sorgusuz bırakmayacağız, cevap ver bakalım dediler ve gerçekten sormağa başladılar :

— Elindeki baltayı nereden ve kimden aldın?

— Kazandığım parayı biriktirerek aldım. Sapını da arabacı Mehmet ağa hayrına takıverdi.

— Parayı nereden kazandın?

— Ormadan kuru dalları ve çalı çırpıyı kesip satarak kazandım.

— Dallarını kestiğin orman kimindir?

— Devletin...

— Demek devletin malını çalıp sattın, peki o ipi nereden buldun?

— Onu da odun satarak kazandığım para ile aldım.

— Demek onu da haram para ile almışsın. Peki, sırtına giydiğin gömleği, şalvarını, kuşağını, yeleşini nereden buldun?

— Hepsini kazancımla satın aldım.

— Kazancın haram yerden olduğuna göre, onlar da haram sayılır. Seni harami seni!.. Biz, sana ne yapacağımızı biliriz ama, henüz dünya ehli olduğun için sana hemen azap edemiyoruz. Yakında, nasıl olsa ölümü sen de tadacak ve bize geleceksin, biz sana millet ve devlet malını kesip satarak haram para kazanmanın ne demek olduğunu o zaman gösteririz. Anlat bakalım daha neler yaptığını? Yediğin ekmeğin haram, içtiğin su haram, giydiğin gömleğin haram, baltanın haram, ipin haram, hepsi haram değil mi?

Melekler, seslerini yükseltiyorlar, gök gürültüsünden de şiddetli bir ifade ile sorularını sıralıyorlardı. Gözlerinden de âdetâ yıldırımlar çakıyordu. Korkudan dili tutulan ve oracığa küçük büyük abdest bozan Âdem ağa, ne yapacağını bu işten nasıl kurtulacağını tasarlarken, mezarlığın karşısındaki mescitten salâ verilmeğe ve daha sonra da ezan-ı Muhammedi okunmağa başladı. Melekler, şehadet getirdiler ve çekilip gittiler. Âdem ağa, enkaz yığını halinde mezarın bir köşesine yığılıp kalmıştı.

Sabah namazını kılan cemaat, Âdem ağayı mezardan çıkarmak üzere kabrin başına geldiler. Kabri açtılar ve zavallı Âdem ağayı yarı baygın bir halde çıkardılar ve Şinaverdi efendiyi amelleriyle başbaşa bırakarak mezarı tekrar kapattılar. Âdem ağayı ayılıp kendisine getirmek için hayli uğraştılar, yüzüne su serptiler, ellerini ve kollarını uğuşturdular ve gözlerini açar açmaz, vasiyyet gereğince hakettiği yüz altunu kendisine uzattılar. Âdem ağa, önce kaş göz işaretiyle bu parayı kabul edemeyeceğini bildirmek istedi. Anlayamadılar ve henüz kendisine gelmediğini sanarak ısrar ettiler :

— Âdem ağa! Bu para senin hakkındır. Merhumun vasiyyeti böyle idi. Neden almak istemiyorsun? dediler. Âdem ağa, güçlükle cevap verdi :

— Yok, istemem kardeşler... Bir baltanın ve bir ipin he-

sabını bile veremedim. Nerede kaldı ki, bu yüz altunun hesabını verebileceğim? dedi ve başından geçenleri hazır bulunanlara olduğu gibi anlattı.

Âdem ağanın kabul etmek istemediği bu yüz altınla Kuş kalesi kasabasının Kumrulu mescidi karşısına güzel bir çeşme yaptırıldı ve üzerine de bu hadiseyi hatırlatan ve tarihini belirten bir taş dikildi :

**Yaptırdı bu çeşmeyi oduncu Âdem,
Fatihâ ile yâdeyle âmili her dem...**

Ey Hak rizasına talip kardeşler :

Bu hikâye, bir çok şeyler anlatmak istiyor ve bizlere bu âlemden sonra geçeceğimiz korkulu geçitleri haber veriyor. Devlet ve millet malı ormandan kestiği çalı çırpı ile satın aldığı baltanın ve ipin hesabını veremeyen Âdem ağa, inşâ'allah haksız yere millet malını çalan, görevini kötüye kullanarak devleti ve milleti dolandıran bazı gafillere durumlarının ağırlığını ve başlarına neler geleceğini hatırlatır. Rüşvet, irtikâp, sû-i istimal yolları ile derleyip biriktirdikleri paraların ve malların günün birinde hesabının sorulacağını düşünerek bu kötü ve çirkin alışkanlıklarından vazgeçerler, yaptıklarına pişman olurlar ve daha bu âlemden iken tövbe edip doğru yola gelerek affa uğrarlar.

**Bir emanettir sana bu mülk-ü mal,
Sorulacak şüphesiz bir gün su'al...**

Ancak, aldığını yerine koymadıkça, gasbettiğini hak sahibine geri vermedikçe, kendisine hakları geçenlerle helâllaşmadıkça, vurduklarının rizasını almadıkça ve bütün bunlarla birlikte yaptıklarına pişman olmadıkça göz yaşı dökerek, tövbe ve istiğfar ederek Hakka yalvarıp yakarmadıkça bu geçitlerden sâlimen geçebilmek mümkün ve muhtemel değildir. Tövbesiz, iymansız, amelsiz, ibadetsiz âhirete gidenlerin, gümüş kubbeli, altun yıldızlı mezarları olsa, içinde azap çekmekten gayrı

hiçbir işe yaramayacağını bilmek ve anlamak lâzımdır.

Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri, cümlemizi bu gaflet uykusundan bu dünya hırs ve sarhoşluğundan uyarsın ve ayılsın ve bizlere tevfikini refik eylesin...

Evet, haram-helâl gözetmeden halkı soyanlar, fakirleri inletip sızlatanlar, dulları ve yetimleri ağlatanlar çok yakın bir gelecekte, çırlı çıplak soyularak kabre girecekler, orada çok ağlayıp sızlayacaklar, inim inim inleyeceklerdir ama, dünya hayatında olduğu gibi yardımlarına kimse koşmayacaktır. Orada, dertlerine çok derman arayacaklardır ama, bulamayacaklardır. Mahşer günü, huzur-u izzette haksız elde ettikleri malların yükü ve haramdan kazandıkları ağırlığı boyunlarına asılacak, günahları sırtlarına yüklenecek ve her kuruşlarının hesabını vereceklerdir. Dünya hayatında pek sevdikleri ve biriktirdikleri paraları, cehennem ateşinde kızdırılarak alınlarına, yüzlerine, sırtlarına ve göğüslerine yapıştırılacak ve kendilerine :

— Tadın bu haram paralarınızın tadını!.. denilecektir.

Bunlar, cehennemde yanacakları ateşi buradan sırtlanıp götüren gafillerdir.

H İ K Â Y E

Günlerden birgün, Behlûl-u Dâna, mezarlığın kenarında oturuyordu. Bazıları yanına geldiler ve ona :

— Başın sağolsun erenler, dediler. Baban öldü ve sana bunca mal ve para miras bıraktı.

Behlûl, kabristana dönerek söylendi :

— Babamdan kalan mirası iki liraya satıyorum, alan varmı?

Hazır bulunanlardan bir akıl hastası talip oldu :

— Ben alırım, dedi.

Behlûl, hiç düşünmeden cevap verdi :

— Öyle ise, ben de sana babamdan kalan mirası iki liraya sattım.

Kendisine bu miras haberini getiren araya girmek istedi :

— Yahu sen aklını mı kaçırdın? Hiç bu kadar mal iki liraya satılır mı? Hiç olmazsa fakirlere dağıtsaydın, açları doyursaydın, malını Allah yolunda infak etseydin!..

Hazret-i Behlül başını salladı :

— Kıyamet günü, Allahu tealâ kulunu kızgın saç üzerinde hesaba çekecektir. Şu kadar malımı fakirlere verdim, şu kadarıyla açları doyurdum, bu kadarıyla çıplakları giydirdim diye, uzun uzun hesap vereceğime, iki liraya sattım der tezden hesabını veririm olur biter. Esasen, benden bu malı alan da akıllı bir adam değil, hoş aklı başında olsaydı bu malı kabul eder miydi? dedi.

Düşünebilmek mazhariyetine erenler ve Hakkın rızasını gözetenler iyi bilmelidirler ki, dünya hayatında toplanan malın ve paranın, eğer helâl ise hesabı, haram ise azabı vardır. Adaletten ayrılarak zulme dalanlar, rüşvet alanlar, halkı soyanlar, yetim malı yiyenler ateştedirler. Allahu tealâ'nın nârı haktır, nuru da haktır, hesabı, mizanı, suali de haktır. Başkalarının aldatarak yaşadıklarını zannedenler, aslında bizzat kendilerini aldatmakta ve avutmaktadırlar. Milyonlarına milyonlar ekleyenler, kasalarını tıklım tıklım doldurup bunların kıyamete kadar kendi ellerinde kalacağını zannedenler de yine kendilerini aldatmakta ve avutmaktadırlar. Mallarını ve paralarını Allah rızası yolunda harcamağa kıyamayanlar, zekât ve sadaka şöyle dursun, kimseye ödünç bile vermeyenler, azap günlerinin gittikçe yaklaştığını unutmamalıdırlar. Eşten, dosttan, ak-raba ve ahbaptan, tanıdık ve bildikten çokları akın akın sonu olmayan o büyük yolculuğa çıkıyorlar. Hırs ve ihtirasın sonu yoktur, dünya malı hiç kimseye yâr olmamıştır. Şu koca İstanbul şehrinde, dededen toruna yüz yıldanberi aynı evde oturan kaç aile gösterebilirsiniz? Boğaziçi'nin iki yakasını süsleyen muhteşem yalılardan kaçında, onları yaptıranların evlât ve ahfadı oturmaktadır, hiç soruşturduunuz mu, düşündünüz mü? Dört milyon altun harcayarak Dolmabahçe sarayını Karabet Balyan ustaya yaptıran Abdülmecit han, o muhteşem sarayda tez vereminden ölmedi mi? Kim kaldı, kime kaldı bu dünya?

Neden, ibret alamıyoruz, neden ayılıp uyanamıyoruz? Bir çok semtlere isimlerini veren ulular nerede? Yüz yıl önce bu şehirde oturanlar nerelerde?

**Aldanma azizim bu dünyanın nakşına, nakkaşına;
Hazret-i Âdem gibi girsen hezâran yaşına,
Âkibet getirirler seni de şu musallâ taşına,
Kapatırlar seni de bir hâl-i haraba yalnız,
O karanlık gecede kendine bir yâr ara bul!..**

Muhterem kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Helâlden kazanıp helâlden yiyelim, helâlinden giyinelim, Rabbimizi bilelim, Rabbimizi bulalım, Rabbimizde olalım... Rabbini bilen, onu sever. Onun emirlerini seve seve yerine getirir. İnsan, sevdiğinin bir sözünü iki etmez. Sevdiğini kırmaz ve incitmez. Sevdiğinin sevdiğini de sever ve onu da üzme istemez. Sevdikleri için hiçbir fedakârlıktan kaçınmaz. Yarın, o karanlık mezarlarımızda kendimize gerçek bir dost arıyorsak, o ıssız ve sessiz diyarda yalnız kalmak istemiyorsak, bütün korkulardan, kaygulardan emin olmak diliyorsak, Rabbimizi bilmek ve bulmak zorundayız. Onun bize ihtiyacı yok, biz ona muhtacız. O, bizden yardım beklemiyor, biz onun yardımına muhtacız. Biz âciz ve günahkâr kullarını dünya hayatında da, âhiret hayatında da görüp gözetecek, koruyup kollayacak ancak O'dur. Yoksa, servetin milyarlarla ölçülse mezarında sana kimse yoldaş olmaz, olmak da istemez. Bütün dünya tapulu malın olsa, seni ölüm acılarından, kabir azabından, mahşer korkusundan kurtaramaz. Er veya geç hepimiz öleceğiz. Zengin veya fakir son elbisemiz yedi sekiz metre beyaz bez olacaktır. Kuşlar gibi havalarda uçsak, balıklar gibi denizlerin derinliklerinde yüzsek, önünde sonunda gireceğimiz kara topraktır. O kara toprak altında, altınların, gümüşlerin, mücevherlerin ve pırlantaların, çil çil liralardan hiçbir hayrı ve yararı olmaz. Burada, bu dünya âleminde neler işlemişsen beraberinde götürebileceğin ancak onlardır. Anan, baban, kardeşlerin, evlâtların, kırk yıllık hayat arkadaşın, hiçbirisi bir gece bile olsun se-

ninle mezarda **kalmak** istemez. Hattâ, ruhunu teslim eder etmez, seni evinde bile tutmazlar, alelacele yıkatıp bir kefene sarar, tabuta koyar, önce musallâ taşına ve daha sonra da dünyanın son ve âhiretin ilk durağı olan kabrine götürüp atarlar. Hoş atmayıp ne yapacaklar? Birgün bıraksalar, kokundan değil evine, hattâ oturduğun mahalleye bile girilmez. O karanlık mezarda, iyi amellerin sana yoldaş olurlar, hayır ve hasenâtın seninle birlikte bulunurlar. İbadet ve tâ'atin kabrini ferahlatır, okuduğun Kur'an-ı aziym o karanlık çukuru aydınlatır.

Onun için, bu fâni âlemde Rabbine kul ol ki, Bâki'de sultan olabilesin... Varlıkta ve darlıkta, bollukta ve yoklukta Rabbine hamededicilerden ol, ondan razı ol ki, Rabbin de senden razı olsun, sana merhamet buyursun, mağfiretini üzerinden esirgemesin. Nefsine, hele iki günlük dünya hayatı için başkalarına kul olma :

**Âkıl isen ne beye, ne şaha bak;
Nükte-i ER-RIZKU ALELLAH'a bak,
Olma sakın el kapısında zelil,
Olmuş iken rızkına Mevlâ kefil...**

İçin ve dışın temiz, özün ve sözün doğru olsun... Dinine, milletine, devletine sadık ol, elinden geldiği ve gücünün yettiği kadar şahsına, ailene, muhitine hayırlı ve faydalı olmağa çalış... Dinine, milletine ve memleketine hizmet edersen, Allahu tealâ da milletini ve devletini kıyamete kadar pâyidar eder, din ve millet düşmanlarına aman vermez... Bütün mahlûkata karşı şefkatli ve merhametli ol ki, Allahu tealâ da sana şefkat ve merhametini esirgemesin. Herkese karşı güler yüzlü ve tatlı dilli ol ve muhabbet besle ki, muhabbetten Muhammed aleyhis-selâtü ves-selâm hasıl olmuştur. Resûl-ü zişânın nurlu ve mübarek yolundan zerre kadar ayrılma, onun izinden yürü, bastığı yere basmağa çalış, adımlarını, onun adımlarına uydur. Unütma ki, onun kapısından girenler Allahu tealâ'nın rızasına, cemaline ererler. Ölüm, kendilerine gülerek gelir. Sen de ölmü gülerek karşılarsın ama, başkaları seni kaybettikleri için

ağlarlar, seni rahmet ve minnetle anarlar, sana hayır dua ederler. Evlâtlarına, şerefli bir isim, temiz bir hatıra bırakmağa gayret et, babaları ile öğünsünler. Musallâ'ya konulduğunda cemaate yalancı şahitlik yaptırmamak için gerçekten iyi olmağa özen, iyilerle düş ve kalk, iyilerle sohbet et, herkese sevgi ve saygı göster, seni tezkiye ederlerken göğüslerini gere gere tam bir emniyet ve itimatla (İyi adamdı, gerçek mü'mindi, tekvâ sahibiydi, elinden ve dilinden hiç kimseye zarar gelmezdi...) desinler ve senin için burada olduğu gibi huzur-u izzette de hüsn-ü şehadet etsinler... Cenaze imamının sorusuna, yarım ağızla ve istemeye istemeye (İyi biliriz!) dedirtmek kâfi değildir. Böyle bir şahitlik, senin hiçbir işine yaramayacağı gibi, istemeyerek yalan şahitlik edenleri de töhmet altında bırakabilir. Buna, kimsenin hakkı yoktur. Böyle bir soru ile karşılaşacağını bilen akıllı ve iymanlı kişi, cemaatine yalan şahitlik ettirmez. Ettirmemek için de hayatında iyi olmanın, iyi adam denilmenin gerekleri ne ise onları yapar, kötülüklerden ve haksızlıklardan kaçınır ve iyi şehadete hak kazanır. Gerçi, başkalarının sana iyi demeleri sana hiçbir fayda sağlamaz ama, hiç kimseyi de yalan şahitliğe zorlamak doğru değildir. Dünya rezaletleri de dünya gibi fânidir, âhiret rezaletleri ise hem daha korkunç ve bâkidir, bunu da sakın hatırandan çıkarma!..

Ey âşık-ı sadık!

Meşreb-i Muhammedi üzere Rabbine ibadet ve tâ'at ile bütün mahlûkata karşı merhametli ol ki, iki cihanda da aziz olabilesin...

Bilmiş ol ki, Muhbir-i Sadık efendimizin haber verdiği bu günler gelecektir. Benim, anlatabildiklerim ancak özetin özeti-
dir. Evet, o günler hepimize çok yaklaşmıştır. Mallarımızın bölüşüleceği, makamlarımızın başkalarına kalacağı, var saydıklarımızın hepsinin yok olacağı, yok olduğunu sandıklarımızın birer birer gerçekleşeceği o günler, belki yarın belki yarından da yakındır. Sevdiklerimizin ağlayıp çırpınacakları, çocuklarımızın yetim kalacakları ve bizleri de amellerimizle başbaşa bıraka-

cakları günler ve saatler hergün biraz daha bizlere yaklaşmaktadır.

Fırsat elden kaçmadan, can kuşu ten kafesinden uçmadan, ecel şarabını Azrail aleyhisselâmın elinden içmeden, bu fâni âlemden bâki ve ebedi âleme göçmeden, eynimize sekiz arşın bezden kefen biçmeden, omuzlar üstünde etrafa dehşet saçarak geçmeden, gelin hazırlık görelim, hazır bulunalım, o günlere hazırlanalım. O korkunç ve tehlikeli geçitlere varılmadan, çenelerimize mühür vurulmadan, mizan kurulmadan, kan ter içinde kalıp yorulmadan, pişmanlıkla içimiz burkulmadan günahlarımıza tövbe edelim, hak yoluna gidelim, hak kelâmı işitelim, Rabbimizin emirlerini canla başla yerine getirmeğe, nehiyelerinden şiddetle kaçınmağa çalışalım, insan olmağa, insanı kâmil haline gelmeğe alışalım, âşıklarla, sadıklarla buluşalım, salihlerle koklaşalım, hayra ve hasenâta koşalım, maksud ve matlûbumuza ulaşalım. Aziz ömrümüzü hevaya vermeyelim, hayat sermayesini boşuna tüketmeyelim. Yaz veya kış, sabah veya akşam demeden Rabbimizi her nefeste zikredelim ve Allahı tealâ'yı unutmayalım. Tevhid dilimizde, aşk ve muhabbet kalbimizde, Allah korkusu ve sevgisi gönlümüzde bulunsun. Gözlerimizi temizlersek neler görürüz, kulaklarımızı temiz tutarsak neler işitiriz, dilimizi temiz tutarsak neler söyleriz. Kalplerimiz kirlerden, kirliliklerden, günah pisliklerinden arınır ve pâklanırsa, nazargâh-ı ilâhi olur. Bütün uzuvlarımızın zâhirini şeri'at nurları ile nurlandırırırsak, gözlerimiz sırlar görür, kulaklarımız sırlar işitir, dillerimiz kendimizi bile hayrette bırakacak sırlar söyler. Kabiliyet ve istidadı olanlar, bizden işitecekleri hak kelâmı ile hakka yönelirler. Bâtınlarımızı da aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile süslersek içimiz de dışımız da nurlanır, nur dolar, nur fışkırır. Gözle görülmeyeni, kalp gözüyle görmeğe başlarız.

Toz ve pisliklerle kirlenmiş gözlükler, iyi görmeğe engel olduğu gibi, günah ve isyan kirleriyle lekenenen gözler de birçok hakikatleri hakkıyla ve lâyıkiyle göremezler. Onları da, tövbe, nedamet ve ibadet ile arındırmayı başarabilirsek, eşyanın hakikatine ârif oluruz.

Ölmeden önce ölmelidir ki, ölüm acısı duyulmasın, ölümden zevk ve haz alınsın ve ölümlü vuslât-ı cemale varılsın...

İbn-i Cerir, İbn-i Abbas radiyallahu anh'tan rivayet etmiştir ki :

(Mü'min, vefat edince hayırlı amelleri göklere yükselir ve Hakka arzolunan kapıyı kapatır ve bu kapı o zaman ağlamağa başlar. O mü'minin rızkının indiği kapı da kapanır ve o kapıda o mü'minin ölümüne ağlamağa başlar. Âlemlerin Rabbinin ibadet ettiği yerler de o mü'minin ölümüne ağlamağa başlar...)

İbn-i Asakir İbn-i Abbas radiyallahu anh'tan ve İbn-i Abbas da Habib-i edib-i Kibriyâ'dan rivayet etmişlerdir ki :

(Bir kimse vefat edince, kefenini bolca sarınız ve meşrû vasiyyetlerini behemehal yerine getiriniz. Kabrini derince kazınız, kendisini salih kişilerin medfun buldukları yerlere veya civarına defnediniz. Dünya hayatında kötü kişilerle komşuluk edenler daima tedirgin oldukları gibi, âhîret hayatında kötü komşular mü'minleri rahatsız ederler.

Ashab-ı kiram sordular :

— Yâ Resûlallah!.. İyi komşunun âhîrette komşusuna faydası olur mu?

İki cihan serveri saadetle şöyle buyurdular :

— Salih kişiler, dünya hayatında insanlara fayda sağlarlar mı?

— Evet yâ Resûlallah!.. Dünya hayatında salih kişilerden bütün komşuları faydalanırlar.

— O halde, bilmiş olunuz ki salih kişiler dünya hayatında olduğu gibi âhîret hayatında da komşularına hayırlı ve faydalı olurlar, buyurdular.)

H İ K Â Y E

İbn-i Eb-id-Dünya, Abdullah bin Nâfi'den rivayet eylemiştir :

Medine-i münevvere civarında bir köyde, günahkâr bir kimse öldü. Ümmetin salihlerinden bir zat, rü'yâsında o kimşenin cehenneme müstehak olduğunu gördü. Aynı zat, bir hafta kadar sonra, daha önce cehenneme müstehak olduğunu gördüğü günahkârı cennette, neş'e ve sürur içinde gördü ve kendisinden sordu :

— Yâ Abdullah!.. Seni, bir hafta önce cehennemde ve azapta görmüştüm. Şimdi, halin değişmiş ve saadete nail olmuşsun. Bu ni'mete nasıl erdin?

Cehennem azabından kurtularak cennetlik olan zat kendisine cevap vermiş :

— Ey benim kardeşim! Beni defnettikleri mezarlığa, benden sonra ârif-i billâh bir salih kişiyi defnettiler. Onun hürmetine, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri beni ve benim gibi azapta bulunan kırk kişiyi cehennemden azat ve cennete idhal buyurdu, dedi.

Ey irfana talip ve rizayı Rahman'a ragıp olan âşıklar :

Kabirlerin zâhirlerine aldanmayalım, ölülerimizi velilerin, salihlerin ve âşıkların civarına defnedelim. Ölen kişi, azaba lâ-yık ve müstehak bulunsa dahi, Hak sübhanehu ve tealâ hazretleri civarında bulunduğu veli'nin hürmetine onun azabını kaldırır. Bu Hadis-i şerif, bu beyanımızın senedi ve mesnedidir.

Bezzâz, ümmül-mü'miniyn Hz. Â'îşe radiyallahu anha validemizden rivayet etmiştir ki :

Birgün, Resûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizden sordum :

— Yâ Resûlallah! Ben zayıf ve âciz bir kadınıym. Karanlık kabirde halim nice olur? Meleklerin sorularına cevap verebilir miyim?

Habib-i edib-i Kibriyâ, gözyaşlarımla sorduğum bu soruya, saadete şu cevabı verdiler :

— Yâ Â'îşe! İbrahim sûre-i celilesindeki âyet-i kerimeyi unuttun mu?

أُثِّبَتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ

Yüsebbitullah'üllezîyne âmenû bil-kavl-is-sâbiti fil-hayat-id-dünya
ve fil-âhireh...

İbrahim : 27

(Allahu tealâ, mü'minleri dünyada da âhirette de sabit söz-
le - Kelime-i tevhid ile - tesbit eder.)

İki cihan serveri, bu âyet-i celileyi tilâvetle hem Hz. Â'îşe radiyallahu anha validemizi ve hem de bütün ehl-i iymanı şâd'ü handân eylemiştir.

Bir hususa değinmeden geçemeyeceğim: Mü'minlerin anesi ve Resûl-ü zişânın muhterem zevcesi olan Hz. Â'îşe radiyallahu anha, bu mevkiine ve derecesine rağmen, kabir âleminde, sorulardan ve onlara cevap verip veremeyeceğinden korkuyor ve ağlıyor. Peki, ya bizler? Acaba, neyimize güvenerek bu kadar vurdum duymaz olabiliyoruz? Oysa, asıl korkmak ve ağlamak bizlere düşer. Bilmem anlatabiliyor muyum aziz mü'minler? İtiraf edelim ki, çoğumuz ne kabri düşünüyoruz, ne kabir azabını, ne suali düşünüyoruz ne cevabı, ne mahşeri düşünüyoruz, ne hesabı, ne mizanı düşünüyoruz ne sıratı ve üstelik hergün günah yükümüzü çoğaltmak için de ne mümkünse yapıyoruz. Rabbim, cümlemize inayet ve hidayet buyursun...

Allahu tealâ'ya isyan, nisyân getirir ve insanoğlu musibetlerden kurtulamaz. Yaptıklarını unutanlara ya deli derler, ya bunak!.. Ne deli, ne de bunak olmadığımızı ve sırasında işimize gelen herşeyi yerli yerince hatırladığımızı göre, isyanlardan vazgeçelim, kötülüklerimize nedamet edelim, tövbe ve istiğfarla kalplerimizi ve kalıplarımızı arındıralım, ibadet ve tâ'ate, hayır ve hasenâta yönelelim ki, ölüm bize gülerek gelsin ve biz de onu gülerek karşılayalım. Ölümümüze, melekler, insan-

lar, ibadet ettiğimiz yerler ağlasınlar, ama biz gülelim, cennete girelim, cemali görelim, rizaya ve rıdvana erelim.

Tevhide devam et kardeşim, tevhid ile dilini, kalbini, gönlünü süsle... Hayırlı amellerini kendine yoldaş, ehl-i derdi sırdaş eyle, namaz kıl, oruç tut, zekât ver, Allah ve Resûlünü sev, onları sevenleri de sev ki, kişi sevdikleriyle haşrolunacaktır.

Yâ Rab!.. Bu âciz risâlemizi okuyan, okutan ve dinleyenleri iymandan ve Kur'andan ayırma, son kelâmımızı kelime-i tevhid ve Kur'an-ı mecid eyle... Ölümeleri ânında kendilerine müjdecî melekler gönderilerek cennetle müjdelenen salihler ve âşıklar zümresine bizleri de ilhak eyle... Ölümün şiddetinden, kabrin vahşetinden, mahşerin haşyetinden bizleri ve bütün mü'minleri hıfz-u emin eyle... Nârından azad, iltifatına lâıyk kulların meyanında isimlerimizi yâd, o korkunç geçitlerde lütuf ve kereminle ümmet-i Muhammed'e imdat ve bizleri Habib-i edibinin sancağı altında haşreyleyerek şâd eyle yâ Rabbi...

Sübhanе Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün alel-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn (EL-FÂTİHA).

El-Hac
MUZAFFER OZAK

Mevlâ dâvet eder mü'min kulunu,
Ezan vakti sûr-u rahmet açılır,
Bilen bulur Rıza-Rıdvan yolunu,
Âşıklara nur-u rahmet saçılır...

Kamet ile kıyam eder dururlar,
Erkânını, âdabını korurlar,
Huşû ile secdeye baş vururlar,
Âşıklara nur-u rahmet saçılır...

Fahr-i âlem onlara inam olur,
VESCÛD emri VEKTARİB'le tam olur,
Mü'minlerin mi'râcı tamam olur,
Âşıklara nur-u rahmet saçılır...

Kabul olur hemen bütün dilekler,
İymanına şahit olur melekler,
Mest-ü hayran kalır bütün felekler,
Âşıklara nur-u rahmet saçılır...

Gel ey AŞKİ!.. Beş vakitte kaim ol,
Sebat eyle, kulluğunda daim ol,
Ramazanı ganimet bil, saim ol;
Âşıklara nur-u rahmet saçılır...

ENVÂR-ÜL-KULÛB (Kalblerin Nurları)

DERS : 21

M Ü N D E R E C A T !

El-Bakara sûre-i celilesinin 186. âyet-i kerimesinin tefsiri - Kur'an-ı aziym, Levh-i mahfuzda olduğu gibi tertip ve tanzim edilmiştir. - Kitabullah, tahriften ve noksanlıktan mahfuzdur - Aksini iddia edenler gizli ve hususi maksatlarla hareket eden din ve islâm düşmanlarıdır - İslâma yöneltilen tecavüzler iki türlü yürütülmektedir - Doğrudan doğruya Kur'ana ve islâma tecavüze yeltenemeyenler, tecavüzlerini muhabbetle maskelemek istemektedirler - Duanın lüzumu, ehemmiyet ve fazileti - Duanın mânası ve gayesi - Duanın âdabı nelerdir - Nasıl dua edilmelidir - Duaların kabul buyurulacağı bazı vakitler - Haramlardan kaçınmayanların duaları reddolunur - Hakka hakkıyla kul olmak ne demektir - Hasan-ül-Basri hazretlerinin Basra halkına öğütleri - Allahu tealâ, imhâl eder fakat ihmal etmez - Kur'an-ı aziymi anlayarak ve anlamağa çalışarak okumanın ve amel etmenin yararları - Kul neyin hakkında hayırlı ve neyin zararlı olacağını bilemez - Dua sırasında nasıl bulunmalıdır - Duanın zamanı ve mekânı yoktur - Dar ve sıkışık zamanlarda Hakka dua ederek yalvarıp yakaranların, o sıkıntı ve zarardan kurtulunca gaflete kapılmalarının sebebi - Dua etmeden önce hayırlı bir fiil işlemelidir - Esmâ-i hüsnâ'yı bilmenin ve dua ederken böyle bir bilinçle tevessül etmenin ehemmiyeti - Fâtiha-i şerifenin fazilet ve ehemmiyeti - Müslümanlar neden günde enaz kırk defa Fâtiha

(Devamı arka sayfada)

okurlar - Resûl-ü zişânın şahsi ve içtimai sünnetleri - Günümüzde yalnız şahsi sünnetlere iltifat olunmasının bazı mahzurları - En büyük kayıplarımızdan birisi de, sünnet-i içtimaiyyeyi terketmemizdir - Azrail aleyhisselâmm bir hane halkına hal dili ile anlattıkları - Haram yiyenin ve haramdan giyinenin duaları kabul olunmaz - İnsan, dünyada kalacağı kadar dünya için, âhirette kalacağı kadar da âhret için çalışmalıdır - Dört sınıf insanda saadet yoktur - Namazlardan sonra okunması gereken bir dua - Resûl-ü zişân ve ehli beytine salât ve selâm getirmeden edilen dualar da kabul buyurulmaz - Duaların hangisi efdaldir - Kirpiklerin tanıklığı - Dua -

Sallû alâ Seyyidinâ Muhammed...
Sallû alâ Şefi-i zünûbinâ Muhammed...
Sallû alâ Şems-id-Duhâ Muhammed...
Sallû alâ Bedr-id-Dücâ Muhammed...
Sallû alâ nûr-il-Hüdâ Muhammed...
Sallû alâ envâr-ı-kulûbinâ Muhammed...

El-evvelü Allah... El-âhirü Allah... Ez-Zâhirü Allah... El-Bâtınü Allah... Hayrihi ve şerrihi min'Allah... Men kâne fi kal-bini Allah... Fe-mû'inuhû ve nâsruhû fid-dâreyni Allah...

Rabbişrahli sadri ve yessirli emri vahlûl ukdeten min li-sani yefkahu kavli ve ufevvidû emri ilâllah vallâhu basiyrün bil-ibâd...

Sübhanেকে লাঁ fehme lenâ illâ mâ fehhemtenâ inneke ent-el alim-ül hakiym...

Sübhanেকে লাঁ fehme lenâ illâ mâ fehhemtenâ inneke ent-el cevâd-ül keriyem...

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ مُّبِيبٌ أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ
إِذَا دَعَا فَلَيْسَ سَمِيعٌ أَلِيٌّ وَلِيُوْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

E'üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym

Bismillâh-ir-Rahman-ir-Rahiyem

Ve izâ se'eleke ibâdiy anniy fe-inniy kariyb üciybü dâ'vet-ed-dâ'ı izâ de'âni fel-yestecibü liy vel-yü'minü biy le'allahüm yerşüdün...

El-Bakara : 186

(Ey Habîb-i zîşânım!.. Kullarım sana beni sordukları zaman de ki; ben onlara yakınım. Bana dua ettiği zaman, dua edenin duasına icabet ederim. O halde, onlar da benim tâ'at dâvetime icabet etsinler ki, doğru yolu ve hakkı bulsunlar.)

Dilediğini, dilediğine veren ve dilediği zaman almak kudretine malik bulunan, azizi zelil ve zelili aziz eyleyen Allahu zülcelâl vel-cemâl hazretleri, sizleri ve bizleri gaflet uykusundan, dünya tutkusundan, madde kaygusundan uyarıp ayıltarak, zât-ı ülûhiyyetine hakkıyla ve lâyıkiyle kullukta dâim; hizmet, ibadet ve tâ'atinde kaim eyleye...

Günah, isyan ve nisyânlarla kararan gönüllerimizi ve gözlerimizi af ve merhameti, inayet ve hidayeti nurlarıyla arındırıp aydınlatarak, hak ve hakikati görenlerden, iyiyi kötüden, hayır şerden, nuru zulmetten ve rızasını gazabından ayırdedebilenlerden eyleye...

Bizlere; Hakkı görmeğe lâyık göz, Hakkı dinlemeğe lâyık kulak, Hakkı zikretmeğe lâyık bir dil ve Hakkın sevgisine lâyık bir gönül, Hakkın rızasına lâyık olanı tutacak ve yazacak el, Hakkın rızasına lâyık istikamette yürüyecek, ibadet ve tâ'ate iletecek ayak bahş ve ihsan buyurarak din-i mübiyn-i islâm da ve hükm-ü celil-i Kur'anda sâbit-i kadem eyleye...

Kalplerimizi kinden, hasetten, kibirden, öfkeden, riyâdan, u'cuptan, aşırı mal ve makam sevgisinden arındırarak, gönüllerimizi aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile, Ehl-i beyt-i Mustafa, ashap ve ensâr-ı bâ-sefa muhabbetiyle, Hak veli'lerinin, âriflerin, sadıkların, âlimlerin, âmillerin ve muhlislerin sevgileriyle tevsî ve tezyin eyleye...

Bizlere sevdiği salih kullarıyla hemdem ve âriflerin sohbetine mahrem olmak mazhariyetini bahş ve ihsan buyurarak kötü ve çirkin huylarınızı ahlâk-ı Kur'aniyye ve ahlâk-ı Muhammediyye'ye MUSAVVİR-EL KULÛBÎ VEL-EBSÂR tecellisiyle tebdil ve tahvil eyleye...

İsyanlarımızı itaate, kötülüklerimizi tövbe ve nedamete, tenbellik ve meskenetimizi ibadete, dalâlet ve cehaletimizi rahmet ve hidayete tevfiik ve inayetiyle yönelterek ibadet ve tâ'atından zevk alan, zât-ı ahadiyyetinden razı olan âşıklar ve sadıklar zümresine ilhak eyleye...

Geceleri aşk ve şevk ile kaim, zikir ve salâтта daim ve gündüzleri rızayı şerifi için saim olan âşıklar zümresine girmeği,

FÎ MAK'ADI SIDK'a ermeği, daha bu âlemde iken cennet-i zâta dahil olarak cemâl-i lâ-yezâli görmeği bizlere nasip ve müyesser eyleye...

VE İZÂ RE'EYTE SEMME RE'EYTE NA'İYMEN VE MÜLKEN KEBİYRÂ âyet-i kerimesinin medlûlüne varan (Onları görünce, sanki saçılmış inciler sanırsın ve ne tarafa bakarsan, tarif ve tavsif edilmez bir ni'met, büyük ve geniş bir mülk ve saltanat görürsün...) ilâhi müjdesinden nasip alan âşık-cemal-i Billâh ve vâsil-ı zât-ı ilâllah olan has kulları zümresinde bizleri de yâdeyleye...

Nefs-i şeytana uyan, rızayı şerifine aykırı yollarda kendilerini oyalayan, dalâlet bataklıklarında nâr-ı cahiyemi boylayan âsilerin ve zâlimlerin şerlerinden bizleri ve bütün ümmet-i Muhammed'i hıfz-u emin eyleyerek, nefs-i şeytana galip ve rızayı ilâhiyye'ne talip olan âşık-ı sadıklardan eyleye...

İyman ve ihlâs ile ism-i celilini zikreyleyerek göçen, Resûl-ü müctebâ'nın, Alliyül-Mürtezâ'nın ve Haseneyn-il ahseneynin mübarek elleriyle şarab-ı Kevser'den içen, sıratın kuşları gibi uçarak geçen, eynine cennet hulleleri biçen muhlis müminlerden eyleye...

Dünya hayatında bizleri rızayı ilâhiyye'sine muvafık ve mutabık cemaatlerde, can sohbetlerinde topladığı gibi, kıyamet günü de Livâ-i Hamd altında ve civar-ı Habib-i edib-i Kibriyâ'sında lûtûf ve keremiyle haşr-ü cem'eyleye...

Âhir ve âkibetimizi hayreyleye, son kelâmımızı Kelime-i tevhid ve Kur'an-ı mecid eyleye (Âmin - Bi-hürmeti Seyyid-il-mürseliyn ve bi-hürmeti Tâ-Hâ ve Yâ-Sin...)

Ey Hakka ve hakikata tâlip olan âşık-ı sadık!..

Hepimiz biliriz ki, düstur-u mükerrememiz olan Kur'an-ı azim-ül-bürhan, LEVH-İ MAHFUZ'dan dünya semasına CÜMLE-İ VAHİD'de yani tam ve tekmil olarak KADİR gecesi inzâl buyurulmuştur. Dünya semasından ki, biz ona BEYT-ÜL-İZZET deriz, yirmi üç senede NAMUS-U EKBER Cibril-i Emin namındaki melek vasıtasıyla ve lüzumuna bina'en Habib-i edib-i Kibriyâ'ya âyet âyet nâzil olmuş ve Muhbir-i Sadık aleyhi ve âli-

hi salâvatullah-il-Hâlık efendimizin emir ve işaretleriyle, âyet-i kerimeler Levh-i Mahfuz'da hangi sûre-i celiledede bulunmuşsa öylece yerli yerine getirilerek tertip buyurulmuştur.

H İ K Â Y E

Hız. Osman ibn-i Affan radiyallahu anh efendimize sordular :

— İhlâs sûre-i celilesi, Allahu tealâ'nın zât ve sıfatından bahsetmektedir. Oysa, Tebbet sûresinde de Ebu-Leheb ve eşi zemmedilmektedir. Böyle olduğu halde, İhlâs-ı şeriften önce ve onun üzerinde bulunmasının sırrı ve hikmeti nedir?

Hız. Osman-ı Zinnûreyn, bu soruya sözle cevap vermediler ve soru sahibine kerametleriyle Levh-i mahfuzu göstererek :

— Oraya bak!.. Tertib-i ilâhi böyledir, binaenaleyh Kur'an-ı aziym böylece tertip olunmuştur, buyurdular.

Evet, Levh-i mahfuzda tertib-i Kur'an aynen böyle idi. Onun için, Kitabullah'ta ne eksik bir âyet-i kerime ve ne de fazla bir harf bahis konusu değildir. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, Kitab-ı keriminin hıfzını bizzat der'uhte buyurmuş olduğundan Kitabullah onun hıfz-u emânındadır, kıyame-te kadar da böyle olacaktır. Zira, Kur'an-ı aziym mahlûk değildir, Allah kelâmıdır.

Bazı müfsitlerin, kasıtlı olarak ileri sürdükleri gibi Ehl-i beyt hakkındaki âyetlerin Kur'an-ı kerimden çıkarıldığı iddiası BÜHTAN-I AZİYM ve KÜFR-Ü SARİH'tir. Böyle bir denâ'at vaki olsaydı, Ehl-i beyt hakkındaki sûre-i celile ve âyet-i kerimelerin tamamen çıkarılmış bulunması lâzım gelirdi. Halbuki :

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَنَحْمَاتُ فُؤَادِهِمْ يَوْمَ مَا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ⑤
وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حَيْثُ مَنَعْنَا وَنَبَاتًا وَأَسِيرًا ⑥ إِنَّا نَطْعِمُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ
لَا نُزِيدُكُمْ جَزَاءً وَلَا نُشْكُرُكُمْ ⑦ إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَطَطًا ⑧

Yü'füne bin-nezri ve yehafüne yevmen kâne şerrühu müstetiyrâ ve yut'im-üt-ta'âme alâ hubbihi miskiyenen ve yetiyemen ve esiyerâ innemâ nut'imüküm li-vechillâhi lâ nüriydü minküm cezâ'en ve lâ şükürâ innâ nehafü min rabbînâ yevmen abusen kamteriyerâ...

El-İnsan : 7 - 10

(Onlar, nezirlerine vefakâr idiler. Geleceği mutlâk ve muhakkak olan sürekli şiddet ve mihnet gününden korkarlardı. Ve Allahu tealâ'ya muhabbetlerinden dolayı, yiyecekleri gayet az ve kendileri o yiyeceklere muhtaç buldukları halde fakirleri, yetimleri ve esirleri doyururlardı. Ve onlara, sizi ancak Allah rızası için doyuruyoruz, yoksa sizden ne karşılık, ne teşekkür beklemiyoruz. Biz, Rabbimizin azabından ve o müthiş gün mahşer halkını asık ve çatık yüzlü kılacak o günün şiddetinden korkarız, derlerdi.)

Âyet-i kerimesi, Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radyallahu anh ile Seyyide-t-ün-nisâ Hz. Fatıma't-üz-Zehrâ radyallahu anha haklarında nâzil olmuştur.

فَقُلْ نَعَا لَوْ اَنْدَعُ اَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ
وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَاَنْفُسَنَا وَاَنْفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتِهَلْ فَيَجْعَلْ لَنَا اللهُ عَلَى الْكَاذِبِينَ

Fekul te'alev ned'ü ebnâ'enâ ve ebnâ'eküm ve nisâ'enâ ve nisâ'eküm ve enfüsenâ ve enfüseküm sümme nebete-hil fe-nec'al lâ'netallahi alel-kâzibiyn...

Âl-i İmran : 61

(Onlara de ki : Gelin oğullarınızı ve oğullarımızı, kadınlarınızı ve kadınlarımızı çağıralım, siz de gelin, biz de gelelim ve Allahu tealâ'nın lâ'netini yalan söyleyenlerin üzerlerine kılalım.)

Âyet-i kerimesi de Hamse-i âl-i aba hakkında nâzil olmuştur.

Hamse-i âl-i aba, şu zevat-ı zevil-ihtiramdan ibarettir :

Fahr-i kâ'inat ve mefhar-i mevcudat aleyhi ve âlihi ef-dal-üt-tahiyyât efendimiz hazretleri ile (O, BENİM PARÇAM-DIR...) buyurduğu Fatıma Hayrün-nisâ, ilim şehrinin kapısı ol-duğu beyan ve ilân buyurulan Aliyyül-Mürtezâ ile mazlûm imam-ı Hasan-ı müctebâ ve mazlûm imam-ı Hüseyin-i şehidi Kerbelâ rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimizdir.

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ

Kul lâ es'elüküm aleyhi ecren illel-meveddete fil-kurbâ...

Eş-Şûra : 23

(De ki : bu tebliğ ve beşaretim için sizden karşılık ve ecir istemiyorum. Ancak, yakınlarıma karşı sevgi gösteriniz.)

إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا

Innemâ yüridullahû li-yüzhibe ankûm-ür-ricse ehl-el-beyti ve yutahhirehüm tathiyrà...

El-Ahzab : 33

(Ey Ehl-i-beyt!.. Allahu tealâ, sırf sizden her türlü kirliliği ve bütün günahları gidererek sizi tertemiz kıldı.)

Âyet-i kerimesinde de açıkça görüldüğü gibi, bütün bu âyat-ı beyyinât EHL-İ-BEYT hakkında nâzil olmuştur. Kaldı ki, daha nice nice âyet-i celilelerde Ehl-i-beyt-i Mustafa zikredilmiş olup (DÂL Bİ-İBARETİHİ) olduğu gibi (DÂL Bİ- İŞARETİ-Hİ) ile musarrahtır.

Bahusus; Allahu tealâ'ya, Resûl-ü müctebâ'ya, âhiret ve kıyamete iman etmiş, Kitabullah ve Resûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem tarafından medh-ü senâ edilmiş ashab-ı kirâm rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimiz tarafından, ehl-i beyt hakkındaki bazı âyet-i kerimelerin çıkarılmış olduğunu iddia eden müfsidler ve münafıklar gerçekten dalâlet ve cehalet

içindedirler. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin, Kitab-ı keriminde medh-ü senâ eylediği o zevât-ı âlişân ki, Allahu tealâ'nın kendilerinden ve kendilerinin de Allahu azim-üş-şândan razı oldukları Kur'an-ı azim-ül-bürhan vasıtasıyla açıkça beyan ve ilân buyurulan o kutlu ve mutlu kişilerden, Ehl-i-beyt-i Mustafa aleyhinde böyle bir büyük hataya düşebileceklerini düşünmek bile küfür ve hezeyandan başka bir şey değildir.

Hz. Ebu-Bekir gibi Sıddıyk'lere, Hz. Ömer gibi âdillere önder ve rehber olmuş ve Hz. Osman gibi Resûl-ü zişânın iki kerime-i muhteremesini nikâhı altında bulundurmak suretiyle ZİN-NÜREYN lâkabıyla anılmış, âr ve hayâsı darb-ı mesel olmuş zevât-ı âlişân nasıl olur da Ehl-i-beyt-i Mustafa aleyhinde böylesine çirkin bir tecavüzde bulunabilir hattâ böyle bir cür'ette bulunabilirler? Hâşâ ve kellâ!.. Cümlesini, bütün saffet ve samimiyetimizle tenzih ve tebriye ederiz. Fakat, farz-ı muhal bu yüce ve üstün kişilerin böyle bir hataya düşmüş olacakları düşünülse bile, Hz. İmam-ı Ali kerremallahu Vechehu ve radiyallahu anh efendimiz, dördüncü Halife-i Resûl olduğuna göre, böyle bir hataya iştirak eder miydi? Zira, kutsal dinimizde küfre rıza küfür ve zulme rıza ise zulümdür. Habib-i edib-i Kibriyâ'ya HALİFE olmak mazhariyyetine erişen ve iki cihan serverinin mihrap ve minberine geçen bu zevat-ı âlişânın, böyle bir kötü düşünceleri ve hareketleri olsaydı, buna Allahu tealâ razı olur muydu? Kelâm-ı kadimi olan Kitabullah ile oynayanları kahr-ü perişan etmez miydi? Kur'an-ı aziym'e hem Allah kelâmıdır diyeceksin, hem de korunup kollanmasının Allahu tealâ tarafından der'uhte buyurulduğunu söyleyeceksin, sonra da Ehl-i beyte ait bazı âyetlerin çıkarıldığını öne süreceksin. Bu nasıl iman, nasıl iddia?!.. Kullar, Allahu tealâ'nın bu metin kalesini yıkabilmek kudret ve kuvvetine sahip olabilirler mi, buna imkân ve ihtimal var mıdır?

Başka bir husus daha var : Yine farz-ı muhal böyle bir hata işlenmiş olsaydı, Hz. İmam-ı Ali buna göz mü yummuştur?

Göz yummuşsa, yapılan hataya iştirak etmiş olmaz mı? O kutlu ve mutlu kişilere, Hz. Ali ve evlâtlarının muhabbetleri uğruna dil uzattıklarını iddia edenler, bu tecavüzleriyle bizzat İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radyallahu anh efendimizi de suçlamış olmuyorlar mı?

İmam-ı Cafer-is-Sadık radyallahu anh efendimize sordular :

— Ehl-i beyt, takiyye yaptılar mı?

Hazret-i İmam, derhal cevap verdi :

— Ehl-i beyt, takiyye yapsaydı bu kadar şehit verir miydi?

Evet, gaflet uykusundan bir türlü uyanamayan bazı gafiller ve islâm satvetine dayanamayarak yıkılan saltanatlarını ve zulüm üzerine kurdukları hükümdarlıklarını yeniden ele geçirebilmek bahasına her türlü mel'anete ve şeytaniyete başvurmuşlar, asırlar boyu yürüttükleri sinsi propagandalar ve gizli faaliyetlerle, bazı zevatın saffet ve samimiyetlerinden de yararlanmışlar ve islâm bünyesine açtıkları gedikten faydalanarak islâm ve ashap düşmanlığını Ehl-i beyt sevgisiyle kamufle edip örtmüşler, bu uğurda her türlü gayreti göstermişler ve bazı cahiller ve gafiller de bunların bu şeytani telkinlerine inanıp aldanarak hem islâm cami'asının bölünüp parçalanmasına, hem de nefret ve husumetin devamına sebep olmuşlardır.

MEZHEPLER TARİHİ'ni, insaf ve idrak ölçüleri içinde tetkik ve tettebbü edecek olursak görürüz ki, bunların hıyanetleri gün gibi âşikârdır. İctihad namı altında yürütülen kavgalar, aslında islâm devletinin başına geçebilmek uğrunda uydurulmuş olup, bu hainlerin ve zalimlerin işlerine yaramış, tâbir-i âmiyanesiyle ckmeklerine yağ sürmüştür. Halbuki, kendilerini ehl-i beyte bende gibi gösteren alçaklar, ehl-i beyt namına her türlü denaat ve rezaleti irtikâp etmekten çekinmemişlerdir. O çağlarda islâm devletinin başında bulunan zalimler de, bu hainlerin teşvik ve tahriklerine uyarak Ehl-i beyt-i Mustafa'yı şehit etmekten başlayarak yapmadıkları zulüm ve haksızlık kalmamıştır. Zira, bu sevgileri ve muhabbet gösterileri sahtedir, yapmacıktır. Onlar, Ehl-i beyti saymak ve sevmek şöyle dur-

sun, evlâd-ı Resûle kanlı gözyaşları döktürmüşler, inim inim inletmişlerdir. Bütün bu hıyanet ve cinayetlerini de muhibbi ehl-i beyt görünerek, yüzlerine böyle bir maske takarak irtikâp etmişlerdir.

Onun için, Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radıyallahu anh efendimize de hürmet ve muhabbetleri hâlis ve samimi değildir ve daha ziyade Hz. Ömer İbn-il Hattâb radiyallahu anha husumet ve adavetlerini gizlemek ve örtmek içindir. Zira, bilindiği gibi Hz. Ömer radiyallahu anh, onların küfür üzerine kurulmuş ateşperest saltanatlarına son vermiştir Enbiyayı izâmı haksız yere öldüren, dünyayı fesada veren, halkı birbirine düşürerek şahıslarının ve kökleri kuruyası hanedânlarının menfaatlerini devam ettiren o fesat ocağına incir ağacı dikmiştir. Hz. İmam-ı Ali radiyallahu anh, nasıl olur da böyle bir kahramanı sevmez? Sevmese, beğenmese, üstün ve yüce kişiliğini ve islâma olan hizmetlerini bilmese sevgili kızı Ümmü Gülsüm'ü ona nikâhlar mıydı? Hz. Ömer, muhterem kerimesini iki cihan serveriyle tezviç ederek Cenab-ı Fahr-i risâletin kayın pederi olduğu gibi, Evliyâ'ullah serveri Hz. İmam-ı Ali de kerime-i ismet vesimelerini Hz. Ömer'e nikâhlayarak onun kayın pederi olmuştur.

Dikkat buyurunuz müslümanlar, ibretle okuyunuz :

Daha önceki derslerimizden birisinde de tekrarlamıştık. Meşhur şâir Firdevsi-i Tûsi müslümandır. Fakat, ŞEHNÂME'inde emr-i peygamberi ile yapılan İran harekâtına HAMLE-İ ARAP yani arap saldırısı ve islâm mücahitlerine de ÇIPLAK AYAKLI BİR KAVİM gibi âdi tâbirler kullandığı yetmiyormuş gibi, deve sütü ve kertenkele etiyle beslenen arapların Sasani devletini yıkmalarına hayıflanmakta ve (TUH... TUH...) diye gûya feleğin yüzüne tükürmektedir. Oysa, aklınca hakarete yel-tendiği kimseler, Allah Resûlünün arkadaşları ve Kur'an-ı aziymin medh-ü senâ ettiği ashab-ı kiramdır. Daha açık bir tâbirle, Emir-il-mü'miniyn sıfatiyle İran'ı fethetmek üzere ordu gönderen Hz. Ömer İbn-il Hattâb, bu fethin gerçekleşmesi için islâm mücahitlerini mâ'nen ve maddeten destekleyen Hz. İmam-ı Ali

ve evlâd-ı Muhteremleri İmam-ı Hasan ve İmam-ı Hüseyin rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimiz hazretleridir. Bu düşmanlık ise doğrudan doğruya din-i mübiyn-i islâma ve cenab-ı Resûl-ü zişânadır. Hani Ehl-i beyt muhabbeti? Nerede kaldı islâm uhuvveti? Nice oldu islâm gayret ve hamiyyeti?

Uyan ey gafil bu hâb-ı gafletten!..

İslâma ve Resûl-ü zişâna düşmanlık çeşitli usullerle denenmiştir. Kimi, Ebu-Bekir ve Ömer sevgisiyle, kimi Hz. Osman'ın kan dâvasıyla, kimisi Hz. Ali ve evlâtlarına muhabbet perdesiyle yürütülmüş ve hâlâ da yürütülmektedir. Kur'an-ı kerimden Ehl-i beyt'e ait âyetlerin çıkarıldığı safsatasından tutunuz da Resûl-ü müctebâ'nın muhterem zevcesine dil uzatmağa varıncaya kadar her yol ve her usul denenmiştir. Vasıtalı veya vasıtasız iki türlü yürütülen bu menfur tecavüzlerden, vasıtasız yani doğrudan doğruya yapılanları pek fazla zarar verememiştir. Fakat vasıtalı tecavüzler, kalplerinde hastalık bulunan, kıt ve kısır düşünce ve görüşlü bazı gafil ve cahilleri zehirlemiş ve sonunda helâke sürüklemiştir.

İslâma ve yüce islâm peygamberine yöneltilen vasıtasız tecavüz ve düşmanlıklar şunlardır :

Rahmeten lil-âlemiyn olan iki cihan serverine mecnun demişlerdir. Peygamber değildir, demişlerdir. Herkes gibi yiyen içen ve aile hayatı sürdüren peygamber olabilir mi? demişlerdir. Okuması ve yazması bile yok, böyle peygamber olur mu? demişlerdir. Mektebe bile gitmedi, hoca yüzü görmedi, amcası Ebu-Talip tekeffül etmeseydi hali ne olurdu? demişlerdir. Ebu-Tâlib'in yetimi demişlerdir ve daha bir çok şeyler söylemişlerdir, çırpınmışlar, didinmişlerdir. İslâm nurunu zehirli dilleri, kirli nefesleri, kanlı elleriyle söndürmeğe çalışmışlardır. Fakat, başaramamışlardır ve onlar söndürmek için üfledikçe islâm nuru daha da parlamış ve yücelmiştir. Ortadan kaldırmak için uzattıkları kanlı elleri de kurumuş, islâma ve islâm dâvasına zarar verememişlerdir.

Sonunda, taktik değiştirmişler ve islâm gibi görünerek islâm içine girmeğe muvaffak olmuşlar, Resûl-ü zişâna ve Kur'-

an-ı azim-üş-şâna iman ettiklerini iddia etmişler ve fakat Ehl-i beyt muhabbeti maskesi altında küfür ve şenâ'atlerini yürütmeğe başlamışlardır. Şu var ki, Resûl-ü zişâna iman ettiklerini iddia ettikleri halde, onun muhterem ve namus-u mücessem eşine iffetsizlik isnadı suretiyle, tecavüzlerini vasıtalı olarak iki cihan serverine yöneltmek cür'etinden de geri kalmamışlardır. Bunların ve bunlar gibi olanların ne imanla ne de islâm ve insanlıkla ilgi ve ilişkileri bulunmadığı kesinlikle meydandadır. Eğer, o şeni iftiralarına hedef ittihaz ettikleri Hz. Â'îşe-i Sıddıyka böyle bir suç işlemiş olsaydı, Resûl-ü zişân kendisini harim-i ismetinde tutar mıydı? Hâşâ, tuttuğunu iddia etmek cür'etinde bulunan bahtsızlar, Resûl-ü zişânı nasıl bir töhmet altında bırakmış olduklarını bilmiyor ve düşünemiyorlar mıydı? Kendi sefil ve sefi ruhlarının iğrenç bir tezahüründen başka bir şey olmayan böylesine bir iddia, görülüyor ki vasıtalı, bir şekilde yüce islâm peygamberine ve islâm dinine yöneltilmiş çirkin, bayağı ve pespâye bir tecavüzden ibarettir. Maksatları ve gayeleri de, islâma hizmet değil kıt ve kısır akılları ile Resûl-ü zişânı insanlık âlemi önünde müşkil durumda bırakmak, onun risalet ve nübüvvetini küçümsetmek, vahy-i ilâhiyi reddetmek ve netice olarak da din-i mübiyn-i islâmı ortadan kaldırmaktır. Düşünebilir misiniz ki, bir kimse hem mü'min ve muvahhid olduğunu, Allah ve Resûlüne iman ve itaatte bulunduğunu iddia edecek ve sonra Kelâmullah ile iffet ve ismeti te'min ve te'kid buyurulan Ümmül-Mü'miniyn Hz. Â'îşe-i Sıddıyka radiyallahu anha ve ebiyhâ'ya dil uzatmak, ileri geri konuşmak cür'et ve cesaretinde bulunacaktır. Kaldı ki, Hz. Â'îşe'nin şahidi yerlerin ve göklerin sahibi ve maliki olan Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleridir. Hem mü'min olduğunu iddia eden ve hem de Hakkın şehadet ettiği bir mes'eledede fikir beyanına yeltenen kişi, Allahu tealâ'yı yalanlamış olmuyor mu? Görülüyor ki, bu güruh iftiracı ve münafık kâfirlerden başkası değildir.

Allahu tealâ'ya hamd-ü senâ ederiz ki, bu iddia ve iftiraları da tutmamış ve bu dolaylı tecavüz geri tepen bir silâh gibi

onu pervasızca ortaya atan mel'unları cerhetmiştir. Keyfiyet, Hazret-i Şeyheyn hakkında aynıyle vâridir. Eğer, Hz. Ebu-Bekir-is-Sıddıyk ve Hz. Ömer-ül-Faruk rıdvannullahi aleyhim ecma'ıyn efendilerimiz, her mânada kâmil birer insan ve mütekâmil birer müslüman olmasalardı, Resûl-ü zişân efendimiz bu iki muhterem zatın kızlarını nikâhına alır ve kendilerine kayın pederlik makamını bahş ve tevcih buyurur muydu? Binaenaleyh, bu kutlu ve mutlu kişilere dil uzatanlar da aslında yine Resûl-ü zişâna ve din-i mübiyni islâma tecavüz kasdındadırlar ve ap aşikâr dalâlettedirler.

Bizler, basit ve alelâde insanlar iken kızlarımızı alacağımız zevatın şahsi ve ailevi durumlarını, hasep ve neseplerini, kimliklerini inceden inceye araştırıyor ve soruşturuyoruz da, âlemlere rahmet olarak gönderilen zât-ı akdes bu kadarcığını olsun düşünmez miydi? Ulûm-u evveliyn vel-âhiriyye vakıf ve âşinâ bulunan ve her hali, her sözü, her fiili vahy-i ilâhi ile olan Resûl-ü zişân, Hz. Ebu-Bekir ve Ömer'i kayın pederliğe ve Hz. Osman ile İmam-ı Ali efendimizi damatlığına kabul buyururken, lâalettayin insanların bile ihmal etmedikleri hususları gözden kaçırır mıydı? İki cihan serveri hakkında, düstur-u mükerrememiz olan Kur'an-ı azim-ül-bürhanda :

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

Ve mâ yentıku an-il hevâ in hüve illâ vahyün yuhâ...

En-Necm : 3 - 4

(O, kendi arzu ve hevesine göre söz söylemez. Onun sözleri ancak bir vahiydir ki, Allahu tealâ tarafından vahyolunmuştur.)

Buyurulmamış mıdır? Binaenaleyh, Hz. Ebu-Bekir ve Hz. Ömer'in muhterem kızlarını vahiyyle nikâhladığı gibi, Hz. Osman'a birbirleri ardı sıra iki sevgili kızını nikâhlayarak ona ZİN-NÜREYN mahlâsını bahşetmesi de yine vahiyledir. Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radyallahu anh efendimize de ENTİ BID'ATIN MİNNİ (Sen, benim parçamsın) buyur-

duğu Seyyide't-ün-nisâ Hz. Fatıma't-üz-Zehrâ radiyallahu anha'yı da yine vahiyle nikâhladığı Kur'an-ı aziym ile sâbittir.

Hal ve hakikat böyle olunca, bu zevât-ı âlişâna dil uzatmak, doğrudan doğruya Resûl-ü zişâna dil uzatmak ve ona düşmanlık etmek ve dolayısıyla islâm dinine tecavüz ve Allaha ihanet etmek değil de nedir?

Neden böyle yapmışlardır?

Müsaadenizle onu da açıklamağa çalışayım : Eğer, bu münafıklar doğrudan doğruya Sahib-i şeri'at aleyhi ve âlihi ef-dal-üt-tahiyyet efendimize dil uzatmağa ve düşmanlık etmeğe kalkışsalar, saf ve mâ'sum müslümanlardan olduğu kadar bütün ehl-i iymanın da sert tepkileri ile karşılaşacaklarını biliyorlar, gerçek niyyet ve hüviyyetlerinin anlaşılacağından, küfürlerinin derhal ve kolaylıkla meydana çıkacağından kaygulanıyorlardı. Onun için, böyle dolaylı ve dolambaçlı tecavüz sistemini maksatlarına daha uygun bulmuşlardır. İslâm gayret ve hamıyyeti ile ve Ehl-i beyt muhabbetiyle hareket ettiklerini ileri sürerek yapacakları bu vasıtalı tecavüzler, gerçekten bazı kıt ve kısır düşünceli müslümanlar tarafından daha kolay benimsenecekti ve maalesef öyle de olmuştur.

Ancak, islâm güneşinin insanlık ufuklarında parıldamağa başladığı günden itibaren gizli veya âşikâr, vasıtalı veya vasıtasız yürütölen sinsi faaliyetlerde, yani Resûl-ü zişân ve islâm düşmanlığında bulunanlar :

وَمَكْرُوا مَكْرَ اللَّهِ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ

Ve mekerû ve mekerallâhü vallâhü hayr-ül-mâkiriyn...

Âl-i İmran : 54

(Allahu tealâ, hiylekârlara karşı ceza verenlerin en hayırlısıdır.)

Âyet-i kerimesi medlülünce ya cezayı sezâlarını bulmuşlar veya adavetleri muhabbete ve husumetleri uhuvvete tebeddül etmiştir. Netekim, vaktiyle Hz. Ömer-ül-Faruk radiyallahu anh'a düşmanlık edebilmek için Hz. Ali kerremallahu vechehu

ve radiyallahu anh efendimize sevgi gösterisinde bulunanların mekr-ü hiyleleri, bugün sadakat ve samimiyete ve İmam-ı müşârünileyhe gerçek muhabbete dönüşmüştür. Vaktiyle, İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh efendimizin kan dâvasına kalkanlar, gerçekten Hazret-i imamı sevdikleri için değil, islâmı ikiye bölmek, parçalamak ve dağıtmak için kıyam etmişlerdi, maksatları nifak ve fesat tohumları ekmektir. Oysa, bugün İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh efendimizi gerçekten, candan ve yürekten seven nesiller yetişmiştir. Din ve islâm düşmanlarının, tasarladıkları bozgunculuk plânları ve hiyleler (**VALLAHÜ HAYR-ÜL-MÂKİRİYN**) hükmüne tâbi olmuş ve islâma muhabbet haline tahavvül etmiştir.

Sırası gelmişken arzetmek isterim ki, Habib-i edib-i Kibriyâ efendimizi rü'yâlarında görebilmek bahtiyarlığına eren Hak velileri, refakat-i seniyyelerinde daima Hz. Ebu-Bekir, Hz. Ömer-ül-Faruk, Hz. Osman-ı Zinnüreyn ve Hz. İmam-ı Ali rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimizi görmüşlerdir. Mâlum olduğu veçhile, iki cihan serverini rü'yâsında gören, gerçekten Zât-ı risâletpenahilerini görmüşlerdir. Zira, şeytan aleyh-il lâ'ne her kılık ve hey'ette görünebilir ama, âlemlere rahmet olarak gönderilen Habib-i edib-i Kibriyâ şeklinde teccessüm ve temessül edemez.

Muhterem din kardeşlerim ve aziz Hak yoldaşlarım :

Bağışlayınız, sözü uzattık... Risâlemizin başında sunduğumuz âyet-i kerimenin me'alini arzetmeden önce bir hususu daha dikkatinize arzetmek isterim. Bilindiği gibi, âyet-i kerimelerde SEBEB-İ NÜZUL ve Hadis-i şeriflerde de SEBEB-İ VÜRUD aranır. El-Bakara sûre-i celilesinin 186. ıncı âyet-i kerimesinin nüzülü sebebi şöyle rivayet olunmaktadır :

Mescid-i Nebevi'de buldukları sırada huzur-u fâ'iz-inuru cenâb-ı Fahr-i risâlete kabul buyurulmak bahtiyarlığına nail olan bir â'rabi :

— Yâ Resûlallah!.. Bizleri, zât-ı ülûhiyyetine dâvet eylediğin Allahu tealâ, bize yakın mıdır ki, onunla yavaş konuşalım. Yoksa, bizlere uzak mıdır ki, ona yüksek sesle hitabedelim?

Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri, bu â'rabinin samimi-yet ve sadakatine vakıf bulduklarından Habib-i edibine Cibril-i emini göndermiş ve bu âyet-i celileyi vahiy buyurarak hem o sadık ve samimi â'rabiyyi, hem o meclis-i melâ'ik eniste hazır bulunan ashap ve ensarı ve hem de kıyamete kadar gelecek bütün ehl-i iymanı cevaplandırmıştır :

VE İZÂ SE'ELEKE İBADIY ANNIY - Ey Nebiyyi zişân! Ey ekmel-er-Resûl! Ey ümmetine karşı gayet şefkâtli, merhametli olan ve onların üzerine titreyen Muhammed'im, Mahbub'um, Makbul'üm, Mustafa'm!.. Kullarım, senden beni sordukları zaman, bana nasıl dua edeceklerini öğrenmek istedikleri zaman, onlara yakın mı, uzak mı olduğumu soruşturdular zaman, kendilerine bildir, tebliğ et...

FE-İNNİY KARİB - Ben, onlara çok yakınım.

ÜCIYBÜ DÂ'VET-ED-DÂ'I İZÂ DE'ÂNİ - Beni, dua ile dâvet edeni hemen duyuram ve bana dua edenin duasını kabul ederim.

FEL-YESTECİBÛ LİY - O halde, onlar da benim ibadet ve tâ'at dâvetime icabet etsinler ki, beni dua ile dâvet ettikleri zaman da ben onlara icabet edeyim.

Lİ-YÛ'MİNÛ BİY - Bana iman etsinler, imanlarında, ibadet ve tâ'atlerinde daim ve kaim olsunlar ki...

LE'ALLEHÛM YERŞÛDÛN - Rüşd sahibi olsunlar, doğru yolu bulsunlar, bana gelen, rizayı ilâhiyye'ne ulaşan sırat-ı müstakiymde bulunsunlar...

Derd-i dil-i uşşâka devâsın yâ Rab!
Dil-hastalara mahz-ı şifâsın yâ Rab!
Canım bulamaz feyz-i teselli sensiz,
Matlûb-u dil-i ehl-i duasın yâ Rab...

Ey âşık-ı sadık!..

Açıkça görülüyor ve arlaşıyor ki, bizler kul olarak imanımızda sâbit ve daim, ibadet ve tâ'atımızda kaim olduğumuz takdirde, bütün dualarımız müstecab olacak ve Allahu azim-

üş-şândan bütün isteklerimiz kabul ve is'af buyurulacaktır. Bizler, Allahu tealâ'nın ibadet ve tâ'at dâvetine icabet edecek olursak, Rabbimiz de bizim bütün dualarımıza icabet buyuracaktır. İyman ve ibadetimiz ve bunlardaki sebat ve devamımız, bütün matlûp ve maksudumuzun yerine gelmesine sebep teşkil edecektir. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, muhlis mü'minlerin, zât-ı ülûhiyyetine ibadet ve tâ'atte bulunanların isteklerini reddetmeyeceğini bu âyet-i kerime ile kesin olarak beyan ve ilân buyurmaktadır. Buna mukabil, iyman ve itaat etmeyen kâfirlerin de dualarının reddolunacağı yine bu âyet-i kerime ile açıklanmaktadır.

Ancak, gözden kaçırılmaması gereken önemli bir husus vardır : Zulme uğrayan kâfir dahi olsa, duası Allahu tealâ'ya vâsıl olur ve kendisine zulmeden zâlim mutlâka mahv-u helâk olmaktan kurtulamaz. Bunu da böylece bilmek ve hiç hatırdan çıkarmamak lâzımdır.

Şu halde, dua nedir?

Dua, Allahu tealâ'yı dâvet etmek, çağırmaaktır. Dua, Allahu tealâ'dan istemektir. Dua, kulun her istek ve ihtiyacını, ancak ve yalnız Allahu tealâ'dan umması ve beklemesidir. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri Hz. Musa aleyhisselâma : **(Koyunlarının yulafını ve hayvanlarının yemini dahi benden iste!..)** buyurmuştur.

İstek ve ihtiyaçlarını kullardan istersen, sana kızarlar. Oysa, Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerinden istemezsen sana gazap eder, öfkelenir. Onun için, kullardan istememelidir ki, kullar usanıp kızmasınlar ve daima Allahu tealâ'dan iste ki, sana kızmasın ve bütün ihtiyaçlarını ihsan ve bütün dileklerini kabul buyursun. Zira, Allahu tealâ hiçbir mü'min ve mûti kulunun isteğini reddetmez ve hiçbir kulunu bâb-ı ilâhiden boş çevirmez. Yalnız, şunu iyi bil ki, istediklerinden bazılarını dünya hayatında iken ihsan buyurur, bazılarını da âhîret hayatında bahşetmek üzere te'hir eder. Allahu tealâ'nın, rahmet ve ihsan kapısından hiç kimsenin boş döndürüldüğü görülüş, işitilmiş değildir. O Kerim'dir, Rahman'dır, Rahiym'dir, Lâtif'tir,

bizlere bizden yakındır. Gizlice söylesen bile duyar ve işitir, isteğini kalbinden bile geçersen bilir ve ihsan buyurur. Çağırana icabet buyurur, zikredeni zikreder ve cevap verir. Onun için, bazan gizlice dua eder, ondan fazlını ve keremini niyaz eyleriz. Bazan da, yüksek sesle isteriz ki, zât-ı ülûhiyyetini tanımayan kâfirler ve münkirler uyansınlar, ayılsınlar ve isteğimizin lûtfen ve tenezzülen kabul buyurulduğuna bizzat şahit olsunlar. Yoksa, Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri gizli veya açık herşeyi bilir, herşeyi görür.

Kullarının dualarını kabul ve arzularını is'af buyurur ama, bu ihsan ve itâsı bazan geç ve bazan da erken olabilir. Hemen olur, bir süre sonra olur, fakat muhakkak olur. Onun için dua ettikleri halde, dualarının kabul buyurulmadığını söyleyerek ümitlerini kesenler aldanırlar. Eğer, istediğin zât-ı ahadiyyetine isyan mahiyetinde değilse ve kul da kat'ı rahmetmemişse mutlâka kabul buyurulur ve müstecab olur.

Bazan, sevmediği kullarına kat'ı rahmeder ve istediği gayr-i meşrû bir şey olsa bile kendisine azap etmek için o istediğini verir. Sevdiği kullarına ise, kat'ı rahmetmişse istediğini aslâ vermez. Zira, sevdiği kulları gayr-ı meşrû bir şeye tâlip bile olsalar, onlara azâp etmemek için istediklerini dünya hayatında ihsan buyurmaz.

H İ K Â Y E

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinden telâkki ettikleri emirleri yerine getirmek üzere yeryüzüne inen iki melek konuşuyorlardı. Birisi diyordu ki :

— Allah celle hazretlerinden acayip bir emir aldım, onu ifa etmeğe gidiyorum. Bir şehirde bir kâfir varmış ve sayılı nefeslerini tüketmek üzere imiş. Canı bir balık istemiş ve fakat onun yaşadığı ülkenin denizlerinde o balık bulunmuyormuş. Şimdi, ben gidip o balığın bulunduğu denizlerden alacak ve o kâfirin ülkesindeki denize bırakacağım. Balıkçılar o balığı tutacaklar, kâfirin yakınları da satın alıp pişerecekler ve bu son

arzusu yerine geldikten sonra da melek-ül-mevt onun canını alacak.

Diğer melek de şunları anlatıyordu :

— Benim aldığım emir de bunun kadar acayip!.. Bir şehirde, fakir ve âbid bir müslüman yaşıyormuş ve o da son nefesini vermek üzere imiş. Kırk küsur yıldır özlediği bir yemeği bir türlü bulup yiyememiş ve bu arzusunu da etrafındakilere açıklamış. Yakınlarından birisi gerekli malzemeyi temin ve tedarik ederek kendisine kırk yıldır özlediği o yemeği hazırlıyormuş. Ben de gideceğim, o hasta mü'mine arzuladığı yemeği yedirmemek için tenceresini devireceğim ve yiyemeden ruhunu teslim edecek...

Gerçekten her iki meleğin de aldıkları vazife acayip gibi görünüyordu. Öyle ya, bir kâfir arzuladığı balığı yiyebilmesi için, ülkesinin sınırları dışındaki denizlerden o balık tutulacak, onun bulunduğu ülke karasularına atılacak ve o kâfir o balığı yiyip öyle ölecek. Buna mukabil, bir mü'min de kırk yıldır arzuladığı ve özlediği bir yemeği hazırladıkları halde, tenceresi devrilecek ve o da bu ni'meti yiyemeden ölecek. Bu emri ilâhının bir sırrı ve hikmeti vardı ama, neydi?

Üçüncü bir melek, onların bu müşküllerini şöylece halletti :

— Canı balık isteyen kâfirin hayırlı bir işi vardı. Oysa, kâfir olduğundan âhirette nasibi olamazdı. Adalet-i ilâhiyye tecelli ederek o kâfirin hayırlı işi, canı istediği balığı ikram etmek suretiyle mükâfatlandırılacak ve dünya hayatından âhîret hayatına hiçbir alacağı kalmaksızın intikal edecek. O mü'mine gelince, onun da işlediği küçük bir hata vardı ve bu hatası da dünya hayatında kırk yıldır özlediği bir yemeği kendisine yedirmemek suretiyle cezalandırılacak ve o mü'min de âhîrete affı ilâhiyye mazhar olarak intikal edecek ve orada ebedi ni'metlere nail olacak...

**Çok hayır olur ki çekilirsin geri ondan,
Her tab'ına hoş gelmeyeni şer mi sanırsın?**

Ebu-Hureyre radiyallahu anh, Fahr-i âlem sallallahu aley-

hi ve sellem efendimizden rivayet etmişlerdir ki, Habib-i edibi Kibriyâ şöyle buyurmuşlardır :

— Herhangi bir müslüman dua ederse, Allahu tealâ o mü'minin duasını kabul buyurur. Fakat, kabul buyurulan bu dua, ya dünyada zuhura gelir veya âhirete te'hir edilir. Bazan da, bu dua berekâtiyle dua edenin günahlarından bir miktarı - Duasından nasibi kadar - affolunur. Eğer, dua eden günah ve isyana müteallik bir şey diler veya sılâ'i rahmi terkederse, duası reddolunur. Günahlardan ve kötülüklerden kaçınmak ve sılâ-i rahme riayet etmek şartıyla duaları muhakkak kabul buyrulur.

Evet, aziz mü'minler!.. Kulunun istediğini vermemek Allahu tealâ'nın şânından değildir. Fakat, Hadis-i şerifte de işaret buyurulduğu gibi, istenilen bazan dünyada ve bazan da âhirette ihsan buyrulur.

Hazret-i Rakkâşi buyurmuşlardır ki :

— Kıyamet günü, hesap ânında kulun dünya hayatında iken Allahu tealâ'dan istediği ve li-hikmetin kendisine ihsan buyurulmayan duaları ve istekleri kendisine hatırlatılır ve Allah celle hitap buyurur : (Ey kulum!.. Dünya hayatında benden bunları istemiştin ama ben o zaman sana ihsan buyurmamıştım. Şimdi, o istediklerinin yerine sana büyük bir sevap ve cennet makamları bahşediyorum, benden razı mısın?) ve kul bu sevap ve makamları görünce ne büyük bir iltifat-ı ilâhiyye'ye mazhar olduğunu anlayarak dünya hayatında Rabbinden istediklerinin ve kabul buyurularak kendisine bahş ve ihsan buyurulanların yanında, kabul edilip is'af buyurulmayan dualarından ötürü nail olduklarının haşmet ve azametini görünce, dünyada istediklerine nâdim olur ve (Nolaydı, Rabbim dünyada istediklerimin hiçbirisini vermeseydi de, âhirete te'hir buyursaydı...) diye hayiflanır.

Dua, Dergâh-ı ilâhiyye'ye niyazda bulunmak ve fazl-ı ilâhiden bir maksut talep etmektir. Ancak, istenilen şeyin imkân dairesinde olması da şarttır. Allahu tealâ'dan vebâl ve günah istememelidir. Allahu azim-üş-şân (Üd'uniy estecib leküm - Ba-

na kulluk ve ibadet edin, sizi sevaplandırayım, bana dua edin size icabet edeyim...) buyurmuştur. Kullar, kulluk görevlerini yerine getirmek ve dua etmekle emrolunmuşlardır. Allahu tealâ KAVİ ve kul ise ZAYIF'tır. Zayıfın her zaman kuvvetliye ihtiyacı vardır.

Dua, anahtar gibidir.

Kula, Allahu tealâ'nın lûtf ve merhamet, ihsan ve inayet kapılarını açar. Sultan-ı serir-i din-i mübiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il Mu'ıyn efendimiz hazretleri, duanın fazileti, kabul ve icabeti hakkında şöyle buyurmuşlardır :

— Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerinden bir şey istemek, Tefvik-i Rabbanî'dir. Her kime o tevfik-i ilâhî ihsan buyurulursa, o kimse Rabbine dua eder ve Rabbi de o kimsenin duasını kabul buyurur.

Diğer bir Hadis-i şeriflerinde de :

— **Dua, mü'minin silâhıdır**, buyurulmuştur.

Onun için, dua mü'mini bir çok musibetlerden, âfetlerden ve belâlardan korur ve kurtarır. Dua, islâmın direği, yerlerin ve göklerin temelidir.

Resûl-ü zişân aleyhi ve âlihi salâvatullah-il Mennân efendimiz :

— **Size yönelecek belâ ve âfetleri dua ile def'ediniz. Zira, dua gelmiş belâyı ve gelecek kazayı def'eder. Gelmiş belâyı keşif ve gelecek kazayı hapseder. Allahu tealâ'dan ısrarla istemekten acizlik getirmeyiniz. Dua eden kişi, dua ettiği sürece helâk olmamıştır ve olmayacaktır. Onun için, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinden cehd ile, ciddiyetle isteyiniz, hüsn-ü zan içinde bulununuz, duanızın kabul buyurulacağından emin olunuz ve ümidinizi kesmeyiniz ki, dualarınız kabul buyurulsun. Allahu tealâ için hiçbir güçlük yoktur. İstedğini yapmakta ve dilediğini dilediğine vermekte kadir-i mutlâktır.**

Dua edenler, dualarının kabulünde acele etmemelidirler. Haberlerde gelmiştir ki; Allahu tealâ'nın sevdiği bazı kullar herhangi bir muratları için niyazda bulununca, Hak celle ve alâ meleklerinden o duanın kabulünün geciktirilmesini ister.

Zira, sevdiği o kulunun âh-ü eniyni Allahu tealâ'ya hoş gelir ve niyazına devam etmesi için de talebini geciktirir. Allahu tealâ'nın, sevdiği kullarına nâzı ehline malûmdur.

Duaların tez kabul buyurulmasında bir hâlet ve geciktirilmesinde ise ayrı bir sır ve hikmet vardır. Mü'mine lâyıık olan, duasının tezden kabul buyurulmasından ötürü gururlanmamasıdır. Keza, duasına icabet buyurulmadığı ve neticesinin zuhura gelmediğinden dolayı da aslâ mahzun olmamalı ve Rabbinden ümidini kesmemelidir.

Bütün ibadet ve amellerimizde olduğu gibi, duanın da kendisine mahsus âdabı vardır :

- Abdestli olarak dua etmek
- Dizüstüne oturarak dua etmek
- Dua ederken sesini ne pek fazla yükseltmek ne de yavaş söylemek
- Yalvarıp yakararak dua etmek
- Bazan secde halinde iken dua etmek
- Dua ederken temiz ve تنها bir yer seçmek
- Dua eden, haram lokma yememek, haramdan giyinmemek hususunda dikkatli ve titiz hareket etmek, duaların tezden kabulüne vesile olur.

Seher vakti, cuma gecesi, pazartesi gecesi, yağmur yağarken, ezan okunurken, ezanla kamet arasında, iki Hay yâ alel-felâh arasında, iki hutbe arasında, Kâ'bei muazzama görüldüğünde, Arafat'a çıkıldığında, Ravza-i Mutahhara görüldüğünde edilen dualarla, herkes Allahu tealâ'ya isyanda ve gaflette iken yapılan duaların tezelden kabul buyurulacağı, mû'teber bazı eserlerde belirtilmiştir.

H İ K Â Y E

Sultan Mahmud-u Adli devri tanınmış âlimlerinden Palabıyık hoca namıyla mâ'ruf zat-ı şerif, derse çıktığı zaman bir ıslık çalar ve :

- Çoban düdüğünü çaldı!.. dedikten sonra, takrيره baş-

larmış. Bunun sebebini bir çok defalar kendisinden sormuşlar ve fakat :

— Zamanı gelince anlatırım, cevabından başka bir şey alamamışlar.

Nihayet, hoca efendinin zevkli bir gününde, meşhur ıslığı ile tekerlemesinin sırrını açıklamasını rica etmişler ve hoca da o gün Fatih Cami-i şerifinde yapacağı derste bu mes'eleyi anlatacağını vâ'detmiş. Vakit namazını kıldıktan sonra hoca efendi kürsiye çıkararak mü'tâd mukaddimeden sonra anlatmağa başlamış :

(Biz, medrese tahsilinde iken iki molla arkadaşımla bir ramazanda cerre çıkmıştık.)

Müsaadenizle, hocanın kıssasına biraz ara vererek CER ne demek olduğunu anlatayım. Eskiden, üç aylar girince tatil edilen medreselerde okuyan talebeler, ki onlara MOLLA denilirdi, çevre illerdeki kasaba ve köylere dağılırlar, halka dini öğütler verirler, onların dinleri, dünyaları ve âhiretleri konularındaki müşkilleri hallederler, buldukları yerlerde teravih namazı kıldırırlar, Kur'an-ı kerim okurlar, hâsılı her bakımdan gittikleri yerler halkını aydınlatırlardı. Nihayet, bayram namazını da kıldırdıktan sonra, köy veya kasaba halkının gönlünden kopan tarhana, bulgur, pekmez, peynir ve saire gibi yiyecek maddeleriyle paraları toplar ve bunları yalnız kendileri için değil, fakir ve muhtaç medrese arkadaşlarının beslenmeleri ve tahsillerine devam etmeleri için getirirlerdi. İşte buna CER ve bu çıkışa da CERRE ÇIKMA denilirdi. Bugün, bazılarına kötü ve çirkin gibi görünen cer usulü, aslında mükemmel bir yardımlaşma şekli olarak cidden fevkâlade bir buluştu. İyi idare edilmesi şartıyla, her iki taraf için de, yani veren kadar alan için de, hayırlı ve faydalı olur, fakir ve muhtaç gençler bu sayede tahsillerine devam imkânı bulur ve diğer taraftan da gittikleri bölgelere gerçekten ilim ve aydınlık götürerek te'min ettikleri maddi rızka mukabil, köy ve kasaba halkına mâ'nevi rızık dağıtırlardı. Bugün dahi yüksek tahsil yapan gençlerimiz fakültelerde gördükleri ve okudukları ilmi gerçekleri yaz tatillerinde

yurdun en ücrâ bölgelerine götürerek halkı ormancılık tarım, hayvancılık, sulama, elektrik, sağlık hizmetlerinde aydınlatsalar ne kadar hayırlı ve yararlı bir teşebbüs olurdu değil mi? Tıpkı, bunlar gibi yüksek islâm enstitüsü veya ilâhiyyât fakültesinde okuyan gençlerimiz de yaz tatillerinde yurdun çeşitli bölgelerine dağılarak halka hakikat-i islâmiyye ve hakikat-i Muhammediyye'yi anlatsalar, onları bir takım bâtıllardan ve bid'atlerden kurtarsalar, dinin, Kur'anın ve Resûl-ü zişânın nuru yoluna dâvet etseler fena mı olurdu? Özellikle, içinde yaşadığımız ağır ve müşkil şartlarda, milli birlik ve beraberliğe, birbirimizi sevip saymağa, birbirimizi tanıyıp tamamlamağa cidden ve hakikaten muhtaç bulunduğumuz bu devrede ne kadar faydalı ve hayırlı olurdu. Affınıza sığınarak sözü uzattım, Palabıyık hocanın hikâyesine devam edebiliriz :

(Yolda giderken, yağmura tutulduk ve geniş dallarıyla etrafa kanat germiş bir ağacın altına girerek ıslanmaktan kurtulduk. Bu sırada yanımıza, o civarda sürüsünü otlatan bir de çoban geldi ve bizlere selâm verdi. Biz, üç arkadaş yağmurun devam edip etmeyeceğini, ederse fazla ıslanmadan geri dönmemizin uygun olacağını tartışıyorduk. Bir türlü karar veremiyorduk ve yağmur da devam ediyordu. Bu sırada, bizi hayretle dinleyen çoban söze karıştı, başımızdaki sarıklardan ve sırtımızdaki cübbelerden anlamış olacak ki, kendisine has sâfiyetle şunları söyledi :

— Hoca efendiler, size bir şey söyleyeceğim ama, sakın bana gücenmeyin. Geçen yıl bizim köye gelen bir hocaefendi cami-i şerifte vâ'zetti, yağmur yağarken edilen dualar kabul olmuş, bilmem doğru mudur? dedi. Üçümüz de tasdik ettik :

— Evet doğrudur!..

— Peki mâdemki doğrudur diyorsunuz, üçünüz de hoca olduğunuz halde neden dua etmiyorsunuz? Baksanıza rahmet yağıyor, deyince hepimiz başlarımızı önümüze eğdik ve çobanın haklı teklifine uyararak çoban da dahil olmak üzere dua et-

tik ve Allahu tealâ'dan muratlarımızı ihsan buyurmasını niyaz ettik.

Duadan sonra çoban tekrar söz aldı ve :

— Rabbim hepimizin dualarımızı kabul buyursun! dedi. Yalnız, bu dualarımızın kabul buyurulup buyurulmadığını anlamak için hepiniz Allahu azim-üş-şân'dan neler niyaz ettiğinizi bana söyleyiniz bakalım.

Arkadaşlarımdan birisi hemen cevap verdi :

— Ben, Rabbimden dünya malı ve zenginlik istedim. Hat-tâ, öylesine bir servet bahş ve ihsan buyurmasını niyaz ettim ki, zamanın padişahına bile ödünç verebileyim, dedi.

İkinci arkadaşım da duasını şöyle anlattı :

— Ben de Rabbimden ilmiye mesleğinde yükselmeği ve şeyh-ül-islâmlığa kadar terfi etmeği niyaz ettim, dedi.

Ben de çobana duamı bildirdim :

— Ben de Rabbimden öyle bir ilim istedim ki, zamanım-da benden daha alim bir kimse bulunmasın ve ilmimle din kardeşlerime her mânada faydalı ve yararlı olayım, dedim.

Sonra, aklımıza geldi ve biz de çobandan sorduk :

— Ey çoban kardeş, Allahu tealâ senden razı olsun, bize hatırlattın hepimiz gönlümüze göre dua ettik ve neler niyaz eylediğimizi de sana bildirdik. Haydi, sen söyle bakalım, sen ne diye dua ettin?

Saf çoban, boynunu büktü ve önüne bakarak mırıldandı :

— Ben Rabbimden ne isteyebilirim? dedi. Cahil bir çobanım, okumam yok, yazmam yok... Yâ Rabbi, ben senden razıyım, sen de benden razı ol, diye yalvardım.

Aradan yıllar geçti, tahsili bitirdik ve hayata atıldık. O gün, yağmur yağarken ağacın altında Allahu tealâ'dan dünya malı ve zenginlik niyaz eden arkadaşım, öyle bir servete sahip oldu ki, gerçekten devlete ödünç verecek hale geldi. İkinci arkadaşım da, dilediği gibi şeyh-ül-islâmlık makamına kadar ulaştı. Ben ise, gördüğünüz gibi yıllardır cami cami dolaşıp din kardeşlerime faydalı olmağa çalışıyorum ama, her üçümüzün de sonumuzun ne olacağı belli değil... Oysa, o saf mü'min çoban alacağını bizim gibi yıllarca beklemeden hemen oracıkta aldı

ve Hakkın rızasına mazhar oldu. Onun için, derslerimden önce ıslık çalıyor ve sizlere ÇOBAN DÜDÜĞÜ ÇALDI diyorum, anladınız mı?)

**Acayip hıl'at-i fâhirdir abd-i mü'mine iyman,
Bu mansıpla kat'ı merâtip eder ancak insan...**

Evet kardeşlerim, yağmur yağarken edilen dualar şayanı kabul olur. Onun için, yağmur yağarken dua etmeği sakın ihmal etme!.. Kaldı ki, yalnız yağmur yağarken değil, kula her nefeste ve her fırsatta dua etmesi ve isteyeceğini Rabbinden istemesi lâzımdır. Gece-gündüz Rabbine yalvar, dualarının kabul edilmediği kuşkusuna kapılma, her hal-ü kârda Rabbine hüsn-ü zanda bulun. Zira, tekrar ediyorum haram yiyenlerin, haram giyinenlerin, sılâ-i rahmi kat'edenlerin ve Allahu tealânın men'ettiği şeyleri yapanların dualarından gayri bütün dualar kabul ve istenilenler de is'af buyurulur. Allahu tealâ, kullarını mahzun etmez. Onun kerem ve âtıfetine nihayet yoktur. Muhtelif âyet-i kerimelerle : **(Benden isteyiniz ki, istediklerinizi vereyim. Beni zikrediniz ki, ben de sizi zikredeyim. Bana yürüyerek gelene, ben koşarak gelirim. Beni çağırana, cevap veririm. Hiç bir kulumu mahzun ve mahrum etmem...)** buyurulmaktadır.

Ancak, onu tanımak, onu sevmek, ona itaat etmek, ona tevekkül eylemek, teslim-i külli ile teslim olmak şarttır. Kula yakışan, Rabbine itaat ve muhabbet etmektir, kulluk makamının şeref ve haysiyetini koruyup kollamak, hakkıyla kul olmaktır. Hakkıyla kul olanları, Allahu tealâ her vesile ile taltif ve tatyip eder.

Bir de şu var : Bazan, dua eden zatın duası berekâtiyle dua şayanı kabul olur. Bazan da, edilen duaya ÂMİN diyen zevatın feyiz ve himmetiyle dualar kabul buyurulur. Bazı ahvalde de, kulun tek başına yapacağı dualar müstecab olur, ki kulun Rabbi ile sohbeti mahiyetinde olan bu dualara melekler ÂMİN derler. Onun için, hiçbir fırsatı kaçırmamalıdır, seher vakitlerinde, Ramazan-ı şerifte, cuma ve pazartesi sabahları, Kadir gecesi,

Berat gecesi, Rega'ib gecesi gibi mübarek gecelerde ve bu gecelerin seher vakitlerinde edilen dualar tezelden ve geciktirilmeksizin kabul buyrulur.

Gerdek geceleri, gelin ile güveyin kılacakları iki rekât namazdan sonra edecekleri dualar da kat'iyyen reddolunmaz. İki bayram, yani Ramazan ve Kurban bayramları gecesi seher vaktinde yapılan dualarda mutlaka müstecab olur. Derhal kabul buyurulmasında da, geç zuhur etmesinde de bir çok ilâhi sırlar ve hikmetler gizlidir.

**Unvân-ı atâ meşreb-i şâhanene mahsus,
Bu vaz'u kerem şân-ı mülükâne mahsus...**

H İ K Â Y E

Hız. Musa aleyhisselâm, Fira'un ve kavminin helâki için dua etmiş ve Hız. Harun Aleyhisselâm da onun bu duasına (ÂMİN) demiştir. Yani, bir Nebiyyi zişân dua ettiği ve diğer bir Nebiyyi zişân da (ÂMİN) dediği halde, duaları ancak kırk yıl sonra kabul buyurulmuş, Fira'un ve kavmi ancak kırkıncı yılda malûm şekilde helâk olmuşlardır.

Hazret-i Kelimullah, niyazda bulunmuştu :

— Yâ Rab!.. Fira'un hakkındaki dualarımı kabul buyurdun. Kelim'in ve Nebin olan ben dua ettim, yine bir Nebi olan kardeşim Harun (Âmin) dedi. Bu duamızın kırk yıl sonra müstecap olmasındaki sırrı ve hikmeti lûtfen ve keremen bizlere açıklar mısınız?

Cenab-ı Vâcib-il Vücut şöyle buyurdu :

— Dualarınız, daha ilk gününden kabul ve müstecap olmuştu. Fira'un ve kavmi, o ilk günü de helâk olunacaklardı. Fakat, bildiğin gibi Fira'un gayet cömertti. Onun bu cömertliği, kendisi ve kavmi için hazırladığım azaba ve cezaya kalkan oldu, imhal ettim ama ihmal etmedim, yalnız cezayı sezâlarını te'hir ettim. Ne var ki, Fira'un, kendisinde yegâne güzel haslet olan cömertliği terkederek nekesliğe başladığından, azabım kendi-

lerini buldu. Cömertlik siper ve kalkanı, onu ancak kırk yıl korudu. Cimriliğe dönünce, o siper ve kalkanı kendisi aradan kaldırmış bulunduğu için gazabım ve azabım onlara erişti ve cümlesi helâk oldu. Sen ise, dualarının kabul olunduğunu ancak o zaman müşahede edebildin...

Duaların kabulünün kırk sene sonra da olsa, tahakkuk edebileceği bu kıssa ile sâbit bulunmaktadır. Her ikisi de birer peygamber-i âlişân oldukları halde, tâ'cil olunmadığı ve vakt-i merhununa tâ'lik ve te'hir edildiği de bu vesile ile gayet güzel anlaşılmaktadır.

Sa'ad ibn-i Vakkas radiyallahu anh rivayet etmişlerdir ki :

— Yâ Resûlallah! Nasıl ve ne şekilde dua edeyim ki, Allahu tealâ duamı kabul buyursun ve reddetmesin?

Server-i kâ'inat aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyât efendimiz saadetle şöyle buyurdular :

— Yâ Sa'ad! Dualarının kabul olunmasını ve reddedilmesini istiyorsan, haramdan kaçın ve sakın harama meyletme... Bir mideye, bir lokma haram girerse, o kimsenin duası kırk gün reddolunur ve kabul buyurulmaz.

Resûl-ü zişânın, bu ihtarını dikkat ve ibretinize sunarım.

Basra halkı, tâbi'ının ileri gelenlerinden Hasan-ül-Basri radiyallahu anh'den sordular :

— Yâ İmam! Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, Kur'an-ı aziyminde biz kullarına dua etmemizi emr-ü ferman ve isteklerimizi yerine getireceğini vâ'd buyurduğu halde, dualarımız bir türlü şayan-ı kabul olmuyor. Allahu azim-üş-şân, vâ'dinden dönmeyeceğine göre dualarımızın ne hikmete binaen kabul buyurulmadığını bize açıklar mısınız?

Hasan-ül-Basri hazretleri, bu soruyu soranlara şöyle cevap verdi :

— Âyet-i kerimeyi dikkatle okusaydınız, bu suali sormanıza lüzum kalmazdı. Bakın, yerlerin ve göklerin ve yerlerle gökler arasında görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen bütün âlemlerin mâliki, Rabbi ve mürebbisi : (Ey Nebiyyi zişân! Kullarım, senden beni sorarlarsa...) buyuruyor. Kendi kendini-

zi tartıp ölçün bakalım, sizler gerçekten Allahu tealâ'ya lâyük kullar olabildiniz mi? Allahu tealâ, sizlere (KULUM) ve Resû-lü müctebâ (ÜMMETİM) diyor mu? Allahu tealâ, bir kimseye (KULUM) derse, o kula saadet, selâmet, cennet, cemal, hepsi bahş ve ihsan buyurur. Allahu tealâ'nın (KULUM) dediğine, Resûl-ü müctebâ da (ÜMMETİM) der. Böyle bir iltifata nail ve mazhar olan kulların da bütün duaları şayanı kabul olur. Oysa, sizlerde yedi kötü ve çirkin huy var ki, bunlar yüzünden dualarınız kabul buyurulmuyor. Bu kötü ve çirkin ahlâkınız, Allahu tealâ ile aranızda perde oluyor ve dualarınız Hak tealâ hazretlerine arzolanmuyor, buyurdu.

Basra halkı, Hazret-i imamdan rica ettiler :

— Lûtfedip bize dualarımızın kabul buyurulmamasına sebeb olan yedi kötü ve çirkin ahlâkın neler olduğunu da açıklar mısınız?

Hasan-ül-Basri hazretleri, bu sorularını da şöyle cevaplandırdı :

— Bu kötü huylarınızın birincisi, Allahu tealâ'nın kesinlikle men'ettiği mâ'siyetleri işleyerek Rabbinizi gazaplandırıyor ve daraltıyorsunuz. Hergün, yeni bir günah işlediğiniz halde, birgün pişman olup tövbe ve istiğfar etmek aklınıza bile gelmiyor. Oysa, Allahu tealâ'nın rızasını kazanabilmek için, yapılan kötülöklere ve günahlara pişman olmak ve hemen tövbe etmek lâzımdır. Perhize riayet etmeyen hastaya hiçbir ilâcın şifa verebilmesi mümkün olamayacağı gibi, pişman olmadan ve tövbe etmeden yapılan ibadetler de mâ'siyet illetine devâ olamaz. Allahu tealâ'ya kurbiyyet etmek isteyen herşeyden önce yaptıkları masiyete samimiyetle pişman olmalı, ağlayıp sızlanmalı, tövbe ve istiğfar etmeli, bir daha o kötölüğü işlemeğe söz vermeli ve bu arada ibadet ve tâ'atine de devamda kusur etmemelidir.

Üzölerek itiraf etmek zorundayız ki, günümüzde de durum maalesef aynıdır. Bir çok kardeşlerimiz, ibadet ediyorlar ama, kötölüklerden de kaçınamıyorlar. Bu sebeple de, perhiz etmeden ilâç alan ve bundan şifa uman gafiller gibi kendilerini he-

lâke sürüklüyorlar. Perhiz yapılmadan alınan bazı ilâçlar, yarar yerine zarar verebilirler. Meselâ, namaz dinin direği ve müminin mi'râcıdır. Kulu, Rabbine yaklaştırır. Fakat, kötülükleri terketmeksizin kılınan namazların ise, kişiyi Rabbinden uzaklaştıracağı Hadis-i şerif ile sabittir.

Bilindiği gibi; tevhidde önce **LÂ İLÂHE** kelimesi gelir ki, kulluk ve ibadete lâyük ve müstehak Hak mâ'bud yoktur, **dedikten** sonra **İLLÂLLAH** kelimesi söylenir ve böylece (Ancak Allahu tealâ vardır) tasdik ve isbatına geçilir. Daha açık bir deyimle, evvelâ tahliye ile kalp temizlenir ki, bu bir (**PERHİZ**) dir ve daha sonra kalbe iymân tahmil olunur ki, bu da bir (**İLÂÇ**) tır.

Bir kalpte, hem iymân, hem islâm ve hem de küfür aslâ bir araya gelemmez. Gelir sanılırsa, iyi bilmek gerekir ki Allahu tealâ katında makbul ve müteber olmaz. Bir yandan, günah ve isyanlara devam etmek ve diğer taraftan ibadet ve tâ'at göstermek, ne iymân ile ne de islâm ile bağdaştırılamaz. Tevhid, bunun delili ve isbatıdır. Binaenaleyh, iymân ve islâma girmiş kullara lâzım ve lâyük olan, önce günah ve isyanlara samimiyetle pişman olmak, bütün kötülüklerden vazgeçmek, bir daha işlememek üzere hepsini terketmek ve ondan sonra ibadet ve tâ'ate yönelmektir. Gusülsüz ve abdestsiz namaz olamayacağı gibi, nedametsiz ve tövbesiz itaat da olamaz. Namazın ve bütün ibadetlerin başı gusül olduğu gibi, Allahu tealâ'ya ibadet ve tâ'atin başı da isyan ve günahlara nedamet ve tövbedir. Tövbe ve nedamet bahtiyarlığına erişenler, ibadet ve tâ'atlarından zevk duyarlar. Günah ve isyanlara devam ederek ibadet ve tâ'at gösterenler ise, ecir alabilirlerse dahi bunu haklarını yedikleri kimselere kaptırarak müflis kalırlar.

Resûl-ü Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz buyurmuşlardır ki :

— Bir çok namaz kılan kimseler vardır ki, kıldıkları namazların yorgunluğu yanlarına kâr kalır. Bir çok oruç tutanlar da vardır ki, tuttıkları orucun açlığı ve susuzluğu yanlarına kâr kalır.

— Bunlar kimlerdir yâ Resûlallah! sorusuna da saadetle şu cevabı vermişlerdir :

— İşlediği suça nedamet ve günahlarına tövbe etmeden ibadet edenlerdir ki, ibadullah'ın hukukuna dikkat ve riayet etmezler. İnsanların hak ve menfaatlerine riayet etmezler, isyan ve günahlardan vazgeçemezler ve bir yandan da ibadet ederler. Bu ibadetlerinin sevabı yarın kıyamette haklarına tecavüz edilen, kendilerine zulüm ve haksızlık yapılan kimselere verilecektir. Eğer, bu ibadetlerinden hasıl olan ecir ve sevap, alacaklıların haklarına tekabül ederse ne alâ, karşılamazsa onların günahları da haklarına tecavüz edenlere yükletilir ve bu gibiler yüzüstü nâr-ı cahiyne atılırlar.

Günah ve isyanlara devam ettikleri halde ibadet edenlere böyle bir muamele tatbik olunursa, hiç ibadet ve tâ'at etmeyen ve buna rağmen insanların hak ve menfaatlerine tecavüzden de geri kalmayan bahtsızların çekecekleri azabı, mâruz kalacakları ızdırabı sizlerin irfanınıza terkederim.

Kendileri ibadet ve tâ'atte bulunmadıkları halde, ibadet ve tâ'at ehlini çekiştirenler neye benzerler bilir misiniz? Hani, bir dereeden geçmek için sıçrarken kuyruğu kalkarak edep yeri görünen koyunlara, keçilerin kahkahalarla gülmesine benzer. Oysa, kendi kuyrukları daima dik durduğu için, edep yerleri de her zaman açıktır ama, kırk yılda bir dereeden geçmek için atarken kuyruğu kalkan koyuna gülen keçiler gibi onlar da kendi kötü ve çirkin taraflarına bakmazlarda, başkalarında ayıp ve kusur ararlar. Asıl mes'ele onların gülmesinde, çekiştirmesinde veya eğlenmesinde değil, keçi misali olan kişileri kendimize güldürmemektir.

İzninizle, burada bir gerçeği hatırlatmak isterim. Kötü ve çirkin alışkanlıklarından bir türlü vazgeçemeyen günahkârların nazarında dahi iyman ve islâm öylesine yüce ve yüksektir ki, kendi günahlarına bakmadan müslümanlara en basit bir hatayı dahi lâyük görmemekte ve bunu farkında olmadan tenkit veya tahkiri ile açıklamaktadır.

Ey günah ve isyanlardan vazgeçemediği halde ibadete öze-

nen gafil!.. Dinine taş attırma... Atanlar bizden, attıranlar bizden değildir. Gerçek mü'min ve müslüman olan hal ve gidişiy-le, tekmil davranış ve işiyle, özüyle, sözüyle, kalbi ve kalıbıyla Muhammedi olduğunu çevresine anlatabilmelidir. Mü'min, al-nında secde eseri, dilinde zikir, bütün fiil ve hareketlerinde doğruluk, başında tefekkür ni'meti ve gözlerinde ibreti bulunan kimse olmalı, bütün insanlar onun elinden ve dilinden emin ve sâlim bulunmalıdır.

(VE MÂ YENTIKU AN-İL-HEVÂ İN HÜVE İLLÂ VAHYÜN YUHÂ) sırrına mazhar bulunan Seyyid-ül-Ebrâr aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Gaffâr efendimiz hazretlerinden gayrı bütün insanlardan zelle, hata ve isyan zuhura gelebilir. Ancak, isyan ve günahlarda ısrar etmemek, tövbe ile Hakka rücû eylemek, Allahu tealâ'ya kendini sevdirmek ve rizasına ermek de her kulun ilk ve en önemli kulluk görevi ve borcudur. Allahu azim-üş-şân TEVVÂB-ÜR-RAHİYM'dir. Pişman olup suçunu terkedip, işlediği kötülüklerden vazgeçen kullarının tövbelerini kabul buyurur, o kulundan razı olur ve onun bütün istek ve dileklerini yerine getirir.

**Safayı vaktımı yâ Rab! Kederden eyle emin,
Tarik-i havf-ü recada haterden eyle emin...**

Hikâyemize devam edelim :

Hasan-ül-Basri hazretleri, Basra halkına ve dolayısıyla bütün ehl-i islâma hitaben şöyle buyurdu :

— Dualarınızın kabul buyurulmamasına sebeb olan ikinci kötü huyunuz da şudur : Sizler, Allahu tealâ'nın kulları olduğunuzu iddia ediyorsunuz. Öysa, Allahu azim-üş-şânın emirlerine riayet etmiyorsunuz, nehiyelerinden de hiç kaçınmıyorsunuz. Bir kimse, kendi cinsinden bir başkasının emrinde ve hizmetinde bulursa ve fakat kendisine verilen ve gösterilen işi ve hizmeti yapmasa, emirlerini dinlemese, yasakladığı hususlardan sakınmasa, elbette onu yanından uzaklaştırır. Sorarım sizlere; iyman edenle etmeyen bir midir? Çalışanla çalışmayan aynı mıdır? Bilenle bilmeyen eşit midir? Öyle ise, Allahu tealâ'ya

isyan eden ve durmadan günah işleyenle, kulluk görevini hakkıyla ve lâyıkiyle yerine getiren de müsavi olabilir mi? İsyan ile ibadeti cem'edenle, ibadetle salih amelleri işleyen eşit olabilir mi? Buna, hiç kimse eşittir diyemez, diyebilen varsa ya inatçı bir kâfir veya delidir. Eğer, inatçı kâfir ise onunla hak ve hakikate gelinceye kadar mücadele etmek gerektir. Deli ise, kendisini bir akıl hastanesine yatırıp tedavi ettirmekten başka çare yoktur.

İbadet ve tâ'atte bulunmadıkları halde, kendilerini ibadet ve tâ'at ehlinden üstün ve yüksek görenler veya eşit sayanlar bu güruha dahildirler. Bunlar, hasta iseler mutlâka tedavi edilmeli, inatçı iseler nasihatle yola getirmeğe çalışmalı, bunda da başarı sağlanamazsa kendisine hidayet niyaz etmeli ve onu inkâr ve inadıyla başbaşa bırakmalıdır. Bunlar için (**LEKÛM DİYNÛKÛM VELİYE DİN**) câridir.

Evet, kendi cinsimizden olduğu halde emirlerini dinlemediğimiz ve hakkıyla hizmetini görmediğimiz kişi, bizi yanından uzaklaştırır ama, yüce Rabbimiz bizleri yine de rahmetinden uzaklaştırmaz. Zira, o **ERHAM-ER-RÂHİMİYN'**dir ve kulundan aslâ vazgeçmez. Belki, bizi uyarmak, aklımızı başımıza getirmek için dualarımızı kabul ve dileklerimizi de yerine getirmez ama, âhirette yine de memnun eder.

Aziz kardeşim :

İnsaf ile, iz'an ile düşünelim ve hakkı teslim edelim. Bizim, Allahu tealâ'ya karşı işlediğimiz günah ve isyanları kendi cinsimizden olan insanlara yapsaydık, bizi bu topraklarda oturtmaz, bir lokma ekmek ve bir yudum su bile vermezlerdi. Elbette, insan olarak eksikliklerini böylece gösterirlerdi. Halbuki, Rabbimize karşı işlediğimiz bunca kötülöklere, günahlara ve isyanlara rağmen, Allahu tealâ lûtuf ve keremini, ni'met ve ihsanlarını aslâ esirgememekte, zât-ı ulûhiyyetine dönenleri affıyla karşılamakta ve biz âciz ve günahkâr kullarına sonsuz merhametini izhar buyurmaktadır.

Görenedir, görene!.. Köre nedir, köre ne?

Fakat, bir gerçeği de unutmamak lâzımdır. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri imhâl eder, yani mühlet verir ve geciktirir, fakat aslâ ihmal etmez. İmhâl-i ilâhisinin de bir nihayeti vardır. Tövbe ve rücû edenler rahmet-i ilâhiyye'ye nail ve mazhar oldukları gibi, isyan ve günah yolunda gafletle ömür tüketenler de mutlâka cezayı sezâlarını bulacaklardır.

Mevlâyı müte'al, bizleri gaflet ve dalâletten uyarsın, rahmet ve merhametine lâıyk ve müstehak kılsın...

Hasan-ül-Basri hazretleri, hitabesine devam buyurdu :

— Ey insanlar!.. Sizler, Kur'an-ı kerimi okursunuz. Fakat, okuduğunuzu anlamaz, düşünmez ve gereğince amel etmezsiniz. Âmel etseniz bile ihlâs ile âmil olamazsınız.

Ey âşık-ı sadık!

Eğer bizler okuduğumuz Kur'an-ı kerimin hükümlerinde binde biriyle âmil olsaydık ve hele bu amellerimizi tam bir ihlâs ile yapsaydık, bu hallere düşer miydik? Kur'an-ı azim-üş-şân'ın, yalnız ölülerimize rahmet ve mağfiret niyazı için gönderildiğini zannediyoruz. Gerçi, Kitabullah ölülere de dirilere de rahmet için inzâl buyurulmuştur. Ancak, ölülerimize rahmet ve mağfiret niyazı için okuyor veya okutuyoruz da, o nur-u aziymin dünya âleminde dirilere de bir çok emirler, hükümler, nehiyer getirdiğini düşünemiyor, YAP dediklerini yapamıyor, YAPMA dediklerinden de kaçınmıyoruz. Asıl önemli olan da, bu gerçeği bir türlü kabul edemiyor ve anlayamıyoruz.

Kur'an-ı aziym, öyle bir imamdır ki, uyanları cennete vasil eder. Kitabullah, öyle sağlam ve mübarek bir iptir ki, bir ucu yerlerin ve göklerin sahibi Allahu azim-üş-şânın elinde ve diğier ucu da kulların tutunmaları içindir. Kul, bu ipe sıkı sıkı sarılırsa, mutlâka Allahu tealâ'ya mülâki olur, onun rizasını bulur. Ancak, tutanların tutuşlarına göre erecekleri dereceler de değışiktir. Bazıları Hakka, bazıları cennet-i ef'ale, bir kısmı cennet-i sıfata ve bir kısmı da cennet-i zâta erer. Bazıları da

Cennet-ül-firdevs'e cennet-ül-me-vâ'ya ve cennet-ül-karara girer Kimi rizaya, kimi rıdvana, kimisi de mülk-ü kebire varır. Bazıları, Mak'ad-ı sıdk'a erişir ve Rabbi ile nâz-ü niyaza girer, Rabbi ile görüşür, Rabbi ile söyleşir.

Bütün bu makamlara ermek isteyenler, Kur'an-ı azim-ül-bürhana sarılmalıdırlar. Yalnız kâğıdına, yazısına, kabına, tezhibine değil, emirlerine ve nehiyelerine saygı gösterilmeli, kıssalarından ibret, tâ'atinden zevk, dualarından feyiz ve ilham alınmalıdır ki, hakkıyla Kitabullah'ı okumak hazzına varılabilsin. Yalnız, harfleri okumakla iş bitmez, harflerini tecvid ile okumalı, tecvid ile okumakla da kalmamalı anlamağa çalışmalı, anlamağa çalışmakla da kalmamalı, anladıklarıyla âmil olmağa gayret etmeli, amel etmekle de kalmamalı bu amelleri tam bir ihlâs ile yapmağa cehdetmelidir. Bütün bunlar, ancak ve yalnız Hakka teslimiyet ile olur. Allahu tealâ'nın bütün emirlerini büyük bir ni'met ve cana minnet bilmek, aşk ve şevk ile yerine getirmek, mâ'nen ve maddeten haz ve feyiz almak ile bu teslimiyet, kurbiyyet haline geliverir. Bu kemale erişenler, kitabullah'ın nehiyelerinden son derece sakınırlar ve kaçınırlar, Allahu tealâ'dan korkarlar, celâlinden cemaline sığınırırlar. Allahu tealâ'dan korkan ve çekinenler ise, en üstün ve en kerim olan kimselerdir :

إِنَّا كَرَّمَكُمُ عِنْدَ اللَّهِ أَنْفِكُمْ

İnne ekremeküm indallahi etkaküm...

El-Hucurât : 13

(Muhakkak ki, Allahu tealâ katında en yüce ve şerefliiniz, en ziyade muttaki olanınızdır.)

Allahu tealâ'ya ve Resûl-ü müctebâ'ya iman edenler, işledikleri kusur, günah ve isyanlarının bağışlanması ve affedilmeleri için bütün kâ'inat ve mümkinâtın yaratıcısı, mülkün müstakillen mâliki ve sahibi olan Allahu zül-celâl vel-cemal hazretlerine niyazda bulunurlar, bütün dileklerinin yerine gelmesi

için Rabbil-âlemiyne dua ederler. Onlar, iyi bilirler ki, dua Al-lahu tealâ'ya, Resûl-ü müctebâ'ya ve âhîret gününe iman edenlerin tek merci'i Cenab-ı vâcib-il vücud ve sahib-il kerem-i velcûd hazretleridir, bütün kullarının muhtaç buldukları şeyleri lûtf ve keremiyle ihsan ve inayet buyurur. Bu iman ve iykanları dolayısıyla de, âlemlerin Rabbine daima hüsn-ü zannederler ve dileklerini ancak ve yalnız ondan isterler.

ادْعُونِي أَسْتَجِبْكُمْ

Üd'uniy estecib lekûm...

El-Mü'min : 60

(Bana ibadet edin, sizi sevaplandırayım, bana dua edin size icabet edeyim.)

Bu âyet-i kerimeden (Muhtaç olduğunuz herşeyi benden isteyiniz ki, size istediğinizi vereyim...) mâ'nasını da istihraç edebiliriz. Binaenaleyh, af isteyene affı mağfiret, dünya isteyene dünya, ukbâ isteyene ukbâ, cennet isteyene cennet, cemal isteyene cemal, riza isteyene de riza bahş ve ihsan buyurulur. O, Rahman ve Rahim'dir, lûtfuna ve keremine nihayet yoktur, dilerse dilediğine dilediğini verir murad-ı ilâhi şarttır. Kul, istemesini ve istemenin usûl ve âdabını bilmeli ve öğrenmelidir. Bazı dualarımızın li-hikmetin kabul buyurulmaması karşısında, yukarıdaki âyet-i kerimeye itiraza yeltenmek, kulun Rabbine karşı terbiyesizliği olur. Allahu tealâ, mülkünde hâkim-i mutlâktır, dilerse verir, dilemezse vermez. Vermesine veya vermemesine itiraza kalkışmak, kulun hakkı ve haddi değildir. Kul, varlıkta ve yoklukta, darlıkta ve bollukta daima Halıkına hamd-ü senâ ve şükretmeli, kulluk görevinde kusurda bulunmamalıdır. Dünya hususunda istediğimiz şey hakkımızda hayırlı olmayabilir. Buna mukabil, çirkin ve kötü gibi gördüğümüz ve istemediğimiz şeyler de hakkımızda hayırlı olabilir. İnsan-oğlu, hayrı ve şerri çoğu zaman ayırdedebilmekten âcizdir.

وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا
وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

Ve asâ en tekrehu şey'en ve hüve hayrûn lekûm ve asâ en tuhibbu şey'en ve hüve şerrûn lekûm vallâhu yâ'lemû ve entûm lâ tâ'lemûn.

El-Bakara : 216

(Fakat olur ki, hoşlanmadığımız şey hakkınızda hayırlı olabilir. Sevdiğiniz şey de olur ki şer olur. Hak tealâ, size hayır olanı bilir, siz bilemezsiniz.)

Evet, bu hayatımızda bir çok defalar denenmiş ve sayısız örnekleri görülmüş bir gerçektir. Kul, gerçekten hayrını ve şerini bilemez. Olabilir ki, dünya için istenilen şey burası için hayırlı olmadığından, âhirete te'hir olunmuştur. Olmadı zannıyla dualarımızın kabul buyurulmadığı hükmüne varırız. Dua, Allahu tealâ'nın emrine müstenid bir ibadet olduğundan, istenilen şey verilme dahi dua edene muhakkak ecri ve sevabı bahşolunur. (**DUA EDİNİZ, SİZE İCABET EDEYİM!**) buyuran Allah celle celâlühü, dua edenin isteğini ihsan buyurmasa dahi, emrine imtisal ettiğinden dolayı kulunu mükâfatlandırması, lûtfunun icabıdır. Dua, tam bir itimad ile Allahu tealâ'ya güvenmek ve zât-ı ahadiyyetinden gayrısından ümidi kesmek olduğundan, ibadetlerin en yücesi ve hâlisidir.

Namazın arapça karşılığı SALÂT'tır. Salât, dua demektir. Dua, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin rübûbiyyetinin azametine iyman etmek, o yüce kuvvet, kudret ve azamet sahibini bilmek ve huzur-u izzetinde zillet ve meskenetinin idrak ve şu'uruna vararak yüce Rabbinin himayesine sığınmak, lûtuf ve ihsanına nail olmayı arzulamaktır. Bunun için, dua ederken tam bir tevazû içinde bulunulmalı, gözyaşı dökmeli, Allahu tealâ'ya hüsn-ü zannetmeli ve ne dilenecekse dilenmelidir. Mevlâyı müte'al hazretleri, lûtuf ve merhameti gereği olarak nasıl dua edilmesi gerektiğini de kitab-ı keriminde açıklamıştır :

أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً

Üd'ü Rabbeküm tadarru'an ve hufyeh...

El-Âraf: 56.

(Rabbiniz celle şâneye huşû ve tezellülle, yalvarıp yakarak, gizlice dua edin...)

Dualarımızda, tevazû ve tezellülle, yalvarıp yakarak istemek gerektiğine bu âyet-i kerime delildir. Gizlice dua etmenin, açıkça dua etmekten daha üstün olduğuna da delâlet ve işaret vardır. Geceleri ve özellikle seher vakitlerinde, bütün mahlûkat uykuda ve gaflette iken, bir bakıma tek ve تنها Rabbil-âlemiyne edilen dualar, işte bu neviden gizli dualardır. Bu mübarek vakitlerde yapılan dualar, Allahu tealâ katında daha sevgili ve sevimli olurlar. Bu vakitlerde yapılan dualar da tezelden zuhura gelirler. Şunu da hatırdan çıkarmamalıdır ki, dua edenler, dualarının kabul veya reddolunmasını düşünürlerken Allahu tealâ'dan korkmakla beraber, ümidini de kesmemelidir :

وَأَدْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا

Ved'uhu havfen ve tamâ'an...

El-Âraf: 56

(Ona, korkarak ve umarak dua edin...)

Âyet-i kerimesi de bunun lüzumunu ve önemini belirtmektedir.

**Bâb-ı ihсан-ı Hüdâ fetholsun istersen sana,
Dil kapusun beklemek hoş kâr olur vakt-ı seher...**

El-Âraf sûre-i celilesindeki bu iki âyet-i kerimeden istihraç edebileceğimiz mânayı şöyle özetleyebiliriz.

— Dua ederken tam bir tevazû ve tezellül içinde bulunmak

- İsteyeceğini gizlice istemek
  - Allahu tealâ'nın azabından ve yapılan duanın reddolunmasından korkmak
  - Duanın kabul buyurulacağından kat'iyen ümit kesmek
  - Dualarda (Beyn-el havfi ver-recâ) korku ile reca arasında bulunmak
  - Rabbinin kendisinden istenileni ihsan buyurmağa kadir ve muktedir bulunduğuna inanmak ve güvenmek
  - Rabbinin kudret ve azametini ve buna mukabil kendisinin aczini ve meskenetini tam bir şu'urla idrak etmek
- İlâve etmek gerekir ki, dua ederken tam bir iyman ve itikat ile Hakka yönelmek, duasının kabul ve müstecab olmasının Hakkın lûtuf ve keremine bağlı olduğunu düşünmek, tam bir teslimiyet ve tevekkülle Hakka güvenmek de şarttır.

Dersimizin başında okuduğumuz âyet-i kerimeyi hatırlayalım :

(ÜCİYBÜ DÂ'VET-ED-DÂ'I İZÂ DE'AN FELYESTECİYBÜ LİY VEL-YÜ'MİNÛ BİY LE'ALLEHÛM YERŞÛDÛN) âyet-i kerimesinde Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri me'alen şöyle buyurmaktadır :

— Zât-ı ülûhiyyetime dua eden kimse, bu duasını yalnız bana hasreder ve benden gayrısından ümidini keserse, bana hüsn-ü zannederek niyazda bulunursa, dileğini ve ihtiyacını benden isterse, ben de onun bu dileğini yerine getirir, ihtiyaçlarını karşılarım. Eğer, istediği şey o kulum hakkında hayırlı değilse, Mahkeme-i kübrâda onu mahrum etmem. Dünya hayatında benden istediğine mukabil, onu sevaplandırır, mağfiretimle taltif eder ve cennet derecelerine nail kılarım.

H İ K Â Y E

Abbasi halifelerinden Harun Reşid, günlerden bir gün yanında nedimi olduğu halde tebdil-i kıyafet ederek Bağdat şehri dışına çıkmıştı. Şehrin haricinde göçebe araplar çadırlarını

kurmuşlardı. Herbiri, servetine ve durumuna göre çadırlarını süslemişlerdi. Biraz dikkatle bakılınca kimin hali vakti yerinde ve kimin fakir olduğu anlaşılıyordu. Harun Reşid ve nedimi bu çadırlar arasında gezerlerken, eski ve yırtık bir çadırın önünde durdu ve içeriye seslenerek, Tanrı misafiri olarak kabul edilmelerini diledi. Çadırdan çıkan ihtiyar bir kadın, kendilerini gülyüzle ve büyük bir sevinçle karşıladı, onları içeriye aldı, halife ve nediminin altlarına hurma yaprağından örülmüş bir hasır serdi, dünya malı olarak elinin altında bulunan keçisini sağdı ve misafirlerine süt ikram etti ve özür diledi :

— Kusurumuza bakmayın, bu keçiden başka hiçbir şeyimiz yoktur. Onu sağarak size ikram ettim. Biz fakir kimseleriz, sizler gibi misafirleri ağırlayacak başka bir şeyimiz yok. Oğlum şehire gitti, neredeyse gelir. Siz şimdi biraz oturup dinlenin, inşâ'allah eli boş dönmez de bir şeyler getirir ve Allah ne vermişse birlikte yeriz, dedi.

Harun Reşid, kadının bu konukseverliği kadar açıkyürekliliğine de hayran kalmıştı :

— İşimiz gücümüz var, şehire gitmek zorundayız, akşam olup şehrin kapıları kapanmadan girmeliyiz. Bahusus, senden ve ikramından çok memnunuz, bize müsaade et hemen yola çıkalım, dedi.

Kadıncağız, bu habere pek üzülmüştü :

— Olmaz, aslâ olmaz!.. diye diretti. Ben sizi doyurmadan kat'iyen bırakmam. İşinizin acele olduğunu görüyorum, şimdi bir şeycikler hazırlar ve getiririm, dedi ve dünya malı bakımından gerçekten fakir ve fakat gönlü gani olan o yaşlı hatun hemen çadırın dışına çıkarak, aman zaman demeğe kalmadan dünyada yegâne mâlik olduğu o bir keçiyi hemen kesti, pişirdi ve misafirlerinin önüne koydu. Bir yandan sofraya hazırlarken, bir yandan da :

— Misafire ikram etmek, Allahu tealâ'ya ve âhiret gününe iman edenler içindir, me'alindeki Hadis-i şerifi tekrarlıyordu.

Harun Reşid, kendi cömertliğine mağrur idi. Fakat, o yaş-

lı kadının bu emsalsiz cömertliği karşısında hayran kalmıştı. Öyle ya, kendi cömertliği bu kadının cömertliği yanında hiç kâlırdı. Kendisi, şanlı şöhretli bir padişah idi. Yüz bin altın dağıtsa, geride ve hazinelerinde daha milyonlarca altını vardı. Oysa, şu fakir kadıncağızın varı yoğu bir keçisi olduğu halde, yegâne geçim vasıtası olan oncağızı da misafirleri uğuruna feda etmişti.

Halife, vedâ ve teşekkür ederek ayrılırken, yaşlı kadına bir kâğıt uzattı ve :

— Ziyareti iade etmek vâciptir, dedi. Sen veya oğlun şehre geldiğiniz zaman sizler de bana misafir olunuz, mutlâka beklerim...

Yaşlı kadın, onları uğurladıktan sonra yine işiyle gücüyle uğraştı ve halifenin kendisine bıraktığı kâğıdı unuttu. Birgün, çadırı temizlerken o kâğıt nasılsa eline geçti ve oğluna :

— Sana sözünü ettiğim o iki misafir vardı ya, işte bu kâğıt parçasını bırakmışlardı. Şehre gittiğin zaman, sen de onlara bir uğra da üzerimizden hak sakıt olsun, diyerek Harun Reşid'in bıraktığı kâğıdı verdi. Kâğıtta şu cümleler yazılmıştı : (Bu emrimi getiren kimse, hiç bekletilmeden huzuruma getirilecektir.)

Delikanlı, kâğıdı aldı ve Bağdat'a vardığında muhafızlardan birisine bunu gösterdi. Kale muhafızları derhal kendisini aldılar ve halifenin huzuruna götürdüler. Genç adam, çadırlarına gelen misafirin halife olduğunu o zaman anladı.

Saraya girdiklerinde, Harun Reşid de namaz kılmak üzere huzur-u izzette bulunuyordu. Genç adam, sessizce bir kenara ilişti ve halifenin namazını tamamlamasını bekledi. Namazını kılan Harun Reşid, ellerini bârigâh-ı ahaddiyyete açmış dünyevi ve uhrevi, sûri ve mâ'nevi dileklerini âlemlerin Rabbine arz ediyordu, arz-ı hâcet eyliyordu.

Genç adam, kendi kendisine düşüncelere dalmıştı :

— Halife hazretleri, anacığımın kendilerine yaptığı ikrama mukabele etmek, aklınca bizi mükâfatlandırmak için davet etmiştir. Oysa, kendisi koskoca bir hükümdar olmasına rağmen...

men, görüyorum ki Allahu tealâ'ya muhtaçtır ve şu ânda da arz-ı hâcet etmektedir. Namazdan kalkınca bana bir şeye ihtiyacım olup olmadığını soracak, ben de muhtaç olduğumuz şeyleri kendisine bildireceğim, bir bakıma isteyeceğim. Halbuki, kendisi Hakka muhtaç olandan istemekten ve beklemektense, doğrudan doğruya onun da muhtaç olduğu Allahu tealâ'dan istemem hakkımda yüz bin defa daha hayırlıdır, dedi ve ne halifeye ne de muhafızlarına görünmeden saraydan uzaklaşarak şehri terketti ve çadırına döndü. Annesine, kendilerine misafir gelenlerin kimler olduğunu ve başından geçenleri anlattı.

Evet, delikanlı tam bir ihlâs ile böyle düşünmekte haklıydı. Harun Reşid halife idi ama, o da kendileri gibi Allahu tealâ'dan isteyen ve bekleyen bir dilenci değil miydi? Ona avuç açarak, ondan yardım beklemektense, onun da avuç açıp istediği zât-i kerimden, padişahlar padişahından istemek elbette daha hayırlı idi.

**Yâ Rab!.. Ne esir-ü taht-ü tâc olayım;
Ne de muhtacına muhtaç olayım,
Muhtacına muhtaç etme beni yâ Rab!..
Muhtaç isem ancak sana muhtaç olayım...**

Kulun verdiği tükenir, Allahu tealâ'nın bahş ve ihsan buyurduğu ise aslâ tükenmezdi. Oğlunu büyük bir dikkat ve alâka ile dinleyen kadıncağız, ciğerpâre evlâdını bağrına basarak yerinde ve isabetli bir karar vermiş olduğunu, bu hareketini çok beğendiğini söylemek suretiyle yavrusunu takdir, tebrik ve teşçi etti.

Genç adamın, kalben Allahu azim-üş-şâna olan bu bağlılığı ve hüsn-ü zannı, Hak'tan gayrı kimseye el açıp bir şey istememesi, Rabbil-âlemiynin rızasına sebep oldu. O gece rü'yâsında :

— Mademki, benden istemeği kulumdan istemeğe tercih ettin, işte sana ihsan ediyorum. Tarif olunan yeri kaz, orâda bir define bulacaksın. O define, bize ait bir definedir. Benden isteyen kulumu, aslâ mahrum ve mahzun etmem. Sana öyle

bir zenginlik ihsan ediyorum ki, servet-ü sâman bakımından halife Harun Reşid'den daha zengin olacaksın, denildi.

Delikanlı ve annesi uyandılar, kendilerine tarif olunan yeri kazdılar ve gerçekten harcamakla tükenmeyecek kadar zengin bir define buldular. Yumruk büyüklüğünde zümrütler, pırlantalar, yakutlar ve dahâ sayılamayacak kadar çok kıymetli eşya ve altın gümüşle dolu olan bu define, onların sıdk-u ihlâslarının mükâfatıydı. Devletin hakkını ödediler, kendilerine saray misali büyük bir çadır yaptırdılar, içerisini nâdide eşyalar ve ziynetlerle donattılar, köle ve cariye/eler satın aldılar, sultanlara lâyıf şâhane bir hayat sürmeğe başladılar.

Onlar, refah ve saadet içinde yaşaya dursunlar, Harun Reşid'in de aklından o yaşlı hatunun cömertliği çıkmıyordu. Acaba, keçilerini kesip kendisine ikram ettikten sonra büsbütün yoksul mu düşmüşlerdi? Kadın veya oğlu, dâvetine rağmen neden gelip kendisini aramamışlardı? Yoksa, o iki zavallı açlıktan helâk olup gitmişler miydi?

Nihayet, kendisi gidip onları arayıp sormayı tasarladı ve yine yanına nedimini alarak çadırların bulunduğu yere gitti. Elindeki tek keçisini keserek kendilerine ikram eden yaşlı kadının çadırını bir türlü bulamadı. Sordu, soruşturdu. Komşuları kendisine :

— Onlar şimdi çok zengin oldular. Kabilenin bütün serveti bir araya gelse, onların servetine erişemez. Hattâ, halifeden daha zengin olduklarını söyleyenler var. Sürülerle koyun ve keçileri, öküz ve inekleri, develeri, bağ ve bahçeleri, cins ve nâdide atları, cariye ve köleleri var. O yaşlı kadının oğlu, kabile şeyhinin kızıyla evlendi ve servetleri kadar nüfusları da arttı, dediler.

Harun Reşid, kadınla oğlunu buldu ve onlara tekrar misafir oldu. Olup bitenleri kendilerinden sorarak mes'elenin aslına vakıf oldu ve şehre dönüşünde tellâllar çıkararak :

— Harun'dan isteyene, Harun kendisine bahşolunan cömertlik kadar verebilir. Harun'un Rabbinden isteyene ise, Al-

lahu tealâ cûd ve kereminden dilediği kadar verir. O'nun fazl-u kereminin sonu yoktur, diye keyfiyeti bütün halka duyurdu.

**Âkıl isen ne beye, ne şaha bak;
Nükte-i ER-RIZKU ALLAH'a bak,
Olma sakın el kapısında zelil,
Olmuş iken rızkına Mevlâ Kefil...**

Evet aziz mü'minler!..

Kul, daima Rabbinden istemelidir ki, istediği daim olsun, bitmesin ve tükenmesin... Dua ile, bir çok şakiler said olmuştur. Dua ile, küfr iymana dönüşmüş ve kâfir islâma hâdim olmuştur. Dua et, hulûs-u kalp ile Allahu tealâ'dan iste, Rabbinden ümidini kesme, ona sığın, ona güven ve ne istersen ondan iste!.. Seni mahrum ve mahzun etmez, o cûd-u kerem, lûtf-u ih-san sahibidir, kapısına geleni aslâ boş çevirmez.

Ârifler, şu üç haslet ve faziletin müslümanlar arasında günden güne azaldığını gördüklerini söylemişlerdir :

- 1) İnsanlara güleryüze yardım edenler...
- 2) İlimleriyle âmil olarak gerçekten dindar olanlar ve dini konularda güzel öğütlerde bulunanlar...
- 3) Vefalı sadık arkadaşlar...

Rabbimize yalvarıp yakaralım, dua ve niyaz eyleyelim bu üç sınıf kimseyi müslümanlar arasında azaltmasın. Yerle gök dua ile durur. Belâ ve musibetler dua ile def'olur. Gönüller maksuduna dua ile erişir... Âşıklar mâ'sukuna dua ile kavuşur. Bütün dinlerde, ibadetlerden sonra dua edilir. Dua, kulun Allahu tealâ'ya mi'râcıdır. Dua, Allahu azim-üş-şân ile sohbettir. Allahu tealâ'ya dua, kulun aczini Settâr-ı Kaviyye itirafı ve zât-ı ülûhiyyetine olan ihtiyacının ilânıdır. Dua, kulun fakir Allahu sübhanehu ve tealâ'nın gani olduğunu kabul etmektir. Dua, kulda hiçbir kudret ve kuvveti bulunmadığını, Hakkın ise her şeye kadir olduğunu beyandır. Dua, ilticâ-i Rahman'dır. Dua, teb'id-i şeytandır. Dua, rahmet-i Rahman'ı cûş-ü huruşa getirir. Dua, en olmayacak görünen işleri bitirir.

**Fazlına nihayet mi var,
Kerim Allah, Rahiym Allah...
İhsanına gayet mi var,
Kerim Allah, Rahiym Allah...**

**Halka hayatı sen verdin,
Cevher-i zâtı sen verdin,
Bunca sıfatı sen verdin,
Kerim Allah, Rahiym Allah...**

**Âlemi var eden sensin,
Düşmanı yâr eden sensin,
Fazlın ishar eden sensin,
Kerim Allah, Rahiym Allah...**

**Senden inayet isteriz,
Lûtf-u hidayet isteriz,
Bâki saadet isteriz,
Kerim Allah, Rahiym Allah...**

**Kullara ihsan senindir,
Afvile gufran senindir,
Dertlere derman senindir,
Kerim Allah, Rahiym Allah...**

**Hâkiki insan eden sensin,
Ehl-i iyman eden sensin,
Lûtf-u ihsan eden sensin,
Kerim Allah, Rahiym Allah...**

**HÜDÂYİ kulun ey Mevlâ
Fazl-u lûtfun eyler recâ,
Sen inayet et daima,
Kerim Allah, Rahiym Allah...**

Ey ehl-i iyman!..

Rabbimiz Kerim'dir ve keremine nihayet yoktur. Rahiym'dir, rahmetine son yoktur. Kul ister ve âlemlerin Rabbi ihsan buyurur. Onun, sensuz ve sınırsız rahmet ve mağfiretinden sakın ümidini kesme... Ondan ve onun nihayetsiz kereminden iste ve bekle, birgün bütün istediklerini Allahu tealâ bahş ve ihsan buyuracaktır. Vakit, erken, veya geç olsa bile çala çala bir evin kapısının nasılsa açılacağı gibi, âlemlerin Rabbinin kapısını da çalanlara elbette birgün bâb-ı ihsan açılacak ve üzerine ihsan ve rahmet saçılacaktır.

Şu var ki, istenilen şeyin SÜNNETULAH'a muhalif olması da şarttır. Başı kopan birisinin başının yerine gelmesini istemek, ölenin dirilmesini talep etmek sünnetullah'a aykırı olduğundan buna son derece uymak ve muhalefetten sakınmak gerektir. Hz. İsa aleyhisselâm, bi-iznillâh ölüleri nasıl dirilt-

mişse, Resûl-ü Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin vârisleri olan Evliyâ'ullah da, kendilerine bahş ve ihsan buyurulan kerametle ölüleri diriltmişler, gazada kopan başı yerine koyarak hayata iade etmişlerdir. Meselâ, Abdülkadir Geylânî ve Kuşada'lı İbrahim kaddesallahu esrarehüm ve nefâ'na bi-berekâtü füyuzâtihim efendilerimizden bu nevi kerametler zuhura gelmiştir. Ne var ki, herkes haddini bilmeli ve çizmeden yukarı çıkmayarak Sünnetullah'a aykırı dualarda bulunmaktan son derece sakınmalı ve çekinmelidir. Gerçi, Enbiyâ'dan zuhura gelen mû'cizelerle, Evliyâ'dan zâhir olan bazı kerametleri, Sünnetullah'a muhalif gibi görenler olabilir. Bu aykırılık ancak ve yalnız avam içindir. Unutmamak gerekir ki, gerek Enbiyâ'nın mû'cizeleri ve gerekse Evliyâ'nın kerametleri, aslında yine Sünnetullah'tan başka bir şey değildir.

Ayrıca, duanın zâhiri sebeplerine tevessül eylemek de önemli şartlardan birisidir. Dilekçe verilmeden, herhangi bir makamdan herhangi bir talepte bulunmak elbette mümkün değildir. Dilekçeyi yazacak veya yazdıracak, makam sahibine götürecektir, havalesini alacak, sonra bunu ilgili şube veya merkeze götürerek teslim ettikten sonra, hakkında hayırlı olanın tecelli eylemesi için Rabbine niyazda bulunacaksınız.

Hak velilerinden zuhura gelen bazı kerametler, Allahu teâlâ'nın izniyle zuhura gelmiş birer lûtf-u ilâhidir. Binaenaleyh, bunlar Sünnetullah'a muhalif değil, belki kudretullah'a ta'âlülük eden bir tecellidir. Onun için, bunları sıradan insanlarla karıştırmamak ve aldanmamak lâzımdır.

Âyet-i kerimede, duaların Allahu tealâ tarafından kabul buyurulacağı mutlâk olarak zikredilmişse de, her duayı mutlâka kabul buyurmak âlemlerin Rabbine vacip değildir. Ne var ki, şartlarına ve âdabına uygun olarak yapılan duaları reddetmek de Rabbinimizin şânından değildir. Allahu azim-üş-şân her emrinde galip, biz kullar ise daima ona muhtacız. Defalarca tekrar ettiğimiz gibi, dualar ya derhal kabul ve is'af buyurulur, ya te'hir ve te'cil olunur veya âhiret âleminde karşılığı ihsan buyurulmak üzere mahfuz tutulur. Her hâl-ü kârda, ümitsizli-

ğe kapılmamalı, ye'se düşmemeli ve neticesi ne olursa olsun, hakkında böylesinin daha hayırlı olacağını düşünmelidir.

Duaların zamanı ve mekânı da yoktur. Pis ve kirli olmayan her yerde dua edilebilir. Fakat, elbette efdal olan makamlar ve zamanlar da vardır. Kâ'be-i muazzama, Arafat, Medine-i münevvere, Kudüs gibi arz-ı mukaddes sayılan yerlerde cuma geceleri, bayram geceleri gibi mübarek gecelerde yapılan dualar, Allahu tealâ katında tezelden kabul ve karşılığı ihsan ve inayet buyrulur.

Dua'nın her zaman yapılmasının caiz olduğuna bu âyet-i kerime şahit ve delildir :

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا بِجِبِّهِ أَوْقَاعًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّكَانَ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّمَتِهِ كَذَلِكَ
زَيْنَ الْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

Ve izâ messel-insan-ed-durrü de'âna li-cenbihi ev ka'iden ey ka'imen
felemmâ keşefnâ anhü durrehu merre keen lem yed'ûna ilâ durrin messehu
kezâlike züyyîne lil-müsrifiyne mâ kânu yâ'melûn...

Yunus : 12

(Ne zaman insana hastalık, keder, sıkıntı ve benzeri bir zarar erişse, o zararı giderebilmek için yanı üzerine yatarken, otururken veya ayakta iken bize dua eder. Fakat, biz o zararı kendisinden kaldırdık mı, yine eski yolumuza döner gider, ona erişen zararın def'i için sanki bize hiç yalvarmamış gibi olur.)

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri buyuruyor ki; insan-oğluna herhangi bir zarar eriştiği zaman, ister yanı üzere yatarken olsun, ister oturduğu yerde veya ayakta bulunsun, te-vazû ve tezellül ile dua eder, yalvarır, yakarır, o zararın üzerinden kaldırılmasını diler. Biz, azim-üş-şân onun bu duasını ve dileğini kabul eder ve kendisini o zarardan kurtarırız. Zira, ancak yardımımızla kurtulacağının şu'ur ve idrakine varmış ve

zât-ı ahadiyyetimizden gayrısından ümidini kesmiştir. Ne var ki, üzerinden o zarar kalkınca, sanki bizi hiç tanımamış, hiç dua etmemiş, hiç yalvarıp yakarmamış gibi duadan vazgeçer. Yalvarıp yakardığı, gözyaşları döktüğü o kötü günlerini unutturur, artık bize hiç ihtiyacı kalmamışcasına bigâne bir tavır takınır. İşte, böyle bigâne tavır takınan bu gibi müsriflere, biz de kötü amellerini beğendirir ve onları azaba duçar ederiz.

Muhterem kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Rabbim, kimseyi bu hallere düşürmesin ve bu gibi nankörlüklerden hepimizi korusun ve kurtarsın. İnsan, her hal ve kârda Rabbine dua ve niyazda bulunmalıdır. Varlıkta, darlıkta, bollukta, yoklukta, hastalıkta, sağlıkta, zenginlikte, fakirlikte, gençlikte, ihtiyarlıkta, her zaman, her yerde ve her nefeste Rabbini unutmamalı, daima dua ile zikirle anmalı, onun sonsuz rahmet ve inayetine sığınmalıdır. Darlıkta, sık sık Rabbini anan bir kulun, varlıkta unutmaması iymana sığar mı? Hastalıkta, Rabbinden şifa niyaz eden bir kulun, iyileşir iyileşmez, Rabbinden yüz çevirmesi islâma yakışır mı? Fakirlikte daima Rabbini anan ve dünya malı ihsan buyurması için yalvarıp yakaran bir kulun, eline üç kuruş geçince Rabbine sanki hiç dua etmemiş gibi davranması yalnız müslümanlığa değil, hattâ insanlığa uyar mı? Bunlar ancak ve yalnız, nefislerine zulmeden zâlim müsriflerin işidir ve bunlar Allahu tealâ katında makbul kullar değildir.

Yâ Rab!.. Bizleri, lûtuf ve ihsanlarından tegafül ederek nankörlük yoluna sapan, nefesine ve dünyaya tapan zâlim müsriflerden eyleme... Zât-ı ülûhiyyetini saffet ve samimiyetle anan, zikir ve tevhidinde kalpleri yanan, dua ve niyazlarını kabul ve iş'af buyuracağına hâlisane inanan, gazabından ve azabından kemal-i haşyetle korkan, her nefes rahmet ve ihsanını uman muhlis kullarından eyle... (Âmin-Bi-hürmeti seyyid-il-mürseliyn)

Dar ve sıkışık zamanlarında Allahu tealâ'ya dua eden ve niyazının kabulünü dileyen kimselerin, âfiyet ve sürur içinde buldukları bolluk ve ferahlık zamanında âlemlerin Rabbine

daha çok dua etmesi ve Rabbini zikretmesi gerektiğini iki cihan serveri efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde beyan buyurmuşlardır.

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, bu âyet-i kerime de insanın iki haline işaret buyurmuştur :

1. İnsanoğlu; âciz, zayıf, sabırsız, tahammülsüz, çelimsiz ve beceriksiz olduğundan darlık ve sıkışıklık zamanında bütün bunların farkına varır, başına gelen belâ, musibet veya zararın üzerinden kaldırılması için Rabbine dua eder, yalvarır ve yararır.

2. Buna mukabil aynı insanoğlu, o zarar ve musibetten kurtulup refaha çıkınca gaflete düşer, sürura ve gurura kapılır ve kendisini o zararlardan kurtaran Rabbini unutturur, hattâ bazan kibire ve inada düşer, günün birinde tekrar muhtaç olabileceğini hatırına bile getirmez, nefesine ve şeytana uyar ve kısa bir süre önce yalvarıp yakaran, ağlayıp sızlayan kendisi değilmiş gibi Rabbine gafil olur.

Çevrenize dikkat ve ibretle bakacak olursanız, bunun sayısız örneklerini kolayca bulabilirsiniz. Hasta yataklarında (ALLAH) diye inleyenlerin, sağlıklarına kavuşunca menhiyyâta avdet ettikleri az mı görülmüştür? Fakir ve kendi halinde müslümanların, gece ve gündüz zenginlik niyaz ettikleri Allahu tealâ'yı unutarak ve ellerine geçen paraya gururlanarak mescit kapısını terkettiklerine çoğumuz şahit olmadık mı? Bu örnekleri daha da çoğaltmak mümkündür ama, neye yarar? Ârif olana bu kadarı da yeter de artar.

Evet, duanın kabul buyurulması şartlarından birisi de, dualarımızdan önce Allahu tealâ'nın razı olacağı hayırlı bir fiili işlemektir. Namaz kılmak, muhtaçlara sadaka vermek, Rabbini zikretmek nev'inden hayırlı işlerden sonra dua edilmelidir. Namazlardan sonra, nasıl tesbih ve zikrediyor ve akabinde duaya başlıyorsak, dualarımızdan önce de zât-ı ülûhiyyetini zikretmemiz gerektiğini şu âyet-i kerime ile beyan ve ilân buyurmaktadır :

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا

Ve lillâh-il esmâ-ül hüsnâ fed'uhü bihâ...

El-A'raf : 180

(Allahu tealâ'nın esmâ-i hüsnâsı vardır. Onu, o isimlerle anın...)

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerine edilen duaların kabulü için, Esmâ-i ilâhiyeden mâ'na ve medlûlü bakımından talep ve ihtiyacınıza uygun düşen mukaddes isimlerle Cenab-ı Hakkı zikrederek dileklerinizi arz ve is'afını niyaz eyleyiniz. Zira, Allahu azim-üş-şândan herhangi bir niyazda bulunacak olan kimsenin, Rabbinden ne isteyeceğini bilmesi gerekir. Dileğine uygun düşecek Esmâ'yı da bilmesi ve onu zikrederek dilemesi maksada muvafık olur. Meselâ, Allahu tealâ'dan RIZİK isteyen kimsenin mutlâka REZZÂK ism-i celiline tevessül etmesi ve bu mübarek isimle istemesi lâzımdır. Mağfiret niyaz edenin GAFFÂR, ayıplarının açıklanmamasını niyaz edenin SETTÂR, kendisine hayır kapılarının açılmasını niyaz edenin FETTÂH, lûtuf ve ihsanını niyaz edenin de LÂTİF ism-i celilini zikretmesi gerekir. Bunun için de, Esmâ-i hüsnânın mâ'na ve medlûllerini öğrenmesi ve bilmesi hakkında daha hayırlı olur.

Fakat, dilediği şeyi vermeğe ancak Allahu tealâ'nın kudreti olduğunu can ve gönülden tasdik etmek, kendi aczini, meskenetini ve hiçliğini iyi bilmek ve böyle bir inanç ve şu'urla Rabbine sığınmak da şarttır. Yoksa yalnız ağızla istemekle hiçbir şey hasıl olmaz ve hiçbir netice alınmaz. Ağızla birlikte kalbin, kalple birlikte gözün ve özün de inanmalı, güvenmeli ve dilemelidir ki, Hak tealâ da kulunun hacetini kaza buyursun ve kendisini meramına vasıl kılsın.

Tekvâ'nın, yani Allahu tealâ'dan korkup sakınmanın beş mertebesi vardır :

1. Şirkten sakınmaktır. (Allahu tealâ'yı daima tevhid etmek, ona ortak koşmamaktır. Zira, ortak koşanlara müşrik denilir.)

2. Allahu tealâ'ya karşı isyanlardan, günahlardan ve bütün kötülüklerden kaçınmak ve sakınmaktır. (Allahu tealâ'dan korkanlar, isyan ve günahları mutlâka terketmelidirler.)

3. Şüpheli olan veya görülen herşeyden sakınmalıdır. (Emirler ve nehiyeler kesinlikle açıklanmıştır.)

4. Zaruret ve ihtiyaçtan fazlasını istemekten sakınmaktır. (Mübah dahi olsa, ihtiyaçtan fazlasından daima sakınmalıdır.)

5. Allahu tealâ'dan gayrı hiç kimseden korkmamaktır. (Gerçekten, tekvâ bakımından Allahu tealâ katında en makbul korku Allah korkusudur. Ehlullah, taklit korkusu, cehennem korkusu, mâ'siyet korkusu, riza korkusu ve Allah korkusu olarak korkunun nevilerini saydıktan sonra Allah korkusunun kemal korkusu olduğunda ittifak etmişlerdir.)

Onun için, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri katında mertebelerin en yücesi olarak yukarıda beşinci maddede zikrettiğimiz korkuyu makbul ve mü'teber saymamız gerekmektedir. Böyle bir tekvâ'ya nail olan, yani Allah korkusundan gayrı hiçbir korkuya kalplerinde yer vermeyen müttakilerin, mazhar olacakları mevki ve dereceleri ne dille, ne de kalemle tarif ve tavsif edebilmek mümkün ve muhtemel değildir.

Bakınız, Kur'an-ı azim-üş-şân bu mertebeye erişen zevat hakkında ne buyuruyor :

إِذَا الْمُقْتِنِينَ فِي جَنَاتٍ وَعُيُونٍ أَخَذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

Innel-müttekıyne fi cennâtin ve uyûnin âhızıyne mâ atâhüm Rabbühüm
innehüm kânu kable zâlike muhsiniyn...

Ez-Zâriyât : 15

(Şüphesiz ki, müttakiler cennetlerde pınar başlarındadırlar. Rabbinin kendilerine verdiklerini sevinçle alır, kabul eder-

ler. Zira, onlar daha önce dünya hayatında güzel işler işlemişler, iyilik etmişlerdi.)

Hasan-ül-Basri hazretlerinin Basra halkına irâd buyurdıkları hitabeye devam edelim :

— Ey Basra halkı!.. Sizler, ümmet-i Muhammed'den olduğunuzu ileri sürüyorsunuz. Oysa, Usve't-ün-hasene olan Allah resûlüne iktida ve ittibâ'nınız yok, onun sünnet-i seniyye-i Ahmeddiyyesine riayet etmiyorsunuz. Onun çizdiği ve gösterdiği yoldan gitmiyorsunuz, onun yüce ahlâkı ile ahlâklanmıyorsunuz. Bu sebeple de menzil-i maksudunuza varamıyor, ortalıkta bocalıyorsunuz...

Ey Allahu tealâ'nın rızasına talip olan ihvân-ı kirâm :

Sebeb-i hilkat-i kâ'inat olan Nebi'ler serverinin bütün harekât ve sekenâtı, Allahu tealâ'nın irade ve isteği üzere olup, onun gittiği ve bizlere de gitmemizi öğütlediği yol Kur'an-ı aziymin tarif buyurduğu sırat-ı müstakiymdir. Sırat-ı müstakiym ise, kulu Rabbinin rızasına götürür. Düşününüz, günde beş vakit namaz kılanlar cem'an kırk defa kıyâm ve rükû ve sekzen defa da secde ederler. Her kıyam ettikçe, bir Fatiha okurlar. Her Fatiha okurken de (**İHDİNA'S-SIRAT-EL MÜSTAKİYM**) yani bizi rizayı ilâhiyyene iletcek dosdoğru yola hidayet buyur, diye niyazda bulunurlar. Başka bir deyimle, **SIRAT-I MÜSTAKİYM**'in **SIRAT-I KUR'AN** olduğunu te'yid ve tekrar ederler ve o **SIRAT-I MÜSTAKİYM**'de sâbit-kadem olmalarını Hak'tan niyaz eylerler.

Demek oluyor ki, günde en az kırk defa sırat-ı müstakiymde sabit-kadem olmamız için niyazda bulunmamızı, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri bizlerden istemekte ve böylece zât-ı ülûhiyyetine dua etmemizi de emr-ü ferman buyurmaktadır. Çünkü, Kur'an-ı kerim FATİHA sûre-i celilesinde, Fatiha sûre-i celilesinin mâ'nası da BESMELE-İ ŞERİFE'de, Besmele-i Şerifenin mânası da (BE) harfinde cem'olunmuştur, denilmiştir.

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz de bir Hadis-i şeriflerinde :

أَفْضَلُ الدُّعَاءِ أَتْحَمْدُ لِلَّهِ وَأَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Efdal-üd-du'ai EL-HAMDÜ LİLLAHİ ve efdal-üz-zikri LÂ İLÂHE İLLÂLLAH

(Dua'ların en üstün ve yücesi EL-HAMDÜ LİLLAH ve zikirlerin en üstün ve yücesi LÂ İLÂHE İLLÂLLAH'tır.)
buyurmuşlardır.

Resül-ü zişânın, gittiği yol olan sırat-ı müstakiyme bizleri de dâvet etmesi, her hususta Sahib-i şeri'at aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyet efendimize ittibâ ve iktidâ etmemiz gerektiğini açıkça göstermekte ve sünnet-i seniyye-i Ahmediyyelerine her bakımdan uymanın vacip olduğunu kesinlikle belirtmektedir. Kaldı ki, her hal ve kârda iki cihan serverine tâbi olmamız, dünya ve âhîret saadet ve selâmetimiz için elzemdir. Unutmamalıdır ki, Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, bütün peygamberlerin imamıdır. Gelmiş geçmiş bütün peygamberler dahi, kendisine iktidâ ve ittibâ etmekle şereflenmişlerdir. Peygamber olacaklarına, onun ümmetinden bir fert olmayı Mevlâyı müte'al hazretlerinden temenni ve niyaz etmişlerdir.

Hâtem-ül-Enbiyâ aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tehâyâ efendimizden önce gönderilen Peygamberân-ı izâm, hem halkı Allahu teâlâ'ya dâvet etmekle ve hem de iki cihan serverinin teşriflerini müjdelemekle emrolunmuş ve görevlendirilmişlerdir. Tahriften masun kalan Tevrat ve İncil, bunun şahididir. Netekim, Hz. İsa aleyhisselâmın da :

بِإِذْنِ رَسُولِ اللَّهِ الْيَوْمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولِ يَأْتِي مِنَ
بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ

Inniy Resülüllahî ileyküm musaddıkan limâ beyne yedeyye min-et-Tevrâti
ve mübeşşiren bi-Resûlin ye'ti min bâ'di'e-mübu Ahmed..

(Ben size Allahu tealâ'nın Resûlüyüm. Benden önce nâzil olan Tevrat'ı tasdik ve benden sonra gelecek Ahmed isimli bir peygamberi de sizlere müjdeler olduğum halde size geldim.)

Bu âyet-i kerime ile sâbit olan beyanı, Tevrat ve İncil'in asıllarını te'yid etmektedir.

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri tarafından müjdeleyici, korkutucu ve işlenmiş veya işlenecek bütün fiillere şahit olarak gönderilen Habib-i edib-i Kibriyâ müttakiyeleri, salihleri, âbidleri, zâhidleri ve âşıkları cennet ve cemal ile müjdelerken, Hakkı inkâr eden münkirleri, kâfirleri ve zâlimleri de nâr-ı cahiym ile korkutmuştur. Bütün âlemlere ve bu âlemlerde olup biten herşeye şahit olup, ümmetine Hak yolunu gösteren o SÎ-RÂC-I MÜNİR'e iktidâ ve ittibâ etmek vacip iken, ona sırt çeviren ve onun getirdiği kitaba uymayan, onun sünnet ve siyretinden uzak kalan gafiller için tehdit ve tehlike gayet büyüktür :

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا
أَنَّ الرِّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾ أُولَئِكَ جَزَاءُ مَا كَفَرُوا بِاللَّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

Keyfe yehdillâhu kavmen keferû bâ'de iymanihim ve şehidû enner-Resûle
Hakkun ve câ'ehüm-ül-beyyinât vallâhu lâ yehd-il-kavm-ez-zâlimiyn ulâ'ike
cezâ'ühüm enne aleyhim lâ'netallahi vel-melâ'iketü ven-nâsi ecma'iyen..

Âl-i İmran : 86 - 87

(Allahu tealâ, iman ettikten ve peygamberin hak olduğuna şahadet eyledikten ve kendilerine açık deliller geldikten sonra kâfir olanlara nasıl hidayet eder? Allahu tealâ, dinlerinden dönerek nefislerine zulmeden kavme hidayet etmez ve o dinden dönenlerin cezaları Allahu tealâ'dan, meleklerden ve

bütün insanlardan üzerlerine lânet yağdırmak ve rahmet-i ilâhiyyeden kovulmaktır.)

Zamanımızdaki müslümanlardan sünnet-i Ahmediyye ve siyret-i Muhammediyye'ye tâbi olanlar vardır ama, işlenen bu sünnetler sünnet-i şahsiyye-i Muhammediyye'dir. Oysa, Resûl-ü zişânın içtimai sünnetleri de vardır. Ne yazık ki, bu sünnetlere tâbi olan müslümanlar (Ekallün min-el-kalil) pek azdır. Bununla beraber, Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz : **(FİTNE ZAMANINDA, BENİM EN KÜÇÜK SÜNNETİME UYAN VE YERİNE GETİRENLERE, ALLAH CELLE YÜZ ŞEHİD SEVABI BAŞ VE İHSAN BUYURACAKTIR.)** müjdesiyle bizleri sevindirmişlerdir.

Resûl-ü zişânın şahsi sünnetlerinden bazıları şunlardır :

- Sakal bırakmak
- Misvak kullanmak
- Sofraya oturup kalkarken el yıkamak
- Yemeğin başında Besmele çekmek ve sonunda El-Hamdü lillâh demek
- Tabakta yemek bırakmamak

Mü'minlerin sâlihleri şimdi ancak bu sünnetleri yerine getirmektedir. Hepsi güzel, hepsi de hayırlı ve faydalı mübarek âdetlerdir. Kaldı ki, şahsi sünnetleri de bu kadarlık değildir. Daha sayılamayacak kadar çok sünnet-i şahsiyyeleri vardır ama, salih mü'minlerin bugün yapabildikleri ancak bunlardır.

Resûl-ü müctebâ'nın içtimai sünnetleri de şunlardır :

- Köle azad etmek (Hz. Bilâl-i Habeşi radiyallahu anhu kâfir elinden azad ettirdikleri gibi...)
- Kendisine karşı işlenen kötülükleri, haksızlıkları affetmek

— Kendisine ve kendisine iman edenlere, Mekke müşriklerinin yaptıkları sayısız hakaret, zulüm ve haksızlığa rağmen, intikam almağa gücü yettiği ve fırsat da zuhur ettiği halde hepsini bağışlamak ve affetmek ve onlara ikramda bulunmak gibi davranışların da sünnet-i ictimaiyyelerinden bazıları olduğu muhakkaktır.

Bir Nebiyyi âlişân ki : **(Beni terkedeni, ben terketmem... Bana zulmedeni ben affederim... Beni mahrum edeni, ben mahrum etmem...)** buyurmak suretiyle ahlâk ve faziletin en yücesini, en erişilmezini göstermiştir. Uhud'da şehit edilenlerin kullarını ve burunlarını kesenleri, ESED-İR-RESÛL (Resûlülâh'ın arslanı) olan Hz. Hamza radiyallahu anhın ciğerlerini yiyenleri dahi affetmek büyüklüğünü isbat etmiştir. Bunlar, sünnet-i seniyye-i Ahmediyye siyret-i safiyye-i Muhammediyye değil midir? Mü'min olan, müslüman olan, Ümmet-i Muhammed'den olduğunu iddia eden; o zât-ı akdesin üstün ahlâk seviyesine özenmez mi? Onu taklide heveslenmez mi? Kendisine yapılan haksızlıkları ve kötülükleri affetmez mi?

Ehl-i beyt-i Mustafa'dan on sekiz kişi, ertesi gün için kendilerine yiyecek ve içecek bir şey bırakmadan evlerinde bulunan herşeyi fakirlere ve yoksullara tasadduk ederlerken sünnet-i seniyye-i Muhammediyye'ye tâbi olmuyorlar mıydı?

Sorarım sizlere? Bugün, bu saydıklarımızdan kaçıyla müslümanlar amel edebilmektedirler? Sünnet-i Resûl diye sakal bırakan kardeşlerimizden çoğunun kalpleri kin ile dolu değil mi? Hem de, bu kinleri kendileri gibi Muhammedi olan bir kardeşlerine yönelmemiş midir? Sofraya oturur kalkarken, sünnet diye ellerini yıkayan kardeşlerimizden çoğunun, dirseklerine kadar günah kirleri ile kolları kirli değil mi? Müslümanlar, kendilerine fiski ile dokunana yumruk sallamıyor mu, kafasını gözünü parçalamak istemiyor mu?

Birbirimizi aldatmayalım efendiler! Kaldı ki aldanan da yok ya!..

**Müslümanlık nerde bizde, kalmamış insanlık bile;
Adem aldatmaksı maksat, aldanan yok nafile!..**

Namaz kılan, oruç tutan ve akli sıra sünnete uyanların halleri bu, ya islâm ile âmil olmayanlara ne demeli bilmem? Böylelerinin duaları şayan-ı kabul olur mu? Böylelerine, yerlerin ve göklerin sahibi icabet buyurur mu?

Hem, ben size bir şey söyleyim mi? Biz müslümanların en büyük kayıplarımızdan birisi, Resûl-ü zîşânın şahsi sünnetlerine gösterdiğimiz itinâ ve iltifatın onda birisini, sünnet-i ictimaiyyelerine göstermemiş olmamızdır. Dedelerimizin ve babalarımızın muvaffakiyetlerinin sırrı budur. Onlar, iki cihan serverinin hem şahsi ve hem de ictimai sünnetlerine titizlikle, sadakat ve samimiyetle bağlı kalmışlar, her işlerinde ve her davranışlarında onunla âmîl olmuşlar ve başarıdan başarıya koşmuşlardır. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, onları aziz kılmış ve cihanın idaresini kendilerine bahş ve ihsan buyurmuştur. Aziz olan Nebî'lerine uyararak aziz olmuşlardır. Ne hazindir ki, daha sonraları müslümanlar gaflet ve cehaletleri yüzünden yalnız şekle ve dış görünüşe önem vermişler ve elbette bu derekelere düşmüşlerdir. Bu yüzden de bir takım densizlere ve dinsizlere gülünç olmuşlardır. Allahu tealâ, Habib-i edibi hürmetine beterinden hıfz-ü emin eylesin...

**Derdimendim derdime tedbir-i derman isterim;
Günahkârım, illet-i isyana gufran isterim...
Zâhidâ sen anlamazsın küfr-ü iyman nîdüğün,
Küfrile iymanı farkeyler müslüman isterim...**

Hasan-ül-Basri hazretleri öğütlerine devam buyurdu :

— Ey Basra halkı!.. Sizler, dünya fâni ve âhîret bâkidir dersiniz. Oysa, söylediğiniz sözle yaptığınız iş birbirini tutmaz. Fâni olduğunu kabul ve itiraf ettiğiniz dünyaya meyliniz ve hizmetiniz çok, bâki ve ebedi âhîret âlemi için hiçbir hazırlık ve hizmetiniz yok...

Dünya nedir?

Dünya mal, mülk, evlât, ıyâl, rütbe, makam, kadın, kumaş değildir. Kulu, Allah yolundan alıkoyan ne varsa dünya işte odur. Eğer, bu sayılanlardan veya sayılmayanlardan herhangi birisi seni Allah yolundan alıkoyuyor ve oyalyorsa senin dünyan da odur. Bunlardan hangisi için (İşte, bu benimdir!..) dersin, o senin için fitne olur.

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ

İnnemâ emvâlıkûm ve evlâdükûm fitneh...

Et-Tegabûn: 15

(Muhakkak ki, mallarınız ve evlâtlarınız sizin için bir fitne ve imtihandır, bir minnettir. Sizi Allahu tealâ'nın zikir ve tâ'atinden alıkoyabilirler.)

Mal ve evlât benimdir, dedin miydi Hakkın sana bir ni'met olarak bahş ve ihsan buyurduğu o mal ve evlât senin için fitne olur ve helâkine zemin hazırlar. Yok, mal ve evlât Allahu tealâ'nındır diyebilir ve bu sözü kalpten inanarak söyleyebilirsen, o mal ve evlât senin için aslâ fitne olamaz ve seni mutlâka Hakkın rizasına vasil eder.

İnsaf ile düşününüz mü'minler!.. Gerçekten ne mal ne evlât, ne avrat, ne bağ ve bahçe, ne kasa, ne kese, ne makam, ne rütbe, ne vücut ve ne de ruh senin değildir, hepsi Allahu tealâ'nındır. Bunların idaresi sana muvakkaten verilmiştir. Birer emanettir ve günün birinde elinden alınacağını kimse inkâr edemez. Ne var ki, gaflete dalanlar, bunun farkında olamazlar. Günün birinde öleceklerini düşünmez ve hattâ ölümü hatırlarına bile getirmek istemezler. Zira, bunlara düşünmek kabiliyet ve istidadı verilmemiştir, tefekkür ni'metinden mahrumdurlar. Gözleriyle gördükleri, kulaklarıyla işittikleri ve hattâ kendi ana ve babalarını veya evlâtlarını kaybederek acıyı tattıkları halde, ibret alamazlar. Sanki, ölüm yalnız ölenlere mahsus ve münhasır imiş gibi, kendi başlarına da geleceğini hesaplamazlar. Ölenlerin arkasından ağlayanları duyar, fakat kendi öleni için ağlamak şöyle dursun, üzülmek dahi aklına gelmez ve hattâ eline geçecek üç beş kuruş para, üç beş kırık eşya için sevinirler. Bilmezler ki, her ölenin mirasına, öleceği muhakkak olan bir başkası vâris olmuştur, ama onlar öleceklerini ve malik oldukları malın da başkalarına miras kalacağını hiç mi hiç düşünmezler.

Ey âşık-ı sadık!..

Her sene, Şaban ayının onbeşinci Berat gecesi, taraf-ı ilâhiden Azrail aleyhisselâma bir defter verilir. Bu defterde bir sene sonra BERAT gecesine kadar kimlerin ruhlarının, nerelerde kabzolunacakları yazılıdır. Azrail aleyhissemelâma her birinin vakti gelince ruhlarını kabzetmesi emri verilir. Bu defterde isimleri bulunan kimseler, nerelerde ve ne zaman öleceklerini bilemedikleri için, kimisi ticaret maksadiyle başka ülkeye gider, kimisi evlenmek, kimisi kocaya varmak üzere hazırlıklara başlar, kimisi evinin tamirine girişir, hâsılı herkes kendi durumuna göre bir işe koyulur ama, ecelinin yaklaştığından tamamiyle habersizdir, öleceklerini akıllarına bile getirmezler. Melek-ül-mevt o yıl içinde ruhlarını kabzedeceği kimselerin defterini aldıktan sonra, hergün üçer kere kendilerini ziyaret eder, zamanı gelince de onun ruhunu kabzeder. Ruhü kabzolunanın çoluk çocuğu ağlayıp sızlamağa, döğünüp çırpınmağa başlarlar. Azrail aleyhisselâm, kendilerine hal diliyle hitabeder :

— Neden ağlayıp sızlıyorsunuz? Niçin döğünüp çırpınıyorsunuz? Sizleri de, bunun gibi ölüm haline getirinceye kadar üçer defa ziyaret edeceğim, sonra da ruhlarınızı kabzedeceğim. Ölümüne ağlayıp sızlandığınız bu yakınınızın rızkını ben kesmedim. Ruhunu, vaktinden önce kabzederek ömründen bir saatini, bir saniyesini bile yitirmedim. Emr-i ilâhi ile ecel saati gelince tam zamanında ruhunu kabzettim. Bilmiş olunuz ki, hiçbiriniz kalmayınca kadar bu eve gelecek ve sizleri de ziyaret edeceğim. Ağlayacaksanız, kendiniz için ağlayınız. O, sırasını savdı ve şimdi sıra size geldi. O günler için hazırlığınız var mı? Âhîret âlemine götürmek için neler yaptınız ve neler tedarik ettiniz? Rabbinize itaatınız ve ibadetiniz var mı? Hayır ve hasenâtınız var mı? Uzun bir yolculuğa çıkacaksınız, azığınız var mı? İşte; şu yakınınıza bakınız, daha düne kadar her şeyin kendisinin olduğunu ve elinden hiç çıkmayacağını sanıyordu. Oysa, gördüğünüz gibi hiçbir şeyciği yokmuş, vehimler ve hayaller içinde imiş, ne malını, ne parasını, ne makamını ve rütbesini beraberinde götüremiyor. Upuzun uzanmış

yatıyor ve biraz sonra da onu bu son yolculuğuna hazırlayacaksınız, amel sandığı olan mezarında amelleriyle başbaşa kalacak... Onun haline bakın da ibret alın, bu dünya âleminde boşuna kafa gezdirmeyin, nöbetiniz gelmeden ne lâzımsa hazırlayın, son pişmanlık fayda vermez, der ve ölüm sıraları gelen diğer insanların ruhlarını kabzetmek üzere hemen gider.

**Vardır her kemale zeval,
Fir'avne bak da ibret al,
Boğdu onu kahr-ü celâl,
Sabret hemen Mevlâ Kerim...**

**Gayrı bırak, Mevlâ'ya gel;
Elin açıp dua'ya gel,
Eyler kabul azze ve cel,
Sabret hemen Mevlâ Kerim...**

Cenab-ı Rabbil-âlemiyn, HÂLIK-ÜL-EŞBÂH ve KABİZ-ÜL-ERVAH'tır. MUHYÎ ve MÜMÎT odur. Öldüren ve dirilten Rab-bimiz, ruhları kabzetmek vazifesini Azrail aleyhisselâma tevdi buyurunca, Melek-ül-mevt :

— Yâ Rab!.. Bana bu vazifeyi tevdi buyurdun ve bu vazifenin ne kadar faziletli ve mübarek bir görev olduğunu da duyurdun. Bu vazifemi ifa etmekle iyman sahibi müttakileri, sâlihleri ve âşıkları mâ'şukuna; kâfirleri ve zâlimleri de azap ve ıztıraba ilettiğimi ve böylelikle onların şerlerinden bütün insanları kurtardığımı öğrettin. Âşıklar ve sadıklar için ölüm bâbında vuslât-ı cemal vardır. Kâfirler ve zâlimler için de ölüm bâbında dünya ni'met ve devletlerine zevâl vardır. Fakat, bu sırrı bilemeyen ve göremeyenler, bu görevi yerine getirdiğim için bana buğzedeceklerdir, deyince Hitab-ı izzet şeref-sadir oldu :

— Yâ Azrail!.. Ben, kullarımın her birini ayrı bir dert ile müptelâ kılarım. Hiç kimse, ölümlerini senden bilmezler, o derdi söylerler. Onlara vereceğim o dert, kendilerine seni unutturur, buyuruldu.

Aziz kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Bir kimsenin, hayatı boyunca en az yirmi beş kere Kur'an-ı aziymi hatmetmesi veya ettirmesi lâzımdır. Sakın ihmal etme, daima Kitabullah'ı oku veya okut!.. İbadetlerin en yücesi Kur'an-ı kerimi okumaktır ki, ehlullah buna Allahu tealâ ile sohbet derler. Mâ'nasını öğrenmeğe çalış, öğrendiklerinle âmil olmağa alış... Amellerinde tam bir ihlâs üzere bulun Mâ'nasını anlayamasan bile, Kur'an-ı aziymi okumak zikir olduğundan, zikir ecir ve sevabına mazhar olursun.

Bir kimse, Kur'an-ı azim-ül-bürhanı okumasını bilmese veya okumağa fırsat ve imkân bulamasa, ziyaret kasid ve niyyeti ile okumaksızın sahifelerini çevirmeli ve bu görevi mutlâka yerine getirmelidir.

Eskiden, müslüman evlerinin duvarlarını en usta hattâtların yazdıkları âyet-i kerimeler ve Hadis-i şerifler süslerdi. Çoluk, çocuk, büyük, küçük herkes ister istemez bunların okumasını öğrenir ve mâ'nalarını öğrenirlerdi. Hattâ, yalnız ev halkı değil, gelen misafirler dahi ilgilenir, ev sahibinden okumasını rica eder, mâ'nayı münifini sorar, anlar, öğrenir ve öğrendiği ile de amel ederek dünya ve âhîret yollarını tayin ve tesbit ederlerdi. Zikr-i Hakka nail olurlardı. Bu levhalar, evler için yalnız ziynet olarak kalmaz, feyiz ve bereket vesilesi de olurdu. Okuyanların, okutanların ve dinleyenlerin irfanları artardı. Aynı zamanda, bu levhalara rağbet etmek sayesinde hattatlar ve müzehhipler teşvik edilmiş olur, Türk-İslâm san'atı her tarafta rağbet bulurdu. Ne yazık ki, bu güzel âdetler bugün için unutulmuş gibidir. Pek az müslümanın evinde bu levhalara rastlanılmaktadır. Evinin duvarlarını âyet-i kerime ve Hadis-i şeriflerle süsle aziz kardeşim... Böylece, gözünü ve gönlünü de süslemiş, çoluk çocuğuna Kur'an-ı aziym ile Hadis-i şerifler ile ünsiyet sağlamış olursun.

Evet, Kur'an-ı kerimi okumalı, okutmalı ve gençlere öğretmelidir. Okumakla da yetinmeyerek mâ'nasını anlamağa çalışmalı ve anladıkları ile de tam bir ihlâs içinde âmil olmalı-

dır. Eğer, Kitabullah'ın emirleriyle âmil olunmaz ve nehiyelerinden kaçınılmazsa :

رُبَّ تَالٍ يَلْعَنُهُ الْقُرْآنُ

Rübbe talin yelanühül Kur'anü..

(Bir çok Kur'an okuyan vardır ki, okudukları Kur'an kendilerine lânet eder.)

Hadis-i şerifindeki tehditle karşılaşmak muhakkak ve mukadderdir. Bu tehdidi umursamazlık edemezsin, cidden ve hakikaten korkulacak bir haldir. Bu korkunç âkibete mâruz kalmamak için, Kur'an-ı aziymin hükümleriyle âmil olmak gerekir. Zira, hükümleriyle âmil olunmaksızın okunan Kur'an, bir çok kimselerin aldatılmasına sebep olmaktadır. Allahu tealâ'ya, Resûl-ü müctebâ'ya, kıyamet ve âhirete inanmayan pek çok sahtekâr, dükkânlarının veya iş yerlerinin duvarına bir Besmele-i şerife levhası asmakta ve bunu görenler de sahibini temiz ve afif bir müslüman farzettiklerinden ekseriya aldatılmaktadırlar. Emirlerine ve nehiyelerine dikkat ve riayet edilmeksizin okunan Kur'an-ı kerim de bir çok zevatın aldatılmasına yol açmaktadır. Oysa, böyle yapanlar, bizzat Kitabullah'ın lânetine uğrayacaklarını unutmamalıdır.

Bir başka misâl daha verelim :

Namaz, bilindiği gibi kulu Hakka yaklaştırır. Halbuki, Allahu tealâ'nın emirlerine uyulmadan ve nehiyelerinden kaçınmadan kılınan namazlar, insanı Hak'tan uzaklaştırır :

مَنْ لَمْ يَنْهَهُ صَلَاتُهُ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ لَمْ يَزِدْ مِنْ اللَّهِ إِلَّا بَعْدًا

Men lem tenhehu salâtuhu an-il fahşâ-i vel-münkeri lem yezded min'Allahi illâ Bû'dâ...

(Kıldığı namaz, kendisini Allahu tealâ'nın men'ettiği kötü ve çirkin hallerden ve hareketlerden alkoymayan ve önleme-

yenin Allahu tealâ'dan uzaklaşmasını artırmaktan gayrı hiçbir işe yaramaz.)

Hadis-i şerifi, bunun delili ve şahididir.

İlâcın faydasını görebilmek için nasıl ki perhiz lâzımsa, ibadet ve tâ'atin faydası da ancak ve yalnız kötülüklerden, Allahu tealâ'nın kesin olarak yasakladığı ve Resûl-ü müctebâ'nın yerdiği ve kınadığı çirkin huylardan perhiz etmekle mümkündür. Bu kötülükleri terketmedikçe, hiçbir ibadetten hayır ve fayda umulamaz. Hem ilâç alacaksın, hem de perhize riayet etmeyeceksin ve ne bulsan gövdeye indireceksin, böyle ilâcın kişiye yararı olur mu? Üstelik, bu ilâç insan bünyesine zarar vermez mi? Tıpkı bunun gibi, hem günah ve isyanlara devam edeceksin, kötülüklerden, haksızlıklardan vazgeçmeyeceksin, hem de namaz kıldım, oruç tuttum, itaat ve ibadette bulundum, diyeceksin!.. Yok yok kardeşim, olmaz böyle şey... Yukarıda bilgi ve dikkatinize sunduğum Hadis-i şerifteki büyük tehdidi anlamağa çalış!..

**Bulmadı âb-ı hayatı Hızır'a hemdem olmayan,
Görmedi envâr-ı zâtı sırra mahrem olmayan,
Tâc-ü tahtı terkederdi dost yüzün görmeyen,
İbn-i vaktolmaz refik, İbn-i Edhem olmayan...**

Hasan-ül-Basri hazretlerinin, Basra halkına öğütlerini özetlemeğe çalıştım. Bilindiği gibi, müşârünileyh tâbi'iynden olup tâbi'ıyn devrinden itibaren çevresinde bulunan müslümanlara yararlı olmağa ömrünü vakfetmiş, islâmın sathında kalan, emirlerine uymaksızın ve nehiyelerinden kaçınmaksızın Kitabullah'ı okuyanların dualarının kabul ve is'af buyurulmadığını onlara da bizlere de belîğ ve veciz bir ifade ile açıklamıştır.

Netekim, Basra halkının bu davranışları cezasız kalmamış ve Allahu tealâ başlarına zâlim bir melik göndererek onları inim inim inletmiştir. Yezid'ler, Haccâc'lar ve onları takibeden diğer zâlimlerin zulümleriyle te'dip edilmişlerdir.

H İ K Â Y E

Haccâc-ı zâlimin Basra üzerine doğru geldiği haberi duyulunca, şehir halkı büyük bir telâş ve korkuya kapılmış ve Hasan-ül-Basri hazretlerine müracaat ederek :

— Meded yâ imâm! diye yalvarmışlardı. Haccâc, ordusuyla üzerimize geliyormuş. Bu zâlimin şerrinden kurtulabilmek için ne yapmamızı tavsiye buyurursunuz?

Hazret-i imam, onların bu korku ve heyecanlarını tebesümle karşılayarak kendilerine şu cevabı vermiştir :

— Onu, kılıçla karşılamağa kalkışırsanız, sizi mağlûp ve perişan eder. Kaçsanız, takibeder ve saklandığınız yerde sizi bulur. Onun şerrini gerçekten def'etmek istiyorsanız, kötü ve çirkin huylarınızı terkedin, Allahu tealâ'ya karşı işlediğiniz isyan ve günahlardan ötürü tövbe ve nedamet edin, ondan size bir zarar gelmemesi, sizi bulamaması için âlemlerin Rabbine niyaz eyleyin.

Basra halkı, hazretin bu tavsiyelerine uymuşlar, işledikleri günah ve isyanlara tövbe ve nedamet etmişler ve Hakka niyaz ederek kendilerini o zâlimin şerrinden kurtarmasını can ve gönülden dilemişler...

Bu sırada, Haccâc-ı zâlim de Basra'ya hayli yaklaşmıştı. Korkunç bir kum fırtınası peyda oldu, ordusuyla birlikte yönlerini bile şaşırdılar. Haccâc, atının dizginini çekti, ordusuna geri dönme emri verdi ve kendi kendisine söylendi :

— Basra halkı tövbe ediyor. Artık, oraya gitmeğe hacet kalmadı!..

Basra'nın bu büyük tehlikeyi böylece atlattığını tarihler yazmaktadırlar.

Dağa önceki derslerimizde de anlatmağa çalışmıştık. Zâlimler, Allahu tealâ'nın azgın köpekleridirler. Müstehak olan kavmin üzerine saldırtılırlar ve onları helâk ettikten sonra kendileri de cehenneme müstehak olurlar. Bu arada, bazı saf ve temiz insanlar da o zâlimlerin şerlerine uğrayabilirler. Ama, ne var ki onların mâruz kaldıkları bu zulüm ve şer hakların-

da hayırlı olur, zâlimler kıyamete kadar lânet ve nefretle anılırlar, mazlûmlar da Allahu tealâ katında yüksek derecelere mazhar olurlar.

H İ K Â Y E

Bilindiği gibi, İbrahim Edhem hazretleri, Belh sultanı idi. Tâc ve taht sultanlığını, gönül sultanlığına tercih etmiş bir Veliyullah'tır.

Birgün, kendisinden sordular :

— Lûtfedip, bize hayatınızın en güzel günlerini anlatır mısınız?

— Bilmem ki nasıl anlatayım? diye söze başlayan hazret devam etti :

— Anlatsam, siz işin zâhirine bakarak üzüleceksiniz. Oysa, ben bu hâtıralarımı hasret, saygı ve sevinçle yâdederim.

— Kerem buyursanız da bizler de nasibimizi alsak?

— Birgün bir gemi ile seyyahat ediyordum. Gemide, hokkabazlık ederek halkı güldüren ve eğlendiren bir adamcağız vardı. Bir kenarda, kendi halimle uğraşırken yanıma yaklaştı, beni sakalımdan tutarak çekti ve ortaya çıkardı, öteme berime vuruyor, nükteler savuruyor, halk da gülmekten kırılıyordu. Hayatımda, bundan daha fazla sevindiğim ve unutamadığım bir günüm yoktur dersem inanınız. Zira, nefsim bu hal ile zebun olmuş ve halime bakanlar gülerek zevklenmişlerdi. Bir başka gece de, kendi yaptırdığım bir cami-i şerifte geceleme zorunda kalmıştım. Hava gayet soğuk ve yağışlı idi. Fakat, müezzin efendi beni halı veya kilim çalmağa gelmiş bir hırsız zannederek dövdü, dövdü ve sonunda sürükleyerek merdivenlerden aşağı fırlattı ve attı. Başım, merdivenlerin basamaklarına vurdukça, Rabbimin bana cennette gayet yüce bir mevki bahş ve ihsan buyurduğunu farkettim. Böyle olacağını bilseydim, o cami-i şerife yüz basamak daha fazla merdiven yaptırırdım diye hem sevindim, hem de üzüldüm.

Demek oluyor ki, velilere ve salihlere zâlimler tarafından

yapılan eziyyet ve musibet sonu kendilerine bahş ve ihsan buyurulan derecât; gördükleri zulüm miktarı artar. Eğer, o zulme uğrayan günahkâr bir mü'min ise, günahlarına kefarete olur.

Buna mukabil, zulüm gören zâlim veya kâfir ise, âhirette görecekları azab-ı ilâhi tâ'cil olunmuş demektir.

Ey ehl-i iyman!..

Ecellerimiz gelip yetişmeden, âhiret yolculuğuna hazırlanmalıyız. Uzun yorucu ve çetin bir yolculuğa çıkacağız, behemehal yanımızda azık bulundurmalıyız. En hayırlı azığın TAK-VÂ olduğunu da hiç unutmamalıyız. Kitabullah'a ittibâ ve Resûlullah'a iktidâ kurtuluşumuzun başlıca sebebi olacaktır. Dünyanın fâni ve âhiretin bâki olduğunu bilmek ve düşünmek kişinin aklına ve tedbirine delildir. Her kim olursa olsun, dünya ni'metlerine kapılır ve aldanırsa, bala saplanmış sinekten farkı kalmaz.

Hasan-ül-Basri hazretleri, Basra halkına öğüt vermeğe devam etti :

— Ey benim kardeşlerim, dedi. Yediğiniz haram, giydiğiniz haram... Bilmiyor veya anlamıyorsunuz ki, haram yiyenin ve haramdan giyinenin duaları kabul ve is'af buyurulmaz.

H İ K Â Y E

Yıllarca dua ettiği halde, Allahu tealâ'nın niyazını kabul buyurmadığını gören bir zat, Hz. Musa aleyhisselâma müracaat etti :

— Yâ Nebiyyallah! dedi. Binbir kelâma gittiğinde, Rabbinden sor yıllardır dua ediyorum, acaba bu niyazlarımı neden kabul ve is'af buyurmuyor? Bunu cidden çok merak ediyor ve sebebini bilmek istiyorum.

Hz. Musa aleyhisselâm, Tûr'a vardı ve niyazda bulundu :

— Yâ Rab! Gizli veya âşikâr herşeyi hakkıyla bilensin, aliyim ve hakiyim sensin... Kullarından birisi, beni tevkil etti ve yıllarca duasının ne sebeple kabul buyurulmadığını öğren-

mek istedi. İlâhi, kerem ve âtîfetine nihayet yoktur, lûtfeyle o kuluna ne cevap vereyim?

Hitab-ı izzet şeref-sadir oldu :

— Yâ Musa!.. O kulum, ömrü olsa da bana bin yıl daha dua ve niyazda bulunsa, dilediğini bu âlemde ihsan etmeyeceğim. Zira, giydiği elbise zâhiren temizdir ama bâtinen kirli-dir. Zira, haram para ile alınmıştır. Haram yiyenin ve haramdan giyinenin duasına icabet etmem ve dilediğini de vermem, git o kuluma böylece haber ver...

Şeri'at-ı garra-i Ahmediyye'ye göre, elbisesinde bir dirhem miktarı necaset bulunanın namazlarının kabul buyurulmayacağı, ilm-i hal kitapları açık seçik yazmaktadır. Gayet isabetli ve maksada uygun bir hükümdür. Ancak, üzerinde necaset bulunan elbise, namaz kılınabilmek için su ve sabun ile yıkanıp arınabilir. Fakat, haram ile alınan elbise mâ'nen tamamıyla necasete bulaşmış gibi olup, ne su ve ne de sabunla yıkanamaz. Acaba, böyle bir elbise ile kılınan namaz gibi, yapılan dualar da Allahu tealâ katında şayan-ı kabul olur mu?

Sizlerden soruyorum : Şarap haramdır, domuz eti haramdır, âmennâ ve saddaknâ, doğrudur, haktır, gerçektir ve Kitabullah da bunu böylece beyan ve ilân buyurmuştur. Fakat, gasp yolu ile içtiğin su helâl midir? Oysa, aslında su içmek helâldir değil mi? Haram para ile alıp sofrana koyduğun kıvırcık eti helâl midir? Bu misalleri yüzlerce ve binlerce çoğaltmak mümkündür. Demek oluyor ki, harama hakkıyla dikkat ve riayet edilirse, zâhiren helâl olan şeyler dahi Kitabullah'a uyulmayınca, Kitabullah'ın kesin olarak haram kıldığı şeylerden daha ağır birer haram oluverirler. Çünkü, haram para ile satın alınmış kıvırcık eti, aslında helâl olsa bile, hakikatte domuz etinden daha da haramdır. Onun için, gafleti ve şaşkınlığı terketmeliyiz. Milyonlarca lira verilse, bir lokma domuz eti yemeyen gafil müslümanlar, ilâhi hükümlere dikkat ve riayet etmemek neticesi haramdan kazandıkları para ile, yani zâhiren helâl ve bâtinen haram olan kazançları ile satın aldığı şeyleri büyük bir gaflet içinde ve helâl sanarak yiyebilmekte-

dirler. Günümüzde, müslüman geçinenlerin çoğu, zâhiri taharete dikkat ve riayet etmekte ve fakat bâtını temizliğe hiç mi hiç önem vermemekte ve hattâ bunu umursamamaktadır. Bazıları da var ki, mâ'azallah ne zâhirde ne bâtında temizliğe dikkat ve riayet etmemekte haram ile helâli dahi ayıramamaktadır.

**Sofi zühde riyâ katar,
Dahi kalan ondan beter,
Ne dânişmend okur, tutar;
Ne mescitte cemaat var...**

Müslüman olduklarını ve şer'i hükümlere uyduklarını zannedenlerin çoğu, yalnız dış temizliğine dikkat ve riayet etmekte ve iç temizliğine ise hiç önem vermemektedirler. Günahkârlar ise, esasen ne iç ne de dış temizlikle ilgi ve ilişkileri bulunmayan zavallılardır ve bu gibilere acımdan gayrı elden hiçbir şey gelmez.

Fakat, cemaatle namaz kıldıktan sonra hep bir ağızdan okuduğumuz Salât-ı tünçinâ'yı müteakip üç veya yedi kerre Hasbünallahu ve ni'mel vekil tesbih ve niyazlarımızın Allahu tealâ tarafından neden reddolunduğunu da bir türlü farkedemiyoruz. Felâh ve ferah dileniyoruz, tarah geliyor, ni'met istiyoruz, nikbet geliyor ama bizler hâlâ uyanamıyoruz. Hoş, bir çoklarımız da ne salâvat-ı münciyye'nin ne de Hasbünallahu ve ni'mel vekil'in ne demek olduğunu farkında bile değiliz ya!..

Kardeşim :

Dualarının kabul ve is'af buyurulmasını istiyorsan, helâlden kazan, helâle sarfet, helâl ye ve helâlinden giyin, için ve dışın temiz olsun, özün sözüne uysun. Bir kimse, Allahu tealâ yolunda şehid dahi olsa, üzerinde kul hakkı varsa azaptan kurtulamayacağını iki cihan serveri efendimiz haber vermektedir. Meğer ki, Allah yolunda havada veya denizde şehit olmuşsa, kul hakkı sakıt olur.

Hasan-ül-Basri hazretleri, nasihatlerinin son bölümünde de şöyle buyurmuşlardı :

— Ey Basra halkı! Âhîret dünyadan daha iyi ve daha hayırlıdır, dersiniz ama âhîret için hiçbir hazırlık yapmazsınız. Dünyanın fâni olduğunu bilirsiniz ama yine de dünyayı âhîrete tercih edersiniz...

Evet, gaflette bulunan kişilerin halleri ve fiilleri budur. Oysa, dünyaya gelen göçer deriz ve bunu iyice biliriz ama, dünyaya meyil ve rağbetimiz yine de âhîretten fazla olur. Çoğumuzun yaşı yetmiş, işi bitmiş olduğu halde, hâlâ dünya muhabbeti peşindedir. Yakın bir gelecekte, malımızı, mülkümüzü, paramızı, kazancımızı, evimizi, barkımızı, çoluğumuzu ve çocuğumuzu yüzüstü bırakıp gidivereceğimiz aklımızın köşesinden bile geçmez. Hazırlık ne demek, bu son yolculuk için kaygulanmamız ve tasalanmamız bile pek azdır. Kalbinde âhîret korkusu ve kaygusu bulunmayanların duaları kabul buyurur mu? Dilekleri hasıl olur mu?

**Diyemez kişi eyleyip tayin,
Bu dârın, şu da diyarındır;
Varsa malik olduğun bir şey,
Yeri meçhul olan mezarındır...**

Ey aklının başında, vicdanının ve sağduyusunun yerinde olduğunu ileri süren gafil!.. Dünyada kalacağın kadar dünya için, âhîrette kalacağın kadar da âhîret için çalış... Rabbine muhtaç olduğun kadar, ibadet ve tâ'atte kusur etme... Ateşe dayanacağın kadar günah işle... Yüklenemeyeceğin, taşıyamayacağın ağır yüklerin altına girme... Hiç ölmeyecekmiş gibi dünya için, hemen yarın ölecekmiş gibi âhîret için gayret ve himmet göster... Hiç ölmeyecekmiş gibi çalışman, yalnız kendin için değil; ailen, kavmin ve kabilen, milletin, dinin ve mukaddesatın içindir. Sen ölsen bile çoluk çocuğun yaşayacak, dinin, milletin, devletin kıyamete kadar pâyidar olacaktır. Gayen bu olmalıdır, hedefin buna göre belirlenmelidir. Hiç ölmeyecekmiş gibi çalışırsan, ailene ve milletine yararlı olursun, milletçe geri kalmışlıktan kurtuluruz, çağdaş medeniyet seviyesine ulaşırız, ilimde, teknikte, tarımda, sanayide te-

rakki ve inkişâf ederiz. Dosta düşmana muhtaç olmayız, nâmerde avuç açmayız, milletimiz her mâ'nada yücelir, dinimiz ve mukaddesatımız korunur ve kollanır, refaha, saadet ve selâmete kavuşuruz.

Hemen yarın ölecekmiş gibi âhiretin için çalışman ise, nefsin yani kendi şahsın içindir. Nerede olursan ol, hangi şartlar içinde bulunursan bulun Allahu tealâ'ya muhtaç olduğunun şu'ur ve idrakine varırsın. Bütün yaratılmışlar da Allahu tealâ'ya senin gibi muhtaçtırlar. Bu ihtiyacını, bu aczini bil ve muhtaç olduğun kadar Rabbine ibadet ve tâ'at et, ki Rabbin de sana muhtaç bulunduğun herşeyi bahş ve ihsan buyursun.

Hız. Musa aleyhisselâm münâcatta bulundu :

— Yâ Rab! Ne zaman dua edersem, reddetmeyerek kabul ve is'af buyurursun?

Allah celle celâlûhu hitap buyurdu :

— Yâ Musa! Ben senin Rabbinim, sen ise benim kulusun... Ne zaman dua edersen, mutlâka icabet eder ve dileğini yerine getiririm.

Hız. Musa aleyhisselâm, bu soruyu bir kaç defa tekrar etti. Hak sübhanehu ve tealâ, lûtuf ve keremiyle cevap vermek tenezzülünde bulundu :

— Yâ Musa! Gece yarısı, el ayak çekildikten sonra yapılan dualar ile seher vakitlerinde edilen duaları kabul buyurur ve tezelden dilediğini veririm. Dua eden, âsi ve günahkâr bile olsa, bu vakitlerde edeceği dualara icabet ederim.

Ârifler, dört sınıf insanda saadet yoktur buyurmuşlardır :

BİRİNCİSİ : Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin mübarek isimleri zikredildiği zaman salâvat getirmeyen bahiller ve sefillerdir.

İKİNCİSİ : Ezan-ı Muhammedi okunduğu zaman, müezzin ile birlikte o mübarek kelimeleri tekrarlamayan ve cemaate de hazır olmayan bahtsızlardır.

ÜÇÜNCÜSÜ : Kendilerinden hayırlı bir iş talep eden müslümana yardım etmeyenlerdir.

DÖRDÜNCÜSÜ : Namazlarından sonra nefesine, ana ve babasına ve bütün mü'minlere dua etmeyen nasipsizlerdir.

Onun için, namazlardan sonra nefsin, anne ve baban ve bütün ehl-i iyman için dua etmelidir. Özellikle aşağıdaki duayı okuyanlar ve devam edenlere velâyet makamı bahş ve ihsan buyurulacağını Mâ'ruf-u Kerhi kuddise sırruh efendimiz rivayet buyurmuştur. Bu duaya, devam etmelidir :

Allahümm'aslih ümmet-i Muhammed...

Allahümm'erham ümmet-i Muhammed...

Allahümme ferric an ümmet-i Muhammed...

(Allahım! Ümmet-i Muhammed-i lûtfun ve affınla islâh eyle.

(Allahım! Ümmet-i Muhammed'e merhamet buyur ve rahmeyle...

(Allahım! Ümmet-i Muhammed'i gamdan, kederden ve tasadan uzak bulundur.)

Dua ederken, önce Allahu tealâ'ya hamd-ü senâ etmeli ve daha sonra Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimize, Ehl-i beytine, ashap ve ensarına salât ve selâm getirmeli, kendimiz, ana ve babamız ve bütün ümmet-i Muhammed için affu mağfired niyaz etmeli ve en sonunda dileğimiz ve ihtiyacımız ne ise, Allahu tealâ'ya arz ve icabetini niyaz etmelidir : Bir Hadis-i şerifte şöyle buyurulmuştur :

الدُّعَاءُ فَجُوبٌ عِنْدَ اللَّهِ حَتَّى يُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ

Ed-dü'a ü mahcubün indallahi hatta yusalli alâ Muhammedin ve ehl-i beytihi

Resûl-ü zişân aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mennân efendimizle, ehl-i beytine salât ve selâm getirilmeden yapılan dualar, Allahu tealâ katında kabul buyurulmaz.

Duaların kabulü için bazı şartlar ve vakitler olduğunu bildirmiş ve ezcümle Ezan ile Kamet arasında duaların reddolunmayacağını belirtmiş idik. Buna ait Hadis-i şerif şöyledir :

الدُّعَاءُ بَيْنَ الْإِذَانِ وَالْإِقَامَةِ مُسْتَجَابٌ فَادْعُوا

Ed-dü'aû beyn-il ezâni vel-ikameti müstecâbûn fed'û...

(Ezanla kamet arasındaki dua müstecap olur, dua ediniz.)

Mü'minlerin, birbirlerinin gıyabında yapacakları dua da reddolunmaz ve muhakkak kabul buyrulur. Hadis-i şerifte şöyle buyurulmuştur :

دُعَاءُ الْآخِ لِأَخِيهِ يَظْهَرُ الْغَيْبَ لَا يَرُدُّهُ

Dü'a-ül ahî li-ahiyhi bi-zahr-il-gaybi lâ yürid...

(Mü'minin, mü'min kardeşinin gıyabında yapacağı dua reddolunmaz.)

Mücerret Salât ve selâmı, duanın başına ve sonuna tahsis etmemeli, ortasında da salât ve selâm getirmeli, dua etmeden önce mümkünse fakirlere sadaka vermeli, zikir, fikir ve namaz gibi Allahu tealâ'nın sevdiği bir amel işlemeli, hamd-ü senâda bulunmalı, tam bir teslimiyet ve tevekkül ile, inanarak, güvenerek, azabından korkarak ve rahmetini umarak, hulûs-u kalp ile, içi ve dışı tertemiz bulunduğu halde dua etmelidir. Tekrarında fayda vardır ki, dış temizliği gusül ve abdest ile ve iç temizliği de tövbe ve istiğfar ile, işlenen günah ve isyanlara samimiyetle pişman olarak ve Hak sevgisinden gayrı bütün sevgileri kalpten ihraç ederek mümkün olur.

Sonra, kıbleye karşı diz üstü oturmalı, tevazû ve tezellülle, aczini, zayıflığını bilerek Enbiyâ ve Evliyâ'ya tevessül eylemeli ve Rabbinden ne dileyecekse dilemelidir. Tarif olduğu şekilde yapılacak hayırlı duaların kabul buyurulacağına aslâ şüphe yoktur.

Dua, öyle bir ibadettir ki, kabul buyurulmasa dahi sahibine ecir ve sevap kazandıracağını Seyyid-il-Enâm aleyhi ve

âlihi efdal-üt-tahiyyete vesselâm efendimiz Hadis-i şerif ile beyan buyurmuşlardır :

إِذَا دَعَا الْعَبْدُ بِدَعْوَةٍ فَلَمْ تَسْتَجِبْ كُتِبَ لَهُ حَسَنَةٌ

İzâ de'al-abdü bi-dâvetin felem testeciyb kûtibe lehu hasenetin.

(Kul, dua ederek Rabbinden bir şey dilerse, dilediği kendisine bahş ve ihsan buyurulmasa dahi, istenilen şeyin yerine Allahu sübhanehu ve tealâ kendisine bir hasene yazar.)

Bazı kutlu ve mutlu kişilerin mâ'nevi dereceleri ve mertebeleri yükseldikçe, Cenab-ı Hakkın kaza ve kaderine riza gösterirler, dua etmezler. Allahu tealâ'dan dünya ve âhiretle ilgili hiçbir şey istemezler, teslim-i külli ile teslim olarak Hak'tan ne gelirse ona razı olurlar ki, bu hal böyle üstün zevatın kaza ve kaderleri icabıdır. Onlar, tevhid-i zâtta olduklarından, bu hal kendilerinden değildir, Hak'tandır. Bunu da böylece bilmeli ve aslâ gaflet etmemelidir. Böyle zevat-ı âli kadir dua ettiklerinde, nefisleri için dua etmeyib ümmet-i Muhammed için dua ederler. Allaha duada bulunmaları ise; Allah celle hazretlerinden nefisleri için bir şey istemeyib (ud'uni) bana dua ediniz emrine icâbet içindir.

Kabul buyurulan efdal dualar şunlardır :

Kur'an-ı aziymde, Rabbimizin bizlere talim buyurduğu ve Resûl-ü zişânın Allahu zül-celâl vel-cemale niyaz ettiği dualar, Peygamberlerin ve hak velilerinin ettikleri dualar tezelden kabul ve gereği is'af buyurulur.

Dua esnasında Allah korkusu ve Allah sevgisi ile gözyaşı dökmeli, yalvarıp yakarmalıdır ki, bunlar duanın icabetine sebeptir. Unutmamalıdır ki, Allah korkusu ile gözyaşı dökmen cehennem ateşinden kurtuluştur. Bir Hadis-i şerifte şöyle buyurulmuştur :

— Bir kimse, Allahu tealâ'yı zikrederek Allah korkusuyla gözyaşı dökse, dökülen gözyaşı yeryüzüne damlasa, kıyamet

günü Mâlik-i yevm-iddin olan Allahu sünhanehu ve tealâ hazretleri, o kulunu cehenneme koymaz ve kendisine aslâ azap etmez.

Allah korkusuyla ağlayan gözle, merhametli kalp kıyamet günü arşın gölgesindedir. Çünkü, merhametli kalbin gözleri Hak korkusu ile daima yaşlıdır. Allah korkusuyla ağlamanın, kulu ne yüce mevkilere ulaştıracağını anlamak için başka delil ister mi?

Kıyamet günü, kendi uzuvlarının aleyhinde tanıklık etmesi sonucu hesapta ve mizanda azaba müstehak olan ve cehenneme sevkolunan bir kimsenin kirpikleri izin isteyerek niyazda bulunur :

— Yâ Rab! Bu kulun, dünya hayatında iken celâl ve azametinden korkarak ağlamıştır. Beni, bir çok defalar gözyaşları ile ıslatmıştır, diye o da tanıklık eder ve onun tanıklığı ile o kul azaptan kurtulur ve cennete dahil olur.

Ahsen-i takviym üzere halkolunan ve adına insan denilen ve kendisine ilâhi emanetler yükletilen kul, vatan-ı aslisinden ayrı düşmüş olup bu fâni âlemde bir gurbettede gibidir. Gurbette ve garip olduğundan dolayı da, kendisine gülmek değil, ağlamak, inlemek yakışır. Özellikle, geceleri herkes derin bir gaflet içinde uyurken ve seher vakitlerinde Rabbi ile تنها kalır, naz ve niyaz eder ve ondan vatan-ı aslisinde sultan olmayı diler. Âşıklara, sadıklara ve âriflere lââyık olan budur.

Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri, bizleri Habib-i edibine bağışlayarak nârından azâd, lûtuf ve ihsanları ile hepimizi dilşâd eyleye... Dualarımızı ve niyazlarımızı, dergâh-ı bârigâh-ı ahadiyyetinde kabule karin eyleyerek dünyevi ve uhrevi, sûri ve mâ'nevi muratlarımızı, arzularımızı ve istirhamlarımızı fazl-ü keremiyle bahş ve ihsan eyleye... (ÂMİN - Bi-hürmeti seyyid-il-mürseliyn...)

**Bi-hakkı Kâ'be ve Zemzem, bi-nûr-i beyt-i Hatiym,
Bi-feyzi Yesrib-ü Bathâ, Makam-ı İbrahim,
Visâli nurudur aksay-ı matlâbım mutlâk,
Ricamı kabul eyle ey kerim-ü Rahiym...**

D U A

İlâhi! Binbir ism-i celilin hürmetiyle, (**Lâ ilâhe illâllah**) vahdetiyle, (**Bismillâh-ir-Rahman-ir-Rahim**) rahmetiyle, (**Kul hüvallahü ahad**) ahadiyyetiyle, (**Allah-üs-samed**) samedâniyyetiyle, (**Lem yelid ve lem yüled**) rübubiyyetiyle, (**Ve lem yekün lehû küfüven ahad**) vahdaniyyetiyle dualarımızı ve niyazlarımızı mebrûr, ibadet ve tâ'atımızı meşkûr, günahlarımızı mağfûr ve kalplerimizi aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile mesrur eyle...

Yâ Rab!.. Yâ Rab!.. Yâ Rab... Yâ Hayyu yâ Kayyûm... Bütün hamd-ü senâ, tâ'zimât ve tekrimat ancak zât-ı ulûhiyyetine mahsus ve münhasırdır. Yalnız sana kulluk ve ibadet eder, yalnız senden yardım dileriz. Evvel sensin, âhir sensin, zâhir sensin, bâtın sensin... Rahman sensin, Rahim sensin, malik-el-mülk ve zül-celâli vel-ikram sensin... İki cihanın da mâbudu, mâliki ve meliki sensin... Zât'ta ahad ve sıfatta Vahid sensin... Dilediğini, dilediğine, dilediğin ânda veren ve dilediği ânda almağa gücü yeten sensin... Dilediğini aziz, dilediğini zelil edersin... Görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen âlemlerin müstakillen sahibi, Rabbi ve mürebbisi sensin... Herşeyi kabza-i kudretinde bulunduran, yaşatan ve öldüren, ağlatan ve güldüren sensin... Zât-ı ulûhiyyetinden gayrı kulluk ve ibadete lâıyk ve müstehak Hak mâ'bud yoktur, ancak sen varsın, Gaffârsın, Settâr'sın, Cebbâr'sın, Kakhâr'sın... Sana hakkıyla ve lâıykıyla kulluk edebilmek için de yine senden yardım ve inayet niyaz eder, her nefeste ism-i celilini zikrederek, sonsuz kudret ve azametinin karşısında acimizi ve hiçliğimizi fikrederek, bahş ve ihsan buyurduğun ni'metlerine şükrederek minnet ve şükranımızı arzederiz... Bizleri, kulluğundan uzaklaştırma, nefislerimizi israf etmekte haddi aştırma, kulluğundan gayri hizmetlerle, gailelerle uğraştırma... Günah ve isyanlardan kaçınmağa, ibadet ve tâ'atine yönelmeğe gücümüz ve kuvvetimiz yoktur, kuvvet ve kudret sahibi ancak sensin, bizleri rizayı ilâhiyyene varacak o dosdoğru yola hida-

yet buyurmasaydın, kendiliğimizden Hak yolunu bulamazdık, bizleri huzurundan mahrum eyleme... Sana ve rizayı ilâhiyyene varan o dosdoğru yolda bizleri sâbit-kadem eyle... Sen, bizlere tâlip olmazsan, bizler sana tâlip olamayız, lûtfen ve tezzülen biz âciz ve günahkâr kullarını huzuruna kabul buyuramazsan, bizler huzuruna kendiliğimizden varamayız... Bizleri daha önce de kendilerine dünyevi ve uhrevi ni'metler bahş ve ihsan buyurduğun âşıkların, sadıkların ve sâlihlerin takibettikleri o dosdoğru yolda daim ve kaim eyle... Şeytan gibi gazab-ı ilâhiyyene uğrayan ümmetlerden ve kavimlerden; yollarını yöntemlerini şaşırılmış ve sapıtılmış, dalâlet bataklıklarına saplanıp kalmış şaşkınlardan ve sapıklardan eyleme ilâhi!..

Salât-ü selâmlarımızı, tâ'zimât ve tekrimatımızı Resûl-üşakaleyn, İmam-ül-haremeyn, ceddül-haseneyn-il ahseneyn, Habib-i Hüdâ ve şefi-i rûz-i ceza Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin Ravzâ-i pâk-i ıtırnâk-i Muhammediyye'lerine, âline, evlâdına, evzâcına ve Ehl-i beytine arz ve ithaf eyleriz, şayan-ı kabul eyle yâ Rabbi...

İlâhi!.. Zât-ı ahaddiyyetine el açtık, vahdaniyyet ve ferdaniyyetine sığınarak saray-ı lâ-mekânına yöneldik, bizleri alelâde bir su damlasından ana rahminde insan şekline koyan, insan elbisesi giydiren, iman tâcı ile süsleyen, şeri'at kaftanı ile bezeyen, kendine kul, Habib-i edibine ümmet ve tâbi-i sünnet eyleyen ancak sensin, çıplaktık giydirdin, aç idik doyurdun, cahil idik ilim verip okuttun, zelil idik aziz ettin, sana hakkıyla ve lâyıkiyle şükredemeyeceğimizi idrak ve itiraf ederiz, bizleri bu izzetten zillete, iymandan küfre, nurdan nâra döndürerek ebediyyen hüsranda kalanlardan eyleme yâ Rabbi... İyman ile yaşat, iyman ile öldür, cennetini bahşedip güldür, didârına erîştirecek oldur, aşkınla soldur, Mak'ad-ı sıdk'a erdir ve kulluk makamından bizleri ayırma yâ Rabbi... Kalplerimizden aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlülâh'tan gayrı bütün muhabbetleri ihraç ederek, nazargâh-ı ilâhi olan gönüllerimizi Kur'an ile, iyman ile, islâm ile tenvir ve tezyin eyle yâ Rabbi... Bizlere Hakkı görececek bir çift göz Hak-

kı ve hakikati dinleyecek bir çift kulak, Hakkı zikredecek Hakkı ve sabrı tavsiye edecek bir dil, hakkı sevecek bir gönül ih-san ve inayet eyle yâ Rabbi... Her nefes alıp verdikçe Muhammed kokusu duyalım, her adım attıkça rizayı ilâhiyyene uyalım, kulluk makamına baş koyalım, nefislerimizi bütün çirkin ve kötü giysilerden soyalım, dünya serhoşluğundan ayalım, günah ve isyanlardan cayalım, Muhammed sofrasında doyalım, senden gayrı hiç kimseye muhtaç olmayalım yâ Rabbi... Seni ve senin sevdiklerini bizlere sevdin, sevmediklerini yerdir, ilâhi sırlarına erdir yâ Rabbi... Rizayı şerifin için tutan, yazan, okşayan ve veren ellere; rizayı ilâhiyyene varacak, huzur-u izzetinde kıyama duracak, kulluk yolunda yorulacak ayaklara sahip olabilmeyi bizlere nasip ve müyesser eyle yâ Rabbi... Kusurlarımızı, isyan ve nişyanlarımızı affeyle, bizleri Habib-i edibine bahşeyle yâ Rabbi... Sen, bizlerin mâ'budumuzsun, bizler senin kullarınız, bizleri af ve mağfiret buyurursan keremin, merhametin, inayet ve fazlın zuhura gelir, bizlere azap ve ikap edersen elimizden ne gelir? Azap ve ikabından bizleri kim ve nasıl kurtarabilir? Nereye ve kimin himayesine sığınabiliriz? Affını niyaza geldik, affı seversin, Rahmetinin gazabını geçtiğini bildiren sensin, kitab-ı keriminde: **(Ey nefislerini israf etmekte, kendilerine haksızlık etmekte haddi aşan kullarım!.. Rahmet ve mağfiretimden ümidinizi kesmeyiniz, ben bütün günahlarınızı affederim...)** buyurmadın mı? Bu büyük müjde haberini Habib-i edibin ve kitab-ı kerimin vasıtasıyla duyurmadın mı? Kul senin, af senin, kerem ve merhamet senin, dilersen affı mağfiret edersen, dilersen azap ve ikap eylersin, Rahmetine sığındık ilâhi!.. Keremine güvendik AFÜVVÜN KERİM olduğunu bildik, sayısız günah işledik, nefislerimize zulmeyledik, atâ sahibi olduğuna güvendik hatalar işledik, kusurlarımızı ve günahlarımızı kemal-i aczile itiraf ederek merhametini dileniyor, affını ve mağfiretini bekliyoruz, bizleri rahmet kapılarından boş çevirme yâ Rabbi... Evet, günahkârız ve âsiyiz ama, Habib'inin ve mahub'unun ümmetiyiz, Habib-i edibini sevdiğine göre, ona ait olanı da elbette seversin, onu kendimize şefi edindik, onu kırmayacağını ve

reddetmeyeceğini bildik, Kitab-ı keriminde ona : **(VE LE-SEVFE YÛ'TİKE RABBÛKE FE-TERDÂ - Ey Nebiyyi zîşânım, seni razı kılıncaya kadar, sana vereceğim)** buyurmadın mı? Bizler onun ümmeti olarak cehennemde yanarken, Habib-i edibin cennette safa sürebilir mi? Ona RA'UF ve RA-HİYM sıfatlarını bahş ve ihsan buyurmadın mı? Mi'râc-ı güzinde bizleri Habib-i edibine bağışlamadın mı? Ne kadar âsi ve günahkâr dahi olsak, Habib-i edibinin ümmetiyiz, ona tevessül ederek affını niyaz ediyoruz, bizleri ondan ayırma yâ Rabbi... İlâhi! biliriz ve inanırız ki, vâ'dinden dönmezsin, Kelâm-ı kadimin hürmetine, Tevrat, Zebur ve İncil ile yüz suhuf devletine, Habib-i edibin izzetine Cebrail, Azrail, İsrail ve Mikâil aleyhimüsselâm'ın okudukları tevhid ve tesbih rif'atine, arşını yüklenen ve arşını tavaf eden Melâ'ike-i mukarrebîyn heybetine, yedi kat göklerde bulunan bütün melekler ve onların ibadet ve tâ'atleri saffetine, Arş - Kürsi - Sidre-i müntehâ - Beyt-il-mâ'mur - Ümmül-kitab - Levh-i mahfuz azametine, Kudüs, Kâ'be-i Muazzama, zenzem, Merve ve safa, Medine-i münevvere ve Ravza-i mutahhara ulviyyetine ümmet-i Muhammed'i affınla dilşâd, ehl-i islâmı lütfunla ber-murad, biz âciz ve günahkâr kullarına Rahmaniyyetinle imdad eyle yâ Rabbi...

Âdem safiyullah hürmetine, ehl-i islâma saffet ihsan buyur yâ Rabbi... Nuh neciyullah hürmetine bizlere necât ihsan buyur yâ Rabbi... İbrahim halilullah hürmetine, bizlere haliyet elbisesi giydir yâ Rabbi... Musa kelimullah hürmetine bizleri din ve devlet düşmanlığına karşı galip kılarak, din ve Allah düşmanı Fir'avnı ordusuyla garkeylediğin gibi Türk ve islâm düşmanlarını da kahr-u perişan eyle yâ Rabbi... İsa Ruhullah hürmetine, derecelerimizi yükselt, Meryem aleyhisselâm gibi ırzımızı, iffetimizi muhafaza buyur yâ Rabbi...

İlâhi! Yüz on üç peygamber-i âlişan hürmetine, Yakub'un gözyaşı ve hasret ateşi himmetine, Yusuf'un cemali melâhatine, Eyyub'un sabrı, Circis'in çilesi gayretine ehl-i islâmı bütün dertlerden, tasalardan, kaygulardan, tasallûtlardan, sıkıntılardan,

dan, kazalardan, belâlardan hıfz-u emin eyle yâ Rabbi... Teccelli eden celâlini, cemal-i ilâhiyyene tebdil buyurarak ehl-i islâma yönelen tehlike ve tehditleri bertaraf eyle yâ Rabbi...

Kendisini yeryüzünün ilâhı ilân etmek bedbahtlığında bulunan Nemrud'u bir topal sivri sinekle, (ENE RABBÛKÛM-ÛL-Â'LÂ - Ben, sizin yüce Rabbinizim) demek küstahlığında bulunan Fir'avunu asai musa bir sopa ile kahrettiğın gibi, islâm ve müslüman düşmanlarını da zât-ı ahadiyyetine mahsus sonsuz kudret ve azametle kahr-u perişan eyle yâ Rabbi...

Mazlûm olarak şehid edilen Mâşite ve körpecik yavrularının kanı hürmetine, bizleri nefsi emmârenin baskısından kurtulan ve rizayı ilâhiyyene vasıl olan has kulların zümresine ilhak eyle yâ Rabbi... Şekavetimizi saadete, kendi ellerimizle hazırladığımız felâketi selâmete, zilletimizi izzete, nikbetimizi ni'mete, kuvvet ve kudretimizi ibadet ve tâ'ate tebdil ve tahvil eyle yâ Rabbi...

**Cenab-ı Hazret-i Hak'tır rahiymin yâ Resûlallah,
Habibullah'tır nûr-u aziymin yâ Resûlallah!..**

Niyazı ile zât-ı risâletpenahilerine tevessül ederek şefkat ve merhamet kanatları altına sığındığımız, Sebeb-i hilkat-i kâ'inat ve bâis-i vücud-u mümkinat, efdal-ül-Enbiyâ, eşref-ül-asfiyâ, imâm-ül-etkiyâ, Habib-i edib-i Kibriyâ olan ve kadr-i âlileri (Fe-kâne kabe kavseyni ev ednâ...) (İnneleziyne yübâyi'unekke innemâ yübâyi'unallah...) (Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil-âlemiyn) âyet-i celileleri ile beyan ve ilân buyurulan Seyyid-ül-Enâm aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyete ves-selâm efendimizin BEŞİR, NEZİR, SİRÂC-I MÜNİR ve mü'minlere karşı RA'UF ve RAHİYM sıfatları hürmetine, ehl-i islâmı içinde bulunduğu ağır şartlardan ve sıkıntılardan kurtararak (Ve yansurekâllahu nasran azizâ) sırrına mazhar eyle yâ Rabbi. İslâm dâvasına ve bütün müslümanlara yardım ve hizmet edenleri, bu uğurda ter dökenleri, mücahede edenleri, kalemleriyle, kılıçlarıyla, bilekleri ve yürekleriyle islâmı savunanları iki cihanda aziz eyle yâ Rabbi... Bütün zorluklarımızı kolaylığa, sıkın-

tılarımızı ve üzüntülerimizi ferahlığa, karanlıklarımızı aydınlığa tebdil buyurarak hayırlı dileklerimizi ve isteklerimizi bahş ve ihsan eyle yâ Rabbi...

Habib-i edibinin naz-ü niyazı, Hak yolundaki gazası, iman ve Kur'an dâvasındaki ihlâsı, düşmanlarından bile esirgemediği sehâsı hürmetine, Uhud'da şehit edilen dişi, Tâ'ifte küffâr-ı hâkisâr tarafından atılan taşla yaralanıp kanayan ayağı, kanla dolduğu halde (**Allahım! Sen kavmime hidayet buyur, onlar Hak ve hakikati bilemiyorlar...**) niyazında bulunan mübarek dudağı izzetine, Mi'râc-ı güzîn devletine, onun kıyam, kıraat, rûkû, secde, dua ve senâsı ve gözü yaşı re'fetine Bizleri Resûl-ü zişândan ayırma ve ehl-i islâmı Mahbubun ve mergubun olan Mustafa'na bahşeyle yâ Rabbi...

Resûl-ü müctebâ'nın âli, evlâdı, ezvâcı, Ehl-i beyti, ashap ve ensarı, ahbap ve yâranı hürmetine son sözlerimizi Kelime-i tevhid ve Kur'an-ı mecid eyleyerek Allah... Allah... Lâ ilâhe ilallah - Muhammedün Resûlüllah diyerek emanetini teslim etmeyi nasip ve müyesser kıl yâ Rabbi...

Hatice't-ül-Kübrâ, Fatıma't-üz-Zehrâ, Â'îşe-i Sıddıyka ve ezvâcı tâhirattan olan diğer validelerimizin iffet ve ismetleri, Habib-i edibine olan hizmetleri devletine, Hamse-i âl-i aba, vâlideyn-i Mustafa, ceddi emced-i musaffâ, Cihâr yâr-ı güzîn-i bâsafa Hz. Ebu-Bekir-is-Sıddıyk, Hz. Ömer-ül-Faruk, Hz. Osman-ı Zinnûreyn ve Fâtih-il-Hayberi, zevc-i Fatıma't-üz-Zehri, vâris-i ulûm-u Nebevi Hz. Ali rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn rif'atine bizleri umduklarımıza nail ve korktuklarımızdan emin eyle yâ Rabbi...

Ol şemseyn-il kamereyn-il bedreyn-il Haseneyn-il ahseneyn Hz. İmam-ı Hasan-il müctebâ ve Hz. İmam-ı Hüseyin şehid-i deşt-i Kerbelâ ridvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn hürmetine, Kerbelâ şehitlerinin izzetine, kalplerimize muhabbet ve meveddet telkin buyurarak bizleri birbirimize düşmekten, dağılıp parçalanmaktan, korkaklaşıp zayıflamaktan kuru ve kurtar yâ Rabbi...

Hz. Zübeyir İbn-i Avvam, Esed-ür-Resûl Hz. Hamza ile

Uhud şehitleri Bedir, Hendek, Huneyn, Tebük gazileri hürmetine, Halid ibn-i Zeyd Ebâ Eyyub-el-Ensari, Huzeyfe't-ül-Yemani, Abdullah-il Ensari, Selman-ı Farisi, Süheyl-i Rumi izzetine bizleri din-i mübiyn-i islâma canla başla hizmet eden, bu uğurda canını, malını, evlât ve ıyâlini fedadan çekinmeyen muhlisler zümresine ilhak eyle yâ Rabbi...

Veys-el-Karani, Hasan-ül-Basri, Habib-i â'cemi, Mâ'ruf-u Kerhi, Dâvud-u tâ'i, Süreyr-i sakati, Cüneyd-i Bağdadi himmetine bizleri islâm mefkûresini tâmim, ehl-i islâma hakikati islâmiyye ve hakikati Muhammediyye'yi talim, zât-ı ahadiyyetine ve Habib-i edibine hakkiyle ve lâyikeyle tâ'zim eden âşıklardan eyle yâ Rabbi...

On iki imam, ondört mâ'sum, on yedi kemer- beste hürmetine, Mekke-i mükerrerme ve Medine-i münevvere, Horasan, Türkistan, Buhara, Semerkand, İran ve Turan, Anadolu ve Rumeli erenleri, üçler, yediler, kırklar, yetmişler, yediyüzler devletine, İmam-ı â'zâm Ebu-Hanife, İmam-ı Şâfi'i, İmam-ı Ahmed bin Hanbel, İmam-ı Malik ve mezheplerinde bulunan veliler, salihler, âşıklar, şehitler re'fetine kâmil bir iman, hâlis bir itikat ve iykan, ilm-ü irfan ile dünya ve âhiretimizi mâ'mur ve abâd eyle yâ Rabbi...

Kutb-ül-aktâb Gavs-ül-â'zam Abdülkadir Geylâni, sâki-i aşk-ı Habib-i Hüdâ Ahmed-er-Rüfa'i, Ebül-ayneyn Ahmed-el-Bedevisi, Ebün-nesebeyn İbrahim Düssuki, Vâris-i hayder-i kerrâr Sadüddin-i Cibavi, Eb-ül- Hasan-il Şazeli, Ebu Medyen-il Magribi, Abdüsselâm-ül Esmeri hürmetine kara, deniz ve hava ordularımıza, her nereye yönelirlerse daima kâfirler üzerine galibiyetler, zaferler, şanlar ve şerefler nasip ve müyesser eyle yâ Rabbi...

Mevlâna Celâleddin-i Rumi, Hünkâr Hacı Bektaş-ı Veli, Şah Muhammed Baha'üddin-i Nakşibendi, Niyazi-i Mısri, Seyyid Yahya, Cemal Halveti, Hacı Şaban-ı Veli, Hacı Bayram-ı Veli, Akşemseddin, Kara Şemseddin, Sadreddin-i Konevi, Aziz Mahmud Hüdâ'i, İsmail-i Rumî, Eşref oğlu Rumi, Aliyyül Kös-tendili, Ramazan-ı Mahfi, Şeyh Selâmi Ali, Muhammed Nasu-

hi, Beşiktaş'lı Şeyh Yahya, Seyyid Nizam, Seyyid Seyfullah, Müftüyyüs-sakaleyn Kemal Paşa zade, Sünbül Sinan, Merkez Musa Muslihiddin hürmetine ümmet-i Muhammed'in âsilerini islâh eyle yâ Rabbi...

Vatanımızı, milletimizi, dinimizi, mukaddesatımızı, ırz ve iffetimizi, hürriyet ve istiklâlimizi sevdiğin has kulların hürmetine zâlimlerden, müfsitlerden, şerirlerden hıfz-u emin eyle yâ Rabbi...

Hâtem-il-müctehidiyn Muhammed Nureddin Cerrahi hürmetine, on iki tarikten gelip geçen veliler, ârifler, âşıklar hürmetine Maşâyih-i kirâm, dervişân, âşıkân, nâşidan, meczubân izzetine bizlere adlinle değil affınla tecelli buyurarak tevhidin de daim, tahmidinde kaim eyle yâ Rabbi...

Bütün erenler, veliler, azizler, âbidler, zâhidler, yürekleri aşk-ı ilâhi ile yanıklar, seher vaktine kadar uyanıklar, adl-ü adalet ile hükmedenler, mazlûma yardımı vazife bilenler, göz-yaşı silen ve yetim başı okşayan eller, gönül alan ve zikirle dönen diller, Hakkı seven gönüller, âlimler, hâfızlar, kurrâlar, gaziler, hacılar, garipler, yoksullar, sabreden fakirler, şükreden zenginler, hürmetine bizleri yatırıp kapılara baktırma, dert verip derman arattırma, merde nâmerde muhtaç eyleme yâ Rabbi...

Bizleri, rizayı ilâhiyyene muvafık meclislerde, cemaatlerde, sohbetlerde topladığın gibi ceza günü olan o yüce mahkeme huzurunda korkmadan ve incinmeden Habib-i edibinin sancağı altında ve Resûl-ü zişânın etrafında cem'eyle yâ Rabbi...

Resûl-ü zişânın mübarek elleriyle Kevser şarabından içen, arşın gölgesinde gölgelenen ve serinlenen, cennet elbiselerinden giyen ve cennet ni'metleri ikram edilen, Bürak'a bindirilerek cennete gönderilen zümre-i nâciyyeye bizleri ilhak ve idhal eyle yâ Rabbi...

Mahşer gününün dehşet ve şiddetiyle gözleri yuvalarından fırlamış, nefislerinin derdine düşmüş, cehennem ateşini

gözleriyle görerek (El'aman yâ Rab!..) feryadına başlamış, ellerini ısırarak, göğüslerini döven, şefaatten mahrum kalan, hüsrân ve nedamet içinde bulunan (Vâ hasretâ... Vâ esefâ...) diyerek zebanilere teslim edilen âsiler ve zâlimlerden eyleme yâ Rabbi... İsimlerimizi saidler defterine kaydederek, bizleri orada ibka eyle yâ Rabbi... Ölümün şiddetini, kabrin vahşetini, sual ve hesabın dehşetini, cehennem ateşini görmeden sorgusuz hesapsız cennetine girenlerden eyle yâ Rabbi...

Bu âciz risâlemizi bastıran, okuyan, okutan ve dinleyenleri ve okunmasını tavsiye edenleri iki cihanda aziz eyle yâ Rabbi... Sağlığımızda bir dua ve ölümümüzden sonra birer Fatihâ ile bizi ananları, kendilerine hayır dua edecek evlât, ahbap ve ihvân ile mükerrem eyle yâ Rabbi... Bu risâlemizin tesirini halk buyurarak, okuyanlara ve dinleyenlere hayırlı ve faydalı olmasını nasip eyle yâ Rabbi... Bu risâlemizi, yüce katında ve Habib-i edibin katında makbul ve mergub eyle yâ Rabbi... İhvân-ı yâranımı kesir eyle, kendilerini iki cihanda aziz eyle, ölmüşlerine rahmet ve sağ olanlarına sıhhat, âfiyet ve hayırlı işlerinde devamlı muvaffakiyet ihsan ve inayet eyle yâ Rabbi... Bu kemter Muzaffer Aşki kulunu da affınla ve lûtfunla şâd-ü handân eyle yâ Rabbi... Kusur ve küsurlarımı, Habib-i edibine, Ehl-i beytine ve bendelerine bahşeyle yâ Rabbi... Dualarımızı, ism-i â'zam hürmetine kabul ve niyazlarımızı lûtf ve kereminle makbul eyle yâ Rabbi...

Sübhane Rabbike Rabbil izzeti ammâ yasifûn ve selâmün
alel-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn kabul-ün-niyaz
EL-FATİHÂ

**Yüzümü dergâha tuttum yâ Gani
Boş çevirme bâb-ı lûtfundan beni,
Şâfi'imsin ey Nebi'ler serveri,
Boş çevirme bâb-ı lûtfundan beni...**

**El-Hac
MUZAFFER OZAK**

ENVÂR-ÜL-KULÛB (Kalblerin Nurları)

DERS : 22

M Ü N D E R E C A T :

Es-Saf sûre-i celilesinin 10. âyet-i kerimesi tefsiri - İslâm-
da cihadın kıymet, ehemmiyet ve fazileti - Hürriyet ve istik-
lâlin şer'i yönden değerlendirilmesi - Kıbrıs barış harekâtı-
nın ortaya koyduğu bazı gerçekler - Kıbrıs Türkleri ve islâm
hakları beyannamesi - Medeniyet dünyasının Kıbrıs'ı-
ta Türk kanı dökülmesine nasıl seyirci kaldığı - Cihad hak-
kında bazı âyet-i kerime ve Hadis-i şerifler - Resûl-ü zişâ-
nın sevk ve idare ettiği bazı gazalardan menkıbeler - İslâm-
da cihadın farz olmasının sebep ve hikmeti - Şehitlerin
mazhar oldukları ilâhi ikram ve iltifat - Sultan Murad-ı
Hüdâvendigâr'ın Kosova sahrasındaki duâsı - Biz, neden
geriledik? - Fatih medresesinin vakfiyesinden örnekler -
Üçüncü sultan Mustafa'nın Koca Ragıp Paşa'ya şiirle ifa-
de ettiği gerçek - Tarihten ve çevreden ibret almanın ya-
rarları - Paralarına kıyamayan zenginleri bekleyen hüsrân
ve âkibet - Şeyh Şâmil'in haklı bir sitemi - Şehitlere bahş
olunan altı haslet ve keramet - Peçevi tarihinden alınmış
bir olay - Balkanlarda müslüman Türklere revâ görülen
zulüm ve vahşet - Kanuni Sultan Süleyman Han'ın, beşin-
ci Karlo'ya (Charles Quinte) bir mektubu - Kanuni'nin doğu
seferine çıkarken söylediği şiir - Théophile Guatier, Lamar-
tine ve Pierre Loti'nin Türkler ve İstanbul hakkındaki ha-
tıraları - Türklere esir düşen Demirbaş Şarl'ın intibaları
- Azılı Türk ve İslâm düşmanı Lord Byron'un Türkler hak-
kındaki fikirleri - Körü körüne şer'at düşmanlığı yapan
dinsizlere ve densizlere cevaplar - Gerçek demokrasi, milli
birlik ve beraberlikle sağlanabilir - Savaşa girecek gazile-
re bazı öğütler - Bil-fiil savaşa katılamayanlara düşen va-
zifeler - Savaş alanında namaz nasıl kılınır - Münâcat ve
kahraman Türk gazilerine medhiye -

ZARURİ BİR AÇIKLAMA

Yalnız yurt ve millet savunmasında değil; zâlimlere karşı ırz, iffet ve mukaddesatımızın korunmasında da mertçe, yiğitçe siper ettikleri göğüsleri, iman ve Kur'an nurları ile münevver, Hak'tan gayrı hiçbir kuvvetin önünde aslâ eğilmeyen kafaları ilim ve irfan ile müzeyyen ve mücehhez şerefli müslüman Türk kumandan ve subaylarının eşsiz sevk ve idaresinde, Kahraman Mehmetciklerin muvaffakiyet ve muzafferiyetle sonuçlandığı Kıbrıs Türk barış harekâtından sonra, islâmda CİHAD'ın kıymet, ehemmiyet ve fazileti konusunda bir risâle hazırlamayı ve bu vesile ile Allah yolunda, insanlık dâ'va ve ideali uğurunda ve Resûlullah sallallahu aleyhi ve selimin buyruğunda tarih sahifelerini eşsiz ve benzersiz hamaset destanları ile dolduran şehitlerimizin ve gazilerimizin cesaret ve şecaatlerini bir kerre daha hatırlatmayı arzu ediyor ve fakat buna bir türlü cür'et edemiyordum. Her zaman ve her yerde, aczini ve cehlini itiraf etmekten çekinmeyen bu fakir-i pür-taksir için, yüzleri islâm ve özleri iman nurları pırıldayan aziz din kardeşlerimin ve Hak yoldaşlarıminin huzurlarınıza böylesine muhteşem bir konu ile çıkabilmek gerçekten zordu. Fakat, aşağıda dikkat ve ibretinize sunacağım kıssalarla, bunlardan kendi payıma çıkardığım hisseler beni teşvik ve teşçi etti :

1) Seyyid-ül-Enâm aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyete ves-selâm efendimiz hazretleri, ashab-ı kirâm rıdvanullahi aleyhim ecma'ıyn efendilerimize şimale sefer etmeği vasiyyet buyurmuşlar ve bu cihad için bizzat hazırladıkları ordunun başına Usame bin Zeyd radiyallahu anh'ı kayırmışlardı. İki cihan serverinin, âlem-i cemale intikal buyurmaları üzerine bu sefer biraz gecikmiş ve nihayet Hz. Ebu-Bekir-is-Sıddıyk radiyallahu anh, emr-i celil-i peygamberiyi yerine getirerek bu orduyu yola çıkarmış ve bizzat uğurlamıştı. Sıddıyk-ı Ekber, ordu kumandanı Usame bin Zeyd'in atının yanı sıra gidiyor

ve genç kumandan buna çok üzülyordu. Nihayet, dayanamadı ve :

— Yâ Emir-el-mü'miniyn!.. Yâ lûtfen siz bu ata bininiz veya müsaade buyurunuz, ben de attan ineyim.

Eba-Bekir-is-Sıddıyk radiyallahu anh'ın cevabı kesin olmuştu :

— Yâ Usame!.. Bizim de Allah yolunda bir saatçik olsun ayaklarımız tozlanmasın mı?

2) Hz. Yusuf peygamber aleyhisselâmi, kardeşlerinin atıkları kuyudan çıkaran kervancılar, müşârünileyhi Mısır'da esir pazarında köle olarak satıyorlardı. Yusuf aleyhisselâmın maddî ve mâ'nevî güzelliğine hayran olanlar, onu ne bahasına olursa olsun satın almak için âdeta rekabete girişmişlerdi. Arttırmanın torba torba altunlar feda edilerek kızıştığı bir sırada, çok yaşlı bir hatun titrek sesiyle pey sürdü :

— Benden de üç kuruş var!.. dedi.

Herkes şaşırıp kalmıştı. Arttırma, torbalar dolusu altunlarla devam ederken üç kuruşun lâfı mı olurdu? İçlerinden birisi kadıncağızı azarlayarak haykırdı :

— Bizim yüzlerce, binlerce altun feda ederek satın almağa çalıştığımız bu köle için, üç kuruşçuk pey sürmeye utanmıyor musun?

Yaşlı kadın, başını önüne eğerek şu cevabı verdi :

— Haklısınız, dedi. Onun üç kuruşa alınır bir köle olmadığını ben de bilirim ama, istedim ki bu alış-verişte benim de peyim bulunsun!.. dedi ve bu kıssa tarihe mal olup, kıyame-te kadar darb-u mesel olduğu gibi Fakir-i pûr taksir kıymet biçilemeyen bu zafere; kocakarının Yusuf aleyhisselâmın satışında pey vurup tarih sayfalarına yazıldığı gibi, ben de bu şanlı harekâtımıza naçiz bir risalecik yazarak, bu pahası yüksek alış-veriş pey sürmüş oldum.

3) Nihayet, Hz. İsa aleyhisselâmın getirdiği din ve şeri'at ile hiç bir ilgi ve ilişkisi bulunmayan Makarios kâfiri ve benzerleriyle, onun mirasçıları, dini siyaset ve menfaatlerine âlet ederek acımasızca din kardeşlerime, kan kardeşlerime, can kardeşlerime kan kusturur, medeniyet dünyası denilen kü-

für ve dalâlet ehlini, Hıristiyanlık adına dut yemiş bülbül gibi sustururken, âcizane bir din adamı olarak, karınca kararınca Hak ve hakikati, hukuk ve adaleti savunmak elbette benim de boynumun borcu idi.

İşte, bunun içindir ki, Allah yolunda CİHAD eden şehidlerin ve gazilerin ruhaniyetlerinden affımı ve siz muhterem okuyucularımdan da bağışlanmamı niyaz ederek, bu risâleyi yazmaya karar verdim. Bu vesile-i hasene ile gerek son Kıbrıs barış harekâtında ve gerekse daha önceleri küffâr-ı hâkisar ile savaşırken şehadet rütbesini ihraz eden kahraman subay, assubay ve erlerimizin ruh-u pür-fütuhlarına Fâtihâ-i şerifelerimizi hediye ederek bu nâçiz risâlerimizi arz ve ithaf ediyorum.

Savaş; bir bakıma cana kıymak, beldeleri yakıp yıkmak demek olduğundan, din-i mübiyn-i islâmda kesin bir zaruret ve mecburiyet bulunmadıkça savaşa girmek ve girişmek caiz değildir. Ancak; Allah yolunda, din, millet ve devlet uğrunda savaşa girilince de, başta bulunan kumandanın emri ve bir harp hiyle ve taktiği olmaksızın düşmana sırt çevirmek de en büyük günahıdır. Hattâ, affı kolay olmayan büyük günahlarıdır. Bir de, teslim olan düşman askerine, eli silâh tutmayan yabancı ihtiyarlara, kadınlara ve çocuklara ve özellikle genç kız ve kadınların ırz ve namuslarına tasallût ve tecavüz etmek, ekilmiş tarlaları, meyveli ağaçları kesmek veya yakmak, Allah için nefislerini kiliselere hapsedmiş din adamlarına hakaret, eza ve cefa etmek - Allah korusun - Resûlullah salallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin husumetini celbetmeğe sebep olur. Savaşırken yaralayarak saf dışı edilen düşman askerinin yarasını sarmak, yediğinden ona da yedirmek, muhtaç ise giydirmek, islâmın şân ve ş'arından olup Allahu sübhanehu ve tealâ'nın emirleridir. Hak yolunda savaşan gazinin zafere ulaşması bununla kaimdir. Allahu azim-üşân zâlimleri sevmez ve zâlimlere yardımcı da olmaz. Tevfik ve inayet, ancak Allahu tealâ'dandır.

El-Hac

MUZAFFER OZAK

Sallû alâ seyyidinâ Muhammed...

Sallû alâ şefi-i zünubinâ Muhammed...

Sallû alâ envâr-i kulûbinâ Muhammed...

El-Evvelü Allah... El-Âhirü Allah... Ez-Zâhirü Allah... El-Bâtınü Allah... Hayrihi ve şerrihi min'Allah... Men kâne fi kal-bihi Allah... Fe-mû'inuhu ve nâsıruhu fi'd-dâreyni Allah...

Rabbişrahli sadri ve yessirli emri vahlûl ukdeten min lisanı yefkahu kavli ve ufevidû emri ilâllah vallâhu basiyrün bil-ibâd...

Sübhanেকে lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ent-el alim-ül hakiym...

Sübhanেকে lâ fehme lenâ illâ mâ fehhemtenâ inneke ent-el cevvad-ül kerim...

Sübhanেকে mâ arefnâke hakka mâ'rifetike yâ Mâ'ruf...

Sübhanেকে mâ abednâke hakka ibadetike yâ Mâ'bud...

Sübhanেকে mâ zekernâke hakka zikrike yâ Mezkûr...

Sübhanেকে mâ şekernâke hakka şükrike yâ Meşkûr...

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ
يُنَجِّكُمْ مِنْ عَذَابِ الْإِيمِ ۖ تَوَمِّنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَنُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَا مَوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

E'üzü billâhi min-eş-şeytân-ir-raciym

Bismillâh-ir-Rahman-ir-Rahtıym

Yâ eyyühelleziyne âmenü hel edüllüküm alâ ticaretin tünçiyküm min azabin eliyim tû'minüne billâhi ve Resûlihi ve tûcâhidune fi sebıylillâhi bi emvâliküm ve enfûsiküm zâliküm hayrûn leküm in küntüm tâ'lemûn..

Es-Saf : 10

(Ey iman edenler!.. Sizi, elim bir azaptan kurtaracak bir ticaret salık vereyim mi- Allahu tealâ'ya ve Resûl-ü müctebâ'ya iman edersiniz, Allah yolunda mallarınız ve canlarınızla cihad eylersiniz. Eğer, bilirsentiz bu sizin hakkınızda pek hayırlıdır.)

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin herşeye kadir olduğuna ve bütün emirlerinde ve hükümlerinde yüzbinlerce sırlar ve hikmetler bulunduğuna iman eden, her emrinde galip ve dilediğini halk, dilediğini de helâk edebilmek iradesini daima kabza-i kudretinde bulundurduğuna inanan, bu iman ve iykanlarını dilleriyle takrir ve kalpleriyle tasdik ederek irfan ve iz'an sahibi olan aziz mü'minler!..

Allahu azim-üş-şân indinde din, ancak ve yalnız bizim dinimiz olan din-i mübiyn-i islâmdır. Kitap ise, her türlü tahriften ve tagyirden masun ve mahfuz bulunan ve kıyamete kadar da Allahu tealâ'nın hıfz-u emânında bulunan Kur'an-ı azim-ül-bürhandır.

Muhterem müslümanlar!..

Din-i mübiyn-i islâm ve Kur'an-ı azim-ül-bürhan, şeref-i iman ile müşerref olan biz mü'minlere; her zaman ve her yerde kâfirlere, zâlimlere ve münafıklara karşı zillet, mezellet ve meskeneti men'eder ve din, devlet ve millet düşmanlarına karşı her hal-ü kârda izzet, rif'at ve şevket emreder.

Allahu tealâ, AZİZ'dir. Onun dini olan islâmın da AZİZ olması tabii ve âşikârdır. Binaenaleyh, iman ve islâm ile mübâhi olan müslümanların da her zaman ve her yerde AZİZ olmaları bedihidir. Müteselsilen aziz olanların da şân, şeref, şevket, satvet ve izzet sahibi olmaları lâzımdır ve şarttır. İşte, bunun içindir ki Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri Kitab-ı keriminde biz ümmet-i Muhammed'e canımızla, malımızla, dilimizle ve kalemimizle gazayı irade buyurmuş ve farz kılmıştır.

Bu risâlemizin başında mea'len sunduğumuz âyet-i celi-ye, bu görüşü hiçbir kuşku ve tereddüde yer vermeyecek kesinlikle açıklamaktadır. Yerlerin ve göklerin, yerlerle göklerin arasında görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen âlemlerin Rabbi, mürebbisi ve mâliki olan Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri, Habib-i edibi vasıtasıyla inzâl buyurduğu kitab-ı keriminde şöyle buyurmaktadır :

(Ey benim varlığıma ve birliğime inanan ve iman eden has kullarım! Bana ortak koşmayan, beni tevhid, tekbir ve

tehlil eden, Habib-i edibimin risâlet ve nübüvvetini takrir ve tasdik eden, onu herşeylerinden fazla severek iymanlarını ih-sana ve kemale erdiren muhlis kullarım!.. Sizleri, gerek dün-ya hayatında ve gerekse âhîret âleminde korkunç bir azaptan, çok acı bir ızdıraptan, elem verici ateşten koruyup kurtara-cak, sizleri biz azim-âş-şân indinde makbul, Habib-i edibim in-dinde mahbup ve Hak velileri indinde mergup bir ibadet ve ticarete delâlet edeyim mi? Sizlere, büyük bir yarar sağlaya-cak önemli bir hususu salık vereyim mi? Varlığımıza ve birli-ğimize, Habib-i edibimin Hak peygamber olduğuna hakkıyla ve lâyıkiyle iyman ediniz ve bu iymanınızı öylesine kemale erdi-riniz ki, rizayı ilâhiyyem uğrunda, benim yolumda canınızla, malınızla, dilinizle ve kaleminizle din ve mukaddesat düşman-larına, vatan ve milletiniz için hıyanette bulunanlara, mazlûm halka haksızlık ve kötülük edenlere, zulmeleyenlere karşı eli-nizden geldiği ve gücünüzün yettiği kadar mücadele ve muha-rebe ediniz, onları bozguna uğratıncaya kadar savaşıңыз. Böy-le bir cihadda bulununuz ki, sizleri dünya hayatında esaret zilletinden, zâlimlere köle olmaktan, ırz ve iffetinize tasallût ve tecavüzlerden koruyayım ve âhîret âleminde de cehennem o korkunç ve dayanılmaz azaplarından kurtarayım. Allah yo-lunda, din ve millet uğrunda savaşırsanız, rizayı ilâhiyyeme mazhar olur ve cennet ni'metlerine erişirsiniz.)

إِنَّا لَنَشْتَرِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِمْ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبِشِرُوا بِبَيْعِكُمْ
الَّذِي بَاعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

İnnallah'eşterâ min-el-mü'miniyne enfüsehüm ve emvâlehüm bi-enne le-
hüm-ül-cenneh yukatilüne fi sebilillâhi fe-yaktülüne ve yuktelüne vâ'den
aleyhi hakkân fit-Tevrâti vel-İnciyli vel-Kur'an ve men evfâ bi-ahdihi min'-
Allahi festebsürü bi-bey'i kümüllezi bâye'tüm bih ve zâlike
hüvel-fevz-ül-âziym...

Et-Tövbe : 111

(Allahu tealâ, mü'minlerden canlarını ve mallarını kendi yoluna vakfetmeleri karşılığında cenneti vermek üzere satın almıştır. Onlar, Allah yolunda savaşır, öldürürler, öldürülürler. Onlara vâ'dolunan cennet haktır. Tevrât, İncil ve Kur'an ile sâbittir. Allahu tealâ'dan ziyade ahbine vefa eden kim olabilir? Ey mü'minler!.. O halde, Allahu tealâ'nın vâ'd-ü kerimiyle yapmış olduğunuz bu alış verişe sevininiz, zira en büyük fevz ve saadet budur.)

Dikkat buyurunuz aziz mü'minler!.. Saf sûre-i celilesinde-ki TİCARET tâbirinden sonra Tövbe sûre-i celilesinin bu âyet-i kerimesinde SATINALMA deyimi kullanılmıştır. Demek oluyor ki, Allah celle celâlühü mü'minlere : **(Cennet ve cemalimi, cennetin bahası olan canlarınız ve mallarınız ile kazanabilirsiniz)** buyurmaktadır.

Allah yolunda, Allah için ölene ve öldürene cennet, cemal, riza ve rıdvân bahş ve ihsan buyurulacağını, semavi kitapların hepsinde yani Tevrat, Zebur, İncil ve diğer suhularda olduğu gibi, bütün semavi kitapların efdali ve sonuncusu olan Kur'an-ı aziyminde de beyan ve ilân buyurmakta ve ehl-i iymana Hak yolunda ve Hak rızası için mücahede edenlerin kıymet, ehemmiyet ve faziletini duyurmakta ve bizleri cennet ve cemaline dâvet eylemektedir.

Görülüyor ki, Allah yolunda cihad etmek mü'minler için kutsal bir vazifedir ve bu vazifeyi canlarıyla, mallarıyla, dilleriyle ve kalemleriyle yerine getirenler için büyük müjdeler, dünyevi ve uhrevi saadet ve selâmetler vardır. Bu emr-i ilâhiyi yerine getiremeyen gafillere ise dünya hayatında esaret ve sefalet ve âhîret âleminde de çok acı azap ve ıkap vardır.

Hürriyet ve istiklâllerini kaybetmiş, kâfirlerin boyundu-

ruğu ve zâlimlerin yumruğu altında, her türlü hak ve menfaatlerinden mahrum bırakılmış milletlerin, yürekler acısı durumlarına ibretle, basiretle bakınız mü'minler!.. Esir milletlerin acıklı hallerini, neler çektiklerini, nelere katlandıklarını araştırınız, soruşturunuz ve mutlâka öğreniniz. Üzülerek ve içimiz ezilerek görürüz ki, bugün yeryüzünde kâfirlerin ve zâlimlerin pençe-i kahrında inim inim inleyen esir milletlerin çoğunluğu müslümanlardır. Neden mi- Kitlelerin cehaletinden faydalanan bazı menfaat düşkünleri, onlara Allahu tealâ'nın bu emirlerini, Resûl-ü müctebâ'nın Hadis-i şeriflerini unutturmuşlar, materyalist safsatalarla hem gerçek hüviyyetlerini ve hem de mâ'nevî ve kudsî mükellefiyyetlerini uyuşturmuşlar, iki günlük dünya hayatına tamah eden, üç kurusluk dünya menfaatine göz diken şu'ursuz ve idraksiz bir toplum haline getirmişlerdir. Kişi, ne kazandığını, ne kaybettiğini bilemezse, kârını ve zararını hesap edemezse, sermayesi milyarlarla ifade olursa dahi iflâsa mahkûmdur. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, Kitab-ı keriminde onun için TİCARET ve ALİM - SATIM tâbirlerini kullanmış ve gerçek kazancın ancak ve yalnız ilâhi emirlerine uymak ve Habib-i edibinin yolundan gitmekle mümkün olabileceğini iymâ buyurmuştur.

Daha önceki derslerimizde, dünya ve dünya hayatı ile dünya menfaati konusu üzerinde önemle durmuş ve bazı yorumlarda bulunmuştuk. Sözü, tekrar oraya getirmek istemiyorum. Ancak, biri yalnız dünya hayatı için yapılan ticaret var, bir de âhiret hayatı için yapılan ticaret var. Hiç şüphe yoktur ki, birincisi gelip geçici ve elden çıkıcıdır, ikincisinin kârı ve yararı ise bâki ve ebedidir. Üstelik, Allahu tealâ'nın teklif ve emrettiği ticaret ve alış-veriş, hem dünya ve hem de âhiret hayatı için faydalı ve geçerlidir. Dinini, mâ'neviyyât ve mukaddesatını, ırz ve iffetini, vatan ve milletini Allahu zülcelâl vel-kemal hazretlerinin emrettiği şekilde canlarıyla, mallarıyla ve teknil imkânlarıyla koruyamayan, savunamayan ve bu uğurda mücadele ve mücahedede bulunmayan toplumlar kâfirlere ve zâlimlere esir olmağa, köle gibi yaşamağa, tabii

ve insani bütün hak ve ihtiyaçlarından mahrum kalmağa mahkûmdurlar.

Düşününüz aziz müslümanlar!.. Hürriyet ve istiklâlinden mahrum kalmış bir ülkede CUMA NAMAZI dahi kılınmaz. Bir çok ibadetler, tam bir serbesti içinde yapılamaz ve hattâ HAC'ca bile gidilemez. Bugün, yeryüzünde ortalama 750 milyon müslüman yaşamaktadır. Bunun 550 milyonu hür ve müstakil islâm devletleri olmasına mukabil, 75 milyon müslüman yarı müstakil ve 125 milyon müslüman da değişik ülkelerde azınlıklar halinde, daha doğrusu boyunduruk altında esir gibi yaşamaktadırlar.

Hürriyet ve istiklâlini kaybeden, egemenlik ve özgürlüklerinden mahrum edilen milletlerin katlandıkları zillet ve sefaleti anlatabilmeğe imkân ve ihtimal yoktur. Balkan harbinde, müslümanlara revâ görülen zulüm ve vahşet, ak sakallı dedelere ve ak saçlı ninelere, mâ'sum genç kızlara ve hattâ kundak çocuklarına tatbik olunan rezalet ve denâ'at insanlık için yüz kızartıcı korkunç ve müthiş birer faciadır. İstiklâl harbinde, aynı vahşet, cinayet ve rezaletler, Türk ve müslüman olmaktan gayri hiçbir suçu bulunmayan mâ'sum ve temiz Anadolu halkına uygulanmıştır. Kıbrıs'ta, yıllardanberi süregelen katl-i-âmlar, yediden yetmişe topyekûn bir köy halkını öldürüp buldozerlerle çukurlara atmalar, maddî ve mânevî baskılar, Batı Trakya Türklerine yarım asırdır tatbik olunan kötülükler ve haksızlıklar hep bu müslüman - Türk düşmanlığının iğrenç ve tiksinti verici birer tezahürüdür.

İstiklâl harbinde, İstanbul'un hemen yanı başındaki Yalova'nın Çınarcık ve Ak köylerinde yediden yetmişe mescidlere doldurularak diri diri yakılan mâ'sum insanların, hazin âkibetlerini toprak eşelendikçe meydana çıkan üzerinde MAŞALLAH yazılı sarı pirinç nazarlıklar ve diğer maddî deliller, insanlığa haykırmaktadır.

Evet, bir (İNSAN HAKLARI BEYANNAMESİ) vardır. Fakat, esfle kaydetmek zorundayız ki, bu ve benzeri beyannameler ve beyanatlar, hakikatleri gizlemek için uydurulmuş

birer kâğıt parçasından başka bir şey değildir, belki müslüman - Türk milletine karşı kullanılan zehirli bir silâhtır. Müslüman - Türke her türlü zulüm ve baskı yapılır, eşikteki beşikteki mâ'sum Türk çocukları boğazlanır veya kurşunlanır. Türklerin en tabii hakları pervasızca çiğnenir, fakat medeniyet dünyası (!) büyük bir kayıtsızlıkla bu facialar serisine seyirci kalır ve kılı bile kıpırdamaz. Fakat, Türk meşru müdafaya geçti mi, canını, malını, ırzını korumak için yerinden doğruldu mu, aynı medeniyet dünyası ayağa kalkar ve yaygarayı basar.

1974 Kıbrıs harekâtında bunun en canlı örneklerini gördük. Yıllarca Türk'ün öz malı olan bu adada, nereden ve nasıl geldiği, niçin getirildiği ve orada ne aradığı belli olmayan palikaryalar, Türk cemaatine kan kusturdular. Derince bir nefes alabilmek için deniz kıyısına inmesine bile izin vermediler, haklarını ve menfaatlerini çiğnediler, Türke hayat hakkı tanımadılar. Yapılan anlaşmalara ve antlaşmalara rağmen, Türk toplumunu adadan çıkarabilmek için iğrenç ve korkunç cinayetler işlediler, çeteler, gerillalar kurdular, bütün adayı bir silâh ve cephane deposu haline getirdiler, en hâkim noktaları ellerine geçirerek tahkim ettiler. Eğer, bu cinayetlerden yalnız bir tanesini Türkler işlemiş olsalardı, bütün Hıristiyan dünyası ayağa kalkar ve tozu dumana katmağa başlardı. Oysa, aynı Hıristiyan dünyası Girne, Limasol, Baf ve diğer kasaba ve köylerde öyle hunhâr cinayetler işlemişler, zulüm ve vahşeti o kadar ileri götürmüşlerdir ki, canlarını kurtarabilmek umuduyla bir okula sığınan otuz dört kadın ve çocuğu boğazlamışlar, esir ettikleri Türk mücahitlerini kulaklarını ve burunlarını keserek ve akla, hayale gelmez işkenceler yaparak şehit etmişlerdir.

Buna mukabil, Barış harekâtında Mehmetçik tarafından esir alınan palikaryalar, konuldukları kamplarda kendilerini ziyarete koşan Birleşmiş Milletler ve Kızılhaç temsilcilerine kendi ülkelerinde bile bu kadar rahat yaşamadıklarını ve iyi muamele görmediklerini söylemişlerdir.

Medeni olduklarını iddia eden batı dünyası bütün bunlara kulaklarını tıkamış, görmezlikten gelmiştir. Limasol'da bir hipodroma doldurulan binlerce Türk aç ve susuz günlerce inim inim inletilmişlerdir. On üç yaşında bir Türk kızının, ana ve babasının gözleri önünde ırzına tecavüz edildikten sonra beşikte ağlayan minicik kardeşiyle birlikte katledilmelerine bile bigâne kalmışlardır. Yapılan kötülükler, haksızlıklar, cinayetler ve rezaletler, müslüman ve Türk olmaktan başka suç olmayan insanların feryat ve figanları arş-ı ilâhiyyi inletmiş ve Kürsiyyi Rabbanıyyi titretmiştir.

Bu cinayetlerden yalnız birisini biz işlemiş olsaydık, batı dünyasında ne barbarlığımız kalırdı ne zalim ve câniliğimiz!.. Bırakın politikacısından gazetecisine kadar hıristiyan âleminin sözcülerini, bütün bu cinayet ve rezaletlerin baş sorumlusu bir papaz, bir din adamı olduğu halde katolik, ortodoks veya protestan herhangi bir hıristiyan kilise adamının kendisini tel'in etme kşöyle dursun takbih ettiğini duydunuz mu? Tam tersine, yıllardır Kıbrıs Türküne kan kusturan o eli ve gözü kanlı papaz, hâlâ adanın meşrû lideri gibi görülmek ve gösterilmek isteniyor. Bir çok devlet ve hükümet adamı, dünya barışından, hürriyetten ve insanlıktan dem vururken, o kanlı papazın kanlı elini öpüyor. Yazık onların insanlık ve hürriyet anlayışına, yazık haksızı haklı, zâlimi mazlûm gibi göstermek şaşılığından bir türlü kurtulamayan Hristiyan medeniyet inancına!..

**Kalmamıştır içlerinde ehl-i din,
Lâ'netullahi aleyhim ecma'ıyn...**

Ey benim canımdan aziz mü'min ve muvahhid kardeşim!..

Kıbrıs olayları ve özellikle kahraman Türk askerinin Kıbrıs barış harekâtı, Cenab-ı Hakkın bir lûtuf ve keremi olarak biz müslüman Türk milletine bir gerçeği hatırlatmıştır. Birlik ve beraberliğimizi kuvvetlendirmek, birbirimizi sevmek, say-

mak, tanımak ve tamamlamak, el ve gönül birliğiyle gecemi zi gündüzümüze katarak çalışmak, dinimize, milletimize, ırz ve iffetimize yönelecek iç ve dış tehlikeleri samimi bir anlaşma ve kaynaşma içinde göğüslemek, düşmanlarımıza karşı hürriyet ve istiklâlimizi savunmak ve korumak, zaruret ve mecburiyet haline gelmiştir. Bunu sağlayabilmek için de, hazırlıklı ve uyanık bulunmak ve sırası gelince canımızla, malımızla, kalemimizle, dilimizle Allahu tealâ'nın emrettiği ve Resûl-ü müctebâ'nın işaret ettiği şekilde mücadele etmek zorundayız. Zenginlerimiz keselerinin ve kasalarının ağzını açmalı, Türk Hava Kuvvetleri Vakfına, Türk Donanma Vakfına bol bol bağışlarda bulunmalıdır. Mühendislerimiz, teknisyenlerimiz, işçilerimiz, topumuzu, tüfeğimizi, uçağımızı, zırhlımızı imal edebilmek uğurunda candan ve yürekten işbirliği yapmalıdır. Milletçe bilgi ve teknik alanlarında seferber olmanın zamanı gelmiştir. Atalarımız : (Elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde bulunmaz) sözünü boşuna söylememişlerdir.

**Sana, senden gelir her iş'de ancak dâd lâzımsa;
Ümidin kes zaferden, gayriden imdâd lâzımsa...**

Kibâr-ı sahabeden Ebû-Zer-il-Gıfari radiyallahu anh-ül-Bâri, iki cihan serverinden sordu :

— Yâ Resûlallah!.. Din-i mübiyn-i islâmda en efdal salih amel, en yararlı ve hayırlı iş nedir?

Sahib-i şerî'at aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyet efendimiz saadetle buyurdular :

— Yâ Eba-Zer!.. Amellerin en efdali ve hayırlısı, Allahu tealâ katında ecir ve sevap bakımından en yücresi ve değerlisi, herşeyden önce Hakkın varlığına ve birliğine, kudret ve azametine iman etmek, ona hiç bir şeyi ortak koşmamak ve Allah yolunda, dinini, milletini, ırz ve iffetini korumak uğrunda canını ve malını feda etmekten çekinmemektir.

Diğer bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْجِهَادُ وَجَاهِدُوا الْمُشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ
وَأَنْفُسِكُمْ وَالسِّنِّتِ كُمْ

(Efdal-ül-â'mali el-cihâdû ve câhid-ül-müşrikiyne bi-emvâlikûm ve enfûsikûm ve elsinetikûm.)

(Amellerin en hayırlısı ve efdali, Allahu tealâ'ya ortak koşan müşriklerle mallarınız, canlarınız ve dillerinizle cihad etmenizdir.)

Aziz mü'min kardeşim :

Görülüyor ki, cihad yalnız din ve millet düşmanları ile harp cephesinde göğüs göğüse çarpışmak ve vuruşmak değildir. Ehl-i iyman, malıyla malı yoksa, diliyle ve kalemiyle, ilmiyle cihada iştirak edecektir. Hürriyet ve istiklâlınden mahrum kalmış bir ülkede, bir zengin milyarlık serveti bulursa kendisine ne hayrı olur? Vatanını işgal ve istilâ eden din ve millet düşmanları, ona bu muazzam serveti bırakırlar mı? Nasıl olsa, birgün elinden çıkacak bir serveti din ve devlet düşmanlarına kaptırmak mı daha hayırlıdır, yoksa o din ve devlet düşmanlarıyla mücadele uğurunda sarfetmek mi daha yararlıdır? Kaldı ki, Allah yolunda, din ve millet savunması uğurunda sarfolunacak her kuruş için âhiret âleminde büyük bir ecre nail olunacağı, yukarıdanberi açıklamaya çalıştığımız âyet-i kerimeler ve Hadis-i şerifler ile sabittir. Para ve servet, tekrar kazanılabilir. Fakat, Allah korusun bir millet hürriyet ve istiklâlıni kaybetti mi, onu tekrar ele geçirmek hem daha pahalı ve hem de daha çetin olur ve üstelik mâ'nevîyyat ve mukaddesatımız, ırz, iffet ve haysiyetimiz ayaklar altında kalır. Onun için, her müslüman elinden geldiği ve gücünün yettiği kadar hazarda ve seferde vatanına, milletine, dinine mâ'nen ve maddeten yardımda bulunmalı ve son nefesine kadar bu uğurda hiçbir fedakârlıktan kaçınmamalıdır.

اِنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَّجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

İnfirû nıfâfen ve sıkalen ve câhidû bi-emvalikûm ve enfûsikûm fi
sebilillâh zâlikûm hayrûn lekûm in kûntûm tâlemûn.

Et-Tövbe: 41

(Sizler, gerek hafif ve gerek ağırlıklı olarak kuvvetliniz, zayıfınız, genciniz, ihtiyarınız, zengininiz, fakiriniz, yayanız, atlınız, silâhlınız, silâhsızınız hep birlikte savaşa çıkın ve Allahu tealâ yolunda mallarınızla ve canlarınızla mücadele ediniz. Eğer, bilerseniz bu sizin hakkınızda çok hayırlı olur.)

Ey âşık-ı sadık :

Bu âyet-i kerimeyi dikkatle ve tekrar tekrar okumanı ve mânayı münifini derin derin düşünmeni âcizane tavsiye ederim. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, zât-ı ülûhiyyetine iman eden, âhîret ve kıyamete inanan, nârdan necata, ateşten felâha ermek isteyen, cennet ve cemaline talip olan genç, yaşlı, fakir, zengin, hasta, sağlam, silâhlı, silâhsız, atlı, atsız bütün mü'minleri mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda, din ve millet uğurunda savaşa dâvet buyurmakta ve kendilerine tefekür ni'meti bahş ve ihsan buyurulanlara düşünmelerini ve bunun haklarında çok daha hayırlı olacağını kabul ve tasdik etmelerini hatırlatmaktadır. Zira, Allah korusun düşman bir islâm ülkesine girecek olursa, ne genç kalır ne ihtiyar, ne zengin kalır ne fakir, ne hasta kalır ne sağlam, ne ırz kalır ne iffet, ne mâ'neviyyat kalır ne mukaddesat, ne cami kalır ne türbe, ne hayır kalır ne bereket, hepsi hepsi elden çıkar. Düşmanlarımız, kadınlarımıza ve kızlarımıza tasallût ve tecavüz ederler, Allah yolunda, vatan ve millet uğurunda sarfetmeğe kıymadığımız mallarımızı ve paralarımızı zorla elimizden alırlar, bizi zelil ve sefil ederler, gözyaşlarımıza, yalvarıp yakarmalarımıza, aldırılmazlar, kutsal yapılarımızı ahır, meyhane yapar-

lar, yeryüzünden namımızı ve nişanımızı silmek için akla gelen ve gelmeyen her türlü kötülüğü başımıza getirirler. Bir gezi sırasında Selânik'e de uğramış ve orada Hamza bey caminden başka Türk-islâm yapısı kalmadığını ve o garip binanın da meyhane olarak kullanıldığını içim burkularak görmüştüm. Görenedir, görene!.. Köre nedir, köre ne?

Burada, haklı bir sitemde bulunmak isterim : Batı hayranı sözde aydınlarımız, yüce islâm dininin ve Allahu tealâ'nın kanunu olan şeri'atimizin mahiyet ve hakikatini ne yazık ki hakkıyla ve lâıykıyla bilmedikleri halde körü körüne din ve şeri'at düşmanlığı yapmakta ve bunu da sözüm ona medeniyetin ve batı kültürünün bir icabı saymaktadırlar. Aralarında, belki bu konuyu birazcık tetkik ve tettebbü edenler vardır ama, onlar da islâm düşmanı batılı yazarların isnad ve iftiralarına aldanmakta ve onların yazdıklarını doğru sanmaktadırlar. Oysa, bilmiyor ve düşünemiyorlar ki, batı dünyası müslümanlara ait herşeye ve özellikle islâm dinine karşı âdeta babadan oğula miras kalmış şu'ursuz bir kin ve düşmanlık beslemektedir. O kadar ki, Hıristiyan âleminde ve bilhassa kilise idarecilerinde islâm düşmanlığı, kendi bâtil dinlerinin gereği olan bir TA'-ASSUP haline getirilmiştir. İnsaf buyurulsun, bu derece müte'assıp islâm düşmanları da elbette oturup müslümanlar için medhiyye yazacak değillerdi. İşte, bizim yarı aydınlarımız bu zihniyetin esiri ve zebunu olmuş, batılıların hezeyanlarını gerçek gibi kabullenmişler ve bunun sonucu olarak da hâşâ (İslâm dini, terakkiye engeldir.) palavrasını benimsemişlerdir. }

Halbuki, din terakkiye engel olsaydı. Hz. İsa aleyhisselâmın getirdiği din ve şeri'at ile hiçbir ilgi ve ilişkisi kalmadığı muhakkak olan papaz uydurması hıristiyanlık batı dünyasının ilerlemesine mâni olurdu. Batı hayranı sözüm ona aydınlarımız bu gerçeği dahi farkedemeyecek kadar şaşkınlık ve sapıklık içindedirler. Batı kültürü almış olmakla ve bir batı üniversitesinden diploma elde etmekle öğünen ve böbürlenmiş yarı aydınlar, zahmet edip islâm dininin hakikatlerini araştırsalar, inceleseler göreceklerdir ki, biz haçlı seferlerinden iti-

baren süregelen mütaassıp islâm düşmanlığına rağmen yüzünden silinip gitmemişsek, bunu ancak ve yalnız dinimize, dilimize, gelenek ve göreneklerimize borçluyuz. Evet, müslüman Türk milletinin bekâsı bu üç haslete sahip çıkması ve bunları titizlikle koruyup kollaması sayesinde mümkün olmuştur.

Zira; din-i mübiyn-i islâm, din ve millet düşmanları ile savaşırken şehit olanların âhîret âleminde cennete ve ebedî ni'mete ereceğini, bu fedakârlığının karşılığını bizzat Allahu zül-celâl vel-kemal hazretlerinden göreceğini, sağ kalanların ise GAZÎ'lik gibi yüce bir rütbeye erişeceğini talim ve telkin eylemiştir. Eğer, bütün millet efradı vatan ve milleti için bir kuruşuna kıyamayan, bir damla kan şöyle dursun ter dahi akıtmayan yarı aydınlarımız gibi, ölümden korksalar mı bugün hürriyet ve istiklâlimize sahip olabilir miydik? O yarı aydınlar, akıtılan o tertemiz kanlarla korunan ve savunulan bu hür ve bağımsız ülkede din düşmanlığı yaparak ahkâm kesebilirler miydi?

Körü körüne islâm düşmanlığı yapan ve müslümanlığa karşı çıkan bu yarı aydınlara söylenilecek çok söz vardır ama, biz kendilerine şu kadarcığını hatırlatalım. Her fâni gibi sayılı nefesleri tükenip ecel kendilerine erişince, onların leşleri de beğenmedikleri ve hor gördükleri islâm şeri'ati ile kaldırmakta ve cenaze namazları bile her vesile ile istiskal ettikleri saf ve mâ'sum müslümanlar tarafından kılınmakta ve onların vefakâr omuzlarında taşınmaktadırlar. Onlar, diledikleri kadar inkâr etsinler, istedikleri kadar reddetsinler netice budur ve kendilerini pek beğendikleri ve hayran oldukları gâvurcuklar omuzlarına almak şöyle dursun, içlerinden bir Türk daha geberdi diye sevineceklerdir.

Siz bu gafillere, bu okuduğunu anlamaktan âciz şaşkınlara aldırış etmeyiniz kardeşlerim!.. Dinimize, kitabımıza, şeri'atimize sarılmadıkça iki cihanda da bize rahat ve huzur yoktur. Gerçek bir din terbiyesi alan, islâmi hakikatleri hakkıyla ve lâyıkiyle öğrenen bir müslüman, bütün cihan kendisine verilse zaten dininden dönmez. Dininden dönmediği için de Türk-

lüğünü kaybetmez, gerçek benliğini yitirmez, vatanından ve milletinden, mâ'neviyyat ve mukaddesatından ise aslâ vazgeçmez.

Kıbrıs barış harekâtı ile, yeşil adaya ve bütün Akdeniz bölgesine sulh ve sükûn götüren kahraman Türk askeri, tarih boyunca her gittiği yere hak, adalet, insaf, vicdan ve barış götürmüştür. Rum kesiminde kalan mâ'sum Türkler, yediden yetmişe topyekûn canavarca katledilerek kitleler halinde açılan büyük çukurlara gömülürken, Türk bölgesinde kalan Rumlar, tam bir serbesti, hürriyet ve eşitlik içinde insan muamelesi görmüşlerdir. Rum kesiminde kalan camilerimiz yıkılır, minarelerimiz top mermileriyle tahrip edilirken, Türk bölgesinde kalan papazlar, kiliselerinde tam bir hürriyet havası içinde icrayı âyin etmişlerdir. Medeniyet dünyası ve ehl-i salıp koruyucusu batı âlemi, bu faciaları ne kadar görmezlikten ve bilmezlikten gelseler de, filimlerle, fotoğraflarla, belgelerle, barış gücü subay ve askerlerinin müşahedeleriyle sabit olan bu hakikati eninde sonunda kabul etmek zorunda kalacaklardır. Müteassıp islâm düşmanı batılılar görmeseler dahi, herşeyi hakkıyla gören ve bilen Allahu azim-üş-şân olanları görmekte ve bilmektedir.

**İnsana sadakat yakışır, görse de ikrah;
Doğruların yardımcısıdır Hazret-i Allah...**

Kıbrıs barış harekâtında görev alan yiğitlere sesleniyorum :

Ey şanlı kumandan, ey şerefli Türk eri kahraman Mehmetçik, ey Kıbrıs'ta hak ve hakikat uğuruna seve seve kanlarını döken ve canlarını veren aziz şehitler, ey mert ve bahadır Kıbrıs gazileri! Bilmiş olunuz ki, sizler Allahu tealâ'nın en sevgili kulları ve Resûl-ü müctebâ'nın en değerli ümmeti, müslüman Türk milletinin göz bebeklerisiniz... Şanlar, şerefler ve eşsiz zaferlerle dolu tarihimize yepyeni bir zafer daha kazandırdınız, Türk'ün gücünü, hakseverliğini, adaletini, gayret ve hamiyetini bir kerre daha ispatladınız. Din, dil ve mez-

hep farkı gözetmeksizin Kıbrıs'ta herkese hak ve hukuk kurallarını uyguladınız. Mazlûmları ezilmekten ve kahrolmaktan kurtarıırken, yeşil adada tam bir sulh ve sükûn sağladınız. Erinden generaline kadar dünya rütbeniz ne kadar yüce ise, Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ katında da dereceleriniz o kadar yüksektir. Kırk milyon Türk, sizinle iftihar ediyor, size özeniyor, ihraz ettiğiniz yüce makama imreniyor. Mazhar olduğunuz mâ'nevî makam ve dereceleri, izzet ve ni'metleri dile anlatmak ve kalemle yazmak mümkün değildir. Şehit torunları ve gazi evlâtları olduğunuzu bütün dünya hayret ve dehşetle gördü, anladı ve bildi. Din ve millet düşmanları yerindi, dostlarımız güldü ve sevindi. Dedelerinizin ve atalarınızın ruhlarını mesrur ettiniz. Ruhaniyet-i Muhamediyye'yi şâd-ü handan eylediniz. Türklerin, Allah ordularından bir ordu olduğunu ve hangi kavme gazab-ı ilâhi olursa o büyük ordunun zâlimleri te'dip ve terbiyeye memur bulunduğunu iki cihan serveri haber vermişti, bu mûcize-i peygamberiyyenin doğruluğunu da kanıtladınız. Allahu tealâ, zâlimleri sevmediğini Kitab-ı keriminde açıkça ve kesin olarak beyan buyurmaktadır. Bugün, karşınızda size mermi yağdıran zâlimler, Allahu tealâ'nın gazabına uğradıkları için karşılarında sizleri buldular, hizaya geldiler. Zaferlerinizle melekler bile öğünüyor ve seviniyor. Gazanız mübarek olsun, şehitlerinizin aziz ruhları şâd olsun, menzilleri mübarek olsun, ruhları sizlere yardımcı olsun...

Türk'ün, zulüm ve haksızlık karşısında nasıl coşup taşığını bütün dünyaya ilân ve isbat ettiniz, Allah yolunda savaşırken tozlanan ayaklarınız, bastığı her karış toprağa şan ve şeref verdi. Döktüğünüz kan ve ter, Allah katında kaybolmadı. Bütün günahlarınızdan arındınız, affı ilâhiye mazhar oldunuz, kahraman isimleriniz ve menkıbeleriniz tarihin köhne yapraklarına altın varaklı sahifeler eklediler, kıyamete kadar ölmeyecek ve yaşayacaksınız ve sizden sonra geleceklere kahramanlıkta önder ve rehber olacaksınız.

Ey Kahraman Mehmetçik!..

Emin ol ki, bu gazan ile gelecekte insanlık dava ve ide-
aline ihanet etmeğe yeltenecek, insanların hak ve hürriyetle-
rine kastedecek zâlimlere ve hainlere lâyük oldukları ibret
dersini de vermiş oldun. Hiçbir zâlim ve hain, bir daha böy-
lesine vahşi cinayetler işlerken bu dersi unutmayacaktır. Senin
verdiğin bu ibret dersini hatırladıkça, bu çeşit cür'et ve küs-
tahlıkta bulunamayacak, haksızlık ve kötülükleri eskisi gibi ra-
hatlıkla yapamayacak ve kendi kendisini frenleyecektir. Bu bü-
yük ders, bütün dünyada aynı hırs ve hevese kapılan canilere ve
vahşilere de ibret olacaktır.

Yalnız Kıbrıs'taki soydaşlarımızın değil, zâlimlerin pençe-
sinde inleyen bütün mâ'sum insanların hürriyet ve istiklâlle-
rine kavuşmalarına örnek ve önder oldunuz, sâ'yiniz meşkûr ve
hizmetleriniz insanlık âlemi için makbul olsun. Kutsal dinimiz,
asil milletimiz ve mübarek vatanımız şerefli ellerinize tevdi
olunmuş bir Emanetullah'tır. Allahu teâlâ ve tekaddes hazret-
leri, mâ'sum insanlara yardımcı olmak şeref ve saadetini siz-
lere bahşetti. Şan ve şerefimiz ne kadar büyükse, sorumluluğu-
muz da o kadar büyüktür. Zira, mazisi şanlar ve şereflerle dolu
bu kahraman milletin geleceğinden de sizler mes'ulsunuz. Mil-
letin umudu sizlerdedir, duaları sizinledir, en iyi dilekleri sizin
içindir.

Sizlerden kat'iyen umulmaz ve beklenmez ya, yine de söy-
lemek lâzımdır ki, aman sakın zafer serhoşluğuna kapılmayı-
nız. Düşmanlarınızın hiyle ve hud'alarına aslâ inanmayınız. Hz.
Ömer radiyallahu anh'ın şu vecizesini daima hatırlayınız: (MU-
ZAFFER ORDULAR, YAPTIKLARI ZULÜMLER SONUCU
MAĞLÛP OLURLAR.) Kalplerinizdeki iman ve damarlarınız-
daki asil kan sizleri zulümden, kötülükten alıkoyacaktır, onun
için Allahu teâlâ'ya tevekkül ediniz, yalnız ona ve başınızdaki
kumandanlarınıza güveniniz, başınıza konulan zafer tâcını şe-
refle taşıyınız. Karşılaşacağınız güçlükleri bu suretle yenersi-
niz, bütün engelleri bu iman ile aşarsınız ve daima zaferden

zafere koşarsınız. Zira, Allahu azim-üş-şân Kur'an-ı aziyminde şöyle buyurmaktadır :

وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

Ve kâne hakkân aleynâ nasr-ül-mü'miniyn...

Er-Rûm : 47

(Mü'minlere nusret uhdemize hak oldu..)

Evet, hakkıyla iman eden mü'minlere yardım etmek, Al-lahu teâlâ'ya vacip olmuştur. Kâmil iman sahibi er oğlu ere bundan büyük müjde ve beşaret haberi olabilir mi? Hakkın yardımını daima üzerinizde bulunacak ve her müşkilinizde imdadınıza yetişecektir. Aslâ unutmamalıdır ki, Allahu sübhanehu ve teâlâ hazretleri, dilediğini dilediği gibi yapmağa kadir ve muktedir olmakla beraber vâ'dinden aslâ dönmez, ahdinde sadık kalır :

وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْغَنِيِّ الْحَكِيمِ

Ve men-nasru illâ min indillâh-il aziyz-il-hakiym...

Âl-i İmran : 126

(Yardım, ancak hükmünde yegâne galip ve hakim olan Allahu teâlâ tarafındandır.)

âyet-i kerimesi de bu görüşü te'yid etmektedir. Allahu azim-üş-şân, her emrinde aziz ve galiptir, herşeye hakimdir. Nusret, galibiyet ve selâmet ancak ondandır ve onun yardımını erişince yenilemeyecek hiçbir kuvvet, mağlûp edilemeyecek hiç bir ordu yoktur. Tam bir teslimiyetle zât-ı ülûhiyyetine tevekkül eden her zaman ve her yerde mansur ve muzaffer kılar. Allahu sübhanehu ve tealâ, kendisine tevekkül edenle beraberdir :

وَأَنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُواكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي
أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ

Ve in yûriydû en yahde'ûke fe-inne hasbekâllahu hüvellezi
eyyedeke bi-nasrihi ve bil-mü'miniyn..

El-Enfâl : 62

(Düşmanlarınızı, ne kadar kuvvetli olsa ve size hiyle ve hud'a yapmağa kalkışsa, Allahu tealâ'nın yardımını kâfidir. Zât-ı ülûhiyyetine hakkıyla iyman edenleri yardımları ile te'yid ve takviye eder, onların düşman hiylesine düşmesine fırsat vermez.)

Mü'min kuluna yardım edenlerin en hayırlısı, bizzat Allah celle hazretleridir :

وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ

Ve hüve hayr-ün-nâsırıyn...

Al-i İmran : 150

(O Allahu tealâ ki, yardımcıların en hayırlısıdır.)

Hakka hakkıyla iyman ve tevekkül eden, onun nusretini uman mü'minler için Allahu tealâ'nın yardımını yakındır :

إِنَّا أَنْزَلْنَا نَصْرًا لِلَّهِ قَرِيبٌ

Elâ inne nasrallahî kariyb..

El-Bakara : 214

(Bilmiş olun ki, Allahu tealâ'nın yardımını yakındır.)

Mü'minlerin hemen her işlerinde olduğu gibi düşmanları ile yapacakları savaşlarda da şu üç hususa dikkat ve riayet etmeleri, zaferin sağlanmasında en büyük âmil olur :

- 1) Hulûs-u niyyet : Hâlis ve saf bir niyyet sahibi olmak.
- 2) Ulûvvü himmet : Candan ve gönülden üstün ve yüce bir gayret ve faaliyet göstermek.
- 3) Sabır ve mukavemet...

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَلِكُلِّ أَمْرٍ مَا تَوَى

Innemel-â'mâlû bin-niyâti ve li-küllî emrin mâ neva...

(Bütün ameller, niyyete göredir. Herkes, neyi niyyet ederse ancak onu bulur.)

Hadis-i şerifi, hayırlı niyyetlerin önemini açıklamaktadır. Bunun için savaşa katılanlar da Allahu teâlâ'nın rızasını kazanmak için gazaya niyyet etmeli ve bu niyyetlerinde sadık ve samimi olmalıdırlar. Böyle hâlis bir niyyetle savaşan mü'minler, mutlaka zafere ulaşır, şehit olanlarla gaziler de Allahu teâlâ'nın bahş ve ihsan buyuracağı sonsuz ni'met ve mükâfatlara nail olurlar. Gazaya iştirak edenler, Allah yolunda savaşıklarını bilmeli, Allah için öldürmeli ve Allah için ölmelidirler. Niyyetleri, ancak ve yalnız Hak rızasını tahsil olmalıdır. Gösteriş için yapılan, desinler, söylesinler, sevsinler ve övsünler diye yapılan her hareketle, mal ve ganimet toplayabilmek için atılan her adım, kişiyi belki dünyada bu muradına nail eder ama, Allahu teâlâ'nın vâ'dettiği ecir ve mükâfattan mahrum kalırlar. Halk nazarında belki muhterem ve mükerrem olurlar, fakat Hâlık katında makbul ve mü'teber olamazlar. Onların, gaza ve şehadet sevaplarından da nasipleri yoktur. Oysa, elde edilebilecek dünya menfaatleri gelip geçici ve elden çıkıcıdır, âhîret ni'met ve saadeti ise bâki ve ebedidir. Üstelik, hâlis niyyetle din ve millet düşmanlarına karşı savaşanlar, hem dünya hayatında hem de âhîret âleminde üstün ve yüce derecelere mazhar olurlar ki, bunları ne akıllar idrak edebilir, ne beyinler düşünebilir, ne kalemler yazabilir ve ne de dille tarif ve tavsifi mümkün olabilir.

Ey âşık-ı sadık!..

Mahiyet ve muhtevâsı ne olursa olsun, herhangi meşrû ve hayırlı bir iş mutlâka Hak rızası için yapılmalıdır. Kaldı ki, Hak yolunda yapılan ve yapılacak olan bütün hayırlı ve yararlı işlerin, tam bir kalp hulûsu ile yapılması dinî bir farizadır. Niyyet ile yapılan işler yekdiğerine muvafık ve mutabık olmalıdır. Binaenaleyh, keyfiyet din ve millet düşmanları ile yapılacak savaşlarda da aynıdır. Allah yolunda ve Allah rızası-çün yapılacak bir savaşın, maddî ve mâ'nevî pek çok faydaları ve âhiret âlemi için de sayılamayacak kadar çok menfaat ve mükâfatı bulunduğu aslâ hatırdan çıkarılmamalıdır.

H İ K Â Y E

Tanınmış din bilginlerinden ve ünlü fakihlerden Gazi Darrar ibn-i Ömer rahimehullah, Allah rızası için uzun yıllar serhad boylarında savaşlarda bulunmuş, mertliği, yiğitliği, cesaret ve metaneti ile şöhret kazanmıştı. Hac farizasını yerine getirmek niyyeti ile kumandanından izin istedi. Hizmet ve gayretlerini gözönünde bulunduran kumandanı da, onun feragat ve fedakârlığını mükâfatlandırmak üzere kendisine müsaade etti.

Gazi Darrar, devrin Kutb-ül-ârifiyni olan büyük şeyhlerden Hazret-i İshak kuddise sirruh ile vedâlaşmak ve hayır duasını almak üzere kendilerini ziyarete gitti. Hac farizasını ifa kasdiyle bir süre için cihadı terkederek Mekke-i mükerrreme'ye gideceğini arz, duasını niyaz eyledi ve hazretten helâllik diledi. Hazret-i İshak, kendisine :

— Yâ Darrar!.. Kâ'betullah'a yüz sürmek niyyet-i hâli-sanesiyle hazırlandığınız için sizi kutlar ve candan tebrik ederim. Fakat, cihad ve gaza gibi kutsal bir görevi, hac sevabına feda etmenize gönlüm razı olmadığı gibi, bu hareketinizi şer'an dahi caiz görmem. Zira, kendi mâ'sukunuz olan hac ve Kâ'be-ye, Cenab-ı Hakkın mâ'suku olan cihadı tercih ediyorsunuz. Yâ Darrar!.. Bilmiş ol ki, sen Kâ'be-i muazzama'ya âşıksın ama,

Allahu sübhanehu ve teâlâ da cihad ve gazaya âşıktır. Kendi aşkın uğruna, Mahbub-u hakikinın mâ'sukunu terk etmen caiz olur mu? Yâ Darrar!.. Çok iyi bilirsin ki, Seyyid-ül-Enâm aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyete ves-selâm efendimiz, ömürleri boyunca yalnız iki kerre haccetmişler ve fakat cihad âyetinin nüzulünden sonra âlem-i cemale intikal buyuruncaya kadar cihadı hiç terketmemişlerdir. Ashab-ı kirâmdan bazıları, bazı gazalarda Habib-i edib-i Kibriyâ'dan hac için ruhsat istemişler ve şu Hadis-i Şerif ile karşılık almışlardır :

لَغَزْوَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ أَرْبَعِينَ حُجَّةً

Le-gazvetün fi sebîlillâhi ahebbü ilâllahi min erba'ayne hücceten...

(Din, millet ve mukaddesat düşmanları ile, Allah yolunda savaşmak, Allahu tealâ katında kırk defa haccetmekten daha sevgilidir.)

Ey Allah rızasıyçün haksızlık ve kötülöklere karşı çıkan, din, millet ve mukaddesat düşmanlarına Allah için kurşun sıkan kahraman gaziler!.. Rütbeni, dereceni ve Allahu tealâ indindeki şeref ve itibarını, bu Hadis-i şeriften anla... Görevinin kıymet, ehemmiyet ve faziletini öğren ve Allah yolunda yapılan bir savaşın kırk defa haccetmekten üstün olduğunu iyi bil...

Şeyh İshak hazretleri, irşâd ve ikazlarına şöyle devam buyurdular :

— Yâ Darrar!.. İki cihan serverinin bu müjdesi üzerine, ashab-ı kirâm haccetmekten vazgeçtiler, savaş alanında Allah rızasıyçün kahramanca savaştilar ve canlarını Hak yoluna kurban ederek şehitlik rütbesine ulaştılar. Niyetin hâlis olduğundan, Allahu tealâ sana iki kat ecir bahş ve ihsan buyuracaktır. Zira, Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri, dilediğine kat kat ecir verir ve dilediği kadar da arttırır :

وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

Vallâhu yudâ'ifu limen yeşâ vallâhu vâsi'un alıym...

El-Bakara : 201

(Hak tealâ, dilediğine kat kat verir. Allahu azim-üş-şân vâsi'dir. Fazl-ü kereminden ihsan buyurduğu fazlalık, ona darlık vermez. Aliym'dir, infak edenin niyyet ve infak kudretini bilir.)

âyet-i kerimesi, bu görüşün delili ve şahididir. Yâ Darrar! Bütün mâ'nevî sorumluluğu nefsim'e ait olmak şartıyla temin ederim ki, bazı yerlerde gaza hac'dan mukaddestir. Gaza meydanında bulunan bir gazi, din ve millet düşmanları karşısında metanetle durduğu her ân, bir hac sevabına nail olur. Unutmamalıdır ki, Kâ'be-i muazzamanın korunması da, savaş alanında kâfirlere ve din düşmanlarına karşı koymakla mümkündür, buyurdu.

Darrar İbn-i Ömer, bu ikaz ve irşâd üzerine o yıl haccetmekten vazgeçerek sınır boyundaki görevi başına gitti, din ve millet düşmanlarıyla sonuna kadar savaştı. Allahu tealâ, onların hepsinden razı olsun...

Ey Allahu tealâ'nın sevgili kulları!..

Askerlik ve ona düşen şerefli görev, sevap bakımından o kadar yüce ve yüksektir ki, Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz bu gerçeği şöyle ifade ve beyan buyurmuşlardır :

لِمَقَامِ سَاعَةٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَفْضَلُ مِنْ أَحْيَاءِ لَيْلَةِ الْقَدْرِ
عِنْدَ حَجْرِ الْأَسْوَدِ

Le-mukamü sa'atin fi sebiylillâhi efdalü min ihyâ'i leyle't-il-kadri
inde Hacerül-esved...

(Din, millet ve mukaddesat düşmanları karşısında bir saat durmak, Allahu tealâ yolunda bir saat savaşa katılmak, Kadir gecesini Kâ'be-i muazzama yanında ve Hacer-ül-esved önünde ibadet ve tâ'at ile ihyâ etmekten daha üstün ve hayırlıdır.)

İRŞÂD adındaki üç ciltlik nâçiz eserimizin 3. cildinin 28. dersinde Kadir gecesini hakkında bazı açıklamalar yapmıştık. Burada tekrarına lüzum görmemekle beraber, belirtmek isteriz ki, Ramazan-ı şerifin yirmi yedinci gecesini mutlâka Leyle-i Kadir değildir. Kadir gecesini, gizlidir ve gizlenmiştir. Allahu sübhanehu ve tealâ biz âciz kullarının, yılın her gecesini ibadet ve tâ'atle geçirmemiz için yılın her gecesinde isyan ve nisyanlardan sakınmamız için, lütuf ve keremiyle Kadir gecesini, geceler arasında gizlemiştir. Onun için, mü'mine yakışan, her gecesini Kadir gecesini bilmek ve elinden geldiği ve gücünün yettiği kadar ihyâ etmektir.

İki cihan serverine, Kadir gecesinin hangi gece olduğu sorulunca :

— Ramazan ayının yirmisinden sonraki tek gecelerde arayınız, buyurmuş olması, biz ümmetine karşı sonsuz şefkat ve merhametinin tezahürüdür. Olabilir ki, bu soru sorulduğu yıl kadir gecesini Ramazan-ı şerifin son on günü içinde bulunuyordu. Bayezid-i Bestami Kuddise sırrahus-sâmi :

— Ben, yetmiş yılda iki defa Ramazan-ı şerifin yirmi yedinci gecesini, Leyle-i kadre rastladım, buyurmuştur.

Hak velilerinden bir diğer zât-ı akdes de :

— Ben, ömrümde bir defa Ramazan-ı şerifin onyedinci gecesini Leyle-i kadre şahid oldum, buyurmuştur.

Hâsılı, Kadir gecesini gizlidir ve gizlenmiştir. Bin aydan hayırlı olduğu âyet-i kerime ile sabit olan o mübarek gecenin gizlenmesinde de sayısız sırlar ve hikmetler vardır.

Bu dersimizde asıl anlatmak istediğimiz şudur :

Bir mü'min, yılın bütün gecelerinde Leyle-i kadri arasa ve gerçekten bulsa, ve o mübarek geceyi Kâ'be-i Muazzama'nın yanında ve Hacer-i esvedin önünde ibadet ve tâ'atle geçirerek bin aydan hayırlı olan o gecenin feyzine mazhar olsa, o zatın

mazhar olacağı ecir ve sevap, din ve devlet düşmanları karşısında bir saat Allah rızasıyçün savaşanının alacağı ecir ve sevapla aynı değil, Allaha daha sevgilidir. Yukarıdaki Hadis-i şerif keyfiyeti böylece tesbit buyurmaktadır, dikkat ve ibretinize sunarım.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretleri diğer bir Hadis-i şeriflerinde de şöyle buyurmuşlardır :

(Gazilerin, Allahu tealâ yolunda bir saat kadar din ve devlet düşmanları ile savaşmaları, Hakka yakın olan bir veliyullah'ın kendi evinde ve kendi nefesine yaptığı altmış yıllık nafîle ibadetten, Allahu sübhanehu ve tealâ indinde daha efdal ve daha sevgilidir.)

Diğer bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

(Savaş alanında bir günlük mihnet ve meşakkate katlanmak, dünya ve âhirette edilecek rahattan daha hayırlıdır.)

Gaziler serveri, mücahitler rehberi, âhir zaman peygamberi bir Hadis-i şeriflerinde de şöyle buyurmuşlardır :

مَا غَبَّرَتْ قَدَمًا عَبْدًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ النَّارَ

Magberret kadema abdin fi sebiylillâhi illâ harrem Allahü aleyhinnar...

(Allah yolunda ayağı tozlanan bir mücahid asker, âhîret azabından ve cehennem ateşinden kurtulur.)

Onun içindir ki, Cenab-ı Fahr-i risâlet efendimizin âlem-i cemale intikal buyurularından sonra, vasiyyet-i peygamberiyi yerine getirmek için Usame bin Zeyd radyallahu anh kumandasındaki islâm ordusunu uğurlarken, Emir-il-Mü'miniyn Hz. Ebu-Bekir-is-Sıddıyk radyallahu anhnın yaya yürümesinden utanan Usame :

— Yâ Emir!.. Lûtfedin, ya siz de ata binin veya müsaade buyurun ben de yaya yürüyeyim, demesi üzerine, Hz. Sıddıyk-ı ekber :

— Yâ Usame!.. Allah yolunda bir saat ayağımız tozlanmasın mı? buyurmuşlardır.

Evet, aziz mü'minler ve göğüsleri iyman dolu kahraman erler!..

Din ve millet düşmanları ile savaşmak, ateşe karşı nuranî bir elbise, bir zırh giymek gibidir, ki o nuranî zırha cehennem ateşi daği tesir edemez.

Bu kadar mı? Hayır!.. Daha pek çok tebşirat-ı Muhammediye vardır ve aklım erdiği, ilmim yettiği kadar bunları size açıklamağa çalışacağım. Canları, malları, dilleri ve kalemleriyle din ve millet, mâ'neviyyât ve mukaddesat düşmanlarına karşı savaşan gazilere gerçekten müjdeler olsun!..

Bakınız, İmâm-ül-Enbiyâ aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tehâyâ efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde de ne buyuruyorlar :

أَقْرَبُ النَّاسِ مِنْ دَرَجَةِ النَّبُوَّةِ أَهْلُ الْعِلْمِ وَالْجِهَادِ

Akreb-ün-nâsi min derece't-in-nübüvveti ehl-ül ilmi vel-cihad...

(İnsanlar arasında, peygamberlerin derecelerine en yakın olanlar Hak âlimleri ile Allah yolunda savaşan mücahitlerdir.)

Hak âlimleri, insanlara peygamberlerin getirdikleri şeri'ati, tarikati, hakikati ve mâ'rifeti öğretirler ve onları Hak yoluna davet ederler. Bu kutlu ve mutlu yolda Hak ve hakikate talip olanları uyarır ve irşâd ederler. Mücahitler ise, bu nurlu yol için silâhları ile savaşır, dini, milleti ve islâm devletini savunurlar.

Bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

(Allahu tealâ katında insanların en efdali ve yararlısı, en ziyade fazilet sahibi olanı, canları ve mallarıyla cihad edenlerdir.)

Yine bir Hadis-i şerifte şöyle buyurulmuştur :

(Allah yolunda ve Allah rızasıyçün, din ve millet düşmanlarına bir mermi atan gaziye, köle azad etmiş sevabı bahş ve ih-san buyurulur. Velew ki, attığı kurşun düşmana değsin veya değmesin, bu ecre nail olur.)

Yukarıda, bilvesile her işimizde hüsn-ü niyyetin şart olduğunu ve her işin niyyete bağlı bulunduğunu açıklamıştık. Binaenaleyh, düşmana isabet etmesi niyyeti ile atılmış bir mermi isabet etmese dahi, niyyet sahih olduğundan aynı ecirle mükâfatlandırılır.

Buna mukabil, korkarak ve can kaygusuna düşerek düşmana sırt çevirmek denaatinde bulunanların da cehennem azabıyla tecziye olunacakları muhakkak ve mukadderdir. Meğer ki, başta bulunan kumandan geri çekilme emri vermiş bulunsun veya düşmanı aldatmak için yine emirle ric'at edilmiş bulunulsun. Savaşta, kayıtsız ve şartsız itaat şarttır. Barış zamanında bile askerlikten kaçanlar, büyük günah işlemiş olurlar. Hasta olmadığı halde kendisini hasta gibi göstererek, cepheden çekilen, bahane ettiği o hastalığa mutlaka uğrayacağını unutmamalıdır. Askerliğe ve savaşa ihanet edenlerin, taraf-ı ilâhiden korkunç bir musibete duçar olacakları da aslâ hatırdan çıkarılmamalıdır.

CENNET, KILIÇLARIN GÖLGESİNDEDİR. Mücahitlerin de, subayları ve erleri kılıç ve süngü kullandıklarından, ehli cennettirler.

Fakat, bu arada büyük bir tehdidi de haber vermek gerekmektedir. Çünkü, bir Hadis-i şerifte :

(Her kim, silâh kullanmasını öğrenir ve nişancılık, atıcılık talim eder de, bu san'atını sonradan terkederse, o bizden değildir.) buyurulmuştur. Bunun için, askerlik talim ve terbiyesi gördükten sonra bunları terketmek, sırası gelince din ve devlet düşmanlarına karşı bu öğrendiklerini tatbik etmemek, Allah korusun islâm cami'asından çıkmak gibi korkunç bir tehditle karşı karşıya gelinmesiyle sonuçlanır.

H İ K Â Y E

Ashab-ı kiramın ileri gelenlerinden İbn-i Abbas radiyalahu anhu rivayet ediyorlar :

Uhud muharebesinde, Resûlüllah sallallahu aleyhi ve sei-

lem efendimizin amcası olup ESED-İR-RESÛL (Resûl'ün arslanı) olarak ün yapmış mert, yiğit ve kahraman bir zat olan Hz. Hamza radiyallahu anh şehid olmuş ve Habib-i edib-i Kibriyâ'nın mir'at-ı Hak olan mukaddes yüzü yaralanmış ve mübarek dişleri de kırılmıştı.

İslâm mücahitlerinin, din ve millet düşmanlarından yılmadıklarını, cesaret ve şecaatlerinden hiçbir şey kaybetmediklerini göstermek için, Resûl-ü zişânın emirleriyle Abdullah ibn-i Revaha radiyallahu anh emrinde bir bölük islâm askeri, düşman üzerine sevkolunmuştu.

Abdullah ibn-i Revaha, islâm mücahitlerini toplayarak tan yeri ağarmadan düşman üzerine göndermiş ve kendisi de sabah namazını iki cihan serverinin arkasında kılmak için mes-cide gitmişti. Zira, Resûl-ü zişânın arkasında kılınacak sabah namazının şerefi ve fazileti çok büyüktü. Netekim öyle oldu, sabah namazı kılındı, selâm verildi ve imam-ül-Enbiyâ efendimiz mübarek yüzlerini cemaate çevirdiler ve ashab-ı kiram arasında birgün önce kumandan tayin ettikleri Abdullah ibn-i Revaha'yı da görünce :

— Yâ Abdullah!.. Biz, seni gazaya memur ederek islâm mücahitlerine kumandan tayin etmedik mi? Burada ne işin var? Neden, kutsal görevinin başına gitmedin? diye sordular.

Abdullah ibn-i Revaha cevap verdi :

— Yâ Resûlallah! Beni, mücahitlerin kumandanlığına tayin buyurmuşunuz. Fakat, zât-ı risaletpenahilerinin arkanızda kılınacak sabah namazının fazilet ve sevabına nail olabilmek ümidiyle, hareketimi namazdan sonraya kadar te'hir ettim. Mücahitleri tan yeri ağarmadan görevleri başına gönderdim ve şimdi ben de onlara yetişecek ve tarafıma tevdi buyurulan vazifeyi ifa edeceğim, dedi.

Seyyid-il-mürseliyn efendimiz saadetle şöyle buyurdular :

— Yâ Abdullah!.. Allahu tealâ'nın şan ve azametini yemin ederek seni temin ederim ki, dünyada malik olduğun neyin varsa hepsini feda etsen, gece ve gündüz başını kaldırmaksızın bu mescitte namaz kılsan, yine de Allah yolunda gaza eden mücahitlerin eriştikleri şeref ve fazilete nail olamaz, uhdene

tevdi olunan cihad vazifenden alacağın ecir ve sevabı alamazsın. Durma, koş ve gazi arkadaşlarına yetiş ve görevin ne ise yerine getir. Memur olduğun kutsal görev, burada yapacağın ibadet ve tâ'atten ve benim arkamda kılacağın namazdan ve hazır bulunan cemaatin sevabından bin kat üstündür ve hayırlıdır. Çünkü, burada yapacağın ibadet ve tâ'atin faydası ancak kendinedir. Yapacağınız savaşta ise, din ve millet düşmanlarına karşı göreceğiniz hizmet Allahu tealâ'ya, din-i mübiyn-i islâma, vatanımıza ve milletimize aittir. Bu hizmetinin yararı ve faydası, bütün mü'min kardeşlerine ve bütün ehl-i islâma şâmindir. Kaldı ki, emir ve kumandan altına verilen erlerin, savunacağın bölgedeki halkın hayatları ve mukadderatları senin sadakatine, hamasetine, cesaretine tevdi edilmiş birer emanettir. Namaz, yalnız başına da kılınabilir. Vazifen başında iken bulunduğun her yerde de kılınabilir. Hatta, kazaya kalmış bile olsa, sonradan kaza edilebilir. Fakat, savaş hali böyle değildir. Bir dakikalık gaflet büyük bir yenilgi ile sonuçlanabilir ve bu sebeple geciktirmek caiz olmadığı gibi onun kazası da yoktur. Gaza, şerefinden üstün ve yüce bir rütbe ve ibadet, gazadan üstün bir şeref ve fazilet varsa o da ancak şehitlik rütbesidir. Çabuk git, askerlerine yetiş, onları sevki ve idare et, cihad farızasını ifaya himmet ve gayret et ve inşâallah büyük ve parlak bir zaferle geri gel...

Abdullah ibn-i Revâha, mescitten çıktı ve askerlerine yetişmek üzere büyük bir hızla yola koyuldu.

H İ K Â Y E

Ashab-ı kirâmdan Nu'man radiyallahu anh şehit olmuş ve Alâ'i adında bir yetim bırakmıştı. Ashab-ı kiramdan bazılarının çocukları, babalarıyla huzur-u fâ'iz-in-nura cenab-ı Fahr-i risalete yüz sürerler ve dönüşlerinde iki cihan serverinin kendilerine nasıl iltifat ettiklerini anlatırlardı. Alâ'i, bunları duya duya Resûl-ü zişâna karşı iştiyakı artıyor ve fakat babası olmadığından buna cesaret edemiyordu. Birgün annesine :

— Anneciğim, dedi. Ben de, Fahr-i kâ'inat efendimizin huzur-u saadetlerine varsam, iltifatlarına nail olsam, sohbetlerini duysam ne olur?

Annesi onun başını okşadı, sevdi ve kokladı :

— Oğulcuğum, sen yetimsin... Baban, hayatta olsaydı seni de efendimizin huzuruna götürürdü, dedi.

Fakat, Alâ'inin sabrı ve tahammülü kalmamıştı. Birgün, Mescid-i Nebevî'nin önüne geldi ve : (Ah babacığım!..) diye ağlamağa başladı. Nur-u âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz :

— Yâ Enes!.. Mescidin önünde bir çocuk feryat edip ağlıyor, git o çocuğu hemen buraya getir, buyurdu.

Enes radiyallahu anh çıktı ve Alâ'iyi elinden tutarak iki cihan serverinin huzuruna getirdi. Resûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem sordu :

— Evlâdım, sen kimin oğlusun?

Çocuk, hıçkırıklarını tutmağa çalışarak cevap verdi :

— Senin getirdiğin hak din için savaşırken şehit olan Nu'man'ın oğlu Alâ'iyim.

— Merhaba ey babası cennet-i â'lânın Dâr-üs-selâm derecesine eren zatın oğlu!.. buyurarak yavrucağın başını mübarek elleriyle okşayıp sevdi ve kendisi için dua buyurdu : (Allahümme bârik fil-Alâ'i ve enbetehu nebâten hasene...)

Alâ'ie iltifatlar etti, gönlünü aldı... Alâ'i, mutlu idi, sevinçli idi, zira diğer çocuk arkadaşları gibi iki cihan serverinin huzurlarına kabul edilmek şeref ve bahtiyarlığına ulaşmıştı. Artık, huzur-u saadete dahil olabilirdi.

Et-Tövbe sûre-i celilesinin 41.'inci âyet-i kerimesi olan (İN-FİRÛ HİFÂFEN... Genç ve ihtiyar, zengin ve fakir cihada geliniz...) hükmü nâzil olunca, Medine-i münevver'e de münadiler :

— Ey mü'minler!.. Genç ve ihtiyar, zengin ve fakir cihada gitmek üzere hazır olunuz!.. diye nidâ ettiklerinde, Alâ'i henüz yirmi yaşlarında bulunuyordu. Bu dâveti duyunca, annesinden savaşa katılmak üzere izin istedi. Fakat, annesi kendisinden başka kimsesi olmadığından müsaade etmedi. Alâ'i, Hz. Ebu-

Bekir-is-Sıddıyk radıyallahu anha müracaat ederek cihada gitmek istediğini ve fakat annesinin kendisinden başka kimsesi olmadığını ileri sürerek müsaade etmediğini söyledi ve izin almasını niyaz etti.

Hız. Sıddıyk-ı Ekber, Alâ'inin evine gitti ve annesinden rica etti :

— Yâ Hatun!.. Oğluna cihad için izin ver, onu bu ecir ve saadetten mahrum eyleme...

Kadıncağız, ağlamağa başladı ve :

— Yâ Sıddıyk!.. Alâ'iden başka kapımı açacak kimsem yok, gözümün nuru, hayatının meyvesi biricik oğlumu bana yardımcı bırakınız, diye yalvardı.

Hız. Eba-Bekir, kadıncağızı haklı buldu ve onun annelik sevgi ve şefkatine hürmet ederek daha fazla ısrar etmedi. Fakat, Alâ'i de boş durmadı ve bu defa Hız. Ömer-ül-Faruk radıyallahu anhu aracı koydu. Fakat, Faruk-u â'zam da sonuç alamadı ve kendisine :

— Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimize müracaat et... Ümit ederim ki, annen iki cihan serverinin hatırını kıramaz, dedi.

Alâ'i, azimli ve kararlıydı. Doğruca huzur-u saadete vardı ve :

— Yâ Resûlallah!.. dedi. Annem, cihada gitmeme izin vermiyor. Sıddıyk-ı ekber ve Faruk'u â'zam aracılık ettiler, her ikisini de red etti ve kabul etmedi. Ne yapacağımı bilemiyorum! Siz, tavassut ve şefaata buyurursanız, izin vereceği tabiidir. Ashab-ı kiramdan bir zatı göndererek annemden izin almanızı istirham ederim.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, Hayder-i Kerrâr'a bu vazifeyi verdi ve şöyle buyurdu :

— Yâ Ali!.. Bu yiğitle birlikte git, annesine selâmlarımı söyle ve benim namıma cihada gitmesi için izin vermesini istediğimi söyle...

Hız. Ali kerremallahu vechehu ve radıyallahu anh, Alâ'inin evine gitti ve annesine Resûl-ü zişânın selâmlarını ve dileklerini bildirdi. Kadıncağız birden yumuşadı :

— Habib-i edib-i Kibriyâ'ya canım feda olsun, dedi. Oğlum önce Hakka sonra Resûl-ü zişâna hibe ettim.

Sonra, oğlunun alınından ve yanaklarından öptü ve imam-ı Ali'ye teslim etti ve Alâ'i bu suretle muradına ererek ashab-ı bâ-safa ile birlikte cihada gitti.

İslâm mücahitleri büyük bir zafer kazanmışlardı ve bu savaşlarda Alâ'i de maksuduna erişmiş, kahraman babası gibi rütbelerin en yücesi olan şehitlik makamına ulaşmıştı. Başlarında iki cihan serveri olmak üzere, Medine-i münevvere'ye dönüşlerinde halk kendilerini coşkunlukla karşılıyor ve yiğit gazilere defler vuruyorlar, kasideler söylüyorlardı. Karşılâyanlar arasında Şehit Nu'man'ın eşi ve şehit Alâ'inin anası da bulunuyordu. Büyük bir hasret ve iştiyakla ciğerpâre yavrusunu bağrına basabilmek için gazilerin saflarını gözleriyle araştırıyor, fakat onu bir türlü göremiyordu. Kendisinden bir haber alabilmek için sorduğu mücahit gaziler de bir şey söylemiyorlardı.

Uzaktan, Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin teşrif buyurdıklarını farkederek kendilerine doğru koştu ve kendisini tanıtarak sordu :

— Yâ Resûlallah!.. Şehit Nu'man'ın eşi ve emriniz üzerine cihada katılmasına izin verdiğim Alâ'inin anasıyım. Oğlum, gaziler arasında aradım, bulamadım. Kime sordumsa bana cevap vermediler. Lûtfen söyler misiniz, oğlum nerede?

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz :

— Oğlun şehit oldu ve Firdevs-i â'lâda bulunduğunu da Cebrail aleyhisselâm bana haber verdi. Sen, hem şehit kadını hem de şehit anası oldun, bu itibarla iki yönden de Allahu tealâ'nın ecrine nail olacaksın, buyurunca kadıncağız :

— El-hamdü lillâh, hem şehit karısı, hem de şehit anası oldum, diye Cenab-ı vâhib-ül-atâ'ya hamd-ü senâ eyledi.

Aziz kardeşlerim :

Müslüman kadını, işte böyle metin olur. Kocasını, oğlunu, kardeşini Hak yolunda kaybettiğinden dolayı ye'se düşmez,

Belki üzüdür ağlar ama feryad ederek bağırıp çağırılmaz, üstünü başını ve saçını yolmaz. Zira, onlara bahş ve ihsan buyuracak sonsuz ni'metlerin kıymet ve azametini bilir, kendisine vâ'dolunan mükâfatı düşünür, hak yolunda ırz ve iffetinden gayrı herşeyini fedâ eder.

**Gönlü mir'at-ı baht-ı Kibriyâ'dır ehl-i tevhidin,
Şuhudu her nefes zevk-i likadır ehl-i tevhidin...**

H İ K Â Y E

Fira'unun eşi Âsiye validemiz, Hz. Musa aleyhisselâma iman ederek islâm olmuştu. Fira'un, mes'eleyi öğrenince son derece öfkelenmişti :

— Yâ Âsiye! Musa'ya iman ettiğini ve onun Allah'ına ibadette bulunduğunu söylüyorlar. Benden başka ilâh var mı ki, ona tapıyor ve ibadet ediyorsun?

Âsiye validemiz, pervasızca cevap verdi :

— Elbette var, dedi. Seni ve beni yaratan, yeri ve göğü donatan bizleri öldürecek ve sonra tekrar diriltecek olan Rab-bil-âlemiyn var, onu nasıl inkâr edebiliriz? Musa aleyhisselâm, onun kulu ve peygamberidir. İşte, ben o yerleri ve gökleri ve yerlerle gökler arasında görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen bütün âlemleri yaratan Allahu tealâ'ya ve onun peygamberi olan Hz. Musa'ya iman ettim.

Kan tepesine sıçrayan Fira'un kükredi :

— Bu itikad ve inancından dönmez, Musa'nın Rabbini ve Musa'yı inkâr etmezsen, benim hepinizin yüce Rabbiniz olduğuma iman etmezsen seni perişan ederim.

Âsiye validemiz, bu tehdide aldırış etmedi :

— Hâşâ!.. dedi. Allahu tealâ birdir ve ondan gayrı kulluk ve ibadete lâyık ve müstehak Hak mâ'bud yoktur. Musa aleyhisselâm da, onun peygamberi ve Kelimi'dir.

Fira'un, eşinin Hak dininden dönmeyeceğini anlamıştı. Oysa, Âsiye'nin bu imanı, tebaası ve milleti arasında duyula-

çak olursa, otoritesi yok olacak ve kimse onun (Ben, sizin yüce Rabbinizim!..) palavrasına inanmayacaktı. Hışımlla cellâdına emretti :

— Şu hatunu al, çarmıha ger ve sarayın duvarına as ve sonra da koyun keser gibi onu boğazla ki, başkalarına da ibret olsun, emrini verdi.

Cellâtlar, bu emri yerine getirdiler ve Âsiye sultanı çarmıha gererek sarayın siyaset duvarına astılar. Bu hale şahit olan melekler niyazda bulundular :

— Yâ Rab! Biliyor ve görüyorsun, bu mâ'sum kadın Fira'unun zulmüne ve belâsına mâruz kaldı.

Hitab-ı izzet şeref-sadir oldu :

— Bize iştiyakı ziyadeleşti. Zât-ı ülûhiyyetimize iyman eden ve biz Azim-üş-şâna âşık olanlara Âsiye kulumun bu hali büyük bir örnek olacaktır. Ey meleklerim! Gidin ve selâmımı kendisine iletin, benden bir isteği varsa hemen yerine getireyim...

Melekler, Âsiye hatuna vardılar ve Allahu tealâ'nın selâm-larını tebliğ ederek bir arzusu olup olmadığını sordular. Âsiye validemiz :

— Rabbinden bir ev niyaz ederim, dedi.

Melekler, durumu arzettiler :

— Yâ Rab!.. Âsiye kulunun belâsı gayet büyük ve şiddetli, fakat sabrı da gayet fazla... Bu belâyaya ve sabrına rağmen, istediği pek küçük bir şey...

Hitab-ı izzet geldi :

— Sorun bakalım Âsiye kuluma, o evi nerede ve kimin yanında istiyor?

Âsiye hatun cevap verdi :

رَبِّ ابْنِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ

Rabbi'bni liy indeke beyten fil-cennetl...

Et-Tahrîm : 11

(Yâ Rab! Benim için cennette ve nezdinde bir ev yap...)

Melekler, onun bu isteğinin pek büyük olduğunu gördüler ve :

— Yâ Rab!.. Cennete ve nezd-i ilâhinde bir ev istiyormuş, dediler. Allahu sübhanehu ve tealâ buyurdu :

— Âsiye kuluma istediğini bahş ve ihsan eyledim, kendisine bildirin.

Meleklerden bu müjde haberini alan Âsiye validemiz gülmeğe başladı. El ve ayaklarından çarmıha gerilmiş ve onunla sarayın duvarına asılmış bulunduğu halde, bunun acısını duymayarak güldüğünü gören Fira'un, cellâda Âsiye'yi öldürmesini emretti. Cellât kendisini katlederken o :

— Allah... Allah... diyerek âşıkı olduğu Rabbine kavuşup vuslât eyledi.

Ey âşık-ı sadık!..

Allah... Allah... diyerek, Allah yolunda şehit olanların Allahu tealâ'nın iltifatına mazhar olduklarını açıklayan bu kısımda, ibret sahipleri için büyük hisseler vardır.

Hemen ilâve edelim ki, Âsiye validemiz, âhirette ve mahşer gününde iki cihan serverinin eşi olmak şeref ve saadetine de erişecek ve Ümmül-mü'miniyn (Mü'minlerin annesi) unvanını kazanacaktır.

Bir gerçeği daha ifade etmek gerekir. Hz. Musa aleyhisselâmın dinine iyman ederek şehit olanların cennete müstehak olacakları ve Allahu tealâ nezdinde ev verilerek mükâfatlandırılacakları gözönüne alınırsa, Habib-i edib-i Kibriyâ'ya iyman edenlerin ve Hak tealâ katında yegâne din olan din-i mübiyn-i islâm uğrunda ve Allah yolunda şehit olanların ne yüce ihsanlara ve mükâfatlara gark edileceğini sizlerin irfan ve iz'anlarınıza bırakırım. Unutmayalım ki, İsrail oğullarından seksen küsur yıl Allah için savaşıyor ve hakka namaz kıлып, oruç tutan bir kimseye verilen ecir, Ümmet-i Muhammed'den bir mü'min bir gecede, yani Kadir gecesini ihyâ eylemek suretiyle fazlasıyla kazanabilir. Bunun gerçekten böyle olduğu Kur'an-ı azim-ülbürhan ile sabittir.

Ey mü'minler!..

Ümmet-i Muhammed'den olmak şeref ve bahtiyarlığına mazhar olan bizlere düşen çok önemli ve kutsal bir görev vardır. Ehl-i iymana, din ve millet düşmanları ile savaşmak farzdır. Allahu tealâ'ya tam bir tevekkülle teslim olmak, Ruhaniyet-i Muhammediyye'ye sığınmak, sünnet-i seniyye-i Ahmediyye'ye sıkı sıkı sarılmak suretiyle i'lâyı kelimetullah için yapılacak bu mücahede, gerektiğinde malla, gerektiğinde canla, gerektiğinde dille ve kalemle olabilir. Kitabullah'ın kesin ve açık bir çok âyeti kerimeleri, Resûl-ü zîşânın Hadis-i şerifleri, bu gerçeği hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkla beyan ve ilân buyurmaktadır :

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ

Kütibe aleyküm-ül-kıtâlü...

El-Bakara : 216

(Savaş, üzerinize farz kılındı...)

Bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmaktadır :

(İnsanlara, Allahu tealâ'dan gayrı kulluk ve ibadete lâayık ve müstehak Hak mâ'bud yoktur, dedirtinceye kadar savaşmakla emrolundum.)

Görülüyor ki, Ümmet-i Muhammed'e kâfirlerle, zâlimlerle, din ve millet düşmanları ile savaşmak farzdır ve bu ilâhi emri yerine getirebilmek ve kutsal dinimizi, müslüman Türk milletini, üzerinde tam bir hürriyet içinde her türlü ibadetlerimizi yapabildiğimiz aziz yurdumuzu korumak ve savunmak için, Allah yolunda ve Allah rızasıyçün silâh altına alınmamız, gerekirse bir çok mihnet ve meşakatlere katlanmamız ve bu uğurda malımızı ve canımızı feda etmemiz gerekmektedir.

Kıbrıs barış harekâtında bunun en son ve en parlak bir örneğini göstermiş bulunuyoruz. Kahraman kumandanlarımız ve yiğit asker evlâtlarımız bir avuç zâlim rumun elinde yıllar-

dır inim inim inleyen müslüman - Türk halkı ile birlikte, o bölgede yaşayan tüm insanlığın haklarını da korumuş ve kurtarmıştır.

Kıbrıs barış harekâtının, ibret ve dikkate değer bir özelliği daha vardır ki, haklarına ve hürriyetlerine sahip çıkmasını, bağımsızlık ve özgürlükleri için sırası gelince canlarını ve mallarını feda etmesini bilmeyen milletler, ezilmeğe mahkûmdurlar. Yunan megalos-idea'sı, doymak bilmez bir hırsıyla Türk topraklarına ve islâm haklarına saldırmaktan çekinmemektedir. Anadolu'muzu işgale yeltenirken ne kadar haksız idiyse, on iki adaları elçabukluğu ile istilâ etmesi, Kıbrıs'ın tümüne göz dikmesi de aynı derecede haksızdı. Avrupa'nın şımarık çocuğu, oldum olası kendisini destekleyen batılı büyük ülkelerden aldığı cesaret ve teçhizatla, mütemadiyyen bizden toprak koparmak emelindedir. Kıbrıs mes'elesini kendi idealine uygun bir sonuca bağlayabilseydi, sıra Çanakkale boğazının hemen dışındaki İmroz ve Bozcaada'ya gelmişti. İmroz metropolidi olan Makaryos kafadarı bir papazın ne dalavereler çevirdiğini Türk milleti elbette çok yakından biliyor ve sabırla izliyordu. Patrikhanenin Amerika'daki temsilcisi olan azılı Türk düşmanı bir papazın ise ne fırıldaklar çevirdiğini, ambargo vesilesiyle bir kerre daha tesbit etmiş olduk. Ege denizini kendi gölü sayan ve sanan Yunan idarecileri, yıllardır karasularınıza kadar sokularak balık avladıktan başka, sismik araştırmalar yaptığı halde bizim Hora gemisinin Çanakkale'den dışarı çıkmasını bile uluslararası bir mes'ele haline getirmek için ne büyük gayretler sarfettiklerini ibretle takibettik. Binaenaleyh, Yunan megalos-idea'sını küçümseyemeyiz ve bunu destekleyen batılı hristiyan ülkelerinden hiçbirisine güvenemeyiz. Gecemizi gündüzümüze katarak çalışmak, çok çalışmak zorundayız. Yeri ve sırası gelince dini, milleti, memleketi, hürriyeti için ölmesini bilmeyenlerin, yaşamağa hakları olmadığını artık anlamalıyız. Kuvvetsiz olanlar, haklı bile olsalar zâlimler karşısında haksız çıkarılmaktadır.

Yunan megalos-idea'sı yalnız Türklerle yetinmemektedir. Yunanlıların, Arnavutlukla Epir anlaşmazlığı vardır. Bulgarlar-

la Makedonya anlaşmazlığı vardır. Yugoslavlarla anlaşmazlığı vardır. Hâsılı, bütün komşularının topraklarında ve haklarında gözü vardır. Ama, müslüman - Türk milleti ile uğraşmayı, ondan bir şeyler koparmayı şî'ar edinmiş ve insan hakları beyannamesini neşreden batılı ülkeler, daima haksızlığı desteklemiş, zâlime yardım etmiş, ezilen müslüman - Türk halkına, çiğnenen müslüman - Türk hakkına daima seyirci kalmıştır.

**Tükürün milleti alçakça vuran darbelere,
Tükürün onlara alkış tutan kahpelere,
Tükürün ehl-i salibin o hâyâsız yüzüne,
Tükürün onların aslâ güvenilir sözüne...**

Sevgili kardeşlerim ve aziz Hak yoldaşlarım :

Tekrar ediyor ve tekrarında fayda görüyorum. Biz, müslüman - Türk milleti SEN - BEN çekişmelerini terketmeğe, birbirimizi sevmeğe, birbirimizi desteklemeğe, milli birlik ve beraberliğimizi titizlikle korumağa her zamankinden daha çok muhtacız. Birbirimizi sevelim, sayalım, tanıyalım ve tamamlayalım, birleşelim, tevhide gelelim, okuyalım, yükselelim, Türk'ün şeref ve haysiyetini, islâmın izzet ve rif'atını elbirliğiyle, gönülbirliğiyle savunalım. Allah yolunda, din ve millet uğrunda malımızla, canımızla, dilimizle, kalemimizle mücadele edelim, din ve millet düşmanlarına fırsat vermeyelim, saflarımızı sıkılaştıralım, yüreklerimizi birleştirelim. Bakınız, Kur'an-ı azim-üş-şân ne buyuruyor :

فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً
وَكَلَّمَ اللَّهُ الْحَسَنَ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

Faddal'Allah-ül-mücâhidiyne bi-emvâlihîm ve enfûsîhîm alelka'idiyne derece ve küllen vâ'ad'Allah-ül-Hüsnâ ve faddal'Allah-ül-mücâhidiyne alelka'idiyne ecren aziymâ...

(Malları ve canlarıyla savaşıları Allahu tealâ, cihad etmeyerek oturanlar üzerine bir derece üstün kılmıştır. Gerçi, Allahu sübhanehu ve tealâ her ikisine de cenneti vâ'detmiştir. Fakat, cihad edenlere cihad etmeyerek oturanlardan pek büyük bir ecir ve fazilet ihsan buyurmuştur.)

Bundan büyük bir müjde haberi, bundan yüce bir saadet ve selâmet düşünülebilir mi?

Bazı din büyükleri, islâm dininde miras taksim edilirken erkeklere kadınlardan iki misli hisse verilmesini, erkeklerin Allah yolunda mücadele etmek fazileti ile mükellef bulunmalarından ileri geldiği kanaatini izhar etmişlerdir.

Allah yolunda, din ve millet uğrunda paralarına kıyamayan cahil ve gafil müslüman zenginleri için, Allahu tealâ'nın merhamet ve şefkatine sığınırız. Bu zavallılar, din ve devlet düşmanları aziz yurdumuza saldırdıkları zaman daha önce vatan korunmasına harcamaya kıyamadıkları mallarının ve paralarının nasıl ellerinden zorla alınacağını göreceklerdir ama, korkulur ki o zaman pişman olmaları da hiçbir işlerine yaramayacaktır. Bu gibiler, âhirete iymansız ve amelsiz giden müflisler gibi :

— Vah, eyvah!.. diyecekler ve ellerini ısırp başlarını döveceklerdir. Allah yolunda, din ve millet düşmanları ile malları ve canları ile cihad etmeyenler âsidir ve günahkârdır :

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ

Leyse alel-â'mâ haracun ve lâ alel-â'reci...

En-Nûr : 61

(Bedenen hastalıklı olanlar, körler, topallar ve cihada gidemeyenler, fakir olur ve bu yüzden cihaddan geri kalırlarsa, Allahu tealâ'ya âsi ve günahkâr olmazlar. Eğer, zengin iseler hastalıklı, kör veya topal dahi olsalar malları ve dilleri ile cihad etmeleri farzdır.)

Demek oluyor ki, bedenen hastalıklı olanlarla, körler ve topallar fakir iseler, bu yüzden savaşa katılmamalarından ötürü kendileri için günah bahis konusu değildir. Fakat, bunların dışında kalan, yani hem sağlıklı ve sağlam ve hem de malları ve paraları olanlar, din ve millet düşmanları ile savaşa katılmazlarsa, Allahu tealâ'ya isyan etmiş ve büyük bir günah işlemiş olurlar.

**Görmesin imdad yâ Rab! Rahmetinden tâ ebed,
Sarf-ı makdur etmeyen hemcinsinin imdâdına...**

Buna mukabil, Allah ve Resûlüne iman ve itaat eden, din ve millet düşmanları ile cihad eyleyenler için de öyle büyük mükâfatlar vardır ki, bunları tarif ve tavsif edebilmek mümkün değildir. Şehitlere ve gazilere bahş ve ihsan buyurulacak ilâhi ni'metler sonsuz ve sınırsızdır.

Sağlıklı ve sağlam olduğu, malı ve parası da bulunduğu halde korkaklık ederek savaşmaz veya savaştan kaçarsa, âhiret âleminde korkunç bir azap ve ıztıraba duçar olacaktır. Bu azap ve ıztırabı, dünya hayatında hürriyet ve istiklâlini kaybetmek, zâlimlere esir ve köle olmak, bütün malı, mülkü ve parası elinden alınmak, ırz ve iffetine kâfirler tarafından tecavüz edilmek, rezil ve sefil olmak suretiyle tatmağa başlayacak ve âhirette de bütün peygamberler, veliler, salihler, şehitler ve gaziler önünde mahcup ve perişan olacaktır.

Aziz mü'minler!..

Bilmiş olunuz ki, dünyanın bütün hazineleri verilse, cennette bir karış yer alınmaz. Cennet, kılıçların gölgesindedir ve bu sebeple onun pahası ancak Allah yolunda din ve devlet düşmanları ile savaşırken dökülen ter ve kan damlalarıdır. Mü'min ve muvahhid olan, böyle bir fırsatı aslâ kaçırmaz. Şehitlik ve gazilik rütbeleri, dünya rütbeleri gibi gelip geçici ve elden çıkıcı değildir. Peygamberlere ve ilimleriyle âmil olan âlimlere bahş ve ihsan buyurulacak cennet dereceleri ve rütbelerinden hemen sonra en büyük derece ve rütbe şehitlere ve gazilere inayet olunacaktır.

Hayatın sonu ölümdür, ölümden kurtuluş yoktur. İlâhi hüküm böyledir. Dünya hayatı da fânidir, herşey mahvolacaktır. Gençlik, sağlık, kuvvet ve kudret bizimle nasıl olsa ebediyen kalmayacaktır. Şu halde, din ve devlet düşmanlarına esir ve köle olarak üç günlük gelip geçici ömrü, sefalet ve rezalet içinde geçirmektense, istiklâl ve hürriyetten mahrum, şeref ve haysiyetten yoksun yılan gibi yerlerde sürünerek yaşamaktansa, Allah yolunda, din ve millet uğrunda kahramanca çarpışarak şehit veya gazi rütbesini kazanmak ve böylelikle âhiret ni'metlerine mazhar olmak elbette akla ve mantığa daha uygundur. Öyle bir ölüm düşününüz ki, son nefes verilirken Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem kucağını açmış onu dâvet etmektedir, Allahu tealâ'nın bahş ve ihsan buyuracağı üstün ve yüce dereceler ve rütbelere, bütün cennet ni'metleri kula gösterilecektir. İnsan olan, müslüman olan böyle şerefli bir ölümü, düşman çizmesi altında kahrolarak can vermeğe tercih eder mi?

Bu öyle bir ölümdür ki, ölüm demek bile caiz değildir. Mü'min ve muvahhidlere böylesine bir ölüm, OLUM'dur. Şehidin mübarek cesedi toprağa düşer düşmez, kendisini huriler kucaklarlar, doğruca cennet-i â'lâya iletirler ve onun mukaddes ruhu cemal-i lâ-yezâle vasıl olur.

**Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker,
Gökten ecdat inerek öpse o pâk alını değer..
Ne büyüksün ki, kanın kurtarıyor tevhidi;
Bedr'in arslanları gibi bu ordu şanlı idi...
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
(Gömelim, gel seni tarihe desem!) sığmazsın...
Herc-ü merc ettiğin edvâra da yetmez o kitap,
Seni ancak ebediyetler eder isti'ab.
Bu taşındır diyerek Kâ'beyi diksem başına,
Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına,
Sonra gök kubbeyi alsam da ridâ namıyla,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecrâmiyle,
Ebr-i nisanı açık türbene çatsam da tavan,**

Yedi kandilli Süreyya'yı uzatsam oradan,
Sen bu âvizenin altında bürünmüş kanına,
Uzanırken gece mehtabı getirsem yanına,
Türbedarın gibi tâ fecre kadar bekletsem,
Gündüzün fecrile âvizeni lebriz etsem,
Tüllenen magribi akşamları sarsam yarana,
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtırana...
Sen ki, son ehl-i salibin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultanı Selâhaddin'i,
Kılıçarslan gibi iclâline ettin hayran,
Sen ki, islâmı kuşatmış boğuyorken hüsrân,
O demir çenberi göğsünde kırıp parçaladın,
Sen ki, ruhunla beraber gezer ecrâmı adın,
Sen ki, â'sara gömülse taşacaksın, heyhât!..
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihat,
Ey şehid oğlu şehid!.. İsteme benden makber,
Sana âğuşunu açmış duruyor Peygamber...

Bu ulvi ve muhteşem manzarayı böylece belirtmeğe çalıştıktan sonra, bir gerçeği daha hatırlatmak yerinde olur :

Savaş sırasında, şahsi çıkar sağlamaktan son derece sakınmak gerektir. Savaşta, şahsi menfaat sağlamağa şerî'at lisanında (GUL) denilir. Düşmandan alınan mal anlamına gelen ve helâl olan GANİMET ile bunu birbirine karıştırmamak lâzımdır. Devlete teslim edilmesi gerekirken şahsi çıkar uğruna herhangi bir malı alıp saklamak kesin olarak haramdır. Zira, böyle bir mal ganimet değil, bir çeşit hırsızlıktır :

وَمَنْ يَغْلِبْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Ve men yagliül ye'ti bimâ galle yevm-el-kiyameh...

Al-i İmran : 161

(Ganimete hıyanet eden ve onu çalarak hırsız durumuna düşen kimse, kıyamet günü o çaldığı şeyi boynuna asıp yüklenerek gayet çirkin bir vaziyette mahşer yerine gelir.)

Buna mukabil, sıdk-u sadakatle döğüşen şehitler ve gaziler de, şan ve şefket içinde ve Allahu tealâ'nın kendilerine bahş ve ihsan buyurduğu ni'metler ve dereceler bütün mahşer halkına ilân edilerek cennete girerler.

Onun için, savaş halinde bile olsa kimsenin hakkına tecavüz etmemeli, haksızlıktan kaçınmalı ve özellikle devlet malına ve millet hazinesine ihanet etmekten son derece sakınmalıdır. Zira, devlet malında ve millet hazinesinde saçıt bitmedik yetimlerin, beli bükülmüş ihtiyarların, kimsesiz dulların ve şehit olmuş kahramanların geride bıraktıklarının hakları vardır. Dinine, milletine ve devletine ihanet eden hainler ise hiçbir zaman iflâh olmazlar.

H İ K Â Y E

Hız. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radyallahu anh efendimiz, Recep ayının on üçüncü cuma günü kadem nihâde-i âlem olmuşlardı. Altmış üç yıl bu fâni âlemde ve bahr-i belâda Rabbine kulluk etmiş, din ve millet düşmanları ile Allah rızasıçün kahramanca vuruşmuş, yiğitçe kılıç kullanmış ve bunun için de kendisine Resûl-i zişân tarafından ESEDULLAH (Allahu tealâ'nın arslanı) unvanı verilmişti.

Ömrünün altmış üçüncü yılı Ramazan-ı şerifinde, bir akşam büyük oğlu Hız. İmam-ı Hasan'ın ve bir gece de Kerbelâ şehidi Hız. İmam-ı Hüseyin rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'iyin ve bir gece de diğere eşinden dünyaya gelen Muhammed Hanefi radyallahu anının evinde iftar ediyordu.

Bir gece, Hız. İmam-ı Hüseyin ile iftar ederlerken soruştu :

— Yâ Hüseyin!.. Bugün, Ramazan-ı şerifin kaçınıcı gecesidir?

— Muhterem babacığım, bu gece Ramazan-ı şerifin on ikinci gecesidir, diye cevap verince Hayder-i Kerrâr efendimiz tebessüm etmişler :

— Demek daha yedi gün var! buyurmuşlardı.

Hız. İmam-ı Hüseyin sormuşlardı :

— Affedersiniz babacığım, anlayamadım. Daha neye yedi gün var?

Hız. Şah-ı velâyetin cevapları şöyle olmuştu :

— Rabbimin bana olan ihsanına!..

Gerçekten, Ramazanın on dokuzuncu günü sabahı, sabah namazını kılarlarken pek özledikleri şehitlik rütbesini ihraz buyurmuşlar ve meramlarına nail olmuşlardı.

Ey âşık-ı sadık!..

Resûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin zehirlenerek, Hız. Ebu-Bekir-is-Sıddıyk radyallahu anının keza zehirlenerek, Hız. Ömer-ül-Faruk radyallahu anının İran'lı bir Mecusi tarafından kılıçla, Hız. Osman-ı Zinnûreyn'in âsiler ve bâgiler tarafından, Hayder-i Kerrâr ve sâki-i Kevser Hız. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radyallahu anı efendimizin de Harici'ler eliyle, Hız. İmam-ı Hasan radyallahu anının bâgiler tarafından, Hız. İmam-ı Hüseyin radyallahu anının Yezid'iler tarafından, İmam-ı â'zam Ebu Hanife rahimehullah'ın Abbasi-ler tarafından kırbaçla, İmam-ı Şâfi'i rahimehullah'ın keza Abbasiler tarafından, İmam-ı Ahmed bin Hanbel rahimehullah'ın kamçı altında, evlâd-ı Muhammed'den diğerlerinin ve on dört mâ'sumun kimisinin zehir, kimisinin kamçı ve kimisinin de zindanlarda şehadet rütbesini ihraz ederek meramlarına nail olduklarını bu vesile ile hatırlatır ve cümlesinin ervâh-ı tayyibelerine Fatiha'lar arz ve ithaf ederek, himem-i ruhaniyyetlerinin üzerlerimizde sâyeban olmasını tazarrû ve niyaz eyleriz.

H İ K Â Y E

Kaniye muhafızı Tiryaki Hasan Paşa, kerameti zâhir bir veli idi. Bir avuç islâm mücahidiyle kendilerinden yüzlerce defa kuvvetli ve sayıca çok büyük bir ordunun muhasarasına rağmen buldukları kaleyi savunmuşlar ve bir müddet sonra da o koca orduyu korkunç bir mağlûbiyete uğratarak geldiklerine geleceklerine pişman etmişlerdi.

Cesaret ve dirayetinden dolayı kendisine padişah tarafından vezir payesi verilmişti. Buna dair padişah fermanı kendisine tevdi olununca, Tiryaki Hasan Paşa ağlamağa başlamış ve şu unutulmaz beyanda bulunmuştur :

— Karındaşım merhum ve mağfur Piri Paşa, Sultan Süleyman Han devrinde Atlas okyanusuna ve Umman denizine kadar açılmış, din ve millet düşmanlarını perişan ederek eşsiz zaferler kazanmıştı. Böyle bir kahramana vezirlik rütbesi verilmediği halde, küçücük bir kaleyi müdafaa ve muhafaza ettiğimiz için bize bu payeyi tevcih buyurdular. Demek ki, âli Osman devleti yıkılmaktadır ve ağlamamın sebebi de işte budur. Biz, vezaret rütbesi değil, şehadet rütbesi beklerdik, ne yazık ki, bu arzumuza nail ve maksudumuza vasıl olamadık, diyordu. (Rahmetullahi aleyhi rahmeten vâsi'a...)

Aziz mü'min kardeşlerim : Görülüyor ki, Allah ve Resûlüne hakkıyla iman edenler kasa, kese, rütbe, vezaret beklemezler. Onların, biricik arzuları şehitlik rütbesini kazanmaktır. Allahu tealâ, hepsine garka-i garik rahmet eylesin, dedelerimiz ve babalarımız hep bu yoldan gitmişler, Allah yolunda ve Allah rızasıçün din ve millet düşmanları ile cihad ederek bu uğurda can vermek suretiyle meramlarına nail olmuşlardır.

H İ K Â Y E

Halveti meşâyihinden ârif-i billâh ve vâsıl-ı ilâllah Şeyh Hıdır kuddise sirruh efendi hazretleri, Hz. Yusuf aleyhisselâm kadar güzel olduğundan, kendisine Yusuf-u sâni derlerdi. Onaltıncı yüzyılın sonlarına doğru halkı irşâd eylemiş bir mürşid-i kâmil ve vâ'iz idi. Abd-ül-Vehhâb adında bir yeniçerinin oğlu olan müşârünileyh, küçük yaşında acemi oğlanı olarak yeniçeri ocağına girmiş ve on sekiz yaşına geldikten sonra kalbine okuma ve öğrenme aşkı ve ateşi düşmüştü. Cami derslerine devama başladıktan sonra yeniçeri ocağından kaydını sil-dirmiş, fakat askerlik hizmet ve şerefi ve bilhassa gaza sevgisi kalbinden aslâ silinmemiştir.

Şeyh Hıdır efendi, yaşı hayli ilerlemiş olduğu halde, Üçüncü Sultan Mehmed'le birlikte Macaristan seferine iştirak etmiş ve Osmanlı'ların Eğri, Macar'ların da Erlav adını verdikleri kalenin fethinde bulunmuş ve Haçova meydan muharebesinde de pek özlediği ve özendiği şehitlik rütbesine erişmişti.

Haçova savaşına girmeden, savaş alanında buldukları sırada bir rü'yâ görmüş ve kendisine :

— Ey Şeyh Hıdır!.. Bu savaşlarda zafer, ancak senin şehit olmanla mümkündür. Bizim yolumuza canını verirsen, biz de islâm ordusuna büyük bir nusret ve muzafferiyet bahş ve ihsan ederiz. Bu pazarlığa razı mısın? denilmiş ve hazret buna can ve gönülden razı olduğunu bildirmişti.

Bilindiği gibi, Haçova savaşlarında islâm ordusunun bir kanadında panik başgöstermiş ve bu hal âdeta bozgun haline gelmişti. Hatta, padişahın otağına düşmanlar girmişler ve horra tepmeğe başlamışlardı. Padişah, düşman eline esir düşmesi için kaçırılmak istenirken, hocası olan ve Tâc-üt-tevârih mü'ellifi Hoca Sadeddin efendi padişahın atının dizginini tutmuş :

— Padişahım, nereye gidiyorsun? Sabır ve sebat günüdür. Allahu tealâ korusun, sen savaş alanından çekilecek olursan, bu bozgun aslâ önlenemez ve bütün islâm askerini din ve millet düşmanları kılıçtan geçirirler. Cami-i şeriflerimiz kilise haline getirilir, tekkelerimiz meyhane yapılır, medreselerimize ahır gibi hayvan bağlarlar. Irz ve iffetimiz ayaklar altında kalır, demiş ve padişahın savaş alanını terketmesine engel olmuştu.

Hoca Sadeddin efendinin bu haklı ve yerinde müdahalesi ve boş gibi duran Türk çadırılı ordugâhından topladığı atoğlanı, deveci, katırcı, hammal, aşçı, aşçı yamağı ve saire gibi on beş bin kişilik bir kalabalıkla ortaya atılması harp talihini lehimize çevirmiş ve ordu vâ'izi Şeyh Hıdır efendinin yüz müridiyle islâm askerini teşçi etmesi sonucu parlak bir zafer elde edilmiştir. Bu arada, Şeyh Hıdır efendinin de, yüz dervişiyile birlikte şehitlik rütbesine eriştiklerini ve mübarek cesedinin Ta-

tar pazarcığına nakledilerek orada Dülbend zade cami-i şerifi civarına defnedildiğini kaydetmeliyiz. Haçlı ordularına kumanda eden Maksimiyen ve Batori kaçarak canlarını zor kurtarmışlar, yüz topla bütün ağırlıklarını ve hazinelerini savaş alanında bırakmışlardır. Akşama doğru Haçova sahrasında elli bin düşman ölüsünün yattığını söylemek, bu savaşın önemini belirtmek bakımından faydalı olur kanaatindeyiz.

Bozgunun başlangıcında, şeyh Hıdır efendinin müritlerinden birisine :

— Ey oğul!.. Korkma ve üzülme, zira mânada islâm askerinin bugünkü büyük zaferinin benim kanım ve şehadetimle olacağı bana müjdelenmiştir, buyurduğu da tarihin kaydettiği bir gerçektir. Mübarek cesedini al kanlar içinde buldukları zaman, sağ avucunun içinde hasmının başından kopardığı bir tutam saç bulunduğu görülmüş ve gerektiğinde düşmanla nasıl savaşılacağını bu suretle müritlerine ve kendisini sevenlere göstermek istediği anlaşılmıştır.

Onun ve diğer bütün müslüman - Türk şehitlerinin aziz ruhları şâdolsun...

Muhterem ihvan-ı din-i mübiyn!

Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri, Kitab-ı aziyminde söyle buyurmaktadır :

وَلَوْ مَا تَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا أَلَادُ بَارِئَةَ لَا يَجِدُونَ
وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝ سَنَةَ اللَّهِ الَّتِي فَدَخَلَتْ مِنْ قَبْلِ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِهِ
اللَّهُ بَدِيلًا

Ve lev katelekümülleziyne keferû levellül-edbâre sümme lâ yecidüne veliyyen ve lâ nasiyrâ sünnetallah'illeti kad halet min kabl ve len tecide li-sünnetillâhi tebdiyâ...

El-Feth : 22-23

(Eğer, o kâfirler sizinle barış yapmayarak savaşsalar, mutlâka bozguna uğrayacaklar, arkalarını dönerek kaçacaklar-

dı. Sonra da ne bir dost ne de bir yardımcı bulamayacaklardı. Ey Nebiyyi zîşân!.. Allahu tealâ'nın ötedenberi süregelen sünneti budur, Peygamberlerini düşmanlarına karşı galip kılmak âdetidir. Sen, Allahu tealâ'nın bu sünnetinde, bu âdetinde aslâ değişiklik bulamazsm.)

Dikkat buyurunuz, er meydanında i'lâyı kelimetullah için, Allahu tealâ'ya hakkıyla kul ve Resûl-ü müctebâ'ya lâyük ümmet olduğunu isbat niyeti ile din ve millet düşmanları ile savaşmak uğrunda herşeylerini fedaya hazır bulunan mü'min ve muvahhidlere büyük müjdeler vardır. Allahu sübhanehu ve tealâ, kâfirlerin mü'minler karşısında daima mağlûp olacaklarını, hiçbir dost ve yardımcı bulamayacaklarını, Peygamberlerini düşmanlarına karşı her zaman ve her yerde galip kılacağını beyan ve ilân etmektedir. Onun için, mü'min ve muvahhidlerin Allahu azim-üş-şânın yardımıyla daima zafere ulaşacaklarını ve kâfirlerle zâlimlerin de daima perişan olacaklarını bilmek ve buna iyman etmek lâzımdır.

Allahu tealâ'nın âdeti budur ve aslâ değişmez. Kâ'inatı ve insanları yarattığı ve onlara emirlerini ve nehiylerini tebliğ etmek üzere peygamberler göndermeğe başladığından bu yana yürürlükte olan bu ilâhi kanun gereğince, peygamberlerine iyman ve itaat edenlere daima yardım etmiş ve onları düşmanlarına karşı muzaffer kılmıştır. Kaldı ki, peygamberler peygamberi, âşıkların ve sadıkların rehberi, velilerin ve salihlerin önderi ve iki cihan serveri olan Habib-i edibinin ümmetine nusret ve muzafferiyetini aslâ esirgemez. Yeter ki, ümmet-i Muhammed'den olabilmek şeref ve bahtiyarlığına nail olan kullar, Âllah ve Resûlüne kâmil bir iyman ile bağlı olsunlar, ilâhi hükümlere ve emirlere hakkıyla uysunlar, nehiyelerinden son derece sakınsınlar, din-i mübiyn-i islâm için maddi ve mâ'nevi hiçbir fedakârlıktan kaçınmasınlar, gerekirse malları ve canları ile dinlerini ve milletlerini korumak uğrunda savaşsınlar. Allahu tealâ, zât-ı ülûhiyyetini tevhid eden kullarını bu

takdirde daima mansur ve muzaffer kılar, din ve millet düşmanlarını da her zaman kahr-u perişan eder.

Bazan, idrak ve ihata edemeyeceğimiz herhangi bir sebeple hezimet veya mağlûbiyyet görünse dahi, bunun altında nice sırlar ve hikmetler gizlidir. Eğer, bu hezimet veya mağlûbiyete madde sebep olmuşsa, bize maddi bakımdan düşmanlarımızın sahip bulunduğu silâh, teçhizat ve malzemeden daha üstünlerine sahip olmamız gerektiğini iş'ar eder. Mâ'nevi ise mâ'neviyyât yönünden kuvvetlenmeğe, Allah ve Resûlünün emir ve işaret buyurdıkları gibi hareket etmeğe sevk ve teşvik eder. Mutlâk ve muhakkak olan, galibiyet ve muzafferiyet her zaman ve her yerde daima mü'minlerindir.

Tarihlerimizi ibretle tetkik edecek olursak görürüz ki, nerede ve ne zaman mağlûp olmuşsak, Allahu tealâ'ya karşı işlediğimiz isyanlarımızın ve günahlarımızın karşılığıdır. Buna rağmen, mâ'na yönünden yine de mü'minler galip ve kâfirler münhezim olmuşlardır. Allahu azim-üş-şân, cümlemize bunu fark ve temyiz edebilecek idrak ve basiret ihsan ve inayet buyursun. Görenedir görene!.. Köre nedir, köre ne?

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri RAHMAN olduğu için, küfür ve isyanlarından ötürü kâfirleri dünya hayatında ni'metlerinden mahrum etmez. Fakat, zikrinden yüz çevirenlerin dünya hayatlarında rızıklarını ve geçimlerini darlaştırır, zorlaştırır. Ölümelerini şiddetli kılar, kabirlerini de daraltarak kabir azabına duçar eder ve mahşer günü de zikrullah'a yüz çevirenlerin gözlerini kör olarak haşreder. Kâfirler için hazırlanan ceza ve azap bunlardır.

Dünya hayatında çalışan, çalışmasının mahiyetine göre karşılığını bulur. Allahu tealâ; Rabbil-âlemiyn'dir, Rabbil-müslemiyn değildir. Fakat, mü'min ve muvahhid kullarından mütakiyeler ve muhsinlerle beraber olduğunu açıkça ilân ve beyan buyurmuştur.

Aziz kardeşlerim :

Çevremize ve üzerinde yaşadığımız dünyamıza dikkat ve ibretle bakalım, baktıklarımızı görmeğe, gördüklerimizi anla-

mağa çalışalım. Anladıklarımızı da değerlendirmeye alışalım. Birbirimizi aldatmayalım ve itiraf edelim ki, düşmanlarımız bize nazaran çok ama pek çok çalışıyorlar. Bu çalışmalarının karşılığını da dünya hayatında buluyor ve alıyorlar. Onun için de şeklen ve zâhiren bütün emellerine nail olabiliyorlar. Allah azze ve celle, çalışan kullarına vereceğini vâ'detmiştir. Müslim, gayr-i müslim kim çalışırsa, bu çalışmasının ve emeğinin karşılığını muhakkak bulur. Çalışana, çalışmasının karşılığını vermemek zulümdür. Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri ise, zulümden münezze ve müberrâdır. Hiçbir kuluna zulmetmediği gibi, zulmedenleri de sevmez. Zulme uğrayan kâfir dahi olsa, o kimse ile Allahu tealâ arasında hicap yoktur. Zulmeden müslüman ve zulüm gören kâfir bile olsa, Allahu zül-celâl vel-ke-mal hazretleri mazlûmun hakkını zâlimden alır. Allahu tealâ, zâlimleri sevmez. Dini, milleti, vatanı, mukaddesât ve mağ'nevîyyâtı için çalışmayan, elinden geldiği ve gücü de yettiği halde dinine ve milletine yardımda bulunmayan da zâlimlerden olur. Allahu tealâ, tenbelleri ve zâlimleri sevmediği için bu gibileri dünya ve âhirette rezil ve sefil eyler.

Bâ'is-i hilkat-i Kâ'inat aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyât efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır :

(Ülkenizi imâr ediniz. Çarşılarınız, cadde ve sokaklarınız göze hoş görünecek kadar güzel, muntazam ve mükemmel olsun. Fakat, mescitleriniz mümkün olabildiği kadar sade ve ziyetsiz bulunsun. Allahu tealâ, yeryüzünü ve dünya mülkünü üzerinde yaşamağa lâayık ve salih kullarına vâris kılar.)

Enbiyâ sûre-i celilesinin 105. âyet-i kerimesinde de **(EN-NEL-ARDA YERİSÜHÂ İBÂDİY-ES-SÂLİHÛN — Muhakkak ki arza, yeryüzüne benim salih kullarım vâris olur.)** buyurulmuştur.

Salih kullar kimlerdir?

Allahu tealâ'ya ve Resûl-ü müctebâ'ya iman eden, Kitabullah'a ve sünnet-i seniyye-i Resûlullah'a hakkıyla ve lâayıkıyla bağlanan, Hakkın (YAP) dediklerini seve seve ve cana minnet bilerek yerine getiren, (YAPMA) dediklerinden son derece ka-

çınan ve sakınan, hiç ölmeyecekmiş gibi dünya için ve hemen yarın ölecekmiş gibi âhiret için çalışan, elinden geldiği ve gücünün yettiği kadar şahsına, ailesine, çevresine, millet ve memleketine hayırlı ve yararlı olan, Allah rızasıçün ve Allah yolunda malıyla, canıyla, diliyle ve kalemiyle mücadele eden, elinden ve dilinden hiç kimseye kötülük gelmeyen, zulümden, haksızlıktan ve kötülüğten çekinen ve gerektiğinde zulme, haksızlığa ve kötülüğe şiddetle karşı koyarak mücadele eden kimseler, Allahu tealâ'nın salih kullarıdır.

Binaenaleyh, bir milletin fertleri bu üstün ve yüksek vasıfları haiz olmaz ve üstelik fısk-ü fesada başlarsa, arza vâris olmak hakkını kaybeder, ilâhi ihsan, inayet ve merhametten mahrum kalır, bütün ni'metler elinden alınır, dünya ve âhirette zelil ve perişan olur. Hâkimiyetimiz altında bulunan ve her karışı şehit kanıyla sulanan vatan topraklarını bizden alıp başkalarını vâris kıldığı gibi, aklımızı başımıza devşirmez, gecemizi gündüzümüze katarak çalışmaz, ilimde, teknikte, sanayide, tarımda çağdaş medeniyet seviyesine ulaşamazsak —Allah korusun— bugün malik bulunduğumuz bu kutsal toprakları da başkalarına vâris kılabilir.

Lâfla, palavra ile, boş ve faydasız beyanlarla, yalanlarla dolanlarla kalkınamayız, ilerleyemeyiz, yükselemeyiz. Çalışmak, hem de çok çalışmak zorundayız. Evimizi, köyümüzü, kasabamızı, şehrimizi imâr etmeğe, insan gibi, müslüman gibi yaşanır hale getirmeğe, temiz tutmağa mecburuz. Herşeyi devletten, her müşkilin hallini hükûmetten beklemeğe hakkımız yoktur. Evinin önünü bile belediye temizlik amelesinin gelip temizlemesini bekleyen kimse, kapısında biriken pisliklerin evine taşınacağını hiç unutmamalıdır.

Allah ve Resûlüne iymandan sonra, amellerin en üstünü insanları sevmek ve onlara hizmet etmektir. Onun için, Cenab-ı hak kullarının gayretli olanlarını sever. İnsanların en hayırlısı, insanlara faydalı olandır. Allahu azim-üş-şân, bizlere cennet misali bir vatan ihsan buyurmuştur. Altı ve üstü tabii zenginliklerle dolu olan bu aziz topraklarda, merde -nâmerde muhtaç olmadan, mes'ut ve müreffeh yaşayabiliriz. Biraz daha gay-

ret, bir parça daha himmet göstererek her alanda verimli sonuçlar alabilir, meyve, sebze ve tahılda, hayvancılıkta, arıcılıkta, orman ürünlerinde kendi ihtiyaçlarımızı karşıladıktan başka, ihracat dahi yapar, milli gelirimizi artırır, fakirlikten, yoksulluktan ve geri kalmışlıktan kurtulabiliriz. Oysa, bütün bunları düşünmek ve gerçekleştirmek şöyle dursun, en verimli topraklarımızı ya fabrika inşaatına tahsis ediyor, ya da binbir hiyle ve dalavere ile iskân sahası olarak parselliyoruz, ve satıyoruz. Meselâ, Bursa ovası değil yalnız yurdumuzun, hatta Ortadoğu ve bir kısım Avrupa ülkelerinin ihtiyaçlarını karşılayacak kadar münbit ve mahsuldar olduğu halde, kıraç yerlerde de pek alâ kurulabilecek fabrika inşaatlarına tahsis ediliyor, kıyıda kenarda kurulabilecek iskân sahaları simsarlarının emirlerine veriliyor. Böylelikle, o verimli topraklardan vatanımız ve milletimiz yararlanamıyor. Eğer, aklımızı başımıza almazsak, domatesi, patatesi, soğanı da son yıllarda örneğini gördüğümüz buğdaylar (?) misali Amerika veya başka bir ülkeden temin etmek zorunda kalacağımız muhakkak ve mukadderdir.

Bütün bunları, kimlerin bu hale getirdiklerini bilmem hiç düşündünüz mü? Evet, nüfusumuz bazılarının hayıflandıkları ve NÜFUS PATLAMASI diye yakındıkları derecede çoğalıyor. Buna karşılık, gittikçe artan nüfusumuzu besleyecek kaynaklar da, yukarıda açıkladığımız şekilde daralıyor. Peki, çare nedir? Bir plânlama teşkilâtımız var, ama neyi plânlar? En verimli topraklarımızı, fabrika ve modern siteler inşaatına tahsis etmeyi mi? İzmit körfezi gibi zengin bir körfezi pis fabrika artıkları ile kirleterek, tabii servetlerimizin ve gıdalarımızın başında gelen o canım balıklarımızı topyekün imha ederek o körfezde balık neslinin üremesine ve türemesine engel olmayı mı? Dünya, deniz dibindeki yosunlardan insanları besleyecek gıda maddeleri üretmeyi düşünür ve teşebbüslerde bulunurken, biz aksine Rezzâk-ı âlemin bahş ve ihsan buyurduğu ni'metlerin kökünü kurutmayı tasarlıyoruz. Yeryüzünde, milyonlarca insanın açlık tehlikesiyle karşı karşıya gelmiş bulunduğunu bir türlü anlayamıyor, göremiyoruz. Buna, ihanet mi

yoksa cehalet mi demek gerektiğini sizlerin takdir ve insafınıza bırakır ve Allahu tealâ'dan bu kıt ve kısır görüşlü adamlar yerine, milletin hak ve menfaatlerini koruyup kollayacak akıl ve basiret sahibi idareciler göndermesini niyaz ederiz.

Bir belde-i tayyibe olan güzel İstanbul'umuzda Kadıköy ve Üsküdar'dan başlayın da ta Boğaziçi'ne kadar yeşile ve yeşilliğe hasret kaldık. Kıyı yağmacılığı, dört yanı su ile çevrili bu güzelim şehirde, fakir halkın oturup rahat bir nefes alabileceği bir aralık bile bırakmamıştır. Heryerde beton yığınları, gökdelen adını verdikleri heyulâlar, hiçbir mimari özelliği ve güzelliği olmayan rastgele dizilmiş apartmanlar ve binalar, biri diğerinin önünü kapayarak, hiçbir plân ve proje hesabına al-dırılmayarak kâbus gibi şehrin üstüne çökmektedir. Ankara öyle, İzmir öyle ve diğer belli başlı bütün şehirlerimiz ve kasabalarımız öyle!.. Oy hesabından gayrı hiçbir kaygusu olmayan siyasiler, kazanç sağlamaktan gayrı hiçbir düşünceleri olmayan spekülâtör âsiler, hasis menfaatleri uğrunda milli menfaatlerimize rahatça kıyabilmektedirler. Dışarıda pusu ve içeride tuzak kurmuş fırsat kollayan yabancı teşebbüs ve sermayedarlar ise bu gaflet ve dalâletten en geniş mâ'nada faydalanmakta, necip Türk milletini iktisaden abluka altına alabilmek için örümcek misali çevremizde ağlarını sıklaştırmaktadır. Bostancı'dan İzmit'e kadar uzanan sahada Maltepe - Kartal - Pendik - Tuzla - Gebze - Yarımca - Derince hattı üzerinde gidip gelenler, bu sözlerimizin ne kadar doğru ve haklı olduğunu kabul ve tasdik edeceklerdir.

Evet, bir ülkeye sanayi ve dolayısıyla fabrika da gereklidir. Bugünün şartları içinde hayati önemi olduğu inkâr edilemeyecek kadar gereklidir. Ne var ki, kaş yapmak isterken göz çıkarmağa da elbette akıllı işi denilemez. Fabrika sahaları ve sanayi siteleri, illâ münbit ve mahsuldar araziler üzerinde kurulmalıdır diye bir kaide mi var? Yazık değil mi, günah değil mi?

Unutmamak gerekir ki, bizden sonra gelecek oğullarımız ve torunlarımız bu gaflet ve ihmalimizden ötürü bizleri lânetle yâd edeceklerdir. Eskiler, son pişmanlık fayda vermez derler-

di. Biz, bugüne kadar defalarca pişman olmuşuz ama; görülüyor ki, hiçbir pişmanlık bizi uyandırmamıştır. Mes'uliyet makamlarında oturanlara sesleniyor ve hatırlatıyorum : Tarih huzurunda ve âmme vicdanında mahkûm olmak istemezseniz, âhirette mahcup kalmaktan ve yüklendiğiniz ağır vebâlin hesabını nasıl vereceğinizden korkarsanız, lûtfen bu işlere çare ve tedbir bulunuz. Sakın hatırınızdan çıkarmayınız ki, Allahu sübhanehu ve tealâ, o gün verdiği ni'metlerin hesabını soracağını Kur'an-ı aziminde açıkça beyan buyurmaktadır.

Yeri ve sırası gelmişken, bir hususu daha arz etmek isterim. Her yaz büyük ve feci orman yangınlarına şahit oluyor ve milletçe üzüliyoruz. Oysa, dinimiz ve sevgili peygamberimiz ağaç dikmeyi, orman yetiştirmeyi emretmişlerdir. Dinimizde, yaş kesenle baş kesenin iflâh olmayacağını ifade için söylenmiş güzel bir deyim vardır. Ormanlarımıza kıymayalım, ağaçlarımızı kesmeyelim, bil'akis yeni yeni fidanlar dikelim, kollayalım ve gözetelim, aşılayalım, cinsini islâh etmeğe çalışalım. İyi bilelim ki, her fidan amel defterlerimize bir sevap olarak yazıldığı gibi, meyvesi olmasa dahi, altında oturup serinlenenler buldukça kişi öldükten sonra da sevap yazılmağa devam olunur. Okuduklarımızı, bildiklerimizi, öğrendiklerimizi başkalarına da okutalım, anlatalım ve öğretelim. Hazarda ve seferde kullanılabilecek hayırlı ve faydalı tesisler yapalım, yapturalım, teşvik edelim. Köprü, okul, dispanser, cami, çeşme, yol, su arkları, su kuyuları gibi hayırlı ve faydalı tesisler için, paraca yardım yapamıyorsak bile gönüllü olarak çalışalım. İki tuğlayı üst üste koymanın bile ecir almamıza vesile olacağını ve Allahu tealâ indinde hiçbir iyiliğin karşılıksız ve mükâfatsız kalmayacağını da aslâ unutmayalım.

Resûl-ü Rabbil-âlemiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-mu'iyne efendimiz hazretleri :

(Her kim su arkı, su kanalı, su yolu, çeşme veya sebil gibi hayırlı ve yararlı eserler meydana getirirse veya insanların, hayvanların ve bitkilerin sulanması için kuyu açar veya açtırsa, yahut herhangi bir şekilde yeryüzüne su çıkarır ve onlardan

halkı faydalandırırsa veya câmi ve mescit gibi ibadet yerleri bina ederse, o hayratı dünyada durdukça, sevabı o kimsenin amel defterine yazılır ve o defter kendisi öldükten sonra da kapanmaz.) buyurmuşlardır.

Bir diğer Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

(Bir mü'min bir ağaç dikse de ondan insan, hayvan ve kuşlar yese, kıyamete kadar o ağaçtan aşı, daldırma, çelik veya çekirdekleri vasıtasıyla faydalanılsa, bütün bu ecir ve sevaplar o ağacı ilk dikenin sadaka-i câriyesi olur.)

Bu sebeple, ağaç dikme bayramları bütün yurt sathında yaygınlaştırılmalı ve hatta yasalaştırılmalı ve o gün yediden yetmişe herkes mahalli idarelerin gösterecekleri yerlere birer fidan dikmeli, bunu bizzat kendi eliyle yapamayanlar da o fidan bedelini devlete ödemekle mükellef tutulmalıdır.

**Âdem odur ki, cihanda koya bir nam-ü eser;
Ki, eseri olmayanın yerinde yellere eser!..**

Aziz ve muhterem kardeşlerim :

Bugün için müslüman - Türk milletine düşen en önemli cihad görevi, karada, denizde ve havada kuvvetli olabilmek, hava filolarımızı güçlendirmek, donanmamızı üç yanı denizle çevrili Türk yurdunu şerefle savunabilecek vasıta ve imkânlarla sahip kılabilmek, kara ordularımızı en modern silâh ve teçhizat ile desteklemek, hayale kapılmadan gerçekçi bir plân ve görüşle topumuzu, üfeğimizi, tankımızı, zırhlı aracımızı, uçğımızı, zırhlımızı imal edebilecek tesisleri ve fabrikaları kurabilmek ve bu uğurda gerekirse nafakamızdan keserek devlete ve hükûmete yardımcı olabilmektir. Milli ve mâ'nevi birlik ve beraberliğin en güzel örneklerini verdiğimiz kurtuluş savaşlarının üstünden henüz altmış yıl bile geçmemiştir. İstiklâl harbini yapan kahramanlar, omuz omuza vermek, elbirliği, gönül birliği, işbirliği yapmak sayesinde kemmiyet ve keyfiyet bakımından çok üstün gibi görünen din ve millet düşmanlarını denize dökmeği başarmışlardır.

Şanlı atalarımız, at sırtında dağlar tepeler aşarak, denizlerde çok üstün düşman kuvvetleriyle boğuşarak bir ellerinde kılıç, diğer ellerinde hidayet ve adalet meş'alesi, göğüslerinde sağlam bir iyman ve dillerinde zikrullah olduğu halde ülkeler ve kıt'alar fethetmişler, girdikleri yerlerde harabeleri mâ'mur, yanık kalpleri mesrur etmişler, dalâlet yerine hidayeti, zulüm yerine adaleti, haksızlık ve kötülük yerine hakkaniyeti, nefret yerine hürmeti, düşmanlık yerine muhabbeti iletmişler ve bu uğurda hiçbir fedakârlıktan çekinmemişlerdir.

Bunu, küçücük bir örnekle belirtmeğe çalışalım :

Sultan Murad-ı Hüdâvendigâr, 8 Ağustos 1389 tarihinde kırk bin kılıç Türk ordusuyla Kosova sahrasına geldiği zaman, karşılarında Sırp kralı Lazar ile müttefikleri olan Bosna kralı, Arnavut derebeyleri, Bulgar, Ulah, Macar ve Leh gönüllülerinden meydana gelen yüz bin kişilik bir ordu bulmuş ve o gece topladığı harp meclisinde şu konuşmayı yapmıştı :

— Biz, bir fikrin mücahidleriyiz. Kasıp kavurucu, yağma edici, yakıp yıkıcı değiliz. Zulüm ve zorbalığın hâkim olduğu yerlere adalet götürüyoruz. Bütün içtimai müesseseleri ile yepyeni bir nizam ve medeniyet götürüyoruz. Kılıçlarımızın kazandığı zaferleri, idaremez altına perişan bir halde giren insanların refah ve mutluluklarını sağlayan huzur, servet ve imâr hareketleri takip ediyor. Anadolu ve Rumeli'nin geniş sahralarını ve müstahkem kalelerini bayrağımız altında toplarken bir cenkten çıktık, başka bir cenge girdik. Ama, yorulmadık, tam tersine bilindik ve kilağılandık. Kosova sahrasında kırk bin kişiyiz ve karşımızda yüz bin kişilik bir düşman kuvveti bulunmaktadır. Fakat, zafer sayı üstünlüğünün değil, cesaret ve celâdet sahibi olanındır.

Ve o gece Murad han sabaha kadar uyumamış, Hakkın huzurunda ibadet, tâ'at, dua, tövbe ve istiğfar ile bir gönül âlemine dalmış ve sonradan (Sultan Murad'ın Kosova sahrasındaki dua'sı) olarak şöhret bulan şu münâcatta bulunmuştur :

**Âb-ı rûy-i Habib-i ekrem için,
Kerbelâ'da dökülen dem için,
Şeb-i firkatte ağlayan göz için,
Râh-i aşkında sürülen yüz için,
Eyle yâ Rab!.. lûtfunu hem-râh...**

**Bakma yâ Rab!.. bizim günahımıza,
Nazar et can-ü dilden âhımıza,
Etme yâ Rab!.. mücahidini telef,
Tir-i â'daya bizi kılma hedef,
Râh-ı din içre ben feda olayım...**

Evet, Sultan Murad-ı Hüdâvendigâr'ın niyazı müstecab olmuş, Türk ordusu büyük bir zafer kazanmış ve bu büyük hükümdar da Miloş Kabiloviç adında bir sırbın hançer darbesiyle şehitlik rütbesine ulaşmıştı.

Mevlâyı müte'al, cümlesine garka-i garik rahmet eyleye!..

Bu örnekleri, yüzlerce ve binlerce vermek mümkündür. Dersimiz tarih olmadığından en belirginlerini seçip sunuyoruz ve diyoruz ki, atalarımızın cihad anlayışı, Hak yolunda ve hakikat uğrunda malıyla, canıyla savaşanların mutlâka zafere ulaşacağı inancı bizlere asırlardan beri öğündüğümüz ve özendiğimiz mertlik ve kahramanlık tarihleri yazdırmıştır.

Fakat, ne yazık ki sonraları bu gayret ve hamiyet, zevk-u safa ve işrete, sefahate mağlûp olmuş, ilmin yerini cehalet, nurun makamını zulmet, çalışkanlığın yerini tenbellik, meskenet ve atalet almış, cihadın fazilet ve kudsiyeti savsaklanmış, şahsi menfaatler ön plâna geçmiş, gücü yeten haksızlık ve rüşvet yolunu seçmiş, şer'i şerif unutulmuş, fedakârlık ve feragat duyguları uyutulmuş, devlet memuriyetleri para ile alınır satılır hale gelmiş, ne idüğü belirsiz kişiler bir çok önemli mevkilere getirilmiş, haksızlık ve kötülüklerden ötürü celâli isyanları başgöstermiş, bunu fırsat bilen din ve millet düşmanları içeride ve dışarıda alabildiğine yıkıcı ve bölücü faaliyetlere girişmiştir.

O zamana kadar birer ilim ve irfan yuvası olan ve bir çok meşhur ilim adamı yetiştiren medreselerimiz, birer cehalet ve asker kaçağı yuvası haline getirilmiştir. Fatih Sultan Mehmed Han aleyh-ir-rahmeti vel-gufran hazretlerinin bizzat kurduğu medreselerinin vakfiyesine, dilerseñiz bir göz atalım :

(Payitahtları, dâr-ül-ilim olmak için havl-i cami-i şerifte sekiz medrese ve bu medreselerin arkasında Tetimme ismiyle adlandırılan sekiz medrese peçe ki, cem'an on altı medrese ve garba mail kapısı tarafında da bir dâr-üt-tâlim bina buyurdular.)

Görülüyor ki, asıl gaye başkent İstanbul'un bir ilim ve irfan merkezi olmasıdır. Fatih külliyesindeki Dâr-üt-talim bir nevi ilkokuldur, ki Tâc-üt-tevarih çocukların talim ve terbiyesi için yapıldığını yazmaktadır. Yüksek tahsil kısmını teşkil eden (Medâris-i semâniye — Sekiz medrese) ve ayrıca (Sahn-i Semân — Sekiz fakülte) vardır ki, başta dini ilimler olmak üzere felsefe, tıp, astronomi ve riyaziye bölümlerine ayrıldıktan başka Padişahın özellikle edebiyat ve coğrafyaya önem verdiği de bilinmektedir. Kuruluşu bakımından fevkalâde üstün olan bu medreseler, ne yazık ki zamanın ilerleyişine göre ayarlanamadığından gitgide önemini ve değerini kaybetmiş ve tevhid-i tedrisat dolayısıyla tamamen vazifesiz kalmış ve neticede birer harabe halini almıştır. Unutmamalıdır ki, bu külliyyede bir de Dâr'üş-şifâ (Hastahane) bulunmaktaydı.

İlgisizlik ve bilgisizlik yüzünden mahvolan yalnız medreseler miydi? Hayır!.. İslâm ahlâkını, islâm kültürünü, islâm âdet ve an'anelerini şahsi ve ailevi sebeplerle tahsil edememiş gençlere talim ve tedris için kurulan ve bir nevi güzel san'atlar enstitüsü mahiyetinde olan ve mensuplarına vahdet şarabını sunan, aşk-ı ilâhi ile viran gönülleri onaran kâmil ve mütekâmil müslümanlar yetiştirmek uğrunda çok değerli hizmetlerde bulunan tekkeler de, akideleri bozuk bir takım sefihlerin, hazır yiyicilerin, tufeylilerin ellerine geçmiş ve maalesef birer fitne ve fesat yuvası haline gelmiştir. Senlik, benlik, ayrılık gayrılık dâva ve iddiaları, herbiri birer irfan ve edep yuvası olan o canım kuruluşları bölüp parçalamış, din ve devlet düş-

manları ile elele veren fırsat ve menfaat düşkünleri medreseleri tekkelere, tekkeleri cami-i şeriflere düşman haline getirmiş, bu atışma ve sataşma yıllar yılı sürüp gitmiştir.

Bu tutumun sonucu olarak muhlis ve işbilir kişiler birer kenara itilmişler, yerlerini bir takım sahtekârlar, düzenbazlar almışlar, mahkemelerde kadı efendiler alenen rüşvet almağa, zâlimi mazlûm ve mazlûmu zâlim göstermeğe başlamışlar, Kur'an-ı aziymin yalnız kabına, cildine saygı gösterilir olmuş ve hükümleriyle amel edilmemiş, sünnet-i seniyye-i Ahmediyye ise tamamen terkedilmiştir.

İlimleriyle âmil olan gerçek âlimler, kâmil şeyhler, salihler ve muhlisler bu hal karşısında kan ağlamışlar ama, gözyaşı dökmekten ve dua etmekten gayri ellerinden bir şey gelmemiş, devleti idare edenler kışın helva sohbetlerinde ve yazın mehtap âlemlerinde gönül eğlendirmişler, padişahlar bile bazı zorbarların elinde kukla haline getirilmiş, herkes kendi derdine düşmüş, can, mal, ırz güvenliği kalmamış, Sultan İkinci Osman Yedikule zindanlarında katledilmiş, Sultan İbrahim deli diye kaptısı ve penceresi örülen bir odaya hapsedilmiş ve orada boğdurulmuştur.

Bu fırsat ve menfaat düşkünü zorbarlar, kendi hasis emelleri uğruna Yeniçeri ocaklarına fitne ve fesat tohumları ekmişler, Etmeydanından Atmeydanına : (Şeri'at isterük!) nâ'ralarıyla kazan kaldırıp yürüyen şerirlerin zulmünden günlerce dükânlar ve çarşılar kapalı kalmış, yağma ve talân edilmiş, Yeniçerilerle sipahiler arasındaki anlaşmazlık körüklenmiş, iç ve dış düşmanlarımız elele vererek milleti bölüp parçalamak ve bizi zayıflatmak için her türlü kötülük ve hıyaneti irtikâp etmişlerdir. Bu karışıklık ve kargaşalık içinde, mütemadiyen kaleler ve ülkeler düşmanlarımızın ellerine geçmiş, hergün yeni bir bozgun haberi, hergün yeni bir çöküntü milleti canından bezdirmiştir :

**Çeşmelerde abdest alınmaz oldu,
Camilerde namaz kılınmaz oldu,
Mâ'mureler yıkılıp enkaz oldu,
Aldı Nemçe bizim nazlı Budin'i...**

diye ağıtlar yakılırken, karşı koymak isteyenler kitle halinde idam edilmiş, âlimlerin başlarından sarıkları alınarak papaz külâhları giydirilmiş, müslümanların göğüslerine haç takılmış, herbirine birer Hristiyan adı verilmiş, Türk kızları kucaktan kucağa, ihtiyar nineler ocağa atılmışlar, mektep ve medreselerimiz ahıra, camiler kiliseye, tekkeler meyhaneye çevrilmiş, minarelerimize düşman bayrakları ve çanlar asılmış, mihraplara haçlar dikilmiş ve böyle böyle en kıymetli vatan parçaları elimizden alınmıştır.

Sultan Üçüncü Mustafa, sadaret mührünü sadrazam Koca Ragıp Paşa'ya emanet ettiği gün, o günün halini gayet samimi ve son derece açık ve acı bir lisanla şöyle anlatıyordu :

**Yıkılıptır bu cihan, sanma ki bizde düzele;
Devleti, çarh-ı deni verdi kamu mübtezele;
Şimdi ebvâb-ı saadette gezen hep hezele,
İşimiz kaldı hemen merhamet-i lem-yezele!..**

Neler kaybettiğimizi anlatabilmek için uzun boylu muhâkeme ve muhasebeye lüzum yoktur. Bugün, bütün dünyanın en önemli ihtiyaçlarının başında gelen ve bir çok çekişmelerin ve anlaşmazlıkların, iktisadi krizlerin âmili olan petrol kaynakları Romanya, Batum, Bakû, Irak, Musul, Küveyt, Hicaz, Somali, Mısır ve Libya'nın bir zamanlar idaremiz altında bulunan birer ülke olduğunu hatırlamak ve hatırlatmak sanırım ki kâfidir.

Bu felâketlerden ders ve ibret alamayan bazı gafil ve cahiller, teselli makamında Anadolu'nun bize yeteceğini ileri sürüyorlardı. Düşünemiyorlardı ki, Rumeli İstanbul'dan ikiyüz yıl önce zaptolunmuştu. Binaenaleyh İstanbul'un ve Anadolu'nun güvenliği için de Rumeli'ye sahip olmak gerekiyordu.

Muhterem kardeşlerim :

Tarihten ibret alalım ve bizden sonra geleceklere ibret olmayalım. Anadolu, islâmın son kalesidir. Esaret zilletine katlanamayan ve bir kolayını bulan ırkdaşlarımız ve dindaşlarımız,

soluğu Türkiye’de almaktadır. Bütün mazlûm Türk ve müs-lüman kardeşlerimizin umutları da bizdedir. Onlar bizi örnek alıyorlar, hürriyet ve istiklâllerini kurtarabilmek için bizi tak-lit ediyorlar, bizden hayır ve yardım bekliyorlar. Fırsat ve im-kân bulursanız, zâlimlerin elinden kaçmış ve yurdumuza sı-ğınmış kardeşlerimizden herhangi birisiyle tanışınız ve konu-şunuz. Bakınız, size neler anlatacaklar ne yürekler acısı facia-ları dile getireceklerdir. Onların yaşadıkları ülkeler’de zâlim-lerin ellerine geçmeden, zenginleri vardı, fabrikatörleri vardı, iş adamları vardı, tüccarları vardı. Bu saydıklarımızdan çoğu bugün, vaktiyle tamamına sahip bulunduğu müessesenin helâ-larını temizleyerek karınlarını doyurabilmektedirler.

Bizim gafil ve bencil zenginlerimiz ne derler, ne düşünür-ler elbet bilemeyiz? Fakat, bildiğimiz bir gerçek vardır ki, Al-lah korusun günün birinde zâlimler bize tekrar musallât olur-larsa ne villâları kalır ne kotraları, ne yazlıkları kalır, ne kış-lıkları, ne hanları kalır, ne apartmanları!.. Elaltından İsviçre bankalarına yatırdıkları paracıklarının bile hayrını görmezler. Marsilya’da bir su-i kaste kurban giden Yugoslav kralı Alek-sandr’ın oğlu olup komünist rejimden sonra yurdunu terket-meğe mecbur olan Kral Piyer, Paris ve Londra’da aç kaldı, gardrobundaki elbiselerini sattı da, babasının İsviçre banka-larındaki hesabından bir tek kuruş bile alamadı, yokluk ve se-falet içinde genç yaşta öldü gitti. Teşhir etmek için yazmıyorum, belki ibret olsun diye hatırlatıyorum. Kişinin en büyük zengin-liği hürriyet ve istiklâlidir. Kaybedilen para tekrar kazanıla-bilir ama, hürriyet ve istiklâl kaybedilirse onu tekrar ele ge-çirmek hem çok pahalı hem de çok güç olur. Üstelik, din ve millet uğruna ve Allah yoluna harcanamayan paraların, yarın cehennem ateşinde kızdırılarak, biriktirenlerin alınlarına, yan-larına ve sırtlarına yapıştırılacağı ve azabın kendilerine böyle-ce tattırılacağı muhakkaktır.

İymanın sarsılmasın aziz kardeşim, iyman-ı kâmil sahibi mü’min ve muvahhid olmaya bak... İşte, o zaman Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri seninledir. Allahu tealâ, her emrinde

galiptir. Unutma ki, yirmi müslüman, sabırlı olurlarsa ikiyüz kâfire bedeldir.

El-Hamdü lillâh... Ne büyük müjde!..

Evet, âyet-i kerime böyledir ve hükm-ü celil-i ilâhi budur :

(Tam bir mü'min, on kâfire bedel oluyor.) Bu sebeple, şeref-i islâm ile müşerref olan kimse, tam bir mü'min ise, on nefer kâfir ile savaşıması lâzımdır, kaçması ve karşı koymadan teslim olması caiz değildir. Onun için, Allah yolunda, vatan ve millet uğrunda malını feda etmek gerçek bir mü'min için en büyük bir vazifedir. Kişi, ölüm döşeginde bulunsa ve parmağını kımıldatmağa gücü yetmeyecek halde olsa bile, düşmanlarının yüzüne tükürerek karşı koymalıdır.

Bu âyet-i celilenin hükmüne binaen, müslümanların ilk gazası olan Bedir savaşında, islâm saflarında üçyüz onüç nefer mücahit bulunmasına mukabil Kureyş kâfirleri üçbin neferdi. Müslümanlar, sayıca az olduktan başka, silâh ve teçhizat bakımından da zayıftı ve yetersizdi. Düşmanlarının ise, silâhları, binekleri ve diğer harp malzemesi çok daha fazla olduğu halde yine de mü'minler galip gelmişler ve kâfirler mağlûp ve perişan olmuşlardı. Bu zafer, Allahu tealâ'nın nusret ve inayeti ve mü'minlerin iman kuvveti, gayret ve hamiyeti sayesinde kazanılmış ve ehl-i islâm kendisinden on kat üstün düşmanı yenmişti. Zira, islâm kuvvetlerinin başında bulunan Fahr-i kâ'inat aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyât efendimiz :

(Kureyş kâfirlerinin mağlûbiyetlerini ve hatta reislerinden hangilerinin nerelerde maktül düşeceklerini görüyorum.) buyurmak suretiyle hem bir mü'cize gösteriyorlar ve hem de mü'minleri teşvik ve teşçi ediyorlardı.

Bu gazaya iştirak eden ashab-ı kirâm, zaferden sonra iki cihan serverinin daha önce işaret buyurduğu yerlerde gerçekten Kureyş re'islerinin cansız cesetlerini bulmuşlar ve mü'cize-i peygamberiyyenin tezahür ve tahakkuk ettiğini haber vermişlerdir. Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, Habib-i edibine Bedir zaferini önceden tebşir buyurmuş, din ve millet düşmanlarının zilletini göstermişti. Zira, mü'minler din-i mübiyn-i islâ-

mın şevket ve satvetini isbat etmek ve i'lâyı kelimetullah için cihad etmek uğrunda öyle bir savaş örneği göstermişler ve bu uğurda şehitlik rütbesine nail olmayı öylesine can ve gönülden arzu etmişlerdi ki, bu gazaya yerlerde ve göklerde bulunan melekler bile özenmişler, sema ehli tehlil ve tekbir ve yer ehli tevhid ve temcid eylemişlerdi.

Evet, tekrar ediyorum : İslâmın bu muvaffakiyet ve muzafferiyyeti, imanlarının kemale ermesi, Allah ve Resûlünün emirlerine tam bir teslimiyyet ve tevekkülle boyun eğmesi ve herbirinin hakkıyla mü'min ve müttaki olması sayesinde gerçekleşmişti. Ehl-i iman :

**Feda olsun sana baş ile canım,
Dökülse çok mu yolunda kanım...**

teslimiyyeti ile Allah ve Resûlüne bağlanıp güvenmişler ve elbette zafere ulaşmışlardı. Demek oluyor ki, bütün müslümanlarda bu üstün hasletler bulunur, imanı yakinde olur, dilinde Kur'an-ı aziym ve zikrullah olduğu halde din ve millet düşmanlarına saldırırsa, yenemeyeceği kuvvet ve aşamayacağı engel yoktur :

وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

Vezkürullâhe kesiyren le'alleküm tüflihûn...

El-Enfâl : 45

(Allahu tealâ'yı çok zikredin, ona dua edin, yardımını dileyin ki, felâh bulasınız, zafere ulaşasınız...)

Mü'minin dilinde zikir ve dua olur, Hakka hakkıyla kalbini bağlar ve onun yardımına inanıp güvenerek cihada çıkarsa mutlâka zafere ulaşır. Kaldı ki, başında bilgi, elinde devrin gereği olan silâh ve teçhizat, kalbinde iman, kolunda kuvvet, dilinde Kur'an bulunan ve başında bulunan kumandanına ita-atkâr, her türlü mihnet ve meşakkate karşı sabırlı ve sebatkâr olan bir orduyu, Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri mağlûp et-

tirir mi? Hak, mağlûp olur mu? Bu şartlara dikkat ve riayet eden erlere yardımını esirger mi? Hak celle ve alâ, zât-ı ülhıyyetini zikreden kullarını aslâ yalnız bırakmaz ve onlarla beraber olur. Yukarıda okuduğunuz âyet-i kerimede de böyle buyuruluyor : (Allahu tealâ'yı çok zikredin, ona dua edin, yardımını dileyin ki, felâh bulasınız ve zafere ulaşsınız.)

Mâ'neviyyât, her zaman ve heryerde önemlidir. Özellikle, savaş gibi olağanüstü hallerde sayılamayacak kadar çok faydaları bulunduğu hakikat ehlince malûmdur. Hristiyan orduları dahi bunun kıymet ve ehemmiyetini anlamışlar ve askerlerine MORAL DERSLERİ adı altında mâ'neviyyât telkini yoluna gitmişlerdir.

Ancak, şunu da hiç unutmamak gerekir. İki ordunun karşı karşıya geleceği bir savaşta yalnız zikir ve dua ile galip gelinemeyeceği ve zafer elde edilemeyeceği de bilinmelidir. Ne var ki, yalnız silâh, teçhizat ve mühimmat fazlalığı ve kuvvet çokluğu ile de hiçbir sonuç alınmaz. Savaş halinde, madde ile mâ'nanın birbirinden ayrılmaması ve her ikisinin eşit olması, yani hem mâ'neviyyât bakımından üstün hem de silâh ve teçhizat yönünden hiç değilse eşit olmak gerekir. Madde, ceset ve mâ'na o cesedin ruhu gibidir. Bunlar birbirinden ayrılırlarsa hiçbir yarar sağlamaz. Her ikisine de ihtiyaç ve zaruret vardır ve ilâhi yardımın erişebilmesi mâ'nen olduğu kadar maddeten de kuvvetli bulunmakla mümkündür.

İslâmda cihadın farz olmasının sebebi de şudur :

Bilindiği gibi harpler, insan neslini tüketir ve kan akmasına yol açar. Harp sırasında, bir çok mâ'mur ülkeler tahrip edilir, medeniyetler yıkılır ve bütün güzellikler mahvolur. Yanan ocaklar söner, gözyaşı dökülür, unulmaz yaralar açılır, çocuklar yetim ve genç kadınlar dul kalırlar. Hâsılı, neresinden bakılırsa bakılsın zararlı bir harekettir. Bu zararı önlemek, insan neslini harplerle tükenmekten korumak, boşuna kan akmasını durdurmak, mâ'mureleri harap olmaktan kur-

tarmak lâzımdır. İşte Allah azze ve celle, kendi dini olan din-i mübiyn-i islâmın izzeti, kelimetullah'ın rif'ati ve mağlûp, mağdur ve mazlûm milletler üzerinden zâlimlerin zulüm, fesat ve mel'ânetini def'etmek için biz müslümanlara cihadı farz kılmıştır. Çünkü, islâm zulüm yerine adaleti, küfür ve dalâlet yerine tevhid ve hidayeti, haksızlık ve kötülük yerine hakkaniyeti, nefret ve husumet yerine sevgi ve muhabbeti götürür ve yerleştirir. Hakkı inkâr edenler, bu gerçeği anlayabilselerdi, iki cihan serverinin risalet ve nübüvvetini kabul ve tasdik ederler, hak ve hakikate vasıl olurlardı. Onların islâma gelmemeleri, hakikat-i islâmiyye'yi lâyıkiyle anlayamamalarından ve bu arada cihadın neden farz olduğunun sırrına erememelerinden ileri gelmektedir.

Gerektiğinde, bütün ümmet-i Muhammed'e ırk, renk ve mezhep farkı gözetmeksizin malları ve canlarıyla cihad etmek vacip olur. Meselâ, doğu illerinden birisinde bir müslüman kadını din ve millet düşmanlarından birisinin eline esir düşse, o müslüman kadını kurtarabilmek için ne mümkünse yapmak bütün müslümanlara farz olur. Eğer, bu görevlerini yerine getirmezlerse, yani o kadını esirlikten kurtarmazlarsa, bütün müslümanlar günaha girmiş olurlar.

Yeryüzünde yaşayan cahil ve gafil müslümanlar bu gerçeği böylece bilmeli, hakikat-i islâmiyye'yi öğrenmeli, dinimize sahip olmalı, birbirimizi desteklemeli ve her alanda yardımcı olmağa çalışmalıyız. Vaktiyle, bütün müslümanlar dinimizin bu kutsal vecibesini yerine getirmiş olsalardı, müslümanlar bugün çoğunlukla geri kalmışlık derdinden, sefaletten kurtulur ve aynı dâva etrafında birleşir ve bütünleşirdi. Osmanlı Türklerinin satvet çağlarında Cava ve Sumatra müslümanlarına yardım için donanma ve asker gönderilmiştir. Aynı yardım ve yardımlaşma meselâ Endülüs müslümanlarına, meselâ Kazan Türklerine yapılmış olsaydı ne bu müslüman devletleri yıkılır, ne Semerkant, Buhara ve Türkistan esaret zilletini tadardı. Islâm âlemi, birinci cihan harbinde bize yardımcı olsalardı, yenilir miydik? Ne yazık ki, gaflet ve cehalet, hırs ve menfaatle

elele vermiş ve müslüman topluluklarına hak ve hakikati unutturmuştur. O kadar ki, müslüman Türke saldıran din ve millet düşmanları arasında islâm adı taşıyan sözde müslümanlar da vardı.

Müslümanlık, birleşmeyi ve bütünleşmeyi, aynı dâva uğrunda ve Allah yolunda karşılıklı yardımlaşmayı emreder. Yüce dinimizin bu açık seçik hükmüne bakarak bugünkü cahil ve gafil müslümanların hallerine ağlamak ve hidayetleri için dua etmekten gayrı elden ne gelir?

H İ K Â Y E

Dağistan arslanı Şeyh Şâmil hazretleri, yirmi üç yıl Rus çarının ordularına kan kusturmuş, anlı şanlı bir islâm mücahidi idi. Maalesef, bu mücadelede ve mücadelesinde başta Osmanlı devleti olmak üzere hiçbir islâm ülkesinden yardım edilmemiştir. Hatta, yardım şöyle dursun, kıt ve kısır menfaatleri uğrunda Ruslarla işbirliği yapan bazı hainler, dinlerine, mukaddesatlarına, ırz ve iffetlerine ihanet etmekten utanmamışlar, yalnız Şeyh Şâmil'e değil, aynı zamanda islâm dâvasına da hıyanet etmişlerdir.

O koca kahraman, savaşa savaşa esir düşmüştü. Çar, kendisinin cesaret ve şecaatine, hamiyet ve metanetine hayran olmuş veya böyle görünmeyi şahsi ve siyasi çıkarı bakımından yararlı görmüştü. Onun için de, teslim olurken yapılan anlaşmada dilediği ülkeye serbestçe gidebileceği şartı kabul edilmişti. Şeyh Şâmil hazretleri, Medine-i münevvere'de yerleşmeyi arzu diyordu. Sevgili peygamberine, iki cihan serverine komşu olabilmek ve ömr-ü azizini onun civarında geçirmek en büyük arzusu ve temennisiydi.

Netekim, öyle de oldu ve önce İstanbul'a geldi. Padişah, kendisinin efsane gibi dillerde dolaşan yiğitliğini, kahramanlığını ve menkıbelerini dinlemiş ve onunla tanışmayı arzu etmişti. Bunun için de, kendisini sarayının kapısında karşılamış ve elini Şeyh Şâmil'e uzatarak kendisini kutlamak ve hoş gel-

din demek istemişti. Şeyh Şâmil, büyük bir celâdetle kendisine uzanan bu eli tutarken şöyle demişti :

— Şevketli padişahım!.. Bütün müslümanların halifesi olan siz, bu elinizi bana Dağıstan'da kâfirlerle savaşırken uzatmış olsaydınız, Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ indinde daha makbul ve islâm dâvasında daha meşkûr olurdu...

Söz, Şeyh Şâmil hazretlerinden açılmışken, onunla ilgili bir kıssayı daha nakletmek isterim :

Müşârünileyh, esir olunca Çar yukarıda da belirttiğimiz gibi, şahsi ve siyasi mülâhazalarla kendisine karşı izzet ve ikramda bulunmuş, kendisini sarayında misafir etmişti. Birgün, çar ve erkânı ile aynı sofraya oturmaya tenezzül etmeyen şeyh hazretleri, büyük bir iştiha ile kendisi için hazırlanan pilâvı kaşıklarken, Çar yâverlerinden bir mareşal aklınca espri yapmak istedi ve çara hitaben :

— Haşmetmeab!.. Şeyh hazretleri o kadar iştihalı ki, beni bile yemelerinden korkuyorum, dedi.

Şeyh Şâmil, elinden kaşığı bıraktı, bu soğuk şakayı yapana dik dik baktıktan sonra çara döndü ve :

— Majesteleri, saray mareşalini temin buyurabilirsiniz. Korkmalarına lüzum yoktur. Çünkü, el-hamdü lillâh ben müslümanım ve bizim dinimizde domuz eti haramdır, dedikten sonra pilâvını kaşıklamağa devam etti.

Şeyh Şâmil, İstanbul'da bir süre kaldıktan sonra Medine-i münevver'e gitti, kılıcını ve silâhlarını muvacehe-i şerifede yere koyarak niyazda bulundu :

— Yâ Resûlallah!.. Allahu tealâ indinde yegâne din olan senin getirdiğin din-i mübiyn-i islâm için yirmi üç yıl cihad ettim. İhanete uğradım. Bu mücahede ve mücadelem, kabule şayan görüldü mü? Benim için asıl önemli olan işte budur, diyerek gözyaşı döktü...

Bir müddet sonra da ecel şerbetini içerek sevgili peygamberinin ebediyyen komşusu oldu ve Cennet-ül-Baki kabristanında ebedi istirahatgâhına defnedildi.

Ey Mü'min kardeşim :

Yolun düşerse Medine-i münevvere'ye vardığında diğer islâm büyükleri meyanında Şeyh Şâmil hazretlerini ziyaret et ve buna muvaffak olamazsan, buradan ruh-u pür-fütuhuna Fâtiha-i şerife ithaf eyle!..

Allah yolunda, din ve millet uğrunda malla ve canla mücahede etmenin kıymet, ehemmiyet ve faziletini açıklayan bazı âyet-i kerimleri dikkatle okumanızı ve derin derin düşünmenizi âcizane tavsiye edrim :

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ

Ve lâ tekulû limen yuktelû fi sebiylillâhi emvât, bel ahyâ'un
ve lâkin lâ teş'ûrun...

El-Bakara : 154

(Allah yolunda katlolunanlar için ÖLÜ'ler demeyiniz. Onlar, diridirler ama sizler onların hayatlarının keyfiyetlerini bilemezsiniz ve anlayamazsınız.)

Bu âyet-i kerimenin sebab-i nüzülü de şöyledir. Bedir gazasında 14 islâm mücahidi şehid olmuşlardı. İsimleri okunarak her birinin öldükleri beyan ve ilân olunurken, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri bu âyet-i celileyi inzâl ve şehitlerin ölmediklerini, ölmeyeceklerini, onların diri olduklarını ve fakat insanların bu hal ve hakikati anlayamayacaklarını Habib-i edibi vasıtasıyla, tebliğ ve işaret buyurmuştur.

الَّذِينَ قَالُوا لَكُمْ فَأَخْشَوْهُمْ
فَرَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Elleziyne kale lehüm-ün-nâsü innen-nâse kad ceme'û leküm fahşevhüm
fe-zâdehüm iymâne ve kalû hasbünallahü ve ni'mel-vekiyl..

Âl-i İmran : 173

(Onlar öyle kimselerdir ki, halk kendilerine düşmanlarınızı size karşı harbetmek için sayısız asker topladı, oysa sizlerin savaşıma gücünüz yok, onlardan korkun dediler de bu söz onların iymanlarını ve cesaretlerini arttırdı. Allahu azim-üş-şân bize yeter, o ne güzel vekildir, dediler ve savaşa girdiler.)

Bu âyet-i celilenin nüzülü sebebi de şudur : Bedir'de mağlûp olan Kureyş kâfirleri, mü'minlerden intikam almak üzere büyük bir ordu toplamışlardı. Kureyş'in reisi Bedir'de cehennemî boyladığından bu seferde onlara Ebu-Süfyân kumanda ediyordu. Ebu-Süfyân, Medine-i münevvere'ye geldi ve huzur-u Resûlullah'a girerek :

— Yâ Muhammed! dedi. Gelecek yıl, küçük Bedir'de savaşa hazır ol!..

Sonra, hazırlıkları tamamlamak üzere Mekke'ye döndü.

Eskidenberi, küçük Bedir'de panayır kurulması âdet olmuştu. Panayır kurulacağı günlerde Sahib-i Şerî'at aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyet efendimiz, ashab-ı kirama :

— Ebu-Süfyân'ın verdiği müddet tamam oldu. Kureyş kâfirleri ile gaza etmek üzere hazır olunuz, buyurdu.

Li-hikmetin, Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri Ebu-Süfyân'ın kalbine bir korku düşürmüştü. O kadar ki, müslümanlarla savaş için cesaret ve metaneti kalmamış gibiydi. Buna rağmen, Medine-i münevvere'ye casuslar göndererek : (Ebu-Süfyân, büyük bir ordu ile Bedir'e geldi...) haberini etrafa yaydırdı. Maksudı, müslümanlar arasında korku ve panik yaratmaktı.

Kureyş casusları görevlerini hakkıyla yaptılar ve ortalığa dehşet saçtılar. Bazı münafıklar da, bunu fırsat bilerek her tarafa haberler salıyorlar ve :

— Sizin, onlarla savaşmanız büyük bir felâket olur. Zira, Kureyş ordusu çok kalabalık ve gayet kuvvetlidir. Savaşacak olursanız, yenileceğiniz muhakkak ve mukadderdir, dediler.

Bu propaganda, etkisini gösterdi ve Medine-i münevvere'

de ister istemez bir telâş ve heyecan başladı. Bu hali gören, Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz :

— Benimle hiç kimse gazaya gelmese dahi, Vallahi yalnız başıma giderim, buyurdu.

Netekim, bundan mülhem olarak Yavuz Sultan Selim Han aleyh-ir-rahmeti vel-gufrân Çaldıran seferine giderken, bugün Ağrı iline bağlı Eleşkirt (Toprakkale) kazasının sakallı köyünde yeniçeriler isyana yeltenmişler ve :

— Düşman yok, harap bir memlekette nice bir seyyahat ederiz? bahanesiyle geri dönmeği tasarlamışlardı. İşte, o zaman koca Hakan tıpkı Resûl-ü zişân gibi büyük bir soğukkanlılıkla atını ileri sürmüş ve âsilerin önüne dikilerek :

— Ehl-ü iyâl kaydında olanlara desturdur, geriye karılarının yanlarına gitsinler. Biz, buraya geri dönmek için gelmedik. Rahat isteyen bu yola yaraşmaz. Bizi isteyip yolumuza can ve baş feda edecek yiğitler ölümden korkmazlar. Ölümden korkanlar geri dönsünler, düşmanla çarpışacak mertler benimle gelsinler. Eğer, içinizde er yoksa, ben yalnız giderim, diye haykırmış ve onun bu cesaret ve celâdeti, âsileri yıldırılmış ve neticede Çaldıran, Mercidabık ve Ridaniye fetholunarak büyük bir zafer kazanılmıştı. Yukarıda da işaret ettiğimiz gibi, Yavuz Sultan Selim Han, iki cihan serverinin Bedir gazasındaki cesaret ve celâdetini taklit ederek sünnet-i seniyyelerine tâbi olmuş ve bu teba'iyet ve teslimiyet onu eşsiz bir zafere ulaştırmıştır. Zira, Uhud'da Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellême tâbi olmayanların da acı bir mağlûbiyete uğradıklarını elbette biliyordu.

Bunun üzerine, muhaciriyn ve ensâr kendilerine tâbi olarak Bedir yolunu tuttular. Fakat, ne Ebu-Süfyân ne de ordusu görünürde yoktu. İki cihan serveri ve maiyyet-i seniyyelerindeki islâm mücahitleri Medine-i münevvere'ye döndüler ve işte o zaman Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri bu âyet-i kerimeyi inzâl buyurdu.

Diğer bir âyet-i kerimede de şöyle buyurulmaktadır :

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا

Ves-sâffâti saffen fez-zâcirâti zecren fet-tâliyâti zikren...

Es-Saffât: 1 - 2 - 3

(Yemin ederim o saf saf duranlara... O sevk ve zecredenlere... Allahu tealâ'yı zikir ve Kur'an-ı aziymi tilâvet eyleyenlere...)

Müfessirlerden bazıları buyurmuşlardır ki, bu âyet-i kerimelerin mâ'nayı münifi şudur :

(Biz azim-üş-şânın emrine uyararak gazaya giden, din ve devlet düşmanlarına karşısında savaşmak üzere saf saf duran ve düşmanlarını ürkütüp korkutmak için arslanlar gibi kükreterek zikrullah ile, tehlil ve tekbirlerle, Fetih sûre-i celilesini okuyarak ALLAH ALLAH sayhalarıyla hücumla kalkan mücahid gaziler üzerine yemin etmekle, onların ind-i ilâhiyyemdeki şeref, itibar ve faziletlerini gafillere açıklarım.) demektir.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُيُوتٌ مَرْصُوعَةٌ

İnnallâhe yihibbüllezeyne yukatîlûne fi sebiylihi saffen
ke'ennehüm bünyânün mersûs...

Es-Saf: 4

(Allahu tealâ, rizayı ilâhisi yolunda birbirlerine kurşunla kenetlenmiş yekpâre müstahkem bir yapı gibi saf olup savaşanları sever.)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ
يُنَجِّكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ۝ تَوَاصَوْا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجَاهِدُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

Yâ eyyühelleziyne âmenû hel edüllüküm alâ ticaretin tünciyküm min
azabin eliyim tû'minûne billâhi ve Resûlihi ve tücâhidûne fi sebiyillilâhi
bi-emvâliküm ve enfûsiküm zâliküm hayrûn leküm

in küntüm tâ'lemûn...

Es-Saf: 10

(Ey iman edenler!.. Sizi elim bir azaptan kurtaracak bir ticaret salık vereyim mi? Allahu tealâ'ya ve Resûl-ü müctebâ'ya iman edersiniz, Allah yolunda mallarımız ve canlarımızla cihad eylersiniz. Eğer, bilerseniz bu sizin hakkınızda pek hayırlıdır.)

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا
فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا

Vel-âdiyâti dâbhan fel-mûriyâti kadhan fel-mugiyrâti subhan fe-eserne
bihi nak'an fe-vasatne bihi cem'an...

El-Âdiyât: 1 - 5

(Gaza meydanında nefes nefese koşan atlar hakkıyçün, tırnakları ile taştan ateş çıkaran atlar hakkıyçün, sabahleyin bas-kın eden ve tozu dumana katarak düşman ordularını yaran atlar hakkıyçün...)

Aziz kardeşlerim ve sevgili Hak yoldaşlarım!..

Bu konuda daha bir çok âyet-i kerimeler vardır. Biz, bu kadarıyla yetindik ve aklımız erdiği, gücümüz yettiğince, denizlerden bir katre ve güneşten bir zerre misali, cihadın kıymet, ehemmiyet ve fazileti hakkındaki âyet-i celileleri ahkâmı aslâ eskimeyecek ve kıyamete kadar bâki kalacak olan kitabullah'tan tefsire cür'et ettik.

Şimdi de, siz mü'min kardeşlerime cihadın kıymet, ehemmiyet ve faziletini belirten ve açıklayan bazı Hadis-i şerifleri beyan edelim : .

Mesabih-iş-şerifede rivayet olunan şu Hadis-i şerif, cihad hakkında insanlara cidden ibret verici ve irşâd edici mahiyettedir. Birgün, huzur-u fâ'iz-in-nûru cenab-ı Fahr-i Risaletmeab efendimize kabul buyurulan bir zat sordu :

— Yâ Resûlallah!.. Allahu tealâ katında hangi amel daha efdaldır?

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz saadete buyurdular :

(Amellerin en efdali, en şerefli ve yararlısı, gillû-gış'tan yani bir nevi gönül saffetsizliği olan kin, gizli düşmanlık ve hıyanetten tamamen arınmış, her türlü kuşku ve işkillenmekten paklanmış bir kalple Allahu tealâ'nın varlığına ve birliğine iman etmek ve bu imanını dili ile de ikrar etmek ve Allah yolunda, Allah için, Allah'ın kullarına yapılan zulmü, fesadı ve zararı def'etmek için din ve millet düşmanları ile cihad eylemektir.)

Bugün, milyonlarca mazlûm ve mâ'sum insanın, zâlimlerin yumruğu altında inlemekte buldukları gözönüne getirilirse, bu zavallı insanları ve topyekûn insanlığı benzeri felâket ve musibetlerden korumak ve kurtarmaktan büyük cihad ve büyük sevap düşünülemez.

Mesabih adındaki eserde rivayet edilen diğerk bir Hadis-i şerif de şöyledir :

(Ümmetinden hamiiyetli bir mü'min, Allah yolunda gaza eden bir gaziye teşhiz etse ve ona at, silâh ve benzeri harp teşhizat ve malzemesi sağlasa, tıpkı o gazi gibi gaza etmiş sevabına mazhar olur. Allahu tealâ, kendisine din ve devlet düşmanları ile göğüs göğüse savaşmışçasına ecir ve sevap bahş ve ihsan buyurur.)

Diğerk bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

(Harbe giden bir gazinin geride bıraktığı evlât ve iyâline Allah rızası ve din gayreti ile yardım elini uzatan ve o kimse-sizlerin her türlü ihtiyaçlarını sağlayarak kimseye muhtaç etmeyen mü'mine, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, bizzat savaşa katılarak din ve millet düşmanlarıyla savaşmışçasına sevap ihsan buyurur, o kişi gaza ecrine nail olur, derecesi yüceltilir.)

Yine Mesabih-i Şerif'te rivayet edilen bir Hadis-i şerif de aynen şöyledir :

Şehitler için, indallah altı haslet ve keramet vardır :

1. Şehidin damarlarından akacak ilk damla kanla, onun küçük veya büyük bütün günahları af ve mağfiret olunur.
2. Ruhu henüz bedeninden ayrılmadan cennet-i â'lâda kendisi için hazırlanan makam ve ihsan buyurulacak bütün ilâhi mükâfatlar şehide gösterilir.
3. Fira'un ve kavminin ruhları sabah ve akşam ateşe yaklaştırılarak kendilerine nasıl azap olunuyorsa, Allah yolunda şehit olanların ruhlarına da Allahu tealâ tarafından bahş ve ihsan buyurulan mükâfat ve iltifat olunur ve zevk, sürur ve ferahlık içinde bulunurlar. Zira, şehitler Allahu tealâ katında hayat-ı hakiki ile hay, yani diridirler. Onların mübarek ve mukaddes ruhlarına cennet ni'met ve dereceleri arz olunur.
4. Şehitler kabir azabı görmezler, mahşer gününün şiddet ve dehşetinden emin olurlar ve başlarına dünya ve dünya ile ilgili herşeyden hayırlı yakuttan bir vakar tâc-ı konulur.
5. Şehitlere cennette zevce olarak yetmiş iki huri ihsan olunur.
6. Şehitlere yetmiş akrabasına şefaathakki bahş olunur.

Şehitler hakkındaki bu iltifat-ı ilâhiyye Kitabullah ile sâbittir :

وَلَا تَحْزَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا
بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

Ve lâ tahsebennelleziyne kutilû fi sebiylillâhi emvâten bel
ahyâ'un inde Rabbihim yürzekun...

Âl-i İmran: 169

(Allah yolunda, Allah için ölenleri ölümler sanmayınız. Onlar, Rableri indinde diridirler, cennet ni'metleriyle rızıklandırılır.)

Diğer bir âyet-i celilede de şöyle buyurulmaktadır :

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالِ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ
بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

Kıyl'edhulil cenneh kale yâ leyte kavmiy yâ'lemûn bimâ gafereliy Rabbîy
ve ce'aleniy min-el-mükremiyn...

Yâ-Sin : 26 - 27

(Şehit olarak âlem-i cemale intikal edenlerin ruhları henüz cesetlerinden ayrılmadan, kendilerine Allahu tealâ'nın vâ'dettiği ni'met ve iltifat ikram ve ihsan olunur ve onlar cennete girerek kendilerine tahsis olunan saraylara otururlar. Bu ni'met ve iltifatı gördükleri zaman şehitler : «N'olaydı dünya hayatındaki mü'min kardeşlerimiz de, bu büyük ni'metten haberdar olsaydı, hiçbirisi savaştan sağ dönmek istemez, bu yüce ikram ve iltifata nail olabilmek için can atarlardı.» derler. Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri de kendilerine bu ni'met ve saadeti hayatta olanlara tebliğ buyuracağını vâ'dederek bu âyet-i celileyi inzâl buyurur.)

Rivayet olunur ki, bu zat Habib-ün-Neccâr'dır. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin risalet ve nübüvvetinden altıyüz yıl kadar önce iki cihan serverine iyman etmiş âlim ve fazıl bir zattı. Şehrin kenarındaki bir mağarada ibadet ve tâ'atle meşgul olurdu. Mensup bulunduğu kavmin, Allahu tealâ tarafından gönderilen peygamberleri yalanlamaları ve hatta öldürmeyi tasarlamaları üzerine koşarak onların yanlarına gitmiş ve kendilerini uyarmak istemişti. Fakat, kavmi'ona kızdı, dinlerine ve kendilerine ihanet ettiğini ileri sürerek üzerine saldırdılar ve kendisini taşlarla öldürmeğe kastedtiler. Habib-ün-Neccâr, kendisine taş ve sopalarla vurulmağa başlanıldığı sırada (KIYL-ED-HULİL CENNEH...) emr-i celilini almış ve hiç acı duymamıştır.

Demek oluyor ki, kâfirlerin hücumuna uğrayan bir mü'mine vurulmağa başlanılınca : **(Ey kulum, cennetime gir!)** emrini alır ve bu iltifat-ı ilâhiyye'ye mazhar olan şehit, kendisine vurulan kılıç ve kurşun yarasının acısını hiç duymaz. Zira, o ânda Rabbi ile vuslât ve sohbeti vardır. Bunun için, şehit o ânda öyle bir haz ve zevke erişir ki, bunu tarif ve tavsife imkân ve ihtimal yoktur.

Şehitlik rütbesine erişemeyenlerin, bu zevki ve hazzı tadabilmeleri de mümkün ve muhtemel değildir. Şu kadarını söyleyebiliriz ki, âhiret âlemine intikal eden mü'minler, bir daha bir mihnet ve meşakkat diyarı olan bu dünya âlemine dönmek istemezler. Yalnız, Allaha ibadet etmek için ve şehitler şehit oldukları ân duydukları haz ve zevki tekrar tekrar tadabilmek için Allahu tealâ'dan tekrar dünyaya gönderilmelerini, tekrar din ve millet düşmanları ile savaşarak şehitlik zevkini tadmalarına niyaz ederler.

Habib-ün-Neccâr, Allahu tealâ'dan : **(Ey kulum, cennetime gir!)** emrini alınca, kendisine vurulan öldürücü darbeler ona sıcak bir yaz günü susuzluktan bunalmış birisine ikram edilen soğuk bir bardak su gibi tatlı geldi ve ruhu cennete doğru götürülürken **(Ah n'olaydı, kavmin Allahu tealâ'nın bu ikram ve iltifatından haberdar olsaydı, beni nasıl af ve mağfiret buyurduğunu, cennete giren ve ebedî ikramlara eren mükrim kullarından kıldığını bilselerdi...)** diye hayıflandı.

Âl-i-İmran sûre-i celilesinin 169. âyet-i kerimesi olan **(VE LÂ TAĦSEBENNELLEZİYNE KUTİLŪ...)** hükm-ü ilâhisine de müfessirler şöyle mâ'na vermektedirler :

İ'lâyı kelimetullah için, mâ'neviyyat ve mukaddesatın korunması, hürriyet ve istiklâlin savunması uğrunda din ve millet düşmanlarıyla savaşırken, şehitlik rütbesine erişenleri, zâhiren cesetlerinin mecruh ve bedenlerinin bi-ruh olduğunu görür ve onu ölü sanırsınız. Fakat, sakın o aziz şehitlere ÖLÜ demeyiniz, onlar ölü değildir. Şehitler, Allahu tealâ'nın huzuru mâ'neviyyesinde hayat-ı hakiki ile diridirler, ebedi hayat-tadırlar. Cenab-ı Hakkın kendilerine bahş ve ihsan buyurduğu

büyük ve sonsuz ni'met ve saadetleri görmüşler, kerim bir rızık ile rızıklandırılmışlardır.

İlâhi sırlara vakıf bazı zevat, bu âyet-i kerimede şehitlik rütbesine erişerek Allahu tealâ'nın ikram ve iltifatlarına nail olanlar, kendilerinden sonra şehitlik makamını ihraz edeceklere de aynı ikram ve iltifatı tebşir etmektedirler, buyurmuşlardır.

Bu âyet-i celile, Uhud şehitleri hakkında nâzil olmuştur. Fakat, hiç şüphe yoktur ki hükmü kıyamete kadar Allah yolunda ve Allah için gaza edecek bütün mü'minlere şâmil ve râcidir.

H İ K Â Y E

Uhud muharebesinde, Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz :

— İbn-i Rebi, şehitler arasında mı, yoksa yaralı mı? Zira, ben kendisine on iki müşrikin on iki kargı ile saldırdıklarını görmüştüm, buyurdular.

İbn-i Rebi'yi arayıp bulmak görevi Muhammed ibn-i Mesleme radiyallahu anha verildi. Hazret, bir kaç defa gaza meydanını dolaştı, seslendi fakat cevap alamadı. Yüksek sesle haykırdı :

— Yâ Sa'ad ibn-i Rebi!.. Habib-i edib-i Kibriyâ beni sana gönderdi, nerede isen bana haber ver...

Bir sada geldi :

— Yâ Muhammed ibn-i Mesleme!.. Burada ve şehitler arındayım...

Sesin geldiği tarafa doğru gitti ve Sa'ad ibn-i Rebi'i gerçekten şehitler arasında buldu. Mübarek vücudunda sayılamayacak kadar çok kargı ve kılıç yarası vardı, bedeni âdeta delik deşik olmuştu. Kendisi de son nefesini vermek üzere bulunuyordu, mübarek gözlerini açtı ve kendisini arayan Muhammed ibn-i Mesleme'ye hitaben :

— Selâm ve tâ'zimlerimi, âlemlere rahmet olarak gönderilen iki cihan serverine arzyle ve kendilerine şu hususu da bildir ki, ben cennetin kokularını duyuyorum. Hurileri ve cennetin hizmet erleri olan gilmanları görüyorum el-hamdü lillâh, dedi ve ruh-u pür-fütuhunu Hakka teslim eyledi.

Ey ehl-i iyman :

Şehitlik rütbesinin yüceliğini ve niceliğini bilenler, bu fâni hayata, bu mihnet ve meşakkat diyarı olan dünyaya zerre kadar meyletmezler. Zira, onlar bilirler ki dünya hayatı gayet kısadır ve hayalden, oyundan, gösteriştten başka bir şey değildir. Allah yolunda ve Allah için şehit olmak ise ebedi bir hayat ve hakikattir.

Şehitlere ihsan ve ikram buyurulan ilâhi ni'met ve saadetler, sonsuz ve sınırsızdır. Bunları hakkıyla ve lâyıkiyle bilmeğe ve anlatmağa hiçbir kul muktedir olamaz. Kulların bileceği ve bildireceği ni'met ve saadetleri yazmağa kalksak, ciltler dolusu kitaplar olurdu.

Bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

(Cennete girmek saadetine erişenler, tekrar dünya hayatına dönerek daha yüce bir makam ve dereceye erişebilmelerini sağlayacak hayırlı ve yararlı ameller işlemeği aslâ arzu etmezler. Fakat, şehitlik rütbesini ihraz edenler, şehit olmaları ile başlayan ilâhi lûtufları, ihsanları ve ikramları gördükçe, on defa daha şehitlik rütbesine nail olabilmek için dünyaya iadelerini Allahu tealâ'dan temenni ve niyaz ederler.)

Buna şaşmayınız aziz kardeşlerim!.. Zira, peygamberlerden sonra en yüce mevki ve makam, rütbe ve ihsan ancak ve yalnız şehitlere vâ'dolunmuştur.

Diğer bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmaktadır :

(Şehitler, ölüm acısını bir kimseyi ısıran pirenin verdiği acı kadar dahi duymazlar. Zira, şehitlik rütbesine nail olan bir mü'minin ruhu da cismi de azaptan beridir.)

Bir Hadis-i şerif de aynen şöyledir :

(İki sınıf kimsenin gözleri âhiret azabı görmez. Mahşer yerinde, güneşin tepelerine iki mızrak boyu yaklaştırıldığı ve beyinlerin kafatasları içinde kaydığı o müthiş günde bu iki sınıf kimse arşın gölgesinde serinleyeceklerdir. Bunlardan birisi Allah korkusuyla ağlayan gözlerin sahipleri ve diğeri de savaş alanında din ve millet düşmanlarına karşı nöbet bekleyen ve düşmanlarını gözleyen gözlerin sahipleridir.)

Ey sınır boylarında din ve millet düşmanlarına karşı nöbet bekleyen kahraman ve yiğit Mehmetçik!.. Müjdeler olsun sana ki, böyle bir görev nasip olmuştur. Düşman karşısında nöbet beklemenin ve onları gözlemenin ecir ve sevabı, fazilet ve derecesi gerçekten çok yücedir. Bunu bil ve şerefli vazifeni hakkıyla yerine getir.

Bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

(Şehitleri, yaralarından akan kanlarıyla kanlanmış elbiseleri ile defnediniz. Onları yıkamayınız ve yalnız namazlarını kılınız.)

Şehitlerin kanlı elbiseleri ile gömülmelerinin sebebi ve hikmeti, yarın âlemlerin Rabbinin huzuruna kanları ve yaraları ile çıkabilmeleri ve isbat-ı vücud edebilmeleri içindir.

Bu vesile ile bir gerçeği daha hatırlatmakta fayda görüyoruz :

Düşmandan aldığı yara sonucu, dünya kelâmı etmeden şehit olan yıkanmaz ve elbiseleriyle defnolunur ve fakat namazı kılınır. Yaralandıktan sonra konuşanlar ise, hem yıkanır, hem kefenlenir ve hem de namazları kılınır. Savaş alanında, yüzlerce şehide bir cenaze namazı kılmak caizdir. Ayrı ayrı hepsi için de kılınabilir. Vakit yoksa, hepsinin birden bir cenaze namazıyla iktifa olunur. Kore savaşlarında duyduğumuza göre, şehitlerimizi yıkamamışlar, bu doğrudur. Fakat, cenaze namazlarını da kılmamışlar ki, bu da yanlıştır. Tekrar ediyoruz : Şehitler yıkanmaz, fakat cenaze namazları kılınır.

Fahr-i âlem, sallallahu aleyhi ve sellem efendimizden sahih olarak rivayet edilen haberlere göre, mahşer günü bütün şehitler kılıçları ve silâhları ellerinde olduğu halde vakur bir tavırla ve diğer insanlardan farklı ve tercihlili olarak huzur-u izzete en önce getirilecekler ve mahşer halkına karşı durumlarını bu suretle isbat edeceklerdir.

Gaziler ise, mahşer meydanında saf saf dizilecekler ve müslümanlara gaza menkıbelerini anlatacaklar ve nida edeceklerdir. Onlar, bu sürur, vakar ve iftiharlarını böylece ifade ederlerken, kıyametin dehşet ve şiddetinden masun ve mahfuz olacaklardır.

H İ K Â Y E

Hz. Ömer-ül-Faruk radiyallahu anh, birgün huzur-u fâ'izin-nuru Resûl-ü Kibriyâ'da feyiz alırken, ümmetin gazilerinden birisinin vefat ettiği haber verildi. Cenab-ı Fahr-i risâlet efendimiz, o zatın cenaze namazında bulunmağa hazırlanırken, Hz. Ömer :

— Yâ Resûlallah!.. Vefatı bildirilen gazi iyi ahlâk sahibi bir kimse değildi, dedi.

İki cihan serveri, saadetle şöyle buyurdular :

— Yâ Ömer!.. İnsanların seyyi'atını, gazâ hasenâtı örter ve giderir. Ehl-i iymandan olduğuna ve savaş alanında mü'minlerle aynı safta bulunduğuna göre, gazi unvanına mazhar olmuştur. Onun cenaze namazında hazır bulunmak iktiza eder.

Gerçekten, o gazinin cenaze namazını bizzat kıldırıldılar ve kendisini kabrine kadar teşyi ederek, huzur-u saadetlerinde defnolunmak şeref ve saadetini bahşettiler.

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz :

— Ey gazi!.. Seni, bütün âlem şer ile yâdeylese, ben yine de seni hayırla yâdeder, hayırla tebcil ve tebşir ederim, müjdesinde bulunduktan başka, ashab-ı kiramına :

(Allah yolunda, Allah için din ve millet düşmanları ile mücahede eden mü'mine cennet vâcip olur.) buyurdular.

Bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

(Kul hakkı ve borç müstesnâ olmak üzere, şehidin bütün günahları mağfiret olunur.)

İmdi, din ve millet düşmanları ile Allah yolunda ve Allah için cihadın, şehitliğin ve gaziliğin kıymet, ehemmiyet ve faziletini açıklayan âyet-i kerimelerle, Hadis-i şerifleri böylece özetledikten sonra görüyor ve anlıyoruz ki, dünyada hayırlı ve yararlı amellerin en üstünü ve en efdali CİHAD'dır. Bilindiği gibi, ibadetlerin evveli abdest, iyman ve islâmın evveli de Kelime-i Şehadet'tir. Abdestin, vücuttaki kirleri arıtıp giderdiği ve iymanın da küfür ve dalâleti temizlediği gibi, cihad da bütün günahları ve kötülükleri kökünden siler atar ve arındırır.

Karada, din ve millet düşmanları ile savaşırken şehit olanların kılmadıkları namaz ile tutmadıkları oruç ve o kulun üstünde bulunan bütün hukuk-u ilâhiyye sakıt olur. Şehit olan o kul, af ve mağfiret-i ilâhiye mazhar olur. Yalnız, üzerinde hukuk-u ibâd yani kul hakkı varsa o sakıt olmaz.

Denizde, din ve devlet düşmanları ile savaşırken şehit olanların üzerlerinde bulunan hukuk-u ilâhiyye ile hukuk-u ibâd sakıt olur ve kul böylece tertemiz, günahsız bir mâ'sum gibi Rabbine vuslât eder.

Havada, din ve millet düşmanları ile savaşırken şehit olanlar ise, her iki ni'met ve saadete erdikten başka, Allahu tealâ kendisine :

— Ey benim yolumda cihad ederek vatan, millet, mukadestat ve mâ'neviyyatını korumak ve savunmak uğrunda şehit olan şanlı, şerefli ve iymanlı kulum!.. Üzerinde bulunan zât-ı ülûhiyyetime ait haklarla, bütün kul haklarını kaldırdım, seni af ve mağfiret eyledim, cennetimi, rizamı, rıdvanı ve cemalimi sana bahş ve ihsan eyledim. Benden, bunlardan başka bir arzun ve dileğin var mı? diye sorsa gerektir.

Mevlâ; karada, denizde ve havada din ve millet uğrunda şehit olan kahramanlara ve yiğit gazilere rahmet eylesin...

Zâhirde ve dış görünüşü itibariyle, şehitlerin mübarek cesetleri kanlar içinde ve topraklar üstünde gibi görünür ve kokuları da duyulur. Deniz savaşlarında şehit olanlardan çoğunun da balıklara ve diğer canavarlara yem oldukları sanılır. Hatta, din ve millet düşmanlarının şehit düşen yiğitlerin burunlarını ve kulaklarını kesmek, karınlarını deşmek gibi insanlığa yakışmayacak davranışlarda buldukları da çok görülmüştür. Onların bu dış görünüşlerine bakarak üzülmemiz tabiidir. Ancak, hakikati görebilir ve düşünebilirsek, bu üzüntü ve ıztırabımızın yersiz olduğu ve şehitlerin dış görünüşlerinin, onların nail oldukları izzet ve rif'ate halel getirmediği de kolayca anlaşılır. Zira, Allah yolunda ve Allah için şehit olmak, bu dünyada olduğu kadar, âhret âleminde de en büyük bahtiyarlıktır.

Bizzat şahidi olduğum bir kıssayı dikkat ve ibretinize arz ederim.

H İ K Â Y E

Eski tabur imamlarından Naci efendi namında bir tanıdığım vardı. İstiklâl harbinde ve bilhassa Sakarya muharebelerinde pek çok yararlıkları görülmüş, zâhiri şeri'at ile müzeyyen ve bâtını aşk ve iyman ile münevver bir merd-i kâmil idi. Kendisi gazi olduğu gibi, ihtiyar çağlarında bir oğlunu da insanlık ideali uğrunda Kore'ye göndermiş ve o yiğit genç orada şehit olduğundan şehit babası olmak şerefine de ermişti. İstanbul'da Haseki'de otururdu ve son zamanlarda kendisine nüzul isabet etmişti. Kendisini ziyarete gider, hal ve hatırını sorar, ellerini öperek hayır duasını alırdım.

Birgün, yine ziyaretine gittiğimde, nüzulünün geçtiğini ve kendisinin eskisinden daha sıhhatli görüldüğünü farkettim ve nasıl şifa bulduğunu kendisinden sordum. Bana, aynen şunları anlattı :

— Dün gece, şehitlerin ruhları bana geldiler. Haseki ile Fatih arası onların mübarek ruhları ile dolmuştu. Kore'de şe-

hit düşen oğlumu kendilerinden sordum. Oğlumun aralarında olmadığını ve onun tâbi olduğu ervâh-ı şühedâ ile Sibirya'ya gittiklerini bildirdiler.

Bulgaristan'da tahsilde iken, medrese arkadaşlarımdan Molla Mustafa'yı Bulgarlar şehit etmişler ve mübarek başını gövdesinden ayırmışlardı. İşte o Molla Mustafa da, başı arkasından kesik olduğu halde, gelen şehit ruhları arasında bulunuyordu. Şehit ruhlarından birisi, vücudumun inmeli olan tarafını meshederek bana (Geçmiş olsun!) dedi. Ben, hemen o ânda şifaya kavuştum ve gördüğün gibi eskisinden iyi ve sıhhatli oldum, dedi.

Derin bir hayretle mübarek yüzüne bakarak sordum :

— Hoca efendi, rü'yâda mı böyle gördünüz?

Merhum, yemin ile temin etti :

— Hayır!.. Vallahi rü'yâ değil, aynen anlattığım gibi oldu, dedi. Rahmetullahi aleyh... •

H İ K Â Y E

Bu kıssa da, Peçevi tarihinin ikinci cildinde nakledilmiştir :

O zamanlar, serhat kalelerimizden birisi olan Macaristan'ın Girişgal kalesine, Anadolu'dan din ve millet düşmanları ile savaşmak ve şehitlik rütbesini ihraz etmek üzere DELİ HÜSREV ve DELİ MEHMED adlarında iki derviş gelirler ve bu en büyük arzu ve meramlarına nail olabilmek ümidiyle uzun süre beklerler. Bir kurban bayramı arefesinde, kaledeki muhafız gazilerin azaldıklarını sezen düşman, ikibin küsur kişilik bir kuvvet ve bir hayli top ve silâhla kaleyi kuşatırlar. Kalede yüz on yaşlı ve sakat yeniçeriden başka pek az sağlam ve eli silâh tutan er vardır. Üstelik kale kumandanı ve muhafızı Gazi Ahmed, kâfirlerle çarpışmak üzere ayrılmış bulunduğuandan kendisine kalenin kadı'sı olan ve kuru kadı adıyla anılan zat vekâlet etmektedir.

Muhasara kuvvetlerinin başındaki düşman kumandanı, kaleyi vira ile teslim ettikleri takdirde içeride bulunanlara dokunulmayacağını ve herkesin dilediği yere serbestçe gitmesine izin vereceklerini ön şart olarak ileri sürmüş ve salibe, incil'e, Zebur'a ve ateşe yemin ederek sözüm ona garanti vermişti. Bu haberi getiren elçiye öğleye kadar müsaade edilmesi teklif edilerek geri gönderildikten sonra, kalede bulunan gaziler istişarelere başladılar, Neticede, gazilerden hiçbirisi kalenin vira ile teslimine razı olmadı. Nasıl razı olabilirlerdi ki, bu kale üzerinde önce Allahu azim-üş-şânın, sonra Resûl-ü zişânın ve nihayet milletin ve devletin hakları vardı. Bu kaleyi fethedebilmek için az mı şehit verilmiş ve az mı kan dökülmüştü?

Gaziler, kale avlusunda kuru kadı efendinin başkanlığında toplandılar. Kadı efendi, dergâh-ı bârigâh-ı ahadiyyete el açıp duaya başlayacağı sırada bizim deli Hüsrev ileri atıldı ve :

— Efendi!.. dedi. Şimdi duanın sırası değil, gaza vaktidir. Gaza ise dua etmekten daha hayırlıdır.

Kadı efendi cevap verdi :

— Evlât doğru söylersin ama, bugün kurban bayramı arefesidir ve günlerden cuma günüdür, aynı zamanda haccı ekberdir. Bugün, arafat meydanında toplanan hacılar, cami-i şeriflerde toplanan mü'minler, bizim gibi Allah yolunda i'lâyı kelimetullah için din ve millet düşmanları ile savaşan gazilerin muvaffakiyet ve muzafferiyetine dua etmektedirler. Bizler için de lâyıık ve münasip olan, cuma namazını kıldıktan sonra düşmanlarımızla gaza etmektir. Düşman bize, aramızda müşavere etmek için müsaade etmiştir. Biz sayıca çok az ve zayıfız, düşmanlarımız ise kalabalık ve kuvvetli görünüyor. Şeytan, kalplerinize iğvâ ederek sizleri zaferden şüpheye düşürmesin. Galibiyet, azlığa veya çokluğa bakmaz, Allahu tealâ'nın muradı ne ise, o olur. Mevlâyı müte'al, dilediğini galip, dilediğini mağlûp eder. Dilediğini aziz ve dilediğini zelil kılar. Ancak, her hal-ü kârda Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri muhsin ve müttaki olan kulları ile beraberdir. Allahu tealâ'nın beraberlerinde ol-

duğu kullar elbette galip ve muzaffer olurlar. Kılacağımız bu namaz, belki de bizim son namazımız olacaktır. Gelin, önce cuma namazını kılalım, gözyaşı dökerek Rabbimizden bize nusret ve inayetini esirgememesini niyaz edelim, sonra birbirimizle helâllaşarak din ve millet düşmanlarıyla savaşalım. Allah için öyle saldıralım ki, sayıca bizden çok fazla olan düşmanlarımız yılsınlar. Bizler, buraya şehit olmak için gelmedik mi? İşte, tam fırsattır. Nasibi olan şehit, olmayan gazi olur. Ben buraya yalnız kadı'lık yapmaya gelmedim. Başımdaki yeşil sarık, kefenimdir. En büyük arzu ve dileğim, dinime ve milletime hizmet ve bunun karşılığında şehitlik rütbesine ermektir. Sizlerin, her birinizin de arzu ve meramınızın şehitlik olduğunu iyi biliyorum. Ben, islâm askerinin bire yirmi ile savaşaacağına ve düşmana aslâ sırt çevirmeyeceğine inananlardanım. Hele bu islâm askeri Türk olursa, bire karşı yüz düşmanla da pervasızca dögüşebilir. Sizler, birer kurt ve düşmanlarınız koyun sürüsü gibi olduğundan, koyun sürüsüne dalan bir kurt nasıl o sürüyü darmadağın ederse, herbiriniz bu düşman sürüsünü Allahu tealâ'nın izni ve inayeti ile dağıtacaksınız. Gayret bizden ve yardım Allahu zül-celâl hazretlerindedir. Sabır ve sebat ederseniz himem-i ruhaniyyet-i Muhammediyye, ruhaniyyet-i evliyâ'ullah ve şühedâ sizlerle olacaktır, dedi.

Gaziler, bu teklifi kabul ettiler. Cuma namazı vaktine kadar uzayan bu müşavere ve arada bir getirilen ALLAHU EKBER sesleri, düşman tarafında kalenin vira ile teslim olunacağı şeklinde yorumlanıyordu.

Cuma namazı kılındı, kale kapıları açıldı ve kendilerine yapılan mâ'nevi telkinlerle sanki güçleri bir kat artan yiğit gaziler hep bir ağızdan :

— Allahu ekber... Allahu ekber... diye sayha ederek iki koldan din ve millet düşmanlarının üzerlerine hücumla kalktılar. Gazaya değil de, kurban bayramını kutlamağa gidiyorlarmış gibi bir halleri vardı. Bir kolun başında deli Hüsrev ve diğer kolun başında da deli Mehmed vardı. Anadolu'nun bağrından, zikir ve tevhid ile gece ve gündüz meşgul oldukları tek-

kelerinden koparak Allah yolunda, din ve millet uğrunda canlarını feda etmeğe koşan bu iki hak âşık, çoktandır özleyip arzuladıkları şehadete, daha doğrusu ebedi saadet ve selâmete ulaşmanın zamanı geldiğini biliyorlardı. Allah için kılıç sallıyor ve her vuruşta bir kâfir kellesi alıyorlardı.

Cennet kılıçların gölgesinde olduğundan bu iki yiğit derviş de cenneti arıyor ve fakat o yüce makama ve dereceye daha çok hak kazanmak istercesine gülerek düşmanlarının üstlerine atılıyorlardı. Kâfirlerin giydikleri zırhlar paçavra gibi yırtılıyor, başlarındaki madeni tolgalar param parça oluyordu.

Top seslerinden civardaki kalelerde bulunan gaziler de, Girijal'in düşman tarafından muhasara edildiğini anlamışlar ve olanca sür'atle onların yardımlarına koşmuşlardı. Atlarının ayaklarından çıkan tozlar ve nalları taşlara çarptıkça fışkıran kıvılcımlar, Allahu tealâ'nın Kitab-ı keriminde yemin ederek VEL-ÂDİYAT sûre-i celilesindeki övgüsünü hatırlatıyordu. Nettekim, bu toz ve kıvılcımlar gökyüzünü tutmuş ve çok kalabalık düşman kuvvetleri bozguna uğramıştı.

Derviş Deli Mehmed, bu savaşta şehit düşerek matlûp ve maksuduna nail olmuştu. Canını canânına teslim etmiş, al kanlar içinde ve yeşil çimenler üstünde yatıyor ve kurban bayramı arefesinde kendisini Rabbine kurban etmenin süruru ile âdeta gülümsüyordu :

**Çünkü kurban bu can sana,
Ben koç kurbanı neyleyem?**

diye inleyen âşık Yunus'un nutkunu canlandırmağa çalışıyor gibi bir hali vardı. Manzara, kazanılan zafer kadar muhteşemdi...

Din ve millet düşmanları çoğu zaman Türk şehitlerinin kulaklarını, burunlarını ve diğer uzuvlarını keser ve ülkelerine dönünce bunları kendi ırkdaşlarına göstererek kahramanlık taslar ve öğünürdü. Onun için de yiğit Türk gazileri, başlarını tamamen traş ettirirler ve yalnız tepelerinde bir tutam

saç bırakırlardı. Zira, düşmanın âdetini bilirler ve şehitlik rütbesini ihraz ettikleri zaman, zâlimler kulak ve burunlarını keserlerken, kirli ellerini vücutlarına sürmemeleri için tepelerinde perçem bırakırlardı. Netekim, derviş Mehmed de bu âkibetten kurtulamadı. Kanıyla biçtiği kefenine bürünüp yatarken, korkak adımlarla yanına sokulan bir aşağılık düşman neferi, onun perçeminden tuttu ve mübarek başını keserek gövdesinden ayırdı ve insanlığın yüz karası bu alçak bir iş becermiş gibi atına atladı ve hayvanı mahmuzladı.

Kıssanın bundan sonrasını, dilerseniz olaya bizzat şahit olan kale kadı'sı ve Türk gazilerinin kumandan vekili olan zâtın ağzından dinleyelim :

(Düşman askeri, derviş Mehmed'in başını kesmiş ve atına atlayarak uzaklaşmağa çalışırken, onunla birlikte Anadolu'dan gelen arkadaşı derviş Deli Hüsrev korkunç bir nâ'ra attı :

— Mehmed!.. Canını dosta verdin, başını sakın düşmana verme!..

Bu tüyler ürperten sayha üzerine, şehit derviş Mehmed'in yattığı yerden doğrulduğu ve dört nala kaçmağa çalışan düşman askerine yetişerek onu atından aşağı düşürdüğü, boğazını sıkarak onu geberttikten sonra elinden başını alıp eski yerine dönerek uzandığı hayret ve dehşet içinde görüldü.)

Vakit akşama yaklaşmış, ağır bir bozguna uğrayan düşman bütün ağırlık ve teçizatını ve ölülerini bırakarak çoktan dağların ardında kaybolup gitmiştir. Düşman ölüleri sayıldı ve tam altmış dört kişinin cehennemi boylamış oldukları anlaşıldı. Türk şehitleri de toplandı ve bir kabre defnedildi, yalnız derviş Mehmet için ayrı bir kabir hazırlanmıştı ki, o ânda yeni bir keramet daha zuhura geldi ve kadı efendinin gözlerinden gaflet perdesi kaldırıldı. Derviş Mehmed'i melekler izzet ve ikram ile karşılıyor ve kendisini kutluyorlardı. Allahu tealâ, şehit derviş Mehmed'e bahş ve ihsan buyurduğu cennet derecelerini, huri ve gılmanları, kadı efendiye ayan beyan göstermişti. Gördüklerinden mest ve hayran kalan kadı efendi, savaş alanındaki görevini bitirip kaleye girerken, deli Hüsrev'in

kaldığı yerden ilâhi sesleri duymuş ve kendisine seslenmişti. Derviş Deli Hüsrev :

— Lebbeyk!.. diye cevap verirken bir keramet de oracıkta zuhura geldi ve kadı efendi daha ağzını açmadan deli Hüsrev kendisine şunları söyledi :

— Ey kadı efendi!.. Gördün ya, bizim derviş deli Mehmed, canını canana verdi ama, başını düşmanına vermedi. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin kendisine olan izzet ve ikramlarını, ihsan ve iltifatlarını da gözlerinle gördün. Aferin bizim deliye, iyi işler başardı, deyince kadı efendinin büsbütün aklı karıştı. Deli Hüsrev, nasıl oluyordu da arkadaşına yapılan ve kendisine gösterilen ilâhi ikram ve iltifatlara vakıf bulunuyordu? Dayanamayarak deli Hüsrev'e sordu :

— Bu ilâhi sırları, Allahu azim-üş-şân'ın hem sana ve hem de bana müşahede ettirmesinin hikmetini bana açıklayabilir misin?

Deli Hüsrev gülümsedi ve şu cevabı verdi :

— Bunu bilmeyecek ne var? dedi. Allah azze ve celle, sana da bana da şehitlik rütbesini bahş ve ihsan buyuracaktır da ondan bizi derviş Mehmed'in durumuna vakıf eyledi.

Aradan yıllar geçti ve Zgetvar kalesi önündeki savaşlarda derviş deli Hüsrev de şehit oldu ve arayanlar onun hemen yanı başında yeşil sarığı ile kanlara bulanmış yatan kadı efendinin de şehit düştüğünü anladılar.

Hız. Âdem aleyhisselâmdan bu âna gelinceye kadar din ve millet düşmanları ile Allah için ve Allah yolunda savaşırken şehit olan yiğitlerle gazilerin ve özellikle son Kıbrıs barış hareketinde şehit düşen yiğitlerin ruhları için birer Fatiha-i şerife okuyalım kardeşlerim.

Ey âşık-ı sadık!..

Rumeli'de, Edirne'den Viyana'ya kadar uzanan geniş saha içinde yeşeren her ot, bir Türk gazisinin saçı veya bir Türk şehidinin sakalının kıllarıdır. Akan nehirler, dereler ve çaylar da zâlimler elinden zulme uğrayan sırma saçlı Türk kızlarının, kundağından sıyrılarak süngülenen mâ'sum Türk yavrularının,

parmakları kınalı Türk gelinlerinin, beyaz saçlı beli bükülmüş Türk ninelerinin, ak sakallı kahır görmüş Türk dedelerinin kanları ve gözyaşlarıdır :

**Azıcık kurcala toprakları, seyret ne çıkar?
Dipçik altında ezilmiş, paralanmış kafalar;
Bembeyaz saçları al kanlara batmış dedeler,
Göğsü baltayla kesilmiş memesiz valideler,
Meriç'in çağlayışı, göklere ser çekmiş ağaçlar;
Bana Türk'ün o büyük geçmişini anlatıyor,
Bakma düşkünlüğüne sen o büyük tarihin,
Onda hâlâ atamın ruhu dirilmiş yatıyor...**

Yunanistan, Bulgaristan, Yugoslavya, Arnavutluk, Karadağ, Romanya, Bosna Hersek, Buğdan, Macaristan ve Kırım'da avuçlarına alacağın ve şöyle bir sıkacağın topraktan şehit dedelerinin kanlarının döküldüğünü, gözlerinde birazcık ibret varsa mutlaka görürsün...

Zulümle söndürülen ocaklar, canavarca öldürülen canlar milyonlara varır. Her adımında ya bir şehidin veya bir mâ'sum Türk'ün tertemiz ve mübarek meşhedine basmış olmanın ezâsını ve burukluğunu duyarsın.

**Bastığın yerleri (TOPRAK) diyerek geçme, tanı!..
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı,
Sen, şehit oğlusun incitme yazıktır atanı,
Verme dünyaları alsan da bu cennet vatanı!..**

Buralarda yaşayan müslüman Türk halkı, kahpece ve kalleşçe katledilmiş, çoluk, çocuk, yaşlı, sakat, kadın, erkek barbarca şehit edilmiş, genç kızların ve taze gelinlerin ırzlarına tecavüz edildikten sonra ateşe atılarak yakılmış, bir gecede yirmi beş bin mâ'sum insan Özü kalesinde kılıçtan geçirilmiştir.

Türk ve müslüman düşmanlığı, Hristiyanların iliklerine, kemiklerine sinmiş, kinlerini din haline getirmekten hayâ etmeyen Batı dünyası ise bütün bu katl-i-âmlara ve facialara bir

put gibi seyirci kalmıştır. Size bunu bir misalle anlatmağa çalışayım :

Rumeli hâkimiyetimiz altında bulunduğu devirlerde, aynı köyde oturan ve birbirleriyle gayet iyi geçinen biri müslüman ve diğeri Hristiyan iki aile arasında cereyan eden bu olay, hayli mâ'nidardır. Türk askeri malûm bozgundan sonra bölgeden çekilince, o zamana kadar kardeş gibi karşılıklı sevgi ve saygı içinde güvenlikle yaşayan bu iki aileden Hristiyan olanı, müslümanın kapısını çalıyor ve aralarında aynen şöyle bir konuşma geçiyor :

- Mehmet ağa, çık dışarıya bakalım.
- Hayrola Dinko çorbacı, bir şey mi var?
- Var, hem de pek çok şey var...
- Yahu, insan komşusuna bir merhaba demez mi?
- Bundan sonra artık merhaba filân yok...
- Anlayamadım? Biz seninle yıllardır kardeş gibi geçinir giderdik. Bugüne kadar benden bir kötülük gördün mü?
- Hayır, hiçbir kötülüğünü görmedim.
- Bilmeyerek bir haksızlık mı yaptım?
- Öyle bir şey de yok...
- Şu halde?
- Ne demek şu halde, Türk değil misin, müslüman değil misin?
- Evet, el-hamdü lillâh müslümanın ve Türk'üm. Fakat, şimdiye kadar sana bir zararım ve kötülüğüm oldu mu?
- Senin müslüman ve Türk olman öldürülmen için kâfidir. Ben senden zarar ve kötülük görmedim ama, senin deden vaktiyle benim dedeme kimbilir ne fenalıklar yapmıştır!

Neticeyi anlatmağa lüzum var mı aziz mü'minler? Dinko ağa, ömür boyu kendisine ve ailesine hiçbir zarar ve kötülüğü olmadığını bizzat itiraf ettiği komşusu Mehmet ağayı, çoluk çocuğu ile koyun boğazlar gibi keser, evini talan eder, hıncını bununla da alamayarak evini de yakar.

Olayların ve faciaların içinde yaşamış rahmetli dedemden ve dayımdan bu ve benzeri daha bir çok vahşet hikâyeleri din-

ledim. Bunlar, anlatılmakla bitmez ve tükenmez. Bize revâ görülen bu haksızlıkların ve kötülüklerin sebebi neydi? Dinko ağanın dediği gibi hiçbir kötülük yapmamış, eşit muamele etmiş, insan gibi yaşamalarını sağlamış, dinlerine ve kiliselerine karışmamış, tam bir hürriyet ve serbesti içinde bulunmalarını sağlamıştık. Öyle ise suçumuz neydi? Allahu tealâ'nın varlığını ve birliğini takrir ve tasdik etmek, gelmiş geçmiş bütün peygamberleri doğrulamak ve hepsine iyman etmek, hatta kendilerinin hiçbir zaman iyman etmedikleri ve hatta bâtil inanışları ile ruhuna eziyyet ettikleri Hz. İsa aleyhisselâmın hak peygamber olduğunu doğrulamamız ve onun muhterem anasını her türlü isnâd ve iftiradan arındırarak sevip saymamızdan gayri ne suçumuz olabilirdi?

Evet, bir suçumuz daha vardı: Onları, zorla müslüman etmemiş ve kendi sakat ve bâtil inançları ile başbaşa bırakmıştık. Oysa, islâma gelmeyenleri pek alâ kılıçtan geçirebilir ve Viyana'ya kadar bütün bölgeyi müslüman edebilirdik. Bunun böyle olduğunu, doğulu veya batılı bütün ilim adamları, tarihler ve müverrihler ittifakla kabul ve itiraf zorunda kalmışlardır. Biz müslüman Türkler, gittiğimiz yerlere adalet, hürriyet, hakkaniyet, medeniyet götürmüş ve karşılığında zulüm, esaret, haksızlık ve kötülük, vahşet ve denaat görmüş değil miyiz? 1976 yılı içinde Batı Trakya Türklerine uygulanan zulüm ve vahşet, yakılan Türk okul ve mescitleri bunun en son ve en yeni delilleri değil midir? Kıbrıs'ta müslüman Türk halkına yıllar yılı uygulanan aynı zulüm ve vahşet değil miydi? Ege anlaşmazlığını bir yandan Lahey adalet divanına götürürken, yani Ege'de iki ülke arasında anlaşmazlık bulunduğunu bizzat kabul ederken, üzerinde teknik cihazlardan başka bir şey bulunmayan Hora gemisinin Ege'ye açılması olayını aynı zamanda Birleşmiş Milletler güvenlik konseyine götürülenler, bu tarihi haksızlık ve kötülüklerin hâlâ bitmediğini kendileri isbat etmiş olmuyorlar mı?

Oysa biz cins, ırk, din ve mezhep farkı gözetmeksizin bütün insanların haklarını, hürriyetlerini ve menfaatlerini koru-

muş, zulmün daima karşısına çıkmış, zâlîme karşı mazlûmu korumayı şî'ar edinmiş bir milletin çocuklarıyız. Tarih, bu iddiamızı isbatlayan binlerce delillerle doludur. Bunlardan yalnız bir tanesini dikkat ve ibretinize sunuyorum :

Kanuni Sultan Süleyman Han (aleyh-ir-rahmeti vel-gufran) Osmanlı tebaasından olan hristiyan halkın düşmanlar tarafından rahatsız edildiklerini görünce bu haksızlığa dayanamamış ve o çağlarda Avrupa'da hüküm süren CHARLES QUİNT'e ki Osmanlı kaynaklarında KARLO'ya aşağıdaki mektubu yazmıştır. Peçevi tarihinden aslına sadık kalınarak alınan bu mektubunda Kanuni Sultan Süleyman Han, Beşinci Karlo'ya şöyle buyuruyordu :

Bu kadar zamandır erlik dâ'vasın eder, merd-i meydanım dersin. Şimdiye değin, üç kerredir ki üzerine geliyorum ve mülküne dilediğim gibi tasarruf ediyorum, dediysem ne senden ne de karındaşından nâm ve nişan yok... Size, saltanat ve erlik dâ'vası haramdır. Askerinden, belki avradından dahi utanmaz mısın? Belki, avratla gayret vardır, sende yoktur. Er isen meydana gelesin, Hak tealâ hazretlerinin takdiri ne ise yerine gelecektir. Seninle saltanatı Beç (Viyana) sahrasında öleşelim. Re'ayâ (Gayr-i müslim halk) fukarası dahi âsude olsun... Yoksa, meydana arslandan hâli buldukça tilki gibi fırsat gözeterek şikâr avlamayı erlik sayma... Bu kerre dahi meydana gelmezsen, avratlar gibi iğ ve çikırık alıp dahi padişahlık tâcın urunmayasın ve erlik adını diline getirmeyesin...

Kardeşim :

Tarihe şan ve şeref bahşeden atalarını saygı ile, hayırla yâdet, sen de onlar gibi olmağa çalış, atalarına lâyük ol... Görüyorsun ki, şanlı atalarımız yalnız müslümanlara değil ve hatta yalnız hristiyanlara da değil, cins, ırk, din ve mezhep farkı gözetmeksizin bütün dünyaya, bütün insanlığa adalet nurunu götürmüş ve göstermiş, insan haklarını korumak uğrunda cihana önder ve örnek olmuştur. Kanuni Sultan Süleyman'ın bu mektubundan açıkça anlaşılıyor ki, Charles Quint yahut beşinci Karlo ve avanesi olan zâlimler, o çağlarda Avrupa'da ya-

şayan Yahudi'lere değil, hatta kendi ırkdaşları ve dindaşları olan hristiyanlara ve tüm insanlığa huzur ve mutluluk verememiştir. O kadar ki, kendi aralarında mezhep kavgaları yaparlarken öldürdükleri hristiyan sayısı, müslüman Türklerle yaptıkları savaşlardaki telefatarından kat kat fazladır.

Dedelerimiz ve atalarımız, âlemlere rahmet olarak gönderilen Resûl-ü Kibriyâ'nın ümmeti olmak şeref ve haysiyeti ile, yalnız müslümanlara karşı değil kayıtsız şartsız hâkimiyeti altında bulunan bütün insanlara karşı âdil, şefkatli, merhametli, haksever ve müsamahakâr davranmak suretiyle, Allahu tealâ'ya ve kıyamet gününe iyman etmiş, Hakka hakkıyla kul ve Resûl-ü müctebâ'ya lâyük ümmet olmuşlardır. Yukarıda da belirtmeğe çalıştığımız gibi, islâmda mü'minlere cihadın farz olmasının sebebi ve hikmeti de, mazlûmu zâlimin pençesinden kurtarmak, mağdurun hak ve menfaatini gaddara karşı korumak, haksıza karşı haklıyı, kötüye karşı iyiyi savunmak, insanlık dâ'va ve idealine hizmette bulunmak, insanları insana yakışır hak ve hürriyetlere sahip kılmaktır.

Hiç çekinmeden ve olanca sadakat ve samimiyetimizle iddia edebiliriz ki, yeryüzünde müslüman Türk milleti kadar insanlık dâ'vasına hizmet etmiş başka bir millet gösterilemez. Biz müslüman Türkler tarih boyunca hangi cinsten, hangi ırktan, hangi din ve mezhepten olursa olsun, daima mazlûmun, mağdurun, ezilmişin, üzölmüşün yanında ve her zaman zâlimin, gaddârın, kötünün, hâ'inin karşısında bulunmuşuzdur.

H İ K Â Y E

Almanya kralı Charles Quint, Fransa kralı François'yi harpte esir etmişti. Fransa kralının annesi, Kanuni Sultan Süleyman Han'a müracaat ederek, oğlunun esirlikten kurtarılmasını istirham ederken :

— Bugün, cihanda adaleti sen temsil etmekteşin. Sen, denizlerin ve karaların sultanısın, Hazret-i Muhammed'in halife-

sisin. Onun için sana sığınıyor ve yalvarıyorum, oğlum kurtar!.. demişti.

Kanuni Sultan Süleyman Han; bunun üzerine Charles Quint'e haber göndermiş ve :

— Kulaklarımızın dibinde top sesleri duyuluyor. Esir ettiğin Fransa kralı François'yi memleketine iade et, yoksa ordularıyla üzerine geliyor, diye haber göndermiş ve Fransa kralı bu sayede hürriyetine kavuşmuştur.

Kanuni; Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin iştirak buyurdukları gaza sayısı kadar savaşlarda bulunmuştur. Resûl-ü zişân, altmış yedi gaza etmiş ve yirmi sekiz gazada bizzat savaş alanında bulunmuşlardır. Kanuni Sultan Süleyman Han da, yirmi sekiz savaşa iştirak etmiş ve sonuncusu olan Zgetvar kalesi muhasarasında ve harp meydanında vâsıl-ı cennet ve mazhar-ı rü'yet-i didâr-ı sübhan olmuşlardır. Rodos adasının fatihi odur, Macaristan'ı fetheden odur, Viyana'yı ilk defa kuşatan yine odur.

Kanuni Sultan Süleyman Han'ın, doğu seferine çıkarken yazdığı meşhur gazelini teberrüken sunuyorum :

**Allah Allah diyelüm, sancağ-ı şâhi çekelüm;
Yörüyüp her yöreden şarka sipâhı çekelüm...
İki yerden kuşanalum yine gayret kuşağın,
Bulaşıp toz ile toprağa bu râhı çekelüm...
Paymâl eyleyelüm kışverini Sûrh-serün,
Gözüne sürme diye dûd-i siyahı çekelüm...
Bize farz olmuş iken olmamız islâma zahir,
Nice bir oturalım, bunca günahı çekelüm...
Umarım rehber ola bize Ebu-Bekr-ü Ömer,
Ey MUHİBBİ yürüyüp şarka sipâhı çekelüm...**

Sözü uzatmağa ne hacet? Tarih kitapları şanlı atalarımızın insan hak ve hürriyetlerine, adalete, ilim, irfan ve medeniyete yaptıkları şerefli hizmetlerle doludur ve bunları böyle bir risâle içinde sayıp dökmeğe imkân ve ihtimal yoktur. Şu

kadarını söyleyelim ki, bir hristiyan şehri fethedildiği zaman, ilk yapılan iş bir kiliseyi cami-i şerif yapmak ve ilk cuma namazını orada kılmaktır. Fakat, bir kilisenin helâ veya ahır yapıldığı görülüp işitilmemiştir. Müslüman Türkler, silâhsız halka dokunmamış, çoluk çocuk kesmemiş, kimsenin ırz ve iffetine el sürmemiş, halkı aç ve susuz bırakarak zulme yönelmemiş, mutlâk bir adalet, hürriyet ve müsavat ile herkese eşit muamele etmiştir. Zira, aksi davranışlar din-i mübiyn-i islâm da şiddetle yasaklanmıştır ve aksine hareket edenler başkalarına ibret-i mü'essire olmak üzere cezalandırılmıştır.

Onlar iyi bilirdiler ki, Seyyid-ül-Enâm aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyete ves-selâm efendimiz :

(Size teslim olan bir kimseye zulmederseniz, kıyamet gününde o mazlûmun hakkını bizzat ben arar ve sizden dâ'vacı olurum, onun hakkını sizden alırım.) buyurmuşlardır.

Habib-i edib-i Kibriyâ'nın bu açık ve kesin emirlerine karşı hangi müslüman kendisine teslim olan bir yabancıya eziyet veya cefa edebilirdi? Teslim olan hangi ırktan, hangi din ve mezhepten olursa olsun, islâm askerine teslim olduğu ândan itibaren huzur ve güvenliğe kavuşmuştur. Hele, iymân ve islâm da teslim olursa, o zaman yalnız dünyada değil, âhirette de felâha ve necata erdiği muhakkaktır.

İslâm dininde, kimse zorla müslüman olmağa davet olunamaz. İsteyen, dilediği dinde kalabilir. Aksini iddia edenler çıkarsa, cevap verir ve deriz ki, bu kesin hüküm bulunmasaydı bugün Viyana'ya kadar uzanan coğrafi bölgede yaşayan halk tamamen müslüman olmuştu. Onları kim kurtarabilirdi?

Fakat, Hz. İsa aleyhisselâma peygamber olduğunu bile bile hâşâ sümme hâşâ (ALLAH'IN OĞLU) diyen zâlim kâfirler böyle mi? Kıbrıs'ta olduğu gibi cami-i şerifleri top gülleleriyle yıkarlar, 1976 Ağustos ayında ve bütün sözüm ona medeniyet dünyasının gözleri önünde Batı Trakya'da mescitlerimizi yıkarlar, yıkmakla da kalmaz helâ yaparlar, müslüman halkın ırz ve iffetine tecavüz ederler, yediden yetmişe müslümanları boğazlayarak veya kurşunlayarak buldozerlerle büyük çukur-

lara gömerler, film ve fotoğraf makineleri bu vahşet ve terörü olanca açıklığı ile tesbit eder, televizyon ekranları bu faciaları bütün dünyaya ilân eder, ama hristiyan dünyası lâkayit, sessiz ve seyircidir. Beyrut'ta bir göçmen kampında binlerce müslüman kadın, erkek, çoluk çocuk yediden yetmişe katledilir, cesetler boy boy bütün dünya televizyonlarında yayınlanır, ama hristiyan kuvvetlerin bu yüz kızartıcı, insanlık dışı davranışını hiçbir hristiyan ülke protesto edemez. Ama, bir hristiyanın kazara serçe parmağı yaralansa kızılca kıyametler kopar. Neden? Çünkü öldürülenler, topyekûn çukurlara gömülenler Hristiyan değillerdir, onlara göre kâfirlerdir ve cehenneme müstehaktırlar. Böyle din olur mu? Böyle inanç olur mu? Hatta böyle insanlık olur mu? Bazı, ukalâlar da çıkıyor ve :

— Efendim, hilâl - salip çatışması çağ dışı kalmış bir şeydir, kabilinden beyanatlar veriyorlar.

Siz ne diyorsunuz efendiler? Kıbrıs'ta yıllardır dökülen müslüman - Türk kanından haberiniz yoksa, Habeşistan'da, Filipinler'de ve dünyanın diğer bazı ülkelerinde kıran kırana hristiyanların müslümanları boğazladıklarından da haberiniz yok mu? Kulaklarınıza pamuk mu tıkadınız? Ehl-i salip gözlerinizi bağladı ve sizi büyüledi mi? Anadolu'nun burnu dibinde, öksürülse duyulacak kadar yakın adalarda Lozan ve Paris anlaşmalarına rağmen silâhlendirilen, tahkim ve takviye olunan adalar bayram şenliği için mi donatıldı sanıyorsunuz? Bırakın bu gafleti, bırakın bu iyimserliği, vazgeçin bu vurdum duymazlıktan!..

Evet, biz de barış içinde yaşamak istiyoruz. Sulh ve sükûn istiyoruz, ama biz aşağıdan aldıkça din ve millet düşmanları teşkilâtlanıyor, silâhlanıyor ve punduna getirince de müslüman Türkün kanını akıtmağa hazırlanıyor. Ateş, düştüğü yeri yakar derler. Bu kayıtsızlık, bu neme lâzımcılık, bu idare-i maslâhatçılık bize çok şey kaybettirdi. Şunu iyi bilin ki, bunlar hristiyan olmadıkları gibi, hattâ insan bile değillerdir. Bunlar, gözü dönmüş ve müslüman kanına susamış canavarlardır. On-

lara canavar dediğimizi canavar denilen vahşi hayvanların dili ve kulağı olup duysalar, huzur-u izzette bizden dâ'vacı olurlardı. Onlar, canavarlardan da alçak ve vahşi sürülerdir. Bunlar, hem vuran hem de olanca sesiyle (Ne vuruyorsun?) diye haykıran yaygaracılarıdır, düzenbazlardır, Türk ve islâm düşmanlarıdır. Eğer, inleyip sızlayan Türk ve müslüman ise, onların hepsinin kulakları sağırdır. Eğer, zulüm ve haksızlık gören, öldürülen, kahredilen Türk ve müslüman ise, onların gözleri de kördür. Eğer, Türk ve müslümanın hakkını teslim etmek gerekirse, hepsi dilsiz olurlar. Bu kaçınıcı deneme, bu kaçınıcı örnek? Kıbrıs barış harekâtı sırasında kendi tebaasından olanları kurtarmak için filolar göndererek, bir kaç yüz hristiyanın hayatını kurtaranlar, yıllar yılı Kıbrıs'ta Türk kanı dökülürken nerede idiler? Beyrut'tan yine kendi tebaaları olan hristiyanları kurtarmak için özel gemiler tahsis edenler, özel anlaşmalar yapanlar göçmen kampında binlerce müslüman yediden yetmişe kurşuna dizilirken neden sustular dersiniz?

Oysa, biz, hristiyanların müslümanlara revâ gördükleri vahşet ve zulmü tarih boyunca uygulamış bulunsaydık, acaba bugün vaktiyle hâkimiyetimiz altında bulunan ülkelerde bir tek kilise, sinagon veya tapınak kalır mıydı? Bu bölgelerde, müslümanlardan başka kimse bulunabilir miydi? Ne kiliselerine el sürdük, ne dinlerine karıştık, ne zorladık, tam ve mutlak bir hürriyet içinde bugün bazı züppelerin fikir özgürlüğü dedikleri serbesti içinde diledikleri gibi âyinlerini yaptılar, putlarına taptılar, ne bulurlarsa elimizden kaptılar ama adımız hâlâ barbar Türkler, hâlâ düşmanlık ve kin devam ediyor. Biz, Avrupa kıt'asından çekildikten sonra, Yunanistan'da, Bulgaristan'da, Sırbistan'da, Macaristan'da, Romanya'da bulunan halk, Amerika veya İngiltere'den mi ithal edildi? Bütün bu ülkelerde bulunan kiliseler ve tapınaklar acaba Osmanlı Türkleri çekildikten sonra mı inşa edildi?

Buna karşılık, Hz. İsa aleyhisselâma mensup bulunduğunu iddia eden sahtekârlar, meselâ İspanya'da sekiz yüz sene hüküm sürmüş müslümanlara ait ne bırakmışlardır? Bir tek

camii şerif, bir tane islâm mâ'bedi gösterebilir misiniz? Değil, islâma ait bir bina, kültür ve medeniyet adına utanmadan, sıklıktan milyonlarca ciltlik islâm eserlerinin yakıldığını kendi tarihçileri bile saklamıyorlar.

Bugün Romanya, Bulgaristan, Macaristan veya Yugoslavya hattâ bir Yunanistan, dünya haritasında bulunabiliyorsa, bunun sebebi biz müslüman Türklerin hürriyet anlayışımız ve müsamahamızdır. Fakat; esefle söylemek zorundayız ki, bu telâkkimiz bize çok ağıra ve pahalıya mal olmuştur.

Onlar el attıkları mâ'mureleri harabeye çevirmişler, biz harabeleri mâ'mure haline getirmiş, ilim, irfan ve medeniyet götürmüşüz. Onlar, eline geçen müslüman halkı köle gibi, esir gibi kullanmışlar, biz hâkimiyetimiz altına girenlere yalnız hürriyet değil, medeniyet ve saadet temin etmiş, onları insan gibi eşit muameleye tâbi tutmuşuz. Bütün bunların muhakemesi, o mahkeme-i kübrâ'da ve Allahu azim-üş-şânın huzur-u izetinde görülecek, tarih denilen o âdil şahidin tanıklığı onları suçlandırmaya yetecektir.

Aziz kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Gafil olmayalım ve uyumayalım. Su uyur, düşman uyumaz. Onlar, müslüman kanı içmeğe and içmişlerdir. Papazlar, kiliselerinde Hz. İsa aleyhisselâmın kanını içirmek ve etini yedirmek için uydurma âyinlerle hristiyanlara talim yaptırmaktadır. Biz müslümanlar da, Hz. İsa aleyhisselâmı Hak peygamber olarak tanıdığımız, sevdiğimiz ve saydığımız için, onlar bizim kanımızı içmeğe ve etimizi yemeğe pek hırslıdırlar. Bu ihtiraslarını her vesile ile ortaya koyarlar ve hiçbir fırsatı kaçırmazlar.

H İ K Â Y E

Kâfir ve müşrik zâlimler, Endülüs şehir ve kasabalarına saldırmışlar, yakıp yıkmışlar, kesip öldürmüşler, taş üstünde taş, gövde üstünde baş bırakmamışlardı. Müslümanların mal-

larını talân ediyorlar ve bu da yetmiyormuş gibi, çoluk çocuklarını esir ediyorlar ve rumların Kıbrıs'ta yaptıkları gibi kamplara atıyorlardı. Aç ve susuz günlerce bekletilen bu mâ'sum insanların bütün günahları, müslüman olmalarıydı. Küçük çocuklar ağlayıp sızlıyor, anne ve bacılar inim inim inliyorlardı. Kendilerine âdeta hayvan muamelesi yapıyor ve önlerine atılan otları yemeğe zorlanıyorlardı.

Kâfir askerleri ise, bu aç, susuz ve bakımsız müslümanların gözleri önünde kebablar, kızartmalar, köfteler yiyorlar ve müslümanlarla da alay etmekten geri durmuyorlardı :

— Haydi, siz de otlarınızı yesenize!..

Bu mâ'sum ve mazlûm halkın feryat ve figanlarından vahşi bir zevk aldıkları her hallerinden belli oluyordu. Müslümanlar ise, islâm dininin hükümlerine göre, esirlerini değil aç bırakmak, kendi yediklerinden yedirmekle mükellef bulduklarından, onların bu hallerine şaşır şaşır kalıyor ve fakat ses çıkaramıyorlardı.

Esir kamplarındaki müslümanların acıklı halleri Endülüs'ün her yanında duyulmuş ve ehl-i iymanı ziyadesiyle üz müştü. Müslümanlar, esir düşen din kardeşlerine yardım için aralarında bir kampanya açmışlar ve bu arada Allahu tealâ'ya niyazda bulunması için Şeyh Ebu-İshak kuddise sırruh hazretlerine müracaat etmişlerdi. Yemek zamanı olduğundan, hazret-i şeyh sofrayı kurmuş ve misafirlerini dâvet etmişti. Yemeğe başlayacakları sırada, misafirlerden birisi şeyh hazretlerine sordu :

— Efendim, küffâr-ı hâkisarın müslüman kardeşlerimize yaptıklarından haberiniz var mı? Zavallı din kardeşlerimiz günlerdir aç ve susuz zâlimlerin ellerinde inim inim inlemektedirler. Acaba, onları kurtarmanın bir yolu ve çaresi yok mudur? demiş ve ağlamağa başlamıştı. Hazret-i şeyh, fevkalâde müteessir olmuş ve adamlarına sofrayı kaldırmalarını emrettiikten sonra :

— Allahu tealâ'ya kase m olsun ki, esir olarak din ve millet düşmanlarının ellerine düşen kardeşlerimiz kurtulma-

dan, rahata ve felâha ermeden ben de yemek yemeyeceğim ve su içmeyeceğim, buyurdu.

Misafirler de bu anda iştirak ve hep birlikte dua ederek ağlaştılar. Şeyh Ebu-İshak hazretleri talihsiz müslümanların din ve millet düşmanlarının ellerinden kurtulmaları için dergâh-ı barigâh-ı ahadiyyete niyaza başladılar.

Kısa bir süre sonra da memnun ve mesrur bir ifade ve eda ile, hazır bulunanlara hitabederek :

— Haydi buyurun sofraya, birlikte yemek yiyelim, buyurdu ve bizzat sofraya oturarak Allah ne verdiyse yemeğe başladı. Herkes, merak içinde idi. Şeyh, müslüman esirler kurtulmadan yemek yemeyeceğine ve su içmeyeceğine kasem ettiği halde, henüz din kardeşlerinin kurtulduklarına dair bir belirti oımadan pekâlâ yiyip içebiliyorlardı.

Meğer, mes'ele o misafirlerin zannettikleri gibi değilmiş. Bazı âriflerin sonradan tesbit ettiklerine göre, şeyh hazretleri Allahu zül-celâl vel-cemal hazretlerine niyaza başladığı ân, müslümanların esir buldukları yerde vazife gören düşman askerleri korkunç bir gürültü ile ürpermişler ve bu gürültüyü at nallarının hücumu kalkmalarını andıran sesler ve tekbir sadaları takibetmiş. Düşman askerleri :

— Eyvah, müslüman askerleri geliyor, kaçalım ve kurtulalım, diyerek herşeylerini orada bırakıp canları ve başları kaygusuna düşmüşler ve her biri birer tarafa savuşmuşlar. Düşmanın bu kaçışına ve mü'minlerin onların zulüm ve baskılarından kurtulduklarına agâh olan şeyh hazretleri de işte o zaman tekrar sofraya oturmuş ve misafirlerini de davet ederek yemeğe başlamışlar.

Burada, akla bir soru gelebilir :

Rumeli'de cereyan eden faci'aları, o devrin şeyhleri neden Şeyh Ebu-İshak hazretleri gibi dua ve niyaz ile önleyemediler?

Bu soru, bir bakıma haklı gibi görülebilir. Fakat, cevabı da hazırdır. Eğer, o devirde Rumeli'de Allahu tealâ'ya dua edenler ve duaları kabul buyurulanlar olmasaydı, düşmanlarımız öylesine azmışlardı ki, bir tek müslüman ve Türk bırakmaz ve hepsini kılıçtan geçirirlerdi.

İRŞÂD adındaki üç ciltlik eserimizin ikinci cildinde yayınlanan bu şiiri de burada ve bu vesile ile tekrarlamakta fayda görüyorum :

Altun ovalarda, gümüş dağlarda;
Gezen sürülerden nişan kalmamış.
Zümrüt mahsullü şirin bağlarda,
Öten bülbüllerde figan kalmamış...

Kalmamış köylerde hayattan eser,
Gelin odaları hep mezar olmuş,
Bu harap illerde akan dereler,
Mazlûm kurbanların kanıyla dolmuş...

Sırma saçlı kızlar, mâ'sum yavrular;
Hâ'in çizmelerle ezilmiş, bitmiş;
Yuvası dağılmış garip kumrular,
Kartal pençesinde mahvolup gitmiş...

Bu yerler bir zaman şendi, gülşendi;
Keder görmemişti ovası, dağı;
Her taraf gülşen, her gönül şendi;
Geçti üzerinden düşman ayağı...

Çalındı taşlara namuslu başlar,
Gebe kadınların karnı deşildi,
Yakıldı mescitler, kırıldı taşlar;
Ölülerin bile kabri eşildi...

Minbere, mihraba haçlar çakıldı;
Atıldı yerlere Hakkın kelâmı,
Ezan yerlerine çanlar takıldı,
Salip orduları ezdi islâmı...

Sönen ocakların, viran yurtların;
Bütün gönüllerde ateşi yanar,
İnsan suretinde vahşi kurtların,
Açtığı yaralar unulmaz, kanar...

**Unutma! Gördüğün hakareti bil,
Kinini kalbinde sakla, uyutma;
Ağlama, gözünün yaşlarını sil;
Bekle zamanını, fakat unutma...**

**Unutma! İntikam günleri gelir,
Durdukça dünyada Türklerin adı,
Evlâdın intikam yolunu bilir,
Yaşasın kalbinde bugünün yâdı...**

**Unutma!.. Kinini fikrin dönmesin,
Milleti yaşatan kindir, emeldir;
Üfle ateşini, kinin sönmesin,
Devlet binasına kin bir temeldir...**

**Unutma kalleşi, kahbe düşmanı;
Kinini kalbine ateşle yazdır,
Unutma sel gibi çağlayan kanı,
Ölürsen, bunları taşına yazdır...**

Bundan evvelki risâlelerimizde, bu zulümlere temas etmiş ve daha etraflı bilgiler sunmağa çalışmıştık. O çağları yaşayan bir çok şairlerimiz, gördükleri ve şahit oldukları insanlık dışı muameleleri, zulümleri, faciaları daha bunun gibi bir çok şiir ve manzumelerle dile getirmişlerdir.

Onun için diyoruz ki, din ve millet düşmanları tarafından kulakları ve burunları kesilen, gözleri oyulan şehitler yarın o halleri ile mahkeme-i kübrâ'ya gelecekler ve Hak yoluna armağan ettiklerinin mükâfatını alacaklardır.

Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerine hamd-ü senâ ederiz ki, biz mü'min kullarına kâfirlerin ve zâlimlerin yaptıkları bu insanlık dışı kötü ve çirkin hareketleri kesin olarak yasaklamış ve haram kılmıştır. Ölülerin veya dirilerin gözlerini oymak, kulaklarını veya burunlarını kesmek, herhangi bir uzvunu koparmak şiddetle men'olunmuştur. Onun için, tarih boyunca savaştığımız din ve millet düşmanlarından hiçbirisi bizlere böy-

le bir suç isnad edememişlerdir. Esasen, bizler de onlar gibi yapmış olsaydık, kâfirlerden ne farkımız kalırdı?

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri zulümden münezzeh-tir ve zâlimleri aslâ sevmediğini kitab-ı aziyminde açıkça beyan ve ilân buyurmuştur. Biz mü'minler, düşmanlarımız bile olsalar hastalara, ihtiyarlara, yaralılara, çoluk çocuğa aslâ dokunamayız, kimsenin ırz ve namusuna tasallût ve tecavüz edemeyiz, esirlere kötü muamelede bulunamayız, onları aç susuz bırakamayız, elimizden geldiği ve gücümüzün yettiği kadar yedirir, içirir ve tedavileri çarelerini araştırırız. Ayrıca, düşman arazi-sinde bile olsa ağaçları kesemeyiz, ekili tarla ve bostanları im-ha ve tahrip edemeyiz, hâsılı bile bile zarar veremeyiz.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz :

(Zimmî, yani teslim olmuş gayr-i müslimlere eziyet eden kimselerin yarın kıyamet günü hasmı ben olacağım...) buyurmuşlardır.

H İ K Â Y E

İslâmiyetten önceki cahiliyet devrinde içkiye müptelâ olduğundan dolayı HUMMÂR yani çok şarap içen veya bugünkü deyimi ile şarapçı lâkabı verilen bir zat, şeref-i islâm ile müşerref olduktan sonra da maalesef bu alışkanlığından vazgeçememişti. Önceleri, içki kesin olarak men'edilmemiş bulunduğu, arada bir kafayı çekerdi. İçki, kesin olarak haram kılındıktan sonra da nefsiyle mücadele ve mücahede etmiş ve hayli mukavemet etmişti ama, yine de arada bir kaçamak olarak şarap içmekten kendisini alıkoyamazdı. Bu yüzden ashab-ı kiram kendisini azarlarlardı.

Bununla beraber, bu zat mü'minler safında bir çok gazalara iştirak etmişti. Hayber gazasında da islâm mücahitleri arasında bulunuyordu. Zaferden sonra düşmandan alınan mal ve ganimet arasında Hayber yahudilerinin çok miktarda şa-

rapları bulunuyordu. Ashab-ı kirâm, bu ganimetleri toplayarak huzur-u Resûlullah'a getiriyor ve teslim ediyorlardı.

Bu arada, Hummâr eline geçirdiği bir şarap fıçısının başına oturmuş kafayı çekiyordu ki, karşısına Hz. Ömer İbn-il-Hattâb radiyallahu anıh dikildi ve kendisini yaka paça Resûl-ü zişânın huzur-u seniyyelerine getirdi ve :

— Yâ Resûlallah!.. dedi. Şunun haline nazar buyurun, kaç defadır onu bu kötü halde bulduk, nasihat ettik, tehdit ettik bir türlü vazgeçmiyor.

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz, mübarek ayaklarından terliklerini çıkardılar ve Hummâr'a bir kaç defa hafifçe vurdular. Hz. Ömer, bu kadcarcık cezayı az bulmuş olacak ki :

— Yâ Resûlallah!.. Müsaade buyurunuz, onu ben te'dip edeyim, teklifinde bulununca, iki cihan serveri saadetle buyurdular :

— Yâ Ömer! Ona neden bu kadar öfkeleniyorsun? Kendisi Hummâr ama, görüyorsun ki Allah ve Resûlünü nice sever, Hak yolunda cihad eyler. Bu iymân ve mücahedesi onun af ve mağfireti için kâfi değil mi? buyurdular.

Allah yolunda ve Allah için cihadın günahlara kefaret olduğunu açıklayan Hadis-i şerifi yukarıda dikkat ve ibretinize sunmuştum. Allahu tealâ, cümlemizi gerektiğinde din ve millet düşmanları ile ve gerektiğinde de en büyük düşmanımız olan nefsimizle cihada muvaffak eylesin ki, kişinin nefsiyle yapacağı mücahede CİHAD-I-EKBER'dir. Rabbim, hepimizi nefsine galip mutlu kullarından eylesin.

Aziz mü'minler :

Fahr-i kâ'inat aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyât efendimiz hazretleri, yaratılmış ve yaratılacak bütün insanların en cesuru, en yiğiti ve en kahramanıdır. Zât-ı risaletpenâhilerinin Allahu zül-celâl-vel-kemâl hazretlerinden gayrı hiç kimseden korkmadıkları âyet-i kerime ile sabittir. Allah azze ve celle hazretleri Kitab-ı keriminde şöyle buyurmaktadır :

وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ

Ve lem yahşe illallah...

Et-Tövbe : 18

(Resûl-ü Kibriyâ için korku ancak Allahu tealâ'dandır. O, ancak Allahu azim-üş-şândan korkar ve başka hiç kimseden korkusu yoktur.)

Bunun için de cihada ve gazaya daima hazır olmuşlardır. Din ve millet düşmanı kâfirlerle cihada çok arzulu idiler. Yirmi üç yıllık risâlet ve nübüvvet vazifeleri sırasında kâfirlerle altmış yedi kerre cihad etmişler, bunlardan yirmi sekizinde bizzat hazır bulunmuşlar ve SULTAN-ÛL-MÛCÂHİDİYN sıfatıyla kılıç sallamışlardır. Uhud harbinde, mübarek dişleri kırılmış ve mir'at-ı Hak olan nurlu yüzleri kâfirler tarafından atılan taşlarla yaralanmıştı. Bizzat iştirak buyurdıkları yirmi sekiz gazanın dokuzunda düşmanlarla çatışmağa ve savaşımağa ihtiyaç kalmaksızın zafer müyesser olmuştur. Diğer otuz dokuz gazada, Resûl-ü zişân hazır bulunmamışlar ve vahy-i sübhaniyye ile tayin buyurulan Ashab-ı kirâm iştirak etmişlerdir.

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz, din ve millet düşmanları ile cihada ne kadar istekli idiyseler, ashab-ı kiram rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimiz de ondan aldıkları feyiz ve ilham ile Allah yolunda Allah için cihadı çok severlerdi.

H İ K Â Y E

Cebrail aleyhisselâm, taraf-ı ilâhiyyeden nüzul ile Resûl-ü zişâna selâm-ı Rabbanıyyeyi tebliğ ettikten sonra :

— Yâ Resûlallah!.. Ma'ıyyet-i seniyyenizde şu kadar nefer mücahit bulunduğu halde cihada çıkacaksınız, emr-i celilini getirmişti. Huzur-u Resûlullah'ta bulunan ashab-ı kirâm, Allahu tealâ'nın emir ve ferman buyurduğu mücahit sayısından kat kat fazla idi.

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz, cihar yâr-ı gûzin ile iştişareden sonra icabını te'emmül buyurdular. Ashab-ı kiramın hemen hepsi gazaya gitmeyi istiyordu. Oysa, hepsini birden götürmek emr-i ilâhiye aykırı düşüyordu. Aralarında, bir ayırma yapıldığı takdirde kalanların mahzun olacakları mutlâk ve muhakkaktı. Neticede, kur'a çekilmesine karar verildi.

Kur'a sonunda, huzur-u Resûlullah'ta hazır bulunan bir baba-oğuldan oğlu kazanmıştı ve babası da bu hale çok üzül-müşti. Gerçi, kendisi çok yaşlı idi ama, ecel kendisine erişme-den Allah yolunda cihad etmek ve bu uğurda şehit olmak en büyük arzusu ve emeli idi. Resûl-ü zişânın ayaklarına kapana-rak niyaz etti :

— Yâ Resûlallah!.. dedi. Kur'ada oğlum kazandı. Ben, ih-tiyarım ve belki de şu demler ömrümün son günleridir. Oğlum ise henüz genç ve dinçtir. Sağ kalırsa, zât-ı risaletpenahileri ile daha bir çok seferler cihada gidebilmek şeref ve mazhariyetine nail olabilir. Lûtfedip, müsaade buyurunuz, oğlum kazandığı kur'a hakkını bana versin ve ben cihada gideyim.

Oğlu hemen itiraz etti :

— Olmaz!.. dedi. Ben, canımı canâna feda ettim. Allah yoluna şehit olmayı babam bile olsa kimseye terkedemem. Zi-ra, Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri bana babamdan daha hayırlı ve sevgilidir. Onun için, canımı Allah yolunda feda et-meğe ahdettim.

Babasının esasen çok mahzun ve mükedder olduğunu gö-ren Resûl-ü zişân saadetle şöyle buyurdu :

— Ey bahtlı ihtiyar!.. Mahzun ve mükedder olma, senin de cihada iştirakin için Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerin-den ruhsat alırım...

Filvâki, ihtiyar babanın da cihada gitmesine emr-i ilâhi şeref-sadir oldu ve hep birlikte gazaya gittiler. Savaş alanına varıldı, Nebiyyi zişânın otağına gelen ashab-ı kiramdan bazı-ları :

— Yâ Resûlallah!.. Bu zat çok ihtiyar ve kuvvetsizdir. Ok atmağa ve düşmana kılıç sallamağa mecali olacağını sanmıyo-

ruz. Müsaade buyurursanız biz düşmanla savaşırken, o şuracıkta ve eşyalarımızın başında beklesin ve onları muhafaza etsin, biz kendisine alacağımız ganimetten hisse ayırırız, dediler.

İhtiyar kahraman bu teklifi duymuştu. Hemen, huzur-u sadete koştu ve yalvardı :

— Anam, babam, nefsim ve herşeyim yoluna feda olsun yâ Resûlallah! Hâşâ, ben buralara mal ve ganimet almağa değil, ma'iyyet-i seniyyenizde bulunmak ve şehitlik rütbesini ihraz etmek niyyeti ile geldim. Evet, ihtiyarım ve elbette gençler kadar gücüm ve takatim yoktur. Fakat, hiç olmazsa, beş tane din ve millet düşmanının canını cehenneme gönderemez miyim? Bu arada, kendim de bir kılıç, bir kargı veya bir ok yarası alsam ne çıkar? Bütün arzum ve emelim, şehit olarak rizayı Rahman'a nail ve cennete vasıl olmaktır, diyerek şehadet parmağı ile çenesinin altında bir yeri işaret edince, Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz kendisini müjdelediler :

— **Sevfe tenâlû... Sevfe tenâlû... (Yakında bu büyük arzu ve emeline nail olursun)** buyurdular.

Savaş başlamış ve oldukça kızışmıştı ki, düşman tarafından atılan bir ok, o ihtiyar gazinin şehadet parmağı ile işaret ettiği çenesinin altına isabet etti. Koca gazi aşk ile ALLAH diyerek maksuduna vasıl oldu ve çok özlediği cennet ve cemale kavuştu.

Resûl-ü Rabbil-âlemiyn efendimiz, ashab-ı kirama :

— Ey ashabım!.. Şu bahtlı ihtiyarın vasıl olduğu Firdevs-i â'lâyı ve nail olduğu yüce dereceyi sizlere göstereyim, buyurdular ve mübarek elleriyle hepsinin gözlerini meshettiler. Hakikat gözü olan basiretleri açıldı ve o yaşlı gazinin cennetteki makamı ve derecesini ashab-ı kirâm müşahede ettiler ve mest-ü hayran kaldılar.

Bu vesile ile hatırlatalım ki, sultan-ı serir-i din-i mübiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mû'ıyn efendimiz, gazaya gitmeden islâm askerlerini teftiş ederlerdi. Küçük yaşlarında bir çok islâm yavruları da, gazaya gidebilmek için can atarlar ve boylarının küçük görülerek götürülmemelerinden kaygulanarak

teftiş sırasında ayak parmaklarının ucunda yükselmeğe ve boylarını olduklarından fazla göstermeğe çalışırlardı. İslâm tarihine ait bir çok eserlerde buna benzer bir çok örnekler verilmektedir.

Buhari-i şeriften bir Hadis-i şerifi dikkatinize sunarım :

— Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri buyurmuştur ki : (Allah yolunda Allah için gazaya çıkan gazi kullarımı sevk ve teşvik eden âmil, ancak varlığıma, birliğime ve peygamberime imanlarından başka bir şey değildir. Bu sebeple, bir gazi zât-ı ülûhiyyetimden istimdat ederek YA ALLAH!.. deyince : «Leb-beyk yâ kulum!.. Benden dilediğin nedir?» diye kendisine icabet eder, arzusu ve dileği neyse yerine getirir, kendisinin bütün işlerini tekeffül ederim, ecr-i cezil ve sevab-ı cemil ihsan ve inayet ederim.)

Allahu azim-üş-şân buyurmuştur ki : (Gazi kullarımı, üç kerametten birisine nail olmaktan geri bırakmam. Birincisi, gazadan sağ ve salim olarak yurduna ve yuvasına avdetini sağlarım. Bu gazada, mal ve ganimete nail olamazsa, kendisine bu cihadı karşılığında pek çok ecir ve sevap ihsan ederim. İkincisi, hem cihad sevabı ve hem de mal ve ganimet bahşederim. Üçüncüsü de, kendisine şehitlik rütbesini nasip ederek cennet ve cemalimle müşerref kularım.)

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz :

(Eğer, ümmetime meşakkat olacağından korkmasaydım, cihada giderken kadınlarınızı ve cariyelerimizi de beraberimizde götürür ve cihad sevabını böylece ziyadeleştirirdim. Fakat, bu takdirde ümmetimin de bana tâbi olarak ehl-i iyâlleri ile gazaya götürmeleri halinde çok çetin ve zor durumlarla karşılaşmalarından kaygulanarak, bundan sarf-ı nazar ettim.) buyurmuşlardır.

Diğer taraftan, Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz, Allahu azim-üş-şâna kasem ederek :

(Vallahi, takdir-i ilâhiyye muvafık olsaydı, gazada bir kerre şehit olmayı istemezdim. Allah yolunda ve Allah için gaza

ederken, katlolunmayı, sonra tekrar dirilmeği, tekrar katlolunmayı ve tekrar dirilmeyi diler ve defalarca şehit düşmeyi isterdim. Şehitlik rütbesini ihraz etmeğe bu derece arzu ve muhabbet ederdim.) buyurmuşlardır.

Gerçekten, Resûl-ü zişânın bu arzusu yerine gelmiş ve zât-ı risaletpenahileri zehirlenerek şehitlik rütbesini ihraz buyurmuşlardır.

Ashab-ı kirâmdan bir zat sordu :

— Yâ Resûlallah!.. Allahu tealâ korusun ama, gazada zât-ı risaletpenahilerine herhangi bir zarar erişebilir. Acaba, siz bizzat gazaya teşrif buyurmasanız ve bizleri gönderseniz olmaz mı?

İki cihan serveri saadette şu cevabı verdiler :

— Ey ashabım ve ümmetim!.. Bir kişinin üzerinde gaza alâmeti bulunmaksızın âhirete intikal etse, yarın rûz-i cezada ve mahkeme-i kübrâda huzur-u Rabbil-âlemiyne öylece varmak, o kul için büyük bir noksanlık olur. Üzerimde, gaza alâmeti bulunmaksızın huzur-u Kibriyâ'ya varmak istemediğim için bizzat cihada iştirak ediyorum.

Muhbir-i sadık aleyhi ve âlihi salâvatullah-il Hâlık efendimiz buyurmuşlardır ki :

— Ey benim ashabım! Bilmiş olunuz ki, Uhud gazasında şehit olan kardeşlerinizin mübarek ruhlarını, Kadir-i Kayyûm olan Allah azze ve celle, bir takım yeşil kuşların sırtlarına yükledi ve o kuşlar onların mübarek ruhlarını cennetin ırmaklarına götürdüler, cennet ağaçlarının meyvelerinden ikram ettiler ve daha sonra götürüp arş-ı â'lânın altında asılmış bulunan altun kandilleri kendilerine köşk edindiler ve orada sâkin oldular.

Bu ilâhi ikram ve iltifata nail olan şehit ruhları niyaz ettiler :

— Yâ Rabbel-âlemiyne!.. Bu ikram ve iltifatını, dünya hayatında kalan kardeşlerimize de lûtfen bildir ki, harpte şehit olmaktan çekinmesinler ve korkmasınlar.

Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri buyurdu :

— Ey benim yolumda ve benim rizam için canlarını ve başlarını feda eden şehit kullarım!.. Habib-i edibime bir âyet-i kerime inzâl ederek sizlerin nail olduğunuz saadeti, gördüğünüz ikram ve iltifatı dünya hayatındaki kardeşlerinize duyuracağım. Sizlerin mazhar olduğunuz ilâhi ihsanlarımın yüceliğini ve niceliğini bütün cihana ilân ve beyan buyuracağım.

Âl-i-İmran sûre-i celilesinin 169. âyet-i kerimesi olan, yukarıda me'al-i münifini açıkladığımız : (Allah yolunda ölenleri, ölümler zannetmeyiniz. Onlar, Rableri indinde diridirler ve cennet ni'metleriyle rızıklandırılır. Allahu tealâ'nın mahzâ fazl-ü kereminden onlara bahş ve ihsan buyurduğu şeref ve ni'metlerden sevinç içindedirler. Ve henüz şehit olmamış, kendilerinden sonraya kalan arkadaşlarına, nail oldukları saadetle kat'iyyen korku ve üzüntü olmadığını müjdelemek ve tarif etmek isterler) hükm-ü kerimi nâzil oldu.

Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz :

(Şehit olan kimse, katlolunmanın elem ve acısını, bir çimdik acısı kadar duyar.) buyurmuşlardır.

Diğer bir Hadis-i şeriflerinde de şöyle buyurmuşlardır :

(Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri buyurur ki : «Şehit olan kulumun halifesi olarak, onun geride bıraktığı ehl-i iyâline ve evlâdına tekeffül eder ve onları rıziksız ve nafakasız bırakmam. Her kim, bir şehidin geride bıraktığı ailesini razı kılarlsa, muhakkak ki beni de razı eder. Şehidin aile ve evlâdına ihanet eden, inciten ve darıltan da bana ihanet etmiş ve beni incitmiş ve darılmış olur. Beni kıran ve darıltan ise gazabıma uğrar ve gazabıma uğrayanın yeri de cehennemdir.)

Ey âşık-ı sadık!..

Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'ya, kıyamet ve âhirete iman eden ehl-i aşka yakışan ve lâzım olan, maliyla, canıyla, diliyle ve kalemi ile din ve millet düşmanları ile, son meteliğine, son damla kanına kadar mücadele ve mücahede etmek, mâ'neviyyât ve mukaddesâtı uğruna ve insanlık ideali yolunda onlarla korkmadan ve çekinmeden çarpışmaktır.

Mü'minler, ölümden aslâ korkmazlar. Sırası gelince ölmesini bilmeyenlerin yaşamaya da hakları olmadığı bir gerçektir. Din ve millet düşmanları ile cihad etmeden, onlarla çarpışıp savaşmadan vatanını, milletini, ırz ve namusunu düşmanlara teslim edip kendi topraklarında esir gibi yerlerde sürünerek yaşamaktansa bu uğurda ölmek elbette evlâdır. Kaldı ki Allah için Allah yolunda din ve millet düşmanlarıyla savaşırken şehit olanlar ölmezler, olurlar.

Bir milletin fertleri, yurtları için can vermesini bilirlerse vatan sağ olur. Bu uğurda cihaddan kaçarlarsa vatan ölür ki, Allahu tealâ kişiyi dünyada vatansız ve âhirette iymansız bırakmasın. Biz müslüman Türkler tarih boyunca dinimiz, milletimiz, istiklâl ve hürriyetimiz için, din ve millet düşmanları ile savaşmış kahraman bir milletin evlâtlarıyız. Fetih gazileri, İstanbul surları önünde kan ve ter dökmeselerdi, bizler şimdi bir belde-i tayyibe olan İstanbul şehrinde yaşayabilir miydik?

Ünlü Fransız şairi ve münekkidi Théophile Gautier, bakınız Türkler ve İstanbul hakkında neler diyor :

(Bence, İstanbul şarkın centilmenleri olan Türkler için yaratılmıştır. Bu centilmenlere kendi bahadırılık ve kibarlık destanlarını milyonlarca halka dinletmek için iki büyük kıt'anın kulak kulağa geldiği, dudak dudağa verdiği böyle bir yer lâzımdı. Tabiat bu yeri yarattı ve Türkler asırlar boyu araya araya kendisi için yaratılan cennet köşesini buldu. İstanbul, bütün güzelliğiyle, bütün haşmetiyle Türk'e yaraşır. Zarf ile mazrufun bu kadar uygun düştüğü bir yer, kürenin başka hiçbir tarafında görülemez.)

Yine Fransız şairi ve siyaset adamlarından olup 1834 yıllarında İstanbul'a gelerek devrin padişahı Abdülmecit Han tarafından kabul edilen Lamartine de, düşüncelerini şöyle özetliyor :

(Türkler, bir ırk ve bir millet olmak haysiyeti ile, yeryüzünün en şerefli insanlarıdır. Seciyyeleri pek necip ve yücedir. Şecaatleri, bozulmaz bir kudret halindedir. Dini ve vatani fa-

ziletleri her tarafsız ruha hürmet ve hayranlık verir. Necabetleri, alınlarında ve amellerinde yazılıdır. Yurtları, efendiler diyarı ve kendileri insanlığın şerefidir.)

Şimdi, bir de Fransız edibi Pierre Loti'ye kulak verelim, bakalım neler diyor :

(Türk, asillerin asilidir. Yapma olmayan, gösterişi bulunmayan bu pek yüksek asalet ona tabiatın hediyesidir. Sadelik içinde ihtişamı, sükûnet içinde belâgati, zarif bir durgunluk içinde duyduğu bir hayatiyeti ve pırıltılı bir hayat içinde ki-bar bir hakikati hissettiren yegâne mevcut Türk'lerdir. Şark, hülya ve efsaneler âlemdir. Türk, o rengârenk âlemin gözüdür, dilidir, ışığıdır ve yaşayan hakikatidir. Türk'ü anlamamak için tarihe göz yummak gerekir. Haksız hücumlar ve pespaye iftiralar karşısında Türk'ün vakur kalışı, şüphe yok ki körlerin eşyanın hakikatini idrak edemediklerini düşündüklerinden ve körlere acıdıklarındandır. Bu asil davranış, o zelil iftiralara ne belîğ bir cevap oluyor!..)

Bunları niçin sıraladığımı belki merak etmişsinizdir, hem arzedeyim. Yabancıların, bizim için ne dedikleri ve ne düşündükleri aslında pek önemli değildir. Asıl önemli olan, bizim kendi kendimizi bilmemiz ve bulmamızdır. Kendimizi bilir ve bulursak, Rabbimizi de bilmiş ve bulmuş oluruz ki, o zaman dost veya düşman isteseler de, istemeseler de gerçekleri kabul etmek zorunda kalırlar.

İstanbul şehri, Théophile Gautier'nin, Lamartine'in veya Pierre Loti'nin Türk'ü övmeleri için değil, âlemlere rahmet olarak gönderilen Resûlü Kibriyâ'nın **(KONSTANTİNİYYE, MUTLAKA FETHOLUNACAKTIR. NE MUTLU O KUMANDA-NA VE NE MUTLU O ASKERE!..)** tebşirât-ı Muhammediyye'sine nail ve mazhar olabilmek uğrunda canlarını ve kanlarını feda eden yiğitlerin, büyük bir aşk ve iymanla sevgili peygamberlerine sadakatlarını isbat için fetholunmuştur.

**Vur pençe-i Ali'deki şimşir aşkına,
Gülbankı âsümânı tutan pir aşkına...
Ey leşker-i müfettih-ül-ebvâb vur bugün,
Feth-i mübiyni zâmin o tebşir aşkına...
Vur, deyr-i küfrün üstüne rekz-i hilâl için,
Gelmiş o şehsüvar-ı cihângir aşkına...
Düşsün çelengi rumun, eğilsin ser-i Frenk;
Vur, Türk'ü gönderen yed-i takdir aşkına...
Son savletinle vur ki, açulsın bu surlar,
Fecr-i hücum içindeki tekbir aşkına...**

Türk'ün, ırkına hâs saffet ve samimiyeti, din-i mübiyn-i islâma imanındaki muhabbet ve merbutiyetiyle birleşince insanlık âlemine şeref ve haysiyetin, adalet ve hakkaniyetin, ilim ve medeniyetin en mütekâmil örneğini vermiştir.

**Tâ ebed merd olmağa ahdeyledim şânımla ben,
Hamîyyet-i namusumu imzaladım kanımla ben,
İzzet-i dünyayı fedadır maksadım islâm için,
Halkı temin eylerim dinimle, imanımıla ben...**

diyebilmek, dünyada pek az millete nasibolmuştur. 1709 tarihinde Rus çarı büyük Petro'ya yenilerek esir düşen DEMİRBAŞ lâkabıyla mâ'ruf İsveç kralı on ikinci Charles, Türk'lere sığınmıştı. İşte, bu Demirbaş Charles hâtıralarını şöyle anlatıyor :

(Poltava'da esir oluyordum. Bu benim için bir ölümdü, kurtuldum. Buğ nehri önünde tehlike daha da kuvvetli olarak baş gösterdi. Önümde su, arkamda düşman, tepemde cehennemler püsküren güneş vardı. Su, beni boğmak, düşman beni parçalamak ve güneş beni eritmek istiyordu. Yine kurtuldum ama bugün esirim, Türk'lerin esiriyim. Demirin, ateşin ve suyun yapamadığını onlar yaptılar, beni esir ettiler. Ayağымda zincir yok, zindanda da değilim, hürüm ve istediğimi yapabiliyorum. Fakat, yine de esirim. Şefkatin, ulüvvü cenabın, asaletin, nezaketin esiriyim. Türk'ler, beni böyle bir elmas bağ ile bağladılar.

Bu kadar şefkatli, bu kadar âli-cenap, bu kadar asil ve bu kadar nazik bir milletin arasında hür bir esir olarak yaşamak bilsen ne kadar tatlı!..)

Bilmem, ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum aziz mü'min kardeşim! İnsanlar aldatılabilir, yanıltılabilir. Fakat, tarih aldatılamaz ve yanıltılamaz. Betahsis, herşeyi hakkıyla bilen, gören ve işiten Allahu zül-celâl vel-kemâl hazretleri bu gerçekleri örtmek isteyenleri elbette ve elbette hüsrana uğratacaktır. Yeter ki, biz ona hakkıyla ve lâyıkiyle kul olalım, Habib-i edibinin gösterdiği nurlu yoldan ayrılmayalım. Üç buçuk Yunan palikaryasının megal-idea'sı ve aleyhimizdeki propagandası sonucu aslâ değiştirmeyecek ve zâlimlerle Allah'ın dinine düşman olan kâfirler önünde sonunda cezalarını bulacaklardır.

Biz, müslüman Türk'ler en azılı ve en korkunç Türk düşmanlarına bile dinimizin ulviyyetini ve ırkımızın asaletini ve adaletini tasdik ettirmiş bir milletiz. Yunanistan'ın Osmanlı İmparatorluğu'na karşı isyanında sergüzeştçi mizacıyla ve macera merakı ile Yunan'lılara gönül veren ve Avrupa edebiyatında Türk ve Türklük aleyhtarı yazılar yazılmasına öncü olan azılı Türk ve İslâm düşmanı İngiliz şairi Lord Byron dahi, içine bir akrep, bir yılan gibi çöreklenmiş hıncına rağmen bazı gerçekleri itiraf etmek zorunda kalmıştır. İşte, onun Türkler hakkındaki düşüncelerinden bir bölümü şöyledir :

(Türkler, ne iki yüzlüdür ne de yalancı!.. Gerçi, bir çok milletlerin hürriyetlerini yıkarak onları alçalttılar âma, kendileri hiçbir zaman alçalmadılar. Savaşırken öldürmeyi bildiler, hem de çok iyi bildiler. Fakat, savaş dışında ve hele kendi yurtlarında aslâ katil olmadılar. Kılıcı insafsız bir meharetle kullanan Türk eli, mağlûp ettiği insanların yaralarını sarmakta da mâhir ve ustadır. Türkler, kendi aralarında yaşamalarına müsaade ettikleri ve itikatsız tanıdıkları insanları, Avrupa'nın bir çok yerinde asırlarca yapıldığı gibi, ateşte yakmadılar. Onların dinlerine ve büyüklerine sadakatlerinde engizisyon işkenceleri yoktur. Türkler, bu sadakati başka milletlere yükletmeyi hatta düşünmemişlerdir.)

Balkan harbinde, istiklâl savaşında ve yıllardır Kıbrıs'ta oluk gibi Türk kanı döken ve bugün batı Trakya'da Türklere kan kusturan, cami-i şerifleri ve Türk mekteplerini yakanlar, ilmî araştırmalar yapmaktan gayrı bir suçu olmayan Hora gemisinin Ege denizine açılmasını vesile ittihaz ederek dünya efkâr-ı umumiyesini aleyhimize çevirebilmek için mezbuhane gayret ve faaliyetler sarfetmektedirler.

Onun için daima ayık ve uyanık bulunmalıyız, çok çalışmalıyız, din ve millet düşmanlarından geri kalmamalıyız. Onlar, salibe ve ehl-i salibe dayanıyor ve güveniyorlar. Bizler ise, yerlerin ve göklerin, yerlerle göklerin arasındaki görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen herşeyin yegâne hâlıkı ve mâlikî bulunan Allahu tealâ'ya ve Resûl-ü müctebâ'ya güveniyor ve dayanıyoruz :

**Garbın âfakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iyman dolu göğsüm gibi serhaddim var,
Ulu'sun, korkma!.. Nasıl böyle bir iymanı boğar?
Medeniyet denilen tek dişi kalınış canavar...**

**Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun şu hayâsızca akın,
Doğacaktır sana vâ'dettiği günler Hakkın,
Kimbilir, belki yarın, belki yarından da yakın...**

**Ruhumun senden ilâhi şudur ancak emeli,
Değmesin mâ'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli,
Bu ezanlar ki, şehadetleri dinin temeli,
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli...**

Aziz mü'min ve muvahhid kardeşim :

Din ve millet düşmanlarına karşı, mâ'neviyyât ve mukad-desatımızı, ırz ve namusumuzu, hürriyet ve istiklâlimizi korumak ve savunmak için mallarımızla, canlarımızla, dillerimizle ve kalemlerimizle mücahede etmek zorundayız, hüküm-ü ilâhi

böyledir, emr-i peygamberi böyledir. Tekrar ediyorum, hürriyet ve istiklâlınden mahrum edilmiş bir ülkede cuma namazı kılınmaz, hacca gidilmez. Hürriyet ve istiklâlınden mahrum edilmiş bir ülkede, şeref ve haysiyet sahibi bir insan olarak yaşanamaz.

**Bayrakları, bayrak yapan üstündeki kandır;
Toprak, eğer uğruna ölen varsa VATAN'dır...**

Ölümden korkmayalım, nasıl olsa önünde sonunda öleceğiz. Yabancı propagandacıların, din ve millet düşmanı yaygaracıların gayret ve faaliyetleri boşunadır. Türk yurdu, kıyame-te kadar müslüman Türk milletinin elinde ve hâkimiyetinde kalacak ve bizden sonra gelenler, gerektiğinde bizim akıtacağımız şerefli kanlarla bu aziz yurttta şanlar ve şerefler içinde yaşayacaklardır. (Ne yaparız? Nasıl ederiz?) kuruntusu ve kaygusu içimize düşmemelidir :

**Ölmez bu vatan, farz-ı muhal ölse de hatta;
Çekinez kürrenin sırtı bu tabut-u cesimi...**

İstiklâl savaşına girerken, yabancı yardımına mı güvendik? Neyimiz vardı? Silâhımız elimizden alınmış, tersanelerimize ve bütün askerî tesislerimize el konulmuş, aç ve susuz bırakılmıştık. Ama, bizden kat kat üstün din ve millet düşmanlarını elbirliği, gönül birliği, iyman birliği sayesinde vatanın harim-i ismetinden kovduk ve çıkardık. Birbirimizi sever ve sayar, birbirimizi tanır ve tamamlar, birbirimiz için yeri ve sırası gelince ölmesini bilirsek, karşımızda durabilecek düşman yoktur. Allahu tealâ'nın nusret ve inayeti ve Resûl-ü müctebâ'nın himem-i ruhaniyyeti ile, hepsini bozguna uğratar ve dar-madağın ederiz.

Onun için, din ve millet düşmanlarıyla cihadda en mühim unsur, Allahu azim-üş-şâna tam ve kâmil bir iyman ile bağlanmak, ona dayanmak ve güvenmek, emir ve kumanda mevkiin-

de bulunan kumandanların emirlerine aynen ve harfiyyen itaat ve riayet etmektir. Din ve millet düşmanlarının sayıca kalabalık olmaları, daha üstün ve tesirli harp malzeme ve teçhizatına malik bulunmaları, haksız dâ'valarında birbirlerini desteklemeleri ve bir bâtil etrafında birleşmeleri aslâ mühim değildir. Allah azze ve celle, zâlimlerin ve kâfirlerin ittifaklarını bozmakta, ehl-i iyman için tasarladıkları hiyle ve desiseleri kendi başlarına döndürmekte kudret ve azamet sahibidir. Zira, zâlimleri sevmez ve zâlimlere hiçbir surette yardım da etmez. Unutma ki, Allahu tealâ hiyle yapanların en hayırlısıdır. Düşman propagandası, kâfir yaygarası seni yıldırmasın aziz kardeşim. Şeytanın ve düşmanın safsata ve palavralarına sakın inanma!.. İnsanları aldatan ve Hak yolundan azdıran şeytan ile insan şeytanları olan dinsiz ve iymansız düşmanların, ehl-i iymana yönelen ve yönelecek olan şerlerini def'etmesi için Cenab-ı kadıyyül-hâcâta daima niyazda bulun ve de ki:

— Ey mü'min kullarına nusret ve inayetini hiçbir zaman esirgemeyen ulu Allah!.. Kalplerimizi, iymanda daim ve kulluğunda kaim eyle... Dalâlet ehlinin sapıklıklarından ve azgınlıklarından, biz mü'minleri koru ve kurtar, din ve millet düşmanlarını her zaman ve her yerde kahr-u perişan eyle... Ehl-i iymana, ehl-i tevhide zarar verenleri, beşikteki müslüman Türk bebeğinden ak saçlı nineye, ak sakallı dedeye kadar bütün bir Türk müslüman köyünü topyekûn şehit ederek buldozerlerle çukurlara gömenleri ilâhi adaletinle tecelli buyurarak cezasız bırakma... Kara, deniz ve hava ordularımızı, şerefli kumandanlarımızı, şanlı asker evlâtlarımızı daima düşmanlarına karşı mansur ve muzaffer eyle... Din ve millet düşmanlarıyla mallarıyla, canlarıyla, dilleriyle ve kalemleriyle mücadele edenleri iki cihanda aziz eyle yâ Rabbi!..

**Sıdk ile terkedelim her emeli, her hevesi;
Kırılım hâ'il ise azmimize ten kafesi,
İnledikçe eleminden vatanın her nefesi,
Gelin imdada diyor, bak budur Allah sesi...**

**Bize gayret yakışır, merhamet Allah'ındır;
Hükm-ü âti ne fakirin, ne şehinşâhındır;
Dinle feryadını ki, terceme'i âhındır;
İnledikçe bak ne diyor vatanın her nefesi...**

**Mahveder kendini bülbül bile hürriyet için,
Çekilir mi bu belâ, âlem-i pür-mihnet için,
Din için, devlet için, zulüm gören millet için;
Azme hâ'il mi olurmuş bu çürük ten kafesi...**

**Memleket bitti, yine bitmedi hâlâ Sen-Ben;
Bize bu hal ile bizden büyük olmaz düşman,
Düşman karşısında Allah için ey ehl-i vatan,
Yetişir, terkedelim gayri hevâ-vü hevesi...**

Kurtuluş savaşında ve Kıbrıs barış harekâtı sırasında, milî birlik ve beraberliğin en parlak ve muhteşem örneğini veren müslüman Türk milleti, içeriden ve dışarıdan türlü hiyle ve desiselerle bizi bölmek ve parçalamak isteyen ve bu uğurda mazbuhane gayretler ve servetler sarfeden din ve millet düşmanlarına karşı elbirliğiyle, gönül birliğiyle karşı koymak ve savaşmak zorundadır. Aramızda bölüşemediğimiz, paylaşamadığımız nedir? Bir takım karışık ve karanlık oy hesapları ile milletin birlik ve beraberliğini bozmağa ve müslüman Türk milletini sağcı, solcu, ilerici, gerici, tutucu, devrimci gibi ne idüğü belirsiz, yönsüz, amaçsız kamplara bölüp parçalamağa kimse-nin hakkı yoktur. Bir yandan fikir hürriyetini, düşünce özgürlüğünü savunacaksın, öte taraftan Allah diyeni gerici diye suçlayacaksın, olmaz böyle şey!.. Sen Karl Marks'ı, Lenin'i, Mao'yu sevecek ve öveceksin, ben âlemlere rahmet olarak gönderilen Resûl-ü zişâna gönül vermişim diye beni töhmet altında bırakacaksın, nerede kaldı senin fikir hürriyeti koruyuculuğun, nice oldu senin düşünce özgürlüğü savunuculuğun? Sen, viskiyi çekip, Amerikan sigarasını tütürerek komünist enternasyonalî şarkısını bir ağızdan söyleyeceksin, ben tevhid çekince, Allah,

lâ ilâhe illâllah deyince karşıma dikileceksin? Nerede kaldı insan hakları, nereye gitti üzerine titrediğin 1961 anayasası?

Yok yok kardeşim, tuttuğun yol yol değildir. Bu kafayı bırak, bak düşman çevremizi kuşatmış. Bir Kıbrıs barış harekâtı bize ne gerçekleri açıkladı. Nice dost bildiklerimizin çirkin ve iğrenç yüzleri meydana çıktı. Yüzde bin haklı olduğumuz Kıbrıs dâvâsı Birleşmiş Milletlerde görüşülürken, senin pek özendiyin ve imrendiyin komünist ülkelerden hangisi :

— Türkiye haklıdır!.. diye lehimize oy verdi?

Üç buçuk Amerikalı'yı kurtarmak için filolar, uçak gemileri gönderen Amerika ve İngiltere, yıllardır Kıbrıs'ta Türk kanı dökülürken seyirci kalmadı mı?

Biz, kendimize ve birbirimize güvenmeğe, Allahu tealâ'ya can ve gönülden bağlanmağa ve ancak ona dayanmağa mecburuz. Şeri'at, şeri'at diye küçümsediğin ve aklınca hor görmeğe yeltendiğin Allah kanunu olmasa, bir çoklarının leşleri ya suya atılır veya yakılırdı. Cenazeleriniz bile inanmadığınız ve alay ettiğiniz islâm şeri'ati ile kaldırılıyor ve insan muamelesi görüyor.

Evet, bu kafayı bırakmak zorundayız. Birbirimizi sevip saymadıkça, karşılıklı hak ve menfaatlerimize saygı duymadıkça, bu bâdireden kurtulamayız, mutlu olamayız ve Allah korusun günün birinde zâlimlerin ve kâfirlerin esiri ve kölesi haline gelir, zillet ve sefalet içinde tarih sayfelerinden silinir ve gideriz.

**Durur alhâm-ı nusret ittihad-ı kalb-i milletten,
Çıkar âsâr-ı rahmet, ihtilâf-ı re'yi ümmetten...**

Gerçek demokrasinin târifi işte budur. Milletçe birlik ve beraberlik içinde bulunacağız ve anlaşmazlıklarımız ancak ve yalnız vatanımızın ve milletimizin hayrına ve yararına ileri sürülen değişik fikirlerin birleşip uzlaştırılması istikametinde olacaktır. Yoksa, herkes kendi düşüncesini doğru bilir ve bütün bir milleti o istikamete çekmeğe yeltenirse, buna demok-

rasi değil buna anarşi denir ve bundan da herkesten çok din ve millet düşmanları faydalanır.

Hemen ilâve etmek yerinde olur ki, Yunan siyaset adamları da bütün dünyayı ayağa kaldırmak ve aleyhimize bir karar aldirmek için, bizde iç çekişmelerin, sen - ben çatışmalarının en ziyade kızıştığı bir dönemi seçmekle bu görüşümüzün doğruluğunu ortaya koymuştur. Aynı hal geçmişte de aynen böyle olmuştur. İttihat ve terakki ile Hürriyet ve i'tilâf partileri çekişmeyi ve didişmeyi o derece ileri götürmüşlerdi ki, iç ve dış din ve millet düşmanları böylesine zayıf bir zamanımızdan cidden yararlanmışlar ve maksatlarını gerçekleştirmişlerdir. Aynı hatayı tekrarlamak, denenmiş ve kötülüğü görülmüş bir mes'eleyi bir daha tecrübeye kalkışmak akıl kârı değildir, milletimizin ve memleketimizin zararına tamir edilemeyecek ağır sonuçlar doğurabilir.

Buna mukabil, Allah ve Resûlüne iman eder, tam ve kâmil mâ'nada hakka teslimiyetle tevekkülde bulunursak, ilâhi nusret ve inayet mutlâka tecelli ve tezahür edecektir. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri böyle vâ'detmiştir ve o aslâ vâ'dinden dönmez :

وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

Ve men nasru illâ min indillâh-il aziz-il-hakiym...

Âl-i-İmran : 126

(Yoksa, yardım ancak hükmünde yegâne galip ve hakim olan Allahu azim-üş-şân tarafındandır.)

Evet, gerçek yardım ancak ve yalnız her emrinde aziz, her hükmünde galip olan, her şeyin sırrını ve hikmetini hakkıyla bilen Allahu zül-celâl vel-cemal hazretlerinin ind-i mâ'neviyye-sindedir. Allahu tealâ, dilediği kavmi ve milleti, ne kadar kuvvetli olursa olsun mağlûp eder, dilediği kavmi ve milleti de ne kadar kuvvetsiz olursa olsun galip kılar. Galibiyet veya mağlûbiyyet kuvvetlide veya zayıfta değil, Mevlâyı müte'al hazret-

lerinin kudret ve kuvvetindedir. Zâhiren, sayıca üstün ve silâh ve teçhizat bakımından daha kuvvetli olanların mutlâka galip gelmeleri iktiza etseydi, kurtuluş savaşında Anadolu'muza saldıran irili ufaklı haçlı ordularının müslüman Türkleri silip süpürmeleri gerekirdi. Binaenaleyh, askerinin çokluğuna, silâh ve harp malzemesinin üstünlüğüne mağrur olmak, mağlûbiyete yol açan bir hata olduğu kadar, elde fırsat ve imkân varken orduları en modern ve üstün harp vasıta ve teçhizatı ile donatmamak o derece yanlıştır. Zira, El-Enfâl sûre-i celilesinin 60. âyet-i kerimesinde Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri : **(Düşmanlarınıza karşı, gücünüzün yettiği kadar, kuvvet ve harp teçhizatı ve cihad için besili atlar hazırlayın...)** buyurmaktadır. Böyle bir harp hazırlığının şart olmasına rağmen, yine de mağrur olmamak ve Allahu tealâ'ya güvenmek, ondan yardım ve zafer dilemek gerekir.

Huneyn gazasında din ve millet düşmanları dört bin nefer kadardı. Buna karşılık mü'min mücahitler on iki bin kişiydi. Bu üstünlüğü müşahede eden Seleme ibn-i Selâmet-ül-Ensâri radiyallahu anh-ül Bâri :

— Yâ Resûlallah! dedi. Bugün, el-hamdü lillâh düşmanlarımızdan çok kalabalığız. Bu sebeple, mağlûp olmamıza imkân ve ihtimal yoktur.

Resûl-ü-zîşân efendimiz, Seleme'nin bu sözünden hoşlanmamıştı. Seleme de hatasını anlamıştı ama, elden ne gelirdi? Bir defa yanılmış ve söyleyivermişti. Netekim, bu sözün Allahu tealâ katında ne kadar çirkin olduğu tezahür etmiş, düşman askeri ansızın yaptığı bir hücumla bozguna sebep olmuş ve herbiri on kâfire bedel olan islâm askerleri birer tarafa dağılmışlardı. Bu, Allahu tealâ'ya değil, askerinin çokluğuna güvenmenin bir cezası idi. Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz, yanlarında bulunan amcalarına rica ettiler :

— Askerlerimize seslen, beni bırakıp nereye kaçıyorlar?

Gerçekten, din ve millet düşmanları Resûl-ü müctebâ'nın etrafını sarmışlardı. Ashab-ı kirâmdan bazıları, iki cihan serverinin yaralanmamaları için önünde durmuşlar ve kendisini

korumağa çalışmışlardı. Bu arada, düşman tarafından vurulan bir kılıç darbesiyle bu muhafızlardan Talha radiyallahu anh yaralanmış ve kolu çolak kalmıştı. Hz. Abbas radiyallahu anh dağılıp kaçısan islâm askerlerini toplamağa çalışırken, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Rabbine niyazda bulunuyor ve islâm askerinden nusret ve inayetini esirgememesini diliyordu :

— Ey Allah'ım!.. Bizleri şeref-i islâm ile müşerref kıldın, kâfirlerle cihad etmemizi emir ve irade buyurdun. Sana, hamd-ü senâlar ederiz. Düşmanlarımızdan şikâyetimiz yoktur, ancak zât-ı ecelli â'lâdan yardımını niyaz ediyoruz, diyerek mübarek ellerini dergâh-ı bârigâh-ı ahadiyyete açmış yalvarıyordu. İşte, o zaman islâm erleri derlenip toparlandılar, düşman karşısında saf teşkil ettiler ve değişik rivayetlere göre semadan beş bin ile sekiz bin arasında melek nâzil olarak islâm mücahitlerine yardımcı oldular ve neticede din ve millet düşmanları tamamen mahv ve perişan oldular ve islâm mücahitleri büyük bir zafer daha kazandılar :

لَقَدْ نَصَرَكَ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ
حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ
عَلَيْكُمْ الْأَرْضُ بِأَرْجَبِ تَمَّ وَلَيْتُمْ مُدْبِرِينَ ﴿٥٠﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ
سَكِينَةً عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا

Lekad nasarakümüllâhü fi mevâtine kesiyretin ve yevme Huneyn iz â'cebetküm kesretüküm felem tugni anküm şey'en ve dâkat aleyküm-ül-ardü bimâ rehubet sümme velleytüm müdbiriyn. Sümme enzelâllahu sekiynehu alâ Resûlihi ve al-el-mü'miniyne ve enzele cünuden lem terevhâ...

Et-Tövbe : 25 - 26

(Yemin ederim ki, Allahu tealâ bir çok savaş yerlerinde ve Huneyn günü size yardım etti. O vakit, çokluğunuz size u'cub

vermişti, fakat inen ilâhî kazadan bir şey giderememişti. Sonunda bozguna uğramış ve düşmana arkanızı dönerek kaçmıştınız. O bozgundan sonra Allahu tealâ, Resûlü ile mü'minlerin üzerlerine sekinetini ve rahmetini indirdi ve meleklerden görmediğiniz ordular gönderdi.)

Allahu azim-üş-şân, bu âyet-i kerimede şöyle buyuruyor :

Ey mü'minler!.. Rabbiniz, sizlere bir çok savaşlarda olduğu gibi Huneyn gazasında da yardım etti. O gün, sizler sayıca üstün olmanızdan gururlanmış ve Rabbinize değil, bu üstünlüğüne güvenmişsiniz. Gördüğünüz gibi bu sayı üstünlüğünün sizlere hiçbir yararı olmadı. Çokluğunuz, düşmanlarınızı def'etmeğe kâfi gelmedi. O koca savaş alanı size dar geldi, bozguna uğradınız ve düşmanlarınıza sırt çevirerek herbiriniz birer tarafa dağıldınız. Fakat, Habib-i edibim ve yanında bulunan bazı kullarım düşman karşısında dimdik durduklarından, gerek onların ve gerekse kaçışanların kalplerine sükûnet bahsettik, korkularını def'ettik, cesaretlerini toplamalarını sağladık ve mutlâka zafere ulaşacaklarını kendilerine telkin eyledik. Gözlerinizle görmeniz mümkün olmayan melekleri imdadınıza göndererek düşmanlarınızı yendirdik ve sizleri galip kıldık.

إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذِلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي
يَنْصُرْكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

İn yansurkümüllâhü felâ galibe leküm ve in yahzülküm femenzellezi
yansurüküm min bâ'di ve alâllahi fel-yetevekkel-il mü'minün..

Âl-i-İmran : 160

(Allahu tealâ, size yardım ederse size kimse galip gelemez ve yenemez. Eğer, yardımsız bırakırsa, ondan başka size kim yardım edebilir? O halde, mü'minler ancak ve yalnız Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerine tevekkül etsinler.)

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

Felem taktülühüm velâkin'Allahe ketelehüm ve mâ remeyte iz remeyte
ve lâkin'Allahe remâ...

El-Enfâl : 17

(Onları, siz kendi kuvvetinizle öldürmediniz. Fakat, size yardım ve imdat eyleyerek Allahu tealâ öldürdü. Ey Nebiyyi zişânım!.. Onlara o bir avuç toprağı atan da sen değildin. Fakat, atan Allahu tealâ idi...)

Allah azze ve celle hazretleri, bu âyet-i kerimede de şöyle buyurmaktadır :

Ey mü'minler!.. Bedir gazasına girdiğiniz zaman, düşmanlarınızın çokluğu ve sizi yeryüzünden silmek hususundaki hırsları ve kızgınlıkları, kalplerinize korku salmış ve hepimizi telâşa düşürmüştü. Biz, azim-üş-şân o kalabalık orduyu kahr-u perişan eylemiş, azlığınıza ve silah bakımından yetersizliğinize rağmen düşmanlarınızı mağlûp etmiştik. Eğer, onları kendinizin öldürdüğünüzü sanıyor ve bununla övünüyorsanız, iyi biliniz ki onları mağlûp eden de, öldüren de ancak Rabbinizdir. Ey habib-i edibim! Bedir gazasında Cebrail'in tarifi ile yerden bir avuç toprak alarak düşman tarafına atmıştın. O bir avuç toprak, düşmanlarınızın gözlerine dolmuş ve hepsi kör olmuştu. O toprağı da atan sen değildin, o toprağı da senin elinle atan ben azim-üş-şân idim. Onlar, kendilerine atılan, ağızlarına, burunlarına ve gözlerine dolan o bir avuç toprakla bozuldular ve firara mecbur oldular. İslâm mücahitleri de kendilerini takibederek bazılarını katletti ve bazılarını da esir aldı.

Burada, yalnız Bedir gazasına temas edilmiş olmakla beraber, bütün savaşlarda Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin kâfirleri mağlûbiyyet ve hezimete uğrattığı muhakkaktır. Ne var ki, her iş gibi bu dahi kul eliyle zuhura gelir. Bazı cahil

ve gafiller, bunları kuldan zannederler. Ârif olanlar ise, hepsini Hak'tan bilirler, ona şükür ve hamd-ü senâ ederler, irfanlarının zevkini tadarak dünya ve âhirette bahtiyar olurlar. Bilmeyenler de, dünya hayatında gaflette ve âhirette de mahcubiyette kalırlar. Sözü'n kısıası, gafiller de kâfirler de her iki cihanda mahrumdurlar. Onun için, iki cihanda da mahrum kalmak istemeyenler, inkârı bırakarak ikrara gelmeli, tevhid kalesine girmeli ve gözleriyle bir çok sırlar görmelidir.

Aziz mü'min kardeşim ve Hak yoldaşım!..

Savaş zamanı, düşmanla harbe girecek olan gazi kabilsce abdestli bulunmalı ve abdest alınğa vakit bulamazsa, teyemmüm etmelidir.

Düşmanlarından aslâ korkmamalı, Allahu tealâ'ya sığınmalı, tevhid etmeli, sabır ve sebat ederek cephede bulunmalı, kumandanlarının emirlerine aynen ve harfiyyen itaat etmeli, Allahu azim-üş-şânın daima kendisiyle beraber bulunduğunu hatırandan çıkarmamalı, mümkün olduğu kadar boş yere mermi yakmamağa çalışmalı, her mermi ile bir din ve millet düşmanının canını cehenneme göndermeyi kasdetmelidir.

Savaşa katılamayan yaşlı, hasta ve âlil mü'minler ise, her zamankinden daha fazla cami-i şerife ve cemaate devam etmeli, cemaat halinde Allahu tealâ'ya dualar, tesbih ve tehlillerde bulunulmalı, düşman karşısında savaşıan islâm mücahitlerinin zafere ulaşmaları için niyazda ve onlara mâ'nevi yardımda bulunmalıdır.

Cami-i şeriflerde Sûre-i Feth ve Sûre-i Nasr okunmalı, Buhari-i şerif ve şifâyı şerif tedris olunmalı, mâ'neviyyat sahibi olan zevat bilhassa (Hizb-ün-Nasr) ve (Hizb-ül-Bahr) evrâdına devam etmeli, lâyıık olan ağızlar (**HASBÜNALLAHU VE Nİ'MELVEKİL** — Allahu tealâ bize kâfidir, o ne iyi ne güzel vekildir) tesbihine devam etmelidirler. Bu tesbihi, rastgels herkesin okuması doğru değildir. Zira, bu tesbih dini bakımdan mâ'nevi dereceleri üstün ve yüce olan (Havas) ve (Hassül-Havas) tesbihi- dir. Bu tesbihe lâyıık olmayanlar, bilmeyerek devam edecek

olurlarsa, menfaat yerine zarar görmeleri kuvvetle muhtemeldir.

Avamın tesbihi İSTİĞFAR'dır. Fakat, istiğfar ederken de mâ'nasını düşünerek ve gözyaşı dökerek istiğfar edilmesi önemle tavsiye olunur. Dili ile ALLAH diyen mü'min olmadığı gibi, yalnız lisanı ile istiğfar etmek de Allahu tealâ katında makbul ve mergup değildir. Diliyle ALLAH diyenin kalbiyle de Allahu tealâ'ya iman etmesinin şart olduğu gibi, istiğfar edenin de kalbinden gelen af ve mağfiret niyazını dile getirmesi şarttır.

Cihada gidemeyenler de, malları ve paraları ile cihad ederler. Ayrıca dua ve niyazda bulunarak mâ'nen cihada iştirak etmeğe çalışırlar. Hiç şüphe yoktur ki, malları ve canları ile cihad edenler gibi, mâ'nevî cihad olan dua, niyaz ve münâcat ile iştirak edenler de Allahu tealâ katında büyük derecelere nail olurlar, mağfiret-i sübhaniyye'ye mazhar bulunurlar.

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

Elleziyne âmenu ve hâcerû ve câhedu fi sebiylillahi bi-omvâlihîm ve enfûsihim â'zamû dereceten indallah ve ulâ'ike hüm-ül-fâ'izûn...

Et-Tövbe : 20

(İyman edip hicret eden ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad eyleyenlerin dereceleri pek büyüktür. İşte, iki cihanda saadet ve selâmete erenler, fevz ve necat bulanlar, bunlardır.)

Savaş alanında görevli din adamları varsa, Enfâl - Feth ve Nasr sûre-i celilelerini okumalı, yoksa mücahitler arasından herhangi bir hafız bunları tilâvet etmeli, her ikisi de bulunmuyorsa mücahitler bildikleri sûre-i celileleri okumalıdırlar. Düşmana hücum sırasında imam veya imamlığa lâayık olan er, Kur'an-ı aziymi bir eline ve silâhını diğer eline alarak ALLAH... ALLAH... ALLAH... diye hücumu kalkmalıdır ki, bu mücahitlerin zaferlerine sebep teşkil eder.

Aziz mü'minler!..

Gaflet etmeyelim, her nefeste Rabbimize tazarrû ve niyazda bulunalım. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, zât-ı ülûhiyyetini dua ile dâvet edene icabet buyuracağını kesin olarak vâ'd ve tebşir buyurmuştur. Dua ile ilgili risâlemizde bu konuda geniş bilgiler sunmuştuk. Bunu, hiçbir zaman ve hiçbir yerde ihmal etmemek lâzımdır ve şarttır.

Mücahit kardeşim!..

Cihadda namazını terketme!.. Her dört rekâtlı farzları, seferi namaz olarak iki rekât kıl... Abdestli olarak giydiğin postalına, üç gün meshedebilirsin. At üstünde, direksiyonda, tank kullanırken, uçakta, helikopterde hem bu vasıtaları idare edebilir ve hem de namazını kılabilirsin...

Düstur-u mükerremimiz olan Kur'an-ı azim-ül-bürhan'ın bu konudaki emri ve hükmü budur. Allahu sübhanehu ve tealâ, böyle irade ve ferman buyurmuştur :

وَإِذْ أَنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلَنْتُمْ طَائِفَةً
مِنْهُمْ مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
مِنْ وَّرَائِكُمْ وَاَلَّتْ طَائِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَاَلَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ
مَيْلَةً وَّاحِدَةً

Ve izâ kün-te fihim fe-ekamte lehüm-üs-salâte feltekum tâ'ifetün minhüm mâ'ake vel-ye'huzu eslihatehüm fe-izâ secedu fel-yekûnu min verâ'iküm vel-te'ti tâ'ifetün uhrâ lem yusallû fel-yusallû mâ'ake vel-ye'huzu hizrahüm ve eslihatehüm veddelleziyne keferû lev tağfûlüne an eslihatiküm ve emti'atiküm feyemiylüne aleyküm meyleten vahideh...

(Ey ekmeler resûl, onların aralarında bulunup da namaz kıldırдыңın zaman, onları ikiye ayır, bir kısmı seninle beraber namaza dursun, bir kısmı da düşman karşısında bulunsun. Silâhlarını da yanlarına alsınlar. Bir rekât namaz kıldıktan sonra, düşman karşısına gitsinler, namazda durur gibi dursunlar, sizi gözetinler, daha sonra namaz kılmamış olan kısmı gelsin, ikinci rekâtı seninle kılsın. Aletlerini ve silâhlarını da alsınlar, silâhlı olarak bir rekât daha kılsınlar, sonra yine bu suretle nöbetleşe namazı tamamlasınlar. Kâfirler, sizin silâh ve eşyanızdan gaflet etmenizi isterler ki, birdenbire üzerinize baskın yapsınlar.)

Bu vesile ile geçmişte denenmiş bir gerçeği açıklamak isterim. Din ve devlet düşmanları, biz mü'minlere ekseriya bayram günlerinde ve bayram namazı kılarken saldırmışlardır. Çeşme'de ve Sinop'ta, askerlerimiz bayram namazı kılarken donanmamızı yakmışlardır. Bu felâketin en mühim sebebi Allahu tealâ'nın kesin emrine ve hükmüne rağmen, askerlerimiz iki gruba ayrılarak bir bölümü namaz kılarken, diğer bölümü gözcülük etmemişler ve hepsi birden namaza gidince de, fırsatı ganimet bilen düşmanlarımız bir baskınla donanmamızı tahrip etmişlerdir. Oysa, cami-i şerifte ve topluca namaz kılmak için donanmayı terkederek karaya çıkmamış olsalardı, bu baskın ve facia pekalâ önlenebilirdi. Kaldı ki, bayram namazlarının şer'i hükmü olarak bazı müctehidlere göre vacip ise de, bazı mezhep sahibi imamlar da sünnet olduğunu dermeyen eylemişlerdir.

Demek oluyor ki, Allahu tealâ'nın emrine aykırı hareket etmek, her zaman, her yerde ve her olayda olduğu gibi, sefer halinde de hüsrana sebep olmaktadır. Kılınması farz olan dört rekât namazları sefer halinde ikiye indiren ve düşman karşısında birer rekât olarak kılınmasına dahi müsaade buyuran Allah azze ve celle, vacip veya sünnet hükmündeki namazların savaş halinde kılınmasını irade buyurduğu hakkında hiçbir

delil yoktur. Binaenaleyh, hazarda ve seferde ilâhî emirlere uymalı ve bütün ibadet ve tâ'atımız ve amellerimiz Allah'ın arzusuna uygun bulunmalıdır.

Mü'min ve muvahhid, Allahu tealâ'nın emirlerini ve nehiyelerini iyice ve etraflıca öğrenmek ve bilmekle mükelleftir. Bu emir ve nehiylere uymayanların, dünya ve âhirette zarara uğrayacakları muhakkaktır. Meselâ, ramazan ayında oruç tutmak, Rabbimizin bir emri olarak bütün mü'minlere farzdır. Oysa, bayram günü oruç tutmak yasaklanmıştır. Binaenaleyh, bayram günü oruç tutmak, ramazanda oruç yemek kadar günahtır. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin YAP dediklerini murad-ı ilâhî üzerine yapmak ve YAPMA dediklerinden de Allah korkusuyla kaçınmak ve sakınmak gerekir. Kula yakışan, Allahu tealâ'ya tam bir teslimiyetle teslim olup tevekkül etmek ve Allahu azim-üş-şânın istediği gibi kul olmaktır.

Mü'min ve muvahhid kardeşim!..

Allahu tealâ'nın emirlerini yersiz ve zamansız yerine getirenler böyle ağır cezalara mâ'ruz kalırlarsa, Hakkın emirlerini ve nehiyelerini hiç dinlemeyen gafillerin ne kadar korkunç bir âkibete duçar olacaklarını iyice düşünmenizi âcizane tavsiye ederim.

Hazarda veya seferde ve özellikle savaş meydanında saf saf huzur-u izzetinde duran kullarını, Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri, meleklerine gösterir ve :

— Ey benim meleklerim!.. Bakınız, beni tasdik eden mü'min ve muvahhid kullarım, divan-ı ilâhiyyemde zât-ı ülûhiyyetime karşı kemal-i tâ'zim ile nasıl el bağladılar, huzur-u izzetinde benim korku, haşyet ve muhabbetimle nasıl ağlıyorlar, buyurur ve mü'min kullarını bütün felâketlerden ve musibetlerden korur ve kurtarır.

Allahu tealâ'ya kul olanlar, iki cihanda sultan olurlar. Allahu tealâ'ya hüsn-ü zannedenler, Allahu tealâ'yı zanları gibi bulurlar. Kur'an-ı aziymi daima oku, Kitabullah mü'minlere şifa ve rahmet ve mahz-ı ni'mettir. Kâfirlere ve zalimlere ise mucib-i nedamettir. İki cihan serveri, **(Kur'an-ı kerimden, dile-**

diğiniz âyet-i kerimeyi dilediğiniz murad için alınız.) buyurmuşlardır. Kur'an-ı kerim okunduktan sonra yapılan duaya yerlerdeki ve göklerdeki meleklerin (ÂMİN) diyerek icabet ettikleri, sahih rivayetlerle sabittir. Kur'an-ı aziyme hürmet ve riayet, mucib-i muzafferiyettir, bâ'is-i feth-i nusrettir, her ha yırlı iş için muvaffakiyettir.

Yâ Allah!..

Yerlerde ve göklerde, zât-ı ülûhiyyetinden gayrı kulluk ve ibadete lâyük ve müstehak Hak mâ'bud yoktur, ancak sen varsın, bizler de ancak sana ibadet eder, ancak senden yardımını dileriz. Saray-ı lâ mekânına el açtık, rahmet-i ilâhiyyene yüz tuttuk, bizleri rizayı ilâhiyyene iletecek o dosdoğru yola hidayet buyur. Yerlerde ve göklerde, zât-ı ahadiyetinden gayri hâkim yoktur, hükmünde hakim olan ancak sensin ve her hükmünde galipsin... Ey keremine, lûtfuna ve inayetine nihayet olmayan Rabbimiz!.. Yerlerde ve göklerde senden gayrı hükmedecek, mülkünde dilediği gibi tasarruf edecek yoktur. İrade-i ilâhiyyen, emir ve fermanın ne ise ancak o olur, yegâne hâkim sensin ve bütün yarattıkların hükmüne mahkûmdur. Dilediğini, dilediğin gibi icra edersin. Bizler, senin âciz kullarımız ve Habib-i edibinin ümmetiyiz, ism-i â'zamın hürmetine, Resûl-ü mu'azzamın izzetine, Kur'an-ı aziymın devletine bizlerden yardımını, lûtfunu, merhametini esirgeme... Merhametini umarak sana iltica ve dehalet ettik, sana sığındık, ikram ve iltifatlarıyla bizleri dünyada da, âhirette de şâd ve handân edeceğini biliyor, mü'min kullarını mahrum ve mahzun etmeyeceğine inanıyor, ancak ve yalnız sana güveniyoruz. Bizleri, senin dinin olan din-i mübiyn-i islâmın düşmanlarına karşı daima mansur ve muzaffer eyle yâ Rabbi... Bize denizden saldırarak olan din ve millet düşmanlarını denizlerine garkeyle, havadan saldırarakları engin semalarında mahveyle, karadan saldırarakları def'u tardeyle yâ Rabbi...

Ey kudret ve azamet sahibi Rabbimiz!.. Biz mü'min ve muvahhid kullarına, din ve millet düşmanları ile cihad etmeği emir ve ferman buyurdun, zâlimlere karşı mazlûmu, gaddarlara karşı mağduru, haksızlara karşı haklıyı, kötülere karşı iyi-

yi, eğrilere karşı doğruyu korumamızı ve savunmamızı irade eyledin, bizlerden nusret ve inayetini esirgeme yâ Rabbi... Din ve millet düşmanlarını, KAHHAR ism-i celilin hürmetine kahr-u perişan eyle, Beytullah'ın birer şubesi olan cami-i şeriflerimizi, mescitlerimizi yakanları, yıkanları, minarelerimize çan takanları, müslümana kötü gözle bakanları ilâhî adaletle cezalandır yâ Rabbi... Asırlardan beri senin varlığına ve birliğine, gönderdiğin peygamberlerin gerçekliğine, âhir zaman peygamberi olan Habib-i edibinin âlemlere rahmet olarak gönderildiğine iman eden mü'min ve muvahhid kullarına karşı, dinmeyen bir kin ve intikam, sönmeyen bir hırs ve infial ile saldıran, haksız ve bâtil dâ'va ve iddialarla ehl-i salibi ayağa kaldıran kâfirlere ve zâlimlere fırsat verme yâ Rabbi... Onların, biz mü'minlere karşı hazırladıkları tuzakları, hiyle ve desiseleri kendi başlarına çevir ve döndür, fitne ve fesat ocaklarını söndür yâ Rabbi... Kendilerine bahş ve ihsan buyurduğun imkânları, insanlığın yararından çok zararına kullanan, mazlûma değil zâlîme ve haksıza yardımda bulunan, bâtil inançları yüzünden kâfirlere destek olanları hüsrân içinde bırak yâ Rabbi...

Rızayı ilâhiyyeni tahsil uğrunda ve i'lâyı kelimetullah yolunda din ve millet düşmanlarıyla savaşırken şehit olan kardeşlerimizi, mâ'sum soydaşlarımızı ve mazlûm dindaşlarımızı Gaffâr ism-i şerifin hürmetine mağfiret buyurarak, Kitab-ı keriminde vâ'd buyurduğun veçhile menzillerini mübarek, makamlarını ve derecelerini âli eyle yâ Rabbi... Biz mü'min ve muvahhid kullarını, din ve millet düşmanlarına esir düşmekten Hafız ismi celilin izzetine hıfz-u emin eyle yâ Rabbi...

Ey sahib-i vikaye olan ulu Allah!..

Sınır boylarında din ve millet düşmanlarına karşı gece gündüz, soğuk - sıcak dimdik duran kahraman asker evlâtlarımızı, bütün âfetlerden, illetlerden, mihnet ve meşakkatlerden, tahammül edilmez musibetlerden hıfz-u emin eyleyerek, kalplerine cesaret ve şecaat, bileklerine kuvvet ve kudret, vücutlarına sıhhat ve afiyet, vazifelerinde nusret ve muvaffakiyet ihsan ve inayet eyle yâ Rabbi... Asker evlâtlarımızı düşmanlarına karşı heybetli, zâlimlere karşı şiddetli, kâfirlere karşı meha-

betli kılarak gönüllerini nur-u iman ve tevhid-u Kur'an ile nurlandır, kendilerini cihadın fazilet ve ulviyyeti sırları ile şu'urlandır ve zafer sevinçleriyle sürurlandır yâ Rabbi...

Yâ ilâh-el-âlemiyn!..

Rizayı ilâhiyyene varan doğru yolu engellemeğe yeltenen, zât-ı ülûhiyyetini, din-i mübiynini, Habib-i edibini yalanlayan, yedisinden yetmişine kadar müslüman halkı kurşunlayarak buldozerlerle çukurlara gömen, pâk ve afif genç kızların ırz ve namuslarına tasallût ve tecavüz eyleyen, müslümanların mescitlerini ve mekteplerini yakan zâlimleri sevmediğini, zulme hiçbir veçhile rızan olmadığını biliyoruz. Onların şerlerinden, zulümlerinden, hiyle ve desiselerinden sana sığınıyor, senden yardımını bekliyor ve bu zâlimlerin tecziyelerini diliyoruz. Yıllardır mü'min kullarına kan kusturan bu kâfirlere fırsat ve imkân verme, onların her türlü kötülüklerini önle ve üzerlerine azabını indir, din ve millet düşmanlarını sindir, mü'min ve muvahhitleri sevindir yâ Rabbi... Onlara öylesine bir azap indir ki, onlar gibi mü'min kullarına zulme özenenlere de ibret-i mü'essire olsun, kalpleri korku ve dehşetle dolsun ve ilâhi adalet yerini bulsun yâ Rabbi...

Yâ Gıyâs-el-müstegiysin!..

Devletimizi ve kara, deniz ve hava ordularımızı nereye yönelirlerse daima mansur ve muzaffer eyle, kahraman ve yiğit Mehmetçikleri din ve millet düşmanları üzerine her zaman ve her yerde galip kıl, gazilerimizi ve mücahitlerimizi muvaffak eyle, şerefli kumandanlarımızı himem-i ruhaniyyet-i Ahmediyye ile te'yid ve alacakları hayırlı kararlarında rizayı ilâhiyyenle te'kid buyur...

Yâ Hayr-el-fâtihiyn!..

Bizleri, hak ve hakikat yolunda, vatan ve millet uğrunda birleştire, kalplerimize ülfet ve muhabbet, gönüllerimize sadakat ve samimiyet telkin buyurarak yurdumuzun ve milletimizin ilerlemesi, yükselmesi, muasır medeniyet seviyesine erişmesi için candan ve yürekten işbirliği, gönülbirliği etmemizi nasip ve müyesser eyle... Bizi bölmek ve parçalamak isteyen-

leri darmadağın ederek hüsrana uğrayanlardan, millî ve dinî birlik beraberliğimizi bozmak isteyenleri belâya müstehak olanlardan eyle yâ Rabbi... Mü'min kullarına yardımcılarının en hayırlısı sensin ilâhi, bizlerden de yardım ve inayetini esirgeme, din ve millet düşmanlarına fırsat vermeye, müslüman Türk milletini kâfirlere ve zâlimlere ezdirme yâ Rabbi... Din-i mübiyn-i islâmın, yüce katında yegâne din olduğunu ve Habib-i edibinin ind-i ilâhiyyende kadr-i valâsının gayet yüce olduğunu nusret ve inayetle te'yid ve te'kid eyle yâ Rabbi... Hasis dünyaya menfaatleri, gizli ve sinsi faaliyetleri ile yeryüzünü fesada veren, milletleri fırkalara bölen, kardeşi kardeşe öldürten, kendi kirli çıkarları için mazlûmların kanını döktüren din düşmanlarının hiyle ve hud'alarını kendi başlarına mâ'kûs ederek, kavimlerini ve kabilelerini birbirlerine düşür ki, başkalarıyla uğraşmağa fırsat ve imkân bulamasınlar, kirli ve gizli emellerine muvaffak olamasınlar ve bir daha derlenip toparlanmasınlar. İlâhi! Kalpleri ve gözleri çeviren ancak sensin, biz mü'minleri adalet ve hakkaniyyetten, doğruluk ve istikametten ayırma yâ Rabbi!.. Bizlere ve bütün ümmet-i Muhammed'e saadet ve selâmetler, feyiz ve bereketler ihsan buyur, bizlere adlinle değil affınla muamele eyle, ümmet-i Muhammed'in âsilerini ve yolunu şaşırılmışları hidayete eriştir, hak ve hakikatı göster, rahmet ve merhametini üzerlerimizden eksik eyleme yâ Rabbi...

Ülkemizi ve diğer islâm ülkelerini yerlerden ve göklerden incek âfetlerden ve musibetlerden Hafız ism-i celilin hürmetine hıfzıyla, rızıklarımıza vüs'at ve bereket, hayırlı işlerimizde muvaffakiyet, dâreyinde saadet ve selâmet ihsan ve inayet eyle yâ Rabbi...

Ey merhametlilerin en merhametlisi olan Allah!.. Bizlere merhamet buyur, rizayı ilâhinin tadını duyur ve bizleri din ve millet düşmanlarına karşı kayır yâ Rabbi...

Sübhone Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün alel-mürseliyn ve selâmetün alel-mü'miniyn vehlik-iz-zâlimiyye biz-zâlimiyn vehlik-il-kâfiriyye bil-kâfiriyn vehlik-il müşrikiyye

bil-müşrikiyn... Vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn (EL-FATİ-
HA...)

El - Hac
MUZAFFER OZAK

ŞANLI MEHMETÇİĞİN DİLİNDEN

Mü'mine cihadı farz kıldı Mevlâ,
İftihar ederim Kur'anımla ben,
Allah ve Resûlü nefsimden evlâ,
Gazaya giderim iymanımla ben...

Elimde silâhım, dilimde tevhid;
Kadrımı bildirdi Kur'an-ı Mecid,
Emelim ya gazi olmak, ya şehid,
Kâfiri boğarım al kanımla ben...

Tekbirle yükselir istiklâl marşı,
İLLALLAH sayhası titretir arşı,
Mazlûmu korurum, zâlime karşı;
Adalet sağlarım vicdanımla ben...

Enosis dâvası bir hayal oldu,
Kıbrıs'a hürriyet havası doldu,
Zulümler, vahşetler nihayet buldu;
Katili susturdum fermanımla ben...

Sabrımı taşırdı şınarık sesler,
Megalo-idea intikam besler,
Gırtlığında kaldı bütün hevesler,
Barışı götürdüm iykanıyla ben...

Üç kıt'a fethettim, ülkeler aldın;
Asırlar boyunca hükümran kaldım,
Yiğitlik gösterdim garba ün saldım,
Mertliği ödedim öz canımla ben...

**Türk oğlu Türk'üm ben, düşmandan kaçmam;
Kaçanın ardından hem ateş açmam,
Kadına, çocuğa hiç dehşet saçmam,
Dünyaya ün saldım emânımla ben...**

**Esire zulmedip aç, susuz koymam;
Geberen düşmanın gözünü oymam,
Kimsenin evini barkını soymam,
Kâfire benzemem irfanımla ben...**

**Ege'de Türk'lerin hakları vardır,
Boşuna çırpınmak sana zarardır,
Bilirsin bu dünya gayetle dardır,
Denize dökmüşüm fevranımla ben...**

**İnsanlık öğrenip, hak hukuk tanı;
Kimseye kaptırmam cennet vatanı,
Türklerin aşma ağu katanı,
Yakından bilirim iz'anımla ben...**

**Bu AŞKİ baş koydu Allah yoluna,
Şehitler safmda yer ver kuluna,
Resûl-ü zîşâna yakın buluna,
Huzura varayım ünvanımla ben...**

**El - Hac
MUZAFFER OZAK**

**Aşkiye gel! her derdine devadır;
Aşkın yoksa, Lokman gelse hevadır;**

MİMRİDEDE

ENVÂR-ÜL-KULÛB (Kalblerin Nurları)

DERS : 23

M Ü N D E R E C A T :

El-Hıcr sûre-i celilesinin 49-50'nci âyet-i kerimelerinin tefsiri - Âyet-i celilenin sebab-i nüzulü hakkında kısa bir açıklama - Korku ve tekvâ iki kısımdır - Müttaki olanların seviz sıfatı nelerdir - Mü'min ve müttakilere bahş ve ihsan buyurulan yüce ni'metler nelerdir - Cehenneme mahkûm edilen bir günahkârın kurtulmasına sebeb olan üç âyet-i kerime - Behlûl-u Dâná, mezarlıkta otururken neden yere bakıp düşünüyor, sağına bakıp gülüyor ve soluna bakıp ağlıyordu - İyman etmeyenlerin ve Hakkı inkâr edenlerin uğrayacakları elim azap - Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu efendimizin bir makberede sohbeti - Mü'minler ölmezler, olurlar - Hak dostlarına ölümleri ânında vaki olan ikramlar - Mû'cize ve keramet hakkında kısa bilgiler - Mü'minlerin ruhları mübarek gecelerde yakınlarına neler söyler - Sehl bin Abdullah Tusteri hazretlerinin yedi önemli tavsiyesi - İmam-ı Cafer-üs-Sadık hazretlerinin Süfyan-ı Sevri'ye öğütleri - Allahu tealâ'nın helâkini murad ettiği kimselere üç ibtilâ verdiği - İslâm'da ilmin ehemmiyet ve fazileti - İbn-i Abbas hazretlerinin ilmin üstünlüğü konusunda mühim bir irşâdı - Hak rızasıyçün ilim tahsil edenlerin yüksek dereceleri - Amel defterleri kapanmayan ve ölümlerinden sonra da sevap yazılan üç sınıf kimlerdir - Ni'metler iki kısımdır - Besmele-i şerifenin kıymet, ehemmiyet ve fazileti - Rahman ve Rahim esmâ'larının sırları ve mâ'na-

(Devamı arka sayfada)

**ları - Ümmet-i Muhammed'e âhiret âleminde ihsan buyur-
lacak yüce ni'met ve dereceler - Haksız yere zindana atı-
lan bir mâ'sumun nasıl kurtulduğu - Ümmet-i Muhammed'-
den bazı günahkârların cehennemden nasıl kurtuldukları
cennete ve ni'mete nasıl mazhar oldukları - İbrahim Edhem
hazretlerinin günahlara tövbe etmenin kıymet ve ehemmi-
yeti hakkındaki irşâdı - Besmele-i şerifenin feyiz ve bereke-
tiyle gözleri açılan bir zatın hikâyesi...**

Sallû alâ seyyidinâ Muhammed
Sallû alâ şefi-i zünûbinâ Muhammed
Sallû alâ envâr-i kulûbinâ Muhammed

El-evvelü Allah... El-âhirü Allah... Ez-zâhirü Allah... El-bâ-tını Allah... Hayrihi ve şerrihi min'Allah... Men kâne fi kal-bihi Allah... Fe-mû'inuhu ve nâsıruhu fid-dâreyni Allah...

Rabbîşrahli sadri ve yessirli emri vahlûl ukdeten min li-sani yefkahu kavli ve ufevidu emri ilâllah vallahu basiyrün bil-ibâd...

Sübhanেকে lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ent-el aliyümül hakiym...

Sübhanেকে lâ fehme lenâ illâ mâ fehhemtenâ inneke ent-el cevvad-ül kerim.

نَبِيِّ عِبَادِي أَذْأَنَا الْغَفُورَ الرَّحِيمَ وَأَنْ عَنَّا
هُوَ الْعَنَّا أَلَيْمٌ

E'üzü Billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym
Bismillâh-ir-Rahman-ir-Rahiym

Nebbiy ibâdiy enniy en-el-gafur-ur-rahiym ve enne azabiy hüvel-azab-ül-eliym...

El-Hicr: 49 - 50

(Ey Nebiyyi zişân!.. Kullarıma haber ver ki, ben hakkiyle Gafur ve rahiymim. Mağfiret isteyeniy af ve tövbe edene rahmet ederim. Tövbe ve istiğfar etmeyenlere de azabım da gayet elimdir, çok acı vericidir.)

Ey Hakka ve hakikate talip ve rizayı ilâhiyye râgıp olan mü'minler!

Bu âyet-i kerime, Ümmet-i Muhammed için büyük bir müjde ve beşaret ve Allahu tealâ'ya hakkiyle kul olanlara vesile-i saadet ve selâmettir. Ümmet-i merhume hakkında izhar ve ibzâl buyurulan büyük bir iltifat-ı Rabbaniyye ve eltâf-ı sübhaniyyedir.

Yerlerin ve göklerin ve yerlerle gökler arasında görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen âlemlerin müstakillen mâliki, sahibi ve mürebbisi olan Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri, Habib-i edibi vasıtasıyla biz âciz ve günahkârlara : **(KULLARIMA HABER VER...)** hitab-ı izzetiyle, zâtı Kibriyâ-i ahadiyyetine gerçekten kul olabilmek şeref ve bahtiyarlığına erişenleri taltif ve tatyip buyurmaktadır. Bu ne büyük ni'met, ne yüce devlet ve ne erişilmez mazhariyettir. Ümmet-i Muhammed'den olduğumuz için Rabbimiz bizlerden bahsederken lûtfen ve tenezzülen (KULLARIM...) hitab-ı celiliyle zât-ı ilâhiyesine izafe buyurmakta ve daha sonra da tebşirât-ı sübhaniyesini duyurmaktadır.

**Ziyayı dide-i kalbim benim nûr-u Hüdâ'dandır,
Hidayet bulduğum ancak tarik-i Mustafa'dandır...**

Mevlâyı müte'al, bizleri kendisine kul ve Habib-i edibine ümmet olmak şeref ve bahtiyarlığından ayırmasın ve ümmet-i Muhammed'i kulluk makamında sabit kadem eylesin. (Âmin bi-hürmet-i Seyyid-il-mürseliyn...)

Bilindiği gibi, âyet-i kerimelerde SEBEB-İ NÜZUL ve Hadis-i şeriflerde ise SEBEB-İ VÜRUD aranır. Rivayete göre, bu âyet-i celilenin nüzülü sebebi şöyledir :

Nebiyi ins-ü can aleyhi ve âlihi salâvatullah-ir-Rahman efendimiz hazretleri, birgün ashab-ı kirâm rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'iynden bazılarının sohbet ettikleri ve aralarında lâtifeler ederek gülüştükleri bir meclise şeref bahşettiler. Onları ve dolayısıyla kıyamete kadar gelecek bütün ümmet-i Muhammed'i ikaz ve irşâd buyurmak niyyet-i hâlisanesi ile :

— Ey ashabım!.. Önünüzde ölüm ve daha sonra kabir hayatı var. Mahşer var, hesap var, mizan var, cennet ve cehennem var. Hiçbiriniz, ne olacağınızı ve Allahu tealâ tarafından nasıl bir muamele ile karşılaşacağınızı bilemez ve kestiremezsiniz. Hal ve hakikat böyle iken, ölümü, kabri, mahşeri, hesabı, mizanı düşünmeden nasıl gülüşüp söyleşebiliyorsunuz?

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin bu haklı uyarıları karşısında, o sohbet meclisinde bulunan zevat-ı zevil-ihtiramı derin bir sessizlik kaplayıvermişti. Herkes, başını önüne eğmiş ve kara kara düşüncelere dalmışlardı ki; Zümirre, Ruh-ül-emin ve Namus-u ekber olan Cebra'il aleyhisselâm, taraf-ı ilâhiyyeden nâzil olarak, onlar ve bizler için büyük bir iltifat-ı ilâhiyye ve lûtf-u sübhaniyye'yi tebşir eden bu âyet-i kerimeyi getirmişti :

— Ey Resûller Resûlü Ahmed'im ve Mahbub-u Kibriyâm olan Muhammed'im! Kullarımı ye'is ve ümitsizliğe düşürme, kullarımı af ve mağfiretimle müjdele!.. Sevinç ve sürur içinde bulunsunlar... Varlığımı ve birliğimi tasdik ve zât-ı ülûhiyyetime iman edenlere, günah ve isyanlarına nedamet ve tövbe eyleyenlere, iltifat ve ikramım sonsuz, lûtf ve ihsanlarım sınırsızdır. Onlar, benim has kullarımdır. Has kullarımı da elbette rahmetimle yarlıgayacağım ve kendilerini mağfiretimle şâd ve handan kılacağım. Buna mukabil, iman etmeyenlere, günah ve isyanlarından ötürü tövbe etmeyenlere, suçlarına ve kötülüklerine devam ve ısrar edenlere de haber ver ki, bu gibiler hakkında azabım gayet şiddetli ve acı olacaktır. Bu gerçeği de böylece bilsinler ve o elim azaba hazırlansınlar...

Muhterem din kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Allah celle celâluhu, bu fâni âlemde Rahmaniyyeti ile tecelli buyurarak mü'min, münâfık, kâfir, zâlim, sâlih, âbid, âsi, fâsık ayırdetmeksizin bütün yarattıklarına ni'met ve ihsanlarını esirgemez ve hepsini lûtuflarından mahrum etmez. Fakat, mü'min kullarını da zât-ı ülûhiyyetine müzâf kılarak (KULLARIM...) hitab-ı izzetiyle onlara verdiği kıymet, ehemmiyet ve fazileti de açıklar.

Bu âyet-i celile, bu görüş ve kanaati te'yid ve tesbit eden ve ehl-i imanın şeref ve itibarını yücelten âdil bir şahittir. Fâni dünya âleminde bütün yarattıklarına ayırdetmeden lûtf ve ihsanlarda bulunan Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri, mü'min kullarına yarın Tübl-es-serâ'irde Rahimiyet'i ile tecelli buyuracak, dünyadaki ikram ve ihsanlarının kat kat fazlasını bahşederek mükâfatlandıracaktır.

İyi bilmelidir ki, dünya hayatında bütün yarattıklarından esirgemediği merhamet, onun sonsuz merhametinin yüz cüz'ünden birisidir. Ahiret hayatında ise, mü'min kullarına geriye kalan doksan dokuz cüz'ünün ihtiva ettiği ihsan ve ikramlarını hazırlamıştır.

Binaenaleyh, âhiret hayatında kâfirlerin ve zâlimlerin nasipleri ancak ve yalnız elim azabı tatmak olacak ve onlar küfür ve zulümlerinin cezasını çok acı ve dayanılmaz azaplara uğrayarak tadacaklar ve ödeyeceklerdir.

Mü'minler, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin dostları ve kâfirler ise Mevlâyı müte'alın düşmanlarıdır. Onun için, bu âyet-i kerimede mü'minlere müjde ve kâfirlere de büyük bir tehdit vardır. Yani, Allah'ın dostları için rahmet ve mağfiret ve Allah'ın düşmanları için de korkunç bir azap, mihnet ve eziyet hazırlandığı beyan buyurulmaktadır. Bizleri, şeref-i iyman ile müşerref kılan ve kulluğuna kabul buyuran yüce Rabbimize hamd-ü senâ ve şükürler ederiz. Unutmamalıdır ki, şükür ve maddî ve mâ'nevî ni'metlerin çoğalmasına, küfür ise maddî ve mâ'nevî ni'metlerin yok olmasına sebeptir. Ni'metler, şükürle ziyadeleştiği gibi, küfürle de zeval bulur.

Ne kadar sevinsek, ne kadar öğünsek yeridir kardeşlerim... Allahu talâ'ya olanca saffet ve samimiyetimizle güvenelim, tam bir ihlâs ve sâfiyyet ile Rabbimize dayanalım ve aslâ ye'se ve ümitsizliğe kapılmayalım. Elimizden geldiği ve gücümüzün yettiği kadar kulluk makamında sabit olalım, helâlinden kazanıp, helâl yiyelim ve içelim, helâlinden en güzel şeyleri giyinelim, fakat hudud-u ilâhiyyi aslâ aşmayalım. Allahu tealâ'nın bütün emirlerine uyalım, nehiyelerinden kaçınalım ve sakınalım, kulluk görevlerimizi tam ve eksiksiz olarak yerine getirmeğe çalışalım ve teslim-i külli ile Hakka teslim olalım, tevekkül edelim. Kul ne kadar günahkâr dahi olsa, mü'min ve Muhammedi olduğu için Allahu tealâ'nın mağfiretine ve rahmetine lâayk olur. Varsın, kâfirler ağlaşınlar, âsiler döğünsünler, münafıklar saç ve sakallarını yolsunlar. Zira, onlara bahş ve ihsan buyurulan bu fâni mülk ellerinden çıkınca, ölümleri ânından itibaren

azab-ı ilâhiyye'ye uğramaları muhakkak ve mukadderdir. Ölüm, mü'minlere ve kâfirlere mev'uddur. Kabir, mü'minler için cennet bahçelerinden bir bahçe, kâfirler, zâlimler ve âsiler için de cehennem çukurlarından korkunç bir çukurdur.

Yâ İlâhi!.. Lûtuflar ve ihsanlarıyla biz kullarını sevindir, isyan ve nisanlardan yüzlerimizi hak ve hakikate döndür, tevfikini refik eyleyerek gerçekleri gördür, rizayı ilâhiyyene varan doğru yola varalım, sana lââyık kul ve Habib-i edibine lââyık ümmet olalım ve son nefesimize kadar kulluk makamında bulunalım.

Ey Fazl-ü keremine nihayet olmayan ekrem-el-ekremiyn!.. Ey rahmet ve mağfiretine müntehâ bulunmayan erham-er-râhimiyin!.. Rahmetinle tecelli buyurarak bizleri rahmet deryasına daldır, rahmet ve mağfiretinle yüzlerimizi güldür, iman-ı kâmil ile öldür, kerem-ü inayetle öldür, kalplerimizi aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile doldur.

**Cezbe-i feyz-i ilâhidir gönüller hemdemi,
Aşk-u şevktir sohbet-i hassın kadim-i mahremi,
Almak istersen sekiz cennet sefasından nasip,
Sen araştırsın cennet-i unsurda sırrı Âdem'i...
Nokta-i imkâna ibretle bakabilen gözler,
Seyreder her katresinde onsekiz bin âlemi...**

Evet kardeşlerim, mâ'murlar yıkılır, doğanlar ölür, mü'minler ölür, toplananlar dağılır, herkes kendi amelinin cezasını görür, ehl-i iman affa ve mağfirete erer, kâfirler ve zâlimler de yakın bir gelecekte hasret ve nedamet ateşinde yanar ve erir. Cennet haktır, cehennem de haktır. Mü'minler saadet ve selâmette, rıza ve rıdvandadır. Kâfirler ise azap ve ıztırapta, niyrânda ve virandadır.

Ey âşık-ı sadık!..

Mü'mine lââyık olan ve yakışan sıfat HAVF-U RİCA'dır. Mü'min, Allahu zül-celâlden daima korkmalı ve fakat onun son-

suz rahmet ve mağfiretinden ümidini kesmeyerek her nefeste merhametini niyaz etmelidir.

Korku ve tekvâ iki kısımdır :

BİRİNCİSİ : Allahu tealâ'nın celâlınden ve nârından korkmaktır.

İKİNCİSİ : (Rabbim, bana kulum demezse, halim nice olur?) kaygusuyla Allahu tealâ'nın cemaline eremeyeceğinden endişelenmektir.

Bir kimsenin müttaki olduğuna sekiz sıfat şahitlik eder :

1) Allahu tealâ, müttakilerle beraberdir. Onun için, müttaki olan dilini yalandan, dedi-kodudan, şunu bunu çekiştir-mekten, bir meclisten bir meclise, bir kişiden diğerine söz taşımaktan, boş, lüzumsuz, faydasız ve anlamsız konuşmalardan arındırmalı, dilini Kur'an-ı aziymi okumak, zikrullah ile meşgul olmak, ilim müzakeresi, tetkik ve tettebbu'u ile süslemek gerektir.

2) Karnını helâlınden doyurmaktır. (Müttakiler az yerler ve ancak yeteriyle yetinirler.)

3) Gözleri ile harama bakmamak, dünyaya meyletmektir. (Müttakiler, gözlerinde ibret alma hassası bulunanlar ve baktıklarından ibret alanlardır.)

4) Elleri harama sürmemek, haramla kirletmemek ve ellerini ancak ve yalnız tâ'at-i ilâhiyyede kullanmaktır.

5) Ayaklarla Allahu tealâ'ya isyana gitmemek ve ayakları da ancak ve yalnız tâ'at-i ilâhiyye yollarında kullanmaktır.

6) Kalbini halka düşmanlıktan, hasedden, kinden arındırmak ve o kutsal uzvu Allahu tealâ'nın bütün yarattıklarına karşı şefkat ve merhamet duyguları ile süslemektir.

7) Bütün amellerinde ve işlerinde riyâdan uzak, nifaktan irak bulunmak ve her ne yapacaksa Allah rızasıyçün yapmağa çalışmak ve alışmaktır.

8) Hak'tan gayrısına kulak vermemektir.

**Pâk et harem-i dideni didâr görünsün,
Ref'eyle gam-ı zulneti envâr görünsün,
Sofi idegör benliğini yokluğa tebdil,
Kaldır aradan varlığı, ki var görünsün...**

Evet kardeşlerim, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri müttakiyeler ve muhsinlerle beraberdir. Gerçek müttaki ve muhsinler, Allahu azim-üş-şânın dostları ve velileridir. Allahu tealâ'nın dostlarına da, dünya hayatında bıraktıkları şeylerden ötürü üzüntü ve ezinti gelmez ve onların ne ölümden, ne kabirden ve ne de mahşerden korkuları da yoktur. Ölüm, onlara gülererek gelir. Kabirde, kendilerine sorular tatlı dil ve güler yüzle sorulur. Mahşerde, o dehşetli günde arşın gölgesindeki Livâ-i Hamd adı verilen iki cihan serverine ait sancak altında cem ve haşrolunurlar. Kerem-i inayet-i ilâhiyye'ye ve şefaati Nebeviyye'ye nail ve mazhar olurlar, mizanda zelil ve hesapta rezil olmadan cennete ve cemale varırlar :

إِذَا الْمُبْتَلَىٰ فِي جَنَاتٍ وَعِيُونٍ أَخَذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

İnnel-müttekiyne fi cennâtin ve uyûnin âhiziyne mâ atâhüm Rabbühüm
innehüm kânu kable zâlike muhsiniyn..

Ez-Zâriyât : 15 - 16

(Şüphesiz ki, müttakiyeler cennetlerde pınar başlarındadırlar. Rableri celle şânenin kendilerine verdiklerini sevinçle alır kabul ederler. Zira, onlar daha önce dünya hayatında güzel işler işlemişler, iyilikler etmişlerdir.)

Müttakiyeye bahş ve ihsan buyurulacak cennetleri ve cennet ni'metlerini ve derecelerinin yüceliğini gören âsilerin ve kâfirlerin kalpleri inkisara uğrar ve çok pişman olurlar ama, ne fayda!..

Onun için, ümmet-i Muhammed'in âsi ve günahkâr olanları hakkında (**NEBBİY İBÂDİY ENNİY EN-EL-GAFUR-UR-RAHİYM — Ey Nebiyyi zîşân!.. Kullarıma haber ver ki, ben hakkıyla gafur ve rahiyim. Mağfiret isteyeniy af ve tövbe edene rahmet ederim.**) hitab-ı izzetiyle affı ilâhiyye mazhar olacakları tebşir buyurulmuştur.

Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, bir Hadis-i şeriflerinde :

— Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, kıyamet günü ümmet-i Muhammed'den bir günahkârı cehenneme atmaları için zebanilere emir ve ferman buyurur. Zebaniler günahkârı cehenneme doğru sürüklerken o günahkâr kul, niyaz eder : (Yâ Rab!.. Bana lûtfet, beni affeyle...) diye yalvarır. Melekler, bu niyazına ve yalvarmalarına aldırış etmeyerek onu sürüklemeye devam ederler ve o günahkâr tekrar niyazda bulunur : (Yâ Rabbi!.. Ey benim Kerim olan Rabbim... Lûtfeyle ve beni affet...) Zebaniler, aldıkları emri yerine getirmek üzere onu cehenneme doğru götürürlerken, yine yalvarır : (Yâ Ekrem-el-ekremiyn!.. Bana lûtfet...) İşte o zaman, Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri meleklerle irade buyurur : (**Getirin o kulumu...**) Zebaniler, o günahkâr kulu tekrar Hakkın huzuruna iletirler, geri çekilerek onu Rabbi ile bırakırlar. Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri, o günahkâr kuluna hitap buyurur : (**Ey kulum! Benden ne lûtuf bekliyorsun?**) Kul, cevap verir : (Yâ Rab... Düstur-u mükerremimiz olan Kur'an-ı azim-ül-bürhanında :

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ

Ve Rabbük-el-Gafuru zür-rahmeh..

El-Kehf : 58

(**Rabbin celle şâne rahmet ve mağfiret sahibidir.**)

âyet-i kerimesini hatırlayarak, birinci defa lûtfunu niyaz ettim. Sonra :

وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ

Ve men yağfir-üz-zünube ilâllah...

Âl-i-İmran: 135

(Allahu tealâ'dan gayrı günahları mağfired buyuracak kim var?)

âyet-i kerimesini hatırlayarak, ikinci defa lûtfunu niyaz ettim. Daha sonra da :

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

Kul yâ ibâdiyelleziyne esrefu alâ enfüsihim lâ taknatu min rahmetillah innallahe yağfir-üz-zünube cemi'a innehu hüvel-gafur-ur-rahiym...

Ez-Zümer: 53

(Ey Nebiyyi zişânım!.. Mü'min kullarına benim dilimle de ki, ey nefislerini israf etmekte haddi aşan kullarım, Allahu tealâ'nın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. Zira, Allahu tealâ bütün günahları mağfired buyurur. Şüphe yok ki, Allahu azim-üş-şân rahmet ve mağfirette belîğdir.)

âyet-i celilesini hatırlayarak üçüncü defa lûtfunu, af ve mağfiredini niyaz ettim.) O zaman, Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri buyurur : (Madem ki, benim lûtuf ve keremime talip oldun, seni bağışladım, suçlarını affettim, haydi cennetime git...)

Ger azab-ı âhiretten bulmak istersen halâs,
Ârif ol, cehl od'undan kopiser cümle azap...
Bu Niyazi kendinden demez bu sözü ey oğul!
Hep onu söyler duyarsın gökten inen dört kitap...

Akıl yönünden tevfik-i ilâhiyye sahip olan kimse, o günle-
re ve o vartalara varmadan, daha bu âlemde iken bu âyet-i
kerimleri hatırlamalı ve günahlarının affını Rabbinden niyaz
etmelidir. Bunun için de, Allah korkusu ile ağlayarak yalvar-
malıdır ki, gözyaşı nâr-ı cahiyemi söndürür, gönlünü muhabbet-
le Hakka döndürür ve işlediği günahlara gerçekten pişman ola-
rak ve tövbe ederek kendisini affettirir. Zira, Allah celle celâ-
lühu, günahları affedicidir, kapısına gelen ve affı için el açıp
boyun büken, gözyaşları döken ve suçlarına tövbe eden kulla-
rını reddetmez ve mahrum göndermez.

H İ K Â Y E

Mâlik bin Dinar rahimehullah diyor ki :

Behlûl-u Dânâ, birgün kabristanda oturmuş ve ellerini se-
maya açarak âlemlerin Rabbine yalvarıyor, sonra bir süre yere
bakıp duruyor, sağına bakıp gülüyor, soluna bakıp ağlıyordu.
Yanına sokularak kendisine selâm verdim ve kendisiyle konu-
şmağa başladık :

— Yâ Behlûl!.. Bakıyorum, kabirler arasında oturmuşsun.
Canlılardan kaçıp kabristanda oturmanın hikmeti nedir?

— Yâ Mâlik!.. Kabristanda oturmayı, canlıların arasında
oturmaya tercih etmemin sebebi şudur. Burada yatanlar bana
hiç eziyet etmiyorlar. Yanlarından ayrılınca hemen arkam-
dan beni çekiştirmeye kalkışmıyorlar.

— Pekâlâ, ellerini semaya açarak dergâh-ı bârigâh-ı aba-
diyyete yalvarıyorsun, acaba Rabbine ettiğin niyaz nedir? Son-
ra, ibretle gözlerini yere dikmenin, sağ tarafına bakıp gülme-
nin ve sol tarafına bakıp ağlamanın sebebi nedir?

— Semaya bakınca, Rabbinin şu vâ'dini hatırlıyorum :

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ

Ve fis-semâ'i rızkuküm ve mâ tû'adun..

(Rızkınıza sebebolan yağmur ve vâ'dolunduğunuz sevap semâdadır.)

Bu âyet-i kerimeyi hatırlayan veya duyan kimseye de Allahü tealâ'ya yalvarıp yakarmak yakışır. Zira, rızık semadan ta-yin olunur. Âsiler üzerine birgün semâdan azap inebilir. Yağ-murlar semadan gelir. Antakya ehline azap, Nuh ve Hud aley-himüsselâmın kavimlerine, diğer âsi kavimlere, ashab-ı Fil'e azap hep semâdan gelmiştir. Cennet de yedinci kat semada olup, arşın altındadır. Hayır ve şer hepsi hepsi semâdan nâzil olur. Bu sebeple, bu âyet-i kerimeyi hatırlayan veya duyan irfan sa-hiplerine lâyük olan, Mevlâ'sına yalvarmak ve niyaz etmektir.

— Çok güzel yâ Behlûl! Lûtfedip, yere dikkatle bakmanın sırrını da açıklar mısın?

— Kur'an-ı azimde Mevlâyı müte'al hazretlerinin :

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى

Minhâ halâknaküm ve fiyhâ nu'ydüküm ve minhâ muhricüküm
târeten uhrâ...

Ta-Hâ : 55

(Biz, sizi topraktan halkettik. Ölümünüzden sonra yine oraya iade edeceğiz ve malışer yerine gönderilmek üzere sizi bir kere daha oradan çıkaracağız.)

âyet-i kerimesini düşünüyorum. Bu âyet-i celileyi okuyan, duyan veya hatırlayan ve anlayan kişilere de lâyük ve münasip olan, gereği gibi ibret alabilmektir. Topraktan yaratıldığımızı biliyoruz, toprağa iade olduğumuzu da gözlerimizle görüyo-ruz. Yakınlarımızı, sevdiklerimizi kendi ellerimizle toprağa ve-riyoruz. Bizden öncekiler de, topraktan yaratıldıkları gibi top-rağa döndüklerine göre, birgün bizleri de elbette toprağa iade edecekler, kabirlerimize yatıracaklardır. Toprağa ekilen bir to-hum, nasıl filizlenip baş verir ve gittikçe büyüyüp yeşerirse, tohum mısali olan vücutlarımız da kıyamet günü topraktan çı-

kacak ve huzur-u izzete götürülecek ve orada hesap verecek, fâni dünya hayatında iyi ameller işlemişse mükâfatını, kötü işler yapmışsa mücazatını görecektir. Toprağa bakınca bütün bunları düşünüyor ve bütün bu geçitlerden nasıl geçeceğimizi tasarlıyorum ki, akli başında olanların da toprağa baktıkça ve bu âyet-i kerimeyi hatırladıkça aynı şeyleri düşünüp kendisini hesaba çekmesi gerekir.

— Yâ Behlûl! İyi söylersin, güzel söylersin ya, sağına bakıp neden güldüğünü de açıklamayacak mısın?

— Yâ Malik! Sağıma bakınca sevinip gülmemin sebebi de şudur :

وَاصْحَابُ الْيَمِينِ مَا اصْحَابُ الْيَمِينِ

Ve ashâb-ül yemiyne mâ ashâb-ül yemiyne...

El-Vakı'a : 27

(Kıyamet günü, amel defterleri sağlarından verilecek o kutlu ve mutlu kişiler... Ama, ne kutlu ve mutlu kişiler!...)

âyet-i kerimesini okuyan, duyan ve anlayan mü'minler, âşıklar, sadıklar, salihler de elbette gülecek ve mesrur olacaklardır. Ashab-ı yemine, yani sağ taraf ashabına cennet, cemel, rıdvan, felâh, necat, ebedi hayat, ebedi saadet ve selâmet gibi ni'metler bahş ve ihsan buyurulacak, onlar mazhar-ı zât olacaklar, Fİ-MAK'AD-I SIDK'a erecekler ve zât cennetine gireceklerdir. Hal böyle olunca, ehl-i iymanın, ehl-i aşkın, ehl-i ih-sanın bu âyet-i celileyi okuyunca, duyunca ve hatırlayınca gülüp sevinmeleri tabii ve âşikârdır. Bunun için, ben de bu âyet-i kerimeyi hatırlayarak sağ tarafıma bakınca ashab-ı yemini düşünerek gülüyor ve seviniyorum.

Ey iyman ve iykan sahibi olan Hak dostları :

İyman edip salih ameller işleyen, Allahu tealâ'nın emirlerine hakkıyla uyan ve nehiyelerinden son derece sakınan, Cemalullah'a âşık ve Habibullah'a sadık olan ehl-i aşka öyle yüce ni'metler bahş ve ihsan buyurulacaktır ki, bunların tarif ve

tavsifi için denizler mürekkep, ağaçlar kalem, melekler, insanlar ve cinler kâtip, yeryüzü ve gökyüzü kâğıt olsa yine de kâfi gelmez, hakkıyla ve lâyıkiyle anlatabilmek mümkün olmaz. Denizler ve ummanlar tükenir, ağaçlar yetersiz kalır, melekler, insanlar ve cinler yazmaktan yorulur ve usanır yine de gereği gibi bu yüce ni'metlerin değerini, önemini ve niteliğini açıklamak kabil olmaz.

Fâni dünya hayatında, verilen bütün ni'metlerin zevalı vardır. Günün birinde ya geri alınır, ya başkasına kalır veya büsbütün ortadan kaldırılır. Oysa, âhirette ehl-i iymana bahş ve ihsan buyurulacak ni'metlerin kat'iyen zevali yoktur. Asla geri alınmaz ve hiç bir suretle iptal de olunmaz, bâki ve ebedi kalır. Netekim, bu fâni âlemde verilen sıhhatin, güzelliğin, kuvvet ve kudretin, gençlik ve zindeliğin de zevali vardır. Sağlıklı birisi, basit bir sebeple hastalıklı olabilir ve öyle kalabilir. Güzellik, çirkinliğe dönüşebilir. Kuvvet ve kudret, yaş ilerledikçe azalır. Gençlik ve zindelik, sonuna kadar kimseye yâr olmaz. Gülenler ağlayabilir. Sevinenler üzülebilir, mutlu olanlar mutsuz olabilir. Âhret hayatında bahş ve ihsan buyurulacak sağlığın, güzelliğin, kuvvetin zevali yoktur. Orada, artık ölüm yoktur, hastalık yoktur, çirkinlik yoktur, ağlamak yoktur, üzülme yoktur. Ehl-i iman böyle bir müjde haberi alır da gülmez mi, sevinmez mi?

Yalnız, bu ebedi ni'metleri ele geçirebilmek için kâmil bir iman sahibi olmak, ibadet ve tâ'ati tam bir ihlâs ile yapmak, Hakka gerçek mânada kul ve Resûl-ü zişâna her bakımdan lâ-yık bir ümmet olmak, kulluk makamında daim ve kaim olmak şarttır. Bu âlemde, Rabbine kul olanlar, iki cihanda sultan olurlar. Onun için, Hak dostu olan ehl-i iymana bu gibi müjde haberi veren âyet-i kerimeler okununca veya hatırlatılınca Hakka şükretmeli, islâm ve imanından ötürü hamd-ü senâda bulunmalı, Rabbine secde ederek memnun ve mesrur olmalıdır.

Ey ehl-i iman, sizlere müjdeler olsun!.. Sizleri, Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerinin af ve mağfireti, cennet ve cemaliyle tebşir ederim.

İlâhi cennet evine girenlerden eyle bizi,
Yarın anda cemalini görenlerden eyle bizi...
Mahşerde halk ola hayran, çok yürekler ola büryân,
Arşın gölgesinde seyran, edenlerden eyle bizi...
Yâ Hayyu yâ Kayyûm Samed, ihsanına yoktur aded,
Firdevs bahçesinde ebed, kalanlardan eyle bizi...
Bu dünyanın cefası çok, kimi aç gezer kimi tok,
Şol mizanda sevabı çok, gelenlerden eyle bizi...
Bakma dünyanın varına, düşüp daim Hak yoluna,
Berâtını sağ eline, alanlardan eyle bizi...
Mü'minlere rahmet ola, münafıklar mahrum kala,
YUNUS ider doğru yola, gidenlerden eyle bizi...

— Yâ Behlûl!. Beni şâdeyledin, lütfen sol yanına bakıp neden ağladığımı da anlat ki, merakım zâ'il olsun?

— Yâ Malik! Sol yanıma bakınca da, Azizün zül-intikam olan Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerinin korkunç ihtarını hatırlıyorum ve onun şiddet ve dehşetinden gayr-ı ihtiyari ağlıyorum :

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ وَظِلٍّ مِنْ مَحْمُومٍ
لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ

Ve ashab-üş-şimâli mâ ashab-üş-şimâli... Fi semûmin ve hamîymin ve zillîn min yahmûmin lâ bâridin ve lâ kerîym...

El-Vâkı'a: 41-44

(Ashab-ı şimal ise ne ashab-ı şimal... Onlar, ateşin derinin içine kadar nüfuz eden sıcaklığı ve kaynar bir su içinde ve kara bir duman gölgesindedirler, ki bu gölge ne serin, ne de faydalı değildir.)

Ashab-ı şimalin, o sol taraf ehlinin hallerini düşünebiliyor musun? Onlar, nereden gelip nereye gittiklerini düşünemeyen

kâfirlerdir ki, Allahu tealâ'nın bahş ve ihsan buyurduğu rızıkları bol bol yedikleri halde Allahu zül-celâl vel-cemal hazretlerine düşmanlık edenler, onun varlığını birliğini inkâr eyleyenler, ona ortak koşanlar, öldükten sonra tekrar dirilmeye inanmayanlar, kıyamet ve âhireti, haşrı ve neşri, hesap ve mizanı, cennet ve cehennemi yalanlayanlar, Resûl-ü zîşânın risâlet ve nübüvvetini kabul etmeyip reddedenler. Habibi edib-i Kibriyâ'ya ve onun sadık ümmetine ezâ ve cefa edenler, azabın en şiddetlisini tadacaklar, perçemlerinden tutularak yüzüstü ateşin közüne atılacaklar, susadıkça kendilerine kaynar sıcak sulardan içirilecek, siyah dumanlar içinde bunalıp boğulacaklar ve fakat ölmeyecekler ve ebediyyen bu azap ve ıztırabı çekeceklerdir. İşte, onların hallerini düşündükçe ağlıyorum. Bu âyet-i kerimeyi okuyan, dinleyen ve hatırlayanlara da lââyık olan da elbet ağlamaktır. Allahu tealâ, dilediğini affeder, dilediğine azabeder, istediğini dalâlete ve istediğini hidayete iletir.

Allah celle celâlühü, Habib-i edibi hürmetine bizleri ashab-ı yeminden eyleye... Ashab-ı yemin, ehl-i iyman demektir. El-Vâkı'a sûre-i celilesinin 11. inci âyet-i kerimesinde kadr-i valâları beyan buyurulan kutlu ve mutlu kişilerdir ki : **(Ulâ'ik-el-mukarrebûn fi cennât-in-na'ıym - İşte bunlar na'ıym cennetlerinde en yüce ve yüksek derecelere yaklaştırılmış olanlardır.)** Ashab-ı yemin, yeminine sadık, ahbine vefakâr, kulluk makam ve görevlerine her bakımdan riayetkâr mü'minlerdir ve bu itibarla da MUKARREBÛN sınıfına idhal olunmuşlardır. Bu kutlu ve mutlu kişilerin kitapları, yani amel defterleri kıyamet gününde sağ taraflarından verileceğinden ehl-i iymana sağ ashabı denilmiştir.

Ashab-ı şimal ise, küfür ve isyan ehli demektir. Bunların da amel defterleri sol taraflarından veya arkalarından verileceğinden kendilerinden Kur'an-ı aziymde ashab-ı şimal olarak bahsedilmektedir.

Aziz mü'minler:

Mü'minlerin nail ve mazhar olacakları ebedi ni'metleri na-

sıl ki tarif ve tavsif edebilmek mümkün ve mutasavver değilse, kâfirlerin görecekları azap ve ıztırabı da dille anlatmak veya kalemle yazmak kabil değildir. Böyle bir azaptan Allahu teâlâ'ya sığınırız. Bu fâni âlem, ölümle son bulur ve biter. Fakat, âhret âleminde ölüm olmadığı için son da yoktur. Mü'minler, hergün biraz daha artan meserret ve sefada, kâfirler ise hergün biraz daha artan mihnet ve cefada olacaklardır. Rabbim, bizleri İblis gibi rahmet kapısından kovmasın, iymanda daim ve salih amellerde kaim kullarından eylesin...

Hayder-i Kerrâr, Esedullah-il galip Aliyyibni Ebi-Tâlib kerremallahu vechehu ve radyallahu anh efendimizin nakledeceğim kıssası, umarım ki sana ve bana kâfi gelecektir :

H İ K Â Y E

Hız. İmam-ı Âli kerremallahu vechehu ve radyallahu anh efendimiz, günlerden birgün, Medine-i münevvere'de kabristana vardı ve orada yatan ölümlere şöyle seslendi :

— Es-selâmü aleyküm yâ ehl-el-kubûr ve rahmetullahi ve berekâtühu. Ey, bu makberde yatanlar!.. Siz mi bize âhret âleminde haber vereceksiniz, yoksa biz mi size ölümlerinizden sonra dünyada olup bitenleri mi haber verelim?

Kabristandan şöyle bir ses işitildi :

— Aleykesselâm ve rahmetullahi ve berekâtühu. Yâ Ali!.. Lûtfedin, bizlerin ölümlerimizden sonra dünyada olup bitenlerden siz bize haberler verin?

Hız. İmam-ı Ali radyallahu anh cevap verdi :

— Hayatta iken gözünüzden bile kısılandıgınız, aşkları uğruna yandıgınız ve bir çok fedakârlıklara katlandıgınız kadınlarınız ve erkekleriniz, hemen arkanızdan başkaları ile evlendiler, bütün mallarınız ve mülkleriniz ve paralarınız, sevmediklerinize ve hattâ kendilerinden nefret ettiklerinize kaldı. Aralarında paylaşarak diledikleri gibi kullandılar. Üzerlerine titrediğınız ciğerpare yavrularınız yetimler, yoksullar ve kimsesizler arasına katıldı. Büyük arzu ve emellerle, hırsla

özene bezene yaptırıp, dayayıp döşediğiniz binalarda şimdi hasımlarınız oturuyorlar. Onlar da önünde sonunda sizler gibi kara toprağın altına gireceklerinden gafil ve habersiz diledikleri gibi zevk ve sefa sürüyorlar. Dünya hayatına ait haberler bunlardan ibaret, siz bize âhiret âleminden ne haberler vereceksiniz bakalım?

Mezarlıktaki ölülerden birisi şu korkunç ve ibret verici haberleri verdi :

— Yâ Ali!.. Kefenlerimiz yırtıldı, başlarımızdaki saçlar, yüzlerimizdeki sakallar dağılıp saçıldı. Derilerimiz parçalandı, etlerimiz, sinirlerimiz ve kemiklerimiz birbirinden ayrıldı. Kalem gibi kaşlar yanaklara döküldü, burunlarımızdan sarı sular ve irinler aktı, doymayan gözlerimize topraklar doldu. Yılanlar, çıyanlar, akrepler ve daha bir sürü haşere bizlere burada yoldaş oldular. Kabre girer girmez, hayat ve sıhhatimizde Allah rizasiyçün hayırdan ne göndermişsek, onları bizi bekler bulduk. Kötülük edenler de o çirkin amelleriyle başbaşa kaldılar. Sözüün kıyası, herkes iyi veya kötü elleriyle ne gönderdiyse, onu hazır buldu. Hayır namına geriye bıraktıklarımızın ziyan olduğunu anladık. Hepimiz, amellerimize rehin olduk ve onlarla burada buluştuk ve kucaklaştık.

Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radyallahu anh efendimizin haber verdiği hususlar, akıllarının başlarında, vicdanlarının ve sağduyularının yerinde bulunduğunu iddia edenlere, kendilerine baktığından ibret alma ve düşünme ni'meti verilenlere kâfidir sanıyorum.

Sakın, Hz. İmam-ı Ali radyallahu anh efendimize bu kadarlık bir kerameti çok görme, bazı münkirlerin, densizlerin ve dinsizlerin sözlerine aldanarak, keramet-i evliyâ'yı red ve inkâr eden dalâlet ehlerinden olma sevgili kardeşim!.. Unutma ki, Hz. İsa aleyhisselâm ile bazı Resûllerinin Allahu tealâ'nın izniyle ölüleri dirilttikleri Yâ-Sin sûre-i celilesinde hiçbir şüphe ve tereddüde yer vermeyecek kesinlik ve açıklıkla beyan buyurulmuştur. Hz. İsa aleyhisselâm, yalnız İsrail oğullarına gönderilmiş bir peygamber iken, onun velilerinin ölüleri dirilttiği Kitabullah ile sabit olunca, bütün mahlûkata Hak peygam-

ber olarak gönderilen ve Rahmeten-lil-âlemiyn olan iki cihan serverinin amcası oğlu, damadı ve ashabı, ilim şehrinin kapısı, NUR-U VAHİD, aşere-i mübeşşere'den olup ve şânında HEL ETÂ sûre-i celilesi nâzil olan Şâh-ı velâyet Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radyallahu anh efendimizle Resûl-ü zişâna mensup diğer velilerden zuhura gelen kerametleri inkâr etmek, iyman ve insaf ehline aslâ lâyük ve münasip değildir.

Evet. Veli'lerin kerametleri Hak'tır.

El-hamdü lillâh ehl-i sünnet mezhebindeniz ve bu itibarla itikadımız tam, kâmil ve temiz bir itikattır. Onun için, ısrar ediyor ve diyoruz ki, Veli'lerin kerametleri Hak'tır ve gerçektir. İnkâr edenlerin ise, halleri ve âkıbetleri harap ve vahimdir. Kişi, insafı elden ve tevhidi dilden bırakmamalı ve muhabbeti gönülden aslâ çıkarmamalıdır. Kabre yönelen tabutta, cenazeden başka çok şeyler yüklüdür. Amma, görenedir görene!.. Köre nedir, köre ne?

H İ K Â Y E

Gaziantep'te YUH BABA diye anılan ve tanınan bir eskici varmış. Bu zat, dükkânının önünden geçirilen cenazenin kim olduğunu sorar, eğer ölen salih bir müslüman ve kâmil bir mü'min ise, yüksek sesle :

— Mevlâ rahmet eyleye... Menzili mübarek ola!.. diye uğurlarmış.

Eğer, ölen kişi kötülükleriyle nam salmış, âsi ve günahkâr ise veya dindar gibi görüldüğü halde, gizli gizli günah işleyen bir riyakâr ise, onu da yine yüksek sesle :

— Yuh onun ervahına!.. diye uğurlarmış.

Bu yüzden de asıl adı unutulmuş ve lâkabı YUH BABA olarak kalmış. Birgün, şehrin ileri gelenlerinden âsi ve günahkâr birisi vefat etmiş, tabutu kalabalık bir cemaatle Yuh Baba'nın dükkânının önünden geçirilirken, hazret âdeti üzere kim olduğunu sormuş ve kimliğini öğrenince de korkunç bir na'ra atarak :

— Yuh onun ervahına!.. diye haykırmış.

Cenaze sahipleri kendisini dövmeğe teşebbüs etmişler, fakat cemaatten akıllı uslu kimseler araya girmiş ve Yuh Baba'nın meczup olduğunu, onun sözlerine aldırış edilmemesi gerektiğini söyleyerek ortalığı yatıştırmışlar. Lâkin, ölenin küçük oğlu kendi kendisine ahdetmiş ve içinden :

— Şu eskicinin geberdiğini duyunca ahdim olsun, ben de onun tabutunun arkasından bir YUH çeker ve babamın intikamını alırım, demiş...

Her fâni gibi Yuh Baba da Hakka yürümüş, cenazesini üstleri başları harap ve fakat içleri mâ'mur bir kaç yakını ebedi istirahatgâhına götürürlerken, intikam almağa ahdeden delikanlı oturduğu kahveden görmüş, sorup kim olduğunu da öğrenmiş ve ahdını yerine getirmek üzere yerinden fırlayarak, çevrede yankılar yapan korkunç bir haykırıyla :

— Yuh onun ervahına!.. diye bağırmış.

Bu nâ'ra üzerine, sanki cenazeyi taşıyanların ayakları yere çakılmışcasına oldukları yerde kalmışlar ve bir adım bile ileri atamamışlar, bu sırada tabutun kapağı kalkmış, YUH BA-BA sağ eliyle kefenin yüzünü örten bölümünü açarak bu hali korku ve dehşet içinde seyreden delikanlıya cevap vermiş :

— Eğer, ben de senin baban gibi huzur-u Hakka gidiyorsa yuh olsun benim ervahıma, eğer baban gibi müflis olarak gitmiyorsa, yuh olsun senin de, babanın da ervahınıza!.. diye seslenmiş ve cemaatine kendisini hemen oracığa defnetmelerini söyledikten sonra, kefenini örtmüş ve tabutuna girmiş...

Vasiyyeti üzerine kendisini aynı yere defnetmişler. Kabrinin, Gaziantep'te hâlâ bulunduğunu orali bir din kardeşimden öğrendim.

H İ K Â Y E

Seyyid-üt-tâ'ife şeyh Cüneyd-i Bağdadi kuddise sırruh hazretlerinin dostlarından birisi öldü, daha doğrusu oldu. Hazret-i şeyh, kendisini yıkarken, o zat onun parmağını tuttu. Cüneyd-i Bağdadi hazretleri sordu :

— Yahu, kabre varmadan, kabirden kalkmadan dirilmek olur mu?

Allah dostu, kendisine şöyle cevap verdi :

— Ey Cüneyd!.. Bilmez misin ki, biz Allah dostlarına ölüm yoktur. Biz, bir evden başka bir eve göçeriz, daha doğrusu kira evinden kendi mülkümüz olan haneye naklelerimiz. İki cihan serverinin : (El-mü'minüne lâ yemûtune bel yenkılüne fi dâr-il fenâ'i ilâ dâr-il bekâ) buyurmuş olduklarını bilmiyor musun?

**Zâhir olsa maye-i bâtında zâtı âşıkın,
Aşk ile tathir olur zâhir sıfatı âşıkın,
Can verip canâna ermiştir hayat-ı vuslâta,
Üstad-ı Hızır la olmaz mı Memâtı âşıkın...**

H İ K Â Y E

Allah dostlarından bir âşık vardı. Dünyanın alâyişinden nefsi şeytanın arzusu ve hevesinden ve bu cihanın şehvet ve hevâsından el çekmiş, nefsi emmâresiyle cihad-ı ekber ederek تنها bir köşede tefekkür deryasına dalmıştı. Başını tedebbür dizine koymuş, Rabbine ibadet ve tâ'atle, sabır ve kanaatle hemhal olmuştu.

Kendisine, ga'ib âleminde bir nidâ geldi :

— Ey âşık-ı didârım olan kulum!.. Kalk, şu karşıdaki harabeye git, orada dostlarımdan birisi vefat eyledi, o dostumun gaslini. teçhiz ve tekfinini yap, namazını kıldır ve kendisini defnet...

Bu emr-i ilâhi üzerine o zât-ı akdes, yanına gerekli teçhiz ve tekfin malzemesini alarak tarif olunan yere gitti. Kapıya varınca gördü ki, harabe gayet karanlıktır. Selâm verdi ve girmek için ruhsat istedi, bir ses selâmına mukabele ettikten sonra :

— Ey Allahu tealâ'nın gönderdiği zât sabreyle!..

İçeride kendisinden önce gelmiş birisinin bulunduğunu zannetti, biraz durup dinledi, hiçbir ses ve hareket duyulmuyordu. Bu iş, şeytanın bir hiylesi olabilir miydi? Öyle ya, kulu

ibadetinden alıkoyan ancak şeytan olabilirdi. Fakat, merakını yenemedi ve hazır gelmişken içeriye girip bakmayı düşündü ve besinele-i şerife çekerek harebeye girdi.

O Allah dostu, o vahşet ve kimsesizlik şenliğinde toprak üstüne düşmüş yatıyordu, başının altında yastık yerine bir kerpiç bulunuyordu. Durumuna göre canını canânına teslim etmişti. Aldığı emri yerine getirmek üzere gerekli hazırlıkları yaptı, o Allah dostunu bir tahta üzerine yatırarak yıkamağa davrandı, o ânda vuslât zevkiyle sermest olan zât mübarek gözlerini açtı, kendisine hizmete gelen zâtın yüzüne baktı ve gülümsedi. Kendisini gasletmeğe hazırlanan zâtın hayreti artmış, eli ve ayağı titremeğe başlamıştı. Şimdi ne yapmalıydı? Şaşkın ve müteredit düşünürken, o mübarek zât kendisine hitap etti :

— Ey Rabbimin beni teçhiz ve tekfin için gönderdiği Hak yoldaşım, korkma ve şaşırma!.. Yaklaş ve aldığın emri yerine getir, teçhiz ve tekfinimi tamamla ve beni yerime ulaştır!..

Kendisine hizmete gönderilen zât sordu :

— Ey aziz, lûtfedip haber veriniz, öldükten sonra nasıl dirildiniz ki benimle böyle söyleşebiliyorsunuz?

Hazret, yattığı yerden cevap verdi :

— Ey benim kardeşim, bilmez misin ki, Hak dostları ölmezler. Bir saraydan bir saraya naklederler. Mâlik-elmülk olan Allahu azim-üş-şân nasıl dilerse öyle olur. Bazı kullarını dünya hayatında padişah, paşa, bey veya hâkim görevleriyle halkın işlerine hâkim kılar amma, bu görevlerini hayra kullanmazlarsa âhiret hayatında da onları mahkûm eder. Hâlık-ı â'zamı halkın tanıyıp bilmesi başka nasıl mümkün olur? Dünyaya hükmedenlerden bazıları, âhirette hâkim-i mutlâk huzurunda muhakeme olunurlar ve cezayı sezâlarını bulurlar, dedi.

Seyyid Seyfullah kuddise sırruh ne güzel buyurmuşlardır :

**Biz âşıkız, biz ölmeyiz;
Çürüyüp toprak olmayız,
Karanlıklarda kalmayız,
Bize leyl-ü nehâr olmaz...**

Seyyid Nesimi hazretleri de, Şu güzel nutukları ile bizi te'yid buyurmaktadır :

**AŞk ehli lmez, yerde rmez;
Yanmayan bilmez, ateş-i aşka...**

H İ K  Y E

Koca Mustafa Paşa Şeyhi rif-i billâh ve vasılı ilâllah Es-seyyid EŐŐeyh Riza efendi kuddise sırruh hazretlerinin, mübarek naaŐı yıkanıp kefeni sarılırken, başını kefeninden çıkararak, etrafına bakındıŐını ve orada hazır bulunan ihvan ve cemaatini eliyle selmlayarak ELVED ettiŐini ve sonra yine mübarek gözlerini kapattıŐını, mŐrnileyhin teçhiz, tekfin ve hizmetinde bulunan veli-ni'metim, mürŐidim, azizim Fahri efendi kuddise sırruhtan dinlemiştim.

Talebelik yıllarımda, Sahaflar çarŐısından geçerken, (KABİR AZABI) adında bir kitap satıldıŐını görmüş ve bir nüsha da ben satın almıŐım. Bazı kıt ve kısır görüşlü, m'neviyyat ve mukaddesat yoksulu densizler o devirde din ve dinle ilgili herşeyle alay ediyorlardı. Bunun için, o kitabı satın alırken, maksadım yine hangi densizin kabir azabını inkâr ettiŐini ve nasıl bir lisan kullanılmıŐ olduŐunu öğrenmekti. Kitabı, dikkat ve ibretle okudum. Daha ziyade içtimai konuları ele alan kitapta kabir azabı, ölmedikleri halde, ldŐ zanniyle diri diri kabre gömülen ve orada feci Şekilde can veren İstanbul halkından bazılarının hazin hikâyeleri anlatılıyordu. Bir l bekletme yeri yapılmasını ve ölenlerin hiç olmazsa yirmi dört saat müddetle orada bekletilmelerini öğütlüyordu.

Asıl hazin olan yn Şudur ki, yukarıda anlattıŐım Koca Mustafa Paşa Şeyhi Riza efendinin de ölmeden diri diri gmldŐn ve Őeyhin yıkanıp kefenlendikten sonra etrafına vedâ selâmı verdiŐini açıklıyor ve cahil halkın bunu Őeyhin kerameti zannederek bu feci âkibetine göz yumduklarını ileri sürüyordu.

Bu hususu şeyhime arz ederek, fikir ve kanaatini sorduğum zaman bana şöyle buyurmuşlardı :

— Kitabın müellifi, velilerin kerametini halkın felâketi ile karıştırmış olacak. Zira, sana daha önce de anlattığım gibi ben Şeyh Rıza efendinin gaslinde, teşhiz ve tekfininde bizzat hazır bulundum. Kendilerini doktor muayene etti ve hazretin Hakka kavuştuğuna dair rapor da verdi. Ancak bundan sonradır ki, şeyh yıkandı, kefenlendi ve bu sırada mübarek gözlerini açtı ve kefenini aralayarak halka temennâ ederek vedâ etti. Tekrar doktor getirerek muayene ettirdik ve kırk sekiz saat önce Hakka intikal ettiğine dair raporla defnine ruhsat verdi ve hattâ bizlere çıkışarak (Kendisini neden rahatsız ediyorsunuz?) dedi.

İnsan ölmez kardeşlerim, ölümü tadar... Ama, kimisi acı kimisi tatlı bulur da yine de herkes ölümün tadını tadar. Unutma, ölen hayvan imiş, Şeklen insan yaratıldığımız gibi, Allah boyası ile boyanırsak, içimiz de dışımız da nur olur. Âdem oğlu Âdem oluruz...

**Kalini hâl eyle zâhit, ehl-i tevhid olagör;
Zât-ı mutlâktır garaz, ihfâ eyle izhârdan;
Rehber-i tevhid ile seyret hakayık âlemin,
Hissedar-ı itibar ol Yâ Ul-il-ebâr'dan...**

H İ K Â Y E

Şehzadebaşındaki Ferah tiyatro ve sinemasının arkasındaki konakta, Viyana sefiri Galip paşanın kerime-i muhteremesi Güzin hanımefendinin dadısı Kadiri tarikat-i aliyyesinden siyahi ve âşıka bir hatun olan Zeynep hanım vardı. Zeynep hanım, köle olarak getirilmiş, Galip paşa tarafından satın alınmış ve yıllarca konakta hizmet etmişti. Bu arada, Güzin hanım dünyaya gelince onun dadısı olmuş ve kendisini büyüt-

müştü. Zamanla, azad edilen Zeynep hanım ihtiyarlayıp işe yaramaz hale gelince, Güzin hanım onu tekrar konağa almış ve kendisine büyük hizmet ve emekleri geçen bu salih kadına cidden sahip çıkmıştı. Güzin hanımefendi, Arapça ve Farsçaya vakıf olduktan başka, İngilizce ve Fransızca'yı da ana dili gibi konuşur münevver bir hanımdı. Doğu ve batı kültürüne hakkıyla vakıf bulunduğu halde, Türklüğünü kaybetmemiş, tam bir müslüman, temiz ve çok nazik bir insandı. İhtiyar Zeynep kadına annesi gibi saygı ve sevgiyle bakar, bir dediğini iki etmezdi.

Ailem vasıtasıyla, Güzin hanımefendi ile tanışmak şerefine nail olmuşum. Hattâ, bir kaç defa konağa giderek Zeynep bacıyı ziyaret etmişim. Bacı da fırsat ve imkân buldukça fakirhaneyi teşrif ederdi.

Zeynep bacı, Güzin hanımefendiye emr-i hak vaki olduğu takdirde cenaze namazını fakirin kıldırmasını rica ve vasiyyet etmiş imiş. Bir defasında bana :

— Efendi, Zeynep hanım cenazesinde hazır bulunmanı ve namazını senin kıldırmanı rica ediyor, diye bu vasiyetini tebliğ etmişti.

Birgün, Zeynep bacının göçtüğü ve beni konaktan beledikleri haberi geldi. Nefes nefese konağa vardığımda, cenazenin yıkanmış ve götürülmüş olduğunu gördüm. Bazı hanımlar, gasledildiği taşığı temizliyorlardı. Cenazesinin Fatih camii-i şerifinden kaldırılacağını öğrenerek oraya koştum. Musallâda bir kaç cenaze vardı ve birisi de bizim Zeynep bacı idi. Diğerlerinin namazları kılındıktan sonra, Zeynep bacının cenaze namazını kıldırma üzere tabutunun önünde durduğumda, sandukadan siyahi lehçesiyle :

— Allah... Allah...

denildiğini duydum. Namazda olduğum için, lâfza-i celâlin nereden geldiğini kestiremedim. Tezkiyeler de yapıldıktan sonra, herkes cenazesini omuzlarına aldığı sırada bir kalabalık zuhura geldi ve sordular :

— Zeynep hanımın cenazesi hangisidir?

Merhumenin tabutunu gösterdik. Gelenler :

— Bu cenaze tekrar doktor muayenesinden geçirilecek. Zira, kendisini gasleden belediye cenaze teşkilâtı hoca hanımlar yıkarlarken, Zeynep hanımın Allah Allah diye söylendiğini duymuşlar. Bize ihbar ettiler, ölmeden diri diri gömülmesini önlemek için kendisini tekrar muayene edeceğim, dedi.

Konuşan, belediye hekimi imiş. Hakikaten, tabutu açtılar ve Zeynep hanımı tekrar muayene ettiler ve doktor ölümün vaki olduğunu beyan ve bir raporla tevsik ederek defnine ruhsat verdi. Kabrine götürmek üzere, tekrar tabutu omuzladık, yol boyunca tabutun içinden yine Allah Allah sesleri geliyordu. Tekrar doktor çağırıldı, tekrar muayene yapıldı ve merhumenin gerçekten hayat eseri göstermediği tesbit edildi. Fakat, bu arada Allah Allah lâfzını bizzat doktor da işitti, rengi kireç gibi bembeyaz kesildi, dudaklarının rengi soldu ve zorla kendisine gelebildi. Bu muayenesinde bende hazır bulundum, yüzü gülümsüyordu, kulağına doğru eğildim ve kendisine gizlice :

— İpliğini pazara verdin, dedim.

Tabutu yeniden omuzladık ve kabre gidinceye kadar Zeynep hanımın tabutundan zikir sesi eksilmedi. Hattâ, kabrine yerleştirirken bile Allah Allah zikrine devam ediyordu. Zeynep hanım, kendisi için (ÖLDÜ!) diyenlere :

— Hayır, ben ölmedim, oldum!.. der gibiydi. Yüzü kara idi ama, kalbi nurdan aktı, zâhirde köle idi ama, hakikatte sultan olduğunu hepimize isbat ve hattâ ilân etmişti. Rahmetullahi aleyhâ ve rahmeten vâsia :

Ey, Ahmed-i Mahmud-u Muhammed Mustafa'ya ümmet olmakla onurlananlar, Habib-i edib-i Kibriyâ'ya gönül vermekle sürurlananlar, iki cihan serverini analarından, babalarından, evlât ve ıyâllerinden ve herşeylerinden fazla sevmekle şu'urlananlar, bu aşk ve muhabbetleriyle iymanlarını olduranlar, onun sünnet ve siyretine uyarak nurlananlar, her nefeste Hak rızasına koşalım, ölmeğe değil, olmağa çalışalım.

**Aşk etti beni bende-i memnun-u Muhammed,
Kıldı dil-i divânemi meftûn-u Muhammed...**

H İ K Â Y E

Pek sevdiğim ve babam makamında saydığım üstâdım, hocam, veli-ni'metim Sâmiyyi Saruhani hazretleri ile cuma namazlarından sonra hanelerinde otururduk. Birgün, yemekten sonra fakire şöyle buyurdu :

— Oğlum, öldüğün zaman nereye defnolunmak isterdin? Cevap verdim :

— Efendim, nasibolursa Edirnekapı haricinde Halebi merhumun civarında defnolunmağı arzu ederdim. Zira, oraya İstanbul âlimlerinden pek çoğu defnolunmuşlardır, dedim.

Merhum hocam içini çekerek :

— Sakın beni oraya defnetmeyiniz, buyurdu. Zira, ben hem günahkâr ve hem de ilmen zayıf bir insanım ve kendimi oraya lâyük göremem. Beni Edirnekapı'da Mısır tarlasının kenarına gömüverirsiniz, olur biter.

Meğer, hazret bu sözleriyle bana vasiyyet ediyormuş. Üç gün sonra, yatsı namazını kılarken ve namaz arasında vâsil-ı didâr oldular. Fakir, o zaman Arapçayı yeni öğrenmeğe başladığımdan, okuduğum âyet-i kerimelerin mânalarına vakıf ve âşina değildim. Fakat, nasıl olduysa bilemiyorum cenazesinde sûre-i Fecr'in son âyetlerini okuyuverdim.

Bilindiği gibi, bu âyet-i kerime : **(Yâ eyyetühen-nefs-ül-mutma'inne irci'iy ilâ Rabbiki radiyyeten merdiyyeh fedhuliy fi ibâdiy vedhuliy cennetiy - Ey emin ve mutma'in olan nefis! Ondan razı olarak ve rızasını kazanmış bulunarak Rabbine dön. Gir salih kullarının arasına, gir onlarla birlikte cennetime...)**

Bugün, ancak bu âyet-i celilenin mânasını ve Allahu tealâ'nın hakkıyla iyman eden kullarını hitab-ı izzetiyle nasıl talîf ve tatyip buyurduğunu, denizlerden bir katre ve güneşten

bir zerre miktarı idrak ve ihata edebilmekteyim. (Rahmetulahi aleyhi ve rahmeten vasi'a...)

Evet, gaybı ancak Allahu azim-üş-şân bilir. Fakat, Allahu tealâ'nın bildirdiği bazı kullar da gaybı bilebilirler. Kerametın evveli KEŞF-İ KUBUR, yani kabir ehlinin ahvalini bilmek ve âhiri ise KEŞF-İ KULÛB'tur, yani kalplerden geçeni bilmektir. Kullar, bu iki ilme de, ancak ve yalnız Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin kendisine ikramı kadar olan kerametler ile vasıl olabilirler.

Ey âşık-ı sadık!..

Keramete talip olma, istikamete talip ol ki, Allahu tealâ da sana kerameti ihsan ve inayet buyursun. İstikamet'siz keramet olmaz. İstikamet olmadan zuhura gelen harikulâde şeyler, keramet değildir. Onlara İstidrâc denilir ki, deccâl ve decâla önder olan bazı kişilerde öylesine olağanüstü hadiseler zuhura gelmiştir. Sihir veya istidrâc nev'inden olan harikulâde şeyler, Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ katında aslâ makbul değil hattâ, merduttur.

Keramet, ancak kitaba ve sünnete tamamen uyan kutlu ve mutlu kişilerde zuhura gelen harikulâde hallerdir.

Daha öncede belirtmeğe çalıştığımız gibi, peygamberlerden zuhura gelen harikulâde hallere MÛ'CİZE ve Hak velilerinden zuhura gelen harikulâde hallere de KERAMET denir, her ikisi de Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin lûtf-u keremi, inayet ve ihsanı ile zuhura gelir. Meselâ, Hz. Musa aleyhisselâmın elindeki alelâde bir ağaç olduğu halde, yere bıraktığında emr-i ilâhi ile büyük bir ejderha olurdu. Yanlış anlaşılmasın, gözlere ejderha şeklinde görünmez, bizâtihi yılan oluverirdi. Allahu tealâ, Fira'unu dine davet etmeğe gönderdiği zaman, bunu Hz. Musa aleyhisselâma mû'cize olarak bahş ve ihsan buyurmuştu.

Diğer peygamberlerde de, buna benzer ve ayrı ayrı mû'cizeler zuhura gelmiştir. Sultan-ı Enbiyâ aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tehâya efendimize de bütün peygamberân-ı izâma verilen mû'cizelerin tamamı bahş ve ihsan buyurulmuştur.

Mû'cize üç kısımdır :

- 1) Mû'cize-i kevniiyye
- 2) Mû'cize-i ilmiyye
- 3) Mû'cize-i vücudiiyye

İşte bu üç kısım mû'cize, Hak velilerinde keramet olarak zuhura gelir. Onun için, keramet haktır ve gerçektir. Hak velilerinde zuhura gelen kerametlerin şerefi, o velinin tâbi olduğu Nebî'ye ve Resûl-e aittir. Meselâ, Süleyman peygamber aleyhisselâmın ümmetinden olan Asaf-ı Berhayâ, Belkıs'ın tahtını üç aylık yoldan göz açıp kapayıncaya kadar kısa bir zaman içinde Süleyman aleyhisselâmın huzuruna getirdiği, Kur'an-ı aziymde Neml sûre-i celilesinde beyan buyurulmaktadır. Nettekim, Yâ-Sin sûre-i celilesinde de, Hz. İsa aleyhisselâmın velilerinin, Allahu tealâ'nın izniyle ölüleri dirilttikleri açıklanmaktadır. Demek oluyor ki, Veli'lerde zuhura gelen kerametler, tâbi oldukları Nebeyyi zişânın şerefiyle mütenasiptir. Böyle olduğuna göre de, bütün peygamberlerde ve gelmiş geçmiş bütün velilerde zuhura gelen mû'cizelerin ve kerametlerin şerefi Hâtem-ül-Enbiyâ efendimize aittir. Sultan-ı serir-i din-i mübiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mu'ıyn efendimiz, bütün peygamberlerin serveri ve velilerin rehberi olduğu gibi gelmiş ve geçmiş bütün peygamberler ve veliler de dahil olmak üzere, bütün âlemlerin peygamberidir, efendisidir, rahmeten lil-âlemiyn'dir.

İleride cihad bahsinde zikrolunduğu gibi, başını veremeyen şehidin bu fiil ve hareketi, elbette bir keramettir. Bu keramet de; Hz. Circis'e bahş ve ihsan buyurulan mû'cizenin, ümmet-i Muhammed'de keramet olarak zuhura gelmesidir. Bu keramet, kâfirle savaşılan bir şehide verilen derecenin yüceliğine işaret olup, bu ve benzeri daha yüzlerce hadise irfan ve basiret sahiplerinin görüp, bildikleri ve haber verdikleri bir gerçektir. Allah ve din düşmanları tarafından kesilen başlarını geri almakla da kalmayan bu yüce şehitler, başsız gövdeleriyle o zâlimlerin canlarını cehenneme göndermişlerdir.

Binaenaleyh, birer aşk şehidi olan ve nefis savaşında can-

larını feda eden Hak velî'lerine, Allahu tealâ'nın bahş ve ihsan buyurduğu bazı kerametleri çok görmemeli ve bunları onlara Hakkın birer ikramı olarak kabul etmelidir. Din ve millet düşmanları ile yapılan savaşların küçük cihad ve nefis ile mücadelenin ise büyük cihad olduğunu, iki cihan serveri Hadis-i şerifleri ile beyan buyurmuşlar ve biz gafilleri irşâd ederek büyük savaşın kıymet ve ehemmiyetini duyurmuşlardır.

Kaldı ki, İsrail oğulları peygamberlerine bahş ve ihsan buyurulan mü'cizelerin, kâ'inatın efendisi olan Habibi edib-i Kibriyâ'ya, onun velilerine, şehitlerine ve âlimlerine fazlasıyla ikram olunacağı tabii ve âşikârdır.

**Atâdır Evliyâ'ullah'a asâr-ı Risâletten,
Velâyet tahtgâhında tasarruf yâ Resûlallah...**

Aziz kardeşim :

Mü'minlerin ruhları, mübarek günlerin gecelerinde izni ilâhi ile dünya semasına gelirler ve evvelce içinde oturdukları evlerin hizasında dururlar. Her ruh, geride bıraktığı yakınlarına ve sevdiklerine acıklı bir sesle yalvarıp niyaz ederler :

— Ey, hayatta olduğumuz müddetçe bize dost görünen eşlerimiz, çocuklarımız, kardeşlerimiz, yeğenlerimiz, oğullarımız, kızlarımız, damatlarımız, torunlarımız... Size bıraktığımız evlerde oturuyor, binbir zahmetle çalışıp didinerek tedarik ettiğimiz eşyaları kullanıyor, tarlalarımızı ekip biçiyor, diktiğimiz ağaçların meyvelerinden yiyor, paralarımızı ve kıymetli mallarımızı dilediğiniz gibi kullanıyorsunuz. Aranızda, acaba bizleri hatırlayıp ananlar var mı? Ne halde olduğumuzu ve neler çektiğimizi düşüneniniz oluyor mu? Evvelce bizler de sizin gibi idik, yer, içer, güler, söyler, günümüzü gün ederdik. Fakat, günlerden birgün ölüm ansızın geliverdi ve bizleri evlerimizden, barklarımızdan, sevdiklerimizden, tanıdıklarımızdan ayırırverdi. Bugün, berzah âleminde ve âdeta bir hapishanede gibiyiz. Yakın bir gelecekte ölüm sizi de bulacak, sizin de kapınızı çalacak ve sizi de bu zevk ve sefadan ayıracaktır. Sizler de, önünde sonunda bir kale kadar sağlam ve bir hapishane-

den farksız berzah âlemine düşeceksiniz. Acaba, içinizde o korkulu günleri düşünen ve bu düşünce ile bizleri de hatırlayan, bizleri şâdetmek için hayır ve hasenâtta bulunan, Kur'an-ı aziyın okuyan ve sevabını bize bağışlayan var mı? Siz bugün bize şefkat ve merhamet ediniz ki, yarın sizlere de şefkat ve merhamet edilsin. Allahu tealâ'nın affına ve rahmetine mazhar olasınız. Sizi biz büyütmedik mi? Sizin için bir çok fedakârlıklarda bulunmadık mı? Gecelerce sizin için uykusuz kalmadık mı? Yemeyip yedirmedik mi? Giymeyip giydirmedik mi? Sizin de bizim için küçücük bir fedakârlığınız olmasın mı? Neden cimrilik ediyor ve bizi hatırlamıyorsunuz? Nasıl olsa, bizim halimize düşeceksiniz, bu hale düşmeden hazırlanınız, tedarik görünüz, çetin bir yolculuğa çıkacaksınız, yanınızda azık bulundurunuz, ilâç bulundurunuz. Buranın ilâcı, tevhid ile Kur'an-ı Mecid'dir. Buranın nuru muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah'tır. Burada, size yoldaşlık edecek olan salih amelleriniz, hayırlı ve yararlı işlerinizdir. Namazdır, oruçtur, zekâttır, hayır ve hasenâttır. Dikkat ediniz, bizler gibi elleriniz ve ayaklarınız bağlanmadan, ellerinizi Hak rızasına ve ayaklarınızı hayır yollarına kullanınız. Çeneleriniz tutulup kilitlenmeden ALLAH deyiniz, LÂ İLÂHE İLÂLLAH deyiniz, tevhid ediniz, zikrediniz. Elinizdeki mallarınız ve paralarınız başkalarının ellerine geçmeden gönül rızasıyla ve Allah için infak ediniz. Hak rızasını kazanınız. Ey Allah'ın kulları elinizde bulunan mallara ve paralara evvelce bizler sahip idik, tamamı bizim elimizde idi ama, kıyıp Allah yoluna harcayamadık. Onların hepsini sizlere bırakıp, elde avuçta hiçbir şey olmadığı halde, buraya geldik. Şimdi o mal ve paralar eğreti olarak size geçmiştir. Hesabını biz veriyor ve azabını da biz görüyoruz. Siz yararını gördünüz, bizler ise zararını çekiyoruz. Bizim halimizden ibret alınız, o mal ve paraları sizler de tıpkı bizim gibi başkalarına bırakacak ve bizim durumumuza düşeceksiniz. Eğreti olan o dünya malını Hak rızasına uygun yerlere harcamazsanız, bizim âkibetimize düşmeniz muhakkak ve mukadderdir. Son pişmanlık fayda etmez, hasret ve nedamete düşer ve perişan olursunuz, aklınızı başlarınıza devşiriniz, biz-

lerden ibret alınız ve bizim uğradığımız hüsrân ve zarara sizler de uğramayınız.

Evet kardeşim, ruhlar böyle söylerler ve kendilerine hayır dua edenlere hayır dua ederler, kendilerini hayırla anmayanları ve büsbütün unutanları nefretle yâd ve bed-dua ederler.

Fâni dünya hayatında iken, Allah yolunda bulunmayan gafil mü'minlerin âhîret âlemindeki mahrumiyyet ve nedametlerini bir nebzecek anlatmağa çalıştım. Yakın bir gelecekte bizler de o ebedi âleme göçeceğiz. Sekiz kat hisarla çevrilmiş kalelere sığınsak, demir zırhlarla takviye edilmiş burçlara girssek, ölüm bizleri de bulacak ve hepimizi bu âlem-i şhadetten âlem-i gayba iletacaktır. Eğer, ölmek değilde olmak istiyorsak, Allahu tealâ'yı ve Resûl-ü müctebâ'yı sevmeğe, onları kırmaktan, incitmekten emirlerine karşı gelmekten sakınmağa mecburuz. Hakkın emirlerine uyar ve nehiyelerinden kaçınırsak, ömr-ü azizimizi boşuna harcamazsak, her nefeste Rabbinizi unutmazsak, ebediyyet âleminde saadet ve selâmete ereriz. Şu halde, daima Hakkı zikredelim ve unutmayalım ki, insan sevdiğini çok zikreder ve hiç unutmaz. Zerre kadar dahi olsa hayra koşalım ve zerre kadar bile olsa şerden kaçalım. Günahlarımıza ve isyanlarımıza tövbe edelim, istiğfarda bulunalım. Ölümün, nerede, ne zaman ve nasıl gelivereceği kestirilemez. Ansızın karşımıza çıkabilir ve dünya misafirleri gibi davet de beklemes. Genç, ihtiyar demez, yaşa başa bakmaz, sırası geleni aldığı emir üzerine fenâ âleminden beka âlemine bir ânda ulaştırır. Gafil olmayalım, boş bulunmayalım, ölüme hazır olalım. Gafillerin elleri ve gönülleri boş, âşıkların ise elleri dolu ve gönülleri hoş olarak ölüme giderler. Tekrar ediyorum : Gafiller ölür, ârifler olur...

H İ K Â Y E

Ehlullah'tan İbn-i Cellâ, Allahu tealâ'ya ruhunu teslim etmişti. Çevresinde bulunanlar, kendisinin gülümsediğini farket-

tiler. Doktor çağırıldılar, muayene neticesinde önce diri olduğunu sandı, tekrar ve dikkatle baktı ölü olduğunu tesbit etti, bir mâna veremedi ve yüzündeki örtüyü kaldırarak yeniden yüzüne baktı ve hazır bulunanlara :

— Vallahi bu işe aklım ve tıp bilgim kâfi gelmiyor, dedi. Anlayamıyorum, bu zât ölmüş mü, yoksa diri mi? Ben bu işe akıl erdiremedim.

Gerçekten, İbn-i Cellâ'nın yüzünden ve bedeninden akan terler ALLAH LİLLAH yazıyordu.

Ruh-u pür-fütuhuna Fatihâ-i şerifeler ithaf ederek bu zât-ı akdesin bir sözünü teberrüken sunuyorum :

(Bir kimse, övülmekle yerilmeği eşit tutarsa, o zat zâhid-dir. Bir kimse, beş vakit namazlarını muntazaman ve vaktin girişinde kılarsa, o zat âbiddir. Bir kimse, her işi Allahu te-alâ'dan bilir ve Allahu tealâ'dan olduğuna inanırsa, o zat muvahhidir. Muvahhid olanlar, ancak vahidden bilir ve vahidden görür...) buyurmuşlardır.

**Hasta gönül eyleme benlik,
Gönül alçaklığı nâdanlık mıdır?
Çalış ki, kemliğe yapasın iyilik,
Her iyiliğe iyilik insanlık mıdır?
İrfan mektebinden çıkma kenara,
Yakma vücudunu nafiye nâra,
Ârif ol, her aybı kendinde ara,
El ayıbını görmek insanlık mıdır?
Sümmani söz söyler iktidarınca,
El elden üstündür arşa varınca,
Süleyman'a bil ki vâ'zetti karınca,
Nasihat dinlemek noksanlık mıdır?**

Aziz din kardeşim ve sevgili Hak yoldaşım :

Dünya ve âhirette saadet ve selâmete erişmek istersen, Sehl bin Abdullah-il-Tusteri hazretlerinin şu yedi tavsiyesini, yedi öğüdünü mutlâka yerine getir ki, ölmez olursun. Kalple-

rin öldüğü gün, kalbin diri kalır, beyinler kafatası içinde kaynadığı gün, arşın gölgesinde serinlenir ve dinlenirsin. Bütün insanlar, o günün şiddet ve dehşetinden titredikleri sırada, bütün korkulardan emin olursun. Livâ-i hamdin altında âşıklar ve sadıklarla beraber bulunursun. Herkesin ayıpları açıklanıp bütün mahşer halkı önünde rezil ve mahcup olduğu zaman, senin ayıpların ve kabahatlerin örtülür. Âsiler cehenneme sürülürlerken, cennete dahil ve didâra nail olursun.

Bu yedi tavsiye şunlardır :

- 1) Allahu tealâ'nın kitabı olan Kur'an-ı aziyme sıkı sıkı sarılmalı, emirlerine ve hükümlerine aynen ve harfiyyen uymalı, nehiyelerinden son derece sakınmalıdır.
- 2) Resûl-ü zişânın sünnet-i seniyyelerinden küçük veya büyük demeyip hepsine elden geldiği ve güç yettiği kadar uymalı ve bu hususta tam bir saygı ve titizlik göstermelidir.
- 3) Helâl kazanmalı, helâlinden yiyip içmeli ve helâlinden giyinmelidir.
- 4) Hiç kimseye ezâ ve cefa etmemeli, zulüm ve haksızlıklardan tamamiyle el çekmeli, mahlûkata karşı şefkat ve merhamet göstermeli ve hiç kimseden ah almamalıdır.
- 5) Küçük veya büyük, gizli veya açık bütün günahlardan isyanlardan ve kötülüklerden son derece sakınmalıdır.
- 6) İşlenen günah ve kötülüklere derhal tövbe ve nedamet etmeli, istiğfarda bulunmalı ve bir daha günah ve kötülük işlememeğe azmetmeli ve sebat göstermelidir.
- 7) Hukuk-u ibâd dediğimiz kul hakkına son derece hürmetkâr ve riayetkâr olmalı, aldığını mutlâka vermeli, kimsenin maddî veya mâ'nevî hakkına tecavüz etmemeli, hasımlarını razı kılmağa çalışmalıdır.

Sehl bin Abdullah-il-Tusteri kuddise sırruh hazretlerinin, bazı öğütlerini de teberrüken bilgilerinize sunuyorum :

— Yardımcı ancak Allah'tır.

— Hakka delil ancak Resûlullah'tır.

— Çoğaltılması gereken şey, ancak Allah korkusudur.

— Bütün hayırlı ameller, ancak sabırla gerçekleşebilir.

— Çok namaz kılmak ve oruç tutmakla Hakka vuslât olmaz. Vuslât-ı ilâhi ancak beş vakit namazı huşû ve hudû ile kılmak, Allah yolunda ve Allah için cömert olmak, nefsini ancak Allah yoluna feda etmekle mümkün olur.

Kur'an-ı kerime sarılmak demek, onun hükümlerini, emirlerini ve nehiyelerini bilmekle mümkündür. Bu ise, ancak ilimle mümkündür. İlim ise, ancak Allahu tealâ'yı tanımakla mümkündür. Allahu tealâ'yı tanımak, ondan korkmakla mümkündür. Allahu tealâ'dan korkmak ise, hikmetin başıdır. Allahu zül-celâl vel-cemal katında kulların en mükemmel ve mükerremi, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinden en fazla korkandır. Allahu tealâ'dan korkandan bütün cihan korkar. Zira, Allah celle celâluhu, zât-ı ülûhiyetinden korkanlarla beraber olduğunu ilân buyurmuştur. Âlemlerin Rabbi bir kul ile beraber olunca, o kul kimlere ve hangi kuvvetlere galip gelmez? Hangi güç ona karşı koyabilir?

Allahu tealâ'dan korkarak onun kitabına sarılan, onun emirlerini seve seve yerine getiren, yasakladıklarından da son derece sakınan ve kaçınan, ibadet ve tâ'atından haz duyan, bütün ihtiyaçlarını ancak ve yalnız Rabbine arzederek, onun kudret, kuvvet ve azametini düşünerek ona hakkıyla ve lâyıkiyle kulluk eden, kendi aczini ve hiçliğini anlar, bizden önce gelmiş geçmiş ümmetlerin Kitabullah ile sabit olan hal ve âkıbetlerinden ibret alır, müttakiyelerin erdikleri derecelerin yüceliğini ve âsilerin düştükleri derekelerin niceliğini Kitabullah'tan öğrenir ki, ancak bunları yapabilen ve yerine getiren kimselelere, Kur'an-ı aziyme sarılmış denilebilir.

Yoksa, Kitabullah'ın kabına, cildine, sahifelerine, harflerine ve tezhibine sarılmakla, Kur'an-ı kerime sarılmak müm-

kün değildir. Hiç şüphe yoktur ki, Kitabullah'ın cildine, kabına, sahifelerine ve harflerine de hürmet ve riayet lâzımdır ama, ehl-i hakikat için buna hakkıyla Kur'an-a sarılmak denemez.

Bunun içindir ki, Mefhar-i kâ'inat aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyât efendimiz : **(Kur'an-ı azim-ül-bürhan, bir çok okuyanlara lânet edecektir.)** buyurmuşlardır. Çünkü, emirlerine ve hükümlerine uyulmaksızın okunan Kur'an, okuyan kişiden davacı olacaktır, Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri cümlemizi gafletten uyandırсын, bizleri Kur'an boyası ile boyandırсын ve cehaletle kararın gönüllerimizi Kur'an nuruyla nurlandırсын. Hakkın tevfiği kula refik olmayınca, arapça bilse dahi her okuyan Kur'anı anlayamaz. Kur'an-ı aziymi anlayabilmek, tevfiği ilâhiye erişmekle mümkündür. Her okuyup anlayan da ilâhi emirleri yerine getiremez. Zira, ilâhi emirleri yerine getirebilmek de, yine tevfiği-i Rabbani ile mümkündür. İlâhi emirleri yerine getiren herkes de rizayı Rahman'a erişemez. Zira, ilâhi emirleri yerine getirmekte ihlâs şarttır. İhlâs ise, yine tevfiği-i sübhani ile mümkündür.

Allah celle celâluhu, Resûl-ü Hâşimi hürmetine bizlere tevfiğini refik eylesin...

H İ K Â Y E

Büyük Hak velilerinden Süfyan-ı Sevri Kuddise sırruh hazretleri hikâye etmişlerdir :

Birgün, Sultan-ül-ârifîyn Hz. İmam-ı Cafer-üs-Sadık efendimizi ziyarete gitmiştim. Lûtfen huzurlarına kabul buyurmak tenezzülünde bulundular ve ziyaret sebebini sordular :

— Ey âlemlere rahmet olan iki cihan serverinin muhterem torunu, mübarek cemalinizi görmeğe ve her biri birer dürrü yektâ değerinde olan nasihatlerinizi dinlemeğe geldim. Gönüllere şifa, ruhlara gıda ve kalplere cilâ olan öğütlerinizle amel etmek bahtiyarlığına erişirsem, Hak rizasına kavuşacağımı bilenlerdenim. Onun için, feyiz almaya ve necat bulmaya geldim, dedim.

Bana şöyle buyurdular :

— Ey Süfyan!.. Bilmiş ol ki, yalancılarda mürüvvet, hased edicilerde rahat, kötü huylularda efendilik ve izzet, devlet idare edenlerde dostluk ve kardeşlik olmaz.

— Yâ İmam... Lûtfedin, bana biraz daha nasihat eyleyin, diye niyazda bulundum, devam buyurdular :

— Yâ Süfyan!.. Nefsini, Allahu tealâ'nın men'ettiği haramlardan geri tut ki, Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerine hakkıyla ve lâyıkiyle kul olabilesin. Allahu tealâ'nın sana nasip eylediğine kanaat eyle ki, zenginlik sıfatı ile sıfatlanarak zenginlerden olasın. Halk ile iyi geçin, onlara iyi muamele et ki, herkes tarafından sevilip sayılasın, ehl-i islâm arasında makbul ve mahbubul-kulüb olasın. Günahkâr olanlarla sohbet ve ünsiyet etme ki, kötü kişilerin günahlarına ortak ve Rabbine âsi olmayasın...

Kendisinden, biraz daha nasihat niyaz ettim, şöyle buyurdular :

— Sefihler ile düşüp kalkmak, selâmet yolundan saptaktır. Edepsizler ile bir arada bulunmak insana töhmet ve elem getirir, kötü gözle baktırır. Dilini muhafaza etmemek, insanın başını belâyaya sokmağa ve pişman olmağa sebeptir.

Değerini bilenler için, Hz. İmamın bu öğütlerinden her biri başlı başına birer hazine ve baha biçilmez birer definedir.

**Sermaye-i akl oldu şarab-ı hayret,
Bu mes'eleyi yazdı kitab-ı hayret...**

Hamid-il-Leffaf şöyle buyurmuşlardır :

Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, bir kişinin helâkîni murad buyurursa, o kulu üç şeye mübtelâ kılar ve sonra o üç şeyden ötürü kendisine ikab eder :

- I) O kula ilim verir, fakat o kuldan ilmiyle amel etmesini men'eder.
- II) Salihlerle sohbele nail eder, fakat sohbet ettiği salihlerin hak ve hukukuna riayet etmekten kendisini mahrum kılar.

III) O kula tâ'at kapılarını açar, fakat kendisini ihlâstan yoksun bırakır.

Kulun, bu üç belâ ve musibete mübtelâ olması, kendi kötü niyyetindedir. Kul, niyyeti hâlis olursa, okuduğu ilimle amel eder, daima ihlâs üzere bulunur ve kendisine nasip olan ilmin menfaatini dünya ve âhirette görür. Yine, o kulun niyyeti hâlis olsa sohbet ettiği salihlerin haklarına riayet eder ve bütün amellerinde olduğu gibi bunda da ihlâs üzere bulunurdu.

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, bütün faziletlere ilmi vesile kılmıştır. Ne var ki, ilmi okuyan, yazan, yazdıran ve okutanın da ilmiyle âmil olması, bu faziletleri ihraz etmesine sebep olur. İlmî ile âmil olmayan âlim helâk olur. İlim, bütün fazilet ve şereflerin başıdır. İnsanları, insanlar arasında yükselten ve yücelten ilim olduğu gibi, Allahu tealâ indinde yüksek derecelere yükselten de yine ilimdir. Hz. Âdem aleyhisselâma verilen ilimden ötürü Allahu tealâ bütün meleklerine ona secde etmelerini emir ve ferman buyurmuştur. Âdem aleyhisselâmın meleklerden üstün ve yüce olması, mazhar olduğu ilim sebebiyledir.

Allahu azim-üş-şân, ilmin şeref, fazilet ve ehemmiyetini düstur-u mükerremimiz olan Kur'an-ı azim-ül-bürhanda beyan ve ilân buyurmuştur :

وَالَّذِينَ يُؤْتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ

Vellezlyne út-ül-ilme derecât...

El-Mücadile : 11

(Ve özellikle kendilerine ilim verilenlerin, ilimleriyle âmil olan âlimlerin derecelerini artırır.)

İbn-i Abbas radyallahu anh : (Âlimlerin, diğer mü'minlerden indallah dereceleri yediyüz derece fazladır. Her derecenin arası, beşyüz senelik yoldur.) buyurmuşlardır.

Âlimlerin haklarına hürmet ve riayet ediniz sevgili kardeşlerim. Hele âlimlere saygısızlıktan son derece sakınınız. Âlimlere, her zaman ve her yerde ve her meşrû işte hürmetkâr olunuz. Meclislerinize gelmek lûtfunda bulunan âlimleri, kendinizden üstün tutunuz ve onlara ikramda bulununuz. Zira, ilmiyle âmil olan âlimler, Hak tealâ katında mukaddemdir :

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

Hel yestevilleziyne yâ'lemüne velleziyne lâ yâ'lemün...

Ez-Zümer : 9

(Bilenlerle, bilmeyenler bir olur mu?)

Elbet bir ve eşit olmaz. Bilen ve bilmeyen hiçbir işde müsavî olamaz. Meselâ, ilmi olmayan bir kimse bir hayır işlese, bir hayra on sevap vardır, ki böyle olduğu âyet-i celile ile sabittir. Oysa, o hayrı işleyen âlim ise bir hayra en az elli sevaptan beşyüz sevaba kadar ecir verilir. Allahu sübhanehu ve tealâ, dilerse daha fazla da ecir verebilir :

وَاللَّهُ يضاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

Vallâhu yudâ'ifü limen yeşâ vallâhu vasi'un aliym...

El-Bakara : 261

(Hak tealâ, dilediğine kat kat verir. Allahu tealâ, vâsi'dir. fazlundan ihsan buyurduğu ona darlık vermez. Âlim'dir, infak edenin niyyetini ve infak kudretini hakkıyla bilir.)

Bu âyet-i celileyi ayrıca yorumlağama lüzum var mıdır?
Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, bir Hadis-i şeriflerinde :

(Mücerret iman, çıplaktır. Bu çıplak imanın elbisesi tekvâ, ziyneti hayâ ve meyvesi de ilimdir.) buyurmuşlardır.

Bir diğ er Hadis-i ş eriflerinde de :

(Ey ünmetin!.. İ lmi talep edin, ilim tahsil edin, okuyun ve öğrenin. Zira, ilme talip olan kimse kıyamet günü huzur-u izzete yüzü ak olarak gelir. Âlimlerin yüzleri o gün, ayın bedri tam yani dolunay geces i gibi kabirlerinden kalkarlar. Cahiller cahil olarak ve âlimler âlim olarak haş rolunurlar.) buyurmuş lardır.

Baş ka bir Hadis-i ş eriflerinde de :

(Kulun, Allahu tealâ'dan göreceğ i mükâfat, ancak sahip bulunduğ u ilim ve mâ'rifeti kadardır,) buyurmuş lardır.

H İ K Â Y E

Bir zamanlar, halk arasında ilim mi efdaldir, mal mı efdaldir konusu bazı tartışma ve atış malara yol açmış tı. Bazı ları :

— İ lim, maldan üstündür! tezini savunurlarken, bir kısmı da :

— Hayır!. Mal, ilimden üstündür, diyorlardı.

Her iki taraf da kendi görüşünü isbat edebilmek için deliller üleriye sürüyor ve örnekler gösteriyordu. Nihayet, iş in içinden çıkamayacaklarını anlayarak İbn-i Abbas radiyallahu anh hazretlerine müracaat ettiler. Her iki tarafı da dinledikten sonra, İbn-i Abbas radiyallahu anh şöyle buyurdu :

— İ lmin mal üzerine yedi ş erefi vardır :

1) İ lim, peygamberler mirasıdır. Netekim, fahr-i kâ'inat aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyât efendimiz : (**Biz, peygamberler bölüğ ünün altun ve gümüş ten mirasımız olmaz. Peygamberlerin mirası, ancak ilim ve hikmettir. İ lim, bizden sonrakilere bıraktığımız en büyük sadakadır.**) buyurmuş lardır. Oysa, baş ta Fira'un olmak üzere diğ er bütün hükümdarlar ve ş akilerle âsiler ölünce geride kalanlara mal ve para bırakırlar.

2) İlim, sahibini saklar ve korur. Malı ise, mal sahibi saklar ve korur.

3) Allahu tealâ, malı razı olduğu kula bahş ve ihsan buyurduğu gibi, rızasına mazhar olamayan kuluna da verir. Fakat, ilmi razı olmadığı kuluna aslâ vermez. İlim şerefini, ancak ve yalnız razı olduğu ve lâyük gördüğü kuluna bahş ve ihsan buyurur. Onun için, ilim rütbelerin en yücesidir.

4) İlim, mal gibi sarfetmekle tükenmez, harcamakla eksilmez. Üstelik belki de artar. Hattâ yerine sarfedilirse muhakkak artar ve fazlalaşır. Oysa, mal harcetmekle tükenir ve sarfetmekle eksilir.

5) İlim sahibi hakikatte ölmez, diridir. Âmel defteri hiç kapanmaz. Öğrettiği ilim, dünyada okunduğu ve öğretilmeğe devam edildiği sürece onun amel defterine de sevap yazılır. İlim, kıyamet gününe kadar sahibi ile beraber bulunur, kendisi ile ilmi de ebedidir. Fakat, mal sahibi ölür ölmez, nesi var nesi yoksa başkalarına kalır ve amel defterleri de ruhunu teslim edince hemen kapanır.

6) İlim sahibine kabrinde ilminden ötürü azap olunmaz. Fakat, mal sahibine malik olduğu malından ötürü azap olunabilir.

7) Mal sahipleri, mahşerde malik olduğu herşeyden sorulur ve hesap istenir. Malı nereden ve nasıl kazandığı, nerelelere harcadığı, inceden inceye araştırılır ve soruşturulur. İlim sahiplerine ise, öğrendikleri ve öğrettikleri her ilmi mes'ele-den dolayı bir cennet derecesi bahş ve ihsan buyurulur, öğrendiği ve öğrettiği ilmin her harfine, eğer bunları abdestsiz öğretmişse, bir sevap, abdestli öğretmişse yüz sevap bahşolunur. Eğer, namazda ise bu dereceler daha da artar ve her harfine bin sevap verilir. Bütün ecir ve sevap, ilim sahiplerine mahsus ve münhasırdır.

Resûl-ü zişân aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mennân efendimiz :

(Erkek ve kadın her müslümana, ilim talim etmek farzdır.) buyurmuşlardır.

Âlimler, bildiklerini öğretmekle mükelleftirler. Öğretmeyen âlimler, Allahu tealâ katında sorumlu olurlar. Kıyamet günü, bildiği ilmi öğretmeyen âlimi Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri şiddetle azarlar. Onun için, âlim olana susmak lâayık değildir. Bildiğini mutlâka söylemeli ve bilmeyenlere öğretmelidir. Ne var ki, bilmeyenler de âlimlerden ve bilenlerden dinini öğrenmediği ve kulluk görevlerini yerine getirebilmek için ilim tahsil etmediği için itaba ve hattâ azaba mâ'ruz kalabilir.

Allahu azim-üş-şân, bilmediklerimizi sorup öğrenmemizi emir ve ferman buyurmuşlardır :

فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

Fes'elû ehl-ez-zikri in küntüm lâ tâ'lemûn...

El-Enbiyâ: 7

(Eğer bilmezseniz, kitap ehlinin âlimlerine sorun, söyleyinler...)

Sormaktan ve öğrenmekten utanmamalı ve hele (Bak bak, bu yaşa gelmiş daha bunu bile bilmiyor.) gibi cahilâne sitemlerden aslâ korkmamalı ve çekinmemeli, bilmediklerimizi bilenlerden sorup öğrenmeliyiz. İki cihan serveri : (İlim, Allahu tealâ'nın hazineleridir. Onun anahtarı da sual'dir.) buyurmuşlardır. Anahtar olmayınca bir hazine açılmayacağı gibi, sormayınca da ilim hazineleri açılmaz ve içindeki baha biçilmez mücevherler ele geçirilemez. Mutlâka öğrenmeli, bilmeli ve bilerek amel etmelidir. Kötülük yapmak için değil, fakat kötülüğe düşmemek ve kötülerin şerlerinden emin olmak için kötülüğün ne kötü bir şey olduğunu öğrenmek lâzımdır. Cehalet ve bilgisizlik yüzünden bir çok kötülöklere istemeyerek düşen kardeşlerimiz çok görölmektedir.

Gözden uzak tutulmaması gereken bir gerçek de şudur : İleri gitmiş, tarımda, sanayide, ticarete ve san'atta terakki et-

miş bütün milletler, ilim sayesinde yücelmişlerdir. Bütün medeniyetler ilim sayesinde meydana gelmiştir. İnsan hayatı sınırlıdır, ilmin ise sınırları yoktur. İlim, gençleri besler ve yaşlıları olgunlaştırır. İlim, kuvvetten daha etkilidir. Sözü uzatmağa ne hacet? Allahu tealâ, âlimdir ve âlimleri sever. Bütün peygamberler de âlimdirler ve ilimlerini Allahu azim-üş-şândan almışlardır. Dünya hayatında ilimsiz başarıya ulaşabilmenin imkân ve ihtimalı yoktur. Dünya da, âhiret de ilimle elde olunur. Rıza'ya ilimle, rıdvan'a ilimle, cennete ilimle, cemal'e ilimle erişilebilir.

İlmiyle âmil olan aziz olur. Şanı, şerefi, izzet ve rif'ati artar. Ancak, ilim öğrenmek ve öğretmek Allah rızası için olmalıdır. İlme talip olan niyyetini rizayı ilâhiyyi tahsile tahsis etmeli, içini ve dışını temizlemeli, bânınını tekvâ ile ve zâhirini şeriat-i garra-i Muhameddiye ile tezyin ve tenvir eylemeli, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerine tam bir teveccühle ve mutlâk bir teslimiyyetle yönelmeli ve ecrini Allahu tealâ'dan dileyerek ve bekleyerek ilim öğrenmeli ve başkalarına da öğretmelidir. İlim öğrenmeye ve öğretmeye talip olan, dünya menfaatine, şöhrete, itibara değil, ancak ve yalnız Hak rızasına göz dikmelidir.

Habib-i edib-i Kibriyâ aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tehâyâ efendimiz :

(Ümmetim iki kısımdır. Birisi, şu kutlu ve mutlu kişilerdir ki, Hak rızası için ilim öğrenir ve öğretirler. Allahu tealâ'nın rızasını dilerler, öğrettiklerini ancak âhiret için öğretirler ve âhiretlerini dünyalarına tercih ederler. İlimlerini, ücret karşılığı satmaz, azıcık dünya menfaatine değişmezler. Dünya malı, gelip geçici ve elden çıkıcı olduğu gibi, gayet az bir şeydir. Âhiret ise hem ebedidir, hem de ni'met ve devleti bâki ve ebedidir. Onun için, eğreti bir mal için ebedi ve büyük bir ni'meti feda etmek akıl kârı değildir. Mü'minler için, âhiret elbette ve elbette dünyadan kat kat hayırlı ve yararlıdır. İlmîni, Hak rızasıyçün irşâd ve tenvir yolunda kullanan kutlu ve mutlu kişiler için denizlerdeki balıklar, havalardaki kuşlar, yerlerde

ve göklerde bulunan melekler ve bütün yaratılmışlar Allahu tealâ'dan istiğfar ederler.

İkinci kısım ise, öğrendiği ilmi dünya hayatı için kullanır, dünyaya talip olur ve buna kanaat ederek öğrettiklerinden dolayı ücret alırlar. Para almadan kimseye bir şey öğretmezler, Hak rızasını gözetmezler, paradan gayrı bir şey düşünmezler. İşte, bu gibilerin âhîret âleminde halleri vahim ve perişandır. Allah rızasıçün ilim tahsil etmeyen ve ilmi yine Hak rızası için başkalarına öğretmeyen kişiler, kıyamet günü en şiddetli bir azapla cezalandırılırlar. İlmini para ile satan, hak rızası gözetmeyen, ilminde cimrilik eden ve maddi karşılık olmadan halkı irşat etmeyen âlimlerin ağızlarına ateşten gem vurulur ve bütün âhîret, saadet ve ni'metlerinden mahrum kalırlar.) buyurmuşlardır.

Diğer bir Hadis-i şerifte de :

(Sizin en hayırlınız, Kur'an-ı aziymi okuyan, okutan, öğrenen ve öğreteninizdir.) buyurulmuştur.

Bir kimse ölünce ameli kesilir ve amel defteri de kapanır. Fakat, şu üç sınıf kimsenin amel defterleri kapanmaz ve kendilerine sevap yazılmağa devam olunur :

A. Sadaka-i câriyye dediğimiz devamlı sadaka olan ağaç dikmek veya yetiştirmek, su getirip çeşme yaptırmak, mektep, medrese, hastahane, aşevi, cami-i şerif, mescid, namazgâh yaptırmak, su kuyusu açtırmak, su cetvel ve kanalları döşetmek, köprü ve yol yapmak Vs. gibi herkesin yararlandığı hayırlarda bulunanların, eserlerinden faydalandığı sürece amel defterleri kapanmaz ve sevap yazılır.

B. İnsanlara faydalı ve hayırlı ilim tahsili ve san'at öğrenmektir. Öğrenilen ve başkalarına da öğretilen ilim ve san'at devam ettikçe, ilk öğretenin sevap defteri kapanmaz ve devamlı ecir yazılır.

C. Geriye salih evlât bırakmaktır. Hayırlı ve salih evlât, ana ve babasına daima hayır dua ettiği gibi, işlediği her iyi ve güzel amelden ötürü ana ve babasına da sevap yazılır. Me-

selâ, evlât Kur'an-ı aziymi okusa, başkalarına da okutsa, ilminden insanları faydalandırsa, san'atını kendisinden sonrakilere talim etse, onlar okudukça veya işledikçe onun ana ve babasına da sevap yazılır. Salih evlât, yemiş veren bir ağaç gibidir. O ağacın meyvesinden yenildikçe sevap hasıl olduğu gibi, yiyenler dua etse de etmese de ağacı dikenin amel defterine sevap yazıldığı gibi, evlâdın hayırlı ve faydalı işlerinden dolayı da ana ve babasına ecir verilir.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz :

(Kur'an-ı kerimin misali, akarsular gibidir. Arada küçük bir fark vardır. Suda, hayat-ı nefis vardır, Kur'an-ı aziymde hayat-ı kalp vardır. Nasıl ki, sular göklerden bir ânda boşalırverseydi yerler ve göklerde buna tahammül güç olurdu. Yağmurun aralıkla ve zaman zaman yağması gibi, Kur'an-ı aziym de âyet âyet nâzil olmuştur. Can tende iken, su içilmeğe doyulmadığı gibi, ruh bedende iken de Kur'an-ı aziyme doyulmaz. Oysa, meselâ bir şarkı bir zaman söylendikten sonra ondan bıılır ve usanılır ve bir daha ağıza bile alınmaz. Buna mukabil, insanlar 50-60 ve hattâ bazan 100 yıl Kur'an-ı kerimi okudukları halde, ne bııkıp usanıyorlar, ne de doyuyorlar. İşte, bu Kur'an-ı aziymin mü'cizesidir.)

Ey âşık-ı sadık!..

Bilmiş ol ki, ni'met iki kısımdır :

BİRİNCİSİ : Nimet'i zâhiredir ki, mal, mülk, sağlık ve sıhhat ve benzeri sayılamayacak kadar çok ni'metlerdir.

İKİNCİSİ : Ni'met-i bâtınadır ki, iyman ve mâ'fired, hikmet, aşk ve muhabbet gibidir.

Kur'an-ı kerimi tilâvette bu iki ni'met cem'olur. Kişi, Kur'ana yüzünü ve mânasına da özünü tutar. Zâhirde, Kur'an-ı kerime bakmakla yüzün nurlanır. Zira, Kur'an okuyanlar şehvet ve günah perdelerini yırtarlar. Kur'an okuyanların gözleri

ve gönülleri nurlanır. Zâhirinde ibadet gülleri nuru açılır, bâ-tınında mâ'rifet meyveleri zuhura gelir ve hakikat ikliminde bu meyveler yenir.

Onun için, durma Kur'an-ı aziymi çok oku ki, bu ni'metlere erebilesin. Âyet-i kerimelerin mâ'nalarını anlayarak hükümlerini ihlâs ile yerine getir ki, dünya ve âhirette saadet ve selâmete erişebilesin...

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz :

(Ümmetim için, ibadetlerin efdali Kur'an-ı kerim okumaktır.) buyurmuşlardır.

Allahu tealâ'nın peygamberlerine indirdiği yüz suhuf ve üç kitabın özü, özeti, hepsi Kur'an-ı aziymde cem'olunmuştur. Kur'an-ı azim-ül-bürhanın bütün mâ'nası da Fatihâ sûre-i celilesinde cem'olunmuştur. Fatihâ sûre-i celilesinin bütün mâ'nası da (Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahim) de cem'olunmuştur. Zira, (Bismillâh) Mevlâ'nın zâtından ve (Er-Rahman-ir-Rahim) de sıfatından haber verir. Bir kerre ihlâs ile besmele-i şerife okuyan, dört kitabı okumuşcasına sevaba nail olur.

Allahu azim-üş-şân, (Bismillâh) kelimesiyle tâ'ate rağbet etmeğe çağırmakta ve (Er-Rahman-ir-Rahim) kelimesiyle de kullarını rahmet ve rahimiyyeti ile müjdelemektedir.

Hız. İbn-i Abbas radiyallahu anh :

(Dünyada, her mukaddes ve muhterem olan şeyin bir istinatgâhı, bir dayanağı, merkezi ve kalbi vardır. Netekim, dünyanın kalbi Kâ'be-i muazzamadır. Göklerin merkezi yedinci göktür. Yerlerin merkezi de yedinci yer tabakasıdır. Cennetin merkezi Cennet-ül-adn'dir. Nârın temeli cehennemdir. Halkın temeli Hz. Âdem aleyhisselâm, ruhların ve bütün peygamberlerin temeli de Hz. Muhammed Mustafa sallallahu tealâ aleyhi ve sellem efendimizdir. İsrail oğullarının temeli Yakub peygamber aleyhisselâmdır. Arap kavminin temeli İsmail peygamber aleyhisselâmdır. Kitapların temeli se, Kur'an-ı azim-ül-bürhandır. Kur'an-ı aziymin temeli de Fatihâ sûre-i celilesidir. Fâti-hâ sûre-i celilesinin temeli de (Bismillah-ir-Rahman-ir-Ra-

hiym) esmâsıdır. Allahu tealânın ismiyle başlayan her işin sonu yoktur. Allahu tealâ'nın ismiyle başlanılan her işin sonu ise saadet ve selâmettir. Allah ismi, saadet ve selâmetin başıdır, bütün izzet ve devletin evveli ve her rif'atın kemalidir.) buyurmuştur.

Evet sevgili kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, Kelâm-ı kadiminde mâ'na cevherlerinin hazinesini ve sübhani sırlarının letâ'ifini (Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahiym) ile açmıştır. Âlemlere rahmetini bu esmâ-i şerifesiyle saçmıştır. Din ve dünyamız için hayır ve bereketini, bu kelime ile cem'eylemiştir.

H İ K Â Y E

Mü'minlerin annesi Hz. Â'îşe-i Sıddıyka radiyallahu anha, cariyesine bir şeyi yamamasını emretmişti. Cariye bu emri yerine getirdi ve yamadığı şeyi kendilerine takdim etti. Hz. Â'îşe sordu :

— Bunu yamamağa başlarken Besmele-i şerife çektin mi? Yamarken ismullah'ı zikrettin mi?

Cariye başını önüne eğerek cevap verdi :

— Ey Allah'ın Resûlünün zevcesi, ne yazık ki Besmele çekmeği unutuverdim ve ismullah'ı zikretmeden yamadım, deyince :

— O halde, bu yamayı Besmele-i şerife ile sök ve sonra Allah adıyla tekrar yama ve getir, buyurdular.

H İ K Â Y E

Nemrud, Hz. İbrahim aleyhisselâmi ateşe attırmıştı. Gökteki kuşlar, saf saf durarak bu hale ağlaştılar. İçlerinden en cılız ve âcizlerinden birisi dayanamadı ve Halilullah'ın bulunduğu ateşe atladı. Fakat, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri ateşe : (Yâ nârü kûniy berden ve selâmen alâ İbrahim - Ey ateş!.. İbrahim'e karşı serin ol, selâmet ol...) emri celilini ver-

diğinden Nemrud'un nârı İbrahim Halilullah'a nur oldu, ateşler güle dumanları ise gülün yapraklarına dönüştü ve gerçekten selâmet hasıl oldu. Hak tealâ, Cebrail aleyhisselâma emredip buyurdu :

— Yâ Cebra'il! Halil'ime olan muhabbetinden dolayı canını ateşe atan o kuşa benden selâm söyle, ne arzu ederse ve ne gibi bir muradı ve haceti varsa benden dilesin, yerine getireyim.

Cebra'il aleyhisselâm, bu emr-i ilâhi üzerine o kuşun yanına geldi ve keyfiyeti o kuşa bildirdi. Kuş :

— Yâ Cebra'il!.. Benim için bu dünyada Allahu tealâ'nın isimlerinden daha değerli bir şey yoktur. Duyduğuma göre, Allahu tealâ'nın binbir esmâ'sı vardır, fakat ben hepsini bilemiyorum. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinden niyazım odur ki, bana bu esmâsını talim buyursun. Bana bahş ve ihsan buyurduğu sesle, Halilullah'ın yakılması için hazırlanan ateşten hasıl olan güllere karşı o isimlerle terennüm ederek şakiyayım.

Allah azze ve celle, kuşun bu münâcatını kabul ve ona esmâ-i ilâhiyesini talim buyurdu. Şimdi, o esmâ-i ilâhi ile seher vakitlerinde gül dalına konarak Rabbini zikreden bu kuş BÜLBÜL'dür.

Ey âşık-ı sadık!..

Sen de Halil'in için seher vakitlerinde ismullah ile feryat eyle ki, vüsıl-didâr olup maksuduna eresin...

**İsm-i sübhan virdin mi var?
Bahçelerde yurdun mu var?
Bencileyin derdin mi var?
Garip garip ötme bülbül,
Ötme bülbül ötme bülbül,
Derdi derde katma bülbül,
Benim derdim bana yeter!
Sen de bir dert katma bülbül...**

Bilirim âşıksın güle,
Gülün halinden kim bile?
Bahçedeki gonca güle,
Dolaşıp söz atma bülbül,
Ötme bülbül ötme bülbül,
Derdi derde katma bülbül,
Benim derdim bana yeter!..
Sen de bir dert katma bülbül...

Pervaz vurup uçar mısın?
Deniz, derya geçer misin?
Bencileyin naçar mısın?
Garip garip ötme bülbül,
Ötme bülbül ötme bülbül,
Derdi derde katma bülbül,
Benim derdim bana yeter!..
Sen de bir dert katma bülbül...

A bülbülüm uslu musun?
Kafeslerde besli misin?
Bencileyin yaşlı mısın?
Garip garip ötme bülbül,
Ötme bülbül ötme bülbül,
Derdi derde katma bülbül,
Benim derdim bana yeter!..
Sen de bir dert katma bülbül...

YUNUS cemalin pâk derken,
Cihanda mislin yok derken,
Seher vaktı YÂ HAK derken,
Bizi de unutma bülbül,
Ötme bülbül ötme bülbül,
Derdi derde katma bülbül,
Benim derdim bana yeter!..
Sen de bir dert katma bülbül...

Menzil-i maksuda vasıl oldular erbab-ı aşk,
Sohbet-i didâra nail oldular ashab-ı aşk...

Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerinin isimleri gayet çoktur. Zât-ı ahadiyyetinden gayrı kimse bilemez. Fakat, bu isimler arasında en eşrefi ALLAH esmâ'sıdır. Zira, bütün esmâ-i ilâhiyyeyi câmidir. Bütün isimlerinde bulunan mâna ALLAH adında mevcuttur. Böyle olunca, bir kul ALLAH adını dile getirip okuyunca, bütün esmâ'sını zikretmiş ve tamamının sevabına nail olmuş bulunur. Bütün esmâ-i ilâhiyye sıfata ALLAH esmâsı ise zata delâlet eder. Zat, elbette sıfattan eşreftir. Çünkü, sıfat zata tâbidir. Tâbi olunan elbette tâbi olandan daha şerefli dir. Onun için, ALLAH esmâ'sı bütün diğer esmâ'sını câmi olduğundan, islâm olacak bir kimse, ALLAH lâfz-ı celilinden başka bir esmâ ile tevhid edecek olsa, islâmı sahih olmaz. Ancak (Lâ ilâhe illâllah) kelime-i tayyibesi ile islâmı sahih olur. Meselâ, müslüman olacak bir kimse (Lâ ilâhe iller-Rahman) dese, islâmı sahih değildir. Muhakkak (İllâllah) demesi şarttır. Ne var ki, bu kulun niyyetine bağlıdır. Tanınmış büyük din bilginleri ilim yönünden böylece beyan buyurmuşlardır.

Büyük Hak velilerinden Vasiti (Kuddise sırruh) hazretlerine, ALLAH lâfz-ı celilinden ve bu lâfzın mâ'na ve esrarından sordular. Hazreti şeyh şöyle buyurdu :

— Sen, Allahu tealâ'yı zikretmeden, Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri seni zikretti. Sen, Allahu tealâ'dan razı olmadan, o senden razı oldu. Sen, Allahu tealâ'yı sevmeden, o seni sevdi. Allahu tealâ'dan istemeden o sana verdi.

Hz. Ahmed Razi (Kuddise sırruh)'dan lâfza-i celâlin mâ'na ve esrarını sorduklarında, şöyle cevap verdi :

— Lâfzatullah'ın mâ'nası, kulun günahlarını örter ve sevaplarını açıklar.

Bayezid-i Bestami kuddise sırrahus-sâmi efendimiz ise :

— Bir kimse ALLAH lâfzını sıdk ile okusa ve sıdk ile dinlese, bu esmâ'da nice yüzbin esrara vakıf olur, nice acayibât görür, ama sıdk-ü sadakat şarttır, buyurmuşlardır.

Sıdk-ü sadakat, yazılıp okunduğu veya söylendiği kadar kolay değildir kardeşlerim!.. Sıdk-u sadakat, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerine hakkıyla iyman etmek ve bu iymanını

iykana yani yakine ve ihsana getirmek şeref ve bahtiyarlığına mazhar olan mü'minlerin ve muhsinlerin sıfatıdır. Bunun içindir ki, müslüman Türk askerleri düşmanları üzerine hücumla kalkarlarken, İsmullah ile ALLAH... ALLAH... diyerek saldırırlar. Zira, böyle hücum edilmesini Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri, Kur'an-ı aziyminde emr-ü ferman buyurmuştur.

Her kim, Allahu tealâ'nın isimlerinin esrarını bilir ve kadriğini tâ'zim eyleser, o kimseye Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri dünya ve âhirette tâ'zim eder, o kulunu iki cihanda da zikreder ve o kulunun zikrini bâki ve ebedi kılar.

H İ K Â Y E

Beşir Hafi kuddise sırruh vaktiyle ayyâş ve günahkâr bir kimse idi. Tövbesine, şöyle bir hadise sebep olmuştur :

Bir gece, bir içki âleminde evine dönerken yolda bir kâğıt parçası gördü ve ne olduğunu merak ederek aldı ve okudu. O kâğıt parçasında Allah ismi yazılıydı. Beşir Hafi, bunu görünce ağlamaya başladı. Nasıl olurdu da yerlerin ve göklerin ve yerlerle gökler arasında görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen âlemlerin Rabbinin ismi celili yerlerde sürünürdü? Uzun uzun ağladıktan sonra, biraz kendisine gelir gibi oldu ve üzerinde ismullah yazılı bulunan kâğıt parçasını güzel kokular sürerek evinin mü'tena bir yerine sakladı. O gece, bir rü'yâ gördü ve kendisine :

— Ey Beşir!.. Sen, bizim adımıza tâ'zim edip yerden kaldırdın, temizleyip güzel kokular sürerek sakladın. Biz, azim-üş-şân seni bütün günahlarından arındırdık ve senin adını dünya ve âhirette yüce kıldık, buyuruldu.

Gerçekten de öyle oldu, Beşir Hafi, tövbe ve istiğfar ederek bütün günahlarından arındı ve halk arasında sevilip sayıldı ve ismi her yerde tâ'zimle anıldı. O kadar ki, hazret yalın ayak gezdiğinden ayağına pislik bulaşmaması için köpekler bile bulunduğu yerlerde gezdiği cadde ve sokaklara pislemediler. Beşir Hafi adı, ehl-i iyman arasında hürmet ve muhabbetle anıldı ve kıyamete kadar da anılmağa devam edecektir.

Yalnız bu kadar mı? Beşir Hafi'yi gökteki melekler de teb-cil edecekler ve âhirette de bütün mahşer halkından aynı say-gıyı görecektir. Unutmamalıdır ki, kulun izzet ve rif'ati yalnız taşla, toprakla, çamur ve çimento ile, bina yükseltmekle de-gildir. Böyle olduğunu zannedenler aldanıyorlar. İzzet ve dev-let, Allahu tealâ'nın esmâ'sına tâ'zim ile elde edilir. Saray ve köşk yaptırmakla, mal ve mülk ile, fakir ve yoksullara desin-ler, söylesinler, sevsinler diye başa kakarak yapılan yardımlar-la bir şeyler yaptıklarını sananlar, yakın bir gelecekte ne ka-dar yanlış bir yolda olduklarını anlayacaklardır. Fakat, bu piş-manlığın kendilerine hiçbir yararı olmayacaktır. Asıl büyük-lük, Allahu tealâ'ya itaat ve tâ'zim, fakir ve yoksullara tevazû ile yardım ve kendinin aczini düşünmektir.

Beşir'e HÂFÎ denilmesinin sebebi, ayağına ayakkabı giy-memesindedir. Birgün kendisine :

— Neden ayakkabı giymiyor ve yalın ayak geziyorsun? di-ye sordular ve şu cevabı aldılar :

— Yeryüzünü Allahu tealâ'nın döşeği olarak gördüğüm-den, ayakkabı ile gezmeğe hayâ ederim...

Onun bu cevabını tatminkâr bulmayanlar olabilir. Fakat, insaf ile düşünülecek olursa, Âdem aleyhisselâmın vücudu top-raktan yaratılmıştır. Bütün peygamberler toprağa defnedilmişlerdir. Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz dahi kara toprağın ku-cağındadır. Bütün Hak velileri, saidler, salihler, şehitler, âlim-ler, fakirler, gaziler, âşıklar hepsi hepsi kara toprağın bağrın-dadırlar. Din-i metin topraktadır, Kâbetullah topraktadır... Demek oluyor ki, Beşir Hafi'nin toprağa tâ'zim etmekte yer-den göğe kadar hakkı vardır.

Denilebilir ki, toprağa ayakkabı ile basan bunca peygam-berler, veliler ve salihler, neden Beşir Hafi gibi yalın ayak gez-mediler de, ayakkabı giydiler?

Cevap verir ve deriz ki, toprağın kudsi olan kısımları bu-lunduğu gibi kudsi olmayan kısımları da vardır. Kur'an-ı ke-rimde ve Tâ-Hâ sûre-i celilesinin 12. âyet-i kerimesinde (**Feh-lâ nâ'leyke inneke bil-vâdil mukaddesi tuvâ - Haydi papuçları-**

nı çıkar!.. Zira, tuvâda mutahhar ve mukaddes bir vâdide-sin...) emr-i celiliyle Musa aleyhisselâma mukaddes bir vâdide bulunduğundan ötürü ayakkabılarını çıkarması emrolunmuştu. Onun için, peygamberler ve Hak velileri yalnız mukaddes olan yerlerde ayakkabılarını çıkarırlar ve oralarda yalın ayak gezerler. Kudsi olmayan yerler ise kâfirlerle zâlimlerin gömüldükleri yerlerdir ki, necasete lâyıktır.

Halbuki, Beşir Hafi'ye öyle bir feyz-i Rahmani erişmiştir ki, yeryüzündeki bütün toprakları Hakkın döşeği olarak görmüş ve ayakkabı giymeyerek yalın ayak gezmeyi yeğ tutmuştur. Bu sebeple Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri de onun ayakları kirlenmemesi için, ülkenin köpeklerine bile ortalığı pislemeleri yasaklanmıştır.

H İ K Â Y E

Dört hak mezhepten Malikî mezhebinin müctehidi olan İmam-ı Malik rahimehullah, sünnet-i seniyyeye muhalefet edebileceği korku ve kaygusuyla ömrü boyunca karpuz yememiştir.

Müşârunileyh, Medine-i münevvere'de bulunduğu müddetçe yalın ayak dolaşmış, Medine-i tâhireyi ayakkabı ile çiğnemekten hayâ etmiştir.

Yaz veya kış, gece veya gündüz abdest tazelemek gerektiğinde daima Medine-i münevvere dışına çıkmıştır.

Bu zât-ı akdesin, söz konusu fiil ve hareketlerini yadırgayanlar olabilir. Fakat, hemen ilâve edelim ki, Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin ferdi veya ictimâ'i bütün sünnetleri tesbit edildiği halde, karpuzu nasıl kestikleri ve yedikleri nasılsa belirlenememiştir. Hz. İmam-ı Mâlik'in karpuz yememesi de bunu açıkça göstermektedir.

Aşk ve muhabbette mezhep olmaz, aşkta meşreb olur. Bunun içindir ki Beşir Hâfi hazretleri neden yalın ayak gezermiş, İmam-ı Mâlik neden karpuz yemezmiş ve o da Medine-i münevvere'de yalın ayak dolaşmış ve abdest tazelemek için şehir

dışına çıkarmış gibi sorulara verilebilecek cevap ancak budur.

Hızır İmam-ı Mâlik'in kabri münevverleri Medine-i Münevver'e'de ve Cennet-ül-Baki'dedir. Hayatında olduğu gibi, memâtında da Mücâvir-i Resûl olmak şeref ve bahtiyarlığına mazhar olmuştur. Medine-i münevver'e'ye yolu düşenlerin, mutlaka kendilerini ziyaret etmelerini tavsiye ederiz.

Ey âşık-ı sadık!..

Bu yazdıklarımı boş ve faydasız şeyler zannederek okuyup geçme!.. Derin derin düşün ve ne demek istenildiğini, ne yapıldığını anlamağa çalış... Gör ki, Zât-ı ülûhiyyetini seven ve ona tâ'zim edenleri Allahu zül-celâl vel-cemal hazretleri nasıl yüceltmıştır. Kendisini tanımayan ve tâ'zim etmeyenleri de nasıl alçaltmıştır. Bundan çıkaracağımız sonuç, öz ve özet olarak şudur :

Allahu tealâ'ya inanıp iman eden, Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerini seven Hak âşıkları dünya ve âhirette azizdirler. Onların, Allah yolunda yapmayacakları hiçbir fedakârlık yoktur. Kişi, sevdiği uğruna canını dahi verse, bu fedakârlığını azımsar. Aşkına ve muhabbetine bu kadarlık bir fedakârlığı kâfi görmez ve buna kanaat etmez. Bunu yapamayanlar da, zaten aşk dâvasında bulunmamalıdır.

H İ K Â Y E

Hızır aleyhisselâm, bir deniz kenarında oturuyordu. Ansızın, yanına bir fakir geldi ve :

— Ey efendi, Allah rızasıyçün bana bir yardımda bulun, diye rica etti. Hızır aleyhisselâm, Allahu tealâ'nın ismini işitince titredi, bir ân akli gidip bir hoş oldu ve o hal geçince fakire dönerek şu teklifte bulundu :

— Ey garip kişi, and vererek benden yardım istedin. Oysa, yanımda sana verebileceğim hiçbir şey yok. Beni götür ve sat, aldığın para ile ihtiyacını karşıla, dedi.

Vehb rahimehullah diyor ki : (Allahu tealâ'nın hikmetine bak ki, o fakir Hızır aleyhisselâmı Sahime ibn-i İbrahim adın-

da birisine sattı. Parayı aldı, Hızır aleyhisselâmı sahibine teslim etti ve çekilip gitti.)

Sahime, Hızır aleyhisselâmı bağına götürdü ve eline bir kazma vererek :

— Şuralardan taş çıkar da bağın etrafına bir duvar ör-
lim. Ben birazdan gelirim, dedi ve doğru evine giderek eşine :

— Hatun, yiyecek bir şeyler hazırla... Yeni bir köle al-
dım, olur ki karnı açtır, götürüyüm yesin, dedi.

Kadıncağız, alelacele bir şeyler hazırladı ve Sahime alıp tekrar bağa gitti ki ne görsün? Dağdan taş sökülmiş, koca bağın etrafına çepeçevre duvar örülmüş ve köle zannettiği Hızır aleyhisselâm da bütün bunları bitirdikten sonra namaza durmuştu. Hayret ve taaccüple etrafına göz attı hiçbir şey anlayamadı, bu kadar iş altı ayda zor biterdi. Bu köle nasıl bir mah-lûk idi ki, bu kadar kısa bir zamanda bunun üstesinden gelebilmişti? Hızır aleyhisselâm namazını tamamladı ve Sahime'nin yanına geldi. Bağ sahibi büyük bir şaşkınlıkla :

— Kimsin sen, bana kimliğini söyle? Sen ne aziz bir kim-
sesin...

Hızır aleyhisselâm cevap verdi :

— Allahu tealâ'nın kullarından bir kulum ve senin paran-
la satın aldığın kölenim.

— Evet, Allah'ın bir kulusun ama kimsin? Allah aşkına
bana kim olduğunu söyle?

Allah adını işiten Hızır aleyhisselâmın rengi soldu ve tit-
redi ve :

— Ben Hızır'ım!.. dedi.

Sahime'nin aklı başından gitti ve yere düşüp bayıldı. Bir müddet sonra kendisine geldi. Hızır aleyhisselâmdan özür di-
ledi ve Rabbinden affını niyaz etti ve onu derhal azad eyledi.

Hızır aleyhisselâm, bâriğâh-ı ahadiyyete el açıp niyazda
bulundu :

— Yâ Rab!.. Senin adına ve senin aşkına köle oldum ve
yine senin adın ve senin aşkın hürmetine azad edilerek hürri-
yetime kavuştum, dedi.

Evet, mü'minler!.. Allahu tealâ'ya kul olmayınca, insan nefsin elinden ve esaretten kurtulamaz. Allahu tealâ'ya kul olmayanlar, nefislerinin esiri ve şehvetlerinin zebunudurlar. O halde, mü'mine yakışan Hakka kul olmak, nefsinin ve şehvetinin baskı ve esaretinden kurtulmaktır.

Melekler, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerine niyazda bulundular :

— Yâ Rab!.. İbrahim aleyhisselâmı, ne sebeple zât-ı ülûhiyyetine HALİL edindin?

Hak celle ve alâ buyurdu :

— Onun kalbinde, benim muhabbetimden başka bir muhabbet, onun dilinde benim zikrimden başka bir zikir yoktur. **Bu sözümün berakâtını görmek derseniz, varın Halil'imın yanına gidin, onu istediğiniz gibi tecrübe edin ki, bana dostluk dâvasında olan kullarıma da bir âyet olsun.**

Bu emr-i ilâhi üzerine Cebra'il ve Mikâ'il aleyhimüsselâm, insan şekline girerek İbrahim aleyhisselâmın yanına vardılar. İbrahim Halilullah, iki misafirine yemek ikram etti. Fakat, misafirler :

— Biz, bedelini ödemedен bu yemeği yemeyiz, dediler.

İbrahim aleyhisselâm cevap verdi :

— Bu yemeğin bedeli, başlarken Allahu tealâ'nın ismi olan Bismillâh ve sonunda da yine İsmullah olan El-Hamdü lillâh demektir, cevabını verince, her iki melek :

— Hak tealâ hazretlerinin seni Halil ittihaz etmesi elbette Hak imiş, dediler ve gözden kayboldular.

İbrahim aleyhisselâm, onların melek olduklarını o zaman anladı...

H İ K Â Y E

Hız. Cüneyd-i Bagdadi kuddise sırrahus-sâmi buyuruyor ki :

Çölde bir kişi gördüm ve kendisine selâm verdim. **ALLAH** diye cevap verdi, selâmıma mukabele ettiğini anlayarak kim olduğunu sordum, cevabı **ALLAH** oldu. Nereden geldiğini sorduğum zaman yine **ALLAH** deyince :

— Eğer, dâvanda sadık isen canını Allah yolunda feda eder misin mukabelesinde bulundum. O kişi, **ALLAH** diye bir sayha vurdu canını Hakka teslim eyledi.

Bu zat, dâvasında sadık olduğunu ispatlamıştı ama, ben kendisine yaptığım tekliften pişman olmuşum. Ne var ki, bu pişmanlığım bana ne fayda verebilirdi?

Benden başka çölde kimse olmadığı için defni hazırlığına giriştim, kendisini ykadım ve kefenledim, bir kenara bir mezar kazdım, kendisini kabrine yerleştirmek üzere yanına vardığımda kendisinin bulunmadığını hayretle gördüm, etrafıma bakındım hiçbir tarafta yoktu. Taaccüb ederek aklımı başıma devşirmeğe çalışırken, âlem-i ga'ibten lâhuti bir ses işittim :

— Yâ Cüneyd!.. O dostumuzu hiç arama, nereye götürüldüğünü ve ne olduğunu da düşünerek hayrete düşme!.. Çünkü, onu senin aradığın gibi, ona Azra'il de talip oldu, aradı ve bulamadı. Münker - Nekir de aradılar ve bulamadılar.

Niyazda bulundum :

— Yâ Rab!.. O âşıkın nerededir?

Aynı lâhuti sada cevap verdi :

— O dostum şimdi (Fi mak'ad-ı sıdkın inde melik-in Muktedir)dedir.

Ey âşık-ı sadık!

Mak'ad-ı sıdk, cennet-i zât makamlarından bir yüce makamdır. Sen de bu makama erişmek istersen Allah'a dayan, Allah'a inan ve Allah'a güven!.. Zât-ı ülûhiyyetine iyman edeni, inananı, dayananı ve güveneni Allah celle mahrum etmez.

**Keşfolur sana ulûm-u evveliyn ve âhırıyn,
Mekteb-i ehl-i vefada eyle tahsil-i riza...**

H İ K Â Y E

Abdullah Basri rahimehullah diyor ki :

Abbasi halifelerinden Harun Reşid zamanında, yol kesip cana kıyan, bir çok mazlûmları inim inim inleyen on kişilik bir eşkiya çetesini devlet kuvvetleri yakalamış ve zindana kapatmıştı. Keyfiyeti halifeye bildirdikten sonra bu haydutlardan birisi, bir yolunu bulmuş ve hapisaneden kaçmıştı. Ancak, Harun Reşid'e yakalananların on kişi olduğunu arz etmiş bulduklarından, içlerinden birisinin kaçtığını söylemeğe korktular. Halife, rüşvet aldıkları için onu serbest bıraktıklarından veya göz yumduklarından kuşkulabilir ve başlarına gaile açılırdı. Bunun için, hiç bir suçu bulunmayan bir garibi yakalayarak eşkiya çetesinin arasına karıştırdılar. Böylelikle eşkiyanın sayısı yine on'a baliğ oluyordu.

Kolluk memurları, bu kurnazlıkları ile halifenin sorgularından ve takibatından kurtuldular ama, halife de dahil olmak üzere bütün âlemlerin Rabbinin gazabına uğradıklarının farkında değillerdi.

Aralarında o günahsız mâ'sumun da bulunduğu on kişiyi, halifenin huzuruna çıkarmak üzere Bağdat yolunu tuttular. Halife, bu on şakinin ölüm cezasına çarptırılmak üzere hapsedilmelerini emretti. Ancak, islâmi ve şer'i kanunlara göre hırsızlık yapan bir kimsenin elinin kesilmesi için bazı şartların tekevvün etmesi ve kısas için de bazı muamelelerin tekemmülü gerekiyordu. Netekim, bu muameleden faydalanan eşkiyaların bazı yakınları herbiri için onar bin altun fidyeye ödeyerek dokuz eşkiyayı hapisaneden kurtardılar. Zindanda, yalnız kaçan şakinin yerine sayı doldurmak için haksız yere katılan mâ'sum garip kalmıştı. Bu zavallının ise, ne hatırı sayılır bir dostu ve ne de zengin bir tanıdığı vardı. Kendisi için fidyeye ödeyecek kimse bulunmadığı için de, gerçek haydutlar serbest bırakılmış ve bir mâ'sum hapisanede kalmıştı. Zindancı onun haline acıyordu ama, elinden ne gelirdi? Ona :

— Seni bu belâdan kurtaracak hiç kimsen yok mu? diye sordu. Ben, senin mâ'sum ve mazlûm olduğuna inanıyorum. Se-

nin gibi birisi ne yol kesebilir, ne adam soyabilir veya öldürebilir. Yıllarca bu işi yaptığım için yüzüne bakınca kimin suçlu ve kimin suçsuz olduğunu hemen anlarım. Bilemiyorum, sana ne gibi bir yardımım olabilir? Ben de senin gibi garip bir memurum, sözümü kim dinler...

O mâ'sum garip rica etti :

— Bana, mutlâka bir iyilik yapmak istiyorsan, Allah rızasıyçün bir kâğıt kalem bul, dedi.

Zindancı, onun isteğini seve seve yerine getirdi, kendisine bir kalemle kâğıt verdi. O garip kişi, kâğıda şunları yazdı :

(Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahim

Ey dostu olmayanların dostu!.. Ey kimsesizlerin kimsesi!.. Ey yardımcısı olmayanların yardımcısı!.. Ey kurtarıcısı olmayanların kurtarıcısı olan ulu Allah!.. Asıl suçlular, dostları ve yakınları sayesinde paralarına dayanarak kurtuldular ve serbest kaldılar. Asıl zindanlarda çürümeleri gerekenler, kurtarıcılar buldular ve kurtuldular. Ben ise garibim, zât-ı ahadiyyetinden gayri kurtarıcım da yoktur. Dergâh-ı ilâhiyyene el açıp yüz sürerek yalvarıyorum. İlâhi!.. Beni, sen kurtar. Zira, sen kurtarıcıların en hayırlısısın... Sana iltica edene yardımcı olursun, kapına sığınanı mahrum göndermezsin.)

Sonra, yazdığı kâğıdı zindancıya vererek :

— Ey halime âşına olan zindancı kardeş... Şimdi, ikinci iyiliğini de yap ve bu kâğıdı yüksek bir yere as, dedi.

Zindancı, o kâğıdı hapisanenin bacasına takmayı tasarladı ve dama çıkararak tam o mâ'sumun kâğıdını asmağa hazırlanırken, kırıştan çıkan ok gibi o kâğıt parçası uçtu ve gitti...

O gece, Harun Reşid meleklerin gökten saf saf indiklerini gördü. Melekler, zindanda kalan mâ'sumu kollarından tutup kaldırıyor ve :

— Yâ Harun! diyorlardı. Bu mâ'sum insanı iyice tanı... Dokuz azılı haydudu, dokuz günahkâr insanı yakınlarının yatırdıkları fidye karşılığı serbest bıraktırdın. Hepsi, zindandan kurtulup hürriyetlerine kavuştular. Oysa, eşkiya ile hiçbir ilgi ve ilişkisi bulunmayan bu zavallı, kendisi için on bin altun ya-

tıracak kimse bulunmadığından, haksız yere zindanda kaldı. Allahu tealâ, onun da serbest bırakılmasını irade buyuruyor ve bizler de bu garibe şefaata ediyoruz. Bizim, şefaatomuzla bunu da azad et, kendisinin de gönlünü ve rizasını al, on bin altun ver, yoksa sen de helâk olacaksın, dediler.

Halife, büyük bir korku ve dehşet içinde uyandı. Derhal yatağından fırladı ve sabah olmasını dahi beklemeden zindancıyı çağırttı ve o garibin derhal huzuruna getirilmesini emretti. Geterdiler, temiz çamışırılar ve yeni elbiseler giydirdiler ve halifenin huzuruna soktular. Harun Reşid, garibin gönlünü aldı, helâllik diledi ve kendisine on bin altun da ihsan ederek uğurladı. Beri taraftan da şehre telâllar çıkararak :

— Ey ahali!.. Her kim, halkı şefaataçı tutarak bizden afını dilerse, on bin altun vererek vereceğimiz cezadan kurtulur. Her kim, Hâlik'ı şefaataçı tutar ve ondan yardım dilerse, kendisine on bin altun verilir ve uğradığı musibetten kurtulur, bütün kazalardan ve belâlardan emin olur, diye Bağdat sokaklarında ilân ettirdi.

Hüseyin Mansur kuddise sırruh buyuruyor ki :

— Kul (BİSMİLLAH) deyince, sanki Hak tealâ hazretlerinin (KÂF) ile (NUN)'u yani (KÜN) emr-i celili zuhura gelir. Allah celle, KÜN yani OL buyurunca o şey nasıl zuhura gelirse, kullar da Bismillâh deyince böyle bir sır zuhura gelebilir. Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri bir KÜN emriyle dilerse bir âlemi veya bin âlemi yoktan var eder. Kul da sıdk ile Bismillâh derse ve böylelikle Allahu tealâ'nın ismini anarsa ne dilerse zuhura gelir. Ne var ki, kulun hakkıyla kul olması da şarttır. Müjdeler olsun!..

Ey ehl-i iyman!..

Bazı haberlerde gelmiştir ki, cehennemin memurları olan zebaniler, ümmet-i Muhammed'den bir bölük insanı cehenneme doğru sürüklerler ve cehennemin kapısına kadar gelirler. Cehenneme mü'ekkel melek olan Mâlik bu topluluğa hitabeder :

— Siz hangi kavimdensiniz? Cehenneme giren diğer ka-

vimler gibi gök gözlü ve kara yüzlü değilsiniz ve yüzünüzde nur var, elleriniz ve ayaklarınız da zincirlere vurulmamış, der.

Onlar cevap verirler :

— Bizler, ümmet-i Muhammed'den bir takım günahkârlarız.

— Öyle ise bizler sizi ateşe atmağa utanırız, sizler kendiniz ateşe giriniz. Habib-i Hüdâ, şefi-i rûz-u ceza olan Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem ümmetini nasıl ateşe atar ve cefa ederiz? Sizlere azap etmeğe elimiz varmaz. Sizler, öyle bir Nebiyyi âlişânın ümmeti olduğunuz halde, nasıl oldu da Rabbinizi kırdınız ve incittiniz? Habib-i edib-i Kibriyâ'nın yolundan neden gitmediniz? Kâfirlerin ve zâlimlerin azap gördükleri bu yerde sizlerin ne işiniz var?

Ümmet-i Muhammed'den olan günahkâr cemaat tekrar söz alırlar ve :

— Yâ Mâlik!.. Bize sitem etme, bırak bizi kendi halimize ki doya doya, kana kana ağlayalım ve dövünelim, derler ve gerçekten ağlamağa başlarlar. Gözyaşları seller gibi çağlar. Daha önceleri adını işittikleri cehennemi gözleriyle görmüşlerdir. Onlar da, sıralarına göre cehenneme girip yanacaklardır ve bunun için bekletilmektedirler.

Bu sırada, hitab-ı izzet gelir :

— Yâ Mâlik!.. Günahkârları ateşe sevkeyle...

Mâlik, bu emr-i celili kendilerine tebliğ eder :

— Haydi, emri sizler de duydunuz, giriniz cehenneme!..

Bu cemaat, ateşe girmek üzere adımlarını atarlarken (Bismillâh) derler ve ateş ismullah'ı işitince kırk yıllık yol gibi bunlardan uzaklaşır. Mâlik, ateşe emrederek bunları sarmasını söyler ve ateş üzerlerine saldırınca bu cemaat yine Allahu teâlâ'nın ismini zikrederek (Bismillâh) derler ve ateş yine kendilerinden kaçar ve uzaklaşır. Mâlik, öfkelenir :

— Ey ateş bu günahkârları tut ve onlara azabeyle!.. der. Cehennem kendisine karşılık verir :

— Mevlânın ismini zikreden, gönüllerinde Hakka iyman

ve muhabbet olan bir cemaate nasıl azap edebilir ve onları nasıl yakabilirim?

İşte, o zaman hitab-ı izzet şeref-sadir olur :

— Yâ Mâlik!.. Bu cemaati, cehennem yolundan cennet yoluna, azap diyarından selâmet ülkesine döndür. Onları cennetime gönder, zira biz azim-üş-şân onları azap etmek için değil, azabımızın dehşet ve şiddetini kendilerine göstermek için oraya gönderdim. Onlar, ateşe girmeğe hazırlanırlarken bile ismi mi zikrettiler ve böylelikle iman ve muhabbetlerini açığa vurular. Dilleriyle ismi zikreden ve kalpleriyle beni sevenleri yakmak şânıma yakışmaz, buyrulur ve o cemaat cehennemden, cennet yoluna gönderilir.

Evet kardeşim, Zikrullah kula en yüce, en büyük bir ni'met-i ilâhiyedir. Ne mutlu ve ne kutlu o kişiye ki, kendisine Hakkı zikretmek ni'meti bahş ve ihsan buyurulmuştur.

Tanınmış islâm bilginlerinden bazılarının RAHMAN ve RAHİYM esmâ'larına verdikleri mâ'naları ve açıkladıkları bazı sırları teberrüken kaydederek hem bu risâlemizi süslemiş ve hem de aziz din kardeşlerimize faydalı bir hizmet görmüş oluruz kanaatindeyim :

Dahhâk rahimehullah'a göre, Allah'ın rahman ve rahim esmaları yer ehline RAHMAN'dır ve gök ehline de RAHİYM'dir. Tefsiri ile beyan olunmuştur.

Mücâhid rahimehullah'a göre, RAHMAN esmâ'sı dünyaya ait olup, dünyada RAHMAN'dır. RAHİYM esmâ'sı da âhirete ait olup âhirette de RAHİYM'dir.

Cafer-is-Sadık rahimehullah'a göre, mü'min veya kâfir ne olursa olsun dünya hayatında rızıklarını verir, yaşatır ve onun için de RAHMAN'dır. RAHİYM esmâ'sı ise, dünyada ayırdetmeksizin bütün kullarına in'am ve ihsanda bulunduğu halde âhirette yalnız mü'minlere merhamet edici ve ni'met vericidir. (Âhiret hayatında kâfirlere merhamet buyurmaz ve onları aslâ affetmez.) Mü'minler ise, mağfiret-i ilâhiyye'ye mazhar olur, cennete girer ve büyük bir ecre nail olur .

İbn-i Mâlik rahimehullah'a göre, RAHMAN esmâ'sıyla kul-

lara dilerse ihsan buyurur. RAHİYM esmâ'sıyla ise kullar kendisinden bir şey dilemezlerse (Kullarım neden istemiyorlar?) diye gazaplanır.

İkrime rahimehullah'a göre, RAHMAN esmâ'sı Allahu tealâ'nın dünya hayatında bütün kullarına karşı merhametli olduğuna RAHİYM esmâ'sıyla ise âhirette dünya âleminde kullarına ihsan buyurduğu merhametinin yüz misli fazlasıyla tecelli edeceğine delildir. Zira, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin dünya hayatında bütün yarattıklarına bahş ve ihsan buyurduğu ni'met ve merhameti, âhirette yalnız mü'min kullarına ibzâl buyuracağı ni'met ve merhametinin yüzde birisidir.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde :

(Hak tealâ hazretlerinin rahmeti yüz derecedir. Birisini bu âlemde bütün yarattıklarına taksim etmiştir. İnsanlar, cimler ve hayvanlar bu yüzde bir rahmetten hisselerine düşen rahmet-i sübhaniyye ile birbirlerine şefkat ve merhamet ederler. Doksan dokuzunu da âhîret âlemine tehir buyurmuştur ki, o rahmetiyle mü'min kullarına rahm-ü şefkat eyleyecektir.) buyurmuşlardır .

Büyük ve tanınmış müfessirler buyururlar ki :

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ

Ve le-sevfe yû'tiyke Rabbüke fe-terdâ...

Ed-Duhâ : 6

(Rabbim, seni razı kılıncaya kadar sana verecektir.)

âyet-i celîlesi nâzil olunca, Sahib-il makam-il-Mahmud aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Vedûd efendimiz niyaz eyledi :

— Yâ Rab!.. Beni razı kılıncaya kadar bana vereceğini vâ'd buyurdun. Ben, ümmetimden bir ferдин bile cehenneme girmesine razı değilim. İlâhi!.. Ümmetimden hiç kimseyi cehenneminde yakma... Hesap günü ümmetimin hesabını ben gö-

reyim ki, onların kötü amellerini ve çirkin işlerini benden başka kimse bilmesin ve öğrenmesin...

Cenab-ı vâhib-ül-atâyâ, Habib-i edibine vahyederek buyurdu :

— Ey Habibim!.. Senin ümmetin, benim kullarımdır. Onlara olan merhametim, senin merhametinden elbette çok fazladır. Ümmetinin hesabını, zât-ı ecelli â'lâmdan gayrı kimseye vermem. Onların hesaplarını bizzat ben görür, ayıplarını ve çirkin amellerine ben şahid olurum. Dünya hayatında iken de onların bütün işlerini görmedim mi, işledikleri her fiil ve amele şahid olmadım mı? Suçlarını ve ayıplarını örtmedim mi? Üzülmeme, kıyamet günü de onların ayıplarını aynı şekilde örterim ve mahşer ehlinden kimsenin öğrenmesine fırsat ve imkân vermem. Ümmetinin suçlarını ve günahlarını zât-ı ülûhiyyetimden gayrı hiç kimse bilmez ve öğrenemez.

Sevgili kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım!

Kul, günahsız olmaz. Fakat, kul günahlı da olmaz Onun için, elden geldiği ve gücümüzün yettiği kadar isyandan, nisyandan, günahattan kaçınalım, bir günah zuhura gelirse tövbe ederek Hakka rücû edelim, Rabbimizi unutmayalım ve birgün ona döneceğimizi aklımızdan çıkarmayalım.

**Derd-i aşkın çaresin bilmez etıbbây-ı zaman,
Çaresâz ol feyz-i ihsanıyla yâ Rab el'aman,
Daima meftuh iken dergâh-ı izzü zül-celâl,
Eylemem bâb-ı rizadan gayra hergiz arz-u-hal...**

H İ K Â Y E

İbrahim Edhem kuddise sırruh hazretleri buyuruyorlar ki :

Bir gece Kâ'be-i muazzamada yalnız başıma kaldım. Beytullah'ı tavaf ederek Mültezim'e geldim Kâ'be örtüsüne yaptım ve Rabbime niyazda bulundum :

— İlâhi!.. Beni sakla ve koru ki, zât-ı ülûhiyyetine ebediyen âsi olmayım, hiçbir günah işlemeyim.

O ânda, ga'ipten sessiz, sözsüz ve yönsüz bir nida işittim :

— Yâ İbrahim!.. Ebediyyen günah işlememeği ve mâ'sum kalmayı istiyorsun. Bilirsin ki, mü'min kullarımdan her kim zât-ı ülûhiyyetimden bir muradı olsa, kendisini mahrum etmem ve dilediğini o kuluma veririm. Kullarımı günah işlemekten saklasam ve onlara hiçbir günah işletmesem, kime fazl-ü ihsanda bulunur, hangi günahsız kulumu affederim. Kul hata edecek ki atâ'i ilâhiyyem ona erişsin, kul günah ve isyanda bulunacak ki, af ve mağfiretim tecelli eylesin. Kul, isteyecek ki, ben vereyim. Kul, muradını arz edecek ki, kerem ve ihsanım zuhura gelsin...

H İ K Â Y E

Eskiden, Medene-i münevvere halkı bir yıl içinde yaptıkları borçları hac mevsimlerinde Ravza-i Nebiyyi ziyarete gelen hacıların yardımları ile karşılarlarmış. Medine-i münevvere sakinlerinden bir zat, o yıl eline geçen parayı iktisat etmiş bir miktar tasarruf ederek borç yapmamış ve belde halkının âdeti üzere huzur-u Resûlüllah'a vararak borçlarının ödenmesi için niyazda bulunmamış. Hac mevsimine yakın bir zamanda bir gece bu zat bir rü'yâ görmüş. Rü'yâsında iki cihan serveri muhteşem bir taht üzerinde oturuyor, etrafında ashab-ı kiram toplanmışlar. Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh bir defter açmış ve okumağa başlamış :

— Yâ Resûlallah! Komşularından Abdurrahman'ın şu kadar borcu varmış, kazasını niyaz ediyor.

Resûl-ü zişân saadetle buyurmuş :

— Ödensin!..

Böylece hemen hemen bütün Medine halkının isimleri okunmuş ve sıra para biriktirerek borç yapmamağa niyyetlenen zata gelmiş, Hz. İmam-ı Âli onun adını da okumuş ve ilâve etmiş :

— Yâ Resûlallah!. Komşularından Abdullah borç yapmamış ve ihtiyacı da yokmuş, deyince iki cihan serveri saadete şöyle buyurmuş :

— Ya demek Abdullah'ın bize ihtiyacı yokmuş öyle mi?

Adamcağız, dehşet ve korkuyla uyanmış, hemen sırtına bir şeyler alarak Ravza-i mutahhara'ya koşmuş, ağlayarak muvacehe-i şerifeye gelmiş ve :

— Bu gafili affet yâ Resûlallah!.. Değil benim gibi bir âcizin, bütün âlemlerin sana muhtaç olduğunu bilmez miyim? Suçumu bağışla ve beni reddetme, diye gözyaşları ile niyazda bulunmuş.

Bu kıssanın mâ'nasını anlayan anlar, ârife tarif gerekmez...

Hak celle ve alâ buyuruyor ki :

— Bazen, kulların benden yüz çevirirler. Hattâ, bana isyan ve günah işlerler. Onların bu hallerini gören, zât-ı ülûhiyetimi tanımadıklarını ve bilmediklerini sanır. Sonra, dara düşerler ve kapımıza gelerek yüz sürerler. Bârigâh-ı ahadiyyetimize el açar ve işledikleri isyan ve günahlara tövbe ederler. Benden, af ve mağfiret dilerler. İşte, o kullarıma rahmet ve mağfiret kapılarını açar ve üzerlerine merhamet ve şefkatimi saçarım. Benden yüz çevirmemiş, hiç günah ve isyan işlememiş, kaçıp gitmemiş gibi o kullarımın muradlarını ve maksutlarını ihsan ederim. Kul, beni dilemezse, ben kulumu dilerim. Kul, beni istemezse ben kulumu isterim. Kul, beni sevmezse ben kulumu severim. Kulumdan razı olurum.

Ancak, kuluma lâıyk olan da zât-ı ahadiyyetimi tevhid etmektir. Varlığımıza ve birliğimize iyman etmektir. Emirlerimize ve hükümlerimize uymayanlar, tövbe ederlerse onları affeder ve günahlarını mağfiret eylerim. Erham-er-Râhimiyn olan biz azim-üş-şân, kullarımdan hiçbirisinin dünya hayatında isyan edip âhirete öylece göçmesini istemem. Ölümünden önce, yaptığı suçlara tövbe ve nedamet ederek mağfiretini dilemelidir.. Cennetim, ölümlerinden önce tövbe edenler içindir.

Rahmetim gayet geniş ve merhametim sonsuzdur. Ekrem-el-ekremiyn, ancak benim...

Ey âşık-ı sadık!..

Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri Rahiym'dir. Mü'minlere karşı gayet merhametli olduğundan, onların günahlarına razı değildir. Kullarının işledikleri suçları örter, Settâr'dır. Örttüğü bu suçlardan dolayı tövbe edilmesini irade buyurmuştur ki, affı ilâhisi tecelli eylesin. Hattâ tövbesinde sadık olanların tövbe ettikleri geçmiş günahlarını, sevaba dahi tebdil ve tahvil buyurur. Onun kerem ve inayetine nihayet yoktur. Onun için, mü'minler gaflet etmemeli, hemen her nefeste günahlarına ve isyanlarına tövbe ve nedamet etmeli, Rabbine sığınmalıdır.

Allahu sübhanehu ve tealâ, Hz. Musa aleyhisselâma hitap buyurdu :

— Yâ Musa!.. Nuru evvel ve bâ'asi sonra olan ve âlemlere rahmet olarak göndereceğim Habibim, Mahbubum, Muhammed'imın ümmetini üç isimle mükerrem eyledim. Onlara, yaptığım bu ikram daha önce hiçbir ümmete vaki olmamıştır. O üç isimle ümmet-i Muhammed ne dilerse, hemen kabul eder ve dileği ne ise yerine getiririm.

Musa aleyhisselâmın o üç mübarek ismin hangileri olduğunu sorunca şöyle buyurdu :

— (Bismillahi), (Er-Rahmanı), (Er-Rahiym) dir. Bu üç isimle ne isterlerse onlara bahş ve ihsan ederim.

Musa aleyhisselâmın yanında bulunan bir kör, bu hitab-ı izzeti duyunca niyazda bulundu :

— Yâ Rab!.. Ümmet-i Muhammed'e bahşettiğin bu üç esmâ hürmetine ve (Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahiym) izzetine bana gözlerimi iade buyur ki, bu esmâ-i celilenin lûtfuna önce ben mazhar olayım.

Dileği derhal kabul buyuruldu ve o körün gözleri açılıverdi.

H İ K Â Y E

Üstadım, ağlayarak şu hikâyeyi anlatmıştı :

Gençtim, bir ramazan ayında köylü kardeşlerimi irşâd niyeti ile Manastır vilâyetinin Ohri kasabasında cerre gitmiştim. Dersimde (Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahiym) kelime-i tayyibesinin fazilet ve ehemmiyetinden bahsediyor ve Besmele-i şerifinin esrar ve havassına temas ediyordum. Bu ders, üç gün sürmüştü.

Birgün, bir Arnavut köylüsü beni köyüne iftara çağırdı. İkinci namazından sonra dersimi bitirip onunla birlikte yola çıktık ve Ohri gölünün kenarına geldik. Kendisine köyünün ne tarafta olduğunu sordum, gölün karşı yakasında olduğunu söyledi :

— Peki, oraya nasıl geçeceğiz? diye sordum. Gerçekten, iki saatlik yoldu ve iftara ise ancak yarım saat kadar zaman kalmıştı. Bana :

— Evet, gölün kenarından dolaşarak gidersek iki saatten önce varamayız. Fakat, sen geçen gün dersinde Bismillah dersin su üstünde bile yürürsün dememiş miydin? Ben de aynı gündenberi gölün kenarına geliyor ve besmele-i şerife çekerek suyun üstünden yürüyerek kestirmeden köyüme gidiveriyorum, dedi ve gerçekten (Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahiym) diyerek göle ayak attı ve suyun üstünde yürümeğe başladı. Şaşırıp kalmıştım, suyun üstünde ben nasıl yürüyebilirdim? Hemen aklıma geldi ve kendisine :

— Bugün biraz yoruldu, yürümeğe takatim ve mecalim yok, üstelik oruç da beni bugün biraz zorladı. Eğer, beni sırtında taşırsan seninle iftara gelirim, dedim. Gülümsedi ve beni sırtına alarak Besmele-i şerifi tekrarladı ve su üstünde yürüyerek karşı yakaya sağ salim geçirdi. Besmele-i şerifin berekâtıyla bir ümmî âdem ermiş ve su üstünde rahatlıkla yürüyebiliyordu. Ben ise hoca olduğum ve kendisine Besmelenin feyiz ve bereketini öğrettiğim halde bu devlete erememişim.

Üstadım, bu hikâyeyi anlattıkça gözyaşlarını tutamaz ve ağlardı.

Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendiniz buyurmuşlardır ki :

(Mi'rac gecesi, nurdan bir kubbe gördüm. O kubbenin içine girdiğim zaman nurdan bir Besmele-i şerife yazılmış olduğunu anladım. O Basmelenin içinden dört ırmak akıyordu. Biri su idi ve Besmele'nin (Mim) harfinden akıyordu. İkincisi süttü ve Besmele-i şerifedeki Allah lâfzâ-i celâlinin (He) harfinden akıyordu. Üçüncüsü şaraptı ve Er-Rahman ism-i celilinin (Mim) harfinden akıyordu. Dördüncüsü de bal ırmağı idi ve Besmele-i şerifedeki Er-Rahim ism-i celilinin (Mim) harfinden akıyordu.)

Allahu sübhanehu ve tealâ :

— Ey Mahbubum!.. Ümmetlerinden her kim bu isimle-rimle hâlisen livechillah beni zikrederse, yani (Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahim) derse, izzetim hakkıyçün o kulumu kıyamet günü bu dört ırmaktan suvarırım, buyurdu.

Bir kimse, abdest aldıktan sonra yedi defa (Lâ İlâhe İllâlah) dese, ben o kuluma cennet-i â'lâda bu dünyanın on misli kadar yer ihsan ederim, buyurulmuştur.

Seyyid-ül-Enâm aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahhiyyete ves-selâm efendimiz buyurmuşlardır ki :

(Hak tealâ hazretleri, cennette gayet lâtif bir dağ yaratmıştır. O dağın adı CEBEL-İ-SÜRUR yani sevinç dağıdır. Her kim bu dağa çıkarsa, sevinç ve sürura garkolur, şâd ve handan olur. O dağda, dille tarif ve tavsif edilemeyecek kadar lâtif bir de şehir vardır. O şehre de RAHMET ŞEHİRİ denilmiştir. Her kim o şehire vasıl olursa, bütün zahmetlerden kurtulur ve rahmete erişir. O şehirde bir de KASR-İS-SELÂM adında bir saray vardır. Her kim, o saraya vasıl olursa selâmete erer. Kendisine selâmet güneşi doğar, Habib-i edib-i Kibriyâ'ya ümmet olmanın feyzine ve keramet menziline erer. O sarayda bir de ev vardır. Hak tealâ o eve BEYT-İL-CELÂL adını vermiştir. O ev, inci ve yakuttan yapılmıştır ve yüzbin kapısı vardır. Her kapının arası beşyüz yıllık yoldur. Bütün kapılar, gayet kıymetli mücevherlerle süslenmiş ve bezenmiştir. O ka-

pılar kapalıdır ve anahtarları da (LÂ İLÂHE İLLÂLLAH) ile (BİSMİLLAH-İR-RAHMAN-İR-RAHİYM)dir.

Bir kul, tam bir ihlâs ile bir kerre tevhid eder ve Besmele-i şerifeyi okursa, o celâl evinin bütün kapıları açılır ve Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinden o kula bir beşaret olur:

— Ey beni tevhid eden, Rahman ve Rahiym isimlerimle zikreyleyen kulum. Bu evin sultanlığını sana bahş ve ihsan buyurdum. Ebedi izzet ve sermedi saadet senindir, buyurulur.

Ey âşık-ı sadık!

Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerinin daha nice Beyt-il-celâl'i ve nice Beyt-il-Cemal'i ve nice Beyt-il-Kemal'i vardır. Biz, hemen ona kul olmağa çalışalım ve kulluk makamında daim ve kaim olalım.

İlâhi! Ebedi nurun ve Habib-i edibine olan aşkın hürmetine, bu esmâ-i celilenin sırlarından bizleri de agâh eyle, bütün ümmet-i Muhammedi bu mübarek isimlerin feyiz ve bereketinden mahrum eyleme yâ Rabbi... Bu risâlemiz, mübarek Berât günü tamam oldu. Okuyanlar, okutanlar ve dinleyenler nârdan irak ve cennet-i zâta dahil olan zümre-i uşşâka ilhak olunsun (âmin) bi-hürmeti seyid-il-mürseliyn ve bi-hürmeti Tâ-Hâ ve Yâ-sin ve âl-i Yâ-sin... Sübhane Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün alel-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn (El-Fâtiha)

El-Hac
MUZAFFER OZAK

ENVÂR-ÜL-KULÛB (Kalblerin Nurları)

DERS : 24

M Ü N D E R E C A T :

Resûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin şân-ı valâsını bildiren ve belirten âyet-i kerîmelerin tefsiri - Resûl-ü zişân, Allahu tealâ'nın büyük bir lûtfu ve ni'metidir - Allahu tealâ indinde şayanı kabul olan tek din islâm olduğundan, kıyâmet kopmadan bütün insanlar islâmiyyeti kabul edeceklerdir - Peygamberlerin müjdeleyici ve korkutucu olarak gönderilmelerindeki hikmet ve sırlar - Salât-ü selâmın kıymet, ehemmiyet ve fazileti - İki cihan serverinin Esmâ-i şerifeleri - Resûl-ü müctebâ'nın ism-i şerifleri İbni Fâris rivayetine göre iki bin yirmi, Buhari-i şerifin şârihi İmam-ı Kastalâni'ye göre bin, Şeyh İmran hazretlerine göre iki yüz birdir - Her ism-i şerifin ayrı birer mâ'na ve medlûlü ve hassası vardır - Resûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem her ism-i şerifi okduğunda veya söylenildiğinde, salâvat getirilmekle beraber, o ism-i şerifin fazilet ve havassı da düşünölmelidir - Salâvat-ı şerife getirmekte ihmal ve gafleti olanlara ihtar ve ikaz - Habîb-i edîb-i Kibriyâ efendimizin mü'cizeleri sayılamayacak kadar çoktur - Mü'cizelerinden bazı örnekler - Makam-ı Mahmud ve şefaât-ı uzmâ hakkında bazı açıklamalar - Kıyâmet günü bütün insanların seyyidi Resûl-ü zişân efendimizdir - Mahşer yerinde mahlûkatın acıklı halleri - Bütün peygamberlerin şefaatten çekinmelerinin sebebi - Cehen-

(Devamı arka sayfada)

nem ateşini söndürmek için Cebra'il aleyhisselâmın serpeceği azıcık su, Allah aşkıyla, Allah korkusu ile dökülen göz yaşları olacaktır - Resûl-ü Melâhim ism-i şerifinin hatırlattığı günümüze ait bazı gerçekler - Yahudilerle, Nasrani'ler neden Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ile onun ümetinden hoşnut ve razı olmazlar - İbret ve dikkatle bakılması gereken bazı olaylar - Tevhid dini olan islâmda dini ve millî birlik ve beraberliğimizi kurmanın ve korumanın faydaları - Vahdet sayesinde elde olunan zaferler - Âcizane münâcat ve dua...

Sallû alâ seyyidinâ Muhammed...

Sallû alâ şefi-i zünubinâ Muhammed...

Sallû alâ envâr-ı kulûbinâ Muhammed...

El-evvelü Allah... El-âhirü Allah... Ez-zâhirü Allah... El-bâtınü Allah... Hayrihi ve şerrihi min'Allah... Men kâne fi kal-bihi Allah... Fe-mu'inuhu ve nâsıruhu fid-dâreyni Allah...

Rabbişrahli sadri ve yessirli emri vahlûl ukdeten min lisanı yefkahu kavli ve ufevvidu emri ilâllah vallâhu basiyrün bil'ibâd...

Sübhanেকে lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke entel aliyim-ül hakiym...

Sübhanেকে lâ fehme lenâ illâ mâ fehhemtenâ inneke entel cevvad-ül kerim...

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا
مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِن قَبْلُ لَنَافِلًا لِّبُيِّنٍ

E.üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym

Bismillâh-ir-rahman-ir-rahiym

Lekad mennallâhü alel-mü'miniyne iz be'ase fiyhim Resûlen min enfûsihim yetlü aleyhim âyâtihı ve yüzekkiyhim .ve yu'allimühüm-ül-kitâbe vel-hikmete ve in kânu min kablü lefiy dalâlin mübiyn...

Âl-i-İmran : 164

(Muhakkak ki, Allahu tealâ mü'minlere büyük bir lûtufta bulundu. Onlara, kendi aralarından ve içlerinden âyetlerini okur, onları tezkiye edip arındırır, kitap ve hikmeti öğretir bir Peygamber gönderdi. Oysa, daha önceleri apaçık bir dalâlet içinde idiler.)

Aziz ve muhterem din kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Biz âciz ve günahkâr kullarına lûtuf ve keremi, İn'am ve ihsanı, merhamet ve inayeti sonsuz ve sınırsız olan Allahu süb-

hanehu ve tealâ hazretlerine nasıl hamd-ü senâ edebilir, tahiy-yât, tâ'zimât ve şükranlarımızı nasıl arzleyebiliriz ki; bizleri Nebi'ler serveri, Resûl'ler önderi, Veli'ler rehberi ve âhir zaman peygamberi Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem efendimize ümmet olabilmek şeref ve bahtiyarlığına mazhar kılmıştır. Nuru evvel ve bâ'si sonra olan, peygamberlerin sonuncusu ve Allahu tealâ katında yegâne din olan islâmın sunucusu bulunan o Resûl-ü â'zam ve Habib-i muazzam, insan cinsinden olduğu için, taraf-ı ilâhiden getirdiği Kitab-ı celili okuduğu zaman, ne demek istediğini rahatlık ve kolaylıkla anlayabilmek mümkün olmakta, âyet-i kerimelerin mâ'na ve medlûlünü düşünebilmek ve gereğince amel etmek, şer'i hükümleri hakkıyla ve lâyıkiyle öğrenebilmek, farzları ve vâcipleri, haram ve helâli belleye bilmek ve bu suretle zâhiren ve bâtinen arınıp, paklanmak; günah ve isyanlardan sakınıp kaçınmak, şirkten kurtulup tevhide sığınmak kabil olmaktadır. Zira, o peygamber-i âlişan kendi kavimlerinden olduğu için, herkes onu yakinen tanımakta, sadâkat ve samimiyetini, emanete hürmet ve riayetini, ismet ve iffetini, insanlara karşı sevgi ve merhametini, üstün zekâ ve ferasetini denemiş ve kendisine cahiliyyet devrinde buldukları zamanda bile MUHAMMED-ÜL-EMİN denilmiştir. Gerçekten SADIK-UL-VÂ'D-ÜL-EMİN olan Resûl-ü Kibriyâ aleyhi ve âlihi efdal-üt-tehâyâ efendimiz, önce kendi kavmini ve daha sonra topyekûn bütün insanlığı LÂ İLÂHE İLLÂLLAH şهادetiyle din-i mübiyn-i islâma davet ettikten sonra onlara Kur'an-ı azim-ül-bürhanı okumuş, şirkten kurtulup tevhide ulaşmanın fazilet ve meziyyetlerini anlatmış, ilim ve ameli öğretmiş ve gerçekten insanlık âlemini, zulmet ve cehaletten nura, gaflet ve dalâletten şu'ura, zillet ve minnetten sürura kavuşturmuş, maddi ve mâ'nevi dünyevi ve uhrevi saadet ve selâmete ulaştırmış, Allahu azim-üşşânın muradı üzere gerçek kimliğine ve kişiliğine erişirmiştir. Oysa, gerek o kavim ve kabileler, gerekse bütün insanlık o zamana kadar besbelli ve apaçık bir şaşkınlık ve sapıklık içinde kıvranıp duruyordu.

Diğer bir âyet-i kerimede de şöyle buyrulmaktadır :

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا

Hüvelleziy ersele Resülehu bil-hüdâ ve diyn-il-Hakkı li-yuzhirehu aled-diyni küllih ve kefâ billâhi şehidâ...

El-Feth : 28

(O Allahu azim-âş-şân ki, Resûlünü diğer bütün dinlere galip kılmak için; hidayet, tevhid ve Hak din olan islâm ile gönderdi. Böylece gönderildiğine Allahu tealâ'nın şahitliği kâfidir.)

Evet; Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, Habib-i edibini tevhid ve hidayetle gönderdi ki, o tevhid LÂ İLÂHE İLLÂLLAH'tır. Hak din ile gönderdi ki, o din de DİN-İ MÜBİYİN-İ İSLÂM'dır. Tevhid, bütün şirk kalelerini yıkıp yerle bir ettiği gibi, islâm dini de önünde sonunda bütün bâtil dinlere galip gelecektir. Kıyamet kopmadan, yeryüzünde ne kadar din ehli varsa hepsi islâma girecek ve islâmiyyeti kabul edecektir. Bunun, mutlâka böyle olacağına Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin RESÛLÛLLAH olduğuna, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin tanıklığı yeterlidir. Kâfirler, Habib-i edib-i Kibriyâ'nın risaletini inkâra yeltenseler bile, Hz. Muhammed aleyh-is-salâtü ves-selâm efendimiz Allahu tealâ'nın elçisi ve sevgilisidir.

Bu âyet-i kerimeyi de, basiret sahiplerinin bilgi ve ilgilerine sunmakta fayda görüyoruz :

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ
وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

Ve mâ leküm lâ tû'minune billâhi ver-Resûlü yed'uküm litü'minü bi-Rabbiküm ve kad ehaze miysakaküm in küntüm mü'miniyn...

El-Hadid : 8

(Size ne oluyor ki, Allahu tealâ'ya iman etmiyorsunuz da küfürde inat ve ısrar ediyorsunuz. Halbuki, Allah Resûlü sizi Rabbiniz celle şâneye iman etmeniz için davet ediyor. Allahu tealâ, sizden bu hususta ELESTÜ-Bİ-RABBİKÜM bezminde misak da almıştı. Eğer, sözünüzde sadık kimselerseniz, hemen Allahu tealâ'nın varlığına ve birliğine iman etmeniz gerekir.)

Aziz kardeşlerim :

Yukarıda, yeryüzündeki bütün insanların kıyamet kopmadan islâma girecekleri ve islâmiyeti kabul edecekleri yolundaki açıklamamızı yadırgayanlar olabilir. Biz, bu kanaatimizde ısrar ediyor ve diyoruz ki, me'alini verdiğimiz El-Hadid sûre-i celilesinin 8. âyet-i kerimesinde ELEST bezmindeki MİSAK'tan yani and, ahd, andlaşmadan bahis buyurulması ve bazı gafillere bu andlaşmanın hatırlatılıp tekrar duyurulması gayet mâ'nalıdır. Yerlerin ve göklerin ve yerlerle gökler arasında görünen veya görünmeyen, bilinen veya bilinmeyen herşeyin yaratıcısı, mutlâk sahip ve mâliki ve âlemlerin Rabbi olan Allahu sübhanehu ve tealâ zımnen şöyle buyuruyor :

— Ey gafil ve cahil insanlar!..

Sizler kim oluyorsunuz ki, âlem-i ervahta söz verip and içtiğiniz halde, ülûhiyyet ve vahdaniyyetimizi kabul ve tasdik etmiyor, küfür ve inkârda inat ve ısrar ediyorsunuz? Hangi engel, hangi sebep sizi bu andlaşmanızı bozmağa zorluyor? Duyumuyor ve işitmiyor musunuz ki, Habib-i edibim sizleri Rabbinize iman etmeğe çağırıyor. Hak dinine davet ediyor. Ervah âleminde, sizlerin de ruhlarınızı toplayıp :

اَلتُّ بِرَبِّكُمْ

Elestü bi-Rabbiküm...

El-Â'raf: 172

(Ben, sizin Rabbiniz değil miyim?)

diye sorduğumda :

قَالُوا بَلَىٰ

Kalú belâ...

El-Âraf: 172

(Evet ey Rabbimiz!..)

dememiş miydiniz? Bu andlaşma, bu ikrar ve bu şahitlik kıyamet günü : (Bizler, bundan gafillerdik!..) diyememeniz için değil miydi? Elest bezminde söz verip : (Evet, sen bizim Rabbimizsin!..) dediğimize göre, gerçek mü'minler iseniz Allah ve Resûlüne iyman getirin...

Diğer bir âyet-i celilede de şöyle buyrulmaktadır :

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا ﴿١٧٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ
آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَتِهِ
وَفَضْلِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

Yâ eyyühen-nâsü kad câ'eküm bürhanün min Rabbiküm ve enzelnâ ileyküm nûren mübiynâ fe-emmelleziyne âmenu billâhi vâ'tesamü bihi fese-yüdhilühüm fiy rahmetin minhü ve fadlin ve yehdiyhim ileyhi sırâten müstekıymâ...

En-Nisâ: 174 - 175

(Ey insanlar!.. Size Rabbiniz celle şâneden bir burhan, apaçık bir delil ve höcjet olan Resûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem geldi. Size, apaçık bir de nur indirdik ki, Kur'an-ı azim-ül-bürhandır. Allahu tealâ Zât-ı ülûhiyyetine ve Habib-i edibine iyman ederek ona sıkı sıkı sarılanları, taraf-ı ilâhisinden bir rahmet ve inayete erdirecek ve rizayı ilâhisine varan o dosdoğru yola iletacaktır.)

Ey ehl-i iyman!..

Ne mutlu ve ne kutlu sana ki, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri varlığını ve birliğini, kudret ve azametini açıkça bil-

dirmek için Hz. Muhammed Mustafa sallallahu tealâ aleyhi ve sellem efendimiz gibi bir höcet ve delil gönderdi. Habibullah olan o Resûl-ü zîşân aleyhi ve âilîhi salâvatullah-il-Mennân öyle mû'cizeler gösterdi ki, insanlık âlemi bunlar karşısında daima âciz kalmış ve mağlûp olmuştur. Ayrıca, sana apaçık bir nûr indirdi ki, o nûr düstur-u mükerremimiz olan Kur'anı-kerimdir. O apaçık nûr da kesin olarak tanıklık eder ki, Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem, Allahu tealâ'nın Resûl-ü ve Habibidir. O apaçık nûr iman sahiplerine haram ile helâli, hidayet ile dalâleti açık seçik beyan buyurur. O kutlu ve mutlu kişiler ki, Allahu tealâ ve Resûlüne iman ettiler, yani bir başka deyimle Hak din olan islâmı kabul ve tasdik eylediler, onun talim buyurduğu tevhide sıkı sıkı sarıldılar. YAP dediklerini seve seve yaptılar, YAPMA dediklerinden şiddet ve dehşetle kaçındılar ve sakındılar, işte Allahu azim-üş-şân o imanlı kullarını rahmet ve faziletine erdirir, cennetine girdirir ve cemalini gördürür. Mü'minlerin günde en az kırk kerre İHDİNAS-SIRAT-EL-MÜSTAKİM diye namazda niyazda buldukları SIRAT-I-MÜSTAKİM, Allah rızasına varan yoldur ki bu yolda amel cihetinden eğrilik yoktur. Hidayet yolu ancak ve yalnız SIRATULLAH olan bu yoldur ve bu yola da Allah ve Resûlüne iman ederek islâm dinini kabul ve tasdik edenler ve Allah'ın kitabına sıkı sıkı sarılanlar girebilirler.

Yine Nisâ sûre-i celilesinden bir diğer âyet-i kerimeyi ibret ve dikkatle okuyalım :

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ
مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

Yâ eyyühen-nâsü kad câ'eküm-ür-Resülü bil-hakkı min Rabbiküm fe-âminü hayren leküm ve in tekfüru fe-inne lillâhi mâ fis-semavâti vel-ardi ve kânallahu aliyemen hakiymâ...

(Ey insanlar!.. Şüphe yok ki, size Rabbiniz celle şânedan Muhammed aleyhisselâm gibi bir peygamber, hakla yani tevhid ve Kur'anla geldi. Artık ona iman ediniz ki, hakkınızda hayırlı olsun. Bu açık tebliğimize rağmen, onu red ve inkâr ve küfürde ısrar ederseniz, bilmiş olun ki göklerde ve yerde ne varsa, hepsi Allahu tealâ'nındır. İymanınız, ona bir fayda sağlamadığı gibi, küfür ve inkârınız da zarar vermez. Allahu azim-üş-şân, herşeyi hakkıyla bilicidir ve her hükmünde hikmet sahibidir.)

Müslümanlar!..

Ne kadar sevinsek ve ne kadar övünsek yeridir. Allahu tealâ, bizlere Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz gibi öyle bir peygamber-i âlişân göndermek lûtfunda bulunmuştur ki, bir elinde kelime-i tevhid olan LÂ İLÂHE İLLÂLLAH berâtı ve diğerinde Kur'an-ı kerim âyâtı olduğu halde, bütün insanlığı Hak dini olan islâma davet etmektedir. Ona iman eden, selâmet ve saadete mazhar olur, cehennem azabından kurtulur, hayırlara kavuşur. İyman etmeyen bahtsızlar ise, dünya ve âhirette zelil ve perişan kalır, çaresizlikler içinde bunılır ve çok pişman olur amma, bu pişmanlık onlara hiçbir fayda sağlamaz. Zira, yerlerde ve göklerde ne varsa hepsi Allahu zül-celâl vel-kemal hazretlerinin mülküdür, o bütün âlemlerden müstağnidir. İyman edenlerin imanı Rab-bimize hiçbir yarar sağlamadığı gibi, küfür ve inkârda inat ve ısrar eden iymansızların kâfir kalmaları da ona hiçbir zarar vermez. O, iman edenleri de, küfür ve inkârda inat ve ısrar edenleri de hakkıyla ve lâyıkiyle bilir, her hükmünde hikmet sahibidir ve hükümlerinde galiptir. Bakınız, Habib-i edibine nasıl hitap buyuruyor :

بَايَاتُ النَّبِيِّ نَا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا
وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا

Yâ eyyühen-nebiyyü innâ erselnâke şahiden ve mübeşşiren ve neziyren ve dâ'iyyen ilâllahi bi-iznihi ve sirâcen müniryâ...

(Ey Nebiyyi zişânım!.. Biz, seni kendilerine gönderildiğin insanların tasdik veya yalanlamalarına şahit, iman edenleri cennetle müjdeleyici, yalanlayanları cehennemle korkutucu ve Allahu tealâ'nın izni ve emriyle tevhid ve tâ'atine davet edici ve ışık saçıcı bir çerağ olarak gönderdik...)

Evet, Nebiyyi ins-ü can aleyhi ve âlihi selâvatullah-ür-Rahman, iman edenlerin imanına, inkâr edenlerin de küfür ve isyanına şahit olarak gönderilmiştir. Ehl-i imanı cennetle, ni'metle müjdeleyici, Allah ve Resûlünü ve âhiret gününü yalanlayıp inkâr eden kâfirleri de cehennem ateşi ile, Allahu tealâ'nın azap ve ıkabıyla korkutucu, Allah'ın emriyle tevhid ve tâ'atine çağırıcı, insanları iman nuruyla nurlandırıcı; küfür, dalâlet ve cehalet karanlıklarını aydınlandırıcı olarak gönderilmiştir ki, insanlar bu davete icabet etmek şartıyla Hakkın rızasına vasıl olabilirler.

Bu âyet-i celile de, bu görüşü kanıtlamaktadır :

وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّمَا يَأْتِيهِمْ
الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

Ve mâ nürsil-ül-mürseliyye illâ mübeşşiriyye ve münzirîyye femen âmene
ve asleha felâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenün velleziyye kezzebû
bi-âyâtinâ yemessühüm-ül-azabû bima kânu yefsükun...

El-En'âm : 48 - 49

(Biz, peygamberleri mü'minleri cennetle müjdeleyici ve kâfirleri cehennemle korkutucu olarak gönderdik. Kim iman eder ve salâh yolunu tutarsa onlar için korku yoktur, onlar üzülecek de değildir. Âyetlerimizi yalanlayanlara da, bu büyük günahları yüzünden elbette azap dokunacaktır.)

Gerçekten de böyledir. Peygamberler, Allahu tealâ'ya iman ve emirlerine itaat edenleri cennetle müjdelemişler, küfür ve inkârda inat ve ısrar edenleri de cehennemle korkutmuşlardır. Binanaleyh, her kim Allah ve Resûlüne iman eder ve durumunu düzeltirse, kötü ve çirkin huylarını Kur'anın ve Resûl-i zişânın tarif, tavsif ve talim buyurduğu iyi ve güzel ah-lâk ile islâh ederse, onlar için kıyamet korkusu ve azap kay-gusu yoktur. Bu gibiler, geride bırattıkları veya önünde sonun-da bırakacakları dünya hayatının birer süsü olan mal, mülk, evlât ve ıyâlleri için üzülmecek, mahzun olmayacaklardır. Çünkü, Allahu tealâ'nın rahmet ve mağfireti ve onlar için ha-zırladığı cennet, ni'met ve devlet öylesine yüce ve öylesine bü-yüktür ki, bu ni'met ve devlete erenler geride bıraktıkları fâni dünya ni'met ve devletleri için aslâ hüznü duymazlar.

Fakat, Kur'an-ı azim-ül-bürhanı yalanlayanlar, Nebiyyi zi-şânı yalancılıkla suçlayanlar için, bu inkâr, küfür ve yalanla-maları yüzünden öyle acı ve öyle yakıcı bir azap hazırlanmıştır ki, tahammül edebilmek cidden ve hakikaten mümkün değildir.

Muhterem kardeşlerim :

Görülüyor ki, işin başı Allahu tealâ ve Resûlü müctebâya iman ve itaattir. Netekim :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ وَتُمْ سَمْعُونَ
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

Yâ eyyühelleziyne âmenu atıy'ullahe ve Resûlehu ve lâ tevellev anhü ve entüm tesme'un ve lâ tekünu kelleziyne kalü semi'nâ ve hüm lâ yesma'un..

El-Enfâl : 20 - 21

(Ey iman edenler!.. Allahu tealâ ve Resûlüne itaat edin, Kur'an-ı kerimi işitip duyduğunuz halde ondan yüz çevirmeyin ve işitmedikleri halde işittik diyen müşrikler ve münafıklar gibi olmayın...)

Evet aziz mü'minler!.. Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'ya iman ve itaat şarttır. Bir kerre iman ve itaat ettikten sonra da artık ona sıkı sıkı sarılmalı ve bu iman ve itaatten yüz çevirmemelidir. Hele hele, bazı müşrik ve münafıklar gibi işit-medikleri halde işittik dememelidir. Zira, onların başlarındaki kulaklar işitir ama, gönül kulakları sağırdır. Netekim, bir çoklarının da baş gözleri açıktır ama, gönül gözleri kördür. Onlar, bahtsız münafıklardır. Onlar gibi olmaktan Hakka sığınırız.

Herkim, Allah ve Resûlüne iman ve itaat etti, kazandı. Herkim, Allah ve Resûlünü inkâr etti, kaybetti. İşte isbatı budur :

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وَمَنْ يَتَوَلَّ عَدُوِّي عَذَابًا أَلِيمًا

Ve men yuti'llâhe ve Resûlehu yüdhillü cennâtin tecri min taht-ihel-en-hârü ve men yetevelle yu'azzibihu azaben eliyimâ...

El-Feth : 17

(Kim, Allahu tealâ ve Resûlüne itaat ederse, Allah azze ve celle onu ağaçları altından nehirler akan cennete idhal eder ve her kim tâ'atinden yüz çevirirse, onu da elim bir azapla tazibeder.)

Hükm-ü celil-i ilâhi budur ve bu hüküm mutlâka yerine getirilecektir. Başka türlü olamaz, olmamıştır ve olmayacaktır :

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

Kul yâ eyyühen-nâsü innemâ ene leküm neziryün mübiynün Felleziyne âmenu ve amel-üs-sâlihâti lehüm mağfîretün ve rızkun keriyim...

El-Hac : 49 - 50

(De ki : «— Ey insanlar!.. Ben size, nelerden korkmanız gerektiğini apaçık anlatan bir korkutucuyum. İyman edip salih ameller işleyenler için, günahlarına mağfiret ve ardı arkası kesilmeyen bir rızık vardır.»)

Demek oluyor ki, her işin başı Allah ve Resûlüne iman ve itaattir. Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, bizlere kendi dilimizle ve anlayacağımız bir ifade ve üslûp ile Allahu tealâ'nın hikmetlerini, emirlerini ve nehiylerini açık seçik beyan buyurmaktadır. Onun için, Allah ve Resûlüne ve âhîret gününe iman etmeyenlerin başlarına gelecekleri şimdiden anlatmakta ve o korkulu hallere düşmemeleri için korkutarak uyarmaktadır. Fakat, Allah ve Resûlüne ve âhîret gününe iman ederek iyi ve yararlı işler işleyenler, Allahu tealâ'nın emirlerine ve hükümlerine itaat edenler, nehiyelerinden ve yasakladığı herşeyden sakınıp kaçınanlar için dünya ve âhîrette saadet ve selâmet vardır. Onlar, mağfiret-i ilâhiyyeye nail olurlar ve cennette de rızık-ı kerime kavuşurlar.

Bilmem hiç düşündünüz mü? Eğer, cenab-ı Rabbil-âlemiyin Habib-i edibini göndermeseydi halimiz nice olurdu? Bize, doğru yolu kim gösterirdi? Bizi, rizayı ilâhiyye onun sonsuz rahmet ve mağfiretine kim ve nasıl ulaştırırdı? Kendiliğimizden SIRAT-I MÜSTAKİYM'i doğrultup çıkarabilir miydik? Kıyamette başımıza gelecekleri akıl edebilir miydik? Bunlara benzer bir çok soruların cevapları da âyât-ı beyyînât ile verilmiştir :

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَى اللَّهِ حِجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ غَفِيرًا حَكِيمًا

Resûlen mübeşşiriyne ve münziriyne li'ellâ yekûne lin-nâsi alellahi huc-
cetün bâ'd-er-rüsûl ve kânallahu aziyzen hakiymâ...

En-Nisâ: 165

(Biz, peygamberleri cennetle müjdeleyici ve cehennemle korkutucu olarak gönderdik. Tâ ki, kıyamet günü peygamber-

lerden sonra insanların Allahu tealâ'ya karşı : «— Ey Rabbi-miz!.. Eğer, dünyada bize peygamber göndermiş olsaydın, sana iman ve itaat ederdik...» gibi özürler ileri sürebilecekleri bir bahaneleri olmasın. Allahu azim-üş-şân aziz ve hakiymdir.)

Görülüyor ki, Allah ve Resûlüne iman ve itaat etmeyen, âhîret gününe inanmayan, Kelâmullah'ı yalanlayan kâfirlerin ve münkirlerin ileri sürebilecekleri hiçbir mazeret kalmamıştır. Bütün bu mazeret ve te'vil kapıları kapanmış ve peygamberler, insanlar üzerine Allahu tealâ'nın hücceti kılınmıştır. İnsanlara peygamberler göndermesinin elbette büyük hikmetleri vardır. Zira, peygamberler gönderilmemiş olsaydı, ilâhi adalet tecelli ve tahakkuk edemezdi :

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا

Ve mâ künnâ mu'azzibiyne hatta neb'ase Resûlâ..

El-İsrâ : 15

(Biz, Resûl gönderinceye kadar hiçbir ümmete azap edici değiliz.)

Hiçbir kavme ve hiçbir ümmete peygamber gönderilmeden, o kavim ve ümmet de o peygamber-i âlişânı yalanlamadan azap edilmeyeceği açıkça beyan buyuruluyor. Aksi takdirde, o kavim ve ümmetlere kıyamet günü hüccet ikame etmek mümkün olamazdı. Onların özür beyan etmelerini peşinen reddetmek için daha doğrusu ilâhi adaleti tecelli ettirebilmek için peygamberler gönderilmiştir ki, ni'mete müstehak olanlar cennete ve azaba müstehak olanlar da cehenneme girsinler.

Bir âyet-i kerimede de şöyle buyurulmaktadır :

۱ اِنَّا ارْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَاِنْ مِنْ اُمَّةٍ اِلَّا جِئْنَا بِهَا نَذِيرًا

Innâ erselnâke bil-hakkı beşiyren ve neziyrâ ve in min ümmetin illâ halâ fiyhâ neziyr...

Fâtır : 24

(Muhakkak ki biz seni mü'minleri cennetle müjdeleyici ve kâfirlerle münkirleri cehennemle korkutucu olarak Hak din ile gönderdik. Hiçbir ümmet yoktur ki, içlerinden o ümmeti Allahu tealâ'nın azabıyla korkutucu geçmiş olmasın.)

Buracıkta biraz durup düşünelim : Her kavme ve her ümmete bir korkutucu gönderildiği kesin olarak âyet-i kerime ile sâbittir. Bu sebeple peygamberlerini yalanlayan ve ona inananların mâ'ruz kalacakları azap da belirlenmiş bulunmaktadır. Onların ileri sürecekleri hiçbir mazeretin kendilerini bu azaptan kurtaramayacağı hakikati karşısında, bugünün insanlığını düşünelim ve onların kıyamette uğrayacakları azabı göz-önüne getirelim. Zira, gelmiş geçmiş bütün peygamberler, yalnız bir kavme gönderilmiştir. Oysa, Sultan-ı serir-i din-i mübiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-mu'iyin efendimiz hazretleri bütün insanlığa peygamber ve bütün insanlık âlemine rehber ve önder olarak gönderilmiştir :

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

Ve mâ erselnâke illâ kâffeten lin-nâsi beşyren ve neziyren ve lâkinne ekser-en-nâsi lâ yâ'lemun...

Sebe : 28

(Yâ Muhammed!.. Biz, seni bütün insanlara ancak iman ve itaat edenlere müjdeleyici, red ve inkâr edenlere korkutucu olarak gönderdik. Fakat, çoğu insanlar senin risalet ve nübüvvetini tasdik etmezler, cennet ve cehennem gerçeğini da bilmezler.)

Ne mutlu iman ve itaat edenlere!.. Ne yazık gaflet, cehalet veya dalâletleri sebebiyle küfür ve inkârlarında ısrar edenlere...

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلامِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

Kul yâ eyyühen-nâsü inniy Resûlullahi ileyküm cemiy'an-illezi lehu mülk-
üs-semâvati vel-ard lâ ilâhe illâ hüve yuhyiy ve yümiytü fe-aminû bil-
lâhi ve resûlih-in-nebiyyil-ümmiyyilleziy yü'minü billâhi ve keliymatîhi
vet-tebi'uhu le'alleküm tehtedun...

El-Â'raf: 159

(Ey Habib-i edibim! De ki: «— Ey insanlar! Muhakkak ki, ben size hepinize Allahu tealâ'nın gönderdiği peygamberim. O Allahu zül-celâl vel-kemal ki, göklerin ve yerin mülkü onundur. Ondan gayrı kulluk ve ibadete lâyık Hak mâ'bud yoktur. Dirilten ve öldüren odur. O halde, o Allahu azim-üş-şâna ve onun ümmi Nebi olan Resûlüne iman edin, ona tâbi olun ki, Allahu tealâ'nın varlığına ve birliğine ve onun kelâmı olan kitaplarına ve âyetlerine iman etmiş olur ve hidayete erişirsiniz.)

Mefhar-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, bu âyet-i celile nâzil olana kadar halkı gizlice Hak dinine dâvet ederdi. İşte, bu âyet-i kerimenin nüzulünden sonradır ki, ilk defa âşikâre olarak din-i mübiyn-i islâma davete başlamışlardır. Yukarıda, bilvesile belirttiğimiz gibi her peygamber yalnız bir kavme gönderildiği halde, Fahr-i kâ'inat aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyât efendimiz hazretleri bütün insanlara ve cinnilere gönderildiği yolundaki bu ilâhi emri tebellûğ edince, halkı topladı ve onlara :

— Ey insanlar!.. Ben, Allahu tealâ tarafından bütün insanları Hak dini olan islâma, tevhide ve bana nâzil olan Kur'-

an-ı kerime iman ve âlemlerin Rabbine itaat etmeğe davetle görevlendirildim, buyurdu.

Bazıları sordular :

— Allah nedir ve kimdir?

Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz bu soruyu da saadetle şöyle cevaplandırdılar :

— Allahu tealâ odur ki, yerlerle göklerin ve yerlerle göklerin arasında görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen her şeyi o yaratmıştır. Bütün bunlar onun mülküdür. Ondan gayrı kulluk ve ibadete lâıyk ve müstehak Hak mâ'bud yoktur. Yaratıcı ve besleyen odur. Diriltici ve öldüren odur. İşte ben sizleri o Allahu azim-üş-şâna ve onun Resûlü ve Nebi'si olan ümmi peygambere imana davet ediyorum. Nebiyyi ümmi olan bana ve dolayısıyla Allahu tealâ'ya iman ve itaat ederseniz, taraf-ı ilâhiden bana nâzil olan Kur'an-ı kerimi kabul ve tasdik eylerseniz, onun emirlerini ve hükümlerini seve seve yapar ve yerine getirir, nehiyelerinden sakınır ve kaçınırsanız, içinde bocaladığınız sapıklıktan kurtulur, dalâletten hidayete erişirsiniz.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil-âlemiyn...

Enbiyâ : 107

(Ey Nebiyyi zişân!.. Biz, seni ancak âlemlere rahmet olmak üzere gönderdik.)

Bâ'is-i hılkat-i kâ'inat aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyât efendimiz gerçekten âlemlere rahmettir. Şu var ki, kâfirlere ve münkirlere yalnız dünya hayatında rahmet olup, üzerlerine incek olan azabı te'hire, daha önceki peygamberân-ı izâm zamanında olduğu gibi yüzlerinin ve şekillerinin değişmesini önlemeğe ve arzın kâfirleri yutmasını engellemeğe sebeptir. Mü'

minlere ise, dünya ve âhirette rahmet olduğu, tabii ve âşikârdır.

Söze başlarken de açıklamaya çalıştığımız gibi, Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz risâlet ve nübüvvet bakımından son peygamberdir. Ancak, nübüvvette bütün peygamberlerden evveldir. Başka bir deyimle, nuru evvel ve bâ'si sonradır. Nitekim, kendilerinden :

— Yâ Resûlallah!.. Ne zamandanberi Nebi'siniz? diye sorulduğunda saadetle şu cevabı vermişlerdir :

— Âdem aleyhisselâm, su ile toprak arasında idi ve kendisine henüz ruh verilmemişti ki, ben o zaman Nebiy idim.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ
عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ

Lekad câ'eküm Resûlün min enfüsiküm aziyzün aleyhi mâ anittüm harıysün aleyküm bil-mü'miniyne Ra'ufun Rahiyim...

Et-Tevbe: 128

(Andolsun, size kendinizden ve en enfesiniz olan öyle bir peygamber geldi ki, bir sıkıntı, mihnet ve meşakkate uğramanız ona pek ağır gelir. O, sizlerin hidayet ve salâhınıza haristir, sizlerin üzerlerinize titrer, bütün mü'minler için Ra'ûf ve Rahiyim'dir.)

Bu âyet-i kerimeyi yorumlamak ve açıklamak için ciltler dolusu kitaplar yazılsa, yine de başarılmaz. Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, lûtuf ve keremi gereği olarak buyurmaktadır ki :

(Ey insanlar!.. Size, kendi cinsinizden ve en enfesiniz olan bir zât-ı akdesi Nebi olarak gönderdim. O'na AZİZ ismini verdim. Gerçekten o her işinde azizdir. Sizlerin iyman etmeniz ve hidayete erişmeniz için yılmadan, yorulmadan, hiçbir şeyden korkmadan gece-gündüz uğraşıp didinir. Sizlerin iyman ve hidayete erişmenize, dünya ve âhiret mihnet ve meşakkatlerin-

den kurtulmanıza gayet haristir, isteklidir. Size, bir zarar erişmemesi için üzerinize titrer. RA'UF ism-i celilimle sizlere karşı hakikaten Ra'uf ve RAHİYM ism-i şerifimle sizlere gerçekten rahiyim olan bir Nebiyyi âlişandır. O Nebi'ler serverinin ismi MUHAMMED'dir.)

Ey ehl-i iyman!..

Sırası geldikçe her zaman tekrarlıyoruz ve bunu böylece tekrarlamakta fayda görüyoruz. İyice bilmemiz ve bellememiz gerekir ki, Hz. MUHAMMED sallallahu aleyhi ve sellem bulunmayınca, Allahu tealâ bilinemez ve bulunamaz. O'na itaat, Allahu azim-üş-şâna itaat olup, O'na isyan mutlâka âlemlerin Rabbine isyan ve tuğyandır. O'na sevgi ve saygı beslemek, Allah azze ve celle hazretlerini sevmek ve saymaktır. O Resûller serverine tâbi olmak, Muhabbetullah'ı celbeder. Ona tâbi olmak ilâhi rahmet ve mağfirete vesile olur. Ona tâbi olmak cemal-i lâ yezal-i ilâhiyye vuslâtıdır. Ona tâbi olmak insanın suretini insan yaptığı gibi siyretinin de insan olacağına dalâlettir.

Ey benim iymanlı kardeşim :

Ona tâbi ol ve her halinle ona uy ki, bu ittibâ ve iktida sayesinde sevdiğin Allah da seni sevsin, bütün suçlarını, günahlarını, isyan ve nisyanlarını affedip bağışlayarak seni ve beni arındırıp paklasın, seni bütün kötülüklerden, sıkıntılardan, meşakkat ve musibetlerden hıfzedip saklasın. Ona tâbi ol ki, Allahu sübhanehu ve tealâ baş gözünü de, gönül gözünü de nurlandırсын, basar ve basiretin Hakkın cemal-i bâ-kemalini görmeğe istidat kazansın.

Seyyid-ül-enâm aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyete ves-selâm, Enbiyanın serveridir, bütün peygamberlerin rehberidir, âşıkların ve sadıkların önderidir. O zât-ı akdes, imam-ül-Enbiyâdır, bürhan-ül-etkiyâdır, Habib-i Hüdâ ve şefi-i rûz-i cezadır. O, bütün âlemlerin yaratılmasına vesile olan sebab-i hilkat-i kâ'inattır. Âlemler, onun nuruyla münevver olmuştur. Onun sevgisiyle kâ'inat hayat bulmuştur. İnsanlık âlemi onun sayesinde gerçek kimliğine ve kişiliğine kavuşmuştur. Mü'minlere iyman odur, can-ü canân odur, derde derman odur, gönüllere

sultan odur, hâmil-i Kur'an odur, sahib-i bürhan odur, Habib-i Rahman odur. Rahmeten lil-âlemiyn ve şefi-ül-müznibiyn odur. O, MUHAMMED'dir. O, AHMED'dir. O, HAMİD'dir. O, MAHMUD'dur.

Ona tutunan, Hakka tutunmuş olur. Ona bi'at eden, Hakka bi'at etmiş olur. Ona muhabbet, Allahu tealâ'ya muhabbetir. Ona ihanet, mâ'azallah Hakka ihanettir. Onu, bütün sema ehli tebcil eder. Onu, yüz suhuf ve dört kitap takdis eder. Allahu tealâ, melekleri ile her dem ona salât eder.

**Yâ Resûlallah cemalin KUL HÛVALLAHÛ AHAD,
Ketbolunmuş levh-i ruhsârında ALLAH-ÛS-SAMED,
LEM YELİD zâtın VE LEM YÛLED sıfatın vafıdır,
Nola şânında denilse VELEM YEKÛN LEHÛ KÛFÛVEN
AHAD...**

Aziz müslüman!.. Şefaati uzmâsına nail ve mazhar olmak istiyorsan, onu her nefeste salât-ü selâm ile an, onu canından, malından, evlât ve ıyâlinden fazla sev ki, o da seni sevsin ve en müşkil ânında sana şefaati etsin, himem-i ruhaniyyeti ile dünyevi ve uhrevi, sûri ve mâ'nevi bütün güçlüklerini kolaylığa çevirsin :

**Garik-i bahr-i isyanım, şefaati yâ Resûlallah;
Esir-i nefsi nâdanım, şefaati yâ Resûlallah;
Reh-i gurbette nâçarım, gam-ı hicrinle bizârım;
Binbir derde giriftârım, şefaati yâ Resûlallah...
Benim cürm-ü firâvanım, harabetti dil-i cânım;
İnayet eyle sultanım, şefaati yâ Resûlallah...
ZEKÂ'İ hicrinle mahzun, anı vaslınla kıl memnun;
Yoluna can feda olsun, şefaati yâ Resûlallah...**

İyi bilmiş ol ki, Allahu azim-üş-şânın biz âciz ve günahkâr kullarına bahş ve ihsan buyurduğu en büyük ni'met, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemdir.

Zuhurun âleme lûtf-u keremdir yâ Resûlallah,
Vücudun menba-i cûd-ü himemdir yâ Resûlallah...
Cemi' Enbiyalar zıkr-i cemilin kıldılar tebliğ,
Kitabullah'ta vasfın mültezem'dir yâ Resûlallah...
Nişân-ı KÂBE KAVSEYN, ebru anın çeşm-i Hakbilin,
Delil-i nassla NUN KALEM'dir yâ Resûlallah...
Kebuter suretinde devrederler Ravza-i pâkin,
Zümre-i ruh-u kudsiyeler hademdir yâ Resûlallah...
Ne dem ki, tak-ı arş üzre görsem necm-i rahşende;
Süreyya diyemem nefis-i kademdir yâ Resûlallah...
Nübüvvet tâc-ı izzettir başında saadetle,
Risâlet barigâhında âlemdir yâ Resûlallah...

O Nebiyyi zişân ve Mahbub-u Rahman'ın ayakkabıllarının tozları, arşa ziyet olmuştur. O Habib-i edib-i Kibriyâ'nın cennete varmasıyla, cennet tezyin olunmuştur. Nâr-ı cahiym, ona iyman etmeyen, ona muhabbet göstermeyen nâdanlar için halk ve icat buyurulmuştur.

O Nebi'ler serverine iyman edenler, cehennem ateşinden kurtulurlar. Onu candan ve gönülden sevenler cennete dahil olurlar. Allah azze ve celle böylece vâ'd ve vâ'id buyurmuştur, bu gerçeği de açıkça bütün insanlık âlemine duyurmuştur.

Evet, nuru evvel ve gönderilmesi en sonradır amma, cennete bütün peygamberlerden önce ilk girecek de odur. Zira, o Makam-ı Mahmud'un ve şefaati-uzmânın sahibidir. O cennete girmeden hiçbir Nebi ve Resûl cennete giremez. Netekim, onun ümmeti de cennete vasıl olmadan, hiçbir peygamberin ümmeti cennete dahil olamaz. Cemal-i lâ yezâl, ona ve onun ümmetine hazırlanmıştır. Cennetler onun ve onun ümmeti için süslenmiştir.

Bütün peygamberler, mahşer yerinde :

— Nefsiy... Nefsiy... feryatları ile kendi nefisleri kaygusuna düşerek o günün şiddet ve dehşetiyle diz çöktüklerinde, sahib-i makam-ı Mahmud aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Vedûd efendimiz, Allahu tealâ'dan ümmetini dileyecek, iyman ve itaat

eden ümmetini o korkunç günün vahşet ve haşyetinden şefaati ile kurtaracak ve hepsini cennete idhal edecektir.

Ey âşık-ı sadık!..

Eğer, şefaati Resûlüllah'a nail olmak dilersen, ona sık sık salâvat getir, ism-i şerifini her işittiğin zaman gafillerden, bahillerden olma, salâvat getir. Derdine derman, dünya ve âhirette emn-ü emân bulayım dersen ona salâvat getir. Salih amelilerinin, işlediğin bütün hayırlı ve yararlı fiillerin menzil-i ıllıyiyne varmasını arzularsan Habib-i edib-i Kibriyâ'ya salâvat getir.

Duymadın mı, işitmiyor musun? Allahu tealâ ve melekleri her dem Resûl-ü müctebâ'ya salât-ü selâm ediyorlar. Cuma namazlarında, hatip minbere çıkarken mü'ezzinin okuduğu âyet-i kerimenin mâ'nasını ve medlûlünü öğrenmeğe, anlamâğa çalış, emr-i celil-i ilâhiyyi yerine getirmeğe alış.

Hakka makbul kul olmak mı istiyorsun? Dünyada refaha, âhirette felâha, kabrinde feraha, mahşerde salâha ermek mi istiyorsun? İki cihan serverinin nur-u cemaline her nefes salâvat getir.

Hesapta rezil ve zelil olmamak, mizanda âvare kalmamak, sıratı geçerken bocalamamak diliyorsan, Resûl-ü zişâna daima salâvat getir. Hem unutma ki, Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimize bir salâvat edene, Mevlâyı müte'al on salâvat eyler. Zira, sebep-i mağfired-i Hüdâ ve bâ'is-i lûtf-u atâdır.

Mü'min-i kâmil isen, âşık-ı sadık isen, aşk-ı Muhammedi ile yüreği yanık isen, Allah ve Resûlünün Hak ve gerçek olduğuna tanık isen bir nefesini bile boş geçirme, her dem salâvat getir. Kalp sarayının mâ'mur olmasını, gönlüne nur dolmasını, bütün sıkıntılarının, üzüntülerinin son bulmasını, derdine deva ve hastalığına şifa bulunmasını, dualarının kabul buyurulmasını arzu ediyorsan salâvatı eksik etme... Zira, derdine derman MUHAMMED'dir, suçlarına ve günahlarına gufran MUHAMMED'dir, can-ü cânan MUHAMMED'dir, gönüllere sultan MUHAMMED'dir. O'na tâbi olan aziz olur. O'na karşı çıkan rezil ve zelil olur.

**Cemi Enbiyâ'lardan Muhammed cümleinin şanı,
Yüzü nurundan aldılar felekler şems ile mâhı...**

**Yedi kat gökleri geçti, kadem arş üstüne bastı;
Erişti KÂBE KAVSEYN'e tavaf eyledi dergâhı...**

**Dilerim canımı kurban senin yoluna ey Ahmed,
Nola bir kez seni görsem yüzü şems-i kamer mâhı...**

**Onun seyr-i sülûkünden melekler âciz oldular,
Ki, bin yılda varamazlar o bir demde varıp râhı...**

**Tecellâ-i cemalini şular kim gördüler anı,
Onun için aşkile ederler dert ile âhı...**

**Muhammed'dir gülün kani oldur canların canı,
Onunçün eder bülbül efganı seher vakti sehergâhı...**

**Bu Eşrefoğlu Rumi'nin günahı çökdürür gayet,
Şefaât kıl yâ Muhammed yüzü şems-i kamer mâhı...**

Vay ona ki, iki cihan serverinin nübüvvetini işitti de, ona iman ve itaat edemedi. Vay ona ki, O'nun adını işitti de O'na salâvat vermedi. Vay ona ki, ona ümmet oldu da onun sünnetini ihyâ etmedi. Vay o kimseye ki, âline, evlâdına, evzâcına, ashabına, ensarına, âlimlerine, velilerine muhabbet etmedi ve bu zevât-ı zevil-ihtirama ihanet eyledi. Yazıklar olsun, azaplar olsun!..

Bütün peygamberlerin şâhı Hz. Muhammed Mustafa salallahu aleyhi ve sellem efendimiz olduğuna göre, onun âlinin, evlâdının, evzâcının, ashabının, ensarının, âlimlerinin, velilerinin, muhiblerinin ve ümmetinin de gelmiş geçmiş bütün peygamberlerin âlinden, evzâcından, ashab ve ahbabından, âlimlerinden ve ümmetlerinden alâ ve efdal olacağı gün gibi aşikârdır. Bu itibarla, müjdeler ve beşaretler olsun o kimselere ki, o zât-ı akdese iman ve itaat etti, onun yoluna baş koydu.

O'nun taraf-ı ilâhiden getirdiği din-i mübiyn-i islâma malıyla, canıyla hizmet ederek O'nun âline, evlâdına, ezvâcına, ashabına, ahbabına, ensarına, âlimlerine ve velilerine sevgi ve saygı gösterdi. İşte, bu mutlu ve kutlu kişiler, iki cihanda aziz oldu ve Hakkın mahbup, matlûp ve mergubu olan kullar zümresine girdi.

**Ay dahi güneş dahi,
Nurundan Muhammed'in;
Cümle şekerler tadı,
Tadından Muhammed'in;**

**Doğdu ünmetim dedi,
Ümmeti kaydın yedi;
Çalab ziyaret koydu,
Sinini Muhammed'in...**

**Çulhalar dokumadı,
Terziler dikemedi,
Kimseler eskitmedi,
Donunu Muhammed'in...**

**Evliya'lar geldiler,
Saf saf olup durdular,
Canlar feda kıldılar,
Yolunda Muhammed'in...**

**Muhammed bir denizdir,
Cümle yerleri tutmuş,
Evliyalar ördeği,
Gölünde Muhammed'in...**

**Yetmiş bin hacı gider,
Malı mülkü terkeder,
Varır ziyaret eder,
Kabrini Muhammed'in...**

**Ol Meryem oğlu İsa,
Sırla göğe ağdı,
Yüzbin İsa sergerden,
Vasfında Muhammed'in...**

**Öksüz Yunus miskindir,
Eksikliği cürümdür,
Her ne desem eksiktir,
Hakkında Muhammed'in...**

Seyyid-il-mürseliyn O'dur. Hâtem-en-Nebiyyin O'dur. İmam-el-müttakiyn O'dur. Rahmeten-lil-âlemiyn O'dur. Bütün yaratılmışların en hayırlısı O'dur. Hakkın en sevgili kulu O'dur. Habib-i zül-celâl, Mahbub-u zül-cemal ve matlûb-u zül-kemal O'dur. O'na itaat, Hakka itaattir. O'na ihanet, Hakka ihanettir. O'nun rızası, Hak rızasıdır. O'nun gazabı, Hakkın gazabıdır. O, en üstün ve en yüce ahlâk ve faziletleri tamamlamak üzere gönderilmiş HULK-I AZİYM'dir, belki HULK-I AZİYM'in de fevkindedir. O'na, LEVLÂKE LEVLÂK hil'atını bizzat Hak giydirmiştir. Mübarek yüzü mir'at-ı Hak'tır. Kalb-i şerifi nurdan da pâktır. Tatlı sözlülerin en tatlısı, insanların en şefkatlisi ancak ve yalnız O'dur. Onun güzelliği karşısında Hz. ÂDEM ve YUSUF aleyhimüsselâm (Bizler de güzeliz!) demeye utanırlar. Bütün güzeller, güzelliklerini O'nun güzelliğinden, tekmil nurlar nurlarını O'nun nurundan almışlardır.

Yusuf aleyhisselâmın güzelliğini gören Mısır kadınları, öylesine hayran kalmışlardır ki, ellerini kestikleri halde acısını duymamışlardı. Eğer, Cemal-i bâ-kemal-i Resûl-üs-sakaleyni görebilmek bahtiyarlığına nail olsalardı, yürekleri parça parça doğransa, acısını hissetmezlerdi.

Ey âşık-ı sadık!..

Sözü uzatmağa ne hacet? Efdal-ül-halâ'ik aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Hâlık efendimiz hazretlerini, hakkıyla ve lâyıkiyle vasfedebilmek kime nasip olmuştur ki, bu fakir-i pür-tak-sir onu sizlere tarif ve tavsif edebilsin :

**Bir kulun ki, meddâhı Allah ola;
Kim kadir ki, ol ona meddâhı ola...**

Yerlerin ve göklerin ve yerlerle gökler arasında görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen âlemlerin yaratıcısı, sahibi ve müstakillen mâliki olan Allah azze ve celle Habib-i edibini düstur-u mükerremimiz olan Kur'an-ı azim-ül bürhanda öylesine medh-ü senâ eylemiştir ki, iman ve irfan sahipleri için bu âyet-i kerimeleri hatırlamak ve okumak kâfi ve vâfidir.

Biz, âcizane bu risâlemizde Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin ESMÂ-İ-ŞERİFE'lerinden bahsetmek ve o mübarek isimlerin özellikleri ve güzellikleri hakkında elimizden geldiği, dilimizin döndüğü, aklımızın ve ilmimizin yettiği kadar nâçiz bilgiler sunmak niyyet-i hâlisanesiyle böyle bir mukaddime yapmak zorunda kaldık.

Bilindiği gibi, Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz hazretlerinin bütün mübarek isimleri bi-zâtihi aziz olup, ism-i şerifleri MUHAMMED'dir. Muhammed ism-i şerifi, Kur'anı kerimde dört âyet-i celilede zikrolunduğu gibi, ezanda ve kamette, kelime-i tevhid ve kelime-i şهادette de yine bu isimle anılır. Sema'da ve hakiki İncil-i şerifte ise AHMED ismiyle anıldığı da malûmunuzdur. MAHMUD ism-i şerifi ise, kıyamet gününe mahsus isimleridir. Temenni ve niyaz olunur ki, âşıklara ve sadıklara bir yâdigâr bırakmak azmiyle yazmak cür'etinde bulunduğumuz bu risâle, Seyyid-ül-Ebrâr aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Gaffâr efendimiz hazretlerinin nigh-i iltifatlarına mazhar olurda, yazan, okuyan ve dinleyen bizleri şefaat-i uzmasıyle taltif buyurur.

Hemen ilâve edelim ki, âcizane ve fakirane bizim bu ism-i şeriflere verebileceğimiz mâ'na, deryalardan bir katre ve güneşten bir zerre mesâbesindedir.

Aziz kardeşim!..

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin bu mübarek isimlerini okuyup dinlediğin zaman, hemen ve hiç ihmal etmeksizin O'nun Ravza-i pâk ve ıtırnâk-i Muhammediye'leri-

ne salâvat ver ki, mazhar-ı hidayet, vasıl-ı şeh râh-ı saadet ve selâmet ve nail-i şefaât olasın, dünya ve âhirette refah ve felâh bulasın, gamdan, kederden, vesveseden kurtulasın...

Bu esmâ-i şerifeler şunlardır :

MUHAMMED (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Mâ'nayı münifi; Çok çok senâ olunan, öğülen, hamdetmeğe lâyük olan, medholunan demektir. Sultan-ı Enbiya ve Resûl-ü Kibriyâ aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tehâyâ efendimiz hazretleri, âlem-i vücuda teşrif buyurmadan önce bütün melekler ve Hz. Âdem aleyhisselâmdan itibaren Resûl-ü müctebâ'nın Zuhur ve tulû'una kadar, taraf-ı ilâhiden gönderilen bütün enbiyâ ve mürseliyn aleyhimüsselâm hazerâtının dillerinde medh-ü senâsı ve kendilerine indirilen suhuf ve kitaplarda ism-i valâsı zikrolunduğu gibi, gönüllerinden de sevgisi hiç eksilmediğinden, Kadem nihade-i âlem olmaları takarrür edince Allahu sübhanehu ve tealâ, dedesi Hz. Abdül-Muttalip ve muhterem annesi Hz. Âmine radiyallahu anha'ya MUHAMMED ism-i şerifini vermelerini emir ve irade buyurmuşlardır.

MUHAMMED ism-i şerifi, aynı zamanda esmâ-i ilâhiden mübarek bir isimdir.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, yerlerde ve göklerde, melekler ve insanlar arasında saygı ve sevgi ile zikredilen bir zât-ı akdes oldukları gibi, bizzat Cenab-ı Rabbil-âlemiyn tarafından da muhtelif vesilelerle medh-ü senâ olunmak bahtiyarlığına mazhar olmuşlardır. Netekim, bugün dahı yine bizzat Allahu tealâ ve melekleri ile salihler ve âşıklarla sadıklar zât-ı risaletpenâhilerini medh-ü senâ etmektedirler. Ne var ki, meleklerin ve kulların iki cihan serverini gereği gibi övmeğe ilim ve irfanları kâfi gelemeyeceği gibi, esrar-ı Muhammediyye'ye agâh olmaya da güçleri yetmez. Onun için, Habib-i edib-i Kibriyâ'nın hakkıyla ve lâyükıyla meddâhı Allahu azim-üş-şândır. O'na lâyük ve müstehak olduğu medh-ü senâ ve esrar-ı Muhammediyye'ye vükuf, ancak ve yalnız Allam-el-guyûb olan âlemlerin Rabbine mahsus ve münhasırdır.

Geçtiğimiz günlerde, batı dünyasında yapılan bir anket sonunda, yeryüzünde en çok anılan ve kullanılan ismin MUHAMMED aleyh-is-salâtü ves-selâm olduğu riyazı bir kesinlikle sabit olmuştur.

Görenedir görene!.. Köre nedir, köre ne?..

Muhammed ism-i şerifinin bazı hassaları vardır. Bu mübarek isim herhangi bir mecliste zikrolunduğu zaman, işitenler üzerinde mâ'nevi bir tesir yaratır ve o mecliste hazır bulunanlar, nedenini fark ve temyiz edemedikleri bir sevinç ve sü-rura gark olurlar. Bu isimle, Resûl-ü zişâna salâvat verenler, en kısa zamanda menzil-i maksutlarına ererler, bütün güçlükleri yenerler, üzerlerine teveccüh edecek kaza, belâ ve musibetler ref'olunur. Cehennem ateşinden kurtulur ve cennet ni'metlerine nail olurlar. Himem-i ruhaniyyet-i Muhammediyye her ân üzerlerinde sâyeban olur. Mahşer yerinde, Habib-i edib-i Kibriyâ'ya yakın bulunurlar, hesapları kolay ve mizanları ağır olur.

Daha önceki derslerimizde de, sırası geldikçe arzettiğimiz gibi, her biri birer kâmil mü'min olan şanlı ve kahraman atalarımız, silâh altında bulunan yavrularına MEHMEDCİK adını vermiştir. Ne mutlu ve ne kutlu o büyük müslüman Türk milletine ki, taşıdığı bu mübarek isim sayesinde her nereye yönelirse daima mansur ve muzaffer olmuş, din ve millet düşmanlarını yıldırılmış, iki cihan serverinin himem-i ruhaniyyeti ile yeryüzünde haklı bir şöhrete ulaşmıştır. Zira, bu mübarek ismi taşıyanlara şefaati Resûlullaha mazhar olurlar. Yavrularına bu mübarek ismi veren ana ve babalar da iki cihanda şâd-ü handan kalırlar. Bu sebeple, O'nun ismini taşıyan bir kimse bir meclise geldiği zaman, hazır bulunanların adından dolayı saygı göstermeleri ve baş köşede yer vermeleri vâcib olur.

AHMED (Sallallahu aleyhi ve sellem)

AHMED ism-i şerifi, Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin semadaki ve tahrif olunmamış, taraf-ı ilâhiden indirildiği gibi kalmış İncil'deki ismidir. Cenab-ı Kadir-i

Kayyûm hazretleri, bütün mahlûkatı yaratmadan üçyüz altmış bin yıl önce, iki cihan serverinin mübarek nurunu halkeylemiş ve o nûr-u alâ nur, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerini türlü türlü hamd-ü senâlarla tâ bu âlem vücuda gelinceye kadar zikr-ü tesbihte bulunduğundan ehl-i sema olan melekler Habib-i edib-i Kibriyâ'nın nuruna AHMED adını vermişlerdir ki, ziyade hamdedici mâ'nasına gelmektedir. Yeryüzünde bilinen ve söylenen ism-i şerifleri MUHAMMED sallallahu aleyhi ve sellem olduğu gibi, göklerde de meşhur ve malûm olan ism-i şerifleri AHMED sallallahu aleyhi ve sellemdir. Bütün medh olunarlardan O'nun memduhiyyeti ziyade olduğundan zât-ı risaletpenâhilerine MUHAMMED-ÛL-MAHMUDEYN denilmiştir.

Fahr-i kâ'inat aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyât efendimiz, bütün yaratılmışların hamd-ü senâlarından ziyade Allahu tealâ'ya hamdettiği için de kendilerine AHMED-ÛL-HAMİDİYN denilmiştir. AHMED ism-i şerifi Resûl-ü müctebâ'dan önce hiç kimseye verilmemiştir.

Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin hamdi, bütün mahlûkat-ı ilâhiden ziyade olduğundan dolayı Hak celle ve alâ hazretleri İsa aleyhisselâma inzâl buyurduğu İncil-i şerifte, Habib-i edibini medhettikten sonra ümmetini dahi medheylemektedir :

Ve ümmeteh-ül hâmidüne yahmedüne fis-serrâ'i ved-darrâ'i ve alâ külli hâlin...

(Resûlüm olan AHMED ve ümmeti, varlıkta ve darlıkta, üzüntüde ve ferahlıkta, her hallerinde bana hamdedicilerdir.)

Enes bin Malik radiyallahu anh, rivayet etmiştir ki, Sahib-i şeri'at aleyhi ekmel-üt-tahiyyet efendimiz saadetle şöyle buyurmuşlardır :

— Kıyamet günü, iki kimse huzur-u Rabbil-âlemiyne getirilir. Her ikisine birden cennete girmeleri irade olunur. Bunlar : (Yâ Erham-er-râhimiyn!.. Bizler, cennete girmeğe lâıyk bir amel işlemedik. Acaba, biz âciz ve zelil kullarına bu lûtuf ve ikramının zuhuruna sebep nedir?) Allahu sübhanehu ve tealâ

hazretleri celâli ile buyurur : (Evet, her ikinizin de cennete lâ-yık amelleriniz yok, fakat birinizin adı MUHAMMED ve diğeri-
nin adı AHMED olduğundan ben azim-üş-şân zât-ı ecelli
â'lâmla Habib-i edibimin adını taşıyan kullarımı cehenneme
atmağa ve ateşte yakmağa hayâ ederim. Haydi, ikiniz de giri-
niz cennetime...)

Süreyk bin Yunus rivayet etmiştir ki :

— Hak tealâ hazretlerinin, Seyyahin denilen bir kısım
melekleri vardır. Bu melekler daima yeryüzünde gezip dolaşırlar,
hangi evde Muhammed veya Ahmed isminde kimse varsa,
o ev halkını bu mübarek isimleri taşıyanların hürmetine zi-
yaret ve tâ'zim ederler ki, bunların ibadetleri ve görevleri de
budur. Zira, içinde Habib-i edib-i Kibriyâ'nın ism-i şerifini ta-
şıyan kimseler barındığından bu evler hürmet ve tâ'zime lâ-
yıktırlar.

AHMED ism-i şerifi Kur'an-ı kerimde Saf sûre-i celilesin-
deki bir âyet-i kerime ile sabittir. Hz. İsa aleyhisselâmın, ken-
disine nâzil olan İncil-i şerifte de zikrolunan âyet olup, me'-
âlen şöyledir :

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ
يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ

Ve iz kale İsebnü Meryeme yâ beni İsrâ'ile inni Resûlüllahi ileyküm
musaddikan limâ beyne yedeyye min-et-Tevrâti ve mübeşşiren bi-resûlin
ye'ti min bâ'dis-mühu Ahmed...

Es-Saf : 9

(Bir vakit de Meryem oğlu İsa : «— Ey İsrâ'il oğulları!...
Ben size Allahu tealâ'nın Resûlüyüm. Benden önce nâzil olan
Tevrat'ı tasdik ve benden sonra gelecek Ahmed adındaki pey-
gamberi de müjdeler olduğum halde hüccet ve bürhan ile size
geldim...») demişti.

Ey ihvân-ı din-i mübiyn!..

Şer'ini tut, ümmeti ol ümmeti... Hak nasip etsin sana cemaliye cenneti...

HÂMİD (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Hiçbir mahlûkun haddi ve kudreti erişemediği halde, Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin, türlü senâlar ile Hak celle ve alâyı hamd-ü senâya muvaffak kılınmasından ötürü zât-ı risaletpenahilerine HÂMİD ismi verilmiştir.

Evet, ey ehl-i aşk!..

Hiçbir mahlûk, ne melekler, ne peygamberler, ne cinniler ve ne de insanlar Cenab-ı Hakka Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz kadar hamd-ü senâ edememişlerdir. Nettekim, kıyamet gününde de yine böyle olacaktır. Ümmet-i merhumesine Rabbinden şefaath izni alabilmek üzere mübarek başını arşın önünde secdeye koyacak ve o secde halinde hâkim-i mutlâk olan âlemlerin Rabbine hamd-ü senâda bulunacak ve ümmetini dileyecektir. Bir Hadis-i şerifte şöyle buyurulmaktadır :

— O zamana kadar Rabbime yapamadığım hamd-ü senâyı, tesbihat ve tekrimatı Mevlâyı müteal hazretleri o ânda bana yaptıracaktır. Bu hamd-ü senâm sonunda Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri bana : «Ey Habibi zîşânım!.. Mübarek başını secdeden kaldır. Seni razı kılıncaya kadar ümmetin için şefaathine izin vereceğimi ve seni memnun ve mesrur edeceğimi vâ'deylemiştim. Üzülme, sözün tutulur, şefaathin makbuldür.» buyuracaktır.

MAHMUD (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Sahib-i makam-ı Mahmud aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Vedûd efendimiz hazretlerinin ism-i şeriflerinden birisi de MAHMUD'dur. Bu mübarek isim, dört büyük kitaptan birisi olan ve Hz. Davud aleyhisselâma indirilerek tahrife uğramış bulunan Zebur-u şerifte mevcuttur.

Dünya ve âhirette, zât-ı akdesleri bizzat taraf-ı ilâhiden ve

ayrıca bütün meleklerle peygamberler tarafından türlü kema-
lât ile medh-ü-senâ edildiğinden ötürü, kıyamet günü mahşer
yerinde LİVÂ-İ-HAMD zât-ı risalet penahilerine bahş ve ihsan
buyurulacak, bir ismi de **MAKAM-I-MAHMUD** olan o muazzam
makam ile şefaati kübrâ hakkı zât-ı akdeslerine tahsis oluna-
cağından, MAHMUD ism-i şerifi ile de yâd olunmuşlardır :

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَجَّ دَبِّهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا

Ve min-el-leyli fe-tehecced bihi nâfileten leke asâ en
yeb'aseke Rabbüke makamen Mahmudâ...

El-İsrâ: 79

**(Gecenin bir bölümünde de uyanıp gece namazı kıl. Bu
sana mahsus bir ibadet ve fazilettir. Olabilir ki, Rabbin celle
şânüh seni Makam-ı Mahmud'a gönderecektir.)**

Kıyamet günü, mahşer yerinde insanların hesapları görü-
lürken herkes peygamberlerden birisine müracaatla şefaati ni-
yazında bulunacak ve istisnâsız bütün peygamberler bunlara
özür beyan edecekler ve şefaate muktedir olamayacaklarını bil-
direrek nefisleri kaygusuna düşecekler, (Nefsim... Nefsim...)
feryatları arasında dizleri üstüne çökerek mahşer ehlini Re-
sûl-ü Rabbil-âlemiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-mu'ıyn efen-
dimiz hazretlerine dehaletе teşvik edecekler ve şefaate ancak
ve yalnız onun me'zun olduğunu bildireceklerdir. Mahşer ehli,
bu defa Habib-i edib-i Kibriyâ'ya koşacaklar ve ondan şefaati
dileneceklerdir. Taraf-ı ilâhiden şefaati izni verilince mahşer
ehli hesaba çağırılacaklardır ki, bu sırada zât-ı akdes-i Muham-
mediyye'yi türlü senâlarla medhedeceklerinden kendilerine
MAHMUD ismi verilmiştir.

Gaflet etmeyelim müslümanlar!.. Rahmeten lil-âlemiyn
olan ve yeryüzünde MUHAMMED, göklerde AHMED ve mah-
şerde MAHMUD olarak isimlendirilmiş bulunan önderimiz,
rehberimiz, yardımcımız ve yegâne şefaatiğimiz iki cihan ser-
verinin, iki cihanda da eşi ve benzeri yoktur.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleni efendimizin ismi şerifleri bu risâlemizde ikiyüz bir olarak zikredilmiştir. Oysa, bu mübarek isimler elbette bu kadar değildir. Buhari-i Şerif şerhi müellifi İmam-ı Kastalâni'nin rivayetine göre ismi şerifleri bir tanedir, ibn-i Arabî'den İbn-i Fâris'in rivayetine göre de iki bin yirmidir. Fakat, şeyh İmran-en-ez-Zennâti hazretleri, iki bin yirmi esmâ-i şerifeden yalnız ikiyüz birinin mâ'na ve hassalarını beyan ettiğinden, fakir-i hakir-i pür-taksir El-Hâc Muzaffer Ozak Cerrahi de bu ikiyüz bir esmâ-i celile-i Muhammediyye'yi işbu risaleciğimizde zikretmekle yetiniyorum.

Yukarıda tenbih ve işaret ettiğimiz gibi her ismi şerifi okunduğunda veya dinlendiğinde, Fahr-i âlem ve mefhar-i beni Âdem sallallahu aleyhi ve sellem efendimize salâvat verilmesi yanı sıra, her mübarek ismin fazilet ve havassını düşünmelidir ki, okuyanların da dinleyenlerin de aşk ve şevkleri, hürmet ve muhabbetleri artsın, Allah celle kalplerimizdeki mâ'nevi feyiz ve bereketini çoğaltsın, canlarımıza can katsın. Bu itibarla, gece gündüz, sabah akşam, salât-ü selâmı dillerimize vird edinmeli, aşk-i Muhammedi gönüllerimize sinmeli, rahmet-i ilâhi yağmur gibi üzerlerimize inmelidir.

Bir Hadis-i şerifte şöyle buyurulmuştur :

(Beni, herşeyinizden ziyade sevmedikçe, imanınız kemale ermez...)

Şu gerçeği aslâ hatırdan çıkarmamalıdır ki, sevmek ve muhabbet etmek, irade-i cüz'iyemizin haricinde olup, irade-i külliyyedendir. Mukallib-el-kulûbü vel-eşşâr olan yani kalpleri ve gözleri dilediği gibi çekip çeviren Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleridir. Hal böyle olunca, kul iki cihan serverini ve hattâ herhangi bir kimse bir diğerini sevmez. Sevmek böyle olduğu gibi, sevmemek de böyledir. Hattâ, şeriat-i garra-i Ahmediyye'ye göre bir erkek kendisini sevmesi için eşini dahi zorlayamaz. Çünkü, bu konuda bir zorlama eşini yalan söylemek

mecburiyetinde bırakacağından, böyle bir teklifin yapılması şiddetle nehyedilmiştir.

Bir kimsenin bir diğerini zorla sevemeyeceği gerçeği karşısında, bir kulun da Allahu tealâ'nın âlemlere rahmet olarak gönderdiği Habib-i edibini zorla sevmesi, sevebilmesi mümkün müdür? Oysa : **(Beni, herşeyinizden ziyade sevmedikçe, imanınız kemale ermez...)** Hadis-i şerifi gereğince, kâmil bir mü'min olabilmek ancak Resûl-ü zişâna candan ve gönülden muhabbetle mümkündür. Öyle ise, bizlerin bu muhabbete talip olmamız ve bu hususta gözyaşı dökerek niyazda bulunmamız lâzımdır. Bununla da yetinmeyerek Resûl-ü zişânın ism-i şerifi anıldığında hemen O'na, âline, evlâdına ezvâcına, ashabına, ensarına, ahabına salât-ü selâm getirmeli, büyük bir ganimet bilerek sünnet-i seniyyelerine ve tarikat-ı Muhammediyye'lerine ittibâ ve iktidâ etmeli, şeri'at-i mutahharasına tam bir inkiyâd ile sarılmalıdır ki, dilinden zuhura gelen salât-ü selâmlar, muhabbet tohumu haline dönüşür, bu sevgi günden güne kuvvetlenerek gelişir ve kişinin yalnız kalbine değil, vücudunun her zerresine yerleşir. Bunu başarabilenlerin, yani iki cihan serverini herşeylerinden ziyade sevebilen mutlu ve kutlu kişilerin de elbette ve elbette imanları kemale erer ve böyleleri kısa zamanda mü'min-i kâmil haline döner. Böyle bir kemal ise, kişiyi dünya ve âhirette saadet ve selâmete erdirir.

Üzülerek ve utanarak açıklamak gerekir ki, bir çok din kardeşlerimiz Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin ism-i şeriflerini ve bunların mâ'nayı mü-niflerini bilemiyorlar. Bu risalemizi böyle hayırlı bir konuya ayırmamızın sebebi de işte budur. Bu mübarek isimleri ehl-i iman mutlâka bilmeli ve bellemelidirler ki, isimleri anıldıkça, hemen salât-ü selâm okusunlar ve nail-i meram olsunlar.

Ey ehl-i aşk!..

Bilmiş olunuz ki, Habib-i edib-i Kibriyâ'nın bu mübarek isimleri Kur'an-ı azim-âş-şân ile sabittir. Bu mübarek isimler, daha önce taraf-ı ilâhiden inzâl buyurulan suhuflarla Tevrat, Zebur ve İncil'de de kayıtlıdır. Bazıları da daha önce gelip ge-

çen Nebi'lerle Resûllerin lisan-ı şerifleriyle sabit olup, bir kısmı Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in Hadis-i şerifleriyle ve bir kısmı da icmâ ile mertebe-i sübuta vasıl olmuştur.

Bir zatın isminin çokluğunun, o zatın müsemmasının şerefine dalâlet edeceği ehl-i irfan için muhakkaktır. Özellikle, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in her ism-i şerifinde nice bir türlü medh-ü senâyı ifade eden mâ'na ve medlüller vardır ve her birinin nice havassı bulunduğu aşk ehlinin istidatları kadar malûmdur.

Temenni ve niyaz olunur ki, Allahu zül-celâl ve sahib-ül kudreti vel-kemal hazretleri, cümlemizin kalplerimizdeki aşk ve muhabbet-i Resûlullah'ı ziyade eylesin, âmin bi-hürmeti seyid-il-mürseliyn...

Fahr-i âlem, Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem'dir. Mefhar-i beni-Âdem, Resûl-üs-sakaleyn, İmam-ül-haremeyn Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem'dir. Habib-i Hüdâ, şefi-i rûz-i ceza, melce-i fukara ve enis-i zu'afâ Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem'dir. Bütün peygamberlerin serdarı olan o zât-ı akdes, öyle bir güneştir ki, Enbiyâ ve mürseliyn O'nun nurunun pervanesidir. Güneş, ay, yıldızlar, görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen tek mil âlemler, yerler ve gökler, insanlar ve cinniler, melekler ve cennetlerle huri ve gılmanlar, felekler hep O'nun için ona tâzimen yaratılmıştır. O yaratılmayacak olsaydı, bunların hiçbirisi yaratılmazdı. Âlemlerin Rabbi, O'nu kendi nurundan ve bizzat zât-ı ülûhiyyeti için halkeylemiş ve bütün mevcudat ve mahlûkatı da o nur-u Ahmed'den yaratmıştır. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri katında her ne matlûp ise onu Habib-i edibine vermiş, bütün peygamberlerden zuhura gelen mû'cize-i kevnîyye, mû'cize-i ilmiyye ve mû'cize-i vücudîyye Hakkın o en sevgili kulunda cem'olmuştur.

Hak ile kul arasındaki mâ'budiyyet ile abdiyyet dahi onda cem'olmuş mâverayı hicapta kula lâayık olan hiçbir nesne kalmamış ve hepsi Habib-i edib-i Kibriyâ'da tek mil olduğundan HÂTEM-ÜL-ENBİYÂ ve RESÛL-Ü-KİBRİYÂ olmuştur.

O'nun mû'cizelerini yazmak, tarif ve tavsif edebilmek aslâ mümkün değildir. Yeryüzündeki dağlar, taşlar ve kumların sayısı kadar sayılamayacak kadar çok mû'cizesi vardır ki, en büyük mû'cizesi de KUR'AN-I AZİM-ÜL-BÜRHAN'dır. O muazzam kitabın hükmü kıyamet gününe kadar bâkidir ve bir harfini bile kimse tahrif ve tebdil edemez. Kütüb-ü münzilenin sonuncusu olan o büyük kitabın en küçük bir sûresinin mislini ve benzerini, bütün insanlarla, cinniler ve melekler bir araya gelseler ve birbirlerine yardımcı olarak kıyamete kadar uğraşsalar getiremeyecekleri Esrâ sûre-i celilesinin 88. inci âyet-i kerimesinde beyan buyurulmuştur. On dört yüzyıldanberi, her asırda yaşayan mü'minlerden bir çoklarının kalplerinde Kur'an-ı kerimin sûreleri bulunması ve yine her asırda yüz binlerce o muazzam kitabı ezberlemiş hâmil-i Kur'an hafızların yaşaması ayrı ve başlı başına bir mû'cizedir. Kur'an-ı kerim okunurken dinleyenlerin Allah korkusu ile gözyaşı dökmeleri ve bundan zevk ve inşirah bulmaları, âyet-i kerimelerin okunmasından veya dinlenilmesinden haz ve huzur duymaları da yine bir mû'cize-i Muhammediyye'dir.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerine dağlar, taşlar, kuru ağaçlar, yerler selâm verirlerdi. Bütün eşya, O'nun mübarek ayaklarına yüz sürmüşler, bütün Evliyâ'ullah O'nun ayağı tozunu sürme olarak gözlerine çekmişlerdir. Arş-ı Rahman ve Kürsiyyi â'lâ O'nun ayağı tozuyla ziynetlenmiştir. Tekmil eşya ondan şefaât dilemiş ve O'nun şefaati ile hayat bulmuştur.

Otuz yılda meyve veren hurma ağacı, O'nun mübarek elleriyle dikildiği ânda meyve vermiştir, hazır bulunan zevat-ı zevil-ihtiram bu hurmadan yemişlerdir.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin, su üstünde yürüdüğünü gören Yahudi tayfası :

— İşte, Tevrat'ın bize haber verdiği peygamber budur, demekten kendilerini alamamışlardır. Fakat, pek az kimse imana gelmiş, diğerleri hasedlerinden immana gelememiştir.

Mekke müşriklerinden bazıları, birgün huzur-u fâ'iz-in-nuru cenab-ı Fahr-i risalete gelerek :

— Yâ Muhammed!.. Hz. İsa aleyhisselâm ölüleri diriltirdi. Sen de bize böyle bir mû'cize gösterebilir misin? dediler. Resûl-ü Müctebâ, ashab-ı kirâmdan bir zatın iki oğlunu Allahu tealâ'nın emri ve izniyle ihyâ eyledi. Ama, ne yazık ki, içlerinde pek az kimselere iman nasip oldu.

Uzun uzun anlatmağa ne hacet!.. Nebiyyi ins-ü can aleyhi salâvatullah-ür-Rahman nice ölü kalpleri ihyâ buyurmuşlardır ve ihyâ etmektedir. Ne var ki, kâfirlerin, gafillerin ve cahillerin iman ve itaat yerine küfür ve dalâletleri artmakta, imandan nasipleri ve aşktan hisseleri bulunanlar ise on dört asır öncesinden günümüze kadar her ân ve her zaman imana gelmektedirler.

Bir harpte, susuz kalan ashap ve ensarını, mübarek parmağından akıttığı su ile kanâ kana suya doyurduğu gibi, yarın mahşer günü de ümmetini Havz-ı Kevser'den suvarsa gerektir.

Emr-i Hak ile mübarek parmağını uzatıp ayı ikiye şakkettiği gibi, nasibi olmayanlar da küfür ve dalâletleriyle şakkolacaklardır.

Mû'cizelerinden birisi de, önünde olanları gördüğü gibi arkasında bulunanları görürdü. Zira, mübarek sırtında Risalet mühr-ü şerifi vardı. Mübarek yüzüne bakılmağa doyulmazdı. Tatlı sözleri, dinlemekle kanılmazdı. Üzerine sinek konduğu görülmemişti. Huzurunda yüksek sesle konuşulmazdı. Son derece heybetli ve mehabetli ve sırrı nübüvvetle gayet kuvvetliydi. Meşhur bir arap pehlivanının :

— Yâ Muhammed!.. Beni yener ve sırtımı yere getirirsen, sana iman getiririm, demesi üzerine altı aylık deveyi kucaklayıp kaldıran o meşhur pehlivanı bir tutuşta yere çalarak sırtını yere getirdiği sийerde yazılmıştır.

Allahu tealâ'dan gayrı hiç kimseden korkmadığını da, Kur'an-ı kerim açıkça ilân ve isbat etmektedir. Harplerde, ashab ve ensârına ve ma'iyyeti seniyyelerinde bulunanlara şecaat ve cesaret telkin etmek için katıra binerdi. Zira, düşmana sırt

çevirip kaçmazdı ve kaçanı da kovalamazdı ki, daha sür'atli yürüyen bir binek edinsin. Her nereye yönelirse Allahu tealâ'nın kendisini mansur ve muzaffer kılacağını bilir ve bu tevekkül ve itmi'nân sayesinde düşmanlarını daima kahr-ü perişan ederdi.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimize gizli veya açık düşmanlık edenlerin, gıyabında ona EBTER diyenlerin zürriyetleri kurumuş ve o bahtsız kişiler kendileri ebter olmuşlardır. O'na sövmek ve kötü sözler söylemek cür'etinde bulunanların, öldükleri zaman ağızlarından ve burunlarından necaset geldiği def'alarca görülüp işitilmiştir.

En büyük mü'cizelerinden birisi de, ümmet-i Muhammed'in her zaman ve her yerde düşmanlarına karşı heybetli ve mehabetli görünmeleridir. Bizzat iştirak buyurdıkları gazvelerden tutunuz da, Haçlı seferlerine ve günümüze kadar kâfirler islâm askeri karşısında daima korku ve dehşete kapılmışlardır. O'na sıdk-ü sadakatle bağlı ümmetinin vasfı da bu olmuştur. Netekim, biz müslüman ve Muhammedi Türklerin cesaret ve şecaatinden korku, haşyet ve dehşete kapılmayan kâfir yoktur. Yeter ki, biz gerçek mânasıyla ona ümmet olalım. sünnet ve siyret-i Nebeviyyelerine samimiyet ve ihlâs ile can gönülden sarılalım. Şanlı tarihimiz, bu görüşün sayısız delilleri ve kahramanlık destanları ile doludur.

Seyyid-ül-enâm aleyhi efdal-üt-tahiyyete ves-selâm efendimizin mübarek vücutları nur olduğundan, gölgeleri hiçbir zaman yere düşmezdi. Mübarek yüzü güneş gibi parlar ve ay gibi etrafa nurlar saçardı. Mübarek başının üzerinde bir bulut hâlesi daima kendisini gölgelendirirdi. Nereye gitseler, o bulut mübarek başları üzerinden eksik olmazdı. Geceleri, yürürken etraflarına nur saçarlardı ve ma'îyyeti seniyyelerinde bulunanlar onun nurundan yararlanarak rahatça ve emniyetle yürürlerdi. Netekim, yarın kıyamet gününün zulmet ve karanlığında da mü'minlerin imanlarının nuru ile çevrelerini aydınlatacaklardır ki, münafıkların da, mü'minlerin saçtıkları bu nurdan yararlanmağa özeneceklerini Kur'an-ı azim açıkça, beyan buyurmaktadır.

İnsanoğlu, bütün gayret ve iddialarına, ilmi tetkik ve araştırmalarına rağmen, gökyüzündeki yıldızların adlarını ve sayılarını kesinlikle tesbit ve tayin edemiyorsa ve semada daha adlarını bilemediğimiz, varlıklarını göremediğimiz yıldızlar mevcut olduğunu boynunu bükerek itiraf etmek zorunda kalıyorsa, Bâ'is-i hılkat-i Kâ'inat aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyât efendimiz hazretlerinin mümtaz vasıf ve hususiyetlerini saymağa imkân ve ihtimal yoktur. Bir âyet-i kerimede : **(Sizler, bahş ve ihsan ettiğim ni'metleri, sayayım desenizde sayamazsınız...)** buyurulduğu gözönüne alınırsa, Nİ'METULLAH olan Habib-i edib-i Kibriyâ'nın mümtaz şahsiyyet ve hususiyetlerini hakıyla ve lâıyıkıyla tayin ve tesbit edebilmeğe insan gücü yetmez.

İzninizle, bu vesile ile bazı gafillere seslenmek istiyoruz :

Hz. Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem; yalnızca Mekte-i mükerreme'de doğdu, Medine-i münevvere'ye hicret buyurdu, Kur'an-ı kerim ona nâzil oldu inancıyla Resûl-ü zişânı tanıyıp anladıklarını zanneden gafiller, yanıldıklarını yakın bir gelecekte elbette anlayacaklardır. Hele hele : (Peygamber de benim gibi bir insan değil miydi?) diyebilmek cehalet ve küstahlığında bulunan nâdanlar, bu bâtıl kıyasları ile Hak'tan ve hakikatten ne kadar uzak olduklarını mutlâka öğreneceklerdir. Amma, hemen haber verelim ki, yanılmış olduklarını anlamanın ve hakikatleri bu kadar geç öğrenmenin onlara hiçbir hayrı ve yararı olmayacaktır.

Allah azze ve celle, Kitabullah'ta Habib-i edibinin ömrüne, hayatına yemin ediyor, saçının siyahlığına ve yüzünün nuruna and içiyor, O'nun kadem nihade-i âlem olduğu vakti takdis ve tebci buyuruyor. Ey gafil uyan!.. Farkında mısın hangi peygambere tâbi olduğunun? Hangi Nebi'ye, hangi Resûle böylesine bir ilâhi iltifat vâki olmuştur?

Başta Kur'an-ı azim-ül-bürhan olmak üzere bütün semavi kitaplarda, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, ondan en güzel isimlerle bahsediyor ve ona en güzel sıfatlarla hitap buyuruyor. O, nur-u Hak'tır. O, Rahmeten lil-âlemiyn'dir. O, Urve't-ül-vüska ve imam-ül-müttakiyindir. Şahid ve Meşhud, Hâ-

di ve Beşir, Sadık ve Musaddık, Muslih ve Nezir, Ni'metullah, Sırat-i müstakiym, En-necm-ül-sâkıb, Sırâc-ı münir, Şehid, Emin, Müctebâ, Habiyir, Nâsır, Tâhir, azim, Hatem-ü Dâ'i, Sahib-ül-havz ve Nebiyyüt tevbe'dir. Allahu zül-celâl hazretleri iki cihan serverine esmâ-ül-hüsnâsından isimler de bahş ve ihsan buyurmuştur. (LÎ-MÂ-ALLAH) sırrının şâhı O'dur. Âşıkların sultanı, dertlilerin dermanı, çaresizlerin emânı O'dur. Li-mâ'allah kelime-i tayyibesi ile, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şânı erbab-ı keşfe keşfolunur. Ancak ve yalnız O'nun yolundan gidenler Allahu tealâ'yı bulabilirler.

Ümmeti ol, ona lâyıık ümmet ol... Bulursun o zaman Allah'a giden yol...

İsm-i şeriflerini saymağa devam ediyoruz :

AHYEDÜ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Bir ismi de AHYED sallallahu aleyhi ve sellemdir. Allahu tealâ, bu ism-i şerif ile, Habib-i edibini tahrife uğramayan Tevrat'ta zikretmiştir. Tarih-i Kâmil'de ve İbn-i Asakir'in (Tarih-i Dimişk) isimli kitabında İbn-i Abbas radiyallahu anh efendimizden bir Hadis-i şerif naklolunmaktadır. Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, saadetle 'buyurmuşlardır ki :

(Benim İsmim, Kur'an-ı kerimde MUHAMMED, İncil'de AHMED ve Tevrat'ta AHYED'dir. Ahyed ismi bana taraf-ı izzetten bahşolunan bir isimdir. Zira, ben ümmetimden cehennem ateşini sarf ve tahvil edeceğim için bana AHYED denilmiştir.)

Ey âşık-ı sadık!..

Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, cehennemin tasarrufunu dahi Habib-i edibine tevdi buyurmuştur. O'nun risalet ve nübüvvetine iman etmeyen, dünya hayatında Resûl-ü zişâna ihanet ederek aslında kendi nefesine zulmetmiş olduğunu dahi fark ve temyiz edemeyen gafiller ve bahtsızlar, bizzat kendilerini cehennem ateşine mahkûm ettirdiklerini ve ebedi olarak cehennem azabında kalacaklarını dahi sezememektedirler. Bu

gibi kâfir ve münkirler, cehenneme atılırlarken, Allah azze ve celle Habib-i edibine şöyle hitap buyuracaktır :

— Ey Habibim!.. Sana iyman ve itaat etmeyen ve bu suretle biz azim-üş-şâna da isyan ve tuğyan etmiş bulunan hainleri senin hükmüne verdim. Bunlar hakkında, cehennemi dilediğin gibi sarfedebilirsin. Sana iyman ve itaat ettikleri ve ümetin olduklarını bildirdikleri halde, nefs-i şeytana uyararak cehennem azabına müstehak olan günahkârlar için de, cehennem ateşini dilediğin gibi sarf ve tahvil edebilir, istersen onları bu azaptan azat ettirebilirsin...

İşte, bu sebeptendir ki zât-ı risaletpenahilerine AHYED ism-i şerifi verilmiş ve keyfiyet Tevrat'ta da böylece açıklanmıştır.

Def'alarca tekrar ediyoruz, mâ'zur görülsün ve iyi anlaşıl-sın. Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin, Al-lahu tealâ katındaki kadir ve kıymeti gayet yücedir. Bunu, ka-lemle yazabilmek, dille anlatabilmek mümkün ve muhtemel değildir. O, âyât-ı kübrâ ve muhtar-ı ferd-i Kibriyâ'dır. Kıya-met gününün tek ve gerçek şefaataçsisidir ve bütün ümetlere şefaata edecektir. İnsanlık âlemini, fâni dünya hayatında elin-den tutup kaldırdığı ve içine yuvarlandığı küfür ve dalâlet ba-taklığından kurtardığı gibi, mahşer günü de lâıyk ve müste-hak olanlara şefaata elini uzatacaktır. Cennet kapılarının anah-tarı O'dur. Kelime-i tevhid getirenin cennete gireceğini o müj-delemiştir. Onun için miftâh-ül-cinân'dır, âşıklara ve sadıklara candır, canlara canândır. İzzet ve vefanın kaynağıdır. O'na iy-man ve itaat eden Bilâl-i Habeşi radiyallahu anh gibi siyahi bir köle bile olsa, Hazret-i Bilâl gibi aziz olur. Bizzat zât-ı ri-saletpenahileri aziz olduğundan, azize uyanın da aziz olacağı mutlâk ve muhakkaktır.

Muhterem dedesi Hazreti Abdül-Muttalib'e :

— Kureyş'te ve bizim kavmimizde bugüne kadar hiç kim-seye Muhammed ismi verilmemiştir, denildiği zaman aynen şöyle buyurmuşlardır :

— Torunumu Muhammed ismiyle isimlendirmem, bana Rabbimin bir emridir.

Aziz kardeşim :

Allah azze ve celle, Habib-i edibine bu ismi vermekle O'nun ind-i ilâhisinde ne derece muazzez, mükerrem ve muhterem olduğunu insanlara anlatmayı murat buyurmuştur. Yerleri ve gökleri yaratmadan önce, kendi nurundan bir nur halkeylemiş ve o nura :

— Muhammed ol!.. buyurmuştur.

Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, kudretiyle gökleri, arş-ı â'lâyı, Kürsiyyi muallâyı halk ve icat buyurduğunda, sâk-ı arşın üstüne, göklerin, kürsinin ve cennetlerin her derecesine Zât-ı ecelli â'lâsının ismiyle birlikte Habib-i edibinin ismi olan Muhammed ismini de yazmıştır. Cennetteki TUBÂ ağacının yapraklarının her birine, hurilerin alınlarına ve ehli-iyman için hazırlanan köşklerin ve sarayların üzerlerine de : **(Lâ ilâhe illâllah Muhammed Resûlullah)** yazılmıştır.

Âdem aleyhisselâmdan itibaren dünyada halkolunan âdemoğullarının ve kızlarının yüzlerinde de kelime-i tevhid yazılmış olup, bu mâ'nevi yazıyı okuyabilenler, iman ile müşerref olmuşlardır. Müslümanların yüzlerindeki secde eseri de kelime-i tevhidin remzidir. Netekim :

سِيْمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ آثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ

Siymahüm fiy vücuhihim min-eser-is-sücüd zâlike meselühüm fit-Tevrât ve meselühüm fil-incil...

El-Feth : 29

(Onların simaları, yüzlerindeki secde eserinden belli olur. Bu onların Tevrat'taki vasıflarıdır ve İncil'deki vasıfları da aynıdır.)

âyet-i kerimesinde, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin ve ümmetinin bütün semavi kitaplarda zikir ve

ilân olunduğu açıklanmakta ve ehl-i tahkik bundan bütün insanların yüzlerinde ve gönüllerinde kelime-i tevhidin yazılmış bulunduğunun işareti olduğu sonucuna varmaktadır. Tabi'idir ki, görene ve bilene!..

Hız. Âdem aleyhisselâmın tövbesinin, Muhammed ism-i şerifi hürmetine kabul buyurulduğunu ve kendisinin mağfiret-i sübhaniyyeye nail ve mazhar olduğunu da elbette hatırlarsınız.

Ey âşık-ı sadık!..

Hız. Âdem aleyhisselâm gibi, sen de affı ilâhiyye mazhar olmak istiyorsan, Allahu tealâ'dan Hız. Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem hürmetine mağfiretini niyaz eyle ki, muradına eresin. Hız. Âdem Safiyullah, li-hikmetin kendisinden zelle zuhur ettikten sonra yıllarca ağlamış, sızlamış ve sonunda :

— Yâ Rabbi!.. Muhammed aleyhis-salâtü ves-selâm hürmetine bizi affeyle, niyazında bulunmuştu. Allah azze ve celle :

— Muhammed'imın ind-i ilâhimizde mukaddes ve mükerrem olduğunu nasıl bildin? buyurunca, Hız. Âdem aleyhisselâm tekrar ağlamağa başladı ve :

— Yâ Rabbi!.. Sen azim-üş-şân beni topraktan yarattın ve bana can verdin. Gözlerime fer gelip etrafıma bakındığım zaman her ne yana yönelsem, ism-i celilin ile Muhammed ism-i şerifinin beraber yazılmış olduğunu gördüm. Bundan da açıkça anladım ki, Muhammed aleyh-is-salâtü ves-selâmın ind-i ilâhindeki kadr-ü kıymeti ne kadar yüce olmalıydı ki, ism-i celilin ile O'nun ismi bir arada zikrolunmaktaydı. Şu halde, zât-ı ülûhiyyetine hiç kimse ondan daha yakın, ondan daha sevgili, makbul ve mergub olamazdı. Hiçbir kul, böylesine bir iltifata mazhar olamayacağına göre, O'na tevessül ve temessük edersem, mağfiret-i ilâhiyyeye nail olacağımı düşündüm ve o zât-ı akdes hürmetine affımı niyaz eyledim ve gerçekten böylelikle affı ilâhiyyene ve mağfiret-i sübhaniyyene mazhar oldum, dedi.

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri irade buyurdu :

— Evet, yâ Âdem gerçekten öyledir, o kulum ve habibim cümleden muazzez ve muhteremdir. Senin evlâdından olmakla beraber, nuru evveldir. Bütün Enbiyâ ve mürseliynden son-

ra âhir zamanda zuhura gelecek ve dünyaya şeref verecektir. O son peygamberdir ve ondan sonra kıyamete kadar bir daha peygamber gönderilmeyecektir. Nebi'lerin hâtemi ve Resûl'lerin hâtimidir...

Efdal-ül-halâ'ik aleyhi ve âlihi Salâvatullah-il Hâlık efendimizin muhterem anneleri Hz. Âmine radiyallahu anha validemiz, müşârünileyhe hâmile olduklarında, bir gece âlem-i mâ'nada yani rü'yâlarında kendilerine :

— Yâ Âmine!.. Bütün yaratılmışların en yücesine, en şereflişine ve en üstününe hâmilesin. Hamlini vaz'ettiğinde, yavruna Muhammed ismini ver, diye emir ve tenbih olunmuştur.

Netekim, muhterem dedeleri Hz. Abdül-Muttalip de bir rü'yâ görmüşlerdi. Rü'yâsında, arkasından bir gümüş zincir çıkıyor, o zincir dört bölük oluyor, bir kısmı gökyüzüne doğru yükseliyor, bir kısmı doğuya, bir kısmı da batıya doğru uzanıyor ve o zincir böylece bütün kâ'inatı kuşatıyor ve sarıyor. Sonra, aynı zincirler geri geliyorlar ve bir ağaç halinde belirliyorlar. O ağacın her yaprağı üzerinden bir nur zâhir oluyor. Hz. Abdül-Muttalip, bu rü'yâsını bir mu'abbire tâbir ettiriyor ve o zat diyor ki :

— Ey Kureyş kavminin ulu'su, sana müjdeler ve beşaretler olsun... Senin sulbünden öyle bir evlât gelecek ki, insanların hayırlılarının teşrifini sabırsızlıkla bekledikleri peygamber olsa gerektir. Zincirin doğu ve batıya uzanması, bu bölgelerde yerleşen halkın onun getireceği dine gireceklerine, onun şeriatine tâbi olacaklarına işarettir. Gökyüzüne doğru uzanması da yeryüzündeki insanlar gibi gök ehli olan meleklerin de ona hamd-ü senâlar edeceklerine, onu öveceklerine delâlettir. O zâtın ismi ve şerefi böylece semalara kadar yükselecek ve yücelecek, sonra âzim-i dâr-ül-ukbâ olduklarında, vücud-u şerifleri yere defnolunacaktır.

Râviler şöyle rivayet eylemişlerdir :

Gök, yeryüzüne öğünerek şöyle dedi :

— Güneş bende, ay bende, yıldızlar bende, arş bende, Beyt-ül-mâ'mur bende, Kürsi bende, cennetler bende!..

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, âlem-i cemale intikal buyuracakları sırada, Cibril'i emin nâzil oldu ve Hakkın selâmını kendilerine tebliğ ettikten sonra :

— Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri ferman buyurdu. Habib-i edibime sor, cennetin hangi derecatına defnolunmayı arzu ediyor, lûtfen bildiriniz, dedi.

Resûl-ü Rabbil-âlemiyn sordu :

— Ey Cebra'il kardeşim, ümmetim nereye defnolunur?

Cebra'il aleyhisselâm cevap verdi :

— Elbette toprağa defnolunur yâ Resûlallah!..

Habib-i edib-i Kibriyâ gülümseyerek :

— Öyle ise, beni burada toprağa defnediniz ki, ümmetimle birlikte haşrolayım, buyurdu.

Filhakika, Bâ'is-i hılkat-i kâ'inat aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyat efendimiz, âlem-i cemale teşrif buyurunca Ravza-i mutahharada define-i hâki ıtırnâk oldular ve işte o zaman arz vaktiyle öğünerek böbürlenene gök'e şu cevabı verdi :

— Güneş, ay, yıldızlar, arş, Beyt-ül-mâ'mur, Kürsi ve cennetler sende ama, Habib-i edib-i Kibriyâ da bendedir!..

**Ol Habib-i Hüdâ, hem Rahmeten lil-âlemiyn;
(Bende nedfundur!) deyu eflâke fahreyler zemin,
Ravza'sın ziyaret edip dedi Cibril-i emin,
Hâzihi cennât-ü adnin fedhulühâ hâliidiyn...**

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerine MUHAMMED isminin verilmesinin, öz ve özet olarak hikâyesi ve aslı budur.

Bu ism-i şerifin hassası ve faydası pek çok olduğundan, Hak celle ve alâ hazretleri has kullarından bazılarını hassa ve faydalarından bir çoğunu bazı alâmetlerle agâh buyurmuşlardır.

Simintari rahimehullah hazretleri buyurmuşlardır ki :

— Horasan'da yeni doğmuş bir çocuk gördüm. Bir yanığında Lâ ilâhe illâllah ve diğer yanığın da da Muhammed Resûlullah yazılı idi.

Kadı İyâz (Rahimehullah) ŞİFÂ isimli kitabında Ali bin Abdullah-el-Hâşimiyer-rıkkî'ya atfen rivayet ediyor. Hz. Abdullah-el-Hâşimi buyurmuşlardır ki :

— Hindistan'da bir köye vardım. Büyük bir siyah gül gördüm. Gülün kokusu gayet güzeldi ve yaprağının üzerinde beyaz bir hat ile (Lâ ilâhe illâllah Muhammed Resûlullah ve Ebu-Bekir-is-Sıddıyk, Ömer-ül Faruk) yazılı olduğunu gördüm. Gülün üstündeki yazıların özel bir ecza ile yazılıp yazılmadığını çok merak ettiğim için, henüz açılmamış bir goncayı gül fidanından kopararak, bir bardağa koydum ve açılıncaya kadar sakladım. Gonca açılınca, aynı yazıların aynen onda da yazılı bulunduğunu hayretle gördüm ve anladım ki; bu yazı Kudretullah ile yazılmıştı. Asıl şaşılacak olan şey, bu gül fidanını gördüğüm köy halkı müslüman ve Muhammedi değillerdi ve Mâbud-u hakikiyi bırakarak ateşe tapıyorlardı... Ne gaflet?.

H İ K Â Y E

Abdullah bin Malik rivayet ediyor :

Hindistan'ın Temiyle şehrine vardım ve orada bazı büyük ağaçlar dikkatimi çekti. Cevize benzeyen meyveleri bulunuyordu. İki kat kabukları olan bu meyvelerin kabukları ayıklanınca, meyvenin içinden kat kat bükülmüş yeşil yapraklar çıkıyordu. O yapraklarda, kırmızı renkli ve gayet güzel bir yazı ile (Lâ ilâhe illâllah Muhammed Resûlullah) yazılı olduğunu hayret ve dehşetle gördüm. Hind halkı, bu ağaçlara hürmet ve tâzim ediyorlar ve hastaları olunca bu yaprakları kaynatıp suyunu içiriyorlardı. Bir çoğundan dinlediğime göre, Allahu telâ'nın izniyle bu yaprakların suyunu içenler de derhal şifa buluyorlardı. Yağmur duasına çıkarlarken de yanlarına bu yapraklardan alıyorlar ve onunla dua ediyorlardı. Duaları indallah müstecâb oluyor ve derhal yağmur yağarak, âleme rahmet oluyordu.

H İ K Â Y E

İbn-i Tagir'den rivayet olunmuştur :

Bahr-i ummanda bir adaya vardık. Orada gayet büyük ağaçlar gördük. Yapraklarının kokuları gayet güzeldi ve her birinin üzerinde kırmızı ve beyaz renkli, çok açık ve okunaklı bir yazı ile yazılmış üç satırlık bir yazı vardı. Birinci satırında : (Lâ ilâhe illâllah), ikinci satırında : (Muhammed Resûlullah) ve üçüncü satırında da : (İnned-dine indallahil-islâm) yazılı idi.

H İ K Â Y E

Ebû-Yakub rahimehullah balıkçı idi, geçimini balıkçılıkla sağlardı. Birgün, denize ağ attı ve yakalanan balıkları ayırırken bir balığın bir tarafında : (Lâ ilahe illâllah) diğer tarafında da (Muhammed Resûlullah) yazılı idi. Tabiatıyla, hürmet ve tâ'zimen o balığı tekrar denize attı.

H İ K Â Y E

Bir zamanlar, bir iş dolayısıyla Emniyet müdürlüğüne çağırılmıştım. Oraya bir palamut balığı getirdiler. Balığın sağ tarafında : (Lâ ilâhe illâllah) ve sol tarafında da : (Muhammed Resûlullah) yazılı idi. Bu fakir-i pür-taksire bu yazıyı okuttular, tevhid yazılı olduğunu kendilerine söyledim. Bu olayın tanıkları, balığı tutan kişi ile, vazifeli memurlar ve ben olduk ki, hayatta olanlar hâlâ mevcuttur.

Aziz kardeşim :

Ashab-ı kirâmdan bazıları, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerine müracaat ederek :

— Yâ Resûlallah!.. Erkek evlâtlarımıza (Muhammed) ismini koyabilir miyiz? diye sordular.

İki cihan serveri, saadetle şöyle buyurdu :

— Evlâtlarınızı dövüp sövmeyecekseniz, onları tahkir ve

tezyif etmeyecek ve bil'akis isimlerinden dolayı tâ'zim edip sevecekseniz, yavrularınıza Muhammed ismini verebilirsiniz, eğer onları hırpalayacaksanız, Muhammed ismini vermeyiniz. Zira, ismimi taşıyan bir kimseyi dövüp, sövmek, tahkir etmek, horlamak dine ve iymana aykırı düşer...

Biz, müslüman ve Muhammedi Türklerin Muhammed yerine yavrularımıza Mehmed adını vermemizin sırrı ve hikmeti budur. Hırs ve hiddete kapılarak bu mübarek ismi taşıyanlara edep harici herhangi bir hitap ve ıapta bulunmamak için, atalarımız böyle bir değişiklik yapmayı gerekli bulmuşlardır. Zira, bu mübarek ismi taşıyan kimseye tâ'zim ve tevkir etmek iymanının şî'arındandır.

Bu ismin nice berekâtı vardır. Meselâ, bir sofrada Muhammed isminde bir kimse bulunacak olsa, Allahu sübhanehu ve tealâ o ismin berakâtiyle yenilenlere bereketler bahş ve ih-san buyurur ve o yiyecekler yiyenlere mahz-ı şifa olur.

Bir evde Muhammed isminde bir kimse bulunsa, Allahu tealâ o evde oturanları bütün kaza ve belâlardan korur ve emin kılar.

Muhammed ism-i şerifi, ism-i nidâ olmayıp ism-i kerametir. Muhammed Mustafa Habibullah, bütün dertler için Tabibullah'tır.

Hız. Âdem aleyhisselâmın tövbesinin kabul buyurulması, onun yüzü suyu hürmetine olduğu gibi Nuh aleyhisselâmın tufandan kurtulması da Habib-i edib-i Kibriyâ'nın nurunu hâmil olmasındandır. Hız. İsa aleyhisselâm, O'na ümmet olmayı temenni ve niyaz ettiğinden dolayı, Allahu sübhanehu ve tealâ kendisini göklere ref'ederek yüceltmıştır. Hız. Musa aleyhisselâma verilen asanın, ejderha oluvermesi O'nun izzetindedir. Hız. İbrahim aleyhisselâm O'nun cediti olduğundan dolayı başına Tâc-ı Haliliyyet konulmuştur. Nemrud'un nârı da yine aynı sebeple İbrahim Halillullah'a nur ve selâmet olmuştur. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin dedelerinin izzet ve rif'ate nail olmaları, Allahu tealâ'nın Habib-i edibine sevgisindedir.

Bütün peygamberler, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimize ümmet olmayı, kendilerine tevcih buyurulan nübüvvetten üstün gördüklerinden dolayı ayrı ayrı izzet ve devlet verildi ve her birisinin ismi Kur'an-ı azim-ül-bürhanda sevgi ve saygı ile zikredildi. Bütün peygamberler Nebi ve Resûl'dür ama, Ahmed-i Mahmud-u Muhammed Mustafa aleyh-issalâtü ves-selâm hepsinden ekmel ve efdaldir.

Yâ Rab!.. Bizleri Muhammed'inden ayırma...

VÂHİDÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü müctebâ'nın bir ism-i şerifi de VÂHİDÜN sallallahu aleyhi ve sellemdir. İki cihan serveri, cihanda bir olarak yaratılmıştır. Âlemi vücuda gelmiş olup kıyamete kadar bir ikincisi yoktur, yaratılmamıştır ve yaratılmayacaktır. Bütün insanlık âleminde yektâdır, benzeri ve akranı yoktur, biriciktir. Böyle yaratılmış bulduklarından dolayı zât-ı şeriflerine VÂHİD denilmiştir.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, insan cinsinden ve âdemoğullarındandır. Fakat, kendisine taraf-ı ilâhiden bahş ve ihsan buyurulan makamın ululuk ve yüceliği, ind-i ilâhideki değer ve niceliği, ilm-i ledünne vukufu ve esrar-ı ilâhiyyeye hakkıyla ve lâyıkiyle vâkıf olmaktadır. Evet, o peygamberler arasındaki önceliği, bir ikincisi olmadığını ve olamayacağını açıkça ve kesinlikle göstermektedir. Evet, o peygamberler peygamberi, ilm-i ledün sultanı, tevhid-ü irfan kânıdır. Şunu iyi bilmelidir ki, Hz. Âdem Safiyyullah (ALLEM-EL-ESMÂ KÜLLEHÂ)'ya vakıf olup, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem (ALLEM-EL ESMA' VE ALLEMEL SIFAT VEL ALLEMEL ZÂT)'a maliktir.

Hâmili buldukları ilâhi nur, O'nu ahlâk seviyesinin en üstün mertebesine yücelttiği gibi, siyreti kadar güzel ve lâtif olan suret-i ile sapıklık içinde bulunan ve bunalan insanlık âlemini tevhid şu'uruna dâvet hususundaki gayret ve himmeti, eşi ve emsali bulunmayan mürüvvet ve hamiyeti, en amansız düş-

manlarından bile esirgemediği temiz kalpliliği ve iyi niyyeti, merhameti, şefkati, rikkati, cesaret ve şecaati, her türlü medh-ü senânın üstünde bulunan mümtaz meziyyet, fazilet ve hasleti cihan bir kerre görmüştür ve bir daha kıyamete kadar ve hattâ kıyametten sonra da göremeyecektir.

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin kendilerine in'am ve ikramı sonsuz ve sınırsızdır. Bütün duaları indallah müstecâb olmuş, insanlık âlemi O'nunla kemal bulmuştur. Bu âlemde, cism-i şerifi ile Mekke-i mükerreme'den Kudüs'e ve orada âyât-ı beyyinâtı gördükten ve ervah-ı Enbiyâ'ya imam olduktan sonra yedi kat göklere urûcetmiş ve yedi kat göklerdeki âyât-ı ilâhiyyeyi seyr-ü temaşa ederek Sidre't-ül-müntehâ'yı, cennât-ı âliyatı ve cennet derecelerini Refref, Kürsi ve arş-ı Rahman'ı Hak sübhanehu ve tealâ hazretlerinin muradı ve dileği kadar Mi'râc eyleyip : (FE-KÂNE KABE KAVSEYN-İ EV EDNÂ) ya vasil olmuş ve Cemal-i Rahman ile taltif buyurulmuştur. Allahu tealâ ile lâ-mekân âleminde söyleşip, altı cihetten münezzeh olarak Rabbini gören ve sayısız lûtuflarına mazhar olan ve ümmetini azab-ı ilâhiden kurtaran, saadet ve selâmete erdiren, şeriatı kıyamete kadar bâki olduğu gibi ümmeti de yine kıyamete kadar dünyada ibka edilmiş bulunan yine ancak Odur.

Bütün bunlara binaen, kendilerine Vahid sallallahu aleyhi ve sellem ismi tevcih buyurulmuştur.

MÂHİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Nebiyi ins-ü cân aleyhi ve âlihi salâvatullah-ir-Rahman efendimiz hazretlerinden mübarek ism-i şeriflerinden birisi de MÂHİN sallallahu aleyhi ve sellemdir.

Bu âlem; fesat, zulüm, zulmet, şirk, küfür ve dalâletle bunaldığı bir çağda, Allahu sübhanehu ve tealâ Habib-i edibini bütün mahlûkat-ı ilâhiyyesine rahmet olarak göndermiş ve onun nur-u nübüvvetiyle halkın fesadı salâha, zulmü felâha, zulmeti feraha, şirki vahdet selâmetine, küfrü iymân saadetine, dalâleti hidayete tebeddül ve tahavvül etmiştir. Öyle ki, iki ci-

han serverinin zuhur ve tulû'u ile âlem bambaşka bir âlem olmuş. O'nun nur-u nübüvveti ve tebliğ-i risâleti sayesinde küfür, şirk, zulmet ve dalâlet mahvolmuş ve âlem nur-u iyman ve ilm-ü irfan ile baştan başa nur dolmuştur.

Diğer peygamberler, daha önce de açıkladığımız gibi yalnız bir kavme gönderilmiş buldukları halde, Sahib-i şeri'at aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyat efendimiz bütün insanlara ve cinnilere bâ'solunmuş bulduklarından, cehalet ve dalâleti mahvetmiş ve bütün mahlûkatı hidayete erdirmişlerdir ki, küfür ve dalâleti mahvetmek yetkisi zât-ı risaletpenahilerine bahş ve ihsan buyurulan bir imtiyaz olduğundan MÂHİN yani mahvedici anlamına gelen bu ism-i şerifle isimlendirilmişlerdir.

Bazı ârifler de Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme MÂHİN isminin verilmesini şöyle yorumlamışlardır :

Daha önce gelip geçmiş peygamberler âhîret âlemine intikal buyurunca bazı ümmetler tamamiyle azmış ve azıtmışlar, doğru yoldan çıkarak sapmışlar, reform iddia ve yakıştırmaları ile peygamberlerinin Taraf-ı izzetten getirdiği dinleri ve hükümleri keyiflerine, hırslarına ve insanlara hükmetme heveslerine mağlup olarak tahrif ve tağyir etmişler ve böylelikle tekrar küfre ve zulme dönerek kâfir olmuşlardır.

Fakat, Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretleri, âlem-i cemale intikal buyurduktan sonra, nur-u nübüvvetleri dünyada kıyamete kadar bâki kalacağından ümmet-i Muhammed dinlerinden dönmemiş ve şeri'at-i garrayı Ahmediyyeleri hiçbir değişikliğe uğramamış ve mü'minler iyman ve islâmda sebat etmişlerdir. Gerçi, ümmet-i Muhammed arasında da şeri'at ve hakikate muhalefet edenler ve kendi bildiklerine gitmeğe özenenler zuhur etmişse de, bunlar da kısa zamanda nübüvvet nurunun feyiz ve ilham saçan nurları sayesinde gittikleri yolun yol olmadığını anlamışlar, hak ve hakikati kavramışlar ve tövbe ile yine tarik-i Muhammediyye'ye dönmüşlerdir ki, nur-u nübüvvet-i Muhammedi, küfrü daima mahvetmekte bulunduğundan ism-i şerifine Mâhin (Küfrü ve dalâleti mahvedici) denilmiştir.

Ehl-i irfandan bazıları da buyurmuşlardır ki, nur-u nübüvet-i Muhammedi sayesinde, mü'minlerin iyman ve iykanları hergün biraz daha artmış ve Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'ya karşı kalplerindeki hürmet, muhabbet ve itaat kemale ermiş, ümmet-i Muhammed'in gönüllerinden mâ-sivâyı yani Allah ve Resûlünün sevgisinden gayrı herşeyi silip atmış ve mahvetmiş olduğundan kendilerine Mâhin ism-i şerifi verilmiştir. Bu iyman, iykan ve itaatın ve her nefes artan sevgi ve muhabbetin ümmet-i Muhammed'e en büyük faydalarından birisi de, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile dolu bulunduğundan mü'minlerin günah ve isyanları da tamamiyle mahvolmuştur ki, bu temizliğe Allah ve Resûlüne karşı beslenen aşk ve muhabbet sebep olduğundan, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimize günah ve mâ'siyetleri mahvedici anlamında Mâhin ism-i şerifi verilmiştir.

HÂŞİRÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü Rabbil-âlemiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mû'ıyn efendimiz hazretlerinin bir ism-i şerifi de HÂŞİR'dir. Hâşir; cem'edici, toplayıcı anlamına gelmektedir. Bu ism-i şerifi bizzat kendileri tefsir ve takrir buyurmuşlardır. Bütün insanlar onun sünnet-i seniyye-i Ahmediyyesi ve şeri'at-i garrayı Muhammediyyesi etrafında toplanacaklarından dolayı, bu mübarek ism-i şerif ile isimlendirildikleri gibi, yine bütün insanlar onun nurlu izini izleyerek kabirlerinden kalkacak ve haşrolunacaklar ve nurlu izi takiben maşşer yerinde toplanacaklardır ki, zât-ı risâletpenahilerine iyman ve itaat edenler arş-ı âl'ânın sayesinde ve Livâ-i Hamd'in gölgesinde toplanacaklar, mizan ve hesaptan hattâ bir kısmı mizan ve hesap dahi görmeden cenete dahil ve orada cem'olacaklardır. Habib-i edib-i Kibriyâyı yalanlayan, Allah ve Resûlüne iyman ve itaat etmeyen kâfirlerin cümlesi cehennemın SİCCİYN denilen en korkunç ve azabı şiddetli yerinde cem'u haşrolunacağından dolayı da, iki cihan serverine HÂŞİR unvanı tevcih buyurulmuştur.

ÂKIBUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Hâtem-ül-Enbiyâ aleyhi ve âlihi efdal-üt-tehayâ efendimiz hazretlerinin bir ismi şerifleri de ÂKIBUN sallallahu aleyhi ve sellemdir. Rahmeten lil-âlemiyn olan efendimizin âlem-i cema- le teşrif buyurmalarından sonra, taraf-ı ilâhiyyeden kıyamete kadar başka hiçbir peygamber gönderilmeyeceği ve zât-ı risâ- letpenahileri peygamberlerin sonuncusu bulduklarından do- layı kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

Bu ism-i şerif, cehennem ehlinin lisanları ile zikroluna- caktır. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, ümmet-i Muham- med'in âsilerinden, hesap ve mizanda Şefaati Resûlullah'a mazhar olamayanları ilâhi adaletinin tecellisi için cehenneme koyacaktır. Bunların durumları şefi-ul-müznibiyn olan Habib-i edib-i Kibriyâ'ya duyurulmayacak, ancak ilâhi adalet yerine getirildikten sonra iki cihan serveri Cebra'il aleyhisselâm vası- tasıyla bunlardan haberdar edilecektir. İşte, o zaman Sahib-i Makam-ı Mahmud aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Vedûd efendi- miz, cehennem azabına giriftâr olan ehl-i iymanın hepsine şe- faat buyuracaklar ve onları da cehennemden kurtararak cen- nete aldirdikten sonra, âsi ve günahkâr mü'minlere azabolu- nan cehennem o tabakasının ateşi sönecektir. Ümmet-i Mu- hammed'den hiçbirisinin cehennemde ebedi olarak azaba du- çar olmasına riza göstermediği için de Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme Âkîb denilmiştir.

Bazı ârifler de bu ism-i şerifi şöyle izah buyurmuşlardır :

Ahlâk-ı hamidenin ve ef'al-i hasenenin evveli ve âhiri, kü- çüğü ve büyüğü, efradına câmi cümlesi Zât-ı risaletpenahilerin- de tekmil ve tamam olduğundan kendilerine Âkîb denilmiştir.

Makam-ı nübüvvette ve derecât-ı Risalette olduğu kadar kemaliyât-ı insaniyette de, Allahu sübhanehu ve tealâ hazret- lerine yakınlık hasıl edecek mümtaz haslet ve halâtın hepsin- de en yüce mertebeye vasıl olan Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemden gayrı beşer cinsinden hiç kimse bu ihsana nail ve mazhar olamamıştır. Din-i mübiyn-i islâm, Allahu tealâ ka- tında son dindir ve bu mukaddes ve mükerrem dinden gayrı hiç bir din ile geleni kabul buyurmayacağını açıkça beyan ve

ilân buyurmuş olan Rabbil-âlemiyn, kıyarnete kadar başka din göndermeyeceğini de kesinlikle Kitabullah'ta buyurmuş, islâm-dan gayrı her dinin bid'at olacağını ve onda hiç bir hayır ve fazilet bulunmayacağını da bütün insanlık âlemine duyurmuş olduğundan Resûl-ü zişâna Âkîb ism-i şerifi verilmiştir.

TÂ-HÂ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Seyyid-ül-enâm aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyete ves-selârn efendimiz hazretlerinin bir ism-i şerifi de Tâ-Hâ'dır. Kur'an-ı aziym ve Fûrkanı kerimde (Tâ-Hâ) sûre-i celilesinde bu mübarek ism-i şerifle yâd olunmuştur. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, kâmil insanların en ekmeli ve erkeklerin en mükemmelisi olarak yaratıldığından, kendilerine Tâ-Hâ denilmiştir.

Hz. İmam-ı Cafer-üs-Sadık ve İbrahim Vâsiti hazretleri, bu ism-i şerifi şöyle yorumlamışlardır :

Tâ-Hâ ism-i şerifinin ilk iki harfi TÂHİR isminin ve son iki harfi de HÂDÎ isminin başlangıcıdır. Binaenaleyh, Tâ-Hâ ism-i şerifi TÂHİR ve HÂDÎ isimlerinden tereküp eden bir isimdir.

Tâhir lûgatta temiz, pâk, arık, arındırılmış demektir. Bu ism-i şerifte ise, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bütün insanları küfür, isyan, günah ve mâ'siyet kirlerinden arındırıp paklayan ve onları iymân, iykan ve ihsana erdiren zât-ı akdes olarak yâdedilmek istenilmiştir. HÂDÎ ise hidayet eden, insanları dalâlet ve cehaletten hidayete, rizayı ilâhiyye varan o dosdoğru yola ileten demektir.

Bazı ârifler de buyurmuşlardır ki, Tâ-Hâ'nın başındaki (TI) harfi tûba'ya ve Hâ' da yine Hâdi ism-i celili ile hidayete işaret olup, (Müjdeler olsun, beşaretler olsun o kimseye ki, Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'ya iymân ve itaat, bi'at ve inkiyâd ederek hidayete ermişler, onun emirlerine ve hükümlerine seve seve gönül vermişler, cennete girmişler ve Cemalullah'ı görmüşlerdir.) demektir. Bunun için de (Tûba limen hüdîye bihi - Habib-i edib-i Kibriyâ'ya iymân ve itaatleri sayesinde hidayete erenlere müjdeler olsun!..) denilmiştir.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, taraf-ı iz-zetten bütün insanlık âlemine rahmet olarak gönderildiği gibi, özellikle ümmeti olmakla öğünen bizler için şefaattir. Bütün islâm topluluklarını ve topyekûn bütün insanları küfür, dalâlet ve şirkten arındırıp pakladığı gibi, tüm insanlığı da hidayet edici olduğundan Tâ-Hâ ism-i şerifiyle isimlendirilmiştir.

Bazı ârifler de, TÂ'daki TI harfinin ebced hesabıyla (9) ve HÂ'daki HE harfinin de (5) sayısına tekabül ettiğini ve bunların toplamının (14) sayısını verdiğini beyanla, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ayın on dördüncü gecesi gibi nurlu olduğuna işaret ve alâmettir buyurmuşlardır. Zira, Habib-i edib-i Kibriyâ kemalât bakımından her mâ'nada tamam olup, bütün mahlûkat kendi noksanlıklarını onun nuru ile görürler. Netekim, kameri ayların on dördünde ve bedr-i tam halinde iken ay nasıl göze ve gönüle hoş gelir ve herkes tarafından rahatlık ve kolaylıkla görülerek kıyı bucak heryeri aydınlatırsa, Resûl-ü zişânın nuruyla zahmet çekmeden görür ve ona bakarak kendi hata ve noksanlarını tashih ve telâfi ederek faydalanır. Daha açık bir deyimle, gece karanlığını cehalet, dalâlet, küfür, şirk ve zulme benzetecek olursak, iki cihan serverini de bütün bu çirkinlikleri nurlandıran ve aydınlatan zât-ı akdes olarak ayın on dördü gibi nurludur ve bu itibarla da kendilerine Tâ-Hâ denilmiştir.

Bazı ârifler de şöyle buyurmuşlardır :

Tâ-Hâ ism-i şerifi Tâ'ile yani mübarek ayaklarını bas mâ'nasına gelmektedir. Seyyid-ül-âbidiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mû'ıyn efendimiz hazretleri ekseri geceler uzun uzun namaz kılarlar ve bu namazlarında kıyamlarını uzatırlardı. Bu uzun kıyamlar esnasında mübarek ayakları yorulduğundan bazan vücud-u şeriflerinin bütün ağırlığını bir ayakları üzerine tahmil buyurur ve böylelikle yorulan ayaklarını bir nevi tahfif ederlerdi. Böyle bir mücadele-i nefis ile namaz kılarlarken de daima biz âciz ve günahkâr ümmetinin af ve mağfiretini Rabbil-âlemiyn'den niyaz ederlerdi. Öyle ki, bu devamlı ve uzun namazlar sonunda mübarek ayakları şiştiğinden Tâ-Hâ hitab-ı celiliyle emr-i ilâhi şeref-sâdır oldu :

— Ey Habib-i zîşân!.. Biz, Kur'an-ı aziymi sana meşakkat ve mihnet olarak zorluk için inzâl etmedik. Mübarek ayaklarının ikisini de yere basarak namazını kıl ki, vücud-u pâkine zahmet vermesin...

Bundan dolayı ism-i şerifleri Tâ-Hâ oldu denilmektedir.

Sahib-üt-tâcı vel-Mî'râc efendimiz hazretleri, o mukaddes gece kürsiyyi ilâhiyyeye varınca, ayakkabılarını çıkarmak istedi. Allah azze ve celle irade buyurdu :

— Ey Habib-i edibim!.. Ayakkabılarını çıkarma...

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem tekrar niyazda bulundu :

— Yâ Rabbel-âlemiyn!.. Kardeşim Musa aleyhisselâm Tûr'a vardığında ona : (Sen mukaddes bir vâdidesin, ayakkabılarını çıkar!) diye emr-ü ferman buyurmuşsun. Orası, dünyada ve yeryüzünde bir mübarek makam iken hal böyle olunca, burası senin kürsiyyi ilâhiyyen değil midir? Elbette ve elbette bana da ayakkabılarımı çıkararak Kürsiyyi ilâhiyyene yalın ayak basmam gerekmez mi?

Âlemlerin Rabbi, Hâlıkı ve Rezzâk'ı hitap buyurdu :

— Ey Habibim!.. Bütün âlemleri senin için halk ve icat eyledim. Hz. Musa kelim'im, sen ise habibim ve mahbubumsun. O, Kelim'im olduğundan o şekilde ihtar ettim. Sana gelince, benim has mahbubum ve Resûlüm olarak arşıma ve kürsi-me ayakkabılarınıla bas ki, arş ve Kürsi ayağının tozları ile tozlanınsın ve o tozlar onların ziyneti olsun ve arş ile kürsi bu tozlarla bütün mahlûkata karşı öğünsünler.

Bir rivayete göre de, iki cihan serverine bundan dolayı Tâ-Hâ denilmiştir.

Ey Habib-i edib-i Kibriyâ'ya ümmet olmak şeref ve bahtiyarlığına mazhar olan, O'na iyman ve itaat ederek şeref bulan ve kalplerinde aşkullah, Muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlillah dolu bulunan aziz din kardeşim ve Hak yoldaşım!..

İyi bil ki, zübde-i kâ'inat, ekmel-i mahlûkat, mefhar-i mevcudat, Halife-i Rabbil-âlemiyn, şefi-ul-müzniyiyn, Serdar-ı Enbiyâ-i vel-mürseliyn, mahrem-i esrar-ı ilâhi, Tahir, Mutahhir,

Hâdi ve Mehdi ism-i şeriflerinin sahibi, Allahu tealâ'nın Habîb'i, Mahbub'u ve matlûbu ancak ve yalnız Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemdir. Allah celle celâlûhu, ona :

— Ey Habîb'im!.. Ümmetin hakkında üzülme, me'yus ve mahzun olma... Onlar hakkında dünya ve âhirette kalb-i şerifini mutma'in kıl. Ben, zâtı ecelli â'lâmla onlara senden daha fazla şefkatli ve merhametliyim. Madem ki, sen benimdin, ümmetin de benimdir. Sen, nasıl benim sevgilim isen, ümmetin de bana sevgilidir, buyurmak suretiyle ihsan ve iltifat-ı ilâhiyesini bezlettiğinden Resûl-ü müctebâ'ya Tâ-Hâ denilmiştir.

Tâ-Hâ ism-i şerifi, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin ulu bir ismi olduğundan, Seyyid-il-mürseliyn, imam-ül-müttekiyn ve Resûl-ü Rabbil âlemiyn Habîb-i edîb-i Kibriyâ'nın şân ve şerefini bütün âlemlere beyan ve taraf-ı izzetten ne derece tekrim ve tâ'zim buyurulduğunu ilân kasdıyla Kur'an-ı azim-ül-bürhanda Tâ-Hâ ile tebcil ve tescil olunmuştur.

Yâ Rab!.. Bizleri, Habîb-i edîbin Tâ-Hâ'ya bahşeyle... (Âmin bi-hürmeti Tâ-Hâ ve Yâ-Sin.)

YÂ-SİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin bir ism-i şerifi de Yâ-Sin'dir. Yâ-Sin, Esmâ-ül-hüsnâ'dan bir ism-i ilâhidir. Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem tâ'zim ve tekrim kasdıyla bu mübarek ismini zât-ı risaletpenahilerine tevcih ve ihsan buyurmuştur. Bilindiği gibi Yâ-Sin (Ey insan!..) demektir. Habîb-i edîb-i Kibriyâ, insan cinsinin en ekmeli ve gelmiş geçmiş bütün insanların en mükemmeli olduklarından âlemlerin Rabbi kendilerine böyle hitap buyurmuşlardır ki, bu tevcih re'sen ve bizzat Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerine mahsus ve münhasırdır ve Yâ-Sin'den murad zât-ı akdes-i risaletpenahileridir.

Yâ-Sin ism-i şerifi diğer bir mâ'nada da (Yâ Recül!..) yani (Ey erkek!..) anlamına gelmektedir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, ibadet ve abdiyyette recülü tam olduklarından böyle bir hitab-ı izzete mazhar olmuşlardır.

Diğer bir mâ'nası da (Yâ seyyid-ül beşer!..) yani (Ey insanların efendisi!..) demektir. Gerçekten, Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz insan cinsinin efendisi olup, efendiliğini ve üstün meziyyet ve faziletlerini idrak edebilmekte insanlar âciz kaldıklarından kendilerine bu ism-i şerif lâyük ve müstehaktır.

İki cihanda da efendimiz, Resûlümüz, mahbubumuz, destgirimiz, melce'imiz, şefaatchimiz olan Fahr-i âlem ve mefhar-i beni-Âdem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin gerçek hüviyyet ve şahsiyyetlerini, irfan sahibi olanlar nasip ve istidatları kadar idrak ve ihata edebilmişler, haka'ik-i hakikat-i Muhammediyye'yi ancak ve lâyük ve çehile Allah azze ve celle bildiğinden O'na Kur'an-ı azimde kendi zatı ismi olan YÂ-SİN ism-i şerifi ile hitap buyurmuşlar ve böylelikle Habib-i edibinin ind-i ilâhiyelerindeki kıymet, ehemmiyet ve faziletlerini bütün insanlık âlemine duyurmuşlardır.

TÂHİR (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Sultan-ı kerim-üs-siyer aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-ekber efendimizin bir ism-i şerifleri de TÂHİR'dir.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, bütün ayıplardan, maddi ve mâ'nevi çirkinliklerden, nakıyselerden tamamiyle âri ve temiz olduklarından zât-ı risaletpenahilerine Tâhir denilmiştir. Zât-ı akdesleri, ehl-i beyti ve evvâc, zâhiren ve bâtinen, mâ'nen ve hissen bütün ricsten, kötülük ve çirkinliklerden, eksiklik ve noksanlıklardan arınmış ve paklanmış bulduklarından kendilerine Tâhir denilmiştir.

Resûl-ü müctebâ'nın gerçekten hissi pâk, cismi pâk, vücud-u mübareki pâk, evlâdı pâk, âl'i pâk, evvacı pâk, ehl-i beyti pâktır. Dünya hayatında pâk ve Tâhir oldukları gibi, âlem-i cemale teşriflerinde ve âhîret âleminde de cesed-i mübarekleri taharet ve temizlikte sabit idiler. Bütün insanlarda bulunması tabii olan ve necis olarak bilinen bazı maddelerin hiçbirisi iki cihan serverinde aslâ bulunmamış ve görülmemiştir. O'nun ne derece pâk ve temiz olduğunu bir hadise ile isbat etmek mümkündür :

Uhud harbinde, mübarek re's-i saadetleri düşman tarafından atılan bir taşla yaralanmıştı. Mübarek başlarından kanlar akıyordu. Ashab-ı kiramdan Malik bin Sinan radiyallahu anh, Resûl-ü zişânın mübarek başlarından akan kanları ağzı ile yaladı ve yuttu. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem onu bundan men'etmediler ve kendisine ağzını yıkamasını emir ve irade buyurmadılar. Bil'akis :

— Yâ Malik!.. Yuttuğun bu kan sana bu âlemde âfiyettir. Yarın, seni nâr-ı cahiyim yakmaz, buyurmak suretiyle onu tebrik ve tebşir ettiler.

Sözü uzatmağa ne hacet!.. Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi bütün çirkin ahlâklardan, kötü sıfatlardan, eksiklik ve noksanlıklardan tamamıyla aındırmış, ona en üstün ahlâk seviyyesini, herkes tarafından beğenilen ve öğülen sıfat ve hasletleri, en mümtaz ve üstün meziyyet ve faziletleri, en güzel siyret ve sureti bahş ve ih-san buyurarak bütün yarattıklarından yüce kılmış ve insanlık âlemine örnek olarak göndermiştir.

Netekim, muhtelif fırsat ve vesilelerle Kur'an-ı azim-ül-bürhanında Habib-i edibini ögmektedir :

وَأَنْتَ عَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ

Ve inneke le-alâ hulûkin aziym...

El-Kalem : 4

(Ve muhakkak ki sen, pek büyük bir ahlâk üzerindesin)

âyet-i kerimesiyle, nezd-i ilâhisindeki kıymet ve itibarını âlemlere duyurmuştur.

Habib-i Hüdâ, Şefi-i rûz-i ceza â'ni bihi eb-el Kasım Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem efendimizi itikatında, iyman ve ibadatında, her işinde, özünde ve sözünde rizayı ilâhiyyesine muhalif olabilecek her halden hıfzetmiş, pâk, mâ'sum ve hakikaten tahir olduğı için de kendilerine Tâhir ism-i şerifini lâyük görmüştür.

MUTAHHAR (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Cenab-ı Fahr-i Risaletme'ab aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Vehhâb efendimizin bir ism-i şerifi de Mutahhar'dır. Tâhir ism-i şerifi zât-ı valâlarına ait olduğu gibi, Mutahhar ism-i şerifi de zât-ı akdeslerine tevcih buyurulmuştur. Mâ'nen ve madeten temizlenip arınmış demektir ki, iki cihan serverinin zât-ı Muhammediyyetine mahsus ve münhasır bulunan bu taharet, nezafet ve nezahat, füyuzat-ı ilâhiyye ve tecelliyat-ı Rahmaniyye muktezasıdır. Zira, ezeli istidâdı gereği fıtraten temizlik ve nezafet ile muttasıftır ve füyuzat-ı taharet ve tecelliyat-ı nezafetle mutahhar ve mücellâdır.

Zât-ı akdes-i risaletpenahileri, her hususta bi-zâtihi tahir olduğu gibi, kendisine tâbi olanları da küfürden ve şirkten ve her türlü kötülüklerden arındırır. Öyle ki, bu suretle arınıp paklanan kimselerin kalplerini de tecelliyat-ı ilâhiyye ve aşkullah ve muhabetullah ile de süsler, tevhid nuru ile cilâlandırır. Böylelikle, o kimselerin kalpleri mâsivâ'ullahtan tathir olunur ve o kalplere aşkullah ve aşk-ı Résûlullah doldurulur. Resûl-ü zişâna bunun için Mutahhar ism-i şerifi bahş ve ihsan buyurulmuştur.

Hak sübhanehu ve tealâ hazretleri, bu tahareti zât-ı Muhammediyyetlerine mahsus ve münhasır kılmıştır ve bu vesile ile de bütün mahlûkat-ı ilâhiyyeye Habib-i edibine olan inayet, lûtuf ve keremini izhar buyurmuş ve onun bütün yaratılmışlardan üstün ve yüce vasıflara ve hasletlere malik bulunduğunu duyurmuştur.

Mutahhir olarak mâ'na verilecek olursa; gayriyi, başkalarını pâk eden arındıran demektir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, başta kendi ümmeti olmak üzere bütün insanlık âlemini küfür, şirk, cehalet, dalâlet, atalet ve bataletten tathir ederek, Allahu tealâ'ya isyan ve günah işlemekte ısrar edenleri de bu gibi pisliklerden ve kirliliklerden tevbe ile arındırmıştır.

Kıyamet günü de, ümmetini mu'aheze olunmakta korunacak, dünya ve âhiret belâlarının hepsinden kurtaracak ve

arındırarak olduğundan Zât-ı Ahmediyye'lerine Mutahhar denilmiştir.

TAYYİB (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin bir ism-i şerifleri de Tayyib olup, kokusu güzel demektir. Allahu azim-üş-şân, Habib-i edibinin hılkatlerini ve vücud-ü münevverlerini güzel kokulardan gül kokusu ile halk ve icat buyurmuştur.

Bütün yaratılmışların his ve mâ'na tarikiyle haiz olduğu kokuların hepsinden iki cihan serverinin güzel kokusu daha ziyade ve lâtif olduğundan ism-i şeriflerine **Tayyib** denilmiştir.

Resûl-ü zişân efendimiz, mayıs ayında açılan pembe güllerin kokusundan daha güzel kokarlardı. Bir çocuğun başını okşayacak olsalar, o yavrunun saçlarına sinen lâtif kokudan zât-ı akdes-i risaletpenahileri tarafından okşandığı derhal farkedilir ve bilinirdi. O çocuğun başından gül kokusu bulunurdu. Kendileri hiçbir koku sürünmedikleri halde, vücud-u şerifleri misk-ü anber ve gül kokar ve mübarek vücutları etraflarına lâtif bir koku saçardı. Bir kimsenin elini tutsalar veya elbisesine dokunsalar, o lâtif koku oraya siner ve uzun zaman taravetini muhafaza ederdi. Bir sokaktan geçseler, o gün **akşam** kadar oradan gelip geçenler o lâtif ve lâhuti kokuyu içlerine sindire sindire kokular ve iki cihan serverinin o günden geçtiğini derhal anlardı. Mübarek terleri dahi aynı şekilde lâtif kokulu idi. Hattâ, ezvâc-ı tahirât mübarek terlerinden üstlerine ve başlarına sürünmek suretiyle kokulanır ve faydalanırlardı.

Allahu tealâ, hepimize ölümümüz ânında Cemal-i bâ-ke-mal-i Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellemi göster-sin, bizleri ölüm korkularından ve ölüm acılarından hifzyle-sin, kıyamet günü şefaati uzmâlarına nail ederek Didâr-ı Ahmed ve iltifat-ı Muhammed'le müşerref olan ve onun rayiha-i tayyibesi ile kokulanan, şefaatiyle cennete idhal ve civar-ı Mustafa'da iskân olunan âşıklar ve sadıklar zümresine ilhak buyursun. (Âmin!...)

SEYYİD (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Seyyid-ül-enâm aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyete ves-se-lâm efendimiz hazretlerinin bir ism-i şerifi de Seyyid'dir. Zât-ı akdes-i risaletpenahileri, bütün peygamberlerin ulu'su ve yücesi ve kâ'inatın efendisi olduklarından kendilerine Seyyid denilmiştir.

Ashab-ı kirâm, müfessiriyn-i izâm, muhaddisiyn-i fihâm ve ulemayı benâm hazretleri, bu ism-i şerifi tefsir edip yorumlarken, her biri ayrı bir mâ'na vermişlerdir. Sultan-ül-müfessiriyn Abdullah bin Abbas radiyallahu Rabbin-nâs : (SEYYİD, ALLAHU TEALÂ İNDİNDE KERİM OLANA DERLER.) buyurmuşlardır.

Katade (Rahimehullah) seyyid ibadet edici ve ziyade verâ' sahibi, kendisine kötülük edenlere affile muamele ederek ona iyilik edici, kendisine kötülük yapandan eline fırsat geçince öc almaya kalkışmayıp, düşmanına bile hilm ile muamele edici mâ'nasınadır, demiştir.

İkrime radiyallahu anh ise : (Seyyid, o kimsedir ki, gazap haliyle riza hali birdir, aynıdır.) buyurmuştur.

İmdi, bütün bu değişik mâ'na ve yorumlarla sabit olan seyyidin tarif ve tavsifi böyle olursa, Seyyid-il-âlemiyn olan Habib-i edib-i Kibriyâ'nın vasıflarını dille veya kalemle tarif ve tavsif edebilmek mümkün ve muhtemel midir? Kaldı ki, bütün bu değişik mâ'na ve yorumlarla ifade ve izaha çalışılan Seyyid'lik de Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem zâtında en kâmil ve mütekâmil vasıflarla tezahür etmiştir. Zira, Sahib-i makam-ı Mahmud aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Vedûd efendimiz : **(VE ENE SEYYİD-UN-NÂSİ YEVM-EL-KIYAME)** yani : **(Ben, kıyamet günü insanların Seyyid'iyim.)** buyurmuşlar ve bu ism-i şerifi böylece fem-i saadetleri ile cümle âleme duyurmuşlardır.

Kıyamet günü, bütün insanların efendisi olmak ne demektir, düşünebiliyor musunuz? İşte, asıl sır da budur. Kıyamet gününün dehşet, azamet ve heybetini gözlerinin önüne getiremeyenlere bu gerçeği anlatmak ve hatırlatmak maksadıyla vâ-

rid olan bu haber, bir öğünme vesilesi değildir. Dünya âleminde iken Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in kadr-ü kıymetini bilemeyenler, onun NİMETULLAH olduğunu akıl edemeyenler ve onu Ebu-Talib'in yetimi zannederek Seyyid'liğini fark edemeyenler, gaflet ve cehaletlerinin kendilerini ne feci bir âkibete sürüklediğini kıyamet günü anlayacaklar, o zât-ı akdesin kıymet, ehemmiyet ve faziletini ancak kavrayacaklar, İnd-i ilâhideki derecesini, itibarının yüceliğini bizzat göreceklerdir ama, ne çare ki bu kendilerine hiçbir yarar sağlamayacaktır. Evet, Resûl-ü zişân Seyyid-i âlem olduğu gibi seyyid-ün-nâsi yevmel-kıyamedir.

Âlemlerin Rabbi, mürebbisi ve mâliki olan Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri :

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

Mâlik-i yevm-id-din...

Fâtiha : 3

(Hesap ve ceza gününün mâliki ve hâkimidir.)

buyurmak suretiyle, kıyamet gününün dehşet ve azametini açıkça beyan ve ilân eylemişse, Muhbir-i sadık aleyhi ve âlihi selâmullah-il Hâlık efendimiz de :

(Ben, kıyamet günü insanların Seyyid'iyim.)

buyurarak, bu hakikati te'kid ve tekrar etmektedirler. Bu gerçeği, iş işten geçmeden, âhiret âlemine geçmeden sezebi'lenlere, yeryüzünde mü'min ve muvahhid olarak alını açık yüzü pâk gezebilenlere, nefs-i emmâre denilen canavarın başını ezebilenlere ne mutlu ve ne kutlu!..

Yoksa, bu âlemde mal sahibi, mülk sahibi, taht ve baht sahibi olduklarını vehmedenler, Azra'il aleyhisselâm yakalarına yapışınca, el elle, ayak ayakla, göz gözle, bütün uzuvlar birbirleriyle kapışınca, kabre girer girmez Münker-Nekir'le hesaplaşınca koskoca bir HİÇ olduklarını anlayacaklar, mal ve

mülkün de, taht ve bahtın da, devlet ve ni'metin de gerçek sahibinin Allahu tealâ olduğunu kavrayacaklar, padişahlık, paşalık, başkanlık, beylik, efendilik iddiasında bulunanlar da kıyamet gününde kimin gerçek SEYYİD olduğunu tanıyacaklar amma ne fayda!..

Evet, aziz kardeşlerim :

Kıyamet gününün Seyyid'i ancak ve yalnız Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellemdir. O gün, bütün mahşer ehli, evveliyin ve âhiriyn kabirlerinden kalkacak ve Arasat meydanında toplanacaktır. Bütün peygamberler, Sıddıyk'ler, şehitler, salihler ve onlara iltihak edecek olan mü'minler, arşın gölgesinde ve Livâ-i Hamd'in sayesinde cennet ni'metleri ile i'zâz ve ikram olunurlarken, geriye kalan halkın hepsi çevrelerini melekler sarmış olduğu halde bir yere toplanacaklardır. Güneşin hararetinden kafalar içinde beyinler kaynayacak, korku ve dehşete kapılmış gözler fırıl fırıl çanakları içinde oynayacaktır. Binbir ayak, bir ayak üzerinde duracaklardır. Hz. Âdem aleyhisselâmdan, mahşer gününe kadar gelmiş geçmiş bütün ruh sahibi mahlûkat, böylece tiril tiril titreyerek bekleyeceklerdir. Sırası gelen hesaba çekilecek, herkes amel defterini kendisi okuyacak ve herkesin amelleri mizanda tartılacaktır. Herkese, ameline göre muamele olunacaktır. Bu korku ve haşyet dolu bekleyiş sırasında, herkes günahına göre terleyecek, kimisi tepesine kadar, kimisi boğazına, kimi göbeğine ve kimisi de diz kapağına kadar terlere batmış halde, bin sene miktarı bu halde kalacak ve bekleyeceklerdir.

Bazıları, bu azaptan bir an önce kurtulabilmek için, cehennem azabına bile razı olacaklar ve bir ân önce hesaplarının görülmesi için Mâlik-i yevm-id-din olan âlemlerin Rabbine niyazda bulunacaklardır. Onlara, bütün insanların cediti olan Hz. Âdem aleyhisselâma müracaat etmeleri ve şefaath dilemeleri tavsiye olunacaktır. Mahşer halkı, şefaath ümidiyle Hz. Safiyullah'a varacaklar ve ona yalvarıp yakararak şefaath dileyenlerdir. Hz. Âdem aleyhisselâm, evlâtlarına karşı babalık şefkat ve merhametiyle kan ağlayarak özür beyan edecek ve :

— Evlâtlarım, ben bu şefaate mezun değilim. Zira, Allahu tealâ'nın men'ettiği ağaçtan yedim ve bu suretle benden zelle sâdir oldu. Bugün, Rabbime karşı sizin için şefaate yüzüm yoktur. Siz, ikinci babanız olan Nuh Neciyullah'a müracaat ediniz, o ulu bir peygamberdir ve Hak katında niyazı makbul ve mü'teberdir. Belki, sizlere şefaatchi olabilir, diyecek ve nefsi nefsi diyerek gözyaşları dökmeğe devam edecektir.

Mahşer halkı, bu defa Hz. Nuh aleyhisselâmı arayıp onu da dizleri üstüne çökmüş vaziyette bulacaklardır. Kendisinden, bir ân önce hesaplarının görülmesi için şefaatte bulunmasını niyaz edecekler, Nuh aleyhisselâm da onların bu hallerine acıyacak ve fakat özür beyan ederek :

— Böyle bir şefaate ben de mezun değilim. Zira, benden de zelle sâdir olmuştur. Tebliğ ettiğim ilâhi emirleri ve hükümleri kabul ve tasdik etmeyen kâfirlerin helâk edilmesini Rabbimden niyaz ettim ve Allahu tealâ bu duamı kabul buyurarak hepsini kahr-u helâk eyledi. Ancak, onlar gibi kâfir olan oğluma babalık sevgi ve şefkatiyle acıdım ve onun bu bâdireden kurtarılmasını diledim. Allah azze ve celle, onun ehlimden olmadığını, diğer kâfirlerden hiçbir farkı bulunmadığını irade buyurdu. Ümmetimden kâfir olanların kahredilmeleri için niyazda bulunduğum halde kâfir olan oğlum lehinde babalık merhametiyle kurtuluş dilemek, benim için elbette büyük bir zeile idi ve bunun için de sizler lehinde şefaatte bulunmağa Rabbimden hayâ ederim. Sizler, peygamberler babası ve Nebî'ler dedesi ve Allahu tealâ'nın Halil'i olan İbrahim aleyhisselâma gidin. Ola ki, Halilullah bu yolda şefaatte bulunabilir, nefsi nefsim diyecektir.

Bu cevap üzerine, mahşer halkı Hz. İbrahim aleyhisselâmı arayıp bulacaklardır. Hakkın Halil'i de onların hallerine acıyacak ve fakat özür beyan ederek :

— Ben de böyle bir şefaate muktedir değilim diyerek. Sizler, Musa Kelimullah'a gidin, belki bu hususta size şefaate ede-

bilir deyib nefsi nefsim diye feryad ederek Hz. Musa'nın şefaati tavsiyesinde bulunacaktır.

Musa Kelimullah aleyhisselâm da şefaate mezun ve muktedir olamayacağını beyanla, mahşer halkını Ruhullah olan Hz. İsa aleyhisselâma gönderir ve :

— Hz. İsa aleyhisselâm Ruhullah'tır. Allah celle kudretini izhar buyurmak için onu babasız olarak dünyaya göndermiştir. Olabilir ki, şefaate kadir olur, diyecektir ve nefsi nefsim diye inleyecektir.

Mahşer halkı Hz. İsa aleyhisselâma gidecekler ve aynı dileklerini tekrar edeceklerdir :

— Yâ İsa!.. Yâ Mesih!.. Bizlere destgir ol, şefaatte bulun, mizan kurulsun ve hesap bir ân önce görülsün, herkesin günahları aranıp sorulsun, yüzaklığı kazananlar cennete, kazanamayanlar da cehenneme gönderilsin, diyeceklerdir.

Hz. İsa aleyhisselâm da, derin bir şefkat ve merhametle onlara bakacak ve :

— Ben de sizlere şefaate edemem. Zira, ümmetim bana hâşâ sümme hâşâ Allah'ın oğlu ve hattâ Allah'tır dediler. Beni Rabbime karşı şerik ve nazir gibi göstererek affolunmaz bir günah işlediler. Onun için, huzur-u ilâhiyye varıp lehinizde şefaate bulunamam ve hattâ bugün benim halime neye varır onu dahi bilemem. Beni, kendi halime bırakınız, diyecek ve kendi nefsi kaygusuna düşerek (Nefsiy... Nefsiy) feryatları arasında mahşer halkına şu öğütte bulunacaktır :

— Ey ehl-i mahşer!.. Boşuna zahmet çekip ve sağa sola koşuşup çırpınmayın. İki yüz yirmi dört bin peygamberden de, ulül-aziym yüz on üç peygamberden de bugün sizlere bir fayda ve şefaate olamaz. Hiçbirisi, bu korku, dehşet ve haşyet gününde size şefaate edemez. Hepsi kendi nefisleri kaygusuna düşmüşlerdir ve her biri ayrı ayrı Allahu tealâ'nın tecelliyâtını beklemektedir. Bu şefaati sizlere ancak ve yalnız Hâtem-en-Nebiyin, şefi-ul-müznibiyn, imâm-ül-müttekiyn olan gelmiş geçmiş bütün peygamberlerin sultanı, âşıkların emânı, canlarının canânı, Mahbub-u ilâhi, Mergub-u Rabbani, Habib-i Sübhani, âlemlere rahmet olarak gönderilen bütün Nebi'lerin ve Re-

sûl'lerin Seyyid'i, Habib-i Hüdâ, Şef-i rûz-i ceza, melce-i fu-kara, enis-i zu'afa, Li-Mâ'allah tahtının şahı, Fe-kâne kabe Kavseyñ mâhı Hz. Ahmed-i Mahmud-u Muhammed Mustafa sallallahu tealâ aleyhi ve sellem'den dileyiniz, mübarek ayak-larına yüzlerinizi sürerek, cemali bâ-kemalini görerek kendisin-den şefaati niyaz ediniz, yardım dileyiniz. O'nun Allahu sübha-nehu ve tealâ katında sözü makbul ve şefaa-ti şayanı kabuldür. O'na Habibim buyuran Allah azze ve celle bugünün meliki, mâ-liki ve hâkimi, Resûl-üs-sakaleyn de bugünün Seyyid'idir. O'na, zât-ı risaletpenahilerini razı kılıncaya kadar dilediğini verece-ğini Hak sübhanehu ve tealâ hazretleri açıkça vâ'd buyurmuş-tur. Hattâ, biz peygamberler dahi O'nun şefaati bekliyor ve kendisinden yardım diliyoruz. Durmayın, koşun, Habib-i edib-i Kibriyâ'ya varın, maksut ve matlûbunuza ancak O'nun himmet ve şefaatiyle nail olabilirsiniz, diyecektir.

Mahşer halkı, Hz. İsa aleyhisselâmın bu tavsiyesi üzerine sahib-i makam-ı Mahmud aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Vedûd hazretlerine koşacaklar, mübarek ayaklarına yüzler sürerek ve kanlı gözyaşları dökerek niyazda bulunacaklardır :

— Aman yâ Resûlallah!.. Halimiz sana ayândır, bizlere na-zar-ı inayet ve nıgeh-i merhamet ile terahhum kıl. Üç türlü azap ile bin senedir tâ'zip olunuyoruz. Sana sığındık, senin şefaati-ne güvendik, senden yardım ve inayet niyaz ediyoruz. Mahşer yerinin kalabalık ve sıkışıklığından, güneşin korkunç ve eritici sıcağından terlere gömüldük. Ey şevkat ve merhamet timsali, ey mürüvvet ve âtıfet misali, ey Allahu tealâ'nın sevgilisi, ey mahşer yerinde bütün insanların Seyyid'i bizlere lûtf-ü iindad eyle. Hz. Âdem aleyhisselâmdan başlayarak Nuh, İbrahim, Mu-sa ve İsa aleyhimüsselâma kadar bütün peygamberlere vardık, şefaa-te mezun ve muktedir olamayacaklarını bildirdiler. Hep-si de, zât-ı akdes-i risaletpenahilerine müracaat etmemizi öğüt-lediler. Bugünün Seyyid'i sizsiniz, makam-ı Mahmud ile Livâ-i hamd'in sahibi sizsiniz, Şefaati-uzmâ ancak ve yalnız size bahş ve ihsan buyurulan bir imtiyazdır. Mâlik-i yevm-id-din olan âlemlerin Rabbi, hesabımızı bir ân önce görsün, halimize aci-

yınız, bizleri bu azaptan kurtarınız, bütün ümidimiz sizdedir, diyeceklerdir.

Seyyid-ül-Enâm aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyete ves-selâm efendimiz hazretleri onların bu yalvarıp yakarmalarına, ağlayıp sızlamalarına merhamet buyuracaklar ve mahşer halkına :

— Evet, bugünün Seyyid'i benim ve sizlere şefaata edeceğim, vâ'dinde bulunacaklardır.

Habib-i edib-i Kibriyâ, daha sonra mübarek başlarını arşın önünde secdeye koyarak âlemlerin Rabbinden mahşer halkına şefaata edebilmesi için ruhsat ve mezuniyet isteyecektir. Bu secde esnasında türlü türlü tesbih, tahmid ve tehlil ile Rabbine niyazda bulunduğunda, Rabbil-âlemiyn azamet ve celâli ile :

— Habibim Ahmed ve Resûlüm yâ Muhammed!.. Mübarek başını secdeden kaldır. Niyazda bulunmak üzere secdeye koyduğun o mübarek başın için Ved-Duhâ'da yemin etmiştim. Her ne dilersen dile, dileyebileceğin, razı olabileceğin kadar iste... Şefaate mezunsun, bütün dilediklerin, bütün istediklerin seni razı kılincaya kadar verilecektir. Şefaatin, ind-i ilâhimizde şayan-ı kabul ve bütün isteklerin makbuldür, buyuracaktır.

Resûl-ü zişân aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mennân efendimiz hazretleri, mübarek başlarını secdeden kaldıracaklar, Hak celle ve âlâ'nın bu lütuf ve keremine, sonsuz ve sınırsız ihsan ve inayetini şükretmek için hamd-ü senâda bulunacaklar ve bu tahmidat ve tesbihatı da yetmiş yıl kadar sürecektir.

Habib-i edib-i Kibriyâ'nın, o gün Rabbine karşı yapmış olduğu bu hamd-ü senâ ve tesbihata, mahlûkattan hiçbirisinin muktedir olamayacağı ve hiç kimsenin lisanından zuhur ve suduruna imkân bulunamayacağı ve bu tahmidat ve tesbihat esnasında kullanılan mübarek sözlerin ve cümlelerin hiçbir insanın, cinninin ve meleğin hatırına bile gelemeyeceği muhakkaktır. Çünkü, bütün bu hamd-ü senâ ve tesbihleri Allahu teâlâ Habib-i edibinin kalb-i şerifine tulû ettirecek ve onun mübarek lisanından zuhura gelecektir.

Seyyid-ül-Ebrâr aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Gaffâr efendimiz tekrar niyazda bulunacaktır :

— Yâ Rab!.. Mahşer halkının hesaplarının görülmesi için şefaata ediyorum.

İrade-i ilâhiyye şeref-sâdır olacaktır :

— Şefaatin kabul olunmuştur, hesaplar görülsün...

Cebra'il aleyhisselâm da taraf-ı ilâhiden emir alacaktır :

— Yâ Cebra'il!.. Malik'e emrimi bildir, cehennemi hazırlasın. Zira, cehennemi dünya hayatında türlü türlü ni'metlerimi yediği, ihsanlarımdan bol bol faydalandığı halde, bizi inkâr eden kâfirler için, zât-ı ülûhiyetime yarattığım bir kulumu ortak koşanlar için, gönderdiğim peygamberlerimi yalanlayanlar ve yalancılıkla suçlayanlar için, Peygamberlerime ihanet, adavet ve husumet gösteren zâlimler, kâfirler ve müşrikler için, açık ve kesin tebliğime rağmen varlığımıza ve birliğimize inananmayan, Habib-i edibime ve dolayısıyla zât-ı ülûhiyetime iman ve itaat etmeyen, Mahbubuma, evlâd, ezvâc, ashap, ensarına, velilerine ve âlimlerine hakaret eden, yetim malı yiyen ve ırz ehline iftiradan çekinmeyen ha'inler için hazırladım. Bugün, o zâlimlerden, kâfirlerden, müşriklerden ve ha'inlerden intikam alsam gerektir.

Bu emr-i ilâhi ve ferman-ı sübhani, kâfirler, âsiler, müşrikler ve münkirler tarafından duyulunca, bütün mahşer halkının gulgule ve velvelesi bir anda duracak ve mahşer yerini bir korku sükûtu kaplayacaktır.

Bu arada, Cebra'il aleyhisselâm, cehennemin Mâlikî'ne emr-i celil-i ilâhiyyi tebliğ edecek ve :

— Yâ Malik!.. Allahu azim-üş-şân, cehennemin mahşer yerine getirilmesini ve hazırlanmasını emr-ü ferman buyurdu, diyecektir.

İşte, o zaman cehennem mahşer yerine getirilecektir. Haberlerde vârid olmuştur ki, cehennem yetmiş bin zincire bağlı bulunmaktadır. Bu yetmiş bin zincirin her birisi de yetmiş bin halkadır. Bu halkalardan her birisi o kadar büyüktür ki, dünyaya yaratıldığından itibaren kıyamete kadar ne kadar demir halk olunmuşsa, hepsini bir yere toplasalar, o halkalardan yalnız bir tanesine yetmezdi, demişlerdir.

Ey âşık-ı sadık!..

Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, bazı melekleri öyle kuvvetli yaratmıştır ki, onların bu kuvvetlerini dille tavsif ve kalemle tarif edebilmek imkân haricindedir. Şu kadarını haber verelim ki, düstur-u mükerremimiz olan Kur'an-ı azimde Yâ-Sin sûre-i celilesinin 28. inci âyet-i kerimesinde, Cebra'il aleyhisselâmın bir tek sayhası, şiddetle bağırması ile Antakya şehrinin ve halkının bir ânda mahv-u helâk olduğunu, Allah celle haber vermektedir. Bundan başka, Ad ve Semud kavimlerinin de meleklerin bir bağırmasıyla kömür kesildikleri ve Lût kavminin yaşadığı elli iki köyün de, Cebra'il aleyhisselâmın bir eliyle semaya kaldırarak alt-üst edildikleri Kitabullah ile sabittir. Necm sûre-i celilesinde de, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, Cebra'il aleyhisselâmdan (**ZÜ-MİRRE**) yani kuvvet sahibi olarak bahis buyurmaktadır. Arşullah'ın da sekiz melek tarafından taşındığı Kitabullah ile sabit olup, cehenneme girecek kâfirlere de on dokuz meleğin kâfi geleceğini Kur'an-ı azim-ül-bürhan El-Müdesir sûre-i celilesinin 30. uncu âyet-i kerimesinde (**ALEYHÂ TİS'ATE AŞER**) ferman-ı sübhanisiyle beyan buyurmaktadır.

Hız. Mâlik, cehennemde görevli meleklerle bu zincirlerin her halkasını yetmiş meleğin tutmasını emredecektir ki, anlaşıldığına göre bu yetmiş melekten herbiri yedi kat yerleri kınadı ile kaldıracak kadar güçlüdür. Bu arada, Hız. Mâlik cehenneme şöyle hitap edecektir :

— Ey cehennem!.. Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri seni hazırlamamızı bizlere emr-ü ferman buyurdu. Murad-ı ilâhi, kâfirlerden, zâlimlerden, müşriklerden ve münkirlerden intikam almaktır. Ey cehennem!.. Ateşin o kadar şiddetli ve yakıcı olsun ve suyun o derece kaynamış, kızgın bulunsun. Yılanların, çıyanların, zehirli akreplerin hazır olsun ve uçurumların derin bulunsun. Zakkumun gayet acı ve mâ-i Hamiyim'in gayet şiddetli, kızgın ve kaynar olsun. Bütün derekelerindeki azabın çok şiddetli ve dehşetli bulunsun...

Cehennem, bu emri alınca, öyle bir kükreyişle mahşere

doğru hücum edecektir ki, kendisini tutan ve herbirisi yedi kat yerleri kanatlarıyla kaldıracak kadar güçlü ve kuvvetli olan melekler onu zaptetmeğe muktedir olamayacaklar ve cehennem hepsini sürükleyerek ve çevresine ateşler saçarak mahşer yerine yaklaşacak ve bütün mahşer halkını kuşatacak ve adeta hepsini yutmak isteyecektir. Mahşer ehlinin korkularından akılları başlarından gidecek, gözleri yuvalarından dışarı uğrayacak, korkunç bir şaşkınlık, telâş ve helecan içinde âdeta serhoş gibi donup kalacak, cehennemin bu şiddet ve dehşetini görünce uğrayacakları azabı anlayacaklar ve kurtuluştan ümitlerini keseceklerdir.

Halkın bu korku ve ümitsizliği şöyle dursun, peygamberler dahi bu müthiş manzara karşısında diz üstü çökecekler ve nefisleri kaygusuna düşeceklerdir. Bu telâş ve heyecan arasında, Hz. İbrahim Halilullah bile arşın altında mübarek başını secdeye koyacak :

— Yâ Rab!.. Bugün oğlum İsmail ve İshak'ı, ehlim Sare ve Hacer'i istemem. Halil kuluna bu şiddet ve dehşetten necat ve selâmet ihsan buyur, diye niyazda bulunurlarken, gelmiş geçmiş bütün peygamberler evlât, ehil ve ümmetlerini unutarak (Nefsiy... Nefsiy...) feryatları ile başları kaygısına düşeceklerdir.

Ey âşık-ı sadık!..

Bu anlattıklarımı sakın mübalağa sanma ve aldanma!.. Vuku'u mutlâk ve muhakkak olan kıyamet ve mahşer ahvalini hakkiyle ve lâyikeyle anlatabilmek ve hele hele anlayabilmek elbette mümkün değildir. Fakat, Allahu tealâ'ya, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhîret gününe iman etmiş ve bu imanlarını (ÂMENTÜ...) ile perçinlemiş mü'minlere hitab ederek diyorum ki, naklolunanlar haktır ve gerçektir, bütün insanlar bir gün bu gerçeği bizzat görecektir. O zaman anlayacaktır ki, o müthiş gün peygamberler dahi nefisleri kaygusuna düştükleri halde, Seyyid-ül Enbiyâ-i vel-mürseliyn, imâm-ül-müttekiyn ve Habib-i Rabbil-âlemiyn efendimiz hazretleri, bu dehşet ve haşyet dolu hali müşahede buyurdıklarında, mü-

barek başlarını —Allahu tealâ indinde Arş'tan ve Kürsi'den daha kıymetli olan o mübarek başlarını— Arş'ın önünde secdeye koyacaklar, Rahman-ir-Rahim ve Mâlik-i yevm-id-din ve Kerim olan Hak sübhanehu ve tealâ hazretlerine tazarrû ve niyazda bulunacaklardır :

— Yâ Rab!.. Bugün, zât-ı ilâhiyyenden ve Kerem-i sübhaniyyenden nefsimi istemiyorum, kendim için bir talepte bulunmuyorum. Zât-ı ülûhiyyetinden ümmetimi istiyorum. Ümmetime, ben de feda olayım, evlâtlarım olan Fâtıma'mı, Rukiye'mi, Ümmü Gülsüm'ümü, Tayyib'imi, Tâhir'imi, İbrahim'imi ve Abdullah'ımı, da rica ve niyaz etmiyor illâ ve illâ ümmetimin halâsını niyaz ediyorum. Sevgili evlâtlarım da, çok sevgili torunlarım da ümmetime feda olsunlar, Hasan'ım, Hüseyin'im, Hatice'm ve Âişe'm ve bütün ehl-ü iyâlim cümlesi feda olsunlar. İlâhi, zât-ı ülûhiyyetinden âsi ümmetimi talep ve niyaz ediyorum. Vâ ümmetiy... Vâ Ümmetâ...

Mübarek gözlerinden yaşlar dökerek Rabbinden ümmeti hakkında şefaât dileyince, Erham-er-Rahimiyn ve Ekrem-el-ekremiyn olan Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri :

— Ey benim Habib-i edibim!.. Mübarek başını secdeden kaldır, ne dilersen dile, ne istersen iste, dilediklerine dilediğin kadar şefaât eyle, hepsini kabul ettim ve onları sana bağışladım, ferman-ı sübhanisi ile iki cihan serverini taltif ve tatyip buyuracaktır.

Bunun üzerine, iki cihan serveri mübarek başını secdeden kaldırarak Rabbine hamd-ü senâ ve arz-ı şükran edecek ve mahşer halkını çepçevre kuşatan ateşi def'etmek için cehenneme karşı yürüyecektir. Cehennem :

— Yâ Resûlallah!.. Daha fazla bana yaklaşmayınız, üzerime varmayınız. Zât-ı risaletpenahilerinin hâmilî bulunduğunuz nura karşı bende takat ve tahammül yoktur. Nurunuz, nârımı mutlâka söndürecektir. Ey Hakkın Habibi!.. Ben, senin ümmetine talip değilim. Ancak, yaradanını tanımayan, gönderdiği peygamberlere inanmayan, Rezzak'ına iyman edecek yerde mahlûkatı ona ortak koşan kâfirleri, zâlimleri, müşrikleri ve

münkirleri şu korkunç ateşimle yakarak o hainlerden intikam alsam gerektir, görevim budur, diye niyazda bulunacaktır.

Şefi-ul-müznibiyñ sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretleri :

— Ey cehennem!.. Ümmetim henüz mahşerdedir. Kâfirlere ve müşriklere karşı olan gayzından ve hücumundan onlar da korkuyorlar. Sen, yerinde dur ve olduğun yerde kal. Hak celle ve alâ, cezalandırılmaları gerekenleri sana sevkettirecektir, buyurunca derhal irade-i ilâhiyye şeref-sâdir olacaktır :

— Ey cehennem!.. Habibim Ahmed ve Resûlüm Muhammed'imın fermanına itaat eyle...

Bunun üzerine cehennem olduğu yerde kalacak ve azaba müstehak olanların sevkini beklemeğe başlayacaktır. Bu esnada, Cebra'il aleyhisselâm, elinde bir kâse su ile gelecek ve efendimize :

— Yâ Resûlallah!.. Bu suyu, cehennemden çıkan ve etrafa yayılmak istidadı gösteren alevlerin üzerine saçınız, diyerek o kâseyi Resûl-ü müctebâ'ya takdim edecek ve Habib-i edib-i Kibriyâ o suyu cehennemin etrafa yayılan ateşine serpince o alevlerin hepsi sönecektir. Bu hali gören Nebiyyi zişân, Cebra'il aleyhisselâma soracaktır :

— Ey Cebra'il kardeşim... Bu ne suyu idi ki pek az olmasına rağmen üzerine serptiğim koca alevleri söndürdü?

Cebra'il aleyhisselâm, bu soruyu şöyle cevaplandıracaktır :

— Yâ Resûlallah!.. Cehennemin o korkunç alevlerini söndüren bu azıcık su, ümmetinin Hak tealâ'nın rıza ve muhabbeti, havf ve haşyeti ile ağarlarken döktükleri gözyaşlarıdır.

Evet, aziz mü'minler!..

Cehennemin ateşini, denizler, nehirler, pınarlar, kuyular ve yağmur suları söndüremez. Bu ateşi, ancak Allah aşkıyla, Allah muhabbeti ile, Allah korkusu ile dökülen gözyaşları söndürür.

Sözü uzattık, mâ'zur ola... Dersimize devam edelim :

İşte o gün, evveliyñ ve âhiriyn Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin iki cihanın ve kıyamet gününün Seyyid'i olduğunu ve Allahu tealâ katındaki kıymet, rağ-

bet ve itibarını gözleri ile görecekler ve buna bizzat şahit olacaklardır. Ona iman ve itaat etmeyenler, çok ama pek çok pişman olacaklardır ama, bu pişmanlık ve gecikmiş nedamet onlara hiçbir yarar sağlayamayacaktır.

O Nebi'ler serverine ümmet olabilmek şeref ve mazhariyetine nail olanlara müjdeler olsun... Ümmeti olduğu halde, kıymetini bilmeyenlere de yazıklar olsun...

RESÛLÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü Rabbil-âlemiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mu'ıyn efendimiz hazretlerinin bir ism-i şerifleri de Resûl'dür. Kur'an-ı azim-ül-bürhanda da muhtelif vesilelerle zikrolunan bu ism-i şerif, Zât-ı risaletpenahilerinin Allahu tealâ tarafından kulları imanına ve islâma dâvet için gönderildiğinden dolayı kendilerine tevcih buyurulmuştur.

NEBİYYÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Nebiyi zişân aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mennân efendimiz hazretlerinin bir ism-i şerifleri de Nebi'dir.

Nebi, Allahu sübhanehu ve tealâ'nın ülûhiyyet ve vahdaniyyetini, ondan gayrı kulluk ve ibadete lâıyk ve müstehak Hak mâ'bud bulunmadığını Allahu azim-üş-şânın emirlerini ve nehiyelerini kullarına haber verici, kendisine taraf-ı ilâhiyyeden vahyolunmakla derecesi âli ve mertebesi yüce mâ'nasındadır.

Şu var ki, bütün diğer peygamberlere de bu sıfatlar verilmiştir. Ancak, semadan nâzil olan kitaplar içinde ve özellikle yüz suhuf ve üç büyük kitabın zübdesi, özü ve özeti olan Kur'an-ı kerimde bütün peygamberlere Allahu tealâ kendi isimleriyle hitap buyurmakta, meselâ : (Yâ Davud), (Yâ Musa), (Yâ İsa), (Yâ Nuh), (Yâ Âdem), (Yâ İbrahim) diye isimleri zikrolunmaktadır ki, bu hitap şekline (NİDÂ-İ-ALÂMET) denilmektedir. Oysa, Habib-i edib-i Kibriyâ'ya (Yâ Eyyühen-Nebiyü), (Yâ eyyüher-Resûlü) şeklinde hitap buyurulmaktadır ki, buna da (HİTAB-I-KERAMET) denilmektedir. Hak celle ve alâ hazretleri, Nebiyi zişânına hitab-ı kerametle hitap buyurmakla, onun diğer peygamberlerden efdal ve ekmel olduğunu, yüce

katındaki kıymet ve itibarının daha üstün bulunduğunu, fazilet ve derecatını beyan ve ilân buyurmuş olmaktadır.

Netekim, İsrail oğullarına (Ey toprak ve su oğulları) tarzında bir hitab-ı ilâhi vârid olduğu halde, ümmet-i Muhammed'e tâbi oldukları Nebiyyi muhteremden ötürü (Yâ **eyyühelleziyne âmenû**) hitab-ı izzeti şeref-sâdir olmuştur. Bundan da anlaşılıyor ki, Habib-i edibine olan sevgi ve tâ'zimini de onun ümmetine bu tarzda hitap buyurmakla bütün kâ'inata açıklamak istemektedir.

Kur'an-ı azimde, Nebi ve Resûl unvanları ile Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemden gayrı hiçbir peygambere hitap buyurulmadığı ve bu iki unvanın ancak ve yalnız Resûl-ü müctebâ için kullanıldığı da gözden kaçırılmamalı ve bu sıfatlardan muradın tahsisen Resûl-üs-sakaleyn olduğu ve bu sebep ve mülâhaza ile ism-i şeriflerinin sıfat-ı şerifleri ile birlikte tevcih buyurulmuş olduğu anlaşılmalıdır.

Mükerreren arz ve izaha çalıştığımız gibi, diğer bütün peygamberler yalnız bir kavme ve bir millete nübüvvet vazifesiyle gönderilmiş oldukları için, nübüvvetleri de yalnız o kavim ve millete münhasır kalmıştır.

Halbuki, Nebiyyi ins-ü can aleyhi ve âlihi salâvatullah-ir-Rahman efendimiz taraf-ı izzetten bütün dünya milletlerine, bütün mahlûkata ve topyekûn bütün insanlığa gönderilmişlerdir. Bu itibarla, Kur'an-ı kerimde Resûl ve Nebi lâfızları ile zikrolunmaları ferd-i ekmel yektâ, biricik kâmil insan, eşi ve benzeri halkolunmamış ve olunmayacak insan mâ'nasına (Resûller Resûlü) ve (Nebi'ler serveri) ne mahsus bir isim olan NEBÎ ism-i şerifi ile yâdederek onun Allahu tealâ katındaki şeref, kıymet ve faziletini ilân buyurmuştur.

RESÛL-ÜR-RAHME (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Rahmeten lil-âlemiyn olan Habib-i edib-i Kibriyâ'nın bir ism-i şerifi de Resûl-ür-Rahme'dir.

Nuru evvel ve bâ'si sonra olması itibariyle Ekmel-er-Rûsûl ismiyle diğer peygamberlerden efdal ve ekmel olduğu beyan ve ilân buyurulan Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem

efendimizin, Risalet ve nübüvvetleri bütün âlemlere ve bütün insanlığa şâmil olduğundan, rahmetinin de umumî ve şümüllü olması tabî'dir. Bunun içindir ki, Allah azze ve celle, Kur'an-ı keriminde :

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil-âlemiyn...

El-Enbiyâ: 107

(Habibim Ahmed, Resûlüm yâ Muhammed!.. Biz, seni ancak âlemlere rahmet olmak üzere gönderdik.)

buyurmaktadır ki, rahmete mazhar olduğundan ism-i şerifine de Resûl-ür-rahme denilmiştir. Bu ism-i şerif, Habib-i edib-i Kibriyâ'nın zât-ı akdeslerine mahsus ve münhasır olan bir mübarek isimdir.

Kâfirin, küfründen dolayı kendisine verilecek cezanın ve göreceği azabın ölümü ânına kadar te'hir ve te'cil edilmesi ve yine ölümü ânına kadar iyman etmesine müsaade buyurulması, iynansızlığından mütevellid bütün azapların imhâl olunması, yani kendisine mühlet verilmesi, ölünceye kadar ne vakit iyman getirirse, bu iymanın taraf-ı izzetten kabule şayan olması Rahmeten lil-âlemiyn olan efendimizin rahmet-i ilâhi olması sebebiyledir.

Kâfirlerin küçük çocuklarının, kendileriyle birlikte cehennem girmemeleri de Resûl-ü müctebâ'nın âlemlere rahmet olmasındandır. Hattâ, münafıkların dünya hayatında azaptan masun kalmaları da yine O'nun rahmeti gereğidir.

Özellikle, kendisine tâbi olan, nübüvvetlerini kabul ve tasdik eylemek suretiyle ümmeti olmak şeref ve ni'metine mazhar olan, ellerinden geldiği ve güçleri yettiği kadar şeriat-i garayı Ahmediyyelerine ve sünnet-i seniyye-i Muhammediyyelerine sıkı sıkı sarılan, Taraf-ı ilâhiden getirdiği Kur'an-ı azim ile amel etmeğe çalışanlara dünya hayatında türlü türlü ve çeşit çeşit rahmet olunması, insanlık icabı kendilerinden sâdir olan

isyân ve günahlarından ötürü taraf-ı ilâhiden derhal azap inmemesi veya yok edilmemeleri, yahut İsrail oğulları gibi yüzlerinin ve şekillerinin değiştirilerek herhangi bir hayvan sıfatına sokulmamaları ve buna benzer azap ve cezalardan kurtulmaları, son nefeslerine kadar işledikleri suç, hata, günah ve isyandan dolayı tövbelerinin kabulü, rahmet ve mağfiret-i ilâhiyyeden ümitlerinin kesilmesinin yasaklanması, hep onun Rahmeten lil-âlemiyn olmasındandır :

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن
رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

Kul yâ ibâdiyelleziyne esrefu -alâ enfüsihim lâ taknetü min rahmetillah
innallahe yagfir-üz-zünube cemiy'â innehu hüvel-gafur-ur-rahiym...

Ez-Zümer : 53

(Ey Habib-i edibim!.. Mü'minlere benim dilimle de ki, ey nefislerini israf etmekte haddi aşan kullarım... Allahu tealâ'nın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. Zira, Allahu azim-üş-şân bütün günahları mağfiret buyurur. Şüphe yok ki, Hak celle ve alâ, kullarına karşı gayet merhametli ve bağışlayıcıdır.)

Nazm-i celiliyle de sâbit olduğu üzere kullarına karşı gafur ve rahiym olduğunu açıkça beyan buyurması, âhîret âleminde de cehennemde ebediyyen azap görmekten kurtulmaları ve hesaplarının bütün ümmetlerden önce görülmesi, sevaplarının kat kat olması, bir iyiliğe en az on kat ecir verilmesi ve sırasına göre bu ecrin yetmiş, yedi yüz, yedi bin olarak kat kat ilâve olunarak verilmesi, seyyi'atlarının hasenâta tebdil olunması, bütün ümmetlerden önce cennete girmeleri ve orada kendilerine akıl ve idrake sığmayacak cennet ni'metleri ih-san ve inayet buyurulması, cemal-i bâ-kemal-i ilâhi ile müşerref olacakları :

وَجْوهُ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ إِلَى رَبِّهَا نَاطِرَةٌ

Vücuthün yevme'izin nâdîretün ilâ Rabbeha nâzîreh...

El-Kıyâme : 22 - 23

(Kıyamet günü nice yüzler ter-ü tazedir, pırıl pırıl parlal- lar. Zira, Rab'lerine nazar kılarlar...)

nassı celili ile sâbittir. Bütün bunlar, Resûl-ür-rahme olan iki cihan serverinin yüzü suyu hürmetinedir ves-selâm...

KAYYİMÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazret- lerinin bir ism-i şerifleri de Kayyimün'dür.

Zât-ı risaletpenahileri, mekârim-i ahlâk ile mümtaz ve ah- lâk-ı hamide ile ser-efrâz buldukları gibi, ümmetini de sev- gi, muhabbet ve kardeşlikte cem'etmek suretiyle dünyada sa- lâha ve âhirette felâha ilettiği, bütün iyilikleri, güzellikleri, ha- yırları öğrettiği, yalnız ümmetine değil, bütün insanlık âlemi- ne nümune-i imtisal malûm ve müsellemdir. Esasen akla gele- bilen tekmil hayırları, iyilikleri, güzellikleri ve en seçkin özel- likleri nefsi-nefisinde toplamış bulunduğu için, şeriat-i garra- yı Ahmediyyeleri ve sünnet-i seniyye-i Muhammediyyeleri bi-zâ- tihi güzeldir. Ümmetinin her işlerinin tedbiri ile müdebbir, bü- tün hayırların ve iyiliklerin istihsalinde müessir bulundukla- rından, kerem ve ihsanlarını muhtaç olanlara bezletmekle de müştehirdirler. Buna binaen, ism-i şeriflerine KAYYİM denil- miştir.

Bu ism-i şerifi KUSSEMÜN şeklinde okuyanlar da oldu- ğundan onu da teberrüken burada zikretmekte fayda mülâha- za edilmiştir. Şu kadarını ilâve edelim ki, telâffuz bakımından farklı olmakla beraber mâ'na itibariyle KAYYİMÜN ism-i şe- rifinin aynıdır.

CÂMİ'UN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Seyyid-ül-Ebrâr aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Gaffâr haz- retlerinin bir ism-i şerifi de Câmî'un'dur.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, evveliyin ve âhiriyy-

nin cümlesinin ilimlerini câmi oldukları gibi Ledün ilimlerinin de kâffesine de vakıf bulduklarından zât-ı akdeslerine İlm-i ledün sultanı denilmiştir. Hakikat ile şeri'at arasını cem'etmiş buldukları gibi, evveliyin ve âhiriynin hepsinin mekârim-i ahlâkiyyelerini ve â'mal-i hasenelerini de cem'etmiş olduklarından ve hepsinin zat, sıfat ve kemallerinin kâffesini zât-ı risaletpenahilerinde topladıklarından kendilerine Câmi denilmiştir.

Ey âşık-ı sadık!..

Sunu iyi bilmeli ve bellemelisin ki, Hz. Âdem aleyhisselâm ALLEM-EL-ESMÂ'yı ârif, Hz. İbrahim aleyhisselâm ALLEM-EL-SIFAT'a mâlik idiler. Habib-i Hüdâ ve şefi-i rûz-i ceza efendimiz hazretleri ise hem ALLEM-EL-ESMÂ'ya, hem ALLEM-EL-SIFAT'a ve hem de ALLEM-EL-ZAT'a ârif ve mâlik idiler.

MUKTEFİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Hâtem-ül-Enbiyâ aleyhi ve âlihi efdal-üt-tehâyâ efendimiz hazretlerinin bir ism-i şerifleri de Muktefin sallallahu aleyhi ve sellemdir.

Zât-ı akdesleri, bütün peygamberlerden sonra cihana zuhûr etmişler ve son peygamber makamını ihraz buyurmuşlardır. Kendilerinden sonra hiçbir peygamber gönderilmeyeceği gibi, kıyamete kadar da gelmeyecektir. Son peygamber olmalarında da nice sırlar ve hikmetler gizlidir. Son olarak gönderilmelerinde şân-ı âlilerine kemal-i tâ-zim ve ümmetine de merhamet ve kerem-i ilâhi bulunduğu âşikârdır. Bu gerçeği hakkıyla ve lâyıkiyle anlayabilmek için, gelmiş geçmiş bütün peygamberlerin ve onların ümmetlerinin ve şeriatlerinin iyice bilinmesi gerekir. Rizayı ilâhinin nasıl tahsil olunacağı ve Allahu tealâ katında makbul ve mergub olmanın ne vechile istihsal edileceği bilinmeden bu sırlara ve hikmetlere akıl erdirebilmek gayet müşkildir. Onların şeri'atlerinde gayet müşkil olan amelilerin, ümmet-i Muhammed için nasıl hafifletildiği, onların birbir meşakkatla nail olabildikleri ecr-ü sevabın, ümmet-i Muhammed'e nasıl kolaylaştırılarak kat kat fazla ecir ve sevap ihsan buyurulduğu, ancak gelmiş geçmiş ümmetlerin tarihlerine ve kıssalarına vakıf olabilmekle mümkündür. Onların baş-

larına gelen mihnet, meşakkat ve musibetlerden ibret alabilmek ve daha önceki peygamberlere muhalefet edenlerin ne fâci hüsrân ve azaplarla helâk olunduklarını düşünabilmek ve binaenaleyh Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemle iman ve itaatin ne muazzam yararlar sağladığını bilmek ve öğrenmekte elbette büyük faydalar vardır.

Resûl-ü zişân efendimizin zuhuru ile kendilerinden önce gelip geçen bütün peygamberlerin şeri'atleri kaldırılmış ve ondan sonra peygamber gelmeyeceği için de din-i mübiyn-i islâmın tarif ve tavsif ettiği şeri'atı ilâhiyyenin kıyamete kadar daim ve bâki kalacağı kesin olarak açıklanmıştır.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, bir Hadis-i şeriflerinde saadetle şöyle buyurmuşlardır :

— Benimle, diğer bütün peygamberler arasındaki benzeşi, bir ev misali ile izah edebiliriz. Gayet güzel bir ev yapılıdır, fakat o evin tam ve eksiksiz olabilmesi için bir kerpiçe daha ihtiyaç vardır. Bu evi gezip görenler güzelliğine hayran kalırlar ve fakat bir kerpicingin eksik olmasına da şaşırırlar. İşte, ben Nübüvvet ve Risaletimle, eksik olan o kerpiç misali o eksikliği tamamlarım, o binada eksik ve noksan kalmaz. O binanın kusuru ve noksanlığı benimle tamamlanmış bulunur. Tıpkı bunun gibi, benim gönderilmemle bütün Enbiyâ ve mürseliyn de tamamlanmış ve mühürlenmiş oldu...

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, son peygamber olmasının sır ve hikmetlerinden birisi de şudur : Allah azze ve celle, sonu rahmetle tamamlamayı murat buyurmuşlardır. Âlemlere rahmet olarak gönderilen iki cihan serveri, peygamberlerin de sonuncusu olduğundan, daha önce gelip geçen peygamberler rahmetle hatmolunmuş bulunmaktadırlar.

Son peygamber olmasının diğer bir sırrı da, ümmet-i Muhammed'in toprakta çok yatmaması içindir. Zira, Resûl-ü müctebâ'nın gönderilmesi, diğer ümmetlere nazaran kıyamete daha yakındır. Ancak, ümmetinin sayısı tamam olup kıyamet kopunca, halk kabirlerinden kalkacak ve maksud-u asli olan cennete varacak ve matlûb-u asli olan Müşahede-i cemal ile en ön-

ce müşerref olacaktır. Peygamberlerin sonuncusu olması bundandır.

Bu konu ile ilgili olarak ileri sürülen ilâhi sırlardan birisi de ümmet-i Muhammed'in irtikâp edeceği günah, mâ'siyet ve çirkin amellere, diğer peygamberlerden ve onların ümmetlerinden hiçbirisinin haberdar olmaması içindir, buyrulmuştur.

En önemli sır ve hikmetlerden birisi de, şânı, şerefi, izzet ve itibarı en üstün ve yüce olan bir meclise en son olarak gelir. Meselâ, bir toplantıya sultan en son olarak şeref verir. Resûl-ü efham efendimiz de bütün peygamberlerin sultanı olduğundan en son olarak gönderilmiştir.

MUKAFFİYYUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Muhbir-i sadık aleyhi ve âlihi selâmullah-il-Hâlık efendimiz hazretlerinin bir ism-i şerifleri de Mukaffiyyün sallallahu aleyhi ve sellemdir.

Habib-i edib-i Kibriyâ, kendilerinden önce gelip geçen bütün peygamberlerin nübüvvetlerini tasdik, sünnet ve hidayetlerini te'yid ve te'kid buyurmuştur. Şeyh Abd-ül-celil-i kayseri Şu'ab-ı iyman isimli eserinde : (Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in Mukaffi ism-i şerifi, diğer beş esmâsındandır. Muhammed, Ahmed, Hamid, Hâmid ve Mahmud ism-i şeriflerinden gayrı, diğer mübarek isimlerinin en yücelerindedir.) demektedir.

Zât-ı risaletpenahilerinin, bütün peygamberlerden ekrem ve efdal olduğuna bu ism-i şerifi dalâlet eder. Hattâ, Resûl-ü ekrem ve Nebiyyi mükerrerem saadetle buyurmuşlardır ki :

— Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri beni Mukaffi kılmıştır. Hak celle ve alâ'ya kurbiyyetime ve onun yüce katındaki derecemün üstünlüğüne hiçbir peygamber erişememiş, hiçbirisi benim makamıma yücelememiştir. Bütün peygamberler, ardımda ve geride kalmışlardır. Cismani veya ruhani bütün amellerinde, faziletlerinde dünya ve âhiret bütün peygamberler bana tâbi olurlar.

Gerçekten de öyledir aziz mü'minler :

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, mâ-sivâdan tama-miyle geçmişler, mübarek kalıpları, mukaddes ve mübarek kalpleri ile ancak ve yalnız Allahu azim-üş-şâna ikbal-i tam ve inkiyâd-ı tamam ile teveccüh eylemişler ve suretâ ehil, iyâl, ev-lâd, ashab ve ahbabları ile sohbet ve ünsiyet etseler de, kalb-i şerifleri bir ân için olsun zikr-i Haktan fariğ ve hâli olmamıştır. Li-mâ'Allah tahtının sultanı olduklarından dolayı da ism-i şe-riflerine Mukaffi denilmiştir.

RESÛL-Ü MELÂHİM (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü Rabbil-âlemiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mu'-iyn efendimiz hazretlerinin bir ism-i şerifleri de Resûl-ü me-lâhim'dir.

Zât-ı risaletpenahileri ile ma'iyyeti seniyyelerinde buluna-bilmek şeref ve imtiyazına mazhar olan zevat-ı zevil-ihtiram ve daha sonra da ümmeti olmakla müşerref ve müftehir bulunan-lar, kıyamete kadar din düşmanları ile, mü'min ve müslüman katilleri olan kâfirlerle, müşriklerle harp ve kîtâl eylediklerin-den ve cihadda bulduklarından ism-i şerifine Resûl-ü melâ-him denilmiştir.

Ey ehl-i iyman ve ehl-i irfan :

Bu ism-i şeriften ve onun taşıdığı sırrı ilâhiden bir neb-zecik bahsetmek bir mû'cize olduğundan, denizlerden bir kat-re ve güneşten bir zerre mesâbesinde dahi olsa, günümüz olay-ları ile ilgili bulunduğu için, bu vesile-i haseneden yararlan-larak bazı tarihi gerçekleri açıklamamız gerekmektedir. Hepi-mizin ve hepinizin malûmunuzdur ki, tanzimattan itibaren biz müslüman Türkler gerek Hristiyanlarla ve gerekse Yahudiler-le iyi geçinmeğe, bir arada ve insan gibi yaşamağa karşılıklı hak ve menfaatlere riayet etmeğe gayret ve riayet etmekteyiz. Gerçekleri itiraf edebilecek kadar medeni cesaretleri olsa, bu iyi geçinmenin hep biz müslüman Türklerin feragat ve fedakâr-lıklarımızla tahakkuk ettiğini bütün insanlık âlemi kabul ve tas-dik etmek mecburiyetindedir. Son Kıbrıs olayları bütün

açıklığı ve çıplaklığı ile ortaya koymuştur ki, onlar bizim haklarımıza ve menfaatlerimize aslâ hürmet ve riayet etmemişlerdir, etmeyecek ve edemeyeceklerdir. Neden mi?

Bu soruya, âyet-i celile ile cevap verelim :

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودَ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ

Ve len terdá ank-el-yahudü ve len-nesârâ hatta tettebi'a milletehüm...

El-Bakara : 120

(Ey habib-i edibim!.. Yahudiler ve Nasrani'ler, senden ebediyyen razı ve hoşnut olmazlar. Meğer ki, onlara tâbi olasın, milletlerine giresin.)

Bu âyet-i kerimede hitab-ı izzet her ne kadar Resûl-ü zişâna ise de hükmü umumidir. Allahu sübhanehu ve tealâ :

— Ey Habib-i edibime tâbi olanlar! Yahudilerle, Hristiyanlar hiçbir zaman sizlerden razı olmazlar. Hattâ, onlara tâbi olsanız, yine de onları kendinizden razı ve hoşnut edemezsiniz, buyurmak istemektedir.

Müs!ümanlar!..

Bu ilâhi mû'cize, bugün olanca açıklığı ve türlü tezahürleri ile tahakkuk ve te'eyyüd etmiştir. Tanzimattan itibaren, Yahudi ve Hristiyanları sırasına göre kendi din kardeşlerimize tercih ettiğimiz, onlara bir çok haklar ve tercihli imkânlar sağladığımız halde yine de yaranamamışızdır. Balkan harbi adı verilen korkunç facia, onların mârifeti değil midir? Birinci cihan harbinde, çok üstün kuvvetler, yakıcı ve yıkıcı silâhlarla bize saldıran onlar değil midir? Yunan'ı cennet Anadolu'muza saldırtan onlar değil midir? Kıbrıs barış harekâtında adayı fetretmek niyetiyle değil, orada yıllardır ezilen, üzülen, kahredilen, mâ'nen ve maddeten, iktisaden ve siyaseten her türlü hak ve menfaatlerinden mahrum edilen Türk toplumunu korumak ve kurtarmak üzere ve beynelmilel anlaşmalarla sabit olan garantörlük hakkımıza dayanarak, her türlü politik uzlaşma ve anlaşma çarelerini de deneyerek asker çıkarmak zorunda kaldığımızı haklı gören olmuş mudur? Oysa, yıllardanberi

Türklerin Kıbrıs'ta katliâmlara uğradığını, köylerin yakıldığını, kitle halinde Türklerin öldürülerek çukurlara doldurulduğunu bilmeyen, duymayan kalmış mıdır? Hangi Hristiyan devlet bizi haklı görmüştür? Hangi Hristiyan devlet adamı dini inançlarımızdan fedakârlık ederek idaremiz altında bulunan gayri müslimlere geniş bir hürriyet ve serbesti havası içinde dilediği gibi yaşamak hakkını tanıdığımızı, buna karşılık Kıbrıs'ta beşikteki bebekten, doksanlık ihtiyara varıncaya kadar çocuk, hasta, ihtiyar demeden öldüren ve çocuk yaşındaki genç kızlarımızın ırz ve iffetlerini kirleten Eoka'cı kâfirleri suçlayabilmiştir? Hâşâ sümme hâşâ, Hz. İsa aleyhisselâmın vekili olduğunu iddia eden lâbis-i libas-ı katrani ve hâmil-i tâc-ı şeytani olup gerçekten de şeytanın vekilleri durumunda bulunan katil papazları, bu iğrenç hareketlerinden dolayı kınayabilmiştir?

Bugün, aleyhimize uygulanan silâh ambargoları, iktisadi baskı oyunları, müslüman Türk milletini tuzaga düşürme komploları, güneşi balçıkla sıvamaya kalkışan ehl-i salıp artıklarının düzenbazlıkları değil de, nedir? Kahraman silâhlı kuvvetlerimizin cesaret ve şecaatini, kudret ve kuvvetini görmemiş ve denememiş olsaydılar, daha dün Türk'ün o müthiş yumruğunu yememiş bulunsaydılar :

— Kutsal şehri (İstanbul'u kastediyorlar) tahrip etmeden alacağız! palavrası ile ağızlarının salyaları akan genç Yunan subayları, çoktan bu belde-i tayyibeye girmiş, bununla da yetinmeyerek Ege'yi, Trakya'yı ve daha kim bilir hangi yurt parçalarını almış ve oradaki Türkleri yediden yetmişe kılıçtan geçirmiş olurlardı ama, Haçlı zihniyeti yine onları haklı bulur, bu vahşet ve hıyanete de binbir gerekçe hazırlarlardı.

İbret ve dehşetle gözden geçirilmesi gereken bir çağda yaşıyoruz aziz mü'minler!.. Birbirimizle uğraşmaktan, didişmekten, çekişmekten vazgeçmemiz, anlaşıp kucaklaşmamız, yekvücut olmamız ve milli birlik ve beraberliğimizi yeniden ve mutlâka canlandırmamız zamanıdır. Görmüyor ve duymuyor musunuz? Ebediyyen cehennemde yanmağa mahkûm bu hain-

ler, dinsizlere biz müslümanlardan daha yakın ve yardımcı oluyorlar. Çin'de, Rusya'da, Moğolistan'da ve Balkanlar'da katil ve imha olunan milyonlarca müslümanın feci âkibetine müteessir olmak şöyle dursun, zerre kadar ilgilenmiyorlar. Hattâ, bu katliâmı yapan dinsizlere silâh ve cephane satmak veya hibe etmek suretiyle yardımcı bile oluyorlar. Mâ'azallah, herhangi bir müslüman şahsi his ve garazla veya nefsinin müdafaa için herhangi bir Hristiyanı veya Hristiyan adı taşıyan bir dinsizi öldürecek olsa, bütün Hristiyan âlemi, basını ile efkârı umumiyesi ile müslümanlara karşı kıyam ediyorlar. Velevki, bu katil işinde o müslüman haklı bile olsa, onların gözlerinde haksız ve suçludur. Nazi Almanya'sında dinlerine ihanet eden ve Hristiyanlaşan Yahudileri kitleler halinde katlettiren zihniyet, İsrail - Arap harbinde yahudilerin tarafını tutmuş ve onları desteklemiştir. Bugün hâlâ Yahudileri himaye eden ve onlara her türlü ve en modern silâh ve harp vasıtalarını bol bol gönderenler, Araplara Araplıklarından ötürü değil, sırf müslüman oldukları için düşman kesilmişlerdir.

Ne garip ve hazindir ki, sinema ve televizyon, radyo ve basın ve diğer yayın organları ile Almanları lânetleyenler açıkça bu propaganda faaliyetlerini sürdürüp giderlerken, Almanlar inandıklarını söyledikleri Hz. İsa aleyhisselâma - Hâşâ sümme hâşâ - gayri meşrû damgasını vuran ve muhterem annesine zinâ suçu isnadetmekten çekinmeyen Yahudilerin müslüman araplara karşı muzaffer olmaları için ellerinden gelen yardım ve desteği esirgemiyorlar, Hz. İsa aleyhisselâmı ve mukaddes annesini takdis ve tebcil eden müslümanların Ortadoğu'da kahrolmalarını, Yahudilere yenilmelerini bütün güçleriyle sağlamaya çalışıyorlar.

Birinci cihan harbinde siyaset icabı bizimle kader birliği yapmış görünen ve iki zırhlı uğruna bizi seferberlik belâsına mecbur ederek koskoca Osmanlı İmparatorluğunun yıkılmasına sebeb olan aynı Almanlar, bugün hâlâ Kıbrıs zaferimizi yadırgamakta ve barbar Rum çetelerinin mağlup olmalarına üzüldüklerini resmi beyanatlar halinde açıklamaktan çekinmemek-

tedirler. İşte, bizim yarı münevver batı hayranlarının ağızlarının suyunu akıtan batı kültür ve medeniyeti ve işte Alman, Fransız veya İngiliz dostluğu!..

Kur'an-ı azim-ül-bürhan bu tehlikeyi on dört asır önce beyan ve ilân buyurmuştur ama, anlayan kim?

(SİZ, YAHUDİ VE HRİSTİYANLARI KENDİNİZDEN RAZI KILAMAZSINIZ. HATTÂ ONLARA TÂBİ OLSANIZ VE ONLARIN TARAFINDA BULUNSANIZ!..)

Görenedir görene!.. Köre nedir, köre ne?..

Müsamahanıza sığınarak yaptığımız bu kısa uyarıdan sonra, hemen bir müjde verelim :

Resûl-ü Melâhim ism-i şerifi, bizler için her şeyde olduğu gibi müjdeleyici ve uyarıcıdır. İslâmın, kıyamete kadar bâki kalacağını ve ehl-i imanın haksızlık ve insafsızlıkla muttasıf kâfirlerle yine kıyamete kadar mücadele ve mücadele edeceğini tebşir etmektedir.

Şunu iyi bilmeniz gerekir ki, Allahu tealâ âlemlerin Rabbi-dir amma âkibet Allah'tan korkan müttakilerindir. Zâlimlerin zulümlerine yardımcı olanlara ve onları destekleyenlere Allahu sübhanehu ve tealâ'nın; yardım ettikleri o zâlimleri musallat kılacağını muhbir-i sadık efendimiz haber vermektedir. Galibiyet, taraftar bulmak ve müttefik edinmek, şuradan, buradan yardım ve destek görmekle değil, Allahu azim-üş-şânın kudret ve iradesiyle elde olunur, İttifaklar, çokluklar ve büyük kuvvetler belki galibiyet için birer vasıta olabilir. Düşününüz ki, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimize iman ve itaat edenler kırk kişiye ulaşınca, kendilerinden çok üstün ve kalabalık düşman topluluklarını her seferde bozguna uğratmış, mahv-u perişan etmiştir. Bir avuç islâm mücahidi, yirmi beş sene gibi kısa bir süre içinde boydan boya Ortadoğu bölgesini, koskoca Sasanî devletini ve Bizans'ı yenmiştir. Hicretin kırkıncı yılında, kuzey Afrika, Mısır, İran, küçük Asya, Turan illeri, Kafkasya ve Arap Yarımadası müslümanların eline ve emrine geçmişlerdir. Zira, Allahu tealâ yardımcıları idi ve onun için de yalnız düşmanlarımız değil, şeytan ve nefislerimiz mağ-

lûp olmuşlardı. Daha sonraları, yine bir avuç müslüman Türk mücahidi yedi kralla savaşarak galip gelmiş ve kırk çadırdan muazzam bir imparatorluk kurmuştur.

Sorarım sizlere? İstiklâl harbinde neyimiz vardı? Bütün silâh ve harp vasıtalarımız elimizden alınmış, en önemli kilit noktalarına din ve millet düşmanları yerleşmiş, çepçevre her yanımız sarılmış ve kuşatılmış, cennet Anadolu'muz düşmanlarımız tarafından paylaşılmış değil miydi? Sonra ne oldu? Allahu azim-üş-şânın imdat ve inayeti, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin himem-i ruhaniyeti, müslüman Türk mücahitlerinin gayret, fedakârlık ve hamiiyeti sayesinde Yunan palikaryalarını denize döktük, güçlü ve azametli büyük devletleri anayurdumuzdan kovduk ve bu cennet vatani kahraman gazilerinin ve şehitlerin tertemiz mübarek kanları ile temizledik.

Demek oluyor ki, galibiyet çokluk ve kuvvetle ve hele müttefikle değil, ancak ve yalnız Allahu zül-celâl vel-kemal hazretlerinin nusret ve inayeti iledir.

Ey Ehl-i aşk!..

Risalemizin hacmi itibariyle iki cihan serverinin Resûl-ü Melâhim ism-i şerifinin tefsirine kadar Esmâ-i Muhammediye'den bir çoklarını elimizden geldiği ve gücümüzün yettiğince açıklamaya ve anlatmaya çalıştık. Diğer ism-i şeriflerini tefsire ve yoruma girişmeden zikredeceğim ki, okuyanlar ve dinleyenler şefaati uzmâlarına nail ve mazhar olsunlar. Biz fakir-i pür-taksire de bir nigh-i iltifatları ile nazar ederlerse, cismimiz nura, kalbimiz sürura, akl-ü idrakimiz şu'ura kavuşur, her türlü darlıklardan, sıkıntı ve ıztıraplardan, dünyevi ve uhrevi, sûri ve mâ'nevi zorluklardan kurtulur, mâ'sivâdan tahir olunarak sefaya erişiriz. Âcizane bundan aslâ şüphem olmadığı gibi, sizlere de bundan şüphe etmemenizi halisane tavsiye ederim.

Allah azze ve celle hazretleri, sizleri ve bizleri ve bütün ümmeti Muhammed'i tevfik-i ilâhisinden ayırmasın ve hepimizi kıyamette Habib-i edibinin sancağı altında cem'u haşreylesin... (Âmin...)

Dersimizin başında da arzetmiştim amma bir kerre daha tekrarında fayda görüyorum, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin mübarek isimlerini okuyan, ona salât-ü selâm getiren ve bu ism-i şeriflerle Allahu tealâ'dan muradını isteyenler aslâ mahrum kalmazlar ve mutlâka nail-i meram ve mazhar-ı ihsan olurlar.

RESÛL-ÛR-RAHATÎ (Sallallahu aleyhi ve sellem)
KÂMİLÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
İKLİLÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Zât-ı akdes-i risaletpenahilerine iman ve itaat edenlerin, iki cihanda türlü ni'metlere erişeceklerine, iman etmeyerek muhalefette bulunanların ise türlü cezalarla tecziye edileceklerine dalâlet ve işaret olmak üzere ism-i şeriflerine Eklil denilmiştir.

MÛDDESSİRÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Kur'an-ı azimdeki ism-i şeriflerindedir. Kâfir ve müşriklerin kendilerine yönelttikleri eza ve cefaya tahammül buyurdıkları için, Zât-ı risaletpenahilerine bu ism-i şerif ile hitab-ı izzet vâki olmuştur.

MÛZZEMİLÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Kur'an-ı kerimdeki ism-i şeriflerindedir. Vahyin ibtidasında, korku ve haşyete kapılarak Hatice't-ül-Kübrâ radyallahu anha validemizin hane-i saadetlerine şeref vererek (**Beni örtün!..**) temennisinde buldukları için kendilerine bu ism-i şerif ile hitab-ı izzet vâki olmuştur.

ABDULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin ism-i şeriflerinden en eşrefi Abdullah'tır. Allahu tealâ'nın has kulu, ibadet ve tâ'atte ve kulluk makamında en ileri ve üstün olan demektir.

HABİBULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Bu ism-i şerif Habib-i edib-i Kibriyâ'nın zât-ı akdeslerine mahsus ve münhasır olup Allahu tealâ'nın sevgilisi demektir.

SAFİYULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Allahu tealâ'nın mâ'nen ve maddeten, zâhiren ve bâtınan en temiz, en pâk, en saf kulu demektir. Hak celle ve alâ hazretleri, Habib-i edibini bütün mahlûkat arasından bizzat seçmiş ve o zât-ı akdesi bizzat terbiye ederek her türlü kötülüklerden, isyanlardan, nisyanlardan, mâ'siyet ve günahlardan arındırılmış, bütün noksan sıfatlardan münezze ve tekmil kemal sıfatları ile muttasıf ve mükerrem kılmış bulunduğu kendilerine Safiyyullah ism-i şerifi verilmiştir.

NECİYULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Allahu tealâ tarafından âsi ve mücrim kulları kurtarıcı, iyman ve itaat edenleri ilâhi azaptan necata erdirici demektir.

KELİMULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Allahu tealâ'nın kelimi, Allah ile söyleşen demektir. Mi'râc gecesi Allahu azim-üş-şân ile söyleştiği ve (Li-Mâ'allah) sırrına mazhar olduğu için zât-ı risaletpenahilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

HÂTEM-ÜL-ENBİYÂ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Nebi'lerin sonu, Enbiyâ-i mürseliyn'in sonuncusu demektir. Nübüvvet ve risalet zât-ı akdeslerinde tekmil ve tamam olduğundan bu ism-i şerif verilmiştir.

HÂTİM-İR-RÜSÜLİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Bir önceki Nebi ism-i şerifinde olduğu gibi, **Resûllerin** sonu ve sonuncusu demektir.

MUHYİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Bütün dünya halkı cehalet, dalâlet, küfür ve şirk ile âdetâ ölü gibi iken, Allahu tealâ'nın emri ve izniyle bütün insanlığı din-i mübiyn-i islâma davet ederek cehalet, dalâlet, küfür ve

şirkten kurtararak onları iman nuru ile dirilttiğinden kendilerine bu isim verilmiştir.

MÜNECCİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Ümmetinin dünya ve âhirette sebab-i necatı olduklarından kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

MÜZEKKİRÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Kıyamet gününü, onun dehşet ve haşyetini hatırlatıcı olduklarından kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

NÂSIRUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Allahu tealâ tarafından zât-ı akdeslerine bahş ve ihsan buyurulan selâhiyetle bütün ümmetine Nâsır yani yardımcı olduklarından, kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

MANSURUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, Allahu tealâ tarafından dünya ve âhirette muzaffer ve mü'eyyed kılındığından, Cebra'il aleyhisselâm ve bütün meleklerle mü'eyyed bulunduğundan kendilerine Mansur ism-i şerifi verilmiştir.

NEBİYYÜR-RAHMETİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

(Biz, seni âlemlere rahmet olmak üzere gönderdik...) hitab-ı izzetiyle kadr-i valâsı açıklanan ve gerçekten de Rahmeten-lil-âlemiyn olan Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, evvel ve âhir, bâtın ve zâhir cümleye mahz-ı rahmet olduklarından, kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

NEBİYYÛT-TEVBETİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Ümmetini tövbe ve istiğfara teşvik buyurduğu ve onun yüzü suyu hürmeti ümmet-i Muhammed'in tövbelerinin son nefeslerine kadar indallah kabul buyurulduğu için kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

HARİSUN-ALEYKÛM (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Kur'an-ı azimde Et-Tevbe sûre-i celilesinin 128. inci âyet-i

kerimesinde (**O, sizin hidayet ve salâhınıza haristir, sizin üzerinize titrer**) me'âlindeki emr-i ilâhisiyle tevcih buyurulmuş bir ism-i şeriftir.

MÂ'LÛMUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

ŞEHİRÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

ŞÂHİDÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

ŞEHİDÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MEŞHUDÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

BÊŞİRÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, mü'minleri müjdeleyicidir.

MÛBEŞŞİRÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, mü'minleri cennet ve ni'metle çok çok müjdeleyicidir.

NEZİRÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, kâfirleri korkutucudur.

MÛNZİRÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

NURÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Habib-i edib-i Kibriyâ, Allahu tealâ'nın nurudur.

SİRACÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü zişân efendimiz, Allahu tealâ'ya varan dosdoğru yola yönelenlerin ışığıdır.

MİSBAHÛN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahr-i kâinat aleyhi efdal-üt-tahiyyât efendimiz, Allahu tealâ'nın yoluna hidayet eden nurlu bir kandil gibidir. Bi-zâtihi iman ve islâm nurları ile pür-nur ve her türlü ibadet ve tâ'atle âlemi nurlandırdığından kendilerine Misbah ism-i şerifi verilmiştir.

HÜDEN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Hidayete eriştirici, rizayı ilâhiyye'ye varan dosdoğru yola iletici, bütün mü'minleri Hakka kavuşturucu, cennete ulaştırıcı olduklarından kendilerine Hüden ism-i şerifi verilmiştir.

MEHDİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Hidayet edici demektir. İki cihan serveri gerçekten madden-i hidayet olup, mü'minlere ibadet ve tâ'at yollarını gösterip öğreterek irşâd edici olduklarından kendilerine Mehdi ism-i şerifi verilmiştir.

MÜNİRÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Nurlu yolu gösteren anlamına gelmektedir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem o nurlu hidayet yolunu gösteren Sırâc-ı münir olup tekmil âlemlerin de nuru zât-ı akdeslerinden yayıldığından kendilerine Münir ism-i şerifi verilmiştir.

DÂ'İN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Allahu tealâ'nın rizasına varan yola dâvet edici demektir. Resûl-ü Kibriyâ, bütün insanları iman ve islâma ve sırat-ı müstakiyme dâvet buyurdıkları için, kendilerine Dâ'in ism-i şerifi verilmiştir. Bu dâvete icabet edenlere cennet ve ni'met bahş ve ihsan buyrulacağı gibi, icabet etmeyerek küfür ve dalâlette kalanlar da ebediyyen cehennem azabına mâ'ruz kalacaklarından zât-ı risaletpenahilerine bi-iznillâh Dâ'in denilmiştir.

MED'UVVÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Allah azze ve celle hazretleri, Resûl-ü müctebâ'yı bütün mahlûkatı yaratmadan halk ederek dünya ve âhirette zât-ı ülûhiyyetine kulluk ve tâ'ate dâvet buyurmuş ve Habib-i edib-i Kibriyâ bu ilâhi dâvete derhal icabet buyurdıklarından kendilerine Med'uvvün ism-i şerifi verilmiştir.

MÜCİYBÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, âlem-i vücuda teşriflerinde bütün insanlara Allahu tealâ'nın emirleri-

ni ve nehiyelerini tebliğ buyurmuş ve bi-zâtihi kendileri de bu ilâhi hükümlere tam ve mutlâk bir itaat ve inkiyâd ile tâbi bulduklarından Müciyb ism-i şerifi tevcih olunmuştur.

MÜCÂBÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

HAFİYYÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimize hangi müşkilât sorulsa, her birine künh-ü hakikati ile cevap verdiklerinden ism-i şerifine Hafiiyyün denilmiştir.

AFÜVVÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Kendisine kötülük edenleri de affedici olduklarından dolayı ism-i şerifine Afüvvün denilmiştir.

VELİYYÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü zişân efendimiz, dine ve din ehline, fakirlere, za-yıflara, yoksullara her zaman ve her yerde yardım elini uzatıcı oldukları gibi, Allahu tealâ'nın ve bütün mü'minlerin de dostu bulunduğundan kendilerine Veliyyün ism-i şerifi verilmiştir.

HAKKUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

KAVİYYÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz, her hususta çok kuvvetli olduklarından kendilerine Kaviyyün ism-i şerifi verilmiştir.

EMİNÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, yaratılışı gereği olarak gayet doğru ve müstakim olduklarından, nübüvvetlerini ilân etmelerinden önce bile Kureyş kavmi kendilerine MUHAMMED-ÛL-EMİN derlerdi.

ME'MUNÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

KERİMÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahri kâ'inat efendimiz cidden ve hakikaten kerimdir, ke-

remine nihayet yoktur. Hakkıyla ve lâyıkiyle ikram edicidir. (Bu ism-i şerif, aynı zamanda Esmâ-i ilâhiyeden azim bir isimdir.)

MÜKERREMÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MEKİNÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

METİNÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MÜBIYNÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MÜ'EMMİLÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

VESULÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

ZÜ-KUVVETİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz; mâ'nen ve maddeten kuvvet sahibidir.

ZÜ-HÜRMETİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Allahu sübhanehu ve tealâ katında ve bütün mahlûkat içinde hürmet ve riayet sahibidir.

ZU-MEKÂNETİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

ZÜ-İZZİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, Allahu tealâ'nın izzeti ile izzet sahibidir.

ZU-FADLİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü Rabbil-âlemiyn, Allahu tealâ'nın fazileti ile fazilet sahibidir.

MÜTÂ'UN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MUTİY'UN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

KADEM-Ü SIDKİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

RAHMETÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

BÜŞRÂ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

GAVSÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, himem-i ruhaniyyetlerine sığınanların imdadına yetiştiklerinden kendilerine Gavs ism-i şerifi verilmiştir.

GAYSÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Yağmur gibi âleme rahmet saçtıklarından dolayı kendilerine Gaysün ism-i şerifi verilmiştir.

GIYÂSÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Bütün insanları cehennem azabından kurtararak rahmete ve cennete nail ettiğinden kendilerine Gıyâsün ism-i şerifi verilmiştir.

Nİ'METULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü zişân efendimiz, bize Allahu azim-üş-şânın bahş ve ihsan buyurduğu en büyük ni'met olduğundan kendilerine ni'metullah ism-i şerifi verilmiştir.

HEDİYYETULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Rahmeten lil-âlemiyn olan efendimiz, bizlere Allahu te-alâ'nın en yüce hediyesidir.

URVE'T-ÜN-VÜSKA (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SIRATULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, Allahu tealâ'ya giden, Hak rızasına eriştiren Allah'ın yoludur.

SIRAT-İMÜSTAKİYM (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Nebiyi zişân efendimiz, Allahu tealâ'ya giden dosdoğru yoldur.

ZİKRULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü Kibriyâ efendimiz, Allahu tealâ'nın zikrine sebep olduğundan kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

SEYFULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

İki cihan serveri efendimiz, din yolunda Allahu tealâ'nın keskin kılıcı mahiyetinde olduğundan kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

HİZBULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahri kâ'inat efendimiz, din düşmanlarını daima kahr-ü perişan ettiği için, kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

EN-NECM-ÜS-SÂKİB (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Şeytanları yakan yıldıza, Necm-i sâkib denilirdi. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz de kâfirlere ve müşriklere karşı şeytanları yakan yıldız mesâbesinde olduğundan, kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

MUSTAFA (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü efram efendimiz, bizzat taraf-ı Hak'tan seçilmiş ve öylece gönderilmiş bulduklarından kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

MÜCTEBÂ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MÜNTEKA (Sallallahu aleyhi ve sellem)

ÜMMİYYÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Ümmi, lûgat mâ'nası itibarı ile hiç kimseden ders almamış, okuyup yazmamış, anasından doğduğu hal üzere kalmış demektir. Bu sıfat, başkaları için pek öğünülecek bir hal değildir. Ancak, menbâ'ül-ilmî vel-hikem ve Nebiyyi muhterem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretleri için Ümmi sıfatı iftihar vesilesi, nübüvvet ve risaletlerine dalâlet eden en büyük mû'cizesidir. Zira, zât-ı akdes-i risaletpenahilerini bizzat Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri te'dib ve talim buyurmuşlar ve kendilerine evvel ve âhir, bâtın ve zâhir ilimlerini öğretmişlerdir ki, bu sebeple ism-i şeriflerine Ümmi denilmiş ve böylece Kur'an-ı azim-ül-bürhanda da zikrolunarak medhedilmiştir.

MUHTARÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

ECİYRÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

CEBRÂRÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

EB-ÜL-KASIM (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü zişânın, mü'minlerin annesi Hz. Hatice't-ül-Kübrâ radiyallahu anha'dan doğan oğullarının ismi Kasım olduğundan, kendileri bu isimle künyelenmişlerdir.

EB-ÜT-TAHİR (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Hz. Hatice radiyallahu anha validemizden doğan diğer oğullarının ismiyle de anılmaktadırlar.

EB-ÜT-TAYYİB (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Yine Hz. Hatice radiyallahu anha validemizden doğan oğulları Tayyib'in babası ismiyle de künyelenmişlerdir.

EBU İBRAHİM (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Mısır meliki Mukavkis'in hediye ettiği Mâriye isimli cariyelerinden doğan oğulları İbrahim'in babası ismiyle de künyelenmişlerdir.

MÜŞAFFA'UN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

ŞEFİ'UN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SALİHUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MUSLİHUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MÜHEYMİNÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SADIKUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Haber verdiği herşeyde sadık ve vakialara mutabık olduğundan kendilerine Sadık ism-i şerifi verilmiştir.

MUSADDİKÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü zişân, her beyanının hak olduğunu sadık ve doğrulayıcı olduğundan kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

SIDKUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Muhbir-i sadık efendimiz, her sözünde doğru, sıdk-u sadakatten zerre kadar ayrılmayan ve haber verdiklerinde kat'iyen şek ve şüpheye mahal bırakmadığından bu ism-i şerif verilmiştir.

SEYYİD-ÜL-MÜRSELIYN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Bütün peygamberlerin efendisi, efdali ve ekmeli bulduklarından yukarıda daha geniş şekilde arz ve izah olunduğu üzere kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

İMAM-ÜL-MÜTTAKIYN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, müttakilerin yani Allahu tealâ'dan son derece korkan ve emirlerine sıkı sıkı sarılarak yasakladıklarından şiddet ve dehşetle kaçanların önderi olduklarından, kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

**KA'İD-ÜL İZZÜL MUHACCİLİYN
(Sallallahu aleyhi ve sellem)**

Allahu tealâ'ya varan yolda halkın önderi ve rehberi olduklarından kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir.

HALİL-ÜR-RAHMAN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Bu ism-i şerifi bizzat kendileri (Rahman olan Allahu tealâ'nın dostu) olarak tesmiye etmişlerdir.

BERRUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü müctebâ, bütün hayırlı işlerini ve tekmil faziletlerini kemali ile işleyici ve yerine getirici olduklarından, kendilerine Berrun ism-i şerifi verilmiştir.

MÜBERRÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü zişân, bütün hayırlı işleri çok çok işlediklerinden, kendilerine Müberrün ism-i şerifi verilmiştir.

- VECİYHÜN** (Sallallahu aleyhi ve sellem)
NASIYHÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
NÂSIHÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
VEKIYLÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
MÜTEVEKKİLÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
KEFİLÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
ŞEFİKUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
MUKİYM-ÜS-SÜNNETİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)
MUKADDESUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
RUH-ÜL-KUDSİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)
RUH-UL-HAKKI (Sallallahu aleyhi ve sellem)
RUH-UL-KIST (Sallallahu aleyhi ve sellem)
KÂFİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
MÜKTEFİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
BÂLIGUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
MÜBELLIGUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
ŞÂFİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
VÂSILUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
MEVSULÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
SÂBIKUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
SÂ'İKUN (Sallallahu aleyhi ve sellem)
HÂDİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Sultan-ı serir-i din-i mubiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mu'ıyn efendimiz hazretleri, insanları tarik-i iymana ve rizayı Rahman'a irşâd buyurdıklarından, kendilerine **HÂDİN** ism-i şerifi verilmiştir.

MÜHTEDİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MUKADDEMÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

AZİZÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü zişân efendimiz hazretlerinin mübarek vücutları Aziz olup, cömertlik ve atâda, kerem ve ihsanda, hüsn-ü cemalde mahlûkat arasında misli ve benzeri bulunmadığından dolayı taraf-ı ilâhiden kendilerine bu ism-i şerif verilmiştir. Bilindiği gibi Aziz, Aziz esmâ-i ilâhiden bir ism-i muazzezdir.

FÂDİLÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Habib-i edib-i Kibriyâ; kemal-i insanîyyet ve tekmil fazilet ve bütün ahlâk-ı hamidelerinde, her hal ve fiillerinde, kadem nihade-i âlem olduklarından âlem-i cemale intikal ve teşriflerine kadar bütün mahlûkatın en faziletlisi bulduklarından kendilerine Fâdil ism-i şerifi verilmiştir.

MÜFADDALÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

İki cihan serveri, taraf-ı Hak'tan çok çok faziletli kılındıklarından kendilerine Müfaddal ism-i şerifi verilmiştir.

FÂTİHÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, bütün müşkilleri açıp fethettiklerinden kendilerine Fâtih ism-i şerifi verilmiştir.

MİFTAHA-ÜR-RAHMETİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Rahmeten lil-âlemiyn olan efendimiz hazretleri, rahmet kapılarını açtıklarından, kendilerine Miftah-ür-Rahmeti ism-i şerifi verilmiştir.

MİFTAHA-ÜL-CENNETİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Seyyid-ül-enâm efendimiz hazretleri, cennet-i â'lânın kapılarını açtıklarından, kendilerine Miftah-ül-cennet ism-i şerifi verilmiştir.

ALEM-ÜL-İYMANİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü müctebâ, iman alâmeti olduklarından, kendilerine Alem-ül-iyman ism-i şerifi verilmiştir.

ALEM-ÜL-YAKİN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü Rabbil-âlemiyn efendimiz hazretlerine iman ve itaat edenlerde Hakkal-yakin zuhura geldiğinden, kendilerine Alem-ül-Yakin ism-i şerifi verilmiştir.

DELİL-ÜL-HAYRAT (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Seyyid-ül-Ebrâr efendimiz hazretleri, bütün hayırlara ve hayırlı işlere delil ve önder olduklarından, kendilerine Delil-ül-hayrat ism-i şerifi verilmiştir.

MUSAHHİH-İL-HASENAT (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MUKIYL-ÜL-ASERÂT (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAFUH-UN AN-İZ-ZELLÂT (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİB-ÜŞ-ŞEFA'ATİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİB-ÜL-MAKAM (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİB-ÜL-KADEMİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MAHSUSUN BİL-IZZİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

MAHSUSUN BİL-MECDİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz hazretlerinden gayrı, hiçbir mahlûk ulüvvü şân, rif'at ve celâlet sahibi bulunmadığından, kendilerine Mahsusun bil-mecd ism-i şerifi verilmiştir.

MAHSUS-UN BİŞ-ŞEREFİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİB-ÜL-VESİLETİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİB-ÜS-SEYFİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü eham efendimiz hazretlerinin muhtelif kılıçları vardı ve savaşlarda bunları kâfirlere karşı kullanırlardı. Bundan dolayı kendilerine Sahib-üs-seyf ism-i şerifi verilmiştir.

(Bu kılıçlardan bazıları, bugün Topkapı sarayında Hırka-i saadet daire-i fâhiresinde ziyaret olunabilmektedir.)

SAHİB-ÜL-FAZİLE (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİB-ÜL-İZÂR (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-üs-sakaleyn, bu mübarek isimle semavi kitaplarda zikrolunduklarından kendilerine Sahib-ül-izâr ism-i şerifi verilmiştir.

SAHİB-ÜL-HÜCCETİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİB-ÜS-SULTAN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİB-ÜR-RİDÂ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

İki cihan serveri izâr ve ridâ ile kisvelendiklerinden, kendilerine Sahib-ür-ridâ ism-i şerifi verilmiştir.

SAHİB-ÜD-DERECE'T-İR-REFİ'ATİ

(Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİB-ÜT-TÂC (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz hazretlerine, Mi'râc-ı güzinde cennetten tâc getirilip mübarek başına konulduğundan, kendilerine Sahib-üt-tâc ism-i şerifi verilmiştir.

SAHİB-ÜL-MİGFER (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Nebiyi zişân efendimiz hazretleri, savaşlarda mübarek başlarına miğfer giydiklerinden, kendilerine Sahib-ül-miğfer ism-i şerifi verilmiştir.

SAHİB-ÜL-LİVÂ'İ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahr-i cihan efendimiz hazretleri, kâfir ve müşriklerle yaptıkları savaşlarda ehli iymanın sancağı olan Livâ-i Muhammediyelerini açtıklarından ve kendilerine taraf-ı izzetten Livâ-i Hamd bahş ve ihsan buyurulmuş olup kıyamette bütün peygamberler ve mü'minler o sancığın altında cem'u haşrolacaklarından Sahib-ül-Livâ ism-i şerifi verilmiştir.

SAHİB-ÜL-Mİ'RÂC (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Cenab-ı Fahr-i risaletme'ab efendimiz hazretleri, taraf-ı iz-
zetten dâvet buyurularak yedi kat göklerin üstüne çıkarıldığın-
dan ve mâ-şâ'allah yükselttiklerinden dolayı kendilerine Sa-
hib-ül-Mi'râc ism-i şerifi verilmiştir.

SAHİB-ÜL-KADİYB (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Serdar-ı Enbiyâ efendimiz hazretleri, daima mübarek el-
lerinde bir değnek bulundurlardı ki, Mekke-i mükerreremenin
fethi günü müşrikler tarafından Kâ'be-i muazzamaya dolduru-
lan üçyüz altmış putu o değnekle kırmış ve yıkmış oldukların-
dan kendilerine Sahib-ül-kadiyb ism-i şerifi verilmiştir.

SAHİB-ÜL-BURAK (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü müctebâ efendimiz hazretleri, Mi'râc-ı güzinde
Mekke-i mükerremeden Kudüs'e kadar Bürak'a süvar olarak
teşrif buyurdıklarından kendilerine Sahib-ül-Burak ism-i şe-
rifi verilmiştir.

SAHİB-ÜL-HÂTEM (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz hazretlerinin mübarek
sırtlarında mühr-ü nübüvvet bulunduğu gibi, bütün peygam-
berlerin sonu ve hâtemi olduklarından, kendilerine Sahib-ül-
Hâtem ism-i şerifi verilmiştir.

SAHİB-ÜL-ALÂMETİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİB-ÜL-BÜRHAN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Seyyid-ül-Kevneyn efendimiz hazretleri, taraf-ı ilâhiden
muhtelif mû'cizelerle taltif buyurulduğundan, kendilerine Sa-
hib-ül-Bürhan ism-i şerifi verilmiştir.

SAHİB-ÜL-BEYAN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Sahib-i şeri'at aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyet efendimiz
hazretlerine semavi kitapların en yücesi olan Kur'an-ı azim-ül-
bürhan nâzil olduğundan, kendilerine Sahib-ül-beyan ism-i şe-
rifi verilmiştir.

FASİH-ÜL-LİSAN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Nebiyil-Melih ve lisan-il-fasih efendimiz hazretleri, yalnız kendi kavim ve kabileleri olan Kureyş'in değil, Arap yarımadasındaki bütün kavim ve kabilelerin en güzel ve en düzgün konuşanı olduğundan, kendilerine Fasih-ül-lisan ism-i şerifi verilmiştir.

MUTAHHAR-ÜL-CENÂN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

İlmin, hilmin ve hikmetin menba'ı olan efendimiz hazretleri, kalpleri tathir buyurup temizlediğinden, kendilerine Mutahhar-ül-cenân ism-i şerifi verilmiştir.

RA'UFÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Eşref-ül-halâ'ik efendimiz hazretlerine, Allahu zül-celâl vel-kemal Esmâ-i hüsnâsından olup, bu ism-i şerifi ihsan ve tevcih buyurmuş ve kendilerini Kitabullah'ta bu isimle zikretmiştir.

RAHİYMÜN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Ra'uf ism-i şerifi gibi Rahiym ism-i şerifi de Esmâ-i ilâhiyeden olup, taraf-ı izzetten bahş ve tevcih buyurulmuştur.

ÜZÜN-ÜL-HAYR (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SAHİH-ÜL-İSLÂM (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Muhbir-i sadık efendimiz hazretlerinin taraf-ı izzetten getirdiği din-i mübiyn-i islâm, gelmiş geçmiş bütün dinleri nesnederek, yani hükümlerini ortadan kaldırıp iptal ederek, islâm dinini tashih buyurdıklarından, kendilerine Sahih-ül-islâm ism-i şerifi verilmiştir.

SEYYİD-ÜL-KEVNEYN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

İki cihan serveri, dünya ve âhirette bütün mahlûkatın en yücesi, efendisi olduklarından kendilerine Seyyid-ül-Kevneyn ism-i şerifi verilmiştir.

AYN-ÜN-NA'İM (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Ni'metullah olan efendimiz hazretleri, dünya ve âhirette

ni'metlerin aynı olduklarından, kendilerine Ayn-ün-na'im ism-i şerifi verilmiştir.

AYN-ÜL-GIRRU (Sallallahu aleyhi ve sellem)

SA'DULLAH (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Resûl-ü müctebâ efendimiz hazretleri, Allahu tealâ'nın bütün kullarının en yücesi ve ulu'su olup, ilm-i ezelisinde saadet, fevz-ü felâh, zafer ve salâh ile sebkettiğinden ism-i şerifine Sâ'dullah denilmiştir.

SA'D-ÜL-HALK (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Yaratılmışların en hayırlısı olan efendimiz hazretleri, bütün mahlûkatın efdali ve ekremi, sa'idlerin sa'idi oldukları gibi Allahu tealâ'ya olan yakınlıkları hasebiyle saadet-i ebediyye ve keramet-i sermediyyeye mazhar bulunmakla mes'ut olduğundan ism-i şeriflerine Sa'd-ül-halk denilmiştir.

HATİB-ÜL-ÜMEN (Sallallahu aleyhi ve sellem)

ALEM-ÜL-HÜDÂ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretleri, hidayet alemi olduklarından ve kendilerine tâbi olanları Hak rızasına eriştirerek cennete idhal buyurdıklarından ism-i şeriflerine alem-ül-hüdâ denilmiştir.

KÂŞİF-ÜL-KÜREBİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Server-i kâ'inat efendimiz hazretleri, bütün insanlığa ve özellikle ümmet-i merhumesine teveccüh edecek maddi ve mâ'nevi meşakkat ve sıkıntıların giderilmesine sebep olduklarından kendilerine Kâşif-ül-Kürebi ism-i şerifi verilmiştir.

RÂFİ-ÜR-RÜTEBİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Zât-ı akdes-i risaletpenahilerine iyman ve itaat ederek ümmeti olmak mazhariyyetine erişenlerin mertebelerinin, diğer ümmetlerin rütbe ve mertebelerinden yüksek olmasına sebep

olduklarından, kendilerine Râfi-ür-rütebi ism-i şerifi verilmiştir.

İZZÜL-ARABİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Fahr-i kâinat efendimiz hazretleri, arap kavminin en azizi olan Kureyş kavminin Haşim oğulları soyundan zuhura gelmiş olup, bütün arap kavminin de en azizi olduklarından, kendilerine İzzül-Arabi ism-i şerifi verilmiştir.

SAHİB-ÜL-FERECİ (Sallallahu aleyhi ve sellem)

Mefhar-i mevcudat efendimiz hazretleri, zevk-u safa ve rahatlık sahibidir. Kendilerine iyman ve itaat edenler, iki cihanda da saadet ve selâmete nail olurlar, dünya ve âhirette her türlü meşakkatlerden, maddi ve mâ'nevi sıkıntılardan kurtulurlar ki, kendilerine bu sebeple Sahib-ül-fereci ism-i şerifi verilmiştir.

Resûl-ü Rabbil-âlemiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-mu'ıyn efendimizin, bazı esmâ-i şerifelerine mâ'na verilmemiştir. Zira, bunların mâ'naları da, diğer esmâ-i şerifelerinde haddi zâtında mevcut bulunduğundan, ayrıca yorumlanmalarına lüzum kalmamıştır.

اللَّهُمَّ يَا رَبِّ بِجَاهِ نَبِيِّكَ الْمُصْطَفَى وَرَسُولِكَ الْمُرْتَضَى طَهَّرَ
قُلُوبَنَا مِنْ كُلِّ وَصْفٍ يَبَاعِدُنَا عَنْ مُشَاهَدَتِكَ وَمُجِبَّةٍ
وَأَمْتَنَا عَلَى السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ وَالشُّوقِ إِلَى لِقَائِكَ يَا ذَا الْجَلَالِ
وَإِكْرَامِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَ
عَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا

Allahümme yâ Rabbi bi-câhi Nebiyyik-el-Mustafa ve Resûlûk-el-mürtezâ tahhir kulûbenâ min külli vasfin yübâ'idünâ an müşahedetike ve muhabbetike ve emitnâ ales-sünneti vel-cema'ati veş-şevki ilâ lika'ike yâ zel-celâli vel-ikrami ve sallallahu alâ seyyidînâ ve mevlâna Muhammedîn ve alâ âlihi ve sahbihi ve sellim tesliyma...

Âşık bir nişâne,
Gerek Hak kelâm olsun;
Ol Resûl-ü zîşâne,
Salât-ü selâm olsun...

Kitabı Hak, dini Hak;
Veren Feyyâz-ı mutlâk,
Lûtfetti Rabbil-Felâk,
Salât-ü selâm olsun...

Nurundan halkeyledi,
O'na MAHBUM'um dedi,
Hep gök ehli söyledi,
Salât-ü selâm olsun...

Rahmeten lil-âlemiyn,
Hem Şefi'ul-müznibiyn,
Nur doldu ruy-ü zemin,
Salât-ü selâm olsun...

Enbiyâ-ü Mürseliyn,
Evlîyâyı kümmeliyn,
Dedi cümlesi hemîn,
Salât-ü selâm olsun...

Şefi-i rûz-i ceza,
Hakkın medhine seza,
Ehl-i mahşer der kezâ,
Salât-ü selâm olsun...

Yirmi sekiz peygamber,
Teşrifin verdi haber,
Dediler hep beraber,
Salât-ü selâm olsun...

İki cihan sultanı,
Unutmaz unutandı,
O'nu hakkıyla tanı,
Salât-ü selâm olsun...

Yüz dört kitap zikreder,
Aklı olan fikreder,
Ümmeti de şükreder,
Salât-ü selâm olsun...

İns-ü cin peygamberi,
Müttakiler rehberi,
Âşık isen gel beri,
Salât-ü selâm olsun...

AŞKÎ şefaât diler,
İsm-i pâkîn zikreyler,
Her nefes, her dem söyler,
Salât-ü selâm olsun...

El-Hac
MUZAFFER OZAK

Ey âşıklar!..

Ey Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'ya iman ve itaat ederek Elest bezmindeki ahd-ü peymanlarına sadıklar!..

Ey aşkullah, muhabbetullah, muhabbet-i Resûlullah ve muhabbet-i ehl-i beyt-i Resûlullah ile yürekleri yanıklar!..

Ey ehl-i iman!..

İki cihanda da, emn-ü emân ve vesile-i rahmet-i Rahman, Habib-i edib-i Kibriyâ efendimizdir. O zât-ı akdese, gece ve gündüz her nefeste salât-ü selâm eyleyelim ki, dünya ve âhiretimiz mâ'mur, kalplerimiz pür-nûr, gönüllerimiz mesrur, günahlarımız mağfur, bütün amellerimiz meşkûr, tekmil ibadet ve tâ'atlerimiz mebrur olsun. Resûl-üs-sakaleyn, imam-ül-haremeyn, ceddül-Haseneyn-il ahseneyn efendimizin bir nigehti iltifatları bizleri iki cihanda da şâd-ü handân ve vâsıl-ı Yezdân eder, nâr-ı cahiynden azad, cennet ve cemal ile dilşâd kılar. Mahbub-u Rabbil-âlemiyin, şefi-ul-müznibiyn ve destgir-i mücrimiyn olan iki cihan serveri nice yüzü karaları, şefaati ile mağfireti ilâhiyyeye mazhar kılmış, yüzlerini ve özlerini nura garkeylemiştir.

M U ' C İ Z E

Günlerden birgün, yüzleri siyahi olan yüz Habeş'li, huzur-u Fâ'iz-innuru cenabı Fahr-i risalete gelerek mâ'ruzatta bulundular :

— Yâ Resûlallah!.. Gördüğünüz gibi, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, bizleri yüzlerimiz siyah olarak halk buyurmuştur. Eğer, bizlerin yüzlerimizi de, diğer insanlar gibi ak ve beyaz yapabilirsiniz, huzurunuzda bulunan yüz kişi derhal zât-ı akdesinizin nübüvvet ve risaletinize inanır, size iman ve itaat ederiz, dediler.

Bâ'is-i hilkat-i kâ'inat aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyât efendimiz hazretlerine bu yüz Habeşi'ye nazar-ı merhametle bakarak, saadetle şöyle buyurdular :

— Ben, dua edeceğim sizler de (ÂMİN) deyiniz!

Mübarek terlerinden, parmağı ile hepsinin alınına sürerek dua ve niyazda bulundular ve yüz Habeşi de can ve yürekten (Âmin) dediler. İşte o ânda büyük bir mû'cize oldu ve Allahu azim-üş-şân, Habib-i edibinin duasını kabul buyurdu ve yüz Habeşi'nin yüzleri nurdan daha ak ve parlak hale geliverdi. Bunu görünce hepsi birden parmaklarını kaldırarak :

(Eşhedü en lâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve Resûlühu) diyerek şeref-i islâm ile müşerref oldular, cenete dahil ve didâra lâyük bulundular.

Bir damla terleri ile, yüz siyahinin yüzlerini ağartıp pakladığı gibi, bizlerin de günah, nisyan ve isyan ile kararlı yüzlerimizi mübarek nazarları ile - İnşâ'allah - arındıracaktır. Zira, o nur-ül-envâr nice siyah yüzlerin karasını iltifat ve şefaatharı ile nura garketmiştir, kıyamete kadar da edecektir ve rûz-ü cezada da bizleri mahrum, mahcup ve mahzun etmeyecektir. Çünkü, Allah ve Resûlünü sevenler ve onlara iyman ve itaat edenler dünya ve âhirette mahrum olmazlar, mahcup ve mahzun kalmazlar.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin mû'cizeleri sayısızdır. Bütün peygamberlerden zuhura gelen bütün mû'cizeler zât-ı akdeslerinden zâhir olmuştur ve ümmetinin velilerinde de keramet olarak kıyamete kadar görülecektir.

O; Ra'uftur, Rahiym'dir, Şefik'tir, Şefi'dir ve Rahmeten lil-âlemiyndir.

KISSA-İ NEBİ ALEYH-İS-SELÂM

Birgün, Seyyid-ül-ebrâr aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Gafâr efendimiz hazretleri, yolda giderlerken çok küçük yaşta bir çocuğun gayet ağır bir testiye taşımağa çalıştığını, fakat gücü yetmediğinden üç beş adımda bir durarak ve el değiştirerek inleyip sızladığını gördüler. Bir Yahudi çocuğu olduğunu derhal anladılar ve buna rağmen onun ızdırabına ve ağlamasına tahammül edemeyerek, çocuğun elinden testiye aldılar ve evine kadar götürdüler. Çocuğun babası, hayret ve dehşet içinde kendilerini kapıda karşıladılar ve ne diyeceğini, nasıl teşekkür edeceğini düşünürken, iki cihan serveri saadetle :

— Oğlun, beni şefi tuttu. Testiyi bana taşıttırıldığından dolayı sakın onu azarlamağa ve hele dövmeğe kalkışma!.. buyurdular.

Ev sahibi Yahudi'nin, bu ulüvvü cenap karşısında âdeta dili tutulmuştu, kekeleyerek :

— Ben kim oluyorum ki, mü'minlerin peygamberi çocuğuma merhamet buyurarak taşımağa gücü yetmeyen testisini taşısin ve kapıma kadar da getirsin. Böyle bir iş ancak bir peygambere, Hak Resûlüne yaraşır, bu işi bir başkası yapmaz ve yapamaz, dedi ve o ânda kalbine hidayet erişti, gönlüne iyman ve kalbine irfan zuhur ederek parmağını kaldırdı ve kelime-i şehadet getirerek müslüman oldu. Kalbi de kalıbı da aşk ve sevk ile doldu.

İbretle okuyunuz ve dinleyiniz aziz mü'minler!.. Bir Yahudi çocuğunun ağır ve yük altında ezilip üzülmesine kalb-i münevverleri tahammül edemeyen bir peygamber-i âlişân, ümmetin kiyamette ağır günah yükü altında cehenneme gitmesine dayanabilir mi?

Aklımızı başımıza devşirelim ve derin derin düşünelim : Er veya geç, önünde sonunda ecel bize de yetişecek ve ölüm kapımıza gelecektir. O mühlik ânda, iki cihan serverinin bize kucağını açarak :

— Ey beni canından, malından, evlâd ve iyâlından ziyade seven ümmetim, canı gibi seven her sünnetim, buyurmak suretiyle karşılaşmasını ve kucaklamasını istiyorsak, ölüm acılarını duymamayı, ruhlarımızın tereyağından kıl çekilir gibi kolayca kabzolunmasını arzuluyorsak, kabrin zulmet ve karanlığını aydınlığa çevirmeyi diliyorsak, mahşer yerinde Resûl-ü zişânın evlâdını kaybeden müşfik bir baba gibi bizi aramasını umuyorsak, bizleri şefaatiyle şâd ve nârdan azad ettirmesini niyaz ediyorsak, her dem, her nefes ona salât-ü selâm getirelim, ona ümmet olduğumuzu arzedelim, kendimizi tanıtalım.

Seyyide't-ün-nisâ Hz. Fatıme't-üz-Zehrâ radiyallahu anha validemiz, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerine sordu :

— Ey benim canım babam!.. Yarın, mahşer yerinde seni nerede arayıp bulayım?

Resûl-ü Kibriyâ ve server-i Enbiyâ efendimiz saadetle buyurdu :

— Ey benim gözümün nuru ciğerpârem Fatıma'm!.. Beni, mahşer yerinde Mizan'da ara, orada bulamazsan defterlerin okunduğu, hesapların muhasebe olunduğu yerde ara, orada da bulamazsan Sırat'ta ara. Zira, Sırat'ın başında durup : **(Yâ Rab! Sellim ümmetiy...)** diye niyazda bulunurum. Ümmetimin Sırat'tan selâmetle geçebilmesi, cennete girmesi, cehenneme düşenlerin kurtarılması için Rabbime yalvarır yakarırım...

Aziz kardeşim :

Bilmem anlatabiliyor muyum? Bu yazdıklarımızı, hayal mahsulü veya hurafe sayanlara diyeceğimiz yok. Onlar için hidayet ve inayet niyazından gayri elimizden gelen bir şey yoktur. Fakat, işi ciddiye alanlara ve tehlikenin vehametini anlayanlara hitabediyorum :

Yakın bir zamanda, dostu dosttan, eşi eşten, kardeşi kardeşten, ruhlarımızı vücut dediğimiz bu leşten, teni candan, seni yuvandan ve yavrundan ayıran, mâ'murları harap ve nazik bedenleri türap ve bu dünya hayatını bir serap haline getiri veren ecel ve ölüm bizlere çok yaklaştı. Karşımıza çıkıverdiği ânda aklımızı başımızdan alacak, bizleri kara yerlere çalacak ve yakınlarımıza dehşet salacak olan Melek-ül-mevtin nefesini ense kökümüzde sezecek çağa geldik. Bir bakışla etrafındakileri teshir eden o güzel gözleri söndüren, gül yüzlülerin renklerini sarı yaprağa döndüren, servi boyları yerlerde süründüren Azra'il aleyhisselâm, ruhlarımızı kabzetmek için kapılarımızda beklemektedir. Bu gerçeği göre göre, bir gün nasıl o'sa öleceğini bile bile, hâlâ tul-ü emel peşinde koşan; mal, mülk, makam, rütbe, koltuk, cüppe ardında dolaşan, malı çoğalıp, makamı yükseldikçe serhoş gibi coşan amma farz, vacip, sünnet dedin miydi apışan gafillere ve şaşkınlara ne demeli? Ölenleri görmüyorlar mı, birgün kendilerinin de öleceklerini bilmiyorlar mı? Ana, baba, hısım, akraba, kardeş ve yoldaş birer

ikişer âhiret yolculuğuna çıkıyorlar. Hergün, ölümün pençesine takılmış binlerce kervan kalkıyor. Son bineğimiz olan cansız at ki, tabutumuzdur kapılarımıza dayandı, saç sakal beyaza boyandı, bedenimizin her yanında ağırlar, sızılar uyandı. Azrail aleyhisselâmın öncüleri ve habercileri olan hastalıklar, rahatsızlıklar, ârızalar bile çoğumuzu gaflet uykusundan uyaramıyor. Dünyaya öylesine bağlanmışız ki, bu gerçekleri bile sezemiyoruz.

Oysa, bizler -El-Hamdü lillâh- Habib-i edib-i Kibriyâ'nın ümmeti olmakla müşerref ve müftehiriz. Bu yüce ni'mete, bu ulu devlete nail ve mazhar olabilmek, dünya hayatında her insana nasip ve müyesser olmadı. O halde, bu büyük ni'metin kıymetini bilelim, ona lâyük olmaya çalışalım, onu canımızdan, malımızdan, evlât ve iyâlimizden, herşeyimizden fazla sevelim ki, o da bizi sevsin. Unutmayalım ki, kıymeti bilinmeyen ni'metler bir gün elden gidiverir.

Ashab-ı soffe rıdvanullahi aleyhim ecma'ıyn efendilerimiz rivayet ediyorlar :

Bir gün, Habib-i Hûda, Şefi-i rûz-i ceza efendimiz hazretlerinden sorduk :

— Gıyabınızda ve sizden sonra, zât-ı risaletpenahilerine salâvat-ı şerife getirenleri tanır ve bilir misiniz?

İki cihan serveri saadetle buyurdular :

— Evet, bana gıyaben ve muhabbetle salâvat-ı şerife getirenleri tanır ve bilirim. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, bana salâvat getirenlerin salât ve selâmlarını iletmekle görevlendirdiği melekler vasıtasıyla beni bunlardan derhal haberdar eder.

Bu Hadis-i şeriften açıkça ve kesin olarak anlaşılmaktadır ki, ümmetinin ahvali ve ef'ali Resûl-ü zişâna ânında iletilmektedir. Evlâdının kötü yolda olduğunu gören ve bilen bir baba nasıl üzülür ve ye'se düşerse, bizlere öz babalarımızdan daha evlâ ve yakın, daha rahim ve şefik olan iki cihan serveri de bizim kötü ve çirkin amellerimizden, Allahu tealâ'nın yasakladığı ve Resûl-ü müctebâ'nın bizzat kınadığı fenalık ve günahlarımızla o zât-ı akdesi üzmüş olmuyor muyuz?

Ashab-ı soffe tekrar sordular :

— Yâ Resûlallah!.. Bazı kimselerin Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinden çok korktuklarını ve bazılarının ise bu konuda gaflet ve cehalet içinde bulduklarını görüyoruz. Aca- ca, bunun sırrı ve hikmeti nedir?

Muhbir-i sadık efendimiz hazretleri, bu soruyu da şöyle cevaplandirdılar :

— İymanda halâvet bulan kişiler daima huşû üzeredir- ler. İymanlarında halâvet bulunmayan kimseler, huşû üzere olamazlar.

Ashab-ı soffe sorularına devam ettiler :

— Yâ Resûlallah!.. Allahu tealâ için ne yapmak lâzımdır? Allah için yapanları nasıl tanır ve anlayabiliriz?

Efendimiz, saadetle buyurdular :

— Sevdiğini Allah için sevmek ve sevmediğini Allah için yermek, Allahu tealâ için yapılan amellerin en güzeldir. Bu mutlu ve kutlu kişiler, Allah Resûlünü seven kimselerdir.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazret- lerinden, Ehl-i safa ve Ehl-i vefa'nın alâmetlerinin neler olduğu sorulduğunda şöyle buyurdular :

— Benim muhabbetimi, cümlelerin muhabbetine tercih edenler ehl-i safa'dır. Bâtını kalbi benim muhabbetimle meşgul ve memlû olan ve bana sık sık ve çok çok salâvat-ı şerife ge- tirenler de ehl-i vefadır.

Ey âşık-ı sadık!..

Dünyanın son ve âhîret âleminin ilk kapısı olan kabir ahvalinden başlayarak, kıyamette ve mahşer yerinde şahidi ola- cağımız dehşet ve haşyet verici haller unutulmadan, bülbül gi- bi konuşan dillerimiz tutulmadan çenelerimize kilit vurulma- dan Nebiyyi ins-ü can aleyhi ve âlihi salâvatullah-ir-Rahman efendimiz hazretlerine salât-ü selâm edelim ki, ehl-i safa ve ehl-i vefadan olabilelim, âşıklar ve sadıklar zümresine iltihak

edebilelim, cemal-i bâ-kemal-i Ahmed-i, Mahmud-u, Muhammed Mustafa sallallahu tealâ efendimizle taltif edilelim, mübarek ayaklarına yüz sürelim ve onun aşk ve muhabbetini en kıymetli bir hazine olarak kalplerimizde titizlikle muhafaza edelim. Ömr-ü azizimizi hevâyâ sarfetmeyelim ki, Allahu azim-üşşân bizleri Fırka-i nâciyyeye ve zümre-i uşşâk-ı Muhammediyye'ye idhal ve ilhak buyursun.

Ashab-ı soffe rıdvallahu aleyhim ecma'ıymden rivayet olunmuştur :

Sultan-ül-kevneyn ve Resûl-üs-sakaleyn efendimizi hazretlerinden sorduk :

— Yâ Resûlallah!.. Ümmetinden, zât-ı risaletpenahilerine en kavi iymân ile iymân edenler kimlerdir?

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz saadetle buyurdu :

— Beni görmeden iymân ve itaat edenlerdir ki, bana olan şevk ve muhabbetlerinden dolayı iymân etmişlerdir.

— Yâ Habiballah!.. Bu zevat-ı âlişanın alâmetleri nelerdir?

— Onların alâmetleri şudur : Beni görmek için bütün mal ve mülklerini feda ederler.

Bir başka rivayete göre de : (Yeryüzü dolusunca, altuna malik bulunsalar, beni görmek için hepsini feda etmeğe hazır ve razıdırlar.) buyrulmuştur.

Evet, aziz mü'minler!..

İymânı kemale eren ehl-i safa ve iykanı ihsana varan ehl-i vefa, Cemal-i Muhammediyye ile müşerref olabilmek için, varını yoğunu, azını çoğunu, malını mülkünü, dünya dolusu altunu feda edebilmek ne demek; rizayı ilâhi yolunda, cemal-i lâyezali ve cemal-i Muhammed'i uğruna canlarını, canânlarını hattâ iki cihanlarını vermeğe amâde âşıklar ve sadıklar da vardır. Allahu tealâ'nın sevdiğini sevenler ve Allahu tealâ'yı sevenleri sevenler, geçmişte olduğu gibi bugün de vardır ve kıyamete kadar da mevcut olacaklardır.

Sorarım sizlere :

— Allah ve Resûlünü sevenler, iki cihanda mahrum mu olurlar?

Allahu azim-üş-şânı sevenlerin başında İmam-ül-Enbiyâ efendimizdir. Öyle ise, Allahu tealâ'yı seviyorsan, bu sevginde de Resûl-ü müctebâ'ya tâbi olursun. Habib-i edib-i Kibriyâ'yı seversen, bu aşkta da Allahu zül-celâl vel-kemal hazretlerine tâbi oluyorsun.

Şunu da iyi bilmiş ol ki, bu aşk ve muhabbetten nasibin varsa, o taraftan talep olmuş ve bu yüce ni'mete erişmişsindir. (Kişi, sevdiği ile beraberdir.) gerçeğini, âlemlere rahmet olmak üzere gönderilen zât-ı akdes buyurmuş ve biz gafillere duyurmuştur.

Onun için, Allah ve Resûlünü sevenleri, Allah ve Resûlü de sever. Onların bütün günahlarını mağfiret-i ilâhiyye ile bağışlatır ve arıtırlar. Arınıp paklanan günahlardan boşalan yere de, aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah doldurulur. İşte, o zaman o kalp ve o kalbin iki pençeresi mahiyetinde olan gözler Hakkı görmeğe liyakat kesbederler ve başkalarının görmekten âciz kaldıkları sırları da müşahede ve onlara vukuf peyda ederler. İlâhi sırlara vakıf olan gözler de, elbette Cemal-i ilâhiyyi müşahedeye lâıyk hale gelmiş bulunur. Çünkü, o gözler menzil-i maksudunu bulmuş ve görmüştür. Kaldı ki, bu mertebeye erişen gözler de Hak'tan gayrı bir şey görmezler. Onlar, ne tarafa yönelseler, Hak cemaline yönelmiş olurlar. Bu gözlerin sahipleri yalnız görmekle de **kalmaz**, aynı zamanda her nefes Hakkı dinlerler. Yalnız Hakkı dinleyen kulakların sahibi olan baş da yalnız Kudretullah'ı düşünür. Bu başın sahibi olduğu dil, yalnız Allahu tealâ'yı zikreder. Hak konuşur, Hak ile konuşur, Hak ile söyleşir. Böyle bir ağıza malik bulunan kalpler de yalnız Hakkı ve Hak resûlünü severler ve kalplerinde Allah ve Resûlüne ait aşk ve muhabbetten başka hiç bir sevgi bulunamaz ve barınamaz. Böyle bir kalbe sahip olan bütün uzuvları da Hakkı zikrederler ki, onlar zikr-i daimdirdirler. Bütün bunları yapabilenler ise, hiç kuşkusuz Âdem aley-

hisselâma lâıyk Âdem zade olurlar, Allahu tealâ'ya lâıyk bir kul, Resûlullah'a lâıyk bir ümmet olurlar ki, cennet-i âl'â onlar için hazırlanmıştır, Cemal-i bâ-kemal ile taltif olunacaklar da onlardır. Rıza ve Rıdvan, bu zümrenin hakkıdır.

Bu zümre-i nâciyye, mahşerde Livâ-i Hamd altında toplanırlar, mizan, hesap ve sırat görmeden cennete dahil olurlar. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem mübarek ve münevver ellerinden Kevser şarabını içecekler de bunlardır. Cennet-ül-Me'vâda Seyyid-ül-Ebrâr efendimize komşu olacaklar da bu âşıklar ve sadıklardır.

Cenab-ı Hak ve Feyyâz-ı mutlâk hazretleri, bizleri bu âşıklar ve sadıklar zümresine bağışlasın... Bizleri de, Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'yı can ve gönülden seven ve öven âşıklardan ve sadıklardan eylesin ve cennette Habib-i edibine komşu olabilmek mazhariyyetine erişen zümreye ilhak buyursun... İsimlerimizi, âşıklar ve sadıklar defterinden silmesin, Allah ve Resûlünün aşkları kalplerimizden eksilmesin... Ümmet-i Muhammed'den olabilmenin ne yüce bir ni'met ve devlet olduğunun idrak ve şu'uruna eriştirsın, bu sırra agâh olan âriflerle buluştursun, âşıklar ve sadıklar divanına kavuştursun... Çeşme-i füyuzat-ı Rabbaniyye'den ve yed-i envereyn-i Muhammediyye'den aşk şarabını kana kana içen, aşkullah ile iki cihandan da geçen, ölmeden önce göçen, Hak yolunda ve Resûlullah uğurunda can-ü tenden vazgeçen erlerden eylesin... Zât-u ülûhiyyetine kul ve Habib-i edibine ümmet olmakta sabit-kadem ederek, nefesine kul, şehvet ve hevâsı ile meşgul olan gafillerden ve şaşkınlardan bizleri daima uzak bulundursun... Baktığı ve gördüğü herşeyden ibret alan, Hak kelâmından zevk bulan, seherlerde aşk deryasına dalan, günahlarını hatırladıkça gözleri yaşlarla dolan ve daima tövbe ve istiğfarla meşgul olan âriflerden eylesin... Ölümü düşünmenin ölüm getirmeyeceğini, fakat önünde sonunda öleceğini akıl edememenin zulüm getireceğini unutmayan, kalbinde hiç kimseye karşı kin, nefret ve intikam duyguları tutmayan, geçici dünya zevk ve eğlenceleri ile kör nefsinin avutmayan, gözleri uyusa bile kalbini uyutma-

yan kullarından eylesin... Hak ile daim ve aşk ile kaim olmayı dileyen, aşk ve ihlâs ile her dem ALLAH diyen, elinden geldiği ve gücünün yettiği kadar bütün gayreti ile Hak rızasını gözleyen, iki cihan serverinin mübarek izini izleyen sadıklardan eylesin... Ölenleri ve ölümü gördüğü halde ibret almayan, kendisini rahmet deryasına salmayan, âhîret azığı tedarikinde bulunmayan, Hak rızası yolunda bir kuruşuna bile kıymayan, açların, muhtaçların, yoksulların, yetim ve öksüzlerin elem ve ıztıraplarını nefsinde duymayan naşipsizlerden eylesin... Şeytanın şerrinden, dünyanın elem ve kederinden, zâlimin zulmünden, nefsi emmârenin tasallûtundan Rabbim cümlemizi hıfz-ü emin eylesin... Rahmet ve inayetine nihayet olmayan Mevlâyı müte'al, bizlere tevfikini refik ve Habib-i edibini şefik eylesin... Rizayı ilâhiyyesine varan Sırat-ı müstakim üzere bulunmayı, şefaati Resûlullah ile mağfiret olunmayı bizlere nasip ve müyesser eylesin... İnsanız, kuluz, günahkârız, elbette kulluk görevlerimizde noksanlarımız ve hatalarımız vardır. Ancak, kuldan hata, Mevlâ'dan atâ sadir olacaktır. Rahmetine sığındık ilâhi, merhametine ve âtîfetine güvendik, suçlarımızı lûtfen ve keremen bağışlayarak biz âciz ve günahkâr kullarını sevindir yâ Rab!.. Resûl-ü zişân hürmetine, Kur'an-ı azim-üş-şân izzetine, bizleri af ve mağfiretinle bağışla, biz günahkârlara adlinle değil, affınla muamele eyle yâ Rab!.. Bizleri rahmetinin deryasına daldır, içinde bulunduğumuz süfliyattan, zât-ı ahâdiyyetine lâyük kulların misali ulviyyata kaldır, biliyoruz ve inanıyoruz ki, rahmet ve mağfiretin boldur ilâhi, dergâh-ı bârigâh-ı ülûhiyyetine iltica ediyoruz, cümlemizi Habib-i edibinden ayırma yâ Rab!.. Bizleri kapından boş çevirme, şeytan gibi hâ'ib ve hâsir geri gönderme, bu münâcatımızı lûtfen ve tenezzülen kabul buyur yâ Rab!.. Senden, yine sana sığınır, sana güveniriz. Ancak sana kulluk ve ibadet eder ve ancak senden yardım dileriz. Zira, kulluk ve ibadete lâyük ve müstehak Hak mâ'bud yoktur, illâ ve ancak sen varsın, bizleri şeytan gibi kapından kovarsan nereye gider ve kime dehalet ederiz? Celâlınden, cemaline sığınmıyoruz, affımızı niyaz ediyoruz, Settâr sıfatınla ayıplarımızı ve günahlarımızı örterek Gâf-

fâr sıfatınla bizleri affına ve mağfiretine mazhar buyur yâ Rab!. Devletimize ve milletimize saadet ve selâmet, devlet büyüklere feraset ve fetanet, ordularımıza nusret ve muzafferiyet ih-san ve inayet eyle yâ Rab!.. Yataklara düşmüş şifa bekleyen garip hastalar hürmetine, zâlimlerin zulmü altında ezilip kahrolan mazlûmlar, yetimler ve öksüzler hürmetine, din yolunda dökülen tertemiz kanlar, i'lâyı Kelimetullah için seve seve verilen canlar hürmetine, ibadetle ağaran saçlar ve sakallar, huzurunda eğilen beller ve bârigâh-ı ahadiyyetine ihlâs ile açılan eller hürmetine içinde bulunduğumuz fitne ve fesadı def'u ref'eyle yâ Rab!.. Düşmanlarımızın içeride ve dışarıda bizler için hazırladıkları bölme ve parçalama plânlarını, mâ'sum insanları kandırmak için uydurdukları yalanlarını, bağrımıza kadar sokulan korkunç yılanlarını kahr-u perişan eyleyip, hiyle ve hud'alarını kendi başlarına mâ'kus eyle yâ Rab!.. Dini ve milli birlik ve beraberliğimizi bozdurma, çok verip bizi azdırma, ümmet-i Muhammed'e birbirlerinin çukurunu kazdırma, bu şeref ve haysiyetine, mâ'neviyyat ve mukaddesatına can ve gönülden bağlı bulunan müslüman Türk milletini düşman çizmeleri altında ezdirme yâ Rab!..

Sayılı nefeslerimiz tükenip, ölüm bizlere eriştiğinde iman-ı kâmil ile son nefesimizi vermeği, o mühlik ânda Habib-i edibinin cemalini görmeği, iltifat ve şefaatlere ermeği hepimize nasip eyle yâ Rab!.. Kabrin vahşetini nur-u Ahmed'le, mahşerin dehşetini Envâr-ı Muhammed'le nurlara gark ederek, arşın gölgesinde, Livâ-i Hamd'in sayesinde âşık-ı Resûlullah olan zevat-ı zevil-ih-tiram ile bizleri de haşr-u cem'eyle yâ Rab!.. Hesapta ve mizanda şefaati uzmâsına nail olanlardan ve Zebani'lerin yakalarına yapışmalarından kurtulandan eyle yâ Rab!.. Lûtfuna erenlerden, cennete girenlerden, civar-ı Mustafa'ya yerleşenlerden eyleyip cemal-i bâ-kemalinle müşerref olan âşıklar, sadıklar zümresine bizleri de ilhak eyle yâ Rab!..

Bu risalemizi okuyanları, okutanları ve dinleyenleri iki cihanda da aziz ve mükerrem eyleye... Okuduklarımızı, dinledik-

lerimiz ve öğrendiklerimizle amel edenlerden eyleye... Dualarımızı kabule makrun ve mahzun kalplerimizi mesrur ve memnun eyleye...

Sübhane Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün alel-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn... (EL-FÂTİHA)

El-Hac
MUZAFFER OZAK

ENVÂR-ÜL-KULÛB (Kalblerin Nurları)

DERS : 25

M Ü N D E R E C A T :

El-Alâk sûre-i celilesinin tefsiri - Vahiy hakkında malûmat ve izahat - Sadık rü'yâ nedir - Hatice't-ül-Kübrâ radiyallahu anha validemizin üstün haslet ve meziyyetleri - Hz. Ali Kerremallahu vechehu efendimizin ilim ve cehil konusundaki vecizeleri - Harun Reşid devrinde Hristiyan âlimlerine İmam-ı Şafi'i hazretlerinin verdiği ders - Rebia't-ül-Adviyye sultanın doğumu ve hayatı - Hasan-ül-Basri ve Habib-i Acemi hazretlerinin kıssaları - Şeytan, insanlara üç şeyle galip olur - Varaka bin Nevfel'in tebşirâtı - İnsan vücudundaki muhteşem âhenk, tenasüp ve uzvi faaliyetler - Kalem, ilim ve yazı arasındaki ilgi ve ilişkiler - Kitaplar neden insanın en iyi dostlarıdır - İslâm dininin ilme verdiği kıymet ve ehemmiyet - İslâm dininin ilme ve terakkiye mâni olduğunu zan ve iddia eden müfterilere cevaplar Hakka rücû ne demektir - İnsanları, Rabbil-âlemiyne ibadetten men'eden zâlimlerin âkibetleri - Ebu-Cehil'in iyman ve itaatine engel olan sebepler - Ebu-Cehil, günümüzdeki vârislerinin neden yüzlerine tükürürdü - İslâm dinine bidayetten itibaren yapılan ihanetler - İslâm düşmanlığı neden sürüp gitmektedir - Ehl-i islâma tecavüz edenlerin âkibetleri - Müslüman Türkleri insan saymayan bir siyaset canavarının hüsrânı - Müslüman Türklerin fethettikleri ülke

(Devamı arka sayfada)

ler halkına sağladıkları hürriyet ve menfaatler - Allahu te-
alâ, islâm düşmanlarından ergeç intikamını alacaktır -
Müslüman Türklere revâ görülen haksızlıklar, cinayet ve
katli-âmlar - İçine düştüğümüz anlaşmazlık felâketinden
kurtulmanın şart olduğu - Günümüzde din ve tarikat adına
yürütülen yanlış uygulamalar - Tanzimattanberi başımıza
gelenlerin sebebi nelerdir ve kimlerdir - Müslümanlar, hiç
kimsenin dinine, inancına ve ibadetine müdahale etme-
mişlerdir - Ebu-Cehil mel'unu nasıl gebertilmişti - İslâm-
da cihadın farz oluşunun hikmetleri - Müslüman olan bir
Alman Yahudi'sinin ifşa'atı - Mescitleri imâr ve ihyâ eden-
lerle tahrip edenler karşılığını görecektir - Allahu tealâ
her işinde, her hükmünde galip olduğu - Nefs-i emmâre,
Ebu-Cehil'e misaldir - Nefsi terbiye ve tasfiye etmenin lü-
zum ve ehemmiyeti - Secde hakkında bazı bilgiler...

Sallû alâ Seyyidinâ Muhammed...

Sallû alâ envâr-ı-kulûbinâ Muhammed...

Sallû alâ Şefi-i zünûbinâ Muhammed...

Sallû alâ Şems-id-Duhâ Muhammed...

Sallû alâ Bedr-id-Dücâ Muhammed...

Sallû alâ nûr-il-hüdâ Muhammed...

El-Evvelü Allah... El-Âhirü Allah... Ez-Zâhirü Allah... El-Bâtınü Allah... Hayrihi ve şerrihi min'Allah... Men kâne fi kal-bihi Allah... Fe-mu'inuhu ve nâsıruhu fid-dâreyni Allah...

Rabbişrahli sadri ve yessir-li emri vahlül ukdeten min li-sani yefkahu kavli ve ufevvidu emri ilâllah Vallahu basiyrün bil-ibâd...

Sübhanেকে lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ent-el alim-ül-hakim...

Sübhanেকে lâ fehme lenâ illâ mâ fehhemtenâ inneke ent-el cevvað-ül kerim...

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝ اقْرَأْ
وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝
كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ ۝ إِنَّ رَأْيَ رَبِّكَ الرَّجُومُ ۝
أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى ۝ عَبْدًا إِذَا صَلَّى ۝ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ
عَلَى الْهُدَى ۝ أَوْ أَمَرَ بِالْقَوَى ۝ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ۝
أَلَمْ يَعْلَم بِإِنَّ اللَّهَ يَرَى ۝ كُلَّ لَيْلٍ لَمَنْ أَلْفَتَهُ لَنْفَعًا
بِالنَّاصِيَةِ ۝ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ۝ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۝
سَدِّعُ الزَّبَانِيَةَ ۝ كَلَّا لَا تَطَّعُهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝

E.üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym
Bismillâh-ir-rahman-ir-rahiym

İkre' bismi Rabbik-ellezi halâk halâk-el-insane min alâk ikre' ve Rabbük-
el-ekremü ellezi alleme bil-kalemi allem-el-insane mâ lem yâ'lem kellâ
innel-insane le-yetga en re'âhüstagnâ inne ilâ Rabbük-errüc'a ere'eytellezi
yenhâ abden izâ sallâ ere'eyte in kâne ael-el-hüda ev emere bit-tekva
ere'eyte in kezzebe ve tevellâ elem yâ'lem bi-ennallahe yerâ kellâ le-in
lem yentehi lenefes'an bin-nâsiyeti nâsiyetin kâzibetin hâti'eh fel-yed'u
nâdiyehü sened-uz-zebaniyeh kellâ lâ tuti'hu vescüd vakterib...

El-Alâk : 1 - 19

(Herşeyi yaratan Rabbinin adı ile oku!.. O, insanı bir kan pıhtısından yarattı. Oku!.. O, keremine nihayet olmayan Rabbin'dir. Kalem'le yazı yazmayı öğreten O'dur. İnsana, bilmediği şeyleri de o öğretti. Gerçekten insan malına ve mülküne güvenir de Rabbine ihtiyacı olmadığını zannederek azgınlıkla haddi aşar. Oysa, hepiniz Rabbinize döneceksiniz. Bir kulu namaz kılmaktan alıkoyanı gördün mü? Elbette görmüşsündür!.. Haber ver bana!.. Ya, o namaz kılan Hak din üzerinde ise veya tekvayı emrediyorsa, öteki de dini yalanlamış ve iymandan yüz çevirmişse, Allahu tealâ'nın onun yaptıklarını ve herşeyi de gördüğünü bilmiyor mu? Namaz kılanı namaz kılmaktan alıkoyan ve yasaklayan, bu gibi düşünce ve teşebbüslerden vaz geçsin. Eğer vaz geçmezse, Celâlim hakkıyçün onu perçeminden yakalayıp, cehennem ateşine sürükleriz. Onu, yalancı, günahkâr ve hatalı perçeminden yakalayıp cehenneme sürüklerken, bütün kavim ve kabilesini çağırıp yardım istesin, biz de Zebanileri çağırırız. Sakın onu dinleme, ona itaat etme, tâ'atinde devam ve sebat eyle ve Rabbine yaklaş...)

Aziz din kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Düstur-u mükerremimiz olan Kur'an-ı azim-ül-bürhan, yukarıda aslını ve me'alen özetini sunduğumuz (Alâk) sûre-i celilesiyle başlamıştır. Yerlerin ve göklerin, yerlerle gökler arasında görünen veya görünmeyen, bilinen veya bilinmeyen her şeyin yaratıcısı, sahibi, müstakillen mâliki, Rabbi ve mürebbsi olan Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, Habib-i edibine (İKRE'...) emr-i sübhanisiyle hitap buyurmuş ve :

— «Ey sebab-i hıkat-i kâ'inat olan Resûller Resûlü!.. Ey Habibim ve kalb-i selimim Ahmed!.. Resûl-ü emcedim yâ Muhammed!.. Âlemlerin Rabbi olan ve seni âlemlere rahmet olmak üzere Hak peygamber olarak gönderen Rabbinin, bütün kâ'inat ve mevcudatı (KÜN!) emriyle yaratan Allahu azim-üşşânın ism-i celiliyle oku!.. Zât-ı ülûhiyyetinden gayrı kulluk ve ibadete lâyük ve müstehak hak mâ'bud olmadığını, ancak O'na kulluk ve ibadet edilebileceğini ve ancak ondan yardım istenebileceğini, bütün insanlara duyurmak için Kur'an-ı hakimi ve Fûrkan-ı kerimi oku!.. O Kadir-i mutlâk, herşeyi yoktan var ederek sahrayı âleme getirdi ve bütün yarattıklarını günden güne kemâline yetirdi» irade-i sübhaniyyesi ile Kitabullah'ın ve Resûlullah'ın gönderilmesindeki hikmet ve sırrı, o güne kadar gaflet, cehâlet ve dalâlet içinde bulunan insanlığa duyurmuştur.

Böylelikle, Habib-i edib-i Kibriyâ'ya vahy-i ilâhi başlamış oluyordu. Daha önceki derslerimizde de, sırası geldikçe açıkladığımız gibi, bütün kâ'inat ve mevcudatın yaratılmalarının sebebi olan Efdâl-ül-halâ'ik aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Hâlik efendimiz hazretlerine ait bulunan Nûr-u Ahmed, bütün eşyadan ve bütün Enbiyâ-i İzâmdan önce yaratılmış ve son peygamber olarak yeryüzündeki bütün insanlara, bütün meleklerle ve cinnilere hattâ bütün ruh sahibi olanlara Nebi olarak gönderilmiştir. Kırk yaşında nübüvvetini ve kırk üç yaşında da risaletini, emr-i celil-i ilâhi ve Fermanı- sübhani ile izhar ve ilân buyurmuştur. Kendilerine, tevcih olunan bir soru üzerine, saadetle :

— Âdem aleyhisselâm, toprak ile su arasında yuğurulurken, ben Nebi idim, buyurmalarından da anlaşılmaktadır ki, nübüvvet ve risaletlerini belirli bir zaman içinde izhar ve ilân buyurmalarının emrolunmasında kudret-i ilâhiyye ile ilgili sırlar ve hikmetler vardır. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, Mahbub-u Rahman ve sebab-i icad-ı zaman ve mekândır. Arş-ı ilâhi yaratılmadan, Kürsiyi Rahman donatılmadan, Âdem aleyhisselâmın toprağına su katılmadan, meleklerin gulgulesi, feleklerin silsilesi halk ve icat olunmadan, gökler ref'olunarak

yeryüzü döşenmeden, cennetler halk edilerek nurla bezenmeden, Huri, Gilman ve Vildan'lar vücut bulmadan, hiçbir şey butûn-u imkândan sahrayı vücuda gelmeden, bütün peygamberler, kitaplar ve hitaplar henüz ilmullah'ta iken, Bâ'is-i hilkat-i kâ'inat aleyhi ve âlihi ekmeî-üt-tahiyyat Nurullah'tan halkolundu ve bütün mevcudat ve mümkinât işte o nûr-u Ahmed'den zuhura getirildi. Onun içindir ki, Mefhar-i mevcudat O'dur, Şefi-i ussât O'dur, Mahbub O'dur, Mergub O'dur, bütün insanlık âleminin kurtarıcısı O'dur. Âdem aleyhisselâm, O'nun şerefine halk olunmuş ve Nuh aleyhisselâm O'nun hürmetine tufandan kurtulmuştur. O'nun nurunu hâmil bulunmasından dolayı İbrahim aleyhisselâma Haliliyyet makamı bahş ve ih-san olunmuş, Nûr-u Ahmed sayesinde kendisine Nemrud'un nârı nur olmuştur. İsmail aleyhisselâmı, O'nun cediti olduğundan dolayı bıçak kesmemiş, Musa aleyhisselâma Kelimiyyet ve İsa aleyhisselâma ruhiyyet O'nun teşrifini insanlara tebşir etmeleri için bahşolunmuştur :

**Eyleyen uşşâkı şeydâ daima,
Tal'atındır, yâ Resûlallah senin;
Derd ile âh ettiren subh-ü mesâ,
Hasretindir, yâ Resûlallah senin...**

**Rûz-u şeb kârım benim efgan eden,
Nâr-ı hasretle dilim suzan eden,
Dem-be-dem bu gözlerim giryân eden
Firkatindir, yâ Resûlallah senin...**

**Asfiyânın gördüğü lûtf-u Hüdâ,
Evliyânın sürdüğü zevk-ü safa
Enbiyânın bulduğu rif'at şehâ,
Devletindir, yâ Resûlallah senin...**

**Merhamet kıl, ben garip âvareye;
Mücrimim, rahmeyle yüzü kareye,
Şefkat etmek bikes-ü biçareye,
Âdetindir, yâ Resûlallah senin...**

**Ey Şefi-ul-müznibiyn, Nur-u ahad;
Kendi bendendir NASUHİ kılma tard,
Bâb-ı lûtfundan kerem kıl etme red,
Ümmetindir, yâ Resûlallah senin...**

Evet, aziz mü'minler!.. Nebiyyi ins-ü can aleyhi ve âlihi salâvatullah-ir-Rahman efendimiz hazretleri, kırk üç yaşına bastığında kendilerine nübüvvet ve risaletlerini izhar eylemeleri taraf-ı ilâhiden emr-ü ferman buyuruldu. Altı ay kadar, vahy-i ilâhi rü'yâyı sadıka ile vâki oldu ve rü'yâlarında ne gördülerse, sabahları güneşin doğması gibi mutlâka zuhura geldi.

Bilindiği gibi, sadık rü'yâlar nübüvvetin kırk altı cüzünden bir cüz'dür demek, bu rü'yâlarında vahy-i ilâhiyye muhatap bulduklarını ifade içindir. Resûl-ü zişânın izhar-ı nübüvvetleri yirmi üç yıldır ki, altı ayı rü'yâyı sadıka ve altı ayı rü'yâyı saliha olduğundan, hesap edilirse, yirmi üç yıllık nübüvvetlerinin kırk altıda bir cüz'ünü teşkil eder.

Allahu zül-celâl vel-kemâl hazretleri, altı ay böylece tamam olduğunda, rahmet ve mağfiret-i ilâhiyyenin coşup taşıdığı mübarek Ramazan-ı şerifin on yedinci pazartesi gecesini, Hira dağındaki mağarada Rabbine ibadet ve tâ'atle meşgul bulunan Habib-i edibine, mahrem-i esrar-ı ilâhi olan Cebra'il aleyhisselâmı gönderdi. Cibril-i eminin mübarek sırtına hafifçe dokunarak kendilerini ikaz etmesi üzerine, Fahr-i âlem ve mefhar-i beni-âdem sallallahu aleyhi ve sellem dönüp baktılar ki, karşılarında o güne kadar görülmemiş letafet ve halâvette bir zât-ı akdes bulunuyor ve etrafa saçtığı nur mağarayı dolduruyordu. İki cihan serveri, mest-ü hayran sordular :

— Siz kimsiniz ki, güneş nasıl bütün âlemi ışıklandırıyor-
sa, siz de bu mağarayı öyle nurlandırıp, ışıklandırdınız, bu ı-
sız ve tenha mağarayı misk ve anber kokuları ile kokulandı-
rdınız. Bu âlemde, sizin kadar güzel bir kimseyi bugüne değin
görmemiştik.

Cebra'il aleyhisselâm aynı nezaket ve mülâyemetle :

— Oku, ey Habib-i Rabbil-âlemiyn, buyurdu.

— Ben okumasını bilmem!.. cevabını verince, Cebra'il aleyhisselâm kendilerini kucakladı ve sıktı ve tekrar etti :

— Oku, ey Habib-i Kibriyâ, buyurdu.

— Resûl-ü müctebâ, üzülererek ve utanarak :

— Mâ ene bi-kari'in (Ben okuma bilmiyorum.) deyince, Cebra'il aleyhisselâm kendilerini tekrar kucaklayıp sıktılar ve emr-i celil-i ilâhiyi de tekrarladılar :

— Oku, ey Mahbub-u Rahman!..

Böylece, üç kerre aynı cevap ve aynı mukabele oldu ve sonunda Cebra'il aleyhisselâm :

— Ey ekmel-er-rüsül! Oku, Rabbinin ism-i celili ile oku!.. Rabbin o kudret ve azamet sahibi Allahu zül-celâl vel-cemâl hazretleridir ki, insan denilen o yüce varlığı, bir damla kan pıhtısından yarattığı o mahlûkatın en şerefliisini, yerlerin ve göklerin, dağların ve taşların taşıyıp götürmekten çekinip kaçındıkları o büyük emaneti yüklenecek güçte yarattı ve vücut denilen bina-i ilâhi bu emaneti yüklenecektir, dedi.

Cibril-i emin, Ruh-ül-kuds ve namus-u ekber böylece ilk nâzil olan âyet-i kerimeyi Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimize talim buyurdu. Bir başka deyimle, ilmin başının Hak sübhanehu ve tealâ hazretlerinin ism-i zâtı olan ALLAH ism-i celili ile başlanılarak tahsil olunabileceğini âlemlerin Rabbinden telâkki eylediği emir gereğince Seyyid-ül-Enâm aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyete ves-selâm efendimize öğretti : **(Ikre' bismi Rabbikellezi halâk, halâk-el-insane min alâk, ikre' ve Rabbük-el-ekremü ellezi alleme bil-kalem ve allem-el-insane mâ lem yâ'lem)** buyurarak gözden kayboldu.

Resûl-ü müctebâ'nın kalb-i seniyyelerine bir heyecan ve helecan düşmüştü. Vahy-i ilâhiden aldığı zevk ve lezzetle, Hira dağından Hazret-i Hatice't-ül-Kübrâ radiyallahu anha valide-mizin evine doğru yürürken, göklerden :

— Yâ Muhammed-ül-emin!.. diye nidâ olunduğunu duydu. Semâya atfı nazar buyurduğu zaman, Hira dağındaki mağarada gördüğü o muhterem ve mükerrem zatın melekîyyet sıfatına bürünmüş olduğunu müşahede eyledi. Cibril-i emin'in

vücudu âdeta doğu ile batı arasını kaplamıştı. Habib-i edib-i Kibriyâ'ya seslenen zât-ı akdes ve sıfat-ı mukaddes de Ruh-ül-emin idi. Adımlarını sıklaştırarak sür'atle mü'minlerin annesi Hz. Hatice Radıyallahu anha'nın hanesine geldi ve başından geçenleri bütün tafsilât ve teferruatı ile ona anlattı. Çok heyecanlı idiler. Hatice't-ül-Kübrâ radıyallahu anha validemiz :

— Ey benim gözümün nuru ve kalbimin süruru!.. Kaygılanmayı bırak ve sakin ol, heyecan ve helecanını teskin, gam ve elemelerini terkeyle... Kalbin ferah olsun, gözlerin ve kalbin sevinçle dolsun... Bilirim ki, sen pâk bir gevhersin, Allahu teâlâ senin şânında hayırdan, iyilikten ve güzellikten gayrı hiçbir şey dileyemez. Sen, öyle bir insan-ı kâmilsin ki, bütün mekârim-i ahlâkiyye, güzel ve temiz huylar ve duygular, hepsi sende toplanmıştır. Sen, konukseversin ve misafirlerine ikram etmekten hoşlanırsın. Yoksullara karşı merhametli, yetimlere karşı şefkatlisin... Kimsesizlere, âcizlere, gariplere daima yardım eder ve onları her zaman himaye ve vikaye edersin. Rabbinin bilirsin, ârif-i billâh olanları Rabbi mâ'ruf kılar, aslâ meçhul bırakmaz, mahcup ve mahzun eylemez, diyerek iki cihan serverini teselli etti.

Ey âşık-ı sadık!..

Cemâl, yalnız yüz güzelliği ile, üzerimize giydiğimiz elbise ve dış görünüşümüzle de değildir. Cemâl'in hakikati, cemâl-i ilim ve edeptir. Kişi ana ve babası ölmekle yetim olmaz. Asıl yetim ilim ve edepten yoksun olandır.

Allah'ın arslanı, Esedullah Hz. Ali, ser-tâc-ı veli kerremallahu vechehu ve radıyallahu anh efendimiz, her biri bir mücevher değerinde olan vezirlerinden birisinde : (Edep, zenginlik halinde ziynetlerin en â'lâsı, hacet zamanında bir hazinedir. Öyle bir hazine ki, mürüvvete yardımcı meclislerde refik, yoksullara şefik, vahdette yoldaştır. Onunla yaralı kalpler sarılır, ağlayanların gözyaşları silinir, harap gönüller tamir olunur..) buyurmuşlardır.

Yine Hz. İmam-ı Ali radiyallahu anh, sahib-i Kur'andan aldığı nur ve feyizle :

— Cenab-ı vâcib-il-vücutun, bizim için ilmi ve cahiller için malı ayırmak suretiyle yaptığı taksimine razıyız ve bundan memnunuz. Zira, mal tükenir, elden çıkar ve bir gün yok olur amma, ilim için zevâl tasavvur olunamaz, buyurmuşlardır.

Aziz kardeşim :

Allahu tealâ'nın ismiyle oku, Allah'ın kudretiyle öğren, Allah'ın tevfiğiyle okuyup öğrendiğinle âmil ol, Allah'ın muradı üzere ihlâs sahibi ol ki, Habib-i edib-i Kibriyâ'ya ümmet olabilemeğe lâayık ve müstehak olasın, Allah'a kul olduğun gibi Allahu azim-üş-şân da seni kulluğuna kabul buyursun. Resûl-ü müctebâ'nın ümmeti olduğunu söylüyorsun ama, onun üstün ahlâkı ile ahlâklanmıyorsun ki, seni ümmetliğe kabul buyursun ve (Yâ Rab!.. Bu benim ümmetimdir...) desin.

Kâ'inatta, herşeyin bir güzelliği, özelliği ve ziyneti vardır. Gerçek anlamıyla insan olanın ziyneti de ilim ve edeptir. Soyun, sopun, atan ve ecdadın ne kadar asil ve şerefli kişiler bile olsa, insan yine ilim ve edeple şereflenir ve değerlenir. Soylu bir aileden gelmese bile ilim ve edep kişinin şerefine artmasına ve değerlenmesine, herkes tarafından da değerlendirilmesine kâfidir. Bütün insanlar, Hz. Âdem aleyhisselâmın evlâtları olarak neseben peygamber zadedir. Fakat, aralarında en yücelerinin ve üstünlerinin müttakiler olduğunu Kur'an-ı kerim kesinlikle açıklamış ve belirtmiştir. İttika ise, ancak ve yalnız ilim ve edeple elde edilir. Müttakilerin önderi ve rehberi İmam-ül-Etkiyâ, Habib-i Hüdâ Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem efendimizdir.

Evet, insanın şerefi yalnız neseple değil, ilim ve edeptir. İnsanın kemali, vücud güzelliği ile değil, ahlâk güzelliği iledir. İnsanın şeref ve haysiyeti mal ve para ile değil, ilimle artar ve yücelir. En büyük rütbe, en üstün derece ilim mertebesidir. (RÛTBE'T-ÛL İLMÎ A'LEN RÛTEBÎ) buyurulmuştur.

**Ne câh iledir, ne mal iledir,
Efendi ululuk kemâl iledir...**

H İ K Â Y E

Abbasi'lerin en yüce halifesi Hârun-er-Reşid zamanında, Roma İmparatoru Hristiyan âlimlerinden bazı rahipleri göndermek ve onları Bağdat'taki müslüman âlimlerle münazara ve mübahese ettirmek istediğini bildirmişti. Haber, Harun-er-Reşid'e ulaştırılınca, bütün Bağdat âlimlerini ve bu arada İmam-ı Şâfi'i rahimehullah hazretlerini keyfiyetten haberdar ederek Hristiyan rahipleri ile münazara ve mübahese etmelerini rica etti. Halifenin emri ve arzusu derhal kabul olundu, papazlara haber salındı ve hazırlıklara başlandı. Dicle kenarındaki sahrada bütün âlimler ve halk toplandı. Harun-er-Reşid de bu toplantıya katıldı, herkes yerini aldı ve halife İmam-ı Şâfi'i hazretlerine :

— Yâ İmam! Hazır ol, rahiplerin sorularına sen cevap vereceksin, buyurdu.

İmam-ı Şâfi'i hazretleri, bu emri telâkki edince Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin mü'cizelerinin berekâtı olan keramet-i Evliyâ'ullah tecellisi ile, seccadesini Dicle nehri üzerine serdi ve üstüne diz çöküp oturarak Allahu tealâ'ya hamd-ü senâ eyledi ve :

— Yâ Rab!.. Bencileyin fakir ve âciz bir kulunu, senin dinin olan din-i mübiyn-i islâm sayesinde, böyle bir mazhariyete eriştirdin. Ey rahip efendiler!.. Buyurunuz, sizler de seccadelerinizi buraya serinizde arzu ettiğiniz münazara ve mübaheseye başlayalım. Dininizin hak olduğunu zan ve iddia ederek günlerce perhiz ve riyazât ile ömürlerini zâyi eden sizler, mademki bizlerle münazara ve mübahese etmek istiyorsunuz, haydi yanıma gelin de başlayalım, dedi.

Bu hali gören rahipler hayran ve sekrân kaldılar ve hepsi şeref-i iyman ile müşerref olarak islâmiyyeti kabul ettiler ve imam-ı Şâfi'i hazretlerine bende oldular ve ömürlerinin sonuna kadar ma'iyet-i aliyyelerinde kaldılar.

Keyfiyet Roma imparatoruna bildirilince :

— İyi ki, dini münazara ve mübahese için vâris-i Nebvî

olan islâm âlimlerini buraya davet etmedik. Yoksa, korkarım ki yalnız rahipler değil, bütün tebaam ve milletim müslüman olurdu ve ülkemde bir tek Hristiyan bile kalmazdı, diye kendisini teselli etti.

**Âkıl isen, eyle sağlam itikad;
Hak kapısında biter bütün murad...**

Bilindiği gibi, İmam-ı Şafi'i hazretleri yalnız zâhir ilimlerinde değil, bâtın ilimlerinde de, hâl ilminde de yed-i tulâ sahibi olup, esrar-ı ilâhiyyeye vakıf ve kutbiyyet makamını ihraz etmiş bir zât-ı akdes idi.

Mü'min kardeşim :

Tekarrub-u ilâhi sırrına mazhar olmak için kemâle ermek, ancak ve yalnız ilim ve edeple tezyin olunmak, Allahu tealâ'nın muhabbet ve mehabetinden gayrı herşeyden kalbi temizlemek, her zaman ve her mekânda Allahu azim-üş-şândan korkmak ve ona hâlis ve muhlis kul olmakla mümkündür.

H İ K Â Y E

Rebia't-ül-Adviyye, Basra'da ihtiyar bir cariye idi. Sahibi onu satması için tellâla verdi. Çok yaşlı olduğundan, kendisini kimse satın almak istemedi. Bir hayır sahibi, yüz akçe ödeyerek onu aldı ve Allah rızası için azad etti, yani bugünkü deyimi ile özgürlüğüne kavuşturdu. Rebia't-ül-Adviyye :

— Beni, kullarına kul olmaktan azad ettiren Allah azze ve celle hazretlerine köle olayım, diye aşk-ı ilâhhiyye tâlip oldu. Allahu tealâ :

— Ey bana kul ve köle olmayı canına minnet bilen kulum! Kalp senden, iyman benden, talep senden, vuslât benden, benim yoluma can verirsen canân benim, benim yoluma sadaka ve zekât verirsen, ben de sana kalp tahareti ve beni tanımana yetecek zekâ ve feraseti, kudret ve azametimi düşünecek

akıl ve fetaneti bahş ve ihsan ederim. Kelâmullah olan Kur'an-ı kerimi okursan işitirim, beni zikredersen ben de seni zikrederim, Allah dersene sana (**Lebbeyk!**) ile cevap veririm. Sen, beni göremesen bile, ben seni görürüm. Yarın, Kur'an-ı azim-ül-bürhanı azamet ve Kibriyâm ile okurum, sen işitirsin, cemalimi görürsün. Sen, kitabullah'ı dudakların ve dilinle okursun, ben fazl-ü keremim, lûtf-ü ihsanımla okurum. Sen, bugün zahmetle okursun, ben yarın sana iltifat ile okurum, ki canın safaya erer ve aşk zahmetine ilâç olur, buyurdu.

Rebia't-ül-Adviyye, kalp huzuru ile Allahu tealâ'nın kulluğunu ihtiyar eyledi ve aradan bir yıl geçmeden Allahu azim-üşân kendisine öyle bir rütbe ve mertebe ihsan buyurdu ki, secadesini havaya yayıyor ve üstünde Rabbine kıyâm, rükû ve secde ediyor, tesbih ve tehlil eyliyordu. Basra'nın ileri gelen âlimleri, zâhidleri, âbidleri ziyaretine gitmeği ve duasını niyaz etmeği cana minnet biliyorlardı.

Evet, Allahu tealâ'ya gerçekten kul ve köle olan, iki cihana da sultan olur.

Rebia't-ül-Adviyye dünyaya geldiği gece, kendisini saracak bir bez dahi yoktu. Anne ve babası, gayet fakir idiler. Buna rağmen, muhterem babası Allahu tealâ'dan gayri hiç kimseden bir şey istememeğe ahd-ü peyman etmişti. Annesi, eşine şöyle dedi :

— Komşularımızdan birisinden, biraz eski bezle bir miktar yağ istesek, yavrumuzu beze sarsak ve yağı kandilde yakıp aydınlığa kavuşsak olmaz mı? Çocuğumuzun yüzünü olsun görmeyelim mi?

Adamcağız, ne kadar direndiyse de karısının ısrarına dayanamadı ve en yakın komşularına kadar gitti ama, eve eli boş olarak döndü. Eşine :

— Komşularımız yatmış ve uyumuşlar, onun için kapılarını çalmağa ve kendilerini rahatsız etmeğe utandım, dedi.

Rebia'nın, üç ablası daha vardı. Dördüncü kız evlât olarak kendisine Rebia ismi verilmişti ki, arapçada ERBA'A dört demektir.

Aslında, henüz lohusa yatağında bulunan karısının ısrarı üzerine ve onu kırmamak için giden baba, Allahu tealâ ile olan ahdını bozmaktan utanmıştı. Çaresiz yatıp onlar da uyudular. O mübarek zat, rü'yâsında Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizi gördü ve Resûl-ü zişân kendisine iltifat buyurdu :

— Ey benim has ümmetim!.. Üzülme, kederlenme!.. Seni tebrik ve tebşir ederim. Yeni doğan kızın, ümmetimden yetmiş bin kişiye şefi olacaktır, müjdesini verdikten sonra :

— Yarın sabah, Basra emiri olan İsa Zadan'a git, selâmını kendisine tebliğ et, sana yüz altun versin. Eğer, inanmayacak olursa de ki, O her gece bana yüz salâvat getirirdi, dün gece bunu unuttu.

Ertesi sabah, Rebia'nın babası iki cihan serverinin bu emri üzerine Basra emirinin huzuruna çıktı ve durumu bütün tafsilât ve teferruatı ile kendisine arzetti. Emir İsa, bir kerre daha anlatmasını rica etti, tekrar anlattı ve bu suretle o güzel rü'yâyı yedi kerre tekrarlattı ve dinledi. Sonunda, sabrı tükenen adamcağız :

— Yâ Emir!.. dedi. Benimle alay mı ediyorsunuz? Yeter artık, diyerek Emir'in huzurundan çıkmak üzere iken İsa kendisine seslendi :

— Dur gitme ey kutlu kişi!.. Rü'yânı bana anlatırken, her def'asında Selâm-ı Resûlullah'ı tebliğ ettiğinden, kıyamete kadar anlatmağa devam etsen, her selâm için yüz altun ilâve etmeği tasarladım ve bunun için muhtelif defalar tekrarlattım ve aleyhi-is-salâtü ves-selâm efendimizin selâmlarını duymaktan öylesine haz duydum ve öylesine şâd oldum ki, bunu sana tarif ve ifade edemem, dedi ve her selâm için yüz altun hesabıyla, ona yediyüz altun verdi.

H İ K Â Y E

Aziz mü'minler!.. İş. yalnız ilimle değil amelledir, ihlâs ile dir. Gerek bu nâçiz eserimizde ve gerekse daha önce tabı ve

neşrolunan İRŞÂD adındaki eserimizde tekrarladık, sırası geldiği için hatırlatmakta fayda görüyoruz :

Cahiller helâk oldu, âlimler kurtuldu.

Âlimler helâk oldu, âmiller yani amel edenler kurtuldu.

Âmiller de helâk oldu, muhlisler yani bütün ibadet ve tâ'atlerini, her çeşit fiil ve hareketlerini tam bir ihlâs ile yapanlar kurtuldu...

İşte, sizlere bir örnek daha sunalım :

H İ K Â Y E

Hasan-ül-Basri rahmetullahi aleyh, akşam namazını kılmak üzere Habib-i Acemi'nin sovma'asına yani özel ibadethanesine geldi ve hane sahibinin namaza başlamış olduğunu gördü. Habib-i Acemi namazda Fatihâ-i şerifeyi okurken (**El-hamdü lillâhi**) lâfz-ı celilesindeki (HA) harfini (HE) şeklinde telâf-fuz ediyor ve öyle okuyordu. Hasan-ül-Basri hazretleri kendi kendisine düşündü ve içinden :

— Kur'an-ı azimi galât okuyor, bunun arkasında namaz kılmak caiz değildir, diyerek bir kenarda yalnız başına namazını kıldı.

O gece, rü'yâsında âlemlerin Rabbini gördü ve niyaz etti :

— Yâ Rab!.. Rizayı ilâhiyyeni tahsil ne ile mümkündür. Lûtfen ve keremen bildir ki, o fiil ve ameli işleyecek rizana erişeyim.

Allah azze ve celle hazretleri buyurdu :

— Bugün, rizamıza erişmiştin, fakat kaçırdın, kadrini ve kıymetini bilemedin. Habib-i Acemi'nin arkasında akşam namazını kılmış olsaydın, rizayı ilâhiyyemi tahsil etmiş olacaktın. Zira, o akşam namazı bugüne kadar kıldığın bütün namazların mihri idi...

Hasan-ül-Basri tekrar niyazda bulundu :

— Yâ ilâhi!.. Habib-i Acemi, mahrec-i hurufatı veremiyordu...

Hak sübhanehu ve tealâ hazretleri buyurdu :

— Habib'in mahrec-i hurufatı sakim idi amma, mâ'nayı

hurufatı sahih idi. Öyleleri vardır ki, hurufatı sahih okurlar, fakat mâ'nası sakim olan namaz kılarlar. Biz, azim-üş-şân onların namazlarını redderiz. Habib-i Acemi gibi, elfazı sakim ve fakat mâ'nası müstakim olanların kıldıkları namazları da kabul ederiz.

Ey benim kardeşim :

Bilmem anlatabiliyor muyum? Kula lâyük olan, hem elfazı ve hem de mâ'nası müstakim olarak namaz kılmaktır. Anlattığımı kıssadan alınacak hisse şu olmalıdır : Lisanın sıhhatinden, niyyetin sıhhati evlâdır. Sır ve hikmet bundadır, anla, düşün, bil, bul ve gör!..

H İ K Â Y E

Hasan-ül-Basri hazretleri, günlerden bir gün, Dicle nehri-
ni geçmek üzere bir vasita arıyordu. Habib-i Acemi hazretleri
de aynı yere geldi ve sordu :

— Hayrola, ne bekliyorsun?

— Karşı tarafa geçmek gerekti de, onun için dolaşıyordum.

— Neden geçmiyorsun?

— Bir vasita, meselâ bir kayık bulmadan nasıl geçeyim?

— Yâ İmam!.. İلمي sizden tahsil ettim, ancak âcizane bazı tavsiyelerde bulunacağım. Kalbinizi, Hak'tan gayrisından temizleyiniz. Belâları ganimet ve herşeyi Hak'tan biliniz. İşte, o zaman ayaklarınızı suyun üzerine koyar ve rahatlıkla karşıya geçersiniz, dedi ve gerçekten kendisi ayağını suya koyarak, su üstünde yürüdü ve karşı tarafa geçti.

Hasan-ül-Basri hazretleri bu keramet karşısında, donup kalmıştı. Kendi kendisine düşünmeğe başladı :

— Bizzat itiraf ettiği gibi Habib-i Acemi bu ilmi benden tahsil etti. Böyle olduğu halde, bana nasihatte bulundu ve gerçekten kendisi su üstünde yürüyerek karşı yakaya geçti. Yarın, kıyamette benim halim nice olur? Bugün, Dicle nehri-
ni geçemeyen zavallı ben, Sırat'ı nasıl geçirim, dedi ve ağlamağa

başladı. Bir süre gözyaşı döktükten sonra Habib-i Acemi'ye seslendi :

— Yâ Habib!.. Bu dereceye nasıl eriştin? Lûtfen bana bunun sırrını bildir, diye yalvardı. Habib-i Acemi, cevap verdi :

— Tevfik-i Rabbanî ile kalbimden, Allahu tealâ'dan gayrı ne varsa hepsini çıkarıp attım, belâlara sabrettim ve böylece kalbini temizleyerek nur-u ilâhî ile ağarttım. Oysa, sen hâlâ kâğıtları karalamakla uğraşıyorsun, dedi. Hasan-ül-Basri, gözyaşları arasında inledi :

— Okuttuğum ilim, benden gayrı herkese yarar sağladı ama bana hiçbir faydası olmadı, dedi.

Hasan-ül-Basri radiyallahu anh hazretleri ki, bütün tarikat-i aliyenin başı bir veliyyi mu'azzamdır. Bu beyanları, ilimleriyle âmil olmayan âlimleri irşâd için ve teva'zuan söylenilmiştir. Yoksa, kendileri - Hâşâ sümme hâşâ - ilmiyle âmil olmayan bir zât-ı şerif değildir. Kendileri, ilm-i zâhirleri kadar, keramet-i kevnîyyeye de sahip bulunuyorlardı. Ne var ki, bu rütbe ve mertebeye yükselen zevat-ı zevil-ihtiram kendilerini yüksek görmezler, daima tevazu içinde bulunurlar ve kendilerini böylece âleme misal göstererek halkı irşâd buyururlar, gaflet uykusunda bulunanları uyandırırılar. İlimleriyle âmil olmayan nice âlimleri de böylelikle ikaz ederek nura boyandırırılar. (Allahu tealâ, sırlarını takdis buyursun.)

Evet, amelsiz ilim sahipleri yanan bir kandile benzerler. Kendileri yanar tükenirler, etraflarını nurlandırıp aydınlatırlar.

Bu fakirin öğüdü de şudur :

İlmin ile âmil ol, ahkâm-ı şer'îyyeye sarıl kâmil ol, aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile dol, rizayı ilâhiyye ermek için budur biricik yol...

Ehlullah, üstad hakkı ana-baba hakkından yücedir buyurmuşlardır. Zira, ana ve baba kişinin cimini terbiye ederler. Oysa, üstad insanın ruhunu terbiye ve tasfiye eder. Ana ve baba, insanı âlem-i ulviden alır ve âlem-i süfliye gelmesine sebep olurlar. Oysa, üstad kişiyi âlem-i süfliden alır, âlem-i ulviye, âlem-i lâhut'a iletir, yüceltir.

Gelmiş geçmiş ve gelecek bütün üstadların üstadı; Allah'ın sevgilisi ilmin evvel ve âhirini câmi olan, âlimlerin rehberi, âriflerin önderi ve âhir zaman peygamberi Hz. Muhammed Mustafa sallallahu tealâ aleyhi ve sellem efendimiz hazretleridir. Resûl-ü müctebâ'nın kıymetini bil, zira kıymeti bilinmeyen ni'metler elden çıkar. Dünya ve âhirette en üstün ve en yüce ni'met iymandır, islâmdır, Kur'andır ve Habib-i edib-i Rahman'dır.

**Seni, Hak âyine-i zat etti;
Zât-ı yektâsına mir'at etti...**

Ey âşık-ı sadık!..

İnsanın, yalnız başına oturmasından ise hayırlı ve yararlı kimseler ile bulunması, kendisi hakkında hayırlıdır.

İblis-i pür-telbis : (İnsanın üzerine üç şeyle galip olursam, başka bir şey istemem!..) dermiş. O üç tehlikeli ve korkunç sıfat ise şunlardır :

- 1) Kişinin, kendi nefsinin beğenmesi...
- 2) Amelinin çokluğuna dayanması ve güvenmesi...
- 3) Amellerine güvenerek, günahlarını unutması...

Lokman hekim, oğluna şöyle vasiyyet edermiş :

— Oğulcuğum!.. Kötü kişilerle arkadaşlık ve yoldaşlık etme... Onlarla oturup kalkma... Allahu Vâhid-ül-Kahhar, onların üzerlerine azap indirirse, onlarla birlikte ve beraber olduğun için o azap sana da isabet eder. Âlimlerle, fazıllarla, âriflerle sohbet et ve onların sözlerini dinle!.. Zira, Allahu tealâ yer yüzünü yağmurlarla diriltip yeşerttiği gibi, ölü kalpleri de ilim, irfan ve faziletle diriltir. Âlimlerin sözleri tıpkı yağmur gibidir ve ayn-ı rahmettir :

**Âlim ile sohbet etmek, dürrü mercan, incidir;
Nâdan ile sohbet etmek, günde bin can incitir...**

Sözü uzattık, hoş görmenizi dilerim. Dersimize devam ediyoruz :

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretleri, ilk vahyi telâkki eyledikten sonra evlerine döndüler ve :

— Yâ Hatice!.. Bir yatak ser, beni yatır ve üzerimi ört, buyurdular. Mü'minlerin annesi, bu emri yerine getirdi, iki cihan serverini yatağına yatırdı ve örtüyü sıkıca bastırdı.

Cebra'il aleyhisselâm nâzil oldu ve :

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ قُمْ فَأَنْذِرْ وَرَبِّكَ فَكَبِيرٌ وَشِيبَاكَ فَطَهِّرْ

Yâ eyyühel-müddessirü kum fe-enzir ve Rabbeke fe-kebbir ve siyâbeke fe-tahhir...
El-Müdessir : 1 - 4

(Ey elbisesine bürünen peygamber-i âlişân!.. Kalk ve kavmini Allah'ın azabı ile korkut... Rabbin celle şaneyi yücelterek zikret... Esvabını da temiz tut...)

emr-i celil-i ilâhisini getirdi.

Resûl-ü müctebâ, keyfiyetten Hz. Hatice't-ül-Kübrâ radiyalahu anha validemizi haberdar etti. Ümmül-mü'miniyn, kendisini alıp amcasının oğlu Varaka bin Nevfel'e götürdü. Nevfel, İsa aleyhisselâm dini üzere idi ve İncil-i şerifi gayet iyi bilirdi. Hatâtâ, İncil'den iktibas ederek arapça bir çok eserler de yazmıştı. Fakat, artık ihtiyarlamıştı ve gözleri de görmüyordu. Olup bitenleri dikkatle dinledikten sonra :

— Müjdeler olsun, dedi. Kendilerine görünen o zât-ı akdes, namus-u ekber olan Cebra'il adındaki büyük melektir. Mahrem-i esrar-ı ilâhidir ve Allahu zül-celâl ile peygamberler arasında vasıtaadır. Bana anlattıklarınız İncil-i şerifin beyanına tamamiyle muvafık ve mutabıktır. Yâ Muhammed!.. Seni tebrik ve tebşir ederim ve derim ki, başına tâc-ı nübüvvet konulacaktır. Eğer, o zamana kadar âhiret âlemine göçmezsem, kavmim seni aralarından çıkarıp sürmeğe teşebbüs ettiklerinde sana yardımcı olurum, vâ'dinde bulundu ve İncil'den Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemın teşrifleri ile ilgili âyetleri bütün tafsilât ve teferruatı ile okuyup anlattı.

Bu müjde haberinden bir kaç gün sonra da Varaka bin Nevfel vefat etti.

Gerçekten, Nebiyyi ins-ü can aleyhi ve âlihi salâvatullah-ir-

Rahman efendimiz hazretlerine taraf-ı ilâhiden nübüvvetlerini açıklamaları emr-i sübhanisi geldi ve âlemlerin Rabbinden ve lâyet sıfatı ile telâkki eyledikleri emirleri ve hükümleri Risalet sıfatı ile kullara tebliğe başladılar.

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, Habib-i edib-i vasıta-siyle kullarının kalp aynalarını bütün elemelerden, kederlerden, vesvese ve endişelerden arındırıp temizleyerek, bütün mahlûkat-ı ilâhiyye Resûl-ü zişâna tâbi olmakla cehâlet karanlıklarından kurtulmuş, iman ve islâm ile müşerref olmuş ve elbette dâreynde saadet ve selâmete erişmiş, hayat-ı ebediyye olan sermedi ve câvidani hayata kavuşmuştur. Âlemlere rahmet olmak üzere gönderilen Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme iman ve itaat edenler, her türlü suçlardan, kötülüklerden ve günahlardan arınırlar, na'îl-i gufran ve Mahbub-u Rahman olurlar.

(HALÂK-EL-İNSANE MİN ALÂK) : Allahu zül-celâl vel-ke-mâl hazretleri, insanları **(ALÂK)**tan yani kan pıhtısından halk ve icat eyledi, buyurulmaktadır. Allah azze ve celle, bu âyet-i kerimede varlığına, birliğine, kudret ve hikmetine kesin bir delil vermekte ve göstermektedir. Bir katre meniye, ana rahminde önce kan pıhtısına ve daha sonra da ete ve kemiğe dönüştüren, onun göz kamaştırıcı kudret ve azametinin delili değil midir? Bir damlacık meniye düşününüz ve sonra da başı, gövdesi, eli, ayağı, gözü kulağı, yüreği, dalağı, damarları ve sınırları ve bütün aza ve cevahihi ile insan yapısını gözönüne getiriniz, herbiri yerli yerinde tam ve kâmil bir âhenk ve intizam ile yürüyen, koşan, bülbül gibi konuşan, dilediği gibi çalışan, her türlü mihnet ve meşakkate alışan, yüce dağları aşan ve istediği yere ulaşan insan vücudunu tek tek ve ayrı ayrı incelemeğe ilmimiz ve gücümüz yetmez ama, şu kadirliğini rahatlıkla söyleyebiliriz : Kan dolaşımını sağlayan damarlarımız, duygularımızı ayarlayan sınırlarımız, insanoğlunun bir benzerini yapmaktan âciz kaldığı muhteşem bir lâboratuar olan karaciğerimiz, midemiz ve hazim cihazımız bir yana, bir çürük dışın başımıza neler açtığını hepimiz biliriz. İşte, bu muhteşem insan vücudunu, bir damla meniden kan pıhtısı haline getiren ve ona insan şeklini veren Hâlik-ı Mu'azzam, onu ruh-u sultani ile diriltmekte, akıl ve idrak

ile yüceltmekte, görmek, işitmek, koklamak, tatmak ve tutmak gibi duygularla süslemektedir. Yalnız bu kadar mı? Hayır!.. Yedi kat gökleri direksiz yaratan, ay, güneş ve bütün yıldızları ışıltılı süreksiz donatan, yeryüzünü renk renk, çeşit çeşit nakışlarıyla süsleyen, çiçekleri ve meyveleri ile bezeyen, hepsinin kökleri toprakta olduğu halde renkleri, tadları, adları ayrı sayılamayacak kadar çok ni'metlerini bezleden Allahu azim-üş-şân, bütün bunları kan pıhtısından halk ve icat buyurduğu insana teshir etmiş, bütün bunları insanoğlunun emrine hasr-u tahsis buyurmuştur. Demek oluyor ki : **(LEKAD HALÂKNEL İNSANE Fİ AHSENİ TAKVİYM - Biz, insanı en güzel bir biçimde halkettik...)** sırrına mazhar olan insan, bütün bu gerçekleri insan gözüyle görebilirse, temaşağâh-ı uşşâk ve ibret-nümâyî âfak olur. Kulluk ve ibadete lâıyk ve müstehak Hâk mâ'bud bulunmadığını zât-ı ülûhiyyetinin ancak ilâhlığa lâıyk ve ibadete müstehak olduğunu anlar, iyman ve itaatin ne yüce bir ni'met ve devlet olduğunun şu'uruna varır, ki maksud ve matlûp olan da budur, Böylece, halvet-saray-ı aşka girmek isteyenler, kalplerini dünya ziynetlerinden arındırır, gönüllerini tevhid nuruyla nurlandırır, zâhirlerini şeri'at-i garrayı Ahmediyye ve sünnet-i seniyye-i Muhammediye ile tezyin ve bâtınlarını aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile tenvir ederek vâsıl-ı didâr-ı ilâhi olurlar ve vâsıl-ı zât olarak bekâ bulurlar.

**Çeşm-i ibretle nazar kıl, kudret-i Yezdân'ı gör;
Zâhir olmuş her varakta san'at-ı Sübhan-ı gör...
Katreyi derya eden deryayı bi-pâyânı gör,
Zerreyi hurşid eden hurşid-i âlişânı gör...
Kâbe-i maksuda dâim eyle tevcih-i nigâh,
SEMME VECHULLAH'ı seyret, şeş cihette anı gör...**

H İ K Â Y E

İşitmedin mi? Şeyh Hallâc-ı Mansur, hükm-ü takdir üzere zindanda hapsolünmüştü. Şeyh Şibli, onun yanına vardı ve sordu :

— Muhabbetullah nedir yâ Mansur!.. Ki, sen onun yolunda canını feda eder, pervane gibi kendini Muhabbetullah ateşine atarsın?

Hallâc-ı Mansur cevap verdi :

— Ey Şibli!.. Bunu, bugün benden sorma... Yarın, beni imtihan meydanına götürüp asacaklar, işte bu soruna beni astıkları zaman cevap alırsın, dedi.

Ertesi sabah, Mansur'u asmak için darağacının yanına götürdüler. Şeyh Şibli de orada hazır bulunuyor ve bir gün önce sorduğu sorunun cevabını bekliyordu. Mansur, darağacının altından Şibli'ye seslendi :

— Ey aziz!.. Muhabbetullah'ın evveli, kalbini dünya muhabbetinden kesmektir. Nihayeti ise, muhabbet ateşiyle yanarak aşk sarayına varmak ve yârin cemâlini görmektir, dedi ve başını yağlı ilmiğe uzattı.

**Vasıl olmaz kimse Hakka, cümleden dür olmadan;
Kenz açılmaz şol gönülde tâ ki pür-nur olmadan,
Sür çıkar ağyârı dilden, tâ tecelli ede Hak;
Padişah konmaz saraya hane mâ'mur olmadan...
MÛTU KABLE EN TEMUTU sırrımı fehmeleyen,
Haşrı neşri gördü bunda nefla-i sûr olmadan...
Mest olanların kelâmı, kendinden gelmez veli;
Pes EN'EL-HAK nice söyler, kişi Mansur olmadan...**

(İKRE' VE RABBÛK-EL-EKREM) : Ey mâ'den-i Risalet ve Tamam-ı hidayet! Sana indirdiğimiz Kur'an-ı azim-ül-bürhanı oku... Kerim olan Rabbinin kerem-ü inayette ve lûtf-u hidayette keremi, her kerimden ziyadedir. Zira, garazsız in'am ve korkusuz hükmeder. İntikam almağa kadir iken affeder. Dilerse atâ ve ihsanını ziyade kılar. Zât-ı ülûhiyyetinden gayrısına el açılmasına razı olmaz. İkrâm ve in'amının karşılığında, kulundan medh-ü senâ beklemez, kerim-i mutlâk ancak odur.

(ELLEZİ ALLEME BİL-KALEM) : İşte, o Allahu azim-üşân, o Kadir-i Kayyûm, kalemle yazmayı ve meramını ifade etmeyi öğretti ve bu suretle bilinen ve söylenen ilmin bekasını yazmakla temin ve muhafaza ettirdi.

Bilindiği gibi, dünya ve âhiretin kıvamı iki kudsi şeyledir. Birisi KALEM ve diğeri de KILIÇ'tır. Eğer, kalem olmasaydı ve yazı bilinmeseydi bunca medeniyet meydana gelebilir miydi? Bunca ilim muhafaza edilir ve korunabilir miydi? Dünya ve âhirete vakıf olunabilir miydi?

Kalem ve kitabet, Allahu tealâ'nın ilk yarattığı kudsi şeylerdir. Arş-ı ilâhi üzerine vahdeti ilân eden Kelime-i tevhidi kalem yazmıştır. **LÂ İLÂHE İLLÂLLAH** kelime-i münciyyesinin yanına **MUHAMMEDÜN RESÛLULLAH** kelime-i tayyibesini arş üzerine yine kalem yazmıştır. Rahman, Rahim, ismullah kalemle, Ümmül-kitap, Beyt-ül-mâ'mur ve cennât-ı âliyyatın duvarlarındaki hatlar, kalemle yazılmış ve süslenmiştir. Yüz sühuf, Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an-ı azim hepsi kalemle, yazı ile yazılmıştır. Fıkıh ilmine, kelâm ilmine, tasavvuf ilmine dair bütün eserler, müsbet ilimlerle ilgili bütün kitaplar hepsi hepsi kalemle yazılmış ve ancak böylece muhafaza edilebilmiştir.

(İlmi, yazı ile tesbit ve neşrediniz!) emr-i celil-i peygamberisindeki hikmet budur. İmam-ı Şâfi'i hazretlerine atfolunan şu kıt'a ne kadar güzel ve vecizdir :

**Küllü ilmin leyse fil-kırtasi dâ'a,
Küllü sırrın câvez-el-isneyni şâ'a...**

Yazı ile kâğıda geçirilmeyen ilim zâyi olmuştur. İki kişiden fazlasına açıklanan sır da şâyi olmuştur, mânasına gelen bu kıt'a gerçeğin açık bir ifadesidir.

Kitap, insanlara en iyi dost ve arkadaştır. İnsana karşı ve insanla konuşur. İnsana sadıktır, iki yüzülük etmez, ona ezâ ve cefa edilse bile karşı gelmez ve kişiye daima sırdaş olur, okuyanın sırrını da saklar, başkalarına açıklamaz.

Ancak, kitaplar da arkadaşlar gibi iki kısımdır. Zira, kalem kötü kişinin elinde zehirden daha şiddetli bir zehirdir. Yılanın diliyle akıtamayacağı zehiri, zâlimler kalemle kâğıda ve kitaba akıtırlar ki, bu gibi zehirli yazıları okuyanların mâ'nen helâk oldukları, ruhlarının öldüğü çok görülmüştür. Kalemin, kâğıda akıttığı zehir ruhu harap eder. Diğer zehirler vücudu ifnâ eder-

ler ama, ruhu öldüremezler. Cesedi ifnâ olan dünyadan ayrılma bile, âhireti bâkidir. Oysa, ruhu ölen kişinin cehenneme sevk olunacağı ve ilâhi azabı tadacağı tabii ve âşikârdır.

İyi bir kişinin elindeki kalemle yazılan kitaplar da, en iyi arkadaşlardan, en salih yoldaşlardan daha hayırlı ve yararlıdır. Bu gibi kitaplar, insanı hayvanlık derekesinden kurtarır, ilim sıfatı ile sıfatlandırır, insanı gerçekten insanlaştırır, yeryüzündeki mertebelerin en yücesi olan ilim rütbesine ulaştırır ve VARRİS-İ ENBİYÂ olanlar arasına karıştırır. Cenab-ı Hak ve Feyyâz-ı mutlâk, sizleri ve bizleri bu kutlu ve mutlu zümreye ilhak buyursun. (Âmin)

**Kalem âh eder, ağlar mürekkeb;
Beni nâdan eline verme yâ Rab!..**

Dünyanın kıvamından birisi de KILIÇ'tır demiştik. Kılıçla, yani silâhla kalem aynı kuvvette ise, o milletin dünya ve âhiretleri cennet olur. Bazan, insanların kılıçları dillerindedir. Kılıç gibi olan bu dilin sahibinin elindeki kalem, yazdıkları ile düşmanlarını mahv-ü ifnâ eder. Bazan da, silâh kaleme zorla yazdırır. Eğer, kılıç olmasaydı, zâlimler zelil olmazlar ve mazlûmlar zulümden kurtulamazlardı. Hattâ, bu âlemde yaşamağa imkân bulunmazdı. Bazı ahvalde de, kılıç zâlimlerin ellerine geçmiş olabilir ama, zâlimler aslâ pâyidar olamazlar.

Eğer, adalet kılıcı olmasaydı rakabeler zelil ve vücutlar alil olmazdı, adalet yerini bulmazdı. Demek oluyor ki, adalet kalem ve kılıçla bâkidir. Kalem olmasaydı, bu âlemin yaşamasına ve hele salâh bulmasına imkân ve ihtimal yoktu.

Ashab-ı siyer, Hz. Âdem aleyhisselâmın âlem-i cemâle intikalinden üç yüz yıl önce, kitabet-i arabiyyeye başlangıç olmak üzere kitabet-i süryaniyyeyi vaz'ettiğini ve bunları muhafaza edebilmek için çamur üstüne yazdıklarını ve o çamuru pişirdiklerini bildirmektedirler. Sonradan İdris peygamber aleyhisselâm, Hz. Âdem'den kalan pişmiş çamurlardaki nakış ve yazıları ve bunların ihtiva ettiği mâ'na ve ifadeleri çözüp hallederek insanlara bildirmiştir. Remil hattını ilk defa yazan İdris

aleyhisselâmdır. Farisi lisanını ilk defa yazan, Sasani devletinin üçüncü şahı Tamürse'dir. Kâğıdı ilk defa icat eden Yusuf aleyhisselâmdır. Mısır'a emir olduğu zaman, muhterem babası Yakub aleyhisselâmı davet etmiş ve hazinelerini gezdirirken, kâğıt depolarını da gören müşârünileyh oğluna :

— Gözümün nuru, elinde bu kadar kâğıt varken, neden bana iki satır mektup yazarak halinden haberdar etmek suretiyle beni memnun ve mesrur etmedin? diye sitemde bulunmuştur. Bilindiği gibi, Yakub aleyhisselâma diğer oğulları Yusuf aleyhisselâmın kana bulanmış gömleğini getirip göstermişler ve onu hüzün ve kedere garketmişlerdi. Yusuf aleyhisselâm da babasına mektup yerine gömleğini göndermiş ve onu sevinç ve sürura kavuşturmuştu. Otuz yıl gibi uzun bir süre, babasına hayatta olduğunu bildirmeyerek onun evlât acısıyla kıvranmasına sebep olmasını yadırgayanlar bulunabilir. Oysa, bunda derin sırlar ve hikmetler vardır ki, bunları bu risâlede ve bu konu içinde açıklamak mümkün değildir. Ancak, şu kadarını söyleyebiliriz ki, Enbiyâyı izâm mutlâka vahy-i ilâhi ile hareket ederler. Bu konudaki ilâhi sırları merak edenler, Ahmed Gazali hazretlerinin Yusuf sûre-i celilesi tefsirini okumalarını âcizane tavsiye ederiz.

Ey âşık-ı sadık!..

Yerlerin ve göklerin ve yerlerle gökler arasında görünen veya görünmeyen, bilinen veya bilinmeyen herşeyin sahibi ve mâliki olan Allahu zülcelâl vel-kemâl hazretleri, Kur'an-ı azim-ül-bürhanda kaleme ve onun yazdığı yazılara yemin etmektedir :

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ

Nûn vel-kalemi ve mâ yestûrun...

El-Kalem : 1

(Nûn, kalem ve kalem ehlinin yazdıkları satırlar hakkıyün...)

İslâm dininin kaleme, ilme, kitaba ve bilgiye verdiği kıymet ve ehemmiyet, o kadar büyük ve üstündür ki; yeryüzünde hiçbir anlayış; ilmi bu derece tervic, teşvik ve tergibetmemiştir. Aslını ve esasını araştırmadan, mesnedini ve müstenidini soruşturmadan (İSLÂM DİNİ, TERAKKİYE MÂNİDİR...) hükmüne varan dinsiz veya densiz cahiller utanmalıdırlar. Âlimlerin terlerini ve yazı yazmakta kullandıkları mürekkeplerini, şehitlerin i'lâyı kelimetullah uğruna döktükleri kandan üstün tutan bir din, nasıl terakkiye engel olur? Bir âlimin ölümünü, bir âlemin çöküşü ile eşit tutan, âlimin uykusunu cahilin ibadetinden üstün bulan, erkek veya kadın her müslümana ilim tahsilini farz kılan din-i mübiyn-i islâm, terakkiye ve medeniyete engel olabilir mi? Âlimlere (VÂRİS-İ ENBİYÂ) ve (SERTÂC-I EVLİYÂ) unvanını vermiş ve (ALLEM-EL-ESMÂ) ile yücelen Hz. Âdem aleyhisselâmın gibi (HALİFE'TULLAH) eylemiş başka bir din gösterebilir misiniz? Kur'an-ı azim, âlimleri medh-ü senâ ederek: (**Sırrullah'a vakıf olanlar, ilimde rüşuh bulanlardır.**) buyurmuyor mu?

İslâm dininin ilme, medeniyete ve terakkiye mâni olduğunu zan ve iddia eden cahillerle, gafillere, densizlerle, dinsizlere Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin bazı Hadis-i şeriflerini hatırlatalım. Olur ki, daldıkları gaflet ve cehalet uykusundan uyanır ve akıllarını başlarına alırlar :

- Beşikten mezara kadar ilme tâlip olunuz.
- Çin'de bile olsa, ilme tâlip olunuz.
- Sadakanın en değerlisi, bir müslümanın ilim öğrenerek, diğer müslüman kardeşlerine öğretmesidir.
- Allah için ilim öğrenen, Allah yolundaki mücahitten üstündür.
- İlim istemek, rahmet istemektir.
- Herşeyin bir yolu vardır, cennetin yolu da ilimdir.
- Allahu tealâ, bildiği ile amel edene, bilmediğini de öğretir.
- İhtiyarlar, ilim öğrenmek için gençlerin meclislerinde bulunmaktan sıkılmasınlar.

— İline ve âline hürmet eden, bana hürmet etmiş olur.

Bu misalleri daha da çoğaltmak mümkündür. Fakat, anlayana bu kadarı da yeter sanıyoruz.

İlim, Allahu sübhanehu ve tealâ'nın sıfatlarından bir yüce sıfattır ki, dilediği kuluna bahş ve ihsan buyurarak aziz ettiğini Kur'an-ı kerim açıkça beyan buyurmakta ve bütün mahlûkata duyurmaktadır.

**Keşfoldu bana bu gece mâ'nayı hakikat,
Yazıldı gönül levhine imlâyı hakikat...
Çün Âdem'e bildirdi Hüdâ ALLEM-EL-ESMÂ,
Elbet o âdemdedir esmâyı hakikat...
Her kuluna kaderince füyuzât ey efendim,
Taksim eder ol NAHNÜ KASEMNÂ'yı hakikat...**

Kur'an-ı azim-üş-şânda, Resûl-ü zişâna böyle dua etmesi için emir buyurulmadı mı?

وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

Ve kul Rabbi zidniy ilmen...

Tâ-Hâ: 114

(Ey Habib-i edibim!.. İlmimi artır, de...)

Evet, hayatta en büyük mürşid, ilimdir ve ilmullah'tır. Bunun içindir ki, Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ bizleri ilme, irfan ve edebe teşvik buyurmuş, iyman ve itaatin yanı sıra insanlığa hizmeti de şart koşturmuş. O inkârcılar, o inatçılar, o fesatçılar diledikleri kadar: (İslâm, ilme ve terakkiye mâni-dir...) hezeyanı ile zehirlerini kumağa devam etsinler. Bu iftira ve yalan zehirleri, önünde sonunda bir akrep gibi kendilerini zehirleyecek, onları dünya ve âhirette rezil ve zelil edecekler. Cehennem, inatçı ve inkârcı kâfirler için hazırlanmış olduğunu Kur'an-ı kerim açıkça beyan ve ilân buyurmaktadır.

(ALLEMEL İNSANE MÂ LEM YÂ'LEM): Âlim-ül gaybi veş-şehade olan âlemlerin mâliki ve âlimlerin hâlikı Allahu zül-

celâl vel-kemâl hazretleri, nâ'ib-i Hak olan insana bilmediklerini bildirdi ve öğretti. Kudret ve azametiyle halk ve icat buyurduğu Âdem aleyhisselâma zaruri ilimleri öğrenebilmesi için kabiliyyet ve istidat bahşetti. Bu kabiliyyet ve istidat ile akıl, havas, esmâ ve sıfatı sayesinde usuliyle her meçhule âlim ve vakıf kıldı. Bütün san'atları ve bu san'atlarla ilgili âletlerin nasıl kullanılacağını Âdem aleyhisselâmın kalbine ilka, ilham ve vahyederek lisanı ile söyletti. Bütün âdemoğullarına da, kıyamete kadar konuşup anlayabilecekleri lisan ve lûgatleri, mevcudat içindeki eşyanın ve mahlûkatın isimlerini de talim ederek, hepsini birer birer öğretti. Âdemoğullarının emir ve hizmetlerine tahsis ve teshir kıldığı bütün hayvanatın adlarını ve yararlarını ayrı ayrı talim buyurduğu gibi, insanların bilmeleri gereken ilmullah'a ait bilgileri de öğretti. Böylece ilim ve amelle talim ve techiz olunan Âdem aleyhisselâmın mübarek başına nübüvvet tâcını koyarak onu peygamberlerin birincisi kıldı ve ilminden dolayı tâ'zimen meleklerini ona secde ettirdi.

Âdem aleyhisselâmın mü'cizesi, bütün insanlara âşina olmasıdır. Kendisine bin türlü san'at öğretilmiş ve helâlinden yiyip içmesi için çiftçilik etmesi emrolunmuştur. Âdem aleyhisselâm, kendi ekip biçtikleri ile geçimini sağlamıştır. Esasen bütün peygamberler, helâl yemekle memurdurlar. Milletlerin babası Nuh aleyhisselâmın san'atı marangozluk, İdris aleyhisselâmın terzilik, Salih aleyhisselâmın tüccarlık, Dâvud aleyhisselâmın zırh imal etmek ve oğlu Süleyman aleyhisselâmın zenbil örmektir, ki herbiri el emekleri ve alın terleriyle elde ettikleri kazançla geçinmişlerdir. Hiçbirisi, beytülmale, yani millet mal ve parasına el uzatmamıştır. Peygamberlerin bu sünnetlerine tâbi olabilmek için eski Osmanlı padişahları ve sultanların hepsi birer san'ata vakıf idiler.

(KELLÂ İNNEL İNSANE LE-YETGA EN RE'AHÜSTAGNA): İnsanoğlu, kendisini zengin görmekte, malına ve parasına güvenerek bütün bunları bahş ve ihsan edeni inkâr etmekte ve böylelikle de Hududullah'ı aşmak suretiyle nefsinin mahkûmu olmaktadır. Bu yüzden, âhret kazançlarından tamamiyle mahrum kaldığını farkedememektedir.

Bu âyet-i kerime, cahillerin babası olan Ebu-Cehil hakkında nâzil olmuştur. Ebu-Cehl'in asıl adı Hakem'dir. Bu inatçı kâfirin, kötü ve çirkin âdetlerinden birisi de, eline büyük bir mal veya bol kazanç getirecek bir ticaret veya servet geçince, Hakkın bu ni'met ve ihsanına şükredecek yerde, küfür ve tuğyanını, günah ve isyanını arttırmasıdır. Hoş, günümüzde de tıpkı Eba-Cehil özentisi içinde küfür ve isyanları artarak zenginleştikçe azan ve azgınlaşan zavallılar yok mu? Oysa, böyle bir ni'met ve servete kavuşan kişiye düşen görev, bundan dolayı Allahu tealâ'ya şükretmesi, Rabbine secde etmesidir. Zira, ancak bu görevi yerine getirebilenler, küfür zulmetinden hidayet nuruna, saadet ve selâmet yoluna girebilirler. Bunun tam tersi olarak malı ve parası arttıkça, inat ve inkârı da artanlar, Hak dininden yüz çevirerek nefislerinin esiri olmakta, ömürlerini suçlar, kötülükler, isyanlar ve günahlar içinde geçirerek sonunda mâ'nen ve maddeten helâk olmaktadırlar. Böylelerine akıllı insan denilebilir mi? Dünyanın fâni olduğunu göremeyen, kendisinden önce gelenlerin hiçbirinin bu fâni dünya hayatında bâki olamadığını farkedemeyen, hiç kimsenin malını ve parasını beraberinde mezarına götüremediğini bilemeyen gafiller ve münkirler, bil-irsi vel-istihkak Ebu-Cehil'in torunlarıdır ve tıpkı onun gibi âkibetleri gayet vahimdir. O mel'un ve o mel'un gibi baktığı halde göremeyen, duyduğu halde anlamayan veya görmek ve anlamak istemeyenler, elbette bu sırrı idrakten âcizdirler. Bu gibiler için dünya hayatı mal ve para toplamak, şan ve şöhret sahibi olmak, herkese ve herşeye akıllarınca hükmetmektir. Âhiret hayatını akıllarına bile getirmeyen bu bedbahtların gözleri bir avuç toprakla doyar, en yakınları önce kendisini, sonra da malını mülkünü soyar, alelacele onu karanlık bir çukura koyar, kendisinin kıyıp harcamadığı paracıklarına fuhuş ve sefahat yolunda bol bol kıyarlar.

Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretleri ise şu şekilde dua ederek, eşsiz bir mü'cize ve emsalsiz bir vecize örneği göstermişlerdir. Habib-i edib-i Kibriyâ'nın duası şudur :

— Yâ Rab!.. Sana isyana sebep olacak zenginlikten de, seni unutturup sana isyan ettirecek fakirlikten de sana sığınırım...

**Bizden önce gelenler hani?
Var mıdır, birinin göster nişanı,
Terkedip dünyayı oldular fâni,
Şimdi sıra sana geldi hey gafil!..**

İki cihan serveri, bir dualarında da şöyle buyurmuşlardır :

— Yâ Rab!.. Bu deni dünyaya doymayan nefisten, Zât-ı ilûhiyyetinden korkmayan katı kalpten, yüce katında müstecap olmayan duadan, hiçbir hayrı ve yararı olmayan ilimden ve kabul olunmayan amelden sana sığınırım.

Azzi mü'minler!..

Alâk sûre-i celilesinin evvelinde hayırlı ve yararlı ilim medh-ü senâ olunmakta ve nihayetinde de yerli yerince sarfolunmayan, Allahu tealâ'nın rızasını tahsile vesile olmayan mal zemmolunmaktadır.

Daha önceki derslerimizde de belirtmeğe çalıştığımız gibi, hayırlı ve yararlı ilim, insanı aziz ettiği gibi, hayırsız ve yararsız ve Rabbimiz indinde kötü ve çirkin olan bilimler de kişiyi zelil ve rezil eder. Netekim, Allah yoluna sarfolunan mal ve para, şükürü yerine getirilen servet, insanı cennet derecelerine yüceltir. Günah ve isyan yollarına harcanan, Allahu tealâ'nın yasakladığı ve Resûl-ü müctebâ'nın kınadığı kötü ve çirkin işlere sarfolunan servet de, kişiyi cehennem derekelerine düşürür. Bunu, hiçbir zaman unutmamalı ve her zaman gözönünde tutmalıyız.

(İNNE İLÂ RABBÜK-ER-RÜC-A) : Ey insanoğlu!.. Önünde sonunda, Rabbine rücû edecek, ona döneceksin. Ondan gayrı bir ilâh yok ki, ona dönesin... Seni yoktan var edip bu fâni dünya hayatına gönderen Hâlik-ı zişân, tekrar kendisine dönecek ve bu fena âlemindeki kısa ömrünün hesabını senden soracaktır. Eğer, Rabbinin muradı üzere kul olabildinse, Ha-

bib-i edib-i vasıtasıyla bildirdiği sırat-ı müstakimde kalabildinse, vâsıl-ı cinân ve kurb-ü Rahman edecektir. Yok, ömür sermayesini isyan ve tuğyanda israf ederek, mâ'nen ve maddeten if-lâsa vardınsa, yüzün kara olacak ve huzur-u Kibriyâ'da mahcup kalacaksın. cehenneme atılacaksın, Rabbinden uzak bulunacaksın. Fırsat elde iken, bütün bunları derin derin düşün ve karar ver, yapmağa cesaret ettiğin her fiil ve işlemeğe cür'et ettiğin her ameli buna göre ayarla, günah ve isyanlardan çekin... Ömür sermayesi, hem çok kısa, hem de gelip geçicidir. Halbuki, nefsine tâbi olarak işleyeceğin fiil ve amellerden, günah ve isyanlardan dolayı mâ'ruz kalacağın azap ise devamlıdır.

Hiç düşündün mü? Bu âleme nereden geldin ve nereye gidiyorsun? Niçin geldin ve niçin gidiyorsun? Sana sormadan, seni bu fâni âleme getiren, birgün yine sana sormadan başka bir âleme götürecektir. Bu gerçeği de inkâr edebilir misin? Seni bir katre meniden, ana rahminde kudret fırçası ile önce kan pıhtısına ve sonra ete, kemiğe döndüren, sana ruh veren ve diriltten, göz verip gösteren, kulak verip işittiren, anlamak ve öğrenmek kabiliyet ve istidadını bahş ve ihsan eden, düşünmek ve konuşmak ni'metini senden esirgemeyen Mevlâyı müte'al hazretleri, bir gün (**Bana dön!..**) emrini verecek, ömür sermayesini nerelerde ve nasıl israf ettiğini, hayatını hangi yollarda sarfettiğini elbette ve elbette senden soracaktır. Hiç şüphelen olmasın ki, sormağa da kadir ve muktedirdir. Bir hesap ve ceza günü vardır. Bu dünya hayatında işlediğin her fiil ve hareket birer birer sorulacaktır. Bu fâni dünya âleminde pek güvendiğin ve dayandığın malın mülkün, altunun, gümüşün, senin olduğunu ve kıyamete kadar elinden çıkmayacaklarını sandığın herşeyin elinden alınacak, bütün bunların sorumlulukları cılız omuzlarına yüklenecektir. Orada, Rabbinin sana ihsan buyurduğu bütün ni'metlerden sorulacaksın ve teker teker her birinin hesabını vereceksin. Bu dönüş muhakkak olduğu gibi, bu hesap soruş da mukadderdir. Bundan aslâ kaçamaz ve kurtulamazsın... O gün, dünya hayatında Allahu tealâ ve

Resûl-ü müctebâ'ya iman ve itaat edenler cennet ve ni'mette; âsiler, kâfirler, zâlimler ise hasret ve nedamette olacaklardır. Dünya hayatında, malına ve parasına dayanarak insanların adaletinden kaçıp kurtulanlar, o gün Allahu azim-üş-şânın adaletinden aslâ kaçamayacak ve kurtulamayacaklardır ve mutlaka mahkûm ve ve mahrum olacaklardır.

Aklının başında, vicdanının ve sağduyusunun yerinde olduğunu iddia edenler, bu fâni âlemde Rabbine karşı isyan ve tuğyan ile hudud-u ilâhiyyeyi aslâ tecavüz etmezler, geçici dünya zevk ve lezzetleri uğrunda sonunda mutlâka pişmanlık duyacakları korkunç bir âkibete sürüklenmezler, er veya geç Rabbine döneceğini ve huzurunda hesap vereceğini düşünürler ve yaşayışlarını ona göre tertip ve tanzim ederler. İnsana, gerekli olan ve yarar sağlayan kulluğunu ve aczini düşünmek, dünya ve âhirette Rabbine muhtaç olduğunu bilmek, en büyük saadet ve selâmetin kulluk olduğunu idrak etmektir ki, bütün bunlar da ancak ve yalnız Allah ve Resûlüne iman ve itaatle mümkündür. Kulluk makamının en yüce bir ni'met olduğunun şu'uruna varanlar, Rahmeten lil-âlemiyn olan Habib-i edib-i Kibriyâ'ya gerçek ümmet olurlar, devlet ve rif'at bulurlar, taklitten kurtulurlar, iman-ı hakiki olan tahkike varırlar, makam-ı sıdkıyyete ererler... Bu kutlu ve mutlu kişiler, yakın üzere müstakim olurlar, günahlarına tövbe ve istiğfar ederek kalp gözlerinin açılmasına, rahmet-i ilâhiyyenin kalplerine saçılmasına gayret ederler. Allahu tealâ'nın rahmet kapısında tezellülü ihtiyar ve muhabbet şarabını sâkiyyi hakiki olan kudret elinden içmekle bahtiyar olanlar, bu fâni âlemin alâyişinden, gösterişinden, süsünden ve hevesinden geçerler, mâ'rifet bağının güllerini biçerler ve gülistan-ı ilâhîde Allah için bülbül misali feryad ederek uçarlar. Onlar, hem muhabbet-i Rahman'a, hem de muhabbet-i Resûl-ü zişâna mazhar olurlar. Allah ve Resûlünün iltifat ve cemaliyle mükâfatlandırılırlar.

H İ K Â Y E

Şeyh Şibli kuddise sırruh buyuruyorlar ki :

— Bir gece, Kâ'be-i muazzamayı tavafa gitmişim. Li-hikmetin, tavaf mahalli oldukça تنها idi. Beyt-i mükerremi tavafa başladım. Bu sırada, bir â'rabinin rükn-ü Yemani'de durduğunu ve âlemlerin Rabbine münâcatta bulunduğunu duydum ve kendisini dinlemeğe başladım. Şöyle niyaz ediyordu :

(Ey benim Rabbim!.. Kaç defa haremine geldim, mahrum oldum. Bu defa, benim seni sevdiğim gibi, senin de beni sevdiğini bu âciz kuluna bildirmeden şuradan ayrılmayacağım. Lûtfet ilâhi, bu kulunu haberdar et, bu defa da hareminden mahrum ayrılmayayım, zât-ı ülûhiyyetine şükrederek yüzümü toprağa süreyim. Bu günahkâr kulunu sevmiyorsan, onu da bildir ki, bileyim ve seni sevmekte devam edeyim. Seni sevmem bana kâfidir...) diye yalvarıyordu.

**Mevlâm ver aşkını bana,
Hayranın olayım senin;
Bülbül gibi cemaline,
Nalânın olayım senin...**

**Yandır beni, yandır beni;
Aşk meyine kandır beni,
Serhoş edip döndür beni,
Mestanın olayım senin...**

**Mansur'um aşk dârına,
Mazhar olup didârına,
Şem'i cemalin nârına,
Suzânın olayım senin...**

**Al, bende benlik kalmasın;
Kimseler halim bilmesin,
Nam-ü nişânım olmasın,
Pinhânın olayım senin...**

**Bu can kuşun sana uçur,
Aşk meyinden bana içir,
Bu tâc-ü hırkadan geçir,
Uryânın olayım senin...**

**Vasleyle yârı yârına,
Koyma bugünü yarına,
Yak beni aşkın nârına,
Büryânın olayım senin...**

**Seyyid Nizamoğlu hocam,
Ayırma kendinden, yücem!
Eğer gündüz, eğer gecem;
Mihmânın olayım senin...**

Şeyh Şibli, hikâyenin sonunu anlatarak diyor ki :

— Rük-n-ü Yemani'den bir el zuhur ettiğini gördüm. O elin tuttuğu nurdan bir varak üzerinde : (Ey zâhirde â'rabi ve hakikatte türabi olan kulum!.. Biz, ezel bezminde seninle muhabbet ahdinde bulunmuştuk. Gel, seni şimdi bu muhabbeti yenilediğin için taltif ve ikram edeyim...) yazılı idi.

Â'rabi, uzanan o ele elini uzatarak sustu, sakinleşti, öylece mest-ü hayran kaldı. O âşık-ı billâh'ın yanına vardım ve gördüm ki, yüzünü rük-nü Yemani'ye dayamış, aziz canını muhabbetullah yolunda ten kafesinden uçurmuştu. Sağ elinde nurdan yazılmış bir berât vardı. O berâtta da şunlar yazılmıştı : (Ey âşık-ı sadık!.. Biz, seni seçtik, sevgi ve muhabbetimize lâayık kıldık. Biz, azim-üş-şân seninle ezel âlemindeki ahdimize sadık kaldık, mahzun olma, üzülme, kaygulanma, sen bizi sevdiğin gibi, biz azim-üş-şân da seni seviyoruz...)

**Maksud kolaylıkla ele geçmez azizim,
Çeşm etti feda Yusuf'a, Yakub-u muhabbet...**

Ey kıyamet gününün mâliki!.. Ey nedamet gününün meliki!.. Ey saadet gününün mahbubu ve seven kullarının mat-

lûp ve maksudu!.. Lûtuף ve inayetin hasta gönüllerin şıfası, ke-rem ve ihsanın yaralı kalplerin devası, aşk ve muhabbetin bağ-rı yanıkların rehâsı, dergâh-ı bârigâh-ı ulûhiyyetin çaresizlerin melce ve me'vâsıdır. Nusret ve inayetin, yardımına her ân ve her zaman muhtaç olan kullarına safa, Elest bezmindeki ah-din kıyamet günü mücrimler için vefa, gazap ve azabın kâfir-ler ve münkirler için dünyada ve âhirette cefadır.

İlâhi!.. Aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlul-lah ile yanıp tutuşan âşık kullarının aşk ve muhabbetleri iz-zetine, cemal-i bâ-kemaline müştak olan sadık kullarının hür-metine, bizlerin de kalplerimizi rahmet ve mâ'rifet-i ilâhiyyen-le, ilkbahar yağmurlarının kurak ve çorak toprakları yeşillen-dirip tazelandirdiği gibi yeniden can bulan âşıklar, sadıklar ve sâlihler zümresine ilhak eyle, hakkıyla ve kemaliyle ârif-i billâh olalım, rizayı ilâhiyyene erdirecek tarik-i müstakimi bu-lalım, sıdk-u ihlâs ile sana varan o dosdoğru yolda dâim ve kaim bulunalım. (Âmin)

(ERE'EYTELLEZİ YENHÂ ABDEN İZÂ SALLÂ) : Görmü-yor musun o bedbahtı, Hâlikını ve Rezzâkını bilmeyen şu na-sipsizi ki, Allahu azim-üş-şânın has kullarından birini, bir abd-i kâmili Rabbine ibadet ve tâ'atten men'ediyor. Oysa, bir kulu Rabbine ibadet ve tâ'atten zorla alıkoymak, saadet ve selâmet yolundan men'eylemek kadar büyük bir zulüm ve bu çirkin hareketten daha kötü bir davranış olamaz.

Allahu tealâ, bu âyet-i kerimeyi de Ebu-Cehil için inzâl bu-yurmuş, kendisi hayatta iken ve cehenneme atıldıktan sonra kıyamete kadar Ebu-cehil misali, kulları Rabbine ibadetten men'edenlerin gerçekten zâlim ve hain olduklarını ve dünya hayatında bundan daha kötü ve daha çirkin bir davranış ola-mayacağını bütün insanlara duyurmuştur.

Aslında, Ebu-Cehil akıllı bir kimseydi. Fakat, tevfiğe maz-har olmuş bir akla sahip değildi. Din-i mübiyn-i islâmın kısa bir zamanda yayılıp genişleyeceğini, Roma ve İnan imparator-luklarını silip süpüreceğini bir türlü kestiremiyor, zannınca herşeye eren akli işte buna ermiyordu. Bu sebeple, Seyyid-ül-

enâm aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyete ves-selâm efendimiz hazretlerinin, taraf-ı ilâhiden tebliğ buyurduğu vâ'dlerine bir türlü inanamıyordu. Bunun için de, islâm dininin kurulmasına karşı koyuyor ve müslümanlara durmadan, dinlenmeden düşmanlık ediyordu. Eğer, islâmiyyetin büyük bir sür'atle Ortadoğu ve İran'a doğru yayılacağını ve oradan dünyanın dört iklimine hâkim olacağını kestirebilseydi, hiç şüphesiz Resûl-ü zişân uğrunda canını kurban ve cesedini püryan ederek şeref-i iyman ile müşerref olurdu. Olmadı, olamadı, aklına ve kibirine mağlûp düştü, Allah ve Resûlüne iyman ve itaatten mahrum ve ebediyyen cehennem azabına mahkûm kaldı.

Evet, Ebu-cehil o güne kadar kurulmamış bir dini, kurdurmak istemiyor ve bu sebeple islâma daima karşı çıkıyordu. Ne hazindir ki, daha sonraları gelen Ebu-Cehil'in mirasçıları, müslüman oldukları ve bir islâm adı taşıdıkları, islâm ülkesinde yaşadıkları için kendilerine emanet edilen makam ve mevkileri işgal ettikten sonra, kurulmuş ve bütün yeryüzüne yerleşmiş islâm dinini yıkmaya, ibadullahı Allahu tealâ'ya ibadetten men'etmeğe yeltendiler ama sonunda hepsi de Ebu-Cehil gibi geberdiler ve bu kötü ve çirkin tutum ve davranışları yüzünden de elbette cehennem azabını hak ettiler.

Eğer; Ebu-Cehil sağ olsaydı, bunların yüzlerine tükürür ve şöyle haykırırdı :

— Ben, kurulmamış bir dini kurdurmak istemedim. Aklima uydum, nefsiime mağlûp oldum ve islâmiyyetin bu kadar yayılıp genişleyeceğini kestiremedim. Daha o zamanlar Muhammed-ül-emin olarak andığımız ve tanıdığımız zât-ı akdesin vâ'dettiği fetihleri, aklı-maaş ile tartmağa kalktım ve aklıma güvenerek yanıldım. Bu yüzden herşeyimi kaybettim, makhur ve perişan oldum ve kıyamete kadar azap görmek üzere kendimi cehennem ateşinde buldum. Benim halimi duymadınız mı, başımdan geçenleri okumadınız mı ki, bir islâm ülkesinde müslüman bir ana ve babadan islâm olarak doğdunuz. Daha okula başlamadan, islâmiyyetin dünyanın dörtte üçüne hâkim Hak dini olduğunu öğrendiniz ve duydunuz. Müslüman oldu-

ğunuz veya öyle görüldüğünüz için bulunduğunuz islâm ülkesinde nüfus kütüğüne kaydolunurken dininizin islâm olduğu yazıldığından çok yüksek mevki ve makamlara getirildiniz. İtiraf etmeniz gerekir ki, adınız ve dininiz başka bir millete ve dine ait bulunsaydı, hiçbir zaman o mevki ve makamlar size verilmezdi. Demek oluyor ki, islâmiyyet sayesinde bu kadar yükseldiniz, rütbe ve mertebe sahibi oldunuz. Ama, bütün bunları unutarak veli-ni'metiniz olan zât-ı muhtereme, onun âline, evzâcına, ashabına, âlimlerine, velilerine hiyanete cür'et ettiniz ve aklınızca kurulmuş olan islâm dinini yıkmaya veya yok etmeğe kasd ve teşebbüs ettiniz. Böylelikle şimdi de benim vârislerim gibi azaba müstehak oldunuz. Soruyorum sizlere, bir binanın kurulmasına engel olmak mı, yoksa kurulmuş olan muazzam bir binayı hiçbir sebep ve mazeret olmaksızın yıkmak mı daha ağır bir suçtur? Evet, saklamıyorum ben cahillerin babası idim. Resûlullah'a baktım ama onu göremedim ve onu Ebu-Tâlib'in yetimi sandım. Ama, siz onu inkâr etmekle önce kendi ana ve babanızı, sonra milletinizi ve nihayet sayıları bugün milyonlarla ifade edilen büyük islâm cami'asını inkâr etmiş olmadınız mı? Asıl cahiller ve cahillerin babası sizlersiniz. Sizinle aynı ateşte yanmak, aynı azabı tadmak, aynı derekede bulunmak bana bin dört yüz yıldır çektiğim azaptan daha ağır geliyor. Yâ Rab! Ben, günahkâr ve bir mücrim kulunum ama yalvarırım, beni bu heriflerle bir arada bulundurma!.. derdi...

O Ebu-Cehil lâ'ini ki : (Dinimizi yalanlayan, putlarımızı kıran, ilâhlarımızı yıkan Muhammed'i bir ele geçirsem, onun boynuna oturacağım ve ruhunu teslim edinceye kadar üstünden kalkmayacağım!..) sözleriyle Kureyş kâfirlerine böbürlenir, aklı sıra onların da müslümanlığa özenmelerini önlemeğe çalışır, büyük islâm peygamberine düşmanlığını böylesine âdi ve bayağı ahitlerle ilân etmek isterdi.

Günlerden bir gün, âşıkların gözü nuru, sadıkların kalp süruru, Allahu tealâ'nın mahbubu, öğle namazını eda etmek üzere Kâ'be-i muazzamaya gelmişti. Henüz Hakkın huzurunda durmuştu ki, Ebu-Cehil mel'unu kendisini gördü, mübarek başını secdeye koyuncaya kadar bekledi, iki cihan serveri secde-

ye varınca ahdini yerine getirmek üzere ona yaklaştı, fakat birdenbire durdu, gözleri faltaşı gibi açılmış, kaşları ve iğrenç yüzünün hatları korku ve dehşetle gerilmiş, rengi sapsarı kesilmiş, elleri ve ayakları titreyerek sendeleye sendeleye geriye çekildi, büyük bir helecan ve haşyetle ne yapacağını, ne tarafa kaçacağını kestiremez bir halde donup kaldı. Onun bu hareketlerini merakla seyreden Kureyş kâfirlerinin ileri gelenleri kendisine seslendiler :

— Yâ Ebu-Cehil!.. Ahdinde durmadın ve verdiğin sözü yerine getirmeğe cesaret edemedin. İşte, fırsat bu fırsattı, öc almanın tam zamanıydı. Muhammed, Rabbine secde ediyor, haydi durma ahdettiğin gibi git boynuna otur ve ruhunu teslim edinceye kadar kalkma!.. dediler.

Ebu-Cehil, hâlâ kendisine gelememiş gibiydi. Titrek bir sesle onlara cevap verdi :

— Benim nasıl cesur ve mağrur bir insan olduğumu, kafama koyduğum şeyi yapmak için gözümü budaktan sakınmadığımı hepimiz bilirsiniz. Ne var ki, benim gördüğümü şu anda sizler de görseniz, korkunuzdan bir daha gülemezsiniz, belki de mecnun olur dağlara ve sahralara düşersiniz. Evet, ahdetmiş ve size söz vermiştim, Muhammed'in boynuna oturacak ve canı çıkıncaya kadar yerimden kalkmayacaktım. Bu maksat ve niyyetle ona yaklaştığımda, Muhammed ile aramda derin bir hendek açılmış olduğunu gördüm. O hendeğin içinde, beni korkunç alevlerle yanan cehennem ateşine hemen çekmek üzere ellerinde harbeleri bulunan ve müthiş bakışları ile insana dehşet salan bir takım kimseler vardı. Onların heybet ve mehabetlerine tahammül edebilmek mümkün değildi, bir adım daha atsaydım bana doğru saldıracaklar ve o korkunç ateşe atacaklardı, dizlerimin bağı çözüldü ve selâmeti ancak geri geri kaçmakta buldum, dedi.

Evet, muhterem mü'min kardeşlerim :

Ebu-Cehil, bu ve benzeri mü'cizat-ı Muhammediyye'yi defalarca görmüştü, ama iymandan nasibi olmadığı için küfür ve dalâlette ısrar ve inat ederek âvare dolaşıyor ve bir türlü insa-

fa gelemiyordu. İyman, gerçekten nasip mes'alesi idi. Nasıl ki, İbrahim aleyhisselâm ile Nemrud, Musa aleyhisselâm ile Fira'un arasındaki mû'cizeler de ne Nemrud'u ne de Fira'unu uyardırmağa kâfi gelmemiş, kibir ve gururları iyman etmelerine mâni olmuştu. Ebu-Cehil'in de, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimize karşı olan kıskançlığı ve kibiri, iki cihan serverinin izn-i Hakla izhar buyurdıkları bir çok mû'cizelere rağmen, onun iyman etmesine engel oluyordu. (Heyhat!..)

Ah teslimiyet!.. Mahrem-i esrar olanların teslimiyetleri ne güzel bir şeydir... Nasip, hele iymana nasip ne büyük bir devlettir. İki cihanda da bundan büyük ni'met ve devlet düşünülebilir mi? Ebu-Cehil ve onun vârisleri, hergün yeni bir mû'cizeye şahit oldukları halde, iyman etmek şöyle dursun, hased ve kibirleri arttı, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in yüce şahsiyetlerinde, tarafı- izzetten getirdiği din-i mübiyn-i islâma karşı husumetlerini çoğalttı ve onları islâma karşı sû-i kastlar tertiplemeğe başlattı. Ne var ki, söndürmek için olanca güçleri ile üfledikleri islâm nuru sönmüyor, bil'akis onlar üfledikçe daha çok parlıyordu. Zira, murad-ı ilâhi böyle idi ve buna hiç kimse karşı koyamazdı. Allahu tealâ nurunu tamamlayacak, aslında âli olan islâm dini daha da âli olacak ve bütün yeryüzüne, bütün insanlığa yayılacak ve yaygınlaşacaktı. Kâfirler, küfür ve hasedlerinden çatlasalar, münafıklar nifak ve şikaklarından patlasalar da, islâma olan kin, garaz ve gayızları önünde sonunda helâk olmalarına sebep olacak, Mevlâyı müte'al hepsini ebediyen azap görmek üzere cehennemine atacak ve hepsi de bu acı ve yakıcı azabı mutlâka tadacaktı.

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, Habib-i edibini düşmanlarının şerrinden masun ve mahfuz kıldığı gibi, onun vasıtasıyla insanlık âlemine tebliğ buyurduğu islâm dininin muhafazasını da Zât-ı ecelli â'lâsına vacip kılmıştı.

Ebu-Cehil ve onun hem vârisleri, hem de cehennem yoldaşları ve ateş arkadaşları, Habib-i edib-i Kibriyâ'nın Hak peygamber olduğunu şüphesiz biliyorlardı. Bilhassa, ehl-i kitap olan papazlarla hahamlar, gerek yüz suhufta ve gerekse Tev-

rat, Zebur ve İncil'de Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem in evsaf-ı cemilesini ve âhir zaman peygamberinin Allahu tealâ katındaki kıymet, itibar, şan ve şevketini okumuşlar ve öğrenmişlerdi. Aralarında, Abdullah ibn-i Selâm ve Kâ'ab-ül-Ahbar gibi insaf ehlinden olanlar, derhal Resûl-ü zişâna iyman ve itaat etmişlerdi. Nevfel ve Bahira gibi rahipler de, Resûl-ü müctebânın zuhur ettiğini ilân etmişler, ne yazık ki nübüvvet ve risaletlerini açıkladıkları güne yetişememişlerdi, ama vakt-i cahiliyyette ona iyman etmişlerdi. Necran rahipleri de, Resûl-üs-sakaleyn'in Hak peygamber olduğunu bildikleri halde, tıpkı bugünkü papazlar gibi ona iyman edememişler, hattâ husumet ve düşmanlık etmekten de çekinmemişlerdi.

Allah azze ve celle, Habib-i edibine şöyle buyurmuştu :

— Gerek Necran'lı papazlara ve gerekse diğerlerine söyle!.. Evlâtlarını ve akrabalarını alıp gelsinler. Sen de kızın Fatıma'yı, damadın Ali'yi ve torunların Hasan ile Hüseyin'i refakatine al ve onları nübüvvet ve risalet görevin gereği olarak islâm dinine davet et... Eğer, sen bu davetinde yalancı isen, Rabbinin lâ'net ve gazabı senin ve ehl-i beytinin üzerlerinize olsun. Yok, onlar senin Hak peygamber olduğunu bildikleri halde, sana iyman etmiyorlarsa, lâ'net ve gazab-ı ilâhi onların ve efrad-ı ailelerinin üzerlerine olsun, böylece hangi taraf yalancı ve münkir ise, cezayı sezâsını bulsun...

Muhbir-i sadık aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Hâlik efendimiz hazretleri, tebellûğ eylediği bu emr-i ilâhiyyi aynen Necran papazlarına iletmişlerse de, o mel'un papazlar hiyanet ve inkârlarını, yalancılıktaki ısrarlarını bildiklerinden bu davete gelmemişler ve kaçmışlardır.

Ey ehl-i iyman!..

Bilmiş olunuz ki, asr-ı saadettenberi bugüne kadar gerek büyük islâm peygamberine ve gerekse kutsal islâm dinine hiyanetler, ihanetler ve sû'i kastlar devam edegelmekte, rühban sınıfından olan kara yürekli papazlar Hristiyan cemaatine diledikleri gibi hükmederek menfaat sağlamak, dünya hırs ve saltanatlarını devam ettirmek için inkârlarında ısrar etmekte-

dirler. Evet, tuttıkları yolun yol olmadığını, Hak dinin ancak ve yalnız müslümanlık olduğunu bile bile hırs, hased ve kibirlerinden bu gerçeği bir türlü kabule yanaşamamakta, Yahudi'lerin ve putperestlerin oyuncağı haline getirilen ve Hz. İsa aleyhisselâmın taraf-ı Hak'tan getirdiği din ve şeri'atle hiçbir ilgi ve ilişkisi bulunmayan bâtil inançlarla, bir takım aslı esaslı olmayan hurafe ve efsanelerle insanları kandırmakta ve dalâlete, sapıklığa sürüklemektedirler. Biz, inanıyoruz ki, İsa aleyhisselâmın getirdiği din de İSLÂM'dan gayri bir din değildir. Zira, dinde aslolan inançlardır ve bunlarla ilgili madde ve umdeler, taraf-ı ilâhiden gönderilen her dinde aynıdır, yekdiğerinden tefrik olunamaz. Gerçek dinlerde aka'id birdir ve aynıdır, ahkâmda ise zamana göre Allahu tealâ tarafından vaz' olunmuş hükümler câridir.

Gelin görün ki, nübüvvet sırası kavm-i necib-i arab'a gelince, bunu bir türlü çekemeyen ve hazmedemeyen Yahudi'ler, hergün biraz daha artan bir hased ve düşmanlık sar'asına tutuldular, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimize gizli veya âşikâr türlü hiyle ve entrikalarla husumet ve adevetlerini artırdılar. Hristiyanlığı âdeta Yahudi oyuncağı haline getirdikten başka, papazlara dünya hırs ve menfaatini tattırdılar ve zamanla bu tasallût ve tecavüzlerinin sınırlarını genişleterek ve suret-i Hak'tan görünerek islâma saldırmaktan da geri durmadılar.

Yalnız, gerek hahamların ve gerekse papazların unuttukları ve gaflet ettikleri bir gerçek vardı : İslâm dini, o kutsal dinin gerçek sahibi Allahu azim-üş-şânın hıfz-u emânında idi, İslâmiyyeti bizzat Allah azze ve celle koruyor ve onun muhafazasını zât-ı ülûhiyyetine vacip kılıyordu. Bu yüzden, hahamların ve papazların sinsi sinsi yürüttükleri tasallût ve tecavüzler, her seferinde boşa çıkıyor ve din-i mübiyn-i islâma zarar veremiyordu. Daha doğrusu, bunca faaliyet ve mezbuhane gayretlerine rağmen irâs edebildikleri zarar pek az ve sathi kalıyordu.

Neler mi yaptılar? Bu soruyu : (Neler yapmadılar?) diye değiştirmek yerinde olur. Meselâ, daha dün Avrupa'da tab'et-tirdikleri bir çok âyetleri kasd-ı mahsusla tahrif edilmiş bir Kur'anı islâm dünyasına sunmağa, harıl harıl sürmeye yelten-diler. Fakat, hiyle ve desiseleri derhal meydana çıktı, yalan ve dolanları hemen açıklandı. Atalarımız : (Rüzgâra karşı tükü-ren, kendi yüzüne tükürmüş olur.) sözünü elbette boşuna söy-lememişlerdir. Onların da yalanları böylece geri tepti ve ken-di murdar suratlarına yine kendileri tükürmüş gibi oldular. El-hamdü lillâh, yeryüzünde her asırda elli milyon ve yalnız Türkiye'mizde yedi milyona yakın HÂFİZ-I KUR'AN vardır ve hiç şüphe etmemelidir ki, kıyamete kadar sayıları daima ar-tacak ve hiç eksilmeyecektir. Kur'an-ı azimin sahibi ve muha-fızı Allahu tealâ'dır, din-i mübiyn-i islâmın sahibi ve muhafızı da elbet ve elbet yüce Rabbimizdir :

أَنَا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَمُحَافِظُونَ

Innâ nahnü nezzelnez-zikre ve innâ lehu le-hâfizün...

El-Hicr : 9

(Kur'an-ı azim-ül-bürhanı biz inzâl ettik ve herhalde onu tahrif ve tebdilden koruyacak da biziz.)

Onun için; Kur'an-ı azime, islâm dinine ve Hakkın Habib-i edibine asırlar boyunca hiç kimse bir şey yapamamışlardır ve buna cür'et ve cesaret edenler de (El-cerreb-ül-mücerreb hal-let bihim nedamet) ka'idesi uyarınca tecrübe edilmiş bir şeyi yeniden tecrübeye yeltendikleri için nedametten başka sonuç alamayacakları hakikatini kabule mecbur kalacaklardır. Bu kabil kâfirler, zâlimler ve hâ'inler dünya ve âhirette elleriyle hazırladıkları belâlarını bulacaklar ve cehennem azabına müs-tehak olacaklardır.

İnsanlık tarihi, bu görüş ve iddiamızın sayısız örnekleri ile doludur. Hangi islâm düşmanı, bâtil dâ'vasını isbat edebil-miştir? Hangi islâm düşmanı, önünde sonunda rezil ve zelil

olmamıştır? Ehl-i salıp artığı islâm düşmanlığı, hangi devlete ve hangi millete bir şey kazandırmıştır? Hiç şüphe yok ki, bugün istisnâsız bütün islâm ülkeleri iktisadi abluka altına alınmış, silâh zoruyla alt edemedikleri islâm camî'asını ekonomik yollarla baskı altına alabileceklerini zanneden kâfirler ve zâlimler çoğalmıştır. Kiliseye ve dolayısıyla bütün Hristiyanlara Hz. İsa aleyhisselâmın ve muhterem annesinin - Hâşâ sümme hâşâ - Allah olduklarını kabul ve ilân ettiren ve böylece (BİR ÜÇTÜR, ÜÇ BİRDİR) safsatasıyla «TESLİS» akidesini telkin eden Yahudiler, siyasi ve iktisadi menfaatleri uğrunda bütün Hristiyan âlemini nasıl âlet edebiliyorlarsa ve bu iğrenç siyasetleri sonucu Müslüman - Arap dünyasını devamlı bir tehdit altında bulundurabiliyorlarsa, bu zafer onların bâtil itikatlarının değil, islâmi gerçeklerden uzaklaşan müslümanların gaflet ve dalâletlerinden ileri gelmektedir.

Yahudilerin entrika, hiyle ve desiseleri ne zaman durmuştur ki, bugün tatmin olabilsin?!.. Yahudi bozuntusu Sebe oğlu Abdullah'ın ve hempâlarının Hz. Ali kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efendimizi, hâşâ ilâh-ı Hak ilân etmeleri, islâma hizmet gayesine mi mâ'tuftur? Allah, İsa ve Meryem teslisi, nasıl bir Yahudi düzeni ise, Sebe oğlu Abdullah'ın Allah Muhammed - Ali teslisi de aynen öyle bir yahudi tertip ve entrikasıdır.

Netekim, İsa aleyhisselâmın on iki havarisinin, hâşâ estağfurullah, evlâd-ı Resûlden on iki imama benzetilmeleri ve bunu bazı safdil din kardeşlerimize böylece telkin etmeleri de, yine onların düzenbazlıklarının mahsulüdür. Irak'a gittiğim zaman bizzat gördüm. Şehid-i mazlûm-u Kerbelâ Cenab-ı İmam-ı Hüseyin ve Necef'te Hz. İmam-ı Ali, Samarra'da Cenab-ı Hâdi ve Mehdi'nin mescitlerine saat çanı şeklinde kilise çanları astırmışlar ve okunan ezanları nakus sesine boğdurmuşlardır.

Kur'an-ı kerimde - Hâşâ estağfurullah - bazı sûre-i celilelerin eksik olduğu ve ezcümle ehl-i beyte ait âyet-i kerimelerin Hz. Ebu-Bekir-is-Sıddık ve Hz. Osman-ı Zin-nüreyn tara-

findan çıkarıldığı iddiası da, yine onların tezvir ve iftiraları cümlesindedir. Ashab-ı kirama ve bilhassa cihâr yâr-ı güzîn rıdvanullahi aleyhim ecma'ıyn efendilerimize dil uzatmak küstahlığından dahi çekinmeyen Allah ve Resûlullah düşmanlarının asıl gaye ve hedefleri hiç şüphesiz din-i mübiyn-i islâmı yıkmak ve bazı cahil müslümanların inançlarını sarsarak onları sapıklığa sürüklemektir. Ne yazıktır ki, önce Harici'lerin ve daha sonra da şî'a-i siyasiyenin devamlı telkin ve propagandaları neticesinde, islâma ve büyük islâm peygamberlerine emsalsiz hizmetlerde bulunmuş zevat-ı âlişanı tekfir etmek cür'etinde bulunan bahtsızlar vardır.

Fakat, ne yaparlarsa yapsınlar, ne kadar çırpınırlarsa çırpınsınlar, bütün bu mel'anet ve şeytanet onları aslâ amaçlarına ulaştırmayacaktır. Papa gibi on binlerce misyonerleri bütün hristiyan zenginleri tarafından bol bol beslenen hazineleri de olsa ve bu uğurda son neferine kadar bütün keşişlerini, bütün altın ve gümüşlerini de harcasalar, muvaffak olamayacaklar, hüsrân ve hicrân içinde ebediyyen kalacaklardır. Zira, Allahu azim-üş-şâna hamd-ü senâ ederiz ki, islâm dini te'ali edecek ve kitabullah'ın mû'cizeleri birer birer zuhura gelerek müslümanlık bütün dünyanın, bütün insanlığın tek ve müşterek dini olarak daima yücecek ve yükselecektir.

Bugün, dikkat ve ibretle dünyaya bir göz atınız, göreceksiniz ki başta Amerika olmak üzere, Avrupa ve Afrika'da ve hattâ büyük islâm düşmanı olarak tanınan ve bilinen İngiltere'de müslümanlık hergün artan bir hızla yayılmaktadır ve kıyamete kadar da bu böyle olacaktır. Zira, bugünün insanları hurafeden, efsaneden, yalan ve dolandan ve özellikle papaz hükümranlığından bıkmış ve usanmıştır ve gerçek din olan islâmiyyeti aramakta ve beklemektedir.

Emin olunuz ki, intikam almak için değil, fakat bir gerçeği ifade etmek ve bir ibret nümunesi vermek için bazı mâ'ruzatta bulunmadan geçemeyeceğim. Bilirsiniz ki, intikam almak müslümâna ve mü'mine yakışmaz. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz : **(MEN LEHU KİNÜN, LEYSE LEHU**

DİNÜN - Her kimin kini varsa, onun dini yoktur.) buyurmuşlardır. **ZÜL-İNTİKAM**, ancak ve yalnız Cebbâr ve Kahhâr olan Allahu tealâ'ya mahsus ve münhasırdır. Biz, müslümanlar öc almaya dahi heveslenemeyiz ve alamayız. Biz, böyle bir çirkin işe razı olsak bile sahibimiz olan Allah azze ve celle razı olmaz ve o bizim intikamımızı hakkıyla ve lâyıkı ile ve mutlâk bir adalet üzere alınağa kadir ve muktedirdir. Müslümanlara ve din-i mübiyn-i islâma, İngiliz'lerin yaptıkları zulüm, haksızlık, tassallût ve tecavüz, yanlarına kalmadı. Biz inanıyoruz ki, zâlim ektiği zulüm tohumlarını önünde sonunda bir gün kendisi biçer. Fakat, sorarım size? Sınırlarında gün batmayan o koca imparatorluk ne oldu? Kur'an-ı azimi yere vuran Lord Gürzon belâsını bulmadı mı? (Bu kitap, dünyada kaldıkça, bize rahat yoktur!..) diyen azılı kâfir şimdi rahata kavuştu mu dersiniz? Çanakkale savaşlarında, Churchill'in Türklere karşı zehirli gaz kullanılması emir ve teklifine muhalefet edenlere : (Böyle bir gaz, insanlara karşı kullanılamaz...) diyenlere, o azılı Türk ve müslüman düşmanının : (Türkler insan mıdır ki kullanmayalım!) yolunda cevap vermesi, henüz kulaklarımızdan gitmemiştir. Medeniyet dâ'va ve iddiasında bulunanların bu korkunç beyanları, tarihe ve insanlık âlemine kara bir leke olarak ebediyen kalacaktır.

İşte bu zâlimler ve kâfirler, Allahu tealâ'ya ibadet eden bir kulu, Hak huzurundan mahrum etmeğe yeltenen Ebu-Cehil'den daha aşağı ve bayağı değil midir? El-hamdü lillâh Türk'üz ve Müslüman'ız, bizim için Rabbimizin lütuf ve keremi olan bu halimizle elbette öğünürüz. Ancak, burada maksadımız, Türklüğü ve islâmiyeti övmek değildir. İyi biliriz ki, Türklük ve müslümanlık, bizim övmemizle yücelmez. Zira, bunlar birbirlerinin tamamlayıcısıdır. Türkler, beni-Kantura oğullarındandır ki, Allahu tealâ'nın Halil'i İbrahim aleyhis-selâmın milletindedir. Müslümanlık ise, yine Allahu tealâ katında tek din olarak Kitab-ı emcedimizde beyan ve ilân buyurulan son ve gerçek Hak dinidir. Bütün semavi kitaplarda da, keyfiyyet böylece ve açıkça zikrolunmuştur. Yeryüzünde, silâh zoru olmaksızın, kendi arzu ve rızası ile seve seve, bile bile

şeref-i islâm ile müşerref olan Türkler, Allahu tealâ'nın ordu-
larından bir ordu, Hak celle ve alâ'nın keskin kılıçlarından bir
kılıç, Hak ve hakikatten gayri hiç bir şey yazmayan kalemler-
den bir kalem, Allahu azim-üş-şânın yeryüzünde adaletini tem-
sil eden hukuk nizamını teşkil ve tesis etmişlerdir. Zira,
Türk'ün Hân'ı, Hakan'ı, Başkanı, kumandanı, vâlisi ve velisi
Resûller Resûlüne lâıyk olabilmenin, o yüce peygamberin ta-
raf-ı ilâhiden tebliğ buyurduğu emirlere ve hükümlere aynen
ve harfiyyen uyabilmenin mutluluğu içinde hükümrân olmuş-
lar, o zât-ı akdesse nâ'ib olabilmenin şeref ve haysiyyeti ile ya-
şamışlar, ma'iyetlerinde bulunanlar da ashab-ı kirâmın yolun-
dan ve izinden inhıraf etmeyerek gerek kendi milletlerine ve
gerekse bütün insanlığa hizmeti onların nâ'ibi sıfatiyle şî'ar
edinmişlerdir. Bin küsur yıldanberi din ve millet düşmanları-
nın, yalancıların ve iftiracıların, akla ve hayale gelmez tasal-
lût ve tecavüzlerine rağmen adaletten ayrılmamışlardır. Bu-
nun böyle olduğuna, Allahu tealâ, Resûl-ü müctebâ, Melâ'ike-i
kirâm, bütün insanlık âlemi ve hattâ insaf ve vicdan sahibi din
ve millet düşmanları tanık olmuşlardır.

İmdi, hal ve hakikat böyle iken, Müslüman Türk'e İNSAN
diyemeyen, acaba kendisi gerçekten insan mıdır? Şahsi ve si-
yasi hırs ve menfaatleri uğruna, bir milleti topyekûn imhaya
kalkışan canavara, insan demek caiz olur mu?

Biz, bu sorumuzun cevabını müslüman Türklerin saf ve
tertemiz vicdanlarından değil, dürüst ve namuskâr din ve mil-
let düşmanlarından almak istiyoruz. Zerre kadar haysiyyet-
leri, ilmi şahsiyetleri ve beşeri hüviyyetleri varsa, müslüman
Türk'e revâ görülen bütün haksızlıklara, zulümlere, hıyanetle-
re, cinayetlere ne isim verileceğini lütfedip söylesinler. En son
ve yeni bir örnek olarak Kıbrıs'ta yıllar boyu müslüman Türk-
lere uygulanan ve katli-âmlara kadar varan zulümler apaçık
ve bütün delilleriyle ortada ve meydanda iken, hâlâ ve hâlâ
adayı müslüman Türklere mezar yapabilmek için binbir hiyle
ve dalavere ile ortalığı karıştıran Eoka canavarlarını tutan ve
destekleyen, onlar lehinde oy kullanan sözüm ona medeniyet

temsilcilerine hitabediyor ve bu soruların cevaplarını bekliyoruz. Cevap veremeyeceklerini, bâtilı müdafaa ettiklerini, hakkı ve hakikati örtmek istediklerini bile bile ısrar ediyoruz ve diyoruz ki,

— Bu mudur Musa aleyhisselâmın şeri'ati? Bu mudur İsa aleyhisselâmın şeri'ati?

Sözü uzatmak neye yarar? Emevi'leri, Abbasi'leri, Fatımi'leri, Endülüsi'leri, Gaznevi'leri, Eyyubi'leri, Selçuki'leri bir yana bırakalım, dört kıt'ada yediyüz yıl hükmeden Osmanlı imparatorluğunda, kimin dinine, kilisesine, havrasına, tapınağına, ırzına, malına, canına ilişilmiştir? Belki, münferit vak'alar olmuştur ama istisnâlar hiçbir zaman kaideyi bozamaz. Yoksa, devlet olarak, otorite olarak böyle bir dena'at işlenmesine aslâ müsaade ve müsamaha edilmemiş, cür'et edenler mutlâka cezalandırılmıştır. Kimse, zorla dininden döndürülmemiştir. Kimse, kilise veya havrasına gitmekten men'edilmemiştir. Kimsenin zorla elinden malı ve mülkü alınmamıştır. Hiçbir zaman ve hiçbir sebep ve suretle, toplu katli-âm yapılmamıştır. Kimsenin ırz ve iffetine zorla tecavüz olunmamıştır.

Çünkü, müslüman Türkler bu gibi kötü ve çirkin davranışlardan dini mü'eyyidelerle, ahlâki ve ictima'i müesseselerle, insani fazilet ve düşüncelerle bi-zâtihi nehyedilmiştir. Yoksa, o günün Avrupa'sına hükmeden falânca zâlimden, filânca kâfirden korktuğundan değildir. Müslüman Türk, Allahu tealâ'ya ve kıyamete, hesaba ve mizana inanmış ve candan bağlanmıştır. Re'ayaya yani bir milletin hükmü ve idaresi altında bulunan yabancılara haksızlık, kötülük ve zulmedenlerin, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin düşmanı sayılacağını, Habib-i Hüdâ ve şefi-i rûz-i cezanın şefaatinde mahrum kalacağını bilmektedir. Müslüman Türk'ün amel ettiği Kur'an-ı azim-ül-bürhan da zulme meyledenleri cehennem ateşlerinin kuşatacağını beyan ve ilân buyurmuştur. Müslüman Türk, Kur'an-ı azimi kendisine ser-tâc ve Ehâdis-i Nebeviyye'yi min-hâc edinmiştir. Onun için de, kâfirlerden ve zâlimlerden değil bizzat Allahu tealâ'dan korkar ve onun rizayı şerifine aykırı

davranmaktan son derece çekinir ve sakınırdı. Müslüman Türk, düşmanları ile Hak için savaşır, düşmanını öldürünce bile onun cesedine ihanet ve tahkir etmez, orta yerde bırakarak ve kokuşmasına sebep olarak onu rezil ve zelil etmez, bir çukur açar ve ölüye en büyük ikram olan defin görevini yerine getirirdi. Savaşırken yaraladığının da gerekirse yarasını sarar, kendisi susuzluktan helâk olmak derecesine bile gelse, yanında bulunan suyunu o yaralı düşmanına içirirdi. Zira, asıl insan olmak buydu ve bu gerçek insanlık da müslüman Türk'e lâayık idi.

Halböyle iken, insan-ı kâmil olan müslüman Türk'ü insan olarak tanımayan, insan suretindeki hayvanlar, Berlin'e milyonlarca bomba atarak, yaşlı, genç, çocuk, ihtiyar, kadın, hasta, âciz ve alil yüzbinlerce insanı iğrenç intikam duygularının mağlûbu olarak bir anda mahv-ü helâk edenler ilim ve teknikte başarının zirvesine ulaşmış Japonları yenemeyeceklerini anlayınca Hiroşima'ya atom bombası atarak yüzbinlerce mâ'sum insanı bir ânda yok edenler mi insandırlar?

İnsanlığı kurtarmak maksadiyle yeryüzüne gönderildiğini iddia ettikleri -Hâşâ sümme hâşâ- Allah oğlu Allah'tır dedikleri İsa peygamber aleyhisselâm onlara insanlığı böyle mi kurtarmalarını emretmiştir?

Yeryüzünde milyonlarca insan, kuraklıktan ve açlıktan kırılırken, milyarlarca dolar harcayarak, Allah'sızlarla rekabete girmek, aya daha önce gidebilmek, fezada yahut yeni deyimi ile uzayda hâkimiyeti elde edebilmek, dünyayı bölüşmek ve sömürmek, o milyonlarca aç ve muhtaç insanın hangi derdine devâ, hangi hastalığına şifa olacaktır? Bu mudur insanlık, bu mudur insancılık? Asya'da, Afrika'da, Ortadoğu'da ve Güney Amerika'da yirminci asra kadar bir arada, sulh ve sükûn içinde kardeşçe yaşayan insanları ikiye bölüp kendi tarafına çekecek birbirine kırdırmak mıdır insanlık? İnsanlığı kurtarma bahane ve maskesi altında, el altından gizlice silâhlandırarak kardeşi kardeşe vurdurmak mıdır insanlık? Doğusuyla, batısıyla, Allah'lısıyla, Allah'sızıyla, dinlisi ile dinsizi ile, kitaplısı

ile, kitapsızı ile, dâ'va ve iddiaları sözde insanlığı kurtarmak olan devlet azmanlarının bu insanlık anlayışlarına şaşmamak elden gelmiyor. Milyonlarca insan açlıktan kırılmış, milyonlarca insan aynı ülke sınırları içinde ikiye bölünüp kıran kırana silâha sarılmış, oluk gibi kan dökülmüş, mâ'murlar harap olmuş, gül benizler solmuş, bütün dünyaya korku ve dehşet dolmuş, onların umurunda mı? Hahâmbaşî Havra'sında, Papa'lar, Patrik'ler, papazlar kiliselerinde insandan, insanlıktan ve insanlık idealinden dem vuradursunlar, sömürgeciler sinsi sinsi, gizli gizli faaliyetlerine devam ediyorlar, haklıyı haksız ve haksızı haklı görüyorlar, sonra da utanmadan, sıkılmadan demeciler verip-insanlığı kurtarmaya çalıştıklarını ileri sürebiliyorlar. İnsan haklarından, insan hakları beyannamesinden, özgürlükten, fikir hürriyetinden dem vurabiliyorlar. Lâ'net olsun böyle insanlığa, lâ'net olsun böyle insanlık anlayışına!..

Duyuyoruz, görüyoruz... Rusya'da şu kadar, Kızıl Çin'de bu kadar Allahsız, dinsiz, kitapsız dururken, Allahu tealâ'nın varlığına ve birliğine iman eden, İncil'i Kitabullah ve İsa aleyhisselâmı peygamber olarak tanıyan mâ'sum Türk işçilerine hristiyanlığı kabul etmek şartıyla on bin mark ödül vermeği vâ'd ve teklif edenler midir, insanlığa hizmet ediyoruz diyenler?

Geç efendim geç!.. Zulûm, öyle bir silâhtır ki mutlâka geri teper. Onun içindir ki, Allahu tealâ zâlimleri sevmez. Bir şâir (SORSALAR MAĞDURUNU, GADDÂR KENDİN GÖSTERİR) diyor ki, doğrudur. Bu zulûm silâhı da ergeç geri tepecek ve o tetiği çekenleri helâk edecektir. Hangi taraftan olurlarsa olsunlar, onlar kendi kazdıkları kuyuya kendileri düşecektir. Elaltından para ve silâh yardımı yaparak besledikleri ve destekledikleri hainler, ellerine geçen silâhı önünde sonunda kendilerine verenlere de çekeceklerdir, zulmü onlar da tadacaklardır. Nasıl ki, Fira'un can düşmanı Hz. Musa aleyhisselâmı kucağında büyütmiştir.

**Ne kimseye şikâyet, ne de âh-ü nâle et;
Mürüvetsiz gaddarı, sen Hakka havale et...**

Evet, biz de sizleri Hakka havale ediyor ve inanıyoruz ki, **AZİZÜN ZÜL-İNTİKAM** olan Allah azze ve celle, sizlerden de öcünü alacaktır. Devlet ve saltanatınız, sizden öncekiler gibi size de kalmayacaktır. Korktuğunuz ve özel olarak eğitilmiş muhafızlarla korumaya çalıştığınız canınız kuş gibi ten kafeslerinizden uçacak, bütün sevdikleriniz ve güvendiğiniz yanınızdan kaçacak, zulüm ve hıyanetleriniz başlarınıza çok işler açacaktır. Huzur-u hakta bütün yaptıklarınızdan, ettiklerinizden sorulacak, hepiniz hakkın huzurundan kovulacak, hak ve adalet yerini bulacaktır. Cehennem ateşi her yanınızdan sizi kuşatınca, dünya hayatında başkalarına revâ gördüğünüz zulüm ve ihanetleri birer birer hatırlayacak, çok pişman olacaksınız ama ne fayda!.. Bu söylediklerim, öyle pek uzak değildir, pek yakındır, belki yarın değil ama, yarından da yakındır.

Siz unuttunuz ama, biz unutmadık. Daha dün denecek kadar yakın bir geçmişte, Kurtuluş Savaşında müslümanları cami-i şeriflere doldurup çoluk, çocuk, genç, ihtiyar, kadın, erkek yakmadınız mıydı? Bu zulmü, halk için kendisini feda ettiğini ileri sürdüğünüz Hz. İsa aleyhisselâm mı emretmiş veya öğretmişti? Hâşâ, siz o yüce peygambere lââyık bile değilsiniz. Yanın bakalım cehennem ateşinde, kavrulun, kıvranın... Sizleri bu korkunç ve iğrenç yollara sevk ve teşvik eden hâmil-i tâc-ı şeytani ve lâbis-i libâs-ı katrani olan ve aslında şeytanın dahi yapınağa cür'et ve cesaret edemediği alçaklıkları irtikâp ettiren insan şeytanları ile doya doya, kana kana yanınız ve diri diri yaktığımız saf ve mâ'sum insanları anınız...

Yalnız dün ve bugün mü? Hayır... Tarih boyunca, sizlerin zulüm ve vahşetiniz, Haçlı seferlerinden çok önce başlar. İspanya'da müslümanlara revâ gördüğünüz katli-âm ve cinayetler, yalnız medeniyete ve tarihe ihanet değil, misli menendi görülmemiş bir dena'at ve cinayettir. Yırtıcı olarak tanınan bazı hayvanlar bile, sizin o davranışlarınızdan utanır ve kuyruğunu bacağına kısıtırarak gözönünden uzaklaşır.

Hindistan'da, Çin'de, Avrupa'da ve yeryüzünün istisnâsız her köşesinde kanlı ellerinizle işlediğiniz cinayetlerin izleri hâ-

lâ durmaktadır. Sizin bu davranışınıza ve tutumunuza, tıpkı o zaman olduğu gibi bugün de yarın da Hz. İsa aleyhisselâm üzülmekte ve mahzun olmaktadır. Ona mensup olduğunuzu iddia etmeniz, o büyük peygamberin mübarek yüzünü kızartmakta, sizin dünya hırs ve menfaatleri için döktüğünüz mâ'sum kanlar Ruhullah'ı hüngür hüngür ağlatmaktadır.

Rahmete vesile olmak üzere merhum ve mağfur ilâ rahmet-i Rabbih-il-gafur, dayım Hüseyin ağadan dinlediğim bir vakı'ayı da anlatmadan geçemeyeceğim :

Merhum, derdi ki :

— Aldığım bir emri yerine getirmek üzere bir ormandan geçiyordum. Ormanın tam ortasında bir yerde, yüzlerce müslümanın bacaklarından ağaçlara asılmış bulduklarını gördüm. Kadın, kız, genç, yaşlı hepsi feci bir şekilde öldürülmüş, erkeklerin âletleri kesilerek ağızlarına sokulmuştu.

Tahmin ve takdir edeceğiniz veçhile, her anlatışından sonra o müthiş manzara ile yeniden karşılaşmış gibi içini çekerek ağlardı.

Mevlâ, cümlesine garka-i garik rahmet eylesin...

H İ K Â Y E

Bunu da rahmetli arnavut Sadık ağadan dinlemiştim. Derdi ki :

— Biz, Cafer Tayyar paşanın ma'iyetinde çete idik. Müslüman köylerini muhafaza etmekle görevlendirilmiştik. Bir kız çocuğu, bulunduğumuz yere korkunç çığlıklar atarak geldi ve :

— Yetişin amcalar, dedi. Kâfirler bizi öldürüyorlar.

O yavrucağın peşi sıra vak'anın olduğu yere gittik ki ne görelim? Üç yüzden fazla kadın, çocuk ve ihtiyarı feci bir şekilde öldürmüşler, hepsinin karınlarını deşmişler ve bağırsaklarını çalılara dolamışlardı...

Sadık ağanın da hikâyesini anlattıktan sonra, merhum dayım gibi gözyaşlarını tutamadığını söylemeğe bilmem lüzum var mı?

Yine aynı Sadık ağa anlatırdı :

— Yunan'a esir düşmüştüm. Bizi de diğer esirlerle birlikte Midilli adasına götürdüler. Gayet iyi rumca bilirdim ve onların bazı âdetlerine de vakıf bulunuyordum. Esirlerin, topyekûn katledildiklerini görünce aklımca bir plân tasarladım ve kamp kumandanına hristiyan olduğumu söyleyerek, yakamı kurtardım. Ama neye yarar? Müslüman Türk esirlerine tatbik olunan işkence ve hakaret ve sonra da birer birer öldürülmeleri, hiçbir zaman gözlerimin önünden gitmez. Keşke, ben de ölseydim de bu faciayı görmeseydim, der ve hıçkırma hıçkırma ağlardı. Sonra, biraz kendisini toparlar, gözleri bir ân dalar ve âdeta kükrerdi :

— Ah elime bir fırsat geçse, Allahu tealâ beni cehenneme koyup yaksa, orada ebediyyen kalsam, bu kâfirlerin yalnız kendilerini değil, farelerini bile keserdim. O kâfirler, o zâlimler yok mu? Türk esirlerinin önce gözlerini çıkarır, kulaklarını keserlerdi. Sonra, kol ve ayaklarını kırarlar, henüz diri iken zekerini keserek ağızlarına sokarlar ve nihayet işkence bitince birer birer öldürürlerdi, derdi.

H İ K Â Y E

Ruhlarına Fâtiha-i şerifeler ithaf ederek vesile-i rahmet olmak üzere merhum dedemden ve babamdan dinlediğim bir vak'ayı daha anlatmak istiyorum. Anlattıklarına göre, aziz şehitlerin kanları ile yağurulan Bulgaristan'dan, Türk'ler çekilmişler ve o mübarek topraklar düşmanın eline geçmiş. İş o hale gelmiş ki, yıllarca aynı kasaba veya köyde oturan ve gayet iyi geçinen gayr-ı müslimler, Türk komşularının kapılarına dayanmağa ve :

— Çık dışarı be Hüseyin ağa!.. diye onları dışarı çağırmağa başlamışlar. Hüseyin ağa, henüz olup bitenlerden habersiz, kapıya gelerek :

— O, sen misin be Danko komşu? Merhaba, bir şey mi istiyorsun? deyince, Bulgar hışımla cevap veriyormuş :

— Bugün merhaba falân yok Hüseyin ağa, diyormuş. Sen, bugün bana hesap vereceksin...

Şaşırıp kalan Hüseyin ağa, kırk yıllık komşusuna cevap veriyor ve aralarında şöyle bir konuşma oluyormuş :

— Ben sana ne yaptım be Danko çorbacı!.. Ne gibi haksızlıkta bulundum. Bu kadar yıldır, seninle iyi bir komşuluk etmedik mi? Birbirimizle hep iyi geçinmedik mi? Sen bizim bayramlarımızda bana, ben sizin paskalya ve yortularınızda sana gelip gidip birbirimizi tebrik etmedik mi? Benden ne hesabı soruyor ve istiyorsun?

— Evet be Hüseyin ağa, doğru söylersin ya, essahtan sen bana bu güne kadar hiçbir kötülük yapmadın. Ama, kim bilir senin deden, benim dedeme, senin baban benim babama belki de kötülük etmişlerdir.

— Aman Danko komşu ne yapıyorsun? demeğe kalmadan silâhını çekiyor ve Hüseyin ağayı oracıkta hayvan boğazlar gibi boğazlıyormuş.

Bu kadarıyla kalsa yine iyi, üstelik Hüseyin ağanın kızının ve gelininin ırzına tecavüz ediyor, gözlerinin önünde körpe yavrularını öldürüyor, evini yağma, malını ve mülkünü de talân ediyormuş.

Böylece nice hânümanlar sönmüş, nice mâ'sumların feriatları gırtlaklarına tıkanmış, nice Türk anaları âh-ü zâr içinde yanmıştır.

Akrebin sokması sanma sana kinindedir.

Bu reda'at hep onun tab'ı mühiynindedir...

Evet, akrebin sokması kin beslediğinden değildir. Bu çirkin ve kötü davranış, onun aşağılık ve bayağı tabiatindedir.

Şu var ki, bugün bütün bu anlatılanlardan, gözler önüne serilmek istenilen hakikatlerden alınacak dersler ve hisseler vardır. Oysa, biz hâlâ tevhidi bozmağa, vahdeti yıkmağa, dini ve milli birlik ve beraberliğimizi parçalamağa çalışıyor ve üstelik milletçe böyle davranmanın demokrasi ve medeniyet gereği olduğuna inanmağa başlıyoruz. Memlekette özgürlük ve

fikir hürriyeti vardır diyoruz ama, buna kendimiz de inanmıyor, parti farkı, düşünce farkı, mezhep farkı, iktidar farkı, muhalefet farkı, bölge farkı, kabile farkı, onun farkı, bunun farkı diye diye farkında olmadan bölünüyor ve parçalanıyoruz. Düşünemiyoruz, akıl edemiyoruz ki, bir somun ekmeği bütün olarak yutmağa imkân ve ihtimal yoktur. O halde, o somunu önce dilimlere, sonra lokmalara ayırırsak, rahatça ve kolayca yutabiliriz. İşte, din ve millet düşmanları da, içeriden ve dışarıdan gizli gizli çalışarak bunu yapıyorlar. Bizi, önce dilimlere ayırdılar ve şimdi de lokma lokma edip yutmağa hazırlanıyorlar. Biz hâlâ tehlikenin farkında bile değiliz. Farklar içinde öylesine boğulmuş ve bunalmışız ki, dostumuzu ve düşmanımızı dahi farkedemez hale gelmişiz. Halbuki, din ve millet düşmanları ister dost ister düşman hüviyetinde asırlardır göz diktikleri bu mübarek topraklara - Allah korusun - ayak basacak olurlarsa, hiçbir fark gözetmeksizin hepimizi esir sürüleri halinde kamplara sürecektir, kırbaç altında inim inim inletecek, varımızı yoğumuzu elimizden alacak, çubuğunu ve piposunu tütürüp keyfine bakacaktır. Bize, bizden başka dost yoktur ve olamaz. Bizi, bize düşman edenlerin oyunlarına düşmeyelim, kardeşi kardeşe vurduranların amaçlarını gerçekleştirmek uğrunda birbirimizin çukurunu eşmeyelim, sevişelim, anlaşalım, dostu düşmanı tanıyalım ve birbirimizi tamamlayalım. Lübnan'da olup bitenleri görmüyor muyuz? Doğuda ve batıda olup bitenlere akıl erdiremiyor muyuz? Din ve millet düşmanları duruma hâkim olurlarsa, ne sağcılık kalır ne solculuk? Ne Ne Sünni'lik kalır, ne Alevi'lik? Ne ırkçılık kalır, ne milliyetçilik? Ne namus kalır, ne vicdan? Ne din kalır ne iman? Eloğlu gözümüzün yaşımıza bakmaz. Taraftarlığını ve bayraktarlığını yaptığı yabancı ideolojiler, başına tâç takmaz. Herşeyden önce : (Kendi dinine ve milletine hayrı olmayanın, bize mi yararı olacak?...) diye hattâ seni sağ bırakmaz. Dost acı söyler ama, her acı şey şifadır. İlâç diye aldığımız ve ekseriya şifa bulduğumuz maddelerin ne kadar acı olduklarını hep biliriz.

İnsan hakları tekerlemesi ve hattâ insan hakları beyanamesi, müslüman Türkler için geçerli değildir. Kıbrıs örneği gözlerimizin önündedir. Ne doğunun insafsız zâlimi, ne de batının maddeci emperyalizmi, birleşmiş milletlerdeki oylamalarda, Kıbrıs'ta Türklerin de hakları bulunduğunu isbat edebilmek için parmağını kımıldatabiliyor mu? Ama, Lefkoşe'de bir rum veledi, meyve çalmak için tırmandığı ağaçtan düşüp gerberse, bütün batı dünyası heyecanla ayağa kalkıyor. Ama, rumlar Türkleri kitle halinde katledip çukura gömmüşler, ne gam? Aynı batı dünyası ölüm sessizliği ile seyirci kalıyor.

Batı Trakya'da Türklerle yapılan işkence, terör ve tedhiş; İstanbul'da bir rum kopiline yapılırsa bütün dünya ayağa kalkar. Yıllarca, doğudan gelebilecek büyük tehlikeye birinci saf-ta ve ilk siperde göğüs geren Türkiye'ye, Kıbrıs olaylarından önce de sonra da yapılan askeri yardımla Yunanistan'a verilen silâh, malzeme ve teçhizatı karşılaştırın, bakın ne korkunç bir farklılık yıllar yılı aleyhimizde işleyip durmuştur.

Bir takım kayıtlara ve şartlara bağlı olarak -Lâfın gelişti-kaldırılan ambargo uygulaması pek mi dostane bir davranıştı. Uluslararası para fonunun, Avrupa konseyinin, dünya bankasının, ortak pazar adı verilen ne idüğü belirsiz ortaklığın, haftada üç defa yurdumuza gelip gitmeleri, kara gözlerimize pek âşık olduklarından mı ileri geliyor? Yoksa, ağına düşürdüğü avını iyice sarıp sarmalayan bir örümcek gibi bizi büsbütün mü sarıyor? Siyaset adamlarımız birbirlerini Allah'ın günü kö-tüleyedursun, din ve millet düşmanları harıl harıl çalışıyorlar.

**Her ne yap, yap becerip izzet-i nefsinle geçin;
Kimseden bekleme yardım, iki el bir baş için...**

prensibini bir türlü benimseyemiyor, kendi gücümüze güvenemiyor ve yabancılara el açmaktan hayâ etmiyoruz. Neden? Çünkü, imanımız zayıf, teslimiyet ve tevekkülümüz yok, birbirimize güvenimiz yok, birbirimizi sevmiyoruz, sevemiyoruz ve bu yüzden de aramızda anlaşamıyoruz, her birimiz bir taraf tutmuşuz ve elbette ki hapı yutmuşuz... Uyanalım efendiler,

beyler, kardeşler, bu gafletten sıyrılalım, kendimize gelelim,
bir milletin evlâtlarıyız birbirimizi sevelim, anlaşalım ve ye-
niden tanışalım :

**Bu islâm diyarı, bu cennet vatan;
Kimlerin mirası, ne bilsin cahil?
Bu kutsal toprakta kefensiz yatan,
Şehitler ecdâdın, uyan ey gafil!..**

**Bu SEN - BEN kavgası bitmedi gitti,
O büyük mirasın tükenip yitti,
Kin ve hırs milleti bak düşman etti,
Bu mudur muradın, uyan ey gafil!..**

**İç ve dış düşmanlar hep tuzak kurdu,
Türkleri kahbece arkadan vurdu,
Gayesi bölmektir bu aziz yurdu,
Duyulmaz feryadın, uyan ey gafil!..**

**Üç kıt'a üstünde hükmetti baban,
Bir elde kılıcı, bir elde saban;
Sürüyü kurlara kaptırdı çoban,
Kalmadı imdadın, uyan ey gafil!..**

**Düşmanlar bakmaz hiç gözün yaşına,
Bilinmez ne gelir bahtsız başına,
Gel sarıl dört elle arkadaşına,
Şeytan mı üstâdın, uyan ey gafil!..**

**Bu vatan, bu millet sana emanet;
Yakışmaz müslüman Türk'e ihanet,
Kurtuluş birliktir, buna iyman et;
Elverdi ilhâdın, uyan ey gafil!..**

**Tevhiddir bu derdin dermanı inan,
Vahdettir Mevlâ'nın fermanı her ân,
Tefrika mahvetti bizi bi-gümân,
Bu senin icadın, uyan ey gafil!..**

**Başbaşa verelim, gel anlaşalım;
Dargınlık yaraşmaz hep barışalım,
Yeniden kaynaşıp hem tanışalım,
Bundadır necatın, uyan ey gafil!..**

**AŞKİ Hak söylersin duyup görene,
Can kurban Hak yolda canın verene,
Alnı ak, gönlü pâk Hakka erene;
Hak verir beratın, uyan ey gafil!..**

Ey âşık-ı sadık!..

Gafleti bırakalım ve : (Böyle şeyler evvel zamanda da olurdu...) avuntusundan vazgeçelim. İnsan, hep aynı insandır, zaman da aynı zaman... Dün geçti, yarına çıkacağımız ne malûm? Gün bugün, dem bu demdir diyenler hep aldanmışlardır. Bu teşbih ve tavsiye, ferd olarak ve ferdi kalarak bir bakıma hak ve gerçektir. Hz. İsa aleyhisselâm, ferdin durumunu beyanla, ferdlere irşâd için bu mû'ciz beyanda bulunmuşlardır. Fakat kavimler, milletler ve ümmetler için böyle düşünmek çok tehlikelidir. Hiç unutmamak gerekir ki, iki cihan serveri bir Hadis-i şeriflerinde : **(HIÇ ÖLMEYECEKİMİŞ GİBİ DÜNYA İÇİN, HEMEN YARIN ÖLECEKİMİŞ GİBİ DE ÂHİRET İÇİN ÇALIŞMALIDIR.)** buyurmuşlardır. Evet, bizler fâniyiz, gelip geçiciyiz ama, kavmimiz ve milletimiz kıyamete kadar dünya yüzünde bâki kalmalıdır. İmdi, aziz kardeşim aklın varsa gözlerini aç, Lübnan'da olup bitenlere ibretle bak, Kıbrıs'ta oluşan ve gelişen hadiselerle ver kulak, baktığını görmeyen, duyduğunu işitmeyen sırsıklam salaktır, salak... Onların başlarına gelenler, bizim de başımıza gelmez sanma, din kardeşinden, kan kardeşinden başkasına güvenip kanma, din ve millet düşmanlarının propagandalarına sakın inanma, seni Hak bildiğin yoldan alıkoymak isteyenlere aman aldanma!.. İnsanları, Hak ve hakikatten uzak tutmak, müslüman Türk milletine tuzak kurmak,

kulu Rabbine ibadet ve tâ'atten alıkoymak isteyenleri, bâtil'ı zorla kabul ettirmeğe yeltenenleri iyice tanı, bu gibilerle ilgi ve ilişki kurma, olaylar karşısında seyirci gibi durma, ama hiç kimseye haksız bir fiske bile vurma!..

İslâmiyyetten önce de, sonra da bütün bunlara cür'et ve cesaret eden zâlimler ve hainler çıkmıştır. Ama, hepsinin âkibeti gayet vahim olmuş, fâni hayatları birer facia ile son bulmuştur. Ebu-Cehil, bu zâlimlerin başı, din ve millet düşmanı hainlerin yoldaşdır. Allahu tealâ'nın kullarını ibadetten men'etmeğe yeltenen başta Ebu-Cehil olmak üzere Kureyiş kâfirlerinin başlarına gelenler tarih kitaplarında açık seçik anlatılmaktadır. Ebu-Cehil ve yoldaşlarının mirasçıları olan günümüzün kâfirleri ve zâlimleri de, halkı ibadetten alıkoymak için ellerinden geleni yaptılar. Cami-i şerifleri samanlık, nalbant dükkânı, dans salonu, ayakkabı imalâthanesi haline getirdiler. Koca Mimar Sinan'ın o muhteşem eseri Süleymaniye cami-i şerifi ile Eminönü'nde Rüstem Paşa cami-i şerifinin altındaki dükkânlar, haraç mezad hristiyanlara satıldı. Satın alan kâfirler de bunların tapularını Fener patrikhanesine hediye ve vakfettiler. Bir çok mâ'betlerimiz aynı âkibete uğradı. Hedef teşkil ettiği bahanesiyle, minarelerini yıktılar, yerle bir ettiler. Halka, tertemiz içecek su sunmak maksadiyle yaptırılan vakıf sebillerinde rakı ve şarap sattırdılar. Ecdat yâdigârı türbeler, sebiller, mektep ve medreseler, mescitler; tarihi ve mimari kıymetleri dahi nazara alınmadan, vakıf sahiplerinin koydukları şartlara uyulmadan hâk ile yeksân edildi. Konstantin'in def'i hacet ederek kirlettiği yerde nasılsa kalmış bir taş parçası, tarihi sayılırken, Bayazıt sebili, Bostancıbaşı cami-i şerifi ve benzeri yüzlerce mescidin bugün yerlerinde yeller esmektedir. Mâ'nevi fikir hayatımıza renk ve revnak veren, islâm felsefe ve tasavvufuna çok büyük hizmetlerde bulunan Evliyâ'ullah'ın türbeleri yıkıldı, çeşmeler kurutuldu, çoğunun yerleri bile unutuldu.

Geçenlerde, bir davete icabet ederek yeni onarılan Galata Mevlivihanesine gitmiştim. Klâsik Türk müziğinin şaheser ör-

neklerinden enfes parçalar okundu ve dinlendi. Bu konser, tekkenin hem meydan, hem de mescit olan yerinde veriliyordu. Sırtlarımızı mihrap ve minbere çevirmiştik. Tekkenin duvarlarında tevhid-i şerif ve (İNSANLAR ARASINDA İCRAYI HÜK-MEDERKEN, TAM VE MUTLÂK ADALETLE HÜKMEDİN...) me'alindeki gayet büyük ve süslü levha ile, Mevlâna Celâledin-i Rumi hazretlerinin ism-i şeriflerini havi çok kıymetli bir levha, her mescidde olduğu gibi mihrabın üzerinde de **KÜLLE-MÂ DAHALE** ve İlh... âyet-i kerimesi ve Hilye-i saadet bulunuyordu. Namaz da kılınabildiği için, kilim ve halılarla örtülü bulunan mescide, ayakkabılarla girilmişti. Abdestli, abdestsiz, dinli, dinsiz, denli, densiz hristiyan, müslüman ne kadar insan varsa, hepimiz Avrupa'lılaştığımız için olmalıydı ki, böyle yapılmıştı. İnanın bana, tekkeyi yaptıran vakıf sahibinin ruhunun ağlayıp sızladığını gördüm ve iniltilerini işittim. Dışarıda makberelerde yatan dedegânın o geniş ve emsalsiz hoşgörülükleri dahi, bu hale tahammül edemiyordu. Ne için ve ne niyyetle yapılmıştı bu tekke? Babalar, bu tekkeleri ne maksatla yaptırmışlardı ve onların aydın evlâtları ne maksatla kullanıyorlardı?

Gerçi, Mevlevî âyininin dördüncü selâmını ve diğer bir ilâhiyyi bize (KLÂSİK TÜRK MÜZİĞİ) diye yutturdular. Dikkat ettim, İngilizler memnun görünüyorlardı ama, eminim ki yine de bizi sevmiyorlar ve devamlı olarak aleyhimize bulunuyorlardı. Ne var ki, diğer bütün dâ'va ve mes'elelerimizde olduğu gibi Kıbrıs işinde de onların dediklerini tutmuştuk ama, yine de onlara yaranamamıştık. Hâlet efendiden gayrı orada medfun bulunan zevata ve ezcümle Şeyh Galip hazretleri ile diğer dedegâna Fâtiha-i şerifeler okuyarak oradan uzaklaştım. Keşke, tekke tamir olunmasaydı, zikrullah'tan uzak kalsaydı, olduğu gibi harap kalsaydı da bu uygunsuzluklar, bu saygısızlıklar görülmeseydi. Zira, böylesine tamir edilmekten daha hayırlı olurdu.

Ey İhvan-ı din-i mübiyn!..

Bir ülkeyi düşman istilâ ederse ne yapar? Dini ve mukad-

desatı yıkar, dini ve milli birliği bozar, halkı birbirine düşürüp düşman eder, bazan cami-i şeriflerimize hayvan bağlar, türbeleri kaldırır, tekkelere saldırır, varımızı yoğumuzu elimizden aldırır, ırz ve iffetimize tecavüz ederek milleti yıldırır, hapishaneleri haklı haksız insanlarla doldurur ve sözün kısası, esir ettiği o milletin fertlerine, hayvanlara dahi lâyük görülme-yecek muamelelerde bulunur.

Halbuki, müslüman Türk milleti, istilâ devrinde zapt ve işgal ettiği ülkeler halkına tam ve mutlâk bir adaletle muamele etmiş, kimseye haksızlık ve zulüm yapılmasına müsaade ve müsamaha etmemiş, kimsenin hak ve menfaatlerine, ırz ve iffetlerine, inanç ve ibadetlerine tecavüz etmemiş ve başkalarına da ettirmemiştir. Zira, Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'nın emirleri, dinimizin temel hükümleri bu gibi haksızlıkları, adletsizlikleri, zulümleri kesin olarak yasaklamıştır. Binaenaleyh, bu ilâhi emre itaat ve riayet etmek, her mü'min için vâciptir. Hattâ, gayr-ı müslimlere RE'AYÂ tâbirini kullanmış ve gerektiğinde onların haklarını müslümanlara tercih bile etmiştir.

Kanuni Sultan Süleyman Han aleyh-ir-rahmeti vel-gufran devrini tetkik ve tettebbu eden bir Macar profesöre :

— Osmanlı Türkleri, Macar halkına nasıl bir muamele yaptılar? diye sordum. Aldığım şu cevap, sizlerden saklayamayacağım, cidden ve hakikaten göğsümü kabarttı. Bakınız, o Macar profesör ne diyordu :

— Türkler, Macaristan'dan yedi milyon akçe haraç alıyor ve fakat Macaristan'a yirmi dört milyon akçe sarfediyordu. Yasalara ve törelere uyan, devlete isyan etmeyen halka, gayet iyi muamele ediyor, onları koruyor ve gerektiğinde yardım dahi ediyorlardı. Başta ermeniler olmak üzere Yunanlılardan, Karadağlılardan, Bulgarlardan devlete isyan eden ve baş kaldıran olursa, onları Hristiyan oldukları için değil, fakat yasalara ve törelere karşı geldikleri ve ayaklanmaya kalkıştıkları için tenkil etmişlerdir. Hemen ilâve etmelidir ki, tenkil hareketleri de yine adalet ve hakkaniyyet dairesinde yapılıyor ve suçu sabit görülenler, mevcut yasalar gereğince cezalandırılıyorlardı. Mâ'

sum ve kendi halinde, iş ve gücüyle meşgul kimselere asla dokunulmamış, bil'akis korunup kollanmıştır. Romanyalılar, Türklerin bu eşsiz adaletlerine hayran olduklarından gizli gizli Türk sınırını geçer, Türk ve müslüman topraklarına sığınmayı cana minnet bilirlerdi. O zaman, Balkanlarda hüküm süren krallar, derebeyleri ve voyvodalar, kendi milletlerine devamlı olarak zulmettikleri için, bu ülkeler halkı Türklerin kendi topraklarını da zapt ve işgal etmelerini âdeta dört gözle beklerlerdi. Hangi ırk ve milletten olursa olsun, devlete baş kaldıran, fitne ve isyan çıkaranlar, devletin bekası ve adaletin tecellisi için tenkil edilirdi.

Sultan Abdülhamid devrinde, Anadolu'da İngilizlerin kışkırtmasıyla başlayan Ermeni ayaklanması, tenkil edilmişti ama Ermeniler de padişaha sû-i kast hazırlayacak kadar ileri gitmişlerdi. Son yıllarda, Avrupa'nın göbeğinde yedi büyük elçimizi öldüren Ermenilerin, kimin sevk ve idaresi altında bulduklarını acaba biliyor muyuz?

Bizi, tanzimat denilen düzenbazlığı ilâna zorlayan elbette İngilizlerdi. Ezeli ve ebedi Türk ve müslüman düşmanı olan bir kavmin, ülkemizde gerçekleştirmeğe muvaffak olduğu rejim, hiç kuşkusuz bizim yararımıza olamazdı ve netekim olmamıştır. Tanzimattan sonra değil midir ki, Ruslar, Balkan milletlerini, İngilizler Ermenileri ve arapları aleyhimizde kışkırtıp ayaklandırmışlar ve devletimizin başına çok büyük gaileler açmışlardır. Yemen'de dökülen İngiliz altunları, o bölgede sık sık isyanlara yol açmıştır. Asırlar boyunca, bu milletin ni'metleriyle perverde olan Ermeniler de birbirini izleyen ayaklanmalarla başımıza az iş mi açmışlardır? Bir kaç İngiliz uşağı ve beslemesi Ermeni elebaşısının sebep oldukları bu isyanlar, hiçbir siyasi ceryana kapılmamış mâ'sum Ermeni vatandaşlarımızın da gadre uğramaları ile sonuçlanmış ve onlar da Anadolu'dan tehcir olunmuştur. Kudüs ve Kafkas cephelerinde, yaralı Türk askerlerini suret-i haktan görünerek evlerine alan ve sonra o biçareleri gece karanlığında kahbece boğazlayan canavarların kıssalarını dikkat ve ibretle okumanızı rica ederim :

H İ K Â Y E

Eğin'in köylerinden olan bir dostum anlatmıştı :

— Yaralı idik, aç, yorgun ve bitâp düşmüştük. Kafkas cephesinden âdeta sürüne sürüne köyümüze geliyorduk. Yiyecek bir şeyler bulabileceğimizi umarak, yolumuz üzerindeki bir köye uğradık. Meğer, orası bir Ermeni köyü imiş. Birisi bizi karşıladı, gülyüz gösterdi : (Hoş geldiniz gaziler, buyurun bizim eve) diyerek bizi evine götürdü. Çok memnun olmuştuk, ev sahibi Ermeni, bizi bir odaya aldı ve kendisi çekilip gitti. Arkadaşlardan birisi, evin içinde dolaşan küçük bir çocuğa : (Oğlum, baban acaba nereye gitti?) diye sordu. Çocuktan al haberi derler, doğrudur. Çocuk, eğlenircesine yüzümüze bakarak : (Babam, içeride baltayı biliyor. Dün gece öldürdüğü yaralı Türk askerleri gibi, sizleri de öldürecek) demez mi? Karşı koyacak gücümüz de yoktu, silâhımız da yoktu. Usulca, dışarı çıktık ve bütün kuvvetimizi bacaklarımıza vererek oradan uzaklaştık. Ermeni, elinde pırıl pırıl bilenmiş bir balta olduğu halde, bizi hayli kovaladı ama, yakalamaya muvaffak olamadı, bizlere de şehitlik rütbesinin zevkini tattıramadı...

H İ K Â Y E

Bunu da, daha önce başka bir kıssasını anlattığım Sadık ağadan dinlemiştim. Merhum diyordu ki :

— Filistin cephesinde bozulmuştuk. Aç susuz, yorgun argın Yozgat'a kadar gelebildik. Öldürmeyen Allah öldürmüyor, orada bizi Ermenilerin şerlerinden ve muhakkak bir ölümden bir müslüman kürt beyi kurtardı. Rabbim Ermenilerin zulmünden bütün dünya insanlığını korusun ve kurtarsın.

Aziz kardeşim :

Âcizane maksadımız, sizlere tarih dersi vermek değil, hâfızaları tazelemek ve kıssadan hisse nev'inden de olsa, hepimizin ibret almamızı sağlamaktır. Onun için, bu örneklerle ye-

tiniyor ve diyorum ki, söze başlarken de belirttiğim gibi, bunları intikam hırs ve hevesiyle yazmış değilim. İbret ve dikkatinize sunuyor ve takdiri sizlerin irfan ve iz'anınıza terk ediyorum. Eğer, bütün okuduklarımızdan, dinlediklerimizden, gördüklerimizden ve işittiklerimizden ders almazsak, aklımızı başımıza toplamazsak, bizler de başkalarına ibret oluruz. Son pişmanlık, hiçbir fayda ve yarar sağlamaz. Tevhid dinindeyiz ve vahdete inanmışız. Bize, herşeyden önce ve kesinlikle dini ve millî birlik ve beraberlik yakışır ve gerekir. Bütün ana ve babalara ve özellikle hayatının baharında, tahsil çağındaki yavrularımıza sesleniyorum : Olur olmaz her işittiğinize inanmayınız, şahsi ve siyasi menfaatleri için sizi âlet edenlere aldanmayınız, şunun bunun telkin ve propagandalarına kanmayınız. Bugün, ilk ve en önemli göreviniz okumak, ilim tahsil etmek, irfan sahibi olmak, ailenize, milletinize ve memleketinize hayırlı ve yararlı hizmetlerde bulunmaktır. İnşa'allah, diplomalarınızı aldıktan ve hayata atıldıktan sonra, politika hayatına atılmayı düşünürseniz, akıl ve iz'anınızın, ilim ve irfanınızın göstereceği yönde ve alanda faydalı hizmetlerde bulunabilirsiniz. Ama, bugün siyaset çamurlarına bulaşacak olursanız, ne kendinize yararlı olur, ne ailenize, ne de yurdunuza ve milletinize faydası dokunur. Sizleri kandırıyorlar, belirli bir sistemle şartlandırıyorlar, ellerinize kitap yerine silâhı, kalem yerine hançeri vererek kan ve can kardeşleriniz olan arkadaşlarınıza saldırtıyorlar. Karşınızda olan ve sizler gibi düşünmeyenler de, elbette boş durmuyorlar, onlar da silâhlanıyorlar ve ortalığı kana buluyorlar. Peki, neye varacak bunun sonu? Siz evlât acısı nedir bilir misiniz? Ana-baba olmadan nereden ve nasıl bileceksiniz? Bir evlât, bir aileye kaç mal oluyor, hiç düşündünüz mü? Tahsiliniz için sarfedilen servet, yetişip büyümeniz için çekilen zahmet ve meşakkat, bir hiç uğrunda neden hebâ olsun? Yazık değil mi, günah değil mi? Acımadan üzerine silâh çekip ateş yağmuruna tuttuğunuz insan, sizin düşmanınız mı? Hayır!.. Sizi kışkırtanlardan, elinize silâh tutuşturanlardan, robot gibi sizi dilediği yöne yöneltenden neden hiç ölen olmu-

yor da, hep körpecik vatan evlâtları kurban gidiyor. Bu kadarını olsun düşünemiyor, akıl edemiyor musunuz?

Diyelim ki, sizin benimsediğiniz sistem ve zihniyet en doğrusudur. İyi ama, doğruya ve gerçeğe insan kanına basa basa gidilmez ki!.. Gidilse de vicdan huzuru ile varılan yerde durulamaz ki!.. Acımadan tetik çektiğiniz her kişinin hayali, başkan, başbakan, cumhurbaşkanı ve daha bilmem ne olsanız gözlerinizin önünden gidecek mi sanıyorsunuz? Geceleri size rahat ve huzur verecek mi zannediyorsunuz? Rica ederim, söyleyin; vicdanınız rahat olacak mı? İşlediğiniz o cinayetleri nasıl unutabileceksiniz? Kurbanlarınızın kanlar içindeki hayallerini hâfızalarınızdan silebilecek misiniz?

Vazgeçin bu sevdadan, yeryüzünde hiçbir zâlim zulmiyle payidar olamamıştır. Önünde sonunda bunu sizler de anlayacak, nasıl aldatıldığınızı, nasıl kandırıldığınızı ve nasıl cinayetlere sürüklendiğinizi elem çeke çeke kendi içinizde yaşayacaksınız... Bize, bizden başka dost yoktur. Dost görünen canavarlar, sizleri örgütleştirip cinayet şebekelerine sokan hunhârlar, iktidara geçerlerse, en önce sizlerden yüz ve sırt çevirecekler ve hiçbirinizi karşılıklarına alıp konuşmağa dahi tenezzül etmeyeceklerdir. Bu vahşi insanlar, belki de geçmişteki kötülüklerine tanıklık etmemeniz için, sizleri de topyekûn yok etmeğe kalkışacaklardır. Rusya'da, Macaristan'da, Bulgaristan'da, Kızıl Çin'de bunun sayısız örnekleri görülmüştür. Yıllarca yalnız Rus halkına değil, bütün dünya milletlerine kan kusturan Sovyet gizli teşkilâtının şefi gürcü Beria, bir gece bir ahırda, ensesine bir kurşun sıkılarak gebertilmiştir. O Beria ki, elinde ve emrinde muazzam bir polis ve gizli polis örgütü, milyonlarca ajanı olduktan başka, Kızılordu saflarında bile mutemet adamları ile yerleşmişti. Beria misalini, onların dünyasında efsanevi bir şöreti bulunduğu için aldım. Daha bir çok örnekler ve isimler verebilirim ama, neye yarar? Anlayana sivri sinek saz, anlamayana davul zurna az!..

Aziz mü'minler!..

İslâmın zuhurundan sonra, Allahu tealâ'ya ibadet eden

kulları men'eden ve onları iymandan yüz çevirmeğe zorlayan, müslümanları horlayan alçakların serdarı Ebu-Cehil'dir, demiştik. Evet, Ebu-Cehil Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin Hak ve gerçek peygamber olduğunu biliyor ve fakat hased ve kibirinden ona iman ve itaat edemiyordu. Zira, onun ve avenesinin iymandan nasipleri yoktu ve iki cihan serveri, herşeye rağmen kendilerine acır ve iymana gelmeleri için gece ve gündüz Rabbine niyaz ederdi. Netekim, Ömer ibn-i Hattâb radiyallahu anh, Resûl-ü zişânın duasiyle iman tâcını giymiş ve şeri'at libasını kuşanmıştı.

Habib-i edibinin diğerlerinin de iman etmeleri için çırpındığını ve üzüldüğünü gören Allahu zül-celâl vel-kemâl hazretleri :

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

Innelleziyne keferû sevâ'un aleyhim e'enzertehüm em lem
tünzirhüm lâ yü'minün...

El-Bakara : 6

(Onlar ki, Hakkı inkâr ve setrederek kâfir oldular. Onları, korkutsan da korkutmasan da birdir. Onlar, seni ve sana verilen Kur'an-ı azimi tasdik edip iman etmezler.)

âyet-i kerimesiyle teselli buyurarak :

— Ey Nebiyyi zişân!.. Kendini üzme ve mahzun olma, onları ister cehennemle korkut, istersen cennetle müjdele, onlar aslâ iman etmeyeceklerdir. Bırak, onlar bildikleri gibi yiyip içip semirsinler. Boş hayaller ve olmayacak emeller peşinde koşsunlar ve yorulsunlar. Bu davranışlarının kendilerine neye mal olacağını pek yakında görecektir ve anlayacaklardır.

Ebu-Cehil ve avenesi, şeytan gibi rahmet-i ilâhiyyeden koğulmuşlardı. Bu vesile ile bir gerçeği daha dikkatinize sunmak isterim : Şeytan, rahmet-i ilâhiyye'den koğulmadan önceki ibadetlerinden ve Fira'un cömertlik gibi bir haslete sahip bulunduğundan isimleri Kur'an-ı kerimde zikrolunmuştur. Ebu-Cehil ve avenesinin ise, hiçbir meziyyet ve hususiyetleri

bulunmadığı için adı dahi anılmamıştır. Ebu-Leheb ise, Habîb-i edib-i Kibriyâ'nın amcası olduğundan, Cenab-ı Hak mahbubuna hürmet ve tâ'zimen onun adını zemineden bir âyet-i celile ile zikretmiştir.

Aklı olanlar için ne büyük bir ibret levhasıdır değil mi? Kâfir, küfür ve inkârında ısrar ettiği halde, güzel bir ahlâka sahip olması veya şerefli bir nesle mensup bulunması sayesinde, hiç olmazsa yaptıkları kötülüklerin açıklanması vesilesiyle Kur'an-ı azim-ül-bürhanda isimlerinin zikrolunması, adalet-i sübhaneyyenin açık bir delilidir.

Allahu tealâ'ya ibadet edeni men'etmeğe yeltenen zâlimlerin, Allah indinde nasıl bir lânete müstehak olduğu, bu âyet-i kerime ile Ebu-Cehil mel'ununun adı zikrolunmaksızın zemrolunması ile sabittir. Kulları, Hakka ibadetten alıkoyan kara yürekli ve kötü niyetli kişilere hatırlatıyoruz :

Şir-i Sübhan İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radyallahu anh efendimizin, mekruh vakitlerden birisinde namaz kılan kimseleri, bu âyet-i kerimenin zemnettiği kişilerden olmamak kaygusu ile men'etmemesi de sana bir ibret dersi oluyor mu?

İnsanları ibadetten ve dervişleri zikirten men'etmeğe kalkışmayınız... Hattâ, kendi inancına göre Hakka ibadet ettiklerini zanneden Hristiyan, Yahudi, Putperest, Mecusi veya Sabî'i olsun hiç kimseyi de bu ibadetlerden alıkoymağa yeltenmeyiniz.. Zira, başta Ömer ibn-i Hattab olmak üzere rüşd sahibi dört halife, müslüman emirleri ve islâm padişahları, Resûlü zişânın emirlerine uyararak fethettikleri ülkelerde bulunan gayri müslimlerin kilisesine, sinagonuna, havrasına, tapınağına el sürmemiş, putperestlerin putuna ve ibadetine mâni olmamışlardır. Hattâ, kimseyi zorla islâma girmeğe mecbur kılmamışlardır.

H İ K Â Y E

Emevi haliferinden rüşd sahibi olarak tanınan ve anılan Ömer ibn-i Abdülaziz radyallahu anının tabibi olan ve aynı

zamanda hizmetinde bulunan bir hristiyan genç vardı. İyi hu-yu ve temiz ahlâkı sayesinde halifenin teveccühüne mazhar ol-muştu. Birgün, bir sohbet esnasında halife ona islâmın ve Kur'anın hikmetlerini tatlı bir lisan ve inandırıcı bir beyan ile anlatarak, kendisinin de şeref-i islâm ile müşerref olmasını, iki cihanda da saadet ve selâmete kavuşmasını teklif etmişti. Genç adam :

— Yâ Emir!.. Biliyorum, islâm dini Hak ve gerçek din-dir, dinlerin en güzeli ve mükemmelidir. Fakat, lûtfedip beni serbest bırakınız, Hristiyan olarak kalayım, dedi.

Ömer ibn-i Abdülaziz hazretleri, kendisinden özür diledi, eskisi gibi lûtuf ve keremini, iltifatını esirgemedi ve hizmetine devam etmesine de müsaade buyurdu.

H İ K Â Y E

İslâm dinini iyice tetkik ve tetebbû etmiş, iyi ahlâk sahi-bi ve çevresinde müsbet intibâ bırakmış bir Hristiyan gencine, ismi müslüman, fiili kâfir olan, yalnız nüfus hüviyet cüzda-nının belirli yerinde islâm olduğu yazılan birisi aklı sıra öğüt vermeğe kalkarak :

— Bu kadar geniş ilmin ve bilgin, temiz ahlâkın olduğu halde neden müslüman olmuyorsun? diye sordu.

O Hristiyan genci, kendisine şu veciz cevabı verdi :

— Efendi, ben islâm dininin esaslarını okudum ve islâm büyüklerinin menakıbını uzun uzun araştırıp tetkik ettim. Bü-tün bu tetkik ve tetebbûlarım sonunda anladım ki, Bayezid-i Bestami, Abdülkadir-i Geylâni, Fahreddin-i Iraki, Fahr-i Razi gibi hâlis muhlis bir müslüman ve mü'min-i kâmil olamaya-çağım. Senin gibi bir müslüman olmaktansa, kâfir kalmayı ter-cih ettim, dedi ve dinine lâ'übalî, iyman lezzetinden, islâm iz-zetinden ve ibadet ni'metinden mahrum olan o fâsıkı susturdu.

H İ K Â Y E

II. Sultan Mahmud-u adli zamanında Hançerli Bey adında, din-i mübiyn-i islâmın şeri-at ve şera'itini ve Arap lisanının bedi beyan ve gavamızını hakkıyla bilen, tefsir ve Hadis-i şeriflerin şerhlerine vakıf Ulah beylerinden bir Hristiyan vardı. Keçeci zade İzzet molla, bu zat ile sık sık görüşür ve kendisiyle ilmi mübaheselerde bulunurdu.

Birgün, yine böyle ilmi bir mübahese ve münazaraya başlamışlardı. Hançerli Bey :

— Kadi hâşiyesi Şahap'ta şu âyet-i kerime şöyle tefsir olunmuştur. Buhari-i şerif şerhi Kirmani'de şu Hadis-i şerif şöyle şerhedildiği halde Kastalâni Ayni'de şu malûmat ve izahat vardır, diye tetkik ve araştırmaları üzerinde fikir beyanında bulununca, İzzet Molla ile o mecliste hazır bulunan sarığı iri ve fakat ilmi kıt birisi şaşırıp kalmıştı. İzzet Molla ile Hançerli Bey'in konağından çıktıklarında, üzerinde sûreta ilmi kisve ve kıyafet bulunan zavallı :

— Molla efendi!.. Bu ne büyük bir âlim, bu ilmi ile neden müslüman olmuyor, deyince İzzet Molla dayanamamış ve kendisini bir küçücük cümle ile susturmuştu :

— Senin, bu cehlinle kâfir olmadığın gibi!..

**Onların ki, eksiği çok işinin;
Eksikliğin gözler olur her kişinin...**

Evet; hiçbir müslüman Allahu tealâ'nın kullarını kâfir bile olsa, ibadetten men'etmez, ibadethaneye tecavüzde bulunmaz. Netekim, müslümanlar en parlak devirlerinde bile fethettileri ülkelerde kiliselere tecavüz ve Hristiyanları ibadetten men'etmemiştir. Hiçbir topluluğun ibadethanesini yıkmamışlardır. Ancak, civarında Hristiyan halk kalmayan kiliseleri mescide tahvil etmişlerdir. Tarihi vesikalara dayanarak kesinlikle iddia ediyoruz ki, gerçek bir müslüman din kardeşini Hakka ibadet ve tâ'atten men'etmek şöyle dursun, hiçbir milletin inancına, mezhebine ve itikadına aslâ ve kat'a müdahale etmemiş ve onları tam bir hürriyet ve serbesti havası içinde

kendi hallerine bırakmıştır. Uzağa gitmeğe ne hacet!.. Yakın bir geçmişte, Belediye'de medeni kanuna göre oğlunun veya kızının nikâhını kıydırdıktan sonra, evine davet ettiği bir hoca efendiye nikâh duası yaptıran müslüman Türklerle o din görevlisi aleyhinde takibat yapılırken, İstanbul'un göbeğinde Hristiyanlar kızlarını ve oğullarını alay-ı valâ ile mumlar ve çiçekler donatarak kiliselerine götürebilmişler ve papazlarına dini nikâh kıydırabilmişlerdir.

Allah azze ve celle, Kur'an-ı azim-ül-bürhanında açıkça müşriklerin putlarına sövülmesini dahi men'etmiştir :

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ

Ve lâ tesübbülleziyne yed'üne min dunillâhi feyesübbül-lâhe
adven bi-gayri ilm...

El-En'âm : 108

(Allahu tealâ'dan gayrısını ilâh edinen müşriklerin taptıklarına sövmeyin ki, onlar da haddi aşarak bilgisizlikle Allahu tealâ'ya tâ'netmesinler...)

Evet aziz müslümanlar! Kur'an-ı azim âyet âyet edeptir, ilimdir, irfandır. Binaenaleyh, biz müslüman Türkler değil ehli kitap olan Yahudi ve Hristiyanlara, hattâ, putlara tapan müşriklere dahi sövmeyiz, sövemeyiz. Olsa olsa, onlara acır ve içine daldıkları dalâlet ve sapıklıktan ötürü başlarına gelecekleri düşünerek kendi halimize şükrederiz.

TARİHİ KISSA

Fâtih-i Kudüs ve İran ve Halife-i Mahbub-u Rahman olan Hz. Ömer, (Radiyallahu anh) Kudüs şehrini zapt ve fethettikten sonra şehri ziyaret ediyordu. Kamame kilisesini gezerken, namaz vakti gelmiş ve emir-ül-mü'miniyn namaz kılmak maksadiyle kiliseyi terke hazırlanmıştı. Başrahip :

— Yâ Emir-el-mü'miniyn! dedi. Burası da bir ibadethanedir. Namazınızı kilisenin içinde de kılabilirsiniz, dedi.

Hız. Ömer-ül-Faruk, Başrahibe şu cevabı verdi :

— Evet, kilisede namaz kılmak caizdir, dedi. Fakat, beni burada namaz kılariken gören müslümanlar, kiliseni cami yapmak isterler. Oysa, biz hiç kimsenin ibadethanesine dokunmayız. Bırak, namazımı dışarıda kılayım.

Onun, bu namaz kıldığı yere müslümanlar sonradan Mes-cid-i Ömer olarak anılan ve tanınan cami-i şerifi yaptırmışlardır.

Ebu-Cehil ve vârislerinden gayrı hiç kimse, kulu Rabbine ibadetten men'etmez ves-selâm...

Ne var ki, Ebu-Cehil mel'unu Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin binlerce mû'cizelerine tanık olduğu halde, iyman tâcını giyememiş, şeref-i islâm ile müşerref olamamıştır. Sizlere, bu mû'cizelerinden bir misal daha sunmak isterim :

MÛ'CİZE-İ-NEBEVİ

Nebiyyi ins-ü can aleyhi ve âlihi salâvatullah-ir-Rahman efendimiz, çocuklukla gençlik çağları arasında, bütün peygamberlerin müşterek mesleği olan çobanlık yapmıştı. Bir gün, iki cihan serveri sürülerini Mekke-i mükerrreme haricinde otlamış şehre dönüyorlarken, Ebu-Cehil de bir deve sırtında geldi ve kendilerine yetişti. Bindiği deve gayet esrik bir hayvandı. Efendimize seslendi :

— Yâ Muhammed! Gel, seni deveme bindireyim, dedi.

Resûl-ü zişân, gençlik veya çocukluk sa'ikasıyle bu teklifi yadırgamadı ve deveye bindi. Fakat, o güçlü ve kuvvetli deve bir türlü yerinden kalkamıyordu. Ebu-Cehil, elindeki kırbaçla vurmağa başladı, ama hiçbir fayda sağlamadı. Deve, yerinden kıınıldamıyordu. İnliyor, ön ayakları üzerinde kalkmağa çabıyor, büyük bir gayret sarfediyor, fakat nedense kalkamıyordu. Ebu-Cehil büyük bir hayretle :

— Bu hayvana ne oldu, anlayamıyorum? diyor ve boşuna kaldırmağa uğraşıyordu.

Habib-i edib-i Kibriyâ :

— Sen, beni kendi arkana oturtun. Oysa, deven de devenin sahibi de buna razı olamadılar, buyurdu. Ebu-Cehil, kendi kendisine söylendi :

— Aca'ib!..

Bu arada da, Resûl-ü müctebâ'yı öne aldı ve kendisi arkada kaldı. İşte, o zaman deve az önce yerinden kımıldanamayan o değilmiş gibi fırladı ve ayağa kalkarak yola koyuldu.

Ebu-Cehil bu ve benzeri daha bir çok mü'cizelere şahit olmuştur. Olmuştur ya, ezeli istidadı bulunmadığından Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, Allahu tealâ tarafından gönderilmiş Hak Peygamber olduğunu anlayamadı ve hattâ sezeemedi. O zât-ı akdesi, Beni Haşim'den Abdullah'ın oğlu ve Ebu-Talib'in yetimi bildi ve öyle gördü. Bu yanlış ve hatalı görüş ve teşhisinden dolayı da cümle âleme ibret oldu, rahmetten mahrum kaldı ve kendini cehennem ateşine saldı. Onun içindir ki, Allahu sühanehu ve tealâ hazretleri, Kur'an-ı keriminde : **(EY HABİBİM!.. ONLAR SANA BAKIYORLAR AMA, SENİ GÖREMİYORLAR...)** buyurmuştur. Eğer; görseler, görebilmek bahtiyarlığına erişselerdi, diğer sahabe-i güzün gibi isimleri hayır ve riza ile anılır, kurb-u ilâhîde ve civar-ı Muhammedî'de bulunur, ebedi saadet ve selâmetle taltif olunurdu.

Ey Ehl-i vefa!..

Habib-i edib-i Kibriyâ'ya ashap ve ümmet olmanın şeref ve itibarı ile, ona iman ve itaat etmeyenlerin, ondan yüz çevirenlerin uğradıkları inkisarı görüyor, duyuyor ve okuyorsunuz. Âlemlere rahmet olarak gönderilen o zât-ı akdesiye iman ve itaat edenler, bu fâni dünya hayatında aziz oldukları gibi, bâki ve ebedi olan âhiret âleminde de aziz olacaklardır. Nettekim, ona iman ve itaat etmeyenler de, dünyada zelil ve rezil oldukları gibi, âhirette de aynı zillet ve rezaletten kurtulamayacaklardır.

Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'yı inkâr, küfür ve inatlarında ısrar eden Ebu-Cehil, Bilâl-i Habeşi (Radiyallahu anh) gibi nur cemalinin sırlarına vukuf peyda edebilseydi, pervane

gibi cemali şem'ine can atar, aşk ateşiyle özünü yakar kül olur, gülistan-ı ilâhîde nâdîde bir gül olur, cennet bahçelerinde tevhid ile şakıyan bülbül olur, Mansur gibi zülfüne ber-dâr, İbrahim Edhem gibi dünya mülk ve saltanatı târûmar ve diğerk bütün âşıklar, sadıklar gibi nâ'il-i didâr olurdu.

Lâkin, o lâ'inin baş gözü açıldı ama, kalp gözü kör olduğundan Hak ve hakikati göremedi, Resûl-ü müctebâ'nın sırtına eremedi, kulakları da sağır olduğundan Hak kelâmını duymadı, nefs-i emmâresine kıyamadı, dünya hırs ve menfaatlerine doyamadı, kibir ve hased beliyyesinden cayamadı, şahit olduğu gerçekler ve mû'cizeler kendisini inkâr ve ısrar uçurumundan alıkoymadı.

Hakkı görecekt yerde, mal ve mülkünü gördü. Hakkı duycak yerde, kâfirlerin reisi olduğunu duymayı tercih etti. Ne var ki; malı, mülkü, parası, pulu, riyaseti ve hain siyaseti ona hiçbir yarar sağlayamadı. Kendisine uyanlarla birlikte Allahu tealâ'nın gazabına uğradı, nâr-ı cahiymi boyladı.

Ebu-Cehil, Bedir gazasında katlolunmuştur.

Ashab-ı kirâmın ileri gelenlerinden ve daha hayatta iken cennetle müjdelenenlerden Abdurrahman ibn-i Avf radiyallahu anh hazretleri, bu olayı şöyle anlatmışlardır :

(Bedir gazasında, iki genç arasında bulunuyordum. Bu iki delikanlı o kadar genç, çelimsiz ve tecrübesiz görünüyorlardı ki, kendi kendime daha güçlü ve kuvvetli iki savaşçı arasında bulunsaydım, herhalde daha büyük başarılar elde ederdim, diye düşünürken, bunlardan birisi yanıma sokuldu ve usulca sordu ve aramızda şöyle bir konuşma oldu :

— Amca, siz Mekke'li misiniz?

— Evet!..

— Ebu-Cehil denilen mel'unu tanır mısınız?

— Elbette tanırım ama, sizin Ebu-Cehil'le ne alış-verişiniz var?

— İşitıyoruz ki, o hain Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme pek ziyade ezâ ve cefa edermiş. Hattâ, duyduğumuza göre Muhammed'le karşılaşsam, ona öyle bir saldırıp sarılaca-

ğım ki, ikimizden birisi ölmeden kimse bizi ayıramayacaktır, onu ellerimle boğacağım, diyormuş. Kendisinden bütün bunların hesabını soracağız ve iki cihan serverine uzatmak istediği ellerini ve ayaklarını kıracağız.

Gençlerin bu cesaret ve şecaatleri, özellikle Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerine olan hürmet ve muhabbetleri ve dolayısıyla islâm dâ'vasına karşı bu yakın alâka, merbutiyet ve sadakatleri beni son derece memnun ve mesrur etti. Gerçi, Ebu-Cehil'in ne yaman ve tecrübeli bir silâhşör olduğunu ve müşriklerin kendisini nasıl koruduğunu bilirdim ve bu bakımdan bu iki çelimsiz ve tecrübesiz gencin onunla muhaseme ve mücadelelerinin çok güç olacağını da takdir ederdim, ama onların hamiyet ve gayretleri bana inanç verdi ve garip bir tesadüfle tam o sırada Ebu-Cehil'in de desesine binmiş olduğu halde, Mekke müşriklerini teşvik ve teşçi etmekte bulunduğunu gördüm ve iki delikanlıya :

— İşte! dedim. Aradığınız din ve peygamber düşmanı Ebu-Cehil mel'unu bu adamdır.

Birden, o iki genç avına saldıran şahin gibi Ebu-Cehil'e hücum ettiler. Muhafızlarının çenberini yıldırım çarpmış gibi yardılar ve mel'unu yere düşürerek üzerine çullandılar, kılıçları ile bacaklarını kestiler. Ebu-Cehil'in oğlu İkrime de bu arada o iki kahraman gaziden birisinin kolunu omuz başından ayırdı ve o cengâver sallanıp duran ve kendisine hayli eziyet verdiği anlaşılan koluna ayağı ile basarak kılıcı ile kopardı ve attı.

İşin sona erdiğini, küfür ve inadının kendisini hakir ve zelil yerlere serdiğini görüp bildiği halde, Ebu-Cehil kendisini katledenlerin Medine'li olduklarına hayıflanıyor ve ÇİFTÇİ diye tahkir ve tezyif ettiği o kutsal belde halkından iki cengâver tarafından öldürülmesini, kibir ve gururuna yediremiyor ve acılar içinde kıvranırken bile :

— Keşke beni şu çiftçilerden başka birisi öldürseydi. diye homurdanıyordu.

Tam bu sırada, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem :

— Acaba şu ânda Ebu-Cehil ne yapıyor? Kim gidip ondan bize bir haber getirir? buyurmuş ve bu emir üzerine Abdullah ibn-i Mes'ud radiyallahu anh, o mel'unun acılar içinde kıvrandığı yere doğru koşmuştu. Ebu-Cehil can çekişiyordu. İbn-i Mes'ud onu sakalından tuttu, ayağı ile boynuna bastı ve sordu :

— Yâ Ebu-Cehil sen misin?

O mağrur ve mütekebbir adam, hâlâ kendisine gelememişti. Cevaben :

— Ey koyun çobanı, dedi. Pek yüksek bir yere çıkmışsın, ama sen bana haber ver, galibiyet sizde mi, bizde mi?

İbn-i Mes'ud radiyallahu anh kükredi :

— Allahu azim-üş-şâna hamd-ü senâ olsun ki, galibiyet ve zafer her zaman ve her yerde olduğu gibi yine islâmındır.

Ebu-Cehil, sarsıldı ve inler gibi :

— Muhammed'e söyle, dedi. Bugüne kadar onun düşmanı olarak yaşadım. Şimdi, dünyadan giderken de ona daha şiddetli bir düşman olarak gidiyorum.

İbn-i Mes'ud hazretleri, mel'unu daha fazla konuşturmadı, murdar kellesini kesti ve huzur-u fâ'iz-in-nuru cenab-ı fahr-i risalete getirerek yere attı.

İki cihan serveri saadetle :

— Ey Allah düşmanı!.. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerine sonsuz hamd-ü senâlar olsun ki, seni sonunda böyle hakir ve zelil eyledi, buyurdu.

Ebu-Cehil'i devesinden aşağı alarak katleden iki bahadır, sonradan Resûl-ü müctebâ'nın huzuruna yüz sürerek, her ikisi de Ebu-Cehil'i kendisinin öldürdüğünü arzettiler. Efendimiz, tebessüm buyurarak sordular :

— Kılıçlarınızı sildiniz mi?

Silinmediğini öğrenince, her iki kılıcı da ayrı ayrı muayene ettiler, Ebu-Cehil'in mülevves kanını müşahede buyurarak onları tebrik ettiler ve her ikisinin de o mel'unun katlinde kılıçlarını kullanmış olduklarını tasdik eylediler.

Servet ve riyasetine güvenerek kendisini çiftçilerden ve

köylülerden yüksek gören, Resûl-ü zişânı baş tâcı eden Medine-i Münevvere halkını tahkir ve tezyife yeltenen o kibirli ve inatçı kâfir, sonunda beğenmediği Medine halkından iki genç, çelimsiz ve tecrübesiz gencin kılıçları ile ölüm yarasını almış, ashab-ı kiramın en zayıfı ve kuvvetsizi olup ÇOBAN diye horladığı İbn-i Mes'ud radiyallahu anh tarafından başı gövdesinden ayrılmıştı.

Sultan-ı serir-i din-i nübîyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-mu'îyn efendimiz hazretleri :

— Benim Fir'avunum Ebu-Cehil idi. Benim Fir'avunum, kardeşim Musa'nın Fir'avunun zulmünden daha alçaktı, buyurmuşlardır.

Bu kıssaya İRŞÂD adındaki eserimizde daha geniş yer verildiği için burada bu kadarıyla iktifa ediyoruz. Ebu-Cehil'i katleden iki gençten birisi olan Mu'avvez bin Afra ki, yukarıda sözü edilen iki gençten birisidir. Kolu, Ebu-Cehil'in oğlu İkrime tarafından kesilmişti. Allahu tealâ'nın tecellisine bakınız ki, kibir ve azametinden kendisini yeryüzünün Tanrısı ilân eden Nemrud'u da bir alil sivri sinek helâk etmişti. Netekim : (BEN, SİZİN YÜCE RABBİNİZİM!) iddiasında bulunan Fir'avunu da, diğer sopalardan hiçbir farkı olmayan bir asa, orduları ve ma'iyeti ile mahv-u perişan eylemiştir.

Ey ibret sahipleri! Ey gözlerim görüyor diyenler!.. Bu kıssalardan hâlâ ibret almayacak mısınız?

Evet, dersimize devam ediyoruz :

(ERE'EYTE İN KÂNE ALEL-HÜDÂ EV EMERE BİTEKVVÂ) : Görmüyor musun ki, kulları Rabbine ibadetten men'edeceğine, Allahu tealâ'dan korkmak ve ona ibadet etmekle emretseydi, böylelikle insanlara iman, ittika ve salih ameller işlemeyi öğütleyseydi ne kadar güzel ve ne kadar aziz olurdu.

(ERE'EYTE İN KEZZEBE VE TEVELLÂ ELEM YÂ'LEM Bİ-ENNALLAHE YERÂ...) : Görmüyor musun, Kulları Rabbine ibadetten men'eden, Allahu tealâ'nın varlığını ve birliğini, Resûlullah'ın Hak ve gerçek peygamber olduğunu yalanlayan, iman ve itaatten yüz çeviren kâfirlerin, zâlimlerin bu küfür ve inatlarını ve diğer bütün çirkin ve kötü fiil ve davranışla-

rını Allahu sübhanehu ve tealâ'nın hakkıyla ve lâıyıkıyla görüp bildiğini anlayamıyorlar. Nasıl ki, insanları hidayete, Hak ve hakikate ve ibadete çağırarak doğru yolu gösteren, Allahu tealâ'dan korkmak ve sakınmak gerektiğini öğretenleri de Hak celle ve alâ görmektedir. Hal böyle olunca; iman, itaat ve ibadeti emreden mükâfatını; iymansızlığı, isyanı teşvik ve kulu Rabbine ibadetten men'edenler de mücazatını elbette ve elbette göreceklerdir.

Muhterem kardeşlerim :

Bu âyet-i kerime zâhirde her ne kadar Ebu-Cehil hakkında nâzil olmuşsa da, aslında bütün insanlar için eşsiz ve emsalsiz bir öğüttür. Mü'minlerin ibadet ve hayır işlemekten men'edilmemeleri gerektiğine emir ve işarettir. Aksini yapanlar için ise, büyük bir tehdittir, ihtardır. Bunun içindir ki, Şir-i sübhan ve mahbub-u Resûl-ü Rahman Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efendimiz, Kûfe'de bayram namazını kılmak için mescide vardıklarında, kerahat vakitlerinden olan sabah namazı ile bayram namazı arasındaki vakitte bazı kimselerin nafile namaz kıldıklarını görmüşler ve fakat onları bu namazdan men'etmemişlerdir. Hatta :

— Kerahat vakti değil midir? Bu vakitte namaz kılmak caiz midir? diye soranlara cevaben :

— Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin bayram namazından önceki bu vakitte namaz kıldıklarını hiç görmedim. Fakat, kulları Allahu azim-üş-şâna ibadetten men ederek alıkoymak, Ebu-Cehil'in işiydi. Ben de aynı şeyi yaparak halkı namazdan men'etseydim, korkarım ki bu âyet-i kerimenin hükmüne girerdim, buyurmuşlardır.

(KELLÂ LE-İN LEM YENTEHI LENESFEAN BİN-NÂSİ-YETİ...) : Kulları Rabbine ibadetten men'eden, bu kötü ve çirkin işten vazgeçsin. Vazgeçmeyecek olursa, onun nâsiyesinden kahr-u şiddetle öyle bir tutarız ki, ne olduğunu, neye uğradığını anlayamadan cehennemi boylar. Âlemlerin Rabbi olan Allahu sübhanehu ve tealâ'nın zâlimleri yakalaması ve tutması gayet şiddetli ve onlar için hazırladığı azap gayet dehşetli.

dir. Has kullarının intikamlarını, zâlimlerden pek acı bir şekilde alır. Hikmeti, merhameti, lûtuf ve keremi gereği olarak imhal eder, mühlet verir ama aslâ ihmal etmez. Dilediğini dilediği gibi işler ve dilediği gibi hükmeder. Dostlarını cemali ile mesrur ve düşmanlarını celâli ile makhur eyler. Onun kahrettiğine hiç kimse yardım edemez ve yardımcı olamaz. İlâhi azabını reddetmeğe hiç kimse kadir ve muktedir değildir. Al-lâm-el-guyub olduğundan, fesad ehlinin kalplerindeki kötü niyetleri hakkıyla bilir ve herkesi niyetine göre kıyamette cezalandırır veya mükâfatlandırır.

(NÂSİYETİN KÂZİBETİN HÂTİ'EH...): O nâsiye sahibi olan lâ'in Ebu-Cehil, kendisinin başı boş olarak yaratıldığını sanıyor, başındaki yuların bir ucunun Yedullah'ta olduğunu anlayamıyor, dünya hayatını ve kendisine bahşolunan ömür sermayesini yalanlarla, hata, isyan ve nisyanlarla, zulüm, hased ve ihtiraslarla tüketip yitirdiğini farketmeksizin kötülüklerini arttırıyor. Böyle yapmakla da, daha bu âlemden itibaren azaba duçar olduğunu bilemiyor. Ölümünden sonra tekrar dirileceğini, kıyamette bütün habasetlerinin hesabının kendisinden sorulacağını hatırına bile getirmiyor ve hattâ kabul etmiyor. Kaldı ki, hasedçinin hasedinin kendisini cehennem ateşi kadar yakan bir azap olduğunu düşünemiyor.

Din-i mübiyn-i islâmda cihad emri farzdır. Zira, i'lâyı kelimetullah'ı bütün insanlara kabul ettirmek gibi ulvi bir hikmet taşımaktadır. Allahu tealâ'nın varlığını, birliğini, ortağı ve benzeri bulunmadığını, oğul, kız, ana-baba, eş edinmekten münezze ve müberrâ olduğunu, zât-ı ülûhiyyet ve ahadiyyetinden gayrı kulluk ve ibadete lâayık ve müstehak Hak Mâ'bud olamayacağını, bütün mevcudat, mümkinât ve mahlûkatını halk ve icat buyurmakta olduğu gibi kullarını yaratmakta da bütün noksanlardan münezze ve tekmil kemal sıfatları ile muttasıf bulunduğunu ilân ve isbat etmek ve bütün insanları iymana ve islâma davet eylemek bu sayede mümkün olur. Bütün insanlar, bu sayede uyarılarak islâm dinini kabul etmesindeki faydalar ve hayırlar tâ'lim ve telkin olunur, iyman ve itaat şerefi ile müşerref olanların mazhar olacakları yük-

sek dereceler anlatılmış ve öğretilmiş bulunur ve böylece mü'minlerin aynı dâ'va ve ideal uğrunda birleşmeleri sağlanmış olur.

Buna rağmen, iyman ve itaat etmeyenler ise islâma teslim olmaya ve yukarıda anlatılan gayelerin gerçekleştirilebilmesi için berlirli bir haraç ödemeğe çağırılır ve bununla da kendilerini koruma görevinin islâma ait bulunacağı anlatılır.

Bu iki teklifi de kabul etmeyenlerle ise, savaşılır.

İmdi, bu üç şartı özetleyerek tekrar hatırlatalım :

- 1) İslâm mücahitleri, bir ülkeyi kuşattıkları zaman, o ülke halkına islâmı kabul, iyman ve itaat etmeleri emrolunur.
- 2) Bu teklifi kabul etmeyenler, islâma teslim olmaya ve haraç vermeğe çağırılır.
- 3) İlk iki teklifi de reddedenlerle savaşılır.

İslâmiyyeti kabul, iyman ve itaat edenler - Mü'min kardeşlerimiz olarak - saflarımıza katılır, arada ayrılık ve gayrılık kalmaz.

Kabul ve iyman etmeyenler ise haraca bağlanır ve fakat buna karşılık her türlü hak ve menfaatleri, dini inanç ve ibadetleri, canları, malları, iffet ve ismetleri korunur.

Bu teklife karşı çıkanlarla savaşılır. Galibiyet hangi tarafta kalırsa, elbette onun hükmü geçer. Başlangıçtanberi, müslümanların takip ettikleri yol budur ve bunun böyle olduğunda yalnız islâm kaynakları değil, ilim haysiyetine sahip yabancı kaynaklarda da ittifak vardır. Sizlere Müneccimbaşı tarihinden naklen bunun açık bir örneğini daha sunmak isterim :

H İ K Â Y E

Selçuk sultanlarından Alâeddin Keykubat'a Hristiyan bir tüccar müracaat eder :

— Sultanım! der. Sizin adaletinizi yakinen bilenlerdenim. Tebaanızdan olmakla öğünürüm. Hristiyan olmama rağmen,

hak ve menfaatlerim korunmakta ve bizlere de müslümanlarla eşit muamele tatbik olunmaktadır. Son zamanlarda Mısır'la ticaret yaptım ve kazandığım parayı getirdim. Ancak, Antalya tekfuru bütün kazancımı elimden aldı. Devletinize malımı, canımı, ırz ve namusumu, dinimi koruyup kollaması için vergi ve haraç ödüyorum. Meşrû kazancımın zorla elimden alınması büyük bir haksızlıktır. İslâm idaresine hak ve menfaatlerimizi korudunuz için girdim ve bugüne kadar yasalarınıza ve törelerinize itaat ettim. Benim hakkımı Antalya tekfurundan alınız veya zararımı tazmin ediniz. Gasbedilen para sizindir, yağma edilen şan ve şeref de yine sizindir. Bu tecavüz, şeklen ve zâhiren bana olmuşsa da, aslında size yapılmış demektir.

Sultan, büyük bir hiddetle kalktı ve yemin etti :

— Eğer, senin hakkını Antalya tekfurundan almadan şu tahtıma oturursam, karım benden boş olsun, dedi ve derhal ordularına hareket emrini verdi. Bir yandan da Antalya tekfuruna haber salarak, yukarıda sıraladığımız üç şarttan birisini kabul etmesini istedi. Antalya tekfuruna, bu teklifleri kabule yanaşmayınca Türk-İslâm orduları Antalya şehrini kuşattı ve fethetti. Şikâyet sahibi Hristiyan tüccarın hakkı alınarak kendisine ödendi. Sultan Alâeddin Keykubat, Antalya'nın fethinden sonra tahtına tekrar oturdu.

Bu tarihi kıssa, müslüman Türklerin tebaasından olan gayri müslimlerin hak ve menfaatlerine karşı ne kadar titiz davrandıklarının delili ve şahididir.

Türk hâkimiyeti altında yaşayan gayri müslimler, huzur ve refah içinde yaşarlardı. Mehmedcikler, cepheye kan dökerken onlar, büyük merkezlerde işleriyle, güçleriyle, ticaretleriyle uğraşır, büyük servetlere sahip olurlardı. Mehmedcik, cepheye şehadet rütbesini ihraz ederse, oğlu namzet olarak yerini alır; karısı, kızı kimsesiz ve yetim kalır, anası ve babası büyük acılar içinde kıvranırdı ama, haraç ödeyen kâfir bütün bu ağlayıp sızlamalara seyirci olur ve kıs kıs gülerek küplerini doldurur, mal ve mülkü ile öğünür, servet ve ihtişamı ile böbürlenirdi. Bu kadarıyla kalsa neyse ne!.. Üstelik, eline fırsat geçti mi, gördüğü hüsn-ü muameleye rağmen, millete iha-

net eder, orduya ihanet eder ve müslümana ihanet ederdi. Kendilerine, adalet tatbik olunsa feryat ve figana başlarlar, müslümanlar aleyhinde akla hayale gelmedik iftira kampanyaları açarlar, Batılı büyük devletlere şikâyetten tutunuz da, birleşmiş milletler teşkilâtına, güvenlik konseyine varıncaya kadar çalmadık kapı bırakmazlar. Oysa, biz müslüman Türkler ikiyüz seneye yakın bir zaman hâkimiyetimiz altında kalan Macaristan'da, dörtyüz seneye yakın bir zaman Romanya'da, beşyüz seneye yakın bir zaman Sırbistan'da, üçyüz elli seneye yakın bir zaman Yunanistan'da, beşyüz yirmiş beş yıldır idaremizde bulunan ve kıyamete kadar da Türk kalacak olan İstanbul'da ne bir kilise veya havra yıkmışsızdır, ne kimsenin ibadetine engel olmuşsuzdur, ne hiç kimseyi kılıç zoruyla Müslüman olmaya zorlamışsızdır, ama medeniyet dünyasında adımız hâlâ ve hâlâ BARBAR TÜRKLER, ZÂLİM TÜRKLER olarak anılmaktadır. Hangi medeniyet, hangi barbarlık hangi zâlimlik? Saf ve mâ'sum insanların Hristiyanlaştırmak için sermayesi milyarlarla ifade edilen misyonerlik teşkilâtı mı medenidir? Beynelmilel siyonizmi bütün dünyaya yaymak için her ülkede mason locaları kuranlardan daha barbar, müslümanları arkadan vuranlardan daha zâlim kim olabilir?

Vaktiyle, müslüman Türklerin adalet ve hakkaniyet üzere her girdikleri ülkeye tam bir hukuk nizamı getirdiklerini bilen papazlardan, islâmın zaferi için kendi kiliselerinde âyinler tertip ve dua edenler görülmüştür. Kıbrıs'ta kara cübbeli bir katil papaz, müslümanları haksız yere öldürüp cami-i şerifleri bombalarla yıkarken, İstanbul'da herhangi bir kiliseye taş atan olmuş mudur? 6/7 Eylül hâdiseleri dahi, müslüman Türkü küçük düşürmek isteyenlerin tahrik ve teşvikleri sonucu meydana gelmemiş midir? Bu menfur hadiselerden sonra, Avrupa'nın belli başlı bütün merkezlerinde, limanlarında ve hava alanlarında Türkler aleyhinde korkunç tezevir ve iftiralar dolu beyannameler dağıtılmamış mıdır?

Evet, islâmda cihad farzdır. Fakat, müslümanlar bu cihadı zâlimin zulmünden mazlûmu, gaddarın gadrinden mağduru, kötülerin şerrinden insanları korumak ve kurtarmak için, in-

sanlık haysiyetini, kişilerin ırz ve iffetini sıyanet için yapmışlardır ki, kısaca cihada mukaddesatı muhafaza için izin ve ruh-sat verilmiştir, diyebiliriz.

H İ K Â Y E

Bir Alman Yahudisi iken, şeref-i islâm ile müşerref olan bir profesör ile konuşuyorduk. Söz arasında bana :

— Siz müslümanlar, Allahu tealâ'yı kabile reisi, şah ve ya padişah gibi biliyorsunuz, dedi. Tabiatıyla reddettim ve :

— Hâşâ, estağfurullah! dedim. Biz, Rabbimizi hiçte senin sandığın gibi bilmeyiz ve tanımıyoruz. Olsa olsa, bazı kabile reisleri, padişahlar veya emirler, Allah'lığa özenirlerde, sen onların bu özenmelerini, yanlış ve çirkin fikirlerini, korkunç günahlarını, bütün müslümanların Allahu azim-üş-şâna olan iymanları ile birbirine karıştırdın. Kaldı ki, söze başlarken bana (SİZ MÜSLÜMANLAR) diye hitabetmene de hayret ve ta'accup ettim. Sen, müslüman değil misin ki, kendini benden ayırıyorsun?

Bana, aynen şu cevabı verdi :

— Evet, El-hamdü lillâh müslümanım. Ama, unutma ki herşeyden önce Yahudi'yim. Bir Yahudi, müslüman olabilir, hristiyan olabilir, hattâ komünist veya sosyalist yahut kapitalist olabilir. Fakat, ne olursa olsun Yahudi olarak kalır, dedi. Bu kıssayı, sizlerin irfan ve iz'anınıza arzederim aziz kardeşlerim.

Kulları, Allahu tealâ'ya ibadetten men'eden şeytan uşaklarından daha zâlim ve daha korkunç kimse tasavvur ve tahayyül edilemez demiştik. Evet, onlar ibadetten men'etmekle kalmazlar, içlerinde Hakka rükû ve secde edilen mescitleri yakmağa ve yıkmağa gayret ederler ve ellerinden gelirse bu alçaklığı irtikâp etmekten de geri durmazlar. Halbuki, cami-i şerifler ve mescitler, Allahu azim-üş-şânın evidir, böyle olduğu için de hürmet ve tâ'zime her bakımdan lâyük ve müstehaktır. Her ne kadar, taştan, topraktan yapılmışlarsa da, içlerinde Hakka ibadet edildiği için kutsaldır. Kaldı ki, mes-

cid-i hakiki ârif-i billâh olanların gönülleridir. Binaenaleyh, onları yakmağa ve yıkmaya çalışanlar elbette zâlim ve hâ'indirler. Allahu azim-üş-şân ise zâlimleri ve hâ'inleri aslâ sevmediğini Kur'an-ı azimde açıkça beyan buyurmuştur. Şu halde, bunlar Allahu tealâ'nın da zât-ı ülûhiyyetine düşman itti-haz ettiği kimselerdir, Allah düşmanlarıdır. Hiç kuşkusuz bu gibilerden intikamını ergeç alacaktır.

Mescitler, iki türlü tahrip edilmiş sayılır :

Birincisi, mescidin zâhirini yani dış görünüşünü mâ'mur ederek, bâtınını yani içerisini zikrullah'tan hâli kılmakla gerçekleşir. Yahut, emanetlerin en kutsalı olan din emaneti, nâ-ehil ellere verilerek, matlûp ve maksut olan gaye ve hedeften uzaklaşmakla, mescitleri kullandırmamakla oluşur.

İkincisi ise, Allahu tealâ'nın ism-i celili zikredilen ve da-vet-i Hakka vasıta olan minarelerinden başlamak suretiyle bü-tün mescidi yakmak ve yıkmak suretiyle mescitler tahrip edilmiş olur.

Hangi şekilde olursa olsun, mescitleri tahrip edenler, Al-lahu tealâ'ya ve âhiret gününe iman etmeyen, namaz kılma-yan, zekât vermeyen kimselerdir ki, bu gibilerin yakın bir ge-lecekte Hakkın gazap ve azabına müstehak olacakları mutlâk ve muhakkaktır. Zira, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, Et-Tevbe sûre-i celilesinin 18. inci âyet-i kerimesinde (**ALLA-HU TEALÂ'NIN MESCİTLERİNİ ANCAK ALLAHU AZİM-ÜŞ-ŞÂN'A VE ÂHİRET GÜNÜNE İYMAN EDEN, NAMAZLARINI DOSDOĞRU KILAN, ZEKÂTLARINI VEREN VE YALNIZ AL-IAH AZZE VE CELLE'DEN KORKAN KİMSELER İMAR EDERLER Kİ, HİDAYETE ERENLERDE İŞTE BUNLAR-DIR.**) buyurmak suretiyle hâlis mü'min kullarının tarif ve tavsifini kesinlikle açıklamıştır. Allahu zül-celâl vel-kemal haz-retleri, elbette hâlis mü'min kullarını da âhiret âleminde tal-tif ve tatyip buyuracak, onları, cennet, ni'met ve cemal ile mü-kâfatlandıracaktır.

Ey Allah'ın kullarını en tabi'i hakları ve görevleri olan iba-detlerinden men'eden, mü'minleri hor gören, onların Hakka kıyam, rükû ve secde ettikleri mescitlerini yakıp yıkan zâlim-

ler ve hâ'inler!.. Sizlere hitabederek haykırıyorum : Bu iğrenç niyyetinizden, bu korkunç cinnetinizden ve bu çirkin davranış ve hareketinizden vazgeçiniz!.. Sizden öncekilerin olduğu gibi, sizlerin de âkibetleriniz gayet feci olacaktır, birgün Hak ve adalet yerini bulacaktır. Allahu tealâ başta Ebu-Cehil olmak üzere bütün vârislerinden olduğu gibi önünde sonunda sizlerden de intikamını alacaktır. Ne ile ve kiminle muhaseme ve mücadele ettiğinizin farkında bile değilsiniz; masanıza ve makamınıza, rütbenize ve ihtişamınıza, size alkış tutan bendegâhınıza güvenip aldanmayınız. Ölüm meleği yakanıza yapıştırmıydı, ne rütbe ve makamınıza, ne saltanat ve ihtişamınıza bakmaz, bir ânda kendinize ait olduğunu sandığınız herşey elinizden çıkar, ebediyen sizin olacağına inandığımız herşey geri alınır, bugün sizi alkışlayanlar, yerinize geçeni alkışlamak ve pohpohlamak için çevrenizden dağılır, kötülüklerinizle, kabahatlerinizle, günahlarınız ve isyanlarınızla başbaşa kalırsınız ve o zaman ne bir yardımcı, ne bir kurtarıcı bulamazsınız, Allahu tealâ'nın kahrına, gazabına ve azabına mâni olamazsınız. Mü'minlere revâ gördüğünüz haksızlıkların hesabı sorulur, o saf ve mâ'sum insanların intikamı sizlerden mutlâka alınır.

Ebu-Cehil misalini, ibret olması için def'alardır tekrar edip duruyoruz. Çünkü, cahillerin babası olan o mel'unun, Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimize beslediği hased, kendisine cehennem ateşi kadar azap verirdi. Yani, bir bakıma kendi hasediyle azab-ı ilâhiyye daha bu âlemde iken duçar olmuştu. Zira, hazırladığı ve tasarladığı bütün kötülükler boşa çıktıkça hasedi kadar gazabı da artıyor, onu yitirip bitiriyordu. Birgün, yine bu hased ve gazabına mağlûp olarak, servetine, malına ve mülküne güvenerek, etrafına topladığı eşkiyaya dayanarak öğünmeğe başlamış ve iki cihan serverine şöyle demişti :

— Yâ Muhammed!.. Bilmiş ol ki, sahip ve malik olduğum bütün servet-ü sâmanımı son meteliğine kadar sarfeder, Mekke'nin bütün vadilerini kıymetli atlar ve sayılamayacak kadar çok insanlarla doldururum. Yıllardır senin yüzünden

çektığım azap ve ıztırabın intikamını senden ve seninle birlik olanlardan alırım. Sana karşı olan hırsımın, öfkemin ve düşmanlığımın teskin olması için elimden gelen herşeyi yaparım. Yıllar boyunca, senin yüzünden ne içtiğim soğuk su ve içkilerden, ne de yediğim en lezzetli yiyeceklerden tad alamıyorum. Rahatım ve huzurum kalmadı, geceleri senden nasıl öc alacağımı düşünmekten doğru dürüst uyuyamıyorum.

Ebu-Cehil'in bu itirafı onun yalnız aczini, zayıflığını, hıncını ve çaresizliğini değil, asabi buhranlar ve ruhi bunalımlar içinde nasıl kıvrandığını, mâ'nen ve maddeten azap ve ıztırab duyarak, için için nasıl yandığını açıklaması bakımından da dikkate şayandır. Kendisi, geniş maddi imkânlarla sahip ve çok zengin bir insandı. Mekke halkı, o güne kadar onu sever ve sayardı. Her konuda sözü geçer ve dinlenirdi. Sayısız köleleri, cariyeleri, atları, develeri ve kendisine tâbi bendeleri vardı. Gerekirse, emirlerini zorla yerine getirecek güçte idi. Onun, ters ve çarpık mantığına ve anlayışına göre, nasıl olurdu da peygamberlik kendisi gibi zengin, güçlü, kuvvetli ve nüfuzlu bir kimseye gelmezdi de, Hz. Ebu-Tâlib'in himayesinde bulunan ve onun yardımı ile yaşayan bir yetime gelebilirdi? İşte, bunu bir türlü kibirine yediremiyor, hasedini söndüremiyor ve içine sindiremiyordu. Ona göre, Muhammed bir eline güneşi, diğer eline ayı alacak olsa, yine de ona iyman ve itaat edilemezdi. O, cehenneme girmeğe razıydı amma, iki cihan serverine iyman etmeğe razı değildi ve akli sıra bundan utanıyordu. Bu kibir ve hased, onun düşmanlığını hergün biraz daha artırıyordu. Onulmaz bir derde giriftâr olmuştu, ki derdinin devâsı ve şifası da yoktu.

Ey âşık-ı sadık!..

Bu dünya âleminde üç türlü hastalık vardır ki, devâsı ve şifası bulunamamıştır. Birincisi, HASED hastalığından ileri gelen düşmanlıktır. İkincisi, ihtiyarlık hastalığıdır ki, bu illete yakalananın da gençliğe dönmesine imkân ve ihtimal yoktur. Nihayet üçüncüsü, yaratılışı itibariyle ahmak olanların bu illetlerinin tedavisi mümkün değildir.

H İ K Â Y E

Hız. İsa aleyhisselâm, bir tehlikeden kaçarcasına hızlı hızlı gidiyordu. Yolda, bir zat ile karşılaştılar. Muhterem muhatabının bu telâş ve heyecanını gören zat sordu :

— Yâ Nebiyyallah!.. Böyle hızlı hızlı kimden ve neden kaçılıyorsunuz?

İsa aleyhisselâm cevap verdi :

— Aman beni oyalama, şu peşim sıra gelen ahmaktan kaçıyorum, dedi.

Muhatabı şaşırıp kalmıştı :

— Yâ Nebiyyallah!.. Siz, Allahu tealâ'nın izin ve keremi ile başta cüzzâm olmak üzere, bir çok dertlere şifa verirsiniz, hattâ ölüleri diriltirsiniz, çamur parçalarını kuş gibi uçurursunuz. Ahmak diye kendisinden kaçtığınız kişiye de bir şifa ve devâ bulamaz mısınız?

İsa aleyhisselâm gülümsedi ve :

— Rica ederim beni oyalama, dediklerinin hepsi doğrudur. Bir çok dert ve illetlere Rabbimin izni ve keremiyle şifa bulmuşumdur ama, bu ahmaklık denilen hastalığın devâsı yoktur ve onlardan kaçmak gerekir, buyurdu ve yine hızlı hızlı yoluna devam etti.

Evet, Ahmaklar kahr-ı ilâhiyyededir ve onun için de ahmaklık illetine hiç kimse şifa bulmağa muktedir değildir. Nettekim, ahmaklığın bir şubesi veya tezahürü, belirtisi olan Hased illetine de devâ bulmak pek güçtür. Meğer ki, Allahu tealâ'nın inayet ve hidayeti erişsin...

(FEL-YED'U NÂDİYEHÜ SENED-UZ-ZEBÂNİYEH...)

Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, bu âyet-i celile ile de, Ebu-Cehil ile ona vâris olanların, tıpkı onun gibi düşünen ve davranan ahmakların ve hasedcilerin, kıyamette nasıl bir muamele ile karşılaşacaklarını beyan ve ilân buyurmaktadır. Kıyamet gününün hâkim-i mutlâkı olan Allah azze ve celle, Habib-i edibine, Ebu-Cehil kavmini, kabilesini, aşiretini toplasın, Mekte vâdilerini besili atlara bindirilmiş ve gayet iyi silâhlendirilmiş silâhşorları ile doldursun, bu uğurda bütün hazinelerini ve

servetini harcasın ve böyle yapmakla hakka galebe çalacağını umsun ve avunsun... Biz azim-üş-şân da, hükûmet-i ilâhiyemizin askerleri ve zaptiyeleri olan zebanileri çağırırız. Bakalım, Ebu-Cehil'in o satvetli orduları kendisini bu zebanilerin elinden kurtarabilirler mi?

Evet, aziz mü'minler!.. Zebaniler, Allahu tealâ'nın o muhteşem ordularının bir cüz'ü tammıdır. Ebu-Cehil'in hased iletiyle beyin hücrelerini kemiren kin ve ihtirası, mel'aneti ve şeytanetteki ihtisası, o kıt ve kısır aklıyla âlemlere rahmet olmak üzere gönderilen Resûl-ü Kibriyâ'yı tehlide kadar varmıştı. Ama, bilemiyor ve düşünemiyordu ki, Allahu tealâ'nın ordularının bir bölümü olan zebaniler kendisini cehenneme sürüklerlerken, onun bütün hazinesini, varını, yoğunu, azını, çoğunu ortaya koyarak Mekke vâdilerini dolduracağını bildirdiği kendisi gibi akılsız silâhşorları onu zebanilerin ellerinden kurtarabilecekler miydi? Bilindiği gibi, zebaniler azaba mü'ekkel meleklerdir ki, bir tanesi bile yüzbinlerce insanoglunu mağlûp edecek kadar güçlü ve kuvvetli olarak halkolunmuşlardır. Kaldı ki, Allahu azim-üş-şân aslâ ve kat'a mağlûp olmayan GALİP'tir ve Allahu tealânın orduları, her zaman kulların teşkil edecekleri ordulara galip gelir.

Ey Ehl-i İyman!..

Şunu da bilmiş olunuz ki, Müslüman Türkler de Allahu tealâ'nın o muhteşem ordularından bir ordudur. Allah azze ve celle hazretleri, gazap ettiği kavim, kabile ve milletler üzerine Türk ordularını gönderir. Tarih denilen ve ibret alınmadığı için daima tekerrür eden vak'aları ve hadiseleri olanca açıklığı ile yazan kitapları, dikkat ve basiretle okursan, görür ve anlarsın ki, Allahu tealâ'nın ordularından bir ordu olan sivri sineklerden teşekkül etmiş bir cüz'ü tam ile Nemrud'un etrafa dehşet saçan askerlerini yerlere sermiş, Hud-hud'lardan müteşekkil bir diğer cüz'ü tam Belkıs'ın askerlerini yenmiş. Ebâbil kuşlarından terekküp eden bir cüz'ü tam da Ebrehe'nin birer tank cesametindeki iri filleri ve askerleriyle teçhiz edilmiş ordularını hâk-ı helâke sermiştir. Netekim, Envâr-ül-kulûb'un

ikinci cildinde uzun uzun hikâye ettiğimiz gibi Ad kavmini de, yine Allahu tealâ'nın ordularının bir cüz'ü olan Sar-sar denilen tayfun ve rüzgâr dünya yüzünden silip süpürmüştür.

Allahu tealâ'nın kuvvet, kudret ve azametinin en önemli belirtilerinden olan, adına zelzele veya deprem dediğimiz askerler, bir çok kavim, kabile, aşiret ve milletleri yerle bir etmemiş midir? Melekler, cinler ordusuna galebe etmemiş midir? Yağmur ve seller, Nuh aleyhisselâma iyman ve itaat etmeyenleri helâk etmemiş midir? Seller, Sebe'e kavmini silip süpürmemiş midir? Adına mikrop denilen ve gözle dahi görünmeyen mahlûklar, bir çok âsi kavim ve milletleri yere sermemiş midir? Türkler asırlar boyunca kâfirleri dize getirmemiş midir?

Allahu tealâ'nın ordularının her zaman ve her yerde galip oldukları gibi, Zebani'ler de cehennem ehline elbette ve elbette galip olacaklardır.

Ey Hakka âşık ve hakikate talip olanlar :

İnsanın nefs-i emmâresi, Ebu-Cehil'e misaldir. Nefs-i emmârenin ehl-i nâdiyyesi, ahlâk-ı zemimeleri, kötü ve çirkin huylarıdır. İnsanın kalbi, esrar-ı ilâhi ve nazargâh-ı Rabbanî olduğundan, nefs-i emmâre o kalbe Ebu-Cehil gibi hücum eder. O nefs-i emmâre, dünyada islâh olmayı kabul etmeyerek, Ebu-Cehil misâli nefs-i hevâsına tâbi olursa, o nefsin sahipleri ceza gününde çok zahmet ve meşakkat çekerler. Zira, nefs-i emmâre nâri olduğundan, sahiplerini de nâra ve ebedi hayatta da dâra çeker.

Binaenaleyh, akli başında olanlar Kur'an-ı azim-ül-bürhâna uyarlar, şeri'at-i garrayı Ahmediyye'ye ve sünnet-i seniyye-i Muhammediyye'ye tâbi olurlar, Nefs-i emmâre denilen o korkunç yılanın başını şeri'at kılıcı ile vururlar, Tarikat-i Muhammediyye harbesiyle harbeleyerek kıvranıp saldırmasını durdururlar, hakikat nuru ile nurlandırırılar ve onu ihyâ ederek mârifet nakşı ile süslerler ve böylelikle vuslât-ı ilâhiyye ererek iki cihanda da aziz edebilirler. Nefs-i emmârenin derdine devâ ve şifâ ise, tabipler tabibi, Habib'ler Habib'i, Allahu Tealâ'nın

mahbubu olan o zât-ı akdesin reçetesi mahiyetinde olan Kur'an-ı azime sıdk-u sadakatle sarılmak, vücudu tehdit eden yaraları onun vereceği merhemlerle sarmak, aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile kalbi ve kalıbı doldurmak, ibadet ve tâ'atle nefsi öldürmek, riza, rıdvan ve cemali ilâhiyyi buldurmakla mümkündür.

(KELLÂ LÂ TUTİ'HU VESCÜD VAKTERİB) - Ey Nebi'ler serveri, ins-ü cin peygamberi ve onun her yönden aziz olan ümmeti!.. Münkirlerin inkârlarına kulak asma, kuru sıkı tehditlerinden aslâ korkma... Seni, ibadetten men'eden o kâfirin müdahalesi, seni hiçbir zaman Rabbine ibadetten alıkoymasın, o kâfire ve o kâfirin mirasçıları olan kâfirlere sakın itaat etme. Rabbine ibadette kaim ve daim ol, Rabbine secde ile yaklaş... O sana, senden yakın olduğu gibi, sen de ona secdenle yakın ol, kulluk görevini yerine getirmekle şeref ve izzet bul... Zira, kulun Allahu zül-celâl vel-kemal hazretlerine yaklaşması secde ile kabildir. Secdede, abdiyyet ile mâ'budiyyet birleşir, zât-ı ülûhiyyetinden gayrı kulluk ve ibadete lâıyk ve müstehak Hak mâ'bud bulunmadığı, ancak Allahu tealâ'nın ilâh-ı Hak olduğu gerçeği, bütün aza ve cevarihine yerleşir, kurbiyyet-i Rahman ancak ve yalnız secde ile gerçekleşir.

H İ K Â Y E

Hız İbrahim aleyhisselâma, iki yüz ateşperest misafir olmuşlardır. Hazret-i Halillullah'ın kendilerine yaptığı izzet ve ikrama, yedirdiği yemeklere ve ancak bir peygambere yakışan ve yaraşan misafirperverliğe bu iki yüz Mecusi'nin hepsi hayran kalmışlardı. Günlerce devam eden bu konukseverlik, Mecusi'lerin vedâ edip ayrılmalarına kadar devam etmişti. Kendisine dillerinin döndüğü kadar teşekkür ettikten sonra, şöyle dediler :

— Yâ İbrahim!.. Günlerce, türlü türlü ikramlarla bizi ağırladın, hepimizi ayrı ayrı taltif ve tatyip ettin. Bizlere, eşi emsali olmayan ve ömrümüz boyunca bir daha yiyemeyeceği-

miz, tadamayacağımız yemekler ikram eyledin, rahat ve istirahatimiz için bizlerden hiçbir şey esirgemedin. Şu vedâ sırasında senden rica ediyoruz, bir isteğin var mı? Rabbinin aşkına söyle ki, bu konukseverliğine mukabele edebilelim, şükran borcumuzu yerine getirelim.

Hız. İbrahim aleyhisselâm, o cenab-ı Halil ve âşık-ı celil onlara şu cevabı verdi :

— Benim sizlerden dünya için hiçbir arzum ve isteğim yoktur. Fakat, Rabbimin aşkını ileri sürerek and verdiğiniz için söyleyeceğim. Yapacağım teklifi kabul edecek olursanız, beni gerçekten memnun ve mesrur edersiniz.

Mecusil'er, mahiyetini bilmedikleri bu teklifi cana minnet bilerek tereddüt etmeden kabul edeceklerini söylediler. Bunun üzerine İbrahim aleyhisselâm da teklifini açıkladı ve :

— Sizlerden, Rabbime bir kerrecik secde etmenizi niyaz ediyorum, dedi.

Mecusi'ler, bu teklif üzerine şaşırıp kaldılar ve ne yapmaları gerektiğini aralarında istişare etmek üzere İbrahim aleyhisselâmdan müsaade istediler. Uzun tartışma ve çekişmelerden sonra, kendilerine bu derece ikram ve i'zâda bulunan hane sahibinin hatırı için ve gösteriş olarak onun Rabbine secde etmekte sakınca olmayacağı hükmüne vardılar ve böylece ona karşı minnet ve şükran borçlarını ödemiş olacaklarını, aksi takdirde kendisini üzeceklerini, oysa buna insan olarak hakları bulunmadığını, bir secde ile kendi dinlerinden çıkmış olmayacaklarını, sonradan yine kendi din ve inançlarına dönebileceklerini düşündüler ve hepsi birden secde için başlarını yere koydular. İşte, onların başları secdede bulunduğu o sırada İbrahim aleyhisselâm, mübarek ellerini dergâh-ı bârigâh-ı ahadiyyete açarak Allahu zül-celâl vel-kemal hazretlerinden niyazda bulundu :

— Yâ Rab! Halil'inin kudreti ancak bu kadarına yeter. Bundan sonrası, zât-ı ulûhiyyetinin kudret ve azametine kalmıştır. Ben, onları sırf gösteriş için yapacaklarını umduğum

bir secdeye davet ettim. Bu zâhir secdelerini boşa çıkarmayarak, bātında onlara yaklaş ilâhî!.. dedi.

Sûri secde edenler, bu secdelerinde ne gördülerse gördüler, ne duydularsa duydular, ne tattılsa tattılar ve sonunda taklit secdeleri tahkik oldu, secde edenler mâ'bud-u hakikiyi buldu ve hepsi birden başlarını secdeden kaldırır kaldırmaz : **(Eşhedü en lâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne İbrahim Halilullah)** dediler.

Ey nurlu yüzlerinde secde eseri pırıldayan mü'min kardeşlerim!..

Düşün, iyi düşün, derin derin, uzun uzun düşün!.. Allahu tealâ'ya gösteriş için sûri secde edenler dahi, necata ve felâha ererlerse, Rabbilâlemiyne secde-i hakiki ile, secde edenler, nail-i meram ve vuslât-ı cânan olmazlar mı? Hakka secde eden başa saadet tâcı konulur. Hakka secde edenleri Allahu tealâ âli kılar, mâ'azallah secdeden men'eden kâfirleri ve zâlimleri de âdi kılar. Hakka secde eden baş, vuslâta nail olur. Secde etmeyenler ise, bahtsız kafacıklarını taşlara vurur. Secde, tevâzu mahalli olup, kulun abdiyyet makamıdır. Secde, medâr-i feyz-i Hüdü, secde etmeyen olur Hak'tan cüdâ, secde bâ'is-i rahmet-i Mevlâ ve vesile-i dühuli cennettir, müşahede-i cemal-i Kibriyâ'dır, secde kulun Rabbine vuslâtı, âşıkın nail-i didâr olmasıdır.

Allahu azim-üş-şâna secde etmenin kısımları vardır :

- 1) Secde-i salât (Namazlarda yapılan secdelerdir.)
- 2) Secde-i tilâvet (Kur'an-ı azim okunurken secde âyetlerinde yapılan secdedir.)
- 3) Secde-i sehiv (Namazlarda farzların te'hiri veya vaciplerin terki ve tehiri halinde yapılan secdelerdir.)
- 4) Secde-i tâ'zim-i li-Celâlillah
- 5) Secde-i tadarru-u ilâllah
- 6) Secde-i münâcat
- 7) Secde-i şükür

- 8) Secde-i havf (Korku secdesidir ki, esrar-ı ilâhiyyeden bir şeyi müşahede edip, onun dehşeti ile Allahu tealâ'ya secde etmektir.)

Secde-i münâcat; melâ'ike-i kirâmın, Enbiyâ-i izâmın ve Evliyâ-i benâmın ve sahib-i Resûl-ü zişânın secdeleridir. Bu zevat-ı zevil-ihtram, makam-ı münâcatlarında secde-i tadarrû ile Rabbil-âlemiyne secde ederek, abdiyyetlerinin kemalini izhar buyurmuşlardır. Bâhusus, Sahib-i makam-ı Mahmud aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Vedud efendimiz hazretleri, kuşkusuz ceza gününde ve arş-ı Rahman'ın önünde secde-i münâcatta bulunacak ve :

— Yâ Rab!.. Fatımam, Hasanım, Hüseynim, İbrahimim, Kasımım, Rukiyem, Zeynebim ve nefsim fedadır. İllâ ümmetim, illâ ümmetim, diye niyaz edecek, nice bin türlü tesbih ile ağlayarak Rabbinden ümmetinin necat ve felâhını isteyecektir. İlâhi, ümmetimi bana bağışla, eğer onları nârına koyacak olursan, ben de nârına gireyim, feryatları ile inlerken Mevlâyı müte'al hazretlerinin ferman-ı sübhanisi şeref-sadir olacaktır :

— Ey Habib-i zişânım!.. Mübarek başını secdeden kaldır, şefaatin kabul ve dileklerin makbuldür. Ümmetini sana bağışladım, canından ve evlâtlarından fazla sevdiğin ümmetini al ve cennetime gir, buyurulacaktır.

Habib-i edib-i Kibriyâ, bu irade-i ilâhiyye üzerine başını secdeden kaldıracak, ümmetini cennete idhal ve vasıl-ı cemal edecektir.

Bizler, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin ne mutlu ve kutlu kullarıyız ki -El-Hamdü lillâh- bizi zât-ı ulûhiyyetine kul ve Nebil'er serverine ümmet olabilmek şeref, saadet ve bahtiyarlığına mazhar kılmıştır. O halde, bu büyük lûtuf ve ni'metten dolayı hemen Rabbimize secde edelim (**Sübhaner Rabbiiyel-â'lâ**) diyerek vecde gelelim, kulluk makamında kaim ve rizayı ilâhiyye varan tek yol olan Sırat-ı müstakiym'de daim olalım, Hak rızasını bulalım, cennet derecelerine erelim, cemal-i Hakkı görelim, gerekirse bu yolda can ve baş verelim.

Cenab-ı Hak ve Feyyâz-ı mutlâk, cümlemizi tevfikine refik eylediği kullarından eylesin âmin bi-hürmet-i seyyid-il-mürseliym. Sübhane Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasîfûn ve selâmün alel-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn. (EL-FÂTİHA)

**El-Hac
MUZAFFER OZAK**

Yâ Hû!..

**Rabbine secde eden,
Nail-i gufran olur,
Secdede vecde giden,
Vâsıl-ı cinân olur...**

**Secde eden Mevlâ'ya,
Vermez ömrü hevâya,
Sabreden her belâya,
Mahbub-u Rahman olur...**

**Secde eyle ve yaklaş,
Dökülsün gözünden yaş,
Nefsinle olan savaş,
Secdede âsan olur...**

**Secde etmezse kişi,
Müşkil olur her işi,
Böylesinin gidişi,
Sonunda niyrân olur...**

**Kulluğunda da'im ol,
Namazında ka'im ol,
Hak buyruğun tutan kul,
Sahib-i irfan olur...**

**Hak yolunda gitmeyen,
Hakka secde etmeyen,
Ömrü hayra yetmeyen,
Esir-i şeytan olur...**

**Sırrı Hakka erenler,
Hak Cemalin görenler,
Bu yolda can verenler,
Âşık-ı hayran olur ...**

**Kulu Hak'tan ayıran,
Da'im nefsi kayıran,
Âr-ı namus sıyıran,
Mahkûm-u husran olur...**

**AŞKÎ Hakka secde kıl,
Varsa başmda akıl,
İyman ile müntekil,
Olanlar handân olur...**

**El-Hac
MUZAFFER OZAK**

ENVÂR-ÜL-KULÛB (Kalblerin Nurları)

DERS : 26

M Ü N D E R E C A T :

Et-Tövbe sûre-i celilesinin 36. âyet-i kerimesinin tefsiri - Bir yılın on iki ay olarak takdir buyurulmasının sırrı nedir? - Hürmet ve tâ'zime lâıyk dört ay hangileridir? - Cahiliyet devrinde de bu dört aya saygı gösterilmesi nedenidir? - Muharrem ayının Hicri yılın başlangıcı olması, hicret-i Nebevıyye ile ilgili midir? - Muharrem ayının, yılın ilk ayı olmasındaki sır ve hikmetler - Muharrem ayında oruç tutulmasının sebebi - Aşura günü oruç tutmanın kıymet, ehemmiyet ve fazileti - Muharrem ayı içinde daha önce geçen olaylar - Hz. Âdem aleyhisselâmın tövbesinin Muharrem ayında kabul buyurulması keyfiyeti - Aşura günü tutulacak orucun üç mertebesi - Aşura günü yapılması gereken dokuz vazife nelerdir? - Arş, Kürsi, Levh ve kalem Muharrem ayında yaratılmışlardır - Nuh aleyhisselâm, Tufan'dan aşura günü kurtulmuştur - İbrahim aleyhisselâma, Nemrud'un nârı muharrem ayında nûr olmuştur - Musa aleyhisselâm, düşmanlarından aşura günü kurtulmuştur - Bütün dinler ve peygamberler Muharrem ayında birer ni'meti ilâhiyyeye mazhar olmuşlardır - Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin Muharrem ayı ile ilgili irşâd ve ikazları - Kerbelâ faci'ası ve neticeleri - Zâlimlere hizmet eden bir bedbahtın başına gelenler - Kerbelâ şehit-

(Devamı arka sayfada)

lerinin mübarek başları Şam'a nakledilirken muhafızlık görevinde bulunan birisinin korkunç âkibeti - Diğer gazalarda şehitlere yapılan tecavüz ve hareketle, Kerbelâ şehitlerine tatbik olunan aynı değildir - Uhud gazasında Abdullah bin Cahş radiyallahu anh'ın şehadeti - Mahşer yerinde zâlimlerin muhakemeleri - Hz. İmam-ı Hasan ve Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anhümâ efendilerimiz hakkında vârid olan Hadisi şerifler - Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh'ın, bir â'rabiye yardımı - Kerbelâ faci'asından ehli-iymanın alacakları ders ve ibretler - Her türlü belâ ve musibetlere sabretmenin ehemmiyet ve fazileti - Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme, âline evlâdına, ezvâcına, ashâbına ve ahabına hürmet ve muhabbet eden mü'minlere müjdeler - Mü'minlerin asıl bayramları nedir - Dua -

Sallû alâ Seyyidînâ Muhammed...

Sallû alâ Şefî-i zünubinâ Muhammed...

Sallû alâ Envâr-i kulûbinâ Muhammed...

El-Evvelü Allah... El-Âhirü Allah... Ez-Zâhirü Allah... El-Bâtınü Allah... Hayrihi ve şerrihi min'Allah... Men kâne fi kalbihi Allah... Fe-mu'inuhu ve nâ'sıruhu fid-dâreyni Allah...

Rabbişrahli sadri ve yessir-li emri vahlül ukdeten min lisanı yefkahu kavli ve ufevvidu emri ilâllah vallahu basiyrün bil-ibâd...

Sübhanেকে lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ent-el alim-ül-hakim...

Sübhanেকে lâ fehme lenâ illâ mâ fehhemtenâ inneke ent-el cevvad-ül-kerim...

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا
وَفِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْهَا
أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ
أَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا قَاتَلْتُمْ
كُفْرًا وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

E.üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym

Bismillâh-ir-rahman-ir-rahiym

İnne iddet-eş-şuhuri indallâh-isnâ aşere şehren fi kitabillâhi yevme halâk-as-semavati vel-arda minhâ erba'atün hurum zâlik-ed-din-ü kayyirnü felâ tazlimü fiyhinne enfuseküm ve katil-ül-müşrikiyne kâffeten kemâ yukatilüneküm kâffeh vâ'lemu ennallahe mâ'al-müttekayn...

Et-Tevbe : 38

(Allahu azim-üş-şân, gökleri ve yeri halkettiği gündenberi ayların sayısı Allahu tealâ indinde on iki aydır. Bu ayların hür-

metini ihlâl etmeyin, dosdoğru bir hesaptır, ne bozular ne de ortadan kalkar. İbrahim ve İsmail aleyhimüsselâmın dinî budur. Artık bu dört ayda nefislerinize zulmetmeyin ve müşriklerin diğer bütün aylarda sizinle savaştıkları gibi, sizler de bütün aylarda onlarla savaşın. Bilin ki, Allahu sübhanehu ve tealâ'nın yardımını, zât-ı ülûhiyyetine iman ve itaat eden ve ondan korkup günahlardan sakınanlardır.)

Aziz ve muhterem din kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Yerlerin ve göklerin kayıtsız şartsız sahibi, görünen veya görünmeyen, bilinen veya bilinmeyen âlemlerin mutlâk ve muhakkak mâliki, nutfeyi insan eden, bütün yarattıklarına ni'metlerini ihsan eden, her emrinde ve hükmünde galip, her emri ve her hükmü biz âciz ve günahkâr kulları lehinde merhamet ve mürüvvetini câlip, iman ve itaat ederek rizayı ilâhiyesini tahsile çalışan kullarına ragıp olan Allahu zül-celâ! vel-kemal hazretlerinin, ilm-i ezelisinde ayların sayısı on iki olarak tayin ve takdir buyurulmuştur. Bu on iki ay içinde, islâmın temel şartlarından birisi olan Ramazan ile yine islâmın temel şartlarından birisi olan Zekât mü'min ve muvahhid müsümanlara farz kılınmıştır.

Evet, Allahu tealâ yerleri ve gökleri halk ve icat buyurduğunda, yılları on iki ay olarak tanzim buyurmuştur ve kıyamete kadar da on iki ay olarak idame edileceği bu emri ilâhiyle sabittir. On iki aydan dördü, diğerlerinden ziyade hürmet ve tâ'zime lâyık olup, bunlardan üç ay birbirine bağlı olarak gelen ZİL-KA'DE - ZİL-HİCCE - MUHARREM aylarıdır. Birisi de, RECEB ayıdır ki, din-i kayyım olan ve Hz. İbrahim aleyhisselâmın Allahu tealâ cânibinden getirdiği ve oğlu İsmail aleyhisselâmın da hükümleriyle amel ederek devam ettirdiği din ve şeri'attir. Onun için, islâmda da bu dört aya diğerlerinden ziyade hürmet ve tâ'zim edilmesi farzdır. Zira, Hz. İbrahim aleyhisselâmdan Resûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem efendimize kadar devam eden VAKT-İ-İBRAHİM'de bu dört aya edilegelen hürmet ve tâ'zim bâki kalmıştır ve islâm-

da da bunlara hürmet ve tâ'zim olunmuştur. Hattâ, islâmın in-tişarına kadar cahiliyyet devrinde araplar da bu dört aya hür-met ederler ve birbirleriyle bu dört ay içinde savaşmayı ha-ram sayarlardı. O kadar ki, bir kimse öldürülen babasının ve-ya kardeşinin katili ile karşılaşacak olsa, bu aylara tâ'zimen baba veya kardeşini öldüren den intikam almayı, başka bir aya ve zamana bırakırdı.

Ey âşık-ı sadık!..

Hürmet ve tâ'zime lâyık aylardan birisi de MUHARREM ayıdır demiştik. Sebeb-i hilkat-i âlem ve güzide-i beni-Âdem, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretleri MU-HARREM ayında, Mekke-i Mükerrreme'den Medine-i münevve-re'ye hicret etmekle emrolunmuştur. Bu hicret-i seniyyeleri so-nundadır ki, islâm kuvvet ve kudrete, iyman metanet ve res-a-nete, mü'minler hidayet ve hürriyyete kavuşmuşlardır. İyman ve islâmın bu vesile ile parlayan nuru, hergün biraz daha ge-nişleyip yayılarak yeryüzüne dağılmaya başlamıştır ve kıyame-te kadar da aynı şekilde parıldayacak ve aslâ sönmeyecektir. Bu aziz nuru söndürebilmek gayret ve vehimesiyle üfleyenle-rin her solukları onu biraz daha parlatacak, söndürebilecek-lerini zannedenlerin gözlerini kamaştıracaktır. Yarasa misali gözleri ışığa, nura dayanamayan gözler, önünde sonunda kör olacak ve o kâfirler islâm nuru karşısında mağlûp ve münhe-zim helâka mahkûm kalacaklardır. Allahu tealâ'nın diñi olan islâm, bi-zâtihi âli ve yücedir. Binaenaleyh, islâmı yıkmağa ve iyman nurunu söndürmeğe uğraşanlar, Nemrud gibi Allahu sübhanehu ve tealâ ile savaşımağa kalkışanlar, maddi-mâ'nevi bir belâyaya müptelâ olacaklar, rezil ve zelil helâk olmaktan kur-tulamayacaklar ve kendilerinden önce cezayı sezâlarını bulan-lar gibi kahr-u tedmir olunacaklardır.

Muharrem ayının, yılın ilk ayı olmasının sırrı ve hikmeti de şudur :

Hicri takvime göre, ayların sonuncusu olan Zil-Hicce'de islâmın erkânından biri olan HAC farizasını ifa eden mü'min-ler, tertemiz olarak sene başı olan Muharrem'e girerler. Bütün

günahlarından arınmış, dünya pisliklerinden paklanmış, mâ'nevi nurlarla nurlanmış oldukları halde yeni seneye dahil olurlar. Allahu tealâ'nın hürmet ve tâ'zim olunmasını emir ve فرمان buyurduğu bu mübarek ayda, Mevlâyı müte'alın sevmediği ve haram kıldığı kötülüklerden, günahlardan, isyan ve nisyanlardan son derece kaçınır ve sakınırlar. Muhbir-i sadık aleyhi ve âlihi salâvatullah-il Hâlik efendimiz hazretlerine karşı besledikleri sevgi ve saygıdan ötürü, onun taraf-ı ilâhiden getirdiği şeri'atine, iman ve islâm ahkâm ve şeraitine ellerinden geldiği ve güçlerinin yettiği kadar tâ'bi olurlar ve bu sayede saadet ve selâmete ererler, daha bu âlemde iken cennete girerler, cemâl-i ilâhiyyeyi görürler.

Ey ehl-i iman!..

Bilmiş ol ki, yaptığımız her iyi veya kötü hareket ve davranış, haftada iki defa huzur-u ilâhiye arz olunmaktadır. Bu iki gün, pazartesi ve perşembe günleridir. Akıllı olan, bu iki mübarek günü ibadet ve tâ'atle ihyâ eder, gündüzleri saim ve geceleri kaim olur. Böylelikle, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerine kulluğunda dâim olur. Rabbine muhtaç olduğu kadar ibadet eder, ateşe dayanacağı kadar günah işler, dünya hayatında kalacağı kadar dünyaya, âhiret hayatında kalacağı kadar âhirete rağbet eder ve ona göre çalışır. Kendilerine akıl ni'meti, fikir izzeti ve tefekkür re'feti bahş ve ihsan buyurulanlar, her hal-ü kârda bu minval üzere bulunurlar. Âhiret âlemine varılacak ebedi yolculuğa hazır ve hazırlıklı olurlar. Ne zaman, nerede ve nasıl gideceklerini kestiremeseler dahi, mutlâka gideceklerini, günün birinde ansızın yola çıkarılabileceklerini bilirler, takvâ azıklarını dâimâ beraberlerinde bulundurlar ve emre müheyâyâ dönüş haberini beklerler. Ölüm, ansızın geliveren bir misafir gibidir, hem de dâvetsiz bir misafir denilse yeridir. Günün birinde herkes o dönüşü olmayan yola ve yolculuğa çıkacaktır. Amel sandığı denilen kabirler, ağız açık bir ejderha gibi bizleri beklemektedir. Eşlerimiz dul ve yavrularımız yetim kalmağa namzettir. İşte, o pişmanlık hengâmı gelip çatmadan, Azra'il aleyhisselâm emaneti almak üze-

re bize el uzatmadan, hüsrân acılarını tatmadan, bir daha uyanmamak üzere sonsuzluk uykusuna yatmadan, şaşkınlıkla ellerimizi ısırıp üstümüzü başımızı yırtmadan, firkat ve hasret bâdesini tatmadan aklımızı başımıza devşirelim, başımıza gelecekleri düşünelim, haneler harap ve bedenler türap olmadan, gözlerimize birer avuç toprak dolmadan, gül yüzler solmadan, yılanlar ve çıyanlar arasında kalmadan, haram ile beslenen nazik tenler korkunç ateşler içinde yanıp kaybolmadan Allahu tealâ'nın Bâki ve Kavi, kendimizin ise fâni ve âciz olduğumuzu gözönüne getirelim, Rabbimizden korkalım ve nehyedip yasakladıklarından şiddetle ve dehşetle kaçalım, teslimiyet bayrağını hemen açalım, nedametle gözyaşlarımızı saçalım, tövbe ve istiğfar edelim, Rabbimizden affımızı dileyelim, emirlerini cana minnet bilelim, günah defterimizdeki kötülüklerimizi silelim, bir daha onları işlemeyelim.

Rizâyı ilâhiyyeyi istihsal, ancak ve yalnız Resûl-ü zişâna imtisâl ile mümkündür. Örneğimiz O'dur, önderimiz O'dur, rehberimiz O'dur. O'nun ve ashabının yolundan ve izinden gidenler, rizaya ve rıdvane erişirler, iki cihana sultan ve mahbub-u Rahman olurlar, zât cennetine vasıl ve didâra nail olan zümre-i uşşâka ilhak olunurlar. Kaldı ki, akıl ve irfandan nasibi olanlar, kötü ve çirkin hareketlerden sakınırlar ve hattâ süpheli buldukları fiil ve hareketlerden dahi kaçınırlar. Sonunda mahcup ve mahzun olacak, kendilerini rezil ve zelil kılacak davranışlarda bulunmazlar. Emirlerine karşı çıkararak yaradanını küstürmekten ve Resûl-ü zişânı üzmemekten son derece tevakkî eylerler. Kul olarak aczini, cehlîni, hiçliğini bilir ve böylece nefsine ârif olarak ne için yaratıldığını, bu dünya âlemine ne maksatla gönderildiğini öğrenirler, nereden gelip nereye gittiklerinin şu'uru içinde bulunurlar, bir katre meniden halkolunduklarını, önünde sonunda çürüyüp kokuşacaklarını ve kara topraklara karışacaklarını anlarlar, gözleri baktığı herşeyden ibret alır, kulakları dinlediği hak kelâmında bir öğüt bulur, dilleri zikrullah ile mutma'in olur, kalpleri Hak-kın tecelli edeceği hale gelir, kalıpları ibadet, tâ'at ve hayır-

larla huzur bulur ve işte böyleleri insan-ı kâmil olur. Bu zevât-ı âlişan, hangi yüzle huzurullah'a varacağını düşünür, Allah ve Resûlü ile arasındaki muhabbet ipini koparmaz, Rabbine hasım ve düşman olmaz. Allahu tealâ'dan korkar, ibadet ve tâ'atini hergün biraz daha arttırır. Fakat, kendi ibadet ve tâ'atine güvenmez, Rabbinin rahmet ve mağfiretine, keremine fazlına ve inayetine güvenir. Her zaman ve mekânda, her nefeste ve her ânda Allahu tealâ'nın seveceği ve razı olacağı, Resûl-ü müctebâ'nın hoşnud kalacağı amellerde bulunur. Özellikle, bu mübarek ayda Rabbine ibadet ve tâ'atini çoğaltır; oruç, namaz, sadaka, yardım gibi güzel ameller yanı sıra tevhid, tesbih, tehlil ve tekbirini artırır, tefekkürde bulunur, kendisine bahş ve ihsan buyurulan sayısız ni'metlere karşı teşekkürde bulunur. Habib-i edib-i Kibriyâ'nın sünneti üzere bu mübarek muharrem ayının dokuzuncu ve onuncu günlerinde oruç tutmak suretiyle sünnet-i seniyye-i Muhammediyye'ye tâbi olur.

Zira, Sahib-i şeri'at aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyât efendimiz de Muharrem ayının dokuzuncu ve onuncu günü oruç tutarlardı. Bazı yıllar, Muharrem'in birinci gününden onuncu gününe (Onuncu gün dahil) kadar oruç tuttıkları rivayet edilmektedir. Bununla beraber, bu on günlük orucu tutamayanların, hiç olmazsa, yukarıda da belirttiğimiz gibi dokuzuncu ve onuncu günü oruç tutmaları gerekir.

İbn-i Abbas radiyallahu anh rivayet ederek haber vermişlerdir ki, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, Medine-i münevvere'yi teşrif buyurduktan sonra, o belde-i tâhiredede bulunan Yahudilerin oruçlu olduklarını gördüler ve sordular :

— Muharremin onuncu günü olan aşura günü, oruç tutmanızın sebebi nedir?

Yahudi'ler cevap verdiler :

— Bugün, bizler için pek yüce bir gündür. Zira, Allahu tealâ bugün, Hz. Musa aleyhisselâm ile kavmini, Fira'un ve kavminin zulmünden kurtarmış ve o zâlimleri denizlere gar-

kederek mahv-u helâk eylemiştir. Musa aleyhisselâm, kavminin felâha ve düşmanlarının azaba kavuşmasından ötürü, Rabbine şükren oruç tutmuştur. Bizler de, Musa aleyhisselâma ittibâ'en bugün oruç tutarız.

İki cihan serveri, Yahudilerin bu cevabı üzerine saadetle şöyle buyurdular :

— Bizler, Hz. Musa aleyhisselâma sizlerden daha ehak ve elyakız. Onun için, Musa kardeşimin sünnetini ihyâ etmek, sizden çok bize düşer, dediler ve kendileri oruç tuttukları gibi, ashab-ı kirâma da oruç tutmalarını emreylediler.

Nebiyi ins-ü-can aleyhi ve âlihi salâvatullah-ir-Rahman efendimiz hazretleri, Aşura günü oruç tutmanın fazileti hakkındaki şu Hadis-i şerifleriyle bizleri irşâd ve ikaz buyurmuşlardır :

Sahabe-i kirâmdan Ebi-Katade radiyallahu anh'ten rivayet olunmuştur ki, Resûl-ü ekrem ve Nebiyi muhterem sallallahu aleyhi ve sellem : **(Her kim, Aşura günü Allah rızası için oruç tutarsa, Hak tealâ hazretlerinden o kişinin geçmiş bir yıl içindeki günahlarının af ve mağfiret olunması için rica ve niyaz ederim.)** buyurmuşlardır.

Hiç şüphe yoktur ki, Habib-i edib-i Kibriyâ'nın rica ve niyazı taraf-ı ilâhiyyeden red olunmaz. Ancak, hemen ilâve edelim ki, bahis konusu günahlar küçük günahlardır. Büyük günahların affı ve bağışlanması için kişinin hâlisen li-Vechillâh tövbe ve istiğfarda bulunması ve bir daha o ve benzeri günahları işlememesi gerekir. Bilindiği gibi, büyük günahların affı için nedâmet ve tövbe şarttır. Aldığı şeyi vermesi, vurduğundan rızalık alması şarttır.

Ashab-ı kirâmdan İbn-i Mes'ud radiyallahu anh'ın, Resûl-ü zîşândan rivayet ettikleri bir diğer Hadis-i şerifte de :

(Her kim, Muharrem'in onuncu günü olan Aşura günü, nafakası üzerine vâcip olan ehl-ü iyâli için evine getirdiği yiyecekleri âdetinden ziyade eylese, Allah celle celâlûhu o kimse- nin evinde ertesi yıla kadar yümn-ü bereket ihsan ve inayet buyurur ve o ev halkı o bir yıl içinde bereket-i ilâhiyye nail olur.) buyurulmaktadır.

Süfyan bin Uyeyne hazretleri diyorlar ki :

— Ben, elli yıldır aşura günü ev halkının rızıklarını genişlettim. Ve bunu elli yıl tecrübe ettim ve tam elli yıldır evimde bereketten gayrı bir şey görmedim. Rızık ve geçim darlığı çekmedim. Öyle bir bereket hasıl oldu ki, arttı hiç eksilmedi, buyurmak suretiyle Allahu tealâ'nın indinde aşura gününün ne büyük bir gün olduğunu beyan ve ilân eylemiştir.

Allah azze ve celle, âriflerin o gün ne gibi amellerle meşgul bulunacaklarını rahmet ve inayeti gereği olarak bildirmiştir. Dikkat ve ibretinize sunmakta fayda gördüğüm bazı olayları da arz edeyim :

Allahu sübhanehu ve tealâ, Muharrem'in onuncu günü olan aşura günü Hz. Âdem aleyhisselâmın tövbesini kabul buyurmuştur. O halde, ey benim canımdan aziz kardeşim ve Hak yoldaşım!.. Sen de ârif ol ve Rabbine tövbe ve istiğfarda bulun ki, tövbelerin kabul ve günahların affolunsun. Aynı zamanda, tövbende sabit ol ki, tevvâbiyn'den ve muhlislerden olasın. Zira, tövbe ile arınanları Allah azze ve celle sever :

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

İnnallâhe yuhibbüt-tevvâbiyne ve yuhibbül-mutatahhiiriyin..

El-Bakara : 222

(Allahu tealâ, günahlarından tövbe ile arınanları sever. Fenalık ve kirliliklerden temizlenenleri de sever.)

Aşura günü oruç tutanlar, bütün yıl oruç tutmuş gibidir. O gün oruç tutanlara, Allah azze ve celle bir yıllık oruç sevabı bahş ve ihsan buyurur. Aşura günü tutulan orucun kıymet, ehemmiyet ve faziletini tarif ve tavsif edebilmek mümkün değildir.

Ashab-ı kirâm ve tâbi'ıyn rıdvanullahi aleyhim ecma'ıyn, Aşura günü oruç tuttıkları gibi, çocuklarına da oruç tuttururlardı. O mini mini yavrulara hiçbir şey yedirmez ve içirmez ve âdeta zor kullanarak oruç tutmalarını sağlardı. Hattâ, iki

cihan serverinin sevgili torunları İmam-ı Hasan-i Müctebâ ve İmam-ı Hüseyin-i mazlûm-u Kerbelâ'ya mübarek dillerini emdirerek oruç tutmalarını temin buyururlardı. Habib-i edib-i Kibriyâ'nın mübarek dilini emen iki şehzade, onun berekâtıyla Aşura günü akşama kadar yemek ve içmek ihtiyacını duymazlar ve bu büyük ziyafet-i Resûl ile yetinirlerdi.

Bazı Hak velileri, Aşura günü vahşi hayvanların ve kuşların da hiçbir şey yemediklerini ve âdeta oruç tuttuklarını müşahede buyurdıklarını haber vermişlerdir.

Bera'at-ül-istihlâl adındaki kitabın müellifi : (Aşura günü, bütün din sahipleri indinde öyle muazzam bir gün ve öyle kutsal bir zamandır ki, millet-i İbrahim olan din-i mübiyn-i islâm'da da tebcil ve takdis olunması elbette lâıyk ve münasıptır. Bu bakımdan, bu büyük güne bütün mü'minlerin gereği gibi kıymet ve ehemmiyet vermeleri icabeder.) buyurmuşlardır.

Aşura günü oruç tutulmasının, bir sünnet-i mü'ekkelede olduğu muhakkaktır. Mü'ekkelede tâbirinde de belirtildiği vechile, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin bu oruca devam ettiğinde tam bir ittifak bulunduğu anlaşılmaktadır.

Aşura günü oruç tutmak üç mertebedir :

- 1) Ednâsı, Muharrem ayının yalnız onuncu günü oruç tutmaktır.
- 2) Ondan âl'âsı, Muharrem ayının dokuzuncu ve onuncu günleri oruç tutmaktır.
- 3) En â'lâsı ise, Muharrem ayının dokuzuncu, onuncu ve on birinci günleri oruç tutmaktır.

AŞURA GÜNÜ YAPILMASI GEREKEN DİNİ VAZİFELER

BİRİNCİ VAZİFE : Muharrem ayının dokuzuncu ve onuncu günlerini oruçlu olarak geçirmektir.

İKİNCİ VAZİFE : Aşura gecesini ve günü kaza namazı kılmasıdır. (Kaza namazı yok ve kişi sahibi tertip ise, Allah rızası için nafile namaz kılınmalıdır.) Bilindiği gibi sahib-i tertip demek, kazaya kalmış namaz borcu olmayan kimse demektir.

Ey âşık-ı sadık!..

Şu gerçeği iyice bilmeli ve bellemelisin ki, kıyamet günü kullara ilk soru namaz konusunda ve namaz hesabında olacaktır. Onun için, sakın namazlarını kazaya bırakma!.. Hele hele, namazını aslâ ve kat'a terk etme!.. Namaz kılmayı, canına minnet bil, gaflet ve cehaletle ve bilhassa tenbellikle kazaya kalmış namazların varsa, ölüm gelip çatmadan hemen tamamlamağa bak!.. Dost acı söyler ama, unutma ki her acıda bir şifa vardır. Unutma ki, namaz hesabını yüzaklığı ile ve güzelce verebilenlerin, o büyük günde ve hesap ânında diğer bütün hesaplarının kolay geçeceğini Sahib-i şeri'at aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyat efendimiz haber vermiştir.

ÜÇÜNCÜ VAZİFE : Aşura günü mü'minin yapması gerekli vazifelerden birisi de zâhirini gusülle ve bâtının tövbe ve istiğfar ile temizlemesidir. Evvelce de tekrarlamıştık; yalnız gusül ile dışlarını temizlemekle yetinenlerin, içyüzleri günah, isyan ve nisyanlarla kirlenmiş ve kararmışsa içi idrar dolu bir şişeye benzerler. İçyüzleri gerçekten temiz olduğu halde, dışlarını şeri'atın emrettiği ve gösterdiği şekilde temizleyemeyenler de, affınıza sığınarak söyleyeceğim, helâda kullanılan ibriğe benzerler. Mü'mine lâyük olan ve yakışan, dışını şeri'atle ve içini mâ'rifetle tathir ve tezyin etmektir.

DÖRDÜNCÜ VAZİFE : Aşura günü hısım ve akrabaya ikram ve ihsan etmektir. Eğer, aralarında fakir olanlar varsa, şefkat ve merhametle el uzatmak ve gönüllerini almak lâzımdır.

BEŞİNCİ VAZİFE : Ehline ve iyâline, yani geçindirmekle mükellef bulunduğu hane halkına ikram ve ihsanı artırmak, mümkün olabildiği kadar onları sevindirmektir.

ALTINCI VAZİFE : Âlimleri, salihleri ve iyi halleriyle tanınmış yaşlı büyükleri ziyaret etmektir.

YEDİNCİ VAZİFE : Fakirlere ve yoksullara, açlara ve muhtaçlara yardım etmektir.

SEKİZİNCİ VAZİFE : Hak velilerinin türbelerini ziyaret etmek ve bir gün kendisinin de öleceğini düşünerek âhiret için hazırlanmaktır.

DOKUZUNCU VAZİFE : Yetimlerin başlarını okşamak, ağlayanların gözyaşlarını silmek ve dindirmek, onları sevin-dirmektir.

İbn-i Melek hazretleri ZUHR-ÜL-ÂBİDİYN adındaki kitabında : (Bir kimse, Aşura günü bir yetimin başını şefkat ve merhametle okşasa, Hak tealâ ve tekaddes hazretleri o kim-senin yetimin başını okşarken elinin değdiği saçların sayısın-ca cennet dereceleri bahş ve ihsan buyurur.) demektedir.

Evet, Aşura günü Allahu azim-üş-şân indinde makbul olan günlerin en yücesi ve en muazzamıdır. Zira, Hâlik-ı zül-celâl vel-kemâl hazretleri Arş'ı, Kürsi'yi, Levh'i, Kalem'i Aşura günü yaratmıştır. Hz. Âdem aleyhisselâmın tövbesi, Aşura günü kabul buyurulmuştur. Nuh aleyhisselâmın kavminden iyman ve itaat edenler, Aşura günü Tufan'dan kurtulmuşlardır. İlâhi azap bugün kaldırılmış, Nuh aleyhisselâm ve kavmi gemiden karaya inebilmişlerdir. Hz. İbrahim aleyhisselâm, Aşura günü Nemrud'un ateşinden necat bulmuştur. Halilullah'ın nuru, hasmının ateşini bugün söndürmüştür. Hak yoluna ve dost uğruna canını ateşe attıran İbrahim aleyhisselâma nâr-ı Nemrud nur olmuştur. Hz. Musa Kelimullah aleyhisselâm, bugün düşmanına galip gelmiştir. (ENE RABBÜKÜM-ÜL Â'LÂ) diyen Fira'vun, Aşura günü bir hiç olduğunu anlamış ve gözlerinde ibret olanlara büyük bir ders-i ibret olmuştur. Hz. Yusuf aleyhisselâm, zindandan bugün kurtulmuştur. Bütün dinler ve peygamberler, Aşura günü birer ni'met-i ilâhiyyeye nail ve mazhar olmuşlardır. Nihayet, server-i kâ'inat efendimiz hazretleri, bugün Medine-i tahireye şeref vermişlerdir. Bugün, islâm yüce bir devlete ve iyman nice bir satvete erişmiştir. Bugün, iyman küfre galip olmuştur. Bugün, âşık mâ'şuka vuslât bulmuştur. Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh, bugün şehitlik rütbesini ihraz buyurmuştur. Bugün, evlâd-ı Hayder'e gönül verenler didara na'il ve şefaate nail olmuşlardır. Bugün, âşık-ı didâr ve talib-i cemâl olanlar matlûp ve maksudlarına erişmişlerdir. Bugün, Hz.

İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh'ın şehadetine ağlayanların gözyaşları cehennem ateşini söndürmüştür. Ehl-i-beyt-i Mustafa'nın mâ'ruz kaldığı bu musibete gözyaşı dökene İmam-ül-Enbiyâ şefik ve Aliyyül-Mürtezâ refik ve Seyyide't-ün-nisâ Hz. Fatıma't-üz-Zehrâ şefi ve vefik olmuşlardır. Bugün, Hüseyin İbn-i Ali'ye düşmanlık edenler, Melik-i Cebbâr'a, Ahmed-i Muhtar'a ve Hayder-i Kerrara düşmanlıklarını âşikâr kılmışlardır, mü'min ile münafık ayırdedilmiş ve zâlimler ayan beyan belli olmuştur.

Bugün, İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh, yetmiş iki yârını ile bir damlacık sudan dahi mahrum bırakılarak hâk-i Kerbelâ'ya serilmişlerdir. Hz. İmam-ı Zeyn-el-âbidiyn'den gayri Ehl-i-beyt-i Mustafa'nın erkekleri, kundakta ve kucakta olandan eli kılıç tutana kadar zâlimlerin kılıçlarına, oklarına ve süngülerine hedef olmuşlardır. Hz. İmam-ı Zeyn-el-âbidiyn'den Hz. İmam-ı Cafer-üs-Sadık radiyallahu anhümâ rivayet buyurmuştur ki :

— Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh, şehid edildiğinde üzerinde altmış üç süngü ve ok ve otuz dört kılıç yarası bulunuyordu.

Kerbelâ faci'ası, hicret-i Nebeviyye'nin 61. inci yılı mübarek Muharrem ayının onuncu günü cuma namazı vakti olmuştur. Diğer bir rivayete göre ise, pazartesi günü vukubulduğu ileri sürülmektedir.

Bu iki rivayet şöylece tefsir ve te'vil olunabilir. Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh, cuma günü ve cuma namazı vakti şehit edilmiş ve mübarek cesedi pazartesi günü Beni-Esed kabilesi tarafından defnolunmuştur. Bu takdirde, her iki rivayetin de doğruluğuna hükmetmek gerekir.

Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh ve ehl-i beytinden şehid olan erkeklerin parçalanmış başsız cesetleri üç gün gibi uzun bir süre Kerbelâ sahrasında defnolunmadan bırakılmıştır. Diğer bir rivayete göre de, Arida kabilesi halkı şehid cesetlerinin namazlarını kılmışlar ve sonra onları defnetmişlerdir. Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh ve 72 yârının susuz ola-

rak şehid eden alçaklar, bu denâ'atlerini din namına ve Muharrem ayının onuncu günü ve cuma namazı vakti gibi mü'minlerin bayramı olan kutsal bir zamanda işlemişlerdir. Ravza-i ehl-i beytte açılan ve Resûl-ü Kibriyâ'nın koklamağa kıyamadığı gülünü, dünya tarihinde eşi ve benzeri görülmemiş bir vahşetle solduranlar, Habib-i edib-i Hüdâ'yı ve ehl-i beytini böyle mübarek bir günde ağlatmaktan da hayâ etmemişlerdir. Gerçi, pek özendikleri dünya onlara da kalmamış, zaman değirmeni daha önce bir çok zâlimleri öğüttüğü gibi, bu zâlimleri de öğütmüş ve tozlarını savurmuştur. Ne var ki, dünya hayatında rezil ve zelil oldukları gibi, âhîret âleminde Hakkın korkunç gazabına ve azabına müstehak olacaklar, cezayı sezâlarını mutlâka bulacaklardır. Hiç şüphe yoktur ki, bu zâlimler için en büyük azap, Şefi-ul-müznibiyn olan Resûl-ü Rabbil-âlemiynin şefaatinde ebediyyen mahrum kalmaları olacaktır. Aşağıda nakledeceğim kıssayı dikkat ve ibretle okumanızı tavsiye ederim. Kerbelâ'da Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh ve yakınlarının şehit olmalarına sebep olanların herbiri ayrı bir musibet ile bu fâni âlemden göçmüşlerdir ve âhîret âleminde Kevser şarabı yerine içecekleri cehennem katranından son nefeslerini vermeden birer birer içmişlerdir.

H İ K Â Y E

Hz. İmam-ı Hasan-ül-Basri'den rivayet edilmiştir :

Bir kimse, şer'i mes'eleleri öğrenmek için dini sohbetler yaptığımız meclise gelirdi. Gariptir ki, o kimse meclise dahil olunca kendisinden gayet kötü bir koku yayılır ve hazır bulunanları iğrendirir ve tiksindirirdi. Bu sebeple, herkes o adamcağızdan rahatsız olur ve kendisinden nefret ederlerdi ama, Allah korkusu ve utanma duygusu ile onu meclisimizden uzaklaştıramazdık.

Günlerden bir gün, söz sözü açtı ve konu dönüp dolaşıp o kimseden yayılan kötü kokunun sebebini sorabilmek fırsatı

elimize geçti. Sorumuza karşılık o kimse; içini çekerek şu itirafta bulundu :

— Kerbelâ faci'asının vukubulduğu gün, ben Fırat suyunun üzerine memur idim. Bu görevi bana, o zaman başımızda bulunan hukûmetin valisi olan Zeyyâd ibn-i Ebihi vermişti. Kerbelâ faci'asından sonra, bir rü'yâ gördüm. Kıyamet kopmuş ve bütün halk mahşer yerine toplanmış, hesabının görülmesini bekliyorlardı. O kadar korkunç ve bunaltıcı bir sıcak vardı ki, harareten kafa tasları içinde âdetâ beyinlerimiz kaynıyor, dillerimiz dudaklarımıza yapışyordu. Herkesi bir dehşet kaplamış, gözler yuvalarından dışarı uğramış, bütün peygamberler diz çökmüş, mazlûmlar zâlimlerin, mağdurlar gaddarların yakalarına yapışmışlardı. Susuzluktan baygınlıklar geçiriyor, içim dışım yanıyordu. Birden, Resûl-ü ekrem ve nebiiyi muhterem sallallahu tealâ aleyhi ve sellem efendimizle Şâh-ı Velâyet Esedullah Hz. İmam-ı Aliyyül-mürtezâ, İmam-ı Hasan-ı sai'd ve İmam-ı Hüseyini şehid rıdvanullahi aleyhim ecma'ıyn efendilerimiz, Kevser havuzunun kenarında durmuşlar, benim gibi susuzluktan yanıp tutuşan Ümmet-i Muhammed'e su veriyorlardı.

**Ehl-i mahşer dest-i Hayder'den içerken Kevser'i,
Sen susuzlukla şehid-i Kerbelâ'sın yâ Hüseyin!..**

Ben, bu hali görünce Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizle ehl-i beytine doğru yaklaştım ve su istedim. Bana su vermediler :

— Yâ Resûlallah!.. Susuzum, halime merhamet buyurunuz, diye yalvardım. İki cihan serveri, Hz. Ebu-Bekir-is-Sıddıyk'a sordular :

— Ona neden su vermiyorsunuz?

Sıddıyk-ı ekber cevap verdi :

— Yâ Resûlallah!.. Bu kimse, o güruhtandır ki, Kerbelâ vak'asında Fırat suyu üzerine memur idi.

O ânda, taraf-ı ilâhiden bir emr-i Cebbari vârid oldu :

— Bu kimseye su yerine zebaniler tarafından katran verilsin!..

Bana uzatılan kabı aldım ve içindekini içtim ama heyhat!.. Kevser şarabı beklerken bana katran içirilmişti. Kokusu o kadar iğrenç ve tiksindirici idi ki, korku ve dehşetle uyandım. Ama neye yarar? İşte o gündenberi, o gece rü'yâmda bana zebaniler tarafından sunulan ve içirilen katranın kötü ve çirkin kokusu âdeta iliğime, kemiğime işlemişcesine üzerime sindi ve gördüğünüz gibi bir türlü de gitmiyor. Her nereye gidecek olsam, insanlar benden iğrenip tiksiniyorlar ve hemen yanımdan uzaklaşıyorlar, dedi.

Hasan-ül-Basri kuddise sırrahul-Bâri keyfiyyete vakıf olunca, o kimseyi bir daha meclislerine ve sohbetlerine kabul buyurmadılar.

Ey mü'min kardeşim :

Yaratılmışlardan hiçbirisini sakın susuz bırakmayınız, su yollarını, çeşmeleri, pınarları, halkın susuzluğunu giderdiği temiz suları kirletip tahrip etmeyiniz, hayvanlar da dahil olmak üzere mahlûkattan hiçbirisini su içmekten men'etmeyiniz, elinizden geliyorsa, susuzlara su dağıtınız... Yoksa, Allah korusun mahşerde su yerine katran içmek muhakkak ve mukadderdir. Halkı, sudan ve zikrullah'tan mahrum edenden daha zâlim kimse olamayacağını da iyi biliniz ve hiç hatırıңызdan çıkarmayınız. Şu sözü de unutmayınız :

Bu âlem Kerbelâ'dır, her Hüseyinî meşrebe...

H İ K Â Y E

Ebu-Mefâhir diyor ki : Yüzü örtülü bir şahsın, ağlayarak Kâbe-i muazzamayı tavaf ettiğini gördüm. Gözyaşları arasında Rabbil-âlemiyne şöyle tazarrû ve niyaz ediyordu :

— Yâ Rab! Biliyorum, günahım affolunmayacak bir günahtır. Fakat, senin vâsi rahmet ve mağfiretin, elbette ve elbette benim günahımdan çok daha büyüktür, Rabbim beni affeyle, halime merhamet buyur, diye inliyordu.

Mekke-i mükerreme'nin ileri gelenlerinden onun bu haline muttali olanlar :

— Ey hakir günahkâr!.. Allahu tealâ'nın rahmet ve mağfiretinden ümit kesmek küfürdür. Bu derece feryat ve figana ne lüzum var? diye sordular. O kimse cevap verdi :

— Ey Allah'ın kulları!.. Ben, öyle bahtı kara bir günahkârım ki, Kerbelâ'da şehid edilen ehli beyt-i Mustafa'nın ve bilhassa Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh'ın mübarek başları Şam'a götürülürken, onların muhafazasına memur edilen yüzü karalardan birisi de ben idim. Arkadaşlarım olan zâlimler, Şam'a doğru giderken konakladığımız her yerde, içinde o mübarek şehidlerin mübarek başları bulunan sandıkları ortalarına alırlar ve böylece hem muhafaza vazifelerini görürler, hem de bir taraftan işret ederlerdi. Ben, içki içmezdim. Bir konakta, aynı şekilde dinleniyorduk. Muhafız arkadaşlarımın hepsi serhoş olup sızdılar. Ben, içmediğim için ayık ve uyanık kalmıştım. Gecenin bir vaktinde, böylece otururken semadan nurani bir çadır indi, şehidlerin mübarek başlarının muhafaza edildiği sandığın karşısında kuruldu. O çadırdan, yüzleri ay gibi nurlu üç zât-ı şerif çıktılar ve şehid başlarını sandıktan çıkardılar. Bu nur yüzlü zevat-ı zevil-ihtiram, her şehit başını birer birer yüzlerine sürerek ziyaret ettiler. Büyük bir korku ve heyecan içinde, uzaktan olup bitenleri gözlüyordum. Birdenbire, karşımda nurani bir zat peyda oldu. Kendisine :

— Bu zevât acaba kimlerdir? diye sordum.

Bana cevap verdi :

— O gördüklerin, Dergâh-ı ilâhi mukarrebleri olan Cebra'il, İsrafil ve Mikâ'il aleyhimüsselâm'dır, dedi.

Bir süre sonra, Cebrail aleyhisselâm, gökten inen çadıra doğru seslendi :

— Yâ Âdem!.. Yâ Şit!.. Yâ İdris!.. Hz. Âdem, Şit ve İdris aleyhimüsselâm zâhir oldular ve her biri o mübarek şehid başlarını ziyaret ettikten sonra, Cebra'il aleyhisselâm nida etti :

— Yâ Halilullah!.. Bu defa önde Hz. İbrahim olmak üzere İsmail, İshak, Yakub, Yusuf aleyhimüsselâm zâhir oldular

ve onlar da o mübarek şehid başlarını birer birer ziyaret ettiler. Cebra'il aleyhisselâm :

— Yâ Musa!.. Yâ Harun!.. diye seslendi. Bu defa da Hz. Musa ve Harun aleyhimüsselâm zâhir oldular ve aynı şekilde mübarek şehid başlarını ziyaret ettiler. Cebra'il aleyhisselâm :

— Yâ Ruhullah!.. Yâ Meryem!.. diye seslendi. Hz. İsa aleyhisselâm ile muhterem anneleri zâhir oldular ve onlar da şehid başlarını ziyaret ettiler. En sonunda, Cebra'il aleyhisselâm :

— Yâ Habiballah lûtfen ininiz, diye seslendi. Baktım ki, ne göreyim? Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem zâhir olur olmaz, Hz. İmam-ı Hüseyin'in mübarek başı bulunduğu yerden yetmiş adım kadar ilerleyerek iki cihan serverini istikbâl etti ve yüzünü Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin mübarek ayaklarına sürdü ve hazin bir sesle ağlayarak :

— Ey benim sevgili ve muhterem dedem!.. Vefasız ümmetin bana ne cefalar ettiğini gördün mü? Yalnız beni değil, yâranımı, ehl-i beytimi ne hallere getirdiler, diye şikâyette bulundu.

Seyyid-ül-Enâm aleyhi ekmel-üt-tahiyyete ves-selâm efendimiz hazretleri gözü nuru sevgili Hüseyin'inin mübarek yüzünü vech-şadetlerine sürerek ağladılar ve orada hazır bulunan bütün peygamberler de ağlaştılar. O sırada, Cebra'il aleyhisselâm huzur-u fâ'iz-in-nuru cenab-ı Fahr-i risalete gelerek :

— Yâ Resûlallah!.. Allahu zül-celâl vel-kemal hazretlerinin ferman-ı sübhanisi budur ki, eğer rizayı şerifiniz olursa, Kûfe şehri Lût kavminin oturduğu şehire döndürülecektir. Zir-ü zeber edilecek, hâk ile yeksan kılınacaktır, emr-i ilâhisini getirdi.

Seyyid-ül-Ebrâr aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Gaffâr ceva-ben şöyle buyurdular :

— Ey Cebra'il kardeşim!.. Bilirsin ki, sabrım ve hilmim diğer bütün peygamberlerden ziyadedir. Onun için, şimdilik

sabrederim ve kıyamet günü o zâlimlerden elbette azab-ı şedid ile intikam alınır.

Cebra'ül aleyhisselâm bunun üzerine :

— Hükm-ü celil-i ilâhi odur ki, zâlimlere hizmet eden şu muhafızlar, azap meleklerine teslim olunacaklar ve azab-ı nâr ile cümlesi yakılacaklardır, buyurdu.

Biz muhafızlar elli nefer bahtsız kişiler idik. İçki içerek orada sızan kırk dokuz muhafızı, hemen o saatte azap melekleri ateşte kızdırılmış süngülerle helâk ediverdiler. Sıra bana gelince yalvardım :

— Aman... El-aman!.. Meded yâ Resûlallah!.. dedim. Ben, diğer muhafızlar gibi içki içmediğim ve şehidlerin mübarek başlarına hürmette kusur etmediğim için, diğer muhafızlarla birlikte katlolunmadım. Fakat, zâlimlere hizmet ettiğim için, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şefaati ile azaptan kurtuldum ama, Sahib-i Makam-ı Mahmud aleyhi ve âlihi sa!âvatullah-il-Vedûd efendimizin :

— Allahu tealâ ve tekaddes hazretleri seni affetmesin, buyurdıklarını da kulaklarımla duydum.

Bütün mü'minler inanıp iman etmişlerdir ki, Habib-i edib-i Kibriyâ'nın duasının ind-i ilâhide kabul buyurulacağı muhakkaktır. Hal böyle iken affı ilâhiden mahrum kalacağını bile bile bu makam-ı kudside affımı niyaz etmekteyim. Ola ki, rahmet-i ilâhiyye tecelli ederde, ruh-u Nebi benim üzerimden azabın kaldırılması için şefaatinin esirgemez. Zira, o Kerim ve Rahim olan Allah azze ve celle hazretlerinin Kerim ve Rahim olan habibidir. Amcası Hz. Hamza radiyallahu anh'ı şehid edeni ve Resûlullah'ın arslanı olan o bahadırın ciğerini çiğ çiğ çiğneyenleri, Uhud şehidlerinin ağızlarını ve burunlarını kesenleri dahi affetmedi mi? Ümidim oldur ki, ben günahkârı da affeder, dedi.

Ey ehl-i iman!..

Uhud şehidlerine bu çirkin ve gayri insani tecavüzlerde bulunanlar, onlara bu hakareti revâ görenler o zaman kâfir idiler. Sonradan islâmı kabul ederek affı ilâhiyye ve affı Ne-

biyye mazhar oldular. Oysa, İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh'ı, yakınlarını ve sevdiklerini şehid eden zâlimler ise, islâm ni'metini görmüşler ve böylesine ulu bir ni'mete ermişlerdi. Binaenaleyh, fâni dünya hayatına tamah ederek ebedi âlemlerini yakıp yıkan bu bedbahtlar, bu zalimler ve canavarlar, Habib-i edib-i Hüdâ'nın mübarek omuzlarında gezdirdiği, boynundan öperek saçlarını okşadığı ve sevgili torunlarının gözü nuru me-sâbesinde olduğunu her fırsatta açıkladığı ve : **(Yâ Rab!.. Ben, Hüseyin'imi seviyorum. Sen de onu sev ve Hüseyin'imi sevenleri de sev...)** buyurduğu sevgili torunu Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh'ı ve Ehl-i beyt-i Mustafa'nın bütün erkeklerini hunhârca şehid ederek kanlı başını mızrakların ucuna takan ve mübarek cesedlerini kefensiz kara topraklar üstünde bırakan ve Ehl-i beytin geri kalan erkânını çıplak develere bindirerek onlara kâfirlerin dahi revâ göremeyecekleri hakaret ve zulmü lâyük gören bahtı ve gönlü kara mahlûklara müslüman demek şöyle dursun, insan demek bilmem caiz olur mu?

Biz, hikâyemize devam edelim :

Mekke-i mükerrerme ileri gelenleri, o aziz şehidlerin mübarek başlarını Şam'a götürürken muhafızlık görevinde bulunduğu söyleyen ve bu suretle zâlimlere hizmet eden adama sordular :

— Yüzünü neden örtüyor ve hiç açmıyorsun?

O bedbaht, bu soruyu da şöyle cevaplandırdı :

— Konakladığımız yerde şâhidi olduğum vak'adan sonra rengim ve şeklim değişti, onun için yüzümü kimseye göstermek istemiyorum, dedi :

Hazır bulunanlar, yüzünden zorla örtüyü çekip aldılar ve gayet korkunç ve iğrenç bir manzara ile karşılaştılar. O bedbahtın yüzü insan şeklinden çıkmış, bambaşka bir şekle dönüşmüştü. Halk, dikkat ve ibretle onun korkunç ve iğrenç yüzüne baktılar ve derhal kendisini Kâ'be-i Muazzamayı tavaftan men'ettiler.

O zâlim uşağı bedbaht, derin bir hüsrân ve ızdırâp içinde Mekke-i mükerrerme'yi terkederek giderken ansızın tepesine

bir yıldırım indi ve o habisin habis vücudunu dünyasına do-
yamadan tepeden tırnağa yakarak canını hemen oracıkta ce-
henneme yolladı.

Ey ehl-i iman!..

Dikkat ve ibretinize sunmak istediğim bir kıssa da şudur,
ârif olan hissesini alır :

Peygamber-i zişân aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mennân
efendimizin mübarek dişini kıran bedbahtın oğlu, Kerbelâ fa-
ci'asında Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh'ın safında zâ-
limlerle mertçe döğüşerek şehid olmuştur. Uhud cenginde, Re-
sûl-ü Kibriyâ'nın en mahir okçularından olan ve iki cihan ser-
verinin :

— At yâ Sa'ad at!.. Anam, babam sana feda olsun, diye-
rek teşvik ve teşçi buyurdıkları Sa'ad ibn-i Vakkas radiyal-
lahu anh'ın kara bahtlı oğlu Ömer ibn-i Sa'ad ise -Maalesef-
zâlimler safında bir birlik kumandanı idi.

Düşününüz müslümanlar, muhterem babası Resûl-ü Kib-
riyâ'nın yanı başında kâfirlere karşı savaşıyor. Oğlu da, fâni
ve alçak dünya ni'met ve menfaatleri uğurunda zâlimlerle bir-
lik olup Habib-i edib-i Hüdâ'nın sevgili torununa, ehl-i beytine
karşı işlenen vahşiyane ve rezilâne bir cinayete ortak oluyor.
(Fe-sübhanallah!..)

Dünya ni'met ve menfaatleri, bir çok insanları çok âdi ve
bayağı alçaklıklara, zulümlere, vahşetlere sürüklemiştir, sü-
rüklemektedir ve görünüşe göre kıyamete kadar da sürükle-
yecektir. Dünya bir ciyfedir (Kokuşmuş-leş) ve ciyfeye talip
olanlar da elbette köpeklerdir.

H İ K Â Y E

Aşere-i mübeşşereden yani dünya hayatında iken cennet-
le müjdelenilen on mutlu ve kutlu kişiden birisi olan Sa'ad
ibn-i Vakkas radiyallahu anh rivayet ediyor :

Uhud savaşında, Abdullah bin Cahş radiyallahu anh, ba-
na :

— Yâ Sa'ad!.. Neden dua etmiyorsun? Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri gazada bulunan gazilerin dualarını mutlakâ kabul buyurur. Bu, bizim için büyük bir mâ'nevi devlet ve ni'mettir, en büyük ganimettir, dedi. Gerçekten de öyle idi, başta âlemlere rahmet olarak gönderilen Resûl-ü Kibriyâ olmak üzere ashab-ı kirâmdan Ebu-Bekir, Ömer ve Allah'ın arslanı Ali, Resûlullah'ın arslanı Hamza ve diğer büyük islâm mücahitleri hazır bulunuyorlardı. Abdullah bin Cahş ile bir kenara çekildik, gözlerimiz düşmanda ve ellerimiz kılıç ve oklarımızda olmak üzere gönüllerimizi ve dillerimizi dua ile Rabbimize bağladık ve niyazda bulunduk. Ben :

— Yâ Rab!.. Bu savaşta karşıma öyle kuvvetli ve mahir bir kâfir silâhşörü çıkar, onunla çarpışayım, onu yenerek pis vücudunu dünya yüzünden kaldırayım ve ganimetini alayım, diye yalvarıyordum. Abdullah bin Cahş, benim bu duama (ÂMİN) dedikten sonra şöyle dua ediyordu :

— Ey kudret, kuvvet ve azamet sahibi Allah'ım!.. Beni de, kâfirlerin en iyi döğüşen, en iyi silâh kullanan birisiyle karşılaştı. Senin yolunda onunla savaşayım. O kâfir, beni şehid etsin kulağımı, burnumu kessin. Yarın, kıyamet günü huzuru izzetine çıkarak sana kavuştuğum zaman : (Ey Abdullah!.. Burnun ve kulakların nerede? Onları kim kesti?) buyurduğunda : (Yâ Rab!.. Herşeyi hakkıyla ve lâıyıkıyla bilen, gören ve işiten ancak sensin. Burnumu ve kulaklarımı, senin dinin olan din-i mübiyn-i islâm uğurunda ve Resûl-ü zişânın yolunda savaşırken kâfirler kestiler.) diye cevap vereyim, bu mâ'ruzatımı o zaman tasdik buyurarak bu âciz kulunu iltifat-ı ilâhiyyene mazhar kıl ve bu duamı kabul ve müstecâb eyle, diyordu.

Gerçekten, Abdullah bin Cahş'ın (Radiyallahu anh) duası kabul buyuruldu ve öyle anladım ki benim duamdan da daha hayırlı oldu. Aynı gün akşama doğru onun mübarek cesedini gördüm, şehid edilmiş kanlar içinde yatıyordu ve burnu ile kulakları da kâfirler tarafından kesilmişti. Bu hale şahit olunca kadar kendi kendime hep düşünür : (Ne hikmete mebni

kâfirler, islâm şehidlerinin uzuvlarını keserler? Bu alçaklığı neden işler?) derdim, bir türlü bu denaate akıl erdiremezdim. Fakat, Abdullah bin Cahş'ın duasının kabul buyurulmasının sonucu olduğunu bu vesile ile el-hamdü lillâh öğrendim.

Ey âşık-ı sadık!..

Hiç kuşkun olmasın ki, yarın Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh ile ehl-i beytinin erkekleri, huzur-u ilâhiyyeye kesik başları koltuklarının altında olarak cem'u haşrolacaklar ve o günün Hâkim-i mutlâkı olan Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerinin :

— Yâ Hüseyin! Ey sevgili Muhammed'immin sevgili torunu ve onun yakınları!.. Ey benim arslanım olan Hayder-i Kerrâr'ın ve Habib-i edibimin (**O, BENİM PARÇAMDIR**) dediği Fatıma't-üz-Zehra'nın sevgili oğulları ve torunları!.. Başlarınız neden kesildi? sorusuna karşılık :

— Yâ Rab!.. Senin yolunda ve Resûlülünün şeriatı uğrunda başlarımız zalimler tarafından kesildi, cevabını vereceklerdir.

O büyük gün, elbette ve elbette bütün zâlimler yaptıkları zulmün cezasını çekeceklerdir. Habib-i edib-i Kibriyâ'nın gözünün nuru, kalbinin süruru olan Hz. İmam-ı Hüseyin Radiyallahu anh ve yakınlarına böylesine bir vahşet ve zulmü revâ gören zâlimler ve yardakçıları da, gazab-ı ilâhiyye uğrayacaklar ve azabın en şiddetlisini mutlâka tadacaklardır. Onlar da her zâlim gibi, yaptıkları bu zulmün cezasını ebediyyen çekmek üzere cehenneme sevk olunacaklardır.

Hadis-i şerifte şöyle buyurulmuştur :

(Kıyamet günü, Arasat meydanında bütün insanlar hesaba çekilmek üzere toplanacaklardır. O büyük hesap gününün şiddet ve dehşetinden, kafa tasları içinde beyinler kaynayacak, gözler korkuyla yuvalarından fırlayacak, bütün peygamberler korkuyla dizüstü çökecekler, mahşer halkı tiril tiril titreyecekler ve hesaplarını vermek üzere sıralarını bekleyeceklerdir. İşte o zaman, arş-ı â'lânın örtüsü altından bir ses yükselecektir :

— Ey hesap vermek üzere bekleyenler!.. Başlarınızı önünüze eğin ve gözlerinizi kapatın. Habib-i edib-i Kibriyâ'nın sevgili kızı, bütün kadınların efendisi Fatıma't-üz-Zehrâ, Hazret-i Betül geçecektir. Ona ihtiram ediniz, denecektir.

Bu emri işiten bütün mahşer halkı, başlarını önlerine eğecek ve gözlerini kapatacaklardır. Seyyide't-ün-nisâ Hz. Fatıma't-üz-Zehrâ radiyallahu anha validemiz, bir elinde büyük oğlu Hz. Hasan radiyallahu anh'ın zehirlenmesinde kullanılan tas ve diğer elinde Hz. Hüseyin radiyallahu anh'ın Kerbelâ'da dökülen mübarek kanına bulanmış gömleği olduğu halde, büyük bir vakar ve sükûnetle mahşer halkının arasından geçecek ve Arş-ı ilâhinin önünde duracak ve mübarek ellerini kaldırarak niyazda bulunacaktır :

— İlâhi!.. Şüphe yok ki, âdil ve Cebbar'sın, azizün zül-intikamsın. Oğullarıma bu zulüm ve vahşeti revâ gören zâlimlerle dâ'vamızı hallü fasleyle, diye yalvaracaktır.

Allahu zül-celâl vel-kemâl hazretleri, mutlâk adaleti ile tecelli buyurarak zâlimler hakkındaki hükm-ü ilâhisini tebliğ buyuracak ve sonra Hazret-i Betül tekrar tazarrû ve niyaz edecektir :

— Yâ Rab!.. Oğullarının bu musibetine samimiyetle mahzun olarak ağlayanlara, nezd-i ilâhinde şefaatte bulunabilmek hakkını bana bahşeyle!..

Allah azze ve celle hazretleri, onun bu dileğini de is'af buyuracak ve evlâtlarının musibetlerine ağlayanlara şefaate etmek hakkını bahş ve ihsan edecektir.

Hasaneyn-il-ahseneyn'in mâ'ruz kaldıkları zulüm ve haksızlıklara için için ağlayan ehl-i iymana Fatıma't-üz-Zehrâ validemiz bu sayede şefaate edebilecektir.

Bir diğer Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

(Cebra'il aleyhisselâm kardeşim bana haber verdi. Hüseyin'im, muhakkak Fırat nehrinin kenarında katlolunacaktır.)

Bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

أَحَبُّ أَهْلِ بَيْتِي إِلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ

Ehabbû ehl-i beyti ileyye El-Hasan-ü Vel-Hüseyn...

(Ehl-i beytimden bana en sevgili olanlar, Hasan ile Hüseyin'dir.)

Nihayet, bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmaktadır :

شَبَابُ أَهْلِ الْجَنَّةِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ

Şebâb-ü ehl-il-cenneti El-Hasan-ü vel-Hüseyn...

(Cennet ehlinin gençleri, Hasan ile Hüseyin'dir.)

Resûl-üs-sakaleyn, İmam-ül-Haremeyn ve Ceddül-Hase-neyn-il-ahseneyn efendimiz dua ederlerken :

— Yâ Rab!.. Ben, Hüseyin'i severim. Hüseyin'imi sen de sev ve onu sevenleri de sev, diye niyazda bulunmuşlardır.

Resûl-ü zişânın Hz. İmam-ı Hüseyin'i ne kadar sevdikleri bu niyazlarından da açıkça anlaşılmaktadır. Netekim :

— Hasan benden, Hüseyin Ali'dendir, buyurdıkları riva-yet olunmaktadır.

Cennet ehlinin gençleri olarak tarif ve tavsif buyurdukla-rı sevgili torunları için :

— Yâ Rab!.. Hasan ile Hüseyin'i severim. Sen de onları sevenleri sev, buğzedenlere buğzeye, niyazında buldukları bilinmekte ve söylenmektedir.

Bir Hadis-i şeriflerinde de :

(Rabbim bana bu iki oğluma Hasan ve Hüseyin isimlerini vermeme emrü ferman buyurdu.) denilmektedir.

(Hasan ile Hüseyin, cennet gençlerinin seyyidleridir.) ve **(İki sevgili torunum, benim dünya reyhanlarımdır.)** mealinde-ki Hadis-i şeriflerinden başka :

مَنْ أَحَبَّ الْحَسْنَ وَالْحُسَيْنَ فَقَدْ أَحَبَّنِي

Men ahabbel-Hasan-e vel-Hüseyne fekad ahabbeniy...

(Hasan ile Hüseyin'i seven, muhakkak beni sevendir.)
buyurulmuştur.

Bu konuda vârid olan diğer Hadis-i şerifler de şunlardır :

- Hasan ile Hüseyin'e muhabbet eden, muhakkak bana muhabbet etmiştir. Onlara buğz ve düşmanlık edenler de, muhakkak bana buğz ve düşmanlık etmiştir.
- Çocuklar, ana ve babalarının reyhanesidir. Benim reyhanem de Hasan ile Hüseyin'dir.

Sultan-ül-Enbiyâ, bürhan-ül-Asfiyâ, Habib-i Hüdâ ve şefi-i rûz-i ceza olan muhterem dedeleri tarafından kadr-i val'aları beyan ve ilân buyurulan Hz. İmam-ı Hasan radiyallahu anh'ı zehirleyerek şehid edenler, Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh'ı da hicretin altmış birinci yılında, mübarek muharrem ayının onuncu cuma günü, cuma namazı vaktinde Kerbelâ sahrasında aç ve susuz bırakarak evlâtları ve yakınları ile birlikte vahşiyane bir şekilde şehid edenler, pis ve hasis dünya devlet ve menfaatleri bahasına neleri kaybettiklerini fark ve temyiz edemeyen zâlimlerdir. Evet, Muharrem ayının onuncu günü idi, günlerden cuma idi ve vakitlerden cuma namazı vaktiydi. Dedesi Hz. Muhammed Mustafa, ceddesi Hz. Hatice't-ül-Kübrâ, babası Aliyyül-Mürtezâ ve annesi Fatime't-üz-Zehrâ idi. Susuzluğa, açlığa, zulme ve cinayete mâ'ruz kalan da, Sâki-i Kevser'in oğlu olup, kendisi de Sâki-i Kevser olan Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh idi. O İmam-ı Hüseyin ki, âlemlere rahmet olarak gönderilen zât-ı akdes onu ve ağabeyisi Hz. İmam-ı Hasan-ı mübarek omuzlarında taşımış, öpmeğe ve sevmeye doyamamış, gözünün nuru ve gönlünün süruru olduklarını, cennet ehli gençlerin Seyyid'leri bulduklarını açıkça ve kesinlikle beyan ve ilân buyurmuştu. Fakat, ümmet-i Muhammed'den olduklarını iddia eden hayırsız, vefasız ve ihlâssız zâ-

limler, o imam-ı hümâmı yere çaldılar, Resûl-ü Kibriyâ'nın muhabbetle öptüğü gerdanını kılıçları kesmediğinden, mübarek ensesinden keserek şehit ettiler, iki cihan serverinin sevip okşadığı ve kokladığı mübarek başını gövdesinden ayırdılar ve mızraklarının ucuna taktılar :

Kurret-i ayn-i Habib-i Kibriyâsın yâ Hüseyin!..
Nur-u çeşm-i şâh-ı merdân Mürtezâ'sın yâ Hüseyin!..
Sana gülle dokunan ümid eder mi mağfired?
Gonca-i gülşen saray-ı Mustafa'sın Yâ Hüseyin!..
Ehl-i mahşer dest-i Hayder'den içerken Kevseri,
Sen susuzlukla şehid-i Kerbelâ'sın yâ Hüseyin!..
Kıl şefaât Ârif'e ceddin Muhammed aşkına,
Arsa-i mahşerde makbul-er-recâsın yâ Hüseyin!..

Aziz din kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh, cedit emcedine yakışır ve babasına yaraşır haslet ve meziyetlere malik, ilm-i ledünne vâris ve her bakımdan ilim, hilm, sabır, mürüvvet, şefkat ve şecaate sahip idi. Resûl-ü müctebâ'ya çok benzediğinden, özleyenler onun pâk ve temiz vechine bakarlar ve Habib-i edib-i Kibriyâ'yı görmüş gibi olurlardı. Muhterem dedesi ve babası gibi kerim ve cömertti. Tatlı sohbetleri ve isabetli nasihatleri ile muhatabına kolayca tesir edebilen dedesine lâayık bir hatip idi. Cömertlikte yektâ, kerem ve ihsanda sahib-i atâ idi. Ahlâk-ı hamide bakımından bil-irs-i-vel-istihkak ecdadının hayr-ül-halefi idi. Üstün vasıflarını tavsif, mümtaz haslet ve meziyyetlerini tarif edebilmek mümkün ve mutasavver değildir. Radiyallahu anhüm ecma'ıyn ve alâ cemi-i ehl-i beyt-itâhirıyn ve evliyâyı mukarrebıyn ve alâ şühedâ-i Kerbelâ-i ecma'ıyn bi adedi mâ vese'a ilmullah...

H İ K Â Y E

Rivayet olunur ki, â'rabinin biri Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh efendimizin huzurlarına geldi ve :

— Yâ İmam! dedi. Muhterem deden Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem, bir ihtiyacınız olduğu zaman kendisinde şu dört haslet bulunan kişiden o hâcetinizi isteyiniz, buyurmuştur :

- 1) Arabın şerifinden
- 2) Kerim olan kimseden
- 3) Kur'an-ı azimin me'al-i kerimine âşina olan hafızlardan
- 4) Yüzleri güzel olan kimselerden

Yâ İmam! Sen ki, Habib-i edib-i Kibriyâ'nın torunusun. Binaenaleyh, arabın eşrafından ve seyyidlerinden sin. Kerem ise, dededen toruna sizlerin âdetinizdir. Kur'an-ı azime ve mealine herkesten ziyade vakıf ve âşinâ olduğunuza ise aslâ şüphe yoktur. Zira, Kitabullah hane-i saadete nâzil olmuş cümle halkı tenvir buyurmuştur. Güzellik bahsine gelince, ceddinden daha güzel hiç kimse yaratılmamıştır ve yaratılmayacaktır. Muhterem dedenizin : **(Beni görmek isteyen Hasan ve Hüseyin'ime baksmlar...)** buyurduklarını da bilenlerdeniz. Onun için, benim şu ihtiyacımı sizden gayrı arzedecek kimse yoktur.

Hz. İmam-ı Hüseyin, müracaat sahibi â'rabiye ihtiyacının ne olduğunu sordu. İhtiyaç sahibi â'rabi, dille söylemeyerek hâcetini yer üstüne yazarak arzetti. Hazret-i imam şöyle buyurdu :

— Dedem Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem : **(İhsan, kişinin hüner ve mârifetine göredir.)** buyurmuşlardır. Babam ise : **(Kişinin kıymeti, bildiği kadardır.)** buyurmuştur. Bu sebeple sana üç soru soracağım. Bunlardan birisine isabetli cevap verirsen, malımın üçte birini, iki soruma isabetli cevap verirsen, malımın üçte ikisini, üç soruma da isabetli cevap verirsen malik olduğum malın tamamını sana veririm, dedi ve ihtiyaç sahibi â'rabiye Irak'tan ganimet malı olarak gelen içi altın dolu bir torbayı gösterdiler. Â'rabi, bu teklife razı oldu ve soruları cevaplandırmaya hazır olduğunu bildirdi. Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh, ona sordu :

— Â'mal-i salihanın en iyisi nedir?

Â'rabi cevap verdi :

— Allahu tealâ ve tekaddes hazretlerine iman etmektir, dedi.

Hız. İmam ikinci soruyu da sordu :

— Kulu, helâk olmaktan kurtaran nedir?

Â'rabi cevap verdi :

— Allahu azim-üş-şâna itimad etmektir, dedi.

Hız. İmam üçüncü soruyu da sordu :

— Kişiyi ziynet veren şey nedir?

Â'rabi bu soruyu da cevaplandırdı :

— Hilmiyyete mukarin olan ilimdir, dedi.

Hız. İmam, tekrar sordu :

— Kişide bu sıfat bulunmazsa ne olur?

Â'rabi cevap verdi :

— Gökten yıldırım iner ve kendisini yakar, dedi.

Bu cevaplardan fevkalâde memnun olan Hız. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh, gülererek ağzı mühürlü para torbasını â'rabiye ihsan buyurdu.

Ey ehl-i vefa!..

Habib-i edib-i Kibriyâ'yı ve onun âlini, evlâdını, ezvâcını, ashabını, ahabını herşeylerinden fazla severek imanlarını kemale erdiren, cefalarını sefaya döndüren, irfan ve iyanları ile cehalet ve dalâlet ateşlerini söndüren, dünya âleminde iken hayat-ı câvidanilerini sürdüren mü'min ve muvahhid kardeşlerim!.. İşte, bu mübarek ayda, Muharrem-ül-haramın onunda, cahiliyet devrinde dahi tebcil ve takdis olunan bu kutsal günde Hız. İmam-ı Zeyn-el-âbidiyn'den gayrı başta Hız. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh olmak üzere ehl-i beyt-i Mustafa'dan 72 mazlûm, zâlimlere karşı huruc ettikleri sırada vahşiyane bir şekilde şehid edilmişler, Allah yolunda ve Allahu tealâ'nın dini olan din-i mübiyn-i islâm uğurunda fedayî can ederek biz âciz ve günahkâr ümmet-i Muhammed'e, Hak yolunda feragat ve fedakârlığın nasıl ve ne ile mümkün olduğunu öğretmişler, dost yolunda can ve aşk yolunda kan vermenin alem-

darlığını yaparak talim etmişlerdir. Onlar, Muharrem'in onuncu gününü canlarını feda ederek kutladılar. Fâni vücutlarını bâki kılarak bayram ettiler. Çünkü, ibtilâ Nebi'lerin ŞEYME'si ve Hak velilerinin ŞİVE'sidir. Bu ibtilâ, Nebi'lere ve velilere isabet etmeseydi, belâ ve musibetlere uğrayan mü'minler ne ile teselli bulabilirdi?

Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh'a bu rütbe-i belâ olmasaydı, kendilerinden sonraki mü'minlere ve müslümanlara herhangi bir belâ ve musibet nâzil olunca, onu gazab-ı ilâhi bilirler, teselli bulamazlar ve me'yus kalırlardı. Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh'ın ihraz buyurduğu şehitlik rütbesi, mâ'ruz kaldığı belâ ve musibet suretindeki çetin imtihanın sabır ve tevekkülle karşılanması sonunda kazanılmış bir mükâfat ve yüzaklığı olduğu inancı, daha sonra bir çok belâ ve musibetlere uğrayan mü'minlere sabır kaynağı ve teselli dayanağı olmamış mıdır?

Ey Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'yı canlarından, mallarından ve evlâtlarından fazla sevenler, Allah Resûlünün âline, evlâdına, ezvâcına, ashabına ve ahbabına sadakat ve samimiyetle gönül verenler, Allah ve Resûlullah yolunda, din-i mübiyn-i islâm uğurunda canlarını, mallarını ve başlarını feda etmeğe hazır bulunanlar, sizler Allahu tealâ ve tekâdres hazretlerinin has kulları, Resûl-ü zişânın çok sevgili ümmetisiniz. Sizler için âhiret âleminde hiçbir korku ve üzüntü yoktur. Burada bıraktıklarınız için aslâ kaygulanmayın, tasalanmayın. İyi bilin ki, pek yakın olan kıyamet gününde; muhabbetinizin, meveddetinizin, hüsn-ü niyyetinizin, samimiyet ve sadakatinizin karşılığını mutlâka alacaksınız ve o gün aldıklarınızdan son derece memnun kalacaksınız, hayat-ı sermediyye ile hay olacaksınız, riza, rıdvan, cennet ve cemali bulacaksınız. Bütün bu saydıklarım ölüm denilen yolculukla başlar. Ne var ki, âşiklar için o gün ölüm günü değil, olum günü olacaktır. Gözünüz aydın olsun, kalplerinize nurlar dolsun, gönülleriniz sürur bulsun; o müthiş gün bütün mahşer halkı susuzluktan yanıp tutuşurken sizler yed-i envereyn-i Muhammediye'den ve sâki-i

Kevser Hz. İmam-ı Aliyyül-Mürtezâ ile Hz. İmam-ı Hasan-il-Müctebâ ve Hz. İmam-ı Hüseyin-i şehid-i Kerbelâ'nın mübarek ellerinden âb-ı hayatı ve şarab-ı tahuru içeceksiniz, sermest-ü hayran bu âlemden mekân-ı asliniz olan âhîret ülkesine göçeceksiniz, müjdecî melekler refakatinde size vâ'dolunan cennet bahçelerine uçacaksınız ve orada (**SELÂMÜN ALEYKÜM TIB-TÜM FEDHULUHÂ HÂLİDİYN...**) tebşiratı ile karşılanacaksınız, bir daha çıkmamak üzere ebediyyen cennet bahçelerinde kalacak, Huri'ler ve Gilman'lar tarafından ağırılanacaksınız.

**Müjde ve beşaret mü'minlere!. Hasret ve nedamet münkirlere!.
Selâm ve selâmet mü'minlere!. Felâket ve fecaat kâfirlere!.
Sevinç ve sürur mü'minlere!. Azap ve şürur kâfirlere!.
İzzet ve devlet âdillere!. Nekbet ve lâ'net zâlimlere!.
Vuslât âşıklara ve sadıklara!. Azap ve ızdırıp münafıklara!.
Taltif inançlılara!. Tahkir yalancılara!.
Takdir âbidlere!. Tekdir fikr-i sâbitlere!.**

Evet, o büyük gün mü'minler mazhar oldukları ebedi nîmetlerle öğünecekler ve kâfirler ellerini ısırarak döğüneceklerdir. Mü'minler sevinecek, kâfirler yerinecektir. Hak ve adalet yerini bulacak, mazlûm zâlimlerden intikamını alacak, münafıklar hüsrân içinde kalacaktır.

Aziz kardeşim :

Bütün bunları ömrün oldukça bir nefes bile gözönünden ayırma, eyninden şeri'at libasını sıyrma, sakın sakın zâlimleri kayırma!. Allahu tealâ'nın sevdiklerini sevenler vâsıl-ı ilâllah olurlar. Âşık olan, mâ'sukuna kemal-i aşk ve şevk ile muhabbet ederse, mutlâka mâ'sukuna vuslât yollarını ve çarelerini bilir ve bulur, her dem ve her nefes onunla beraber olur. Mahbubunda fâni olanlar, fânilik hengâmında bütün aza ve cevârihi ile yalnız onun adını zikrederler. Zikrullah ise, kulu mâ'suku ile bâki kılar, Fi-Mak'ad-ı sıdka erer, Habib'lerle, Halil'lerle sadıklarla, şehidlerle buluşur ve görüşür ki, mü'minlerin asıl bayramları da işte budur. Âşık olana asıl cünbüş bundandır.

**Âlem-i nâsuta halk uryan gelir, uryan gider;
Gâh olur erhâmdan bi-cân gelir, bi-cân gider...
Merkez-i hestiye âmed şüd eden cümle nüfus,
Her biri bir dert ile giryân gelir, giryân gider...
Ziyet-i arz-u semayı seyreden ehl-i nazar,
Sâni'in sun'un görüp hayran gelir, hayran gider...
Rahm-i mâderden doğan etfâl uşşâk-ı âl'e,
Âlem-i ulviyyete insan gelir, insan gider...
Hep mezâhirde tecelliyât-ı Hakkı fehmeden,
Ârif-i billâh olur irfan gelir, irfan gider...
MEN AREF esrarına vakıf olan ehl-i velâ'
Bezî-i hassı vahdete handân gelir, handân gider...
Hânedan-ı ehl-i beyt-i Mustafa'yı sevmeyen,
Esfel-i süfliyyete nâdan gelir, nâdan gider...
Âdemiyet rütbesin derk etmeyen bâgi olur,
Emr-i Hakkı tutmayan şeytan gelir, şeytan gider...
Gülistan-ı Kerbelâ'yı zikredip Hilmi Dede,
Bülbül-ü şeydâ gibi nalân gelir, nalân gider...**

Ey yerlerin ve göklerin müstakillen sahibi, bilinen ve bilinmeyen âlemlerin yegâne mâliki, görünen ve görünmeyen mahlûkatın rezzâkı ve hâlikı olan Rabbimiz!.. Ancak sana kulluk ve ibadet eder ve ancak senden yardım ve inayet dileriz. Dünya âleminde lâ tefriku cins-ü mezheb bütün yarattıklarına rızıklarını ve ni'metlerini bahşeden, âhiret âleminde ise yalnız mü'min kullarına ihsan ve in'anda bulunacak olan RAHMAN ve RAHİYM sensin!.. Arzuhale ne hacet? Bize, bizden yakın olan sensin, senden yine sana sığınır, emr-ü fermanın gereği olarak ancak senden yardım ister ve bekleriz. İstediklerimizin de, isteyeceklerimizin de, aklımızdan ve gönlümüzden geçenlerin de, sakladıklarımızın da, açıkladıklarımızın da, bütün düşünce ve tasavvurlarımızın da halkedicisi ve bilicisi sen değil misin? Ne isteyeceğimizi, neler dileyeceğimizi bize öğreten ve isteten sen değil misin? Oysa, zât-ı ülûhiyyetinden hiçbir şey istemeğe ve dilemeğe hakkımız ve haddimiz olur muydu? Merhamet ve inayetin, biz âciz ve günahkâr kullarına hiçbir za-

man esirgemediğin lûtf ve hidayetle **(İSTEYİN VEREYİM... DUA EDİN, İCABET EDEYİM)** buyurdun. Bu emr-ü fermanı-
na uyararak, mutlâka icâbet buyuracağını içimizden duyarak
dergâh-ı izzetine el açtık, bâb-ı lûtfuna sığınarak boyunlarımızı
büktük, rahmet ve merhametine iltica ettik, fazl-ü keremine
güvendik sana geldik ey Rabbimiz!.. Senden gayrı melce ve
me'vâmız yoktur ilâhi!.. Kullarından istesek, bize kızarlar ve
yüz çevirirler. Oysa, zât-ı Kibriyân ise, istemeyen kullarına kı-
zar ve küsersin ama, yine de onlardan yüz çevirmezsin. Sana
yürüyerek gelene, koşarak gelirsin... Seni zikredeni, sen de
zikredersin... Sana tövbe ve rücû edenlerin tövbelerini kabul
buyurursun. Seni, tevhid-u tahmid, tesbih-u temcid eden kul-
larını yüceltir, Huzur-u Kibriyânda secde eden kullarını cema-
lin ve kurbîyyetinle aziz kılarırsın. Biliyoruz, affı seversin ve
affını isteyenleri mutlâka affedersin. Senden isteyenleri, sana
sığınanları bâb-ı rahmetinden aslâ boş çevirmezsin. Cûd-u ke-
rem ve lûtf-u himem ancak sana lâyıktır ve ancak sana yakışır.
Bütün hamd-ü senâlarımız, tahiyât ve tâ'zimatımız zât-ı ülû-
hiyyetine mahsus ve münhasırdır. Sana hakkıyla ve lâyıkiyle
kulluk edenler, kulluk ve ibadetlerinde tam bir ihlâsa yeten-
ler, iki cihanda da sultan olurlar. Basarları da, basiretleri de
açılır, üzerlerine rahmet ve inayetin saçılır ve bu fâni âlemde
iken didârını görürler, bilmediklerini bilirler, öğrenmedikleri-
ni öğrenirler. Hak ile görür, Hak ile yürür, Hak ile söyler ve
Hakkı işitirler. O mutlu ve kutlu kullarının bütün aza ve ce-
varihi nur olur, onlar ölmeden önce ölür ve Hakkı bulurlar.
Bu onlar için ölüm değil, OLUM'dur. Onlar, kendilerine şah
damarlarından daha yakın olan Mevlâyı müte'ale daha da ya-
kın olarak Hak ile bâki olurlar. Ezelde aziz oldukları gibi ebe-
de kadar da aziz kalırlar. Biz âciz ve günahkâr kullarını işte
bunlar gibi olan âşıklar ve sadıklar zümresine ilhak ve rizayı
ilâhiyyene müstehak eyle yâ Rabbi!.. Din ve dünyamızı mâ'-
mur, kalplerimizi aşkullah, muhabbetullah, muhabbet-i Resû-
lullah ve muhabbet-i ehl-i beyt-i Resûlullah ile mesrûr, ibadet-
lerimizi ve bütün hayırlı amellerimizi makbul ve meşkûr. gü-
nahlarımızı mağfur eyle yâ Rabbi!.. Kötü ve çirkin huylarımı-

zı, Ahlâk-ı Kur'aniyye ve ahlâk-ı Muhammediyye'nin özü ve özeti olan ahlâk-ı hamideye tebdil ve tağyir buyurarak bizleri kâmil bir iyman, dünya ve âhirete şâmil bir irfan, akl-ı me'ad ile akl-ı maaşı fark ve temyiz edebilecek mütekâmil bir iykan, süfliyyetten ziyade ulviyyeti hâmil bir vicdan sahibi olan has kulların zümresine idhal ve ilhak eyle yâ Rabbi!.. Öyle bir iyman ve iz'an bahş ve ihsan buyur ki, seni ve seni sevenleri seven, senin yerdiklerini yeren, Hak ve hakikatleri Kur'an aynasında gören, bu fâni dünya hayatında insan-ı kâmil olarak ömür süren, yeri ve sırası gelince Kur'an ve islâm uğurunda seve seve can veren, dünya ve âhirette saadet ve selâmete eren kullarından olalım, rıza, rıdvan, cennet ve cemâl bulalım, son nefesimize kadar mü'min ve muvahhid olarak kalalım, mahşerde beratlarımızı sağ yanlarımızdan alalım yâ Rabbi!..

Aman Allah'ım!.. Meded yâ Gaffar, el-meded yâ Settâr!.. Cürm-ü hata kulun, keremü-atâ, zât-ı ülûhiyyetinin şî'arıdır. Sana sığınanı reddetmezsin, ne kadar günahkâr olsalar da, kullarına karşı rahmet ve mağfiret kapılarını seddetmezsin, **LÂ TAKNATU** tebşirat-ı ilâhiyyene güvendik ve kapına geldik, dünya kirleri ve pislikleri ile kararan yüzlerimizi, yaptıklarımıza pişman olarak kanlı yaşlar döken gözlerimizi, nedametle yıprattığımız özlerimizi rahmet ve mağfiretine tevcih ettik, lû-tuf ve merhametini umuyor ve bekliyoruz. Habib-i edibin olan Muhammed Mustafa hürmetine, O'nun âl'i, evlâdı, ezvacı, ashabı devletine, (**Ene medine't-üs-sıdkı ve Eba-Bekir bâbühâ**) buyurulan Sıddıyk-ı ekber, (**Ene medine't-ül-adli ve Ömer bâbühâ**) buyurulan Faruk-u â'zam, (**Ene Medinet-ül-Hayâ ve Osman bâbühâ**) buyurulan zin-nüreny ve (**Ene medine't-ül-ilmî ve Aliyyün bâbühâ**) buyurulan Aliyyül-Mürtezâ, zâlimler tarafından zehirlenerek şehid edilen Hasan-ı Müctebâ ve yine zâlimler tarafından Kerbelâ sahrasında hunhârca şehid edilen Hüseyin-i şehid-i Mazlûm-u Kerbelâ Rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimiz izzetine, Kerbelâ şehidleri için dökülen gözyaşları rıf'atine bizleri affeyle yâ Rabbi!.. Bizleri tövbe ile arınan, günah ve isyanlardan korunan, salih ve âşık kulların arasında

barınan has kulların meyanında şarab-ı tahuru Habib-i edibinin, sâk-i Kevser Hz. İmam-ı Ali ve Haseneyn-il-ahseneyn efendilerimizin mübarek ellerinden içen, aşkullah ile can ve ten-den geçen, bu dünya hayatında cennet hulleleri biçen, iman ile küfrü hakkiyle seçen kullarından eyle yâ Rabbi!. Hz. İmam-ı Hüseyin'in temiz ve mâ'sum kanı muhterem annesi ve annemiz Hz. Fatıma't-üz-Zehra'nın kanlı gözyaşları ve o günden bu yana Kerbelâ şehidleri için ağlayanların aşkları hürmetine biz âciz ve günahkâr kullarını mağfiret buyur yâ Rabbi!.. Rahiym'sin, kerim'sin, Erham-er-Râhimiyn'sin, affı seversin, lûtfu seversin, aman yâ Lâtif!.. Affını ve lûtfunu üzerlerimizden eksik eyleme, biliyoruz suçluyuz, günahkârsız ve bu suç ve günahlarımızı üzümlere, ezilere hatırlıyor ve huzur-u ilâhiyyende itiraf ediyoruz. Fakat, doğduğumuz gün sağ kulağımıza ezan-ı Muhammedi ve sol kulağımıza kamet okundu, dört yaşımızda iken bizlere kelime-i tevhid (**Lâ ilâhe illâllah Muhammedün Resûlullah**) ve kelime-i şehadet (**Eşhedü en lâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdûhu ve resûlühu**) kelime-i tayyibe-i münciyyeleri öğretilti. Alemi ervahta elestü bi rabbiküm hitabına Kalu belâ dedik. O gün bugündür, seni aslâ inkâr etmedik, varlığına, birliğine, kudret ve azametini inandık, tevhidine boyandık, her nefes ve her ân seni andık, aşkullah ile yandık, insan olarak gaflete dalsak bile çabucak uyandık, bizleri şeytan gibi bâb-ı rahmetinden koğmazsın, günah ve isyan deryasında boğmazsın, bizler senin kullarınız, ancak sana kulluk ve ibadet ederiz ve ancak senden yardım ve inayet bekleriz. Resûl-ü emcedin haber verdi, analarımız ve babalarımız, daha sonra da hocalarımız bize öğretiler. Allah diyen mahzun olmaz, Allah diyen mahrum kalmaz, Allah diyen mahcup olmaz, Allah diyen aslâ mahkûm olmaz... Allah... Allah... İllâllah feryadiyle dergâh-ı bâriğâh-ı ülûhiyyetine dehalet ediyoruz, bizleri mahzun mu edeceksin? Mahrum mu bırakacaksın? Mahcup mu edeceksin? Mahkûm mu kılacaksın? Hâşâ!.. Bütün bunlar şân-ı ülûhiyyetine aslâ ve kat'a yakışmaz. Habib-i edibini şefi edindik, bizleri sevgili peygamberimize bağışla yâ Rabbi!..

Kur'an-ı azim-ül-bürhanında kadr-ü kıymetini açıkça bildirdiğin ve belirttiğin mübarek Muharrem ayında'yız. Ceddi â'lâmımız Hz. Âdem aleyhisselâmın tövbesini bugün kabul buyurduğunu muhbir-i sadık efendimiz haber verdi. Bizler de onun evlâtları ve torunları'yız. Âlemlere rahmet olmak üzere gönderdiğini bildirdiğin Muhammed'inin ümmeti'yiz. Bizlere de, adlinle değil, affınla ve lütfunla muamele eyle yâ Rabbi!.. Mâ'bud-u hakikimiz, maksud-u aslimiz ve matlûb-u ebedi ve ezelimiz ancak ve yalnız sensin, dilersen affedersin, dilersen kulluna azap edersin... Affetsen de, azap etsen de bizler yine senin kullarımız... Rahmet ve merhametinden ümidimizi kesmeyiz, kapından ayrılmayız, senden gayrı ilticagâh aramayız. Bizler, âciz ve zelil kullar iken, kapımıza geleni elimizden geldiği ve gücümüzün yettiği kadar boş çevirmemeğe gayret ederiz. Sen ki, âlemlerin Rabbi, Rezzâkı ve Hâlikısın, seni inkâr eden münkirleri, sana ortak koşan müşrikleri, dalâlet yollarına sapan kâfirleri dahi aç ve susuz bırakmaz, Rahmaniyyetin ile tecelli buyurarak hepsini yaşatır, doyurur ve beslersin... Münafikların bile isteklerini yerine getirirsin. O münkirleri, müşrikleri ve münafıkları bir ânda yok edivermek kudret ve kuvvetine malik iken, hiçbirisini mahrum etmezsin. Hâşâ sümme hâşâ, seni tevhid edeni, sana ve Resûlüne iyman ve itaat eyleyeni mi mahrum ve mahzun edeceksin? Şerikin yok, nazirin yok, müşâvirin yok, müsteşarın yok, ister yakar veya yıkar istersen abâd edersin... Bir (**KÜN = OL!**) emriyle bütün kâ'inat ve mümkinatı, bütün mevcudat ve mahlûkatı halk ve icad eden sensin. Affedicisin, affetmeği de seversin, tövbelerimizi kabul edersin. Her ne kadar günahlarımızla yüzlerimiz kara, isyan ve nisyân ile içimiz dışımız yara olsa da, bütün dertlerimize devâ olan rahmet-i ilâhiyyeni, mâ'siyet illetine yegâne şifa olan mağfîret-i sübhaniyyeni dilenmeğe geldik, settâr-el-uyûb olan Zât-ı Kibriyâyı ahadiyyetinden ayıplarımızı örtmeni, gaffâr-ezzünûb olan Makam-ı ülûhiyyetinden günahlarımızı bağışlamayı diliyoruz, bir daha o günahları işlemeyeceğimize, o ayıplar bataklığına düşmeyeceğimize söz veriyoruz, biz âciz kullarını da affınla güldür, kulluk makamının

kıymet ve itibarının yüceliğini bizlere bildir yâ Rabbi!.. İlâhi, bugün Nuh aleyhisselâmın ve ona iman ve itaat ederek tâbi olanların merhamet-i ilâhiyyen sayesinde Tufan'dan kurtuldukları gündür, onlara garkolmaktan necat bahsettiğin gibi, Nuh'un gemisi misali olan dininle küfür deryalarında, mâ'siyet ummanlarında boğulup gitmekten bizleri de kurtar, iman selâmeti, ibadet saadeti, kulluk muhabbetiyle dolalım, sana lâyük kul ve Habib-i edibine lâyük ümmet olalım, rizayı ilâhiyyene varan sırat-ı müstakiym'de daim ve kaim bulunalım, ahkâm-ı Kur'aniyyene, şeri'at-i garra-i Ahmediyeye ve sünnet-i seniyye-i Muhammediyene sıkı sıkı sarılalım, yüzaklığı ile huzuruna varalım yâ Rabbi!.. Bugün, on peygamberine on kerametle ikram ve inayet buyurduğun gündür, Hz. Âdem ile Hz. Davud aleyhimüsselâmın tövbelerini lûtfen ve tenezzülen kabul buyurduğun gibi, bir âciz ve günahkâr kullarının tövbelerimizi de merhameten kabul buyur yâ Rabbi!.. Bugün, İdris aleyhisselâmı semaya ref ve cennetine idhal buyurduğun gibi, biz âciz ve günahkâr kullarını da dünya hırs ve menfaatlerinden, maddenin esaretinden, beşeri zillet ve mezelletlerden arındırarak, dünya hayatında cennet mahiyetinde olan ahlâk-ı Kur'aniyye, ahlâk-ı Muhammediyye ve ahlâk-ı islâmiyye ile ahlâklanmış âşıklar ve sadıklar arasında isimleri anılan, başlarına iman ve edeb tâcı konulan, daha bu âlemde iken cennete alınan, ârif-i billâh ve vâsıl-ı ilâllah olarak tanınan kullarından eyle yâ Rabbi!.. Bugün, Musa aleyhisselâmı hitab-ı izzetinle taltif buyurduğun gibi, bizlerin kalplerimize de ilhamlarını ilka ederek her birerlerimizi kendi Tur'larında zât-ı Kibriyân ile sohbetinde bulunanlardan, cemal-i bâ-kemalini müşahede edercesine ibadet ve tâ'at edebilmek ihsanı bahşolanlardan ve bu zevk-i mâ'nevi ile mest-ü hayran kalanlardan eyle yâ Rabbi!.. Halilullah olan Hz. İbrahim aleyhisselâma, Nemrud'un nârını nur edivermek şeref ve imtiyazını bahsettiğin gibi, bizleri de nefis-i emmârelerimizin meş'um ateşinden halâs buyurarak göz açıp kapayıncaya kadar dahi olsa, hiçbirimizi nefislerimizle başbaşa bırakma yâ Rabbi!..

Olanca şiddetiyle kötülük emreden nefislerimizin tesallû-

tundan ve şeytanın şerrinden bizleri koruyup kurtararak, cümlemizin de nefislerimizin nârını nura, hevâ ve heveslerimizi ibadet ve tâ'atinle şu'ura, kalplerimizi rizayı ilâhiyyenle sürura tebdil ve tahvil eyle yâ Rabbi!.. Bugün, İbrahim aleyhisselâmı Halil'liğe yücelttiğin gibi, bizlerin de isimlerimizi âşıklar. sadıklar, âbidler, zâhidler zümresine ilhak eyle yâ Rabbi!.. Bugün, Eyyüb aleyhisselâmı bütün elemelerinden, mihnet, meşakkat ve musibetlerden kurtardığın gibi, bizleri de dünya ve âhiret korkularından, madde ve menfaat kaygularından, hırs ve tamah duygularından azade kılarak ebedi saadet ve selâmete ulaştır, sevdiğin kullarınla buluştur yâ Rabbi!.. Bugün. Hz. Yunus aleyhisselâmı balığın karnından kurtardığın gibi bizleri de dünyamızı zindan eden şerlerden ve endişelerden, din ve millet düşmanlarının esaretinden, cehil ve dalâlet zulmetinden, küfür ve isyan nekbetinden kurtar yâ Rabbi!.. Bugün, Hz. Süleyman aleyhisselâma mülkünü iade ettiğin gibi, bizlerin de vücudumuz ülkesine ruh-u sultanimizi hüküm-rân, dünya ve âhirette kâmuran olmamızı nasip ve müyesser eyle yâ Rabbi!.. Bugün, Resûlullah'ın sevgili torunu, Esedul-lah'ın oğlu Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anh'ı en yüce şehidlik rütbe ve mertebesine eriştirdiğin gibi, sırası ve yeri gelince bizleri de Kur'an ve islâm uğuruna seve seve can vermeğe hazır, her nefeste şehitlik makamına muntazır kulların olarak sabırda, cesaret ve şeca'atte, fedakârlık ve feragatte mümtaz, hamiyet-i diniyye ve vatanıyyede serefrâz sa'id kulların safında bulundur yâ Rabbi!.. Asr-ı saadetten başlayarak Bedir'de, Uhud'de, Ahzâb'da (Hendek) Hudeybiye'de, Hayber'de, Mu'te'de, Huneyn'de, Tâ'if'te, Tebük'te, Kerbelâ'da. Ehl-i salibe karşı yapılan bütün savaşlarda, Filistin'de, Kafkas'larda, Çanakkale'de ve en son kurtuluş harbinde ve Kıbrıs barış harekâtında din ve devlet, vatan ve millet uğurunda ve Allah yolunda canlarını feda eden bütün aziz şehitlerimizin şefaathlerine bizleri na'il eyle yâ Rabbi!.. On dört asırdanberi ı'lâyı kelimetullah uğurunda canlarını feda eden aziz ve kahraman şehitlerimizin döktükleri mübarek kanlar hürmetine, bizleri kötü itikatlardan, çirkin itiyatlardan, korkunç ihtilâflardan, iş-

renç tezvıratlardan, yalanlardan, dolanlardan, bölünmelerden hıfz-u emin kılarak, dini ve milli birlik ve beraberlik içinde, tam bir âhenk ve anlaşmaya, sevişip kucaklaşmaya ulaştır yâ Rabbi!.. Müslüman Türk milletinin üzerine bir kâbus gibi çöken ayrılıkları, gayrılıkları, nifak ve şikakı, düşmanlığa varan anlaşmazlıkları def'u ref eyleyerek, içte ve dışta mezbuhane gayret ve faaliyetlerle aziz yurdumuzu parçalamağa, kahraman ulusumuzu hasım kamplara ayırmağa çalışanları KAHHAR ism-i celilin hürmetine kahr-u perişan eyle yâ Rabbi... Zâlimlere fırsat verme, ha'inleri başımıza musallât eyleme, her karış toprağı mübarek şehid kanları ile sulanmış, her adımı şanlı ecdadımızın alın terlerine bulanmış bulunan ve islâmın son kal'ası olan cennet vatanımızı düşman çizmeleri altında titretme, müslüman Türk milletini o zâlimlerin ve ha'inlerin ayakları altında inletme, aziz yurdumun dört bucağından günde beş vakit ezan-ı Muhammedi sesleri eksilmesin, rengini şehit kanlarından alan ay-yıldızlı bayrağımın dalgalandığı yerlerde düşman bayrakları yükselmesin yâ Rabbi!..

**Ruhumun senden ilâhi, şudur ancak emeli;
Değmesin mâ'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli,
Bu ezanlar ki, şehadetleri dinin temeli,
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli...**

İlâhi!.. Ey bütün kâ'inat, mevcudat ve mümkinatı kabza-i kudretinde bulunduran ululardan ulu, yücelerden yüce Allahım!.. Biz âciz ve günahkâr kullarını irade-i ilâhiyyene muvafık ve Habib-i edibinin muradına mutabık kâmil bir iymana, Hak ile bâtıllık fark ve temyiz edebilecek şâmil bir irfana, yararlarla zararları ayırd edebilecek iykan ve iz'ana nail ederek zâhirlerimizi Kur'anın ve islâmın nurları ile nurlandır, bâtınlarımızı hakayık-ı Kur'aniyye ve Hakikat-i Muhammediyye ile şu'urlandır yâ Rabbi!.. Son sözlerimiz, kelime-i tevhid ve Kur'an-ı mecid olsun, ruhlarımız zikrullah ile huzur ve sükûn bulsun, kalplerimize aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah dolsun, telâkki edeceğimiz son emrin : **(Ey emin**

ve mutma'in olan kulum!.. Rabbin senden, sen de Rabbinden razı olduğun halde bana dön!.. Gir salih kullarımın arasına, gir onlarla birlikte cennetime!..) olsun yâ Rabbi!.. Celâlınden cemaline sığınan, adlınden affına mazhar olan, fazl-ü kereminle cennete idhal olunan, Firdevs-i â'lâda ve civar-ı Mustafa'da yerleşmeğe hak kazanan ve müşahede-i cemal ile haz alan kutlu ve mutlu kullarından bizleri de ayırma yâ Rabbi!..

Ey yegâne mağlûp olmayan Galib!.. Devletimizi adl-ü iyman ile ilâ yevm-il kıyam pâyidar; kara, hava ve deniz ordularımızı **VE YANSUREKÂLLÂHU NASREN AZİZA** sırtına mazhariyetle nâmdar, din ve devlet düşmanlarını her zaman ve her yerde târûmar eyle yâ Rabbi!.. Din ve devlet ve bilhas- sa şu garip millet için hulûs-u kalp ile hizmet edenleri hayırlı her işlerinde ve teşebbüslerinde muvaffak ve aziz eyle yâ Rabbi!.. Helâlinden kazanan ve helâl kazancını helâl yollara ve hayır işlerine sarfeden tüccarlarımızı Hz. Ebu-Bekir-is-Sıddıyk'ın, adalet ve hakkaniyetten ayrılmayan ve **(EL-ADLÜ ESAS-ÜL-MÜLK - Adalet, mülkün temelidir)** vecizesini levha yapıp başucuna asmaktan ziyade idare ve adalet görevlerinde tatbik edenleri Hz. Ömer-ül-Faruk'un; ilme, Kur'ana, islâma, din ve iymana ve özellikle bütün mü'minlere hizmet ve yardım edenleri Hz. Osman-ı Zinnûreyn'in, İlimle hilmi, cesaretle şefkat ve merhameti, emaret ile feragati, silâh ile kalemi, şecaat ile tevazu'u, Üstün zekâ ile sâfiyet ve samimiyyeti, yiğitlikle cömertliği nefsinde cem'edenleri de Hz. Ali kerremallahu vec-hehu ve rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimizin sancakları altında cem'u haşrederek yüce şahsiyyetlerine özendikleri zevat-ı zevil-ihtirama bahşeyle yâ Rabbi!.. Mazlûmları Hz. İmam-ı Hasan-il-Müctebâ'ya ve şehidleri Hz. İmam-ı Hüseyin-i şehid-i mazlûm-u Kerbelâ'ya vâsıl ve muradlarını hasıl eyle yâ Rabbi!..

İlâhi!.. Senin korkunla ağlayan göz için, aşkınla yanan öz için, Hak ile söylenen söz için, yüz suhuf, Tevrat, İncil, Zebur ve Kur'an hakkıyçün, bir ân bile olsun seni unutmayan ve anan sadık ve âşık kulların hakkıyçün, Üveys-ül-Karani ve bü-

tün pirlar, âşıklar, sadıklar, muhlisler, âbidler, zâhidler hakkıyçün, Kutb-ül-aktâb mezheb-i Nu'man hakkıyçün, hüsn-ü vech-i Yusuf-u Ken'an hakkıyçün bu tazarrû ve niyazlarımızı kabule karin eyle yâ Rabbi!.. Fakir-i hakir Muzaffer Aşki kulu, dua ile yâd eyleyenleri iki cihanda aziz eyle yâ Rabbil.. Ölümünden sonra ruhumu bir Fatiha-i şerife ile şâd edenleri, Habib-i edibine bahşeyleyerek, onlara da ölümlerinden sonra Fatiha-i celileler ithaf edecek hayırlı vârisler nasibeyle yâ Rabbi!.. Habib-i edibine, onun âl ve evlâdına, ezvâcına, ashabına ve ahbabına ve bilhassa rüşd sahibi halifeleri olan Hz. Ebu-Bekir, Ömer, Osman ve Ali rıdvanullahi aleyhim ecma'ıyn efendilerimize ilâ yevm-il haşri vel-karar salât-ü selâm eyle yâ Rabbi!.. Cümlemize tevfikini refik ve Habib-i edibini şefik eyle (Âmin) Bi-hürmeti Seyyid-il-mürseliyn ve bi-izzeti Tâ-Hâ ve Yâ-Sin ve âl-i Yâ-Sin. Sübhane Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün alel-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn (EL-FÂTİHA)

El-Hac
MUZAFFER OZAK

ENVÂR-ÜL-KULÛB (Kalblerin Nurları)

DERS : 27

M Ü N D E R E C A T :

El-Hıcr sûre-i celilesinin 1 - 2 - 3. cü âyet-i kerimelerinin tefsiri - Dünyaya, yalnız yiyip içmek, şehvet ve lezzetle geçinmek için geldiklerini zanneden kâfirlerin durumları ve âkibetleri - İyman ve islâmın kıymet, ehemmiyet ve fazileti - Şeri'atin mâ'nası ve hükümleri - kâfirler kısım kısım dır - Behlül Dâna'nın kuru kafalara koyduğu kıymet ve ücret - Âhret ehline dünyanın, dünya ehline âhretin ve Eh-lullah'a ise her ikisinin haram oluşunun sebepleri - Hak kelimesi üzerinde bazı yorumlar - Resûl-ü zîşânı sevenlere müjdeler ve sevmeyenlere tehditler - Mi'râc-ı güzinde Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme gösterilen cehennem derekeleri - Cehennemin yedi kapısı üzerindeki yazılar nelerdir - Cehennemin her derekesindeki azap değişiktir - Habib-i edib-i Kibriyâ'nın müdavemet buyrukları bir dua ve açıklaması - Bugün içinde bulunduğumuz ağır şartların sebep ve hikmetleri nelerdir - Sorumluluklarımızı bilmeli ve suçlarımızı hafifletmenin çarelerini aramalıyız - Dini ve milli birlik ve beraberliğimizi bozmak, milletimizi ve memleketimizi bölüp parçalamak isteyen iç ve dış düşmanlara karşı uyanık bulunmanın, birleşmenin ve anlaşmanın yolları nelerdir - Bu fâni âlemden bâki ve ebedi âleme hazırlanmanın lüzum ve ehemmiyeti - Vaktin ve insan ömrünün değerlendirilmesi nasıl olur - Yâ-Sin sûre-i celilesinin kıymet, ehemmiyet ve faziletleri - Yâ-Sin-i celiledeki bir âyet-i kerimenin de-

(Devamı arka sayfada)

ğeri üzerinde bir uyarı - Kişinin kendi kendisini hesaba çekmesinin yararı - Ölmeden önce hayatın, hastalanmadan sağlığın, ihtiyarlamadan gençliğin boş kalmadan işin ve fakir düşmeden zenginliğin kıymetini bilmelidir - Dünyaya gelmek elimizde olmadığı gibi, gitmek de elimizde değildir - Dünya malı, hangi hallerde mezmum ve hangi hallerde makbuldür - Gerçek demokrasi, islâm demokrasisidir - Şeytan ile bir insanoğlunun yolculukları ve şeytanın insandan kaçışı - Ömür sermayesi boşuna israf edilmemelidir - Aşk nedir, ne değildir - Aşk-ı ilâhi nasıl elde olunabilir - Allahu tealâ'nın sevdiği kullarını, bütün melekler severler - Aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah üzerinde bazı açıklamalar ve yorumlar - Gerçek âşık kimlere denir - Dua...

Sallû alâ Seyyidinâ Muhammed
Sallû alâ şefi-i zünubinâ Muhemmed
Sallû alâ Envâr-ı kulûbinâ Muhammed

El-Evvelü Allah... El-âhirü Allah... Ez-Zâhirü Allah... El-Bâtınü Allah... Hayrihi ve şerrihi min'allah... Men kâne fi kal-bihi Allah... Fe-mû'ynuhu ve nâsıruhu fid-dâreyni Allah...

Rabbişrahli sadri ve yessirli emri vahlül ukdeten min li-sani yefkahu kavli ve ufevvidû emri ilâllah vallahu basiyrün bil-ibâd...

Sübhanেকে lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ent-el alim-ül-hakim...

Sübhanেকে lâ fehme lenâ illâ mâ fehhemtenâ inneke ent-el cevvd-ül kerim...

Sübhanেকে mâ arefnâke hakka mâ'rifetike yâ Mâ'ruf...

Sübhanেকে mâ abednâke hakka ibadetike yâ Mâ'bud...

Sübhanেকে mâ zekernâke hakka zikrike yâ Mezkûr...

Sübhanেকে mâ şekernâke hakka şukrike yâ Meşkûr...

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
الرَّزِّكَ اَيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ ۝ رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ۝ ذَرُّهُمْ يَأْكُلُوا وَتَمَتَّعُوا وَلَهُمْ اَلْاَمَلُ فِسَوْفَ يَعْلَمُونَ

E'üzü Billâhi min-eş-şeytan-ir-raclym

Bismillâh-ir-Rahman-ir-Rahiyim

Elif-Lâm-Râ-Tilke âyat-ül-kitabi ve Kur'anin mübiyn Rubemâ yeveddülle-ziyne keferü lev kânu müslimiyn zerrüm ye'külü ve ye-temette'u ve yülihühim-ül-emelü fe-sevfe yâ'lemün...

El-Hicr: 1-2-3

(Elif-Lâm-Râ... Bunlar, kitabın ve Kur'an-ı mübiynin âyetleridir. Ey Nebiyyi zişân!.. Onları bırak, dünyada yesinler,

lezzet ve şehvetle geçinsinler, amelleri onları oyalasın, tyman ve itaatten geri bıraksın, yakında hallerini ve âkibetlerini, cezalarını görecekler, kötü ve çirkin hareketlerini bileceklerdir.)

Ey ihvân-ı din-i mübiyn, aziz cemaat-i müslimiyn :

Okuduğumuz âyet-i kerimeler, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin her türlü kuşkudan uzak ve her çeşit şek ve şüpheden irak olan kitabı ilâhisi ve mektub-u Rabbanisi olan düstür-u mükerremimiz Kur'an-ı azim-ül bürhanın kesin hükümleridir. Bu fâni dünya âleminde, Hak ve hakikati inkâr eden kâfirlerin gerek ölümlerinde ve gerekse kıyamet günü, küfürlerinin karşılığını mutlâka göreceklerini, adâlet-i ilâhiyenin muhakkak tecelli edeceğini ve cezayı sezâlarının infazı için kendilerinin cehenneme sevk olunacaklarını bizzat gözleriyle göreceklerini, isyan ve günahlarından ötürü çok pişman olacaklarını, yapılan davete icabet ederek iymana ve islâma dahil olamadıklarından dolayı feryat ve figan edeceklerini, yapıp yakınacaklarını, işte o zaman mü'min ve müslim olmayı arzulayacaklarını ve fakat bu gecikmiş pişmanlıklarının onlara hiçbir yarar sağlamayacağını beyan ve ilân buyurmaktadır. Allahu azim-üş-şân buyurmaktadır ki :

— Ey Habib-i edibim!.. Onları küfür ve inatları ile başbaşa bırak, ne cennet ve ni'met ile müjdelemeğe, ne de cehennem ve azap ile korkutmağa kalkışma... Hattâ bu gibilerle hiç ilgilenme... Onları, kendi hallerine bırak, yesinler, içsinler, şehvetlerini tatmin etsinler, dünya zevk ve lezzetleri ile meşgul olsunlar, behimi hırs ve arzularını tatmin etsinler ve ömürlerini bu yollarda harcayıp tüketsinler. Bir takım, boş, faydasız ve mâ'nasız emeller ve hayaller peşinde koşsunlar ve dünyevi arzu ve isteklerini yerine getirmekle avunup aldansınlar ve bu halleri ile ölümlerine doğru hızla koşup dursunlar. O kâfirler ve münkirler, pek yakın bir gelecekte hallerini ve âkibetlerini görecek ve bileceklerdir.

Ey benim canımdan aziz din kardeşim ve Hak yoldaşım!..

Ni'met-i iyman ile ni'metlenen, devlet-i islâm ile devletlenen, ziyet-i Kur'an ile ziyetlenen, Allah ve Resûlüne iyman

ve itaatle kıymetlenen, Şeri'at-i garrayı Ahmediyye ile heybetlenen, yüzleri iman, islâm ve Kur'an nurları ile nurlanan, kalpleri Allahu tealâ'nın emirlerini ve hükümlerini yerine getirmekle sürurlanan, rizayı ilâhiyye lâyük, cennet ve cemâle ragıb, cemâl-i bâ-kemâl-i ilâhiyye âşık, Habib-i Hüdâ, Şefi-rûzi ceza, melce-i fukara, enis-iz-zu'afâ, server-i Enbiyâ, serdâr-ı Evliyâ aleyhi ve âlihi efdal-ül-tehayâ efendimiz hazretlerine iman ve itaat ederek ve onu herşeylerinden ziyade seyerek imanlarını kemâle, iyanlarını ihsana ve islâmlarını tamama erdiren, âhirete ve cezâ gününe saffet ve samimiyetle inanan ve hesabı Hak, mizanı Hak, sıratı Hak, nuru Hak, celâli Hak, cemali Hak bilen mü'minler ve nefislerinin aczini bilerek Allahu tealâ'nın kuvvet, kudret, azameti önünde huşû ve hudû ile secde kılan müslümanlar!..

Âcizane sizlere hitabediyorum :

İman, bir tâc'dır. Ne var ki, gövdeleri üstünde birer kafa taşıyan her insanın başına o tâcı koyabilmek ni'meti bahşedilmez. Zira, insan kılığında bile olsa, herkes o nurlu tâcın kadri kıymetini bilemez. İman ve islâm, öyle bir ni'mettir ki, Allah azze ve celle o ni'meti herkese lâyük görmez. Çünkü, mü'minler imanları ile Allahu tealâ'ya vuslât ederler. İmansız kişilerin, Allahu tealâ'ya yaklaşması mümkün ve mutasavver değildir. İman, Allahu tealâ ile kul arasındaki yakınlığa vesiledir. Netekim, ibadet de Allahu tealâ ile kul arasındaki bâb-ı vuslâttır. Onun için, imansız hiçbir ibadetin kıymeti ve ehemmiyeti yoktur. İmansız kişiler dünyada rahat ve huzur göremez ve ibadetsiz kişiler de iki cihanda da sefa süremezler. İbadetler, Allahu tealâ ile kul arasında kudsi ve mâ'nevi bir rabita, ilgi ve ilişkidir. Bedenen yapılan hizmet ve tâ'ate ibadet, kalp ile yapılan hizmet ve tâ'ate iman ve ikrar bedenle, kalp ile, ruh ile yapılan hizmet ve tâ'ate de istikamet denilir. Onun için :

**İstikamet bir selâmet-i rahtır,
Doğruların yardımcısı Hazret-i Allah'tır...**

demişlerdir. Mevlâyı müte'al, sizleri ve bizleri o istikametten ayırmasın.

Bilindiği gibi, âlemlerin Rabbinin taraf-ı izzetten Resûl-ü emcedi vasıtasıyla biz âciz ve günahkâr kullarına emr-ü ferman buyurduğu vazifeleri yerine getirmeğe ibadet denilir. İbadet, emr-i ilâhi ile nehy-i Rabbanîyye'ye riayet olunarak işlenen işlerdir ki, insanları rizaya, rıdvana, cennet ve cemâle erİştirir. Mâ'azallah, terki halinde Kul Allahu tealâ'ya vuslât edemez ve âsi olur. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri insanı **AHSEN-İ TAKVİYM** üzere, yani tam bir güzellik ve özellikle yaratmıştır. Hayvanlardan ve diğer mahlûkattan fark ve temyiz olunabilmesi için kendisine bazı emirler ve nehiyeler tebliğ buyurmuş, bir bakıma insanlığa lâıyk olduğunu isbat edebilmesi için zât-ı ülûhiyyetine ibadet ve tâ'atle mükellef kılmıştır. Böylece, işlerinde ve davranışlarında ve sıfatında onu hayvandan ayırdetmek için ibadet farızasını, yani abdiyyet (Kulluk) görev ve şerefini bahş ve ihsan buyurmuş ve bu sayede tam bir istikamet (Doğruluk) üzere bulunabilmenin Kitâb-ı kerimine ittibâ ve Habib-i edibine iktidâ ile mümkün olabileceğini beyan ve ilân buyurmuştur. Binaenaleyh, Kulun Allahu tealâ'ya yakınlığı, tam ve mutlâk bir iyman-ı kâmil ile iyman ve itaat etmesi, Rabbinin her emrine baş eğmesi ve yasakladıklarından kaçınması sayesinde mümkün olur.

İşte, böyle bir iyman-ı kâmil ile salih ameller işleyen kullarına cennâti âliyatı ve Firdevs'i vâ'd ve tebşir buyurmuştur :

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

İnnelleziyne âmenü ve amel-us-sâlihâti kânet lehüm
cennât-ül-Firdevsi nüzülâ...

El-Kehf : 107

(İyman edip salih ameller işleyenlerin konakları ise Firdevs cennetleridir.)

Şeri'at; din-i mübiyn-i islâmın amel, itikad ve ahlâk bakımından görevlerinin tümüne verilen isimdir. Binaenaleyh, şe-

riat bir bakıma Nuh aleyhisselâmın gemisi misalidir. Amel, itikad, ahlâk ve fazilet sahibi olan kimseler, Nuh aleyhisselâmın gemisine binenler nasıl helâk olmaktan kurtulmuşlarsa, şeri'at gemisine binenler de aynen onun gibi dünyada hırs ve emel ateşlerinden, âhirette de cehennem ateşinde helâk olmaktan kurtarmış olurlar.

Din'lenen, dünya ve âhirette dinlenir. Çünkü, zâhirlerini islâm ile süsleyenler, dinin izzetine sahip ve aziz olurlar. Bâ-tınlarını da iymân ile süsleyenler, âhiret âleminde aziz olurlar. Dış yüzlerini şeri'at ile ve içyüzlerini hâlis bir iymân ile süsleyenler ise, her iki cihanda da aziz olurlar. İslâm, insanın zâhirini ve iymân ise bâtınını nurlandırarak aziz eder ki, bunlar Nuh aleyhisselâmın gemisine binerek felâket ve âfetten nefislerini koruyan kimseler gibidirler. Şeri'at gemisine binenler, kendilerini kötülüklerden koruyup kurtaran kimselerdir. Nuh aleyhisselâmın gemisine binemeyenler nasıl mahv-u helâk olmuşlarsa, islâm ve şeri'at gemisine binmeyen ve doğru yolda gitmeyen kimseler de, bu âlemde zelil ve rezil olurlar ve mâ'nen helâka sürüklenirler. Bu sebeple, islâm ve şeri'at gemisine binebilenler, hâlis mü'minler olarak bâtınlarını iymân ile süslemek sayesinde o kurtarıcı gemiye canlarını atmağa hak kazanan mutlu ve kutlu kişilerdir.

Allahu tealâ'ya karşı isyan ederek günah işleyenler, o isyanlarını isyan ve o günahlarını günah olarak bildikleri ve bundan dolayı üzüldükleri müddetçe dinden çıkmazlar. Ne var ki, o isyan ve günahlarından dolayı, bu âlemde bir takım musibetlere ve belâlara duçar olurlar ve bazan zillet ve mezellet içinde dahi kalırlar. Şeri'at-i garrayı Ahmediyeye hizmet ve riayet etmeyenlerin, bu âlemde zillet ve mezellet içinde kalmaları mukadder ve muhakkaktır. Eğer, affı ilâhi erişmeyecek olursa, geleceği tabîî ve âşikâr olan âhiret âleminde de sefil olmaları, Enbiyâ, Evliyâ ve sulehâ muvacehesinde rezil olmaları ve daha da acı olarak kâfirler ve zâlimler yanında mahcup ve perişan kalmaları ve onlarla birlikte ikaba ve azaba müstehak bulunmaları ve cehenneme atılmaları da mutlâk ve muhakkaktır.

Onun için, kendilerine akıl ve basiret ni'meti bahş ve ih-san buyurulan kutlu ve mutlu kişiler, iman ve Kur'an ipine sıkı sıkı sarılırlar, şeriat gemisine sığınırırlar ve selâmet sahi-lini bulurlar. Zira, o geminin kaptanı Nebiyyi ins-ü can aleyhi ve âlihi salâvatullah-ir-Rahman efendimiz hazretleridir. Rah-meten lil-âlemiyn olan Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aley-hi ve sellem idaresindeki o şeriat gemisi, rotasını yani takip edeceği yolu Kur'an-ı azim ile tayin eder, pusulası tevhiddir, muharrik kuvveti tahmid-ü temciddir. Şeri'at gemisine iltica edebilen bahtiyarlar, saadet ve selâmet ülkesine varırlar, yol boyunca izzete ve âhirette de rif'ate vasil olurlar, sermedi ha-yatı bulurlar, kudret elinden âb-ı hayatı içerek cavidani ni'-metlerle i'zaz ve ikram olunurlar. Onlar için dünya hayatında olduğu gibi ebedi âlemde de korku ve üzüntü yoktur.

Bütün bunları temin edebilmenin ilk ve en önemli şartı, iman tâcını başına koymak, şeri'at libasını eynine giyinmek, gayret kemerini bağlamak, ciğerini aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile dağlamak, insanlık gereği kendi-sinden bir suç veya hata sâdir olursa samimiyetle pişman olup ağlamaktır. Buna muvaffak olan er kişilerin ruhları ölmez ve daima diri kalır, bedenleri dünyevi ve uhrevi belâ ve musibet-lerden mahfuz olur ve kendileri âşıklar, sadıklar ve sâlihler zümresine ilhak olunur. Düşününüz ki, Bilâli Habeşi radiyal-lahu anh gibi siyahi bir köle, şeref-i islâm ile müşerref oldu-ğundan dolayı kendisine âhiret sultanlığı tevcih buyurulmuş ve rengi cennet hurilerinin yanaklarına ben olarak tercih olun-muştur. Buna mukabil, iman ve itaat etmeyen kâfirler ve münkirler de, Fira'un gibi, Ebu-Cehil gibi bu âlemde devlet veya kabile reisi oldukları halde, âhiret âleminde rezil ve sefil kalmışlardır. Onun için, her dersimizde tekrar edip duruyoruz ki, Resûl-üs-sakaleyne gönül verenler iki cihanda da sultan olurlar, onu sevmeyen ve inkâr edenler ise ebediyyen hüsrân içinde kalırlar.

Yukarıda me'âl-i münifini özetlemeğe çalıştığımız âyet-i kerimede de Allah azze ve celle hazretleri, Habib-i edibinin

kendilerini Hak ve hakikat yoluna davet etmesine rağmen, buna icabet etmeyen inatçı kâfir ve münkirlerin bu inkâr ve ısrarlarına üzülmemesini tavsiye buyurmakta ve :

— Ey Nebiyyi zîşânım!.. Kendilerini Hakka davet ettiğin halde icabet etmeyenler için me'yus ve mahzun olma... Onların, iman ve itaatten nasipleri yoktur. Kendi hâllerine bırak, varsınlar yesinler ve içsinler, dünya haz ve zevkleriyle oyalansınlar, şehvetlerinin ve nefislerinin zebunu ve esiri olsunlar, çok yakın bir zamanda ne kadar yanıldıklarını anlayacaklar ve çok pişman olacaklardır ama, bu son pişmanlık kendilerine hiçbir yarar sağlamayacaktır, önünde sonunda âkibetlerinin ne olduğunu görecektir ve cezayı sezâlarını ergeç bulacaklardır, hükmiyle Habib-i edibini teselli eylemektedir. Zira, Mevlâyı müte'al ilm-i ezeliyle kullarının hangilerinin imana gelececeklerini ve hangilerinin küfürde kalacaklarını hakkıyla bilmektedir.

Kâfirler, kısım kısımdır :

Bir kısmı yağmur kabul etmeyen, yani yağmur sularından etkilenmeyen çorak topraklar gibidirler. Yağmur, onların üzerlerine de yağar amma, hiçbir yarar sağlamaz ve yağmur suları üzerlerinden akar gider. Bu kısım kâfirler de rahmet-i ilâhiyenin farkına bile varmazlar. Bakarlar ama görmezler, duyarlar ama, anlamazlar. Bir bakıma, kendilerine yapılan öğüt ve telkin, bir kulaklarından girer, ötekenden çıkıp gider. Duyup işittikleri ile hiç ilgilenmezler ve hattâ bazıları Hak kelâmı dinlemezler. İşte bunlar çorak toprak misalidir. Hakkın en büyük rahmeti olan Kur'an-ı kerimin okunduğunu duyarlarsa da, aldırış etmezler, Kalpleri, küfürle mühürlenmiş bu cins kâfirlerden daha aşağı ve bayağı olanlar da vardır, ki bunlar da üzerleri kapatılmamış necaset çukurları gibidirler. Çorak toprağa yağmur hiçbir yarar sağlamaz ama, hiç olmazsa etrafına kötü kokular da neşretmezler. Çorak araziye benzeyen kâfirler, Kur'an-ı kerimi dinlemezler, ve yalnız kendi zevk ve şehvetleri, şahsi hırs ve menfaatleri, mideleriyle meşgul olurlar ve fakat kendilerini Hakka çağırana da sataşmaz, Kitabullah'a

dil uzatmazlar. Üstü açık necaset çukurlarına benzeyenlerse, yağın yağmur nasıl kokularını etrafa yayar ve dolayısıyla artırır, bunlarda kendilerine öğüt verenlere tecavüz ederler ve onları yanlarından uzaklaştırıncaya kadar uğraşırlar, içerilerindeki pislikleri etraflarına fıskırtırlar, bulaştırırlar ve yanlarından uzaklaştırırlar. Tarih boyunca böylesi çok görülmüştür, bugün de görülmektedir ve yarın da görüleceklerdir. Bu cins kâfirler, Hak kelâm söyleyenle alay ederler. Hak diyen ağızı susturmağa çalışırlar, ısrar edilirse tecavüzlerini daha da artırarak karşılarındakini helâk etmeğe uğraşırlar.

Allah azze ve celle hazretleri, bu iki cins kâfirin bir kısmını zararsız vahşi bir hayvana ve diğerini o hayvandan da daha aşağı bir mahlûka teşbih buyurmaktadır. Gerçekten, bunlar yemekten, içmekten ve cinsi münasebette bulunmaktan başka bir şey düşünmezler. Bunlar, dalâlet, dena'at ve hattâ cinayet yönlerinden o vahşi hayvanları dahi ürkütüp şaşkırtacak kadar şaşkın ve alçaktırlar. Bu gibiler hakkında alçaklık tâbirini kullanmak bile yersizdir. Zira, alçaklık da kendisine göre bir irtifa sayılabilir. Alçak gibi görünen, bir diğerinden biraz yüksek olabilir. Ne var ki, bunları tarif ve tavsif edebilmek için başka bir kelime bulmak müşkildir. Bu gibi kâfirler, yukarıda da işaret ettiğimiz gibi üstü açık necaset çukurlarının tam benzerleridirler. Hangisinin, diğerine göre daha alçak olduğunu kestirmek mümkün değildir. Bu cinsten olan kâfirler, küfür ve dalâlette olduğu kadar, Kur'ana ve islâma tecavüz ve hakarete de birbirleriyle âdeta yarış ederler. Büyük bir mâ'rifetmiş gibi bütün bu yaptıklarını da öğünerek birbirlerine anlatırlar, bununla böbürlenirler. (Şecaat arzederken, merd-i kıpti sirkatın söyler...) kabilinden bunlar da islâma, Kur'an'a, Resûl-ü müctebâ'ya ve Allahu tealâ'ya karşı işlemekten çekinmedikleri hiyanet ve dena'at ile öğünürler.

Allahu tealâ'nın has kulları olan mü'minler ise gül bahçelerine benzerler. Necaset nev'inden olan kâfirler de, gül fidanlarının diplerine serpilen gübre misalidir. Gübre, nasıl gül fidanının goncalarını ve çiçeklerini çoğaltırsa, gübre misali olan

kâfirler de has mü'minlerin iyman ve iykanlarını artırır. Gül fidanlarına ve goncalarına dökülen yağmurlar, o nefis gül kokularını etrafa yaydıkları gibi, Rahmet-i ilâhi olan Kur'anda mü'minlerin güzel kokularını hem etraflarına ve hem de uzanabildiği yerlere kadar bütün cihana nefis kokular saçarlar. Ne var ki, gül koklamağa alışmamış herhangi bir kimseyi, o enfes kokular tedirgin eder ve daima alışık oldukları necaset kokularını koklamayı tercih ederler. Onlar kötü ve çirkin kokularla avunurlar, zorla koklatılmağa kalkışılrsa bayılır ve belki de kahırlarından ölürler.

H İ K Â Y E

Günlerden birgün, gülyağı ve itriyat satılan çarşıdan geçen bir adamcağız, birdenbire yere düştü ve bayıldı. Gelip geçenler ve dükkân sahipleri hemen etrafına toplandılar. Kimisi, ayılıp kendine gelebilmesi için yüzüne gülsuyu serpiyor, kimi bileklerini ovuyor ve bazıları da kendisine çiçek suları koklatıyor, alını ve başını nefis kokularla ovalıyordu. Ancak, bayılan kimse bütün bu gayret ve ihtimama rağmen bir türlü kendisine gelip ayılamıyordu. Aradan hayli zaman geçmişti, herkes ne olacağını merak ederek bekleyiyordu. Uzaktan bir başka adamın koşarak geldiği kalabalığı yarararak bayılana sokulduğu ve onun burnuna cebinden çıkardığı bir maddeyi koklattığı görüldü. Hayret!.. Baygın adam birdenbire ayılmış doğrularak şaşkın şaşkın etrafına bakmağa başlamıştı. O meçhul adam onu koltuk altlarından tutarak ayağa kaldırmış ve koluna girerek oradan uzaklaştırmağa hazırlanmıştı ki, kalabalık arasından meraklı bir kimse ona sokuldu :

— Bir saattir, helâl hoş olsun, bu adamı ayılabilmek için aklımızın ve elimizin erdiği herşeyi yaptık kâr etmedi. Allah aşkına söyle!.. Ona koklattığın ne idi ki, aklını başına getirdi ve ayılttı. Oysa, biz ne kadar güzel kokulu şeyler varsa hepsini denedik, hiçbirisi fayda etmedi, dedi.

Baygını ayıltan adamcağız gülerek cevap verdi :

— Bu benim kardeşimdir. Biz, debbâğlık ederek hayatımızı kazanırız. Burnumuz köpek tersine ve tabakhane kokusuna öylesine alışmıştır ki, bize başka kokular fayda vermez. Ben de, onun bayıldığını haber alınca cebime biraz köpek tersi koyarak yardımına koştum ve bunu kendisine koklatarak ayılttım. Sizler ona alışık olmadığı güzel kokuları koklatmağa çalıştıkça, o büsbütün kendisinden geçmiş ve baygınlığı da bu yüzden uzun sürmüştür, dedi ve cebinden köpek tersini çıkararak o meraklı soru sahibine gösterdi.

Evet, herkes alışık olduğu ve hoşlandığı koku ile ayılır. Debbâğlık elbette ki kötü bir san'at değildir. Binaenaleyh, bu işle uğraşan ve hayatlarını bununla kazanan din kardeşlerimiz bize küsmesinler. Bu hikâyemiz, kötüye alışan ve ondan hoşlanana, iyinin şifa olamayacağını belirtmek ve kıssadan hisse çıkartmak için söylenilmiştir. İnsaf ile düşünülecek olursa, kötü alışkanlıkları olan bir kimseye ne kadar öğüt verseniz, neler söyleseniz, o size yine kendi bildiğini okuyacak, akli sıra kendisini savunacaktır. Ayakyolunda yaşamağa alışmış bir böceği, gül goncaları arasında besleyemezsiniz. Netekim, gül goncalarına âriz olan böceklerde ayakyolunda yaşayamazlar. Kanalizasyon kazılırken ortaya çıkan bir sığana işçilerden birisi kürekle vurmağa kalkışsa, hemen pisliğe dalar ve gözden kaybolur :

— Bu pislik içinde yaşamaktansa, ölüp gitmek daha hayırlıdır, diye işçinin küreğine başını uzatmaz.

Esasen, insanlar da kısım kısımdır. Kimisi gül gibidir, kimisi ısırğan otuna benzer. Kimi diken misali ne kadar kaçınsanız bir yerinize batar, kimi sümbül ve reyhan gibi etrafına enfes kokular saçır. Dikkat buyurunuz, öyle insanlar vardır ki, Kur'an-ı aziymi dinlemek onlar için bir nevi ezâ ve cefa olur. Bazıları da, âyetler okudukça huzur ve sükûn bulur. Öyleleri vardır ki, insanı insanlığından utandıran ve çevresini devamlı surette usandıran içkisiz duramaz. Kimisi de, kudret elinden aşk şarabını içmeğe doyamaz. Bunların her ikisi de önünde

sonunda bu âlemden mest olarak göçer amma, orada herkes ek-tiğini biçer. Alkolle mest olan başı teneşire vurur vurmaz ayılır, aşk şarabını içen ise Rabbinin ebedi hayatta kendisi için hazırladığı ni'met ve ziyafeti görünce bayılır. Dinlisi ile, dinsizi ile, denlisi ile densizi ile, mü'mini ile münkiri ile, âlimi ile câhili ile, ârifi ile gafili ile, halimi ile zâlimi ile, ganisi ile fakiri ile bu dünya âlemi bir tezâdlar, çelişkiler ülkesidir. Hâlik-ı zül-celâl böyle irade buyurmuş, böyle olmasını murad eylemiştir. Kışı var, yazı var, soğuğu var, sıcağı var, acısı var, tatlısı, var, akı var, karası var, gecesi var, gündüzü var, yokuşu var, düzü var, çıkışı var, inişi var, yaşlısı var, genci var, sağlıklısı var, hastası var, şükredeni var, zikredeni var, fikredeni var, inkâr edeni de var, inkârında ısrar edeni de var, akıllısı var, delisi var. Öyleleri var ki, baş gözleri kapalıdır ama, kalp gözleri açıktır. Bazılarının da baş gözleri açıktır ama, kalp gözleri kördür. Kimi, dinler anlamaz, kimi anlar dinlemez. Kimi bakar görmez, kimi görür ibret alamaz. Kimi, dinler ama duyamaz, kimi duyar ama Hak söze uyamaz. Kimi, ibadet ve tâ'atten bıkmaz, usanmaz. Kimi, gaflet uykusundan bir türlü uyanmaz.

Evet, Allahu azim-üş-şân âlemlerin Rabbidir, âmennâ ve saddaknâ!.. Fakat, aslâ unutmamak gerekir ki, âhir ve âkibet müttakilerin yani Allahu tealâ'dan korkanların, onun azabından ve gazabından sakınanlarındır. Senin ve benim için takvâ, Rabbinizin (YAP!) dediklerini aynen ve harfiyyen yapmak (YAPMA!) dediklerinden de şiddetle, dehşetle sakınıp kaçınmaktır. Fakat, Allahu tealâ'nın öyle sevgili kulları da vardır ki, onlar için takvâ bütün şüpheli hal ve hareketlerden çekinmek ve kaçınmaktır. Rabbinim, cümlemizi bu zümreye idhal ve ilhak buyursun (Âmin)

Aziz kardeşim!..

Uzun, çok uzun bir yolculuğa çıkacağız hazırlanalım, azıklanalım. Bu uzun yolculukta en hayırlı azığın TAKVÂ olduğunu, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri Kur'an-ı azim-ül-bürhanında açıkça beyan ve ilân buyurmaktadır. Bu âlem, hep böyle gitmez, bülbül gibi şakıyan dillerin gün olur ötmez, (Be-

nim kalbim temizdir!) demekle iş bitmez, bütün dünya şahsi malın olsa, seni âhiret korkularından kurtarmağa yetmez, TAKVÂ'dan gayrı hiçbir şey seni Hakka iletmez, akli başında olan bir nefesini bile zikirsiz, fikirsiz, şükürsüz tüketmez, o büyük gün gelip çattı mı, ne malın, ne de evlâd-ü ıyâlin sana hiçbir yarar te'min etmez.

O halde, aklımızı başımıza devşirelim, derin derin düşünelim, Hak kelâmı duyalım ve duyduğumuz bu hak kelâma uyalım :

**Bir göz ki, ânın olmaya ibret nazarında;
Ol düşmanındır sahibinin baş üzerinde,
Kulak ki, öğüt almaya her dinlediğinden;
Akıt ona kurşunu hemen sen deliğinden!..**

H İ K Â Y E

Behlûl Dâna, günlerden birgün bir kabristanın kenarında oturmuş ve önüne üç tane insan kuru kafası koymuştu. Her kuru kafanın üstünde, fiyatını bildiren birer yafta bulunuyordu. Birincisinde : (BİR METELİK ETMEZ!) ikincisinde : (YANMAYA LÂYIK AMA, CEHENNEMİ KIRLETMESİNDEN KORKARIM!) ve üçüncüsünde ise : (BAHASINA KIYMET BİÇİLMEZ!) ibareleri okunuyordu. Harun Reşid, nasılsa oradan geçerken bunları gördü, durdu ve sordu :

— Bunların üçü de insan kafası ama, değerleri neden ayrı ayrı?

Behlûl Dâna, cevap verdi :

— Bu farkı size izah edeyim, dedi ve üzerinde (Bir metelik etmez) yaftası bulunan kuru kafayı eline alarak, öteki elindeki sivri bir kazığı kulak boşluğuna doğru hızla vurdu. Kazık, o boşluğa girip saplanmayınca Behlûl açıkladı :

— Gördünüz ya, bu kulak ömrü boyunca Hak söz duymamıştır. Ona söylenen her Hak söz, bu sivri kazık gibi geri tepmiş ve bunun kulağına girmemiştir. Onun için, bu kuru ka-

fa hakikaten bir metelik bile etmez, dedi ve üzerinde (Yanmaya lâayık ama, cehennemi kirletmesinden korkarım) yaftası bulunan kuru kafayı aldı ve aynı sivri kazığı onun da kulak boşluğuna doğru hızla vurdu. Kazık, bir kulak boşluğundan girmiş ve mukabili olan kulak deliğinden dışarı çıkmıştı. Halife, bunu da göstererek :

— İşte, gördüğünüz gibi bu kulağa da Hak söz bir deliğinden girmiş ve ötekenden çıkmıştır. Yani, duyduğundan ibret almamış, işittikleri ile amel etmemiştir, Hak kelâmı duymayan ve duyduğu ile amel etmeyen bu kuru kafa elbette cehenneme atılacaktır. Fakat, cehennemin (Beni kirletti!) diye feryad etmesinden korkarım, dedi ve üçüncü kuru kafayı eline alarak aynı sivri kazığı onun da kulak boşluğuna vurdu. Kazık, kuru kafanın tam orta yerine kadar işledi ve orada kaldı. Behlül :

— Her duyduğundan ibret alan ve duyup öğrendikleri ile amel eden, nereden gelip nereye gittiğini, gelişindeki ve gidişindeki hikmeti bilen bu kafaya da elbette baha biçilemez, dedi. Harun Reşid, ağlayarak onu tasdik ve yoluna devam etti.

Esedullah Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh :

(En zengin hazine, Allahu tealâ'nın muhabbeti ile dolu olan kalptir.) buyurmuşlardır. Gerçekten de, Allah muhabbetiyle dolu olan kalp sahiplerinin gözlerinde hayâ ve ibret, dillerinde zikre müdavemet, hakkı tavsiye ve Hak kelâmına riayet, başlarında akıl ve dirayet, tefekkür ve kiyaset, zihinlerinde ibadet ve tâ'at vardır. Böyle bir vücut ise hiç kuşkusuz tam mâ'nasıyla bir binayı ilâhidir.

Ey âşık-ı sadık!..

Gerçekten âşık ve sadık isen ârif-i billâh olmağa çalış, bir nefesini bile boş geçirmemeğe zikirle, fikirle, şükürle değerlendirmeye alış, bu dünya hayatının geçici olduğunu, bir nefes alıp verecek kadar zamanın bile bir daha ele geçmeyeceğini daima hatırla ve kendini ebediyet âlemi için hazırla!.. Gidilecek yollar gayet korkuludur, aşılacak geçitler bir çok

tehlikelerle doludur, seni saadet ve selâmet ülkesine ulaştıracak Sırat-ı müstakim denilen rizayı ilâhi yoludur, şaşırmadan, sapıtmadan o yolu takibedenler Allahu tealâ'nın has mü'min kuludur. Allahu tealâ'ya kul ve Resûl-ü müctebâ'ya ümmet olabilmek, en büyük şeref, en yüce makam ve devlet ve en değerli ni'met ve mazhariyettir. Hakka kul olmanın kadrini bil, kulluk ve insanlık görevlerini hakkıyla ve lâıyıkıyla yerine getir, ibadet ve tâ'atini sakın terk ve ihmal etme, doğru yolu bırakıp şeytanın peşinden gitme, nefsinin hevâ ve hevesini gütmek, şöhrat ve şehvetin zebunu olarak hırs ve tamah kapılarını gözetme, bir sâniyesini bile geri getirmeğe gücün yetmeyecek olan ömr-ü azizini Allahu tealâ'nın şiddetle yasakladığı Resûl-ü zişânın yerdiği ve kınadığı suçlarla, hatalarla, isyan ve günahlarla kirletme, ârif ol, ârif-i billâh ol!.. Mâ-sivâ'dan yani Allahu tealâ'dan gayrı ne varsa hepsinden geç, dünya alâ-yişinden, gösterişinden, özenişinden vazgeç... Kasadan, masadan, makamdan, unvandan, namdan, şândan hayır ve medet umma, bunların hepsi gelip geçici ve elden çıkıcıdır. Unutma ki, makamlardan geçmeyenler sahib-i makama varamaz ve ulaşamazlar. Mevlâyı müte'alden gayrı ne varsa, ârif-i billâh olan ondan fâriğ olur, onun bütün tamahı nazar-ı ilâhidir, rizayı ilâhidir. Onun için mâ'rifet erbabı :

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي

İlâhi ente maksudi ve rizâke matlûbi...

(Allahım!.. Maksudum ancak sensin, matlûbum rizayı şerifindir.)

derler. Kul, dünya ve âhiretten geçmedikçe, ârif-i billâh olamaz. Zira, her ikisi de âriflere haramdır :

**Ârif olana lâzım olan aşk-ı Hüdâ'dır.
Âşıkın nesî varsa, mâ'suka fedadır...**

Şu gerçeği sakın hatırlından çıkarma!.. Âhiret ehline, dünya haramdır. Dünya ehline de, âhiret haramdır. Ârif-i billâh olan Ehlullah'a ise her ikisi de haramdır, buyurulmuştur. Ehlullâh, ibadet ve tâ'atlerini ne cehennem korkusu, ne de cennet hırs ve temahı ile yapmazlar. Kulluk ve ibadete lâyıık ve müstehak yegâne Hak mâ'budun ancak ve yalnız Allahu azim-üş-şân olduğunu bilirler, ibadet ve tâ'atlerini kemal-i aşk ve şevk ile ve en büyük zevk ve huzuru duyarak yaparlar. Mi'râc-ı hakikiye mazhar olanlar, işte bu gibi zevat-ı âlişandır. Onlar, ibadetlerinde Allahu tealâ ile sohbet ederler, Allah azze ve celle hazretleri de bu sevgili kulları ile cünbüş eder. Onlar, daha bu âlemde iken rü'yet ni'metine erişen âşık-ı sadıklardır. Bu âlemde iken, cemal-i Hakkı keyfiyetsiz görürler ve Kadir-i Kayyûm ile harfsiz ve savtsız, mekânsız ve cihetsiz müşahede ile sohbet ederler.

Ey âşık-ı sadık :

Bilmiş ol ki, Cemalüllâh'ı görmek ve o büyük ni'mete ermek iki türlü olur. Tahkiki ve te'vili olarak iki nevi ile ifade olunabilir. Tahkiki olan, ârif-i billâh olmaya tâlip bulunana herşeyden önce TEZKİYE-İ NEFS ve TASFİYE-İ KALB gerekir ki, ancak bundan sonraki makam ve menzilde müşahede hasıl olabilir. Nefs tezkiye ve kalp tasfiye edilmedikçe, bu makama erişilemez. İkincisi te'vilidir demiştik ki, görünen bu âlemde olan rü'yet, yani görüştür. Fahr-i âlem ve güzide-i beni Âdem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, görünen bu âlemlerin en ekmeli mezahiri olmakla :

مَنْ رَأَى فَقَدْ رَأَى الْحَقَّ

Men re'âni fekad re'yel-Hak...

(Her kim beni gördüyse, muhakkak hakkı görmüştür.)

buyurmuşlardır. Bu hükme istinaden, iki cihan serverini görenler Hakkı görmüş olurlar. Şunu da bilmeli ve belleme-

İsin ki, (HAK) esmâsı sıfat esmâlarından bir esmâ-i şeriftir. Habib-i edib-i Kibriyâ, (HAK) esmâsı ile beni gören, muhakkak Hakkı görmüştür, buyurmuşlardır. Netekim, Hallâc-ı Mansur da (ENEL-HAK) dedi ama, benliğini önde zikrettirildiğinden, hüküm-ü kaza dilinde Resûl-ü zîşâna karşı zuhura gelen zelle ile, aynı dilden zuhura gelen (ENEL-HAK) kelimesinin mâ'nasını yanlış anlayan ve yorumlayan kadıların yanılmaları, Hallâc'ın diliyle yaptığı hatayı başıyla ödemesine sebep oldu.

Seyyid-ül-Enâm aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyete ves-selâm efendimiz : **(Beni gören, muhakkak Hakkı görmüştür.)** buyurmuşlardı. Hallâc-ı Mansur ise (ENEL-HAK : Ben, Hakkım...) dedi. Dikkat buyurulacak olursa, Resûl-ü zîşân : (Beni gören, Muhakkak Allah'ı görmüştür) buyurmamış, Allahu tealâ'nın sıfatı esmâsından olan (Hakkı görmüştür) buyurmuşlardır. Hallâc-ı Mansur da (Ben Hakkım) dedi, yani Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin sıfatı esmâsından olan bir ism-i şerifi kendisine izafe etti.

Konuyu biraz daha açıklamaya çalışalım :

HAK kelimesini, ALLAH mâ'nasına almak ve anlamak hata-
tadır. Hak kelimesi, Allahu tealâ'nın isimlerinden bir sıfattır.
(ALLAH) ve (HÛ) esmâsı bütün esmâyı şâmil ve câmidir, ism-i
zattır. Binaenaleyh, ism-i zatı ism-i sıfatla bir tutmak cehalet
ve hamakattir. Meselâ, biz sık sık : (Cennet haktır, cehennem
haktır, mizan ve sırat haktır) deriz. Eğer, HAK kelimesi Allah
ismini ifade etseydi, cennete de, cehenneme de, mizana da, sı-
rata da Allah mâ'nası verilmesi gerekirdi. Oysa, Hallâc : (Ben,
Allah'ım) demedi (Ben, hakkım) dedi. Kaldı ki, bu sözleri söy-
lerken de, vahdet şarabı ile sermestti. Fakat, yukarıda arzo-
lunduğu vechile kadılar ism-i zat ile ism-i sıfatı birbirine ka-
rıştırdılar ve Hallâc da Resûl-ü zîşâna karşı dili ile işlediği bir
zellenin karşılığı olarak şeri'at kılıcı ile berdar edildi.

Burada yine dikkat ve ibretle gözönüne alınması gerekli
en önemli husus, Allah ve Resûlüne karşı isterse bir hata ne-
ticesi olsun, en küçük bir edepsizlik, kişinin bütün amelleri-
nin habt ve iptal edilmesine yol açabileceği gibi, o kişi iki ci-

han serverine yaklaşmak şeref ve mazhariyetine erişmiş bir kimse ise, bu hatasından dolayı şeri'atin başına inmesi muhakkak ve mukadder olan maddi veya mâ'nevi kılıcını beklemelidir :

**Mest olanların kelâmı kendinden gelmez veli,
Pest ENEL-HAK nice söyler, kişi Mansur olmadan!..**

Hallâc-ı Mansur kıssasını daha geniş tafsilât ve teferruatı ile mütalâa etmek isteyenlere İRŞÂD adındaki nâçiz eserimize müracaat buyurmalarını tavsiye ederiz.

Cüneyd-i Bağdadi hazretlerine :

— Hallâc, ben hakkım diyormuş, ne buyurulur? diye sorduklarında :

— Ne yapsaydı? Ben, bâtılim mı deseydi? cevabını vermişlerdir.

Evet, HAK esmâsı sıfattır. ALLAH ve HÛ esmâları zâttır. Buna binaen, Cenab-ı Hakkı zikreden âşıklar, evvelâ kalplerini temizlemek için **L Â İ L Â H E** diyerek, kalplerini Hak'tan gayri ne varsa hepsinden boşaltır ve temizlerler, Hak'tan gayrisine lâyük olmayan kalplerini (**Kulluk ve ibadete lâyük ve müstehak Hak mâ'bud yoktur**) anlamına gelen (**Lâ ilâhe**) nefyi ile tahliye ederler. İyman ve islâmda da böyledir. Adama, bir türlü (**İllâllah**) dedirtemezsiniz. Çünkü, kalbi şirkten, nifak ve şikaktan arınmamıştır. (**İllâllah**) diyebilmek için kalbin temizlenmesi ve arınması gerekir. Ancak, bu temizliği yapanlar (**İllâllah**) diyebilirler. Onun için de önce (**Lâ ilâhe**) diye kalp temizlenir ve sonra da (**İllâllah**) diye o temiz kalbe hulûl edilir. Şu var ki, bu zikir yalnız dille olursa münafıkların sıfatı olacağından zikrin éfdali olan tevhidi hem dil, hem kalp, hem ruh ve sır, hem de sırrı sır olarak yapmalıdır :

Can olur şehr-i vücuda tâlib-i canân olan,
Tekke-i irfana gelsin, sırrıma mihman olan...
Zât-ı insan âyet-i sırrı sûre-i Rahman'dır,
Şüphesiz insan olur, heinsohbet-i insan olan...
Çâr mezhep müttefiktir âyet-i iymanda,
Menzil-i iyykan olur ser-mezheb-i Nu'man olan...
Görsem ol ruh-u revânı yalvarıp desem ona,
Sen misin ey cân-ı âlem, can içinde can olan...
Runümâdır ârife her Katrede bin âfitap,
Katresin bahreyledi, her katrede ummân olan ...
Höccet-i kesret kitab-ı vahdeti tasdik eder,
Birliğe şahit yeter, bir taneden iz'an olan...
Vakıf-ı esrara zâhirdir rümuz-u sırrı gayb,
Ârif-i billâhtır ser-defter-i imkân olan...
Zattir zatı bilen ey vakıf-ı esrar-ı zat,
Hiç bahsetmez bu sırdan sohbe şayan olan...

İnsanoğlu hayat, ilim, iradet, kudret, semi, basir, kelâm ile tezyin olunup **AHSEN-İ TAKVİYM** üzere yaratılmıştır. İnsanoğluna verilen bu saydığımız ni'metler, Cenab-ı Hakkın sıfatlarıdır. Ancak, insanoğluna verilen bu ni'metler fâni ve mahdut, Cenab-ı Hakkın sıfatları ise bâki, daim ve nihayetsizdir. Bunu şöyle de tarif edebiliriz : Bir dürbünün bakılan düz tarafı -Hâşâ- Hakkın, ters tarafı da kulun haline teşbihtir. Âdemoğlu bu suret üzere yaratılmıştır. Zira, bil-fiil Hakkın bu sıfatlarına mazhardır. Bu halde, insanın sırrı Hakkın zâhiri suretidir. Buna mukabil, Hakkın sırrı ise sırrı insanın bätını ve hakikatidir. Bu sırrı ilâhi, ism-i â'zamdan ibaret olan kâffe-i esrarı insan hâmil olmuştur. Bunun içindir ki, insana esrarı câmi denilmiştir. Çünkü, insan bütün esrar-ı ilâhiyyeyi câmi ve bütün hakikatleri şâmildir. Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, bu sırrın hakikati ile zuhur etmiştir. Hakikat-i Muhammediyye, bütün âlemler içinde âlem-ül-â'lâdır ve bütün âlemlerin yücesidir, ondan daha yüce bir âlem yaratılmamıştır. Onun âlem-ül-â'lâ olarak yaratılması, zât-ı hakka dalâlet eder. Diğer bütün peygamberler sıfat-ı esmâ-i ilâhiyyeye

dalâlet ve Habib-i edib-i Kibriyâ ise esmâ-i zât-ı celile işaret gibidir. Bütün peygamberler, esmâ-i ilâhiyyeden bir esmânın vârisi, sebab-i hilkat-i kâ'inat aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyat efendimiz ise ALLAH lâfz-ı şerifinin esmâ-i zât vârisidir.

Yaratılan eşyada, hakikat-i Muhammediyye'den daha vâsi ve evlâ bir şey yoktur. Bu itibarla, Habib-i edib-i Kibriyâ'yı görenlerin, hakkı görmüş olmaları tabi'idir. Bakan değil, Habibullah'ı görenler hakkı görmüş oldular. İnsanoglu, bu makam ve mevki'e eriştiğinde ve baktığını gördüğünde insan olur. Zira, insan olanlar yalnız baş gözü ile görmezler, belki baş gözü ile kalp gözü de görür. Yalnız baş gözü ile görenlerin, dört ayaklılardan hiçbir farkı yoktur. Hüner, baş gözü ile bakmak ve kalp gözü ile de görmektir. Kalp gözleri görenler erbab-ı basiret olurlar, basiret sahipleri ise Cemal-i lâ-yezâli görmeğe müsta'id ve lâyıktırlar.

**LÂ deme gel zâhid İLLÂ gizlidir, Âdem'dedir;
Allem-el-esınâ hem müsemmâ gizlidir, Âdem'dedir...
Can gözün bidâr edip ibretle kılsan bir nazar,
Kudret-i Bâri tealâ gizlidir, Âdem'dedir...
Hızrile Musa'ya hem binbir tekellüm eyleyen,
Hikmet-i Tûr ile Sinâ gizlidir, Âdem'dedir...
Mürsel-i mû'ciz nüma kılm mürdeler ihyâ eden,
Hemdem-i Mehdi Mesihâ gizlidir, Âdem'dedir...
Nûr-u Rabbil-âlemiyndir Rahmeten lil-âlemiyn,
Fazl-ı Ahmed, sırrı Tâ-Hâ gizlidir, Âdem'dedir...
Hâzihi cennât-i Adn'in ve sidre-i huld-ü berin,
Kevser-ü Huri ve Tubâ gizlidir, Âdem'dedir...
Her nefes bu nüh felek çarh üzre devran eyleyen,
Künbed-i arş-ı Muallâ gizlidir, Âdem'dedir...
Cümle eşyayı bir yüzden musannâ gösteren,
Aks-i mir'at-ı mücellâ gizlidir, Âdem'dedir...
Hilmiyâ gel âdemi bil, âdemisin âdemi;
Hâtem ile mühr-ü ulyâ gizlidir, Âdem'dedir...**

Ey ehl-i aşk!..

Duymadın mı? Öğrenmedin mi? Sana, hiç kimse söylemedi mi? Sultan-ı serir-i din-i mübiyn aleyhi ve âlihi salâvatullah-il Mu'ıyn efendimiz hazretleri :

— Ey benim ashabım ve ümmetim!.. Sizlerden biriniz : Bana, benim âl ve evlâdına muhabbet üzere vefat etse, şehitlik rütbesine ererek âhîret âlemine göçmüş olur. Bana ve âl-ü evlâdına muhabbet üzere vefat edenlerin bütün günahları affolunmuş bulunduğu halde irtihal-i dâr-ı beka etmiş bulunur, buyurmuşlardır.

Allah ve Resûlünü seven, ehl-i beyt-i Mustafa'ya, âline ve evlâdına muhabbet eden kutlu kişiler, esasen her türlü günahlardan kaçınırlar. Bakınız, iki cihan serveri daha ne müjdeler veriyor :

— Bir kimse; beni, âl ve evlâdımı severek vefat etse, tövbe ve istiğfar edicilerden olduğu halde teslim-i ruh eyler.

— Bir kimse; beni, âl ve evlâdımı severse, son nefesini iyman-ı kâmil üzere verir, kâmil ve mütekâmil bir mü'min olarak âhîret âlemine intikal eder.

— Bir kimse; beni, âl ve evlâdımı severse, son deminde Azra'il aleyhisselâm ile Münker ve Nekir hazerâtı kendisini cennet ile müjdelerler.

— Bir kimse; beni, âl ve evlâdımı sevdiği halde vefat ederse, o kimsenin kabrine cennet-i â'lâdan iki pencere açılır.

— Bir kimse; beni, âl ve evlâdımı severek vefat ederse, o kimsenin kabri rahmet meleklerinin ziyaretgâhı olur.

— Bir kimse; beni, âl ve evlâdımı severse, o kimse ehl-i sünnet vel-cemaat itikadı üzere vefat eder.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin bu müjdelerinden sonra bazı ihtar ve ikazlarını da ilâve edelim ki, bazı gafiller ve cahiller de nasiplerini alsınlar, hak ve hakikati anlasınlar. Habib-i edib-i Kibriyâ şöyle buyuruyorlar :

— Bir kimse; bana, âl ve evlâdına buğz ve adavet ederek yani düşman olarak mürd olsa, o kimse alnında (RAH-

MET-İ İLÂHİYYEDEN MAHRUMDUR) yazısı bulunduğu halde mahşer yerine sürülür. (Ne'üzü-billâh!..)

— Bir kimsenin kalbinde bana, âl ve evlâdına karşı zerre miktarı düşmanlık bulunduğu halde mürd olsa, o kimse iyemansız olarak can verir ve kâfir olarak âhirete intikal eder.

— Bir kimsenin kalbinde bana, âl ve evlâdına karşı zerre miktarı düşmanlık bulursa, o kimse ebediyyen cennetin kokusunu duymaz.

Aziz kardeşim :

Şu kıt'ayı def'alarca tekrarladık ve bir daha tekrarlıyoruz :

**Muhabbetten Muhammed oldu hasil,
Muhammed'siz muhabbetten ne hasil?**

Resûl-ü zişânı, ehl-i beytini, âlini, evlâdını, ashabını, ahbabını candan, yürekten, bilerek ve inanarak sevmekte büyük yararlar vardır. Bir kimse, iki cihan serverinin ehl-i beytine, âline ve evlâdına herhangi bir iyilik etse, bu ihsanının mükâfatını bizzat Habib-i edib-i Kibriyâ'dan alır, Rahmeten-lil-âlemin olan Resûl-ü müctebâ ona ihsanda bulunur.

Biraz önce, kâfirlerden söz etmiştik. Peki, kâfir kimdir ve nedir?

Kâfirler, belli başlı üç kısımdır :

I. Bu nevi kâfirler, kendileri inanmazlar ama, bir müminin imanına ve müslümanların ibadetlerine de karışmazlar. Resûl-ü Kibriyâ'ya hiçbir şekilde tasallût ve tecavüz etmezler. Hattâ, kendileri iman etmedikleri halde, iman edenlerin inançlarına imrenirler ve Resûl-ü zişâna saygı duyar, hiç değilse saygısızlıktan kaçınırlar.

Bu gibilerin, âkibetlerinin hayırlı olması mümkün ve muhtemeldir.

II. Allahu tealâ'ya, Resûl-ü müctebâ'ya, âhiret ve kıyâmete inanmazlar ve üstelik inananların bu inançlarına mâni

olmağa, ellerinden gelirse câmi ve mescit gibi ibadethanelerin yollarını keserek mü'minleri ibadetlerinden alıkoymağa çalışırlar. Fırsat ve imkân buldukça, mü'minlere sataşır ve hattâ zulmederler. Bu zulüm, tecavüz ve tasallûtlarını âdeta kendilerine şî'ar edinirler. Onlar için hayat yiyip, içmekten, gezip eğlenmekten, cinsi münasebette bulunmaktan, mal ve para toplamaktan ibarettir. Gönüllerince yaşayabilmeleri için akla hayale gelmeyecek rezalet ve dena'ati rahatlıkla irtikâp ederler, kötü ve çirkin yaşayış tarzlarını sürdürebilmek uğurunda, insanı insanlığından utandıracak her türlü vahşet ve hattâ cinayeti mübah görürler. Onların, inançlarına göre âhîret diye bir şey yoktur, kendilerinden hiçbir şekilde hesap sorulmayacaktır, ne yaparlarsa yanlarına kâr kalacaktır. Bu bedbaht gafillerin bütün düşünceleri, günlerini gün etmek ve diledikleri gibi yaşamlarını sürdürmektir. Kendilerine bu durum ve tutumlarının yanlış olduğu anlatılsa, dünya hayatında bile bir hesap sorma sistemi mevcut bulunduğu hatırlatılsa, bu gerçekleri anlatan ve hatırlatanlar ister bir peygamber-i zişân, isterse onların mirasçıları olan ulemayı kirâm olsa, yine de inanmazlar ve üstelik doğru yolu göstermeğe çalışan bu zevatı susturmağa çalışırlar. Gönüllerince ve diledikleri gibi yaşayabilmek için katlanamayacakları hiçbir fedakârlık, göze alamayacakları hiç bir aşağılık ve bayağılık yoktur. Bunlar en azılı ve en korkunç kâfirlerdir.

Bu güruhtan olan kâfirlere kıyamette soru bile sorulmayacak ve hepsi zebaniler tarafından perçemlerinden yaklanarak yüzüstü cehenneme atılacaklardır.

H İ K Â Y E

Bu güruhtan, kalbi küfür ve içi fısık-ı fücür ile memlû ve dışı zulüm ve habaset ile dolu bir kâfir Meşâyih-i kirâmdan Şeyh Hüseyin Halveti hazretlerine, aklı sıra alay edebilmek için :

— Şeyh Hazretleri!.. Kıyamet günü hesap, kitap, mizan,

terazi var diyorlar. Bunların nasıl olacağını lûtfen anlatır mısınız, sayenizde biz de bilelim ve öğrenelim, diye sordu.

Hazret-i şeyh, kendisine vakarla cevap verdi :

— Kıyamet günü, hesap, kitap, mizan ve terazi fakirlerle ilgili bir mes'eledir. Fakirler : (Neden süte su kattın?) veya : (Neden eksik tarttın?) diye sorguya ve hesaba çekileceklerdir. Namaz, oruç, zekât ve hac gibi ibadetlerden ise Ümmet-i Muhammed'in günahkâr olanları sorgulanacaklardır. Hesap, kitap ve mizandan sana ne? Sen, hesaptan ve kitaptan ne diye kaygulanıyorsun? Senin gibi, kalpleri nifak ve şikak, zulüm ve küfür, kin ve garaz dolu olanlar, Allahu tealâ'nın kullarına zulmedenler için sorgu ve hesap bahis konusu değildir. Sizin gibileri, koyun sürüsüne nasılsa karışmış domuzlar gibi, zebaniler mahşer halkının arasından birer birer toplayacak, ne hesap ne kitap sorulmadan cehenneme götürüp atacaktlardır, diyerek o kâfiri susturdu.

III. Bu güruhtan olan kâfirler Allahu tealâ'ya inanırlar. Fakat, kıt ve kısır akılları ile Allahu azim-üş-şâna -Hâşâ- oğul ve şerik isnadederek TESLİS - ÜÇLEME yoluna giderler, Peygamberan-ı izâmdan bazılarına inanır ve bazılarını inkâr ederler. Yani, Allahu tealâ'ya inandıkları halde, peygamberleri kabul etmezler, ilâhi emirleri kendi isteklerine ve nefislerinin arzularına uydurmağa yeltenirler, kıyamet ve âhireti, cennet ve cehennemi inkâr ederler, öldükten sonra tekrar dirilmeğe inanmazlar ve bu saçma-sapan görüşlerini din zannederler. Allah Resûlünü yalanlamak cür'etinde bulunurlar, islâma karşı kin ve garaz beslerler ve devamlı olarak müslümanların aleyhinde gayret ve faaliyet gösterirler.

Bu üç sınıf kâfirlerin hepsi de ehl-i nâr olup, ebediyyen cehennemde kalacak ve azap içinde yanacaklardır. Aralarında, Allah ve Resûlüne iyman ve itaat ederek küfürden iymana dönenler ve salih ameller işleyenler, affı ilâhiyyeye mazhar olacaklar ve iymanları sebebiyle küfür halinde buldukları süre içinde işledikleri günah ve isyanlardan da bağışlanarak Allahu tealâ'nın dostları olan sevgili kulları zümresine idhal olunacaklardır.

Bilindiği gibi, şeref-i islâm ile müşerref olanların, iman etmeden önce işledikleri günah ve mâ'siyet affolunur.

H İ K Â Y E

Gözleri kör ve fakat kalp gözü açık bulunan bir ârif-i bil-lâha, yukarıda vasıflarını açıkladığımız zâlim kâfirlerden birisi istihza niyeti ile sordu :

— Allahu tealâ, senin gibi âbid ve zâhid bir zatın gözlerini neden kör etmiş, acaba bunun sırrını ve hikmetini anlayabildin mi?

O zât-ı akdes, kendisine şu cevabı verdi :

— Elbette bilir ve Rabbime hamd-ü senâ ederim. Senin gibi kâfirlerin ve zâlimlerin yüzlerini görmem için Allahu zül-celâl vel-kemâl hazretlerinin beni kör ettiğini bilirdim ama, senin bu sorun üzerine şimdi hakkal-yakin buna kanaat getirdim, dedi ve o zâlim kâfiri susturdu.

Muhterem din kardeşlerim :

Dersimizin başında me'al-i münifini açıkladığımız El-Hicr sûre-i celilesinin 1-2-3. âyet-i kerimelerinde, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri :

— Habibim!.. Kendini üzme, o inatçı münkirler ve kâfirler için kalbin mahzun olmasın. Artık onları islâma ve imana davet etmekten de vazgeç ve onları kendi hallerine bırak... Çünkü, onlar iman etmezler. Sana onların kaderlerini ilm-i ezelim ile haber veriyorum. Onları ne iman ve islâm'a davet et, ne cennetle müjdele ve ne de cehennemle korkut! Bırak onları kendi hallerine, diledikleri gibi yesinler, içsinler, gezsinler, eğlensinler, şehvet ve şöhretlerini temin ve tatmin etsinler, mal ve para biriktirsinler, avuntular ve kuruntular içinde gönüllerince yaşasınlar. Bu isyan ve tuğyanlarının, bu gaflet ve hezeyanlarının cezasını pek yakın bir gelecekte çekecekler, Allah ve Resûlüne karşı gelmenin ne demek olduğunu seçecekler, bir tuzak olan dünya dolabından önünde sonunda onlar da

göcekler, küstahlıklarının kendilerine nelere mal olduğunu pek acı bir şekilde farkedecekler, gerçekleri o zaman görecek ve bileceklerdir. Haram-helâl demeden ellerine geçen herşeyle beslenen vücutlarını kabirlerinde yılanlar, çıyanlar ve böcekler kemirecekler, kimseye el sürdürmedikleri nazik bedenlerini cehennem ateşleri dağlayıp sömüreceklerdir. Dünya âleminde neş'e ve safa ile attıkları kahkahalar, pek yakın bir gelecekte feryat ve figâna, sofralarını süsleyen nefis yiyecekler zakkuma, içtikleri çeşitli içkiler mâ-i hamime dönüşecektir. Geceleri istirahat edebilmek için büyük fedakârlıklarla satın aldıkları konforlu yataklar, içi ateş dolu birer tabuta, milyonlar harcayarak yaptırdıkları lüks villâ, köşk ve konaklar, cehennemin derinliklerindeki barınaklara tebeddül edecek ve işte o zaman dünyaya yalnız yiyip, içmek, gezip tozmak ve hayvanlar gibi sevişip tepişmek için gelmediklerini anlayacaklar, kıt ve kısır akılları ile tasarladıkları hayal ve umutların ne kadar boş ve faydasız olduğunu, dünya hayatının bir rü'yâdan, basit ve âdi bir oyundan, avuntudan, kuruntudan, mal ve evlât çoğaltma yarışından ibaret bulunduğunu, sahibi olduklarını zannettikleri ve hiçbir zaman ellerinden çıkmayacağını sandıkları madde, servet, lüks, zinet, mal ve mülk, masa, kasa, kese, rütbe, makam ve unvanın gözlerini kapatır kapatmaz ellerinden çıkıverdiğini, başkalarının hattâ hiç sevmediklerinin ellerine geçiverdiğini, bunların hiçbirisinin âhirete yararı olmadığını farkedecekler, ömür boyu peşinde koştukları hayallerden hiçbirisini beraberlerinde getiremedikleri halde, hepsinden sorumlu tutularak hesap vermek zorunda kaldıklarını idrak ve iz'andan yoksul kafıkları zebanilerin topuzları inip kalktıkça öğrenecek, ibretsiz gözleri o zaman gerçekleri görecek, Hak kelâmını bir türlü işitmeyen kulakları cehennemin öfkeli gürleyişini duyacaklardır. Hak kelâmını anlamaya tıkalı olan o gafil kulakların zararları, zebanilerin ürpertici sayha ve nâ'ralarının yanı sıra, cehennem ehlinin feryat ve figanları ile titreyecek, Allahu tealâ'ya âsi olmanın, Kur'an-ı aziyme karşı çıkmanın, peygamberleri yalanlamanın, âlimleri ve salihleri hor görmenin, ehl-i iymana hakaret etmenin ne büyük bir cinnet ve cinayet olduğu-

nu idrak edecektir. Yürekler pür-yân, dideler giryân, sineler uryan olduğu halde cehenneme doğru sürüklenirlerken, Allahu azim-üş-şânın o zamana kadar düşünemedikleri kudret ve azametini tefekkür edecekler, Allahu sübhanehu ve tealâ'yı zikretmeyen dilleriyle yanıp yakınarak : (Ah!.. Ben, ne yaptım? Ömrümü hevâya verdim, kendime yazık ettim. Nolaydı dünya âlemine bir hayvan olarak gönderilseydim, nolaydı bugünleri görmeseydim, kısacık ömrümü zevk-u sefa ile eritip çürüteceğime, yük taşıyaydım, şimdi de kara toprak olsaydım..) diye hayflanacaklardır. Ne var ki, bu yakınmaların ve bu pişmanlığın onlara hiçbir yararı olmayacaktır :

يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا

Yevme yanzur-ül-mer'ü mâ kaddemet yedähü ve yekul-ül-kâfirü yâ leyteni küntü türâbâ...

En-Nebe: 40

(O gün, herkes ellerinin ne takdim ettiğine, o güne kadar hayır ve şer neler yapmış olduğuna bakacak ve kâfirler keşke dünyada toprak olaydım, hiç yaratılmasa idim, bu hesap ve azabı görmese idim, diyeceklerdir.)

Ey ehl-i iyman :

Rabbimize ne kadar şükretsek azdır. El-hamdü lillâh, bizleri ehl-i iyman, tâbi'i Kur'an ve ümmet-i Habib-i Rahmân olmak şerefiyle müşerref kılmıştır. Bu büyük ni'metin kıymetini bilelim, her nefes hamd-ü senâ edelim, Allah ve Resûlünün emir ve irade buyurduğu yoldan gidelim. Zira, kadr-ı kıymeti bilinmeyen ni'metler, şükürü edâ edilmeyen servetler, maddi veya mâ'nevi bütün ziynetler kulun elinden alınır. Şükürün artırılması, ni'meti artırıp çoğalttığı gibi, şükretmemek de o ni'metin zevaline sebep olur. Bahş ve ihsan buyurulan ni'metlere şükretmemek, yani bir bakıma küfran-ı ni'met eylemek, azapların en şiddetlisini seçmektен farksızdır. Allah azze ve celle :

(İhsan eylediğim ni'metlere şükrederseniz, size ni'metlerimi çoğaltırım. Küfran-ı ni'met edenlere karşı ise, azabım gayet şiddetlidir.) buyurmuştur.

Bizler için en büyük ni'met; iman'dır. Kur'an-ı azim-ül-bürhandır, Habib-i edib-i Rahman'dır. Resûl-ü müctebâ, bize Hakkın en yüce ni'metidir. O yüce ni'metin kıymetini bilenler, iman ve islâm ile müşerref ibadet ve tâ'at ni'meti ile mükellef olurlar, zühd-ü tekvâ sahibi bulunurlar, aşk ve ihlâs ile kulluk görevlerini yerine getirirler. Bunun için ehl-i imana bahş ve ihsan buyurulan bu ni'metlerin, fâni dünya hayatında kadrini ve kıymetini bilmeli, şükürünü eda etmeli, rizayı ilâhiyye varacak tek yol olan sırat-ı müstakiymde sadakat ve samimiyetle gitmeliyiz ki, Rabbimiz ni'metlerini artırsın, imanımızın nurunu ziyadeleştirsın ve bizleri sevdiği kullar zümresine dahil etsin. Rizayı ilâhiyyeye mazhar ve vâsılı didâr olmanın sırrı ve çaresi ancak budur. Kur'an-ı mübiynin zevkini ve şevkini ruhumuzda duymak, onun emirlerine ve hükümlerine aynen ve harfiyyen uymaktır. Kendilerini, Kur'an-ı kerim aynasına arzetmeyen bahtsızlar, bu dünya hayatından elleri ve yüzleri kapkara olduğu halde ebediyyet âlemine göçerler. Kur'an aynasına sık sık bakabilmek bahtiyarlığına erişenler ise, ellerindeki ve yüzlerindeki kiri pası seçerler, arınıp paklanarak tertemiz âhiret âlemine geçerler.

Evet, aziz kardeşlerim! Fırsat elde iken, zikir, fikir, şükür dilde iken imanın ve islâmın zevkine ve şu'uruna varalım, şemme-i Ahmediyye'den nasibimizi alalım, selim ve sâlim bir kalb ile huzur-u Hakka duralım, imanın ve islâmın hakikatine vâsıl ve vâkıf olalım, Habib-i edib-i Kibriyâ ile birleşelim, buluşalım ve sevişelim.

**Bana bu ten gerekmez, can gerektir;
Ol bâki cennete iman gerektir,
Eğer Muhammed'e ümmet olursan,
Dilinde zikrile Kur'an gerektir...**

**Hakikat şerbeti içen âşika,
Başı açık, teni uryan gerektir;
Âşık YUNUS bu sırrı anlayanın,
Ciğeri püryân, gözü giryân gerektir...**

O Nebiyyi muhteremin, ayağının tozuna yüzlerimizi sürelim, mübarek ayaklarının bastığı toprağı sürme diye gözlerimize çekelim. İşte, ancak o gözler bu sırra erer, bunları görür, Hak ve hakikat ülkesine girer, Nebi'lerle, veli'lerle, salih'lerle âşıklarla safa sürer.

Mâ'azallah, bütün bunların zıddı olarak küfran-ı ni'mette bulunacak olursak, Rabbimizin gazabına uğrarız, iman devletinden ve islâm rif'atinden mahrum kalırız. Bu fâni âlemde en büyük musibet ise, hiç şüphesiz Kur'an saadetinden ve iman selâmetinden yoksun olmaktır. Allahsız ve muhabbetsiz kalp neye yarar? Muhammed'siz kalbin, âlelade bir et parçasından ne farkı vardır? Böyle bir kalbe, kalp denilebilir mi? Dil, Hakkı zikretmiyorsa ne değeri olur? Hak ve hakikatleri görmeyen gözler Hak kelâmını işitmeyen kulaklar, Hak yoluna gitmeyen ayaklar insan için faydalı birer organ sayılabilir mi? Hak için vermeyen eller, halkı inciten diller, Hak huzurunda eğilmeyen beller kişiye ne fayda getirir? Hak için ağlamayan göz, alnında secde izi olmayan yüz, Hak divanında kıvrılmayan dizden ne hayır umulur? İymansız gönül, şeytan evi değil de nedir? Şu halde, her uzvumuzu Hak yolunda ve Hak için kullanacağız ki, Hakkın emirlerine uymuş, iman ve islâmın tadını duymuş olalım, ebedi saadet ve selâmet yolunu bulalım, âşıklarla, sadıklarla, âbidlerle, zâhidlerle ve salihlerle bir arada bulunalım. Aksi takdirde, Allah korusun bütün bu ni'metler elden çıkar, Allah azze ve celle hazretleri günün birinde pek güvendiğimiz ve öğündüğümüz bu dünyayı başımıza yıkar ve mahşer yerinde de zebaniler kişiyi cehennem dibine tıkar.

Aziz din kardeşlerim ve Hak yoldaşlarım :

Muhbir-i sadık aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Hâlık efendimiz hazretlerine mi'râc-ı güzinde cehennem ahvali arzolundu

ve iki cihan serveri bizleri küfür ve mâ'siyetten kurtarmak ve cehennem azabından korumak için gördüklerini bize bildirdi. Esasen, mi'râc-ı güzinin gayesi, Allahu sübhanehu ve tealâ'nın dünya ve âhiretimizi bize bildirmek, fâni dünya âleminde olduğu kadar ebedi âhiret âleminde de saadet ve selâmete erdirmek için Habib-i edibine inzâl buyurduğu Kur'an-ı azim-ül-bürhanı ilm-el-yakin'den ayn-el-yakin'e, ayn-el-yakin'den Hakkal-yakin'e ve Hakkal-yakin'den beyn-el-yakin'e ilemek suretiyle ikram buyurduğu ve zât-ı kibriyâsına mahsus olan âlemlere şeref vermesini te'minen bir çok gerçekleri biz âciz ve günahkâr kullarına onun vasıtasıyla duyurduğu bir lûtf-u ilâhidir. Müşahede buyurdukları bir çok hârikalar meyanında, kendilerine arzolunan cehennem ahvali hakkında da bazı haberler vermek suretiyle, ümmetini Allahu sübhanehu ve tealâ'nın gazabından ve azabından, celâlinden vikaye buyurmak istemişlerdir. (**Allahümme ecirnâ min-en-nâr bi-rahmetike yâ Settâr...**)

Ey âşık-ı sadık :

Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinden rivayetle ashab-ı kiram buyurmuşlardır ki :

— Cebrâ'il aleyhisselâm, emr-i ilâhi ile cehenneme mü'ekkel bir melek olan Mâlik'e, cehennem ahvalini ve derekelelerini Habib-i edib-i Kibriyâ efendimize göstermesini tebliğ etti. Mâlik adı verilen bu melek, cehennemin bütün umur ve hususundan sorumludur ve cehennemin her derekesinde bulunan azap meleklerinin de hâkimi, âmiri ve idarecisidir. Mâlik, Allahu tealâ'nın Cebrâ'il aleyhisselâm vasıtasıyla tebliğ buyurduğu bu emrini tebellûğ edince, iki cihan serverine büyük bir hürmet ve sevgi gösterdi ve :

— Yâ Resûlallah!.. Hoşgeldiniz, diyerek hal ve hatırını sordu ve bu vesile ile o dahi Habib-i edib-i Kibriyâ ile müşerref, nûr-u Muhammed'le mükerrerrem oldu. Sonra :

— Yâ Resûlallah!.. Lûtfen mübarek ayağınızın altına bakınız, dedi.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem gösterilen yere ba-

kınca, gökler yarıldı ve o ânda Beyt-i makdes kendilerine keşfolundu. Bundan sonrasını, Seyyid-ül-ebrâr aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Gaffâr efendimizin mübarek ağızlarından dinleyelim :

— Bir melek gördüm ki, vücudu yerle gök arasını doldurmuştu. Yüzü, fevkalâde çirkindi. Ağızdan ve burnundan ateşler ve dumanlar çıkıyordu. Önündeki ateşleri elindeki harbe ile karıştırıyor ve devamlı olarak ateşlerle meşgul oluyordu. Mâlik, kendisine ismi ile seslendi ve (Görevini, meslek ve kuvvetini ve elinden gelen herşeyi Habib-i edib-i Kibriyâ'ya göster...) diye emretti. O melek de; ismimi duyunca, bana tâ'zim ile selâm verdi. Daha sonra bana cehennemnin tabakaları ve derekeleri, kıyamet günü hesaptan sonrâ orada azap göreceklere halleri herşeye kadir olan Rabbim tarafından bana gösterildi. Cebra'il aleyhisselâm : (Yâ Nebiyallah! Mübarek ayaklarınızın altına bakınız.) dedi, herşeyi ayan beyan gördüm. Her biri hakkında bana geniş ve etraflı bilgiler verildi. Sonra, ikinci kat yer yarılıp ayrıldı ve orada da cehennemnin ikinci katındaki azap âletlerini, uzun zincirleri ve kelepçeleri gördüm :

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتِ كِتَابِيهِ ۖ
 وَلَمْ أَدْرِمَ حِسَابِيهِ ۖ يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ۖ مَا أغْنَىٰ عَنِّي
 مَالِيهِ ۖ هَلْكَ عَنِّي سُلْطَانِيهِ ۖ خذوه فغلوه ۖ ثمَّ الجحيمَ
 سلّوه ۖ ثمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَإنَّكَ لَمُكْرَهُ ۖ
 إِنَّكَ كَانِ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۖ

Ve emmâ men ú'tiye kitabehu bi-şimâlihi fe-yekulu yâ leyteni lem ú'te kitâbiyeh ve lem edri mâ hisâbiyeh yâ leytehâ kânet-il-kadiyeh mâ agnâ anniy mâliyeh heleke anniy sultaniyeh huzuhü fe-gullühu sümme-cahiyme sallühu sünme fi silsiletin zer'uhâ seb'une zira'an feslüküh innehu kâne lâ yü'minü billâh-il-aziym...

(Fakat, kitabı sol eline verilmiş olan : «Keşke kitabım verilmeseydi, hesabımın ne olduğunu bilmeseydim, ölüm hayatıma son verseydi bir daha dirilmeseydim, malımın bana hiçbir yararı olmadı, kudret ve saltanatım elden gitti.» der. Allahu tealâ, cehennem bekçilerine şöyle buyurur : (Onu tutun, ellerini boynuna bağlayın, sonra alevli ateşe atın, sonra da yetmiş zirâ uzunluğunda bir zincire sarın, bağlayın.) Onlar, Allahu azim-üş-şâna inanmaz, iyman etmezlerdi.)

Diğer bir âyet-i kerimede de şöyle buyurulmaktadır :

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا

Innâ â'tednâ lil-kâfiriyye selâsile ve aglâlen ve sa'iyrá...

El-İnsan : 4

(Biz, kâfirler için zincirler, boyunlarına takılacak lâleler ve alevli bir ateş hazırladık.)

Sonra, cehennemin üçüncü katını görebilmem için üçüncü kat yer yarıldı ve orada bulunan cehennem ehlinin sırtlarına katrandan yapılmış elbise ve kaftanlar giydirilmiş olduğunu gördüm :

وَرَى الْجُرْمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ سُرَابِيحُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ
وَتَعْنَى وَجُوهَهُمُ النَّارُ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ

Ve terel-mücrimiyye yevme'izin mukarreniyye fil-asfâd serâbiyühüm min katıranin ve tagşâ vücuhehüm-ün-nârü li-yecziyallâhu külle nefsin mâ kesebet innallahe seri'ul-hisab...

İbrahim : 49 - 50 - 51

(O gün, suçluları ortakları ile zincirlere vurulmuş olarak görürsün, gömleklere katrandandır, yüzlerini de ateş kaplayacaktır. Bununla, Allahu tealâ hayır veya şer her nefsin kazanımın karşılığını verecektir. Şüphe yok ki, Allahu azim-üş-şân tez hesap görücüdür.)

Yer, tekrar yarıldı ve cehennemin dördüncü katı da bana

gösterildi. Bu kattaki kibrit taşlarını ve ateşten korkunç dağları gördüm. Bu kibrit taşlarının kâfirlerle birlikte yanacağını Cebra'il kardeşim bana haber verdi :

فَاتَّعَرَّتْ النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْجِبَارَةُ
أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

Fettekün nâr-elleti ve kuduk-en-nâsü vel-hicâreh u'iddet lilkâfiriyn...

El-Bakara : 24

(O halde iymana gelin ve o iman ile o ateşten sakının ki, çoğunun kibriti, çırası insanlarla o taşlardır ve o ateş kâfirler için hazırlanmıştır.)

Beşinci kat yer yarılp cehennemın beşinci derekesi bana gösterildi. Orada, hurma ağacı ve belki daha da kalın ve büyük yılanlar, katırlar kadar akrepler vardı.

Yer yarılp cehennemın altıncı derekesi de bana gösterildi. Burasının adı SİCCİYN idi. Cehennem ehlinin kaydedildikleri defterler de orada bulunuyordu. Terazi ve ölçeklerinde eksik verenlere ve adaletle hükmetmeyen zâlimlere burada azap olunacağını Cebra'il aleyhisselâm bana haber verdi :

وَيْلٌ لِلْطَّافِينَ الَّذِينَ إِذَا أَكَلُوا عَلَى النَّاسِ لَيْسُوا بِهِمْ فَونَ وَإِذَا
كَالَهُمْ أَوْ رَزَقُوهُمْ يَخْسِرُونَ ۖ أَلَا يَتَذَكَّرُونَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ۖ
لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ۖ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي
سِجِّينٍ ۖ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ۖ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ۖ وَيَلْوَهُ السُّفُوفُ ۖ يَكْتَسِبُونَ

Veylün lil-mutaffifiyne elleziyne izektalu alen-nâsi yestevfune ve izâ kâlühüm ev vezenühüm yuhsirun elâ yazünnü ulâ'ike ennehüm meb'usune li-yevmin aziymin yevme yekümün-nâsü li-Rabbil-âlemiyn kellâ inne kitâb-el-füccâri lefiy sicciyn ve mâ edrake mâ sicciyn kitâbün merkumün
veylün yevme'izin lil-mukezziibiyn..

El-Mutaffifiyn : 1 - 10

(Yazıklar olsun, azap olsun o hiyleye saparak eksik ölçen ve tartanlara! Onlar ki, halktan aldıkları zaman dikkatle ölçer, tam alırlar. Fakat, halka verecek oldukları zaman ölçülerini ve tartılarını eksiltirler. Onlar, büyük bir gün için öldükten sonra tekrar diriltileceklerini yakinen bilmiyorlar mı? O gün halk emri, cezası ve hesabı için âlemlerin Rabbinin huzurunda duracaklardır. Muhakkak ki, günahkârların kitabı, amel defterleri SİCCİYN'dedir. SİCCİYN nedir bilir misin? O yazılmış bir kitaptır. Yazıklar olsun, azaplar olsun onu yalayanlara ki, azap, ikap, şiddet ve mihnet onlar içindir.)

Yedinci kat yer yarılıp cehennemin yedinci tabakası da bana gösterildi. Burasının isminin ACİB olduğunu Cebra'il kardeşim bana haber verdi. Bu tabakada, ateşten denizler ve der-yalar gördüm. Mâlik, bana :

— Yâ Resûlallah!.. Cehennemî görmeğe takat ve tahammül gösteremezsiniz, dedi. Kabil olacağı kadar görmeyi diledim. O zaman, Mâlik bana cehennemde öyle bir ateş gösterdi ki, gecenin karanlığından daha karanlıktı. Cehennemin yedi tabaka üzere ve birbirinden aşağı yedi kapı gördüm. Her kapının arası beşyüz yıllık yoldu. Bütün cehennem tabakalarına ayrı ayrı baktım ve her kapının üstünde bir âyet-i kerime yazılı bulunduğunu gördüm.

Cehennemin birinci kapısı üstünde :

قَوْلٌ لِلْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

Fe-veylün lil-musalliyye elleziyne hüm an salâtihim sâhun...

El-Mâ'un : 4

(Yazıklar olsun, azaplar olsun o namaz kılanlara ki, namazlarından gafildirler.)

Cehennemin ikinci kapısı üstünde :

وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ

Ve veylün lil-müşrikiyne...

Faasilet : 6

(Yazıklar olsun, azaplar olsun Allahu azim-üş-şâna ortak koşanlara...)

Cehennemün üçüncü kapısı üstünde :

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْكَذِبِينَ

Veylün yevme'izin lil-mükezzibiyn...

El-Mürselât : 10

(Yazıklar olsun, azaplar olsun Allahu tealâ'nın âyetlerini ve peygamberlerini yalanlayanlara...)

Cehennemün dördüncü kapısı üstünde :

وَيْلٌ لِلطَّافِفِينَ

Veylün lil-mutaffifiyn...

El-Mutaffifiyn : 1

(Yazıklar olsun, azaplar olsun hiyleye saparak eksik ölçen ve tartanlara...)

Cehennemün beşinci kapısı üstünde :

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ

Veylün li-küllü hümezetin lümezetin...

El-Hümeze : 1

(Yazıklar olsun, azaplar olsun insanların arkalarından çekiştirmeyi yüzüne karşı yermeyi ve alay etmeyi huy edinenlere...)

Cehennemün altıncı kapısı üstünde :

فَوَيْلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبِهِمْ

Fe-veylün lil-kasiyeti kulübühüm...

Ez-Zümer : 22

(Yazıklar olsun, azaplar olsun Allahu tealâ'yı zikretmedikleri için kalpleri katılaştırmış olanlara...)

Cehennem'in yedinci kapısı üstünde de :

قَوْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ

Fe-veylûn lillezlyne yektûbun-el-kitabe bi-eydiyhim...

El-Bakara : 79

(Yazıklar olsun, azaplar olsun onlara ki tahrif ettikleri kitabı elleriyle yazarlar...)

âyet-i kerimeleri yazılı idi. Cehennem'in her derekesinin kapısı ve o kapı ve derekeye mü'ekkel olan melekler vardı. Her derekenin ayrı bir ismi vardı :

Birinci dereke	: Cehennem
İkinci dereke	: Lezza
Üçüncü dereke	: Hutame
Dördüncü dereke	: Sa'ıyr
Beşinci dereke	: Veyl
Altıncı dereke	: Sakar (Burada müşriklere azap olunur.)
Yedinci dereke	: Hâviye

adını taşıyordu. Her derekede bulunan meleklerin emrine yetmiş bin zebani verilmişti. Bu zebanilerin yüzleri kapkara ve gözleri gök rengi idi.

Birinci tabakada, ateşten dağlar gördüm. Cebra'il kardeşim bana sayılarının yetmiş bin olduğunu haber verdi. Her dağda yetmiş bin vâdi, her vâdide yetmiş bin şube, her şubede yetmiş bin şehir ve her şehirde de yetmiş bin zindan vardı. İçleri ateşle dolu olan her zindanda yetmiş bin hücre ve her hücrede de ateşten bir sandık vardı ki, bunların hepsi ateşten yaratılmışlardı. Her sandıkta yetmiş türlü azap vardı ama bu azaplardan hiçbirisi diğerine benzemiyordu.

Ey kâfirler ve ey münafıklar; haydi durmayın, yiyin için, zevk ve safa edin, olmadık hayaller kurun ve avunun, ham emeller peşinde koşun, her emelinize ulaştıkça keyfinizden coşun, keyfinize bakın, tatlı canınızı üzmeysin sakın, iymanı ve ibadeti bırakın, Allah'a inanmayın, peygamberleri yalanlayın, Kur'anın dâvetine, Resûl-ü zişânın açık seçik tebliğine kulak asmayın, bildiğinizden şaşmayın, dilediğiniz gibi yaşayın. Kıyâmet gününü yalanlayın. Fakat! Evet, fakat pek yakın bir zamanda ne kadar yanılmış ve aldanmış olduğunuzu göreceksiniz ve çok ama pek çok döğüneceksiniz... Muhbir-i sadık efendimizin haber verdiklerinin, Kur'an-ı azim-ül-bürhanın bildirdiklerinin Hak ve gerçek olduğunu, bütün cehennem derekelerinde müşahede buyurdıkları azap ve ıztırabın sizleri beklemekte bulunduğunu anlayacak ve bütün bu azapları mutlâka tadacaksınız.

Sahib-i makam-ı Mahmud aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Vedûd efendimiz, müşahede buyurdıkları diğer hususları şöylece beyan buyuruyorlar :

Cehennemin ikinci tabakasındaki azap, biricisine nazaran iki nevi fazlaydı. Bu tabakadaki melekler gayet öfkeli ve şiddetli, sayıları da daha kalabalıktı.

Cehennemin üçüncü katında kapı açılır açılmaz, bu tabakada olan azabın, ilk iki kattakilerin cem'i suretiyle daha da arttığını Cebra'il kardeşim bana haber verdi.

Cehennemin dördüncü kapısı açılarak bakıldığında, bir takım dereler görünüyordu. Her biri, ateş üstünde kaynayan su gibi fokur fokur kaynayan bu derelerin görünüşü gayet korkunçtu. Bu derelerin derinliğinin yetmiş yıllık yol olduğunu yine Cebra'il kardeşim bana haber verdi.

Cehennemin beşinci tabakası açılarak bana gösterildiğinde, ateşten bir vâdi gördüm. Üstü ateşten bir örtü ile örtülmüştü. Cebra'il aleyhisselâm Mâlik'e bu örtünün kaldırılmasını emretti ve Mâlik zebanilere bu ateşten örtüyü kaldırttı. Burada, hurma ağacının gövdesi kadar belki daha da kalın yılanlar, katır iriliğinde akrepler etrafa dehşet saçıyorlardı. Cebra'il bana : (Yâ Resûlallah!.. Bu gördüklerinizin sayısını, an-

cak Allahu tealâ ilmi ile bilir.) dedi. Bu vâdinin adı VEYL idi. Yılanların ve akreplerin çokluğu ve iriliği de buradaki azabın şiddeti hakkında fikir veriyordu.

Cehennemın altıncı tabakasının kapısı açıldığında yine ateşten bir vâdi görüldü. Üstü de yine ateşten bir örtü ile örtülmüştü. Cebra'il kardeşim : (Yâ Resûlallah!. Bu vâdiye SİC-CİYN vâdisi denir. Burası kıyamet ve hesap gününe kadar kapalı kalacaktır. O gün, burada kâfirler, âsiler ve zâlimlerle, te-razi ve ölçeklerinde eksik verenler ve adaletten ayrılarak zul-me sapanlar, bu SİCCİYN vâdisinde azap göreceklerdir. Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, onlardan mutlâka intikam alacaktır :

وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ

Vallâhü aziyzün züntikam...

Âl-i-İmran : 4

(Allahu tealâ, her hükmünde galiptir. Azap etmekten men'edilemez. Kendisine isyan edenlere intikam eder.)

Cehennemın yedinci katı bana gösterildiğinde, oradaki meleklerin kaba saba, asabi, şiddetli ve kuvvetli olduklarını gördüm. Bunların sayılarını Allahu sübhanehu ve tealâ'dan gayrı kimsenin bilmediğini Cebra'il haber verdi. Bunların ellerinde ateşten çengeller bulunuyordu. Bu derekede azap görenleri bir kuyudan çıkarıyor, diğer bir kuyuya atıyorlardı. Daha sayamayacağım ve anlatamayacağım şekilde azap görenler vardı. Bunlar :

Yâ Gıyâs-el-müstegiysin agısnâ!..

diyerek feryat ediyorlar, fakat melekler onların feryat ve figanlarına aldırış etmeksizin azaplarını sürdürüyor ve kendilerine aslâ merhamet etmiyorlardı. Hattâ, bir çoklarının azapları daha da artırılıyordu.

Cebra'il aleyhisselâma :

— Ey Cebra'il kardeşim!.. Bunlardan daha şiddetli azap görenler de var mıdır? diye sordum.

— Vardır yâ Resûlallah! diye cevap verdi. Daha korkunç azaplara duçar olanlar vardır ki, bu gördükleriniz onun yanında azap değil merhamet gibi kalır.

Ateşten bir takım tabutlar gördüm, bunların kilitleri dahi ateşlendi. Cebra'il aleyhisselâm bana bunları göstererek :

— Yâ Resûlallah! Bu tabutlarda, halka zulmeden zâlimlerle, tevazû içindeki halka karşı kibirlenen ve bu kibirleri yüzünden şeytan gibi hakka karşı gelen münkirler azap görürler. dedi.

Kâfirleri, zâlimleri ve kibirlileri bu tabutlar içine koyarak başaşağı asarlar ve ateşe atarlar, bu dere o kadar derindir ki dibine inmek mümkün değildir. Ayrıca, bunların azaplarını arttırmak için yılanlar ve akrepler de vardır. O vâdide bir çok ağaçlar gördüm ki, üzerlerinde ateşten meyveleri bulunuyordu. Korkunç bir değirmende zâlimlerin başları un gibi ezilip ufalanıyor ve sonra tekrarlanıyordu. Bu vâdide görünenlerin hepsi siyah zifir gibi idiler. Cebra'il aleyhisselâm bana o ağaçların ZAKKUM olduğunu ve meyvelerini cehennem ehlinin yediklerini bildirdi :

لَا كَلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُقُوفٍ قَالُوا نِ مِنْهَا الْبُطُونُ فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ

Le-âkilune min şecerin min zekkumin femâli'üne minhel-butüne fe-şaribûne aleyhi min-el-hamiym...

El-Vâkı's: 51-52-53

(Muhakkak ki zakkum ağacından yiyecek, karınlarınızı onunla dolduracaksınız. Üstüne de Hamiym denilen o kaynar sudan içeceksiniz.)

Evet, cehennem ehlinin yiyecekleri ZAKKUM ve içecekleri HAMİYM'dir. Bütün bu azap ve ıztıraplar, Allahu tealâ'ya

inanmayan, kıyamet ve âhirete, peygamberlere, semavi kitaplara iman etmeyen, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerine ortak koşan, yetim malı yiyen, haksız yere adam öldüren, zinâ ve livata eden, içki içen, anaya babaya ve ders gördüğü hoca-ya meşrû emir ve işlerde itaat etmeyen ve ihsanda bulunmayan, dedikodu eden, düşmana sırt çevirerek savaş alanından kaçan, namuslu kadın veya erkeklere iftirada bulunan, yalancı şahitlik yapan, faizcilik ve tefecilik ederek halkı soyan, ömürleri boyunca küfür ve isyan üzere yaşayan kâfirleri, zâlimleri, suçluları bekleyen korkunç âkibet bunlardır. (Allâhümme ecirnâ min-en-nâr...)

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem buyuruyorlar ki :

— Gördüğüm bu yedinci kat cehennem adı HAVİYE idi. Bu derekedeki azap ve ıztırap, diğerlerinden çok daha fazlaydı. Sordum : (Yâ Mâlik!.. Bu korkunç derekede kimler azap göreceklerdir?) Cevap verdi : (Yâ Resûlallah!.. Burada, Fira'-vun ile Karun ve Haman ve onların hallerine mirasçı olan zâlimler, Hz. İsa aleyhisselâma semadan sofraya indirdiği takdirde kendisine iman edeceklerini söyleyip, inen o sofradan yemek yedikleri halde yine de Hz. İsa aleyhisselâma iman etmeyen sofraya ashabıyla senin ümmetinden münafık olanlar, cehennem bu derekesinde azap göreceklerdir.) dedi.

Ey ehl-i irfan!..

Cehennem derekelerinin ve isimlerinin tertibi üzerinde âlimler ihtilâf etmişlerdir. Biz, bu ihtilâfları te'lîfe çalışarak sizlere kısa da olsa bazı bilgiler sunmak istedik. Buna nazaran :

Altıncı tabakanın ismi CAHİYM'dir ve burada müşrikler azap görürler.

Beşinci tabakanın ismi SAKAR'dır ve burada yıldızlara tapınlar azap görürler.

Dördüncü tabakanın ismi LEZZA'dır ve burada İblis ve tâbileri hapsolünacak ve azap göreceklerdir.

Üçüncü tabakanın ismi HUTAME'dir ve burada Yahudi'-

ler ve hakkı inkâr eden hahamlar azap görürler. (Bunlar, Hz. İsa aleyhisselâmın nübüvvetini inkâr etmişlerdi.)

İkinci tabakanın ismi SA'YR'dır ve burada Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem nübüvvetini inkâr edenler azap görürler.

Birinci tabakanın ismi de CEHENNEM'dir ve cehennem en üst katıdır. Diğer altı tabaka, bunun altında yaratılmıştır. Cehennem adı verilen bu tabakanın azabı ve ateşi, diğerlerine nazaran daha az ve hafiftir. Bu tabakada, ateşle dolu denizler ve deryalar bulunduğunu bildiren muhbir-i sadık efendimiz, Cebra'il aleyhisselâma atfen şu bilgileri vermektedir :

— Cebra'il kardeşim bana dedi ki : (Yâ Resûlallah!.. Yedi kat yerleri ve yedi kat gökleri bu deryalardan herhangi birisine atsalar ve bulunması için bir meleğe emir verseler, bin yıl arasa bulması mümkün değildir. Orada vazifeli bulunan zebaniler o kadar cesim-ül-cüsse yani iri gövdeli idiler ki, Cebra'il kardeşimin haber verdiği göre, bunlardan birisi yerleri ve gökleri bir tarafına koyacak olsa, diğer tarafının haberi bile olmazmış. Bu ateş denizlerinin dalgaları öyle korkunç sesler çıkarıyorlardı ki, gürültüleri dünyaya aksederek yankılanırsa, yeryüzünde canlı mahlûk kalmazdı. Diğer derekelerde azap görenlerden birisi bu derekeye getirilecek olsa, bin yıl buradaki azabı duymaz, ancak bin yıl sonra azaba giriftar olduğunu anlayabilir. En hafif azabın bu derekede olduğu düşünülecek olursa, daha aşağıdaki altı tabakada tatbik olunan azabı tahmin etmek belki biraz kolaylaşır.

Resûl-ü zişân aleyhi ve âlihi salâvatullah-il-Mennân efendimiz buyuruyorlar ki, Mâlik'e cehennem adı verilen bu birinci derekede kimlerin azap gördüklerini sorduğumda, **Mâlik** başını önüne eğdi, yüzünü yere döndürdü ve bu soruma cevap vermedi, daha doğrusu sükûtle karşıladı. İsrar ettim ve sorumu tekrarladım. Yine cevap vermedi ve Cebra'il aleyhisselâma gizlice bir şeyler söyledi. O zaman, Cebra'il kardeşim ona emretti : (Yâ Mâlik!.. Âlemlerin efendisi soruyor, mutlâka cevap vermelisin...) dedi. Mâlik : (Yâ Resûlallah!.. Beni mâ'zur

görünüz ve bağışlayınız. Sizi üzmemek istemedik.) şeklinde özür beyan edince, sorumu tekrar ettim ve : (Bilmek ve bildiklerimle gördüklerimi ümmetime iletmek istiyorum. Tâ ki, ona göre tedbirli ve hazırlıklı bulunsunlar ve bu âkibetlere giriftar olmasınlar.) dedim. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri Mâlik'e emr-ü ferman buyurdu ve soruma cevap vermesini irade eyledi. O zaman, Mâlik :

— Yâ Resûlallah!.. Cehennemnin bu derekesi, senin ümmetinin âsileri içindir. Buranın hal ve ahvalini mübarek gözlerinizle gördünüz. Bu gördüklerinizi ümmetinize haber veriniz ve onlara bu azaplara duçar olmamaları için nasihat ediniz ki, bu korkunç âkibetten kaçınınsınlar, bu azap ve ızdırabı görme-sinler, Allahu tealâ'nın emirlerine ve nehiyelerine aynen ve harfiyyen tâbi olsunlar ve kendilerini böylesine korkunç ve müthiş bir azaba iletecek fiil ve hareketlerden sakınsınlar :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا
وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ
لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

Yâ eyyühelleziyne âmenu ku enfüsekküm ve ehliyküm nâren ve kuduhen-nâsü vel-hicaretü aleyha melâ'iketün gılâzün şidadün lâ ya'sunallahe ma emerehüm ve yef'alüne mâ yü'merun...

Et-Tahrim : 6

(Ey iman edenler! Allahu tealâ'nın emirlerine uymakta ve nehiyelerinden kaçınmakta kendinizi ve öğüt vererek, eğitip terbiye ederek ailenizi ve o ateşten koruyun ki, yakıtı insanlarla taşlardır. Ona memur çok haşin ve sert ve şiddetli melekler vardır. Allahu tealâ'nın emirlerine isyan etmezler ve emroldukları işi derhal yerine getirirler.)

Mâlik devam etti :

— O büyük gün, başlarında ben olduğum halde burada

görevli bütün melekler, Rabbimizin emirlerini âsilere hiç acımadan tatbik ederiz. Onun için ben Allahu tealâ'ya âsi olanlara merhamet edemem, ak sakallı pirlere eğer âsi iseler, bizden hürmet göremezler, tazecik gençler şefkat bekleyemezler, dedi.

Hâce-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, Malik'in bu beyanatı üzerine ağlamağa başladı. Mübarek başından sarığını çıkardı ve emamesini yere koyarak, cehenneme girecek olan âsi ümmeti için şefaata dileğiyle Rabbine niyaza ve yalvarmağa başladı. Ümmetinin çok zayıf olduğunu, bu türlü azaba tahammül edemeyeceğini beyanla o kadar ağladı ki, başta Cebra'il aleyhisselâm olmak üzere mukarreb melekler de dayanamayıp ağlamağa başladılar.

İşte, o zaman âlemlerin Rabbinden hitap erişti :

— Habibim!.. Senin, yüce katımdaki merteben ve değerinin tahmin ve tasavvur edemeyeceğin kadar büyüktür. Duaların makbul ve müstecâb ca: Hatırını hoş tut ve üzülme, seni elbet muradına eriştiririm, ümmetini sana bağışlar ve onları azabımdan ve celâlimden azad ederim. Sen, bugün bu âlerde öyle abdiyyette bulundun ki, Kur'an-ı azim-ül-bürhanımda sana :

طه ١ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ

Tâ-Hâ... Má enzelnâ aleyk-el Kur'ane li-teşka...

Tâ-Hâ : 1 - 2

(Ey Habib-i edibim!.. Biz, sana Kur'anı eziyyet ve meşakkat çekesin diye göndermedik.)

diye hitap buyurmadım mı? Dünya âleminde seni bu âyet-i kerime ile taltif ve tatyip ettiğim gibi, âhîret âleminde de sana öyle bir makam bahş ve ihsan ederim ki, ona MAKAM-I MAHMUD denilir :

عَسَىٰ أَنْ يُعِينَكَ رَبُّكَ مِمَّا مَحْمُودًا

Asâ en yeb'aseke Rabbüke makamen mahmudâ...

El-İsrâ : 79

(Ümit edebilirsin ki, Rabbin celle şâne seni bir makam-ı Mahmud'a gönderecektir.)

Bu makamı sana vermemin sebebi, âsi ümmetlerini sen (YETER!) deyinceye kadar bağışlayacağım ki, ben senden razı olduğum gibi, sen de benden razı olasın :

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ

Ve le-sevfe yû'tike Rabbüke fe-terdâ...

Ed-Duhâ : 5

(Elbette Rabbin sana, sen razı oluncaya kadar verecektir.)

Cenab-ı Cibril oldu delilin yâ Resûlallah,
Bilenler bildiler kadr-i celilin yâ Resûlallah...
Nevâl-i lezzet-i zevk-ü visâlin fikreden cana,
Gıdayı ruhtur zikr-i cemilin yâ Resûlallah...
Nice Yusuf cemali hicrile Yakub eden sensin,
Melâhatte senin yoktur mesilin yâ Resûlallah...
Ne denlû illet-i isyanla dil mübtelâ olsa,
Şifa cuy-i şefaattir alilin yâ Resûlallah...

Ol Resûl-ü Kevneyn, imam-ül-haremeyn ve ceddül Hase-
neyn-il-ahseneyn efendimiz hazretleri devamlı olarak şu dua-
yı okurlardı :

Allahümme inniy e'üzü bi rıdâke min sahatike ve bi-mu'a-
fatike min ukubetike ve e'üzü bike minke lâ uhsâ senâ'e aley-
ke ente kemâ esneyte alâ nefsike...

Ulemâ-i kâmilıyn ve meşâyih-i vâsılıyn buyurmuşlardır ki :
Fahr-i kâ'inat aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyât efendimiz

hazretleri cennet ve cehennemi seyredip, cennetin ni'metlerini ve cehennemin nekbetlerini müşahede buyurdıkları zaman (**ALLAHÜMME İNNİY E'UZÜ BİKE Bİ-MU'AFATİKE MİN UKUBETİKE**) yani (Allahım!.. Senin azabından affına, celâlin-den cemaline sığınırım.) diye tazarrû ve niyazda bulununca, Cenab-ı vâcib-il-vücut ve sahib-ül-keremi vel-cûd hazretleri :

— Ey benim Habib-i edibim!.. Ne cennet sevaba, ne de cehennem ıkaba mahal olamaz. Ancak, benim emrimledir. Eğer, cennet rahat mahalli olmak elinde olsaydı, Âdem Safi cennetten ihraç olunmaz ve bu kadar belâ çekmezdi. Eğer, cehennem yaknağa müstakillen malik olsaydı, Halil'im İbrahim'i yakardı. İyi bil ki, cennet rahat mahalli değildir, ibadet karşılığı da değildir. Cennet illâ ve ancak benim rizamdır. Nettekim, cehennem de ıkab ve azap mahalli değildir. İllâ ve ancak benim gazabımdır. Kul, oraya günahlarından ötürü değil, adaletimin tecelli ve infazı için girer. Kendisinden razı olduğum kimseye, cehennem bir gülzâr ve gülistan olur. Gazap ettiğim kimseye de cennete bile girse o cennet zindan olur, buyurdu.

Habib-i edib-i Kibriyâ, bunun üzerine (**E'UZÜ Bİ-RİDA-KE MİN SAHTİKE**) yani (**Yâ Rab!.. Senin rizamı isterim.**) buyurdu. O makamdan geçince, iki cihan serverine öyle bir makam gösterdiler ki, Rabbil-âlemiyin RÎZA ve GAZAP sıfatları idi. Bu sıfatlarla vasfolunan mevsuf, sıfat izhar etmeyince, iş zâhir olup meydana çıkmaz. Bunun içindir ki, Resûl-ü zişân efendimiz, yukarıda dilediği iltifatı bir tarafa bırakarak (**E'UZÜ BİKE MİNKE**) yani (**Yâ Rab!.. Senden, yine sana sığınırım.**) buyurdu.

Büyükler, şikâyet üç kısımdır demişlerdir :

BİRİNCİSİ : Dosttan başkasına, dostu şikâyettir.

İKİNCİSİ : Başkasını, dosttan dosta şikâyettir.

ÜÇÜNCÜSÜ : Dosttan, yine dosta şikâyettir.

Dosttan gayriye dostu şikâyet, dosttan yüz çevirmektir.

Dosttan gayriye dostu şikâyet şirktir.

Dosttan yine aynı dosta şikâyet, aynı tevhididir. Yani, senden gayrı kimsem yok ki, ona şikâyet edeyim, demektir. Bu hal, zâhiren şikâyet gibi olsa da, hakikatte şükürdür. Bu görüşü, Kur'an-ı kerimde Enbiyâ sûre-i celilesinin 83. üncü âyet-i kerimesinde Hz. EYYÜB aleyhisselâm kıssası ile isbat etmek mümkündür.

أَبِي مَسْنَنِ الدُّرِّ

Enniy messennid-durru...

Enbiyâ : 83

(Ey Rabbim!.. Bana, hastalık ve mihnet isabet etti.)

Hz. Eyyüb aleyhisselâm, bu beyanı ile dosttan aynı dostu şikâyet etmiştir ki, bu şikâyet dosttan aynı dostu Allahu tealâ'nın hoşuna giderek, onu yine Kur'an-ı azim ile medhetmiştir :

أَنَا وَجَدْنَا هُ صَابِرًا نَفْسَ الْعَبْدَانِ أَوَّابٌ

İnna vecednâhü sâbiren ni'm-el-abdü innehu evvâb...

Sa'd : 44

(Biz Eyyüb ü cidden nefesine, ehline ve malına erişen müsibetlere sabırlı bulduk, o ne güzel kul idi. Daima Allahu tealâ'ya döner ve ona sığınır.)

Eğer, Hz. Eyyüb aleyhisselâm Rabbinin celâlinden cemâline sığınmış dostunu, yine aynı dosta şikâyet etmiştir. Şikâyetini aynı dosta şikâyet etmeyerek (Ey insanlar!.. Bana zarar erişti.) diyerek dostunu agyâra şikâyet etseydi, muhakkak ki risalet rütbesinden düşerdi. Halbuki, o dostunu yine aynı dosta şikâyet ederek tevhide gelmiştir. Bu beyanı ile de, kudret-i ilâhiyyeye karşı kendi aczini itiraf ederek ve fakat yine kalbini kudret-i ilâhiyyeye raptederek tevhide gelmiş bulunmaktadır. Zira, dostu yine aynı dosta şikâyetinde, vuslâta dalâlet vardır. Dostu, dostu şikâyet ise hiç şüphesiz fıraktan vuslâta feryat etmektir.

Yani, bir bakıma (Her ne dilersen yap ama, ayrılığa mübtelâ etme!.) demektir.

Seyyid-ül-enâm aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyete ves-selâm efendimize bu makamdan daha ileri bir makam keşfolunmuş ve sırrı şerifine zâhir olmuştur ki, âlemlerin Rabbi :

— Ey Habib-i edibim!.. Feryat ederek benden bana sığı-
nıyorsun, beni talep ediyorsun, beni özlüyor ve istiyorsun, ay-
rılıktan çekiniyor, vuslâta tâlip ve ragıp oluyorsun. Bu işte de
irade benimdir. Eğer, visâli istersen derhal hasıl olur. Kul, ge-
rek firak ve gerekse visâl istesin, hiçbir kıymeti yoktur. Eğer,
ben kuldan firak dilersem, bin kerre ayrılıktan şikâyet ve fer-
yat etse, o kula vuslât müyesser olmaz, buyurdu.

Habib-i edib-i Kibriyâ efendimiz, Rabbinin bu tebşiratını
tebellûğ edince (**LÂ UHSÂ SENÂ'E ALEYKE ENTE KEMÂ
ESNEYTE ALÂ NEFSİK**) niyazında bulundu.

Ey Hakka talip ve rızayı ilâhiyye ragıp olan ehl-i tevhid!..

Allah azze ve celle hazretleri, cenneti ve cennet derecele-
rini, cehennemi ve cehennem derekelerini yarattı. Zât-ı ülûhiy-
yetine inanan ve Resûl-ü Kibriyâsına gönül veren, Habib-i edi-
bi vasıtasıyla tebliğ buyurduğu emirlerine ve nehiyelerine iy-
man ve itaat edenleri cennete, zât-ı rübubiyetini inkâr eden-
leri, gönderdiği peygamberleri yalanlayanları, küfür ve isyan-
da ısrar eden âsileri ve zâlimleri de cehenneme koyacağını ke-
sinlikle bildirdi. Bunun içindir ki, cennet ibadet karşılığında
ve cehennem de kabahat karşılığında değildir, buyurulmuştur.
Cennet, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerinin fazl-ü keremi,
cehennem ise adalet-i ilâhiyyenin tecelli ve zuhurudur. Cennet,
cemal-i ilâhiden ve cehennem ise celâlınden halk ve icad olun-
muştur. Onun için, mü'mine lâıyk olan Allah'a Allah için iba-
det ve tâ'at ederek rızayı Rahman'a erişmek, Rabbinin incite-
bileceği korku ve kaygusu ile Allahu tealâ'ya karşı küfür ve
ışyandan son derece kaçınmak ve sakınmak, Allahu azim-üş-
şâna tevekkül ve hüsn-ü zan etmektir. Bu saydığımız sıfatlar,
Kur'an-ı aziymin beyanı ile sâbit ilâhi emirlerdir ki, bunlara
seve seve ve gönülden iyman ve itaat etmek, bunların kula farz

kılınmasını cana minnet ve başa devlet bilmek ve bu gerçeği böylece kabul edip benimsemektir. Allahu tealâ'nın YAPMA bu vurduğu ve yasakladığı herşeyden de, emrine karşı gelmek suretiyle Rabbini kırabileceği düşüncesiyle sakınmak, onun sevgisinden ve rızasından mahrum kalabileceği mülâhazası ile zerre kadar dahi olsa günah işlememeğe çalışmak ve alışmak, mü'minlerin hasleti ve muvahhidlerin en mümtaz meziyyetidir. Asıl saadet budur, selâmet budur, kişiyi hayra ileten âkibet budur.

Oysa, birbirimizden neden saklamalıyız ki, çoğumuz Allahu tealâ'ya ibadeti cennete girebilmek için vesile, günahlardan sakınmayı da cehennem azabından kurtulabilmek için cemile nev'inden yapmaktayız. Böyle bir düşüncenin ise, Allahu tealâ'ya ibadet değil nefislerimizin arzusunu tatmin hırsından başka bir şey olmadığı âşikârdır. İster dünyevi, ister uhrevî karşılığında bir şey umulan ve beklenen her fiil ve hareket elbette nefsanidir. Halbuki, birazcık düşüncecek olsak görür ve anlarız ki, Allahu tealâ, kullarını ebediyyen dünya hayatında kalmaları için de yaratabilirdi. Böyle olmayıp 60 - 70 bilemediniz azami 90 - 100 yıl insan olarak yaşatsa, sonra öldürüp toprak etse ve nihayet tekrar dirilterek hesaba çekmese ve fakat o kullarına cennetini de vâ'dedip vermese ne lâzımgelirdi? Kullar, birlik olup bir cennet kurabilirler miydi? Ebedi ve cavidani hayata erebilirler miydi? Elbette ki hayır!.. Şu halde, kula lâzım olan hiçbir karşılık beklemeden eskilerin deyimi ile (Bilâ garaz ve lâ ivaz) kendisini yoktan var eden Rabbine ibadet ve tâ'at etmesi değil midir? Bizi, yarattıklarının en üstünü, en şerefli, en mükemmel ve mükerremi olarak halk eden, diğer bütün mahlûkatını insan denilen o üstün mahlûkun emrine vererek zelil eden Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri değil midir? Bizi, insan olarak yarattığı gibi, herhangi bir böcek veya dört ayaklı bir hayvan olarak da yaratabilirdi. Karnı üstünde sürünerek yürümeğe çalışan bir sürüngen olarak halk edebilirdi. Buna, kim ve nasıl engel olabilirdi?

El-Hamdü lillâh, Rabbimiz bizleri insan olarak yarattı. Kâfir, münkir veya müşrik ayırd etmeksizin türlü ni'metleri-

ne garketti. Sonra, asırlardanberi olageldiği gibi, bizi de bu fâni âlemden alacak ve o ebedi âleme iletcek, bir büyük günde de bütün yarattıklarını huzurunda toplayacak ve verdiği ni'metlerin elbette ve elbette hesabını soracaktır. İşte, o ni'metler listesinin en başında Resûl-ü zişân ve Kur'an-ı azim-üşşân bulunmaktadır. Allah'a, Resûlullah'a ve Kitabullah'a iman ve itaat edenleri, bu iman ve itaatlerini dilleri ile tevhid, kalpleri ile tasdik ve güzel amelleri ile tesbit ve tescil edenleri, fazl-ü kerem-i ilâhisi ile cennetine dahil ve cemal-i bâ-kemaline vasıl edeceğini açıkça ve hiçbir kuşkuya yer vermeyecek kesinlikle beyan ve ilân buyurmaktadır. Şu halde, akli başında vicdanı ve sağduyusu yerinde olan kişilere, herşeyden önce fâni ve âciz bir kul olduğunu unutmaması, kendisini bir katre su pıhtısından yaratan, el, ayak, göz, kulak, sindirim ve dolaşım sistemi ve hepsinden mühim olarak akıl cevheri, düşünme ve iç duygularını dile getirme yeteneği gibi fevkalâde hassas ve yararlı cihazlarla donatan Rabbine karşı bazı kulluk görevleri bulunduğunu daima hatırında tutması gerekmez mi? Elbette gerekir!.. Biz, âciz ve günahkâr kullar iken nasılsa bir iyilikte bulunduğumuz kişilerden her zaman bu iyiliğimizi hatırlamasını ve bizi ömrünün sonuna kadar unutmamasını istemiyor muyuz? Öyle ise, bizim de sayılamayacak, sayılmakla başa çıkılamayacak kadar ni'metlerini esirgemedi bahş ve ihsan buyuran Rabbimize karşı minnet ve şükran borcumuzu, fıkıh diliyle kulluk görevlerimizi tam ve eksiksiz olarak yerine getirmemiz, Rabbimizin YAP dediklerini severek, isteyerek yapmamız, YAPMA dediklerinden iğrenerek ve tiksinerik kaçmamız, günde beş vakit huzur-u ilâhisinde el bağlayarak kıyam, rükû ve secdede bulunmamız lâzımdır. Yılda bir ay Allah rızasıçün oruç tutmamız lâzımdır. Halimiz, vaktimiz yerinde ise hacca gitmemiz, zekât vermemiz, fakirleri, yoksulları görüp gözetmemiz, kimseye ve hattâ hiçbir mahlûka kötülük etmememiz, hayırlı ve yararlı çalışmalarla kendimize, ailemize, içinde yaşadığımız topluma, milletimize, memleketimize ve sırası gelince bütün müslüman kardeşlerimize faydalı olmamız lâzımdır.

Hal ve hakikat böyle iken, ibretle ve dikkatle kendimizi inceleyelim ve kendi kendimizi eleştirelim, bakalım nasıl bir sonuca varacağız?

Rabbimiz, bizleri iman ve islâm ni'metiyle müşerref kılmış ve özellikle bahş ve ihsan buyurduğu ni'metlerin en yücesi olan Hz. Muhammed Mustafa sallallahu tealâ aleyhi ve selleme ümmet olmak bahtiyarlığına erdirmişdir. Çocukluk çağlarımızdan itibaren imanın şartları olan ve AMENTÜ ile başlayan umdeler bizlere talim ve telkin edilmiştir. Demek ki, âhirete inandığımızı her fırsatta tekrarlıyor ve imanımızı yeniliyoruz. İyi ama, vuku'u muhakkak ve mukadder olan o büyük âhret gününe ait hazırlıklarımız, çalışmalarımız nelerdir? Allahu tealâ, bizleri cehenneme koymamak, o korkunç azap ve ıztırdan koruyup kurtarmak isterken, bizler âdeta cehenneme girelim, o azap ve ıztırdan nasılmış görelim der gibi âlemlerin Rabbine karşı çıkıyor ve sanki cehenneme illâ girmek için birbirimizle yarışıyoruz. Bizden önce gelen ve kötülükleri yüzünden başlarına türlü belâlar açılan ümmetlerden Lût kavmine parmak ısırtacak haldeyiz. Ad kavmini işe, Hakkı inkârda çok gerilerde bıraktık. Eksik tartmak ve ölçmek konularında Şuayib kavmini bile utandırdık. Zulüm ve haksızlık bâbında Fira'vun ile Şeddâd-ı fersah fersah geçtik. Haksız yere kan dökmek hususunda İsrail oğullarının uğradıkları bedduaların beterine mâruz kaldık. Bizler ki, Rahmeten-lil-âlemiyn olan iki cihan serverinin ümmet-i icabeti olmakla öğünüyoruz. Ne oldu bize? Ümmet-i dâvetten olanlar uzayda dolaşır ve yeni yeni ilerlemeler kaydederken, biz yeryüzünde insan gibi yürümeği beceremiyoruz. İymanı terk ettik, küfrü aldık. İslâmı terkeyledik, zulmete daldık. Batılaşıyoruz dedik, çok gerilerde kaldık. Medenileşiyoruz dedik, gün günden alçaldık. Namazı savsakladık, orucu bıraktık, zekât vermeği unuttuk, yabanın kâfirinden borç adı altında zekât aldık. Aramızda, küfür ile iymanı ayırd edebilecek kaç kişi kaldı? Kâfirlerden ne farkımız var? Medeniyet, dev adımlarla ilerlerken, bizler birbirimi-

zi yermekle, yemekle uğraşyoruz. O kapı senin, bu kapı benim, kredi bulabilmek için dolaşyoruz. Ne büyüklerde küçüklerine karşı sevgi ve şefkat, ne küçüklerde büyüklerine karşı saygı ve hürmet var!.. Devletten ve milletten kaçırdıkları vergilerle ceplerinde banka çekleri, sırtlarında günah yükleri kopardıkça kabaran yüzü karalar, paralarına güvenerek namuslu fakirlerin oğullarını ve kızlarını baştan çıkarıyor, ırz ve ifetlerine pervasızca saldırıyorlar. Yüzlerden utanma duygusu, kalplerden merhamet ve hemcinsine yardım kaygusu tamamen silinmiş, milletçe korkunç bir uçurumun kenarına kadar gelinmiş, devlet hazinesinin dibi delinmiş ama **kimin umurunda?..** Hased ateşi fakirin kalbini yakadursun, zenginler halâ para toplamakta, açığözler milleti soymakta, herkes birbirinin gözünü oymakta, idareciler demeçler vererek, bildiriler yayınlayarak halkı ahmak yerine koymaktalar. Doymayan bir çift göz, kanmayan bir ağız, kanaatsiz ve merhametsiz bir kalp, din kardeşine, kan kardeşine, can kardeşine nefret ve husumetle dolu bir bakış, hiylekârlık, yalancılık, dolandırıcılık, vuran vurana, kıran kırana bir gidiş ki, Mevlâyı müte'al âhir ve âkibetimizi hayırlara tebdil buyursun...

Daha dün, Kurtuluş Savaşında omuz omuza, elbirliği, gönül birliği ile din ve millet düşmanlarına karşı savaşan şehitlerin ve gazilerin çocukları, birbirlerine düşman kamplara ayrılmışlar. ihanete hazırlanmışlar ve hattâ bu ihanetlerinden zevk alacak kadar alçaltılmışlardır. Gün geçmiyor ki, bir yayılım ateş faciası, şu kadar ölü, şu kadar yaralı haberi almayalım. Behey gafil!.. Üzerlerine pervasızca yayılım ateşi açtığın senin din kardeşin, kan kardeşin, can kardeşin değil mi? Alıp, veremediğin nedir? Hangi mel'un din ve millet düşmanı tarafından eline tutuşturulan o makineli tüfek veya tabanca ile işlediğin cinayetlerin hesabı senden sorulmayacak mı sanıyorsun? Yazık değil mi, ayıp değil mi, günah değil mi? İnsan, kardeşine nasıl kıyar? Müslüman Türk nasıl olur da, din ve millet düşmanlarına uyur?

Hepinizin yüreklerinizi yaktığından aslâ şüphem olmayan

bu çirkin olayları, kısaca hatırlatmamı hoşgörünüz aziz kardeşlerim! Şimdi, insaf ile düşünelim : Bütün bunlar neden böyle oluyor? Bu cinayetler, fecaatlar ve rezaletler, Allahu tealâ'nın yerdiği ve Resûl-ü müctebâ'nın kınadığı ve yasakladığı fiil ve hareketler değil midir? Bunları işlemeğe cür'et edenleri, cehennemde yakacağını açıkça ve kesinlikle bildirmemiş midir? Bunlar, kâfirlere mahsus sıfatlar değil midir?

Bunlar, asırlar boyunca dini ve milli birliğimizi bozmak ve parçalamak için mezbuhane gayret ve faaliyetler sarfeden din ve millet düşmanlarının ektikleri fitne ve fesat tohumlarıdır ki, o mel'unlar meyvelerini derleyip yemek için ağızları sulanmış pusuda beklemektedirler.

H İ K Â Y E

İki genç ve kuvvetli koç, bir mer'ada döğüşüyor; kurt da tepede onların döğüşlerini seyrediyordu. Koçlar, kıran kırana birbirlerine saldıradursunlar, kurt ağzının suları akarak ve dilini yalayarak kendi kendine söyleniyordu :

— Döğüşün koçlarım döğüşün!.. Bu döğüşünüzden öylesine zevk alıyor ve hoşlanıyorum ki, bunu sizin anlayabilmenize imkân yoktur. Aman biraz daha döğüşün, biraz daha yorulun ve kuvvetten düşün ki, geleyim ikinizi de ağız tadıyla yiyeyim ve mideme indirip sindireyim...

Evet, aziz ve muhterem din kardeşlerim ve hak yoldaşlarım!..

Dikkat buyurunuz, fırından aldığımız bir somun ekmeği bölüp parçalamadan bütün olarak yiyemez ve yutamayız. Onun için, önce dilimlere ayırır ve lokma lokma ederek âfiyetle karnımızı doyururuz değil mi? İşte, müslüman Türk milletine oynanmak istenen oyun da aynen böyledir. Bizi, tıpkı o bir somun ekmeği gibi dilimlediler ve şimdi de lokma lokma ederek yutmağa hazırlanıyorlar ve ne yazık ki, hepimiz de bunun mutlaka böyle olacağını bile bile seyirci kalıyoruz.

Def'alarca tekrarladık, yine de aynı iddiada ısrar ediyoruz :

Müslüman Türk milletinin, cihanda bekası dinine sadakat ve samimiyetle bağlı olmasıyla kaim ve mümkündür. Çalışmak üzere Almanya'ya giden işçi kardeşlerimize, bir takım kanı bozuk ve nidüğü belirsiz kişiler sokulmakta ve on bin mark karşılığında onları dinden ve iymandan mahrum bırakmağa çalışmaktadırlar. Bir çoklarını hristiyanlaştırdıkları maalesef bir vakı'adır. Daha acısı da şudur ki, tanassur eden bu gafillerden hiçbirisi (Ben Türk'üm!) diyemiyor ama, rahatlıkla (Ben, hristiyanım...) diyebiliyor. Hattâ, Türk olmaktan nefret edenler ve Türk olduklarını açıkça inkâra yeltenenler bile oluyor.

Tarihi bir gerçek vardır ve bütün dünyada denenmiştir :

Bir millet, hangi medeniyetin etkisi altında kalmışsa ve hangi milletin dinine girerse, o millettendir. Bunun sayısız örnekleri vardır. On bin mark karşılığında hristiyanlığı kabul edenler ve gerdanlarına salibi altın zincirle asanlar da, hiç kuşkusuz hemen Alman oluveriyorlar, ya da buldukları ülkenin milliyetini benimsiyorlar.

Denilebilir ki :

— Hristiyan da olsalar ne çıkar? Şeri'atimize göre, Hristiyanın kızı alınır ve usulüne uygun olarak kestiği hayvanın eti yenilir. Ne de olsa, bir din sahibi olmuştur. Ya, hiçbir dini kabul etmeyen, Allahu tealâ'nın varlığını ve birliğini inkâr eden, ne mescide ne kiliseye ve hattâ ne de sinagona gitmeyen Allah'sız, dinsiz, iymansız güruha satılsalar ve katılsalar nice olurdu?

Biz de, buna âcizane cevap verir ve deriz ki :

— Hangi tarafa geçerse geçsin, hangi yolu seçerse seçsin, bunların bu tarzda yetişmelerine sebep olan kimdir veya kimlerdir? Okullarda, yavrularımıza bir çok dersler öğretilir ve eğitilirken, din derslerini ana ve babalar aile yuvalarında versinler diyen düşüncesizler mi? Toplumun zorlaması sonucu okul programlarına din eğitimi konulduğu halde, bunu öğ-

rencinin veya velisinin keyfine ve ihtiyarına bırakan, dileyen din derslerine girer, istemeyen girmez diye sözüm ona özgürleştiren beyinsizler mi? Yıllar yılı, lâ'ikliği dinsizlik gibi yorumlayan ve uygulayan bahtsızlar mı? Din eğitimi savsaklayan, önemsemeyen bu zihniyet değil midir ki, bir çok gençlerimizi Allah'sız, dinsiz ve iymansız bırakan?

Unutmamalıdır ki, biz kâfirlerin dahi zatlarına değil, sıfatlarına buğzederiz, Allahu sübhanehu ve tealâ, âdemoğullarını en üstün ve şerefli mahlûk olarak yaratmıştır. Ama, siz içine tertemiz mâ'nevi hasletler konulması gereken bir kabı, meselâ kristal bir kâseyi boş bırakırsanız, eloğlu gelir ona pislik doldurur. Oysa, o kap nefis bal şerbetleri içilmek için halk ve icad olunmuştur.

Netice itibariyle, dinden ve iymandan mahrum bırakılan Allah'sız kalplere içeriden ve dışarıdan yapılan maddi ve mâ'nevi tazyikler, telkinler ve tezvirlere tesirini göstermeğe başlamıştır. Mâ'sum yavrularımızdan bir çoğu maalesef kendi dine, kendi milletine ve kendi vatanına ve vatandaşına düşman kesilecek derecede şartlandırılmış, öz kardeşine silâh çekecek ve onu acımadan öldürebilecek, topluluklara yayılım ateşi açabilecek, banka soyabilecek kadar canavarlaştırılmıştır.

Soruyorum sizlere, asıl suçlu kimdir ve kimlerdir? Mâ'sum yavrularımızın yalnız fizyolojik yapıları ile uğraşan, ana ve baba olmayı yalnız evlâtlarını temiz ve iyi gıdalarla beslemek, vitaminlerle desteklemek temiz pâk giydirip kuşatmak, dilediği gibi yaşatmak sayan ve sanan ve onların ruh ve mâ'na yapıları ile hiç mi hiç ilgilenmeyen bizler değil miyiz? Onlara ellerini yıkamayı dahi öğretemedik ve üstelik kara boyaya batırdık, onlar da o kirli ellerinin karasını şimdi bizlerin yüzlerimize sürüyorlar. Belinde çift tabanca ile dolaşan bir genç, karşı gruptan bir kardeşinin kurşunlarına hedef olarak öldüğü zaman, cenaze törenindeki kalabalık arasında babasının da bir elini havaya kaldırmış olduğu halde gazetelerde inişar eden bir fotoğrafını görmüş ve o zaman kendi kendime düşünmüştüm :

— A efendi!. Allahu tealâ, hiçbir ana ve babaya böylesine evlât acısını tattırmasın ama, senin oğlun aylarca belinde çift tabanca ile dolaşırken, cenazesinin peşi sıra havaya kaldırdığın elin nerede idi? O elle, yavrunun üstünü başını arayıp : (Oğul!.. Bu çift tabanca da ne oluyor? Bunları neden ve kime karşı taşıyorsun?) diye sormak aklına gelmedi mi? Oğlun, o çift tabanca ile karga mı avlayacaktı? Tahsil çağındaki bir gencin beline silâh değil kitap, eline tabanca değil kalem vermek gerekmez miydi? Başkalarının, hattâ başkalarının da değil, arkadaşlarının, öz kardeşlerinin canlarına kıymak için aylarca belinde çift tabanca taşıyan bir gencin, serseri bir kurşuna hedef olması ne kadar tabii ise, ana ve babasının da evlât acısı çekmesi o kadar normaldir. Eden bulur ve inleyen ölür.

**Zâlim yine bir zulme giriftâr olur âhir,
Elbette olur ev yıkanın hanesi viran!..**

Allah azze ve celle hazretleri kitab-ı mübiyinde açıkça : **(Birbirinizle döğüşmeyiniz, korkaklaşır ve zayıflarsınız, nusret ve devletiniz elden gider. Sabrediniz, zira Allahu tealâ sabredenlerle beraberdir.)** buyuruyor. Resûl-ü müctebâ : **(Bize karşı silâh taşıyan, bizden değildir.)** buyuruyor. Bu ilâhi emirlere ve ihtarlara uymayanlar, daha bu dünya âleminde iken cezalarını görüyorlar ama bir türlü ayılamıyorlar. Koca koca adamlar çıkıyor, kocaman kocaman beyanatlar veriyorlar :

— Şeri'atçiliğe de, Marksizm'e de karşıyız! diyorlar.

Şeri'at, baştan sona Kur'an-ı azim-ül-bürhan olup Allah kanunudur. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri de kendi kanununu elbette ve elbette yürütmeğe kadirdir ve muktedirdir. Birinci meşrutiyettenberi kaç defa anayasa yahut teşkilât-ı esasiye kanunu değıştirdik. Oysa, şeri'at hükümleri ilâ yevm-il kıyam bâki ve pâyidardır. Siz, fâni insanlar sık sık değışen, değıştirilebilen kanunlarınızı yürütürsünüz de, yerlerin ve göklerin yaratıcısı kendi kanununu yürütemez mi sanıyorsunuz? Bir asır içinde insanlık âlemine felâketten, sefaletten, esaretten, azap ve ıztıraptan gayrı hiçbir şey getirmeyen Marks

adındaki kâfirin safsata ve hezeyanları ile şeri'atı aynı teraziye koyup ölçmeğe kalkanlar, kendi leşlerinin dahi şeri'at-i garıyı Ahmediyye ile kaldırıldığını farkedemeyecek kadar ibretsiz ve basiretsiz iseler, kendilerine acımdan gayrı elimizden bir şey gelmez.

Hazin ve hazin olduğu kadar feci tablo ve bilânço meydana dadır :

Öğrenci, öğretmenine kurşun sıkıyor. Memleket idaresini sokaklarda ve yangın yerlerinde idare edebileceklerini zannedenler, devletin polisine, jandarmasına, hattâ subayına yaylım ateşi açabiliyor. Kimse hayatından, malından, ırzından emin ve emniyette değil.. Korku ve dehşet, bir kâbus gibi üzerimize çökmüş, anarşi ortaokul çocuklarına kadar yaygınlaşmış, ana kucağından kopmuş ve ilkokula başlamış mâ'sum yavrularımız da yarın öbürgün gösteri yürüyüşlerine katılırlarsa hiç şaşmamalıyız. Dostlarımız (Bilmem var mı?) ağlıyor ve düşmanlarımız kıs kıs gülüyor. Siyasi ve iktisadi öyle bir abluka içine alınmışız ki, milyarları aşan dış borçlarımız ertelendikçe, yahut 40-50 milyon dolarcık yeni bir kredi kaynağı bulunca toplar atıp, fener alayları düzenleyecek kadar seviniyor ve öğünüyoruz. İslâmın son kalesi olan cennet Anadolu'muzu bölüp parçalamak için elaltından gizli gizli plânlar ve projeler hazırlanıyor. Satılmış bazı şaşkınlık da bu tezleri, siyaset gibi savunabiliyorlar. Bilemiyor ve düşünemiyorlar ki, Allah korusun bu meş'um projeleri gerçekleşecek olsa, din ve millet düşmanları (Kendi ırkdaşına ve ülkesine yararı olmayanın, bize mi hayrı olur?) diye önce kendilerini temizleyeceklerdir.

Ey ehl-i iyman!..

Uyanalım artık... Başlarımız teneşire vurmaktan, imam efendi kabrimizin başına dikilip (Üzkür mâ küntü aleyhi min şehadeti en lâ ilâhe illâllah ve enne Muhammeden Resûlullah ve inneke radeytü billâhi Rabben ve bil-islâmi dinen ve bi-Muhammedin sallallahu tealâ aleyhi ve selleme Nebiyyen ve bil-Kur'an-ı imâmen...) telkini ile durmadan, Münker-Nekir sorular sormadan uyanalım ve kendimize gelelim. Bu dünyaya,

yalnız yiyip - içmek ve cinsi münasebette bulunmak için gönderilmediğimizi bilelim. Kulluk ve insanlık görevlerimizi hakkiyle ve lâıykıyla yerine getirebilmek için kâfi miktarda meşrû ve helâl olmak şartıyla yemenin ve içmenin mecburi, yine meşrû ve helâl olmak şartıyla cinsi münasebette bulunmanın da zürriyeti çoğaltmak bakımından zaruri olduğunu düşünelim. Aksi halde, gafillerden oluruz ve bu gafletimizin cezasını da yarın pek ağır bir şekilde çekeriz.

**Bir korku düştü bana,
Acap nola halim benim?
Derman olur mu bana,
Acap nola halim benim?**

**Allah'tan emir geliyecek,
Can gövdeden ayrılıycak,
Âhirete gel diyiyecek,
Acap nola halim benim?**

**YUNUS eder düştüm derde,
Tutuşup yanarım od'a,
Hak kadı olduğu günde,
Acap nola halim benim?**

Evet, acap nolacak halimiz bizim- Yukarıda, Rahmeten-lil-âlemiyn efendimiz hazretlerinin cehennem ahvali hakkındaki irşâdlarını sizlere iletmeğe çalıştım. İki cihan serverinin bu veciz öğütlerinden ibret alamayan ve belki de ibretten nasip-leri bulunmayanlar, bu anlatılanları yine de inkâr edeceklerdir ama, hiç şüpheniz olmasın ki bu gibiler mutlâk ve muhakkak cehennem azabını tadacaklardır. O korkunç azap ve ıztırap içinde bunılırken :

— Ah nolaydı, Allahu tealâ'ya ve Resûl-ü müctebâ'ya iman ve itaat etseydim, onların dedikleri yoldan gitseydim, diyerek hayıflanacaklar ve pişman olacaklardır ama, bu gecikmiş pişmanlıkları kendilerine hiçbir yarar sağlamayacaktır.

— Din neymiş, şeri'at neymiş, cennet ve cehennem neymiş? diye dudak bükerek inkârlarında ısrar edenlere tehlikeyi bir kerre daha hatırlatmayı islâmi ve insani bir vazife sayıyoruz.

Ölüm, omuz başımızda bizleri izlemektedir. O korkulu yollardan herkes gibi bizler de geçeceğiz, ecel şerbetini içeceğiz, varımızı, yoğumuzu ve bize ait olduğunu sandığımız herşeyi yüzüstü bırakıp önünde sonunda ebediyet âlemine göçeceğiz. Bundan kurtuluş yoktur ve şimdiye kadar kurtulan da olmamış ve görülmemiştir.

O halde, tövbe kapıları kapanmadan suçlarımıza ve günahlarımıza tövbe istiğfar edelim, iymanımızı yenileyelim, Rabbinizin bahş ve ihsan buyurduğu ni'metlerle bedenlerimizde hasıl olan kudreti, Rabbinize ibadet ve tâ'at yolunda tüketelim, helâlinden yiyelim, helâlinden giyelim, helâlinden içelim, haramı ve helâli seçelim. Helâlinden yenilenler nur olduğu gibi, haramdan yenilen ve içilenler de şekavet olur. Haram ile avunmayalım, haramı savunmayalım, haramdan hayır beklemeyelim, haram ile gönül eğlemeyelim, gerçekleri bilelim ve belleylim.

H İ K Â Y E

Kederli ve üzüntülü gibi görünen âriflerden bir zat-ı şerife :

— Biraz şarap içseniz, dertlerinizi unuttur, zevk ve safaya kavuşursunuz, dediler.

O zât-ı şerif cevap verdi :

— Evet, şimdi biraz üzüntülü gibi görünüyorum. Ne var ki, Hak ile halk arasında sevilen ve sayılan bir insanım. Dediğiniz gibi biraz içki içecek olsam, belki biraz neşelenir ve kederimi avutur ve unutturum. Buna karşılık, herşeyden önce Rabbinin emirlerine âsi olurum. Üstelik, içkinin verdiği şursuzlukla öyle hareketler yaparım ki, herkese karşı rezil ve kepaze olur, sarhoşlukla âlemin diline düşerim. Şu halde böy-

le kederli ve üzüntülü kalmak, öyle bir avunmaktan daha â'lâ ve üstündür, dedir ve kendisine bu yersiz teklifte bulunanları hem iskât, hem irşâd eyledi.

Evet, haram ile teselli bulunmaz ve hattâ haram ile tedavi olunmaz. Haramdan kazanılan mal ve para harama sarfolunur ve harama sarfolunan her kuruş da insanı iki cihanda felâket ve hacaletе sürükler.

Şu var ki, Allahu tealâ'ya gerçekten dost olanları, Mevlâyı müte'al hazretleri, kötü ve çirkin işler yapmaktan korur ve önler. Allahu tealâ, sevdiği kullarının enisi ve hafizidir. Onun içindir ki, Hak dostu olanlar, kendilerine saldıran düşmanlarından kaçmazlar ve kaçanları kovalamazlarda, vâris-i Haydar-i Kerrâr ve sahib-i hikmet-i vel-esrâr olurlar. Başkalarının kendilerini medhetmesinden memnun ve zemmetmesinden mahzun olmazlar. Bu gibi zevat-ı zevil-ihtiram sahib-i edep olurlar, sahib-i edep olanlar da elbette cennete girerler.

İnsanoğlu için, kerametlerin en büyüğü kötü huyları terketmek, iyi ve güzel bir ahlâk ile ahlâklanmaktır. Kötü huyların, iyi ve güzel ahlâka dönmesi ancak istikamet ile mümkündür. İstikamet ise, Kur'an-ı azim-ül-bürhanın emirlerine aynen ve harfiyyen uymak, nehiyelerinden şiddetle ve dehşetle sakınıp kaçınmak ile elde olunur. Bu sebeptir ki, kemal sahibi Veli'ler, bazı harikulâde kerametleri, daha doğrusu keramet izhar etmeği HAYZ-I RİCAL yani erkeklerin aybaşı hali görmesi gibi telâkki etmişler ve buna aslâ talip olmamışlardır. Onlar, nefislerini islâh yolunu iltizam ederek Allahu tealâ'dan istikamete talip olmuşlardır. Esasen, istikamet olmaksızın kerametın kıymet ve ehemmiyeti yoktur. İstikametsiz gösterilen harikulâdeliklere KERAMET demek de caiz değildir ve bu hale İSTİDRAC denilir.

Şeytana, bir ânda doğudan batıya gitme kudreti verilmiştir.

İstikametsiz kimse, su üstünde yürüse bir balığın yaptığını taklit veya suya bırakılan bir odunun halini tasvir etmiş olur.

İstikametsiz kimse, havalarda uça bir kuş veya sineğin yaptığını taklit etmiş olur. Allahu sübhanehu ve tealâ, kullarından keramet istemez ve beklemez ama, kuluna her hal-ü kârda **MÜSTAKİYM** olmayı emreder.

Ancak, istikamet üzere bulunanları da, Allah azze ve celle sahib-i keramet eder. İstikamet, peygamberler sıfatıdır.

Öyle ise aziz kardeşim, kendini bu fâni âlemden, bâki âleme hazırlamanın çarelerini aramalısın. Bu hazırlığı yapmayan veya yapamayanlar, zarardadırlar. Ahlâk-ı hamide sahibi olabilmek için, Allahu tealâ'ya isyandan sakın, tâ'at-i ilâhiyye zırhını takın, ölüm bana ve sana çok yakın, eşten, dosttan, akrandan çoğu gidiyor akın akın, hırsı ve tamahı bırakın, Hak rızasını bulmağa bakın... İhtiraslarını kanaate, tamahkârlığını sehavete, gafletini basirete, nefretini muhabbete, kibir ve gururunu tevazu ve meveddete, öfkeni hilmiiyyete, hiddet ve şiddetini rıfk ve mülâyemete, haksızlıklarını adalete, zulümlerini merhamete, şekavetini saadete, felâketini selâmete, yalanlarını hakikate, ihanetlerini sadakate, iki yüzlülüğünü samimiyyete, kulluğunu ihlâs ile ibadete, dünyanı âhirete tercih etmeğe çalış ve bunlara alış ki, âhîret seferine o ebedi yolculuğa cidden ve hakikaten hazır ve hazırlıklı bulunduğun anlaşılınsın. Bütün bunları istihsal edebilmenin tek ve biricik çaresi, bütün kötülöklere gerçekten pişman olmak, sadakat ve samimiyyetle ve bir daha işlemek üzere söz vererek tövbe ve istiğfarda bulunmak, ibadet ve tâ'ate riyâsız devam etmek, elden geldiği ve güç yettiği kadar ihlâs ve ihsanı eksiltmemek, boş, faydasız ve anlamsız şeylerle dili meşgul etmeyerek zikrile, şükrile süslemektir. Bu şekilde, kalpleri muhabbet-i ilâhiyye ve meveddet-i Ahmediyye ile münevver olanlar mutlâka istikamet şeh-râhına vasıl olurlar, sırat-ı müstakiym'de en büyük hazzı ve zevki bulurlar.

Ey âşık-ı sadık!..

Zâhirini ve bâtınını daima abdestli bulundur. Zâhir abdesti, vücudun şer'i şerif tâbiriyle taharet-i kâmile üzere bulundurulmasıdır. Bâtın abdesti ise, kalbin dünya muhabbetinden,

dünya hırs ve heveslerinden arınıp paklanmasıdır. Cenab-ı Pir Hz. Muhammed Bahâ'üddin-i Nakşibend hazretlerine sordular:

— İnsana gusül ne zaman iktiza eder?

Müşârünileyh, şöyle cevap verdi :

— Sizlere, belirli hallerden sonra (Cinsi münasebette bulunduğuktan veya rü'yâda ihtilâm olduktan sonra) bize ise Hak'tan göz açıp kapayıncaya kadar gafil olduğumuz, yani unuttuğumuz zaman gusül abdesti iktiza eder, buyurdular.

Bedenimizi, yâni zâhirimizi necisten, rics'ten, kirden, pastan, pisten nasıl temizliyorsak, içlerimizi yani bâtınlarımızı da kinden, hasedden, tamahtan, kibir ve gürurdan, kısacası Allahu tealâ'nın men'ettiği ve Resûl-ü müctebâ'nın yerdiği ve kınadığı kötü ve çirkin sıfatlardan tathir etmemiz, daha açık tâbirle sıfat-ı zemimeleri, ahlâk-ı hamideye çevirmemiz gerekir. İşte, bunu becerebilen ve başaran erkekilerin kalplerinin tahtına Muhabbetullah yerleşir, dil kıraat-i Kur'an ile ve Tevhid-i sübhan ile süslenir, bunların nurları ile kalp tenevvür eder, Kur'anın ve tevhidin nurları kalpte ve kalıpta açıkça müşâhede olunur.

Yoksa, kâfirler gibi yalnız yiyip içmek, gezip tozmak, hayaller peşinde koşmak, tûl-ü emel denilen ve insanı insanlığından uzaklaştıran hırs ve menfaatlerin ardı sıra ömür çürütmek, bir daha ele geçmesi mümkün olmayan sayılı nefesleri mâ'siyetlerle tüketmek akıl kârı değildir. Eskiden, hocalarımız yaramazlık ettiğimiz zaman bize ceza olarak karalama dediğimiz ibareler verirler ve bunun meselâ beşyüz defa yazılmasını isterlerdi. Unutamayacağım bir ibare de şuydu :

El-mevakit tüşterâ bil-yevâkit;

Vel-yevâkit lâ tüşterâ bil-mevâkit...

Yani, vakitler yakutları satın alabilir. Ama, yakutlar vakitleri satın alamazlar. Rica ederim, değil dünkü günü bir saat öncesini geri getirebilir veya onu satın alabilir misiniz? İsterse, dünya dolusu yakutunuz, mücevheriniz, altın ve gümü-

şünüz de bulunsa, bir önceki nefesinizi geri getiremezsiniz. Bu aldığınız da nefestir ama, öteki gelmiş ve çoktan geçmiştir ve daha inşâ'allah bir çok nefes alıp vereceksiniz. Ancak, Allah'sız geçen her nefes için üzüntü duymalı, yanıp yakınmalıdır. Her nefesinde Hakkı tevhid eden kullara ne mutlu ve ne kutlu!.. Zira, tevhid cennetin anahtarı ve Hakkın metin kalesidir. Cehennemi kilitler ve hattâ ateşini söndürür.

Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hazretleri bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır :

— **Tevhid eden, yani diliyle LA İLÂHE İLLÂLLAH diyen ve kalbiyle de bu kelime-i münciyyeyi tasdik eden iman ehline, ölümünde şiddet ve acı kabrinde zulmet ve vahşet, haşır gününde havf-ü haşyet yoktur.**

Bir diğer Hadis-i şeriflerinde de (**Cennetin bahası, LÂ İLÂHE İLLÂLLAH'tır.**) buyurulmuştur.

Kelime-i Tevhid (**LÂ İLÂHE İLLÂLLAH MUHAMMEDÜN RESÛLULLAH**) yedi kelimedir. Vücut da yedi azadan ibarettir. Cehennem yedi tabakadır. Onun için bu yedi kelimeyi dil sıdk-ü sadakat ile söyler ve kalp de tasdik ederse, o kişinin o yedi azası, cehenneme haram olur.

Tevhid kelime-i tayyibesi yirmi dört harften ibarettir. Gece ile gündüz de yirmi dört saattir. Binaenaleyh, bu kelime-i mübarekeyi günde bir kerre söyleyenin, yirmi dört saat içinde işlediği cürüm ve günahların af ve mestur olmasına sebep-tir. Sakın, şeytana veya nefsine uyararak :

— Nasıl olur? deme...

Bu kelime-i münciyye-i mübarekeyi ömründe bir kerre söyleyen cehennemde ebediyyen kalmaz. Bir kerre aşk ile AL-LAH diyenin bütün günahları sonbaharda sararan yaprakların, rüzgâr esintisiyle dökülmesi gibi dökülür.

**Bir kez Allah dese aşk ile lisan,
Dökülür cümle günah mîsl-i hazân...**

LÂ İLÂHE İLLÂLLAH diyen zâkir, bu kelime-i mübarekeyi söylerken, Allahu azim-üş-şânı bir vechile muhafaza etmez-

se, tevhid tatile varır. Bir vechile muhafaza ederse, teşbihe varır. Zâkir, tevhidi TATİL ve TEŞBİH'ten kurtarmak için, Cenab-ı Hakkın tevhid ile ne arzu ve isteği olduğu üzere tevhid ettiğine niyyet etmelidir. Her tevhid ettiğinde kalben **MUHAMMEDÜN RESÛLULLAH'ı** hatırına getirmeli, **LÂ İLÂHE İL-LÂLLAH** diye tasdik ettiğinde kalben Allahu tealâ akılların idrakinden münezze bir vücud ile mevcut, kemal sıfatları ile muttasıf, âsar-ı ilâhi ile meşhud, noksan sıfatlardan münezzehtir, mülâhazasında bulunmak zâkire ve sâlike lâzımdır.

Bir kâfirin, ömür boyu küfür necaseti ile paslanmış ve tıpkı paslı bir demir gibi olan kalbi, kısmet olurda son nefesinde bir defa tevhid ederse, iman nuru ile altun gibi pırıl pırıl olur. Hal böyle olunca, ömür boyunca Allahu tealâ'yı zikredenlerin indallâh faziletlerini ve kazandıkları ecir ve sevabı tasavvur ve tahayyül edebilmek mümkün değildir. Bu zevatın indallah eriştikleri derece ve mertebeyi, ancak ve yalnız Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri bilir.

Resûl-ü ekrem sallallahu tealâ aleyhi ve sellem efendimiz hazretleri bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmaktadırlar :

— **Lisanı Allahu tealâ'yı zâkir, kalbi Hakkın kendisine bahş ve ihsan buyurduğu ni'metlere şâkir, vücudu belâ, musibet ve tâ'ate sâbir olanlara, Allah azze ve celle muhabbet nazarı ile nazar eder.**

Zikrullah, kalbin cilâsı ve ruhun gıdasıdır. Zikrullah, amellerin en yücesi ve üstünüdür. Kur'an-ı aziymde : **(Allahu tealâ'yı çok çok zikrediniz ki, felâha ve necata dahil olasınız.)** buyurulmuştur. Zikrullah, imanın alâmetidir. Namaz ibadeti için Allahu tealâ **ZİKR-İ EKBER** yani büyük zikir buyurmuştur. Kur'an-ı kerimi tilâvet de **ZİKR-İ EKBER**'dir. Cenab-ı Feyyâz-ı mutlâk hazretleri, Kur'ân-ı azim-ül-bürhan içinde bir çok âyet-i kerimelerde **ZİKİR** tâbirini kullanmıştır. Kur'an-ı aziymi okuyan, Allahu tealâ ile sohbet etmiş olur. Bir kimse Kur'an-ı kerimi okuduktan sonra gelip yemin etse :

— **Allahu azim-üş-şân ile konuştuğum, dese o kimse bu yemininde yalancı değildir, demişlerdir.**

Kur'an-ı kerimde, öyle bir sûre-i celile vardır ki, Kitabul-lah'ın kalbi mesâbesindedir. Zikri-i ilâhi olan Kur'an-ı aziymin zikridir. İşte o YÂ-SİN sûre-i celilesidir. Sizlere, bu sûre-i celilenin kıymet, ehemmiyet ve faziletinden, denizlerden bir katre ve güneşten bir zerre miktarı kadar dahi olsa bir nebze bahsetmek isterim ki, bilmeyenlerin dertlerine devâ ve marazlarına şifa olsun. YÂ-SİN sûre-i celilesi Mekki (Yani Mekke-i mükerrerme'de nâzil olmuştur.) olup seksen üç kadar âyât-ı kerimeyi havi ve nice esrarı câmidir. İbn-i Abbas radiyallahu anh, iki cihan serverinden rivayetle şu Hadis-i şerifi haber vermişlerdir :

إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ يُرْفَعُ عَنْهُمْ الْقُرْآنُ فَلَا يَقْرَؤُنَّ سِوَا طَهٍ وَيَسِّسَ

İnne ehl-el cenneti yürfâ'u anhüm-ül-Kur'anü felâ yekra'üne
sivâ Tâ-Hâ ve Yâ-Sin...

(Muhakkak ki, cennet ehlinde cennette buldukları zaman Kur'an-ı kerim ref'olunacak, onlar Tâ-Hâ ve Yâ-Sin sûre-i celilelerini okuyacaklardır.)

Diğer bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmuştur :

مَنْ قَرَأَ سُورَةَ يَسِّ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ أَصْبَحَ مَغْفُورًا لَهُ

Men kera'a sûrete Yâ-Sin leyle't-el-cumua't-i esbaha mağfûren lehu...

(Herkim, Yâ-Sin sûre-i celilesini cuma gecesi okursa, günahları affolunmuş ve bağışlanmış olarak sabaha vasıl olur.)

Bir diğer Hadis-i şerifte de : (Kur'an-ı azlymde bir sûre-i celile vardır ki, bu sûreyi okuyan ve dinleyen kimselere şefaate edecektir. Ey ashabım ve ümmetim!.. Bilmiş olun ki, bu sûre-i celile Yâ-Sin'dir. Bu sûre-i şerifenin bir kaç ismi daha vardır. Bir ismi de EL-MU'İMME'dir.) buyurulmuştur. Ashab-ı ki-

râm, bu ismin verilmesi sebebini sordukları zaman Resûl-ü zi-şân saadetle :

— Bu sûreyi okuyan, dünyada hayır ile sahibini şümulendirir ve okuyandan âhîret şiddetini def'eder, diğer bütün belâları da ref'eder. Bu itibarla DAFİ'A ve bütün ihtiyaçların husulüne sebep olduğu için de KADIYE isimleriyle de isimlendirilmiştir, buyurmuşlardır.

إِنَّ كُلَّ شَيْءٍ قَلْبًا وَقَلْبُ الْقُرْآنِ نَيْسٌ

İnne li-küllî şey'in kalben ve kalb-ül Kur'ani Yâ-Sin...

(Herşeyin bir kalbi vardır. Kur'an-ı kerimin kalbi de Yâ-Sin'dir.)

Yukarıdaki Hadis-i şerifi, Tirmizi namındaki Hadis kitabında Enes bin Malik radiyallahu anh rivayet etmiştir.

Malik bin Yesar radiyallahu anh, Yâ-Sin sûre-i celilesine Kur'anın kalbi denilmesinin sebebini Ebu-Davud, Neseî ve İbn-i Mâce müsnedi ibni Hanbel ve Taberani nam hadis kitaplarına göre şu Hadis-i şerifle açıklamıştır :

قَلْبُ الْقُرْآنِ نَيْسٌ لَا يَقْرَؤُهَا رَجُلٌ يُرِيدُ اللَّهَ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ إِلَّا غُفِرَ
لَهُ إِقْرَؤُهَا عَلِمَ مَوْتَهُ تَأْكُمُ

Kalb-ül Kur'anî Yâ-Sin lâ yekra'uha recülün yüridullahe ved-dâr-el-âhirete illâ gufire lehu ikre'uhâ alâ mevtäküm...

(Kur'an-ı aziymin kalbi Yâ-Sin sûre-i celilesidir. Bu sûre-i şerifeyi Allah rızasıçün ve âhîret sevabını murad ederek okuyan kimse, herhalde mağfiret-i ilâhiye nail ve mazhar olur. Öyle ise, sizler bu sûre-i mübarekeyi ölümleriniz üzerine de okuyunuz.)

Yâ-Sin sûre-i celilesi, Allah rızasıçün ölmüşlerimiz üzerine okunur ve sevabı ölenlerin ruhlarına bağışlanırsa, onların

ruhları Allahu tealâ tarafından ikram buyurulacak sevaba mazhar olur. Hâlet-i ihtizarda, yani ruhunu teslim etmek üzere bulunan kimsenin yanında da Yâ-Sin sûre-i celilesi okunmalıdır ki, sevabı ve berekâtı sayesinde ölüm acılarını duymadığı gibi iyman ile çene kapamasına sebep olur.

Yâ-Sin sûre-i celilesi nasıl ki Kur'an-ı azim-ül-bürhanın kalbi ise, bu sûre-i şerifenin kalbi de ihtiva ettiği bir âyet-i kerimedir. Bu âyet-i kerimenin hazzını ve zevkini ancak Cemalî lâ yezâlê âşık olan Allah âşıkları duyarlar :

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ -

Selâmün kavlen min Rabbin Rahiym...

Yâ-Sin : 58

(Onlara Rahiym Rab celle şâneden selâm gelir.)

Yâ-Sin sûre-i celilesini okurken bu âyet-i kerimeyi kırk bir defa tekrarlayanlar, hangi niyyetle ve ne için okurlarsa, tamamladıkları zaman mutlâka meramlarına nail olurlar. Onun için, Yâ-Sin sûre-i celilesini okuyanlar (**Selâmün kavlen min Rabbin Rahiym**) âyet-i kerimesine gelince onu kırk bir defa tekrarlamalı ve sonra müteakip âyet-i kerimleri okumağa devam etmelidirler. Ancak, hayırlı muradlar için okunmalıdır. Şeri'ate aykırı bir istekle okuyanlar belki muratlarına nail olurlar ama, sonradan seyyi'esini mutlâka çekerler.

Cuma ve pazartesi geceleri, akşamla yatsı namazı arasında abdestli olarak kıbleye yönelinerek ve diz üstü çökerek okunması efdaldır. Cünüp halinde iken, gusül abdesti almadan Kur'an-ı kerim okunması ve el ile Kur'an-ı Kerimi tutması kat'iyyen caiz değildir. Terkedilemeyecek herhangi bir işleri olanlar, çalışırlarken ezberden okuyabilirler. Namaz abdesti olmaksızın, ezberden Kur'an-ı kerim okunabilir. Fakat, namaz abdesti almadan mushafa aslâ el sürülemez.

Mü'mine lâıyk olan ve yakışan, cünüp halinde ve namaz abdesti olmaksızın dolaşmamaktır. Mü'minler, daima cünüpten temizlenmiş ve namaz abdesti almış, ibadete her zaman hazır bir vaziyette bulunmalıdırlar. Ölümlelerini hiç unutmazlar ve ecelin her ân erişebileceği mülâhazasıyla hazır ve hazırlıklı bulunurlar. Zira, bu seferden istinkâf eden kimse yoktur. Bu seferin ne zaman, nerede ve nasıl başlayacağı, yılı, ayı, günü, saati ve hattâ dakika ve saniyesi bizce meçhuldür. (DÖN!.) emr-i celili telâkki olunduğu zaman, onun bir saniye bile takdim veya te'hiri, yani öne alınması veya geri bırakılması mümkün değildir. Fakat, her faninin bu büyük sefere çıkacağı mutlâk ve muhakkaktır. Onun için, daima hazır ve hazırlıklı, emre müheyyâ bulunmakta yarar vardır. İnsanoğlu, dünyaya geldiği zaman nasıl çıplak ise, o ebedi yolculuğa giderken de onu aynen öyle soyarlar ve çıplak bırakırlar. Kişi, dünyaya geldiği gün nasıl hiçbir mala ve mülke sahip değilse, âhıret seferine çıkarken de hayatı boyunca didinip biriktirdiği malını mülkünü yağma ederler ve geldiği gibi malsız ve mülksüz uğurlarlar. Çocuk doğduğu zaman nasıl konuşamazsa, giderayak yine konuşamaz. Son nefesinde kelime-i tevhidi dahi söyleyecek kudreti kalmayanların vay hallerine!.. İnsanoğlu, doğumunda mâ'sum ve günahsız olarak dünyaya gelir. Ama, giderken çoğunun sırtında belini kıracak ağırlıkta günah yükü vardır.

Bir kimsenin, dünyada altmış yıl yaşadığını farzedelim. Çocukluk çağı olan on iki yaşi çıkaracak olursak, kırk sekiz sene kalır ki, on yedi bin beşyüz yirmi güne tekabül eder. Aynı kişinin, günde bir günah işlemiş bulunduğunu kabul edersek, gider ayak Rabbine karşı 17,520 günah işlemiş yani bu kadar ağır bir yük yüklenmiş olduğu gerçeği meydana çıkar. Eğer, affı ilâhiyye mazhar olmazsa, her günah karşılığında bir gün cehennemde yatarak hapsolünmek cezasına mahkûm olacağını düşünsek, tam 17,520 gün kalması gerekir. İşlediği günahlar günde bir taneden fazla ise, varın üst tarafını siz hesaplayın!.. Ömr-ü azizinin değil bir gününü, her saat ve dakikasını günahlarla geçirenlerin hesaplarını ise, insan olarak sizlerin iz'an ve ferasetinize terk ediyorum.

Ey ehl-i aşk!..

Bunları hiç düşündünüz mü? Bu hesapları hiç yaptınız mı? Nasılsa, birgün hesaba çekileceğiz diye ömür bilânçonuzu, kârınızı veya zararınızı kâğıda ve kaleme dökmeği akıltınız mı? (**Hâsibu kable en tuhasibû**) buyurulmuştur. Hesaba çekilmeden, kendi hesabımızı kendimiz görelim, zarar ve kârımızı bilelim ve kendimizi ona göre hazırlayalım.

Maalesef itiraf etmek zorundayız ki, çoğumuz bu hesaplardan gafil bulunmaktayız. İymansızları kasetmiyorum, onlara acımdan gayrı elimizden bir şey gelmiyor. Ekserimiz, yarım yamalak bir iyman ile iyman etmişiz, haram-helâl demeden mal ve para toplamaktayız, hattâ bu uğurda çoğu zaman ibadetlerimizi bile terkettiğimiz oluyor. Kaldı ki, namaz kılanlarımızın kaçının kıldıkları namazlar ahkâmına, şeri'atine, şera'itine uyar? Kimi gusül ve abdestinde, kimi hadesten ve necasetten taharetinde, kimi setr-i avretinde, kimi vaktinde, kimi niyyetinde, kimi kıyamında, kimi kıraatinde, kimi rükû'unda, kimi kavmesinde, kimi secdesinde, kimi celsesinde, kimi tesbihinde, kimi tâ'dil-i erkânında, kimi huşû ve hudû'unda yanılıyor, hata üzerine hatalar yapıyor. Kimi, rüşvet, faiz, ihtikâr, hiyle, hud'a, gasp, hırsızlık, haksızlık gibi haramlarla beslenen vücudunda birikmiş günahlar altında ezilerek, Resûl-ü zişânın (**Gözümün nuru**) buyurduğu, (**Dinin direği**) olduğunu duyurduğu iymanın alâmeti olan namazlarını kılmaktadırlar.

Evet, oturup derin derin düşünelim ve hayatımızın muhasebesini yapalım. Çünkü, yaşadığımız günlerden, ağlayıp güldüğümüz demlerden hesaba çekileceğiz. O büyük hesap günü gelmeden, âlemlerin Rabbi bizi hesaba çekmeden kendi kendimizi hesaba çekelim, gözyaşları dökelim, halimize ve ahvalimize dikkatle ve ibretle bakalım : Acaba, hiçbir günah işlemediğimiz bir gün oluyor mu? Bu soruya müsbet cevap verebilmek her babayiğitin kârı değildir. Kaldı ki, günahsız günü olduğunu iddia edenler, bu beyanları ile günah sahibi olmuşlardır. Günahsız günümüz geçmedi ama, bizler işlediğimiz o

günahları unuttuk. Unutmadıklarımızı da öğünerek birbirimize anlatıyor ve âdeta o günahlarımıza karşımızda bulunanları şahit tutuyoruz.

Ey ehl-i iman ve ey ehl-i irfan!..

O büyük sefer günü ve saati gelmeden, ruh kuşu ten kafesinden uçmadan, iş işten geçmeden, ecel eynimize kefen biçmeden, bu fâni âlemden baki âleme geçmeden, ebediyet yolculuğuna çıkar çıkmaz ayağımız sürçmeden gelin Allah'a yönelelim, hâlis bir imanla kâmil bir müslüman olalım. Kâfirler gibi, dünya hayatına mağrur olarak kasamıza, masamıza, kesemize, makam ve unvanımıza güvenmeyelim, fâni âdemoğluna bekası olmayan mala ve mülke, servet ve şöhrete dayanmayalım, bugün bizim sandığımız herşeyin gelip geçici ve zeval bulucu olduğunu anlayalım, helâl ise hesabı ve haram ise cezası olduğunu kavrayalım.

Her sâniyesi en büyük servet ve hazinelerden daha değerli olan aziz ömrümüzü, tıpkı kâfirler gibi yiyip içmekle, şehvet ve şöhretle, avuntu ve kuruntularla geçirmeyelim, bir nefesimizi bile Allahu tealâ'ya isyanla israf etmeyelim, iman ve ibadette sebat edelim, iyi, güzel ve yararlı işler görelim, nefeslerimizin dahi sayılı olduğunu, bir nefesimizin geri dönmesine imkân ve ihtimal bulunmadığını, her şehik ve zefirde yani her nefes alış-verişte bir nefesimizin daha eksildiğini ve bizi son nefesimize yaklaştırdığını iyi bilelim.

Hastalanıp yatalara düşmeden sağlık ve sıhhatin, ihtiyarlık gelip çatmadan gençlik ve kuvvetin, fakir ve muhtaç düşmeden zenginliğin, meşguliyet gelmeden boş vaktin, ecel erişmeden hayatın kıymet, ehemmiyet ve faziletini takdir edelim, bunları ganimet bilelim, hiç ölmeyecekmiş gibi dünya için, hemen yarın ölecekmişcesine âhîret için çalışalım, bu ikisi arasında tam ve âhenkli bir denge kuralım. Bak, daha dün mahalle arasında çenber çeviriyor, uçurtma uçuruyordun. Bugün, hareketlerin zorlaştı ve ağırlaştı. Artık, eskisi gibi ne koşabiliyor, hattâ ne de yürüyebiliyorsun. Sağlığın yerinde olmazsa namaz, oruç ve hac gibi ibadetlerin hiçbirisini yapamazsın. Öy-

le ise, sıhhatin ve kuvvetin yerinde iken, ibadetlerini vaktinde, tam ve eksiksiz olarak yapmağa bak... O büyük yolculuk için hazırlıkların başı ibadet ve tâ'at ise, beraberinde götürebileceğin azığıdır, azıkların en hayırlısı da takvâ'dır. Günlerini, Hakka kulluk görevini yerine getirerek değerlendir, helâlinden kazandığını geçimleriyle mükellef olduklarının ihtiyaçlarına, yoksullara ve muhtaçlara sarfederek Hak katında semerelendir, öksüzleri ve yetimleri sevindir, ağlayanların gözyaşlarını sil ve dindir. Aklın erdiği ve gücün yettiği kadar ilim tahsiline de önem ver, bir san'at ve mârifet sahibi ol!..

Allahu azim-üş-şân cümlesine rahmet ve mağfiredit buyursun, dedelerimiz ve babalarımız kışlık yakacaklarını yazdan, hattâ kış biter bitmez mayıs ayından alır, odunluğa veya kömürlüğe yerleştirirlerdi. Ninelerimiz ve annelerimiz de, sebze ve meyvelerin bol ve ucuz olduğu mevsimlerde turşular, salamura kurarlar, reçeller kaynatırlar, erişte keserler, tarhana hazırlarlardı. Şimdiki gibi, soğuklar bastırınca elde bidon bakkal bakkal gaz aranmaz, oduncudan küfe küfe odun veya kömür taşınmazdı. Her evin, haline göre bir kileri bulunur, bugünkü gibi günlük ihtiyaçlar veresiye defteriyle mahalle bakkalından alınmazdı.

Bunu rastgele bir örnek olsun diye vermedim. İnsafınıza sığınırım : Kış dediğin, ayaz dediğin 3-4 haydi haydi 6 ay çeker. Ama, kişinin hazırlığı buna göre olursa elbette rahat eder ve zor günlerde sıkıntı çekmez. Kaldı ki, herhangi bir sebep ve ârıza dolayısıyla bu hazırlıklar yazdan yapılmasa bile, kışın biraz daha fazla para ödeyerek temin ve tedariki mümkündür.

Fakat, âhiret yolculuğu dediğimiz o büyük sefer için hazırlık yapılmaz, tedarikli bulunulmazsa sıkıntı ve meşakkat muhakkak ve mukadderdir. Zira, o büyük sefere çıkıldıktan sonra, beraberinde takvâ azığı bulunmayanların bunu oralarda bulup alabilmeleri mümkün ve mutasavver değildir. Acaba, dünyanın kara kışı olan zemheride çekilen sıkıntılar, âhiretin zemheriri olan cehennemden daha mı zor ve çetin geliyor? Cehennem azap ve ızdırabı daha zor ve çetin ise, ona göre neden

hazırlık ve tedarikli bulunmuyoruz? Dünya ni'metlerini de bahş ve ihsan buyuran Allahu zülcelâl vel-kemal hazretleridir, bunu biliyor ve inanıyoruz da neden Hakka tevekkül etmeyip yazdan kış hazırlığı yapıyoruz ve buna mukabil, âhiret ni'metlerini de, ukubetlerini de yine Rabbimizin bahş ve ihsan buyuracağına tam bir tevekkül içine giriyor, ona kulluk görevlerimizi yerine getirmiyor, ibadet ve tâ'atte bulunmuyoruz, Neden, suçlarımıza ve günahlarımıza tövbe ve istiğfar etmiyor ve kötülüklerimize devam ediyoruz? Sıcak yaz günlerinde, kızgın güneşin altında başımız açık duramadığımız, bizi hararetten koruyacak bir serpuş veya gölgesine sığınacak bir ağaç aradığımız halde, mahşer günü cehennemden korunup kollanmak için gölgeyi de bu fâni âlemden tedarik edilmesi gerektiğini bildiğimiz halde, neden böyle bir sâyebana talip olmuyoruz? Neyimize güveniyoruz? O müthiş günün gölgeyi arşın gölgesi değil midir? O günün sâyebanı, Livâ-i Hamd'in altı değil midir? Bunlardan başka gölge ve gölgelik var mıdır? İvi ama, biz bunlara hangi yüzle yaklaşacak, hangi amelle sığınacağız?

Ey insanoğlu!..

Kışın soğuşundan ve yazın sıcağından elbisesiz ve örtüsüz kendimizi koruyamayacağımız gibi, Tevhid kalesine sığınmadan, ibadet ve tâ'at kalkanının arkasına saklanmadan mahşer yerine varılamaz. İnsan vücudu, zayıf ve nahiftir, cehennemden sıcağına ve soğuşuna dayanamaz. Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, Kur'an-ı azim-üş-şân ve Resûl-ü zişân vasıtasıyla bizlere hidayet kalesinin yollarını, bu yollarda yürümek isteyenlerin hallerini, kurtuluş çarelerini, ibadet ve tâ'ate yönelmenin yararlarını, Hakka âsi olmanın zararlarını, cennet ni'metlerini, cehennem ukubetlerini, gazabından ve azabından kurtulmanın şartlarını, rizasına ermenin, cennetine girmenin ve cemalini görmenin sebeplerini açıkça tebliğ buyurmuştur. Demek oluyor ki, tevhid kalesine varılmadan, ibadet ve tâ'at kalkanına sarılmadan ilâhi azaptan kurtulmak mümkün ve muhtemel değildir.

Bütün bunları gözönünde bulundurarak, gaflet ve cehaleti terketmeli, dünya ile âhireti mukayese etmeli, nasıl yaratıldığını, neden yaratıldığını, niçin yaratıldığını, nereden gelip nereye gittiğini, neden ve niçin geldiğini, neden ve niçin nereye gideceğini iyice düşünmelidir. Hiçbirimiz bu âleme isteyerek gelmediğimiz gibi, isteyerek gidecek de değiliz. İnsan olarak gelmek de elimizde ve iktidarımızda değildi. Şu halde, bütün bu sorulara birer cevap bulmak gerekir. İşte, hakkıyla ve lâıkiyle düşünebilenler, bu soruların cevaplarını bulurlar, hikmetlerinin ve fıtratlarının sırrını ve hikmetini bilirler, nefis ile mücadelenin, ibadet ve tâ'atin tek kurtuluş yolu olduğu gerçeğine vasıl olurlar, insan olarak geldikleri gibi, yine insan olarak giderler. Habib-i edib-i Kibriyâ'nın veciz bir ifade ile beyan buyurdıkları gibi, bu dünyaya gelen herkes fıtrat-ı islâm üzere gelir ama, ne yazık ki bir çoğu kâfir olarak ölür. Nettekim bu âleme insan gibi geldikleri halde, bir çok kimseler de hayvan gibi ölüp gitmişlerdir. Gelen gider, yapılan yıkılır, toplanan dağılır ve her doğan mutlâka ölür. Allahu tealâ'nın sünneti budur ve sünnet-i ilâhi, âdet-i sübhani hiçbir veçhile tebeddül ve tegayyür etmez. Bunu böylece bilmeli ve bellemelidir.

**Aciz kaldım zâlim nefsin elinden,
Şol dünyanın lezzetine doyamaz,
Eynine giymiştir gaflet gömleğin,
Ömrün gelip geçtiğini bilemez...**

diye bizim için yakınan Hazret-i Yunus'un buyurduğu gibi, bizler dünya ile öylesine ülfet ve ünsiyet etmişiz ki, ondan ayrılmayı istemek şöyle dursun, uzak - yakın, konu - komşu, hısım - akraba, eş - dost, ahbab - akran birer ikişer aramızdan ayrılıp cbediyyete intikal edenleri göremiyor, cenaze törenlerine iştirak ettiklerimizin hallerinden ibret alamıyor, ölüm onlara varmışta, bize yokmuş gibi bir vurdumduymazlık içinde didinip duruyoruz. Düşünemiyoruz ki, ölen bir mescidin boş kalan mihrabına, ölecek bir başka imam geçiyor, ölen bir vâ'iz efen-

dinin boş kalan kürsüsüne yine ölecek bir başka vâ'iz efendi oturuyor, ölen bir müftünün makamına ölecek başka bir müftü kuruluyor, ölenin yerini önünde sonunda ölecek bir başkası alıp duruyor. Bu, yalnız din görevlileri için vârid değildir. Bütün mesleklerde, memuriyetlerde, en küçüğünden en yükseğine kadar bütün mevki ve makamlarda durum aynıdır.

Evet, bizler dünyaya tâlibiz, âhîret bize tâlip!.. Bizler yaşamaya tâlibiz, ölüm bize tâlip!.. Biz günaha, suça, kötülüğe, isyan ve nisyana tâlibiz, cehennem de bizi yakmağa tâlip!..

Oysa, böyle mi olmalı? Bizler, sevaba tâlip olmalıyız ki, cennet de bize tâlip olsun... Biz, rizaya tâlip olmalıyız ki, Allahu tealâ da bize tâlip olsun... Biz, cemale tâlip olmalıyız ki, cemal-i lâ-yezâl da bize tâlip olsun...

Gafiller, dünyadan ne kadar ayrılmak istemeseler de, onlara tâlip olan ölüm günün birinde, hiç umulmadık ve beklenmedik bir ânda çıkagelir. Ölümün uğramadığı ülke, yolunun geçmediği belde, kapısını çalmadığı kâşâne veya virane yoktur. Dünya âleminde nerede hayat varsa, ölüm orada hazırdır. Eskiler : (Gelin girmedik ev olabilir ama, ölüm girmedik ev aslâ olamaz.) derlerdi. Ölüm, fakirin kulübesine de, kralların ve padişahların saraylarına da dilediği ânda pervasızca girebilir. Esasen, nereden geldiğini bilen, birgün geldiği yere döneceğini de iyi bilir. Asıl vatanımız olan öteki âlemden, gurbete çıkmış bir reçber, bir işçi gibi dünyaya gelmiş kişileriz. Belirli bir süre sonra elbette ve elbette vatan-ı aslimiz olan ebediyet âlemine döneceğiz. Bu gurbet ve çalışma hayatında hayırdan ve şerden ne kazandıksa ancak onu götürebiliriz. Bizi bu gurbet ve çalışma hayatına gönderen de mutlâka hayır veya şer ne kazandığımızı soracak ve bizden hesap isteyecektir.

Dünya hayatından ayrılmak istemiyorsun, ölmeği ise hiç düşünmüyorsun. İyi, güzel ama ölümden kaçmak ve kurtulmak nasıl mümkün değilse, ölümsüzlük nasılsa arzu ve irade-ne bağlı bırakılmamışsa, sayılı nefeslerin tamamlanıp ecelin dolduğu zaman (Efendim, lûtfen ölmek zahmetinde bulunur musunuz?) diye senden izin ve müsaade alınmıyorsa, seni bu

dünya gurbetine gönderen Rabbine hesap vermekten de kaçınamazsın, sorumluluklarından kurtulamazsın, azaptan ve ikaptan yakanı sıyıramazsın. Bir gün gelecek öleceksin, kabir denilen o karanlık çukura gireceksin, orada ilk defa sorguya çekileceksin, âhret azığın ve hazırlığın yoksa hayli sıkıntılar çekeceksin, sonra mahşer yerine sürüleceksin, hayatının hesabını vereceksin, bütün suçlarını, kabahatlerini, kötülüklerini, günahlarını, isyanlarını eline verilecek amel defterinden bizzat kendin okuyacaksın, dünya hayatında işlediklerini birer birer kendi ağzınla itiraf edeceksin.

— Söylemem, saklarım, orada da yuttururum zannetme!. Söylersin, hem öyle söylersin ki, ellerin, ayakların, gözlerin, kulakların; bütün aza ve cevahirin de sana ve senin kötülüklerine tanıklık ederler.

— El ve ayak da konuşur mu imiş? deme!.. Konuşur, hem bülbül gibi konuşur ve herşeyi itiraf eder. Nasıl mı? Dünya hayatında görmüyor musun? Mütehassıs polisler gelip hırsızın veya katilin parmak izlerini alıyor ve suçluyu meydana çıkarıyorlar. Bahçedeki ayak izleri, suçluyu ele veriyor. Katilin eteğine bulaşan bir damla kan, maktulün kimin tarafından öldürüldüğünü isbat ediyor.

Gafleti ve cehaleti bırak, iymana ve iykana gel, inkârı bırak, ikrara gel, tehzibi bırak, tasdike gel...

**Biz, bizi bilmez idik, bizi kendinden eyledi;
Aşikâre kıldı bizi, kendini pinhân eyledi...**

Bir gün, ölümün seninle akraban arasına girecektir. Dünya, gerçekten iki kapılı bir handır. Bir kapıdan gelinir ki, ona ana rahmi denilir. Bir kapıdan da çıkılır gidilir ki, o ikinci kapıya da kabir kapısı denilir. Dünya mülkü fânidir, bu iki kapılı han sana kalır sanma!.. Buradaki ikametimiz mahdût ve muvakkattir, gelip geçicidir. Ölümden sonra dünyada kalanlarla görüşmek ve anlaşmak mümkün değildir. Ancak, Allahu teâlâ'nın izniyle, rü'yâ veya keramet yolu ile görüşülebilir. Şu halde, fâni ve gelip geçici olduğunu bile bile, bu dünyaya sıkı

sıkı bağlanmak neye? Kâfirler ve münkirler gibi şiddetle, şehvetle sarılmak neden? Aklın yok mu, fikrin yok mu? Düşünme kabiliyetin yok mu? Yalnız yiyip içmeğe, gezip eğlenmeğe gelmediğini neden anlayamıyorsun? Aşırı muhabbet edenler, bu dünya hayatından pek güç ayrılırlar ve hayal kırıklığı ile başbaşa kalırlar. Zira, insanın aşırı derecede sevdiği ve muhabbet ettiği bir şeyden ayrılması çok zor ve çok güç olur. Demek oluyor ki, dünyaya aşırı muhabbet edenlerin ölümleri de daha şiddetli ve acı olur. Bununla da kalmaz, asıl hayat olan ebediyet âlemi denilen âhiret hayatı kendisine zindan olur. Çoğu insanlar, yiyemeyecekleri malları, altun ve gümüşleri biriktirirler, içinde oturup rahat etmek kısmetleri olmayan evler, apartmanlar, köşkler, villâlar yaptırırlar. Sonra da bunların hepsini başkalarına bırakır, geçer giderler. Biriktirdiklerini kimler için biriktirdiklerini, yaptıklarını kimler için yaptırdıklarını kimler için hazırladıklarını kendileri de bilemezler. Oysa, varıp gidecekleri yerin kabir olduğunu pekâlâ bilirler ve nasip olursa beraberlerinde beş altı metre beyaz kefinden başka bir şey götüremeyeceklerini, kendilerinden önce gelip geçenlerin de götüremediklerini hiç şüphesiz bilirler. Böyle olduğu halde, yakın bir gelecekte terkedip gidecekleri fâni dünya mülkünü imâr ederlerde, bâki ve ebedi âhiret mülkünü harap bırakırlar. Bu nasıl irfan ve ne acayip iz'andır. Sen tut, kendin ebediyen içinde oturamayacağını bile bile köşkler villâlar yaptır, milyonlarca lira harca etrafını pembe veya yeşil mermerlerle, mozayiklerle kaplattır, sonra bütün bunları bırak kara toprağa gir!.. Bu alış-verişin kârı neresinde, bu hesabın akılla, mantıkla izahı nesinde? Böylesine, akıllı insan denilebilir mi-

Âhiretini inkâr edenler, ya kâfirdir veya kendisini müslüman zanneden ahmak gafildir. Servet sarhoşluğu, şöhret sarhoşluğu, mal ve ikbal sarhoşluğu, mevki ve makam sarhoşluğu ile başları dönen ve kendilerine malik olamayan bahtsızlar, elbette kendilerine o serveti, o şöhreti, o mal ve ikbali, o mevki ve makamı kimin verdiğini unuturlar, bir takım safsatalarla kendilerini avuturlar, kulluk görevlerini ve âhiret ödevlerini terk ve ihmal ederler ve sonunda derin bir hüsrân içinde

kendilerine ait olduğunu sandıkları herşeyi yüzüstü bırakıp giderler.

Şöyle bir soru akla gelebilir :

— Hepsi güzel hoş ama; bütün bu saydıklarınız yani servet, şöhret, mal ve ikbal, mevki ve makam neden bu derece zemmedilecek kadar kötü olsun? İnsana, dünya hayatında bunlar lâzım değil midir?

Biz de, âcizane cevap verir ve deriz ki :

— Aslında, hiçbirisi kötü değildir. Kötü olan, bütün bunları kuluna bahş ve ihsan eden Rabbini unutmak, kulluk ve insanlık görevlerini yerine getirmemek, dünya hayatına mağrur olmak ve onunla avunmaktır. Bir başka deyimle, kulu Rabbinden ayıran, ona bir takım görevleri bulunduğunu unutturan, ölümden ve âhîret hayatından gaflet ettiren herşey bi-zâtihi kötüdür, çirkindir, mezmumdur. Kişi, servet, şöhret, mal ve **ikbal**, mevki ve makam sahibi olabilir. Ama, kalbinin asıl meyledeceği şeyler bunlar değildir. Asıl hüner, eline geçen ve Hakkın bahşayışi olduğuna aslâ kuşku olmayan bu fâni nimetleri, Allahu tealâ'nın muradı üzere yerli yerince kullanmak, ona sıkı sıkı bağlanmamak, âhîret vazifelerinde oyalanmamak ve hepsinden önemli olarak önünde sonunda öleceğini ve herşeyi terkedip ebedi âleme gideceğini yakinen bilmektir.

Nice zenginler, nice hükümdarlar ve nice bahtsız insanlar vardır ki ölüm gelip çattığı zaman, servet ve saltanatlarına bakarak :

— Lâ'net olsun böyle servete, lâ'net olsun böyle saltanata!.. diye hayflanmışlar, servet ve saltanatları da onlardan sormuşlardır :

— Neden bize giderayak lânet ediyorsun?

— Beni Rabbinden alıkoyan, ibadet ve tâ'atime engel olan sizler değil misiniz?

— Sen bize değil, kendi kendine lâ'net et... Bizim ne suçumuz var? Bizi, Rabbinin murad ettiği hayırlı yerlerde ve işlerde de kullanabilirdin, ibadet ve tâ'atine devam edebildin... Seni, bunlardan bizler mi alıkoyduk? Sen, kendi nefsine,

şehvetine ve zulmüne bizi vasıta kıldınsa suç bizim mi? Bir fakir ailenin kışlık ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir kaç altın, bir fahişenin boynuna da takılabilir. Bu takdirde, suç o altınlarda mı, onu yerli yerinde kullanmayanda mıdır? diyecekler ve o gafilleri mutlâka susturacaklardır.

Ey akıl ve iyman sahipleri!..

Bu dünya hayatında bütün mahlûkat, Hz. Süleyman aleyhisselâm gibi senin emir ve fermanına boyun eğseler, hepsi sana itaat eyleseler, bu itaat ve mutavaatleri ancak 40 - 50 sene gibi kısa bir müddet içindir. Elli yıl sonra ne sen bâki kalırsın, ne de sana itaat edenler kalır... Şu halde, bu 40 - 50 yıllık hükümranlığının, sana ne faydası olur sanıyorsun?

Bir hükümdar veya devlet başkanı, farz-ı muhal yüz yıl iktidarda kalsa, çevresinde ona itaat edenler, onu gerçekten sevenler, bir dediğini iki etmeyenler, bu bir asır içinde bâki mi kalırlar? Hepsi, birer ikişer çekilir gider, isimleri ve cisimleri ise kısa zamanda unutulur. Onlardan sonra gelenler ise belki ona itaat etmezler, onu sevmezler ve onun emirlerini dinlemezler. Hattâ, kendisine karşı isyan ederler, su-i-kast hazırlarlar ve onu mahvetmeğe çalışırlar. Hâlbuki, dünya o hükümdar veya devlet başkanına da, onu sevenlere de sevmeyenlere de bâki değildir. Gün olur, hiçbirisinin isimleri cisimleri anılmaz olur. Bizden önce gelip geçmiş zâimlerden hangisi bugün fermanını dinletebiliyor? Hangisinin lûkmü geçiyor? Hangisi o muhteşem saltanatını sürdürebiliyor? Çoğunun isimleri tarih kitaplarına ZÂLİM olarak kayıt ve tescil edildi, her zâlim gibi bunlar da tel'in olundu, hikâyeleri de herkese ibret vesilesi kılındı. Bir çok zâlimler var ki, insanlık adları anıldıkça yüzünü dahi görmedikleri o bahtsız lânetler yağıdırıyor.

Binaenaleyh, nefsin hevâ ve hevesine uyararak Allahu tealâ'ya isyan ve adavet, Resûl-ü müctebâ'yı inkâr ve muhalefet akıl kârı değildir. 40 - 50 yıllık dünya menfaat ve saltanatı için, ebedi âlem olan âhireti terketmek ve hele onu tahribe çalışmak mü'min ve müslim işi olamaz. Mü'min ve müslim olan, fâni cihanı bâki cihana feda eder, âhiret hayatını dünya hayatına,

Allah ve Resûlüne itaati, nefse itaate tercih eyler, isyanını itaate ve tâ'ate çevirir, cehennem yerine cenneti hak ediverir. Böyle olunca da, cânını cânanına, mal ve mülkünü Kur'anına kurban eder, âlelade bir garip iken Rabbine karib olur. Bütün dünya kişinin tapulu malı olsa, doğudan batıya, kuzeyden güneye ün salsa, milyonlarca muhafızı bulunsa, sonunda ecele mağlûp ve ölüme mahkûmdur. Ne serveti, ne şöhreti, ne ma'iyyeti kimseyi o mukadder âkibetten yani ölümden kurtaramamıştır, kurtaramayacaktır.

Ne hazin ve ne kadar acıdır ki, gözlerimizi örten gaflet ve cehalet perdesi, dünyayı âhirete tercih etmemize sebep oluyor. Dünya hırs ve tamahından bir türlü kurtulamıyoruz. Hak divanına açık alınla çıkacak halde bulunmadığımızı bile bile bu gaflet ve cehaleti sürdürüp gidiyoruz. Hiçbirimizde kanaat kalmadı, hamiyet kalmadı, değil birbirimize hattâ kendimize merhamet kalmadı, şükür kalmadı, fikir kalmadı, zikir kalmadı. Dünyanın nesine güveniyor ve ne ile ferahlanıyoruz? Nerede bulunursak bulunalım, orada elbette Yahudi de vardır, Hristiyan da vardır, müşrik, münkir, mülhid ve münafık da vardır. Dikkat ediniz, mü'min ve inüslim olmayan bu grup, ni'met, ziynet, mal ve mülk bakımlarından dünya için senden ve benden fazla çalışmışlar, seni ve beni her yönden geçmişlerdir. Bizde ise, ne dünya hırsı var, ne âhret hırsı!.. Onların âhretleri yok ama, hiç olmazsa dünyaları var. Kalbimiz temiz diyoruz, âhret için çalışmıyoruz, hiçbir hazırlık yapmıyoruz, derlenip toparlanamıyoruz. Günümüzü gün etmekle ömür yürütüyoruz. Ağır sanayi diyoruz, kâfirlere muhtacız. Petrol işletmesi diyoruz, kâfirlere muhtacız. İhracat diyoruz, kâfirlere muhtacız. İdhalât diyoruz, kâfirlere muhtacız. İlâç sanayi'i diyoruz, kâfirlere muhtacız. Kredi veya dış yardım diyoruz, yine kâfirlere muhtacız. Peki, biz ne yaparız? Sadece dedi-kodu, yerme, kınama, kötüleme, birbirimizi aldatma, milletin gözünü boyama, rey hesabı, oy hesabı, seçim hesabı, geçim hesabı ile meşgulüz. Gözümüz başka bir şey görmüyor, aklımız başka bir şeye ermiyor. Demokrasi, demokrasi diye üzerine titredikimiz ve ne idüğü belirsiz bir rejim haline getirdiğimiz nes-

nenin yorumlanmasında ve uygulanmasında bile hâlâ bir anlaşmaya varamadık. Oysa :

**Durur ahkâm-ı nusret ittihad-ı kalb-i milletten,
Çıkar âsar-ı rahmet ihtilâf-ı re'yi ümmetten...**

Gerçek demokrasi işte budur. Zira, iki cihan serveri (**İhtilâfi ümmetiy rahmeten vasi'aten**) buyurmuşlardır. Fakat, bu ihtilâf bir grubun doğuya, öteki grubun batıya yönelmesi demek değildir. Hedef aynı olacak ve o müşterek hedefe, elbirliği ile, gönülbirliği ile, işbirliği ile nasıl varılacağı konusunda herkes düşüncelerini açıkça ve serbestçe söyleyecek, müsbet ve hayırlı bir sonuca varıldı mı, herkes onun üzerinde ittifak ve ittihad edecektir. Dini ve milli birlik ve beraberlik işte budur. Yoksa, birinin AK dediğine öteki KARA derse ve her ikisi de kendi düşünce ve kanaatinde ısrar ederse, ona çözüm bulabilmek için başbaşa çareler aramazlarsa o ihtilâftan ittihad değil, bugünkü gibi anarşi çıkar. fitne çıkar, fesat çıkar.

Her ne hal ise, keferenin âhireti yok ama, hiç olmazsa dünyası var. Bizim ise, ne dünyamız ne âhiretimiz var!.. Oturup hüngür hüngür ağlayacak haldeyiz kardeşlerim!.. Değil âhiretimizi, burnumuzun ucunu bile göremeyecek hale gelmişiz. Çepçevre tehlikelerle kuşatılmış haldeyiz, hangi yana dönseniz bir din ve devlet düşmanının tuzağı ile karşılaşıyorsunuz. Bir çokları, bilerek veya bilmeyerek bu tuzaklara düşüyorlar, yollarını şaşırıyorlar, ihanete varacak kadar haddi aşıyorlar, vuran vurana, kıran kırana savaşıyorlar, din, millet ve devlet düşmanları hergün biraz daha maksatlarına ulaşıyorlar, içeriden ve dışarıdan bizi bölmek ve parçalamak için geceli gündüzlü çalışıyorlar. Biz ne yapıyoruz? Birbirimizin kuyusunu kazıyoruz, haram - helâl ne bulursak yiyip yiyip azıyoruz, yarar mı, zarar mı hiç düşünmeden aklımıza geleni yazıyoruz, sonra da oturup kendi kendimize kızıyoruz. Danışma yok, anlaşma yok, kaynaşma yok, hergün biraz daha birbirimizden kopuyor ve uzaklaşıyoruz. Bu böyle gitmez efendiler! Ölüm var, kabir var, sorgu - sual var, hesap var, cevap var, cennet var cehennem var.

Vakit geçirmeden tevhide gelelim, tevhid ile birleşelim, âhiretimizi düşünelim. Dünyadan el ve ayak çekerek amel sandığı olarak tavsif edilen tabuta girince, mezar denilen çukurda sırtın toprağa verilince, Münker-Nekir adı verilen iki melek karşında belirince sana ve bana kimler yardım edebilir? Sen, ana ve babana mezarlarında yardım elini uzatabildin mi ki başkalarından yardım bekleyebilesin? Mirasçılarımız, bizim için ne hayır işleyebilirler? İşleseler bile ne hayrı olur ve neye yarar? Hayatta ve sıhhatte iken canını dişine takarak kazanıp biriktirdiğin ve ölür ölmez mirasçılara terkettiğin malın veya paranın sana dünyada hayrı olmadığına göre, âhirette ne yararı olabilir? Olsa olsa, sen hesabını verirken terler dökersin, mirasçıların âfiyetle yerler ve belki de arkandan (Az bıraktı!) diye küfredeler. Senin için namaz kılan, oruç tutan, hacca giden olur mu, olsa bile bu ibadetlerin sana hayrı ve faydası dokunur mu?

Şu halde, bugüne kadar işlediğin günahlara tövbe ve istiğfar et, imanını tazele, ibadet ve tâ'ate sarıl, Hakka hakkıyla kul ol, geri kalan ömrünü bu yolda harca, tam bir adalet ve hakkaniyet ile hak sahiplerine haklarını iade et, kırdıklarının incittiklerinin gönüllerini ve hoşnutluklarını al, seni affetmesi için gece gündüz Rabbine yalvar... Yoksa, artakalan üç beş yıllık ömrün de heder olur, bu sonuç senin için büyük keder olur, dünyaya gelen herkes önünde sonunda âhirete gider olur son konağın kabir, son döşeğin kara toprak olacaktır. Doymayan gözlerin orada toprakla doycak ve dolacaktır. Daha sonra mahşer var, hesap var, mizan var, sırat var, cennet var, cehennem var. Haklarına tecavüz ettiklerimiz, bilerek veya bilmeyerek kendilerine kötülük ettiklerimiz orada bizi beklemektedir. Haklarını almadan yerlerinden ayrılmaları düşünülemez. Bizden önce gelip göçenler, hasret ve nedamet içinde ağlayıp sızlanmaktadırlar :

— Ah, nolaydı Rabbimiz bizi dünyaya geri gönderseydi, orada ona ibadet ve tâ'atte bulunsaydık, emrettiği gibi yaşasaydık, sırat-ı müstakiym'den hiç ayrılmısaydık, temennisinde bulunmaktadırlar.

Şunu iyi bilmiş ol ki, bu dünya hayatında gafletle geçirdiğin bir tek günü onlara satmak mümkün olsaydı, onu satın alabilmek için dünya ve dünya içinde bulunan herşeyi feda etmeğe razı ve hazır olanlar vardır. Sen ise, gaflet ve dalâlet içinde değil günlerini aylarını ve yıllarını, âdetta bir mirasyedi hovardalığı ile ömrünü boşuna harcıyor, ne kazandığını ve ne kaybettiğini dahi bilemiyorsun.

Yazık bize, yazıklar olsun bize!.. Halk içinde dış görünüşümüzü tezyin ederken, gizli gizli isyanlar, günahlar ve kötülüklerle kalplerimizi ve bâtınlarımızı kirletiyoruz. Çoğumuzun kalıplarımız, pahalı kumaşlardan en usta terzilerin diktikleri elbiselerle, saç ve sakallarımız en mâhir ve becerikli berberlerin traşları ile süsleniyor, riyâ ile kıldığımız namazlar, cami kapısında sırf gösteriş olsun diye kestirilen bağışlar, hakimane sözler, sahte bir merhametle çevresini süzen gözlerle güzel gibi görünüyor ama, kalplerimiz kin, hased, gazap, riyâ, yalan, dolanla kapkara ve kirlidir. Açıkçası, kalıplarımız müslüman gibi görünse de, kalplerimiz küfür ve nifak ile doludur. Allah celle, bizlere hayrı emrediyor, biz şerre uzanıyoruz. Allah celle, bizi zikrediyor, biz onu unutup anmıyoruz. Allah celle, bizi cennetine çağırıyor, biz koşar adım cehenneme yaklaşıyoruz. Allah celle, bizi kulluğuna çağırıyor, biz nefsimize ve şeytana kul oluyoruz. Çoğumuz, nefsinin ve şeytanın bineği haline gelmiştir. Şeytan, sırtımıza binmiş, yularımızı eline almış, bizi dilediği yere ve yöne sürüyor. Hoş, bir çok hususlarda şeytan bile bizim işlediğimiz günahları işlemek için Allahu tealâ'dan korkar.

H İ K Â Y E

Şeytan aleyh-il-lâ'ne, günlerden birgün, insan kılığına girdi ve bir insanoğlu ile arkadaş oldu. Birlikte yola çıktılar, akşama kadar yürüdüler, o insanoğlu bu süre içinde Rabbine hiç ibadet etmedi. Bir yerde geceyi geçirdiler ve sabahladılar, insanoğlunda yine ibadet yok. Hâsılı, üç gün gittiler, insanoğlu

bir defa olsun Hakka secde etmedi. Şeytan, dayanamayıp sordu :

— Arkadaş sen beni tanıyor ve kim olduğumu biliyor musun?

İnsanoğlu cevap verdi :

— Hayır, dedi. Yola çıkarken arkadaş olduk ve üç gündür birlikte yolculuk ettik. Senin hakkında bütün bildiğim bundan ibarettir.

O zaman, şeytan kendisini ona takdim etti :

— Ben, şeytanım!.. dedi.

— Hangi şeytansın? Hz. Âdem aleyhisselâma secde etmekten kibirlenen şeytan mı?

— Evet, o dediğin şeytanın ta kendisiyim ama mâ'zur gör, seninle daha fazla arkadaşlık edemeyeceğim.

— Neden?

— Zira, seninle arkadaşlık etmekten korkuyorum.

— Sebep?

— Ben, Âdem'e secde etmedim ama, Rabbime secde etmekte hiç kusurum olmadı. Allahu tealâ, bana Âdem'e secde etmemi emrettiğinde, kendimi ondan yüce ve üstün gördüm ve secde etmekten kaçındım ve bu yüzden de Rahmet-i ilâhiyeden mahrum bırakıldım ve huzur-u ilâhiyeden koğuldum. Oysa, Allahu zül-celâl vel kemal hazretleri sana zât-ı ülûhiyyetine secde etmeyi farz kıldığı halde, üç gündür sen Rabbine bir kerrecik olsun secde etmedin. Senin işlediğin bu günahı işlemekte ben Allahu tealâ'ya sığınır ve ondan korkarım. Seninle arkadaşlık ve yoldaşlık etmeğe devam edecek olursam, senin başına inecek azaptan bana da isabet edebilir. Haydi sana uğurlar ola, dedi ve insanoğlunun yanından uzaklaşıp gitti.

Azizim :

Günah çokluğu ve kusurlarla yaptığın ibadetlerden dolayı u'cuba kapılma!.. Günahın, büyüğünden ve küçüğünden, azından ve çoğundan kaçmağa ve sakınmağa çalış... Allahu tealâ,

bir hatası için ikiyüz bin yıl ibadetine rağmen İblis'e lâ'net etmiş ve onu huzurundan koğmuştur. Hz. Âdem aleyhisselâm SAFİYYULLAH iken, bir zelle ile cennetten çıkarılmıştır. Evleri mezar ve emelleri bugün âh-ü zâr olmuş, cemiyetleri dağılmış olan kimselere bak ve dünyadan sakın emin olma... Dünya hayatında ebediyyen kalabilmek muhaldir. Ana rahmine düştüğün gündenberi, ömür binandan hergün bir taş düşmektedir. Yakın bir gelecekte ömür yapının bütün taşları dökülecek ve çatısı başına yıkılacaktır. O zaman, senden öncekilere olduğu gibi seni de kara toprağın bağına yerleştireceklerdir.

Günün birinde, yaptığın günahlara ve kötülüklere çok ama pek çok pişman olacak, ağlayıp sızlayacaksın. Fakat, o korkunç yüzlü azap melekleri karşına dikildikten sonra bu pişmanlığının hiçbir yararı olmayacak ve seni cehennem azabından kurtaramayacaktır. Azap melekleri, Allahu tealâ'nın emrine karşı gelemeyenler ve kendilerine ne emrolunmuşsa, onu mutlaka yerine getirirler. Binaenaleyh, onlardan medet ve şefkat bekleyemezsin. Malın ve paran arttıkça, kibir ve gururun da artıyor. Acaba, senin gibi yüzbinlerce zenginin malını mülkünü bir araya getirselerseler, hergün biraz daha eksilen ömrünü geriye getirebilir misin? Ecelini, bir tek dakika uzatabilir misin? Ömür sermayesini harcayarak edindiğin dünya mal ve sermayesi, o korkunç günlerde sana ne gibi yararlar sağlar? Ecel gelince bir saniye bile mühlet veremez. Azra'il aleyhisselâm, â'mal-i salihan olup olmadığına, ibadet ve tâ'atin bulunup bulunmadığına, tövbe edip etmediğine bakmaz, kendisine verilen emri tam zamanında ve mutlaka yerine getiriverir. Acaba hangi yüzle ve hangi özle Hak divanında duracak ve Rabbine hesap vereceksin?

Ey âşık-ı sadık!..

Ömür sermayesinin bir saniyesini bile sakın israf etme, kısacık fâni ömrünün her sâniyesini o ebedi âlemi kazanmak için harca, yararlı ve salih ameller işle, Allahu tealâ'ya hakkıyla kulluk eyle, fâni dünya evinde barındığın ve kaldığın sü-

rece, ebediyet ülkesindeki saadethaneni bina etmeğe çalış, seni zorla çıkarmalarını beklemeden dünyayı terkeyle, ölmenden önce öl ki, olası!.. Hak rızasını bulasın, ebediyyen cennet evinde kalasın, cemal-i bâ-kemali göresin, bağ-ı cinâna eresin, muhabbet güllerini deresin, cennet-i zâtta mazhar-ı zât olmak mutluluğuna kavuşasın, ebedi zevk ve safa içinde yaşayasın...

Dünyaya dikkat ve ibretle bakacak olursan, çalışmanın zorla ve ayrılmanın ise ihtiyari olduğunu görür ve anlarsın. O halde, şana bahş ve ihsan buyurulan ilâhi ni'metlere şükret ki, o ni'metler artsın ve çoğalsın. Bilirsin ki, şükredilen ni'metler daima artar ve çoğalır. Dinine ve iymanına sahip ol, kâmil mü'min ol, ömrünü Allah'sız ve günlerini ibadetsiz geçirme!.. Bu anlattıklarımıza dudak bükenlerin ve yüz çevirenlerin, cehenneme tâlip oldukları şüphesizdir.

Halbuki, Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ bizlerin cehenneme girmemize ve azap görmemize razı değillerdir. Zira, Allah ve Resûlünün biz kullarına ve ümmetine karşı olan şefkat ve merhametleri, ana ve babaların evlâtlarına duyduğu şefkat ve merhametten pekçok ziyadedir. İşin başı, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretlerine hakkıyla kul ve iki cihan serverine lâ-yık ümmet olabilmektir. Zât-ı ülûhiyyetine kul ve Habib-i edibine ümmet olanları Allah azze ve celle hazretleri sever. Allahu azim-üş-şân bir kulunu severse, kul da Rabbini sever. Sevgi, itidal derecesini geçince ona aşk denilir. Bu aşırı sevgiye mübtelâ olanlara da âşık denilir. Âşıkın alâmeti ise, mâ'sukunun yolunda herşeyini fedaya hazır olmak, herşeyini tereddüt etmeden feğa etmektir. Bir ikinci alâmeti de, nefsinin telef edinceye kadar sevdiğinin rızasını kazanmağa çalışmaktır. Aşk, muhabbet derecelerinin en sonu olduğundan dolayı âşık olan muhibbin muhabbeti ve mâ'sukuna olan muhabbeti hakikatte muhabbet-i ilâhiyye eseridir. Sadık olan âşıkları, Allahu tealâ sever ve meleklerine de âşık-ı sadıka muhabbet etmelerini emr-ü ferman eyler ve melekler de Hak âşıkı olan o kulu severler.

H İ K Â Y E

Bir âşık-ı billâhın yanına murâ'î yani iki yüzlü bir dilenci geldi ve :

— Allah aşkına bana biraz para ver! diye kendisini acındırarak yalvardı. Âşık-ı billâh olan zât-ı akdes, üzerinde ne kadar para ve kıymetli eşya varsa, hepsini o iki yüzlü dilenciye verdi ve o sahtekâr cebine doldurduğu paraları eliyle bastırarak ve kıs kıs gülererek oradan ayrıldı. Hazır bulunanlar :

— Efendi hazretleri, ne yaptınız? dediler. O iki yüzlü herif, belki Allahu tealâ'ya inanmayan iymansız mürâ'inin biriydi. Sizi kandırıp paranızı alabilmek için Allahu tealâ'nın adını anarak para istedi. Siz de onun bu hiylesine aldandınız ve saf kalplilikle üzerinizdeki bütün parayı ve kıymetli eşyayı kendisine verdiniz.

O zât-ı muhterem, kendilerine şu cevabı verdi :

— Beni kandırmak için Allah aşkına dediğinden dolayı, üzerimde neyim varsa hepsini verdim. Eğer, tam bir ihlâs ile Allah aşkına deseydi, tereddüt etmeden canımı bile verirdim.

**Es-salâ her kim gelir pazar-ı aşka es-salâ,
Es-salâ her kim yanarsa nâr-ı aşka es-salâ,
Es-salâ dâr-ı ENEL-HAK'ta bugün Mansur olup,
Can ve baştan geçen berdâr-ı aşka es-salâ,
İbn-i Edhem gibi tâc-ü tahtı terkeyleyen,
Soyunup abdâl olan Hünkâr-ı aşka es-salâ,
Kendini odlara atan şol Halilullah gibi,
Can-ü dilde bülbül-i gülzâr-ı aşka es-salâ,
Varlığı dağını delip Şirin iline yol eder,
Ey NİYAZÎ söyle ol ml'mâr-ı aşka es-salâ...**

Allah aşkına neler terkedilmelidir, neler terkedilmiştir, haberin var mı? Mü'min olana lâzım olan aşk-ı Hüdâ'dır, âşıkın nesi var ise mâ'şuka fedadır. Onun için, âşık-ı billâh olanlar Allah yoluna herşeylerini feda etmişlerdir. Can verilmeyince,

cânan bulunur mu? Sen, canından geçmeden cenânı arzularsın; zünnârını kesmeden iymanı arzularsın... Unutma ki, sofi'ye cennet ve âşıkâ didâr hazırlanmıştır.

Habib-i Hüdâ, şefi-i rûz-i ceza efendimizden rivayet olunmuştur ki, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, bir kulunu sevdiği zaman Cebra'il aleyhisselâma hitap buyurur :

— Ey Cebra'il!.. Ben, şu kuluma muhabbet ettim. O kuluma sen de muhabbetini arzyle ve onu sev...

Cibril-i emin, bu hitab-ı izzete muhatap olunca, o kula muhabbet eder ve semâ ehline de seslenir :

— Ey ehl-i semâ!.. Vâcib-il-vücut hazretleri, şu kuluna muhabbet etmiş bulunduğundan, sizlerin de onu sevmeniz iktiza eder.

Bu ikaz ve ihtar üzerine, bütün semâ ehli o kula muhabbetlerini arzeylerler.

Böylesine bir iltifat-ı celile mazhar olan kulda da muhabbet-i ilâhi eserlerinin zâhir olması zaruri olduğundan, o kul dünya âleminde ve yeryüzünde, toprak üstünde iken muhib ve mahbub olur, o kulun kalbinde Muhabbetullah bulunduğça kâ'inata mahbub görünür.

Ancak, aşka düşenin halini âşık olanlar bir nebze bilirler. Âşıkların hallerini ise hakkıyla ancak Allahu tealâ bilir. Ne var ki, Allah azze ve celle aşka talip olmayınca, kul aşka talip olamaz. Âşık olunacak mahbub da ancak O'dur, dost da ancak O'dur ve ondan gayrı dayanacak ve güvenecek yoktur. Firar O'nadır, rücû yine O'nadır. Lûtuf, kerem ve ihsan ondadır ve ondandır. O, bu âlemi aşk ve muhabbet üzere halk ve icat eylemiştir. Gizli hazinesini, aşkı ve muhabbeti üzerine döküp saçmıştır. Bütün mahlûkatı da muhabbeti üzere halk ve icat buyurmuştur. Onun için, âşıkları pervane gibi aşk ateşine yarmıştır.

Ey benim din kardeşim ve Hak yoldaşım :

Sen de aşk-ı ilâhi ateşine yan ki, mâ-şuk-u hakikiye erişsin. Hak ile her dem buluşasın, cemel-i lâ-yezâli müşahede

edesin, Rabbinle tenhalarda konuşasın, kesrette vahdet ve vahdette kesret makamına ulaşasın.

Aşıklar, aşk-ı ilâhi ile âb-ı hayat-ı câvidaniyi bu âlemden içerler. Hak uğruna, Hak için bu âlemden baş ve candan, cennet ve rıdvandan geçerler. Bu makamlardan geçenler, makamın sahibine erişmişlerdir. Saña, şahdamarından daha yakın olan Allahu tealâ hazretlerine, ancak aşk ve muhabbetle erişilebilir. Bu cihana gelmekten asıl murad da işte budur. Bu yola da, ancak ve yalnız mâ'budunun ve mahbubunun Habib'i olan ve Allah'ın en sevgili kulu bulunan Hz. Muhammed Mustafa sallallahu tealâ aleyhi ve selleme ittibâ etmek sayesinde girilebilir. Kur'an-ı kerime ittibâ ise, mahbubun hidayetiyledir. Zira, Mahbub-u hakiki olan Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri dilediği kulunu hidayete ve dilediği kulunu dalâlete iletir. Bu hidayetin tamamı ve tamamı, Habib-i edib-i Kibriyâ efendimizdir. Dalâletin tamamı ve tamamı da, remzi de İblis ve ona tâbi olan nefistir. Şeytana tâbi olan, nefsine tâbi olur. Allahu tealâ'ya tâbi olan da Resûl-ü Kibriyâ'ya tâbi olur. Bu iki yoldan birisinin sonu cennet ve rıdvan ve rizayı Rahman'dır. Diğeri de, cehennem ikab, azap ve dereke-i niyrândır. Cennete varan ve didâr-ı ilâhiyye eren yol, Habib-i edib-i Kibriyâ'nın yoludur. Azaba ve ikaba varan yol ise şeytanın yolu olan tarik-i dalâlettir. Dalâlet yolunda olanlar, bu âlemdede yalnız yemek ve içmek, gülüp eğlenmek, tûl-ü emel peşinde koşmak, olmadık hayallerle uğraşmakla meşgul olurlar ki, bu sıfatlar Kitabullah'ta zemmedilen kötü ve çirkin hallerdir. Niçin yaratıldığını bir türlü anlayamayan, Hakka yüz çeviren ve hilkatlerinin aslını anlamak istemeyen kâfirler ve fâsıklerdir.

Cennete varan ve didâra eren yolda yürüyenler ise, bu âlemdede yaşamak için, kulluk görevlerini hakkıyla ve lâyıkiyle yerine getirebilecek kuvveti kazanmak için helâlinden yiyenler ve helâlinden içenlerdir. Hak için, Hak namına gülen ve yine Hak için, Hak namına ağlayan, hayatlarını ve sayılı nefeslerini Hakkı zikrederek, verdiği ni'metlere şükrederek, kudret ve azametini fikrederek geçirenlerdir ki, Hakka âşık olduk-

larından daha bu âlemden cennete girer, rizaya ve didâra erer ve mazhar-ı zât olurlar.

Âşıkların ve sadıkların mazhar oldukları bu üstün ve yüce rütbe ve makamları göremeyen, aslında herbirisi bakar kör olan kâfirler ve gafiller, yarın vuku'u muhakkak ve mukadder olan âhiret ve ebediyet âleminde, mü'min ve muvahhidlerin eriştikleri rütbe ve mertebeleri görüp anlayınca, ne kadar yanıldıklarını ve aldandıklarını farkedecekler ve çok hayıflanacaklardır ama, ne yazık ki iş işten geçmiş olacaktır ve bu yakınmaları onlara hiçbir yarar sağlamayacaktır. Onlar, akl-ı maaşlarının tevizirlerine aldanmış, bu dünyanın geçici ziynetlerine kanmış ve Allahu tealâ'dan gafil olmuşlardır.

Ne var ki, islâmiyyeti yalnız namazdan ve oruçtan ibaret sayan ve sananlar da, aşk-ı ilâhiden ve muhabbet-i peygamberiden nasipleri olmayan bahtsızlardır ki, âşıkların ve sadıkların erdikleri muhabbet cennetine bakarak mazhar-ı didâr olduklarını anlayınca, pek çok hayıflanacaklardır ama ne fayda! Namaz, oruç, hac ve zekât islâmın rükünlerinden ve şartlarından, özellikle Kelime-i şehadetin cehennemden azad olunmağa sebep teşkil ettiği muhakkaktır. Fakat, unutmamalıdır ki, sofular cennette kaldılar ve âşıklar ise didâra erdiler. Binaenaleyh; cennette kalanlar, didâra erenleri görünce: (Ah nolaydı!.. Aşk-ı ilâhiden bize de bir zerre isabet etseydi..) diye yakınarak orada aşka talip olacaklardır ama, maalesef didâra mazhar olamayacaklardır. Cennetin yolu, Allahu tealâ'ya kul-luk, cemalin ve didârın yolu ise Allah ve Resûlüne aşk ve muhabbettir. Ancak, bu sırra orada vasıl ve vakıf olmanın faydası olmayacaktır. Allah ve Resûlüne aşk ve muhabbet, immanın kemalidir. Mü'minlere muhabbet ise iymandandır. Her zaman, her yerde, her ân ve mekânda, her iş ve davranışta Hakkın bizleri gördüğünü bilmek ve bunu hiçbir zaman unutmamak, biz onu göremesek bile, onun bizi gördüğüne iman etmek en büyük iyyan ve ihsandır ki, keyfiyet Mefhar-i âlem ve güzide-i beni-Âdem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin Hadis-i şerifleriyle sabittir.

İslâm, Allahu tealâ'ya teslimiyet, Allah ve Resûlüne iman ise bu teslimiyetin esasıdır. İslâm, bu işin zâhiri iman ise bâtınıdır. İhsan ise, bu alış-verişin meyvesidir. İyman ve islâmı kabul ettikleri halde, iykan ve ihsana varamayanlar ise, elbette didâra da eremezler. İyman, cennetin bedeli, iman ile islâm cennet derecesi, ihsan da didâr-ı Rahmanın remzidir. Bu sırrı, ancak Allahu tealâ'ya âşık olanlar kavrayabilirler. Bu lezzeti, ancak Habib-i edib-i Kibriyâ'ya gönül verenler tadabilirler. Cevizin kabuğunu, cevizin içi niyyetine yiyenler, elbette aldanmışlardır. Ama, cevizin içini yiyebilmek için dış kabuğunun acısını tadanlar, en sonunda cevizin içini de yiyebilirler, maksudlarına vasıl olurlar. Bu ni'metler ancak tevfik-i Rabbani ve kerem-i sübhani ile mümkündür. Seni ve beni, dilediği gibi halkedenin, seni ve beni istediği yerde ve işte kullanmak gücüne sahip bulunduğunu hatırdan çıkarmamalıdır. Daima, ona şükretmeli, itaatte ve ibadette daim olmalı, yolunda kaim bulunmalı ve sırat-ı müstakiym'den hiç ayrılmamalıdır. Rücû, yine O'nadır, bütün yarattıkları fâni, o Bâki'dir. O'na doğru aşk ile şevk ile koşmalı, rizasına ulaşmalıdır. O, yürüyene koşarak geldiğini ilân ve beyan etmiştir. O'na âşık olanlara ÖLÜM yoktur, OLUM vardır. O'na âşık olanlar gözlerden kaybolurlar ama, gönüllerden çıkarılamazlar, hiçbir zaman unutulmaz ve unutturulmazlar, gönüllerde taht kurup sultan olurlar. Nice mülk sultanları terler içinde hesap verirken, gönül sultanları arşın gölgesinde ve Livâ-i hamd'in sayesinde rahat edeceklerdir. Nice mülk sultanları azarlanırlarken, gönül sultanları iltifat-ı Rabbaniyye'ye mazhar olacaklardır. Nice mülk sultanları, yerlerde sürünürlerken, gönül sultanları Fİ MAK'AD-I SIDK'a yükseleceklerdir. Nice mülk sultanları zebanilere teslim edilirlerken, gönül sultanları Firdevs-i â'lâda ve civar-ı Mustafa'da iskân olunacaklardır. Nice mülk sultanları cehennem azabını tadarlarken, gönül sultanları âlemlerin Rabbinin cemal-i bâ-kemalini müşahede ile mest-ü hayran kalacaklardır.

Aşk, öyle bir Bürak'tır ki, ona binmek bahtiyarlığına erenler **FE-KANE KÂBE KAVSEYN'**den hisselerini alırlar.

Aşk, bir Ref-Ref'tir ki ona binenler vâsıl-ı didâr olurlar. Rabbiyle naz-ü niyaz ederler.

Aşk, öyle nihayetsiz bir ummândır ki, haddü kenarı yoktur.

Aşk, sırrı Sübhan ve ifade-i Fûrkan'dır. Dille ifade olunamaz.

Aşk, bir hal işidir ve er kişi işidir, her kula müyesser olmaz.

Aşk ateşine düşen öyle bir gülşene düşmüştür ki, bu gülşende yanar olmaz. Mecnun, aşk ateşiyle meşhur, Vamık yine aşk ateşiyle nâmdar olmuşlardır. Züleyhâ, aşk ateşiyle Yusuf'a vuslât bulmuş, Ferhad aşk ile dağları delmiştir.

Aşıkların vücutları, ateş-i aşk-ı Hüdâ ile delinmiş ve Hakkâ vuslât için bu vücudun her zerresi ayrı bir yol olmuştur. İbrahim Edhem, aşk ile tâc-ü tahtı ve saltanatı terketmiş öyle İbrahim Edhem olmuştur. İbrahim Halilullah'ın aşkının ateşi Nemrud'un ateşini söndürmüş ve nâr-ı Nemrud'u bu aşk ateşiyle nura döndürmüştür. Aşıkların ateşi de, nâr-ı cahiyemi söndürür ve gülzâr eder. Aşk, kulu vâsıl-ı didâr eder. Aşk, vesile-i vuslât-ı mahbub, aşk maksud-u mâ'buddur. Kimde bu aşkın nişânesi varsa, mutlâka maksuduna erer. Aşıkın aşkının ateşi, mâ'şukun aşk ateşini alevlendirir. Aşk ile Hüdâ'ya erişilir, aşk ile matlûp ve maksuda yetişilir. Âşık ile mâ'şuk, aşkta bir olmuşlardır, bu makama erişenler aşktan nasiplerini almışlardır ves-selâm...

Gerçek ve sadık âşıklar, mâ-şukları uğruna herşeylerini fedaya hazır bulduklarından, âşık oldukları Rabbil-âlemiyne zâhidler gibi yalnız vücutları ile ibadet etmezler. Bütün aza ve cevârihiyle ibadette bulunurlar. Bir ân için olsun, Allahu azim-üş-şânı hatırlarından çıkarmazlar, zikri daim üzere bulunurlar.

Allah azze ve celle, cümlemizi aşk-ı mecaziden geçerek aşk-ı ilâhiye eren, her türlü dünya âlâyiş ve gösterişinden geçerek cemal-i lâ-yezâle talip ve Habib-i edib-i Kibriyâ'ya âşık olan Hz. Suban ve Hz. Bilâl ile cem'eyleyip o âşık-ı sadıklar

hürmetine bizleri de âşıklar zümresine dahil eyleye (Âmin bi-hürmeti aşk-ı ilâhi, nûr-u Nebi ve kerem-i Ebu-Bekrin ve Ömerin ve Osmanın ve Ali ve âl-i Nebi ve evlâdihi ve ezvâcihi ve muhibbihi rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn.)

H İ K Â Y E

Bir zamanlar, şarkın ilim ve â'mali mâ'mur olduğu devirlerde Belh şehrinde dilencilikle geçimini sağlayan yaşlı bir kadıncağız vardı. O kadar ihtiyar ve âcizdi ki, çalışamazdı ve üstelik kendisine bakacak kimsesi de yoktu. Günlerden bir gün, her nefis gibi bu yaşlı dilenci kadın da ölümü tattı ve ecel kendisini bu fâni âlemden bâki ve ebedi âleme aldı ve götürdü.

Öldüğü gece, Belh şehrinde bulunan Hak velilerinin hepsi bu kadıncağızı mâ'nalarında gördüler ve âhîret âleminde kendisine ne muamele olunduğunu sordular. Kadın, onlara şöyle cevap verdi :

— Beni kabre yerleştirdiler ve üzerimi toprakla örttüler. Ruhuma ithafen Kur'an-ı azim okudular ve Rabbimin beni af ve mağfiret buyurması için dua ettiler. Her cenazede olduğu gibi birer ikişer dağılırlarken ve henüz ayak sesleri kabrimden duyulurken, iki heybetli melek karşıma dikildiler ve bana : (Rabbine ne getirdin?) diye sordular. Ben de bu iki meleğe : (Ömrümün son yıllarında çalışamayacak kadar yaşlı ve hastalıklı olduğum için, dilenerek geçimimi sağladım. Bir çok evlerin kapısından beni «Haydi Allah versin!..» diye savarlardı. Şimdi, Allahu tealâ'nın kapısına geldim. Bana ihsan ve keremini bahşetmesini beklerken siz karşıma dikildiniz ve bana ne getirdiğimi soruyorsunuz. Oysa, hayatımda kullar bana Allahu tealâ'nın vermesini dilerlerdi. Sultan kapısına gelen ne getirebilir? Bu kapıya gelene Ne getirdin? diye sorulmaz, Ne istisun? diye sorulur.) cevabını verince her iki melek de şaşırıp kaldılar. İşte, o zaman Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri bu meleklerle hitap buyurdu : (Mademki kullarım bu yaşlı hatuna Allah versin, demişler. Eğer istediğini vermeyecek olursam.

ben de onu kapısından boş çevirmişlerden, kullar gibi mahrum etmişlerden olacağım. Kullarım kendisine benim vermemi tavsiye ettiklerine göre, bu yaşlı kulumun benim kapımdan gayrı müracaat edebileceği kapı yok ki oraya göndereyim. Onu, bana bırakın ve aramıza girmeyin...) buyurdu ve beni affı, kerem ve ihsanı ile memnun ve mesrur eyledi...

İlâhi!..

Bu yaşlı kadın gibi bizler de senin kapına geldik. Senin kapından gayrı ihsan ve inayet dileneceğimiz bir başka kapımız yok ki, oraya iltica ve dehalet edelim. Bizlere : (Ne getirdin?) diye sordurma yâ Rab! (Ey kulum, ne istiyorsun?) diye sor. Ne getirdin diyecek olursan, suç hamulemizden başka hiçbir şey getiremedik. (Ne istiyorsun?) diye sorarsan affını, lûtfunu, keremini, ihsan ve inayetini, cennetini ve cemalinin rüyetini istiyoruz yâ Rabbel-âlemiyn!..

**Eli boş gidilmez, gidilen yere;
Rabbim, boş gelmedim! Ben suç getirdim,
Dağlar çekemezken o ağır yükü,
İki kat sırtımda pek güç getirdim...**

İlâhi!

Lûtf-u tevfikinle kaleme almak cür'etinde bulunduğum bu âciz ve nâçiz risâlemizi ind-i ilâhinde ve Habib-i edibin ile Velilerin ve ilimleriyle âmil âlimlerin indinde makbul ve mergub olan, kerem-ü inayetle okuyanları ve dinleyenleri hidayete ve selâmete erdiren eserler meyanına idhal eyle... Yazarken, herhangi bir hata yapmışsam, kasda makrun olmadığı zât-ı ülûhiyyetince mâ'lumdur, âlim-üs-sırrı vel-hafayat ancak sensin, bu fakir ve cahil kulunu affeyle... Bu hatalarımdan dolayı beni mu'aheze buyurma ve bağışla... Okuyanları, okutanları ve dinleyenleri Habib-i edibine ve kitab-ı mecidine bahşeyle. Bizlere ihlâs ile amel etmek nasip ve müyesser eyle... Son nefeslerimizde kâmil bir iyman ile hüsn-ü hatime bahş ve ihsan eyle...

İlâhi!.. İsm-i â'zamın hakkıyçün, bu risâlemizi okuyan,

okutan ve dinleyenlerden bizi sağlığımızda hayırla yâd edenleri, âhiret âlemine intikalimizden sonra ruhumuzu birer Fatiha-i şerife ile şâd edenleri iki cihanda aziz eyle... Hasret ve nedamet günü olan kıyamette, hayır ve rahmetle isimlerini andığın, Livâ-i Hamd altında barındırdığın sevgili kulların meyanına ilhak eyle... Dünya ve âhiretimizi mâ'mur ve âbad, rahmet-i ilâhiyyeni müzdâd, nâr-ı cahiyminden azad eylediğin âşıklar, sadıklar ve salihlerle cem'u haşreyle... Bizleri cennetine girenlerden, riza ve rıdvana erenlerden, cemâl-i bâ-kemalini görenlerden eyle... Bu risâlemizi, hak için değil hasedlerinden dolayı zemmedenleri de af ve mağfiret buyurarak tarik-i hidayete döndür, hasedlerini söndür, kendilerine hak ve hakikatleri göstererek sevindir yâ Rab!..

Sübhane Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün alel-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn. (EL-FÂTİHA)

El-Hac
MUZAFFER OZAK

ENVÂR-ÜL-KULÛB (Kalblerin Nurları)

DERS : 28

M Ü N D E R E C A T :

Münâcaat - Sofra âdabı ve yemek duası - Helâl lokma kazanmanın ve yemenin kıymet, ehemmiyet ve fazileti - Nikâh nasıl kıyılır Mihr-i mu'accel ve mihr-i mü'accel mes'eleleri - Vekâlet ve şehadet konuları - Nikâh duası - Çocuğa isim vermek merasimi nasıl yapılır - Çocuğun kulağına isim konurken okunan ezan ve kametin namazı, cenazesinde kılınan namazdır - Akika kurbanı meselesi - Akika kurbanı duası - Sakal bırakacak din kardeşlerimize bazı öğütler - Sakal bırakanların dikkat ve itina etmeleri gereken önemli hususlar - Sakal duası - Hattat olan kimselerin icazet meclisinde yapılacak dua - Hac yolculuğuna çıkanları uğurlarken yapılacak dua - Zikir meclislerinde yapılan dua - Mufassal hatm-i Kur'an duası - Cenaze tezkियesi nasıl yapılır - Kabirde küçük telkin - Kabirde büyük telkin - Kabir tevhidi nasıl yapılır - Yetmiş bin tevhid cemiyeti - Bid'at-i hasene ve bid'at-i seyyi'e nelerdir - Yetmiş bin kelime-i tevhid nasıl okunur - İskat-ı salât mes'eleleri - Devir nasıl yapılır - Büyük dua (Dua-i AŞKİ) - İmam, hatib ve vâ'izlere hâlisane tavsiye ve acizane bazı öğütler - İmam-

(Devamı arka sayfada)

lık, hatiblik ve vâ'zlik, peygamberler mesleğidir - Din görevlilerinin dikkat ve riayet etmeleri gereken hususlar - Güler yüzlü ve tatlı sözlü olmanın faydaları ve aksine hareket etmenin zararları nelerdir - Hutbe okumağa veya halka vâ'z-ü nasihatte bulunmağa hazırlananların yapmaları gereken münacaat - Dini şahsiyyata ve özellikle siyasiyyata âlet etmenin caiz olamayacağı - Bayram namazı kıl- dırarak ve bayram hutbesi okuyacak zevata bazı tavsiyeler ve gerekçeleri - Hatiplerin dikkat ve itina etmeleri gerekli hususlar - Vefat etmek üzere bulunan bir mü'mine yapılacak son vazife ve telkinler nasıl yapılmalıdır -

E'üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym

Bismillah-ir-Rahman ir Rahiym

**El-hamdü lillâhillezi ce'alnâ min-en-nâsıhiyne vel-mürşidiyn-el-müslimiyne ve efhemnâ min ulûm-il ulemâ'il-âmiliyn-er-râsihiyne vel-muhlisiyn ves-salâtü ves-selâmü alâ seyyidinâ ve mürşidinâ Muhammedin ekmel-il-mürseliayne ve hâtem-en-Nebıyyi-
ne ve imâm-el-müttekiyn ve alâ âlihi ve evlâdihi ve ezvâcihi ve ashabihî ve muhibbiyhî ecma'ıyn...**

Sallû alâ seyyidinâ Muhammed...

Sallû alâ mürşidinâ Muhammed...

Sallû alâ envâr-i kulûbinâ Muhammed...

Sallû alâ şefi-i zünubinâ Muhammed...

Sallû alâ şems-id-Duhâ Muhammed...

Sallû alâ bedr-id-Dücâ Muhammed...

Sallû alâ nûr-il-Hüdâ Muhammed...

Allahümme salli alâ seyyidinâ ve nebiyyinâ Muhammedin ve alâ âl-i Muhammedin kemâ salleyte alâ İbrahime ve alâ âl-i İbrahim inneke hamidün mecid...

Allahümme bârik alâ seyyidinâ ve nebiyyinâ Muhammedin ve alâ âl-i Muhammedin kemâ bârekte alâ İbrahime ve alâ âl-i İbrahim inneke hamidün mecid...

El-evvelü Allah... El-âhiru Allah... Ez-zâhiru Allah... El-Bâtınu Allah... Hayrihi ve şerrihi min'Allah... Men kâne fi kalbihi Allah... Fe-mu'inuhu ve nâsiruhu fid-dâreyni Allah...

Rabbişrahli sadri ve yessirli emri vahlül ukdeten min lisanı yefkahu kavli ve ufevvidu emri ilâllah vallahu basiyrün bil-ibâd...

Sübhanেকে lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ent-el-alim-ül-hakim...

Sübhanেকে lâ fehme lenâ illâ mâ fehhemtenâ inneke ent-el-cevvağ-ül kerim...

Sübhanেকে mâ abednâke hakka ibadetike yâ mâ'bud...

Sübhanেকে mâ arefnâke hakka mâ'rifetike yâ mâ'ruf...

Sübhanেকে mâ şekernâke hakka zikriке yâ mezkûr...

Sübhanেকে mâ şekernâke hakka şükriке yâ meşkûr...

Yâ Rabbel-âlemiyn!. Yâ Erham-er-râhimiyn!. Yâ Zel-Celâli vel-ikram!. Yâ Rab!. Yâ Rab!. Yâ Rab!..

Ey gizli veya açık bütün sırlara vakıf olan, gizlemeğe çalıştıklarımızı da, açıkladıklarımızı da, içimizde sakladıklarımızı da, tasarladıklarımızı da, düşündüklerimizi de, söylediklerimizi de bilen, gören ve duyan ulu Allah... Ey dilediğini affeden, dilediğine azabeden, dilediğini hidayete ve dilediğini dalâlete ileten, **RAHMAN** ism-i celilinin tecellisiyle dünya hayatında ayırdetmeksizin bütün yarattıklarına in'am ve ihsanda bulunan ve **RAHİYM** ism-i celilinin tecellisiyle de âhîret hayatında yalnız mü'min ve muvahhid kullarına ikram edeceğini tebşir buyuran, yerlerin ve göklerin ve yerlerle gökler arasında bilinen veya bilinmeyen, görünen veya görünmeyen âlemlerin Hâlik-ı, Mâlik'i, Rezzâk-ı ve mürebbisi olan yüce Rabbimiz!.. Ancak sana kulluk ve ibadet ederiz ve ancak senden yardım ve inayet bekleriz. Zât-ı ülûhiyyetinden gayrı kulluk ve ibadete lâyük ve müstehak Hak Mâ'bud yoktur, illâ sen varsın, bunu da hakkıyla biliriz ve bu iymanımızı dilimizle takrir, kalbimizle tasdik ederiz. İşte, bu iyman ve inancımızla günahkâr ellerimizi dergâh-ı mecd-i ülûhiyyetine açtık, boynumuzu büktük, çirkâb-ı mâ'siyyetle kararan yüzlerimizi yerlere sürdük, alınımızı zillet ve mezelletle secdeye verdik, lûtuf ve keremini, ihsan ve inayetini bekliyor, af ve mağfiretimizi diliyoruz, rahmet ve merhametini umuyoruz, bizleri şeytan aleyh-il-lâ'ne gibi huzur-u izzetinden koğma, hüsrân içinde kalan münkirler, münafıklar, kâfirler ve zâlimler gibi günah deryasında boğma yâ Rab!.. İsyân, nisyân ve küfrân ile kapkara olan yüzlerimizi rahmet ve mağfiretinin, inayet ve hidayetinin nurları ile pür-nur, kötülükler ve günahlarla bunalan gönüllerimizi Kur'an-ı azim-ül-bürhanın ve Habib-i edib-i Kibriyâ'nın şefaatiyle mesrur, ibadet ve tâ'atimizi mebrur, hayırlı amellerimizi meşkûr eyle yâ Rab!.. Yüzlerimizden secde eserini izâle, gaflet ve dalâlet yollarına imâle ettiğin kulların gibi zebanilere ihâle eyleme yâ Rab!.. Cürüm, hata, isyan ve mâ'siyyet bizlerde ne kadar çok, rahmet ve inayetinin, af ve mağfiretinin de sonu ve sınırı yok ilâhi, lûtuf ve kereminle biz âciz ve günah-

kâr kullarını Ahmed-i Muhtar'a bağışla yâ Rab!.. Kulun kârı suç ve hata, kudret ve azamet sahibi âlemlerin Rabbinin şânı ise cûd-ü atâ'dır ilâhi!.. Elimizde, dilimizde, fiil ve anellerimizde kulluğa lâyıık hiçbir şeyimiz yok; günahlarımız, isyan ve nisyânlarımız, suçlarımız ve kötülüklerimiz gayet çok; mâ'siyet girdabına düşmüş, şeytan ve avenesi nefsi emmâre ile ortak olup başımıza üşüşmüş, bizleri günah bataklıklarına sürüklüyor. İblis mel'unu dünya hırs ve menfaatleriyle nefsi ateşimizi körüklüyor, huzur-u izzetine varmağa, bâb-ı merhame-tinde ağlayıp yalvarmağa, kanlı gözyaşları dökerek dergâh-ı bâriğâh-ı ahadiyyetinde durmağa, pişmanlık duyguları ile döğünerek başlarımıza vurmağa yüzümüz olmamasına rağmen, istircâ ediyor, lûtuif ve keremine, af ve mağfiretine iltica eyliyoruz. Zira, Kur'an-ı hakiminde (**LÂ TAKNATU MİN RAHME-TİLLAH - Rahmetimden ümidinizi kesmeyiniz.**) buyurmuş ve şân-ı ülûhiyyetini biz âciz ve günahkâr kullarına duyurmuşsun. Lûtfuna güveniyoruz, rahmetine sığınıyoruz, Habib-i edibini şefa'atçı kılarak yalvarıyoruz, bizleri mahrum ve mahzun eyleme, bâb-ı lûtfundan boş çevirme yâ Rab!..

Sen, bizim Rabbimiz, mâ'budumuz ve maksudumuzsun, bizler ise senin âciz ve günahkâr kullarınız. Niyazlarımızı red ve bizi rahmetinden tard eylesen, nereye gider ve kime sığınabiliriz? Rahmet ve merhametinden mahrum olur, hüsrân ve dalâlet bataklıklarında boğuluruz. Affu kerem, cûd-ü himem ve ibrâ-i zimem şân-ı ülûhiyyetine şayeste ve bütün âlemler hükümüne ve fermanına dil-bestedir. Bu âlemleri, bütün kâ'inat ve mevcudatı yoktan var eden sensin, kulunu ümitvar eden sensin, dilediğini zât-ı ülûhiyyetine dost, dilediğini düşman, dilediğini kâmürân, dilediğini doğduğuna pişman eden yine sensin. Mürüvvet-i ilâhiyyene lâyıık olan, ağlayıp yalvaran kullarını affu mağfiret etmektir, bizleri de af ve mağfiret buyur yâ Rab!.. Bizleri de affınla şâd-ü handan, lûtfunla mazhar-ı cermal-i Yezdân ve kereminle na'il-i hayat-ı câvidan olan kullarından eyle yâ Rab!.. Bizlere, adlinle değil affınla, gazap ve

azabınla değil lûtfunla, ikabınla değil iltifatınla muamele edip, hasret ve nedamet günü olan mahşer yerinde hor, hakir, zelil ve rezil eyleme yâ Rab!..

Sen o Allahu azim-üş-şânsın ki, zât-ı ülûhiyyetine şirk koşanları, küfür ve dalâlet yolunda Hak ve hakikatten şaşanları, bu âlemde dört ayaklılar gibi, hattâ bir bakıma onlardan sapık dolaşanları dahi aç ve susuz bırakmıyor, Kadir ve Muktedir iken o âsileri, müşrikleri ve münkirleri bile bir ânda Kahr-u celâlinle yakmıyor, bütün ihtiyaçlarını ihsan ve inayet ediyorsun. Bizler, her ne kadar günahkâr isek de, daima seni tevhid edenlerdeniz, Habib-i edibine gönül verenlerdeniz, elbette ve elbette bizleri de mahrum ve mahzun bırakmaz. kapından boş çevirmezsin ilâhi!.. Bizlere, bu âlemde iken nidâyı kerametle hitap buyurarak (Ey iman edenler, ey şeref-i iman ile müşerref olanlar!..) iltifat-ı sübhaniyyeni esirgemediğin gibi, o büyük muhakeme ve ceza gününde de Habib-i edibinin civarında haşrederek topladığın has kulların zümresine ilhak eyle yâ Rab!..

Ey kullarının dualarını işiten ve zât-ı ülûhiyyetini dua ile davet edenlerin imdadına yetişen yüce Rabbimiz; Semi'sin, Basir'sin, bu münâcatımızı da işittiğini ve halimizi gördüğünü yakinen biliyoruz, rahmetini ve mağfiretini diliyoruz. Nebi'ler serveri, âşıkların ve âriflerin önderi mü'min ve muvahhidlerin rehberi ve âhir zaman peygamberi olan Ahmed'ini bizlere şafi eyle, ruh-u seyyid-ül-enâmı bizlerden hoşnut ve razı eyle, şefaat-i uzmâsıyla bizleri nârından azad eyle yâ Rab!..

Büyüksün ilâhi, büyüksün büyük!.. Büyüklük, yanında kalır çok küçük diye feryat eden âşıklar hakkıyçün; aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile geceleri sabahlara kadar gözlerine uyku girmeyen, ağlayıp inleyen bağıri yanıklar hakkıyçün, (İlâhi ente maksudî ve rizâke matlûbi) niyazı ile feryad eden sadıklar hakkıyçün, yoluna canlarını ve başlarını feda eden Veli'ler, şehidler, gaziler hakkıyçün, Nur-u Ahmed ve sırrı Muhammed hakkıyçün, nur-u Kur'an, ism-i Fûrkan, arş-ı Rahman hakkıyçün, Kâ'be-i ulyâ, Yesrib-i Bethâ, Mescid-i Aksâ hakkıyçün bizleri imanın ve islâmın hakikatine hakkıy-

le vakıf olanlardan; ibadet ve tâ'atlerimizden zevk ve lezzet alanlardan; ilim ve irfan ile mücehhez, iz'an ve iykan ile muazzez bulunanlardan; ilmiyle âmil, ihlâsı ile kâmil, muhabbet ve tekvasıyla mütekâmil kullardan eyle yâ Rab!..

Âlemlere rahmet olarak gönderdiğin Habib-i edibinin dört yârı için, Ebu-Bekir'in sıdk-ü sadakati, Ömer'in adl-ü adaleti, Osman'ın hayâ ve mürüvveti, Aliyyül-Mürtezâ'nın ilmi, irfanı, sehavet ve fütüvveti hakkıyçün, **(LA HAVFÜN ALEYHİM VE LA HÜM YAHZENÜN)** sırrına mazhar olan Veli'lerinin vefa, sabır ve kulluklarındaki sebat ve metanetleri, **(BEL-AHYA'ÜN VE LÂKİN LA TEŞ'URUN)** tebşirat-ı ilâhiyyesine mazhar olan şehitlerin cesaret ve şecaatleri hakkıyçün, sayılı nefeslerimiz tükenip, ömrümüzün son demlerine geldiğimizde, müjdecî melekler göndererek : (Ey âşık-ı sadık! Korkma, üzülme!.. İşte, Rabbinin sana vâ'dettiği cennet...) beşaretiyle çene kapamayı cümlemize nasip ve müyesser eyle yâ Rab!.. Son sözlerimiz kelime-i tevhid ve Kur'an-ı Mecid olsun, ruhlarımız : **(YA EYYE-TÜHEN-NEFS-İL MUTMA'İNNE İRCİ'Y İLA RABBİKİ RADİYYETEN MERDİYYE FEDHULİ Fİ İBADİ VEDHULİ CENNETİ...)** emr-i celilini telâkki ederek huzur bulsun, bedenlerimiz ölüm acılarından kurtulsun, kabirlerimiz Kur'an-ı azimin nurları ile dolsun, Münker-Nekir sorularını rıfk ve mülâyemetle sorsun, cevaplarımız çabuk ve kolay olsun yâ Rabbel-âlemiyn!..

Bizleri, rûz-i cezada mahşer halkına karşı mahcup ve perişan kılma, suçlarını yüzlerine vurarak azarladığın günahkârlar gibi huzur-u izzetine alma, hasret ve nedamete salma; Habib-i edibine bahşederek iltifatına erenlerden, cennetine girenlerden, cemâl-i bâ-kemalini görenlerden eyle yâ Rab!..

Dünya hayatında da, bizleri dinsizlikle, densizlikle, hayâsızlıkla gününü gün edenlerden, açlık, kıtlık ve kuraklıkla terbiye edilenlerden, zâlimlere esir düşmek hacaletine, düşman çizmeleri altında ırz ve iffeti pâyimal olmak rezaletine, hürriyet ve istiklâllerini kaybetmek fecaatine uğrayanlardan eyleme, din ve millet düşmanlarına, mukaddesat ve mâ'neviyat çapulcularına fırsat ve imkân verme yâ Rab!..

Bu fâni âlemde zât-ı ülûhiyyetine hakkıyla kulluk eden, rizayı ilâhiyyene iletcek Hak yoluna giden âşıklar ve sadıklar arasında selim ve sâlim bir kalbe sahip olan, zikrullah ile arınıp paklanmış ve yatışmış tertemiz bir kalıbı bulunan, dilinden tevhid ve esmâ-i hüsnâ eksik olmayan, kulluğunu dünya rütbe ve mertebelerinin en yücresi ve en üstünü bilerek Zât-ı ahadiyyetine kul ve Habib-i edibine ümmet olmakla öğünen muhlis kulların zümresine bizleri de ilhak ve idhal eyle yâ Rab!..

Bu risâlelerdeki derslerimizin okunmasından, okutulmasından ve dinlenilerek gereğince amel olunmasından hasıl olan ecr-ü sevabı; evvelen ve bizzat Hâce-i kâ'inat, şefi-i arasat, Server-i Enbiyâ, Resûl-ü Kibriyâ, Melce-i fukara, enis-iz-zu'afâ, â'ni bihi Ahmed-i, Hamid'i, Mahmud-ü Muhammed Mustafa, Müctebâ, Naki, Taki, Zeki, Mekki, Medeni, Hâşimi, Kureyşiyül-arabi, Şems-id-Duhâ, Bedr-id-Dücâ, Nûr-ül-verâ Sirâc-ı münir ve Nur-u Hak salâvatullahi ve selâmühu Rabbil-Felâk efendimiz hazretlerinin Ravza-i pâk ve ıtırnâk-i Muhammediyyelerine arz ve ihdâ etmek cür'etini gösterdik, vâsıl eyle yâ Rab!..

Ruh-u Seyyid-ül-enâmı, ayrı ayrı her birerlerimizden hoşnut ve razı kılarak şefaati uzmâlarına ve nigehe iltifatlarına bizleri nail ve ruhaniyyet-i Ahmediyye'lerini üzerlerimize mâ'il eyle yâ Rab!.. Dünya âleminde Ravza-i mutahharalarına giderek huzur-u fâ'iz-in-nur-u risaletpenahilerine yüz sürmeği ve (Şefaati yâ Resûlallah) niyazı ile gözyaşı dökmeği; mâ'na âleminde de Cemal-i pâk-i Ahmediyye'lerini müşahede edebilmek bahtiyarlığına erişmeği ve mübarek kadem-i şeriflerini öpmeği; âhiret âleminde ise iltifat ve şefaatlere mazhar olarak yed-i envereyn-i Muhammediyyelerinden Kevser şarabını içmeği nasip ve müyesser buyurarak ehl-i aşkı şâd eyle yâ Rab!..

Mahşer gününün o dehşet ve haşyet hengâmında Habib-i edibinin Livâ-i hamdi altında derlenen, hesapta iltifat-ı ilâhiyyene eren, mizanda rizayı Hakka varan, cehennem azap ve ıztırabından lûtfunla kurtulan, Sırat'ı yıldırım gibi geçerek ve hayat-ı cavidani kaynağından kana kana içerek cennetine giren,

civar-ı Mustafa'da yerleşen ve cemal-i lâ-yezâline erişen âşıklar ve sadıklar zümresiyle bulunup sevişen has kullarından eyle yâ Rab!..

Diğer bütün peygamberlerin ve özellikle Âdem Safiyyullah, Nuh Neciyyullah, İbrahim Halilullah, Musa Kelimullah ve İsa Ruhullah ile bunlar arasında gelip geçen cümle Enbiyâ vel-mürseliynin şerif ve lâtif ruhlarına da âcizane arz ve ithaf eyledik, haberdar eyleyerek ruhaniyetlerini bizlerden hoşnut ve razı eyle yâ Rab!..

Aşere-i mübeşşereden, hal-i hayat ve sıhhatlerinde cennetle müjdelenen on mutlu ve kutlu kişiden Hz. Ebu-Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali, Hz. Talha, Hz. Zübeyir, Hz. Abdurrahman ibn-i Avf, Hz. Sa'ad ibn-i Ebi-Vakkas, Hz. Sa'ad ibn-i Zeyd ve Hz. Ebu Ubeyde't-ibnil-Cerrah rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimizin ve bhusus ol şeyh-i şefik ve yâr-ı gar-ı refik, evvel-il muhaciriyn, el-mülâkkabu bil-Atıyk, Evvel-il hulefâ, tâc-ül-urefâ ve gerçek mâ'nasıyla el-mücahidü fi-sebilillah olan ve Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz tarafından şân-ı âlisi (**ENE MEDNE'T-ÜS-SIDKI EBA-BEKİR BABÜHÂ - Ben, sıdk şehriyim, Ebu-Bekir o şehrin kapısıdır.**) beyanı ile tebcil buyurulan Hz. Ebu-Bekir-is-Sıddıyk radiyallahu anh efendimizin ruh-u pür-fütuhlarına hediye eyledik haberdar kılarak himem-i ruhaniyetlerini bizlerden hoşnut eyle yâ Rab!..

Ol ecille-i ashab-ı safa, yâr-ı Resûl-ü pür-vefa, Şeyheyn-i sâni, Fâtih-i İran, Suriye, Şam, Mısır ve Mescid-i Aksâ, mücavir-i mescid-i vel-mihrab, mezkûr-u Kitabullah, sahib-i adli ves-savab olan ve Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz tarafından şân-ı âlisi; (**ENE MEDİNE'T-ÜL-ADLİ ÖMER BÂBÜHÂ - Ben, adl şehriyim, Ömer o şehrin kapısıdır.**) beyanı ile tescil buyurulan Halife-i sâni-i Resûl-ü Rabbil-âlemiyn ve emir-il-mü'miniyn Ömer ibn-il Hattâb radiyallahu anh efendimizin de ruhu- pür-fütuhlarına hediye eyledik, irsal buyurarak himem-i ruhaniyetlerini bizlerden hoşnut eyle yâ Rab!..

Ol ganiyyül-abd-ül-Mennân, sahib-ül hayâ-i vel-iyman, Câmi-ül-Kur'an, eş-şehidi fi hal-is-sıyâm ve fi şehr-i Ramazan-ül-mu'azzam olan ve Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz tarafından şân-ı âlisi : **(ENE MEDİNE'T-ÜL-HAYÂ VE OSMAN BABÜHÂ - Ben, Hayâ şehriyim, Osman o şehrin kapısıdır.)** beyanı ile takdir buyurulan Halife-i Resûlullah Osman ibn-i Affân radiyallahu anh efendimizin de ruh-u pür-fütuhlarına hediye eyledik, irsal buyurarak himem-i ruhaniyyetlerini bizlerden hoşnut eyle yâ Rab!..

Ol garik-i bahr-i belâ, melce-i fukara, enis-is-zu'afa, İbn-i ammin Nebi, Fatih-i Hayber, Sâki-i Kevser, zevc-i Fatıma't-üz-Zehra, vâris-i ulûm-u Nebevi olan ve Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz tarafından şân-ı valâsı : **(ENE MEDİNE'T-ÜL-İLMİ ve ALİYYÜN BABÜHÂ - Ben, ilim şehriyim. Ali, o şehrin kapısıdır.)** beyanı ile takdis ve diğer bir Hadis-i şerifte de **(LAHMÜKE LAHMİ, DEMÜKE DEMİ. RUHUKE RUHİ YÂ ALİ! Senin adalen, benim adalemdir, senin kanın benim kanımdır, senin ruhun benim ruhumdur...)** beyanı ile tesbit ve tekrim buyurulan, Halife-i Resûlullah, El-mücahidü fi sebilillah, Re's-i e'imme-i isnâ aşer, güzide-i beni-beşer, damad-ı peygamberi, Esedullah-il-galip Ali ibn-i Ebi-Talip kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efendimizin de ruh-u mükerremlerine hediye eyledik, irsal ve iysâl buyurarak ruh-u pür-futuh-u enverlerini bizlerden hoşnut ve razı, himem-i ruhaniyyetlerini üzerlerimize sâyeban eyle yâ Rab!..

Ol Haseneyn-il-ahseneyn, mazlûmeyn-il makbuleyn, şemseyn-il-kamereyn, bedreyn-il-münireyn, bil-kaza-il raziyeyn ve alel-belâ-i sâbireyn, şübbanı ehl-il cenneti ve kurreti ayn-il ehl-il-sünneti olan ve cediti ekremleri Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz tarafından şân-ı âlileri : **(MEN EHABBE HASENEYN-İ FEKAD EHABBENİ - Hasan ile Hüseyin-i sevenler, beni sevmiş olurlar.)** Hadis-i şerifiyle şân-ı valâları takdis buyurulan emir-il-mü'miniyn, imam-ül-âşikiyne ves-sadıkiyn Ebi Muhammed Hasan-ül-Müctebâ ve imam-ı mazlûm-u şehid-is-said-i Kerbelâ Ebu Abdullah Hüseyin radiyallahu an-

hümâ efendilerimizin ruh-u pür-fütuhlarına hediye eyledik, ir-sâl buyurarak Haseneyn-il-ahseneyn'i cümlemizden ve cümle ümmet-i Muhammed'den hoşnut ve razı eyle yâ Rab!..

İki cihan serverinin amcası ve arslanı, şehid-i said Hz. Hamza ibn-i Abdülmuttalip ile diğer amcası Hz. Abbas'ın, Ümmül-mü'miniyn Hz. Haticé't-ül-Kübrâ'nın ve hayr-ün-nisâ Hz. Fatıma't-üz-Zehrâ'nın ve diğer evlâd ve ezvâc-ı Resûlullah'ın ve hassaten ümmül-mü'miniyn Hz. Â'îşe-i Sıddıyka'nın, ümmül-mü'miniyn Hz. Hafsa'nın ümmül-mü'miniyn Hz. Sevde radıyallahu tealâ aleyhinne ecma'ının ruhlarına hediye eyledik, ir-sâl buyur yâ Rab!

Resûlullah sallallahu tealâ aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin diğer bütün akraba ve ta'allukatının, yakınlarının, sevdiklerinin ve özellikle sırdaş-ı Muhammedi Ebu Huzeyfe't-ül-Yemani, Reis-i müfessiriyn Abdullah ibn-i Abbas ile bütün ashap, ensar ve ahbabının ve bilhassa Halid ibn-i Zeyd ebâ Eyyub-el-Ensari hazretlerinin, ashab-ı soffe, ashab-ı Bedir, As-hab-ı Uhud, Ashab-ı Huneyn, Ashab-ı Tebük ile Kerbelâ şehitlerinin, tâbi'ıyn, tebe-i tâbi'ıyn, hayr-üt-tâbi'ıyn Uveys-ül-Karani, Hasan-ül Basri, Rebia't-ül-Adviyye, Habib-i A'cemi, Davud-u Tâ'i, Má'ruf-u Kerhi, Süreyr-üs-sakati ve seyyid-üt-tâ'ife Cüneyd-i Bağdadi kaddesallahu esrarihüm ve nefe'nâllahi bi-berekâti füyuzatihim ve bi-şefa'atihim efendilerimizin ervah-ı tayyibelerine vasıl eyle yâ Rab!..

Müctehidiyn-i izâm ve e'imme-i erba'a-i fihâm Cenab-ı imam-ı Hanefi, Mekkiyül-Kureyşi cenab-ı İmam-ı Şâfi'i, tâbi-i sünnet-i Muhammedi Cenab-ı imam-ı Mâlik ve Cenab-ı İmam-ı Ahmed ibn-i Hanbel rahimehullah hazerâtının da ervah-ı şerifelerine hediye eyledik, vasıl eyle yâ Rab!..

Müctehidiyn, müfessiriyn, muhaddisiyn, huffâz-ül Kur'an-ül-mübiyn ile kurra-i kirâmın ve bütün ilim sahibi âlimlerin, talebelerin, âriflerin, âşıkların, sadıkların, şeri'at-ı garra-i Ahmediyye ve sünnet-i seniyye-i Muhammediyye'ye hizmetleri geçenlerin de ruhlarına hediye eyledik, vasıl eyle yâ Rab!..

Hz. Âdem aleyhisselâmdan, bu âna gelinceye kadar i'lâyı

kelimetullah için cihad ederek şehit düşen ehl-i imanın, gazilerin, zulümle katlolunan mağdurların, denizlerde boğulanların, ateşlerde yananların, ağırlar ve sızılar içinde kıvranırcen sızlanmayan ve zikrullah ile uğraşan ehl-i tevhidin ve kâmil iman ile âhirete intikal eden bütün mü'minlerin aziz ruhlarına da hediye eyledik, vasıl eyle yâ Rab!..

Müslüman Türk milletinin te'âli ve terakkisi uğrunda serhat boylarında kahraman kumandan ve askerleriyle omuz omuza küffâr-ı hâkisarla çarpışan, din ve devletini yüceltmek için geceli gündüzlü uğraşan sultan-ı selâtin-i maziyyenin, hayrat sahiplerinin, gariplerin, yoksulların, ırz ve iffetlerini korumak ve efrad-ü ailesinin geçimlerini sağlamak niyeti ile yabancı ülkelere çalışmağa giden ve o gurbet illerinde ecel şerbetini içenlerin ruhlarını da şâd eyle yâ Rab!..

Bilerek veya bilmeyerek haklarına tecavüz veya gasbettiğimiz bütün ehl-i imanın, ölümlerinden sonra hayır dua ve birer Fatiha ile anılmalarını vasiyyet eden bütün din kardeşlerimizin ve Hak yoldaşlarımızın ruhlarını da bu vesile ile şâd ve handan eyle yâ Rab!..

Doğudan batıya kadar, topraklar altında kalmış, isimleri unutulmuş, nesilleri kesilmiş, ruhlarına birer Fatiha okuyacak kimseleri kalmamış bulunan ehl-i imana da garka-i garik rahmet ve mağfiret eyle yâ Rab!

Bizler de tıpkı onlar gibi sayılı nefeslerimiz tükenip ömürlerimizin son demlerine geldiğimizde, az acı ve asân ölümle ve **EŞHEDÜ EN LA İLÂHE İLLÂLLAH VE EŞHEDÜ ENNE MUHAMMEDEN ABDÜHU VE RESÛLÜHU** diyerek hüsn-ü hâtime nasip eyle yâ Rab!..

Hükûmetimizi ve devlet adamlarımızı din ve mukad-desat, millet ve memleket mes'elelerinde, yapacakları hayırlı ve yararlı teşebbüslerinde muvaffak-ı bil-hayr eyle yâ Rab!.. Din ve devlet, vatan ve millet hizmetlerinde sadakat ve samimiyetle çalışanları, bu görevlerini maddi ve dünyevi hırs ve menfaatler gözetmeksizin ilâhi bir emanet ve vazife şu'uru ile ifaya çalışanları, din ve millet düşmanları ile geceli gündüzlü çarpışanları iki cihanda aziz eyle yâ Rab!..

Kahraman ordularımızı karada, havada ve denizde düşmanları üzerine daima mansur ve muzaffer kılarak yiğit kumandanlarımızın ve mert asker yavrularımızın kalplerindeki imanı, başlarındaki ilim ve irfanı tezyid, kollarındaki ve gönüllerindeki kuvveti tecdid buyur, kendilerine zafer müjdelerini duyur, ruhlarını ALLAH ALLAH savletiyle doyur, onları her zaman ve her yerde din ve millet düşmanlarına karşı kayır yâ Rab!..

Vatanımıza refah ve saadet, müslüman Türk milletine emniyet ve selâmet, topraklarımıza ve rızıklarımıza bereket, her türlü zor ve çetin işlerimizde nusret ve muvaffakiyet, büyüklerimize küçüklerine karşı sevgi ve şefkat, küçüklerimize büyüklerine karşı hürmet ve muhabbet, siyasilerimize tefrika yerine vahdet ve uhuvvet, birbirlerine düşman kesilenlerimize şu'ur ve basiret, kan dökenlerimizin kalplerine pişmanlık ve nedamet, milletçe hepimize rıfk ve mülâyemet ilka ve ihsan buyur yâ Rab!..

Tahsil çağındaki gençlerimize siyasetten önce kiyasete, cehaletten önce ilim, irfan ve dirayete, asılsız ve anlamsız propaganda faaliyetinden önce hakikate, cinayetden önce insanlığa yakışır hayırlı ve yararlı bir meharete, rezaletten önce şanlı tarihimize yaraşır asalete, felâketten önce ibrete, dena'atten önce şeref ve haysiyete, millet ve memleket idaresinden önce ehliyet ve liyakate ihtiyaçları bulunduğunu telkin ve teşvik edecek profesörler, eğitimciler, terbiyeciler halk ve icat buyurarak silâh yerine Allah'a sarılmalarını, uydurma kitaplar yerine Kitabullah'a bağlanmalarını, nidüğü belirsiz düşman düz-meceleri yerine sünnet-i seniyye-i Muhammediyye'ye uymalarını nasip ve müyesser eyle yâ Rab!..

Bu fitne ve fesat, bu nifak ve şikak, bu ayrılık ve gayrılık sönsün, ana ve babaların gözyaşları dinsin, gönüllerimiz dini ve milli birlik ve beraberlik sayesinde sevin sin ve sevişsin, barışalım, tanışalım anlaşalım. Hak ve hakikat yolunda birleşelim, elbirliği, gönül birliği ve işbirliği ile dinimizi, milletimizi, memleketimizi yüceltmeğe çalışalım geceyi gündüze katarak hep birlikte uğraşalım, gerekirse din ve millet düşmanları ile ye-

diden yetmiş hep birlikte savaşalım ve rizayı ilâhiyyene ulaşalım yâ Rab!..

Hayırları fethıyla, şerleri def'eyle, din ve millet düşmanlarını kahreyle, suçlarımızı ve günahlarımızı affeyle, müslüman Türk milletini lâyük olduğu üstün medeniyet seviyesine ref'eyle, dosta düşmana muhtaç olmayalım, darlık ve sıkıntılar içinde kalmayalım, buhranlar arasında bunalmayalım, sonunda pişman olacağımız işler yapmayalım, âkibeti meçhul siyaset entrikalarına sapmayalım, birbirimizden ayrılıp kopmayalım, birbirimizi sevelim ve sayalım, karşılıklı hak ve menfaatlerimize saygı duyalım, Habib-i edib-i Kibriyâ'nın izinden giden ashab-ı kirama uyalım, gaflet uykularından uyanalım, kin ve ihtiras sarhoşluğundan ayıralım, kendimize gelem, dinimizin, kitabımızın, peygamberimizin kadrini ve kıymetini bilelim, saf ve mâ'sum müslümanları hor görmeyelim, insan olalım, gerçek müslüman olalım, iymanın ve islâmın tadına varalım yâ Rabbel-âlemiyn!..

Ey sebeplere sebep halk ve icat buyuran Allah! Ey zât-ı ülûhiyyetini dua ile davet eden kuluna icabet buyuracağını açıkça beyan ve ilân eden yüce Rabbimiz!. Bu duamızı okuyarlardan ve dinleyenlerden saf ve temiz bir kulunun (ÂMİN) demesiyle müstecâb olacağına inanıyor ve bu iymân ve iymânımızla zât-ı Kibriyâyı azametinde yalvarıyoruz: Bu nâciz ve fakat hâlis duamızı lûtfen ve tenezzülen kabul buyur, müsebbib-ül-esbâb olduğun gibi mukallib-il kulûb-i vel-ebâr olduğun da güvenimiz tamdır, ilm-i ezelin ile hidayetden nasibi olanları da, dalâlette kalacakları da hakkıyla ve lâyükıyla bilen ancak sensin. Âsi olanları şân-ı ülûhiyyetine lâyük olan sebeplerle islâha, anne ve babalarına itaat ve zât-ı rübubiyetine ibadet ve tâ'at sayesinde necat ve felâha yönelt yâ Rab!..

Bu risâlelerimizi okuyan, okutan ve dinleyen ihvân-ı kirâmı iki cihanda aziz eyle, bizi sağlığımızda af ve âfiyetimiz için hayır dua ile yâd edenleri, âhirete intikalimizden sonra birer Fâtiha-i şerife ithafıyla ruhumuzu şâd eyleyenleri, rahmetinle dilşâd eyle yâ Rab!..

Habib-i edibin hürmetine bu duamızı kabul ve dileklerimizizi makbul eyle, dünya hayatında alelâde birer garip olan bizleri, dünya ve âhirette zât-ı ülûhiyyetine karib bulunan kulların meyanında mazhar-ı zât eyleyerek sevindir yâ Rabbel-âlemiyn...

Sübhone Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün alel-mürseliyn ve selâmetün alel-mü'miniyn, kabul-üd-dua, kabul-ün-niyaz bi-hürmeti Resûl-i Hâşimi ve evlâdihi ve evzâcihi ve ashabihi ve ensarihi ve evliya-ihi vel-ulemâ-ihi ves-sâlihiyn ve alel melâ'ike't-il-mukarrebiiyn ve alâ ibadillah-is-sâlihiyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn... (EL-FÂTİHA)

El-Hac
MUZAFFER OZAK

SOFRA ADABI VE YEMEK DUA'SI

Muhterem ihvan-ı din-i mübiyn!..

Malûm bulunduğu vechile, fıtrat-ı insana en uygun ve en münasip bir din olan islâmiyette, her hareketin kendisine mahsus bir zarafet ve letafeti, her davranışın müslümanlara hâs nezaket ve feraseti vardır. Bu sebeple, yemekten söz açılınca ilk önce akla gelen helâl lokma mes'elesi oluyor. Allahu tealâ, hepsinden ayrı ayrı razı olsun, gelmiş geçmiş âlimler bu konuyu tam tâbiriyle kılı kırk yarararcasına incelemişler ve şu hükme varmışlardır :

(Helâl lokma kazanmanın yolunu bilmek ve öğrenmek, ibadet ve tâ'at ilminden önce gelir.)

İbn-i Sîriyn rahimehullah hazretlerine bir zat müracaat ederek :

— Bana, ibadet ve tâ'at ilmini öğret, dedi.

Hazret, kendisinden sordu :

— Sen nasıl yemek yersin?

— **Karnım** doyuncaya kadar yerim! cevabını alınca ona :

— Sen önce yemek yemeği öğren, ondan sonra sana ibadet ve tâ'at nasıl edilir öğreteyim, buyurdu.

Bu konuda söylenilecek söz pek çoktur. Fakat, evleviyetle anlatmağa çalıştığımız gibi, sözün özü ve özeti helâl lokma kazanmak ve helâl lokma ile karnını doyurmaktır. (ENVÂR-ÜL-KULÛB'un birinci cildinin 96.'ncı sahifesinde, Behlûl-u Dâna'nın Bağdat kadısına yemek konusunda verdiği çok önemli dersin hikâyesini okumanızı tavsiye ederiz.)

Yenilen yemekler, bedenle yapılan ibadetlerde kuvvet verici bir unsur olduğundan, haram lokma ile ibadet ve tâ'atin ne derece şayan-ı kabul olacağını ehl-i iymanın ferasetine terkedemiz.

Sofraya otururken el yıkamak sünnet-i seniyyedir. İlk lokmada (Besmele-i şerife) çekmek, sofradan kalkarken (**El-Hamdü lillâh**) demek ve tekrar elleri yıkamak, özellikle yemeklerden sonra dişleri yıkamak ve temizlemek de sünnet-i seniyyedir. Dişlerin yıkanmasının ve temizlenmesinin MİSVAK ile olması şayanı tercihtir. Ancak, misvak bulamayanlar diş fırçasıyla, onu da alamayanlar sağ ellerinin baş parmağı ile dişlerini mutlâka yıkamalı ve temizlemelidirler. Bu hareket, sıhhat bakımından bir çok yarar sağladığı gibi sünnet-i seniyye-i Resûlullah'a uymak bakımından da ayrıca sevaba nail olmaya hak kazandırır.

Unutmamalıdır ki, Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, sofraya çok acıkmadan oturmazlar ve tamamiyle doymadan sofradan kalkarlardı. Bugün, herhangi bir rahatsızlıklarından dolayı doktorlara müracaat edenlerin PERHİZ tavsiyesi ile karşılaştıklarında âdeta paniğe kapılmaları ve bunu uygulanması çok güç bir mes'ele gibi kabullenmeleri, peygamber sünnetine uymamanın tabi'i ve zaruri bir neticesi değil midir?

YEMEK DUA'SI :

El-hamdü lillâhillezi kale fi kitabih-il kerim : Este'iyzü billâh (KÛLÛ VEŞREBÛ VE LÂ TÛSRİFÛ İNNEHU LÂ YUHİB-

BÜL-MÜSRİFİYİN) Ves-salâtü ves-selâmü alâ Resûlinâ Muhammedin'illezi yuhibbül eshiyâ'i vel-agniyâ-il mut'imiyen ve alâ âlihi ve ashabihil muhibbun-el fukara-i vel-mesâkin-i vel-mükrimiyen...

Yâ Rab!.. Yâ Rab!.. Yâ Rab!..

Ni'met ve rızıklarımızı daim, sıhhat ve âfiyette kaim, makamlarımızı cennet-ün-na'ıym, evlâtlarımızı âlim, milletimizi ve memleketimizi her türlü âfetlerden sâlim eyle... Zâlimleri üzerimize musallât ve bizlere açlık, kıtlık, susuzluk ve yoksullukla mücâzat eyleme... Yediğimiz şu ni'metleri ruhlarımıza nur, dimağlarımıza şu'ur, bedenlerimize kuvvet ve sürur vesilesi kılarak bizleri ibadet ve tâ'atından huzur duyan kullarından eyle... Zât-ı ülûhiyyetine itaatkâr olalım, nefsimize ve şehvetimize esir olmayalım, az bulup sızlanmayalım, çok bulup azmayalım, kâmil bir insan ve mütekâmil bir müslüman gibi yaşayalım yâ Rabbi!..

İlâhi!.. Bu yemeği bizlere ikram etmek lûtfunda bulunan ev sahibini ve bu ni'metleri yiyen ehl-i iymanı iki cihanda aziz, ilâhi emirlerine uymanın hazzı ile mütelezziz kulların zümresine ilhak, rahmet ve âtîfetine müstehak eyle... Ev sahibinin vücuduna sıhhat ve âfiyet, rızıkına vüs'at ve bereket, evlâd-ü iyâline saadet ve selâmet, her türlü müşkillerinde nusret ve muvaffakiyet, ölmüşlerine rahmet ve mağfîret ihsan ve inayet buyurarak, bizleri bu sofraya etrafında birleştirdiğin gibi Habib-i edibinin sofrasında ve ziyafetinde de cem'u haşreyle, bizleri iki cihan serverine bahşeyle yâ Rabbel-âlemiyen... Biz âciz ve günahkâr kullarına cennet taamlarına da banmayı, Kevser şarabından doya doya içerek kanmayı, cennet elbiseleri ile giyinip kuşanmayı, cennet Huri'leri ile nikâhlanmayı nasip ve müyesser kılarak, cennet ve cemalinle şâd, rü'yet-i didarınla dilşâd eyle Yâ Rabbi...

İlâhi!.. Ni'met ve rızıklarımızı artır, eksitme; bizleri zât-ı ülûhiyyetinden gayriye muhtaç etme, dünya ve âhiretimizi mâ'mur, rizayı şerifine uygun salih amellerle mesrur, ibadet ve tâ'atine mecbur, hayır ve hasenâta memur, mâ'nen ve madde-

ten me'cur kıldığın sevgili kulların zümresine idhal ve ilhak eyle yâ Rabbel-âlemiyin, bi-hürmeti seyyid-il-mürseliyn, vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyin (EL-FÂTİHA)

NIKÂH AKDİ VE DUA'SI

İslâm dininde nikâhı aktecek olan zat, bir kâğıda evlenecek kadın ve erkeğin isimleriyle, babalarının isimlerini yazar. Evlenecek kadın ve erkeğin, bizzat kendilerinin hazır bulunmaları ile, şahitler huzurunda nikâhları akdolunacağı gibi, birinin bizzat kendisi ve diğerinin vekili, yahut ikisinin de vekilleri muvacehesinde ve yine şahitler huzurunda nikâhları kıyılabilir. Bu itibarla, kâğıda evlenecek olan kadın ve erkeğin isimleri ile babalarının isimlerinden sonra vekil veya vekillerinin de isimleri ve babalarının isimleri de kaydolunur. Nihayet, nikâh akdine şahit olacak kişilerin de isimleri ile babalarının isimleri kâğıda yazılır.

Bundan sonra, her iki tarafla mihr-i mü'eccel mes'elesi konuşulur. Eğer, daha önce aralarında kararlaştırılmış bir rakam varsa o yazılır. Böyle bir karar ve anlaşmaları yoksa, mihr-i mü'eccel olarak meselâ beş altun bir kuruş veya beşbin bir lira şeklinde mutabakat hasıl olan mihr-i mü'eccel de aynı kâğıda kaydolunur.

Bu işler böylece tamamlandıktan sonra, bu toplantıda hazır bulunanlarla birlikte tövbe, istiğfar ve tecdid-i iyman edilir. Nikâhı akdedecek olan zat : **(E'ÛZÜ BİLLÂHİ MİN-EŞ-ŞEYTAN-İR-RACİYM - BİSMİLLÂH-İR-RAHMAN-İR-RAHİYM)** ile başlayarak :

— **(BİSMİLLÂH VE BİLLÂH VE ALÂ SÛNNETİ RESÛLİLLAH...)** dedikten sonra evlenecek kadının kendisine, kendisi hazır bulunmuyorsa vekiline hitaben :

— Allahu tealâ'nın emr-i şerifi ve Peygamberimiz Hazret-i Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin sünnet-i seniyyeleri ve imamımız İmam-ı â'zam hazretlerinin içtihatları ve hazır bulunan cemaat-i müslimiynin şهادetleri ile, beşbin bir lira mihr-i mü'eccel ve aranızda kararlaştır-

dığınız mihr-i mu'accel karşılığında (.....) kızı (.....) hanımını zevce olarak helâllığa tâlip bulunan (.....) oğlu (.....) efendiyi zevç olarak aldınız, kabul ettiniz mi? (Bu soru vekile sorulursa, Vekâletiniz hasebiyle verdiniz mi? şeklinde tevcih olunur) ve soruyu üç kerre bu minval üzere tekrarlayıp (EVET) diye müsbet cevap alınca, bu defa evlenecek erkeğe veya vekiline dönerek :

— **(BİSMİLLÂH VE BİLLÂH VE ALÂ SÜNNETİ RESÛLİLLAH)** dedikten sonra :

— Allahu tealâ'nın emr-i şerifi, Peygamberimiz Hazret-i Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin sünnet-i seniyyeleri, imamımız İmam-ı â'zam hazretlerinin içtihadları ve hazır bulunan cemaat-i müslimiynin şehadetleri ile, beşbin bir lira mihr-i mü'accel ve aranızda kararlaştırdığınız mihr-i mu'accel karşılığında, (.....) kızı (.....) hanımını zevce olarak helâllığa aldın kabul ettin mi? (Soru vekile soruluyorsa vekâletiniz hasebiyle alıverdiniz mi?) diye sorulur ve üç defa tekrarlanarak (EVET) diye müsbet cevap alınca :

— Ben de, nikâhınızı akdeyledim, denilir. Hazır bulunanlardan Kur'an-ı kerimi okuyabilen birisi (RAHMET) âyetlerinden bir aşr-ı şerif okur, **(SADAKALLAH-ÛL-AZİM)** denildikten sonra, duaya başlanır.

NIKÂH DUA'SI :

El-hamdü lillahillezi zevvec-el ervâhe bil-eşbâh ve ehallen-nikâhe ve harrem-es-sifâh ves-selâtü ves-selâmü alâ Resûlina Muhammedin-illezi beyyin-el hame vel-mübah ve alâ âlihî ve ashabihilleziyne hüm ehl-is-salâhi vel-felâh...

El-Hamdü lillahillezi kale fi kitabih-il-kerim : E'ûzi billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym - Bismillâh-ir-Rahman-ir-Rahiym : (VENKİH-ÛL-EYAMÂ MİNKÛM VES-SALİHİYNE MİN İBÂDİKÛM VE İMÂ'İKÛM İN YEKÛNU FUKARA'E YUGNİHÛMULLAHÛ MİN FADLİH VALLAHU VÂSİ'UN ALİM) Sadakallah-ül-azim...

Kale Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem (EN-NİKAHU SÜNNETİY FEMEN RAĞİBE AN SÜNNETİY FELEYSE MİN-NİY) Sadaka Resûlullah ve nataka Habibullah...

Bismillahi ve billâhi ve alâ sünneti Resûlillah...

Allahümme'âl hâzel akde meymuneten ve mübarekâ...

Vec'al beynehümâ ülfeten ve muhabbeten ve kararâ...

Ve lâ tec'al beynehümâ nefreten ve fitneten ve firarâ...

Allahümme ellif beynehümâ kemâ ellefte beyne Âdeme ve Havvâ...

Ve kemâ ellefte beyne Muhammedin sallallahu aleyhi ve selleme ve Hatice't-ül-Kübrâ radiyallahu anha...

Ve kemâ ellefte beyne Aliyyin kerremallahu vechehu ve radiyallahu anhü ve Fatıma't-üz-Zehrâ radiyallahu anha...

Allahümme â'it lehümâ ömren tavilen, rızken vâsi'an ve evlâden sâlihâ...

Rabbenâ heb lenâ min ezvâcinâ ve zürriyâtinâ kurrete â'yünün vec'alnâ lil-müttekiyne imamâ...

Rabbenâ âtina fid-dünya haseneten ve fil-âhireti haseneten ve kına azab-en-nâr...

Rabbenagfir-li ve li-vâlideyye ve lil-mü'miniyne yevme yekum-ül-hisâb...

Ey bütün hayırları, uğurları, mutlulukları ve kutlulukları sebepleri ile birlikte halk ve icad buyuran yüce Rabbimiz!.. Rizayı ilâhiyyene muvafık ve sünnet-i seniyye-i Ahmediyye'ne muvafık olarak aqdolunan işbu nikâhı müteyemmen ve mübarek eyle... Her iki aile ve özellikle bu iki yavrumuz haklarında mahz-ı hayreyle... Bu yavrularımızın ömürlerine bereket vücutlarına sıhhat ve âfiyet, kuracakları yuvada saadet ve selâmet, rızıklarına vüs'at, kalplerine muhabbet ve meveddet, birbirlerine karşı hüsn-ü mu'aşeret, her türlü müşkillerinde nusret ve inayet, her hayırlı teşebbüslerinde muvaffakiyet bahş ve ihsan eyle... Dünya ve âhiretlerini mâ'mur, gönüllerini mesrur, hizmet ve gayretlerini meşkûr, ibadet ve tâ'atlerini mebrur, sa'idler divanında mezkûr eyle yâ Rabbel-âlemiyn!.. Kendilerine Hz. Âdem aleyhisselâm ile Cenab-ı Havva arasındaki

ülfet ve ünsiyyeti, Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radıyallahu anh ile Seyyide't-ün-nisâ Fatıma't-üz-Zehrâ arasında ki hüsn-ü niyyet, samimiyet, sadakat ve mu'aşereti, karşılıklı muhabbet ve hürmeti nasip buyurarak birbirlerini tanıyıp tamamlamalarını, anlaşıp kaynaşmalarını âsan eyle... Hayırlı zürriyetler ihsan buyurarak dinine, imanına, Kur'anına, aile erkânına, mukaddesat ve mâ'neviyyatına, milletine ve vatanına yararlı evlâtlar bahşeyle yâ Rab!.. Silsile-i zürriyetlerini, sabah-ı haşre kadar müselsel ve muttasıl kıl yâ Rab!.. Hazır bulunan ve bu dualarımıza ÂMİN diyen din kardeşlerimizi ve Hak yoldaşlarımızı iki cihanda aziz, hayırlı ömürlerle muammer eyle... Gerek yeni evlenen yavrularımızın ve gerekse meclisimizde bulunan cemaat-i müslimiynin evlâtlarının şeri'at-i garrayı Ahmediyye ve sünnet-i seniyye-i Muhammediyye daire-sinde daha nice nice mürüvvetler görmelerini nasip ve müyes-ser éyle yâ Rab!.. Din ve devlet, vatan ve millet yolunda feragat ve fedakârlıkla hizmet görenleri ind-i ilâhiyyende me'cur, ordularımızı daima mansur ve düşmanlarımızı makhur eyle yâ Rab!.. Âsileri, lûtuf ve hıdayetinle islâh, âhir ve âkibetimizi iflâh, cümlemizi cennet ve cemalinle dilhâh eyle yâ Rab!.. Yeni evlenen yavrularımızı ve hazır bulunanları korktuklarından emin, umduklarına nail, dünyevi ve uhrevi, sûri ve mâ'nevi kaygularını zâ'il rizayı ilâhiyyene mâ'il kulların meyanında bermurad ve Habib-i edibine bahşederek dilşâd eyle yâ Rabbel-âlemiyn...

ÂMİN... ÂMİN... ÂMİN... Bi-hürmeti Seyyid-il-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn... Kabul-üd-dua (EL-FATİHÂ)

ÇOCUĞA İSİM VERMEK MERASİMİ

Cenab-ı Rabbil-âlemiyn celle celâlühu hazretlerinin, dünya hayatında biz âciz ve günahkâr kullarına en büyük ihsan-ı

ilâhiyyesi ve atıyye-i sübhaniyyesi, insan neslini idâme ettirecek olan evlâttır.

Binaenaleyh, çocuğun doğduğu gün veya doğumunun üçüncü yahut yedinci günü, yavruya münasip bir isim konulur. Doğan çocuğun dedesi, babası veya hısımları ve akrabasından birisi yahut komşulardan göğsü imanlı ve ağzı Kur'anlı salih bir mü'min, yavruyu kucağına alır, kibleye doğru yönelir ve sünnet-i şeniyye olan şu duayı okur :

Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahim : Allahümmec'alhu birren ve enbethu fil-islâmi nebâten hasenen...

Daha sonra yavrunun sağ kulağına EZAN-I MUHAMMEDİ okur ve sol kulağına da KAMET eder. Gerek ezanı ve gerekse kameti yavaş yavaş okur ve sesini fazla yükseltmez.

Müte'akiben, Bâ'is-i hilkat-i kâ'inat aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyât efendimize üç veya yedi kerre salât-ü selâm eder ve nihayet yavruya verilen isimle üç kerre seslenir. Bu sesleniş ise çocuğa ailece verilen isimle, doğumu ânında verilen ve GÖBEK ADI denilen ismi birlikte tekrarlamak suretiyle olur. Meselâ, mâ'suma doğumu ânında NUREDDİN ismi verilse ve sonradan ailesi de onu MUHAMMED olarak tesmiye etseler, yavrunun kulağına : (YA MUHAMMED NUREDDİN!) diye ismi üç kerre tekrarlanır.

Dikkat ve ibretinize sunmak isterim ki, ismi konulurken çocuğun kulağına okunan Ezan-ı Muhammedi ile Kamet'in de bir namazı vardır ki, ona CENAZE NAMAZI denilir. Zira, dikkat buyurulacak olursa, cenaze namazında ezan ve kamet yoktur. Cenaze namazının ezan ve kameti, kendisine isim konulurken okunandır. Bundan çıkaracağımız mâ'na şudur : Nasıl ki, Ezan-ı Muhammedi ile Kamet arası gayet yakın ise, yani ezan okununca cami-i şerife giriyor veya evimizde münferiden namaza duruyorsak, insan hayatı da bu derece kısadır, göz açıp kapayıncaya kadar gelir ve geçer kişiye doğduğu zaman okunan ezan ve kametin namazı da, cesedi musallâya konulduğu zaman kılınan cenaze namazıdır.

Bir hususu daha hatırlatalım : Mâ'sumun sol kulağına okunan kamette KAD KAMET-İS-SALAH ibaresi iki yerine dört defa tekrarlanacak olursa, yavrunun ÜMMÜ SÜBYAN denilen mâ'nevi illetten emin olacağı eserlerde belirtilmiştir.

Çocuğun doğumunun yedinci günü, yavruya bedel olarak AKİKA kurbanı kesilmesi, Hanefi mezhebinde müstehaptır. AKİKA KURBANI, Hanbeli mezhebinde vacip ve Şafi'i mezhebinde de sünnettir.

Doğan çocuk erkek ise iki kurban ve kız ise bir kurban akika etmek lâzımdır. Bu kurbanın, yavrunun hayatında karşılaşılabileceği bütün âfetlerden kendisini selâmete iletceği umulur, me'alinde Hadis-i şerif vârid olmuştur. Zira : **(Sabi, akikasına rehin olmuştur.)** buyurulmuştur. Bazıları, erkek çocuk için de bir akika kurbanı kâfidir, demişlerdir. Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, risaletlerini izharından sonra, kendi nefisleri için akika kurbanı kestikleri gibi Hz. İmam-ı Hasan ve Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anhümâ efendilerimizin doğumlarında da ikişer akika kurbanı kesmişlerdir.

Akika kurbanını keserken şu dua okunur :

**ALLAHÜMME HÂZİHİ AKİKATÜ (.....) İBN-İ (.....)
DEMÜHÂBİ-DEMİHİ VE LÂHMÜHÂ Bİ-LÂHMİHİ VE AZMÜ-
HÂ Bİ-AZEMİHİ VE CİLDİHÂ Bİ-CİLDİHİ VE ŞÂ'RUHÂ Bİ-
ŞÂ'RİHİ...**

(Allahum!.. (.....) oğlu (.....)'ın akikası olarak rizayı şerifin için kesilen bu kurbanın kanı, kanına; eti etine kemiği kemiğine, derisi derisine, kılları kıllarına bedel olsun.)

Bu duadan sonra kurban kesilir ve eti fakirlere dağıtılır. Ancak, çocuğun sıhhatine alâmet olmak üzere kemikleri kırılmaz, uzuvlarının mafsal ve büküntü yerlerinden ayrılmak suretiyle taksim edilir.

İsmi konulan ve akikası kesilen yavru yedi günlük olunca saçları kesilir ve saçlarının ağırlığı miktarınca altın fakirlere sadaka olarak dağıtılır. Bu sadakanın da, yavrunun karşılaşa-

bileceği âfet ve felâketlere karşı kalkan gibi olacağı bildirilmiştir. Zira, bilindiği gibi sadakalar belâları def'eder ve ömrü uzatır. Aman, gaflet olunmaya!..

SAKAL BIRAKACAK EHL-İ İYMANA ÖĞÜTLER

Sakal bırakmanın şeri'attaki hükmü sünnet-i seniyye'dir. Yani, Resûl-ü zişânın şekline girmek ve onun haliyle hallenmek demektir.

Âdem aleyhisselâm, cennette halk buyurulduğu için sakalsız idiler. Ondan sonraki bütün peygamberlerin hepsinin sakallı oldukları ittifakla sabittir.

Bu itibarla, sakal bırakmak sanıldığı gibi basit ve kolay bir iş değildir. Sakal bırakan bir zat :

— Ben, nefsimi islâh ettim. Sünnet-i seniyye'ye uyararak bıraktığım bu sakalla, zâhirimi süslediğim gibi bâtınımı da suretim kadar siyretimdeki, ahlâkımdaki güzellik ve saflığı izhar ediyorum, demektedir.

Sakal, kemale gelmenin ve olgunluğa ermenin ifade ve nişânesidir. Binaenaleyh, sakal bırakmak mazhariyyetine erişen ve bu muazzam sünneti yerine getiren kutlu ve mutlu kişiler, kötü huyların, çirkin ve fena ahlâkın hepsini tevfik-i Rabbani ile terkederek gerçek mâ'nasıyla tezkiye-i nefis ve tasfiye-i kalp edebilmelidirler.

Şu halde, sakal bırakan zavât-ı zevil-ihtiram, çirkin ve kötü ahlâk ve alışkanlıklarına devam ederek hem sünnet-i seniyye-i Muhammediye ve hem de peygamberler sünneti olan sakallarını şuna buna tahkir ettirmemeli, bu gibi hallerden son derece sakınmalı ve kaçınmalıdırlar.

Hak velileri :

— Taş atan bizden, taş attıran bizden değildir, buyurmuşlardır ki bilhassa sakal bırakan din kardeşlerimiz bu sözü akıllarından çıkarmamalı ve hiç unutmamalıdırlar.

İslâm, zâhirini düzeltmekle; iman ise bâtınını tasfiye etmekle mümkündür. Gaflet olunmasın ki, huzur-u fâ'iz-in-nuru

cenab-ı Fahr-i risâlete gelen bazı a'rabiler : (Biz, iyman ettik!) dedikleri zaman, Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri şöyle buyurdu :

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا
أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ

Kalet-il a'rabu amennâ kul lem tü'minû ve lâkin kulû eslemnâ
ve lemmâ yedhul-il-iymanû fi kulûbikûm...

El-Hucurat : 14

(Çöl arapları İYMAN ETTİK dediler. De ki, siz iyman etmediniz, belki islâma geldik, inkiyad ettik deyin... İyman, henüz kalplerinize girmedir.)

Kişinin zâhiri islâm olur, yani şeklen islâm gibi görünür ve bâtını iyman etmezse, öylelerine MÜNAFIK denildiği ehl-i iyman ve irfan nazarında apaçık bir hakikattir. Kaldı ki, zâhiren islâma benzeyen ve müslüman gibi görünen kişinin bâtını da islâm olmazsa, ehl-i iyman kendisine islâm muamelesi yaparlar, ölünce cenaze namazını kılarlar ve onu islâm kabristanına gömerler, hattâ bir islâm kızı ile evlendirirler ve böylelikle haraçtan kurtulur ama, Allahu tealâ indinde o kimsenin cehennem en alt tabakasında yanacağı Kur'an-ı azim ile sabittir.

Bütün bu sebep ve mülâhazalarla, sakal bırakacak kimse, zâhirini sünnet-i seniyye-i Ahmediyye ile süslediği gibi, bâtını da iyman ile ve iyman şubelerinin en yücresi ve üstünü olan AHLÂK-I KUR'ANİYYE ve AHLÂK-I MUHAMEDİYYE ile, süslemeli yani her bakımdan MEKÂRİM-İ AHLÂKİYYE ile muttasıf bulunmalıdır. Yoksa, önüne gelen herkese sakal bırakmasını öğütlemek, rastgele herkesi sakal bırakmağa zorlamak, daha açıkçası tezkiye-i nefis ve tasfiye-i kalp etmemiş, edememiş içi başka, dışı başka zavallı gafilleri zorla MÜNAFIK sınıfına sokmak hiçte doğru bir hareket değildir.

Sakalı bulunduğu halde, iymansız olan kişinin yeri elbette ve hiç şüphesiz cehennemdir. Buna mukabil, sakalsız olup da iman sahibi bulunanın makamı da yine elbette ve hiç şüphesiz cennettir. Sakal bıraktığı halde, bîatınını iç âlemini temizleyemeyen kimse, dine de imana da hiç kuşkusuz zararlı olur. Belki, sakalı bu dünya hayatında kendisine bazı yararlar sağlar ama, bu gibilerin ümmete ve millete zararları daha büyük ve daha yaygın olur. 'Ehl-i hakikat, bunun böyle olduğunda tam bir ittifak ile müttefiktir.

Sakalsız ahlâklı, Allah katında ahlâksızdan bin kerre daha efdaldir. Netekim, sahib-i şeri'at aleyhi ve âlihi ekme-üt-tahiyet efendimiz hazretleri, bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır :

SİZİN, ALLAHÜ TEALÂ'YA VE BANA EN SEVGİLİ OLANINIZ, GÜZEL AHLÂKLI OLANINIZDIR.

Dikkat buyurulsun, iki cihan serveri : **(GÜZEL AHLÂKLI OLANINIZDIR.)** buyurmuşlardır. Yoksa güzel **(SAKALLI OLANINIZDIR.)** buyurmamışlardır.

Diğer bir Hadis-i şerifte de şöyle buyurulmaktadır :

İNNEMA BU'İSTÜ ENLİ-ÜTEMMİME MEKÂRİM-İL-AHLÂK

(Ben, size en üstün ahlâkı tamamlamağa gönderildim.)

«Sizi sakal bırakmağa, haraç toplamağa, sünnet olmağa şuna buna tafra atmağa, caka satmağa gönderildim!» buyurulmamıştır.

Evet, tekrar ve ısrar ediyoruz : Sakal bırakmak sünnetine lâyık ve müstehak olan er kişi, bu sünnet-i seniyye'yi de yerine getirmeğe muvaffak olan ehl-i iman, zâhirini şeri'at-i garrayı Ahmediyye ile tezyin ve bîatınını da aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah'la tenvir etmeli, ahlâk-ı Kur'aniyye ve ahlâk-ı Muhammediyye ile ahlâklanmalı, kötü ve çirkin huylarının hepsini birer birer kalbinden çıkarıp atmalıdır. U'cub yerine şefkat, merhamet ve semahati; riyâ yerine sadakat ve samimiyeti; hased yerine kanaat ve mürüvveti; gazap yerine

hilmîyyet ve mülâyemeti; kin yerine uhuvvet ve âtıfeti, kibir yerine tevazu ve muhabbeti, hubbu câh yerine hubbullah'ı; hubbu mal yerine hubbu Resûlullah'ı ve onun âlinin, evlâdının, ezvacının, ashabının, ensarının, alıbabının ve Hak velilerinin muhabbetlerini ikame edebilirse, o kimseye sakal bırakmak sünnet değil belki hükmen vacip bile olur.

Yoksa, yalnız kılda keramet arayanlar yanlış ve hatalı yoldadırlar. Killa, sakalla rizayı ilâhiyye erilmez, şefaati Resûle varılmaz, cennete girilmez ve cemat görülmez.

Binaenaleyh, bütün bu ince hesapları yapmadan, kürsülerde ve kitaplarda anlatılanlardan hisse kapmadan, kötü ve çirkin huylardan, âdetlerden kopmadan sakal bırakmak, ancak ve yalnız kendini aldatmaktır. Yoksa :

**Müslümanlık nerde bizde, kalmamış insanlık bile;
Âdem aldatmaksamaksat, aldanan yok nafle!..**

der, güler ve geçerler.

Muhterem din kardeşim, aziz Hak yoldaşım :

Anlattıklarım sakın gücüne gitmesin. Doğruyu söyleyeni, dokuz köyden koğsalar bile, onuncu köyde kabul ederler. Hele, âhîret adı verilen sonuncu bir köy daha var ki, orada kimse kimseyi sakalıyla, bıyığıyla aldatamayacak, her babayığit o vartaları kolay kolay atlatamayacaktır. Düşün, taşın, kendinde bu kemali bulabiliyorsan, kendine her bakımdan güveniyorsan, hemen sakalını bırakıver. Üstelik, bu hallerle hallenmek istidadında olanlara da sakal bırakmalarını göğsünü gere gere emir ve tavsiye et ves-selâm...

SAKAL DUA'SI :

El-hamdü lillahillezi en'ame aleynâ bi-izhari seyyid-il-beşer ve selâmün ibâdihelleziyn'estafa şefi'at bi-yevm-il mahşer ve mâ tevfiği itisâmi illâ billâhi aleyhi tevekkeltü ve ileyhi ünib...

Yedi kat gökleri direksiz ve yedi kat yerleri temelsiz halk ve icat buyurarak zamanı, yılları, ayları, haftaları ve günleri belirli ölçülerle bölümleyen, bir katre sudan yarattığı insanı : **(VE LEKAD KERREMNÂ...)** âyet-i celilesiyle taltif ve tatyip eyleyen, sevdiği kullarının başlarına iman tâcını ve eynine şer'at libasını giydiren, peygamberlerini yarattığı kullarının arasından seçen, peygamberleri vasıtasıyla tebliğ ettiği emirlerine ve hükümlerine uyanları cennet ehline ilhak ve nârından ırak eyleyen Allah azze ve celle, biz âciz ve günahkâr kullarına iki cihanda da imdad, sevdiği kullar zümresinde isimlerimizi yâd, dünya ve âhiretimizi abâd, lûtuf ve ihsanları ile hepimizi şâd eyleye...

Ayrı ayrı her birimizin zâhirlerimizi sünnet-i seniyye-i Muhammediyyesi ve siyret-i Ahmediyye'si ile tezyin, dünya hırs ve tamahları ile kararan ve daralan kalplerimizi aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile tenvir ve tevsî eyleye...

Bizleri, din-i mübiyn-i islâma hizmet edebilmekle müşerref, iman-ı kâmil ile mükerrem, Kur'an-ı azimin nurları ile münevver, ahkâm-ı şer'îye ile müzeyyen, cennet ve cemali ile mübeşşer haş kulları meyanına idhal ve kalplerimizden u'cub, riyâ, süm'a, kibir, kin, gazap, hased, hubbu câh ve hubbu mal adları verilen pislikleri ve kötülükleri ihraç buyurarak bâtınlarımızı ihlâs, tevazu, hilm, kanaat, sabır, tevekkül ve teslimiyet nur ve şu'uru ile imlâ eyleye...

Bizleri, zât-ı ilâhiyesince mergub, Habib-i edibine mahbub, Kur'an-ı hakimine meclûb, **(YÂ EYYÜHELLEZİYNE ÂMENU...)** hitab-ı kerametine ilâ yevm-il-kıyâm mensub kullarından eyleye...

Bizleri, bugün burada bu meclis-i melâ'ik eniste tevfikeyle cem'eylediği gibi, vuku'u mutlâk ve muhakkak olan Mahkeme-i kübrâda Habib-i edibinin LÎVÂ-İ HAMD adı verilen sancağı altında ve civar-ı Mustafa'da lûtuf ve keremiyle cem'u haşreyle... Habib-i edibinin şefaati uzmasına ve iltifat-ı giranbahâsına mazhariyyetle bizleri şâd-ü handân eyleye...

Sakal bırakmak suretiyle sünen-i Enbiyâ-i izama iktida ve sünnet-i seniyye-i Ahmediyye'ye ibtida eyleyen (.....) efendinin lihyesini, Mevlâyı müte'al hazretleri müteyemmen ve mübarek eyleye... Zâhirini, sünnet-i seniyye-i Muhammediyye ile tezyin ettiği gibi, bâtınını da ahlâk-ı kur'aniyye ve ahlâk-ı Muhammediyye ile tenvir buyurarak, kendisini daha nice nice sünnet ve siyret-i Nebeviyye'yi icra ve ihyâya tevfiği ile muvaffak eyleye...

Beytullah'a ve şebeke-i Resûlullah'a yüz sürebilmek lûtfuna erişmişse tekrar tekrar ziyaret ve edememişse helâl para ile bu vazife-i kudsiyyeyi tez zamanda ifaya mazhariyet nasip ve müyesser kılarak Zemzem'le sakalını yıkamak, kalbini dünyayı deniden arındırmak gücünü bahş ve ihsan eyleye...

Dünyevi ve uhrevi, sûri ve mâ'nevi her türlü murad ve maksuduna vasıl, hayırlı niyyet ve dileklerini hasıl eyleye... Ömrüne bereket, vücuduna sıhhat ve âfiyet, rızıkına vus'at, iki cihanda saadet ve selâmet ihsan ve inayet eyleye...

Onu ve cümlemizi, din-i mübiyn-i islâm'da dâim, iman ve ihlâs ile kaim, ibadet ve tâ'ate müdavim olan âbidler, zâhidler, âşıklar, sâlihler zümresine ilhak eyleye...

Evlâtlarımızı, bütün akraba ve tâ'allûkatımızı ve yakınlarımızı hayırlı uzun ömürlerle muammer, cümlemizi şeytan aleyh-il lâ'neye karşı daima muzaffer niyazlarımızı indallah mü'teber eyleye... Bu mecliste toplanarak duamıza ÂMİN diyen mü'minleri iki cihanda aziz ve her birimizi sünnet-i seniyye-i Muhammediyye'yi ifa hazzı ile mütelezziz eyleye...

Devlet büyüklerimizi, müslüman Türk milletine ve din-i mübiyn-i islâma yararlı bütün hizmetlerinde ve faaliyetlerinde muvaffak eyleye... Din ve devlet, vatan ve millet hizmetinde gece-gündüz feragat ve fedakârlıkla çalışanların her türlü müşkillerini hallü asân eyleye... Mâ'neviyat ve mukaddesat düşmanını hainler ve zâlimler üzerine kendilerini daima galip, Bedir mücahidlerinin himem-i ruhaniyyetleri ile güçlüklerini kolaylığa münkalip kılarak: **(VE YANSUREKALLAHU NASREN AZİZA...)** sırrına mazhar eyleye... Vatanımızı her türlü âfetler-

den, felâketlerden, fitnelerden, fesatlardan masun ve mahfuz eyleye... Ordularımızı, her ne yana yönelirlerse mansur ve muzaffer eyleye...

Ölmüşlerimize rahmet ve mağfiret, hayatta olanlara saadet ve selâmet evlâtlarımıza ilim, irfan ve fazilet, gaflette bulunanlara ibret ve basiret, idare makamlarında bulunanlara dirayet ve kiyaset ihsan ve inayet eyleye... Ömürlerimiz sona erdiğinde selâmet-i iyman ve sekerât-ı mevtimizi asân eyleye... Son sözlerimizi kelime-i tevhid ve Kur'an-ı mecid eyleye... Af ve mağfireti, kerem ve inayeti, cennet ve cemal-i bâ-kemalinin rü'yeti ile hepimizi memnun ve mesrur eyleye...

Sübthane Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün alel-mürseliyn Vel-hamdü lillahi Rabbil-âlemiyn (EL-FATİHÂ)

HATTAT OLAN BİR KİMSENİN İCAZET MECLİSİNDE EDİLECEK DUA

E'üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym - Bismillâh-ir-Rahman-ir-Rahiym :

El-hamdü lillahillezi kale fi kitabih-il-kerim fi sûre't-il-Ikrâ Este'iyzü billâh : (İKRA VE RABBÜK-EL-EKREMÜLLEZİ ALLEME BİL-KALEM - ALLEM-EL İNSANE MÂ LEM YÂ'LEM-Sadakâllah-ul-azim) Ves-salâtü ves-selâmü alâ Seyyidinâ ve Mevlâna ve Mevlân-el-âlemiyn ve hâtem-en-Nebiyyin vel-inamül mürseliyn Muhammed'inillezi kale fi hadisihî: (EVVELÜ MÂ HALÂKALLAHU EL-KALEM - Sadaka Resûlullah ve nataka Habibullah) ve alâ âlihi ve ashabihi ulül-ilmî vel-hatti ver-rakam...

Evvelü Hâlik-ül levh-i vel-kalem ve kâşif-id-durru vel-elem ve sahib-i lûtf-u kerem olan Allah celle celâlühü, bu meclis-i şerifi hazırûn ve gâibun bütün ümmet-i Muhammed hakkında müteyemmen ve mübarek, iki cihanda yümn-i bereket, vesile-i duhul-i cennet ve cümlemiz hakkında sebab-i rahmet ve mağfiret eyleye... Okunan Kur'an-ı azimi, fûrkan-ı kerimi ve şifâ-i

mübiyni dergâh-ı valâsında ve bârigâh-ı mecd-i ulyâsında etemmi kabul ile makbul eyleye...

Bu vesile-i hasene ile yapılan bu toplantımızdan hasıl olan ecr-ü sevabı, hassaten ve evvelen bizzat mahrem-i esrar-ı levh-i kalem ve matlâ'ı envâr-ı fazl-ü kerem, kitab-ı ulûm-u irfan, Resûl-ür-Rahman Nebiyyi âhir zaman, sahib-ül lûtf-u vel-ihsan, şefi-ul-müznibiyn, Rahmeten lil-âlemiyn Muhammed-ün Emin sallallahu aleyhi ve âlihi fi külli ânin ve hıyn efendimiz hazretlerinin Ravza-ı pâk ve ıtırmâk-i Muhammediye'lerine ve ruh-u pür-fütuh-u Ahmediyyelerine mâ'al-kusur vel-kusur hediye etmek cür'etinde bulunduk, Mevlâyı müte'al vasıl eyleye... Niğâh-ı iltifat-ı Muhammediyye'lerine ve şefaat-i seniyyelerine cümlemizi ve bâ-husus HATTAT'lık pâye ve gayesine, mâ'rifet ve faziletine eren (.....) efendiyi (Veya hanımı) ve bütün ümmet-i Muhammed'i nail eyleye...

Âl-ü evlâd, ashap, ensar, ahbab ve ezvac-ı tâhirat rıdvannullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimizin de ervah-ı tayyibelerine vasıl eyleye... Cümlesinin ervah-ı şerifelerini ayrı ayrı her birimizden hoşnut ve razı eyleye... Ba-husus : **(VE ALLEM-EL ÂDEME ESMÂ'E KÜLLEHÂ...)** âyet-i celilesiyle kadr-i valâsı beyan buyurulan, emr-i ilâhi ve ilham-ı Rabbanî ile hutut-u şettâ'yı icadeyleyen, matlâ-ı manzume-i hilkat-i insaniyye ve kıt'a-i matbu'a-i kudret-i sübhaniyye, Halife'tullah-ı fil-âlem cenabı Eb-ül-beşer ebunâ Hz. Âdem Safiyullah sallallahu alâ Nebiyyinâ ve aleyhi mâdam-el âlem ve evvelü men ketebe bil-kalem Hz. İdris aleyh-is-salâtü lehüt-takdis efendilerimizin ruh-u saadetlerine vasıl eyleye...

Tufan'dan sonra iptida hattı Kûfi'yi icâdeden Meramer ibn-i Merre aleyh-ir-rahme men leh-ül-minne hazretlerinin ve vâdih-ı şeş kalem, Kur'anı azime hareke koyan Ebu Ali Muhammed bin Mukle't-ül-Veziri ve ilk defa kalemi münharifen yontarak islâm hattına güzellik ve revnak veren, yazıyı süsleyen ve binbir müshaf-ı şerif yazmak şeref ve mazhariyetine eren UMDE'T-ÜL-KİTAP Cemaleddin Yakut aleyhi tecelliyet men lâ yemût hazretlerinin, iptida me'zun-u bil-ketebe olanla-

ra kıt'a yazdırarak altına KETEBEHU iznini icadeyleyen Sabig Abdurrahman aleyhi rahmet-il-Mennân hazretlerinin ve Abdullah-ı Sayrefi ve Hayreddin-i Meraşi ve Ahmed Suhreverdi aleyhim rahmet-il Bâri hazerâtının ervah-ı şerifelerine vasıl eyleye...

Siyemâ; Reis-ül-hattatiyn-il müte'ahhiriyn, âşık-ı Cenab-ı ilâh, sır hattı agâh Şeyh ibn-i Şeyh Hamdullah aleyhi tecelliyat-il ilâhi ve merhumeyn-il mağfureyn, dervişeyn ve illiyeyn ve nâdire-i devran ve yegâne-i zaman Summiyye ibn-i Affan, hattat Hafız Osman ve Yedikule'li Seyyid Abdullah ve Eğrikapı'lı Muhammed Rasim ve Hafız Ahmed ve Hafız Halil aleyhi rahmetullah-il-celil hazerâtının ervah-ı tayyibelerine vasıl eyleye... Ruh-u pür-fütuhlarını, bu meclis-i şerifin ecrinden hissedar eyleye... Hasan Üsküdari, Süleyman bin Mustafa-i Üsküdari afâ anhüm-ül-Bâri ve İsmail Zühdü ve Ömer-ül-Cûdi, İbrahim Rodosi ve Karahisari, Raşid-i Konevi, Mustafa Kütahyevi, Abdurrahman Hilmi ve afif damadı Veli Osman efendi, Ömer Vaffi, Mahmud Celâleddin, Râkım, Sükûti ve Necib-i Ohruvi, Şimşir Hafız efendi, Hacı Nuri Beşiktaşî, Hacı Kâmil, Tuğrakeş İsmail Hakkı, Abdülhalim, Abdülkari Kayserivi ile mütekaddimiyn ve müte'ahhiriyn bütün hattatların ervah-ı şerifelerine vasıl eyleye... Taksiratlarını af, seyyi'atlarını mahv, seyyi'atlarını hasenata tebdil ve tağyir eyleye... Derecelerini âli, menzillerini mübarek eyleye... Yukarıda isimleri sayılan zevat-ı kirâmdan feyz almış olanları da rahmet ve mağfiredine gark eyleye...

Me'zun bil-ketebe olan (.....) efendinin iznini müteyemmen ve mübarek eyleye... Dekâ'ik-i hutut-u şeyhe ve şive-i rukum-u Hafız Osman'a kendisini vakıf ve âşinâ eyleye... Din-i mübiyn-i islâma hizmet etmeği ve nice nice mesahif-i şerife ve kütüb-ü nefise-i ehadis-i Muhammediyyenin imlâsına kendisini muvaffak eyleye... Ömrüne bereket, vücuduna sıhhat ve âfiyet, bazusuna kuvvet, kalemine himmet, gözlerine fer ve nur, kalbine sürur, iki cihanda memnun ve mesrur eyleye... Rızâyı ilâhiyyesinde daim ve hâdim eyleye...

Üstadının dahi feyz-i neşrini müzdat eyleye... Âhir ve âki-
betlerimizi hayreyleye... Bu meclis-i şerifte hazır bulunan ve
bârigâh-ı ülûhiyyetine el açıp ÂMİN diyen ehl-i iymanı iki ci-
handa aziz eyleye... Meclis-i Ahmediyye'de ve Liva-i Muham-
mediyye altında bizleri cem'ü haşreyleye...

Cumhuriyet hükûmetini, din-i mübiyn-i islâma hâdim, dev-
letimizi adl-ü adaletle kaim eyleye... Hürriyet ve istiklâlimizi
pâyidar, kahraman ordularımızı şanlı mazisiyle nâmdar, şeref-
li kumandanlarımıza sıhhat ve âfiyet, yiğit Mehmetçiklerimize
şecaat bahş buyurarak vatanımızı ve milletimizi her türlü âfet-
lerden ve felâketlerden hıfz-u emin eyleye...

Vâ'delerimizin hitamında selâmet-i iman ve sekerât-ı
mevtimizi asân, âhir kelâmımızı kelime-i tevhid ve Kur'an-ı
mecid eyleye... Cennet ve cemaliyle cümlemize ikram eyleye...
Tevfikini refik, Habib-i edibini şefi ve şefik eyleye... İbadet ve
tâ'atine mahkûm muhsinlerden ve rizayı ilâhiyyesine mazhar
olmuş kâmil mü'minlerden eyleye...

Sübhone Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün
alel-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn... (EL-FATİ-
HÂ)

**HAC YOCULUĞUNA ÇIKANLARI UĞURLARKEN
YAPILACAK DUA
(HACI DUA'SI)**

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿١١﴾ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ
وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ
إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

E'üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym

Bismillâh-ir-Rahman-ir-Rahiym

İnne evvele beytin vudi'a lin-nâsi lellezi bi-Bekkete mübareken ve hüden lil-âlemiyn fiyhi âyâtün beyyinâtün makam-ü İbrahiym ve men dehalehu kâne âminâ ve lillahi al-en-nâsi hiccül-beyti men'isteta'a ileyhi sebebiyle ve men kefere fe-innallahe ganiyyün an-il-âlemiyn... (Sadak'Allah-ul-aziyım)

Âl-i-İmran: 96-97

(Muhakkak ki, insanların ibadet ve ziyaretleri için yeryüzünde ilk vaz'olunan mâ'bed, Mekke-i-Mükerreme'deki beyttir ki, hayrı ve yararı çok, ayn-ı bereket ve âlemler için mahz-ı hidayettir. Kim oraya girerse, her türlü taarruz ve tecavüzden emin olur. Yoluna gidip gelmeye gücü yetenlere Allahu tealâ'nın rızası için Beyt-i şerifi ziyaret etmeleri, insanlar üzerine farz kılındı. Her kim, haccın vücubuna inanmaz veya hac kendisine farz olduktan sonra haccetmezse, şüphesiz Allahu azim-üş-şân hac edenden de, etmeyenden de ganidir, müstağnidir.)

El-hamdü lillâhillezi emerenâ bi-ziyareti Beyt-il-haram... Ves-salâtü ves-selâmü alâ Seyyidinâ Muhammedin'illezi sahib-ir-rüknü vel-makam ve alâ âlihi ve ashabih-il berare't-il-fihâm...

Ol Hâlik-ı kevn-ü mekân ve sahib-i lûtf-u kerem-ü ihsan olan Allah azze ve celle hazretleri cümlemize tevfikini refik, Habib-i edibini şefi ve şefik eyleye... Kur'an-ı azim-ül-bürhanında şân-ı valâları tebcil ve takdis buyurulan Haremeyn-il-muhteremeyn hürmetine, Mi'râc-ı güzine şahit olan ve yine kitab-ı keriminde çevresinin mübarek kılındığı açıkça beyan buyurulan Mescid-i Aksâ izzet ve bereketine, bizleri ahlâk-ı Kur'aniyye ve ahlâk-ı Muhammediyye ile ahlâklanan, rızayı ilâhiyyesine vasıl edecek sırat-ı müstakimde sâbit-kadem olan, nefsimizin ve şeytanın şerrinden ve igvâsından ebediyyen kurtulan, zât-ı ülûhiyyetine hakkıyla kul ve Habib-i edibine lâyıkiyle ümmet olabilmenin şu'ur ve idraki içinde bulunan âşıklar ve sadıklar zümresine ilhak eyleye... Kusurlarımızı af ve günahlarımızı setreyléyerek, aşk ve muhabbetimizi müzdâd, nârından azad, dünya ve âhiretimizi abâd, cennet ve cemaliyle dilsâd eyleye... Bütün ibadet ve tâ'atlerimizde ve bütün fiil

ve hareketlerimizde tam ve kâmil bir ihlâs bahşeyerek bizleri nefsi emmârelerimizin tasallûtundan halâs eyleye... Muhabbet-i ilâhiyyesi ile dideleri giryan ve ciğerleri püryân olan âşıklar ve sadıklar zümresine ilhak ve Habib-i edibinin saye-i şefaatine mülhak buyurduğu has kullarından eyleye... Rizayı ilâhiyyesi yolunda, din-i mübiyn-i islâm uğurunda, Sirâcen müniyrâ olan Habib-i edibinin tarik-i pür-nurunda yeri ve sırası gelince mala ve cana kıymayı cümlemize nasip ve müyesser eyleye... **(İNNE EVVELE BEYTİN...)** âyet-i kerimesiyle kadr-i valâsı beyan ve ilân buyurulan KÂ'BETULLAH'a varmayı, kemâl-i huşû ve hudû ile Mültezim'de durmayı, aşkullah ve havfullah ile ağlayarak Kâ'be-i Muazzamanın kapısına baş vurmayı, Hacer-ül-esved'e yüz sürmeyi, destar-ı Kâ'beye yapışarak affımız için yalvarıp yakarmayı, zikr-i ilâhi ile Beytullah'ın etrafında tavafta bulunmayı, Makam-ı İbrahim'de iki rekât tavaf namazı kılmayı, Safa ile Merve arasında sâ'yederken Safa'da sefaya ve Merve'de mürüvvet-i ilâhiyyeye nail olmayı, Arafat'ta gözyaşları dökerek Vakfe niyaz ve münâcatında olanca günahlardan arınıp paklanmayı, Cebel-ür-Rahme'de Habib-i edib-i Kibriyâ'nın vedâ haccında irâd buyurdukları belîğ ve veciz hutbelerini anmayı ve aydınlanmayı, Mine'de Hak yoluna canlarımızı kurban adamayı, cemreleri taşlarken bütün kötü ve çirkin huylarımızdan ayrılıp sıyrılmayı cümlemize nasip ve müyesser eyleye... Mikat'ta dünya elbiselerini çıkararak soyduğumuz ve birer ihrama büründüğümüz gibi, dünya hırs ve sevgisini de gönüllerimizden çıkararak takvâ libasına bürünen ve muhabbet nurlarına eren zümre-i müflihiyne Rabbim fazl-ü keremiyle bizleri de dahil eyleye...

Bu yıl, Haremeyn-i muhteremeyn'e yüz sürebilmek niyet-i hâlisanesi ile Hicaz-ı mağfîret-tıraz toprağına, peygamberler yatağına, âşıklar ve sadıklar otağına doğru yola çıkmağa hazırlanan (.....) efendi kardeşimize Mevlâyı müte'al hazretleri bil-izzî vel-âfiye selâmetle gitmeği ve saadetle dönmeği asân eyleye... Yollarda karşılaşacağı her türlü güçlükleri kolaylığa tebdil buyurarak maksad-ı aksâ ve matlâb-ı â'lâsına nail eyleye... **SELÂM** ism-i celili hürmetine kendisine ve hac yol-

daşlarına selâmetler bahş ve ihsan eyleye... Yol boyunca, insan şeytanlarının ve zâlimlerin tasallût ve tecavüzünden kendilerini hıfz-u emin eyleye... Haccını mebrur, sâ'yini meşkûr, günahlarını mağfur, hayırlı amellerini makbul, kalbini mesrur, din ve dünyasını mâ'mur, ticareten LEN-TEBUR sırrına mazhar eyleye... Hac farizasını ifa ve ikandan sonra sıhhat ve âfiyetle yurduna ve yuvasına, evlât ve iyâline, ahabab ve yaranına kavuşmayı nasip ve mukadder eyleye... Bizlere de, helâl kazanç ve helâl paralarla o mübarek makamları ziyaret etmek, Mescid-i haramda çok tavaf ve Mescid-i Nebevi'de çok namaz kılarak Rabbimize ibadet eylemek, Tavaf'ta, Mültezim'de, Altun oluk altında, Zemzem kuyusu yanında, Safa'da, Merve'de, Sa'iy'de, Makam-ı İbrahim'de ve Hanefi'de, Arafat'ta, Müzdelife'de, cemrelerde, Huzur-u fâ'iz-in-nûr-u Cenab-ı fahr-i risalette, Mescid-i Nebevi'de tazarrû ve niyazda bulunmak, aşk ve şevk ile Arafat vakfesine dururken tam ve kâmil bir ihlâs ve iyman ile (**LEBBEYK ALLAHÜMME LEBBEYK LÂ ŞERİKE LEKE LEBBEYK İNNEL-HAMDE VEN-NİMETE LEKE VEL-MÜLK LÂ ŞERİKE LEK**) telbiyesi ile Kadiyel-hacata münacaatta bulunmak mukadder ve müyesser eyleye...

Mü'min kullarının her güçlüğüne iki kolaylık bahş ve ihsan buyuracağını vâ'd ve tebşir buyuran Allahu zül-celâl vel-cemâl hazretleri, sebeplere sebep halk ve icat buyurarak dilediğini bir KÜN emr-i celili ile dilediğine bahş ve ihsan kıldığı gibi, cümlemize bu gibi hayırlı ibadetleri teshil ve tehvin eyleye...

İlâhi!.. Binbir esmâ-i ilâhiyyen hürmetine, Hâce-i harem-i Batha ve âb-ı ruy-i Merve-i Safa, iki cihan serveri, Nebi'ler önderi, veliler, âşıklar ve sadıklar rehberi Hz. Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin huzurlarına ve muvacehe-i şerifelerine yüz sürerek : (**ES-SALÂTÜ VES-SELÂMÜ ALEYKE YÂ RESÛLALLAH - ŞEFAAT YÂ NEBİYALLAH**) diyebilmeği isyan ve nisyan ile yüzleri ve gönülleri kararan biz âciz ve günahkâr kullarına müyesser ve (**MEN ZÂRENİ...**) Hadis-i şerifinin sırrına mazhariyetle şefaati-uzmâsına nail olmayı mukadder eyleye...

Mekke-i Mükerreme'de Cennet-ül-Mu'allâ'da medfun bulunan ehl-i beyti, akrabası, ashabı ve ahbabının münevver ve mu'attar kabri şeriflerini ve Medine-i Münevvere'de Cennet-ül-Baki'de ve Uhud'da yatan ehl-i beyti, akrabası, ashabı, ensarı ve bahusus annelerimiz olan ezvâc-ı tahiratı ve alel-husus Seyyide't-ün-nisâ Hz. Fatıma't-üz-Zehrâ validemizi ziyareti ve mahşer yerinde şefaathine dehaleti nasip ve müyesser eyleye...

Bu mecliste hazır bulunan ve (ÂMİN) diyen cemaat-i müslimiyni, saadet-i dâreyne ve şefaath-i Seyyid-ül-Kevneyn'e lûtf-u inayeti ve esmâ-i hidayeti hürmetine mazhar eyleye...

Devlet ve milletimizi ilâ yevm-il haşr-i vel-karar yeryüzünde adl-ü satvet-i islâm ile pâyidar eyleye... Din ve devlet, vatan ve millet uğrunda çalışanları iki cihanda mesrur ve düşmanlarını makhur eyleye... Kahraman ordularımızı, şerefli kumandanlarımızı ve subaylarımızı, yiğit ve mert Mehmetçik'lerimizi düşmanları üzerine daima mansur ve muzaffer, eyleye... Kâ'be-i risâlet ve kible-i celâdet aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyet efendimizin ruh-u saadetlerini, cümlesinden ve cümlemizden hoşnut ve razı eyleye...

Vâ'delerimizin hitamında selâmet-i iyman, tevhid-i sübhan ve zikr-i Kur'an ile hüsn-ü hâtimeler nasip eyleye... Rizası, ridvanı, cennet ve cemaliyle cümlemize ikram eyleye... İsm-i â'zam hürmetine, Habib-i edibi Kibriyâ muhabbetine, Kur'an-ı azim rif'atine dualarımızı kabul ve niyazlarımızı makbul kılarak cümlemizi memnun ve mesrur eyleye...

Sübhane Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün alel-mürseliyn vel-hamdü lillahi Rabbil-âlemiyn... (EL-FTİHÂ)

ZIKR-İ İLÂHİ MECLİSLERİNDE OLUNACAK DUA

E'üzü billahi min-eş-şeytan-ir-raciym - Bismillah-ir Rahman-ir-Rahiym

El-hamdü lillahillezi kale fi kitabih-il-kerim : (FÂ'LEM ENNEHU LÂ İLÂHE İLLALLAH) ve fi âyetin âhar : (FEZKÜRÜNİ EZKÜRKÜM...) ve fi âyetin âhar : (YÂ EYYÜHELLEZİYNE AMENUZKÜRULLAHE ZİKREN KESİRÂ...) ve fi âyetin âhar : (FEZKÜRULLAHE LE'ALLE KÜM TÜFLİHUN...) ve fi âyetin âhar : (ELLEZİYNE YEZKÜRUNALLAHE KIYAMEN VE KU'UDEN VE ALÂ CÜNUBİHİM...) Sadakallah-ül-azim ves-salatü ves-selamü alâ Seyyîdina Muhammedinillezi kale fi Hadisih-iş-şerif : (EFDAL-ÛZ-ZİKİRİ LÂ İLÂHE İLLALLAH) ve alâ alihi ve ashabih-iş-şâribine rahik-el-hakikati min câm-i lâ ilâhe illallah...

Zât-ı ülûhiyyetini zikredeni, zikredeceğini kitab-ı keriminde açıkça beyan ve ilân buyuran, Esmâ-i ilâhisini zikrile meşgul olan kulunu, müsemmâsına vasıl kılan, celis-i zâkirân, maksud ve matlûb-u âşikan olan Rahim-ür-Rahman; bu meclis-i aşkı cümlemiz hakkında sebep-i kesret-i aşk-ı ilâhi ve muhabbet-i zât-ı ahadi ve vesile-i kesret-i aşk-u muhabbet-i Muhammedi istihsalinde bâ'is-i gayret ve sebep-i vefret-i istiğrak-u hayret eyleye... Zikr-i ilâhisiyle felâha, muhabbet-i sübhanisi ile salâha erenlerden, zât cennetine girenlerden, hak ve hakikati hakkıyla görenlerden, eynine hulle-i aşk-u muhabbet biçenlerden, aşk ve sadakat yolunda can ve baştan geçenlerden, yed-i envereyn-i Habib-i Kibriyâ'dan şarab-ı Kevser'i içenlerden, MAK'AD-I SIDK'a iletecek yolu seçenlerden ve müşahede-i Cemal-i lâ-ye-zâle kanat açanlardan eyleye...

Bu meclis-i melâ'ik enisten dağılmadan cümlemizi rahmet ve mağfiretine lâyıq, emr-i celiline muvafık, rizayı ilâhisine mutabık salih ameller icrasına muvaffak olan ve böylelikle âşiklar ve sadıklar zümresine ilhak olunan kulları meyanında âtîfet-i ilâhiyyesine ve iltifat-ı Muhammediyyesine mazhar eyleye...

Okunan Kur'an-ı azim ve Fûrkan-ı kerimi, olunan zikr-i ilâhiyyi, evrâd ve ezkârı, tâ'zimat ve tekrimatımızı, salât-ü selâmlarımızı dergâh-ı valâsında ahsen-i kabul ile makbul eyleye... Bu meclis-i şeriften hasıl olan ecr-ü mesubatı evvelen ve

bizzat, ol ârif-i maarif-i tarikat, sâlik-i mesâlik-i hakikat, Hâ-di-i râh-ı tevhid ve mûtekif-i hankah-ı tefrid, mâ'den-i envârı hakayık, maksem-i esrar-ı deka'ik, bedrika-i râh-ı kurbet, rû-nümayı tarik-i vuslât, hümâyı mihr-i vefa, mürşid-i sofiyyân-ı soffe-i sıdk-ı sefa, Mahbub-u Hüdü, şefi-i rûz-i ceza, melce-i fu-kara, enis-iz-zu'afa Hazret-i Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem mâdamet-ül-vuslât-ı vel lika efendimiz hazret-lerinin mübarek mücellâ, musaffâ, aziz, şerif, lâtif ruh-u saad-det-i Nebeviyyelerine arz ve hediye eyledik, Mevlâ vasıl eyle-ye...

Cenabı Rabbil-erbab cümlemizi fazl-ü keremi ve lûtf-u hi-memi ile çeşme-i füyuzat-ı Muhammediyye'sinden siyrâb eyle-ye... Nigeh-i iltifat-ı risaletpenahilerine mazhar kılarak bizleri şadân ve müstagra-k-ı envâr-ı Kur'an eyleye... Âlem-i dünyada ziyareti, âlem-i mâ'nada gül cemalinin müşahedesi ve âlem-i âhirette şfaat-i uzmasıyle bizleri taltif eyleye... Okunan tevhi-din nurları ile gönüllerimizi pür-nûr, ruhlarımızı mesrur, isin-lerimizi âşıklar ve sadıklar divanında mezkûr, cisimlerimizi ibadet ve tâ'atiyle me'cur eyleye... Mâdamet-ül-vuslât-i vel-likâ efendimiz hazretlerinin ruh-u pür-fütuhlarını üzerlerimize sâ-yeban kılarak himem-i ruhaniyyet-i Mustafaviyye'lerini bizlerin ve bütün ümmet-i Muhammed'in sûri ve mâ'nevi, dünyevi ve uhrevi her türlü müşkillerimizde mu'ıyn eyleye...

Bütün peygamberan-ı izâm ve rüsül-ü kirâm salâvatulla-hi ve selâmühu aleyhim ecma'ıyn hazerâtının ervah-ı kudsiyye-lerine vasıl ve ruhlarını cümlemizden hoşnut ve razı eyleye...

Âl, evlâd ve ezvac-ı Resûlillah ile Ehl-i beyt-i Mustafa'nın, Ashab-ı bâ-sefanın, ensar-ı pür-vefânın, tâbi'ıyn, tebe-i tâbi'ıyn, ecile-i din-i mübiyn, meşâyih-i kâmilıyn, vasılıyn-i ârifiyn, zâ-kiriyn, zâhidiyn, âşıkiyn, nâşidiyn ve hâdiymiynin de ervah-ı şerifelerine vasıl ve cümlesini bu meclisin ecrinden hisseyâb eyleye...

Bâhusus, Habib-i Nebi Cenab-ı Üveys-ül-Karani radiyalla-hu anh-ül-Gani, ser tarikat-i aliyye vâris-i Nebi Cenab-ı Hasan-ül-Basri, âşık-ı billâh Cenab-ı Habib-i Â'cemi, Cenab-ı Davud-u Tâ'i, marufu Kerhi Süreyr-üs-sakati, Seyyid-üt-tâ'ife Cenab-ı

Şibli, Eb'ül Hasan-ül Harakani ve turuk-u aliyyeden güzeran eyleyen meşâyih-i kirâm ve Pirân-ı İzâm, hulefâ-i dervişan, fukara-i âşıkan, sadıkan, kalenderiyan, melâmiyan, meczuban, muhibban, ragıbanın, ashab-ı birrû ihsanın ve bütün hayır sahiplerinin ervah-ı kudsiyyelerine vasil eyleye...

Betahsis, sâlik-i râh-ı terk-ü tecrid, nakib-i hankah-ı tefrid, şahı- Evliyâ-i ümmem Cenab-ı İbrahim Edhem kuddise sırrah-ul-Efham hazretlerinin ve Seyyid-üt-tâ'ife-i sofiyye ve küberâ-i erbab-ı sülûk-i ilâllah-ı tealâ Cenab-ı Cüneyd-i Bağdadi kuddise sırrah-us-sami hazretlerinin, mazhar-ı irfan-ı Muhammedi Eba-Yezid-il Bestami aleyh-it-tecelliyat-il-Bâri hazretlerinin, matlâ-ı envâr-ı keramât ve menba-ı âsâr-ı ilhamat, mazhar-ı esrar-ı sübhani Es-Seyyid Eş-şeyh Ahmed-ür-Rüfa'i kuddise sırrah-us-sâmi hazretlerinin ve kâşif-i esrar-ı melekût, nâzır-ı envâr-il-kudsi fi menâzır-ıl ceberût, bedrika-i kafile-i Kâ'be-i lâhut, **(KADEMİ HAZİHİ ALÂ RAKABETİ KÜLLİ VELİYYİLLAHİ)** kelâm-ı keramet encâmının ka'ili Es-Seyyid Eş-Şeyh Abdülkadir-il-Geylâni kuddise sırrah-üs-sami hazretlerinin ve sahib-il FÛSUS'u vel-FÛTUHAT, madâr-ı merkez-i irşâd-ü keramât, mahzen-i esrar-ı lâhutiyye, hâtem-ül velâyet-i Muhammediyye Muhyiddin-i Arabi aleyhi sihab-ul emtâr-il-tecelliyat-üs-Samedî hazretlerinin ve vâris-i Hayder-i Kerrâr, sâki-i Kevser, mazhar-ı esrar-ı Rabbani Es-seyyid Eş-şeyh Cenab-ı Ahmed-i Bedevi kuddise sırrah-us-sami hazretlerinin ve kâşif-i esrar-ı Rabbani, nâzır-ı envâr-ı sübhani, Es-Seyyid Eş-Şeyh İbrahim-i Düssuki hazretlerinin ve siyyemâ küberayı ehl-i erbab-ı sülûk, vakıf-ı esrar-ı hakikat-it-turuk Es-Seyyid Eş-Şeyh Cenab-ı Sa'deddin-i Cibavi kuddise sırrah-ul-âli hazretlerinin ve siyyemâ (An) feridun-u cihan-ı mâ'nevi pes buved burhan-ı kadr-eş Mesnevi : **(MEN Çİ GÜYEM VASF-I ÂN ÂLİ-CENAB NİST PEYGAMBER VELİ DÂRET KİTAB)** kıt'ayı garrası ile senâ-kerde-i urefâ olan kâşif-i esrar-ı Kayyumi Cenab-ı Mevlâna Celâlüddin-i Rumi kuddise sırrah-us-sami hazretlerinin ve Hazret-i Şeyh Eb-ül-Hasen'il Şazeli, Hazret-i Şeyh Abdüsselâm-ül-Esmer-ül veliyyül âli efendilerimizin ve bhusus sâlik-i meslek-iş-şeri'at-i vetarika, vakıf-ı mevakıf-il hakkı vel-hakika, sultan-ı serir ki

aşk-u irfan, hurşid-i sipihr-i zevk-u vicdan, mazhar-ül esrar-il Hakkel-yakin Hazret-i Şah Nakşibend Muhammed Baha'üddin kuddise sırrah-ul-Metin ve haceğan-ı kirâm kaddesellaha es-rarehum ve nefe'nâllahu bi berekâti füyuzatihim efendilerimizi ervah-ı mukaddeselerine de vasıl eyleye... İsr-i pâklarine iktifaya Mevlâyı müte'al cümlemizi muvaffak eyleye...

Bu hankah-ı şeriften (Mescit veya cami-i şeriften de denilebilir.) güzerân eyleyen meşâyih-i âlişan, fukara-i dervişan ve civarında medfun bulunan cümle ehl-i iymanın da ruhlarına vasıl eyleye...

Bu meclis-i melâ'ik enise uzaktan veya yakından gelen muhibbanın ve yâran'ın gönüllerinde gizli veya âşikâr her türlü hayırlı muratlarına, dünyevi ve uhrevi maksudlarına nail eyleye... Himem-i füyuzatı- Evliyâ-i kirama ve i'ane-i sofiyye-i izâma Rabbim cümlemizi mazhar eyleye...

Devlet ve milletimizi, hürriyet ve istiklâl içinde ilâ yevm-i kıyâm ibka ve pâyidar eyleye... Şanlı ordularımızı, her nereye yönelirlerse daima mansur ve muzaffer eyleye... Din ve devlet, vatan ve millet uğrunda çalışanları Mevlâ iki cihanda aziz eyleye... Şefaati Kur'ana ve şefaati Nebiyyi âhir zamana onları ve bizleri nail ve mazhar eyleye... Aziz yurdumuzu her türlü kötülüklerden, fitne ve fesatlardan, kargaşalıklardan, kıtlıktan ve kuraklıktan emin ve mahfuz eyleye... Topraklarımıza bereket, hanelerimize saadet, maddi ve mâ'nevi rızıklarımıza vüs'at, dâreynde selâmet bahş ve ihsan eyleye... Güçlüklerimizi kolaylığa, kötülüklerimizi iyiliğe ve çirkinliklerimizi güzelliğe tebdil buyurarak buradan dağılmadan cümlemizi mazhar-ı gufran ve nail-i ihsan eyleye... Huccâc-ı müslimiye ve bütün ümmet-i Muhammed'e selâmetler nasip eyleye... Son sözlerimizi kelime-i tevhid ve Kur'an-ı mecid eyleye... Cennet ve cemali ile cümlemize ikram eyleye... Bu nâçiz münâcatımızda mübarek isimlerini andığımız Evliyâ-i kirâm hürmetine bu meclis-i aşktan nasiplerimizi alarak dualarımızı **(FE-TEKABBELEHA RABBÜHA Bİ-KABULİN HASENİN)** sırrına mazhar eyleye.. Allahümme salli ve sellim ve bârik alâ es'adi ve eşrefi nur-i ce-

mi-il Enbiyâ-i velmürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn
kabal-üd-du'a EL-FATÎHÂ...

MUFASSAL HATM-İ KUR'AN DUA'SI

Sübhone Rabbiyel aliyyil â'lel-Vehhâb... E'üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym - Bismillâh-ir-Rahman-ir-Rahiym... El-hamdü lillahillezi kale fi kitabih-il-kerim : Este'iyzü billâh : (FAK-RA'U MÂ TEYESSERE MİN-EL-KUR'AN) Ves-salâtü ves-selâmü alâ seyyidinâ Muhammedin-illezi kale fi Hadisihi : (ŞİFÂ'UL-CİNÂN KIRA'AT-ÜL-KUR'AN) ve kale fi Hadis-in âhar : (EŞRÂFÜ ÜMMETİY HAMELE'T-ÜL-KUR'AN) ve alâ âlihi ve ashabih-il vâkıfyne bi-esrar-il-Kur'an...

Hamd-ü senâ, tâ'zimat, tekrimat ve tahiyyatımız ol Hâlik-ı â'zam ve Vâhib-i mu'azzam hazretlerine mahsus ve münhasırdır ki, Kur'an-ı azim-ül-bürhanı okuyan mü'min kullarına, okuduğu sûre-i celilenin her harfine mukabil on hasene bahş ve ih-san buyuracağını vâ'd ve tebşir buyurmuştur. Okunan, okunmakta bulunan ve ilâ yevm-il haşr-i vel-karar okunacak olan kitab-ı keriminin kıraat ve tilâvetinden hasıl olan o hasenelerle cümlemizin karanlık kabirlerimizi pür-nûr ve kalplerimizi mesrur eyleye. Okunan Kur'an-ı azim hürmet ve bereketine cennet derecelerimizi a'lâ ve ruhlarımızı füyuzât-ı Kur'aniyyesi ile imlâ buyurarak bizleri ve bütün ümmet-i Muhammed'i şefaat-i Kur'ana nail eyleye... Ol menzil-i seb'ul-mesâni vel-Kur'an-ı hakim olan Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, Kelâmullah hürmetine, Habib-i edibi muhabbetine, binbir esmâ-i hüsnâ rif'atine bu meclis-i melâ'ik enisi cümlemiz hakkında bâis-i rahmet, sebab-i mağfired ve vesile-i dühul-ü cennet eyleye... Mâ'nayı münifini anlamaya, emirleri ve hükümleri ile âmil olmaya, bütün amellerimizi tam bir ihlâs ile yerine getirerek muhlisler safında bulunmaya Rabbim cümlemizi muvafak eyleye... Kalplerimizi dünya sevgi ve kaygularından arındırarak, Kur'an-ı mübiynin nurları ile tenvir ve tezyin eyleye...

Okunan Hatm-i şerifi, Este'iyzü billâh : **(FE-TEKABBELE-**

HA RABBÛHA BİKABULİN HASEN) sırrına mazhar eyleye... Okunan hatm-i şeriften ve bu hatm-i şerifin duası vesilesiyle toplanan bu meclisimizden hasıl olan ecr-ü mesubatı evvelen ve bizzat, masdar-ı esrar-ı deka'ik-i Kur'anı ve mazhar-ı envâr-ı hakayık-ı Fırkanı edib-i mekteb Este'iyzü billâh : **(İNNE KUR'AN-EL-FECRİ KÂNE MEŞHUDÂ...)** ve şefaathâhı **(ASÂ EN YEB'ASEKE RABBÛKE MAKAMEN MAHMUDA...)** müzekkir-i ezkâr **(VEZKÛRNE MÂ YÛTLA Fİ BUYUTİKÛNNE MİN AYÂTİLLAHİ VEL-HİKMETİ...)** müfessiri **(VE NÛNEZ-ZİLÛ MİN-EL-KUR'ANI MÂ HÛVE ŞİFÂ'ÛN VE RAHME-TÛN...)** mû'ciz nümâyı **(İKTEREBET-İSSA'ATÛ VENŞAKKAL-KAMER...)** sahib-i Livâ-il-Hamd **(İNNÂ Â'TAYNA KEL-KEVSER...)** âlim-i âlem-i **(İKRA BİSMİ RABBİKELLEZİ HALÂK...)** hafız-ı esrar-ı **(KUL E'ÛZÛ Bİ-RABBİL-FELÂK...)** sultan-ı Enbiyâ, burhan-ı asfiyâ, Habib-i Hüdâ, Şefi-i rûz-i ceza â'ni bihi Ebel-Kasım Muhammed-el-Mustafa aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tehaya efendimiz hazretlerinin münevver, mu'attar, mutahhar mücellâ, aziz, lâtif, şerif, nazif ruh-u saadetlerine mâ'al-kusur vel-kûsur arz ve ithaf eyledik, Mevlâ vasıl eyleye... Ruh-u seyyid-ül-enâmı cümlemizden hoşnut ve razı eyleye... Âlem-i dünyada ziyaretleriyle, âlem-i menâmda gül cemalinin müşahedesıyla ve âlem-i âhirette şefaathâhı uzmasıyla Mevlâ cümlemizi müşerref ve mükerrem eyleye... Sünnet-i seniyyelerine iktida veisri pâk-i Nebeviyyelerine iktifa etmeğe Rabbim cümlemizi muvaffak eyleye... Bizleri, bu makamda ve böyle bir meclis-i melâ'ik eniste tevfiği ile cem'eylediği gibi, kıyamet gününde ve nedamet ânında ve hasret deminde âlemlere rahmet olarak gönderdiği Habib-i edibinin Livâ-i Hamd adındaki sancağı altında ve civar-ı Mustafa'sında lûtufta keremi, fazl-ü himemi ile cem'u haşreyleye... Yedeyn-i envereyn-i Muhammediyye'den ve sâki-i Kevser yedi İmam-ı Ali ve Haseneyn-il-ahseneyn'den Kevser suyunu kana kana içmeği cümlemize mukadder eyleye... O müthiş günün dehşet ve haşyetinden bizleri ve bütün ümmet-i Muhammed'i vıkaya ederek arşın gölgesinde serinlenen ve dinlenen, Şefaathâhı Resûlullah ile iltifat-ı ilâhiyyesine eren, mizanda sevabı ağır gelen, hesâbı kolaylıkla

görülen, lûtf-u ilâhi ile Sırat'ı yıldırım gibi geçen, nâr-ı cahiymden kurtulan ve fazl-ı ilâhi ile cennete giren ve cennette cema-
lini gören, vuslât zevkine varan âşıklar zümresine cümlemizi
ilhak ve idhal eyleye...

Bütün peygamberân-ı izâm aleyhimüsselâm hazerâtının
ve bahusus : **(VE MİNKE VE MİN NUH'İN VE İBRAHİME
VE MUSA VE İSE'BNİ MERYEM...)** âyet-i celilesiyle kadr-i
valâları terfi buyurulan ulül-azim peygamberlerin ve aralarında
gelip geçen bütün Enbiyâ-i vel-mürseliynin aleyhimüsselâ-
mın bi-ecma'iyhim ervah-ı mukaddeselerine vasil eyleye...

Cihar yâr-ı güzün, âl-ü ezvâc-ı tâhirat, ashap, ensar, mu-
haciriyn-i Resûl-ü Rabbil-âlemiyn, bakiyye-i aşere-i mübeşşere
ve siyyemâ ashâb-ı soffe, ashâb-ı Uhud, ashâb-ı Bedir ve Ker-
belâ şehitlerinin (Ridvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn) ervah-ı
kudsiyyelerini bu meclis-i şerifin nihayetsiz ecrinden me'cur
eyleye...

Hassaten, şefaât kânımız Mihmandar-ı Resûlullah, el-mü-
cahidü fi sebilillah Halid ibn-i Zeyd Ebâ Eyyub-el-Ensari radi-
yallahu anh-ül-Bâri efendimizin ruh-u pür-fütuhlarını haber-
dar eyleye...

Bahusus, perdadâr-ı süradikat-i ismet, sitarekeş-i maksu-
rat-ı iffet, mahrem-saray-ı Nübüvvet, nâzıma't-ül beyt-i sultan-ı
risâlet, zübde't-üt-tahirat, usve't-üz-zâhirat, ser-levha-i ezvâc-ı
Resûl-ü Kibriyâ Hazret-i ümmül-mü'miniyn Cenab-ı Hatice't-
el-Kübrâ radiyallahu anhâ ve erdâha validemizin mukaddes,
muhterem, nezih ve lâtif ruh-u pür-fütuhlarına hediye eyle-
dik, Mevlâ vasil eyleye...

Mahdume-i muhadder-i ins-ü cinni, memduha-i mahtube-i
(ENTİ BID'ATÜN MİNNİ) şecere-i tayyibe-i saffet-ü safa, ze-
here-i Zehra ravza-i ıstifâ, bint-i Nebiyyi Mustafa, dürre-i fâ-
hire-i din-i mübiyn, kuvve-i bâsırâ-i mü'miniyn, hem-rütbe-i
ümmül-kitab ümmül-Hasen-i vel-Hüseyn Cenab-ı Fatıma-i kud-
si nikab radiyallahu anha ve erdâha validemizin mübarek ve
muazzez ruhlarına vasil eyleyerek ceza gününde kendilerini
cümlemize şefi eyleye...

Ol İmameyn-il Hümâmeyn, âlimeyn-il âmileyn, sâbireyn-il kanı'ayn, muti'ayn-ü şehideyn, râdiyeyn-ü şâkireyn, mazlûmeyn-ü makdureyn, şemseyn-ül kamereyn-ül bedreyn-i nureyn, müşerrefeyn-i işareti : **(MEN EHABBENİ VE EHABBE HÂZEYN)** emireyn-il-mü'miniyn Hazret-i İmam-ı Hasan ve Hazret-i İmam-ı Hüseyin ridvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimizin de ervah-ı mukaddeselerine vasıl eyleye...

Al-el-husus evvel-ül-şeyheyn, ehad-ül-bedreyn, müsteşar-ı Seyyid-ül-Kevseyn, mü'temen-i Resûl-üs-sakaleyn, refik-i gar, şefik-i vefakâr Cenab-ı Sıddıyk-ı sadakat şi'âr, Emir-il-mü'miniyn ve Halife-i Resûl-ü Rabbil-âlemiyn Hz. Ebu-Bekir radiyallahu tealâ anh efendimizin ruhuna vasıl eyleye...

Makbul-ü şâh-ı **LEVLÂKE LEVLÂK**, hanemân-suz-i ehli ısrak, dagzen-i sine-i â'dâ, merhemi züm're-i zu'afâ, memduh-u Resûl-ü Rabbil-âlemiyn Emir-il-mü'miniyn ve Halife-i Rahmeten lil-âlemiyn Hazret-i Ömer ibn-il Hattab radiyallahu anh-ül-Vehhâb efendimizin ruhuna da vasıl eyleye...

Gurre-i nâsiye-i subh-u hidayet, kurrete basire-ü şems-i velâyet, mâ'den-i hayâ-i vel-irfan, câmi-ül-Kur'an, kurre't-ül-ayn-il müttekıyn Emir-il-mü'miniyn ve Halife-i Resûl-ü Rabbil-âlemiyn Osman ibn-i Affân radiyallahu anh-ül-Mennân efendimizin ruhuna da vasıl eyleye...

Ammi-zade-i nebiy gaye-i Kâf-i Nun, şeref pâye-i **(ENTE MİNNİ BİMENZİLETİ HARUN)** şâh-ı iklim-i velâyet, kurre-i basira-ü şems-i hidayet, bâb-ı meğine-i sahib risâlet, zehre-i şikaf-ı â'dâ, nur-ül-hüdâ Emir-il-mü'miniyn, kurre't-ül-ayn-il müttekıyn, muktedâ-i âşıkan, nur-dide-i sâlikân Halife-i Resûl-ü Rabbil-âlemiyn Aliyyül-Mürtezâ kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efendimizin de ruhuna vasıl eyleye...

Siyyemâ, ammeyn-il muhteremeyn-il mu'azzameteyn Esed-i Resûl ve şehid-i Uhud Hz. Hamza ile Hz. Abbas'ın, Resûl-ü zışânın amcazadeleri şehid-i din-i metin Cafer'üt-Tayyar ve sultan-il müfessiriyn ve sened-ül muhaddisiyn Hz. Abdullah ibn-i Abbas ridvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimizin ervah-ı kudsiyyelerine de vasıl eyleye...

Mü'ezzin-i Nebevi ve bende-i makbul-ü Nebiyyül-Kureyşi Hz. Bilâl-i Habeşi radiyallahu anh hazretlerinin de ruhuna vasil eyleye...

Tâbi'ıyn, tebe-i tâbi'ıyn, e'imme ve ecille-i din-i mübiyn, meşâyh-i vâsılıyn, ulemâ-i âmiliyn, kurrâ-i kâмилиyn, huffâz ve cemi hamele-i Kur'an nevverallahu tealâ merâkidehün ve ce-ale mesvâhüm ervah-ı tayyibelerine vasil eyleye...

Hazır bulunan ve bu duamıza ÂMİN diyen muhterem din kardeşlerimizin âhirete intikal etmiş bulunan ana-baba, dede ve nineleriyle, evlât ve akrabasından, kardeşlerinden, arkadaşlarından, meslekdaşlarından, sevdiklerinden ve tanıdıklarından ehl-i iymana da Mevlâ garka-i garik rahmet eyleye... Kabirlerini, okunan Kur'an-ı azimin nurlarıyla pür-nûr ve ruhlarını mesrur eyleye... Taksiratlarını af ve seyyi'atlarını mahveyeyle... Âhirete müteallik her nevi güçlüklerini teshil ve âsan eyleye... Doğudan batıya yerler altında isimleri unutulmuş, nesilleri kesilmiş ve ruhlarına birer Fatihâ ithaf edecek kimseleri kalmamış bütün ehl-i iymanı da bu Kur'an ziyafetinden nasibedar eyleye... Sağlıklarında iyilik ve ihsanları ile tanınmış hayır sahiplerinin de ruhlarını takdis eyleye...

Kur'an-ı azimi hatmeden (.....) efendinin niyyet ve gayretini müteyemmen ve mübarek ve kendisini daha bir çok hatm-i şerifler okumağa muvaffak eyleye... Kendisini ulemâ-i âmiliyn, kurrâyı kâмилиyn, ârifiyn, vâsılıyn zümresine ilhak eyleye... Bu gayretli kardeşimizi ve bizleri elfâz ve esrar-ı Kur'anıyyeye vakıf ve âşına eyleye... Yalnız hatmetmekle kalmayarak, Kur'an-ı azim-ül-bürhanın mâ'nayı lâtife, deka'ik ve hakayık-ı hafiyesine de vukuf peyda etmeğe muvaffak eyleye... Onu ve bizleri, ömürlerimizin sonuna kadar Kur'an-ı kerimin hizmetinde dâim ve kâim eyleye... Kur'an-ı azimi hatneden (.....) efendinin ana ve babasının da sa'iyelerini meşkûr, günahlarını mağfur, din ve dünyalarını mâ'mur kılarak şefaati Kur'ana nail eyleye... Bu kardeşimizi rahle-i tedrisinde feyz-yâb eyleyen üstad-ı muhtereminin de neşri feyzini müzdad ve kendisini daha bir çok talebeler yetiştirmek suretiyle iki ci-handa dilşâd eyleye...

Muvaffak-ı bil-hayr olması duası üzerimize ehem ve elzem olan cumhuriyet hükümetimizi adl ile kâim, din ve devlet, vatan ve millet yararına hizmetlerinde dâim eyleye... Devlet ve hükümet büyüklerini din-i islâma ve şeref-i insana hâdim kılarak, gönüllerini nur-u iyman ve feyzi Kur'an ile münevver eyleye... Kahraman ordularımızı, şerefli kumandanlarımızı ve yiğit asker evlâtlarımızı karada, havada ve denizde din ve devlet düşmanlarına karşı daima galip kılarak (**VE YANSURAKÂLLAHU NASRAN AZİZA...**) sırrına mazhar eyleye... Kerbelâ'da dökülen Hz. İmam-ı Hüseyin ve yakınlarının tertemiz kanları hakkıyçün, ı'lâyı kelimetullah için asırlardanberi her cephede dökülen şehit kanları hakkıyçün, ashab-ı Bedir ve ashab-ı Uhud hakkıyçün hürriyet ve istiklâlimizi kıyamete kadar koruyarak şehidler ocağı ve gaziler bucağı olan mukaddes yurdumuzu düşmanların şerlerinden ve hiylelerinden emin, büyük çoğunluğu saf ve temiz mü'minler olan milletimizi her türlü belâ ve musibetlerden mutma'in eyleye... Müslüman Türk milletini şan ve şerefle pâyidar, rengini şehit kanlarından alan bayrağımızı bu kutsal topraklar üzerinde berkarar eyleye... İçeride ve dışarıda türlü hiyle ve desiselerle müslüman Türk milletini birbirine düşürmek isteyen din ve millet düşmanlarını makhur ve perişan eyleye... Vatanımıza ve milletimize saadet ve selâmetler, topraklarımıza bereketler, tüccarlarımıza hayırlı ve helâl ticaretler, zenginlerimize merhametler ve fakirlerimize sabır, kanaat ve metanetler, herbirimize ayrı ayrı hamiyet ve basiretler ihsan ve inayet eyleye...

Gözbebeklerimiz olan evlâtlarımızın gönüllerini şeref-i iyman ve nur-u Kur'an ile aydınlatarak kendilerini vatanımıza, milletimize ve bütün insanlığa hayırlı ve yararlı birer kâmil insan eyleye... Ana ve babalarına, büyüklerine ve hocalarına karşı itaatkâr, kimsenin malına ve canına kıyamayacak kadar kanaatkâr eyleye... Âsilerini lûtuf ve keremi ile islâh eyleye... Denizde, karada ve havada bulunan bütün ümmet-i Muhammed-e selâmetler atâ eyleye... Hasta olanları ŞÂFÎ ism-i celili ile şifaya, borçlu olanları kolaylıkla borçlarını edâya, murad-

larına erişemeyenleri hayırlı muradlarına ulaşmaya muvaffak eyleye... Gurbet illerinde evlât ve iyâlinin, ana ve babasının ve geçindirmekle mükellef buldukları yakınlarının rızıklarını temin için şeref ve haysiyetiyle çalışan, nâmerde muhtaç olmak için kıt'alar aşan, yurdundan ve yuvasından ayrı düşen işçi kardeşlerimize sıhhat ve âfiyet, bedenlerine kuvvet ve metanet, kazançlarına vüs'at ve bereketler ihsan buyurarak en kısa zamanda yüzaklığı ile yurtlarına ve yuvalarına dönmeyi, emeklerinin karşılığını görmeyi, refah ve saadet içinde ömür sürmeyi nasip ve mukadder eyleye... Kendilerini her türlü kaza ve belâlardan, yanılmalardan, aldanmalardan hıfz-u emin eyleye...

Uzaktan veya yakından gelerek bu duamıza iştirak eden din kardeşlerimizin sûri ve mâ'nevi, dünyevi ve uhrevi bütün müşküllerini hallü âsan âhir ve âkibetlerini hayra tebdil mazhariyetini ihsan ve daima rizayı ilâhiyyesine muvaffak amel-ler işleyen kâmil birer insan eyleye...

Hac farızasını ifa ederek o mübarek makamlara yüz sürmek bahtiyarlığına erişen din kardeşlerimize karada, havada ve denizde selâmetler bahşederek sıhhat ve âfiyetle yurtlarına ve yuvalarına kavuşmayı, sevdikleri ile buluşmayı nasip eyleye... Hac'larını mebrur, sa'iyelerini meşkûr, günahlarını mağfur, din ve dünyalarını mâ'mur, ticareten **LEN-TEBUR** sırrına mazhariyetle memnun ve mesrur eyleye... Kendilerini ahlâk-ı hamide ile ahlâklanan ve başkalarına örnek olan âşıklar, sadıklar ve salihler zümresiyle cem'u haşreyleye... Bizlere de, helâl kazançlar ve helâl paralarla o mübarek makamlara yüz ve göz sürmeyi nasip ve mukadder eyleye...

Hâfız-ı mutlâk olan Allahu azim-üş-şân, cümlemizi görünür görünmez, bilinir bilinmez ve takat getirilmez kazalardan, belâlardan, felâket ve musibetlerden, devâsı olmayan hastalıklardan, ahlâksızlıktan, hayâsızlıktan, arsızlıktan, yüzüzlükten, şekavet derekesine varan isyan ve günahlardan, düşman çizmesi altında inlemekten, göz değmesinden, hasetten, fesattan, nifak ve şikaktan, bölünüp parçalanmadan zât-ı ülûhiy-

yeti, izzetine, Habib-i edib-i hürmet ve muhabbetine hıfz ve emin eyleye... Geceleri, seher vaktine kadar gözlerine uyku girmeyen, aşk-ı ilâhi ile âh edip inleyen, gözlerinin yaşı dinmeyen, zikirsiz, fikirsiz ve şükürsüz bir demleri bile içlerine sinmeyen âşıklar hürmetine, inzivaya çekilerek ihlâs ile ibadet ve tâ'atte bulunan mücahede erbabı sadıklar hürmetine, erginlik çağına erdiğimiz günden bu yana bilerek veya bilmeyerek, gaflet ve cehalet ederek işlediğimiz kötülükleri ve günahları **GAFFÂR-EZ-ZÜNUB** ve **SETTÂR-EL-UYUB** olan Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri affu mağfiret eyleye... Zâhir ve bâtınlarımızdan sevmediği ve hoşlanmadığı çirkin ve kötü sıfatları ihraç ederek, zâhirlerimizi şer'at-i garrayı Ahmediyye ve sünnet-i seniyye-i Muhammediyye ile tezyin ve bâtınlarımızı aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile tenvir buyurarak takvâ ve salâh ile me'lûf, ahlâk-ı hamide ile mevsuf kullarından eyleye...

Bu hatm-i şerifin kıraat ve tilâveti esnasında nâzil olan altmış bin melâ'ike-i kiram hürmetine, altı bin altı yüz altmış altı âyât-ı Kur'aniyye ve yüz on dört suver-i sübhaniyye hürmetine dünya hırs ve muhabbeti ile kararan ve bunalan kalplerimizi, envâr-ı Kur'an ve esrar-ı tevhid-i sübhan ile imlâ ve ind-i ilâhiyyesindeki derecelerimizi i'lâ ve makamlarımızı cennet-i â'lâ eyleye... Vâ'delerimiz dolarak ömrümüzün sonuna geldiğimizde: (**HAYR-ÛL-Â'MALİEN TÛFARİK-ED-DÛNYA VE LİSANÛ-KE RATBÛN MİN ZİKRİLLAH**) Hadis-i şerifine mazhar ve mâ'sadak kılarak **ALLAH... ALLAH... İLLALLAH...** diye zikrederek, Kur'an-ı hakimi tilâvet ederek, gözlerimiz cennet-i â'lâ ve cemal-i Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve selleme nâzır ve hayran kalarak az ağrı ve âsan ölümle ve iyman-ı kâmil ile çene kapamağı cümlemize mevlâm nasip, müyesser ve mukadder eyleye... Melek-ül-mevt ile birlikte müjdeci meleklerin de gelerek (**Este'ıyzi-Billâh : İNNELLEZİYNE KALU RABBÛNALLAHU SÛMME'STEKAMU TETENEZZELÛ ALEYHİM-UL-MELÂ'İKETÛ ELLÂ TEHAFU VE LÂ TAHZENU VE EB-ŞİRU BİL-CENNET-İLLETİ KÛNTÛM TU'ÂDUN...**) «Ey mü-

min!.. Korkma, geride bıraktıkların için sakın üzülme... İşte, vâ'dolunan cennet sana açıldı...» tebşiratına mazhar olan kulların zümresine biz âciz ve günahkâr kullarını da idhal ve ilhak eyleye... (Este'iyzü-Billâh : **YÂ EYYETÜHEN-NEFS-UL-MUTMA'İNNE İRCİ'Y İLÂ RABBİKİ RÂDİYETEN MERDİYYE FEDHULİ Fİ İBÂDİ VEDHULİ CENNETİ...**) âyet-i kerimesinde beyan buyurduğun şekilde bizlere hitap ederek cümlemizi son nefeslerimizde ni'metlerine gark eyleye.. (**EL KABRÜ EVVELÜ MENZİLİN MİN MENÂZİL-İL-ÂHİRETİ VE AHİRÜ MENZİLİN MİN MENÂZİL-ID-DÜNYA**) olarak tavsif buyurulan kabirlerimize konuldukta, sorgu meleklerinin (**MEN RABBÜKE...**) suallerine çenelerimiz kilitlenmeden ve dillerimiz tutulmadan kolaylıkla cevaplar vermeyi nasip ve müyesser eyleye... Salih amellerimizi, kabirlerimizde bizlere enis ve yoldaş eyleye... Kabirlerimizi nur-u Kur'an ve nur-u tevhid-i sübhân ile münevver eyleye... Bizleri ve bütün ümmet-i Muhammed'i kabir azabından, münkereynin ikabından ve iymansızlık ızdırabından masun ve mahfuz eyleye... Kabirlerimizden kalktığımız zaman, çevresinde rahmet meleklerinin ellerinde Firdevs yiyecek ve içecekleri ve cennet giyecekleri olduğu halde bekledikleri âşıklar meyanında bizleri de haşreyleye... Sualsiz, hesapsız, azapsız ve ikapsız, yerlerde ve ayak altlarında sürünmeden, mahşer halkına karşı mahcup ve perişan görünmeden, Enbiyâ ve Evliyâ tarafından yerilmeden affı ilâhiyyesi ve kerem-i sübhaniyyesi ile ve fazl-ü keremiyle cennât-ı âliyatına idhal eyleye... Cennete girmekten maksad-ı aksâ ve matlâb-ı râ'na olan müşahede-i cemal-i bâ-kemaliyle bizleri mest-i müstağrak in'am ve ihsan-ı ilâhiyyesine müstehak kullarından eyleye... Ol kadiyelhâcat ve mücib-ed-de'âvat; bu münacat ve niyazımızı da Kâbetullah'ta ve huzur-u fâ'iz-in-nuru Resûlullah'ta makbul ve müstecab olan hayırlı dualar gibi hedef-i icabete makrun ve eser-i icabetiyle cümlemizi memnun eyleye... (ÂMİN) Bi-hürmeti seyyid-il-mürseliyn ve bi izzeti Tâ-Hâ ve Yâsin ve âli Yâ-sin...

Sübhane Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün

alel-mürseliyn vel-hamdü lillahi Rabbil-âlemiyn bi-sırrı sûre't-il FÂTİHA...

CENAZE TEZKİYESİ

Cenaze namazı kılındıktan sonra, cenaze namazını kıldıran imam veya hazır bulunanlardan iman ve irfan sahibi, ilmi, takvâsı ve ihlâsı ile tanınmış, ahlâk-ı hamidesiyle herkesin sevgi ve saygısını kazanmış bir zat, merhum veya merhumenin tabutu başına geçer ve cenazeye iştirak eden cemaate şöyle hitap eder :

— Ey Allahu tealâ'ya, meleklerine, semavi kitaplarına, peygamberlerine, âhret gününe, kadere, hayrın da şerrin de Allahu azim-üş-şânın takdiriyle zuhura geldiğine, ölümden sonra bütün yaratılanların tekrar dirileceklerine ve hesap vereceklerine inanıp iman eden, Enbiyâ'nın serveri, Evliyâ'nın rehberi, müttakilerin önderi ve âhir zaman peygamberine de iman ederek gönül veren, âlem-i ervahta (**ELESTÜ Bİ-RABBİ-KÜM...**) hitab-ı izzetine (**KALU BELÂ...**) ahdiyle mukabele eden, bu fâni dünya âleminde bu ahd-ü peymanına sadık kalan ihvân-ı din-i mübiyn, aziz cemaat-i müslimiyn!..

Sayılı nefeslerini tüketerek (**İRCİ'İY...**) emr-i celil-i sübhanisine muhatap olan, Melek-ül-mevt vasıtasıyla ruhunu Rabbine teslim etmiş bulunan ve dünya elbiselerinden soyunarak ve bir kefene bürünerek şu tabut içinde hepimizin ibret ve dikkatini üzerine toplayan ve hal diliyle kendisini bu son yolculuğunda uğurlamağa gelen tanıdık, bildik ve sevdiklerinden bir hüsn-ü şehadet bekleyen (.....) efendinin mü'min ve muvahhid (Kadın ise mü'mine ve muvahhide) olduğuna şahitlik eder misiniz? Şu ânda hiçbirimizin unutmaması lâzımgelir ki, mü'minlerin iyi ve güzel gördüklerinin, Allahu zül-celâl vel-ke-mal hazretleri indinde de iyi ve güzel olacağı : **MARA AHÛL MÜ'MİNÛNE HASENEN FE HÛVE İNDALLAHİ HASENÛN** Hadis-i şerifi ile sabittir.

Hazır bulunan cemaatin :

— İyi biliriz!.. İyidir inşâ'allah!.. cevabından sonra tezkiye eden sözlerine devam eder :

— Bu güzel şهادetinizi, yarın mahşer gününde ve huzur-i Rabbil-âlemiynde de böylece tekrar eder misiniz? der ve :

— Ederiz, Allahu tealâ taksiratını affetsin, cevabını alınca :

— İnsanlık hali, varsa hakkınızı helâl ediniz, teklifinde bulunur :

— Helâl olsun!.. cevabını alınca :

— Allahu tealâ şهادetinizi kabul buyursun. Allah ve Resûlü cümlelizden razı olsun, diyerek duaya başlar :

— **E'üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym - Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahiym... El-hamdü lillâhi Rabbil-âlemiyn... Vel-âkibetü lil-müttekıyn... Ves-salâtü ves-selâmü alâ Seyyidinâ ve şefi-i zünubinâ Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecma'ıyn... (Este'ıyzü billâh : KÜLLÜ NEFSİN ZA'İKA'T-ÜL-MEVT SÜMME İLEYNÂ TÜRCA'UN...)**

Ol Halık-ül-eşbah ve Kabız-ül-ervah olan Mevlâyı müte'al bu merhumun (Veya merhumenin) taksiratını af ve seyyi'atını mahveyleye... Hasenatını ed'afen muda'af eyleye... A'mal-i hasenelerini kabrinde enis ve yoldaş eyleye... Okuduğu Kur'an-ı mecid ve ettiği tevhidin nuruyla kabrini pür-nur ve ruhunu mele-i â'lâda ferahnâk ve mesrur eyleye... Menzilini mübarek, makamını ve derecatını âli eyleye... Kabrini cennet bahçelerinden bir bahçe haline ifrağ ve kendisine hur-i gilman ile ikram eyleye... Af ve mağfiretiyle muamele eyleye... Münker-reyn meleklerini güler yüzlü ve tatlı sözlü olarak rıfk ve mü-lâyemetle irsal ve (**MEN RABBÜKE VE MEN NEBİYYÜKE VE MÂ DİNÜKE**) sorularına yanılmadan, tutulmadan ve şaşırmadan (Rabbim Allahu tealâ, peygamberim Hazret-i Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem, dinim din-i mübiyne islâm ve kitabım Kur'an-ı azim-ül-bürhan...) cevaplarını kolaylıkla vermediği nasip eyleye... Hasb-el-beşer kabir azabına uğrayacaksa, ism-i â'zam hürmetine, Resûl-ü muazzam izzetine

bu azabını def'u ref'eyleye... Kabrinden kalkarak mahşer yerine vardığında Livâ'i Muhammedi altında cem'u haşreyleye... Mizanını sakil, hesabını teshil ve rizayı ilâhiyyesini tahsil edebilmesi için şefaati Resûlullah'a nail eyleye... Defterini sağ yanından alanlardan, nârından ve azabından kurtulanlardan, Sırat'ı yıldırım gibi geçenlerden, Kevser suyundan içenlerden eyleye. Kendisine adli ile değil affı ve fazl-ü keremi ile muamele eyleye... Cennet ve cemaliyle kendisini taltif ve tatyip eyleye...

Geride bıraktığı kederli ailesine sabr-ı cemil, ecr-i cezil ve ömr-ü taviil ihsan ve inayet eyleye... Onları ve bizleri her türlü elemelerden, kederlerden hıfzeyeyle... Ölenlerimize rahmet ve mağfiret, hayatta bulunanlara saadet ve selâmet ve cümlemize hayırlı âkibet bahş ve ihsan eyleye... Son kelâmlarımızı kelime-i tevhid ve Kur'an-ı mecid eyleye... Ümmet-i Muhammed'i iki cihanda aziz eyleye... Ordularımızı din ve devlet düşmanlarına karşı daima galip, devlet büyüklerimizi rizayı ilâhisine tâlip eyleye... Vatanımızı ve milletimizi her türlü âfetlerden ve felâketlerden emin eyleye... Dualarımızı makbul ve bizleri memnun eyleye...

Sübhane Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün al-el-mürseliyn vel-hamdü lillahi Rabbil-âlemiyn, hassaten merhum (.....)'ın (Veya merhumenin) ruhu için ve kâffe-i ehli-iyman ervahı için EL-FATHÂ...

KABİRDE KÜÇÜK TELKİN

Telkin, Sahib-i şeri'at aleyhi ve âlihi efdal-üt-tahiyyet efen-dimiz hazretlerinin (**LEKKİNÜ MEVTÂKÜM BİŞ-ŞEHADETEYNİ...**) Hadis-i şerifi ile sabittir.

Vefat eden zat, kabrine konulduktan, aşr-ı şerifler okunduktan ve dua olunduktan sonra, cemaat dağılırken telkin edecek olan imam, kabrin sağ tarafına geçer, arkasını kibleye ve

yüzünü vefat edenin yüzü mesâbesine çevirir. Ölen zat defnedilirken, yüzünü kibleye doğru yönelttikleri için, imam arkasını kibleye çevirmekle, ölenin yüzü imamın yüzüne karşı gelir.

İmam, ölen zata kendi ismi ve annesinin ismiyle birlikte hitabederek seslenir. Meselâ, ölen zatın ismi Mehmed ve annesinin ismi de Meryem olsa, üç kerre ölene hitaben :

— Selâmün aleyküm yâ Mehmed ibn-i Meryem!.. (Yani, ey Meryem'in oğlu Mehmed) diye seslenir ve müteakiben : **(Este'ıyzü billâh - KÜLLÜ NEFSİN ZA'İKAT-ÜL-MEVT SÜMME İLEYNÂ TÜRCA'UN...)** veya **(Este'ıyzü billâh - VE LÂ TED'U MA'ALLAHİ İLÂHEN AHAR LÂ İLÂHE İLLÂ HÛ KÜLLÜ ŞEY'İN HÂLIKUN İLLÂ VECHEH LEH-ÜL-HÜKMÜ VE İLEYHİ TÜRCA'UN...)** âyet-i kerimelerini okur ve tekrar seslenir :

— Yâ Mehmed ibn-i Meryem!.. **(ELÂ İNNE EVLİYA'ALAHİ LÂ HAVFÜN ALEYHİM VE LÂ HÛM YAHZENUN...)** dedikten sonra hitabını tekrarlar ve telkine başlar :

— Yâ Mehmed ibn-i Meryem!.. Üzkür-ül-ahdellezi harecte aleyhi min-ed-dünya şehadeten en lâ ilâhe illâllahu vahdehu lâ şerike leh ve enne Muhammeden abdühu ve Resûlühu ve ennel-cennete hakkun, ven-nâre hakkun, ve ennel-bâ'se hakkun, ve ennes-sa'ate âtiyetün lâ reybe fiyhâ ve ennallahe yeb'asü men fil-kubur ve enneke-radyte billâhi Rabben, ve bil-islâmî dinen ve bil-Kur'an-i imâmen ve bi-Muhammedin aleyh-is-salâtü ves-selâmü Nebiyyen ve bil-Kâ'beti kibleten ve bil-mü'miniyne ihvânen Rabbiyallahu lâ ilâhe illâ hû ve hüve Rabbül-arş-ül azim... (Üç defa) Yâ Mehmed kul lâ ilâhe illâllah... (Üç defa) kul Rabbiyallahu ve diniy-il-islâmü ve Nebiyyü Muhammedin aleyh-is-salâtü ves-selâm... Rabbi lâ tezerni ferden ve ente hayr-ül-vârisiyn...

Daha sonra üç ihlâs ile bir Fatiha-i şerif okuyarak defnolan zatın ve o kabristanda yatan ehl-i iymanın ruhlarına bağışlar ve oradan uzaklaşır. Vefat eden kadın ise, üzkürül-ahdellezi haracti mineddünya demek lâzımdır ve Kul yerine Kuli demek icabeder.

KABİRDE BÜYÜK TELKİN

Bismillahi ve billâhi ve alâ milleti Resûlillah... Sadakallahu ve sadaka habibullah... Ve mâ zâdehüm illâ iymanen ve teslimen es-selâmü aleyke yâ Mehmed ibn-i Meryem!.. Ente lenâ selefün ve nahnu leke teba'un ve innâ inşâ'allahu bike lâhikun fel-hükümü lillâh-il aliyyül-kebir kemâ kal-en-Nebiyyü salallahu aleyhi ve sellem (KÜLLÜ ŞEY'İN YEMUT VE HÜVE HAYYÜN LÂ YEMUT) Fâ'lem enne hâzâ âhir-e menzilike min menâzil-id-dünyel-fâniyyeh ve evvele min menzilike min menâzil-il-âhire't-il-bakiyyeh...

Yâ Mehmed ibn-i Meryem!.. Üzkür-ül ahdellezi harecet aleyhi min-ed-dünya şhadeten en lâ ilâhe illâllah ve enne Muhammeden abdühü ve Resûluhu ve enneke radiyte billâhi Rabben, ve bil-islâmi diynen, ve bi-Muhammedin aleyh-is-salâtü ves-selâmü Nebiyyen, ve bil-Kur'anî imâmen, ve bilkâ'beti kıbleten ve bil-mü'miniyne ihvânen... Ve izâ câ'ük-el-melekân-il mukarriban-il beşşiran-il nezzirân min kibel-ir-Rahman yes-elüneke an Rabbike ve an diynike ve an Nebiyyike ve an imamike ve an kıbletike lâ tahaf ve lâ tahzen minhümâ fe-kul lehüma bi-lisanin fasiyhin Allahu Rabbi, vel-islâmu dini, ve Muhammedin Nebiyyi, vel-Kâ'bete kıbleti vel-mü'minune ihvani... Fâ'lem ennel-mevte hakkun ve hâzel-kabre hakkun ve su'ale hakkun, vel-haşre hakkun, vel-hisabe hakkun, vel mizâne hakkun, ves-Sirate hakkun, ven-nârl hakkun, vel-cenneti hakkun ve lika'ullahi tealâ hakkun ve mâ vâ'adnallahu ve Resûluhi hakkun ve ennes-sa'ate âtiyetün lâ reybe fiyha ve ennallahe yeb'asu men fil-kubur... Rabbiyallahu lâ ilâhe illâ hû ve hüve Rabbul-arş-il-azim... (Üç kerre) Yâ Mehmed ibn-i Meryem!.. Kul lâ ilâhe illâllah Muhammedün Resûlullah kul Rabbiyallahu ve din-il islâmu ve Nebiyyün Muhammed aleyh-is-salâtü ves-selâm... Rabbi lâ tezirhü ferden ve ente hayr-ül-vârisiyn... Lillah-il-FATİHÂ

Vefat eden hatun ise, haracet yerine haraceti, Kul yerine Kuli okumak lâzımdır.

KABİR TEVHİDİ NASIL YAPILIR?

Âhîret âlemine intikal eden zat, kabrine tevdi olunurken hazır bulunan imam ve refakatindeki hafızlar YÂ-SİN sûre-i celilesini veya sûre-i MÜLK-Ü (TEBAREKE...) yahut sûre-i Nebe (AMME...) ile Bakara sûre-i celilesinin son âyetlerini (AMEN-ER-RESÛLÜ ve ilh...) sûre-i HAŞR'ın son âyetleri olan (HÛVALLAH-ÛLLEZÎ LÂ İLÂHE İLLA HU ve ilh...) âyet-ül-kürsi sûre-i KADR ve sûre-i TEKASÛR'ü okurlar. Cenaze defnolunmadan hatm-i Kur'an okunmuşsa (ELEM TERE KEYFE..) den başlayarak son on sûre-i celileyi okurlar, İhlâs-ı şerifi üç defa tekrarlarlar, Fatiha sûre-i celilinden sonra Bakara sûresinin başlangıcı olan (ELİF-LAM-MİM) den (ULÂ'İKE HÛM-ÛL MÛFLİHUN...)a kadar okuduktan sonra dua edilir.

Eğer, cenazede hazır bulunanlar bu sûre-i celileleri bilmiyorlarsa, Kur'an-ı kerimden bildikleri kadar okurlar. Hava çok sıcak veya çok soğuk olduğu zamanlarda cemaati bıktırıp usandırmayacak kadar bu sûre-i celilelerin kısa olanları okunmalıdır.

Kur'anı azim kıraatinden ve duadan sonra imam, yukarıda tarif edildiği şekilde telkini de yapar. Bundan sonra, kabir tevhidinde bulunacak zevât, kabrin etrafında toplanırlar. Kabir tevhidini idare edecek olan zat, kabrin sağ tarafına geçer, kibleye arkasını döner ve böylelikle yüzü kabre gömülen kişinin yüzüne çevrilmiş olur. Evvelâ :

— Merhum ve mağfur el-muhtac ilâ rahmet-i Rabbih-il-Gafur (.....) efendinin ruhu için ve kâffe-i ehl-i iymanın ruhları için FATİHÂ diyerek, tevhid için kabrin etrafında toplananlara Fatiha-i celileyi okutur. Hazır bulunanların hepsi üç salâvat-ı şerife, üç ihlâs-ı şerife ve bir Fatiha-i şerife okuduktan sonra, tevhid ettirecek zat gizlice yani içinden üç defa istiğfar ve şöyle niyyet eder : (İLÂHİ ENTE MAKSUDİ VE Rİ-ZAKE MATLÛBİ) der ve E'ûzü besmele çeker :

E'ûzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym - Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahiym :

LÂ İLÂHE İLLÂLLAH MUHAMMEDÜN RESÛLÛLLAH

diye tevhide başlatır. Hazır bulunanlar yüz kerre **LÂ İLÂHE İLLÂLLAH** derler ve yüzüncüde tevhidi idare eden zat tekrar :

LÂ İLÂHE İLLÂLLAH MUHAMMEDÜN RESÛLÛLLAH

der. Tevhid edenler (**Lâ ilâhe illâllah**) dedikçe, tevhidi idare eden zat (**Muhammedün Resûlüllah**)ı cehren söylemez ve fakat her tevhidde kalbinden geçirir ve düşünür ve yine kalbinden (**Muhammedün Resûlüllah**)ı zikreder. Yüz tevhidden sonra da :

LÂ İLÂHE İLLÂLLAH MUHAMMEDÜN ŞEFİ'ULLAH

diyerek altmış beş kerre de **ALLAH** ism-i celâlini zikrettirir ve nihayet yirmi bir defa da **HÛ** esmâsını okutur ve bütün bu zikirler hep birlikte ve cehri olarak yapılır. **HÛ** esmâ'sı da tamam olunca :

HÛ İLLÂ HÛ YÂ HÛ YÂ MEN HÛ LÂ İLÂHE İLLÂ HÛ

diyerek kabir tevhidini tamamlar. Bu sonuncu cümleyi, tevhidi idare eden zat yalnız olarak söyler ve hemen şu kısa duayı yapar :

(Yâ Rab... Yâ Rab... Yâ Rab...

Bu tevhidimizi lûtfen ve tenezzülen Habib-i edibin hürmetine kabul buyur... Hasıl olan sevabı, Mefhar-i mevcudat aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyât efendimizin Ravza-i pâk-i ıtırnâk-i Muhammediyelerine, âline, evlâdına, ezvacına, ehl-i beytine, ashabına, ensarına, ahabına ve bhusus biraz önce rahmet ve mağfiretine tevdi kılınan (.....) efendinin (Veya hanımın) ruhuna hediye eyledik, rahimiyyetinle kabul ve makbul eyle ilâhi. Merhumun (Veya merhumenin) ruhu için ve kâffe-i ehl-i imanın ruhları için kabul-ün-niyaz EL-FATİHÂ...) ve dağılırlar.

YETMİŞ BİN TEVHİD CEMİYETİ

Hazret-i Şeyh Muhyiddin-i Arabi kuddise sırrah-ul-âli ile DÜRER VEL-GURER sahip ve mü'ellifi Hazret-i Molla Husrev rahimehullah ve sahib-i tefsir ve fetavâ Cenab-ı Şeyh-ül-islâm ve müftiyyül-enâm Ebus'Su'ud efendi rahimehullah vasiyetname-lerinde yetmiş bin tevhidin okunmasını vasiyyet ve tavsiye etmişlerdir. Zira, bir Hadis-i şerifte :

(Okunan yetmiş bin tevhidin sevabı, azaba müstehak bile olsa, okutulan kişiden o azabın ref'olunmasına sebeptir.)

buyurulmuştur. Bu hususta, İRŞÂD adındaki nâçiz eserimizde geniş malûmat ve tafsilât sunulduğu cihetle, tekrarına lüzum görülmemiştir.

Şu kadarını belirtmeme müsaade buyurulursa derim ki, bir çok dini vazife ve vecibelerimizi gaflet veya cehaletle ihmal ve hattâ terkettiğimiz ve tabiatıyla terkedildiği için de zamanla unuttuğumuz maalesef acı bir gerçektir. Bunların başında da, (KELİME-İ TEVHİD MERASİMİ) gelmektedir. Daha açık bir ifade ile söylemek gerekirse, ihmal edenler din görevlileridir, unutanlar veya unutturulanlar da hiç şüphesiz geniş halk kitleleridir. Bugün, bir Hatm-i şerif tilâveti ve Mevlid-i Nebevi kıraati merasimleri nasılsa unutulmadı da lehül-hamd ehl-i iyman bu iki vecibeye sadakat ve samimiyetle devam edegelmektedir.

Hemen ilâve edelim ki, halkın bu iki merasime rağbet ve ri'ayetini bile çok görenler ve bid'at telâkki ederek kaldırmaya teşebbüs edenler bulunduğunu üzülen ve acı duyarak duymakta ve görmekteyiz. Bu kıt ve kısır görüşlü sözüm ona âlimler, bid'atin iki kısım olduğunu dahi düşünememekte ve BİD'AT-İ HASENE'leri BİD'AT-İ SEYYİ'E ile karıştırmaktadırlar ki, bu gibi gafillere söyleyecek söz bulamıyoruz.

Onlara ne diyebiliriz ki, yerlerin ve göklerin ve yerlerle gökler arasında görünen veya görünmeyen, bilinen veya bilinmeyen âlemlerin Rabbi, Rahmeten lil-âlemiyn olan Habib-i edi-

binin kadr-i valâsını tebcil ve iki cihan serverinin yüce şânını tâ'zimen, Kur'an-ı azim-ül-bürhanında şöyle buyurmaktadır :

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

Innallahe ve melâ'iketehû yusallûne alen-Nebiy yâ eyyühelleziyne âmenu
sallû aleyhi ve sellimû tesliymâ...

El-Ahzâb : 56

(Muhakkak ki, Allahu tealâ ve melekleri, Nebiyyi zişâna salât ve selâm ederler. Ey iman edenler! Siz de ona salât ve selâm edin...)

Cuma günleri, hatip minbere çıkarken müezzinlerin okudukları bu âyet-i kerimenin okunmasını men'eden müftüler (?!..) cami-i şeriflerde ve mescidlerde farz namazlardan önce üç ihlâs-ı şerif okunmasını yasaklayan ve bid'at sayan şaşkınlık, Mevlid-i Nebevi ve hatm-i şerif okunmasını, Mukabele kiraatinde bulunulmasını hattâ hatim indirilmesini keza BİD'AT olduğu gerekçesiyle önlemeğe çalışan vâ'izler, eslâfa ve mezheplere çatan ve dört büyük müctehide dil uzatan Vehhabi taslakları o kadar çoğaldı ki, hangi birisine meram anlatacağımızı âdeta şaşırdık. Hak ve hakikat ehlini DALÂLET EHLİ olarak ithama yeltenenler, bi-zatihi bu hareketlerinin en büyük bid'at ve belki de dalâlet olduğunun farkında değillerdir. Kendilerini birer büyük MÜCTEHİD ve ALLÂME zanneden bu ilim ve irfan yoksulları, hem DÂL ve hem de MUDİL yani hem kendileri sapıtmış, hem de başkalarını sapıttırmağa ve Hak yolundan ayırmağa çalışan bu bedbahtlar, utanıp sıkılmadan dil uzattıkları zevatın vakıflarından bol bol maaşlar alarak ehl-i vakfın mezhebini kınamakta ve böylelikle kendi anne ve babalarının İmam-ı â'zam veya İmam-ı Şafi'i hazretlerinin içtihadları ile nikâhlandıklarını da bilmezlikten gelmektedirler

ki, bu iddiaları ile bizzat kendilerinin ne duruma düştüklerini fark edememektedirler.

Kaldı ki, mezhep imamlarının ictihatlarını ve o muhterem zevata tâbi olan âlimlerin fetvalarını beğenmiyor ve kabul etmiyorlarsa, kendilerine hemen haber verelim ki, asıl bid'at müftülük, vâ'izlik, imam veya müezzinlik gibi kutsal vazifeleri maaş ve menfaat karşılığı yapmak bid'atin ta kendisidir ve buna da BİD'AT-İ SEYYİ'E derler.

Bid'atlarla mücadele edecek kimselerin, herşeyden önce kendilerinin bid'atlerden kaçınmaları gerekir. Cuma hutbelelerinde Hz. Ebu-Bekir, Ömer, Osman ve Ali rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimizin mübarek isimlerini okumayı bid'at zannederek men'etmeğe çalışan gafiller, bid'atlerden bu kadar kaçınıyor ve sakınıyorlarsa, şimdiye kadar aldıkları maaşları geri vermeleri ve bir daha da bu görevleri karşılığında maaş almamaları icabeder. Çünkü, Allahu tealâ'nın âyetlerini para karşılığında satanların yalnız Yahudi hahamları olduğu ve binaenaleyh kendilerinin de bu güruha dahil buldukları âyet-i kerime ile sabittir.

Allahu azim-üş-şândan korkmadan ve Resûl-ü müctebâ'dan utanmadan Hz. İmam-ı Hasan ve Hz. İmam-ı Hüseyin radıyallahu anhüma efendilerimizin mübarek isimlerini zikretmeyi men'edenler, yarın onların muhterem dedeleri olan ve âlemlere rahmet olarak gönderilen Habib-i edib-i Kibriyâ'nın şefaatinin ne yüzle dileneceklerini acaba hiç düşünüyorlar mı dersiniz? Böylesine bir davranış, bid'at-i seyyi'e değil de nedir?

Rabbim, kimseyi böylesine gaflet ve dalâlette bırakmasın!..

Yukarıda bilvesile arzolunduğu ve ehl-i iymanın da bildiği veçhile, bid'at iki kısımdır :

Birisi, Bid'at-i hasenedir ki 1400 yıldanberi dünyanın dört yanında inşa olunan cami-i şerifler, minareler, minberler, kürsüler, cami-i şeriflere ve mescidlere serilen halılar, sebiller, imaretler, aşhaneler, cuma namazlarının dış ezanı, Mevlid-i Ne-

bevi okunması veya okutulması, vâ'z-ü nasihat için vakıflar yapılması, imam, hatip, müezzin ve kayyumlarla müftülere geçimlerini sağlayabilmeleri için maaş verilmesi, hatm-i Kur'an ve tevhid cemiyetleri ve buna mümasil hususlardır ki, bunların hepsi de iyi ve güzel hareket ve davranışlardır. **(MÜ'MİNLERİN İYİ VE GÜZEL GÖRDÜKLERİNİ, ALLAHU TEALÂ DA İYİ VE GÜZEL GÖRÜR)** me'alindeki Hadis-i şerif de Bid'at-i hasene olan bu âdetlerin te'yidi mahiyetindedir. İyi ve güzel şeyler, mü'minin malıdır ve mü'min iyi ve güzeli nerede bulursa almalıdır.

Bir de bid'at-i seyyi'e vardır ki, namazların vakitlerini tahrif etmek, rekâtlarını tağyir eylemek ve sünnet-i seniyye-i Muhammediyye'yi keyfince ve gönlünce yorumlayarak bozmaktır. **(BİD'AT EHLİ, DALÂLET EHLİDİR. BİD'AT DALÂLETTİR. HER DALÂLET NÂRDADIR...)** me'alindeki Hadis-i şerif ise, bu ikinci sınıf bid'attir ki, Bid'at-i seyyi'enin Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ katında mezmum ve merdud olduğunu göstermektedir.

Mevlâyı müte'al hazretleri, cümlemizi bu çeşit bid'at-i seyyi'eleri işlemekten hıfzetsin ve HASENE ile SEYYİ'E'yi birbirine karıştıranların şerlerinden de emin eylesin (ÂMİN)

YETMİŞ BİN KELİME-İ TEVHİD OKUMAK MECLİSİ

Ağzı dualı ve göğsü iymanlı salihlerden 10 - 15 veya daha fazla sayıda olanı, münasip bir mescidde veya temiz bir yerde, abdestli olarak toplanırlar.

Tevhid ettirecek zat, yetmiş bin kelime-i tevhid kimin ruhuna ithaf olunacaksa onun ve bütün ehl-i iymanın ruhları için (FATİHÂ) der ve hazır bulunanlar üç ihlâs ve bir Fatihâ-i şerif okurlar. Daha sonra, tevhid ettirecek zat, Ruhaniyyet-i Ahmediyye'den istimdat ederek :

— E'üzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym - Bismillâh-ir-Rahman-ir-Rahiym (FÂ'LEM ENNEHU LÂ İLÂHE İLLÂLLAH MU-

HAMMEDÜN RESÛLÜLLAH) diye başlatır ve hep birlikte **LÂ İLÂHE İLLÂLLAH** kelime-i münciyye-i mübarekesini okurlar. Her tevhidde **MUHAMMEDÜN RESÛLÜLLAH'**ı tekrarlamayarak, yalnız kalpleri ile zikrederler. Her yüz tevhidde **MUHAMMEDÜN RESÛLÜLLAH'**ı ilâve ederler ve böylece yetmiş bin kelime-i tevhidi tamamlarlar.

Daha sonra, aralarından birisi bir aşr-ı şerif okur veya İhlâs-ı şeriften başlayarak Mu'avezeteyn'i (KUL E'ÜZÜ Bİ-RABBİL-FELÂK) ve (KUL E'ÜZÜ Bİ-RABBİN-NAS) ile Fatiha-i celileyi ve Bakara sûresinin başından (ULÂ'İKE HÜM-ÜLMÜFLİHUN)'a kadar olan kısmı okurlar ve dua edilerek bu meclisin sevabı merhum veya merhumenin ruhuna bağışlanır.

Söze başlarken de açıklamağa çalışmıştık. Yetmiş bin kelime-i tevhidin ruhuna ithaf olunduğu merhum veya merhumenin, kabir azabına giriftar olmuşsa bu azabın kendisinden ref'olunacağını, iki cihan serveri haber vermektedir. Aman, gaflet olunmaya!..

Yetmiş bin tevhid ile beraber Kur'an-ı azim de hatmedilmişse, ölen kişinin azabının nur-u tevhid ile rahmete münkalip olacağı ve kabrinin nurlanacağı muhakkaktır. Hatm-i şerif feyiz ve bereketiyle ruhu felâha ve nacata ulaşır, kabir azap ve vahşeti kendisinden uzaklaşır, Kur'an-ı azimin nuruyla halkolunan altmış bin melaike merhum veya merhumeye yoldaş olacakları gibi rahmet melekleri de kabrine rahmet nurları taşır.

Okunan hatm-i şerif, devir ile olacaksa okuyan hafızlar okudukları cüzleri HATİM niyyeti ile okumalıdır. Eğer, HATİM niyyeti ile okumayacak olurlarsa, ayrı ayrı okunan cüzlerle hatim sevabına nail olunamaz, yalnız Kur'an-ı kerim okunmuş olur.

Tevhid-i şerifin de yetmiş binden aşağı olmaması şarttır. Fazla olması mahzur teşkil etmez. Bil'akis fazla okunmasının sevabının da fazlalaşmasına sebep olacağı, merhum veya merhumenin ruhunu ayrıca sevindireceği muhakkaktır.

Dikkatinize arzederim :

Hatm-i şerif ile tevhid-i şerifi okuyacak kimselerin behe-

mehal salih kişilerden seçilmesine itina ve ihtimam edilmelidir. Zira, salihlerin okuyacakları hatim ve tevhidin kabule kârin olacağı unutulmamalıdır.

(VE MİN'ALLAHİ TEVFİK VE Nİ'M-ER-REFİK...)
İSKAT-I-SALÂT

Eğer, ölen kimse hayat ve sıhhatte iken vasiyyet etmişse, bıraktığı mal veya paranın üçte biri ile İSKAT-I-SALÂT yapılır. Vasiyyet etmemişse, keyfiyyet vârislerinin himmet ve mürüvvetlerine kalmıştır. Mirasçıları, merhum veya merhumeve merhameten, dilerlerse İSKAT-I-SALÂT yaptırırlar.

Ölen merhum veya merhumenin bıraktığı mal veya paranın üçte biri İSKAT-I-SALÂT'a kâfi gelirse, devre hacet yoktur. Merhum veya merhume, kaç yıl yaşamışlarsa, erginlik çağına girinceye kadar geçen süre düşülür ve bakiyyesi hesap edilir. Mükellefiyet çağı da denilen çocukluk yılları erkekler için on iki ve kadınlar için dokuz yıl düşülmek suretiyle hesaplanır. Buna göre, mükellefiyet çağına girdiğinden ölümüne değin kaç yıl kalırsa, her namaz için beşyüz yirmi dirhem buğday veya bin kırk dirhem arpa, yahut beşyüz yirmi dirhem buğdayın bedeli ya da o yılın sadaka-i fıtır tutarı fakirlere dağıtılır. Ancak, beş vakit farz namazlardan başka, vitir namazı da bir vakit kabul edilerek bir günlük namaz altı vakte ve binaenaleyh her namaz için bir fitre verileceğine göre, günde altı sadaka-i fıtır miktarı hesap edilir.

Meselâ, altmış yıl yaşayan bir erkek, on iki yaşında mükellefiyet çağına girdiğine göre, altmıştan on iki düşülür ve kırk sekiz yıl kalır. Bir yıl, on iki ay olduğuna göre de kırk sekiz yıl da 576 ay eder. Günde salatı fıtır ile altı vakit namaz bulunduğuna göre, ayda cem'an yüz seksen vakit namaz olacağından, her birine bir sadaka-i fıtır hesabıyla bir aylık tutarı bulunur. Sadaka-i fıtır'ı altı lira olarak düşünecek olursak ayda 180 X 6 hesabıyla 1080 lira ve 1080 X 12 hesabıyla da bir yılda

12.960 lira ve 48 yılda da 12.960 X 48 hesabıyla cem'an 622.080 liraya bâliğ olduğu anlaşılır.

Eğer, ölenin bıraktığı mal veya paranın üçte birisi 622.080 lirayı karşılayacak nisbette olursa (KABUL ETTİM, HİBE ETTİM...) diye devretmeğe hacet kalmadan fakirlere dağıtılır.

Eğer, ölenin bıraktığı mal veya paranın üçte birisi buna yetmezse, o zaman bir aylık ıskat-ı salât karşılığı olarak hesaplanan 1080 liraya bir aylık ıskat-ı savm olarak da 180 lira ilâve edilir ve bu para bir çıkıya bağlanır. Mahalle veya semtte hüsn-ü hal ve hüsn-ü ahlâk sahibi olarak tanınan fakara-i sâbiriyn'den bir kaç ı çağrılır. Merhumun velisi veya vârisi, devrolunacak parayı bu fakirlerden birisine hibe ile teslim eder. Alanlardan her biri :

— Merhum Muhammed bin Muzaffereddin'in bir aylık (Veya iki aylık yahut bir senelik, hal ve vaktine göre on beş günlük gibi...) ıskat-ı salâtı için bu parayı sana hibe ettim, diyerek diğerine devreder. Böylece mezkûr para 576 defa devredilir. Devir tamamlandığında, kazaya kalmış oruçları, yemin kefareti ve kazaya kalmış kurbanı için yapılır. Bir kaç devir de kul hakkı, komşu hakkı, zevce hakkı olarak ve merhuma vacip olduğu halde işleyemediği ameller için yapılır ve sonunda üç ihlâs ve bir Fatiha-i şerife okunarak sevabı merhumun ruhuna bağışlanır. Devrolunan para kimin elinde kalmışsa onun hüsn-ü rizasiyla merhumun velisine veya vârisine hibe ile teslim olunur ve mumaileyh de malûm olduğu veçhile devrolunan o parayı lâzımgelen yerlere veya fakirlere sarf eder.

Buracıkta bir uyarma yapmak gerekiyor :

Iskat-ı salât için bu devir yalnız müslümanlar için yapılır. Kâfirlerin ölümlerinden sonra, ruhları için fakirlere dünya dolusu altın veya gümüş dağıtılacak olsa, kendisine hiçbir hayrı ve yararı olamaz. Bu hususta daha geniş ve etraflı bilgiler edinmek isteyenler, mü'teber fıkıh kitaplarını tetkik ve tettebbu etmelidirler.

Hac farızası için devir olmaz. Merhum veya merhume, hac edebilmek imkân ve şartlarına malik iken bu farizeyi yerine

getirememişlerse, ölümlerinden sonra vârislerinin iyi ahlâk sahibi, salih ve hac menâsikine vakıf bir kimseyi bütün masraflarını der'uhte etmek şartıyla hacca göndermeleri mutlâka lâzımdır.

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, cümlemize tevfikini refik, Habib-i edibini şefi ve şefik eyleye... Biz âciz ve günahkâr kullarını sonsuz af ve mağfireti, kerem ve inayeti ile ibadet ve tâ'atında daim ve bütün amellerinde tam bir ihlâs ile kaim olan kulları zümresine ilhak, cennet ve cemaline müstehak eyleye...

(ÂMİN) Bi-hürmeti Seyyid-il-mürseliyn ve bi-hürmeti sırrı sûre't-il FATİHÂ...

B Ü Y Ü K D U A (DUA-I-AŞKI)

Ey eşi ve benzeri olmayan, şeriki ve naziri bulunmayan, gözlerden nihân ve gönüllerde ıyân olan Allah!..

Ey bütün noksan sıfatlardan münezzehtir ve tek mil kemal sıfatlarıyla muttasıf bulunan Allah!..

Ey gökleri, insanoğlunun henüz cisimlerini bile görmediği, isimlerini bile bilemediği milyarlarca yıldızlarla donatan, yerleri kudret ve azametinin delili olarak kat kat yaratan, bazı sapık ve şaşkınlara kısacık ay yolculuğunda zât-ı ülûhiyyetini aratan, mü'min kullarının kalplerini iman ve Kur'an nur-ları ile arıtan ve aydınlatan, kâfirleri, müşrikleri ve münkirleri daha bu dünya âleminde iken bunaltan ve daraltan Allah!..

Hamd-ü senâlar, tahıyyât, tâ'zimat ve tekrimat ancak sana mahsustur. Zât-ı ahadiyyetinden gayrı kulluk ve ibadete lâ-yık ve müstehak Hak mâ'bud yoktur, ancak sen varsın!.. Ancak sana kulluk ve ibadet ederiz ve ancak senden yardım ve inayet bekleriz. Her türlü ihtiyaçtan müstağni olan GANİ ancak sensin, bütün yarattıkların ise sana muhtaçtır, dergâh-ı bâ-rigâh-ı ülûhiyyetine sığınmak ise, bizim için en büyük ihtiyaçtır. Sen GANİ'sin, bizler fakiriz... Sen GALİB'sin, bizler mağ-

lûp ve hakiriz. Bizi bir katre sudan halk ve icat buyurarak : **(YÂ EYYÜHELLEZİYNE ÂMENU...)** hitab-ı kerametine muhatap kılmak şeref ve bahtiyarlığına kavuşturdun, bizleri zât-ı ahadiyyetine kul, Habib-i edibine ümmet olmak saadet ve mazhariyyetine eriştirdin, en büyük lûtuf ve ni'metin olan iman ve islâm ile birleştirdin, habl-i metnin olan Kur'an-ı azim-üşşân ile bütünleştirdin el-hamdü lillah, eş-şükrü lillâh şükür yâ Rab!.. Şükür yâ Rab!.. Şükür yâ Rab!..

Salât ve selâm, tâ'zimât ve tekrimat Nebi'ler serveri, Veli'ler önderi, muhlis ve müttakiler rehberi, ins-ü cin peygamberine olsun ki; sebab-i hilkat-i kâ'inat O'dur, Muhatab-ı âyât'ı beyyinât O'dur. Sahib-i mü'cizat O'dur. Rahmeten lil-âlemiyn O'dur. Şefi-ul-müznibiyn O'dur. Resûl-ü â'zam ve Nebiyyi mu'azzam O'dur. İlâhi, bizi ondan ayırma ve cümlemizi nazar-ı iltifatından mahrum eyleme... O'nun âline, evlâdına, ehl-i beytine, ashabına, ensarına ve onun yolunda canlarını ve mallarını feda eden muhibbânına selâm eyle yâ Rab!..

Yâ Rabbel-âlemiyn...

Kitab-ı keriminde : **(ÜD'ÜNİY ESTECİB LEKÜM...)** buyuruyorsun. Bizi, bizden iyi bilen; bize bizden yakın olan sensin, bütün yarattıklarının hallerini bilensin, görensın, işitensin, buna bütün kalbimizle inanıyor, rahmet ve mağfiretine, kerem ve âtîfetine, lûtuf ve inayetine güveniyoruz, gidebilecek başka kapımız yok, dergâh-ı bârigâh-ı ahadiyyetine geldik dileniyoruz, bizleri mahrum eyleme, mahzun eyleme, mahcup eyleme, senden yine sana sığınırız bizi azabına mahkûm eyleme ilâhi, affeyle ilâhi, lütfeyle ilâhi, Habib-i edibine bahşeyle ilâhi!. Ey bizleri : **FEMEN YÂ'MEL MİSKALE ZERRETİN ŞERREN YEREH)** âyet-i kerimesiyle yerindiren ve **(KUL YÂ İBÂDİYELLEZİYNE ESREFU ALÂ ENFÜSİHİM LÂ TAKNATU MİN RAHMETİLLAH...)** âyet-i kerimesiyle de sevindiren, **(NEBBİY İBÂDİY İNNİY ENEL GAFUR-UR-RAHİYM)** âyet-i kerimesiyle güvendiren, **(Fİ MAK'ADI SIDKİNİNDE MELİKİN MUKTEDİR)** âyet-i kerimesiyle imrendiren, **(VÜCUHUN YEVM'EİZİN NÂZİRATÜN İLÂ RABBİHA NAZİREH...)** âyet-i kerimesiyle ce-

mal-i lâ-yezaline âşık olan kullarını özendiren mâ'budumuz, maksudumuz, matlûbumuz, mahbubumuz ulu Allah!.. Bizleri, her türlü şerlerden, kötülüklerden, günah ve mâ'siyetlerden uzaklaştır, ibadet ve tâ'atine ve dolayısıyla rizayı ilâhiyyene yaklaştır, ahlâk-ı Kur'aniyye ve ahlâk-ı Muhammediyye ile ahlâklanmamızı çabuklaştır, iman, islâm ve Kur'an nurları ile zâhir ve bâtinlerimizi berraklaştır ilâhi!.. Her ne kadar günahkâr olsak dahi, sonsuz rahmetinden ve sınırsız mağfiretinden ümidimizi kesmeyiz. Kur'an-ı azim-üş-şân hürmetine, Resûl-ü zişân rif'at ve muhabbetine; **RAHİYM, RAHMAN, GAFUR, GAF-FÂR, CELİL, KERİM, AFUV, RA'UF ve SETTÂR** esmâ-i celilen izzet ve bereketine bizleri Mak'ad-ı sıdka erenlerden, Zât cennetine girenlerden ve mazhar-ı zât olarak cemal-i bâ-kemalini görenlerden eyle yâ Rab!..

Hz. Âdem aleyhisselâmın SÂFİYYET'i hakkıyçün, kendisine tâ'lim buyurduğun Esmâ'nın hakikati ve tevcih buyurduğun Hilâfeti hakkıyçün, meleklerin ettikleri tâ'zim secdesinin sırrı ve hikmeti hakkıyçün bizlerin de kalplerimize safiyyet, gönüllerimize hakikat ve mâ'rifet, gözlerimize ibret ve basiret, yüzlerimize hayâ ve haysiyet, amellerimize ıhlâs ve samimiyet bahş ve ihsan buyur, ilhamat-ı Rabbaniyye'nin hazzını ve huzurunu duyur, ilm-i rüşde vasıl kılarak ruhlarımızı doyur, sıfatları âdem olduğu gibi mâ'naları da âdem olanlar zümresine kayır yâ Rabbel-âlemiyn!

Hz. Nuh aleyhisselâm ile ona iman edenleri küfür ve dalâlet tufanlarında garkolmaktan koruyup kurtardığın gibi, bizleri de nefislerimize esir olmak zilletinden, şehvetlerimize köle olmak mezelletinden, dünya hırs ve tamahına kapılmak rezalelerinden, Hakkı bırakıp bâtıla sapmak ve saplanmak hacalelerinden hıfz-u emin eyle ilâhi!.. Nuh aleyhisselâmın gemisine sığınan mü'minleri azabından emin ve ıkabından mutma'in kıldığın gibi, bizleri de sefine-i iymana iltica ederek selâmet bulanlardan, günah ve mâ'siyet deryasında boğulmaktan kurtulanlardan, şefkat-i Rahman'a ve şefaati Resûl-ü zişâna ve Kur'ana müstehak olanlardan eyle yâ Rab!..

Hz. İbrahim aleyhisselâmın Haliliyyet'i hürmetine, onu Nemrud'un ateşinden koruyup kurtardığın gibi, bizleri de nâr-ı cahiyiminden azad eyle, ona nâr-ı Nemrud'u nur ettiğin gibi bizlerin de zâlim nefislerimizin ateşini nur-u Kur'an ile itfâ ederek şâd eyle, o nur-u sübhaniyyen ile dünya ve âhiretimizi abâd eyle, içimizi ve dışımızı, önümüzü ve ardımızı, solumuzu ve sağımızı, altımızı ve üstümüzü aydınlatacak olan nurunu müzdâd eyle ilâhi!.. O nur ile görelim, o nur ile işitelim, o nur ile söyleyelim, o nur ile nurlanalım, o nur ile şu'urlanalım, o nur ile huzur bulalım, o nur ile sürurlanalım. Biliyor ve inanıyoruz ki, nur-u ilâhin olmayınca kalplerimizde sürur olmaz, sürura ermeyen kalplerde de safa bulunmaz, safa bulunmayan kalplere de iyman ve iykan dolamaz. Ey yerleri ve gökleri nurlandıran, iymanlı gönülleri sürurlandıran nur-u mutlâk!.. Nurundan mahrum kalan kalpler ve gönüller birer şeytan yuvası olur, hayrı ve şerri ayırdetmekten âciz kalır. Küfür ile iymanı, dalâlet ile hidayeti seçemez, senin yolunda, senin için can ve baştan geçemez, Habib-i edibinin mübarek ellerinden Kevser şarabını içemez, eynine cennet hulleleri biçemez. İlâhi, aşkını ver ve bizleri rizayı ilâhiyyene ulaştıracak o nurlu yoldan, iyman ve islâm yolundan ayırma yâ Rab!.. O nur ile nurunu görelim, füyuzat-ı ilâhiyyene ve hakikat-i Muhammediyye'ne erelim, Habib-i edibinin hâk-i-pây-ı aliyyelerine yüz sürelim yâ ilâh-el-âlemiyân!..

Hz. İsmail aleyhisselâmı bıçaktan koruyup kurtardığın gibi, senin yolunda nefis-i emmârelerimizi kurban ederek hayat-ı sermediyye ve cavidaniyye bulalım, şeytan aleyh-il-lâ'nenin ıgvasından kurtulalım, onun teslimiyyeti ile iyman ve islâma teslim olalım yâ Rab!..

Hz. Musa aleyhisselâm hürmetine, onun elindeki asâ izzetine, Tûr-u Sina rif'atine Kelim'ini Fira'vun ve ordularına galip kıldığın gibi, bizleri de en baş düşmanımız olan nefislerimizle mücadele ve mücahedede muzaffer ve mansur, din ve millet hasımlarını makhur eyle yâ Rab!..

Hz. İsa aleyhisselâma bahşettiğin mû'cizeler hürmetine,

onu izn-i ilâhiyenle ölüleri diriltmek, en umulmaz dertleri şifayâb etmek mazhariyetine eriştiirdiğın gibi bizleri de ölü kalplerimizi diriltmeğe, günah ve mâ'siyet illetlerimizi iyileştirmeye muvaffak eyle yâ Rab!..

Hz. Yakub aleyhisselâmın evlât hasret ve iştıyâkı ile ağlayıp sızlanmaktan gözlerine inen beyazlığın Hz. Yusuf aleyhisselâmın gömleği ile açılması ve nura kavuşması gibi bizleri de aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resûlullah ile gece gündüz ağlayıp çağlayan âşık kulların meyanında müşahede-i cemal-i ilâhiyyen ve müşahede-i cemal-i Ahmediyyen ile mesrur eyle yâ Rab!..

İlâhi!.. Hz. Yusuf aleyhisselâmı kardeşleri hasedlerinden nasıl kuyuya attılar ve sonra onu bir kaç paraya sattııarsa, bizler de nefislerimizi cehalet ve mâ'siyet kuyularına attık, aziz ömrümüzü bu en büyük sermayemizi basit dünya menfaatleri uğruna israf ederek yok bahasına sattık. Hz. Yusuf aleyhisselâmın cemali hakkıyçün, onun sıddıkiyyet ve samimiyeti hakkıyçün, gözlerimizden gaflet perdesini kaldır, hayrı ve şerri bizlere bildir, nedamet ve pişmanlıkla ağlayan gözlerimizi hidayetinle sildir, yüzlerimizi güldür ve biz âciz ve günahkâr kullarını sevindir yâ Rab!..

Yâ Rabbel-âlemiyn!.. Nefislerine zebun olanlar rezil ve nefislerine galip gelenler ise aziz olurlar, biliyoruz. Yusuf aleyhisselâm, nefisine galip geldiğinden köle iken Mısır'a sultan ve Züleyha nefisine mağlûp olduğundan sultan iken rezil ve zelil olduysa, bizleri de nefislerimize esir ederek Züleyha'nın âkibetine düşürme, göz açıp kapayıncaya kadar dahi olsa, bizi bize bırakma, Züleyha gibi pişman olup affa uğrayanlardan matlûb ve maksudunu bulanlardan, nail-i meram olanlardan eyle ilâhi!..

Hz. Davud aleyhisselâma indirdiğın hak Zebur hürmetine, onun okuduğı âyât-ı beyyinat hürmetine, Hz. Musa aleyhisselâma indirdiğın hak Tevrat hürmetine, Hz. İsa aleyhisselâma indirdiğın hak İncil hürmetine, diğeri peygamberlerine indirdi-

ğın suhuflar hürmetine, bütün bu mukaddes kitaplarda zikrolunan esmâ ve sıfatların hürmetine, bütün semavi kitapların özü ve özeti ve en efdali olan Kur'an-ı azim-ül-bürhan hürmetine, her âyet-i kerimenin ihtiva ettiği dekayik ve heka'ik, belâgat ve esrar, emir ve nehiyeler, kıssalar, dualar ve her harfinin hâmil bulunduğu sırlar ve gerçekler hürmetine, Seb'al-mesâni ümmül-kitab hürmetine, Kur'an-ı aziminde zikrolunan Esmâ-i hüsnâ hürmetine, Besmele-i şerifenin sırları ve hâmil bulunduğu mâ'na hürmetine, Besmele-i şerifenin satvet, devlet ve izzeti hürmetine bizleri zât-ı ülûhiyyetine iletcek en doğru yol olan Sırat-ı müstakiym'de sabit-kadem, kendine kul, Habib-i edibine ümmet, tâlib-i hidayet, ragıb-ı hakikat, mutabık-ı şeri'at, muktedi-i sünnet ve vasıl-ı cennet eyle ilâhi!..

Bizleri Habib-i edibinden ayırma, eynimizden hayâ gömleğini sıyırma, ayıplarımızı açıklayıp duyurma, Settâr ismi celilin hürmetine setreyle, günahlarımızı affeyle, bizleri iki cihan serverine bahşeyle, mahşerde uryân, nârında püryân, huzurunda giryân, mizanda avâre ve hesapta biçare eyleme yâ Rab!..

İlâhi!.. Yoktuk, var eyledin... Habib-i edibine yâr eyledin... Din-i mübiyn-i islâm ile ahyâr eyledin... Kur'an-ı azim ile bah-tiyar eyledin... Küçüktük büyüttün, dizlerimize derman verip yürüttün... Zelil idik izzetine, zayıf ve âciz idik himmetine, düşkün idik iyman devletine lâyıık gördün... Açtık doyurdun, tevhid ile yoğurdun, Hak kelâmını duyurdun... Dalâletten hidayeteye, cehaletten ilim ve mâ'rifete, felâketten selâmete, şekavetten saadete iletting, rizayı ilâhiyyeni istihsal için sırat-ı müstakiyme yöneltting, bizlere hitab-ı keramet ile hitabettिंग yâ Rabbel-âlemiyn!.. Hidayetin erişmeseydi, inayetin imdadımıza yetişmeseydi biz kendiliğımızden bu doğru yolu bulamaz, zât-ı ahadiyyetine hakkıyla ve lâyııkıyla kul olamazdık... Bizleri, dünya rütbe ve mertebelerinin en yücesi olan kulluğundan koğulanlardan, dalâlet bataklıklarında boğulanlardan, fâni dünyaya hırs ve menfaatleri uğruna kendi bildiklerine dağılanlardan, gönülleri iymansız, ağızları Kur'ansız, kafaları iz'ansız olanlardan eyleme yâ Rab!..

Dilediğini hidayete, dilediğini de dalâlete ileten sensin, senden yine sana, celâlınden cemaline sığınırız, af ve mağfiretine güveniriz, bizleri affına şayeste, lûtfuna dilbeste, emir ve nehiyelerine vâbeste kulların meyanında taltif ve tatyip eyle yâ Rabbel-âlemiyn!..

ENVAR-ÛL-KULUB adındaki bu eserimizi, kalplerin gerçek nurları olan Kur'an-ı azim-üş-şân izzetine, Resûl-ü zişân hürmet ve muhabbetine dergâh-ı bârigâh-ı ahadiyyetinde makbul, mahbub ve mergub eyle ilâhi!.. Sen yazdırmısaydın, yazılabilir miydi? Murad-ı ilâhiyyen olmasaydı okunup anlanabilir miydi? Dilemeseydin, okuyanlar ve dinleyenler bu kitabı ellerine alırlar mıydı? Alsalar, okusalar veya dinleseler bile, anlayıp öğrendikleriyle âmil olabilirler miydi? Yazdıran, okutan ve dinleten hep sensin yâ Rab!. Hamd-ü senâ, tahiyât tâ'zimât ve tekrimatımız ancak sana mahsustur. Tevfikat-ı ilâhiyyen ve füyûzat-ı sübhaniyyen berâkatıyla kaleme almak cür'etinde bulunduğum bu nâçiz eserimde ve şu son münâcatımızda rizayı ilâhiyyene muhalif veya murad-ı ilâhiyyene muvafık olmayan beyanlar zuhura geldiyse, kasde makrun olmadığı zât-ı ülûhiyyetince mûlum ve müsellemdir. Bu hata ve nisyanımı kulduğuma, azcime ve cehaletime hamlederek hüsn-ü niyyetime bahşeyle... Bu hata ve nisyanlarımdan ötürü tövbe ve istiğfar eder, Habib-i edibin hürmetine, İmam-ı Hüseyin'in kanı hürmetine mu'aheze buyurmamanı tazarrû ve niyaz eylerim.

Hasıl olan ecr-ü sevabı, evvelen ve bizzat, hâce-i kâ'inat, sebab-i hılkat-i âlem ve güzide-i beni-Âdem, nuru evvel ve bâ'si sonra olan eb-ül-ervah, Rahmeten lil-âlemiyn şefi-ul-müzni-biyn, imam-ül-mürseliyn, hatem-en-Nebiyyin Naki, Taki, Zeki, Müctebâ, Mürtezâ, Mustafa, sırac-ı münir nur-u kâ'inat, şems-üd-duha, nur-ul-verâ, bedr-üd-dücâ, sahib-i mi'râc, sultan-ı **KÂBE KAVSEYN**, sahib-i makam-ı Mahmud, Mahbub-u Mâ'bud, ona itaat Allahu tealâ'ya itaat, ona iyman Allahu tealâ'ya iyman, ona bi'at Allahu tealâ'ya bi'at demek olan, sahib-i **İN-NÂ Â'TAYNA KEL-KEVSER**, Enbiyâ ve Evliyâ'nın serveri, ins-ü cin peygamberi Ahmed, Hamid, Muhammed Resûlullah

sallallahu tealâ aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin Ravza-i pâk ve ıtırnâk-i Muhammediyye'lerine mâ'al-kusur vel-kûsur hediye ve ithaf etmek cür'etinde bulunduk, Rabbim sen iysâl buyurarak Habib-i edibinin ruh-u pür-fütuhunu cümlemizden hoşnut ve razı, şefaathlerine ve nigeht-i iltifatlarına bizleri nail, çeşme-i füyuzat-ı Muhammediyye'den ve lûtf-u inayet-i Ahmediyye'den her birimizi ayrı ayrı sıyrâb eyle yâ Rabbel-âlemiyn... Âlem-i dünyada ziyaretini, âlem-i menâmda gül cemalinin rü'yetini ve iltifatına âlem-i âhirette şefaath-i uzmalarını üzerlerimize sâyeban eyle yâ Rab!..

Bahusus, perdedar-ı süradikat-i ismet, maksurat-ı iffet, mahrem-i halvetsaray-ı nübüvvet, nâzıme-i beyt-i sultan-ı risalet, zübde't-üt-tahirat, usve't-üz-zâhidat, ser-levha-i ezvâc-ı Re-sûl-i Kibriyâ olan ve hakkında : **(SEYYİDE'TÜN-NİSÂ-İ EHL-İL-CENNETİ HATİCE'T-ÜL-KÜBRÂ)** Hadis-i şerifi ile kadr-i aliyyeleri i'lâ buyurulan Hatice't-ül-Kübra radiyallahu anha ve erdaha validemizin ruh-u pür-fütuhlarına hediye eyledik, vasıl eyle yâ Rab!..

Ol zöhre-i Zehra, Ravza-i-ıstıfâ, dürrü fâhire-i din-i mübiyn, kuvve-i bâsıra-i mü'miniyn, hafıza-i nash-ül ümmül-kitab Cenab-ı Fatıma't-üz-Zehra kudsi nikab olan ve hakkında : **(FATİMATÜ BİD'ATÜN MİNNİY FEMEN AGDEBEHA AGDABENİ) (FATİMATÜ SEYYİDETÜ-NİSÂ-İ EH-İL CENNETİ İL-LÂ MERYEM) (EHABBU EHLİ İLEYE FATİMATÜ...)** Hadis-i şerifleri ile şerefleri ilân buyurulan Fatıma't-üz-Zehrâ validemizin ruh-u pür-fütuhlarına hediye eyledik vasıl eyle yâ Rab!..

Ve sair Enbiyâ-i vel-mürseliyn salâvatullahi ve selâmühu aleyhim ecma'ıyn efendilerimizin ve alelhusus : **(VE MİNKE VE MİN NUHİN VE İBRAHİME VE MUSA VE İS'EB-Nİ MERYEME...)** âyet-i celilesiyle kadr-i valâları terfi buyurulan peygamberan-ı izâmın ervah-ı tayyibelerine hediye eyledik, iysâl buyurarak cümleşinin ruhlarını cümlemizden hoşnut ve razı eyle yâ Rab!..

Hamse-i âli-ı aba, aşere-i mübeşşere-i pür-vefa, âl, evlâd,

ezvâc, ashab ve akraba-i Resûlullah'tan ve bahusus ashab-ı sof-
fe, ashab-ı Bedir Ashab-ı Uhud, Ashab-ı Hendek ve Kerbelâ şe-
hitlerinin, ı'lâyı kelimetullah için cephelerde din ve millet düş-
manlarına karşı mücahede ederken şehadet şerbetini içen bü-
tün şehitlerimizin aziz ve lâtif ruhlarına da hediye eyledik, va-
sıl eyle yâ Rab!..

Bahusus, ecille-i ashab-ı güzün, yâr-ı gar-ı refik, el-mülâk-
kabı Bil-atık, el-imam-ı alet-tahkik olan ve hakkında (**EBU-
BEKRİN HAYR-ÜN-NASİ İLLÂ EN YEKÛNE NEBİYYUN...**) (**EBA-BEKİR MİNNİY VE ENE MİNHU VE EBU-BEKİRİN
AHİY FİD-DÛNYA VEL-ÂHİRE...**) (**EVVELÛ MEN YEDHUL-
ÛL-CENNETE MİN ÜMMETİY EBU-BEKİRİN...**) Hadis-i şe-
rifleri ile ind-i Resûlullah'taki şeref ve itibarı sabit bulunan
Emir-il-mü'miniyn ve Halife-i Resûl-ü Rabbil-âlemiyn Eba-
Bekr-is-Sıddıyk radiyallahu anh efendimizin ruh-u pür-fütuh-
larına hediye eyledik, iysâl buyurarak ruhlarını cümlemizden
hoşnut ve razı eyle yâ Rab!..

Ol muhlis-i Abd-ül-Vehhâb, mücavir-ül minber-i vel-mih-
rab, en-nâtıku bis-savab, el-mezkûr-ü fil-kitab olan ve hakkın-
da : (**İNNALLAHE CE'AL-EL HAKKA ALÂ LİSANİ ÖMERE
VE KALBİHİ...**) (**LEV KÂNE BA'Dİ NEBİYYUN LE-KÂNE
ÖMER İBN-ÛL-HATTAB...**) (**MÂ TALÂ'AT-ÜŞ-ŞEMSÛ ALÂ
RECÛLİN HAYRUN MİN ÖMER**) (**ALLAHÛMME E'AZ-İD-Dİ-
NE Bİ-ÖMER-İBN-İL-HATTAB...**) (**RİZA'ULLAHİ RİZA'U
ÖMER VE RUZA'Û ÖMER RİZA'ULLAH...**) Hadis-i şerifleri ile
şân-ı âlileri tebcil buyurulan Emir-il-mü'miniyn, Halife-i Re-
sûl-ü Rabbil-âlemiyn, Fatih-i İnan ve Mısır ve mescid-i Aksa
Ömer ibn-il Hattab radiyallahu anh efendimizin ruh-u pür-fü-
tuhlarına ihdâ eyledik, vasıl eyle yâ Rab!..

Ol abd-i halim-ül-Mennân, câmi'il-Kur'an, eş-şehidü fi hal-
is-sıyâm fi şehri Ramazan hıyne tilâvet-il-Kur'an, eş-şehid-il-
mazzûm, emir-il-mü'miniyn ve Halife-i Resûl-ü Rabbil-âlemiyn
olan ve hakkında : (**OSMAN İBN-İ AFFAN VELİYYUN FİD-
DÛNYA VE VELEYYUN FİL-ÂHİRE...**) (**Lİ-KÛLLİ NEBİYYİN
REFİKUN FİL-CENNETİ VE REFİKİ FİYHA OSMAN İBN-Û**

AFFAN...) (LÂ YEDHULENNE BÎ-ŞEFA'AT-İ OSMANE SEB'UNE ELFEN KÜLLÜHÜM KAD İSTEVCEBEHÜM NAR-EL CENNETE BÎ-GAYRİ HİSABİN) (OSMAN EHYÂ ÜMMETİY VE EKREMÜHUM...) Hadis-i şerifleri ile kadr-i âlileri tesbit ve takdis buyurulan Osman ibn-i Affan radiyallahu anh efendimizin ruh-u pür-fütuhlarına hediye eyledik, vasıl eyle yâ Rab!..

Ol garik-i bahr-i belâ, şah-ı iklim-i velâyet, bâb-ı medine-i ilim, nur-u Hüdâ, melce-i fukara Aliyyin radiyyin sahiy, enis-iz-zu'afa olan ve hakkında : (ENE MEDİNE'T-ÜL İLMİ VE ALİYYÜN BÂBÜHA...) (ALİYYÜN AHİY FİD-DÜNYA VEL-ÂHİRE...) (ALİYYÜN MİNNİ BÎ-MENZİLETİ HARUNE MİN MUSA İLLÂ ENNEHU LA NEBİYYE BA'Dİ...) (MEN AHABBE ALİYYEN FEKAD AHABBENİ VE MEN EBGADÂ ALİYYEN FEKAD EBGADENİ...) Hadis-i şerifleri ile kadr-i valâları beyan ve ilân buyurulan Emir-il-mü'miniyn ve Halife-i Resûl-i Rabbil-âlemiyn Damad-ı Peygamber ve Fatih-i Hayber Ali İbn-i Ebi-Talib kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efendimizin ruh-u pür-fütuhlarına ihdâ eyledik, kabul ve vasıl eyle yâ Rab!..

Ol İmameyn-il Hümâmeyn, âlimeyn-i ânileyn, sâbireyn-i kani'eyn-i mutîeyn-i şehideyn-i râdiyeyn-i şâkireyn, mazlûmeyn-i mağdureyn olan ve haklarında : (MEN AHABBENİ VE AHABBE HÂZEYN...) (EHABBU EHL-İ BEYT-İ İLEYE EL-HASEN-U VEL-HÜSEYİN...) (ETÂNİ MELEKÜN FESELLEME ALEYE NEZELE MİN-ES-SEMÂ-İ LEM YENZİL KABLEHA FE-BEŞŞERENİ İNNEL HASENE VEL-HÜSEYNE ŞÜBBANİ EHL-İL-CENNETİ VE ENNE FATİMA'T-EZZEHRA SEYYİDE'T-U-NİSÂ'İ EHL-İL-CENNETİ...) (MEN AHABEL HASENE VEL-HÜSEYNE FEKAD AHABBENİ VE MEN EBGADAHÜMA FEKAD EBGADENİ...) (MEN AHABEL HASENE VEL-HÜSEYNE FEKAD AHABBENİ...) hadis-i şerifleri ile şeref, fazilet ve itibarları takdis ve tebcil buyurulan Emireyn-il-Mü'miniyn ve Halife-i Resûl-i Rabbil-âlemiyn Hz. İmam-ı Hasan ve Hz. İmam-ı Hüseyin rıdvanullahi tealâ aleyhima ecma'ıyn efendilerimizin ervah-ı mukadde-

selerine vasıl ve ruh-u pür-fütuhlarını bizlerden hoşnut ve razı eyle yâ Rab!..

Betahsis, Resûl-ü zîşânın muhterem amcaları ESED-İ RESÛL Hz. HAMZA ve Hz. ABBAS radiyallahu anhüma ile Cafer-ür-Tayyar radiyallahu anh-ül-Gaffar ve sultan-ı müfessiriyn, sened-ül-muhaddisiyn Abdullah bin Abbas ve bende-i makbul-ü Nebiyyül-Kureysi, mazhar-ı nur-u siyahi, Hz. Bilâl-i Habeşi radiyallahu anhüm efendilerimizin ervah-ı tayyibelerine de vasıl eyle yâ Rab!..

Alelhusus, Mihmandar-ı Nebi Halid ibn-i Zeyd Eba Eyüb-el-Ensari radiyallahu anh-ül-Bâri efendimiz ile bakiyye-i aşere-i mübeşşire, cümle ashap, ensar, e'imme-i isnâ aşer, on dört mâ'sum-u pâk rıdvanullahu aleyhim ecma'ıyn efendilerimizin ervah-ı tayyibelerini de haberdar eyle yâ Rab!..

Tâbi'ıyn, tebe-i tâbi'ıyn, e'imme-i müctehidiyn, müfessiriyn, muhaddisiyn, ulema-i âmiliyn, meşâyih-i vâsılıyn, pirân ve cümle Evliyâ'ullahın ervah-ı kudsiyyelerine vasıl ve himem-i Evliyâ'ullahı ayrı ayrı her birimiz üzerine sâyeban eyle yâ Rab!. Bilhassa, e'imme-i erba'a ki İmam-ı Hanefi, İmam-ı Şafi'i, İmam-ı Ahmed ibn-i Hanbel ve İmam-ı Malik rahimehullahın ervah-ı kudsiyyelerine de vasıl eyle yâ Rab!..

İlimleri ve eserleriyle islâm dinine hizmet eden tanınmış âlimlerin mü'elliflerin, musanniflerin, fakihlerin, hafızların, hayır sahiplerinin, sabırlı fakirlerin, şükürlü zenginlerin, doğudan batıya kadar yerler altında isimleri unutulmuş, nesilleri kesilmiş, ruhlarına birer Fatiha-i şerife okuyacak kimseleri kalmamış bütün ehl-i iymanın ruhlarına da vasıl eyle yâ Rab!..

Bu nâciz eserimizi okuyan ve dinleyen ve bu duamıza (ÂMİN) diyen aziz din kardeşlerimizin de yakınlarından âhirete intikal edenlerin ruhlarına vasıl ve kendilerinin hayırlı muratlarını ve maksatlarını lûtf ve kereminle hasıl eyle yâ Rab!..

Pirim, melce'im Kutb-ül-ârifiyn, Gavs-ül-vâsılıyn, Hâtem-el-müctehidiyn Sultan Muhammed Nureddin-i Cerrahi kadde-sallahu sırrahul-Fettahi hazretlerinin ruh-u şeriflerine mâ'al-kısur vel-kısur hediye eyledim, vasıl eyle yâ Rab!.. Postunda

postnişin olan cümle meşayih-i izâmın ve fukarayı dervişanın ruhlarına da vasıl eyle yâ Rab!..

Hocam Açıkbaş Mustafa efendinin, diğer kıymetli hocam Muhammed Rasim efendinin, kendilerinden feyiz aldığım diğer hocalarımın ve hassatan müşidim ârif-i billâh, vasıl-ı ilâlah Sami Saruhani ile ârif-i billâh vasıl-ı ilâllah tâc-il-ulemâ, mukteda-i urefâ Ahmed Tahir-ül-Maraşi ve velini'metim, sebeb-i devletim, müşid-i ekberim Es-seyyid Eş-Şeyh Fahreddin-i Şevkiyyül-Halvetiyyül-Cerrahi efendim hazretlerinin ervah-ı şerifelerine de vasıl eyle yâ Rab!..

Müşid-i tevhidim Evranos zâde Süleyman Sami beyin, değerli eserlerinden yararlandığım zevat-ı zevil-ihtiramın, hayratlarından istifade ettiğim bütün hayır sahiplerinin, hizmetlerinde bulunmaktan şeref duyduğum cami-i şeriflerin bânilerinin ve vakıf sahiplerinin, tahsilim için çok büyük emekleri ve gayretleri geçen annem merhume hâcce A'îşe hanımın ve ulemâdan merhum pederim Hacı Mehmed efendinin, akraba ve talûkatımdan iyman ile göçenlerin, ihvânımdan, yarânımdan, muhibbanımdan ve cemaatımdan iyman ile irtihal-i dâr-ı beka eyleyen ehl-i aşkın ruhlarını da dilşâd eyle yâ Rab!..

Bilerek veya bilmeyerek haklarını gasbettığımız kişilerin, duadan unutulmamasını vasiyyet eden ve bizlere dua emanet eden ehl-i iymanın ruhlarını da taltif eyle yâ Rab!.. Bizler dahi, onların halleri ile hallendiğimizde âhir kelâmımızın Kelime-i tevhid ve Kur'an-ı mecid olmasını, az ağrı ve asân ölümle çene kapamasını bizlere nasip ve müyesser eyle yâ Rab!..

ENVÂR-ÜL-KULÛB adındaki bu nâçiz eserimizi tab eden, okuyan, okutan ve dinleyenlerle, vakfedip ihvan-ı müslimiyne hediye eyleyen ehl-i aşkı ve ashab-ı vefayı iki cihanda memnun mesrur eyle yâ Râb!.. Hal-i hayatımızda sıhhat ve âfiyetimiz ve ölümümüzden sonra af ve mağfiretimiz için dua ile yâd eden ehl-i iymanı cennet ve cemalinle müşerref eyle yâ Rab!..

Devletimizi ve milletimizi ilâ haşr-i vel-karar adl ile pâyidar ve kahraman ordularımızı karada, havada ve denizde man-

sur ve muzaffer eyle yâ Rab!.. Şerefli kumandan ve subaylarımızı, yiğit Mehmedciklerimizi her nereye yönelirlerse NASR-I AZİZ ile te'yid eyle yâ Rab!.. Vatanımızı ve milletimizi her türlü semavi ve aradi âfetlerden, fitne ve fesattan, düşman şerinden emin eyle yâ Rab!.. Müslüman Türk milletinin kalplerini tevhid nurları ile birleştir, evlâtlarımızın gönüllerine iman ve Kur'an nurlarını yerleştir yâ Rab!.. Oğlum Muhammed Cüneyd'imi din-i mübiyn-i islâma hizmette daim; yurduna, milletine ve bütün insanlığa hayırlı ve yararlı himmet ve gayretlerde kaim eyle yâ Rab!.. Kızım A'îşe'nin din ve dünyasını mâ'mur, sûri ve mâ'nevi müşkilleri kolaylaştırarak mesrur, salih amellerle me'cur kılarak âhirette Cenab-ı Fatıma't-üz-Zehra'ya komşu eyle yâ Rab!..

Âsi olan ümmet-i Muhammed'in evlâtlarını lütfunla islâh, hidayet ve inayetinle iflâh buyurarak kendilerini ailelerine, milletlerine, vatanlarına hâdim eyle yâ Rab!..

Dualarımızı şebeke-i Resûlullah'ta edilen dualara ilhak ile müstecâb eyle, âhir ve âkibetimizi hayreyle, huccac-ı müslimiye selâmetler ihsan ve inayet eyle, gidenlere tekrar helâl para ile gitmeği, gidemeyenlere sebebini halkederek ziyaret etmeği nasip ve müyesser eyle yâ Rab!.. Gurbet illerinde namus ve haysiyetle çalışarak geçimlerini sağlamağa çalışan ve vatan hasreti ile yanan ehli iymanı yakın bir gelecekte sıhhat ve âfiyetle yurtlarına ve yuvalarına kavuştur ve hayırlı maksatlarına ulaştır yâ Rab!..

Bu eserimi, ind-i ilâhiyyende ve ind-i Resûl-ül-sakaleyn'de makbul ve mahbub eyle, bu kitabımı yazarken bana yardımları olanları iki cihanda aziz eyle, hayırlı arzu ve muratlarımızı ihsan ve inayet buyurarak bizleri memnun ve mesrur eyle yâ Rabbel-âlemiyn...

ÂMİN... Bi-hürmeti Seyyid-il-mürseliyn ve âlihi ve ezvacih-it-tâhirriyn Sübhane Rabbike Rabbil-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün al-el-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rabb'il-âlemiyn... Kabul-ün-niyaz bi-hürmeti FATİHÂ...

El-Hac
MUZAFFER OZAK

İMAM, HATİB VE VÂİZLERE HÂLİSANE TAVSİYE VE ÂCİZANE BAZI ÖĞÜTLER

Kıymetli meslektaşlarım, Hak yolunda Hak için yoldaşlarım :

Mâ'ruzatımı sonuna kadar sabır ve insaf ölçüleri içinde okumadan peşin bir hükme varmamanızı ve bu tavsiyelerimle öğütlerimi yaşlı ve tecrübeli bir meslektaşınızın, meslek gayret ve hamiyyeti, hüsn-ü niyyet ve samimiyeti mahsulü olarak hoş karşılamanızı istirham ederim. Mâ'lum-u ârifaneleridir ki, Hakkı ve sabrı tavsiye etmek, bütün ümmet-i Muhammed'in en önemli vazifelerinden birisidir. Hakkı ve sabrı tavsiye edenler, daima necâta ve felâha ermişler ve hüsrandan kurtulmuşlardır.

**İyman, bir nura doğru koşmaktır;
Hakkı tenvir, o kul için haktır...**

İrfan ve iz'an ile düşünülecek olursa, mensubu bulunmakla iftihar ettiğimiz bu meslek, yani imamlık, hatiblik ve vâizlik; peygamberler mesleğidir. Bu mesleğe sülûk etmek şeref ve bahtiyarlığına erişen mutlu ve kutlu kişiler, tâbi oldukları peygamber-i zîşânın bil-irs-i vel-istihkak halifesidirler. Onun için, halifenin müstahlefinin sıfatları ile sıfatlanmaları zaruridir, şarttır.

Binaenaleyh, bütün Ümmet-i Muhammed'e farz olan ah-lâk-ı hamide, mesleğimiz mensuplarına, daha açık deyimi ile Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in halifesi ve bu ümmetin dini önder ve rehberi olan bizlere evleviyetle farz-ı-ayn'dır ki, bu konuda ne derece hassas ve titiz davranılması gerçeği böylelikle kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Unutulmaması ve hiçbir zaman gözden kaçırılmaması gerekir ki, bu kutsal mesleğe girenler, bembeyaz ve lekesiz bir elbise giyinmiş gibidirler. Bir kömür parçası üzerine sürülen siyah renk, kömür bi-zâtihi kara olduğundan gözle görülmez

ama, sütün üzerine nasılsa düşen küçücük bir kara toz derhal ve kolaylıkla farkedilir, hattâ göze batar. Tıpkı bunun gibi bizim mesleğimizden olanların en basit bir hataları, yanılmaları ve günahları da, halkın ve cemaatin derhal gözüne batar ve kötü ve çirkin bir tesir bırakır. Mes'ele yalnız şahıslarımızı suçlamak ve ayıplamakla da kalmaz, din-i mübiyn-i islâma, Resûl-ü zişâna, ulemayı izâma, evliyayı kirâma, salihlere, âbidlere, zâhidlere de söz getirir :

**Bedre değil nigâhı, cihanın hilâledir;
Noksanadır nazarları, sanma kemaledir...**

Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, işlediğimiz hataları affeder. Zira : (GÂNİYYÜN AN-İL-ÂLEMİYN)'dir. GAFUR'dur, RAHMAN'dır, RAHİYM'dir. Ne var ki, kullar hiçte böyle değillerdir. İnsanların dilinden, kininden, buğzundan korunmak ve kurtulmak mümkün olmamıştır, olmayacaktır. Zira, kul tâ'ifesi ekseriya nâkıs olduğu için, ulemâ mesleğinde bulunanlardan zuhur ettiğini gördüğü hata ve noksanları bağışlayamazlar. Bir bakıma, din-i mübiyn-i islâmı gayet yüce bilimelerinin ve ilmiye mesleğinde bulunanları da çok ulu görmelerinin tabi'i ve zaruri bir neticesi olarak, imam, hatib, vâ'iz, müftü ve emsali kişiler tarafından işlenen hata ve noksanları hoş karşılamaz ve bir türlü affedemezler.

Bu sebeple, bu mesleğe mensup bulunan kişiler, her fiil ve hareketlerini dikkat ve titizlikle kontrol altına alabilmeli, her adımlarını hesaplı atabilmeli, günah ve mâ'siyet sayılacak davranışlar şöyle dursun, en basit hata ve kusurlardan, halk tarafından şüpheli görülebilecek hususlardan sakınıp kaçınabilmelidir. Çünkü, işleyecekleri en basit bir hata binlerce insanı dalâlete sürükleyebilir, yüz binlerce kişiyi Allahu tealâ'ya isyana sevk edebilir.

Arifler : (TAŞ ATAN BİZDEN, ATTIRAN BİZDEN DEĞİLDİR...) buyurmuşlardır. Bundan dolayı, bu mesleğe mensup bulunanların işleyecekleri en küçük bir hata ve yanlışlık; din-

li, dinsiz, denli densiz, kâfir, münkir her cins, meşreb ve mezhepten sapıkların topyekûn bütün meslek mensuplarına tasallût ve tecavüzlerine ve hattâ bir çok emsali görüldüğü gibi ehli islâmın tahkir ve tezyif edilmelerine sebep olabilir.

Oysa, bu tenkid ve tecavüzlerde bulunanların hemen hepsi gaflet ve dalâlet içinde yüzmekte, küfür ve mâ'siyet bataklıklarında sürünmektedirler. Ne var ki :

**Kimse tayin edemez âlemde,
Kendi mahiyetini re'yile;
Münhasır vasıta-i rü'yet iken,
Göremez kendini dide bile...**

görevi görmek olduğu halde, kendisini göremeyen göz misali, kendi hallerini farkedemeyenler, başkalarını ve hele din görevlilerini rahatlık ve kolaylıkla suçlayabilmekte ve bu kutsal meslek mensuplarını utanmadan taşlayabilmektedirler. Diğer meslekler erbabında, halk tarafından görünmeyen, görünse bile farkedilemeyen nice büyük günahlara mukabil, bir din görevlisinde sezilen en küçük hata, noksan veya kusur, nedense hemen seçilmekte ve açıklanmaktadır. Zira, yukarıda da işaret ettiğimiz gibi, din görevlileri beyaz elbise giymiş gibidirler. Beyaz bir elbiseye sürülen en hafif, hattâ belli belirsiz küçücük bir leke, der'akap görülür ve farkedilir.

Bunun içindir ki, bazı ârifler : (Şeri'atte mübah olduğu halde, halkın gözüne çirkin gibi görünen şeyleri bile, halkın önünde yapmaktan sakınmalıdır...) demişlerdir.

Allahu azim-üş-şân, sizlere ve bize inayet ve hidayet buyursun, iyi bir din önderi ve kusursuz bir din rehberi olarak halkı irşâd ve ikaz eylemeği, onları Hak rızasına iletmeyi cümlemize nasip ve müyesser kılsın. (ÂMİN... Bi-hürmeti Seyyid-il-mürseliyn...)

İmam, hatib ve vâ'iz olanlara düşen ilk ve en önemli vazife, elden geldiği ve güç yettiği nisbette temiz giyinmek nizam ve intizam içinde bulunmak; vakur, cesur, metin ve sabırlı ol-

mak, mürüvvet sahibi, tok gözlü, kanaatkâr, cömert, sözünde sabit ve vâ'dinde sadık, ilmi ile âmil ve her haliyle mütekâmil olabilmektir.

Halkı kıracak ve incitecek konuşmalar yapanlar, asık yüzlü, acı sözlü, olanlar, giyimi ve yiyimi, oturup kalkması çirkin ve kaba bulunanlar, bu kötü hal ve davranışları ile, halka yararlı olmaktan ziyade zararlı olurlar. Bu gerçeği hiçbir zaman gözden kaçırmamalıdır.

H İ K Â Y E

Abbasi halifelerinden birisiyle nasılsa karşılaşan asık yüzlü ve acı sözlü bir vâ'iz, akli sıra hükümdarı doğru yola davet etmek maksadiyle kaşlarını çatarak ve parmağını tehditkâr bir ifade ile sallayarak sert ve ağır cümleler kullanmağa başlayınca, Emir-il-mü'miniyn kendisine şöyle söyledi :

— Ey vâ'iz!.. Ne, sen Musa aleyhisselâmdan daha büyük bir davetçi ve öğütçüsün, ne de karşında bulunan ben Fira'vundan daha zâlim ve günahkâr bir hükümdarım. Bilmez misin ki, Allahu sübhanehu ve tealâ hazretleri, Hz. Musa ve Harun aleyhimüsselâmı vazifelendirerek Fira'vunu hakka davet için gönderdiği zaman : (Senin ve benim düşmanımız olan Fira'vunu, tatlı ve yumuşak sözlerle hakka ve hakikate çağırınız. Olur ki, akli başına gelir de düşünür ve azabımdan korkar.) buyurmuştur. Sen, Tâ-Hâ sûre-i celilesini hiç okumadın mı? dedi ve âyet-i kerimeyi kendisine okudu :

إِذْ هَبَّ إِلَى فِرْعَوْنَ أَنَّهُ طَغَىٰ فَقَوْلَاهُ قَوْلًا لِّتَأْلَمَ لِيَتَذَكَّرَ أَوْ يَخْشَىٰ

İzhebâ ilâ Fir'avne innehu tega fe-kulâ lehu kavlen leyyinen
le'allehu yetezekkerü ev yahşâ...

Tâ-Hâ : 43 - 44

(Fira'vuna gidin, zira o kibirlenmesi ve Allah'lık iddiasıyla tuğyan ederek cidden haddi aştı. Onunla yumuşak konuşun, kendisine rıfk ile muamele edin, olur ki öğüt alır, düşünür ve azab-ı ilâhimizden korkar.)

Bilmem, anlatabiliyor muyum aziz ve muhterem meslektaşlarım!.. Çatık kaş, asık yüz ve acı söz, hiç kimseye hiçbir yarar sağlayamamıştır. Dikkat ve ibretinize sunmak isterim ki, (VE İNNEKE LE-ALÂ HULÛKİN AZİYM) hitab-ı izzetine muhatap olan ve gerçekten de ahlâk-ı azimin üstünde bulunan Sultan-ı Enbiyâ, Burhan-ı asfiyâ aleyhi ve âlihi efdal-üt-tehâyâ efendimiz hazretlerine, Allah azze ve celle inzâl buyurduğu Kur'an-ı azim-il-bürhanında :

أُدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ
الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

Ud'ü ilâ sebiyli Rabbike bil-hikmeti vel-mev'iza't-il-haseneti ve
cadilhüm billetiy hiye ahsen...

En-Nahl: 125

(Ey Nebi'ler serveri, sadıklar, salihler, âşıklar ve veliler rehberi!.. Rabbinin yoluna hikmetle, güzel öğütlerle, tatlı sözlerle halkın anlayacağı ve hakikatleri kavrayacağı bir lisanla davet et ve onlarla mücadeleni en güzel şekilde yap...) buyurmaktadır.

Bu itibarla, halkı Hakka davet edenlerin ilk ve en önemli görevleri tatlı sözlü ve güler yüzlü olmaktır. İçinde yaşadığımız çağda ve özellikle şu günlerde, bunun ayrı bir mâ'na ve ehemmiyeti de vardır. Hiçbir zaman hatırdan çıkarmamak ve daima gözönünde bulundurmak gerekir ki, bu asrın başlarından itibaren Avrupa ülkelerinden bir çoğunda gençlik, kilisenin ve papazların tahakküm ve tasallütundan, kitleleri kiliselerden sevk ve idare etmek ihtiraslarından, açıkçası despotluklarından ötürü kiliseye ve rühban sınıfına cephe almış ve bunun neticesinde büsbütün dinsiz kalmış ve sonunda ayakları kayarak komünizm bataklıklarına dalmıştır. Gerçeklere, tarihi olaylara ve akıp giden zaman içinde bütün dünyanın dikkat ve hassasiyetle takip ettiği ideolojik akımlara seyirci kalama-

yız. Bu olaylardan gerekli ders ve ibretleri çıkaramazsak. mes-cidlerde ve cami-i şeriflerde çevremize toplanan yüz, yüzelli ihtiyara bağıırıp çağırmanın, kürsü dövmemizin hiçbir yararı olmaz. Halka, Allahu tealâ ve Resûl-ü müctebâ'nın biz kulardan neler istediğini ve neler beklediğini açık seçik, ilgi çekici ve ibret verici örnekler, kıssalar ve menkıbelerle, anlatmazsak, onlara hak ve hakikati güler yüzle ve tatlı dille açıklayamazsak, vazifelerimizi tam mâ'nasıyla yapmış sayılamayız.

Bunun kadar ve belki bundan da önemli olarak, söylediklerimizi ve anlattıklarımızı bizzat kendi nefsimizde tatbik etmezsek, vâ'z-ü nasihatlerimizin hiçbir tesiri ve değeri olmayacağını da iyi bilmeliyiz. Bu sebeple, ilmimizle herkesten önce kendimizin âmil olmamız şarttır. Aksi takdirde, yapmadığını ve yapamayacağını uluorta konuşan, kendi nefesine söz geçiremeyen, basma kalıp hazırlayıp ezberlediği dersini halk huzurunda okuyan kişiler mertebesine düşeriz. Cemaat, anlatılanları bizzat kendimizin de yaptığımızı gözleriyle görürse, bize inancı artar, güveni çoğalır, anlatılanların da, yapılanların da iyiliğine, doğruluğuna ve güzelliğine inanır ve bunlarla âmil olur. İşte o zaman KAL ehli olmaktan çıkar ve HAL ehli oluruz ve çok müsbet, çok verimli sonuçlar alırız. Esasen, halka vâ'z-ü nasihatte bulunanlar derslerinde, hatipler de hutbelerinde bahis konusu ettikleri mevzulara, herkesten önce bizzat kendileri iman etmeleri, o ders veya hutbelerinde söyledikleri ile yine bizzat kendilerinin âmil olmaları ve bu amellerini de tam bir ihlâs ile yapmaları şarttır. Ancak, bu sayede iman ve ihlâs ile amel edilen konular cemaat üzerinde müsbet tesir bırakır.

Halka vâ'z-ü nasihatte bulunmak üzere kürsüye çıkmak üzere bulunan bir vâ'iz veya hutbe okumak üzere minbere çıkacak bir hatip, ağzı ile (**E'ûzü billâhi min-eş-şeytan-ir-raciym - Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahiyim**) derken, kalbinden Rabbine şöyle münâcatta bulunmalıdır :

— Yâ Rabbel-âlemiyn!.. Beytullah'ın bir şubesi olan bu

camî-i şerîf senin evin, bu kürsü (veya minber) de senin Habîb-i edibine biz âciz ve günahkâr kullarını senin yoluna davet etmesi için bahş ve ihsan buyurduğun gayet yüce ve âli bir makamdır. Elimde bulunan şu kitap da, senin emir ve hükümlerini ve Habîb-i edibinin mübarek sözlerini beyan eden ve zât-ı ülûhiyyetine tekarrüb edebilmek bahtiyarlığına erişmiş zevatın menkıbelerini ve icihatlarını açıklayan bir kitaptır. Makam-ı Muhammediyye olan bu kutsal makamı, bencileyin âciz kuluna nasip eyledin. Oysa, böylesine âli bir makama çıkararak kullarını rizâyı ilâhiyene davet etmek benim hadim değildi. Tefvik ve inayetin, lûtufta ve hidayetinde bu yüce makama çıkararak Habîb-i edibine vekâlet etmek cür'etinde bulunacağım. Füyuzat-ı ilâhiyyen ve tevfikat-ı sübhaniyyen berekâtıyla okuyacağım âyet-i kerime ve Hadis-i şeriflerin ve onların yorumlamak için söyleyeceğim sözlerin te'sirini halk buyurarak hazır bulunan şu cemaati, dersinden yararlandır, kendilerini burada öğrendiklerini ihlâs ile işleyerek dünya ve âhirette nurlandır. Kendi dersimle ihlâs üzere âmil olmayı bu âciz kuluna da nasip ve müyesser eyle, demeli ve bu niyyetinin mâna ve medlûlünü düşünerek kürsüye veya minbere çıkınca :

— İlâhi!.. Lisanımı aç, herkesin anlayacağı bir dille beni konuşur, dinleyen cemaatin kulaklarından gaflet pamuğunu çıkar. Sen, tevfikini refik eylemez ve beni konuşurmazsan, ben konuşamam. Hazır bulunan cemaat de lûtfun erişmezse konuşulanları ve anlatılanları duyamaz ve anlayamazlar, diye düşünmeli ve tam bir teslimiyet ve tevekkülle Allahu tealâ'ya ve ruhaniyyet-i Muhammediyye'ye sığınmalıdır ki, böyle bir niyyetin cemaatin irşâdına sebep olacağı muhakkaktır.

Evet, aziz ve muhterem meslektaşlarım!..

Evvelâ, Allahu zül-celâl vel-kemal hazretlerine ve daha sonra ruhaniyyet-i Muhammediyye'ye iltica edilerek ve yardım dileyerek başlanılan ders veya hutbe, cemaat üzerinde gerçekten mü'essir olur ve gereğince amel olunur.

Cemaate namaz kıldırmak üzere imam olup Mihrab-ı Ne-

biyye geçerken de, dört mezhebin ictihatlarına dikkat ve riayet etmelidir. Bu arada, işgal edilecek makamın MİHRAB-I MUHAMMEDİ olduğu, okunacak Kur'an-ı azimin de KELÂM-I İLAHÎ bulunduğu aslâ hatırdan çıkarılmamalıdır.

Namaz kıldırmağa niyyet ederken, kalbinden de Allahu tealâ'ya şöyle münâcatta bulunulmalıdır :

— İlâhi!.. Hazır bulunan cemaate kıldıracağım bu namazı kabule karin eyle, mahşer günü kıldıracağım bu namazdan dolayı beni mes'ul ederek ecrinden mahrum eyleme, diye yalvarmalı ve daha sonra huşû ve hudû ile namaza durmalıdır.

Dikkat ve itina edilmesi gereken bir husus da şudur :

İmam, hatib ve vâ'izlerin kıyafetleri düzgün ve muntazam olmalıdır. Unutmamalıdır ki, Kâ'be-i muazzama mukaddes ve muallâ bir makam iken, üzerine örtüler örterek süslenmektedir.

Sarıkların intizam ile sarılmış olması, cübbelerin vekar ve itibar ifade eden bir halde bulunması lâzımdır. Cübbenin altına ilmiyye gömleği giyilmelidir. Üniforma dediğimiz yeknesak kıyafetleri giyen ve belirli işaretleri taşıyan subay, polis, bekçi ve emsali meslek sahiplerinin nasıl ki kendilerine mahsus bir kıyafetleri ve hattâ kıyafet kararnameleri varsa, ilmiyye sınıfının da aynen ve kendisine has vakur bir hey'et ve heybette görünmesi, bu meslek mensuplarının da kıyafetlerine çe-ki-düzen vermesi şarttır. Bir subay veya polisin resmi üniformasıyla başına meselâ fötr bir şapka veya kasket giyinmesi ne kadar çirkinse, ilmiyye sınıfından olanların da sarık veya cübbe altında kravat takması o nisbette göze hoş görünmez. Mih-raba, minbere veya kürsüye çıkarken, boyunbağını mutlâka çıkarmalı ve sonra vazife bitince bunları medeni kıyafet dediğimiz sivil elbise ile bağlamalıdır.

Her mesleğin kendisine mahsus bir vekar ve haysiyeti bulunması gerçeği muvacehesinde, peygamberler mesleği olan ilmiyye mesleğinin de elbette ve elbette aynı vekar ve haysiye-

ti daha büyük bir dikkat ve daha ciddi ve titiz bir itina ile muhafaza etmesi tabi'i ve zaruridir. Bu itibarla, yalnız vazife görülen cami-i şerif ve mescidlerde değil, bu meslek mensuplarının günlük hayatlarının her safhasında da ciddi, vakur, cesur olmaları elzendir.

Söz buraya gelmişken, değinmeden geçemeyeceğim bir başka husus daha vardır :

İmam, hatib veya vâ'izler, bu kutsal vazifelerini yerine getirirlerken, şahsi çıkarları ve yararları için, mesleklerinden, şahsiyetlerinden ve haysiyetlerinden fedakârlık etmemeli, basit dünya menfaatleri karşılığında görevlerini kötüye kullanmamalıdır. Bilhassa, halkı irşâd gayesiyle yapılan dersleri veya okunan hutbeleri siyasete âlet etmekten son derece sakınmalı ve kaçınmalıdırlar. İmam, hatib ve vâ'izlerin vazifeleri, halka Allah sevgisini, din duygusunu, âhiret kaygusunu, dünyevi ve uhrevi mes'uliyetler korkusunu telkin etmek, peygamber aşkını, ibadet şevkini, ihlâs zevkini tattırınak, Al'ah rizasına nasıl varılacağını anlatmak ve unutulmaları hatırlatmaktır.

Onun için, derslerde veya hutbelerde her türlü garazdan, ihtirastan, şahsiyattan ve hele hele siyasiyattan söz etmek asla caiz değildir. Minber, mihrap ve kürsüler, bu gibi konuların konuşulacağı yerler değildir.

Ayrıca, kullanacakları kelime ve cümlelere de dikkat ve itina etmeli, ağıza her geleni söylememeli, başka türlü yorumlanacak tâ'birler ve teşbihler kullanmamalı, dinleyenleri incitecek ve onların kalplerini kıracak ve halk arasında nefret ve tiksinti uyandıracak hitaplarda bulunmamalı, hiç kimseyi alenen teşhir ederek kınamamalı, ayıplarını yüzlerine vurmamalı, sözün kisası sevdirmeli, sevindirmeli ve fakat tiksindirmemeli, müjdelemeli nefret ettirmemeli, toplamalı dağıtmamalıdır. Hiçbir zaman unutulmamalıdır ki, Sahib-i şerî'at aleyhi ve âlihi ekmel-üt-tahiyyat efendimizin : **(ALLAHU TEALÂ-YI KULLARINA SEVDİRİNİZ Kİ, ALLAHU TEALÂ DA SİZİ SEVSİN...)** emr-i celiline daima uyulmalıdır. Özellikle, küçük

yaştaki çocuklara ve erginlik çağına gelmiş gençlere hitabederken, onları kuşkulara iletecek, dinden ve iymandan tiksindirecek beyanlarda bulunmak gayet tehlikeli ve zararlı olur. Onların, saf ve mâ'sum kafacıklarına dinin faydalarını ve yararlarını yerleştirmeğe, tevhid etrafında birleştirmeğe çalışılmalı, gerçekler onların anlayabilecekleri sade bir dille açıklanmalıdır.

Kaldı ki, hazır bulunan cemaatin istidat ve kabiliyetlerine göre sözü idare etmek, onların irfan ve iz'an seviyelerine göre konuşmak, ilgi ve dikkatlerini çekecek güzel, ibretli ve hikmetli konuları seçmek cemaat önünde hiç kimseyi imtihan etmeğe yeltenmemek, herhangi bir konuda bilgisizliği anlaşılanı açıkça eleştirmeyerek hatasını ve noksanını başkalarının görüp duyamayacağı tenha bir yerde güler yüzle ve tatlı sözle düzeltmeğe çalışmak, bu mesleğin icaplarındanadır.

Yukarıda bilvesile temas etmiştik, bir kerre daha tekrârında fayda görüyoruz :

İmam, hatib ve vâ'izler; halkı uyarıp aydınlatma vazifelerini görürlerken, içlerinden de cemaatlerinin uyarılmasını ve hidayete erdirilmesini Allahu zül-celâl vel-kemal hazretlerinden niyaz etmeli ve mü'min kardeşleri lehinde yapacakları duaya meleklerin (ÂMİN) diyeceklerini aslâ hatırdan çıkarmamalıdır.

Bu kutsal vazifede bulunanlar iyi bir psikolog olmalı, kürsüye çıkınca hazır bulunan cemaatin medeni ve içtimai seviyesini derhal teşhis edebilmeli ve ona göre söze girmelidir. İmam, hatib ve vâ'izlerin, cemaatlerine karşı son derece şefkatli ve merhametli olmaları gerektiğini hatırlatmağa lüzum yoktur. Ancak; sert, kaba ve haşin telmihler ve iymalarla cemaati dağıtan ve uzaklaştıranlar, halkın nefret ve husumetine sebep olanlar, âhirette mutlâka mes'ul olacaklar ve bu hatalarının cezasını elim bir azapla çekeceklerdir.

Bütün mes'ele, cemaatin maddi veya mâ'nevi hastalıklarına tam ve isabetli bir teşhis koyabilmektedir. Böyle bir teşhis konulabilirse, elbette tedavisi de kolaylaşır. Bunun için,

halkı irşâd görevini yüklenenler, herşeyden önce onların ıztıraplarını azaltacak tedbirleri alırlar ve sonra da esaslı tedavi çarelerine baş vururlar. Aksi halde, yanlış verilen ilâcın o hastalığı artırması tabi'i olduğundan, ters ve yanlış telkinler de mâ'nevi hastalıklarının tedavisinde müsbet sonuç vermezler.

Sözü uzatmak neye yarar? Özetleyecek olursak; imam, hatib ve vâ'izler, işgal ettikleri makamın kudsiyyetini müdrik bulunmalı, kendilerinin peygamberlerin mirasçısı olduklarını unutmamalı, cemaatinin hüsn-ü halini telkin ve tâ'limlerinin tesirinden ve dolayısıyla kendisinden bilmeyerek Allahu tealâ'dan olduğuna iman etmeli, hidayetini de, dalâletin de Yedullah'ta bulunduğu şü'ur ve idraki içinde yılmadan, usanmadan, ye'se düşmeden, hiç kimseden korkup çekinmeden bu kutsal vazifelerine devam etmeli, Hakkı söylemeli ve Hakkı tavsiye etmelidirler.

Allah rızası için vâ'z-ü nasihatte bulunmak, imamlık, hatiblik veya müezzinlik yapmak, sevapların en büyüğü ve en yücesidir. Onun için, imam, hatib, vâ'iz veya müftülerin dilleri tutulmadan, bunaklık alâmetleri belirmeden halkı irşâd etmekten geri durmaları ve bir kenara çekilip oturmaları ve bâl-i azimdir. Rabbim, kimseyi o hallere düşürmesin; bir insanın dili tutulabilir, gözleri görmeyebilir, inme inebilir ve buna benzer maraz ve illetlerden birisine müptelâ olarak vazifesine devam edemez. Fakat, gözleri görmese bile cami-i şeriflerde, mahalle mescidlerinde, insanların kalabalık ve toplu halde buldukları her yerde halkı Hak yoluna çağırmaları bu zevat-ı zevil-ihtiramın dini, insani, islâmi ve kudsi vazifeleridir. Halk, kendilerini taşâ tutsalar dahi onları Hakka davetten geri kalmamalıdır. Bazı müftü ve vâ'izlerin, emekliye ayrıldıkları bahanesiyle âdeta cemiyete ve cemaate küsererek istirahatete çekilmeleri gaflet ve hatadır, büyük bir vebâldir. Zira, onların rahat ve istirahatleri, halkı Hak yolunda görmek, kulları Allah rızasına eriştirmek, ibadet ve tâ'ate sevk ve teşvik etmek, varsa hata ve noksanlarını düzeltmekle hasıl olacak vicdan huzuru ve vazife şü'urudur.

Vâ'izin, halka vâ'iz-ü nasihatte bulunmadan, imamın ce-
maate namaz kıldırmadan, müezzinin cami-i şerifi temizleyip
Ezan-ı Muhammedi okumadan alacakları maaş ve tahsisatın,
domuz etinden daha beter haram olduğuna şüphe yoktur. Çün-
kü, domuz eti yiyen Hakkullah'a tecavüz etmiş sayılır. Oysa,
bunların bu durumda aldıkları maaş hem hukuk-u ilâhiyye,
hem de hukuk-u ibâda tecavüz demektir. Allahu sübhanehu ve
tealâ hazretleri GANÎ'dir, hakkından vazgeçebilir ama, kullar
geçmezler.

Hemen ilâve edelim ki, bu kudsi vazife yalnız devletten
ve vakıftan maaş alan imam, hatip, vâ'iz ve müezzinlere mah-
sus ve münhasır değildir, Ümmet-i Muhammed'den olan her
birimize düşen bir görevdir.

Ümmi'nin ümmi'ye imameti caiz olduğu gibi, bir fazla bi-
lenin onu bilmeyene öğretmesi gerekir. Her mü'min, diğer mü'-
min kardeşini Allah yolunda irşâd ile memur ve mükelleftir.
En büyük keramet ve saadet, Hududullah'ı aşan bir kimseyi,
hududullah'a davet etmek, dalâlet bataklığına saplanmış bir
kimseyi hidayete iletmek, aklının erdiği ve gücünün yettiği ka-
dar mâ'rufu emredip, münkeri nehyetmektir.

Bu kutsal vazifelerin ifasından mütevellid mükâfat ve bu-
nu hakkıyla ve lâyıkiyle yerine getirenlerin ind-i ilâhide ikti-
sap edecekleri derecat pek yakında görülecek ve bu mutlu ve
kutlu kişiler o ebedi zevki çok yakında tadacaklardır. (VE
MİN'ALLAHİ TEVFİK...)

Sözlerimi bitirirken bir hususa daha dikkatinizi çekmek
isterim :

Sık sık duyuyor ve üzülüyoruz, bir cami-i şerifin imamı
ile müezzini şu kadar yıldır dargınmış, konuşmuyorlarmış ve-
ya aralarında bir anlaşmazlık çıkmış ve iş mahkemeye kadar
intikal etmiş... Bu ve benzeri hareket ve davranışlar müftü,
imam, hatib, vâ'iz, müezzin, kayyim gibi din adamlarına ve
din görevlilerine aslâ yakışmayan çirkin ve kötü hallerdir.
Evet, hep insanız hatadan, isyandan, nisyandan kaçınmıyoruz.
Fakat, çoğu zaman pek basit menfaat çatışmalarından ileri ge-

len bu ve benzeri ihtilâflar halktan mutlâka gizlenmeli, araları bulunmalı, uzlaştırılmalı, barıştırılmalıdırlar. Birbirlerinin aleyhinde çirkin ve lâyük olmayan sözler sarfetmek, bu mesleğin vekar ve haysiyeti ile bağdaşamayacağı gibi şer'i şerife de aykırıdır.

H İ K Â Y E

Vaktiyle, iki hoca efendi bir ramazan ayında halka vâ'z-ü nasihatte bulunmak ve namaz kıldırmak üzere yola çıkmışlar. Fakat, nasıl olmuşsa olmuş, aralarında çıkan bir münakaşa sonunda birbirlerine gücenmişler ve geceyi geçirmek üzere bir köye misafir olmuşlar.

Gerçekte bir Hak mürşidi olan ev sahibi köylü, kendilerine samimi bir misafirperverlik göstermiş ve fakat hoca efendilerin küskün oldukları da gözünden kaçmamış. Bunları barıştırmak ve irşâd etmek için fırsat kollarken hoca efendilerden birisi abdest almak üzere dışarıya çıkınca, ev sahibi odada kalana sormuş :

— Hoca efendi! demiş sorumu bağışla... Sen mi daha âlimsin, yoksa abdest almağa çıkan arkadaşın mı? Bir müşkilim varda onu danışacağım.

Yol arkadaşına esasen kızgın ve küskün olan hoca efendi kükremiş :

— O eşek herif ilimden ne anlar, cahilin biridir. Sen, ne soracaksan bana sor, cevabını vereyim, demiş. Bu arada abdest alan içeri girmiş ve bu defa diğeri abdest almağa çıkmış. Ev sahibi köylü, aynı soruyu bu defa da ona tekrarlamış ve şu cevabı almış :

— O mu? Öküzün birisidir. Medresenin en tenbel talebelerindedir. Onun ilimle ilgi ve ilişkisi yoktur, sen ne soracaksan bana sor...

Ev sahibi köylü, boynunu bükerek :

— Efendi ben de biraz okudum, demiş.

— Nereye kadar okudun?

— Maksud'a kadar...

Tam bunlar konuşulurken abdest alan hoca efendi de odaya girmiş, biraz sonra ezan okunmuş, namazlarını kılmışlar ve sofraya oturmuşlar. Sofranın üstünde, kapakları kapalı üç sahan varmış, ev sahibi :

— Buyurun efendiler, diyerek onları sofraya davet etmiş, hepsi yerlerine yerleşmişler ve önlerindeki sahanların kapaklarını açmışlar ki ne görsünler!.. Hoca efendilerden birisinin sahanında arpa, diğerinin sahanında ise saman ve ev sahibinin sahanında da tereyağına kırılmış nefis yumurta varmış. Ev sahibi :

— Buyurun buyurun, diyerek yumurtaya girişince, hocalardan birisi hiddetle bağırması :

— Biz hayvan mıyız ki, bizim sahanlarımıza arpa ve saman koymuşsun? deyince, ev sahibi taşı gediğine koymuş :

— Ne kızılıyorsun hoca efendi, demiş. Sen abdest almağa çıktığın zaman seni arkadaşından sordum : (O eşektir!) dedi. Ben de senin önüne eşeklerin pek seveceğini bildiğim arpayı koydurdum. Sonra, sana arkadaşını sordum : (O öküzdür!) dedin, onun da sahanına saman koydurdum. Bana gelince, insan olduğumdan tereyağına kırılmış yumurtamı yiyorum, cevabı ile her ikisini de susturduktan sonra, okuduklarını hazmedemeyen, daha doğrusu ilimleriyle âmil olmayan hoca efendileri irşâd etmiş :

— Evlâtlar!.. sizler din adamlarısınız. Eğer, okuduğunuz Kur'an-ı kerim ile amel etmezseniz, birbirinizle olur olmaz sebeplerle mücadele ve müşahebe ederseniz, birbiriniz aleyhinde lâıyk olmayan sıfatlarla itham ederek çirkin isnadlarda bulunursanız, benim sizi ikaz etmek için yaptıklarımı halk size fazlası ile yapar, halk arasında haysiyet ve itibarınız kalmaz ve hemen haber vereyim ki, Kur'an-ı azime uymayan bu tutum ve davranışınızla iki cihanda da rezil ve perişan olursunuz, demiş ve bir çok âyet-i kerime ve Hadis-i şerifler okuyarak müdde'asını isbat ettikten sonra, hoca efendileri barıştırmış, karınlarını

doyurmuş, i'zâz ve ikramda bulunmuş. Hocalardan birisi, utana sıkıla sormuş :

— Efendi, sen bu kadar âlim olduğun halde bana maksud'a kadar okudum demiştin... Oysa, görüyorum ki bu hususta bilginiz çok fazla, deyince ev sahibi köylü gülmüş :

— Evet oğlum! demiş. Maksud'a kadar okudum derken yalan söylemedim. Ama, senin anladığın mâ'nada ve sarf kitaplarındaki Maksud değil : **(İLÂHÎ ENTE MAKSUDÎ VE RÎZAKE MATLÛBÎ)** deki Maksud'a kadar okudum.

Bu kıssadan hisse alabilirsek ne mutlu bize!..

Demek oluyor ki, halk arasında birbirimiz aleyhinde konuşacak, birbirimizle uğraşacak olursak, bu iki gafil mollanın durumuna düşeriz. Allahu tealâ sizleri ve bizleri rizayı ilâhisine varan Sırat-ı müstakiym'de sabit kadem eylesin (ÂMİN)

BAYRAM NAMAZI KILDIRACAK VE BÂYRÂM HUTBESİ OKUYACAK İMAM VE HATİBLERE TAVSİYELERİM :

Bayram namazını kıldırarak imam ve bayram hutbesini okuyacak hatib, bayram gecesi uyumamalıdır. Eğer, uykusuzluğa tahammülü yoksa, yatsı namazını kıldırdıktan sonra hemen yatıp uyumalı ve güneşin doğuşuna üç saat kala kalkmalı, hangi bayrama ait ise, ona ait mes'eleleri bir daha gözden geçirmeli, okuyacağı hutbeyi bir çok defalar tekrarlayarak ezberlemeli, ezberleyemiyorsa, tekrar tekrar okuyarak iyice bellemelidir. Cemaatin karşısında hecelemesi ve kekelemesi, okunacak hutbenin zevkini bozar ki, böyle bir hale meydan verilmemelidir.

Bayram dolayısıyla cami-i şerife her mezhepten ve her meşrepten bir çok kimseler geleceğinden, kullandığı kelime ve cümlelere çok dikkat etmeli, kimsenin hatırını kırmamağa, gönlünü incitmemeğe özen göstermeli ve halkı cami-i şeriften ve cemaatten soğutmamağa, bil'akis o büyük kalabalığı cami ve cemaate ısındırmağa, kalplerini kazanmağa çalışmalıdır. Konuşmaları ile cami-i şerifleri, cemaati, Allahu tealâ ve Resûl-ü

müctebâyı ve din-i mübiyn-i islâmı sevdirmeğe ve muhabbet ettirmeğe elinden geldiği ve gücünün yettiği kadar gayret ve himmet göstermelidir.

Maalesef, bir çok defalar görüp duyuyoruz. Haddini bilmeyen, işgal ettiği makamın yüceliğini idrak edemeyen bazı gafil vâ'iz ve hatiblerin :

— Ramazan-ı şerifte oruç tutmayanların, sair günlerde namaz kılmayanların, bayramla ne ilgileri var? Bayram sabahı bu gibilerin cami-i şeriflerde ne işleri var? Onların bayram nesine? gibi kırıcı ve hor görücü sözlerle, gerçekten kusurları ve noksanları olan din kardeşlerimize, bayramı da bayram namazını da zehir ettiklerini biliyor ve işitiyoruz. Oysa, **SETTÂR-EL-UYÛB** olan Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, herkesin ayıplarını ve günahlarını açıklayıp meydana koysa, acaba bu gafil vâ'iz kürsüye, o cahil hatib minbere çıkıp ağızlarını açabilirler mi? Hangimiz cemaate ve cemiyete sokulabiliriz? Kuluz, âciziz, günahkârız, elbette bilerek veya bilmeyerek, isteyerek veya istemeyerek bir çok günahlar işliyoruz. Günah ve mâ'siyet illetinden beri olan beri gelsin!..

Her ne hal ise, böyle yapacak ve bu kadar sert ve acı konuşacak yerde, bayram namazını edâ vesilesiyle de olsa cami-i şerife gelen ve cemaate iştirak edenleri, orucun ve namazın fazilet ve ehemmiyetini, ecir ve sevabını, faydalarını tatlı ve veciz bir ifade ve üslûp ile anlatmak suretiyle ikna etsek, yapamadıkları ibadetlerden ve diğer hayır ve hasenattan mahrum kalmalarının ne büyük bir zarar olduğuna inandırsak, kaçırdıkları fırsatları elde etmenin her zaman mümkün olduğunu, azim ve sebat ederek ve Allahu tealâ'dan inayet ve hidayet dileyerek geçmiş bütün oruçlarının ve namazlarının kaza edilebileceğini, bunun için de tövbe ve istiğfar ederek Hak yoluna girmenin usul ve erkânını öğretsek fena mı olur? Üstelik kendimiz de onların hidayetleri için gıyaplarında dua ve niyazda bulunsak asıl vazifemizi yapmış olmaz mıyız? Zira, bayram günleri, duaların makbul ve müstecab olduğu da hepimizin malûmudur.

Kaç defadır tekrarlıyoruz :

İmam, hatib ve vâ'izler; Seyyid-ül-enâm aleyhi ve âlihi salâvatullahi ves-selâm efendimizin vekilleri olup, iki cihan ser-verini temsil ettiklerinden, Ümmet-i Muhammed'e karşı gayet merhametli ve şefkatli olmaları gerekir. Resûl-ü ekrem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin de ümmetine karşı daima şefkat ve merhamet istediğini Kur'an-ı azim-ül-bürhanda Allah azze ve celle hazretleri bir çok âyet-i kerimelerle haber vermektedir. Bu sünnet-i azime ittibâ etmek, bütün mü'minlerin ve betahsis din adamlarımızın başlıca vazifeleri olmalıdır.

Aman gaflet olunmaya!..

Bayram günleri, diğer günlerde olduğu gibi imam, hatib ve vâ'iz efendiler temiz bir cübbe giyinmeli, başlarına gayet düzgün ve muntazam sarılmış bir sarık bulundurmalıdırlar. Vâkur ve fakat etrafına nezaket ve nezahetle muamele ederek, hürmet telkin eyleyerek cami-i şerife girmeli, cemaati güler yüzle karşılamalı, o günün feyiz ve bereketinden hissedar ve haberdar ederek, halka Allah ve Resûlullah muhabbetini tattırmalı, ibadet ve tâ'at gayretini arttırmalı, bu vesile-i hasene ile insanları birbirine sevdirmeli, varsa dargınları barıştırmalı, tanışmayanları tanıştırmalı vel-hasıl insanları hayra, iyiliğe, doğruluğa alıştırmalıdır.

Bayramlar, mü'minlerin karşılıklı sevgi ve saygılarını izhar edebilmeleri için âdeta bir dönüm noktası olduğundan, hangi bayram ise ona ait hükümleri belîğ ve veciz bir ifade ile anlattıktan sonra, cemaati birlik ve beraberliğe çağırmalı, tevhid bayrağı altında toplamağa çalışmalıdır. Halk arasına mezhep ihtilâflarını sokarak nifaka düşürenlerin, dini ve milli birliği bozarak şahsi ve siyasi menfaatler devşirenlerin, vahdet-i islâma zarar erıştirenlerin dünya ve âhirette büyük cezalara çarpılacaklarını olanca vüzuhu ile açıklamalıdır.

Vâ'z-ü nasihatten sonra, yılda iki defa kılındığından ve ekseriya unutulduğundan, bayram namazının nasıl kılınacağını tarif etmeli ve bunu yanılmalarını sağlayacak derecede öğretmelidir. Cemaatin bayram namazı kılarken birbirlerine

bakmaları, namazın hudû ve huşu'unu ihlâl eder, ruhaniyyet ve nuraniyyetini kaybettirir.

Bayram namazı kılındıktan sonra, hutbesini okumak üzere minbere doğru yürürken ağır ve vakur adımlarla ve halkı incitmeyerek ve cemaatle birlikte tekbir alarak yaklaşmalı, minberin kapısında cuma hutbelerine çıkarken okuduğu duaları okumalı, ağır ağır merdivenleri çıkarken her basamakta biraz durarak Allahu tealâ'ya tazarrû ve niyazda bulunmalıdır. Minber kısa ise üçüncü, yüksek ise yedinci basamakta durmalı, ellerini bârigâh-ı ahadiyyete açarak can ve gönülden :

— Yâ Rabbel-âlemiyn! Bu makam, Habib-i edibinin mahbub-u keriminin makamıdır. Mekân senin, şan senin, kelâm senin ilâhi!.. Bu âciz kulunu böyle bir günde böyle mübarek bir makamda Rahmeten lil-âlemiyn olan Habib-i edibini temsil etmek lûtuf ve mazhariyyetine eriştirdin, konuştur ki, konuşabileyim, söylet ki söyleyebileyim. Okuyacağım âyet-i kerime ve Hadis-i şeriflerin tesirini halk eyle ki, hazır bulunan ehl-i iyman anlasın ve ihlâs ile amel etsin. İlâhi!.. Bizleri affeyle, hidayet ve inayetini üzerlerimizden eksik eyleme...

diye dua etmeli, yüzünü halka ve kalbini Hakka döndürüp üç veya yedi yahut dokuz kerre tekbir aldıktan sonra hutbesini okumağa başlamalıdır.

Bayram hutbeleri kısa ve veciz olmalıdır. Bayram namazlarında çok tekbir alınmalı ve bayram namazları bu tekbirlerle tezyin olunmalıdır.

Hutbe okunup tamamlandıktan sonra, hatib mihraba dönmeli, yüzünü cemaate çevirerek oturmalı, âyet-el-Kürsi okunduktan sonra tesbihat yapılmaksızın dua edilmeli ve duadan sonra mihrabiyye okunmamalıdır.

Daha sonra, mihrabın önünde ayakta durarak cemaatle bayramlaşmalı ve hazır bulunanları birbirleriyle musafaha ederek bayramlaşmağa sevk ve teşvik etmelidir.

Bilindiği gibi, bayram namazlarında hutbe cuma günleri olduğu gibi namazdan önce değil, namaz kılındıktan sonra

okunur ve bu namaz harp ile alınmış bir belde kılınıyorsa, hatib minbere kılıç ile çıkar ki, şî'ar-ı islâmiyedendir.

HATİBLERE ÂCİZANE BAZI TAVSİYELER :

1. Hutbeye çıkarken ayağa mest giymelidir.
2. Geniş bir cübbe veya ferace ile hutbeye çıkılmalıdır.
3. Başa yedi metre veya on bir arşın ince tülbentten düzgün bir sarık sarmalıdır.
4. Hutbelerde cihar yâr-ı güzin hazerâtını yani dört büyük halife olan Hz. EbuBekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali ile Hz. İmam-ı Hasan ve Hz. İmam-ı Hüseyin'i ve Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin muhterem amcaları Hz. Hamza ve Hz. Abbas rıdvanullahi tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimizi, diğer rüşd sahibi ümerayı ve islâma ve ehl-i islâma hizmet etmiş ve edecek olanları tardiyeye ve dua etmek şarttır ve lâzımdır.
5. Hutbe'nin okunduğu belde, meselâ İstanbul şehri gibi düşmanla harbedilerek fethedilmiş bir belde ise hatibin kılıçla ve Bursa gibi sulh yoluyla alınmışsa, kılıçsız çıkmak şî'ar-ı islâmiyedendir.
6. Hutbeye çıkarken müezzinin okuduğu ve Fahr-i âlem sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin ind-i ilâhiyede ki yüce şânını beyan ve ilân eden : **(Este'ıyzü billâh - İNALLÂHE VE MELÂ'İKETEHU YUSALLÛNE ALEN-NEBİY YÂ EYYÛHELLEZİYNE ÂMENU SALLÛ ALEYHİ VE SELLİMU TESLİYMÂ...)** âyet-i kerimesini okuduktan sonra **(ALLAHÛMME SALLİ ALÂ SEY-YİDİNÂ MUHAMMEDİN VE ALÂ ÂL-İ MUHAMMED)** tasliyesinde bulunurken, hazır bulunan islâm cemaatine muhabbet-i Muhammediyye'yi telkin için salâvat getirmeli ve getirtmelidir.

Yukarıda, TEVHİD bahsinde bil-vesile temas ettiğimiz gibi, bazı gafil müftülerin bu güzel âdeti BİD'AT telâkki ederek terkettirdikleri bilinmektedir. Oysa, böyle bir davranış ilmi ve şer'i olmaktan ziyade şeytanın igvâsına kapılmak ve şeytanın Resûl-ü zâşana karşı olan hasedine yardım etmek anlamına gelmektedir. Ne yazık ki, din-i mübiyn-i islâm namına yapılmış gibi gösterilen bu çirkin hareket, Kur'an-ı azim ile sabit olduğu üzere Kitabullah'a aykırıdır. Ne var ki :

**Bâtıl hemişe bâtil-ı beyhudedir veli,
Müşkil ödur ki ede suret-i haktan zuhur...**

denildiği gibi, Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme hased eden insan şeytanlarının şerlerinden Allahu tealâ'ya sığınırız.

Böyle bir gaflet ve yanlışlığa düşenlerin hemen tövbe ve istiğfar ederek, Cenab-ı Hak'tan af ve mağfiretlerini dilemeleri ve ruhaniyyet-i Muhammediyye'den de özür dilemeleri lâzımdır. Bu büyük hatayı işleyenler, yarın kıyamet gününde hangi yüzle huzur-u Resûlullah'a çıkararak şefaât talebinde bulunacaklar ve nasıl mahcup ve perişan kalacaklar, bilemeyiz.

Bu âciz ve nâciz tavsiyelerimin gerekçelerini açıklamak, sebep ve hikmetlerini de anlatmak isterim :

- I) Hutbeye çıkarken, hatibin mest giymesi şî'a-i siyasiyye itikadını fiilen reddetmek, ehl-i sünnet olduğunu belirtmek gayesine mâ'tuftur.
- II) Hz. Ebu-Bekir, Ömer, Osman ve Ali rıdvanullahi aleyhim ecma'ıyn efendilerimize tardiyeye okumak ve hutbede mübarek isimlerini zikretmek, yine şî'a-i siyasiyye itikadının lisanen reddi anlamını taşır. Aynı zamanda ehl-i sünnet akaidi üzerinde bulunduğu alâmet ve işaret olup, islâma hizmet edenlere ve rüşt sahibi halife-i Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme minnet ve şükran duygularımızı belirten bir kadirşinaslıktır.
- III) Hz. Ali kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efendimizi hutbede zikretmek ve ona tardıyyede bu-

lunmak HAVÂRİC denilen harici itikadını reddetmektir. Aynı zamanda, hatibin de hazır bulunan cemaatin de ehl-i sünnet vel-cemaatten olduklarına işarettir. Yine hutbelerde Hz. İmam-ı Hasan ve Hz. İmam-ı Hüseyin ile Habib-i edib-i Kibriyâ'nın iki amcasını, âlini, evlâdını, ezvacını, akraba ve muhibbânını zikretmek ise, hutbenin ind-i ilâhîde kabulüne sebeptir.

- IV) Sarığın yedi metre veya onbir arşın olmasının mânası da : (BEN HAKKI SÖYLEMEKTEN ÇEKİNMEM... HAKKI SÖYLEDİĞİM İÇİN, BENİ ÖLDÜRECEK OLURSANIZ, İŞTE KEFENİM BAŞIMDA SARILIDIR.) remzine ve sırrına işaret ve alâmettir.
- V) Cübbenin geniş olması keyfiyetine gelince, bunun da anlamı : (GÖRDÜĞÜM AYIPLARI ÖRTERİM, KENDİ AYIPLARIMDAN BAŞKASINI BİLMEM) demeğe işaret ve alâmettir.
- VI) Hutbenin evvelinde (İNNALLÂHE VE MELA'İKETEHU...) âyet-i kerimesini okumak ve okutmak, Habib-i edib-i Kibriyâ'ya, âline, ehl-i beytine salât-ü selâm getirmek, kadir bilen aşk ehli için mahza saadettir. Hasedçi ve fesatçı kâfirlere karşı, şan ve şeref-i Muhammediyye'yi ilân ve isbat etmek ve mü'minlerin iyman ve muhabbetlerini açıklamaktır. Hatibin, devlet ve milletine, ehl-i islâma ve kahraman ordularımıza dua etmesi de herhalde gereklidir. Bu dua ile devlet ve milletimize, ehl-i islâma, ordularımıza, din ve millet uğrunda yiğitçe savaşan gazi ve şehitlerimize minnet ve şükran duygularımızı iletmeğdir.

Allahu zül-celâl vel-kemal hazretleri, cümlemizi Habib-i edibine bahşeylesin, okuduklarımızla, duyduklarımızla, öğrendiklerimizle amel eden muhlisler zümresine ilhak buyursun.
(ÂMİN

BİR MÜ'MİNİN VEFATI SIRASINDA YAPILMASI GEREKLİ İŞLER

Bu fâni âlemde her nefis ölümü tadıcı ve herşey aslına rü-cû edicidir. Bütün mahlûkatın başına gelecek en mühim vak'a ölümdür. Binaenaleyh, bu konuda da bazı tavsiye ve nasihatlerde bulunmak suretiyle mâ'ruzatımı tamamlamak isterim :

Hâlet-i ihtizara gelen yani ölüme hazırlanarak sayılı nefeslerini tüketmek üzere bulunan bir kimseye, adı ile hitabederek ve zorlayarak :

— **LÂ İLÂHE İLLÂLLAH**, de!.. dememelidir. Özellikle, ölmek üzere bulunan zâtın hal-i hayat ve sıhhatinde sevmediği bir kimse böyle bir telkin ve teşvikte bulunmamalıdır.

Sevdiği birisi yanında Kur'an-ı kerimden bazı sûreler veya Yâ-Sin sûre-i celilesini okumalı ve yüksek sesle : (**LÂ İLÂHE İLLÂLLAH MUHAMMEDÜN RESÛLULLAH**) diyerek kendisini tevhid okumağa davet etmelidir. Bu kelime-i münciyye-i tayyibeyi bir defa okursa, kendisini : (Haydi bir daha söyle, bir daha kelime-i tevhid getir...) diye zorlamamalı ve hasta kendiliğinden tekrarlarsa, hazır bulunanlar onun sesini kapatmayacak derecede iştirak etmelidirler.

Bu arada, kendisine ZEMZEM suyu ile ıslatılmış pamukla sık sık Zemzem verilmelidir. Eğer, Zemzem bulunamazsa o beldede içilen temiz bir su verilmelidir. Su verme muamelesi pamukla ve azar azar yapılmalıdır.

Hasta, ruhunu teslim ettikten sonra, açık kalmışsa gözlerini kapatmalı, çenesini bağlamalı, el ve ayaklarını düzeltmeli, ellerini iki yanına ve ayaklarını başparmağından birbirine bağlamak suretiyle düzgün bir halde kalması sağlanmalı ve yattığı yer kıbleye aykırı ise, yüzü kıbleye gelmek üzere sağ yanına yatağı çevrilmelidir.

Ölen, yıkanıncaya kadar yanında Kur'an-ı kerim okunmalıdır. Başka bir odada okunmasında sakınca yoktur.

Ölen zat kabire konulmadan HATM-İ-KUR'AN ile ISKAT-I-SALÂT ve Kelime-i tevhid okunmalı ve defninden evvel duası yapılacağı gibi defninden sonra da duası yapılmalıdır.

Allahu azim-üş-şân, cümlemize Kelime-i tevhid ve Kur'an-ı mecid okuyarak teslim-i ruh etmeği nasip ve müyesser eylesin, sekerat-ı mevtimizi asân ve daha aklımız başımızda iken çevremizdekilerle ve üzerimizde hakları bulunanlarla helâllaşmayı, ölüme düğüne gider gibi hazırlanmayı ihsan buyursun... (ÂMİN) Bi-hürmeti Seyyid-il-mürseliyn vel-hamdü lillâhi Rab-bil-âlemiyn... (EL-FATİHÂ)

YA HU

Gel ey kardeş ömrünü havaya verme,
Allaha gel Allaha gel Allaha
Vebâl ile kara yerlere girme
Allaha gel Allaha gel Allaha
Ömür kuşu bu kafesten uçmadan
Yollarımız kabristana düşmeden
Ecel gelip eyne kefen biçmeden
Allaha gel Allaha gel Allaha
Hani İsa hani Musa hani Nuh?
Nerde Şeddât nerde Karneyn nerde Hud
Hani Salih kavmi Semud kavmi Lut?
Allaha gel Allaha gel Allaha
Mevt şarabın Azrail'den içmeden
Bu âlemden âhirete göçmeden
Yılan çıyan yuvasına düşmeden
Allaha gel Allaha gel Allaha
Bir gün gelir libasımız soyarlar
Teneşirde koyup bizi yuarlar
Mamurlardan bir haraba koyarlar
Allaha gel Allaha gel Allaha
İnsan ölse kalmalıdır eseri
Hayvan ölür elbet kalır semeri
Aşki bağla heman kulluk kemeri
Allaha gel Allaha gel Allaha...

8 Muharremül haram

Hicri 1400

MUZAFFER OZAK

ALFABETİK FİHRİST

— A —

	Sahife
Abdullah Basri rahimehullahtan bir kıssa	355
ABDULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	456
AFÜVVÜN ism-i şerifinin manayı münifi	461
Âhîret hayatı dünyada hazırlanır	29
AHMED ism-i şerifinin manayı münifi	396
AHYED ism-i şerifinin manayı münifi	408
ÂKİBÜN ism-i şerifinin manayı münifi	420
Akika kurbanı nasıl kesilir ve duası	739
Allahu tealâ'ya âsi olup iymansız göçmeğe sebebolan dört önemli husus	32.
Allahu tealâ'ya güvenmenin ve teslim olmanın ne büyük bir mazharîyet olduğu	42
Allahu tealâ'nın kuluna çok yakın olduğunu müjdeleyen âyet-i kerîmenin tefsiri	89
Allahu tealâ yolunda cihad etmek mü'minler için kutsal bir görevdir	166
Allahu tealâ cihad eden mü'minleri kur'an-ı azlminde medhetmektedir	232
Allahu tealâ'ya secde etmenin kısımları	578
Allah ism-i celîli, bütün esmayı ilâhiyyeyi câmidir	347
Allahu tealâ'nın şehidlere bahş ve ihsan buyurduğu altı haslet ve keramet	235
ALEM-ÛL-İYMÂNİ ism-i şerifinin manayı münifi	469
ALEM-ÛL-YAKİN ism-i şerifinin manayı münifi	469
ALEM-ÛL-HÛDA ism-i şerifinin manayı münifi	473
Alaaddin Keykubat Antalya'yı neden zaptetmişti?	566
Alevî - Sünnî çekişme ve çatışmalarını kıskırtanlar Türk ve İslâm düşmanlarıdır	542

Ali kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efendimizin Ihsan telâkkleri	204
All kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efendimizin Medine-i münevvere kabristanında mevtalara hitabı	314
Amellerin en hayırlısı, din düşmanları ile cihaddır	172
Anarşi ve terör, Allahu teaiâ'nın men'ettiği ve Resûl-ü zişânın verdiği ve kınadığı fiil ve hareketlerin alışkanlık haline getirilmesi sonucudur	674
Ashab-ı kirama ve özellikle Ebu-Bekir, Ömer, Osman ve Ali ridvanullahı tealâ aleyhim ecma'ıyn efendilerimize hürmet ve tâ'zimin lüzum ve ehemmiyeti	81
Aşk nedir?	712
Aşura günü oruç tutmanın fazilet ve ehemmiyeti	589
Aşura günü yapılması gerekli vazifeler	591
Aşura günü olan önemli olaylar	593
Âyet-i kerimelerde sebeb-i nüzul ve Hadis-i şeriflerde sebeb-i vürud aranır	88
Ayların en ziyade hürmet ve tâ'zime lâyük olanları	584
AYN-ÜL-GIRRU ism-i şerifinin manayı münifi	473
AYN-ÜN-NA'İM ism-i şerifinin manayı münifi	472
AZİZÜN ism-i şerifinin manayı münifi	467

— B —

Batı hayranlarına haklı bir sitem	174
Bâtın nî'metleri nelerdir?	342
Bayram namazı kıldırarak ve bayram hutbesi okuyacak İmam ve hatipiere bazı tavsiyeler	808
Bedir savaşından ibret verici safhalar	231
Behiûl-u Dâna, babasının mirasını iki altuna neden sattı?	62
Behiûl-u Dâna, neden mezarlıkta oturmayı tercih ediyormuş?	308
Behiûl-u Dâna, üç kuru kafaya neler yazmıştı?	636
Berat gecesinin feyiz ve bereketi	132
BERRÜN ism-i şerifinin manayı münifi	466
BEŞİRİN ism-i şerifinin manayı münifi	459
Bir Macar profesörünün, Osmanlı hâkimiyeti hakkındaki sözleri	548
Bir mü'minin vefatı sırasında yapılması gerekli işler	815
Birlik ve beraberliği bozmanın zararları	541
Büyük ve küçük telkin	769

	Sahife
CAMİ'ÜN İsm-i şerifinin manayı münifi	446
Cehennem kapıları üstünde neler yazılıdır?	657
Cehennem derekeleri	659
Cenaze cemaatine hal diliyle neler söyler?	16
Cenaze neden en büyük vâ'izdir?	17
Cenaze tezkiyesi	767
Cihad konusunda zaruri bir açıklama	159
Cihadın farz olmasının sebepleri	225
Cüneyd-i Bagdadi hazretlerinin bir ölü ile konuşması	317
Cüneyd-i Bagdadi hazretlerinin çölde birisiyle görüşmesi	353

Cocuğa İsim vermek merasimi	737
-----------------------------------	-----

Dagistan arslanı Şeyh Şâmil'in devrin padişahına söylediği	227
DÂ'İN İsm-i şerifinin manayı münifi	460
DELİL-ÜL-HAYRAT İsm-i şerifinin manayı münifi	469
Din, ilme ve terakkiye mâni değildir	174
Din ve millet düşmanları bize nazaran çok çalışıyorlar	211
Demirbaş Şarî'nin hatıraları	274
Dört sınıf insanda saadet yoktur	143
Dua nasıl yapılmalıdır?	95
Dua hakkında Resûl-ü zîşânın öğütleri	101
Duaların kabul olunmasına engel olan kötü ve çirkin huylar	102
Dua ederken dikkat edilmesi gereken önemli hususlar	111
Dualarda istenilen şeyler sünnetullah'a muhalif olmamalıdır	118
Dünya hayatı, iki sonsuzluk arasında küçücük bir zaman parçasından ibarettir	14
Dünya ve âhret saadet ve selâmetine erişmek isteyenlere yedi önemli tavsiye	330

— E —

	<u>Sahife</u>
Ebu-Cehil'in Resûl-ü zîşâna husumeti ve âkibeti	525
Ebu-Cehil nefsi emmâreye misaldir	575
EBU İBRAHİM ism-i şerifinin manayı münifi	465
EB-ÛT-TAHİR ism-i şerifinin manayı münifi	465
EB-ÛT-TAYYİB ism-i şerifinin manayı münifi	465
Ehl-i beyte muhabbetin ehemmiyet ve fazileti	606
Elest bezmindeki ahd-ü peymanı hiçbir zaman unutmamalıdır	374
EMİNÜN ism-i şerifinin manayı münifi	461
EN-NECM-ÛS-SAKİB ism-i şerifinin manayı münifi	464
Ermenilerin Türklere reva gördükleri zulüm ve cinayetler	550
Emaneti ehline vermek farz olduğu gibi, ehil olmayana vermek de günahdır	50
Ezan-ı Muhammedi, ilâhi ziyafete dâvettir	21

— F —

FADİLÜN ism-i şerifinin manayı münifi	468
FASİH-ÛL-LİSAN ism-i şerifinin manayı münifi	472
FATİHÜN ism-i şerifinin manayı münifi	468
Fatih Sultan Mehmed Han'ın kurduğu ilim yuvalarına alt vakfiye- lerden bir bölüm	210
Firdevsi'i Tusi'nin Şehname'sinde irtikâb ettiği büyük günah	83

— G —

GAVSÜN ism-i şerifinin manayı münifi	463
GAYSÜN ism-i şerifinin manayı münifi	463
Gazi veya şehid rütbelerinin ihraz etmenin şeref ve fazileti	202
Gerçek aşk nedir?	712
GIYASÜN ism-i şerifinin manayı münifi	463
Günlerin efdali pazartesi ve perşembe günleridir	586

	Sahife
Habib-i A'cemi ve Hasan-ül-Basri hazretlerinden bir kıssa	503
Habib-i A'cemi ve Hasan-ül-Basri hazretlerinden diğeri bir kıssa	504
HABİBULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	456
Hac yolculuğuna çıkanları uğurlarken yapılacak dua	749
HÂDİN ism-i şerifinin manayı münifi	467
HAFİYYÜN ism-i şerifinin manayı münifi	461
Hahamların ve papazların islâm dinine tasallût ve tecavüzleri ...	529
HAKKUN ism-i şerifinin manayı münifi	461
Hallâc-ı Mansur ve Şeyh Şibli hazretleri	509
HAMİD ism-i şerifinin manayı münifi	399
HAMİD-İL-LEFFAF ism-i şerifinin manayı münifi	334
Hamse-i âl-i aba ve ehl-i beyt hakkında bilinmesi gerekli bazı önemli hususlar	80
HARİSUN ALEYKÜM ism-i şerifinin manayı münifi	458
Hasan-ül-Basri hazretlerinin dua hususunda önemli irşâdları	101
HÂŞİRÜN ism-i şerifinin manayı münifi	420
HÂTEM-ÜL-ENBİYA ism-i şerifinin manayı münifi	457
HATİM-İR-RÜSÜLİ ism-i şerifinin manayı münifi	457
Hatim duası	758
Hatiplere âcizane bazı tavsiyeler	812
Hattat olan kimsenin icazet merasimi	746
Hayvan-ı nâtik olmaktan kurtulmanın çaresi nedir?	15
HEDİYYETULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	463
HALİL-ÜR-RAHMAN ism-i şerifinin manayı münifi	466
HİZBULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	484
Hürriyet ve istiklâlden mahrum bulunan bir ülke halkı cuma na- mazı kılamaz ve hacca da gidemez	168
Hikâye : Resûl-ü zişânın bir genç hakkında buyurdukları	33
Hikâye : Şeyh Şibli'nin bir eşkiya reisi ile konuşması	35
Hikâye : Âsi bir gencin âkibeti	41
Hikâye : Bir mürşid, talebesine verdiği on altın ile hangi borcu ödemmişti?	45
Hikâye : Bursa'lı Harabati Hüseyin efendi adında bir demirci usta- sının verdiği ders	46
Hikâye : Kuşkalesi zenginlerinden hayır sahibi bir zat olan Faruk Şinaverdi'nin vasiyeti	55
Hikâye : Behlûl-ü Dâna babasının mirasını iki altına neden sat- mıştı?	62

	Sahife
Hikâye : Günahkâr bir zatın ölümünden sonra nail olduğu saadet	68
Hikâye : Hz. Osman-ı Zinnureyn radiyallahu anhın, Kur'an-ı ker- min tertibi hakkındaki bir irşâdları	78
Hikâye : Vazife ile yeryüzüne gönderilen iki meleğin konuşması	91
Hikâye : Palabıyık hocanın vâ'azlarında kullandığı bir tâbirlin ma- nası ve açıklaması	95
Hikâye : Hz. Musa dua ettiği ve kardeşi Harun aleyhimüsselâm da (Âmin) dediği halde Fira'un neden kırk yıl sonra he- lâk olmuştu?	100
Hikâye : Harun Reşid'e cömertlik dersi veren kadın	112
Hikâye : Haccac-ı Zalim Basra'ya girmekten neden caymıştı? ...	137
Hikâye : İbrahim Edhem hazretlerini en çok memnun eden olay ne imiş	138
Hikâye : Hz. Musa aleyhisselâmın dua konusundaki kıssası	139
Hikâye : Ünlü bilgin ve fakih Gazi Darrar ile Şeyh İshak arasın- daki görüşme	182
Hikâye : Uhud savaşlarının önemli safhaları	189
Hikâye : Ashab-ı kiramdan şehid Nu'man oğlu Alâ'iyye Resûl-ü zişânın iltifatları	191
Hikâye : Fira'unun eşi Asiye'nin Hz. Musa'ya ve Allahu tealâya iyman edip bağlanmasının semeresi	194
Hikâye : Hz. Ali kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efen- dimizin doğumları ve âlem-i cemale intikalleri	204
Hikâye : Kanije muhafızı Tiryaki Hasan Paşa kendisine vezaret rütbesi verilince neden ağlamıştı?	205
Hikâye : Halveti meşayihinden Şeyh Hıdır'ın şehadeti	206
Hikâye : Dağıstan arslanı Şeyh Şâmil'in sözleri	227
Hikâye : Uhud gazasında şehid olan Sa'ad ibn-i Rebi'nin son sözleri	238
Hikâye : Resûl-ü zişânın bir gazi hakkındaki meâhiyyeleri	241
Hikâye : Eski tabur imamlarından Naci efendinin hatıraları	243
Hikâye : Peçevi tarihinden ibret verici bir kıssa	244
Hikâye : Charles Quint'e esir olan Fransız kralının Kanuni Sultan Süleyman'a sığınması	254
Hikâye : Endülüs'te hıristiyan mezalimi	259
Hikâye : Hayber gazasına iştirak eden Hummar'ı, Resûl-ü zişân neden himaye etmişti?	264
Hikâye : Asr-ı saadette bir gaza öncesi cihad için kur'a çeken mücahtler	267

Hikâye : Behlûl-ü Dâna neden mezarlıkta oturmayı tercih ediyormuş ?	308
Hikâye : Hz. İmam-ı Ali kerremallahu vechehu ve radiyallahu anh efendimizin Medine-i münevvere kabristanında mevtalara hitabı	314
Hikâye : Gaziantep'te Yuh baba namıyla maruf zatın ölümü	316
Hikâye : Cüneyd-i Bağdadi hazretlerinin yıkadığı cenaze ile konuşması	317
Hikâye : Allah dostlarından bir âşıkın kıssası	318
Hikâye : Koca Mustafa Paşa Şeyhi Rıza Efendinin kefeninden başını çıkararak ihvanına veda etmesi	320
Hikâye : Galip Paşanın kerimesi Güzin hanımın dadısı Zeynep hatunun göçüşü	321
Hikâye : Sami-i Saruhani hazretlerinin vasiyyeti	324
Hikâye : Ehlullahtan İbn-i Cellâ'nın âlem-i cemale intikali	329
Hikâye : Süfyan-ı Sevri'nin imam Cafer-üs-Sadık hazretlerini ziyareti	333
Hikâye : İlim mi maldan, mal mı ilimden üstündür	337
Hikâye : Hz. A'îşe-i Sıddıka'nın cariyesine öğüdü	344
Hikâye : İbrahim aleyhisselâmın, Nemrud tarafından ateşe atılması	344
Hikâye : Beşir Hafi hazretleri saadete nasıl ulaşmıştı?	348
Hikâye : İmam-ı Malik ömrü boyunca neden karpuz yememişti? ...	350
Hikâye : Bir fakirin Hızır aleyhisselâmdan yardım talebi	351
Hikâye : Cüneyd-i Bağdadi hazretlerinin çölde karşılaştığı bir kimse ile görüşmesi	353
Hikâye : Abdullah Basri rahimehullahın naklettiği bir kıssa	355
Hikâye : İbrahim Edhem hazretlerinin Kâbe-i muazzama örtüsüne yapışarak niyazi	361
Hikâye : Ravza-i mutahhara'ya arzolunan arzuhaller	362
Hikâye : Üstadımın ağılayarak anlattığı bir kıssa	365
Hikâye : Kadı İyaz'ın ŞİFA'sından bir kıssa	414
Hikâye : İbn-i Tagir'den bir kıssa	415
Hikâye : Ebu Yakub rahimehullahın avladığı balık	415
Hikâye : Palamut balığı üzerindeki yazı	415
Hikâye : İmam-ı Şafi'i hazretlerinin hıristiyan âlimleri ile münazarası	499
Hikâye : Rebia't-üi-Adviyye'nin nail olduğu büyük ni'met ve mazhariyyet	500

	Sahife
Hikâye : Hasan-ül-Basri ve Habib-i A'cemi	503
Hikâye : Hasan-ül-Basri ve Habib-i A'cemi	504
Hikâye : Şeyh Şibli'nin Kâbe-i Muazzamada rastladığı a'rabi	521
Hikâye : Kâfirlerin müslümanlara reva gördükleri mezalim	539
Hikâye : Bulgaristan'da Türklere yapılan zulüm ve işkenceler ...	540
Hikâye : Ermenilerin Türklere yaptıkları kötülükler	550
Hikâye : Filistin cephesinden dönen bir gazinin anlattıkları	550
Hikâye : Ömer ibn-i Abdülaziz'in, hekimi olan bir hıristiyana söy- ledikleri	555
Hikâye : Bir hıristiyan bilgininin islâmiyet hakkındaki beyanâtı ...	555
Hikâye : II. Sultan Mahmud ve Hançerli bey	556
Hikâye : Selçuk Sultanı Alâ'addin Keykubat'ın bir hıristiyanın uğ- radığı haksızlık üzerine Antalya'yı zaptetmesi	566
Hikâye : Müslüman olan bir Alman profesörünün sözleri	569
Hikâye : Hz. İsa aleyhisselâm neden kaçıyormuş?	573
Hikâye : Hz. İbrahim aleyhisselâma misafir olan ateşperestler ...	576
Hikâye : Çevresine kötü kokular saçan birisinin, hazin itirafı ...	595
Hikâye : Kâbe-i Muazzamada ağlayarak tazarru ve niyaz eden bir zâtın söyledikleri	597
Hikâye : Uhud savaşından bir kıssa	602
Hikâye : Hz. İmam-ı Hüseyin radiyallahu anhın ihsan hakkında ki irşâdları	608
Hikâye : İtriyat çarşısında bayılan adam hangi koku ile ayıltıla- bilmişti?	633
Hikâye : Behlül-ü Dâna üç kuru kafaya neler yazmıştı?	636
Hikâye : Şeyh Hüseyin Halveti hazretlerinin bir kâfire cevabı ...	646
Hikâye : Ârif-i billah bir amâ zâtın bir kâfire verdiği çok güzel bir cevap ve ders	648
Hikâye : Mer'ada doğuşen koçlar ve onları uzaktan zevkle seyre- den kurdun niyyeti	675
Hikâye : Âriflerden bir zâtın zarif bir cevabı	681
Hikâye : Şeytanın insan kılığına girerek bir insanla arkadaşlık etmesi	704
Hikâye : Bir âşık-ı billâh ve dilenci	708
Hikâye : Belh şehrinde yaşayan dilenci kadının âkıbeti	714
Hikâye : Bir vâ'ize Abbasi halifesinin verdiği cevap	797
Hikâye : Ârif bir köylünün kendisine misafir olan iki hocaya ver- diği mükemmel bir ders	806

	<u>Sahife</u>
İblis, insan üzerine üç şeyle galip olur	506
İbn-i Abbas radiyallahu anhin ilmin mal üzerine yedi defa daha şerefli olduğunu isbatı	337
İbn-i Cellâ hazretlerinin âlem-i cemale intikali	329
İbrahim aleyhisselâmın Nemrud tarafından ateşe atılması	344
İbrahim aleyhisselâma misafir olan ateşperestler	576
İbrahim Edhem hazretlerini en çok sevindiren olay ne imiş?	138
İbrahim Edhem hazretlerinin Kâbe-i Muazzama örtüsüne yapışarak yaptığı niyaz	351
İki melek arasında bir konuşma	91
İKLİLÜN ism-i şerifinin manayı münifi	456
İlim mi maldan, mal mı ilimden üstündür?	337
İmam - Hatip ve vâ'izlere hâlisane tavsiye ve âcizane bazı öğütler	794
İMAM-ÜL-MÜTTEKIYN ism-i şerifinin manayı münifi	466
İnsan, kendisine kabir hazırlamamalı, kendisini kabre hazırlamalıdır	19
İnsanın helâkine sebeb olan üç hal	334
İnsan hakları beyannamesi, Türkler ve müslümanlar için geçerli midir?	543
İsa aleyhisselâm neden kaçıyormuş?	573
İskat-ı salât mes'alesi	779
İslâm dini ilme ve terakkiye mâni değildir	178
İslâm âlemini nifak ve şikaka düşüren fitne ve fesat hareketleri	84
İslâmda cihadın farz olmasının sebepleri	225
İslâmın ilme verdiği değeri belirten bazı Hadis-i şerifler	514
İslâmın son kalesi olan cennet Anadolu'muzu bölüp parçalamak isteyenlerin kirlî ve gizli faaliyetleri	679
İslâma yöneltilen tecavüzler iki şekilde yürütülmektedir	84
İyi ve güzel âdetlerin yayılmasının yararı, kötü ve çirkin âdetlerin yayılmasının zararı	12
İZZÜL-ARABİ ism-i şerifinin manayı münifi	474

Kabırde küçük telkin	769
Kabırde büyük telkin	771

	Sahife
Kabir tevhidi nasıl yapılır?	772
Kâfir kimdir ve nedir?	645
Kâfirler kısım kısımır	631
KA'İD-ÜL-İZZÜL-MUHACCİLİYN ism-i şerifinin manayı münifi ...	466
Kaniye muhafızı Tiryaki Hasan Paşa, kendisine vezaret tevcih edilince neden ağlamıştı?	205
KÂŞİF-İL-KÜREBİ ism-i şerifinin manayı münifi	473
KÂVİYYÜN ism-i şerifinin manayı münifi	461
KAYYİMÜN ism-i şerifinin manayı münifi	446
KELİMULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	457
KERİMÜN ism-i şerifinin manayı münifi	461
Kişinin ne kadar yaşadığı değil, nasıl yaşadığı önemlidir	14
Kıbrıs barış harekâtından önce ve sonra hıristiyan dünyasının kopardığı yaygaralar	169
Kıbrıs barış harekâtında görev alan yiğitlere seslenme	176
Kıbrıs barış harekâtı yalnız yıllarca ezilmiş, kahredilmiş müslüman Türkleri kurtarmakla kalmamış, adada yaşayan herkese hak ve hukuk kurallarını getirmiş ve uygulamıştır	177
Kıssa-i Nebi aleyhisselâm	477
Kerbela faciasının mes'ulleri kıyamette bütün mahşer halkının önünde yargılanılacaktır	604
Korku ve tekva iki kısımır	304
Kosova meydan muharebesinden ibret verici sahneler	217
Kötülük yapan ve o kötülüklerini çevrelerine yayanlara büyük tehditler vardır	12
Kur'an-ı aziym, FATİHA sûre-i celilesinde, mâ'nası BESMELE-İ-ŞERİF'te, onun da mâ'nası (BE) harfinde cem'olunmuştur ...	125
Kur'an-ı kerim Levh-i mahfuzda olduğu gibi tertip edilmiştir, tahriften ve noksanlıklardan mahfuzdur.	77

— L —

Lord Byron'un Türkler hakkındaki beyanâtı	275
---	-----

— M —

Macar profesörünün, Avrupa'da ve özellikle Macaristan'da Osmanlı hakimiyeti hakkındaki ilginç sözleri	548
---	-----

MÂHİN İsm-i şerifinin manayı münifi	428
MAHMUD İsm-i şerifinin manayı münifi	399
MAHSUSUN BİL-MECDİ İsm-i şerifinin manayı münifi	469
Mahşer ahvali hakkında Resûl-ü zîşânın buyurdıkları	652
Mal mı ilimden, ilim mi maldan üstündür?	337
MANSURUN İsm-i şerifinin manayı münifi	458
MA'LUMUN İsm-i şerifinin manayı münifi	459
MED'UVVÜN İsm-i şerifinin manayı münifi	460
MEHDİ İsm-i şerifinin manayı münifi	460
ME'MUNÜN İsm-i şerifinin manayı münifi	461
MEŞHUDÜN İsm-i şerifinin manayı münifi	459
MİFTAHA-ÜR-RAHMETİ İsm-i şerifinin manayı münifi	463
MİFTAHA-ÜL-CENNETİ İsm-i şerifinin manayı münifi	468
Milli ve dini birlik ve beraberlik sayesinde Kurtuluş Savaşını ve Kıbrıs Barış Harekâtını kazandığımızı unutmayalım	279
MİSBAHUN İsm-i şerifinin manayı münifi	459
Mu'cize	476
Mu'cize üç kısımdır	326
Mu'cize-i Nebevi	558
MUHAMMED İsm-i şerifinin manayı münifi	395
Muharrem ayının ehemmiyet ve hususiyeti	585
MUHYİN İsm-i şerifinin manayı münifi	457
MUKAFFİYYÜN İsm-i şerifinin manayı münifi	449
MUKTEFİN İsm-i şerifinin manayı münifi	447
Murad-ı Hüdavendigâr ve Kosova savaşları	217
Musa aleyhisselâmin duasına rağmen Fira'unun helâkinin kırk yıl gecikmesinin sebebi	100
MUSADDIKUN İsm-i şerifinin manayı münifi	465
MUSTAFA İsm-i şerifinin manayı münifi	464
MUTAHHAR İsm-i şerifinin manayı münifi	428
MUTAHHAR-ÜL-CENAN İsm-i şerifinin manayı münifi	472
MÜBERRUN İsm-i şerifinin manayı münifi	466
MÜCABUN İsm-i şerifinin manayı münifi	461
MÜCİYBÜN İsm-i şerifinin manayı münifi	460
MÜFADDALÜN İsm-i şerifinin manayı münifi	468
Mü'minlere mahsus olan sıfatlar nelerdir?	27
Mü'minlere ilâhi müjdeler	43
Mü'minler için Allah yolunda canları ve malları ile cihad kutsal bir görevdir	166

	Sahife
Münafıkları bekleyen korkunç âkibet	27
MÜNECCİN ism-i şerifinin manayı münifi	458
MÜNİYRÜN ism-i şerifinin manayı münifi	460
MÜNZİRÜN ism-i şerifinin manayı münifi	459
Müslümanların bugünkü acıklı hali	168
Müslüman Türk milletine düşen en önemli görev karada, denizde ve havada kuvvetli olmaktır	216
Müslüman Türk milletinin cihanda bekası dinine ve mâ'neviyatı- na sadakat ve samimiyetle bağlanmakla mümkündür	676
Müttakilerin sekiz sıfatı haiz bulunmaları lâzımdır	304
Müttakilere bahş ve ihsan buyurulacak cennet nimetleri	305
MÜZEMMİLUN ism-i şerifinin manayı münifi	456
MÜZEKKİRÜN ism-i şerifinin manayı münifi	458

— N —

Namazın kişiyi kötülüklerden alıkoyacağına dair ibret verici bir kıssa	33
Nasıl dua edilmelidir?	95
NÂSİRÜN ism-i şerifinin manayı münifi	458
NEBİYYÜN ism-i şerifinin manayı münifi	442
NECİYULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	457
NEBİYYÜT-TÖVBETİ ism-i şerifinin manayı münifi	458
Nemrud tarafından ateşe atılan İbrahim aleyhisselâmın, Ceb- rail aleyhisselâm ile görüşmesi	344
Nikâh akdi ve duası	735
Ni'met iki kısımdır	342
Nİ'METULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	463
NURÜN ism-i şerifinin manayı münifi	459

— O —

Osman-ı Zinnureyn radiyallahu anhın Kur'an-ı azimin tertibi hak- kındaki beyanları	78
---	----

	Sahife
Ölen büsbütün yok olur mu?	12
Ölümün mahiyet ve hakikati	12
Ölüm, iman halı için OLUM'dur.	21
Ölüm ânında beliren haller ve manaları	23
Ölmeden önce ölenler kimlerdir?	36
Ölüm hakkında Resûl-ü zîşânın öğütleri	38
Ölü ile ilk gecesini kabirde geçiren oduncunun hikâyesi	58
Ölmek üzere bulunan bir mü'mine yapılması gerekli işler	815
Ömer radiyallahu anhın Kamune kilisesi papazına söyledikleri ...	557
Özgürlüklerin aslı ve esası nedir?	542

— P —

Papazlarla hahamların islâm dinine tasallût ve tecavüzleri	529
Peçevl tarihinden ibret verici bir kıssa	244
Petrol kaynakları vaktiyle bizim sınırlarımız içnde idi	221

— R —

RÂFİ-ÜR-RÜTEBİ ism-i şerifinin manayı münifi	473
Rahman ve Rahim esmâ-i celilelerinin değişik tefsirleri	359
RAHİYMÜN ism-i şerifinin manayı münifi	472
RA'UFUN ism-i şerifinin manayı münifi	472
Ravza-i mutahhara'ya arzolunan arzuhaller	362
Rebia't-ül-Adviyyenin nail olduğu büyük ni'met ve mazhariyet ...	500
Resûl-ü zîşânın yüce şânında nâzil olmuş âyat-ı beyyînât	375
Resûl-ü zîşân bulunmayınca, Allahu tealâ bilinemez ve bulu- namaz	387
Resûl-ü zîşânın esmâ-i şerifelerinden bazıları	394
RESULÜN ism-i şerifinin manayı münifi	442
RESUL-ÜR-RAHME ism-i şerifinin manayı münifi	443
RESUL-Ü MELÂHİM ism-i şerifinin manayı münifi	450
RESUL-ÜR-RAHATİ ism-i şerifinin manayı münifi	456
Resûl-ü zîşânın ilme değer verilmesini emreden bazı Hadis-i şe- rifleri	514

	Sahife
Sa'ad ibn-l Vakkas (R.A.) Uhud gazasındaki duası	602
Sadaka-i cârlye nedir?	341
SADIKUN ism-i şerifinin manayı münifi	465
SA'DULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	473
SA'D-ÜL-HALK ism-i şerifinin manayı münifi	473
SAFİYULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	457
SAHİB-ÜS-SEYFİ ism-i şerifinin manayı münifi	469
SAHİB-ÜL-İZAR ism-i şerifinin manayı münifi	469
SAHİB-UR-RİDA ism-i şerifinin manayı münifi	489
SAHİB-UL-MİGFER ism-i şerifinin manayı münifi	469
SAHİB-UL-LIVA'İ ism-i şerifinin manayı münifi	470
SAHİB-UL-Mİ'RAC ism-i şerifinin manayı münifi	470
SAHİB-ÜL-KADİYB ism-i şerifinin manayı münifi	471
SAHİB-ÜL-BÜRÂK ism-i şerifinin manayı münifi	471
SAHİB-ÜL-HATEM ism-i şerifinin manayı münifi	471
SAHİB-ÜL-BÜRHAN ism-i şerifinin manayı münifi	471
SAHİB-ÜL-BEYAN ism-i şerifinin manayı münifi	471
SAHİH-ÜL-İSLÂM ism-i şerifinin manayı münifi	472
SAHİB-ÜL-FERECİ ism-i şerifinin manayı münifi	474
Sakal bırakacak ehl-i iymana bazı öğütler	740
Sakal duası	743
Saml-l Saruhani hazretlerinin vasiyyetl	324
Secdenin kısımları	578
Sehl bin Abdullah Tüsterl hazretlerinin yedi tavsiyesl	330
Selçuk Sultanı Alâaddin Keykubat, Antalya'yı neden zaptetmişl?	566
Sen - Ben çekişmeleri ile vakit geçirecek çağ ve zaman değıldir	199
SEYFULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	484
SEYYİD ism-i şerifinin manayı münifi	430
SEYYİD-İL-MÜRSELİYN ism-i şerifinin manayı münifi	466
SEYYİD-ÜL-KEVNEYN ism-i şerifinin manayı münifi	472
SİRACÜN ism-i şerifinin manayı münifi	459
SIDKÜN ism-i şerifinin manayı münifi	466
SIRATÜN ism-i şerifinin manayı münifi	463
SIRAT-l MÜSTAKİYM ism-i şerifinin manayı münifi	463
Sofra âdabı ve yemek duası	731
Süfyan-ı Sevrî ve Cafer-üs-Sadık hazretlerinin buluşmaları	333
Sünni - Alevi çekişme ve çatışmaları ülkeye ve millete ancak zarar getirir	542

	Sahife
Şaban ayının onbeşinci gecesinin ehemmiyet ve fazileti	132
Şehid veya gazî rütbelerini ihraz etmenin şeref ve faziletleri	202
Şehidler için İndallah altı haslet ve keramet vardır	235
Şeriat baştan aşağı Kur'an-ı azim-ül-bürhandır	678
Şeyh Şibli hazretlerinin bir eşkiya reisi ile görüşmesi	35
Şeyh Hıdır'ın şehadeti	206
Şeyh Şâmil'in padişaha söyledikleri	227
Şeyh Şibli ve Hallac-ı Mansur	509
Şeyh Şibli'nin Kâ'be-i muazzamayı tavafta rastladığı bir a'rabi ...	521
Şeytanın insana galebe ettiği üç şey nedir?	506
Şikâyet üç kısımdır	668

Tabur İmamı Naci efendinin hatıraları	243
TÂ-HÂ İsm-i şerifinin manayı münifi	422
TAHİR İsm-i şerifinin manayı münifi	426
TAYYİB İsm-i şerifinin manayı münifi	429
Tekvanın beş mertebesi vardır	123
Tekva ve korku iki kısımdır	304
Teslis akidesi tamamiyle bâtıldır	531
Tevhidî bozmanın zararları	541
Türk ve müslüman düşmanlığı, hıristiyanların iliklerine ve kemiklerine işlemiştir	250

Uhud savaşlarından önemli safhalar	188
Uhud savaşında şehid düşen Sa'ad ibn-i Rebi'nin son sözleri ...	238
Unutulan eski ve güzel âdetlerimiz ve bugünkü âkibetimiz	48
URVET-ÜL-VÜSKA İsm-i şerifinin manayı münifi	463

Üç sınıf insanın ölümlerinden sonra da amel defterleri kapanmaz	341
Ümmet-i Muhammed'den günahkâr olanların cehennemden nasıl kurtulacakları	358
ÜMMİYYÜN ism-i şerifinin manayı münifi	464
ÜZN-ÜL-HAYR ism-i şerifinin manayı münifi	472

— V —

VAHİD ism-i şerifinin manayı münifi	417
VELİYYÜN ism-i şerifinin manayı münifi	461
Vefat etmek üzere bulunan bir mü'min için yapılması gerekli olan işler	815

— Y —

Yabancılarla el açıp boyun bükerek yardım ve kredi beklemekten onlara umut bağlamaktan vazgeçmeli, kendi öz kaynaklarınıza güvenmeliyiz	277
YÂ-SİN ism-i şerifinin manayı münifi	425
Yâ-sin ve Tâ-Hâ sûre-i celilelerinin faziletleri hakkındaki Hadis-i şerifler	687
Yemek duası ve sofrâ âdabı	731
Yeni doğan çocuğa isim vermek merasimi	737
Yetmiş bin tevhid cemiyeti	774
Yunan megalö-ideası Kıbrıs'tan önce cennet yurdumuza da göz dikmişti	198
Yunanlıların bütûn komşularının topraklarında gözü vardır	198

— Z —

Zâhir ni'metleri nelerdir?	342
ZÜ-KUVVETİN ism-i şerifinin manayı münifi	462
ZÜ-HÜRRETİN ism-i şerifinin manayı münifi	462
ZÜ-MEKÂNETİN ism-i şerifinin manayı münifi	462
ZÜ-İZZİN ism-i şerifinin manayı münifi	462
ZÜ-FADLİN ism-i şerifinin manayı münifi	462
ZİKRULLAH ism-i şerifinin manayı münifi	463
Zikir meclisinde olunacak dua	753